

ISTORIA ROMÂNILOR

SERIA 1800—1834

TOM. XI

ISTORIA ROMÂNILOR

CURS FĂCUT LA FACULTATEA DE LITERE DIN BUCURESCI,

DUPE DOCUMENTE INEDITE,

DE

V. A. URECHIĂ

PROFESOR DE ISTORIA ROMÂNILOR LA FACULTATEA DE LITERE DIN BUCURESCI, MEMBRU
ȘI V.-PREȘEDINTE AL ACADEMIEI ROMÂNE, MEMBRU CORESPONDINTE AL ACADEMIEI
SPANIOLE, AL SOCIETĂȚII ECONOMICE MATRITENSE, AL INSTITUTULUI ETNOGRAFIC
DIN PARIS, AL SOCIETĂȚILOR GEOGRAFICE ROMÂNĂ ȘI ITALIANĂ, AL SOCIE-
TĂȚII ACADEMICE INDO-CHINEZE, MEMBRU FUNDATOR ȘI V.-PREȘEDINTE AL
ATENEULUI ROMÂN, AL SOCIETĂȚII DE ARCHEOLOGIE FRANCEZĂ, AL
SOCIETĂȚII HERALDICE FRANCEZE, AL INST. ERALEDIC DIN ROMA. LAU-
REAT DE LA BRITISCH-ATHENEUM, PREȘEDINTELE COMISIUNEI
MONUMENTELOR, PREȘEDINTE FUNDATOR AL SOCIETĂȚII MA-
CEDO-ROMÂNE, PREȘEDINTELE MANTENANȚEI FELIBRIGIU-
LUI LATIN, DELEGAT GENERAL AL ASOCIAȚIUNEI ÔME-
NILOR DE LITERE ȘI DE ȘTIINȚE DIN PARIS, MEMBRU
COR. AL INSTITUTULUI DIN CÔIMBRE (PORTUGHEZ),
ȘI AL ALTOR SOCIETĂȚI ȘI CONGRESE
LITERARE ȘI ISTORICE.

SERIA 1800-1834

TOMUL AL XI-lea

BUCURESCI

TIPOGRAFIA ȘI FONDERIA DE LITERE THOMA BASILESCU
89, STRADA CASĂRMEI, 89.

1900

VOLUMELE APARUTE

SERIA 1774-1800

- Vol. I. 1774—1786. Alexandru Ipsilante—Mavrogheni.
» II. Anexele la vol. I.
» III. Epoca lui N. Mavrogheni. 1786—1791.
» IV. 1791—1792.
» V. 1793—1796.
» VI. Anexe la volumul V.
» VII. 1796—1800.

SERIA 1800-1834

- » VIII. 1800—1806. Primul volum din secolul al XIX-lea.
» IX. Al 2-lea din secolul al XIX-lea. Ocupațiunea rusescă din 1806—1812.
» X. Al 3-lea din secolul al XIX-lea. Anexe la vol. anteriore.
» XI. Al 4-lea din secolul al XIX-lea, 1812—1818. Domniile lui Caragea și a lui Sc. Calimach.
» XII. Al 5-lea din secolul al XIX-lea. Domnia lui Alex. N. Suțul și a lui M. Suțul. 1818—1821.
-

Către lector,

Acest volum și cel al X-lea, au întârziat a apărea din cauza grevei tipografilor, din anul 1899. Ele se împart în urma tomului XII deja în mâinile bine-voitorilor lectori. Cerem scuze.

Volumul X-lea va mai avea, în 1900, o a II-a parte, căci foarte abundente culegerti de documente inedite avem pentru domnia lui Caragia.

Vor mai apărea apoi, volumele următoare:

Vol. XIII. — Revoluțiunea de la 1821.

— XIV și XV. — Domniile lui Gr. D. Ghica și Ioniță Sturdza

— XVI. — Ocupațiunea rusescă și Regulamentul organic din 1828—1834.

XVII un indice general al tuturor XVI volume.

Criticelor rău-voitoare vom răspunde la finea lucrărilor, căreia am consacrat 50 de ani de muncă. Celor cari ne-au ajutat și încurajat le aducem aici mulțămiri sincere și asigurarea recunoștinței noastre.

Sinaia, 1900 April.

V. A. URECHIA

AUTOR *V. A. Urechia*
VOL. *Istoria Românilor T. XI*
Nr. *4712* ANUL *1900*

ISTORIA ROMÂNILOR

DOMNIA LUI AL. MORUZI LA MOLDOVA

ANEXE LA TOM. VIII.

CAP. I

Al. Moruzi Domnu Moldovei. — Rufin despre Moruzi. — Rusia contra lui Al. Suțu. — Guvernul francez și Domniț din Principate. — Clémarron preceptor la Moruzi. — Belleval ministru lui Al. Moruzi. — Generalul Brüne contra lui Moruzi și a lui Ipsilante. — Corespondința lui Belleval cu Hauterive.

În tomul VIII al lucrării noastre ¹⁾ am amintit, că secolul al 19-lea se deschide, pentru Moldova, cu domnia continuată a lui Constantin Ales Ipsilante. Acastă domnie se termină cu finea lui Iunie 1801. Urmașul la tronul Moldav fu Alexandru Suțu.

Despre domnia lui Al. Suțu în Moldova, am vorbit pe scurt în tomul nostru supra citat. În volumul de față vom aduce mai mult documentele colectate cu referință la această domnie.

Am văzut cu ce desfășurare de împrejurări Alex Suțu ajunge, în 1802, Domn și al țerei muntenesci și cum după puține zile de domnie acolo, el fu lăsat iarăși numai cu domnia Moldovei.

1) Vezi Tom VIII pagina 304

Puțin mai remase Alex. Suțu, Domn și Moldovei după ce perdu Domnia țerei muntenești. Moruzescii și și nopte se mișcău la Constantinopole să pună mâna pe vre-unul din tronuri. Agentul rusesc din Capitala turcă considera numai ca jumătate de victorie numirea lui Constantin Ipsilante pe tronul munteneșc. El lucra deci din răspuțeri, împreună și cu C. Ipsilante, în favoarea lui Alexandru Moruz, cu atât mai mult că acesta nu numai era partizan al Muscalilor, dar încă dăduse destui bani legațiunii rusești ¹⁾.

La 1 Octombrie st. n. Rufin anunță guvernului franceș apropiata urcare pe tronul Moldovei a lui Moruzi și își exprimă părerea de rău despre căderea Suțeștilor și a Călimăcheștilor. Von Knobelsdorf reprezentantul Prusiei la Constantinopole, raportă Regelui său, în 4 Oct. 1802 (stil nou), deci la 22 Sept. stil vechi, că Pôrta a mazilit pre Domnul Moldovei și că a conferit coróna țerei acesteia lui Alex. Moruzi. Knobelsdorf aprobă alegerea și e sigur—deși lucrul e probat altfel—că și Franciei îi convine. Un moment Moruzescii fuseseră bine vęduți de Francia «les français n'ont en général qu'à se louer de la Maison Moruzzi» ²⁾.

Nu mai la 9 Octombrie 1802 același Rufin către Talleyrand scriind arată, că Moruzi este numit Domnul Moldovei, ba că încă și Panaite Moruzi ruda noului Domn al Moldovei, care în acel moment se găsea la Paris, va fi neintârziat numit Dragoman al Porței în locul principelui Calimach «care nu mai este decât o umbră».

Cu toate aceste Rufin nu e deplin mulțămit; el crede că deacă Napoleon ar pretinde, Pôrta ar primi cererea primului consul al Franței și ar destitui pre Const. Ipsilante, căci mare este prestigiul Franciei după ultimele victorii ale ei. Rufin însinuză acésta, adăogând că de s'ar face una ca acésta s'ar mai mări prestigiul Franciei ³⁾.

1) Veđi doc. 336 Hurm. Tom II supl. I pag 242.

2) Veđi Hurm. supl. I p. 242.

3) Ne serait-il pas à présumer qui les Turcs achèveraient de croire à la toute-puissance de la France, et qu'une partie des Grecs eux-mêmes, révoquant en doute celle de la Russie, ne leur serait plus si aveuglément dévouée? Sans avoir, comme cette dernière Cour, aux yeux des uns et des autres, l'odieuse réputation de faire à beaux deniers comptants les Hospodars de Moldavie et de Valachie, la République serait universellement reconnue en possession de les défaire sans intérêt et pour le plus grand bien de l'humanité.

Les deux Princes, Citoyen Ministre, ayant été visiblement nommés par la Russie dans un moment où le début de notre navigation et de notre commerce dans la Mer Noire peut beaucoup dépendre de leurs dispositions, l'importance du choix de nos commissaires qui doivent résider auprès d'eux à

Despre numirea lui Moruzi desigur nu se tânguesce Rufin, ca de a lui Ipsilanti, măcar că în raportul de la 9 Oct. 1802 dăce apoi că : *«le prince Moruzzi a traité assez froidement le citoyen Franchini que je lui avais envoyé pour le compliment d'usage»*.

Motivele principale invocate de ambasadorul rusesc pentru a obține mazilirea lui Alexandru Suțu din Moldova sunt coprinse în nota consulului Rusiei din Iași trimisă și la Pôrta Otomană, prin care, la ¹/₁₃ Aug. 1802 acesta face muștrări lui Alexandru Suțu pentru modul său de-a administra țera și pentru birurile cu care o apasă. Dăm în notă actul acesta pre care Rufin 'l trimite după o traducere din grecește, ministrului său Talleyrand însoțindu-l cu note caracteristice de care e bine să ținem séma și noi ¹).

Bucarest et à Jassy, ne peut avoir échappé à votre sagesse, et je ne doute pas qu'il ne tombe sur des sujets aussi incorruptibles qu'exercés dans la politique. Hurm. Vol. II supl. I pag. 242.

1) Rufin către Talleyrand, despre nota prezentată de cosulul Pera, general al Rusiei de la Iași, principelui Alexandru Suțu, cu pri- 19 Octomb. 1802
vire la réua stare a Moldovei.

(Vol. 205. D. 56.)

Citoyen Ministere,

Péra, le Vendémiaire, an 11.

Je crois devoir vous transmettre ici une note officielle remise par le Commissaire général des Relations commerciales de Russie, à Jassy, à l'Hospodar de Moldavie, Alexandre Suzzo. chargé provisoirement de la Principauté de Valachie et qui vient d'être déposé et remplacé par le Prince Moruzzi. Comme cette note n'est qu'une traduction d'une première version grecque, il est possible qu'il y ait des inexactitudes, mais le fond me paraît conservé dans toute la vérité du texte, d'après la voix publique.

Jusqu'à la date de cet office, la Russie, bien loin de se rœcrier sur le système d'opresion dont elle se plaint aujourd'hui, y'applaudissait hautement et en secret, parce qu'il poussait les habitants de ces trois provinces au désespoir et à l'émigration, ce qui augmentait la population de la nou-

Le Consul de S. M. l'Empereur de toutes les Russies, résident en Moldavie, Valachie et Bassarabie, a l'honneur de représenter au Prince des dites Provinces que l'exagération enorme des droits et impôts est parvenue à la connaissance de son Augustre Souverain qui, touché de commisération de la position affreuse de ses corréligionnaires orthodoxes, veut bien tendre une main paternelle et secourable aux habitants des sus-dites contrées.

C'est en conséquence de ses sollicitudes pour la conservation des peuples que S. M. Impériale a de nouveau enjoint au soussigné de s'informer de toutes les vexations et impositions qui, depuis que ces Pro-

Tendința vădută a Cuiței rusesci este de a se amesteca în lóte afacerile interne ale Principatelor și de a se erigé în protectorele le-

velle Servie, de la Crimée et des autres nouvelles possessions russes sur la côtes de la Mer Noire.

La Russie ne visait alors qu'à l'acquisition des individus Valaques, Moldaves et Bessarabiens. Beaucoup d'observateurs *prétendent qu'aujourd'hui elle en veut au territoire*. Quelques-uns croient que ce n'est pas pour le garder, mais pour en disposer, en faveur d'un Prétendant à indemnité. Ils disent que cette Cour est d'accord sur ce point avec d'autres Puissances de l'Europe et les Turcs ne sont point encore guéris de ce soupçon dont ils ne nous exceptent pas.

L'attendrissement de la Russie sur le sort des Rayas en général, m'effraie plus pour la Po te qu'il ne m'édifie. *C'était pour rendre libres et heureux les Tartares de la Crimée, qu'elle proposa pour la première fois en 1774 le détachement de cette presque île et son indépendance temporaire du Grand Seigneur. Peu d'années après, en pleine paix, la Russie incorpora la Crimée à ses autres États.*

vinces sont sous sa protection spéciale, s'y exercent illégalement et contre les traités.

Ces traités, qui indiquent les privilèges et dégrèvements accordés aux habitants, furent dans le temps confirmés par un Kattichérif ou commandement de la Sublime Porte Ottomane. Us spécifient les droits payables annuellement connus pour n'être pas onéreux aux peuples et qui diffèrent beaucoup des extorsions actuelles, qui les oppressent et les désolent.

Pour couper court à ces impositions intolérables, il a été ordonné au *soussigné de s'opposer à l'avenir, tant aux premières innovations qu'à celles qui sont plus récentes, et de faire à cet égard ses représentations à S. A.*

D'après les régistres de ses prédécesseurs. le soussigné a trouvé que suivant le traité de Kaïnardjik, on ne percevait dans le belle saison que huit *Sferta* en contributions de 60 mille piastres chacune, et qu'en hiver. il se faisait une autre perception dite *ajoutorintza*, divisée en quatre *sferta*.

Ce fut Constantin Moruzzi qui inventa une autre *ajoutorintza* d'été et ainsi, d'encore en encore, les perceptions se sont élevées à quarante deux *sferta*.

On laisse à la juste considération du Prince à juger si cette exaction exorbitante peut se concilier avec la teneur précise des traités.

Ce n'est pas tout; on prend le blé, l'orge et le millet des cultivateurs à des paiements arbitrairement fixés par les acheteurs, souvent même sans les payer.

D'après le Kattichérif, les approvisionnements de redevance doivent s'acheter sur les lieux mêmes, à un prix amiablement convenu afin que les habitans ne soient point détournés du travail de la culture nécessaire et que leurs bestiaux ne soient point abîmés par le transport de ces approvisionnement à Galatz, où ils sont molestés et vexés jusqu'à la réception de ces denrées. Cet usage si injuste a été établi, comme il est notoire dans tout le pays, sous la Principauté de Callimaki, et sous la dénomination de *Sursat*. C'est une tyrannie qui dégoûte de la culture spontanée. Le Prince doit savoir qu'elle doit être abolie par les plus sévères défenses, C'est à sa sagesse de rétablir l'ordre convenable, à ménager le temps de travail aux pauvres habitants, à leur épargner des dépenses inutiles,

gitim al stărilor de jos din Principate, pledând cauza scumpă lor, aceea a ușurării de dări și de bellicuri, de cari erau în adevăr, peste puteri însărcinate.

Il m'a été assuré qu'à Jassy, Roman, Kichnou et Galatz même, on a vu les grenadiers russes *se promener en corps et manœuvrer*.

C'est une affaire digne de remarque que l'agent de Russie parle sans cesse des Princes Moruzzi, Kallimaki et Michel Vodă, et ne nomme jamais *les Ipsilanti père et fils qui ont été Hospodars intermédiairement et dont les règnes n'ont pas, au su de tout le monde russe, pesé sur les peuples*.

Le mot de *sursat* est un terme turc composé de deux impératifs, *mène vendis*, pour exprimer le temps de l'année auquel le blé devient marchandise. Ce mot est reçu sur les deux rives du Danube et est aussi ancien que l'idiôme turc. Il n'est pas de l'invention de Callimaki.

Au surplus, tous les abus énumérés dans cet office ne sont que trop vrais ils subsistent de ma connaissance depuis 1759.

à ne point permettre que les prix des approvisionnements soit déterminé à Galatz, que la vente y soit faite à un prix arbitraire et que le vendeur soit forcé à prendre au lieu d'argent du sel des mines dont le transport coûte autant que ce fossile, surtout pour divers habitants qui ont une longue route à faire et éprouvent un déchet, souvent une perte sèche, lorsqu'ils ne savent que faire et leur sel.

Cet abus existe depuis Michel Vodă et Callimaki. et, comme il est contraire aux ordres de la Sublime Porte, qui enjoignent que le paiement du charroi des approvisionnements soit fait en argent-comptant, il ne peut subsister à l'avenir. C'est une extorsion qui conduit à la ruine totale et à la désertion du pays.

Les habitants sont tellement surchargés de corvées, qu'ils n'ont pas même le temps de songer à leur affaires domestiques, pas le loisir de pourvoir à leurs besoins: ils sont sans relâche occupés à des travaux forcés, tantôt à la réparation des forteresses, tantôt au transport des bois, tantôt au service de la poste.

Il est reconnu que le Kattichérif porte que la coupe des fourrages et des bois et leur transport *seront soldés en numéraire*. Cependant, les pauvres habitants ne reçoivent rien; et ils sont forcés de charrier des bois. *non-seulement pour la Cour du Prince et pour ses Ministres mais encore pour les batisses des archontes et nobles, qui viennent du fanal, pour les Ecuvers dits Salakhors.*

Chaque année, on rassemble les chariots que les habitants doivent fournir pour les réparations des forteresses; et, en sus, on perçoit une contribution en argent dite *Emmala, destinée pour les dites réparations; mais les forteresses une fois réparées, comment justifier l'exigence d'une somme de 175.000 piastres que l'on continue de prendre pour le même objet?* Cependant, sous les princes précédents, sous celui qui régnait aujourd'hui, on retire cette somme. Il en est de même de la perception connue sous la dénomination de frais de la *Vestiaria*.

Outre la corvée de la coupe gratuite des fourrages, il faut que les habitans paient en argent 30 piastres pour chaque *Stogoro*.

Precum bine observă în nota sa marginală Rufin, Rusia, în trecut nu vedea cu ochi răi apăsarea cu dări a locuitorilor din principate, căci aceste îi impingea la emigrare în Rusia, unde era lipsă de locuitori. Rusia acum pledează cauza locuitorilor cu gând de a le lua apoi țerile, cum a făcut și cu Tătarii din Crimeea.

Ils sont encore tenus à payer pour la Porte une autre somme de 60.000 piastres qui excèdent de beaucoup les frais de son entretien.

Il existe un autre impôt de 20 *paras* par ocque de beure, lorsqu'on va dans les villages prendre cette provision.

Toutes ses exactions augmentées encore par les 15 *pravnicks* ou *Baillis*, sont des inventions faites par les Princes Michel Voda et Calimaki et grèvent singulièrement le peuple.

Le beurre exigé sert aux cuisines des Grecs amenés de Constantinople par les Princes, et qui, sans expérience, sont cependant employés à l'Administration des affaires, de préférence aux hommes du pays. Ces étrangers, sans crainte de Dieu et sans principes, dépouillent et ruinent les habitants en doublant leur recette pour leur propre compte.

Vient encore la demande des moutons de la Principauté, autre fardeau non moins pesant que tous ceux dont il a déjà été parlé. L'achat s'en faisait jadis au prix volontaire des vendeurs; mais aujourd'hui, les gens du Prince parcourent les habitations, choisissent et paient les moutons à vil prix, les prenant par force; et, non contents de la perte qu'ils occasionnent aux propriétaires, ils accablent ceux-ci de mauvais traitements.

L'acte relatif aux deux Principautés, signé par le G^a Visir le 28 X-bre 1783, porte, ainsi que le Kattichérif en 26 articles:

«Que les Princes en place et ceux qui leur succèdent aient, paieraient le *Hairatch* et impositions suivantes, sans exiger de tribut des habitants, mais, sur ce qui est réservé aux Princes eux-mêmes, savoir, les *Douanes*, les *mines* et autres *revenus*». — Or, les tributs qui se prélèvent actuellement sur les peuples offrent une grande dissemblance avec cette disposition.

Enfin, quoique la S. Porte ne permette pas aux Princes de se servir de tous les revenus et qu'elle désigne précisément les revenus dont ils peuvent dis-

De sigur atâtea acușățiuni aduse lui Al. Șuțu pentru ca Rusia se dobândescă mazilirea lui, erau de prisos, dupe ce reprezentantul rusesc Tamara dobîndise pe C. Ipsilante la Bucureșci. Era cestiune de câte-va zile pînă ce se dobândescă Rusia schimbarea de domnie a Moldovei. La acêsta Tamara a fost întetît și de însuși Moruzi și Con. Ipsilante care acusaă pe Alex. Șuțu la Pörtă, că este de partida Francesă ¹⁾.

Guvernul din Paris regretă că perde pe Suțesci din fruntea țerilor române și in Octobre 1802, in nisce instrucțiunii diplomatice date generalului Brüne, i se atrăgea atențiunea asupra nodului politicef grecesci in politica Turciei ²⁾. Guvernul Frances arată cum Rusia

poser à leur gré pour leurs dépenses, néanmoins, les Princes en charge ont de leur chef soumis les habitants à toutes sortes de tributs et s'en servent pour leurs propres bénéfices et pour acheter la prolongation de la durée de leur Principauté, d'où proviennent les fréquents changements de Princes et la ruine du pays.

Telles sont en peu de mots les preuves des abus établis contre les stipulations des traités. Fondé sus les ordres de son Souverain, le soussigné a l'honneur de faire ses représentations au Prince afin qu'il prenne les mesures convenables pour l'abolition des dits abus et pour l'amélioration à apporter dans la position des habitants. Le soussigné insiste en même temps pour avoir par écrit une réponse à la présente note.

Donné à Jassy, le ¹/₁₈ Août 1802.

Pour copie :

S. : *Ruffin*

Veđi și scrisórea Regelui Frederik catră Knobelsdorf, din 8 Octombrie 1802 in «Acte și fragmente» de N. Iorga II pag. 373.

1. Veđi D. Fotino tom. II pag. 211.

2. Instrucțiunile date generalului Brune cu priviro la în- Paris,
semnatutea grecilor în conducerea politiei otomane. Sept.-Octom.

1802.

(Vol. 205. D. 72.)

Paris, Vendémiaire, an 11.

.

Vous devez vous appliquer particulièrement à diriger et éclairer l'agence des commissaires établis dans les Principautés de Valachie et de Moldavie.

a favorizat pe fanarioții, acest factor al politicei sele. Mai arată guvernul, cum Principatele au ajuns pe mâna grecilor și cum ele li-se dedeau mai înainte prin patronagiul seraiului, până la tratatul din urmă între Rusia și Turcia, de când numirea Domnilor la Tronurile române au început a se face cu protecțiunea Rusiei.

Guvernul francez 'și propune să exercite și el influența sa în aceste numiri și chiar recomandă lui Brune să stăruiască pentru Hangerli, Dragomanul lui Căpitan-Pașa, pentru că densusul au secondat cu zel pe Rufin în grăbirea păcei dintre Franța și Pörtă.

Ces deux résidences, par leur position géographique sont des postes d'observation d'une grande importance, et, par la nature de la constitution politique des deux Principautés, peuvent nous fournir des moyens d'influence qu'on peut reprocher à l'ancien gouvernement français de n'avoir pas su apprécier.

Je crois devoir vous faire à ce sujet quelques observations. Les Grecs en Turquie, par l'activité, la finesse et l'ambition qui caractérisent cette nation, ont su conserver sur la marche des affaires, sur l'administration intérieure, et même sur les rapports politiques de l'Empire ottoman, une influence que tous les gouvernements de l'Europe, à l'exception de celui de Russie, ont trop dédaignée jusqu'à ce jour. Plus la décadence de l'administration turque se prononce, plus il est important de multiplier ses moyens d'ascendant sur un peuple à qui peut-être, plus qu'à toute autre cause, cette décadence doit être imputée. On ne peut nier en effet que le dévouement d'une grande partie de cette nation à la Russie n'ait procuré à cette Puissance des avantages dont elle a su tirer le plus grand parti, dans les vicissitudes de la guerre et dans les intrigues de la paix; et ainsi une grande partie des humiliations que l'Empire Turc a essayées dans ces derniers temps peut être imputée sans injustice à la connivence constante et presque générale des Grecs avec ses ennemis.

Cette nation a toujours considéré la France sous l'unique point de vue de ses rapports d'intimité avec les Turcs dont elle déteste le joug. Cette considération a dû lui faire perdre de vue les rapports de goût, de caractère et d'esprit qui, sous d'autres aspects, peuvent lui donner quelque analogie avec la France. Elle n'a d'ailleurs jamais été attirée à nous par aucune marque d'attention et de bienveillance. La Révolution française, et surtout la dernière guerre, ont pu donner une autre direction à ses idées. Sans rien faire qui puisse flatter l'imagination de ce peuple sur la perspective d'un affranchissement, on peut l'appeler à des sentiments de confiance par toutes les marques d'intérêt qu'il est possible de lui donner dans la position où il se trouve.

Les gouvernements de Moldavie et de Valachie sont pour les Grecs une sorte de privilège constitutionnel, qui leur est assuré par l'usage où sont les Turcs, depuis plus d'un siècle, de ne les conférer qu'à des Grecs. Jusqu'à ces derniers temps, le patronage du Sérail, des Ministres et des Pachas en faveur disposait de ces places. Mais depuis surtout le dernier traité qui a été conclu entre la Porte et la Russie, dans un des articles duquel une sorte de protection personnelle de la part de la Russie en faveur des Princes Grecs, est

Era prea târziu venită recomandațiunea guvernului francez în favoarea lui Hangerli, căci, precum vădura, politica rusescă biruise la Constantinopole și Moruz era deja Domn al Moldovei, înainte de ce generalul Brune să fi sosit la Constantinopole cu noile instrucțiuni.

Cu toate acestea situațiunea cea nouă a Franciei la finea anului 1802 și în urma împăcării cu Turcia îndemnă și pe Ipsilanti și pe Moruz să caute a dobândi buna voință și a guvernului francez. Moruzi cere și dobândește de la Talleyrand, prin Ruffin, în Noembrie 1802, un profesor francez pentru familia sa. Cetățenul *Clémaron* trece prin Constantinopol de unde pleacă, ca să ajungă pre noul Domn al Moldovei Moruzi în calea către Principate.¹⁾

consacrée, le Ministre de Russie à Constantinople a obtenu une grande influence sur les destitutions et les nominations des Princes de Valachie et de Moldavie.

Vous ne devez pas négliger de chercher les moyens d'avoir une part convenable dans cette influence. Rien ne serait propre à nous attirer la confiance des Grecs, comme la nomination d'un Prince à la recommandation de l'Ambassadeur de France, et rien ne serait capable de donner de la durée à ce genre d'influence comme le choix d'un homme de cette nation qui marquerait par ses talents, son crédit personnel et sa bonne conduite.

D'après les renseignements que j'ai recueillis dans la correspondance, il me paraîtrait que l'homme, qui serait le plus digne, à cet égard de l'appui, de la légation française, serait le Bassa Engherly, drogman du capitain-Pacha. Le citoyen Ruffin a constamment témoigné que cet interprète avait secondé avec zèle ses efforts pour accélérer la paix entre la France et la Sublime Porte.

1. Pera, Ruffin către Talleyrand, despre sosirea lui Clémaron institutor
18 Novem. frances al principelui Moldovei, Moruzi.
1802.

(Vol. 205. D. 418)

Citoyen Ministre,

Péra, le 27 Brumaire, an 11.

Le citoyen Clémaron, arrivé ici le 18 avec sa femme et un très-jeune fils, fut aussitôt présenté à la maison du Prince Moruzzi, Hospodar de Moldavie, qui était déjà parti pour sa Principauté. Le frère du Prince, qui remplit les fonctions de son résident près la Porte, fit l'accueil le plus gracieux à l'instituteur français et à sa famille, et les achemina dès le lendemain par terre vers Silistri, où l'Hospodar, marchant à petites journées, attendait ses bagages et le reste de sa suite. J'ai, dans le court intervalle que le citoyen Clémaron a passé ici, fait tout ce qui dépendait de moi pour faciliter et accélérer son voyage. C'est le seul point sur lequel j'ai pu, jusqu'à présent, lui prouver mon empressement à l'obliger; et toujours d'après votre recommandation, je suis prêt à faire pour lui tout ce qui dépendra de moi.

Signé: *Ruffin.*

Ipsilante și dânsul caută să se desculpe înaintea lui Talleyrand de purtarea anterioară în ziua declarării războiului contra Francioi. Cu acest scop 'și ia de secretar pe aventurierul francez *Belleval*. Acesta la Viena ajungând la întorcerea lui din Paris, află de căderea lui Al. Suțu și se grăbește a-l părăsi și a-și oferi serviciile noului Domn al Muntenilor. Comptând pre relațiunile ce Belleval putea să aibă cu guvernul francez, istețul Domnitor Ipsilante se grăbi să și-l apropie. Acesta, la rândul său, scrie lui *Hauterive* șef de divisiune în Ministerul de Externe al Franciei, în Decembre 1802, ca *Ministru de Stat al relațiunilor externe a Valachiei*, o scrisoare lungă în care face apologia lui Ipsilante și tinde a proba, cum că acesta iubescă Franția și în interesele ei este gata a lucra.

Scrisoarea lui Belleval nu pare să convingă mult în tot-casul pe generalul Brune, noul ambasador francez din Constantinople, de ôre-ce la începutul anului următor 1803 'l aflăm lucrând cu energie contra lui Ipsilante și contra lui Moruzi ¹⁾.

1. Eată scrisoarea lui Belleval, din Bucuresci, din Decembre 1802 către Hauterive.

(Vol. 205. D. 205.)

Citoyen,

Bucarest, Decembre 1802.

Vous m'avez autorisé à vous demander quelquefois de vos nouvelles et je suis trop flatté de la permission pour ne pas en profiter. Je vous offre, Citoyen, en compensation de mes importunités, mes faibles services en ce pays-ci, et tout ce qui peut être à ma disposition; mais n'exigez pas un silence absolu.

En arrivant à Strasbourg, j'appris la déposition du Prince Alexandre Soutzo de l'une de ces Principautés. A peine arrivé à Vienne, j'appris la déposition de l'autre et son départ pour Constantinople. Mais ma bonne fortune a voulu que le Prince Constantin Ipsilanti dont j'ai eu l'honneur de vous parler si avantageusement, et dont les principes et les connaissances sont, je vous assure, au-dessus de tout éloge, ait été nommé à la Principauté de Valachie. Comme il a été mon premier Prince, ou pour mieux dire, qu'il n'a jamais cessé de l'être, il m'a repris à son service avec le même titre que j'occupais autrefois auprès de lui. . . Je lui suis attaché par inclination, par reconnaissance, et parce qu'il aime les Français. . . Il faut, pour se faire une idée de l'attachement qu'il leur porte, avoir été témoin comme moi de ce qu'il a souffert à l'époque de la déclaration de la guerre d'être dans l'obligation, comme Grand Dragoman, de faire exécuter les ordres de la S. Porte contre ceux de notre nation! . . . Il faut encore avoir été témoin comme moi de ce qu'il a pris sur lui pour adoucir la sévérité de ces ordres, etc. Et plusieurs l'ont calomnié au point de mettre sur son propre compte les arrêtés du Divan; tandis qu'un coup d'œil sur le passé eût suffi pour voir qu'il n'en était que l'organe, très-souffrant de l'être! D'autres lui ont fait un crime

Lupta energetică a noului ambasador frances din Constantinopole contra influenței muscălești a provocat un zel și mai mare din parcelui muscălesc. Acesta găsește mijlocul de a-și face mână mai bună cu boerimea și țera silindu-se a dobândi de la Pórta hatișeriful de care am vorbit mai sus. In asemenea condițiuni lupta nu era egală : tot influența muscălescă avea să covârșescă, ea care aducea prin hatișerif multe bunuri și încă și mai multe se părea că promite, prin aceea că Rusia devenea protectórea de tótă ȕioa a Principatelor, prin dreptul ce dobânda de a interveni ambasadorul sėu în favórea a orí-ce a-faceri ale acestor țeri.

d'avoir composé le manifeste ou déclaration de guerre ; un coup d'œil encore sur sa position, et on aurait vu s'il pouvait s'en dispenser.

Pour juger de ses vrais sentiments pour la France, il faut voir de quelle manière il a vécu avec les Français jusqu'à l'époque de la guerre. Il faudra le voir à présent que la paix lui permet de se livrer à ses sentiments, et vous serez plus en mesure, Citoyen, que tout autre, d'en juger par la manière dont il favorisera, j'en suis certain, les Français établis dans cette Principauté . . Rien de plus ordinaire, et rien en même temps de plus injuste que de juger un homme d'après nos passions ou d'après la livrée qu'il porte ; je puis fournir l'exemple de ce dernier genre d'injustice. Il a plu à Robespierre et consorts de me faire inscrire sur la liste des émigrés lorsque j'étais envoyé, de Roi de Pologne par le Roi de France, et il s'est trouvé des gens qui, d'après vous le savez, auprès un tel brevet d'émigration, m'ont regardé et dénoncé comme l'ennemi du nouveau régime. Vous êtes encore en mesure, Citoyen, d'approfondir ma conduite envers tous les Français, de quelque religion politique qu'ils fussent, depuis 5 ans que j'habite un pays qui est dans votre Département. Voilà cependant les hommes ! En général, il ne savent ou ne veulent juger que d'après l'apparence... Pardon, Citoyen, d'avoir fait une épisode aussi long, sachant combien vos moments sont précieux ; mais, j'aime mon Prince au-delà de ce que je puis vous dire, et je voudrais éviter qu'un homme qui jouit de l'estime universelle et de la confiance intime du Ministre des Relations Extérieures, pût prendre des préventions contre S. A. d'après les clameurs ou de quelque méchant, ou simplement de quelqu'homme aigri par des mauvais traitements auxquels le Prince de Valachie est bien loin d'avoir jamais eu la moindre part.

J'adresserai au citoyen Champagny la traduction de mon diplôme de naturalisation en Prusse. il aura la complaisance de l'adresser au Ministre des Relations Extérieures. J'ose vous prier, Citoyen, de faire présenter cette pièce au Ministre de Justice et de la faire accompagner d'un témoignage d'intérêt assez prononcé pour décider ce Ministre à me faire rayer le plus tôt possible de la liste de proscription.

J'ai l'honneur d'être avec une bien haute considération, Citoyen, votre très humble et très-obéissant serviteur.

Signé: *Le Général G. L. Gaspari-Belleval*

Secrétaire d'Etat au département des Relations Extérieures.

CAP. II

Alexandru Moruzi Domnul Moldovei. — Arzul boierilor. — Firmanul Sultanului. — Acte relative la Biserica. — Școla. — Tipografie. — Țeranul sub Al. Moruzi.

Am văzut jocului căror influinți esterne datoréză Alex. Moruzi rechiámarea sa la domnia Moldovei. Intre acele influinți este și aceea a lui Frederic-Wilhelm Regele Prusiei.

Déca la finea lui Septembre 1802 se întemplă îmbrácarea din noú cu caftan de domnie, a lui Al. Moruzi, el pe datá ce sosese în țérá se simte datoriú a adresa o scrisóre de mulțámire Regelui Prusiei, recunoscénd că acesta, prin Knobelsdorff reprezentantele său la Constantinopole, a intervenit în favórea lui, ca să fie reinstalat în domnia Moldovei ¹.

Puține scriú cronicelé interne despre acéstá domnie. Ea se întemplă în un timp fórte de cumpáná pentru intréga Europa, din cauza résbóielor Austriei și Prusiei contra lui Napoleon și a alianțelor ce gróza de Napoleon a provocat în intréga Europá.

Pe datá cum dobândesce domnia, ba póte încă înainte de isbânda definitivá, ajutat de Agentul rusesc, Moruzi provocá pre Mitropolitul Iacob Stamati și pre unii din boierii Divanului, să manifesteze mulțámirea țerei pentru numirea lui de Domn.

Aceste manifestári se făcurá.

Mitropolitului îi scrie Moruzi, în 14 Octombre 1802, că a primit manifestarea țerei în favórea sa, și a arétat-o la Devlet și pre la alte locuri, de s'aú incredințat de burele simțiminte ale țerei și cum fostul Domn i-a calomniat numai arétând pre Mitropolit și pre boierii *nesupuși, de rea credință*. Moruzi indeamnă pre Mitropolit și pre boierii să fie uniți «*într'un duh la cele bune, ca și când ar fi un trup*». ²)

1. Veđi scrisóra în Acte și fragmente de Iorga. II, pag. 375.

2) N'avem arzul boierilor, dar avem respunsul la el al Porței. El esto copiat din Cod. Mitropoliei de Iași. E adresat lui Moruzi.

Copie de pe firmanul Impărátesc ce-aú venit către Alex. Moruz după Magzarul boierilor din 1802.

«Alesule între Domni a némului Mesiei Hale Bogdan Voevod Alexandru, săvârșirile tale să se iucheie cu pace! Ajungénd acóstá înaltá împărátescá a

Moruzi ca să se pôtă și mai energic contrabalanta jocul politic al ministrului frances din Constantinopole, cerasă Mitropolitului și

mea poroncă sciut să-ți fie, că fiind arëtat și vederat la împërătôsca mea mărire, că tu cel mai sus pomenit Domn, crescut și hrănit fiind din copilăria ta în sfera pre puternicii mele împërății, la câte pênă acum *huzmeturî* și tiebi a strălucitei mele împërății ai fost rënduit și mai vërtos în cele mai din 'nainte ale tale Domnii a țerii românesce și a Moldovii, nu numai te-ai purtat cu credință spre mulțămirea împërătescii mele măriri, arëtând vrednice de laudă slujbe și credință, și după cea firëscă a ta înțelepciune, iscusință, dreptate și credință te-ai sirguit la îndreptarea și ocărnuirea celor rezëmate pe umerile vredniciei tale incredințate ție pricinî și la apërarea și ocrotirea raialelor și la paza Nizamului și a buneî rëndueli a acestor douë țeri, cum și la *memurietul* lor, dar și de acum înainte veî pune totă virtutea vredniciei tale ca să arëți vrednici de laudă slujbe. Pentru acosta s'au harazit puțin mai înainte din bogatele mele împërătesci îndurări Domnia Moldovii asupra vredniciei tale și prin cea de mai înainte dată a mea poroncă, infrumusețată cu cel plin de mărire hatihumaium s'a întărit Nizamul țerii Moldovii, și fiind-că este sciut că n'ai lipsit dintr'un început a arëta la înalta mea împërăție multa credință și silință a boierilor numitului *Memlechet*, dând tot-deauna bune pentru dënșii mărturii și închezășlurii, că atât întru cea de mai înainte după pace a ta Domnie la Moldova, cât și în vremele acestea de acum stăi statornic și neclintiți în calea cea drëptă a supunerii și a ascultării și neabătându-se din stejerul datorniciei credințe, întărind și incredințând acestea pentru dënșii bune mărturii și arëtări a tale și *acest de curënd trimes Magzar al lor* la înaltul împërătescul meu prag, s'au adaus către dënșii împërătescile mele îndurări și bogată milostivire. Pentru acosta dar, după cel sfânt dat acum Hatihumaium însemnându-se în calemul împërătescului Divan acest mai sus pomenit Magzar și acolo păzindu-se, s'au dat din poronca împërății mele înadins acostă înaltă poroncă cuprinđetóre, ca să faci lor arëtare pentru acosta și să faci vederat către toți, că s'au făcut știută și plăcută la împërătôsca mea mărire sirguinta și osirdia ce au arëtat la săvërșirea celor căđute către prea puternica mea împërăție cu dreptate și cu credință și spre cuviinciosa mulțămire pentru cele către dënșii revërsate cu îmbelșugare strălucite ale mele împërătesci îndurări și poroncitore, ca după cele arctate pênă acum vrednice de laudă urmări și bune chipuri ale tale, asemenea și de acum să arëți neconțenit acea săđită credință și dreptate a ta și acea firëscă purtare de grijî și să puî totă virtutea și puterea ta, ca să cercetezi și să îndreptezi cu bun și lăudat chip și plăcute urmări tóte pricinele țerii Moldovii. Aceste tóte cunoscute făcëndu-se iscusenții tale, tu mai sus pomenitu-le Domn, te veî purta după chipul de mai sus arëtat și incingëndu-te cu tólă virtutea și revna, veî arëta acea firëscă a ta dreptate și acea spre mulțămirea împërătescii mele măriri plecare a ta; iar voî boierilor pomenitei țeri și cei-l alți locuitori, de vreme că de către voî în cel mai sus pomenit Magzar ați făcut rugăminte, ca să nu fie iertat de a vë lipsi de acum înainte de pomenitul vostru Domn, care acostă cerere este unită și potrivită cu împërătôsca mea voință și pentru că arëtatul Domn este slugă drëptă și credinciosă și emectar înaltei mele împërății, fiu și

boierilor, ca să arête și obstia, țără, prin un arz către Pórtă mulțămirea lor, că li s'a dat pre Moruzi ca Domn și că aũ scăpat de Al. Suțu ¹.

Pórtă răspunde îndată la arzul țerei cu lungul firman ce am dat la pag. 12 în notă.

Am văduț că între capetele de acuzațiune aduse de Muscali lui Al. Suțu, era, că însărcinase peste puteri Moldova cu dări. Era deci o consecință, ca Rusia să împingă pre Al. Moruzi la un act care să pară a confirma arêțările Agentului rusesc. Decî încă în cale spre Moldova, orî pôte chiar înainte de a pleca din Constantinopole, noul Domnitor scrie Mitropolitului Iacob și Divanului țerei, să chibzuéscă dările, căci acesta e un drept vechi al lor, al țerei de a așeđa inșiși birurile și afacerile interioare. Este aci o primă revendicare a *autonomiei*, care Divanurile *ad hoc* de după răsboiul Crimeei o înscriseră între punctele cerute Europei. Moruzi numia acéstă autonomie cu vorba «*pronomion*» și dicea că el n'a primit să se calce «*pronomion*» al țerei și să se reguleze afacerea dărilor in mod direct, la Constantinopole.

urmaș a părinți și strămoși credincioși către prea puternica mea împărăție către carele are strălucita mea împărăție cu tot chipul bun ipolipsis și crodință și are adevărată și nestrămutată încredințare, că va pune tótă silința atât spre răsufierea și buna stare a raialelor, cum și la alte trebî a înaltei mele împărății, purtându-se cu chipuri vrednice de laudă și arêtând plăcute slujbe, veți rămânea cu totul liniștiți despre îngrijirea arzului pomenitului Domn, ci dar într'un cuget și într'o unire dimpreună cu Domnul vostru veți pune nemărginită silință la odihna și buna statornicie a țerii Moldovii, fiind cheler a împărății mele și spre resufierea săracilor raiale, iar mai vêrtos supuinđu-vé poruncii și voinței pomenitului Domnului Vostru și purtându-vé după cele după vremi și acum în urmă ale mele porunci înalte și infrumusețate cu hatihumaium, vă veți sîrgui cu tótă silința spre lucrarea celor cădute supunerii și credinței vóstre, ferindu-vé în tot chipul de mișcarea împotrivă. Spre acósta dar s'a i dat acósta înaltă poruncă a mea, prin care poruncesc, că ajungônd acolo să urmați după strălucita ei coprindere, cerôndu-ve negreșit supunere și ascultare, luând aminte și feriudu-vé de cele împotrivă urmări. Acósta sciind, dați supunere împărătescului meu semn. S'a i scris către sfârșitul luminei regop la anul 1217 întru cea păzită de Dumneđu păzită cetate a Țarigradului.

(Din condica Mitropolii de Iași la pag. 17 verso.)

Se vede din data acestui firman că câte-va zile numai după firmanul de numire a lui Moruz s'a provocat Magzarul boierilor in favórea noúei Domnii

1. Scrisorile lui Moruzi către Mitropolitul, se pot vedea in Erbiceanu. Istoria Mitrop. Iași, pag. 68 doc. No. 58 și 59.

Scrisórea lui Moruzi în acéstă cestiune pórtă data de 1 Noembre 1802.

Nu numai respectarea «*pronomielor*» țerei — ce-î dreptul, — urmăria Moruzi, ci și interesele séle. El nu voia să se împuțineze pré mult *dărilor*, căci — dicea el — în scrisóre, că «*cheltuelile de acum 20 de anî acuma sunt îndoite*» și că decî trebuesc chibzuite dăjdiile în vedere cu nouele necesități ale țerei și ale Domniei.

Vom reveni asupra acestei aședări a dărilor, ceva mai la vale.

Aci, se cuvine, dupe programul ce ne-am impus, să urmărim. actele principale interne din Domnia lui Alexandru Moruzi.

Biserica.

Avënd în frunte doi mari metropoliți, pre Iacob Stamate ¹⁾, apoi pre Veniamin, Biserica sub domnia lui Moruzzi este în cuvenită vađa și în dorita prosperare. În anexele acestuî volum dăm loc câtor-va documente referitoare la dotațiunii și îmbunătățirii în biserici.

Ne mărginim aci de a arëta, cum, sub acest domnitor, biserica națională este minunat plină de toleranță religioasă. Acésta este probat prin mai multe hrisóve ale lui, dintre care datorî suntem a aduce la cunoscință cele următóre :

1. La Mitropolia de Iași se cousevă marmura după mormântul mitropolitului Stamate, cu inscripțiunea aceasta :

«Sub acéstă marmură alóasă diutr'alte, sē odihneșce trupul Mitropolitului Iacob Stamati, care-le la anul 1743, în Iunie s'a născut, și anul 1764 April în 3, s'a făcut călugăr. Și în urmă diacon sf. Mitropolii, vrednic aș stătut, până când la anul 1782 Dechemvrie 16, episcop la Huși s'aș suit, pe care-le milostivul Dumneđeăș, acel pré înalt la anul 1792 Iunie 21 l'aș înălțat, care-le în curgere de 21 anî, ce aș păscut turma lui D-đe-î, cu bunătate sēvârșit-aș multe trebuincioșe zidirî la Huși, la Niamțu și Iași, precum la toși place. La Martie 9, 1803 aș implinit cea după urmă obștóscă datorie, cu tótă ciustea într'a Moldovei sfintă Mitropolie».

Pótra de circa 2 metri lungime, marmoră frumóșă, este în tinda Mitropoliei vechi. dopusă prin îngrijirea I. P. S. Mitropolit al Moldovei și Sucevoî Iosif. Ea va fi conservată, pe cât așlarăm, în lăuntruul vechei Mitropolii.

Se va observa tendința de versificare în textul acestei înscrieri funerare.

1) Hrisovul din 1803, Nov. 8, prin care acordă luteranilor din Iași un loc pentru facere de biserică și de cimitir ¹⁾. Hrisovul aduce *credința* și a Mitropolitului Veniamin și a Episcopilor Gherasi de Roman și Meletie de Huși.

2) Hrisovul din 1805 Ghenarie 20 ²⁾. Insuși Mitropolitul Veniamin împreună cu boierii, Postelnicu Lucache și Visternicul Iordache Roset intră cu anafora lui Alex. Moruz, la 1804 Dec. 22, arătând, că Lipovenii din totă țera s'au jăluit că sunt supărați și ei și preoții lor de către ispravnicii și de către alții, cari nu-î lasă să-și eserciteze în libertate cultul. Domnitorul se vede că au rânduie pre Mitropolitul și pe acești 2 boeri să cerceteze temeiul tânguinei Lipovenilor. Comisiunea acésta prin anafora de care ne ocupăm, arată, că Lipovenii au două cărți Domnești anteriore, de la Alex. Constantin Voevod și de la Alex. Ioan Mavrocordat Voevod pentru nesupărarea bisericilor, a schiturilor, popilor și călugărilor lor.

Deci și Alex. Moruz le face Hrisov în 1805 Ianuar 20, ca să fie biserica lipoveană deplin tolerată numai să nu aibă voie de proselitism ³⁾.

1) Veđi Uricar tom. IV pag. 170.

2) Aflător în Uricar tom. IV pag. 137.

3. Noi *Alexandru Constantin Moruz Voevod, cu mila lui Dumnezeu* *Domn Țerii Moldovei.*

1. Inaintea Domniei mele anafora de acésta cetindu-se s'a văđut cercetarea făcută de Preosfinția sa părintele Mitropolitul și de toți boierii orânduieți. Deci hotărîm și Domniea mea, ca toți lipovenii ce se află cu locuința în Domneșca noastră țera, bisericile și schiturile lor dimpreună cu popii și călugării să nu fie supărați de către nimene întru nimica, la a legei lor orânduiei, însă să nu aibă ei nici o volnicie a primi la a lor lege și credință pe nici unul din pravoslavnicii creștini, dară nici din or ce altă creștină ar fi, fără numai acei de o credință și o lege a lor vor fi primiți între dînșii, iar când improtivă vor urma, vor fi supuși vinovăției, după cum prin anafora de acésta se coprinde, pentru că toți acei din altă lege, cari în pământul acesta 'și vor schimba creștința lor, datorii sunt a înbrățișa adevărată lege ce a'i toți locuitorii pravoslavniciei și țerii aceștia, iar nici de cum alta. Drept aceea poruncim d-le Vel Logofet, ca să li se facă și hrisovul Domniei mele cu întăritură, cuprindători întocma după cum mai sus hotărîm. 1805 Ghenar 20.

(*Uricar T. IV p. 137. Proc. Vel. Logofet.*)

Nu se va susține dar, că a fost act de netoleranță religioasă măsura ce a luat acestas Domnitor, in 1804 Mai 18, trimițind cărți circulare la toți ispravnicii, ca de la anul viitor 1805 să nu mai pôtă evreii ținea moșii in arendă. Acastă măsură Domnitorul o ia numai vedend asuprirea ce sufer de la evreii sătenii și negreșit imboldit și de agitarea din ce in ce intețită a țărănimii, agitațiune de care avem a vorbi mai la vale.

Iată circulara către ispravnici, in cestiune:

«Din slobođenia ce până acum aũ avut jidovii a cumpăra venituri de moșie aice in țără, cu care prinđend locul stăjănului moșiei și puterea stăpănirii asupra venitului, nu puține asuprelnice supărări pricinuesc locuitorilor, din partea căroră și necontente plângeri se ved. Deci această urită urmare ce din nebăgare de seamă nu s'aũ socotit, fiind cu totul impotriva legii creștineșci și a Domniei nōstre bună voință, de a avea jidovii prin chipul acesta stăpănire asupra creștinilor, mai mult nu s'aũ putut suferi, ce am hotărit cu totul să se oprească, și jidovi cumpărători de veniturile moșiiilor să nu fie. Pentru aceia dar se porunceșce și D-voastră, să dați de șcire in tot ținutul acela și să le arėtați tutulor jidovilor, ca de la anul viitor, venituri de moșii să nu cumpere, căci nu vor fi îngăduiți, afară numai de orăndile bėuturei, de care nu sunt opriți, căutând insă D-vōstră ca și acești jidovi ce s'aũ aflat orăndatori in anul acesta, să nu se păgubescă de dreptul lor» 1804 Mai 18 ¹.

Evident că măsura lui A. Moruzi era incomplectă pe cât timp lasă evreilor dreptul de a ține cărciune in satele stōrse de ei și alcoolizate.

Șcōla sub Al. Moruz.

Am arėtat deja in urmă care fost-a mersul evoluționar cultural in ambele principate. Cu Mitropoliți ca Iacob Stamate și Veniamin Costake, șcōla și cultura nu puteau să nu prospere și in Moldova.

Incă de sub domnia lui Al. Suțu fu trāmis la Viena un tiner fecior de boieriũ armașul Iōn Canano, fiul Spătarului, Șerban Canano. La Viena junele boerũ nu se purta bine și tatăl seũ il rechiamă. Mai apoi la 1800, toamna, Spătarul Șerban Canano iertă greșala fiului seu și-l trāmise la Berlin. Aci tēnerul armaș ajuns in Sept. 1800, studia l. germana și

1. Uricarul Tom. IV pag. 176—177.

pare-se că se purtă bine, dar nu mai primi bursa otărită de tată său, așa că în favoarea lui interveni la A. Moruzi însuși regele Friederic Wilhelm și diverse persoane oficiale prusiene, din Berlin și din Constantinopol ¹.

Un frumos act al lui Al. Moruzi fu înființarea în Iași a unei case de orfanî, prin hrisovul său de la 1801 ².

Cultura prin școle încă a fost o deosebită preocupățiune a lui Al. Moruzi.

Imediat după ridicarea pe scaunul Mitropolitan a lui Veniamin Costake, Al. Moruzi dete hrisovul relativ la așa țișa Academie din Iași ³.

În 24 Mai 1803 Al. Moruzi dă hrisovul prin care se organiză 4 școli: la Focșani, Bêrlad, Galați (Mavromol) și Kișineu. Totodată reinnoesce hrisovul dat de el în prima sa domnie, pentru școla din Roman și Huși ⁴.

La 29 Mai 1803 Domnitorul aședă școla de limbă elenă și Moldovenescă la Biserica Mavromolul în Galați «precum a fost mai înainte» ⁵

Anul 1084 numără între cei mai memorabili ai istoriei culturale Moldovene.

Când amintim de documente referitoare la școle, din acest an, pe dată condeiul vrea să scrie numele Mitropolitului Veniamin. Ne-am deprins cu toții a pune la numele lui totă mișcarea culturală de la acești ani.

Veniamin Costache (Negel) succede la Mitropolie lui Iacob Stamate. Nu pot afirma, cu D. Erbiceanu, că «cel întâiu fapt ce l' sêvîrșesce Mitropolitul Veniamin după suirea sa pe tronul arhipăstoresc, este înființarea de școli românesce, ca contra-pond școlerilor aprôpe numai grecesci și din cari nu profitau atât de mult fiii românilor în desvoltarea simțului originei nêmului lor. Limba românescă mărginită aprôpe numai în biserică se considera pe atunci ca ceva necivilizat, proprie numai pentru țeranî, iar în casele și salónele boierilor nu se audea pe acele timpuri decât grecesce și franțuzesce». Vai de franțuzeasca ce vorbiau. Despre însuși Scarlat Calimah s'a scris că «ce prince n'est pas fort en français» ⁶.

1. Veđi Acte și fragm. de Iorga II.

2. Veđi Uricarul de T. Codrescu I p. 158. Veđi Cod. Mitrop. de Iași în mânilor I. P. S. Mitropolit Iosif.

3. Veđi Vol. IV din Istoria Culturei de V. A. U.

4. Veđi Uricar III p. 22 etc.

5. Veđi Uricar I p. 117.

6. Acte și fragmente. II, pag. 365.

Maî mult sciaû românescce unii Turci. Aşia Pasvantoglu sciea bine românescce: «Spricht gut Walachische»¹.

Apoi realitatea nu era tocmai așa de rea : din școlile ce existaû (le-am văđut in urmă), nu era isgonită limba românescă și ea era limba statului și nu numai a bisericeî. Două, trei hrisóve scrise grecesce nu pot proba contrariul, când avem cu miile de cele scrise românescce. Se póte că salónele desprețuiaû limba românescă și îi preferaû limba grécă și pe ici colea limba francesă ; dar astăđi încă puține sunt salónele in carî nu tronéză aprópe exclusiv limba francesá ? Ba nu cum-va limba germană chiar și dènsa nu íea stăpânire in casele românescî maî culte ? Apoi de aci nu urméză, că Vlădicîi și Mitropolîiî, carî nu sciû încă franțuzescce sèu nemțescce și de aceea grăesc numai românescce, sunt *restauratori* ai limbei naționale. Departe de mine de a impuțina meritele și laudele Mitropolitului Veniamin ; eú nu neg dragostea lui pentru limba românescă, dar nu pot, ca istoric, conveni, că Veniamin, venit la Mitropolie, in 15 Martie 1803, șease đile după moartea lui Iacob, pe dată incepe el curentul național, pre când acest curent exista deja : uitat'am meritele Mitropolitului Iacob Stamate, din acest respect ?

Mitropolitul Veniamin se pune, după D. Erbiceanu, pe dată după ce ajunge la Iași, să inființeze școlî românescî. E de mirare număi, că nu'l găsim făcènd tot ast-fel in episcopatul sèu de 4 anî la Huși și in episcopatul sèu de la Roman, din Iunie 1796 până la 1803².

In aceste Episcopate activitatea lui Veniamin este indreptată la biserică și la spitale și alte bine-faceri. Nicî chiar ca scriitor român nu a debutat Veniamin până la 1803.

Conclusiunea nóstră este, că in Iași, Mitropolitul Veniamin află un *mediu ambiant* format, un curent insemnat cultural, datorit la tođi predecesorii sèi, fie din cler, fie din lumea civilă. Acest curent impingea școlă spre naționalizare încă de mult. Veniamin are meritul de a fi intrat cu tóťă inima și cu tóťă mintea in acest curent, și in curènd istoricul il va afla pășind in fruntea lui.

Istoricul veridic nu póte nega nicî Domnitorului Alexandru Moruzi merite, in ramul școlar. El a provocat unele lucrări relative la școlî, scriind către Divanul țerei, iar nu către *Obștésca Adunare* (cum

1. Acte și fragmente. II, pag. 365.

2. D-nu Erbiceanu face o eróre punènd data de 1792 la pagina LXIII din Istoria Mitropolieî Moldoveî pentru trecerea lui Veniamin la Roman.

scrie prin anacronism D-nu Erbiceanu). Insuși Moruz spune în hrisovul său al școlilor, din 24 Maiu 1803, că: «și noi din copilărie iubind învățătura», acesta l'a îndemnat să se ocupe de școle. Apoi, ceva mai mult, în hrisovul său nici pomenesce de o prealabilă anafora a Divanului.

Moruz era obligat de a se ocupa de școlile din Moldova de chiar hatichumaiumul Porței, de la 1803, al Sultanului Selim al IV-lea Acesta, la art. 44, cum am văzut, se ocupă de școlile țerilor române și impunea Domnitorului de a îngriji de ele, de spitale, de drumuri, etc., prin o administrațiune pământescă și nu grecescă.

În 15 Februarie 1806, mișcarea culturală românească dobândește puteri, prin reorganizarea de către Mitropolitul Veniamin, a tipografiei Mitropoliei. Mitropolitul cere Domnitorului Moruz un hrisov în favoarea acestei tipografii «pentru tipărirea cărților de trebuința țerei.»

Eaca hrisovul dobândit :

«Facem scire cu acest hrisov al Domniei mele tuturor cui se cade a sci, că al nostru cinstit și Duhovnicesc părinte P. S. Sa Kiriokir Veniamin Mitropolitul țerei aretându-Ne cunică Тѣнорпаѣі de aici ce este pentru tipăritul cărților de trebuința țerei neavând oameni statornici pentru lucru, ce fiinduse cu nisce năimiți cari după vremi unii murind și alții împrăștiindu-se, au venit în prôtă stare, în cât de multe ori din pricina acêsta a lipsei oamenilor trebuincioși, rămâne nelucrătoare de nu se pot face Cărțile cele de trebuință și pentru ca să se pôtă îndrepta și aduce tipografia în buna orânduială și în cuviinciosă stare, au făcut cerere către Domnia mea, ca să'i dăm 22 oameni din oamenii streinți de peste hotar, ce va găsi, pentru lucrul tipografiei, adecă cincă Штукарі. patru drugari, patru pilcari, patru probari, doi prifacitori, unul pisator de Kinavar, unul trepedator și unul bucătar, cari oameni aducându-i, să-i așede ca să fie statornici la tipografie. Domnia mea socotind că nu de puțină folosință și podoabă este de a fi în orașul acesta tipografie întru bună orânduială și alcătuire la lucrarea ei, am găsit a fi cu toată cuviința cererea ce Ni au făcut Prea sf. Sa, ca să 'i dăm agiutor de oameni arêtați și după rêvna ce avem și Domnia mea ca să aducem întru cea mai bună stare toate acele care sunt spre folosul și lauda Patriei, pentru aceasta prin hrisovul acesta al Domniei mele hotărîm, ca pentru 22 oameni streinți ce va găsi Prea sf. Sa și-i va aduce dintr'alte părți de locuri de peste hotar făr'de bir în visterie, și făr'de nici un amestec de dare cu alți locuitori ai țerei, pentru trebuința tipografiei, cari oameni să aibă adeverință și de la Dregătorii marginei, că sunt adevărați streinți, aduși de peste hotar, făr'de bir, să fie iertați și scutiți de tot birul Visteriei, și de alte dări și havalele ce vor fi pe alți

locuitorii, ei nici o dată cât vor fi la slujba tipografiei să nu fie supărați întru nimica, ca să și caute cu toată odihna numai de lucrul acesta. Pentru care poruncim Domnia mea Dumitale vel Agă și Dregătorilor de marginii și altor Zapcii ai orașului, pentru numărul oamenilor streinii de mai sus arătați, ce va aduce din alte părți de locuri streine, cercetându-se și adevărindu-se de streinii, să urmați întocmai precum mai sus prin hrisovul acesta se hotărească. Poftim dar Domnia mea cu dragoste și pre alți frați Domni, cari din pronia Dumneșească se vor orându-i cu Domnia acestei țeri, să binevoiască a întări, că miluirea este pentru al obștei trebuință și folos. Scrisus'a hrisovul acesta la scaunul Domniei mele în Orașul Iașii întru a 2 domnie a noastră la Moldova, în anul al doilea la anul 1806 febr. 15.

Semnat, *Vodă*.

(pecetea gpd.)

Dar cea mai importantă creațiune în acest an este aceea a seminarului de la Socola. Aci era o mănăstire de maici. Acestea au fost strămutate la Agapia.

O legendă ulterioară, raportată în «Fóia pentru minte, inimă și literatură», No. 34 din 1848, pretinde, că Mitropolitul Veniamin, în pizma boierilor, cari nu puteau suferi ridicarea la treapta de boier a fiilor din popor, s'a hotărât să facă Seminarul de la Socola.

Adevărul este, că necesitatea rădicării clerului o indicase numeroși Domni anteriori și însuși Mitropolitul Iacob Stamatii. Veniamin sosesce la momentul psihologic și el obține de la Moruz hrisovul de fundațiune a acestui seminar ¹.

«Dăca cea mai mică vătămare a sănătății, face pe om a nu i place nici bunățile trupului, nici ale norocirei, cu cât mai ales cea mai mică vătămare întru cele duhovnicesci aduce cea mai mare bătae a cugetului, la cei ce sunt bine credincioși Domni și Ocârmuitori noródelor. Intre alte domnesci și părintesci a Domniei Mele privegheri, pentru îndestularea buneii viețuiri a supușilor, nu am trecut cu vederea și aședarea *din nou* a școlei de la mănăstirea Socola, care acum s'a alcătuit spre învățătura, îndreptarea și desăvârșita catihisie a celor, cari se vor învrednici prin bisericescile canóne a se hotări să primescă darul cinului preoții. cari mai înainte lipsiți fiind de acesta mai întâi trebuitor la dănsii învățătura și sciință, era vedută greșire între cele duhovnicesci și socotită vătămare, dupe însăși arătarea Preasfințitului duhovnicescului nostru părinte a Mitropolitului țerei.

1. Uricar, tom III, pag. 37.

«Spre aceasta dar, pentru ca să pótă avea și cele trebuincioase a petrecerēi vieței, cu tótă îndestularea și mulțămirea, acei care vor fi vrednici a primi acel dar, și mai naite vor fi orânduți spre catihisie învățaturēi la acēstă școlă, de la numita monastire Socola, iată bine-voind Domnia Mea, prin acest al Nostru Domnesc hrisov, rânduim, pe lângă cele alte venituri a numitei monastiri, să se dea din Domnesca Nóstră Visterie, câte 2.500 lei pe tot anul, luându-se câte o a patra parte pe tot ciferțul, precum în întăritura anaforalei de obște a birului pre larg se arētă. Și hotărîm Epitropia cea desvîrșit la Pre-sfințitul alesul de Dumneđeū duhovnicescul nostru părinte Kirio Kir Veniamin Mitropolitul Moldovei, pe care nu numai 'l îndatorim, ca să primescă banii aceștia nestrămutat pe tot ciferțul din Domnesca Nóstră Visterie, dar osebit să se îngrijască cu neapărata datorie și cu rîvna osârdnică pentru buna învățatură și cu deplină sciință a catihisiei întru cele bisericesci a numiților aleși și rânduți către acēsta, cât și pentru ale viețuirēi lor trebuincioase, cu potrecînd cu îndestulare în vremea învățaturēi, și eșind destoinici darului, sa nu înceteze pururea a ruga, pre dătătorul binelui, Milostivul Dumneđeū, pentru acēstă țēră, și pentru cei ce locuesc într'ēnsa.

«Acestea rânduindu-se și hotărîndu-se s'a dat și domnescul nostru hrisovul acesta, întărit cu a nóstră Domnescă iscălitură și pecete, cu credința prea iubiților noștri fi, lumatelor Beizadele: Constantin V. V., Dimitrie V. V. și Nicolai V. V., și mărturia Preasfințitului Mitropolit al Moldovei Kirio Kir Veniamin și iubitorilor de Dumneđeū, Kir Gherasim Episcopul Romanului, Kir Melitie Episcopul Hușului și a cinștilor și credincioșilor boerilor Divanului Domniei mele, D-lor Costache Ghica Vel-Logofēt, de Țēra-de-Jos, Iancul Razu Vel-Logofēt de Țēra-de-Sus, Nicolae Bals Vel-Vornic de Țēra-de-Jos, Alexandrul Iancu Leo Vel-Vornic de Țēra-de-Jos, Gavriil Conachi Vel-Vornic de Țēra de-Sus, Dimitrie Sturza Vel-Vornic de Țēra-de-Sus, Dimitrie Ghica Vel-Vornic al obștiei, Lucachi Arghiropolu Vel-Postelnic, Alexandru Mavrocordat Hatman, Nicolae Biv-Vel-Postelnic, Epistat cămării, Iordache Roset Vel-Visternic, Alex. Balș Vel Agă, Grigorie Ghica Vel Vornic, de Aprofi, Dimitrie Bogdan Biv-Vel Spătariū, Epistat Comisiei, Nicolai Balș Vel Spătariū, Vasile Roset Vel-Ban, Nicolai Dimachi Vel-Caminariu și a tutulor boerilor Domniei Mele mari și mici. Poftim frățesce Domnia Mea și pre alți luminați Domni, cari în urma Nóstră vor primi din pronia cerescă ocărnuirea aceștei de Dumneđeū păzite țēri, cu creștinesc cuget, pentru a Domnielor-Sale slavă și vecinică pomnire, să adaugă și sa întărescă acēsta milă, ca în veci nestrămutată să se păzescă. S'a scris la anii de la Hristos 1804, întru a duoa Domnie a Moldovei, la anul al treilea în luna lui Octombree, întru al nostru domnesc scaun în Iași.

(Iscălit) *Iw Alexandru Constantin Moruzi Voevod.*

Profesorii rânduiți la acest Seminarîu, care se redeschide în toamna anului 1804, luna lui Octombree, după Diptichul Seminarului și pre cât din tradițiune raportéză D. C. Erbiceanu ¹, aũ fost: Dascălul Constantin, Paharnicul Enache, Călugărul Ioil, dascăl de teologie. Va să dică, abea vre-o trei profesori sunt cunoscuți. De altmintrelea nici credem că eraũ cu mult mai mulți și gândim, că are dreptate George Asaki, când in broșura sa «Chestia învățătorei publice» la pagina 9, ne spune, că la Seminarul din Socola in 1804, se învăța dóră «gramatica română și alte cunoscințe, ce se socoteaũ trebuitóre pentru epanghelma de paroch».

Orĩ cât de puțin se va fi fost învățat in Seminarul de la Socola, la începutul existenței lui și pe mulți ani încă, nu rămâne mai puțin un institut important. Din nenorocire evenimentele politice, cari suceed neintârziat după înființarea lui (d'entre cari invasiunea nouă a Rușilor și neintârziata înlăturare din scaunul Mitropolitan a lui Veniamin), n'aũ fost pentru puțin întârziătoare desvoldărei Seminarului de la Socola.

La acéstă întârziere de desvoldare a școléi română, cât pe ce să contribue, chiar din anul înființării seminarului, și împrejurarea cunoscută a împrăștierei in public, ba până și in lăuntru palatului domnesc și al Mitropoliei, de satire politice in limba românescă. Aceste satire de veneaũ la cunoscința Domnitorului in urma organizării Seminarului, cine pôte sci ce isbirĩ avea să dea acesteĩ școlĩ chiar Moruzi! Din norocire pentru școléle române afacerea este din Martie și Aprilie 1804. Divanul țerei emoționat de aceste pamflete, manifestațiunii de altmintrelea ale opozițiunei naționale, nu se dă in lături de a trãmite la Pórtă un arz-magzar, prin care să 'și aréte indignațiunea, și să sprijine pre Moruzi Vodă.

Metropolitul Veniamin s'a preocupat și de musica bisericescă cerënd la 1805 înființarea unei școlĩ de psaltichie la mitropolie, prin anaforaoa către Domnitor, care a primit rezoluțiunea lui Moruz in 4 Octombree 1805 ²).

Invățător la acéstă școlă de muzică a fost numit protopopol Petrea cu léfă de 300 lei pe lună, din cari 100 prelevați asupra budgețului general al școlélor.

1. Istoríc. seminar. Veniamin din Iași, 1885, pag. 34.

2. Veđĩ acéstă anafora in anexe, la Istorica culturei de V. A. Urechiă Tom. IV.

Țeranii sub A. Moruzi.

Obicînuît îndată după studiul asupra bisericilor și asupra școlilor avem deprinderea să ne ocupăm de administrațiune, gravitatea însă a cestiunei țeranilor ne îndeamnă a-î da precădea.

Reacțiunea boerescă de după pacea de la Șistov și cea de la Iassi (1791—1792) a mers tot sporind, așa că cu începutul secolului al XIX-lea e mare agitațiunea între țărănime. Ca tot-d'a-una Muscalii nu sunt streinii la această agitațiune. Interesul lor e a se întreține în principate agitațiune, care să le dea ocasiunea, decă nu dreptul, de-a interveni și a se constitui arbitriul între clasele sociale române, tot-d'a-una spre dauna independenței seî autonomiei țerei.

Drăghici, în Istoria Moldovei ¹⁾ pretinde că Moruz prin purtarea sa înțeleptă a stărpit cu toful dihonie ce se lățise între locuitorii moșiilor cu stăpâniî pentru pământ, înfruntându-î cu mare asprime pe tulburători și mai făcend modifițiuni în ponturile Ghicăi, la multe îndatoriri, duî ă timp și după starea pământului, că numărul locuitorilor sporise cu mult mai mult de la contenirea bejeniiilor din Moldova.

Asprimea și înfrânarea tulburătorilor în cestiunea agrară n'au stărpit dihonie, cum ȃice Drăghici, ci a putut'o numai s'o năbușescă pe cât-va timp. Iată ce putem spune despre această grea și până astăđi existentă cestiune agrară.

Existența agitațiunei agrare o probăm prin scrisorile cari le posedem în original, corespondența dintre Mitropolitul Veniamin și un boer Vasile Melinoschi seî Melinescu, trimis la Petersburg în interesele țerei. Într'o scrisore din 26 Iunie 1805, la întrebarea mitropolitului despre afacerea țeranilor, Vasile Melinescu, tatăl cred acelui-alt V. Melinescu, care împreună cu M. Cogălniceanu sprijini pe țeranii în Divanul Ad-hoc al Moldovei, răspunde :

În ce chip să se urmeze la pricina dihoniei a boierilor cu țeranii și la pricina nesupunorei țeranilor spre a implini datoria lor cu lucrarea acelor 12 ȃile a boerescului, *Corespondințele descrie starea țeranilor*, că pe când el era în țeră «erau ticăloși, că cu zapciî erau siliți a semăna pâne și isgoniți de pe o moșie pe alta, pentru că stăpâniî moșiilor socoteau mai cu folos a se pūșuna dobitocele pe moșiile lor decăt a se hrăni țeranii..... «Când aș auđi eu ȃisele țeranilor ca să seiu ce ȃic ei, atunci pôte că aș face deslegare între-

1. Tom. II pag, 69.

băreii Văstre și ași găsi verii-o mijlocire a face ajutor împotriva răului acestuia, nici pe voi supunându-vă grijei revoluției sôii zorbalei, nici pe dônșii cei de istov sârăcie. Dar acum, ce știți ei Preosfințite Stapâne! Ia aminte glasului norodului și ca un păstor, ca un părinte iubitor de fiți, cercetéză, vędând împrejur fără patimă și fără procopolipsie, starea țăranilor și boerilor. Custă din masa și a unora și altora.... Că țărani și copiii lor mănăncă numai niămăliga sócă și uscată și de aii câte verii-o vacă pentru verii-un pic de unt sói de smintăna!.... Oare mănăncă ei pâne de grăii? că de ar ști ei gustul ei, atunci fără nici un zapicile spre lucru inșii de sine s'ar îndemna spre lucrarea pământului..... «*In Israil fie-care și avea moștenirea sa*» insinuiază apoi corespondentele, arătând că țărani se cade să aibă și ei ogorul lor.

Ce léc propune corespondentele mitropolitului?

El aprobă măsură ce a luat prelatul țerei, de a se potoli spiritile rătăcite (cum dic și adf guvernele) prin citirea prin biserici a moliftelor S-tului Vasile. Dar mai adaogă și un léc de mai mare eficacitate: Indemná pe mitropolit, ca să incépa măcar la moșiile monăstiresci să imbunătățescă sórta țăranilor:

«1. Afară de datoria lucrului acelor 12 zile ce este legiuită, mi se pare că trebuesce a îmbărbăta lucrarea pământului și cu óre-care mulțămire de plată a ostenelei.

2. A hotări incredințată vade de aii spre petrecerea țăranilor pe moșie, iar mai înainte de sosirea vadelei a nu'i sili să se ridice.

Acea mulțămire de plată pentru ostenele pôte să se alcătuiască intru a 10-a parte saii și din mai mult din semănătură sóii din secerea pânei, precum și locuința petrecerei pe moșii, pe cât este cu prelungirea de 20 aii, și mai mult, cu atât este mai bine. Iar mai vértos traiul țăranilor cel fără strămutare pôte să'i indemne spre cea mai cu silință lucrare a pământului și sádirea liveșilor..... Moldavia și Valachia slobođind pe țărani de sub robie, n'aii făcut sórta lor mai norocită, că nu le-aii dat incredințată nădejdie asupra traiului lor în țeară, ci lăsându-i ca pe nisce slobođi.... aii început a nu băga de sóniă de dônși, socotindu'i ca pe nisce stréini... Pentru acesta vi se cade pre sft. a ve sfătui și a afla cu boierii ceea-ce pôte fi mai bine, chibzuind nu numai pentru însuși al lor folos, ci pentru folosul a tot norodul și *evimeria* (*bunul traiu*). Că boierii deși trăesc intru bogată indestulare și norodul va fi suspinând, ci trebuesc analoghisită mulțămirea sóii folosul! Cine va grai cuvânt pentru ticălosul norod, fără numai P. Sf. archipăstorul lui? P. S. esti apărătorul lui și mijlocitor inaintea lui Dumnezeu și al stăpânirii cei politicesci.»

În această scrisoare admirabilă pare că corespondentele nu cutéză a propune mitropolitului, ca soluțiune la întrebare : *Improprietărirea țeranilor*. O va propune deschis în altă scrisoare, din Iulie 1, anul 1804.

Respondând mitropolitului care 'i scrisese că este témă de rescóla țeranilor, dice :

«Amelia (lenevirea) și căderea lucrărei pământului de o parte, și de alta grija de revoluție, aceste sunt cele doue sfirșituri a întrebărei ce mi s'au pus înainte, iar între dênsele, în mijloc, ticăloșia sóu căderea boierilor. Trébă de cumpăna ! Dar fac întrebarea : puté-se-va îndrepta lucrarea pământului, numaí cu sila, spre împlinirea dătoriei lucrului a celor 12 țile a boerescului ? Eú amslvallo¹⁾ și propui că sunt alte priciní a căderii lucrărei pământului. Cea d'ântôiu că *țeranii moșiele lor nu aú, de 'i nici pentru ale altora n'aú purtare de grijă*, și al douilea, de și nu cea de pretutindinea, dar obicínuită, că *ei sunt săraci și dobitoce nu aú*».

Aiurea adáoga corespondentele despre starea țeranilor și lipsa lor de vite : «Eú sciu ticăloșia țeranilor noștri, am intrat prin casele lor, 'i-am vėđut la iarmaroc vîndėndu'și cea mái de pe urmă păreche de boi. Adevėr arėt, inima ferbėnd se farină în mine, în cât socotiam de ar fi fost cu puțință să cumpăr tóte vitele din iarmaroc și să le împart pe la toți coi ce nu aú, până când nici un gospodar sá nu rėmănă ca să nu aibă o păreche de boi și o vacă!...

Maí categoric grăesce îndată, corespondentele, despre leacul de adus ces-tiunei agrare : «Dupė acósta (descrierea făcută stărei țeranului) inșii D-lor «boerii se gándescă ce se cade să facă ? Antėiu, deacă *nu vor să dea locuito-riilor câte o bucată loc, de ajuns din moșiele lor, unde pururea, fără strămutare, să se hrănescă, apoi să facă măcar după rėnduiala nemților, să le dea în arendă cu vade de aní și cu tocmólă, hotărind printr'ónsa ce să plătescă só i câte țile să lucreze ? Al douilea, pentru a se aduce pe locuitorí «în starea de buní gospodari, este trobuință *de a le da ajutor cu dobitoce și cu alte trebuincióse spre lucrarea pământului* Să se cėră de la M. Sa Vodă : «are din milostivirea sa n'ar face bine cu o suna de baní spre acest ajutor, «pentru care 'i va da cel Prea Inalt și va blagoslovi pământul cu îndóstulare, «pentru că tótă îndurarea ce se face locuitorilor este o plée ce se adună din «aburii ce es din pământ și iarăși asupra lui întorcėndu-se spre rodirea lui».*

Corespondentele doștept și omenos îndėmnă apoi boerii proprietari să cerceteze cum stă afacerea țeranilor în Bucovina măcar «*să vadă nu vor putea împrumuta cu ceva de la acei străini, acum locuitorí de acoto, ce odí-neórá aú fost de o supunere cu moldovenii ?*»

1) Adică : neg.

Cât privește «gróza rãvoluției», dice corespondentele «că am auđit că boierii din starea de mijloc îngrozese cu pilda Francioi. *Se vede că sămënța ce rea cu bună sc'mă se ascunde în țărã.*»

Dar ca sămënța franțuzescă să nu le fie periculósă, pentru ca o s'mă de boeri prin pasquelurile lor să nu 'și mai aröte alturile, și «locuitorii să se supună lucrului», corespondentele lui Veniamin il îndeamnă să dea țerei oca-siune a 'și manifesta liber pösurile și cererile ei. La revoluția ce amenința, corespondentele zice că pune «o pricină numai: Pentru că nici putere au (țeranii), nici mijlocire de a'și putea câștiga multãmirea cu chipul cel cu rãnduială. D'aceea dupë a mea gnomi cea slabă, pentru de a putea întâmpina tóte urmările cele rele, se cade a deschide un drum legiuit, spre deescoperirea voințelor și a nevoilor a fiesce căreii stări de ómeni..... «Că tótã revoluția să cuibăresce în inimile ómenilor, cari n'aũ drum legiuit de a'și aröta alturile și nacazurile sale, ca o scântee ce se tãinuesce în cenușe».

*

Din corespondența lui Melinescu, pe care o aduserãm mai sus, se vede, repeșim, că cestiunea agrarã era în mánile muscalilor un factor de agitațiuni. Melinescu bun patriot esclamă însă catre Mitropolitul Veniamin la 1804: «*Prea sfinte nu socotiți că Rusia va mintui Moldova, Nu! Nu! Ci Dumneđeũ o va mântui.*»

S'ar crede din tótã corespondența cu Melinescu, că Mitropolitul Veniamin va fi sincer apërãtor al țeranilor, dar Istoria este datóre adevêrul și adevêrul e alt-fel. Mitropolitul Iacob indemnase pe Vasile Melinescu, în 1803 luna Februarie, să mERGã la Petersburg, ca să aibã înțelegere secretă cu Muscalii în privința nevoilor țerii. Melinescu, în 29 Martie 1803, nesciind că murisã, scrie Mitropolitului Iacob, din Peterburg, că a sosit acolo dar bolnav de friguri și că de aceea «*eũ încă n'am putut să fac nimic pentru afacerea iubitã mie, care este binele Patriei, I. P. S. neprețuitã inimei mele. Suspiniãrile și jalele locuitorilor se itețesc în auđul meu; intru cât mẽ va ajuta Dumneđeũ eũ nu mẽ voiũ cruța.*»

Iatã dar că încă Iacob Mitropolitul să preocupase de jalele locuitorilor. Douë luni dupë aceea Melinescu scrie noului Mitropolit Veniamin, în 15 Maiu 1803, că «*n'aũ lipsit a face arëtare ministrului celui din tãii pentru starea amëndoror principatelor*», fãrã însă a mai pomeni de jalurile locuitorilor. Vêđurãm însă din scrisorile lui Melinescu, din Juniũ, mai lãmurit și netãgãđuit pusã în fața cestiunea agrarã.

După acele scrisori ne-am fi așteptat să găsim pe Mitropolitul Veniamin în fruntea unui curent favorabil țăranilor. În loc de acesta el s'îmnăză împreună cu boierii din Divan două acte, cari sunt departe de a face dreptate țăranimii. Aceste acte cari sunt anaforoa Divanului țării către Alexandru Moruz, din 1805 Ianuarie, propunând un nou aşdămînt relativ la relațiunile dintre țărani și moșieri. Domnitorul se grăbește a întări a doua zi Ianuarie 3, anaforoa Divanului iar Divanul împreună cu Mitropolitul, speriați pare-se de propria lor faptă nedreptă, comit un al doilea act în paguba autonomiei țării: ei adresază un magzar la Pörtă în privința cestiunei agrare, căutând să justifice nedreptul aşdămînt agrar.

*

Ce dic boierii împreună cu Mitropolitul Veniamin și Episcopii țării, în anaforoa către Alexandru Moruz?

Se jăluiesc că neamul boieresc are o petrecere strâmtorită din pricina împușinării slujbei ce primesc de la locuitorii de pe moșiile lor. Acestia se folosesc și dobândesc de pe moșiile lor și nici măcar deciu-eala slujbei ȳilelor anului nu dau boierilor fără numai 12 ȳile. Apoi 12 ȳile era de ajuns pe vremea veche, când moșiile era fără preț, țara nelocuită, cheltuelile micșorate, și toate întrn ieftinătate. Boierii arată că acum așteptă și ei îmbunătățirea situației lor, căci netăgădnit este de toți, că acest cin al boierilor ridică sarcina pămîntului întrn toate întâmplările stănd față și înainte la împlinirea împărăteșcelor și domnescelor porunci. Astă-ȳi cheletuelile sunt mari, scumpetea nespusă, iar locuitorii au primit ușurare de bir și de havalele și dênșii urmăză alișverișul cel mai folositor pe moșiile *nóstre*, hrănindu-se ei și dobitoacele lor, vîndându-le cu prețuri bune, fără nici un folos pentru proprietarii moșiilor. Mai folosiți sunt cei ce au sate fără locuitori, iar cei cari au sate pe moși sunt întristați și mahniti că cu 12 ȳile pe an ce dă locuitorul, proprietarul nuși poate face cel puțin semănăturile pentru casă și pentru negoț. De aceea boierii Divanului, cu Mitropolitul și Episcopii, nemulțamiți cu cele 12 ȳile, ba chiar și de modul cum țărani le lucrăză acele 12 ȳile, s'au adunat în Divan și «*cu durere (!) către locuitorii țării simpatrioșii noștri*» au alcătuit socotința în ponturi pentru o măsurată indatorire pe an din partea țăranului. Boierii se mai rógă, că deacă Vodă va încuviința anaforoa, să li se dea voie să între și cu Magzar către Pörtă!... Boierii speră chiar, că cu vreme, «de la prea puternica umbrire a hrănitorei noastre

impărății, vom dobândi noi seașii noștri, după vreme, acea milostivitoare desăvârșită dreptate a deciuetei slujbei Țilelor anului».

Iată acum ce dulce sarcină pun boierii pe grumazii săténului :

1) Toți ȧeranii cari aș pluguri sunt datorii să are și să grăpeze pe fie-care an cu fieșce care plug, in folosul moșierului, câte 80 prăjini, acésta fie primăvera, fie tòmna, după pofta boierului.

2) Fieșce care gospodar să prășescă pe fie-care an 15 prăjini domnesci de porumb, să stringă produsul și să-l ducă la coșarele boieresci.

3) Să secere fieșce cine 30 de prăjini domnesci și să transpôrte la arii.

4) Să cosescă o falce de fên, s'o adune și s'o clădescă stoguri.

5) Să dea 4 clăci pe an la ori-ce trebă

6) Să aducă pe fie-care an câte 2 care de lemne de foc la casa boierului, ori să se invoiască cu dênsul deacă pădurea e departe de 2 ȧile să-i dea altă muncă el și boii lui pe 2 ȧile.

7) Locuitorii să dea ajutor lg reparaținea iazului și a morilor.

8) ȧeranii să ingrădescă țarinele și să facă coșarele pentru porumbul ce sunt datorii să dea ca dijmă boierului.

Și s'ar crede că atâtea sarcini, cari boierii de la 1804 substituiesc celor 12 ȧile de boieresc, aș să fie cel puțin compensate prin mari și milostive dărnicii de pământuri pentru munca proprie a ȧeranului. Din contra, aș dêmêntul din 1804/5 mai obligă pe ȧeran, prin articolul 9, 10, 11 să dea și dijmă din tot ce recoltéză, una din dece, ba s'o și care la aria și coșurile stăpânului moșiei. Prin art. 11 ȧeranul e dator să dea și pe stupi câte 2 la sută. Cine n'are de cât 50 va plăti boierului câte 5 parale de stup. Cine 'și permite să aibă mai mult de 100 va plăti boierului de la 100 'nainte tot câte 5 parale de stup. Proprietarul nu se îndatoresce să dea pășunat pentru oile și stânele ȧeranului, decât cu o nouă invoire. In imașul sașului nu pot pășuna de cât de la 10—15 oi de ȧeran, iar pentru cele-l-alte chiar și in imașul satului să plătescă de fie-care oie câte 4 parale pe an. Acésta măcar că la art. 20 din așeđêmênt să dispune, că proprietarul să dea imaș pentru un numêr de vite a locuitorului de la 16 până la 4 după trei trepte ale locuitorilor : fruntași, mijlocași și codași.

După ce ast-fel se despôie pre sâtean apoi regulamentul de la 1805 monopoliséză și cârciumile din nou in favôrea proprietarului moșiei. Decă cumva ȧeranii aș viiiei aș dreptul să se folosescă de vinul din ele, dar numai pentru insășii a lor trebuință și să-l *metahirisească* tot până la 20 Dec., ca să aibă adică cârciuma boierescă când să vindă apoi până la noua recoltă a vinului.

La moșiile unde proprietarii n'aũ nevoie de lucrul hotãrit țeranul e dator sã se invoiascã el (art. 15) adecã sã-i plãtescã munca în bani. Locuitorii sunt datorii sã dea munca mai sus arãtatã pãnã la distanțã de 5 ore de sat. De munca hotãritã nu este dispensat de cãt nevcl-nicul și flãcãul neinsurat, care șede cu tatã-sãu.

Acest monstruos aședemãnt a fost subscris de urmãtãrii prelați și boieri :

Veniamin, Mitropolitul Moldovii, Gherasim, Episcopul Romanului, Meletie, Episcopul Hușului, Stefan Sturza Logofet, N. Roset Logofet, Costache Ghica Logof., Constantin Balș Logof., Constantin Greceanu vel Logof., Teodor Balș Vornic, Cost. Paladi Vornic, Iordache Roset Vist., Vasile Roset Vornic, Grigoraș Sturza vel Vist., Alexandu-Iancu-Leu Vist., Dumitrachi Ghica vel Vornic, Dumitrache Sturza vel Vorn., Manolachi Dimachi Vornic, Rãducanu Roset Hatman, Alecu Balș Agã, Iordachi Catargiu vel Spãtar, Iordachi Balș vel Vornic, N. Balș Vornic.

*

Monstruoasa elucubrațiune a Divanului de la 1805 (frica le era de rësolã a țeranilor decã ei ar sci cã lucrarea n'ar fi aprobatã mai departe), boierii cred a și-o asigura prin încuviințarea Porții otomane și deci indreptezã îndatã la acãsta un magzar, nouã act de umilire a țerei și de încãlcare a autonomiei.

Chiar însuși magzarul și aședemẽntul pot proba enormitat-a sarcinelor puse de Divan pe grumazii țerãnesci. În adevãr aceste sarcini sunt numai *pe jumãtate* pentru tãte ținuturile care vin pe marginea Moldovei și în apropiere de raialele turcesci a Ismailului și a Brãilei (art. 7 din aședemẽnt). De ce? Pentru cã bine înțelegeã autorii aședemẽntului, cã țeranii din acele pãrți vedẽnd sãrta mai bunã din țerile vecine sãu din raialele turcesci vor lua lumea în cap și se vor pustia satele din acele pãrți.

*

Din corespondența Mitropolitului Veniamin cu Melinescu am vedut agitațiunea care era în țearã pe la prima jumãtate a anului 1804, Cu puține luni mai nainte de scrisõrea lui Melinescu s'aũ întâmplat în Iași un scandal de care astã-đi noi puțin ne putem da sãmã. S'aũ aruncat la curtea domnescã și la Mitropolie un panflet, la Martie 16, 1804. Acest panflet n'aũ ajuns la cunoscința nõstrã, dar în condica Mitropoliei de Iași aflãm o anafora din partea Mitropolitului Veniamin și a tuturilor boierilor mari din Divan cãtre Domnitorul Alexandru

Moruz, prin care Divanul desaproabă fapta, cu indignațiune. Boierii de Divan caută a se desvinovăți în mod vag de acuzările din pamflet. Vodă pune rezoluțiune pe anafora și invoiesce boierilor să ducă fapta prin magzar la cunoștința Porții, iar pe de altă parte Marele Logofăt, cu marele Postelnic și marele Visternic să facă cercetare, să afle deacă mai sunt și alți partizani ai necunoscutului autor al pamfletului ca să fie pedepsiți ¹⁾. Aceste acte sunt proprii a ne dovedi existența în Iași, în Moldova chiar, a unui curent politic opus celui rusesc, în truntea căruia pășea Divanul țării și Moruz Vodă. *Duhul franțuzesc făcea pasqueluri*, satire, cari nu cruțau, nici pe Vodă, ba nici chiar pe Mitropolitul Veniamin, care și el innota în apele muscălești, or cât ne place a-l arăta naționalist.

Ca să ilustrăm aserțiunea noastră cu documente, vom aminti încă odată, că și Veniamin aștepta mântuirea țării de la Muscali și de aceea continua lui V. Melinescu misiunea secretă la Petersburg. Veniamin era în corespondență, ca și reposatul Mitropolit Stamati, cu mai mulți bărbați muscali. Mitropolitul Stamati în 1803 Aprilie 1 stărnia la Petersburg prin Vasile Stefanovici Tamara fostul Ministru rusesc în Constantinopole, care trecuse îndărăt prin Iași, să scrie noului Ministru al Rusiei Italinschi, să continue și el a apăra țera față cu Pórta Otomană. În August 19/31 1803, din Buiuc-dere, Andrei Italinschi asigură pe Veniamin, că va continua a lucra în interesele Moldovei și-i vestește că este în lucrare hatisheriful pentru reinnoirea vechelor pronomiilor ale țării. ²⁾

Administrațiunea sub Al. Moruzi.

Alexandru Moruz lăsă la Constantinopol *Kapu-chehaia* adecă agent al său pe însuși frate-său. Sosind la Iași, fu silit să descindă la casele Logofătului Aleco Mavrocordat, căci de mai mulți ani, cum am arătat, palatul domnesc fusese incendiat și nu se găsisese timp și mijlôce pentru reclădirea lui. Puțin după aceea Moruz luă reședință în casele unde la 1860 am aședat Universitatea din Iași, precum atestă inscripțiunea și marca țerei, existente până astă-đi pe pórta de peatră, ce dă acces în curtea Universității. Curtea, adecă palatul domnesc, incendiat la

1) Veđi anaforoa și arz-magzarul boierilor despre pamflet în conđica Mitropoliei Iași pag. 31 verso dela 1804 Martie 17 și în Uricar III pag. 57.

2) Veđi Istoria Mitropoliei de Erbiceanu, Iași pag. 71 și 73 documentele 61 și 64.

1783 sub Alexandru Mavrocordat, fu reclădit de Alexandru Moruz. Acesta numi o comisiune compusă din Spătarul Săndulache Sturdza, mai apoi Hatman, cumnatul Domnitorului, Toderascu Balș fratele Logofătului C. Balș, și paharnicul Iordache Drăghici¹⁾.

Multă activitate se puse la reconstruirea palatului, care inceput la 1803 fu gata la 1806 August 28, de S-t Alexandru. Precum vom vedea, Moruz n'a avut parte să locuiască în noul palat, în care avea să se strămute două țile după sfintirea lui.

Cunoscem pe Alexandru Moruz de bun administrator.

Divanul lui A. Moruz la 5 Ianuarie 1803 se compunea din boeri în activitate și din mazili, în modul următor :

Veniamin Metropolit Moldovei
Gherasim Episcop Roman
Meletie Episcop Huși
Neculaș Rosset Log.
C. Balș Vel Log.
Iordache Canta Log.
Mihalache Sturza Vel Log.
Iancu Razu Log.
C. Greceanu Log.
Iordache Balș Vist.
C. Ghyka Hat.
Vasilie Costachi Vornic.
Todorascu Balș Vornic
Sandu Sturza Vist.
C. Balș Vel Vornic
C. Paladi Vornic
Gavril Konachi Vornic
Lupu Balș Vel Vornic
Manolachi Dimachi Vel Vornic
Alexandru Ianculeș Vornic
Răducanu Rosset Hatman.
Neculaș Balș Vornic
Iordachi Rosset Vel Vist. și
Dumitrache Sturza postelnic

Acastă listă de nume arată că Divanul nu era pe mâna grecilor, ci a unei oligarhii compusă din v'ro 3—4 familii de boieri pămînteni.

1. Vezi Istoria Moldovei de Drăghici, tom II pag. 66. Vezi calendar pentru poporul românesc, de la cantora Foei, sătesci, pe anul 1845 pag. 135 la art. «Palatul ocârmuirei din Iasi». Aci nu se menționează ca membrii a-î comisiunii decât pre Săndulache Sturdza, pe care îl zice Vistiernic, având de ajutor pe Vornicul Iordache Drăghici, pe care după sevârșirea Palatului, spre respălătire Voda îl numi paharnic.

Cu atât mai rău deacă țeara merse spre peire cu asemenea Divan românesc !

Acestui Divan, care constituia ôrecum ca o Adunare a țerei, A Mo-ruzi ordonă se afle mijlocul de a înceta catahrisele. abusurile ispravnicilor prin județe. Se găsesce că mijlocul cel mai propriu pentru aceasta este, să se facă lefi bune acestor funcționari. Boerii, propun adăugirea lefilor cu incepere de la 1 Ianuarie 1803 și sunt siguri, că țera va primi acésta reformă cu mare mulțămire (!). Boerii propun, că de ôre-ce cassa rásurilor este in deficit, apoi deficitul cât și noua sumă trebuincioasă pentru sporirea lefurilor, să se cisluiască pe țeară. Se adaug lefile la 10 județe și anume; Sucéva, Némțu, Roman, Bacău, Tecuci, Tutova, Fălciu, Dorohoi, Botoșani, Hărlău, dându-se 700 lei, pe lună, în loc de 600 cât era până acum. Domnitorul aprobă anaforaoa printr'o lungă rezoluțiune și speră că vor înceta abusurile «Iar cari din ispravnicii, de acum înainte se va abate spre nedreptate și răpire, nu numai că scoțându-l va plăti indoit *apucăturile* cele nedrepte, dar și scutelnici li se vor tăia și în slujba Domnescă nu va încăpea nici odinióră». Domnitorul ordonă, pentru mai multă solemnitate și tărie, să se emită hrisov Domnesc, care să se conserve în Archivele Mitropoliei.

Actul din 1804 Ghenarie 18 ¹⁾ și acel din 1804 Ghenarie 5, din cartea de documente a Mitropoliei de Iași cum și actul din 1804 Ianuarie 11 și cărțile de la visterie în același scop, toate aflătoare în Țisa condică de documente a Mitr. de Iași ²⁾ merită tótă atențiunea noastră și deci le dăm aci ca note.

1. Uricar tom. I pag. 202.

2. Anaforaoa

«După luminaata porunca Măriei tale adunându-ne la un loc, am luat séma cu luare aminte punerea la cale ce de către Înălțimea ta s'a'î socotit a se face, ca și spre mulțămirea Dregătorilor ce se vor rânduî pe la ținuturi și spre închiderea cu totul a urmărilor cu catarhisis, ce într'altă vreme au avut Dregătoriî, spre asigurarea locuitorilor, să se mai adaoge lefile ispravnicilor la tóte ținuturile, și precum la tóte altele, asemenea și la acésta de obște, cunoscându-se părinteasca milostivire a Înălțimei tale, aducem către Înălțimea Ta plecată închinăciune cu mulțămire și ca pentru un lucru ce vederat este că are mai bună chibzuire, socotit și de obște folositor, ne rugăm ca după hotărîrea ce ai făcut, urmându-se pentru acest adaos de lefile ispravnicilor, de la Ți I a curgătoriei luni Ghenarie, să se facă de către Înălțimea Ta cuvincioasa punere la cale, că atit aceasta cum și acé care iarăși cu milostivire, pentru deobște folos, s'a'î întărit prin hrisovul Înălțimei tale de mai nainte a se afla pe la ținuturi sameși rinduiți de visterie cu leafă și cheltu-

Prin anaforoa boierilor 'și iéu ca mobil la lucrare curmarea catahriselor și pentru acésta stăruesc să se adaogă lefele și veniturile dregătorilor.

ială de la casa Răsurilor, să rămâe fără strămutare în toată vremea, căci măcar că casa Răsurilor nu este acum în stare ca să poată da și acest adaos la lefile ispravnicilor și rămânind acu în sarcină țera cu darea acestor bani; dar socotind folosul de obște al locuitorilor cu închiderea deseversit a următor cu catahrisis, ce într'altă vreme s'au urmat de cătră dregători, încredințăm Înălțimeî Tale, că țara cu totă mulțămirea va primi a se însărcina să dé baniî acestia, fără să simtă cât de puțină greutate, fiind un lucru fôrte nesimțitor împotriva greutăței ce într'altă vreme au suferit prin acele cu catahrisurî asuprele a dregătorilor. Și după aceasta ne rugăm, ca și acea cu milostivire hotărîre a Înălțimeî Tale, care din ceasul ce ai sosit nu numai ai cugetat, ci și ai pus în lucrare, oprind acele cu catahrisurî apucăturî a Dregătorilor, prin care oprire de obște s'au făcut mult simțitoare ușurință, cu chipul ce se va socoti de cătră Înălțimea Ta legându-se și întărindu-se cu cea mai mare întărîre și cu acele mai vrednice chipurî, să se pue la cale, unde cu totul închidându-se toate mizlocirile prin care într'altă vreme au urmat Dregătoriî apucăturî și asuprele locuitorilor, să nu mai rămâe Dregătorilor cât de puțin median la așa urmări. Și să fie a să păzi și aceasta cu totă statornicia fără strămutare în totă vremea. Căci după punerea la cale ce s'ai făcut, cu adăogirea lefilor, nu rămâe nicî ispravnicilor cât de puțin mai vre-un cuvînt de nemulțămire, ce mai ales carî și dupa aceasta se vor afla că s'ai abătut la cât de puțină urmare împotrivă, neapêrat trebuie să se pedepsească. Și fiind că adăogirea ce s'ai făcut de cătră Înălțimea Ta sî se facă lefilor, coprinde pe o lună 4375 lei, socotindu-se acest adaos pe noue lunî în anul acesta, adocă de la I a curgătoareî lunî Ghenare și până la sfârșitul viitoreî lunî Septemebre, când se împlinesce un an de la inchierea semeî ce s'ai făcut caseî Răsurilor, se coprind 39.375 lei, și precum și mai sus s'ai đis: Casa Răsurilor nu este în stare să răspundă acești bani neajungênd acești bani iratul caseî nicî pentru lefile câte până acum se află rînduite, de cătră noi slugele Înălțimeî Tale, ne găsindu-se chip ca să se adaoge iratul caseî, se socotesce, ca la 20 a viitoreî lunî August, împreună cu cusururile ce mai rămân până atunci din baniî *imdatului*, să se rînduască, ca să dé țera atît acești bani pe anul acesta, cunî și lipsa ce mai are casa Răsurilor din irat, după suma lefilor rînduite să se plătească. Iar pe anul ce se va începe de la I Octomebre și înainte se va face atunci chibzuirea cuviinciosă și punero la cale și până la vremea ce socotim a se rîndui și a se lua din țeră baniî acestia, plata lefilor cu chipul ce se va socoti și de cătră Înălțimea Ta, se va iconomisi de către Casa Răsurilor, pentru că ispravnicî, după rînduiala ce s'ai urmat și până acum, trebuie să'și ieie lefele pe fieșecare lună. Și fiind-că porunca Înălțimeî Tele cătră noi s'ai dat și cu deosebită milostivire, că să socotim și déca peste hotărîrea făcută de cătră Înălțimea Ta se cuvine la vreunul din ținuturî a se mai adăogi lefele, nu lipsim a insciința, că cu bună chibzuire socotind, găsim cu cale, ca la đece ținuturî adică Sucéva, Neamțu, Roman, Bacău, Tecuciú, Tutova, Fălciú, Doro-hoiú, Botoșanî și Hărlău, ce sunt socotite a avea léfa doî ispravnicî 600 lei

În aceste opinii este și Vodă, cum se poate vedea în rezoluțiunea pusă pe anafora 1).

pe lună, să se mai adaogă câte 100 lei pe lună ca să fie fieșce care din tr'aceste ținuturi câte 700 lei pe lună, însă acest adaus să se pue la cale și să urmeze a se da pe anul ce se va începe de la I a viitoareii luni Octombrie când pentru aceste este a se socoti și a se face de isnovă chibzuire. — 1803 Ghenar 5.

Vezi pag. 27 verso—34 din Condica de la Metrop. Iași.

1) *Rezoluția lui Ión Alexandru Moruzi W.*

Înainte Domniei mele cetinduse această obștăscă anaforă, cu cale s'au găsit toate cele cuprinse într'insu, decî după cum și mai înainte era neîncetata a noastră părintăscă îngrijire, ce avem spre odihna și fericirea locuitorilor domnescei noastre țări, au pus la cale rînduirea sămeșilor pe la ținuturi întărindu-o acesta prin domnescul nostru hrisov, ca să fie ei statornici pe lângă boerii noștri ispravnicii ținuturilor și păzind coprinderea așcărilor hotărîte prin hrisov, nu de puțină trebuință sînt către cuviincioasa pază a buneii orîndue. Pentru care și iarăși poruncim, ca și de acum înainte Sămășii să urmeze neștrămutat și neșchimbătat toate datoriile lor, sciind că orî-care dintr'insii va cuteza a se abate cît de puțin, lipsindu-se din slujbă se va și pedepsi cu strășnicie. Așăderea și acum voină Domnia mă ca sa se desrădăcineze urmările acele rele și apucăturile celor netrebnice căștiguri, ca să lipsescă aceste și mai în urmă și așa să rămăe nesupărați locuitorii, petrecînd ei întru viețuirea cea odihnă și plină de veselie, ca să fie țora întru fericire, care este cea mai întăi bună-voință și cea mai mare dorință a noastră; am socotit cu cuviință către acesta adăogirea prin cît se va putea a lefilor ispravnicilor ținuturilor, ca avînd și d-nelor îndestularea venitului și mulțanindu-se, să nu fie nevoiți pentru trebuințele lor spre urmarea răului căștig și a nedreptăței, ci îndestulându-se cu rînduita lăfă și avînd de ajuns trebuincioasa cheltuială, să pörte de grije, că nisce dregători bunî pentru ocrotirea locuitorilor și pentru răsufarea lor, îngrijindu-se cu cea mai mare silință ca să nu se asuprescă ei și ca să lipsescă întru tot tötă nedreptatea și răpirea celor ce se rînduesc spre orî-ce slujbe și a oclășilor și să rămăe odihniți și nesupărați supușii, pentru care preveghiază neîncetat Domnșca Nöstră purtare de grije. Drept aceea primind Domnia mea cele cuprinse prin Anaforoa această, întărim și hotărăm, să se pue în lucrare cele scrise și poruncim, să se scrie Domnescele nostre cărți către boerii noștri ispravnicii ținuturilor, arătătoare pentru adăogirea ce s'au făcut lefilor Domniilor Sale, ca să se încerdințeze că are domnia mea și pentru D-nelor purtare de grijă, ca nu cum-va siliți de trebuința cheltuelilor, să aluneco la nedreptăți și necuviincioase căștiguri, împotriva Domnescelor nostre porunci, căci spre acesta s'au dărunit lor adăogirea această a lefilor, ca să se mulțămescă cu acele drepte și nesmintite venituri. Iar cari din ispravnicii, de-acum înainte, se va abate spre nedreptate și răpire, nu numai că scoțîndu-l va plăti îndoit *apu ăturile* cele nedrepte, dar și scutelnicii li se vor tăia și în slujba domnescă nu va încăpea nici o

La pagina 27 verso în condica metropolitului de la Iași se află circulara ce s'aŭ scris pentru adăogirea lefeî ispravnicilor. Se vestește acéști adăogire dregătorilor în interesul încetării abuzurilor, amenințându-se cu pedépsă pe cei care vor mai face abuzuri. Domnitorul poruncesce să se facă și hrisov domnesc, apoi adaugă :

«Am poroncit d-sele vel : vist : că scoțând copia asemenea depe anaforă să trimită dregătorilor la tóte ținuturile și vi să dă însciințare, că după hotărîrea ce s'aŭ făcut, la ținutul acela de la ȕi întâi a curgătorei lunî ghonari, peste 400 lei pe lună ce eran rînduiți de mai nainte, léfa la doi dregători, saŭ mai adus 400 lei ca să fie câte 800 lei pe lună, și D-vóstră la semile ce veți închia cu seama rásurilor după acéști hotărîre, vă veți scădea cu léfa acelor ispravnicî. Iar pentru oprirea și închiderea cu totul a urmărilor cu apucătură de asupriri de pe la locuitori, măcar că îndestul și până aice s'aŭ dat poroncile Domniei mele și credem că veți fi înțeles cît sunt de neplăcute și nesuferite D-niei mele, și iarăși din copia anaforalei pe larg vă veți pliroforisi și rîvna ce-avem spre închiderea cu totul a unor așa urite și necuviinciose urmări și că suntem hotărîți pentru acei cari și după acesta se vor aluneca a se mai abate la împotriva urmare, a nu trece nicî de cum greșéla cu vedere, măcar orî a cuî; dar nu lipsim și prin acéști carte a Domniei mele a scrie și-a ve porunci cu strásnicie, ca în tot chipul ferindu-ve și privighind cu neadormire și pentru ómenii ce'i aveți rînduiți printre locuitori, cu totul să fie oprit alunecarea la cât de puțin interes spre asuprirea locuitorilor, căci léfa rînduită și alte venituri, cari după condica vlsteriei, mai are ispravnicia după chibzuirea ce s'aŭ făcut este îndestul ca ra rămâneți mulțamiți, și ca pentru un lucru ce desivârșit voim a se pazi cu statornicie, să sciți că nicî de cum nu vom conteni a privighea și a face cele mai adincî cercetări și când pe vre un dregătorî ilŭ vom afla cu cât de puțin, că s'aŭ abătut la urmare împotriva hotărîrei, nicî de cum nu va putea afla cuvênt ca să tragă asupra sa milostivirea Domniei mele, ci mai ales pentru acea mai mică alunecare, pornind asupra sa urgia Domniei mele, va fi pedepsit și cu adăogire peste hotărîrea ce s'aŭ făcut spre pildă ș'a altora, precum acei cari fără

dinióră. Pentru acósta, spre mai multă întărire și vecinică nestrămutrae, poruncim, să se facă pentru acéști hotărîre și domnescul nostru hrisov, care a-deverindu-se și întărindu-l cu domnesca nóstră iscalitură și pecete, să se iscăléscă după obiceiuri și de către Prea sfintu Mitropolit și iubitorii de D-șeŭ Episcopii și să'l pue în păstrare la S-ta Mitropolie, ca să remăe pururea. nesmintit și nestrămutat.

Semnat : *Vodă.*

(Din condica de doc. copii a Mitropolitului Iosef, din Iași. Pag. 25 verso).

cât de puțin cusur vor fi următorii întocmai la hotărârea și la buna voință Domniei mele, făcându-se cunoscută credincioșii lor slujbă, vor fi în totă vremea cuprinși cu milă și cinste, după vrednicia slujbei.—1864 Ghenari II.

Semnat: *Moruz V. V.*

Maî urmează și Circulară de la Visterie către ispravnicii pentru adăogirea leflor lor. Se trâmite Cartea Gospod cu copie după anafora să stea ȳzite bine pentru depurarea la sămeșia ținutului.—Și se promite in urmă a se trâmite și copie de pe hrisovul Domnesc in cestiune.

In privința pădurilor Moruzi dă un nou nizam, ce aci dăm întreg anecsat în facsimile.

*

In multe măsuri ale Sale administrative Moruzi imiteză cele ce au văduț la munteni. Așa la 1 Ianuarie 1803, Alexandru Moruz inființeză *Vornicia de obște*, maî apoi sub Alexandru Calimach, numită *Vornicia de politie*. Primul vornic de obște fu boerul Manolake Dimache.

Din nizamul de inființare al acestei vorniciei, vedem, că Vornicul de obște, in demnitate este al 5-lea Vornic mare al țerei și are in Divan scaun in urma celor 4 vorniciei.

Atributele Vornicului de obște sunt aprópe aceleași ca ale episcopiei obstirei din București. Vornicul de obște este ajutat de un boer de clasa II-a pre care il alege însuși Vornicul de Obște și-l întăresce Vodă. Un logofet este pus la dispozițiunea Vornicului de obște.

Casa Milelor este pusă asemenea sub administrarea Vornicului de obște. Semile anuale ale casei de Milii, le presintă Vornicul de obște Domnitorului, care le trimite in cercetarea veliților boeri.

Vornicul de obște, impreună cu Aga, fac cisniurile pentru pâne și carne in oraș, fixând prețul lor, prin anafora către Domn. In fine Vornicul de obște, are ingrijirea cișmelelor și a apelor.

Vornicul de obște, urma să fie plătit din casa Mililor cu lófă egală vornicilor mari. Fiind-că, din casa Milelor nu putea să ia lófă maî mare decât ceea ce se da înainte simplului epistat al Casei, Domnul a hotărît, ca neajunsul lefi până la cea de Vornic mare, să i-se dea din casa rásurilor, adecă de unde se plâteau toți funcționarii țării 1).

1) Veđi Uricarul tom. I pag. 103.

CAP. III

F u s t i ț i a.

Incercare de codificare a leguirilor după care să se dirigă judecătorii și însuși Divanul Domnesc se face sub A. Moruz, în domnia aceasta a doua la Moldova. Totuși numai în domnia următoare a lui Calimach Scarlat, Moldova avu codicele seu regulat, precum la timp vom avea de a vorbi.

Cu deosebire importantă este mesura luată de Alexandru Moruz în interesul justiției, față cu sudiții, cari nu se supunea legilor țerei. În 15 April 1803 Domnitorul dispune, pentru ca să protégă dreptatea pământenilor, ca pe viitor sudiți să nu mai fie primiți arendași la moșii boeresci și mănăstiresci ¹⁾.

Un rând de cărți s'aũ scris pe la tóte ținuturile pentru sudeții ce țin moșii în arendă cu anul.

1. Uricar tom. IV pg. 154.

Din jalobele ce s'aũ dat, luându-se însciințare, cum că unii din supușii Rusesci și Austriacesci, ce se află aici în țeră, fiind cu anul moșii boeresci, mănăstiresci și de la alții, și întâmplându-se a avea pricină cu locuitorii, stăpânii moșiilor ce țin în orândă, seau megieși din pregiurul lor, voesc a face supărări, *socotind că sunt sudiți și nu vor putea fi judecați, nici învinovățiți ca raelele, după pronomiile cele de obște ale țerii, și nu se supun când sunt chiamați de către d-vóstră a merge la cele ce trebuința și obiceiul pământului cere, să se facă cercetare la starea locului, care urmare a lor, este nu numai pricinuitoare de păgubire pământenilor, ce și împotriva bunii rândueli și a privileghiurilor aședate, și pentru ca să lipsescă acest feliu de supărări, se scrie d-vóstră, să însciințați pro toți sudiții de la acel ținut, care țin moșie în arendă, că porunca Domniei mele este: sudiții ce țin moșii în arendă, la pricinele acele ce va cere trebuința, după obiceiul pământului, a se cerceta la starea locului, să se supuie ca și raelele a merge când vor fi chemați de d-vóstră și datorii a urma la tóte după privileghiurile păzite de obște la acest feliu de pricină; pentru care s'aũ dat de șcire atât la general Consulatul Rusesc. cât și la K. K. Agenție din Iași, ca să arete sudiților ce țin moșii și cari vor primi să se supue a urma după porunca aceasta, să ție și de acum moșie, ca raelele de aici, iar cei ce nu vor voi a se supuno, de la viitorul sfeti Gheorghe înainte să se lase de a mai ține moșii cu anul, și deacã vreunii dintrînșii, nici se vor supune ca raelele, nici vor eși de pe moșie, să înștiințați pe Domnia mea, ca să se urmeze pentru unii ca aceia obsteseile pravile, după obiceiul pământului, ca să conteniască jalbele și pricinele de supărări.—1803 April 15.*

Proc. Vel. Logof. Balș.

Și pe când Moruz îm'unătașea leafa slujbașilor principali din județe, dădea și instrucții ispravnicilor pentru judecățele ce le făcêu, Iată două circulări de această natură, una relativă la mezaturile de proprietăți, din 1803 Dec. 8 și alta relativă la judecăți. Vodă cere ispravnicilor ca: «ușa judecății să vă fie în totă vremea deschisă și neopriți toți acei ce vor veni cu jalbe și pricină de judecăți până la cel mai mic lucru, pe care să-și primiți cu blândețe și cu mare luare aminte să le dați ascultare și fără a avea voie seau a părtini, după dreptate să judecați». Nemulțămiiții cu judecata ispravnicului au apel la Divanul Țării ¹⁾.

Aci este locul să amintesc și de acest fapt, care se referă și la istoria baroului Moldoven. Prin circulara Domnăscă din 1803 April 10 Moruz regulază ce fel de vechilii, adică ce fel de reprezentanți pot să aibă răzășii în procesele lor. Dispozițiunea acésta urmărește și un alt scop decât introducerea plenipotenției formale; ea voește să ridice răzesilor dreptul de a mai reclama contra sentințelor tribunalelor sub cuvânt că răzășii cari i-au reprezentat la jud. cată n'au avut deplinul lor consentiment ²⁾.

Dintre procesele diverse întâmplăte sub domnia lui Al. Moruzi, cităm următoarele:

1. Uricar tom. IV pg. 214—216.
2. Veđi Uricar tom. IV pag. 155.

«La pricinile de judecăți între răzașii moșiilor, veđend Domniea mea o rea urmare obicinuită, adecă când nu pot veni toți căți împreună sunt părtași, aleg răspunđetori pe care dintre dânșii îi socotesc, și după ce judecata dă hotărire asupra arătării lor, și a doveđilor ce se vęd la fieșce care parte, cieil'alți ce la acea judecată n'au fost, oră pentru a lor păreri, că nu s'ar fi îndestulat la dreptatea lor, seă că acei de dênșii trimeși, n'ar fi știut ce să răspunđă, pornesc de isnoavă împotriva judecății, și înnoiesc pricinele, cu care osebit că nici odată judecățile dintre dênșii nu se sfârșesc, și înșii lor le este de sărăcie cu cheltuiielele ce fac și perderea vremii, dar și Divanului aduc necontentite supărări și pentru acésta scriem d-vóstră, să dați de șcire în tot ținutul acela, ca or care din rēzași vor avea pricină de judecăți la Divan, și toți împreună nu vor putea veni, acelor ce-i vor alege și-i vor rëndui în pricina ce va fi, să le deie scrisóre de vechilie din partea tuturor, că sunt deplin respunđetori, cu care scrisóre să vie înaintea d-vóstră a dregatorilor și adevărindu-o ei, sa o încredințați și d-vóstră și așa acei ce vor veni la Divan, vor fi primiți a intra în judecată, iar fără scrisóre ca acésta nu se vor primi și le va fi zadarnică cheltuiiala și osteneala cu venirea pe aici. — 1803 April 10.

Proc. Vel Logofăt. Balș.

a) Lunga judecată a familiei Holban cu niamurile Busculesci, Dohotesci și Mărășesci pentru moșia Culiceni. Preste 30 de ani dură acest proces. La 21 Mai 1803 Domnitorul Al Moruzi dă carte către ispravnicii de ținutul Herței, să pună în stăpânire pre Ioan Holban episcopul copiilor mortului său frate Vasile Holban 1).

b) Procesul dintre Economul Ureche protopop de Harlău²⁾ cu medelnicerul Branză pentru restituirea unor documente de moșie și de vii încredințate acestuia din urmă să le ducă la Soci, la alte ramure din neamul Urechesc și care acel Branză pretinde că le-a pierdut cu o geantă ce avea, pe drum. Divanul condamnă pe medel. Branză să restituie acele documente, ori să plătească totă cheltuiala facerii de hotărnicii nouă prin boierii hotarnici Această cheltuială taie suma de 400 taleri pentru cinci hotărnicii.

c) Judecata răzeșilor de la Sohodol cu căpitanul Stamatache pentru un loc de prisacă și o poiană, cumpărătura din 7163, pe apa Nigerului în țin. Bacăului. Se trimite hotarnic la poiană și acesta face *harta* locului și o trimite la d-l Vornicul, ca în vedere cu ea să decidă 3).

CAP. IV

Finanțe.

Deja am aretat mai sus, că încă mai înainte de a sosi în țeră A. Moruz s'a preocupat de Finanțe, solicitat la acesta de către chiar Muscali, cari din réoa aședare a dărilor făcuse obiect de acuzare lui A. Suțu.

Prima anafora a boierilor provocați de Domnitor ca să facă o nouă aședare a dărilor este din 1802 Noembre 16, în următoarea cuprindere:

1) Cartea având sigiliu de ceară roșie la exterior este bine conservată la Bibl. Urechiă. Sigiliul poartă data de 1793 și în scut armele ambelor principate. Nici o vorbă slovenească din vechile formule.

2) Economul Ureche protopop la Hârlău fu tatăl Clucerului Alexandru Urechiă, părintele autorului acestei opere istorice. Actul este în posesiunea Bibl. Urechiă de la Galați.

3) Actul original este la Bibl. Urechiă din Galați.

«Primind cu plecăciune luminata carte a Măriei Tale, cuprinzătoare tuturor povățuirilor ce se cuvin la chibzuirea și socotința birului țerei, ca fiind aceste cunoscute și bine alcătuite să pôtă lipsi de acum înainte izvodirile din noi ale acelor fără rânduelă neconținute biruri, precum și însărcinările și dreptățile locuitorilor țerei acesteia, după noima vrednicului de închinăciune împărătesc hati-șerif, care acum s'au dărnit țerei, cu milostivitoare întarire celor din vechi pronomii și cu îndrarea adăogirei și altor none ne am adunat cu toții de obștie și cu luare aminte înțelegând toate cele de cătră înălțimea Ta arătate nouă, pentru fericirea țerei, buna stare a tuturor locuitorilor, i ocrotirea și milostivirea cătră toate stările, lipsirea havalilor și desrădăcinarea tuturor răpirilor și nedreptăților și pniind temeiul într-o cea cunoscută de toți înțelepciune, iubire de dreptate și bunătate a Măriei Tale, iată prin plecată anafora arătăm de obștie într-o glăsnire chibzuirea și socotința noastră care nădăjduim că va fi primită și de cătră Înălțimea Ta, fiind socotită și alcătuită după starea țerei de acum, cu oșcare îngreneri, socotindu-se lipsirea cea cu totul a havalilor numai spre nșurintă; cu acest chip deci birurile unui an, ce se vor lua de la locuitorii țerei, atât ai satelor, cum și ai țărgurilor și ai tuturor celor ce sunt supuși a plăti bir, să fie 3500 pungi de bani, afară de banii rășurilor, cari sunt pentru plata leilor și afară de toate resumatările Cămărei Gospod, care sunt pentru *Аулашная* (sic) și alte cheltueli ale Domnului și afară de banii trebuincioși pentru ținerea menzilor țerei, cari se vor lua osebit pe tot anul, după cea adevărată trebuință ce va fi, cu sfatul de obștie, ca o deosebită trebuință a țerei, carea cu bună orânduală s'au socotit de câți-va ani a se ține deosebit de Epistați și au lipsit supărările locuitorilor de mai înainte și se va socoti osebită facere de bine, găsindu-se chip de a lipsi și facerea fânului și surngiul plătindu-se și aceia iarăși la Epistați din banii ce se vor stringe a menzihanelor, și afară din venitul cel din vechiul obicinnit al Măriei Sale Dómnei, a Botoșanilor, și al țiganilor Gospod; și dintru această sumă de 3500 pungi de bani să fie și plata sentelnicilor, conținând de istov și desrădăcinându-se aspritoarele chipuri a tuturor de obștie ce se vor afla în toate dregătoriile mari și mici și a tuturor slujbașilor, și mai mult decât această sumă din bir a țerei să nu mai fie și alte cereri de bani cu numire de grajdii domnesc, și alții pentru nnt Împărătesc și alții pentru a Visteriei cheltueli și în scurt pentru multe asemenea numiri isvodite din nou în totă vremea spre împilarea Norodului. Dar și aceste 3500 pungi de bani prin înțelepciunea adâncimei minței Înălțimei Tale să se împlinască cu bună chibzuire și de isnovă alcătuire ce se va face prin sfatul obștesc, cumpănindu-se a se lua din țără după starea într-o care se va afla pământul în fiesce care an, și cât pentru acesta rămâne după norocita sosire a Înălțimei Tale a se pune la cale. Iar când nu se va face conținere tuturor

havelelelor și a izvodirilor celor răpitoare, care acésta nu nădăjduim, mai mult din iubire și dreptate a Înălțimei Tale, atunci mai multă greutate se va pricinui Țerei ; acésta este socotința prę plecatelor slugi ai Măriei Tale, potrivit și cu bună-voința a Înălțimei Tale de a cunosce și țera liniștirea și de a se trage rugele săracilor locuitori și ai tutulor de obștie, pentru îndelungarea anilor vieței prę puterniculni Împărat iubitorului de ómenii și a Înălțimei Tale, dar fiind-că fericirea unirei țerei razimă în lesnirea petrecerei fiesce-căreia stări, ne rugăm Înălțimei Tale, socotind și pentru acésta cu fireasca blândetă și bunătate să fie ascultată și primită și a noastră rugăciune pentru însărcinarea și asuprirea némului boieresc și pentru greutatea caselor noastre, după cum tóte aceste la norocită sosire a Înălțimei Tale le vom face cunoscute și arătate, spre a puté afla liman și mângâere prin cea dorită de bună de obștie punere la cale.

A Înălțimei Tale prea plecate slugi : *N. Roset Logofăt, Iordacke Canta Logofăt, Costantin Balș Logofăt, Ion Razu Logofăt, Drakaki Lapasti Logofăt, M. Sturza Logofăt, Costake Grecianu Logofăt, Costake Ghica Hatman, Teodor Balș Vornic, Manolake Konake Vornic, N. Balș Vornic, Costantin Balș Vornic, Costantin Palale Vornic, Alexandru Ianculeu Vornic, Sandu Sturza Vistier, Gregoriu Sturza Vistier, Iordacke Roset Vistier, Demetrie Ralet Vornic, Demetrie Sturza Postelnic, Vasile Roset Vornic, Alexandru Balș Aga, Iordacke Balș Vistier* ¹⁾.

Așia dar boierii propun lui Vodă, încă înainte de sosirea lui la Iași, ca tot birul țerei să fie în sumă de 3500 pungi, adecă de 1,750,000 lei, afară de apanagiul Doamnei, de rusumaturile lui Vodă (Ocne, Vămi) și de darea pentru poște. Boierii nu uită a solicita și pentru ei îmbunătățire de situațiune.

Nu e mulțămît Alexandru Moruz cu anafora acésta. Decî provócă, după sosirea în țeră, nouă chipzuire a Divanului. Acesta aduce Domnitorului următorea a doua anafora :

Dupé al 2-lea luminată poruncă a înălțimei tale, ce prin țidula ni s'a dat, ca să ne aduăm iarăși la un loc și cu toții dimpreună sa socotim pentru suma birului ce póte țera, după starea de față, ca să deé la visteria înălțimei tale, nefiind primită suma ce s'aú arátat prin cea dintâii anafora, arátându-se de către noi, că n'ar fi cu îngreuiarea țerii suma aceea, a lică de 3500 pungi de banț, și bună-voința înălțimei tale fiind ca să deé țera aceea ce se cade după starea și putința ei de acum, fără îngreuiare și însărcinare, păzindu-se

prea deplin înaltele părintești porunci, ce prin vrednic de totă închinăciunea Sfântul Hatihumaium se dau, cum și buna stare a țării și dréptă cumpănire a ei, căci privind scoposul înălțimei tale mai mult la viitorea fericire și împodobirea ei, primești cu părintească dragoste totă greutatea suferită pentru ușurința țării și pentru ajutorul tuturilor celor ce le trebuiesc sprijinóla înălțimei tale, și scoțînd din conlicele Visteriei, suma birului ce da țera la anul 1783, iar după veletul otomanicesc 1183, și socotind și cheltuietele de acum și potrivindu-le cu starea de față, să facem o dréptă cumpăn'la atât la suma birului, ce acum ț'ra să dea, cum și la chipul aședării în ț'ra și prin doué anaforale, adică uua cuprinđetóre de suma birului, și alta de chipul aședării, să arétăm Iuălțimei tale. Decî adunându-u-e cu toții la un loc și mai iutâiu de tóte cercetând din conlicele Visterii, sumele birului ce da țera la 1783 după noima de mai sus uumitului Sfînt Hatihumaium, am aflat că tot birul țării într'un au atuncea, afară de veniturile Măriei Sale Dómnói, bez ruzumaturile' coprindea 941279 leș, afară de rásuri cât: 14 parale pe leú, întru care sumă se copriudea și 104493 leș scutelnicii. Acum dar cu adâncă luare aminte și starea de acum puind înaintea noastră și alișverișul țării, cu toții într'uu cuget am socotit, că póte țera să dea fără de prea simțitóre greutate 1.700.000 inbrăcându-se pe tóte stările țării ce da i bir. Iutru care să se coprinđă și 238.638 leș scutelnicii, afară de veniturile cele obicinuite a Mării sale Dómnói și afară de cele 15 parale de leú rásură, ce sunt pentru lefile celor ce slujesc țării și afară de rusumaturî. Iusă suma acésta puindu-se alaturea pe lângă suma anului 1783 se mai încarcă țera cu 658.721 leș. Dar uiaí întâiu am socotit (dupé cum mai sus am poméuit) alișverișul țării și starea ei de acum, al 2-lea scăderea banilor de argint și adăogirea galbenilor, care scălere și alăogire se socoteșce la alișveriș, în prețul mărfurilor ce vin de peste tóte hotarele în țera acésta; al 3-lea măcar că acésta socot'la nu este făcută după regula neguțătoréscă, căcî trebuie să se încarce mult mai mult scumpetea ce curge în tóta țera, în tot felul de alișveriș ce se face în lăuntru întrénsa, pênă și la cele pentru hrană, însă n'am stătut numai pênă aicea cu privegherea și luarea aminte, ci am întins socotínțele nóstre și mai nainte: Este șciut Înălțimei tale și tuturilor celor ce înalta pronie i-au orânduit sa ocârmuiască și să oblăduiasca noróde, a nu se atinge de 2 margini, de care atingéudu se, priciuiesc lor lovire și sfarimare neapărată, adică nici le împiléză povóre în cât sa nu pótă ridica putința lor, ca să le aducă la peire și la desnădăjduire, dar nicî le lasă într'o ușurință otát de nemésurată, în cât să uite datoria supunerii și să-î deprinđă în shurdăciuni, în lenevie și în trândăvie, căcî améndouă pricinuesc lor de istov pi-rulare. Des uădăjduirea nașce risipire și pustiire țării și uitarea datorii sale; lenevirea și trândăvia pricinuesce întâiu încetarea la tot felul de lucrare a pământului din care spénzură cea dintâi ticălogie la tóta starea, și

mai ales lipsește și chipul prin care poate țera ac'asta a împlini neapărata sa datorie către prea puternica și mult milostiva împărăție, cu dare de zaharea pentru hrana norodului Țarigradului. Al 2-lea încetază tot felul de neputințe prin scumpetea chiriilor la eșirea peste hotar la toate matahurile ce țera ac'asta scote. Al 3-lea lipsește slujba atât de starea boierescă, cât și neputințescă și bisericescă și mazil'ică, negăsind nici cu bani ajutor la trebuințele cele neapărate ce cere fieșce carc stare; și așa totă alcătuirea politică e din hotarele sale. Acestea dar toate socotindu-le cu luare aminte și cumpănind starea țării de aji, șicem că poate să dea suma de mai sus ar'etată, însă nu șicem, ac'asta să fie o legiuire vecinică și nestrămutată, căci întâmplările viitoare atât fo'ositoare, cât și nefolositoare, pentru un norod sunt atât de ascunse, încât nici cei mai străbătători ochi politicișci nu pot mai nainte să le vadă, nici puterea oblăduirii să le oprască. Pentru ac'estă sumă ar'etată cislundu-se în totă țera și imbrăcându-se pe toate stările birnice cu bună și drăptă cumpăneală, nu numai după puțința fieș-ce căruia ținut, ci încă și după puțința fie-căruia sat, însă pe suma locuitorilor ce se află acum în țără, iar când nescaiva sate vor veni despre hotarele țării și se vor așeza aicea, acele să se așeze în Visterie cu deosebit bir, lipsind și jafurile tuturilor celor ce după vreme se orânduiesc în slujbe. Rămâne ca să ne povățuim la luarea birului totdeauna din întâmplările ce vremele vor naște și când alișverșurile și rólele pământului vor fi în bună sare, atuncca suma ar'etată socotim că n'a fi teriș cu îngreuiere a o da; cum și din împotriva (de care ferescă Dumneșeu) când vom vedea că alișverșurile aș încetat și timpurile nu dau ródele pământului cu îndestulare, cum și or'ce altă întâmplare pricinuitoare de vătămăre noro lului vremea va naște, iarăși vom ar'eta Înălțimeș tale.

În scurt tot-de-una puind temeiu și având povățuitor, vremea și întâmplările ce poate să nască, noi Dómne așa socotim, dar cea de săvêrșită hotărîre rămâne la Înalta înșelepciune a Înălțimeș Mărieș tale.

Urméză iscăliturile boerilor și a Mitropolișilor ca mai sus 1).

Așa dar acum boerii ș ropun că țera Moldovei poate da ca bir 1700000 miș lei pe an, afară de apanagiul Dómnei, afară de baniș poștelor și peste 15 parale la leiș, răsura din care se plătesc lefile funcționarilor. Se pare că și ac'estă așezare de biruri era încărcată, de óre-ce vedem că la 19 Septembrie 1803, se face alta mai scăđută. Domnitorul reduce budgetul propus de boeriș, la un milion 50 miș leiș cu totă opo-

1) Veđi Uricarul T. I., pag. 4—5.

Veđi nota consului rusesc din Iași către Domn, și cea către caimacamiș Moldovei în contra încărcării țării cu biruri. (Uricar tom. IX, pag. 118—124).

sițiunea boerilor, cari protestaū că țera are a plăti și quota parte din baniī impuși țerii rumâneșci pentru plata lefilor oștirilor turceșci. Cetirea anaforalei boerilor dă precioșe detalii asupra cifrelor speciale de venit și spese.

După refuzul lui Vodă de a primi aședarea birului la suma de 1.700.000 lei, boierii îl mai reduc la 1 600.000.

Domnitorul Moruz mai reduce la 1,550,000. bugetul propus de boierii Boierii fac o nouă anafora pentru esplicarea și aședarea birurilor începând de la 1 Octombrie, deși Domnia a început de la 19 Septembrie ¹⁾).

1) Iată acéști anafora :

Prea Înălțate Dómne,

Cu tótă luarea aminte citind intărîrea ce s'a'i făcut de către Înălțimea Ta la prea plecata noastră anafora pentru hotărîta sumă a birurilor țerii, am vedut și am înțeles cu mulțămilor cuget milostivirea înălțimei tale către locuitorii țerii de a se ridica lei 50,000 lei în anul acesta din suma de 1600000 lei ce s'a socotit cu sfatul de obște ca să fie dările anului, socotindu-se ușurinta acésta din baniī imdatului țerii româneșci, ce este îndatorită țera a plăti, rămânând a se împlini în anul acesta numai 1,550,000 lei, baniī Visteriei, afară de rasurile obicinuite și afară de hotărîta sumă a imdatului; decî adunându ne de obște și chibzuind tóte socotințele ce s'aū putut face ca să fie potrivite cu părinteșcele înălțimei tale folositóre povățuirî, pentru buna statornicie a locuitorilor țerii, nu am putut găsi alt chip pentru liniștita împlinire a sumei acéstea, decât a rămânea iarăși rënduiala ce aū fost până acum la strîngerea dărilor din țeară, căci de a se face din noi alcătuire birurilor cu o aședare de isnoavă, nu rămâne nici chip, nici vreme și nici socotim că este cu puțință în anul acesta din pricina însărcinării banilor imdatului țerii rumâneșci, care sunt osebit a se lua din țeară peste suma hotărîată a birurilor pe un an. Drept aceea iată prin acéști a noastră prea plecată anafora arătăm socotința noastră care este acésta: Anul începerei iraturilor Domniei socotindu se de la 1 Octombrie trecut, fără a nu se analoghisi țilele de la 19 Septembrie, pênă la sfârșit, de când s'a făcut Domnie nouă, pentru ca să nu se facă încărcătură socotelilor, va merge pênă la 1 Octombrie a curgătorului an și intru acéști curgere a anului dintâiu se vor împlini acéști 1,550,000 lei ai Visteriei intru acest chip: adică scăđându-se după socotéla Visteriei baniī ce s'aū luat pênă la sfârșitul lui Martie civerturile Octombrie și Noembrie, slujba ajutorinții de iarnă, dăjdiile mazililor, a ruptașilor și a ruptelor Cămării, care peste tot fac 719,185 lei 78 bani ceea ce mai rămâne

Din anaforoa acésta se pôte vedea cât de puţinî eraū încă jidovii în Moldova, de óre-ce birul lor pe şése luni taie numai suma de 18.814 lei.

pênă la împlinirea de 1,550,000 lei, 830,814 lei și 42 bani sê se împlinóscă de la 1 Aprilie pênă la sfârșitul lui Septembrie viitor în acest chip. Inșă :

lei	bani
192,235,—	cincî cîverturî după urmarea ce aū fost și pênă acum, adică Aprilie, Maiñ, Iunie, Iulie, August și Septembrie la orênduite vremi.
180,000,—	să se împlinóscă și rînduiască la 23 Aprilie, după cifertul lui Aprilie, în vreme ce sê strînge banii cheltuielii Visteriei, care dare este mai jos decăt suma anului trecut a cheltuelilor de 35,472 lei.
405,361,12	ajutorința de véră cu 11,257 lei mai jos decăt suma anului trecut socotindu se și acésta la vremea orênduită.
24,474,60	Şase dăjdiî a mazililor și luptașilor.
10,189,99	Ruptele Cămarii și neguțătorii la Sft. Gheorghe.
18,554,	Jidovii pe șase luni.
<hr/>	
830,814.42	

Cu acest chip împlinindu-se suma banilor visterii cât pentru banii imdatului chibzuirea ce am putut face este acésta : Ca peste 270,000 lei ce s'au luat din țóră și sunt să se ia și de la mirii (?) din socotela zachorelii anului trecut și 100,000 lei ce s'au strîns cu slujba ajutorinței de iarnă acum, care fac 370,000 lei, să se mai ia din țeară osebit pênă la sfârșitul lunii Martio viitor 450,000 lei adică :

100,000,—	Să se strîngă împreună cu 180,000 lei ce se vor rîndui în luna lui Aprilie acum, după cum s'aū dis mai sus în locul cheltuelii Visteriei, care să se respundă numai de locuitorii birnicî afară de scutelnicî.
250,000,—	Să se rînduiască și să se strîngă în anul acesta cu numire de imdata țării românești, tocmai în vremea aceea când în anul trecut s'aū luat și s'aū strîns banii zachorelii.
100,000,—	Se vor strînge împreună cu slujba ajutorinței de iarnă a anului viitor după cum s'a urmat și în anul acesta.
<hr/>	
450,000,—	

Aceștia și cu 350,000 lei ce s'aū luat și sunt să se ia în socoteala imdatului trecut fac 820,000. Peçi până la împlinirea sumei rîndutului cât vor

Din toate anaforalele boierilor se vede că nu prea se înduplecă a scade birurile, cari nu pre umerii lor apesaŭ, ci pre ale celor slabi și neboierii. E nostimă teza ce aŭ susținut'o Divanul, că deaca s'ar prea ușura de biruri țărânul, s'ar deda la petreceri și la lenevire! . . .

Deci nemulțămirea birnicilor este pe totă Țiua mai mare și pe ea compează Rusia, ca să tulbure, la trebuință, lucrurile în țeară, și prin țeară în Orient, în Turcia. Iată de ce guvernul rusesc prin general consulul seŭ face, în 1804, noue demonstranțe guvernului lui

mai rămâne se vor lua din țară în anul viitor cu bună chibzuire după starea și întâmplarea anului, fără a nu simți multă greutate locuitorii și atuncea de va fi cu cuviință și va socoti a se face de isnoavă așezare și alcătuire birurilor anului cu temelnică îndreptare și de o potrivă cumpănire a țării.

Prea Înălțate Doamne, numai cu chipul acesta ce 'l arătăm nădăjduim fără de înloire că nici locuitorilor pôte să se pricinuiască simțitor sarcină sau str:căciunii finleă se rânduesc a da ce aŭ dat și în anii trecuți și tot sub aceleași numiri, dar nici zaticniru trebuinței imdatului se pricinuește cu întârzierea așezării nouă. Când dar vor fi pe la ținuturi și din cei mai ispitiți în ale pământului știința și aleși dregători, apoi nici atâta greutate nu vor simți locuitorii la împlinirea aceasta, căci alișveriușul țării se urmêză cu folosință și sporire, resuflare de havaleli aŭ avut din ceasul ce aŭ îndreptat pronia cerească ocârmuirea înălțimeii tale; rămâne numai ca după cum s'a arătat milostivirea Înălțimeii tale prin faptă de s'aŭ scăzut și din cea din l-iŭ anafora suma socotită a birului țarei și s'a i ușurat și acum cu îndurarea măririi tale din suma imdatului, pentru care din partea norodului aducem înălțimeii tale mulțămire de obște. Se adaugi milostivire a se da cele mai puternici poronci către dregătorii ținuturilor spre a urma cumpăna dreptății la străngerea banilor cheltuelii a ușorinței de vară și a rîndatului, potrivit din vreme în vreme puterea cea adevărată a satelor fără interes și hatir, ferindu-se prin înțeleaptă, adâncă cercetare de starea cea adevărată a ținutului, iar nu prin neadevurate și părtinitore aretări a unora și a altora să se înșele însărcinând peste cuviință unele din sate, cu care chip poate să le aducă stricăciunii; care aceste către dregăteri poronci lucrându-ce cu întărire și privilegere pururea de către Domnia lui Vel Vist. nu numai că această bună stare va putea folosi și acum spre statornicia și întemeierea țării, dar va rămânea și mai în urmă înlesnire la viitorul an, pentru or-ce alcătuire a birului se va socoti ca să se facă în țară.

Urmează iscăliturile Mitropolitului și boierilor.

Alex. Moruzi, împărtășindu-i acestuia observările de la St. Petersburg în favoarea birnicilor moldoveni¹⁾.

Înainte chiar de aceste protestări muscălești, vedem o mare adunare a Divanului țerei, care face, în 1804 Iulie 5, o nouă aședare a birurilor²⁾.

Cu referință la «*Imdat*» avem de la Al. Moruzi actul următor:³⁾

Noi Alex. Const. Moruz Voevođ cu mila lui D-Ńeu Domn țării Moldovii

S'aŃ citit înaintea Domniei mele anaforoa ce aŃ făcut către noi D-lor boierii pentru chipul cum are să se urmeze darea birului anului acesta la Visteria Domniei mele și pentru banii *Imdatului* ce sunt să se dea de aici la teara românească după Sft. Hatihumaium și după înadins vrednică de închinăciune poruncă. Și fiind că D-lor boierii aŃ totă știința pentru aceste rîndueli și pentru starea țării, a i judecat cu cale acesta înadins urmare în anul acesta, adevărind că chipul acesta este cel mai cuviincios acum în vremea acesta și că nu se va aduce greutate sã. stricăciune birnicilor și făgăduind că vor lua săvârșire aceste cu mulțămirea și resulfarea locuitorilor, fără nici o sdruncinare a unei părți; Se dă voiă dar și de către Domnia mea Visteriei, ca să aibă a da pentru acesta acele de pe vromi obicinuite cărți gospod. Și fiind-că după a Dumisale boierilor socotinți, *scutelnicii n'aŃ să între la bani pentru imlat*, poruncim, ca să scrie cărțile Domniei mele către ispravnicii, cu tărie, ca afara de scutelnicii ce aŃ să scutescă după isvodele visteriei, cei ce vor trece și or care vor fi, să se puie îndată, ca se prinđă și aceia după starea lor, ușurându-se în cât s'o putea biruicii. Pe lângă acesta poruncim, ca să se dea de la Visteria Domniei mele porunci cu tărie către ispravnicii ținuturilor, să facă acele căđute cercetări, prin bună și chibzuită rânduială pentru starea fieșce căruia ținut și a locuitorilor satelor, cu bună dreptate și fără greșală și să trimită lămurite isvode la Visterie, ca după acele să se facă căđută îndreptare și cumpănire, după cele prin Sft. Hatihumaium vrednic de închinăciuni date porunci pentru ocrotirea și resulfarea săracilor locuitori. Datore este Visteria de a pururea a purta de grijă pentru toate aceste, dând către ispravnicii și înnoind acele cuviincioase porunci și povățuirii, cum și ispravnicii urmând cu

1) Veđi notele Rusesci, intru acest obiect în Uricariul, Tom. IX, pag. 118—123.

2) Veđi condica Mitropoliei pagina 41 și Uricariul, Tom. I, pagina 8—29.

3) În condica Mitropoliei de la Iași fila 24, mai există o tãlmăcire după hrisovul grecesc a lui Alex. Moruz tot relativă la aședarea dărilor. Veđi și condica Academiei I, pag. 205.

privighere acele enviincioase chipurî ca se pôtă lna fără turburare acele dese-vârşire şi cât se pôte mai adevărată sciinţă, că in vreme să facă către Visterie însciinţările arătate, de pe care are să se facă cerşuta cumpănire, precum pentru acésta şi D-lor boierii prin anafora no fac arătare, care de obşte folositore fiind să se facă cum mai în grabă şi vor fi mai bine primite. Iar când la nrmarea cercetării şi îndreptării ce are să se facă, se vor depărta de calea dreptăţii, din nebăgare de sémă, lenevire, pătimire, seaū pentru reū câştig, să scie, că in loc de bune respălătiri căđute la coī vrednicī şi credincioşī, vor câştiga asupra lor turburarea Domniei mele şi nu se va ierta lor pedépsa pentru strimbătatea ce vor face pentru săraci şi către hrănitorea lor Patrie, nu va lipsi şi după acésta Domnésca şi părintósca nóstră purtare de grijă, cercetând pentru cele nrmătore şi aflând a fieşce căreia părţi stare, dar şi Visteria se va învinovăţi cu dare de respuns, deacă nu bine şi după cuviinţă se va urma aceste spre folosul şi resuflarea locuitorilor, fiind datore pentru toţi a purta de grijă şi a lua seama şi fiind cu privighere a da dregătorilor şi altor rânduīţi cele căđute povăţuirī şi indemnări şi cercetând nelipsit pentru cercetările şi faptele lor.¹

Ca se ne putem da mai bine sémă despre situaţiunea ţorei, la aşedarea acestor biruri, in 1804—Iulie, se cuvine să resumăm aci tabelele statistice întocmite pe judeţele ţerei şi se facem asupra lor unele observaţiuni.

1) Observăm că statistica acésta se face in vedere şi cu agitaţiunea agrară ce am semnalat că se întemplă la inceputul secolului. Domnitorul voiesce să scie ce fel de pământuri sunt in fie-ce sat şi decă este loc destul pentru agricultură şi păşunat?

2) Condica ludilor coprinde următorele rubrici:

a) No. ómenilor séu liudí din fie-ce sat;

b) Repartiţiunea birului pe trei luni;

c) Suma totală a birului pe un an;

d) Judeţul, ocolul şi numele moşiei, cu aretare de modul cum se hrănesc locuitorii de pe moşie şi de aū destul loc orī nu?

e) Scutiţi fără bir;

f) De cine sunt scutiţi acestia?

1. Condica Mitropolitului Moldovii fila 11 verso şi 12.

Dăm în notă, jos, tabelele aceste importante.

Din cifrele statistice date în notă constatăm, că în Moldova la

Tabel general

No.	ȚINUTUL	OCOLUL	No. liușilor	Annual totalul bir.	Scutiți	Maziliți
1	Suceava .	Berhometele .	1.611	139.220 și plus 156 la Maziliți 387 Ruptași 183.30 Rupte. 180 Sudiți.	314	18
		Siretul de sus	1.962			
		» » gios	2.117			
		Moldova . . .	1.642			
		Șoimuzol . .	1.529			
		Muntelui . .	647			
	Total .	9.508	140.136,30			
2	Niamțul	Muntele . . .	918	126,712 maziliți 1.128 ruptași 1.509 rupte 1.573,60	381	116
		» de sus	2.135			
		Petrei	1.323			
		Mijlocului . .	1.356			
		Bistrița . . .	1.024			
		Siretiul . . .	1 330			
	Total .	8.086	130.472,60			
3	Roman	Ocolul de sus .	1.655	Maziliți . . 88 Ruptași 187 Rupte . . 21 Bresle . 104	339	88
		» » jos .	901			
		» » mijloc	2.409			
		Tîrgul Roman	160			
		Total .	5.125			

inceputul acestui secol nu erau de cât 96.371 de birnici, cari, plătiau 1.609.989 lei. In această sumă intră și biru a 1 669 de mazilî, a 1.428 rup-

resumătoriă

Ruptași	Ruptele Visteriei	Sudiți	Jidovi de prin sate	Bresle scutite
39	11 rupte la Visteriei plătind numai de 2 ori pe an.	8 plătind iar de 2 ori pe an.	27 30 36 33 29 11 <hr/> 166 ¹⁾	474 Liuđi și anume : 120 Slujitorî ai Ispravniciei în satul Boroia-Bogdănesci. 1 Copil de casă. 20 Postelniciei. 263 Preoți. 19 Diaconî.
145	48	—	4 6 6 9 4 6 100 ²⁾ <hr/> 135	938 și anume : a) 224 Slujitorî ispravniceșci din Lețcani, Garcina, Turturesci, Gura văii. b) 10 Slujitor ai căpitanului de Niamțu ot târg. c) 99 Plăesi ot Biczaz. d) 3 Copii de casă. e) 14 Ciocli din Piatra. 30 Postelnicî și alți cu cărți de ertare. f) 384 Preoți. 164 Diaconî.
—	187	21	21 9 13 74 ³⁾ <hr/> 117	339 și anume : a) 120 Slujitorî Ispravnicesci din Averesci, Radiul, Brătesci, Sagna. b) 19 Căpitanî de Baltag din Rufetul agiei, în Odobesci. 1 d.n Rufetul pităriei. 1 „ „ Portariei. 1 Copil de casă. 1 Aprod. 20 Ciocli. 3 Aparî. 20 Postelniciei. 102 Preoți. 21 Diaconî.

1. Afară de cei din orașele județului.

2. plus 100 din Piatra Niamț.

3. Jidovi hrissovoliți de Roman plătind pe totă luna.

tași, a 892 rupe, iar scutiți cu diferite numiri erau de o parte 5.168 indiviți și cu nume de bresle 11.269 de indiviți. Intre cei scutiți de

No.	JUDEȚUL	OCOLUL	No. liușilor	Annual totalul bir.	Scutiți	Mazilii
4	Bacău .	Bistrița de jos .	1.841	139.811,60	221	43
		» » sus .	861			
		Tazlăul de sus .	569			
		» sărat .	903			
		» de jos .	1.220			
		Trotușului .	1.258			
	Total .	6.652				
5	Putna .	Răcăciuni . .	1.562	26.896	3	--
		Lunci . . .	1.440	23.392	13	--
		Zăbrăuții . .	1.252	24.752	45	--
		Șușiții . . .	825	14.584	--	--
		Vranci . . .	1.706	18.400	--	--
		Gărlilor . . .	1.141	18.864	10	--
		Milcov de sus	1.150	15.004	45	--
		» » jos .	667	9.256	8	--
		Ghiliescilor .	1.503	15.180	--	--
	Total .	11.246	166.528			
6	Tecuci .	Polocinului .	1.054	16.972	32	--
		Berheci . . .	930	15.464	56	--
		Zeletin . . .	1.006	16.014	28	--
		Moinești . . .	804	12.492	90	--
		Bêrladului . .	997	18.120	30	--
		Oc. Tîrgului .	846	14.600	23	--
		Tîrgul Tecuciu	169	2.436	15	--
			Total .	6.242	100.761	40 ¹⁾
				314		

¹ Prin cătunuri și vii.

boierii și de mânăstiri, ba și de boierii greci și de turci, găsim, la Octombrie 1803 o cifră de slugi scutite în număr de 5.355, din cari 4.189

Ruptași	Ruptele Vistoriei	Sudiți	Jidovi de prin sate	Bresle scutite
80	79	17	2 8 3 2 — 38 <hr/> 53	1.251 liuđi, care : 130 Slujitorii Ispravnicescii din Scorțeni și Leontinesci. 76 Plăeși ot Totrus. 220 Plăeși ot Comănesci și Iunca. 508 Rucftul Ocnei. 9 Ciocli. 8 la casa menzilului. 15 Postelniceii și alți cu cărți. 185 Preeți. 91 Diaconi.
—	—	—	5	
—	—	34	—	
—	—	—	—	
—	—	—	—	
—	—	—	—	
—	—	—	—	
—	—	—	—	
28	—	—	—	47 Bresla neguțitorilor cu căsapii, pitari și alișverisul țirgului.
10	—	—	—	6 Liudii sâmeșiei
19	—	—	—	45 Haimanalele.
28	—	—	—	160 Slujis pravnicese în Matca Ocheșesci.
9	—	—	—	5 Copii de casă.
3	—	—	—	2 Armășei.
—	—	—	—	1 Aprod.
98 ¹				40 Postelniceii și alți cu cărți. 195 Preeți. 156 Diaconi.

¹ Coprinși în cifra totală a birnicilor.

anume arătați pe la boierii, 244 slugi mănăstirești, 667 slugi de jupă-
nese văduve, 30 la Divan Efendi, la besleagă Agasi din Iassi, la bes-

No.	JUDEȚUL	OCOLUL	No. liușilor	Anual totalul bir.	Scutiți	Mazili
7	Covurlui	4 Ocoale și Tirgul Galați	3.591 fără mazili, ruptași și rupte.	66.283 cu mazili, rup- tași și rupte.	71	113
8	Tutova	4 Ocoale și Tirgul	4.090 fără mazili, ruptași și rupte.	82.614 cu mazili, rup- tași și rupte.	459	330
9	Vaslui	5 Ocoale	2.654 fără mazili, ruptași, rupte și neguțători	41,422	182	188

leaga din Focșani, Bêrlad, etc. și in fine 159 slugi scutite de diverse autorități, dragomanii și consuli străini, etc.

Ruptași	Ruptele Visteriei	Sudiți	Jidovi de prin sate	Bresle scutite
259	35	183	18	500 Liudji, însă : 160 Seimeni parcălabeji. 20 Vozari (marinari). 15 a căpitanului de Covurlui 82 Călăreți. 31 Călărași. 20 Postelniceji, etc. 115 Preoți. 57 Diaconi.
26	37	—	30 Jidovi în tirg.	568 și anume : 111 slujitori isprav. din mai multe sate. 12 Seimeni a curții. 24 Seimeni hătmanesci. 36 Armășeji. 3 Copii din casă. 48 Aprozi. 45 Postelniceji. 167 Preoți. 122 Diaconi.
192	38	4	16 Jidovi	1001 : 117 Slujitori isprăvnicesci. 96 Seimeni hătmanesci. 2 Lefecii ai hătmaniei. 88 Seimeni ai curții. 22 Seimeni ai hagiiei. 18 Dărăbani. 8 Rosii. 13 Lipcani. 4 Călărași de Țarigrad. 17 Armășeji ai armășiei. 29 Dărăbani idem. 106 Aprozi. 10 Portăreji. 172 Copii de casă. 2 Fustași de Divan 19 Podari. 24 Lemnari ai curții gospod. 2 Căpitanii de băltag. 21 Cărbunari gospod. 35 Postelniceji, etc. 117 Preoți. 79 Diaconi.

Intre cei scutiți cu nume de bresle aflăm 2 612 slujitori isprăvnicesci și ómení inarmați, cu diferite numiri alți 1.300, vre-o 200 de

No.	JUDEȚUL	OCOLUL	No. liuđilor	Anual totalul bir.	Scutiți	Mazilií
10	Fălciú .	5 Ocoale	4.381 fără mazilí, ruptași, rupte, etc.	58.656	169	245
11	Greceñií.	—	757 cu ruptași, rupte și sirbí.	11.029	1	—
12	Codru .	—	832 cu mazilí și 2 sirbí.	11.834	10	20
13	Hotărñi- cení . .	—	2.264 cu mazilí ruptași și rupte.	20.652	—	2
14	Orheiú .	12 Ocoale și tír- gul Chișiñeú.	13.754 cu mazilí, ruptași rupte și 565 sirbí din Orheiú	249.235	103	648

copii de casă, 4.000 de plaiasi, 444 postelniceî, 508 rufetași ai Ocnêi, și peste 120 călărași de Țarigrad. Evreii din toate satele Moldovei abia

Ruptași	Rup'ele Visteriei	Sudiți	Jidovi de prin sate	Brosle scutite
143	70	--	14 jidovi in sate 4 jidovi in Fălciu 42 in Huși	383 liuđi, însă : 125 Slujitorî isprăvnicescî. 1 Portărel. 6 Aprođi. 1 Copil de casă. 25 Postelniceî, etc. 121 Preoți 104 Diaconî.
7	3	--	--	92, din care : 74 Slujitorî isprăvnicescî. 16 Preoți. 2 Diaconî.
--	--	--	12 jidanî	76 însă : 59 Slujitorî isprăvnicescî. 16 Preoți. 6 Diaconî.
2	14	--	13 in sate	162 însă : 135 Slujitorî isprăvnicescî. 24 Preoți. 3 Diaconî.
185	192	--	90 jidovi din sate 149 in tir- gurile Chi- șineu, Or- heiú și Tălanistî.	1.569, însă : 330 Slujit. sêrdăreșci in satele Coșușna, Perisicina, Ba- cioiú, Sirăței și Buiucanî. 50 Slujitorî ai Polcovniculu de Chișineu, idem. 604 Slujit. căpitănescî din sa- tele Spea, Dubăsariî-vechi, Crăulenî, Jora, Răzina. Bă- țeniî. 2 Călărași de Țari- grad. 50 Postelniceî, etc. 412 Preoți. 121 Diaconî.

sunt în număr de 2.340, iară cei din toate orașele nu ajung la 1000. Ca să vadă economistul pericolul în care ne aflăm, compare aceste cifre relative la evreii cu cele ale statisticeii actuale!

No.	JUEDȚUL	OCOLUL	No. liușilor	Annual totalul bir.	Scutiți	Mazili
15	Soroca .	7 Ocoale	1.011	144,288	144	124
16	Herța . .	—	2.018 cu mazili, ruptași și rupte.	23.064	128	2
17	Dorohoiu	4 Ocoale	5.460 cu mazili, ruptași și rupte	83.449	46	15
18	Botoșani	4 Ocoale cu târgu	4.279	74.056 cu mazili rup- tași, rupte și neguțatori hri- sovoliiți	189	7
19	Hârlău .	5 Ocoale și târgu	4.396	71.999	491	20

Biserica scutea și ea 2 823 de preoți, 1.031 de diaconi și 179 de ciocli.

Deacă am socoti la un loc numărul birnicilor cu al scutiților de

Ruptași	Ruptele Visteriei	Sudiți	Jidovi de prin sate	Bresle scutite
47	162	—	Nu este însemnat numărul evreilor de prin sate ci numai sumele ce dau sunt însă 686 evrei la Soroca peste tot.	380, însă : 129 Slujitorii isprăvnicesci. 398 Slujitorii căpitănesci din 5 sate. 2 Călărași de Țarigrad. 30 Postelniceii, etc. 228 Preoți. 43 Diaconi.
10	4	99	300	106, însă : 44 Slujitorii isprăvnicesci. 6 Postelniceii, etc. 49 Preoți. 7 Diaconi.
5	3	—	60 prin sate 150 în Dorohoiu	272, însă : 96 Slujitorii isprăvnicesci. 10 Postelniceii, etc. 145 Preoți. 21 Diaconi.
6	77	—	Prin sate sunt jidovi, nu se arată însă numărul, ci numai banii ce-i dau : 350 pare a fi numărul total.	363, însă : 138 Slujitorii vornicesci. 40 Cioclii. 10 Postelniceii, etc. 135 Preoți. 22 Diaconi.
17	16	—	60 prin sate 60 în Hârlău. 136 în Ștefănesci	293 însă : 120 Slujitorii isprăvnicesci. 10 Cioclii. 20 Postelniceii, etc. 130 Preoți. 13 Diaconi.

tot felul și am adăogi și numărul boierilor, după lista din Uricariul tom. VII-lea, pag. 378, am ajunge, pentru Moldova, abia la o populațiune

No	JUDEȚUL	OCOLUL	No. liușilor	Anual totalul bir.	Scutiți	Mazilii
20	Cărligătura . .	2 Ocoale	1.832	20.811	206	4
21	Iași . .	7 Ocoale, afară de orașul Iași.	9.718 cu mazilii, ruptași, rupte, 30 bejenari ot-cordon și 40 jidovi.	132.645 cu 360 lei de la Bejenari.	729	312

de circa 121.000. Socotind această cifră ca capi de familie și înmulțind cu 5 am avea așa dar pentru Moldova (afară de streini) abia o popu-

Ruptași	Ruptele Visteriei	Sndiți	Jidovi de prin sate	Bresle scutite
4	8	—	21 prin sate 70 în târgul Frumos.	264, însă : 49 Slujitori ispravnicesci ; 39 Seimeni hătmănesci ; 18 Seim. hagiști ; 16 Darabani hagiști : 1 Tulumbagiu ; 2 Călărași de Țarigrad ; 1 Lipcan ; 3 din ru fetul pităriei ; 1 din ru fetul ispravniciei ; curții gospod. 5 Armășei ; 24 Dărăbani de temnițe ; 9 Portărei ; 2 Copi din casă : 10 Aprodii ; 6 Fustași i de harem ; 6 Postelnice și alți cu cărți ; 59 Preoți ; 11 Diaconi.
104	34	—	148 jidovi prin sate.	1.687, însă : 234 Slujitori ispravnicesci ; 126 Podari ; 192 Lemnari ai curții gospod. ; 65 Cărbnari, idem ; 85 Comișei ai Comișiei și Pităriei ; 61 Slujitori ai Vornicului de obște ; 121 Țimirași ; 11 Seimeni hătmănesci ; 76 Călărași hătmănesci : 18 Lofegii idem ; 23 Seimeni hagiști ; 9 Dărăbani ; 24 Roși ; 8 Căpit de băltag hagiști ; 5 Lipcani : 3 Aprodii , 4 Călărași de Țarigrad ; 22 Fustași de vatră ai Armășiei : 1 Armășel al Armășiei ; 16 Dărăbani ; 6 Copii de casă ; 21 Fustași de Divan și de harem : 11 Portărei ; 2 Teslari ai curții gospod. ; 12 Seimeni, idem ; 12 Țăietori de lemne ai curții gospod. ; 51 Joldonari ; 100 Dărvari ai Comișiei și Pitării ; 35 Postelnice și cu cărți de iertare ; 266 Preoți ; 51 Diaconi.

lațune de peste 605.000 locuitori. Ori că catagrafia făcută sub Moruz

No.	JUDEȚUL	OCOLUL	No. liușilor	Anual totalul bir.	Scutiți	Mazili
22	Târgul Iași	—	1.052	12.565 lei in care intră mazili, ruptași rupte și 1596 lei de la ne- guțătorii hri- sovolică, 27 de starea I și 79 de a II-a.	650	22

a fost eronată, seău că țeara, lucru ce este foarte posibil, era cu totul pustiită în urma atător nenorocirî ce căduseră asupra ei.

Ruptași	Ruptele Visteriei	Sudiți	Jidovi de prin sate	Bresle scutite
3	66	—	367 jidovă în oraș	<p>1.371.</p> <p>Ai Agiei: însă: 76 Seimeni; 8 Darabani; 13 Rosii; 10 Căpitani de Băltăg; 31 Tulumbagii; 9 Trâmbaci Doboș; 24 Apari.</p> <p>Ai Hătmăniei: 13 Seimeni; 1 Lefegiu; 2 Calarași; 4 Trombacă Doboș; 2 Apari.</p> <p>20 Fustași de Divan i de Harem; 3 Copii din casă; 1 Comisel.</p> <p>Vel portar: 27 Portărei; 9 Beșlii.</p> <p>Ai armășiei: 3 Darabani; 14 Mehteri creștini; 7 Topcii; 9 Trombacă, Doboș.</p> <p>Ai isprăvnicii Curței: 30 Lemnari, teslari i chețrari; 5 Șotrari; 7 Apari.</p> <p>34 Călărași de Țarigrad; 30 Lipcani; 60 Seimeni ai curții; 7 Șuulgii. 2 Podari; 9 Țimirași; 28 Mărgineii, i cantarașii ai Văniii. 33 Cazapi. 289 Sudiți ruseci din care: 232 Creștini, 57 Jidani. 243 Sudiți Austriaci din care: 102 creștini; 141 Jidani; 86 Ciocli; 112 Postelniceii; 101 Preoți; 9 Diaconii.</p>

Puterea armată, ce brumă era, număra aproape la 1300 de ómeni, (seimenci 825, fustași 269, aprođi 171 și vozari 20). Vozarii serviaů

Resumat

Locuitorii bir- niei pe jud- țele în șir cum stau în urmă.	Suma anuală a birului	Scutiți	Mazili	Ruptași	Rupte	Jidovi prin sate	Jidovi prin orașe	Bresle
9.508	140.126	314	18	39	11	166	—	474
8.806	130.472	381	116	145	48	35	100	928
5.525	76.923	339	88	—	187	43	74	339
6.979	139.811	221	43	80	79	15	32	1.251
11.246	166.528	124	—	—	—	5	—	559
6.242	100.761	314	—	98	—	11	—	—
3.591	66.283	71	113	259	35	18	—	500
4.090	82.615	459	330	267	37	—	30	568
2.654	41.422	182	188	192	38	16	—	1.001
4.831	58.656	169	245	143	70	14	46	583
757	11.029	1	—	7	3	—	—	92
832	11.834	10	20	—	—	12	—	76
2.264	80.652	—	2	2	14	13	—	162
1.011	144.288	144	124	47	162	686	—	380
2.018	23.064	128	2	10	4	300	—	106
5.460	83.449	46	15	5	3	60	150	272
4.279	74.056	189	7	6	77	350	—	363
4.396	71.999	491	20	17	16	60	190	293
1.832	20.811	206	4	4	8	21	70	264
9.718	132.645	729	312	104	34	148	—	1.687
1.052	12.565	650	22	3	66	367	—	1.371
96.371	1.609.989	5.168	1.669	1.428	892	2.340	704	11.269

pentru poliția Dunărei. Încă prin tratatele de Kiuciuk-Karnardgi Principatele fură obligate să aibă vase pentru poliția Dunărei.

120	slujitori ispravnicesci	263	Preoți.	49	Diaconii.	20	Postelniceii
224	»	384	»	164	»	30	»
10	» aî căpităniei.	102	»	21	»	20	»
120	» ispravnicești.	185	»	91	»	15	»
19	» aî căpităniei.	195	»	156	»	40	»
130	» ispravnicești.	115	»	57	»	20	»
160	»	167	»	122	»	45	»
111	»	117	»	79	»	35	»
117	»	121	»	104	»	25	»
125	»	16	»	2	»	30	»
74	»	11	»	6	»	6	»
59	»	24	»	3	»	10	»
135	»	228	»	43	»	10	»
129	»	49	»	7	»	20	»
398	»	145	»	21	»	6	»
44	»	135	»	22	»	112	»
96	»	130	»	13	»		
138	»	59	»	11	»	444	
120	z	276	»	51	»		99 Plăeși.
49	»	101	»	9	»		
234	»					305	»
		<u>2.823</u>		<u>1.031</u>			
2.612						<u>404</u>	

14	Ciocii.	4	Călăr. de Tarigr.	172	Copii de casă.	48	Aprozii.
20	»	2	»	1	»	106	»
9	»	4	»	2	»	7	»
40	»	76	»	3	»	10	»
10	»	34	»				
86	»	<u>120</u>		<u>178</u>		<u>171</u>	

179 502 Rufetul ocnii.

Oastea.

529 Seimeni prin județe ;
 17 Armășei ;
 29 Darabani ;
 54 Fustași ;
 41 Diverse arme ;
 20 Marinari (vozari).

*

Ocupându-se de regularea birului țării, Moruz n'a trecut cu vederea pe Mazili, și în 1803, Martie 20, a dat hrisov recunoscând privilegiile acestei interesante clase din neamul românesc ¹. Al. Moruzi ordonă ispravnicilor respectarea privilegiilor Mazililor, neîndrăsnind a-î supăra cât de puțin peste cuprinderea hrisovului. «Al 2-lea să adună dela fiscșe-care ocol câte 5 — 6 mazili din cei mai de frunte și să le citească copia hrisovului, ca să se înscințeze cu toți de mila și punerea la cale ce am făcut Domnia mea pentru dênșii. Și al 3-lea poruncim să stee copia hrisovului de a pururea la semeșia acei ispravnicii, împreună cu alte trebuincioșe hârtii și să avem răspuns că aî luat cartea Domniei mele împreună cu copia hrisovului».

Cetind actele de mai sus relative la mazili înțelegem că are dreptate Drăghici când spune că: «treptele privilegiate, precum ruțașii, ruțele visteriei, ruțele cămării gospod și mazili, cari erau împrăștiați neregulați cu darea la feluri de zapcii al Statului, i-aș pus într'un extract și i-aș supus pe toți către Visterie cu condeiele lor osebite».

În condica Mitropoliei Iași, ² cu data din 1803 April 2, sunt cărțile domnesci către toate ținuturile comunicând hrisovul în favoarea Mazililor și dând instrucțiuni pentru apărarea lor de abuzurile și despotismul ispravnicilor.

Iată această carte circulară:

«După multe jalbe ce aș dat către Domnia mea Mazilii din toată țeara pentru asupririle ce li sê pricinuesc de la o vreme încóce, stricându-se toate privilegiurile lor, ce aș avut mai înainte, cercetând Domnia mea hrisóvele lor, ce le aș de la alți Domni mai înainte, cum și de la însăși Domnia mea, din cea-l-altă Domnie a noastră aice la Moldova și urmarea ce se păzeșce pentru dênșii acum, s'aș cunoscut că cu adevărat sê află asupriți și supărați peste rânduială și fără dreptate. Decî bine-voind Domnia mea a-î pune și pe dênșii la cale, ca să nu fie întru această supărare și să li se păzescă cele cuviincioșe privileghii, precum s-aș socotit cu cale și cu dreptate, s'aș făcut acum de iznoavă hrisovul Domniei-mele cuprinđător de toată urmarea ce s'aș găsit de cuviință a se păzi pentru dênșii, de pre care hrisov scoțându-se asemenea copii și iscălindu-se de către Vel Vist. sê trimite Dumitale. Ce dar poruncim D-tale, ca sê fii următor și D-ta și ómenii D-tale la toate întocmai după cuprinderea hrisovului».

*

1. Veđi Uricarul tom. III, pag. 79 și 145.

2. Pag. 23 verso.

Nu putem aduce toate actele ce cunoscem pentru miluire și scutiri acordate de Al. C. Moruz. Ne mărginim a reproduce aci un hrisov acordat lui Ioan Adamachi, ca remunerare pentru serviciile aduse țerei prin comerțul ce făcea acest naintaș al neuitatului Adamachi, care a dat Academiei totă averea sa ¹.

1. *Alexandru Constantin Moruz Voevod, Domnul Moldovei, întărește lui Ioan Adamache scutirile date de Domni anterioari.*

*Cu mila lui Dumnezeu Iă Alexandru Constantin Moruz Voevoda,
Domn țării Moldaviei.*

Facem scire cu acest hrisov al Domniei Mele pentru Adamachi Ioan, de aice din orașul Eșii, carele, prin jaloba ce au dat către Domnia Mea, au făcut arătare, că are hrisoave de miluire de la cei mai înainte de Noi luminați Domni, rugându-se, ca și de către Domnia Mea să i se întărească această miluire. Decă cercetând Domnia Mea și vedându-se și hrisoavele de miluire și încredințându-Ne de slujbele sale și de folosul ce aduce cămării gospod, cum și de alișveriușul ci aduce locuitorilor cu neguțitoria care face, n'ani trecut Domnia Mea cu vedere rugămintea lui, ci prin hrisovul acesta hotărăm: căt pentru apărare dărilor și angăriilor, să nu fie supărat în totă vreme că nimică; iar la slujbele visteriei să aibă a senti aceste bucate, adică: doue sute stupi i sfini de desatină și tot vinul ce va face din cincă pogone de viu; pe aceste bucate, fiind drepte a sale, nici un ban să nu plătească; cum și pentru una cășlă ce va avé aice în țeară pentru ținerea bucatelor sale, i pentru una dughiană cu ori ce fel de marfă va avé aice în orașu Eșii și una crășmă cu bëntură ce va avé, să fie scutite de bani și agiutorinșilor, cum și de toate alte dări și angării, ori câte vor fi asupra altor cășle, dugheni și crășme; deosebit și pentru dece liuși ómeni streini fără de bir în visterie și fără de nici un amestic de bir cu vre-unii din locuitorii țerii, ce-și va puté găsi și aduce de acum înainte dintr'alte părți de locuri, de peste hotar, cari să fie adeveriți și prin mărturia dregătorilor de margini, că sunt streini, să fie apărați și scutiți de tot birul visteriei, cum și de toate alte dări și angării ori-câte vor fi asupra altor locuitori. Drept aceea poroncim Domnia Mea dumi-tale vel Agă, i dregătorilor de margine, i slujbașilor desătnic i vădrari și altor zapcii, de către toți să se urméze întocma precum mai sus se poroncesce prin hrisovul acesta. Poftim dar Domnia Mea, pe alți frați luminați Domni, pe care sfântul Dumnezeu îi va orândui în urma Noștră la domnia acestii țeri, să nu strice această milă, ci mai vartos se adaogă și să întărească, pentru a Domniilor Sale vecinic pomenire.

CAP. V.

Comerț. Industrie. Edilitatea publică.

Prosperitatea comerțului și sôrta breslelor aŭ atras și ele atențiunea inteligentului Domn Alex. Moruz. Posedem de la densusul actul din 1805, Mai 5, prin care sê desparte în două breslele blănarilor și a cojocarilor. Blănarii sunt opriți de a face cojôce, ci numai cușme și blane; iar cojocarii numai cojôce. Domnitorul acordă protecțiune cojocarilor oprind vëndarea de cojôce venite din afară de cât numai la cojocari cari apoi să le vëndă înșii.

Este cunoscut de altmintrelea hrisovul dat neguțătorilor încă la Domnia întâia a Moldovii de acestași Domnitor ¹.

Iassii datoresc lui A. Moruzi frumoșe lucrări în imbunătățiri și edilitate. Acest domn a făcut mai multe cismele în Iassii precum și apăductul prin tot orașul cu depositul principal seaŭ casa apelor până astă-đi aflătoare la mănăstirea Golia, în chioscul de unde apa se împărțea pe la cismelele publice și boieresci în timpul domniei lui Moruz și chiar mai apoi era loc de întrunire a societății Ieșene. Aci vineaŭ boierii, ba și neguțătorii, după somnul, de-a miază-zi se ia dulceață ori rahat și apă rece ².

Scrisu-saŭ hrisovul acesta la scaonul Domniei Mele în orașul Eșiŭ, întru a doa domnie a Nôstră la Moldavia în anul dintăi.

La anul 1803 Iulie 26.

Alexandru Constanđin Moruz Voevoda.

(L. S.)

Sturza vel Vist. prociť.

S'aŭ trecut în condica Visteriei, *Constandin Veisa Medelniceru.*

1. Veđi originalul hrisov cedat de mine Academiei Române.

2. Cine nu cunoșce aceste frumoșe versurii scrise în casa apelor de la Golia, de asupra leului din gura cărnua curge apa care apoi se împarte în tot orașul.

Εἰς τὸν κόκλον τῶν Ζωδίων εἶμαι λέων φλογερός,

Κ'εἰς τὴν πόλιν τοῦ Ιάσιου ὑδροχόσι δροσερός;

Ε'καὶ φλόγος, ἐδῶ δρόσος, ἐκεῖ πῶρ, ἐδῶ νερόν.

Ε'ξερύγωμαι κτὶ κενί νω ἀπό τὰ ρυγγα ξηρόν.

Ὀ'λην μ'ἔλαξεν τὴν φήσης ο τῆς πόλεως σωτήρ,

Ὀ 'Αλεξανδρος Μουρούτζης τῶν ὑδάτων ὁ σωτήρ.

Veđi chrisovul cismelelor din Iasii de la 12 Mai 1804 și anaforoa adusă, Acad. Cod I, pag. 264—275.

Și la Focșani a adus apă, în 10 April 1806, Alexandru cerând învoierea Domnitoriului Ipsilant, ca se tragă isvóre de la Pitulosa de pe teritoriul Muntean ¹.

În arhiva Mitropoliei din Iași se conservă uricul lui A. Moruz din 10 Sept. 1803, folio mare, scris românesc, semnat de domnitor, cu sigilul mare de chinavarü, cu ambele mărci între laure cu buzdugane și paloșe; sigilul pörtă data 1802. Hrisovul este relativ la împărțirea de ape prin Iași. Dăruiesce mitropoliei 1¹/₄ măsură de apă. Mai este un hrisov al apelor din 1804, cu privință la apeductul Ciricului și șapte ómeni ² și încă un Uric. din 12 Mai, 1806³. În fine unul pentru venitul casei apelor ⁴.

Pentru conducerea lucrărilor de edilitate Alexandru Moruz, după pilda muntenilor, însărcină o comisiune specială numită „*Naziria de poduri*.”

Pavarea orașului cu traverse este veche deprindere. În documente de la începutul secolului al XVII-lea se pomenesce de strade și de *poduri* ⁵. Moruz repară cu grinđi de stejar de a curmezișu strada de la pörta Curții până la Sf. Nicolae cel sărac, adică până în strada Copoului, asemenea *podul vechiü*, *podul roș* etc. Sate înțregi erau scutite de dări și puse la dispozițiunea Naziriei pentru lucrarea podurilor. Pădurile tóte erau la dispozițiunea Naziriei pentru tăierea grinđilor de pavat. Drăghici spune, că Naziria deveni o slujbă *förte bänósă*... de aceea se numia la acéstă Nazirie numai boieri mari, cari se foloseau până la 100.000 lei vechi pe an!

De la Moruz începe orașul a fi luminat nóptea cu luminări de seü, câte un felinar la 25 de case. Luminatul era în grija celor cu magazii. Aceștia erau datorii să pună și la feréstră seaü țigheaoa dugheniü sėra câte o luminare.

Serviciul ce-l fac ađi gardiștii sė făcea de *culucci* permanenți luați cu chezășii și puși sub ascultarea lui Vel-Căpitan, cel d'ântėiü zapciü după Agă. Vel Căpitan avea grija bunei rėndueli și paza felinarelor.

Pentru paza de nópte, Moruz înființă 3 categorii de străji și anume: prima strajă a Curții GospoJ, compusă de neferi seaü arnăuții Ogėcului, sub conducerea lui Deli-Bașa, orii a unuia din subalternii sėi. Câte odată mergea cu acéstă strajă nu numai Cămărașul cel mare, ci ca să se arėte

1. Uricar IV. pag. 88.—Acad. Cod. I, pag. 245—266.

2. Uricar V 38.

3. Uricar IV pag. 97.

4. Uricar V, 48 și 103.

5. Veđi bună-órá actul din 1659 August 9, Pačet 15. Documentele Mőnăstirei Galata la arh. St.itului, București.

grozav de îngrijitor de bună orânduială și paza orașului, mergea însuși Domnitorul deghizat în straie arnăuțesci. A 2-a strajă era ținută de Hătmănie, compusă din Arnăuți, Seimeni și Bulubășei, sub ascultarea lui Baș Bulucbaș, seafă a vătafului de Hătmănie (ore cum directorul Hătmăniei). Mai adesea conducea această strajă însuși Hatmanul. Straja aceasta avea misiunea specială să cutreere suburbiile.

A 3-a strajă era cea a Agii seafă Polițier, compusă din roși, din lefegii și din tângoveți, sub conducerea vătafului de lefegii și a Agăi, Vel-Căpitanul înlocuia în fruntea acestei patrule pe Agă. Această patrulă nu putea să se abate din stradele orașului prin mahalale.

În interesul spitalului dela Sf. Spiridon din Iași, Al. Moruzi, care a construit lângă clopotniță 2 frumoase cișmele (cu inscripțiuni românești și turcești) a miluit și Biserica, cu hrisovul său din 10 Septembrie 1804¹.

CAP. VI.

Hotare. — Pământuri ocupate de Tătari în Basarabia. — Hatihumaium.

Ne mai rămâne a face mențiune de două măsuri luate în Domnia lui Alexandru Moruz; ambele se referă la apărarea solului țării.

Una din ele privește hotarele Moldovei despre Ardeal, unde Ungurii cotropiseră din pământul țerei. Moruzi a trimis în cercetare pe stolnicul Ioan Vârnab Ispravnic de Bacău.

Dăm în notă raportul energetic al orânduitului comisar, din 8 Iuliu 1804².

1. Vezi actul în Cod. I. pagina 267 de la Academie.

2. *Înștiințare ce a venit de la Dumnezeu-lui Stolnic, Ioan Vârnab Ispravnic de ținutul Bacăului, pentru înțrep'area hotarului Moldovei despre Transilvania. 1804 Iulie 8.*

După cum am înștiințat cinstitei Visterii, de la 22 a le trecutei luni Iunie, cum că atunci am primit înștiințarea oberștiului de Cic Svereda, că s'a rănduit comisie, care la 28, tot Iunie, au trebuit să se alie la margine, spre cercetarea întinderii de hotar ce călcase Secuii. M'am pornit de la 26 Iunie și am ajuns acolo unde am găsit și pe toți acei orânduiti, din partea Secretariului oberștiului Cic Svereda, Lazar Ferentzi, Crai Birău de Cic, Anton Șandor asesor. Tartler ingineriu, Dorvas ingineriu și cu toți am intrat în cercetare de comisie făcând sfârșit cercetării, precum în gios pre larg voi arăta.

În mergerea cea dintâi a mea acolo, din cercetarea ce am făcut prin

Vârnav infundă minunat pe Comisarii austriaci servindu-se la acesta cu documentele de hotărnicie. După obiceiul lor ei voiaŭ să legitimizeze încălcarea pământului țerei, schimbând numele munților și ale apelor. Finalmente ispravnicul Vârnav câștigă cauza, cu multă

directorul de la poarta lui Ghirmîțiu, Porucinicul ofițeriu comandant asupra străjilor, nu se vede a fi făcută vre o întindere, de cât oprirea poenii lui Stan, partea ce trece în Moldova, de un Ilieș Cadar, precum am înșciințat de atuncea oinstitei Visterii.

La mergerea mea acum de al doilea, am găsit de la poeana lui Stan, o strajă de patru cătane în Moldova pe pârâul Cighieșului, care îl numesc Ungurii Cioghiș Potoc, cale de două ceasuri în curmeziș la acest loc, coprin-
dând în acea întindere și trei ferestreie a locuitorilor Moldovei, ce sunt făcute pe pârâul Cigheșului; pentru care mai întâiu am stătut acolo cu comisarii, ofițerii rânduiți și le am făcut întrebare: cu ce chip aŭ pogorit acea strajă în Moldova? și mi'aŭ dat răspuns, că acel loc unde așozase straja ar fi fost marcă Austriacă într'un brad, și locuitorii Moldovei ar fi scos-o și că până acolo ar fi mergând hotarul Transilvaniei, unde mergând mi-aŭ și arătat un brad cu o tăiătură în trênsul în patru cornuri săpată fiind ca un pălmac și mai bine în copaciu, care săpătură aŭ đis că ar fi locul acei marce Austriacești, ce ar fi scos-o locuitorii Moldovei. Decî la această arătare, cu puterea hotărniciei i-am făcut pe comisarii și ofițerii de aŭ rămas fără cuvânt, și singurii aŭ cunoscut, că aŭ greșală precum că ar fi fost acolo marca, pentru că în hotarnică în rëndul semnelor ce sunt arătate, desparțirea hotarelor se arată că este marca Austriacă în vârful muntelui Șolitariul și din Șolitariul, nu mai pomenesce a fi marcă până dinaintea porței lui Ghirmîții, iar acel brad scobit cade pe malul pârâului Cighieșu, ce este curgător pe lêngă poiana lui Stan, între muntele Cărăncicul și între muntele Fierbiculu; și de acolo aŭ mers cu toții la locul ce se numesce poiana lui Stan unde am găsit în poiană, și isvorul fântanei ce este pomenită în hotărnică, și cetind hotarnica și ascultând glăsuirea hotărniciei de toate semnele ce se pomenesc, după ce aŭ ajuns la pârâul Cighieșului aŭ început iarăși să đică, că acel pârâu s'ar fi lumind pârâul Măiărușului, și că acea poiană n'ar fi poiana lui Stan (sau Cotamba) precum este pomenită în hotarnică, pentru că muntele Cărăncicul n'ar fi venind în dreptul ieși, ci mult mai la vale, spre apa Troțușului. Decî fiind că prin hotărnică se arată, că în vârful muntelui Cărănciculu sunt și bourii domnesci, am mers acolo, drept pe vârful muntelui, peste pârâul Cigheșului, cam spre mează-đi indreptul poenii lui Stan și s'a găsit un bour într'un fag, dar locuitorii Moldovei ce sunt trăitori în acel loc, aŭ arătat că bourii aŭ mai fost și fără acela, și căutându-se n'am putut să găsesc pentru că acei mai mulți copaci mari s'aŭ găsit căduți la pământ putređi și arși

agerime demonstrând comisarilor vecinului stat, că ei încălcaseră pă-mântul țerei. Moruzi fu mulțămît de modul cum Varnav se purtă în sinul comisiunei de cercetare a conflictului de hotare.

însă pentru dovadă aŭ fost îndestul și acesta unul, apoi comisariii, ofițerii nu s'aŭ mulțămît a rămăne acel vîrf de munte Cărăcnic, ci aŭ început să-mi ȃică că tot alt munte este Caracnic, mai spre Trotuș, și că sciŭ bine că între acel munte sunt mai mulți bouri, și așa aŭ purces de m'aŭ dus spre obcina muntelui, spre Trotuș, pe un plaiŭ până la niște copaci însēmnați, pentru că de la acel loc să se despartă doue plaiuri în Moldova; și macar că singur vedea că nici o închipuire de bouri, acele semne nu aŭ, dar spre oareșcare îndreptare a greșelei ce făcuse, aŭ început să facă strigare și să ȃică cum că cu adevărat aceia sunt bourii, și că acel loc este muntele Caracnicului, dar eŭ spre a putea dovedi, că și această cerere este fără cuvînt de dreptate, acolo le-am cerut să mă ducă drept în părăul Cighieșului, spre drept curmezășul piciorului Făgetului alb, ce'i zic Ungurii Fierbic și trecîndu-se părăul să mă ducă întru o poeană cu fântână, adecă poeana lui Stan, precum scrie hotarnica, care vîdînd că-i strămtoresc a'mi da poeana și fântâna lângă părăul Cighieș, n'aŭ avut ce face alta, decăt aŭ purces să mă ducă să-mi deie acele cerșute semne, și n'aŭ apucat muntele la vale spre părău, ce aŭ apucat coasta muntelui pe unde m'aŭ trecut încă peste alt părău până la Cighieș, ce se scură din muntele Caracnicului, ducîndumă alătura cu părăul Cighieșului urmînd curgerea lui, pe care hotărnică nu'l pomenesce, pentru că de unde s'aŭ găsit acel bour în vîrful Cărăcnicului, mergînd drept în poeana lui Stan trece linia pe din sus de obărsia părăului acestuia și nu mai este nici un părău, până în părăul Cighieșului, și de aceea nici se mai pomenesce prin Hotărnică alt părău pînă la Cighieș și cu toate că și acest chip aŭ căutat, dar iar poeana și fântâna n'aŭ găsit să-ni dea, ce numai părăul Cighieșului; căt din poeana lui Stan ce eu am cerut pînă afară lângă Trotuș, altă poeană pe părăul Cighieșului nu mai este nicăiuri, decăt niște copaci ciunțiți de către un hagi Dimitrie ot Comănesci, care sânt încă și de la acel loc, unde pusese strajă, mai afară în Moldova spre apa Trotușului. Decî cunoscînd și la aceasta că aŭ greșală, aŭ întors și aŭ ȃis, că cu adevărat aceea este poeana lui Stan cu fântîna pe care eŭ am ceruto și acela este muntele Cărăcnicul, unde s'aŭ găsit acel bour, și cu grășală aŭ făcut cea întindere; și așa îndată aŭ ridicat straja de unde o aședase, rămăind să se păzească la acest loc hotarul între Moldavia cu Transilvania, din vîrful Muntelui Cărăcnicului, de unde este bour, drept în apa Cighieșului, și trecînd apa în ceea parte, să meargă pe la locul ce se chîmă poeana lui Stan și de acolo să se sue la deal prin poeană tăind curmeziș un picior ce se numesce Făgetul alb, iar Ungurii îi zic Fierbic și prin cele-alte semne nainte, urmîndu se după hotarnică; într'acest chip

A doua afacere este arzul țerei către Pórta Otomană, cerind restituirea unor pământuri crotopite de tătarí, din partea Basarabiei. Dăm în notă si acest arz important ¹.

a fost cercetarea prin comisie, la care cercetare curat s'a i dovelit precum arët, că Săcuii au voit să schimbe numirile părăilor și a munților, ca să poată cu chipuri nedrepte a trage în stăpânire din hotarul Moldovei o bucată de loc sub a lor stăpânire, dar după ce i-am dovedit și i-am făcut de au rămas fără de cuvânt, singurii ofițerii comisarii au făcut cerere, ca să poruncesc locuitorilor din Moldova, să nu se întindă mai mult din aceste semne arôtate cu stăpânirea, și asemenea au poruncit și inșiși nemeșilor Secui locuitorii Transilvaniei, ca să nu cuteze a trece peste acele semne în Moldova; decí pentru a se păzi nestrămutat, și spre a nu se uita numele locului aceluea, am mutat straja plaiului din Moldova de unde era lângă Trotuș acolo în poeană, lângă isvorul fântănií, ce este pomenită în hotarnică; căci deacă s'ar mai găsi vre-o poeană, afară de acésta pe apa Cighieșului, după tortipul ce-l urma Săcuii, mai cu mare greú și cu altă mare zăbavă și prelungire se putea descoperi adevărul, și a săvârși comisia, din pricină că nu s'au urmat buna orândueală, ca pe la cele locurí înseinnate să se fi pus o deosebită paza, orí cu străjí, seaú cu tăeri de copaci, deosebit cum am mai însciințat cinstitei visterii, la acel loc în poeana lui Stan, se află un Ilieș Cadar, pe hotarul Transilvaniei, cu casă statornicit și cu alți doi seaú trei feciori însurați seđetori la acea pustietate, și acela au fost și este scornitorul a toate pricinile aceste, care de va ședeá mai mult acolo, tot deauna trebuie să aducă priciní de amestecări ca acoste, și mai ales că face și păgubire locului Moldoviei trecând pe furiș cu bucatele ce le are de le pășunează, care de se va socoti de către cinstita Visterie, bine ar fi să se facă aútare Mariei sile lui Vodă, să se facă cerire la locul ce se va cădea, să-l ridice pe acel Ilieș Cadar, cu feriorii lui de acolo, să-l așede la satele Transilvaniei, ear să nu șază lângă hotar, depártat de sate să caute numai chipurii de neodihná și tulburării marginei, și rămâind la acest loc pricina liniștită precum arët, n'am lips't a însciința pe Cinstita Visterie.

1. *Arzul ce s'au făcut de către boierii țării Moldovii pentru Musait Căplăși în 1803 Fevr. 20.*

Către prea înaltul și prea strălucitul prag al prea puterniciei, dreptei și prea milostivei împărății (care în veci să fie păzită strălucind întru slavă și putero) cu tótă plecăciunea și genuchi plecate însciințăm noi prea pleca-

S'ar putea dice că boierii nu reclamau restituirea pământului încălcat în sudul Basarabiei de Tătari, numai din interes patriotic, ci pentru că acel pământ era răpit din moșiile lor, totuși, fie și așa :

tele slugi și supuși raiale cei ce locuim în pământul Moldovei, Mitropolitul și credincioșii și prea plecate slugi boierii, că din început păziți fiind și *diafendepsiți* supt prea fericita umbră a prea puternicii împărății, ca niște bunii supuși ai acestei țări, care are marea laudă a se numi chelor a prea puternicii împărății, câștigând tot-d'anna milelele și rodurile acele care prea înțelepăa pronie a stăpânilor cu cea desăvârșită dreptate și milostivire ne cuprinde; numai puțin precum și de curând am fost milniți după acea deosebită împărătescă cu milostivire voință, cu cel vrednic de închinăciuni hatihumaium spre înnoirea și întărirea pronomiilor a plecatului nostru pământ, nu puțin și nesimțit, ce cu mari lucrări, mici și mari și fieșce-care stare împlându-ne de totă bucuria, câștigând resuflare și ușurare și aceea cu bună dreptate ce prea bogat se revarsă către noi ocârmuire și ocrotire, prin acel ce după milostivire s'a orânduit nouă Domn, încă din strămoșii săi fiind credincioasă slugă prea puternicii împărății, nimică altă uu avem vrednic spre mulțămire, decât a ruga pre prea milostivul D-șeu pentru îndelungirea anilor vieții a prea puternicului și prea milostivului nostru împărat și pentru slava și strălucirea celor-l-alți prea nălțați stăpâni, cari spre întărirea și păzirea noastră a celor mici slugi, cugetă și poartă grije; împăratul celor ce împărătesc, milostivul D-șeu, să întărescă și să păzescă împărătesca lui stăpânire cu nesfârșită slavă și vrednică fericire, spre bucuria noastră a prea plecatelor slugi, a prea fericitei împărății. Dintru aceste ce bogat și cu mare blândete și cu milostivire împărăteștile seale să revarsă către noi luând bune nădejdi noi prea plecatele slugi, îndrăsnim a face înșciințare, că lângă marginea hotarelor plecatului nostru pământ către cazoa Ismailului ore când prea puternica împărăție au miluit pe un Musaid dându-i voie să facă o căslă de vite cu hotărât loc pentru pășunea vitelor, care căslă este acum în năuntru în diastima locului, care din pământul Moldovii, la anul 1123 au fost dat tătariilor pentru arat și pentru pășunatul vitelor lor, ne încăpându-i locul hotarelor ce se numesce Halil Pașa Urdul. Stăpâniii acestor căsle ce se numesce a Musaitului câte puțin adăogând căslă, au făcut-o sat și din vreme în vreme eșind din hotarele ce se pusesse pentru pășiunea vitelor acestei căsle, pe de o parte lângă o siliște tătarăscă, ce se numesce Culacaï, și pe de altă parte lêngă siliștea ce se numesce Ciomoit, care și acum este locuită de 8 tătari și 2 raiale, peste aceste hotare întindându-se în pământul moldovii au răpit o mare întindere de pământ din moșiile noastre a prea plecatelor slugi a împărății tale, și fiind-că de la o vreme împreună cu alt sat din cazoa Ismailului, care se numesce Ortek-Burnu s'a-i făcut vacuf cei după vremei multezemiș, pentru lă-

le ținem bună socotelă pentru asemenea revendicațiune din care profită patria.

comia sa, din ți în ți în tărie se întind în țeară și lătesc hotarele căslei răpind pământul nostru și ne lipsesc de drepte veniturile moșiilor noastre, care din mila prea puternicei împărății ni s'aun slobođit a ne hrăni. Având dar noi prea plecatele slugi întărire și mângăere, că prea puternica Impărăție dintru a sa însăși milostivire voește de a se păzi nestrămutat *tóte acle ce sunt spre întărirea chelerului seú treluincioșe și vechi ale noastre pronomii și niei cu un chip nu suferă cel mai mic dintru acele ce sunt spre stricăciunea și supărarea noastră celor slabii și săracii (avem și în tóte țiile înaintea ochilor noștrii și acele necentenite strașnicii sfinte porunci ce se dau de către cei din prejur mari Vizirii și către Pașii și Zabeții tutulor tagmelor pentru diafendepsis și nesupărarea noastră a credincioșilor raiale); pentru acésta dar, ca să ne mântuim de acea întru tóte țiile gâlcevire, păgubire și stricăciune, ce ni se pricinuește de o parte de multăzani, cu călcarea moșiilor noastre, și pe de altă parte de către acei ce s'aun obicynuit întru a face rău și răpiri de dobitoce și alte lucruri, având scăparea lor la acea căslă, alergăm la mila și dreptatea prea puterniciei împărății, ca să se facă *ilhac sub stăpânirea Moldoviî locul acesta ce se numește Cásla și țeara noastră se fágăducește să plătească la vacuf pe tot auul aceea ce se va socoti cu analoghia numai pentru acest Musait-Cáslasi, iar Otek-Burnu fiind că este departe de marginea pământului nostru și in lăuntru în cazaoa Ismailului, póte ca să rămână sub calemul Ismailului. Și fiind că nu este afară de știința prea înțeleptilor noștri stăpâni, cum că locuesc și alți tătari întru această încunjurare a locului ce au rămas pentru hrana Tătarilor, să nu se supere cu nimic alta decât numai cu *ușurul și alenul* pentru vite și stupi și casele lor, după învoiala care de la sine au primit să plătească cu cuvânt de nămeală. Cu acest chip ne rugăm să se facă și pentru aceștia ce se vor afla cu locuința pe acea căslă. Cu acésta îndrăsnim noi prea plecatele slugi a ingreuia prea înaltele auđiri a stăpânilor noștrii, ne rugăm precum la tóte pricinile așa și la acésta să nu ridice de asupra noastră mila și milostivirca prea puterniciei împărății, fiind spre întărirea Nizamului și folosința pământului nostru, cu acea dasăvărșit păzire a vechilor noastre pronomii cu care ne-au miluit».**

S'aun iscălit de Mitropolitul și de toți boieri puindu-se și pecetile, și s'aun scris cum este coala de hârtie turcească numai pe jumătate la începutul coalei, lăsându-se cea-l-altă de s'a scris turcește, cum se fac și notele ce se dau rusești sea în altă limbă.

Din condața Mitropolii de Iași fila 18 și 19.

Din toate documentele mai sus citate ori aduse in notă credem că rezultă convingerea, că A. Moruz a fost unul din administratorii cei buni ai Moldovei. Această calitate i o recunoște și Generalul Conte de Langeron. In memoriul său țice, ca și noi, că: «Moruzy avait des qualités estimables: C'est le seul bon administrateur qui se soit rencontré dans la longue série de ces misérables princes, toujours uniquement occupés de s'enrichir et souvent déposés ou étranglés avant d'en avoir eu le-temps»¹.

Förte important este actul, care, la 1803, Turcia se decide, la instigațiunile Rusiei, a-l acorda din nou Principatelor. Este vorba de *Hatiumaium*, de care am făcut in treacăt mențiune, in tomul VIII²) al lucrării noastre.

Acest «*hatiumaium*» coprinde 47 de articole. Să analizăm aci pe cele mai importante.

Art. 1. Recunoaște Domnilor și autorităților țerilor române, jurisdicțiunea asupra locuitorilor pământeni, iar in cas de judecată între un român și un turc, să asiste la judecată și «Divan Efendi» lingă Domnitor. Turcilor li se va recunoaște *apelul* la Cadiul de Giurgiu, la care Domnitorul va avea să trâmiiță procesul in cercetare.

Art. 3. Admite marturia Creștinului in contra Turcului, la judecată.

Art. 4. Dispune, că Turcii care cad in vină să fie trâmiiși la serhaturi peste Dunăre, «unde să se pedepsească de zabiții lor».

Art. 5. Opresce intrarea de Turci in Principate pentru afaceri. Neguțitorii Turci vor putea intra numai muniți de tescherea și cu invoirea Domnului «ori a *vechilului său*». Turcii să nu posedă in Principate case, «nici să are, nici să samene, nici să ceară bani de la locuitori, ca dar, căci le-au țis *Bună dimineața*».

Art. 7. Otăresce întorcerea la stăpânii lor a moșiilor mănastiresci, ori domnesci, său particularilor, răpite de Turci din Serhaturi.

Art. 8. Recunoște țerei Rumanesci dreptul de a redeschide portul său la «*Orașul de Floci*», spre mai mult câștig și inlesnire a esportului produselor și a inlesnirii transportului acestora de la un județ la altul.

Art. 9. Repetă proibițiunea pentru Turcii neguțitorii de a avea in țeară averi, moși, vite... Ba nici să pôtă pasce vite in principate nu li se dă voie.

Art. 10. Opresce pre trâmiiși Turci din Constantinoșle, la du-

1. Hurm., Vol. III, supl. I, pag. 108.

2. Pag. 308. Veđi uricărul T. III (pag. 176). Aci se publică acest act cu variante și-i atribue data de 1804 Iunie 1.

cere și întorcere, de a requisitiona pe locuitorii *fără de plată*, ori de a lua cai de poștă fără otărite tescherele. Tătarii emisari să nu se abată din calea lor dreaptă, nici să requisitioneze pre locuitorii.

Un alt articol (al. 13) permite locuitorilor din Principate purtarea de ori ce haine colorate.

Urmează articolul regulând modalitatea clinoromiilor de la Turc la Român și viceversa, în conformitate cu dispozițiunile anteriorelor tractate ruso-turcesci. (14)

«*Mumba'aca*» se ieartă, dar țeranii să fie obligați a nu ascunde

Reproducem *Hatihumaiumul* dat de Pörtă Principatelor după broșura lui Const. Radovicî din Golești, mare logofet al țerei Valahiei. Acastă broșură poartă titlul: «Adunare de tractaturile ce s'aú urmat între prea Puternica Impărăție și Inalta Poartă, însă acele numai cari sunt pe seama Principatelor Valachia și Moldova, incepute de la pacea ce s'a săvârșit la Cœnargik în anul 1774 și până la cea de acum de la Ackerman 1826.» (In 12°. Buda 1826 pagina 25).

Hatihumaium

În vremea întru care s'aú săvârșit pacca între prea puternica împărăția mea și a Austriei, milostivindu-se împărăția mea pentru proasta stare, ce ajunsese locuitorii Valahiei din pricina răsbóielor, am dat poruncă hotărîtore de a fi ertate de haraci, adevă : de bir, de Idighia darurile ; richiambighia întâiaș datorie de bani, și sēmănăturile. Cum și în anul 1786 în luna lui Maiu, s'aú mai dat și altă hotărîtore poruncă a împărăției mele, coprinđótore : de a nu se mai supăra prin nedreptăți acești săraci locuitorii. După această primind anafora din Valachia, iscălită de Mitropolitul, de Episcopii, Igumenii și de toți preoții de pe la Mănăstiri și de prin sate, de boieri, de căpitani și de toți cei-l-altii zabitii, cuprinđótore, că din pricina *supărării oștirilor, unii din locuitorii s'aú înstrăinat, alții s'aú depărtat, și tot norodul ajungend în fôrte próstă stare, s'aú dărăpănat cu totul Principatul Valahiei ; și că avend către prea puternica împărăția mea mare supunere și nădejde, cer de a se înno-prea malta hotărîre coprinđótore pentru buna oiânduială și privileghiuri ale Principatului Valahiei. Când cercetand condicele cele păstrate în Divanul împărăției mele pentru hotărîrile, ce după vremii s'aú dat, s'aú găsit într'acele hotărîrea împărăției mele, dată în anul 1774 întru care se coprindea că :*

§ Cap. 1.—Locuitorii Valahiei și Moldovii, plătind birul după starea lor să nu se mai supere de nici o dare de bani, nici de ori-ce alte dări. Și că ori când se va întâmpla jalbii, pentru pricină întâmp'a'ă între turci și între vre-un locuitor al acestor 2 Principaturi, seau între 2 locuitorii ; acea pricină

oile lor și a vinde din ele la «gélepî», iar Domnul să aibă grije a le trimite la Constantinopole.

Art. 16. Amintind că nu se va mai lua fără bani zaherea din țeară pentru Constantinopole, cere însă, ca țăranii să fie obligați a adce zaherea de vîndare, pe bani, la Brăila, «vîndînd'o cu prețul ce se obicînuiesce».

Se acordă, prin art. 17 amnistie completă «boierilor și la tóte raiatele Valahiei și ale Moldovei».

Un articol, (următoriu, 19,) probează cum fanarioșii continuă a fi puternici la Constantinopole. Se ȃice în acest articol «că boeriile...

cercetându-o cu dreptate cel după vreme Domn, să hotărască dreptatea ce se va descoperi, iar la hotărîrile pricinilor, ce ce vor întâmpla între turci și locuitorii acestor două Principaturl, să fie față celdu pă vreme aflat Divan Efendi lângă acel Domn; când nu se va putea da săvârșire pricinii, cunoscîndu-se că gîndul acestor, ce trag, seau se trag la judecată, caută numai spre a supăra și a păgubi pe săracii locuitorii, să nu li se erte de a pricinui pagubi acestor săraci locuitorii, printr'acele mincînose arătări, ci hotărîrile acelor prigonite pricinii, să ia săvârșire față și cu Cadiul (adică judecător al Giurgiovului); însă hotărîndu-se judecata după dreptate; care judecătorii ai Giurgiovului, când le va orindui acel după vreme Domn, sa bage fórte bine seama, de a nu cum va hotări împotriva dreptății, luând bine seama tot-d'auna, de a nu fi supărați acești săraci locuitorii.

§ Cap. 2.—Și că locuitorii ai acestor 2 Principaturl să nu fie siliți de a se judeca în alte locuri.

§ Cap. 3.—Și fiind-că, s'au dat cap de pravilă coprindător, ca mărturia a unui locuitor într'aceste 2 Principaturl, ce va da asupra unui turc, este primită și plăcută la judecătorii Vasietului (adică a pravililor) și la unispietu Vezirului; de aceea să se urmeze după coprinderea pravilei.

§ Cap. 4.—Și că or-care turc, măcar ostaș va face vre-o greșală, să se trimită la Serhaturile de peste Dunăre, unde să se pedepséscă de zabitii lor.

§ Cap. 5.—Și că, cu tóte că sint date felurimi de înalte porunci, de a nu îndrăсни nime (împotriva Nizamului ce s'au dat) să vie întru aceste 2 Principaturl, seau de prin cetăți de peste Dunăre, seau de pre hotarele Dunării, și de a se dărâma cu totul Căslalele, ce se făcea mai nainte în principatul Valahiei și să se gonéscă toți cei blăstemați, ce se vor dovedi într'acest Principat fără de nici o treabă, și orânduială; dar cu tóte acestea, nu este anevoie de a se întâmpla blăstemații ca aceștia, să âmble prin țeară, și după ce între ei se vor gâlcevi, să omóre unul pe altul, și apoi să ceae preț pentru sânge, prin judecății mincînose și viclene, cerënd prin înșelătore arătări lucruri și bani ale celor morți și cu aceste mijloce să păgubéscă pe săracii locuitorii; pentru

trebuie să se dea și la Greci și la pământeni, la cei aleși credincioși, după alegerea Domnitorilor. *Aceștia vor alege «pentru boeriile cele pământesci pre cei mai vrednici dintre boerii pământeni».*

Cheresteaoa pentru Cetățîi, se va plăti de Visterie din haraciul țerei la Turci. (20).

Art. 22, ficsază haraciul: Valahia va da 679 pungă de bani, iar Moldova 135 pungă și 445 lei. Se mai cere *în plus* peste haraciu, de la Valahia pentru *Idighie*, 180 pungă în bani ori în natură, iar de la Moldova, în bani și lucruri 180 pungă și pentru «Richiambeghie» câte 50 pungă. Se suprimă «Mucarelu» și alte dări.

Indemnați de Domnitor boerii ceruseră Domnia pe viață. Deacă

aceea de acum înainte, bez acei hotărîți și numărați de prin cetățîi neguțătorî, nici unul să nu îndrăsnescă să trecă în Valahia, și chiar acei orândniți neguțătorî, când vor vrea să trecă în Valahia, să arête teșcheréoa chiar Domnului, seau la vechilul seau; și cu acest mijloc să pótă a se negustori. Și acestia ce peste hotar vor trece, pentru neguțătorie, să nă pótă a zidi casa lor, nici să are, nici să semene, nici să ceae bani de la vre-uu locuitor ca un dar, căci iau cuvântat *bună dimînța*, și în scurt, cu nici un mijloc să nu supere pe locuitorii acestui Principat. Care tote acestea, fiind-că se coprint întocmai în înaltele hotărîri, ce s'aũ dat mai nainte, pentru buna orânduială, sunt datorî întocmai de a urma.

§ Cap. 6.—Și că pentru asemenea mincinose prigoniri, să nu fie slobod de a se trinite mumbașiri în Valahia din partea vizirilor, judecătorilor, și zabișilor, spre supărare fiind zăracilor locuitorî.

§ Cap. 7.—Și că ori câte locuri și averi monăstiresci, seau alte or caruia alt obraz s'aũ stăpănit în silă, și fără de dreptate de asemenea blăstemați, făcându-se pentru toate scumpă cercetare și dovadă, să se întoarcă la stăpăniî lor.

§ Cap. 8.—Și că de va face trebuință să se împrenoiască și să se lucréză Schelile cele vechi ale Valahiei ce se numesc *Oraș de Floș*, spre mai mult câștig și înlesnire a căratului producturilor Valahiei, din loc în loc, seau din alte locuri în Valachia; este slobod lăcnitorilor Valahiei, să împrenoiască acele numite Scheli, cu mijloc nu adncător de pagubă la nalta mea împărăție.

§ Cap. 9.—Și că nu este slobod neguțătorii turci să aibă în Principatul acesta averi și moșii, nici vite ale lor să le pască.

§ Cap. 10.—Și căci este poprit Veziriî, seau Pașii, ce merg în ținuturile lor, seau se întorc, de a nu se abate din drumul lor cel drept, și trecând prin Principatul Valahiei să supere pe lăcnitorî, luându-le fără de plată cele spre hrană lor trebuincioase, seau cai de poștă; de aceea împărăția mea nici într'un

Rusia ar fi voit, probabil Turcia ar fi dat'o. Nu era însă interesul Rusiei stabilitatea domniei. Fie-care schimbare de Domnie fiind o nouă ocaziune de intervenire în afacerile interne și externe ale Românilor din Principate. Convinea și Turciei ca și Rusiei să admită posibilitatea schimbării Domnilor, măcar la 7 ani, căci aceste schimbări de domnie, cum s'au vădut, erau ocaziuni bine venite pentru câștigul acelor din Constantinopole.

De aceea după ce la art. 24 Poarta recunoaște dreptul Domnitorilor de a nu fi maziliți «până nu vor face greșală vedită», apoi la art. 38 fixează termenul domniei, nu pe viață, ci la 7 ani. Același articol recunoaște din nou Rusiei dreptul de a învoi ea mazilirile, după ce i se va dovedi greșala Domnitorilor.

chip nu prinesco de acum înainte locuitorii acestui Principat, să se supere și să se păgubescă printr'aceste mijloace.

§ Cap. 11.—Și că seau Tătari seau alții, ce merg și vin, pentru trebuințose pricinii, la multe părți, împrejurul acestui Principat, să nu se abată din drumul lor, nici să calce în Principatul Valahiei, nici să ceae mai mulți cai de poștă decât se coprind în tescherealele, ce au la mânele lor; cum și chiar aceia, ce vin într'acel Principat al Valahiei pentru trebii orânduite, iarășii să nu ceae mai mulți cai de câți se coprind în poruncile ce au; și și deacă până acuma s'au urmat în potrivă, de acum înainte, cu mare sîrguință să se păzoscă toate cele prăvilnicite hotăriri; și care va îndrăsni să facă cea mai mică urmare împotriva naltii porunci, acela se va pedepsi fără de cătuși de puțină zăbavă.

§ Cap. 12.—Și fiind-că sunt date multe porunci hotăritoare, ca: când locuitorii Valahiei trec peste Dunăre, la orașe, sate și târguri, pentru orî care pricină de dare și luare, să nu se supere de Harapci și Zabiți, nici prin cerere de haraci și spențe, nici pentru orî-care altă pricinuire; nici omenii harapciilor și a colpciilor, cu pricină că caută supuși ai lor, să nu intre în Principatul Valahiei; de aceea prin nalte hotăriri se poruncesce zabitii, să se poprască acești omeni de asemenea mișcări.

§ C. 13.—Și că locuitorii Valahiei, după ertarea și slobođenia ce au, să nu se supere de nimenea asupra portului și luminoselor haine.

Cap. 14.—Și fiind-că este hotarit: că, or carele locuitor al Valahiei se va turci acela să nu mai pôtă cere moștenire de la părinții lui, seau de la or care altă rudă, s'au hotărit 4 capete de pravilă, ce coprind: 1 Deacă (cutare) creștin după ce se va turci, va muri, părintele al aceluî turcit fiu nu pôte a moștoni averea aceluî fiu. 2. Deacă un creștin se va turci, iar nevasta sa va fi tot creștină și va muri, aceluî turcit bărbat nu moștenește averea nevestei. 3. Deacă unuî creștin turcit, îi va muri taică seă creștin fiind, acest fiu nu pôte

O dispozițiune în care să simte jocul Rusiei spre a'și stabili bine influența pe lângă țărănimea română, este aceea de la art. 35, care opresce pe boeri de a-i asupra: «Boerii acestor țări să se depărteze de cererile lor cele necuviincioase (față cu țeranii) și mai vartos de acele cereri pre care nu pot să le rabde locuitorii, din pricina scăderii ce au încercat aceste țări în vremea răsboaelor și când vre-unul dintre aceștia nesupunându-se împărătescei mele porunci va păgubi pe să-racii locuitorii, se vor pedepsi de Domniile ceii orinduiți».

Din acest scop Hatihumaiumul, la art. 35, cere ca *birul* să nu-l plătească numai țeranii. Vorbă să fie !

moșteni averea taică s'ău. 4. Deacă un turc va slobozi pre robul lui creștin fiind, și după slobozenie va muri în legea creștină, acel turc nu moștenește averea aceluia slobod creștin.

§ C. 15.—Si fiind-că s'au slobozit, și s'au ertat de a se face numbăia, și a se cumpăra pe tot anul oî din Principatul Valahiei prin mijlocul celui după vreme măcelar-bașa; dar fiind-că este trebuință de a se aduce oî din împărătescele mele ținuturi, pentru merticurile ale Miriului, și pentru hrana locuitorilor Țarigradului; de aceea, locuitorii Valahiei să nu ascundă oile, ce le au spre vîndare, ci cu prețul ce se obicinuește, să le vîndă la negustori, și la Gelepî. Și cel după vreme Domn să îngrijescă de a se trimite la Țarigrad cât mai multe oî va fi prin putință: și aceste oî să le vîndă locuitorii numai la acei negustori și Gelepî, ce le cumpără pentru a le duce numai în Țarigrad, iar nu și în alte părți.

§ C. 16.—Și fiind-că Principatul Valahiei, este ca un cheler al Impărăției mele și cererea căratului de multă zaherea este hotărîtă, și mai vartos la aceste 2 Principaturi al Valahiei și al Moldaviei, în locul celor mai din nainte zahereli, ce se da din toate felurile de semințe, ce obicinuec să samene acești locuitorii; de aceea neconțin să care destulă zaherea la schelile Dunării, vîndînd-o cu prețul ce se obicinuește, la corăbierii, ce adună zaherea pe sēma Impărăției, iar nu la alții streini. Si locuitorii să nu să lenevescă, lăsându-și arătura și sēmăntura, cu cuvînt că ceruta zaherea s'au împlinit prin zaherea, ce ei o avea de vîndare, nici să-și ascundă sēmănturile, căci cu acest mijloc, și locuitorii Valahiei se folosesc căștigând și locuitorii Țarigradului să nu cerce lipsă de cele spre hrană. La acēsta dar pricină, cel după vreme Domn și boerii vor pune totă cuviincioasa sîrguință.

§ C. 17.—Și că orî-ce greșeli se vor fi urmat, seau de boierii, seau de raiatele Valahiei și a Moldovei în vremea acestuia trecut răsboiului sunt toate ertate de către Impărăția mea, ne mai socotind nici odată, să mai dojenesc, seau să răsplătesc, pentru aceea; cum și de acum înainte în cātă vreme se vor afla în

Articolul politic de cea mai mare importanță și de mari consecințe este art. [37, care renouind vechiul tratat cu Rusia, recunoaște acestia *protectoratul* asupra Principatelor: «*Prea puternica împărăție a Rusiei are dreptul să ceară cele ce va socoti că sunt spre folosul Valahiei și Moldovei*».

Ca imediată consecință a *protectoratului*, art. 39 recunoaște Rusiei dreptul de a se amesteca în afacerile interne ale Principatelor. Domnul și boierii sunt în drept să întocmească și să orînduiască birurile de peste an, dar mai sunt obligați în această afacere, a asculta de porcăturile *elciului* rusesc și decî a consulilor depînd

cea mai mare supunere către Impărația mea, fără de a se abate din datoriile supunerii, nu aî alt a aștepta decăt milă, îndurare și cuget bun.

§ C. 18.—Și că la pricina hotărelor despre Dunare, ce este între Principatul Valahiei și Nazirul Silistreî, să se urmeze cu băgare de sémă cea în urmă de al doilea dată hotărîre, intru care se coprink și cele mai nainte date nalte porunci.

§ C. 19.—Și că boierii Principatului Valahiei și Moldavii, fiind-că trebuie să se dea și la Greci și la pămîntenî, la cei aleși, credincioși, ce pot bine să la întrebuițeze; de aceea acest cap al boierilor spînzură la cei după vreme Domnî, ca să întrebuițeze în slujbele lor, pe cei credincioși și vrednici, alegînd pentru boierii cele pămîtenești pe cei mai vrednici din boierii pămîntenî

§ C. 20.—Și că cînd vor trebui cherețele, pentru zidirile cetăților din țeara turcescă, să se taie din munții Valahiei și Moldovii, și să se care la locurile cele trebuinciose; și după primirea țescherealelor de la Arhitectoni numai de cît să se plătescă atît prețul cherețelei, cît și căratul, din suma birului, ce sunt datore aceste țeri să dea, fără a li se popri nicî un ban.

§ C. 21.—Și că de acum înainte, să se poprască dobitocele, ce sunt ale lui Mangalia Ustasi și din ținutul lui, de a nu mai trece spre pășune într'acest Principat, măcar vara, măcar iarna, lipsind și acéstă pagubă de la lăcuiorî.

Mai găsindu-se în condica Divanului, că pe lângă privilegiurile ce mai la vale se vor dice, că s'aî adăogat și privilegiul cel spre ocrotire, adică: că de acum înainte să bage forțe bine séma, mișcînd cele cuvinciose la netagăduita supunere, fără de a se abate din drumul cel drept, și aratînd totă supunerea la cei după vreme Domnî, băgînd séma cu totă cuviința la slujbele împărătești, depărtîndu-se cu totul de la cea mai mică greșelă; care porunci sînt acestea:

§ C. 22.—Că de acum înainte să nu se cöră mai multă dajdie, decăt de la Principatul Valahii 679 pungî de banî; iar de la Moldova 135 și 445 lei; care banî să se dea la săvârșitul anului și nu prin havalele.

de *Elciul* acesta. Am arătat deja în urmă cum Rusia a aplicat aceste dispozițiuni și cum Moruzi, numit Domn al Moldovei, a căutat în deșert a evita amestecul Rusiei în așezarea birurilor anuale al țărănilor Moldoveni.

În art. următoriu 41 Turcia își rezervă dreptul de a cere Principatelor întreținerea oștirilor turcesci până la evacuarea țărilor, evacuare ce promise a o face până în un an.

Art. 44 se ocupă de poste (Menziluri), de spitale, drumuri și școle. Se ordonă ca Domnitorul să încredințeze aceste afaceri *numai la boerii pământeni*.

O dispozițiune încă coprinde acest articol, cea că averea călu-

§ C. 23.—Și că de la Principatul Valahiei, să se mai dea în naht și în lucruri 180 pungă pentru Idighia, și alte 80 pentru darul cel din nainte, adică (richiambighia); iar din țeara Moldaviei pentru Idighia în bani și lucruri 180 pungă, și pentru richiambighia 50 pungă, și mai mult să nu să ceae.

§ C. 24. Și că de la Domnii să nu să mai ceae pe tot anul Ipcaghea adecă cheltuiala pentru Mucarel; și că până nu va face vro-o greșela, care să fie mărturisită, să nu să scotă din Domnie.

§ C. 25. —Și că de la Domnii, ce după vreme se orânduiesc întâiași dată Domnii, să nu să ceae daruri și avaturii mai multe decât cele din vechime obișnuite; și chiar aceste daruri și avaturii, să nu să împlinescă de la lăcunitorii, ci chiar din veniturile Domnilor, cum: din Oene, vâni, și rusumaturii.

§ C. 26 —Și că Pașii, Kadiii și cei-l-alții zabiți, ce sunt spre mărginele acestor 2 Principaturii, să nu facă porunci ale lor, lăsând pe cele împărătești; și să nu trimoță din partea lor numbașirii pentru primirea banilor, care o fac numai pentru câștiguri; căci aceste nu le primește împărăteșca mea mărire.

§ C. 27.—Și când se întâmplă de a se scote vre unul din slujbă, și altul de noi a să așeză de către împărăteșca mea mărire, acestia nu aș voie să ceae într'aceste 2 Principaturii, nici un dar și nici un avaet.

§ C. 28.—Și că dintr'aceste 2 Principaturii să nu se ceae Hubumbaia adecă: sporiu, și alte Zahereli, cu mijloc, în cât si nu se aducă nici o supărare lăcunitorilor; și când împărăția cumpără zahorea dintr'aceste 2 Principaturii, să plătescă prețul zahorelii cu bani numoțați, fără de a se îngreuna lăcunitorii cu căratul. Cum și când neguțătorii turci cumpără zahorea, să o plătescă cu prețul ce se obișnuiesce, dând acei bani pentru zahorea, chiar în mâna vinđătorilor.

§ C. 29. Și fiind-că cu mijlocul, ce se cumpăra oile într'aceste 2 Principaturii prin Gelepă, se urma o mare pagubă și nedreptate la lăcunitorii, cum mai înainte s'aș dovedit, s'aș poprit de a nu se mai face cumpărare cu acele

gărilor pământeni nu trece la clironomii, rude, ci rămâne a «Casei copiilor sërmanii» séu la alte asemenea case de faceri de bine. Avera cãlugãrilor de la Mönastirile închinatã trec la Mönastirile respective.

Prin un amestec ciudat, în acelaş articol 44 se dic douë vorbe şi cu referinã la oştirea pãmênteanã. «Iar pentru ostaşii cei *din început obicînuiţi* pentru paza ţerei, cel dupã timp Domn sã-i orînduieascã, chipzindu-se pentru aceastã pricinã dimpreunã cu Boerii».

mijlõce; dar fiind-cã este trebuinã de a so aduce oi în Țarigrad; de aceia lõcuiitorii Principatului Valahii, sã nu-şã ascundã oile, care le aũ spre vëndãre; ci cu preþul ce se obicinueşce, sã le vîndã la neguþãtorii şi la Gelepî. Şi prin îngrijirea celui dupã vreme Domn, cãte oi va fi prin putinã mai multe, sã se trimitã la Țarigrad, vëndîndulo lõcuiitorii numai la acei neguþãtorii şi Gelepî, ce sunt a le aduce în Țarigrad iar nu şi în alte pãrþi; pentru care de acum înainte se va pune sirguinã spre tõte trebuinõioşele mijlõce.

§ C. 30.—Şi când se vor cere într'aceste 2 Principaturii chereştele seaũ alte trebuinõioşele spre zidire, întâi sã se trimetã cãtre cel dupã vreme Domn însemnare de acea cerutã sumã, şi apoi dupã acõsta sã se care la hotarele acestor Principaturii, unde sã se şi plãtescã preþul chereştelelor şi chiria cãratului în mânilor lõcuiitorilor, cu bani numãraþi şi cu preþul, carele va da mâna lõcuiitorilor sã vëndã; care platã sã se dea de acei orãnduiþi spre primiroa chereştelelor, fãr de a se sili lõcuiitorii sã care aceste chereştelei seaũ alte trebuinõioşele afarã din hotarele ţorii.

§ C. 31.— Aşiderea, şi când se vor cere într'aceste 2 Principaturii vacii seaũ care, sã li sã plãtescã fãr de cãtuşi de puþinã prelungire, fãr de a li se popri mãcar un ban din obicînuita chirie.

§ C. 32.—Bez neguþãtorii cei cu fermãne, sã nu fie slobod de a trece într'aceste douë Principaturii, nici unul din strõinii locuitorii de pe marginea Dunãrii, şi din iamacii, ce aduc supãrãri şi pãgubi lõcuiitorilor, preãmbãndu-se într'aceste Principaturii, care nici sã are, nici sã samene locurile acestor lõcuiitorii, nici sã bage vitele lor spre pãşune şi hranã. Iar care va îndrãsni sã se porþe împotriva acestii orãnduelii, sã se pedepsescã strãznic.

§ C. 33. Şi tõte locurile, ce şi dupã pace se vor fi stãpãnit de turcii, sã se întõrcã la stãpãnii lor.

§ C. 34. Şi când nu este fõrte mare trebuinã, sã nu sã trimetã într'aceste Principaturii mumbãsirii din partea Impãrãþii mele; şi când se vor trimite, sã nu ceae trapãdul lor de la lõcuiitorii, nici cu prefãcuto pricinuirii sã 'şã prelungescã şederea lor; care tõte aceste privileghiuri s'aũ prisosit la cele mai din nainte hotãriri, ca tot-d'a-una sã se pãzõscã şi în vreme de trebuinã, sã se caute acele hotãriri, ce sunt pentru tõte aceste pricinii. Iar care va îndrãsni, sã facã or ce împotriva acestor privileghiuri, unul ca acela,

În art. 46 Poarta se leagă a nu mai trãmite Principatelor nici-o poruncă nepotrivită cu privilegiurile și cu obiceiurile Principatelor.

*

Ne-ar rămâne să vorbim de pãrtășia lui Al. Moruzi la agitațiunile politice din Orient, din Turcia. Rolul lui Al. Moruzi în acéstă direcțiune este cu totul subalternizat agitațiunii amicului său Al. Ipsilant. Balotat între influența rusescă și cea francesă, căreia pãrtinesce seaă nu,

măcar or care va fi, să fie arėtat la prea nalta Pórtă ca să se pedepsescă, Si fiind-că mai nainte, s'añ dat hotarire, că Boeriï, care añ șlujit cu credință mărimei mele Impėrății și se supun Domnilor lor, să li să dea chiar acele drepturi și Boeriï, ce añ avut înainte rėsboiului, dândulise în stăpânire și moșiile lor.

§ C. 35.—Și pe lângă aceste, fiind-că am din sinemï bună cugetare de a se păzi tot-d'a-una cele đise privileghiuri și de a se prefăce și de a nu fi puse la nici o plată moșiile boerilor, de la care 'și dobândesc cele trebuincioșe, și de a primi după obiceiul cel vechi folóșele, ce spre ei caută și de a ajunge în treptele pãrinteșilor lor boeriï, dar cu hotărire, să nu să lenevėscă cătuș de puțin, de așï urma cea după datorie mare supunere și plecare la porunca și voia Domnilor. Acestia când așa se vor putea, sa se pue sirguința spre a li se păzi privileghiurile, odihna, siguranța și către ei buna cugetare; și fiind-că acéstă sirguință pricinueșce slujbă către Principaturï, s'añ poruncit: *Boieriï acestor două Principaturï, să se depãrteze de cererile lor, cele necuviincioșe, și mai vãrtos de acele cereri, pe care nu pot să le rabde lócuitorï, din pricina scãderii, ce añ cercat acest loc în vremea rėbócelor; și când vre unul dint'aceștia nesupunóndu-se și împotriva împėrăteșcii mele porunci va pãgubi pe sãracii lócuitorï și se va amesteca în lucruri, ce nu i se cuvin, și va întrebuița lucruri necuviincioșe și daruri peste măsură, pricinuindu-se cu tóte acestea urmări supėrare la buna orânduială, și când se va împotrivi la acele bune mijlóce, pe care stăpânirea întrebuițeză spre ocrotirea stăpânirii țării și spre odihna și mângãerea norodului, acestea se vor pedepsi de Domniï cei orânduïți de către mărimea Impėrății mele. Pentru aceea pue-se tótă sirguința, de a se pedepsi după mijlocul đis, și de a se întemeia odihna sãracilor lócuitorï și paza bunului Nizam, și birul de peste tot anul, ce se cuvine de la tóte raialele, să se stringă de la toți cu dreptate, după cum se va cuveni la fie-care, iar nu cu pricinuirï necuviincioșe, unïi din raiale să nu plătescă bir, și partea ce să cuvenia pe sėma lor, să se încarce pe cele-l-alte raiale.*

§ Cap. 36.—Pentru tóte aceste să se pue mare bãgare de sėmă, spre a se păzi dreptatea în veci; și fiind-că, pentru tóte aceste privileghiuri, s'añ dat sfintă hotărire plină de milostivire în anul 1784, când împėrăția vecinicul

după scirile ce vin despre victoriile ori perderile lui Napoleon, Al. Moruzi crede a înșela pre toți și nu se înșelă decât pre sineși. Cu atât mai lesne era el controlat în demersurile și cugetele lui, că el, ca și C. Ipsilant, avea de corespondenți în Viena, Berlin, bărbați atárnând de o curte ori de alta și acei bărbați, de altminteale bine remunerați de Domn, comunica cu curțile lor, totă corespondența lui A. Moruzi.

(Vezi diversele scrisori din Acte și fragmente de Iorga, II, pag. 396, 396, 397, 399, 400, 401, 402. Acolo se pot vedea numele diverșilor bărbați cari erau agenții corespondenți ai Domnilor români.)

pomenit și preaslăvit unchiul meu, Sultan Hamid (pentru care fie milă și ertare), după cum s'au găsit scrise toate aceste privileghiuiri, ce sunt pricinuitoare de a se preface, a se împodobi și mult a se locui Principatul Valahiei, scăpându-se de toate felurimile de nedreptăți și dări de bani. Do aceea, după milostivirea împărăției mele, ce am către toți cei scăpătați și săraci, care milostivire, este una din dărurile cele luminose, ce are persoana mea cea împărătească și una din împărăteșcilo mele milostiviri, ce de către prea sfântul și stăpânul a totă lumea Dumneșei, ca o paznică data mie; s'au fost dată în anul 1792 naltă hotărîre împodobită, și coprinđetore de aceste 2 orândueli, una în anul 1774 pentru care mai sus s'au đis; și alta de o potrivă cu aceea, ce s'au dat în anul 1784. Făcându-se această urmare, căci am vrut, și în đilele mărimii mele împărătești, să se păzescă aceste privileghiuiri întocmai, și se săvârșescă cele spre bună prefacere, și ca să lipsescă acele dări de bani, ridicându-se și în soroc de 2 ani dajdea; și după împlinirea acestor doi ani să se întocmescă plata acelor hotărîți bani, ce mai nainte s'au numit, adecă: țizighea, Idighea, richiambighea, și alte avaturi, ce sunt de o potrivă cu cele mai sus đise privileghiuiri.

§ Cap. 37.—Acele se coprind în poruncile ce mai nainte s'au dat; dar fiind-că după cursul vremii, la unile din cele mai dinainte đise orândueli, s'au urmat rău și împotriva dreptății, și fiind-că după legăturile ce sunt între împărăția mea și preaputernica împărăție a totă Rusia, *are dreptate prea nalta împărăție a Rusiei, să ceae, cele ce va socoti că sunt spre folosul Valahiei și Moldovii; și ea de acum înainte să se întemeieze săvârșirea acelor đise privileghiuiri, Elciul cel din Țarigrad al acestei împărății, au arătat către împărăția mea, prin notă, ca din partea împărăției sale, că pe lângă cele mai nainte privileghiuiri, să ceară adăogarea de cele mai de la vale capete:*

§ Cap. 38.—Că de acum înainte Domni să domnescă hotărît 7 ani; socotindu-se din đioa ce se numesc Domni, și până la acest soroc de 7 ani să nu se mai schimbe, *ci numai când se vor doveli adevărat greșiți, care greșelă să se facă cunoscuta de către împărăția mea la Elciul împărăției Rusiei,*

Boierii moldoveni nu se par a fi fost mulțămiiți cu domnia lui Al. Moruzi. Unii din ei conspirau cu Alexandru Suțu și cu Rusia de asemenea nemulțămiiți de cele ce știu despre apropierea lui Moruzi

și când după acesta se va dovedi, și se va mărturisi, că adevărat a fost vinovat cu acea greșală, atunci numai este slobod al schimbii.

§ Cap. 39.—Birurile, avaeturile și cererile ce se prisosiră în urma sine-tului ce saū făcut la anul 1784 tôte să se dobore; și după acel têmeiū, Domnul, cu Boerii dimpreună să întocmescă și să orânduescă birurile de peste tot anul, împărțindu-se cu mijlocul drept. Ceī după vreme Domni ai Valahiei să facă răspunsuri la scrisese, care, cel după vreme Elciu Rusiei va face, atât pentru acest cap al birului, cât și pentru privileghiurile locului, și mai vartos pentru paza privileghiurilor, ce întru această hotărîre să cuprind.

§ Cap. 40.—Ca cu totul să se ridice, și să lipsescă urmarea cea rea ce se urma la pricina celor ce nu plătesc bir, adeca: a *scutelnicilor boerescī*, și cu acest mijloc să se ușureze greutatea acestiī datorii, ne rămânând nici unul din locuitori slobod de bir; *bez acei scutelnicī, ce se coprind în visterie după vechiul obiceiū; și să se poprăscă tôte supărările și puterea ce au asupra locuitorilor aceia*, ce strîng birurile.

§ Cap. 41.—Și cât pentru împlinirea lefelor a oștirilor, ce sunt în Principatul Valahiei, este trebuință să se dea un ajutor din Moldavia, urmându-se aceste împliniri pentru birul lefilor cu mare dreptate, după nalta hotărîre, ce se va da pentru această pricină. Să se mai poruncescă Domnului Valahiei, ca dimpreună cu boerii, cât mai îngrab să scotă oștirile, și să se orânduiască acele trebuinciose pe tôte luna lefi. ce mai sus s'au dis; și fiind-că aceste lefi au ași lua săvârșirea prin stringere de bani, după ce Domnul va săvârși această datorie, după acesta să rămăe țeara apărata de bir în soroc de un an.

§ Cap. 42.—Orī câte mijloce se vor face de împărăția mea pentru cele spre hrană trebuinciose, cum: *unt, oi, zaherea*, întâiū să se facă cercetare de câtă sumă e trebuincioasă, și acele sumi să se arête în poruncile, ce se trimit, și acele porunci să se coprină și către boeri, care să se cetescă de față în Divanul Valahiei; și fiind-că pentru această pricină între Domn și între boeri este să se facă chipzuire, de se pôte această cerere să se împlinescă întocmai, seau mai puțin; pentru aceea, o asemenea cerere ce este să se facă prin urmarea Domnului, să fie ascultată la Pörtă; iar prețul acelor cerute orândueli, să se plătescă de împărăție, fără nici o zăbavă, și cu prețul ce se obicinuesce, iar întralt chip, să nu se facă urmare de împlinirea Zahereliī, și de a angareliī caratului. Și Domnul cel după vreme, cu credință trebuie să se sirguiască, de a se hotări prețul Zahereliī la Schela, ce-l vor aduce, socotindu-se și chiria. Tôte împărăteșcile poruuci, ce vor fi pe sēma Principatului Valahiei, să se

de Francia. In 1804 amicii din Constantinople ai lui C. Moruzi prind ore-care scrisori schimbate de Al. Suțu cu unii boeri din Divanul lui Al. Moruzi. In urma acestor descoperiri Al. Suțu, la stăruințele

cetescă de față in Divanul Bucureștilor, și după acesta să se pue in condecile țării.

§ Cap. 43.—Tote boeriile acestui Principat, *să se dea la pământeni*; dar să aibă voie Domnul cel după vreme să alogă și să orânduiască intracestea și *dintre greci, pre cei cinstiți, cu șciință, și vrednici de acele Boeri*. Și când se va întâmpla vreunul să urmază reu intru acea boerie, ce se află, Domnul să-l pedepsescă pe acela cum și pe pământeni ce vinovați, și săi silescă să întorcă inapoî acei bani, ce fără de dreptate iaș luat.

§ Cap. 44.—Orî câte cheltueli vor fi trebuincioșe pentru iconomia Menzil-hanealclor, să le orânduiescă pe tot anul cel după vreme Domn din preună cu boierii și mai mult decât acea hotărită sumă să nu se împlinescă, cu nici alt chip de pricină. La otcârmuirea spitalelor, șcololor, drumurilor celor noae și a altora multor asemenea lucruri pământenești, să se orânduiescă de către Domn la acele otcârmuirii, numai Boeri pământeni. Orî-care călugăr nu-și va avea închinarea la mânăstirile cele de jos și va muri într'acest Principat al..... (numele țerei), totă averea aceluia este pe séma casii sărmanilor copii, seaș la alte asemenea, spre faceri de bine. De aceea de către nimeni să nu ceae acele avuturi. ci prin porunca celui după vreme Domn strîngându-se, să se dea la acele case.

Iar când va muri vre unul într'acei călugări, ce își aș închinăciunea la monăstirile cele de jos, a aceluî avere, este ca un venit al acei monăstiri, unde aș fost închinat. Iar cât pentru ostașii cei din început obicînuiți pentru paza locului, cel după vreme Domn să i orânduiașcă, chipzuindu-se pentru acéstă pricină dimpreună cu boerii.

§ C. 45.—Orî câte locuri din principatul Valahiei și Moldovei s'aș luat, și fără de dreptate s'aș stăpănit de Turci, tote să se dea inapoî la stăpăniî lor; din care cele ce se țin de Valahia sunt spre părțile Giurgiuului, Brăilei, și Kule, și peste Olt; iar despre Moldova cele ce sunt in Raiaoa Hotinului și la aceia la care se vor trimite aceste porunci Impărăteșci spre săvârșire, să li se hotărăescă vremea. Și fiind-că este forțe bună-voință a Impărăției mele, cum și mai sus s'aș ășis, de a se pune mare băgare de séma, ca de acum înainte bez neguțătării fermanlăi, orî-care din locuitorii țării turceșci, seaș din Iamacî, seaș alții, împotriva acestor hotăriri vor trece într'aceste 2 Principaturî să locuiescă, seaș să păgubescă pe locuitorii, acestia să se poprască și să se gonescă.

§ C. 46.—Și ca de acum înainte, tote inaltele mele porunci, ce se vor trimite într'aceste două Principaturî, să fie potrivite cu acestă de acum privileghiuri și cu privilegiurile și obiceiurile acestor Principaturî.

lui Moruzi și C. Ipsilante, este surghiunit la insula Cipru. Negreșit că Italinski declară, că asemenea făptuiri sunt fără șcirea lui ¹⁾).

In curênd termenul domniei lui Moruzi și a lui C. Ipsilante

§ C. 47.—Și ca să se săvêrșescă tôte mijlôcele care pricinuesc buna profacere, buna stare, și îndostulata odihnă, a acestora ce săvêrșesc slujbele la schelele acestor Principaturî și în scurt, de a nu se erta cea mai mică abatere împotriva acestor privileghiurî, ce printr'acéstă naltă hotărîre s'au săvêrșit.

Pentru acésta s'au dat acéstă hotărîtore naltă poruncă, ca : atât tu, cel numit Domn al Valahiei, (resp. Mold.) după firésca ta credință, după dreptatea și după râvna ce ai spre a mă mulțami cât și boerii cei pămîntenî, arêtând datornica mulțămire pentru privileghiurile, ce v'ați învrednicit și sirguindu-vê la iconomia mijlôcelor, ce prin naltele mele hotărîri se cer deopotrivă cu cele mai sus scrise hotărîri, să puneți totdeauna tötă sirguinta și puterea, spre a vă purta cu cuviinciosă supunere și plecare, spre a săvêrși cele cuviincioase cu supunere și cu credință, și spre a pune mare băgare de sôrnă, de a nu slobođi să se întêmplescel mai mic lucru, împotriva acestiî nalte porunci, și în potrivă Impêrâteșciî mele voinți, pentru care s'au și trimis acéstă poruncă.

Deci dar poruncesc, ca tu, cel numit Domn al să ceteșci acéstă naltă poruncă de față cu Mitropolitul, Episcopiî, Arhimandrițiî, Călugăriî și Igumeniî, și de față cu toți boerii și locuitoriî și să publicariseșci dreptatea Impêrăției mele, ce dovedeșce a mea bună-voință și si faci pe toți să înțelôgă, că : In câtă vreme, atât boerii, cât și cei-l-alti locuitori ai Principatului Valahiei, nu se vor abate din drumul cel drept, mișcând cele cuviincioase spre supunere și plecare, și aducênd datorita supunere la naltele porunci ce s'au dat, vor fi în vremea dreptelor đile ale Impêrățiî mele cu tôte mijlôcele miluiți de Impêrâteșcile mele milî, ce cu înmulțire se vor da, la tôte raialele ceale supuse în lipsă și neputincioși.

Iar tu! cel numit Domn, și după tine moștenitoriî în câtă vreme veți arêta supunere, și mulțămire pentru Impêrâteșcile mele luminoșe faceri de bine către voi și veți înplini tôte datorile ce se cuvin, după cele mai sus date porunci ale Impêrăției mele, să fiți fôrte bine încredințați : că de nu se va arêta nici o greșală mărturisită, și fôrte cunoscută, nu veți cerca nici o grije de scôtere din Domnie și de surghiunluc ; și că în câtă vreme veți fi statornici în credință și dreptate, veți fi statornici în Domnia Valahiei ; și atunci, nu numai tôte aceste porunci se vor păzi, ci se va pune sirguintă, de a se urma, atât din partea Impêrăției mele ; cât și din partea marilor Viziri, și prea slăviților Vechili ai Impêrăției mele, acele privileghiuri câte s'au învrednicit locuitoriî Principatului Valahiei, și tötă odihna, ce au cerca

1. Iorga. Acte și fragm. II pag 394.

avea să-l pună influența francesă, dar atunci Rusia va lua din nou sub protecțiune pre amii Domni.

în dreptele țile ale luminatului moșului meu Sultan Mahmut Han (pe carele Domnul Dumneșeu răverse mila ertării). Și că este foarte adevărat și temeinic, că aceia depe marginea Dunării, și din Serhaturî, și alte locuri, seaș mari, seaș mici, de vor îndrăsnî prin luare de bani să se porțe împotriva acestui Nizam; acestia numai decât după aflarea nedreptelor lor urmări, se vor pedepsi. Așa dar, după ce veți face cunoscut și tu! cel după vreme Domn, atât boerilor, cât și la toți cei-l-alți pământeanî raiale înțelegerea acestei nalte porunci, le veți porunci și veți pune la orânduială spre a ura pentru întemeierea și viața Impărăției mele, și statornicia a luminii și immăririi mele, bagând sóma la or-ce lucru va fi împotrivă la această naltă a mea poruncă. S'aú dat acest Hatihumaium la anul 1803.

ANEXELE LA VOLUMUL VIII

Către lector,

Este evident, că volumele VIII, IX și X, nu au necesitate absolută de anexele ce n'au încăput în ele. Totuși dăm loc aci anexelor volum. VIII) creșdend că aceste acte pot aduce lumină asupra multor cestiuni, care interesază istoria noastră administrativă, judiciară, economică, financiară, etc., pe lângă că sunt un razim și mă tare la conclusiunile noastre istorice din acele volume.*

V. A. URECHIĂ.

*) Va urmă o parte a II-a și III-a a Volumului de față, cu anexele volumelor IX și X.

ANEXELE TOMULUI VIII

Din 1802 Iunie 20 este hrisovul domnesc pentru țigani, lingurari și ursari de la Alex. Vodă Suțul. (*Academie, cod. I, pag. 187—192*).

Biserica Munteană. — Note și anexe la pagina 14—28.

În 10 Februarie 1803, se reinnoesce Cartea de scutiri și beneficii acordate de Alex. C. Moruzi în 21 Iunie 1799, bisericei Sft. Elevterie. Veđi la pagina 14, vol. VIII al Istoriei Românilor de V. A. Urechia.

*

În 9 Martie 1803, se dă hrisov mănăstirei Sft. Spiridon-Noū din București, cea zidită de răpos. Scarlat și Alex. Ghica, ca să aibă tirg la Roșii-de-Vedea.

Asemenea, cu această dată emite alt hrisov al acestei mănăstiri, acordându-i privileghiul «pe toate bălțile și gârlele din județele Romanați, Dolj și Mehedinți, să iae vama, ce se lua din vechime de vameșii domnesci, din trei bani un ban de la pesce». Pescarii sunt obligați a da clacă o ȝi cu năvodul pentru mănăstire.

*

Mănăstirea Dealului din jud. Dâmbovița a fost sfărîmată mai cu totul de cutremurul din 1802. În Noembrie 1802, ea capetă hrisov de miluire. I se dă biserica Sft. Vineri din Tirgoviște ca metoh, după cererea Mitropolitului Dositei (Filiti), aprobată de Domnitor.

Anexă la pag. 24 (VIII).

Printr'acastă prea plecată a mea anafora însciințez luălțimeii tale, că după datoria ce are plecata slugă a Măriei tale a priveghea întru toate, aflând și despre o Maria femeea, ce de felul ei este de aicea din păn.ênt de la Herăstiaii, închipuită fiind în port bărbătesc, a făcut invoire cu Maria fata ce slujea la Costea Vătaful de arabagiii ot Sft. Ecaterina, cu care s'a și cununat, de loc am trimis zapcii de ai făcut chibzuire de cercetare amônuntă și adevărată fiind

urmarea acésta am ridicat-o pe numita la Agie, căreia după cercetarea ce 'i-am făcut, a mărturisit adevăr, arătându-se că esto fata unui Lazăr slujitorul Agese ot Herăstrău, ce a murit, și de sunt ca la 6 anī, mai întēiū a ținut în căsătorie pe un Pctre Olteanu birnicul Herăstrăi, cu care a făcut și un copil și a luat pe unul Stancu Birnic, nălbitor de pânze tot de la Herăstrău, cu carele avēnd viețuire rea a fugit în Bucuresci, de sunt vre o 20 a i, și de frică ca să n'o cunoscă s'a schimbat în portul bărbătesc, cum și numele din Maria, Marin, și s'a băgat slugă la Dumnélui Postelnicul Iacovache, unde s'a aflat și pēnă acum. Și fiind-cū o prepunea numitul stăpân că ar fi avut a face cu fata și vrea să i-o dea în spinare, socotind-o de bărbat, ca una ce a avut libov cu fata, temēdu-se de vre-o pedépsă, aū cugetat în sine să săvērșescă numai cununia, precum a și sēvērșit-o, mai virtos cu mijlocul acesta să se cortoroscă de bărbatu-sēu și apoi de loc să și fugă și de aceea dīse, că a urmat o faptă ca acésta. Decī cercetând atât la pravilele împērătesci, cât și la cele din urmă politicesci curgētore. nu s'a putut afla nicī o inchipuire de vre-o urmare ca acésta, adică *a se cununa muiere cu muiere*, spre a se orândui la pravilī și pedepsa invinovățiroi, ci se vede curat că este urmare făcută de numita Maria numai dintr'o biesnică nebunie a ei, iar nu de verī un cuget cu rēutate. Invinovățirea ei este că a *inșelat taina cununiei*, dar mai multă invinovățiro la Nița nași-sa, ce aū cununat-o, căci după ce a venit de i-a spus o altă femeie ca să nu-i cunune, că acésta este muiere iar nu bărbat, precum nicī ea n'a tăgădnit, ea n'a vrut să înțelégă a nu i cununa și să însciințeze Agia, făcēnd înșelăciune preoților ce i-aū cununat. De care, de se va găsi cu cale de înalta Măriei tale înțelepciune, pentru nmuita Maria, ce din prōstă minte a ei a căutat de s'aū cununat cu nelegiuire, pentru învinovățirea ei să se pedepsescă cu bătaie, să se facă surghiun la o mōnăstire, unde se va cuveni să ședă până se va pocăi, ca să fie spre pildă și altora de a nu se mai urma o faptă ca acésta. Cum și numita nași-sa să se certe și ea cu bătaie pentru o îndrăsnélă ca acésta ce a făcut, fiindu-i prin sciință. Iar hotărīrea... etc.—1801, Oct. 7.

(ss.) *Vel Agă Const. Caragea, Ton Crețeanu Paharnic.*

Domnitorul hotăresce :

«Cinstit și credincios boerule al Domniei mele, Dumnéta biv vel Bane Caragea, epistatule al Agiei, am văduț Domnia mea anaforaa ce ne faci Dumnéta dimpreună cu Paharnicul Ión, judecătorul Agiei, pe care găsinđ o Domnia mea cu cale, poruncim dar, ca atât pe Maria, cât mai virtos pe nași-sa Nița, să le pedepsiti cu strașnică bătaie și apoi cu acéstă a noastră domnescă volnicie să trimiți pe Maria cu sluga Domniei mele la schitul Viforăta ot sud Dâmbovița.—1801, Octombrie 20.

Episcopul de Argeş, Iosif, în Martie 1800, arată lui Alexandru Moruzi că Safta, soţia de al doilea a polcovnicului Sandu, l-a lăsat epitrop averei ei şi asupra unei copile de 10 anî, ce avea de la bărbatul dintîi «însă nu ştiu cu ce socotélă a lăsat epitropia acestei copile asupra mea, că eu la facerea dieţii n'am fost, nici cinevaşi dintru ai mei, la care mie nu-mi dă mîna, fiind-că nu este parte bărbătésă, ca să se pótă lua întru purtarea de grijă a mea, după cum mulţi copii sêraci se află pre la sfintele case ca acósta. Şi cu tóte că numita reposată dice în diată că s'o daî la un obraz de cinste până va veni la vârsta căsătoriei, care am şi făcut cercare la câte obraze mai de cinste se află aici în acest judeţ, dar fieşce-care arétîndu-şi greutatea casei sale, s'aû apêrat de acéstă primire, însă mai întîi am fost scris Dumnólu polcovnicului Sandu, fiind bine nădăjduit că va voi a ţinea copila tot la casa Dumnólu, unde a şi crescut şi să şi pórte grije de cele lăstate ei, până la vremea căsătoriei, şi s'aû apêrat cu mărítatul al douilea, că îndată după mórtea rēposatei a dat pricină de turburare cu vorbe netrebnice . . . ». Episcopul cere ca epitropia obştirii să ia asupra şi creşcerea fetei şi îngrijirea averei.

Domnitorul pune la 29 Martie 1800, următórea resoluţiune pe anaforaoa Episcopului :

«Iubitorule de Dumneđen sfinţia ta, Episcope de Argeş, chir Iosife, am vėđut Domnia mea anaforaoa ce ne faci, la care rēspundem sfinţiei tale, că de vreme ce acea rēposată, care scia că este şi Epitropie de obşte şi va fi avênd şi niscaî-va rude, la sfinţia ta numai aû năzuit şi s'a încredinţat şi pe sfinţia ta aû ales păstorul şi archiereul eparchiei de a lăsat epitropia acésta asupra-ţi, trebue sfinţia ta, nu numai să nu te tragi, ci încă să aibî bucurie şi cinste pentru bun ipolipsis şi credinţa şi evlavia eparhioţilor, ce aû asupra sfinţiei tale, primind cu bună-voire a face bine întru nisce lucruri sufletesci ca acestea. De aceea şi Domnia nu se amestecă întru astă pricină, ci sfinţia ta precum vei socoti mai bine, vei îngriji şi vei întocmi cele de folos acestei fete sêrmane.

ADMINISTRAȚIUNEA ȚEREI MUNTENE

1800 — 1806

Pădurea Vlășiei păzită de o polcovnicie nouă cu 40 omenî, întocmită de Alex. Moruzi.

. . . . *Vlahiscoe*.— Fînd-că pentru odihna și buna petrecere a locuitorilor țerei Domniei mele de către hoji și făcători de rele s'a fost întocmit de Măria Sa Alex. Vodă Moruzi, altă polcovnicie nouă, cu 40 omenî de slujbă, care să fie stătătoare și restul mutată de marginea pădurei Vlășiei, la pod la Pașcani, în drumul cel mare și care numește polcovnicia de la Vlășia, carele cu slujitorii ce i s'a dat îndestui, aședînd străji pe la drumuri în 5 locuri, adecă la Ferbinți, la Țurloaia, la Mōra-Săracă, la Căldărușani și la Racotești, să păzescă și să înconjore nelipsit ziua și noptea toate locurile, ca să nu găsescă făcătorii de rele mijloc a se pripăși și a se încuiba în pădure, ce pricepînd și dovedind pe unii ca aceia într'acel fel de omenî, să-î prinđă și în bună pază să-î trimoță la Dumnoľu vel Spătar.

Și fînd-că acostă polcovnicie s'a întocmit a fi fără de nici o dare de plocon la Spătărie, și nici să se strămute în cāt va sluji bine, de aceea dar numitul Polcovnic, să nu se cuteze a lua bani de la slujitorii, nici cu nume de plocon al soũ, nici parale de sēptemānă, ca să nu bage pe ver-ı-unul de rānd, ci toți slujitorii deplin să-ı aibă nelipsiți din slujbă și pentru ostenoła luı s'a orānduit lōfă cāte taleri 20 pe lună, carele de se va dovedi în urmă cu cāt de puțină urmare împotrivă, seau cu nesilință și cu nevrednicie la slujbă, nu numai va fi lipsit, ci se va și pedepsi strașnic; drept aceea i s'a dat acostă carte a Domniei mele luı (*Stoian Bosniagul*), carele dupē alegerea Dumisale vel Spătar, prin scirea Domniei mele s'a orānduit polcovnic la Vlășia. Prin care poruncim atāt Polcovniculuı, cāt și omenilor sēi, să fiți cu toată sirguinața spre acestea ce v'ați orānduit și să întimpinați tot rēul, priveghind ziua și noptea cu neprecugetare și neadormire, a nu trece prin ocolul acestei căpitānii, om cu bănuială, neıntrebat și necercetat, ca să nu scape hoji seau făcătorii de rēi neprinși. Cātre acosta, să se ferescă și Polcovnicul și omenii acestei polcovnicii a nu cere conace și a face cheltuală locuitorilor prin sate, seau cai de cālărie, căci pentru aceea Polcovnicul are lōfă, iar slujitorii sunt scutiți, ferindu-se iarăși Polcovnicul și omenii sēi a nu prepune pe cinevașilea cu pricină de hoji seau gazdă de hoji, fără de a fi adevērat, pentru vre-o pizmă veche, seau pentru vre-un interes de dobāndă nedrōptă, ca să-l ridice și să-l poro de colo pānă colo, precum și la āmbletele lor să se poro cu bună orānduială printre locuitori și cu cuvinte de omenie, fără de a ocări, orı a injura, seau a bate și a cāsni.— 1803, Ghonar.

Ostire la Agie și Pompierî.

Iw Alexandru Const. Moruzi Vvd.

Primum Domnia mea anafora ce ne face Dumnélui Ghica și credicios boierul Domniei mele biv vel Ban Caragea, epistatul Agiei, și poruncim Dumitale vel Vistiere, să faci orânduială la Dumnélui vel Vornic al politieii, ca din birnicii politieii să se dee aceste lude patru-șeci, ca să se presere la stégurile cele mai jos numite, deosebit poruncim și Dumitale vel Logofete de obiceiuri, să adaogi la brósla Agiască alți șeci neferi, lofile pe lună câte talerî patru.— 1801, Aprilie 6.

Prea Înălțate Dómne,

Inscințăm Măriei tale, că între alte întocmiri ce a căutat a face plecata sluga Măriei tale la tagma Agiască, atât de a pune la orânduială cu locurile tirgului pentru mai buna străjuire a politieii, cât de a se căuta cele următoare porunci și trebî, precum și la *iangane (incendii)* ce póte a se întembla, ferescă Dumneșeu, să fie fără de zătignire, după cercetarea ce am făcut stégurilor, am vădut cele mai mici ce sunt 22, însă de foc, de cazaci și de vânători, că din liude . . . ce este orânduială ca să fie la aceste numite stéguri, ai rémas numai liude 198, cu care, socotescă Inalta înțelepciune Măriei tale, cu ce înlesnire s'ar putea căuta trebile și străgânirea ce s'ar cuveni a se face; de aceea dar, cunoscută fiind buna Măriei tale râvnă și cugetul ce se revarsă întru tóte, de a se urma cu oblăduire până cel mai mic lucru, fără de cusur, pentru mai buna petrecere și folosul al obștei, nu lipsesc prin acéstă a mea anafora, a aréta Măriei tale: fiind-că de la 1799, Maiu 12, s'a mai făcut Măriei tale arétare de către Dumnélui Voruicul Golescu, când se afla *vechil* al Agiei, ca să se hotărăscă de Măria ta din birnicii politieii liude 150, a se presăra la aceste stéguri, care s'a și primit de Măria ta, și dându-se poruncă a se face, s'a făcut numai vre-o trei-șeci de liude, iar mai în trecutele zile, cu luminat pitac Măriei tale, s'a mai dat tot din birnicii politieii alți 30 de liude, care s'a făcut peste tot liude 60. De se va găsi cu cale și va fi buna voința Măriei tale, spre mai întemeierea stégurilor, să se mai ajutoreze la străjuirea ce face trebuință, a se întâmpina vre-un *keder*, precum este voința Măriei, să se anatanisescă cea de atunci luminată hotărîre a Măriei tale, și măcar că până la 150 liude ce s'a fost dat poruncă a se face, mai lipsește liude 90, dar fiind mulțumit așa, măcar liude 40, ca cu ceia ce s'a mai dat, să se facă peste tot încă liude 100, mă rog să fie luminată poruua a Măriei tale, ca iarăși din birnicii politieii să se dee liude 40 de a se presăra și aceștia la stégurile cele numite; așiderea am socotit, fiind-că într'acéstă vreme urmóză de a se mai

spori și stégurile Neferilor, după trebuința ce este, ci să fie luminată porunca Măriei tale, ca peste *liude* 30, Neferii ce sunt afară din zap . . . lor, să se mai sporească *liude* zece neferi, cu asemenea léfă, precum sunt și cei-l-alți: câte taleri 4 pre lună, ca să pótă și sluga Măriei tale a sǎvârși la vreme tóte trebuințele cele de Agie curgătoare. Iar hotărîrea, etc.—1801, Aprilie 5.

Vel Agă Caragea.

Anexe la pag. 39 (VIII). Abusurî în plăși.

În Alexandru Const. Moruzi Voevod i gospodar...

Cu rânduială fiind anaforoa ce a făcut Domniei mele, Dumnélui vel Vistier o întărim, și pentru ca să se facă urmare și sǎvârșire la tóte, precum se coprinde mai jos; cu împlinirea de dreptul acestor jăluitoři plăiași, orânduim și Mumbașir într'adins pe . . . , care mergend la Clucer Bărcănescu Ispravnic, să împlinescă banii dógelor i banii ce le-au tras cu nume de zaharea, luând și răspuns de la numitul Clucer pentru fieș-care aceste două madele, cum se coprinde mai jos, să împlinescă și banii fênului pe cât se va dovedi că li s'au luat mai mult peste cumpărătoare, precum și pentru scăđemint ce cer, făcendu-se cercetarea acósta să aducă Domniei mele însciințare, urmând și lócuitorii pentru untul Mumbaelei, cum se coprinde mai jos. — 1801, Mai 13.

Prea Înălțate Dómne,

Lócuitorii plăiași din plaiul despre Buzău sud Saac, au jăluit Măriei tale arătându-î, că sunt încărcăți fórte, din cari pricină unii au fugit, rugându-se a dobândi milă de scăđemint, și osobit de acósta, că în anul trecut au făcut 8050 doage și nu li s'au plătit, asemenea și taleri 303,90 le-au tras Dumnélor boerii Ispravnicî zaharea, și în loc a li se da adeverință, Dumnélor le-au cerut zapis, ca să fie mulțamiți pe acóstă sumă; așiderea să li se plătescă și 121 care fôn, stânjenî 4, ce au dat în bani, carul po taleri 17, pentru conacul Măriei sale Hazan-baș, și alto 50 care po taleri 18 pentru conac a așcherliilor de la Cotroceni, și la orânduiala untului de . . . Impărătesc, să li se facă scăđemint, fiind că acolo în partea locului, unde se află cu locuința, se află lipsă de iarbă, cu pricina secetei, și din pricina greutăților ș'au vîndut mai tóte vitele, că de nu vor avea acóstă milă sunt prăpădiți din fața pământului, și pentru înlesnirea lor să te milostivesci Măria ta, a porunci să se stringă untul în plaiu, să-l lămurescă capânului de acolo, și la vreme să vie orânduital să-l iae, căci mai multă zmăcinare li se face până la Dumnélor Ispravnicîi, pătîmind pagubă sub nume de lipsă; în care jalbă poruncindu-se de către Măria ta, ca să cercetez cu amăruntul și să fac arătate Măriei tale în scris priu

anafora, am adus pre vechilii jăluitoilor la Vistierie, și cercetând tôte madaele, cât pentru pricina încărcăturii ludelor ce aii, vëdui că la trecuta pervi scama din lude 80 ce s'a hărăzit scăđemânt de către Măria ta aceluï județ, s'a împărtășit și acest plaii cu lude 31, cu analoghie la fieș-care sat câte un ludo două, precum aii socotit Dumnélor Ispravnicii că s'a cuvenit și a fost de ajuns din mai sus arătata sumă ce s'a hărăzit aceluï județ, căci 27 aii făcut celuï-l-alt plaii al Teleajenului, și 22 ce rămân până la 80, le-aii presirat pe cincii plăși ale județului, iar că li s'a făcut acele lude 31 scăđemânt ce se arată în Vistierie, însuși jăluitoirii nărturisiră înaintea mea că li s'aü dat scăđemânt ce se arată în fôia îndreptării, la fieș-care sat, numai điseră, că nu le este de ajuns fiind-că nu aii cunoscut simțitôre ușurință dintru acestea, și cum că ei aii avut bănuială, că döră acele 80 lude s'aü hărăzit numai plaiului lor, și vëđend că nu le aii pre tôte de aceea aii jăluit, iar după ce s'aü incredințat că aii fost date la tot județul, điseră numai, că puțină mângăere li s'aü făcut; unde la acésta urméză să fie luminată porunea Măriei tale, către Dumnélor boerii Ispravnicii, ca să dee răspuns: de ce nu le-a făcut mai mult scăđemânt deacă aii avut trebuință de mai multă ușurință, și pre de altă parte să însciințeze Măriei tale de mai este trebuință de ușurință? la plaiul lor? câte lude? cu ce cuvânt? și atunci vor avea luminată porunea Măriei tale, în ce chip să urmeze pentru fugarii ce aii, fiind-că pentru acésta aii mai dat altă jalbă osebită; le-am đis ca să dee fô de numele fugarilor acelora, din ce sat sunt, ca să le facă volnicii cu Mumbașir, să mērgă să-i aducă la urma lor pre căți vor fi strămutați de la luna lu Ghenarie, cu lét 99 încóce, de la care soroc se daü fugarii la urma lor, și s'aü mulțămit, numai điseră, că acești vechilii ce aii venit cu jalbă nu sciü numele tuturor fugarilor, iar mergēnd la plaiü vor cerceta, și cu un om vor trimete foile acestea, ci atunci li se va face luminatele poruncile Măriei tale de volnicii cu Mumbașir, după orânduiala Visteriei, a se aduce la urma lor; pentru 8050 dóge ce aii făcut în anul trecut, aceste dóge aii fost orânduite cu plată, sută taleri 5, și Dumnélor Ispravnicii pe tótă suma orânduolii ce a fost la acel județ de 15.000 dóge, s'a scăđut cu hotărită plata lor în socotelele Visteriei, unde urma a le plăti și jăluitoilor suma ce aii făcut ei, și avēnd dreptate a lua plata cea orânduită de Măria ta. Dumnéluï Cluceruluï Ianacho Bărcănescu, cel ce și atunci când s'a făcut dógele era Ispravnic, să le plătēscă dógele ce a făcut acest plaii, după hotăritul preș ce a fost orânduit, și să dee răspuns de ce nu le aii plătit până acum, căci la Visterie s'a scăđut cu plata lor, din anul trecut? Pentru taleri 303,90, ce le-aii tras Dumnélor Ispravnicii zaharea, întrebând pe jăluitoiri când s'a urmat acésta? điseră, că astă iarnă, dar a' estă pricină nu este sciută Visteriei, ca să iasă banii de la locuitorii pentru zaharea, fără număi la trecuta luna luï Ghenarie, după trebuința de zaharea ce a fost pentru tainaturile oștirilor, și după luminatele Mariei tale porunci, ce a avut Dumnélor boerii Caimacamii a face chibznire și orânduială pentru

acestea, a rânduit și la județul Săcuienilor 250 chile orz, scriind Dumnélor Ispravnicilor ca să iae acest orz de la cei ce vor ave zaherea a lor, și trimițându-se la Schela Lichiresilor, după adeverițele primitorului de teslimat, să-l plătescă celor de la care-l vor lua, chila po talerî 5,60; după aceea către sfârșitul lunoi lui Februarie, arătând Dumnélor Ispravnicii discoliu la acéstă madea, și cum că numai 207 chile au făcut teslim, neafându-se orz în județ, și li se scade lipsa de primitor, li s'a trimes răspuns că numai cel ce a apucat de l-a primit, până atunci, să fie trimes și să-l plătescă cu prețul ce s'a arătat, iar cusur ce va fi fost rămas să nu se mai trimetă, ci să rămăne; unde înteiu Dumnélor Ispravnicii nu urma de loc să facă orânduială în plaii de zahe ea, fiind sciut că plaiul n'are orz, mai vėrtos că nu s'a cerut cu cislă pe lude, ci a fost cumpėratore de la cei ce vor avea; și al douilea nu trebuia să le iae banî nici pentru plata orzului, nici pentru alt cuvėnt al ridicării, în vreme ce plata a fost rânduită de la Visterie, precum și ridicarea cusurului ce rămășese neimplinit cu porunca Visteriei, au rămas neimplinit după discoliile ce au arătat, care luare de banî pentru acésta fiind nesciută Visteriei și fără de dreptate urmată, se cuvine să se poruncescă Dumnélor Ispravnicilor, ca negreșit să-î întorcă înapoi, și să dee răspuns: cum s'a îndrăsnit de au făcut urmare cu totul împotrivă și nesuferită? Pentru 171 care fėn, ce au răspuns în douė rânduri în banî, carul po talerî 17 și 18, Visteria, după trebuința ce a fost pentru tainaturile Măriei sale Hazan-baș și ale ostașilor ce s'au aflat în București, au cerut fėn de la județul Săcuienilor, și Dumnélor Ispravnicii rânduind în județ cu cislă, se vede lėcuiitorii acestui plaii, ori pentru depărtarea locului, ori pentru că n'au avut fėn, au făcut rugăciune ca să se gasescă fėn din altă parte să se dee la magazie, și ei să platescă cu preț ce va cumpėra, fiind-că Visteria nu a orănduit plata aceluî fėn de tainaturile Măriei Sale Pașii și ale ostașilor din București, ci Dumnélor Ispravnicii se cunósce că cu acest preț găsind fėnul din prėjma Bucureștilor, l-a făcut teslim la magazie, căci rămășița nu vede, acel județ și lėcuiitorii plaiului l-au plătit, după cum și jėluiitorii inaintea mea điseră, că înteiu fėn natură li s'au cerut să aducă, și ei neavėnd fėn l-a plătit cu banî, prin vėtașii plaiului, dar să fi avut fėn și să-l fi putut aduce nu-l plătea cu banî, căci siliți n'au fost la acésta, însă de va fi fost pricina într'acest chip, precum se cunósce că a fost acest preț de talerî 17 și 18 carul, li s'a părut că este prea mult, și măcar că într'acea vreme de iarnă era fėnul scump, mai cu preț după cum ei l-au plătit, dar se dă bănuială că tot nu se va fi cumpėrat cu acest preț, ci mai cu puțin óreș-ce, și s'a făcut catahrisis la acéstă madea, ori de către vőtaful plaiului seau, de către alții cu luare de bani mai mult decât prețul cumpėrătorii, și trebne să fie întrebați Dumnélor Ispravnicii prin poruncă, cum s'a întėmplat pricina? de către cine s'a cumpėrat fėnul și s'a făcut teslim la magazie? ca să se dovedescă adevėrul cu ce preț au cumpėrat fėnul, și de li se va fi prisosit

niscaî banî, preste preţul ce a cumpărat să se împlinescă prisosul ce va fi de la cel ce le-a luat banî de la ei, şi să-l dea jăluiitorilor, iar pentru plata Visteriei, pe acel fân nici până acum nu s'a slobođit a se da, ci când se va orându de către Măria ta. li se va da şi lor, cu mijlocul ce veî porunci Măria ta; pentru untul Țarigradului le-am arătat musaadeaoa ce li s'au făcut estimp de către Măria ta, cu a da numai câte două oca şi jumătate de lude, iar nu trei, precum s'au urmat în anul trecut, care fiind hotărît şi cu plată trebuie să-l căpuiască şi să-l răspundă ne mai cerënd alt scăđământ, căci scăđământul şi uşurinţa li s'au făcut din cea neodihnită purtarea de grijă a Măriei tale ce ai pentru toţi de obşte, mai înainte până a nu le cere oi, cu ridicarea de o jumătate, două din trei ce ai dat în anii trecuţi şi prisosul de o para la oca peste suma anului trecut, şi nu mai încupe acum alt scăđământ la acesta, care cunoscënd ajutorul ce li s'a făcut, a rămas fără cuvënt. Rămâne pentru primirea şi lămurirea a se face în plaiu, iar să nu-l ducă la Ispravnicat că se năpăstuesc; li s'a arătat că Visteria, o magazie în judeţ pentru primit şi lămuritul untului are, şi trebuie să urmeze după poruncile ce s'au dat cu a-l duce la acea magazie din judeţ, iar când vor vedea că li se face năpăstuiie la cântărit, care nu se aşteptă după atâta ştraşnice şi înfricoşate porunci ce sunt date pentru acesta, şi nu-şî vor afla dreptatea de la Dumnelor Ispravnicia, atunci să vie numai unul seau două din ei să jăluiască Mariei tale, şi negreşit işî vor afla dreptatea, nu numai cu despăgubirea lor, ci şi cu pedepse cetezătorilor cu urmare împotrivă, fiind-că asuprirea nimenuia nu este primită la voinţa Mariei tale; părerea mea într'acelaşi chip este a se urma, pentru care după poruncă nu lipsii a arăta Mariei tale, iar hotărîrea cea desăvêşit rămâne a se face de către Mărita ta. — 1801, Maiu 12.

Vel Vistier.

Iă Alexandru Const. Moruzi Voevod.

Cu tôte că încă de la întâiul Divan, prin cercetările ce cu de-amăruntul am făcut Domnia mea, s'a găsit Ioan Dimitriu cu totul împotrivă următor orînduelelor ce a avut de la magazia de aici, şi păgubitoriū magaziei, la care fieşcecare era dator a sluji cu credinţă şi a arăta osîrdie pentru cea de obşte lipsă şi trebuinţă, şi a rămas cu dréptă judecată, bun dator a plăti toţi banii magaziei, în soroc de patru-deci de zile, şi ei să-şî caute cu acel ovrei î, ca orî bani să-şî iae înapoi, seau bucate pe sóma lui, după cum pre larg se vede arătată pricina, cu hotărîrea aceea a judecăţii în buiurdisma Domniei mele de la Aprilie 12. Dar milostivire făcënd iarăşi Domnia, după multele lui rugăciuni, i s'a făcut în urmă musaadeaoa ce a cerut de a primi magazia cu paguba sa, şi porumb în locul banilor la sorocul ce însuşi s'a legat, la care soroc fiind că n'a făcut porumb ţeslim, urma ca de atunci să se ridice la închisóre, să plătescă banii, după

hotărîre, ca niseo banî obşteci; cu tôte acestea, dupe jălbile ce ne-a dat şi magazierii şi Ioniţă, am mai înfăţişat acum de isnova înaintea noastră pe Ioniţă cu Medelnicerul Arbut, epistatul magaziei de aici, unde am cerut de ni s'a arătat zapisul lui Ioniţă, ce a dat la magazie, în urma hotărîrii noastre, pe carole-l vèqum scris şi iscălit „*Ioan Dimitriu, m'ă făgăduesc*“, prin care se lègă că până la 25 ale lui Maiú, de nu va face teslim la Focşani noştri de dincóce suma de chile 1545, să fie dator ca să numere la magazie toţi banii dup' hotărîre cu dobânda lor, care zapis nici însuşi nu-l t'agădui că al lui este adev'rat, pentru care am cercetat Domnia mea de aú făcut magazierii datoria lor, să triniţă adev'ca la soroc ómenî spre a înc'area bucatele, seaú nu, ca nu'din pricina lor să se fi făcut vre-un cusur, şi nu t'agădui nici însuşi Ioniţă, că înc'ă înaintea sorocului aú trimes, carî dup' ce a mai aşteptat acolo şi peste sorocul lui, înc'ă alte patru zile, el numai 170 de chile a avut de le-aú dat, dup' ce a'í şi scris dup' mergerca lui la Focşani, că 400 chile are gata, dec'î fiind-că numitul Ioniţă cu netrebnica lui urmare ce din început s'a purtat în pricina ac'asta, a căutat la o treb'ă obşteciă să fac'ă înşel'aciune a se câştiga pre sineşi, zătignind trebuinţa cea de obşte şi păgubind magazia, şi pre câţi a ajutat la acel peristasis, cu care magazie a fost îns'arcinaţi aceşti neguţători magazieri de a epist'asi şi a sluji numai pentru binele şi trebuinţa de obşte, unde şi Domnia aú făcut at'ata îngrijire, şi toţi dimpreună ajut'and de a proftacsi şi la o înt'emplare ca acea hrana cea trebuin'ciósă norodului, cu care a lui netrebnicie şi înşel'aciune ce s'a purtat, a dat şi o pricină ca la alt'ă înt'emplare de trebuinţă să se sfiască a nu mai intra alt neguţ'ator la ac'astă epist'asie, şi a se trage fieş-sarele de ajutorul acela, care dup' datorie se cuvine a face de obşte; pentru înşel'aciunea unuia ca acestuia, cu care s'a purtat, hr'ânind în gândul lui meşteşuguri de a se câştiga pre sineşi, nu numai dator este să pl'at'escă cu dreptul magaziei, ci înc'ă ca un înşel'ator şi v'at'ëmator binelui şi folosului de obşte, să se şi pedeps'escă spre pilda altora, dup' ale căruia urmarî, nu era cu cale a i se mai primi nici o natură la magazie, ci or'î mult, or'î puţin să fie al lui şi el să pl'at'escă toţi banii la magazie, dar cu tôte acestea dicem, că cât porumb a apucat de a primit magazia până la 25 ale lui Maiú, sa i se fac'ă socot'ola şi să fie primit, sc'ăđ'ându-se Ioniţa cu acei banî, iar ceî-l-alt'î bani toţi să-i pl'at'escă la magazie, pentru care am şi poruncit Domnia mea, să se închid'ă în hiere la Baş-ciohodar, ca în soroc de 20 de zile să pl'at'escă negreşit, iar nepl'atind să se ridice şi la puşcarie pâna a pl'ati, fără de a mai aştepta alta poruncă.— 1801, Septembrie 6.

Cod. XLIII, fila 470.

Prea În'ălţate Dómne,

Epistaţiî magaziei de aici aú jaluit M'ăriei tale pentru Ioan Dimitriu de la Focşani, că în urma luminatei hotar'iri ce s'a făcut de către În'ălţimea ta cu Divanul, ca să pl'at'escă numitul Ioan talerî 17.000 ai magaziei ce pricinuia

că i-a dat arviua pentru porumb, de la Moldova, chile 6000, s'a rugat Măriei tale, ca să primăscă magazia porumb numai de acești bani, adică chile 1540, carele a dat și zapis cu legătura ca până la 25 ale trecutului Maii, de nu va aduce porumbul acesta la Focșani țerei, să aibă a plăti banii cu dobânda lor, și așa plecând de aici a lăsat vorbă, că până nu va scrie el de la Focșani, să nu se trimetă om al magaziei, iar la 16 ale lui Maii sosind cartea lui ca să trinotă magazia om a primi 400 chile porumb, a și trimis trei oameni, care de pre drum a tocnit mai bine de o sută care, și ajungând la Focșani, în loc de 400 chile ce scrisese, a găsit omul magaziei numai ca vre-o 50—60 de chile, și după ce au ședut oamenii până la sorocul fâgădnelii lui, au mai ședut încă patru zile și de-abia a dat pîrîtul 170 de chile, care aceste urmări ale lui vădîndu-le oamenii magaziei, s'au sculat de au venit aici, iar el după plecarea lor a âmbulat cu meșteșuguri, și întîi a trimis scrisori aici cum că porumbul l-a adus la Focșani, și rînduri, rînduri a început a trimete cete, cete, ca să dea porumbul până la sfîrșitul lui Iunie, care porumb de nevoie l-a și primit magazia, și au îngrijit pentru vînzarea lui pentru a o face pe numele pîrîtului și a opri banii pe sîma magaziei, acum fiind-că pîrîtul se află aici, cu care dice că s'au și înfașat din luminată porunca Măriei tale, înaintea Dumnului vel Vistier și a Dumnului vel Postelnic, cer jăluitoii să fie silit pîrîtul a-și încheia socotela și a plăti dreptul magaziei, dupe a căroro jalbă poruncindu-se de către Înălțimea ta zapcinii, ca să înfașeze amîndouă părțile înaintea noastră, nude să fie și Dumnului vel Vistier Racovița, i Dumnului biv vel Ban Caragea și Dumnului vel Postelnic, spre a se cerceta pricina, a adus orînduitul zapciu vîtav de Visterie, înaintea noastră pe Medelnicerul Hagi Chiriac Arbut, unul din jăluitoii, unde dimpreună cu Dumnelor orînduiții boeri intrând în cercetarea pricinei, ne arată Medelnicerul zapisul ce a dat pîrîtul Ioan, scris de la 5 ale trecutului Maii, și cu copriudere după cum se arată mai sus în jalba epistaților, că neadîncînd Ioan totă suma de porumb până la 25 ale lui Maii, să plătescă banii magaziei cu dobânda lor, cum și cheltuiala oamenilor magaziei ce se va trimete pe acolo pentru primirea porumbului; am întrebat apoi și pro pîrît ce răspunde și dice, că îndată ce a sosit la Focșani numai de cât a pornit spre ovreiu cu care aăea tocmolă ca să-i aducă porumb de la Moldova, care ovreiu mergînd, a și încărcat tot porumbul și l-a pornit la Focșani, dar pre drum oprindu-se carele din poruncă, s'a luat la oca ca să încarce sare, și dintru această pricină s'a făcut zătignire la caratul porumbului de n'a putut sosi la soroc, ci a venit mai în urmă cu șese zile, adică la sfîrșitul lui Maii, precum dice că este martor la acesta și Dumnului Clucer Calfooglu, Ispravnicul județului, de care vedem chiar la mîna Medelnicerului Arbut o scrisore de la 30 ale trecutului Maii, a Dumnului Clucerului Calfooglu, răspundînd către Medelnicer, că pîrîtul s'a purtat cu totă silința și n'a fost pricina dînrînsul, ci zătignirea s'a întîmplat din carăniș, cici din poruncă domnescă s'a luat la oca

de a încărcat sare; iar atunci ȕice Clucerul, că a început a veni care cu porumb peste 750 de chile, cum și pentru cel-l-alt iar îl însciințeză Dumnelui Hatmanul Costache, că se află pre drum viind și fără de zăbavă se va aduce acolo în Focșani, după cum ȕice că a însciințat și Măriei tale, că peste sorocul cel poruncit n'a trecut mai mult de două, trei ȕile și a început a veni porumb, de care ȕice pîritul că ómenii magaziei n'a vrut să ședă, căci de ar fi așteptat acolo până la ȕece ale lui Iunie, tot porumbul se încărca, nici bani pentru chiria cărăușilor n'a primit Medelnicerul după cum i-a scris, și așa a facut el cum a putut și a trimis la magazia de aici 891 de chile, iar 484 de chile neavînd mijloc de a-l trimete l a descărcat la Focșani, și fiind-că tot porumbul ȕice Ioan că l-a fost dus la Focșani numai cu șese ȕile în urma sorocului, care zăbavă s'a facut din luarea carelor, iar nu din lenevirea lui, după cum pentru acésta a scris și Dumnelui Hatmanul Costache către Dumnelui vel Postelnic, i către Dumnelui vel Hatman Aloxandru Costache, fratele Dumisale, cere pîritul ca să-și orânduiască magazia a mai primi și cel-l-alt porumb, ce mai este la Focșani, pe sêma magaziei, după hotărît preș și să fie isbăvit. Decî citind și ascultând cu luare aminte tóte îndreptările și rêsponsurile ce au avut amîndouă părțile, arêtam Înălțimei tale, sorocul ce s'a dat pîritului numai 20 de ȕile, a fost de tot scurt, pentru că era vêdut de păstrarea trebiî, că în ȕile 20 nu se póte aduce atâta sumă de porumb la Focșani, în vreme ce porumbul era în Moldova nebătut în pătule, și trebuia să se facă de atunci socotélă, că are să mîrgă pîritul de aici la Focșani, să pornéscă de acolo pre ovreii în Moldova, unde era porumbul, să pue să-l bata, să prinđă care cu chirie, și așa să-l pornéscă și să-l aducă, care acestea cum că nu s'a putut face în 20 de ȕile, nu rêmăne îndoială, mai vêrtos că s'a întemplat și acea zătiguire cu luarea carelor din poruncă domnescă, din care nu puțină perdere s'a dat trebei, și aducerea a tot porumbul în Focșani de a fi adevêrată la sfêșitul lui Maii, nu numai nu se socotesce lenevirea pîritului, ci încă multă siliuța se vede că a facut de a sêvêșit acésta trebă numai în ȕile 26. Drept aceea chibzuind cele cu cale și drepte asupra acestei pricini, ȕicem, că cu pricina aceluî zapis ce a dat pîritul la magazie, nu se cuvine a fi osândit și a se stinge omul, ci de va dovedi pîritul cum că tot porumbul la sfêșitul lui Maii l-a adus în Focșani, precum ȕice, nu au cuvênt jălnitorii pentru cinco, șese ȕile numai ce s'a facut zăbavă peste soroc din pricina luării carelor, a nu-l primi magazia, iar cât cînsur de porumb nu se află adus la Focșani până la sfêșitul lui Maii, scađîndu se cel adus la Focșani, și lăsat s-și priméscă Ioan pe sêma lui, vîinđîndu-l unde și cu ce preș va sci, și la magazie sa nu se descarce cu vre-o pagubă de la acel porumb, iar hotărîrea cea de sãvêșit rêmăne a se face de către Înălțimea ta. - 1801, August 14.

Vel Ban Brâncoveanu, vel Vornic Golescu, vel Vornic Câmpineanu, vel Vornic Văcărescu.

Cruțarea pădurilor dă la 1802 loc unor noue dispozițiuni domnesci. Unii proprietari se jăluiesc, că ómenii boerilor ispravnicî, aũ ntrat în semeție în pădure și aũ stricat din pomi sănătoși și roditori, cum și nisce poduri de beilic ce aũ mai pus Dumnélor pre apa Oltului.

Vodă pune rezoluțiune în 1802, Octombrie 30, către ispravnicî, ca și ei să dea «nizam», atât altor sătenî după alte moși, cât și ómenilor Dumnélor, de a nu se mai tăia și a se sfărâma de către nimenî, afară numai din sătenî ce locuesc pe această moșie, carî nu sunt opriți după *Condica Divanului*, a lua lemnele cele trebuincioase caselor lor, fără de plată, ferindu-se și ei a strica copacii roditori.

Vecinii carî vor 'ace pagube, să se cerceteze și să alégă prețul stricáciunei.

Iar cât pentru podurile străine, fiind-că pentru und pod numai a fost dat jalbă mai dinainte un Sandul Vêrzarul, arătând că cu podul lui în 7—8 luni s'a câștigat acest arendaș a Ipotescilor, luând destul venit, otărăsce să plătescă arborii tăiați pentru pod.

*

În 22 Octombrie, 1803, Domnitorul întăresce *județ* la Câmpu-Lung. *ales* de orășeni¹.

*

Actele următoare amintesc 1) de jafurile săvêrșite în țera Rumâ-nescă de diverși funcționari. O comisiune a cercetat acele jafuri și a făcut ca o parte din sumele jăfuite să intre în Visteria domnescă, 2) de zaporojeniî carî, la Dunăre, cercară a-și apropria venitul de pesce al tuturor bălților țerei. Acestă pretențiune a lor fu respinsă.

În Constantin Alexandru Ipsilant Voevođ i gospo lar. Zemle Vlahiscoe.

Prea Sfinția ta Părinte Mitropolite al Ungro-Vlahiei, vă facem în scire, că Dumnélor boerii ce sunt orânduiți asupra cercetărilor ce aũ venit de pre la județe, și a socotelilor Visteriei, ne făcură arătare prin anaforoa de la 22 ale acestoi luni, cum că talerî șese sute trei-șeci miî și nouă sute șapte-șeci și trei sunt arętați în socotelele Visteriei că s'a luat în vremea oblăduirii Domniei sale *Mihaî Vodă Suțu* de pre la județe, și s'a cheltuit cu pecetluiturî domnesci, care *peceluiturî, șlic zarafî și logofețiî Visteriei*, că *întemplându-se rêsvrătirea trecută, s'aũ rëpus cu totul de la Visterie*, și așa nefiind nici o dovadă indestulată spre încredințare că s'a cheltuit acești banî toți cu adevărat, găsesc Dumnélor boerii cu cale, ca să se indatoreze toți zarafî și logofețiî Visteriei ce a fost primitoriî și cheltuitoari acestor banî, la jurămint, că aũ

1. Tom. VIII, fila 197.

cheltuit această sumă de bani totă cu adevărat cu pecetluiturile numitului Domn și n'a mai rămas asupra lor nici un ban, spre a face arătare Domniei mele de suma ce prin jurământ vor da sômă că au primit și că au cheltuit fieș-care din orî-ce dajdie, ca să se vadă de se împlinesce totă această mai sus numită sumă de bani cheltuiți, seau a fost și nahturî asupra lor și întem-plându-se răsvrătirea se tăinuiesce; pentru care iată că se orânduiesse Zapeiî, ca să aducă la sfînta Mitropolie pe toți zarafii și logofeții Visteriei, ce a fost primitorii și cheltuitorii acestor bani, și fiind-că această este o mare sumă de bani ce i arătă cheltuiți, pentru care se cădea orî să arde dovești indestulătore de incredințare, orî să fie răspunđători; pentru aceea dar dicem, că jurământul sî-l facă în sfînta biserică înăuntru, unde să fi însuși Prea Sfinția ta îm-brăcat, spre a-i îndatori să mărturisescă prin jurământ dreptul adevăr, fiind față și Dumnólui vel Grămătic Balș, pre aceste ponturi :

Cum că au cheltuit această sumă de bani totă cu adevărat, cu pecetluiturile Domniei sale Mihaî-Vodă, și n'a mai rămas nici a fost naht asupra lor, care cu întemplarea răsvrătirei se tăinuiesc.

Cum că cu adevărat în trebuința domnăscă cu pecetluiturile Domniei sale Mihaî-Vodă s'a cheltuit toți acești bani.

Cum că chiar atunci în vremea Domniei sale Mihaî-Vodă, fiind aici, până a nu lipsi, s'a cheltuit cu pecetiile ce s'a înfășoșat la Visterie.

Cum că n'a adunat după lipsirea Domniei sale Mihaî-Vodă niscaî-va pecetluituri de pre la unii-altii, și a dat bani dintr'această numită sumă, și în scurt că nu s'a făcut nici un fel de economie.

Și ce mărturie vor face prin jurământ la aceste numite ponturi, să ne arēți Prea Sfinția ta în scris prin anafora.

Cod. XLIX, fila 78.

Baniî ce se împlinesc din jafurî, pentru care a fost dat luminată porunca Măriei sale lui Vodă. a se trece și în Condica Divanului țerei spre a fi sciuți. după care acea poruncă a dat serdarul Chițoranu ce este rânduit la această trôbă, fôie de câți bani s'a împlinit și se împlinesc la Visterie din jafurî; precum mai jos se vęd :

Taleri Bani

- 4.162 60 De la Polcovnicul Deșliu din tôte socotelele.
 8.500 — De la Clucernul Dumitrache Băiloî pentru socotelele Mehedinșilor,
 4.265 60 De la Dumnólui vel Grămătic din furțișagurile Mehedinșilor.
 435 — Din datoria Racoviceanului, care bani au fost la Vameșul Oltului
 și i-au luat.
 6.966 — De la Vălcea din fên și porumb.
 199 60 De la Radu Logofet ot plaiul Teleajenului.

Talari	Bani	
2.330	—	De la Inimă-rea ce-i cisluit mai mult cu Hatman Negre.
1.000	—	Ipac de la Dumnélu pentru oracei.
413	—	Aduși de mumbașirul Oltului ce-î furase din plata vacilor.
5.604	98	De la Gorj din furtișaguri.
1.010	—	Ipac de la Gorj, ce-î luase ispravnicii de la 28 paunduri ce i-a făcut slujitorii.
600	—	<i>Prin Bibec</i> pentru un Zapciu ce furase taleri 4000 și l-a cacirdisit.
614	—	Din vindărea fânului Mehedinților.
1.200	—	De la carele ce era să care fânul de la Gorj, carele Mehedinților.
800	—	Ipac asemenea de la cele de Vâlcea.
2.000	—	De la Clucer Corniță.
2.080	—	Din datoriile Racovicenilor și jafurile Oltului.
427	60	De la Căpitan Dunitrache Drăghicioiu din jafurile Doljului.
20.000	—	De la Clucer Slatineanu și Paharnic Fața din furtișagurile Secuienilor.
1.965	—	Pentru 205 lunde ce s'a găsit furtișag la Romanuți.
5.639	63	Adus de cercetării Vălcoi din rămășița porumbului și a fânului și alte jafuri.
1.000	90	De la Paharnicul Fălcoianu din furtișagurile Ialomiței.
1.095	—	Pentru untul Mut-pacului breslelor ot sud Teleorman.
370	—	De la Chiriță Caplescu și două zapci ot sud Saac.
72.738	71	Până acum la August 3, lét 1803. impliniți la Visterie, afaru din ertăciunea ce s'a făcut.

Cod. XLIX, fila 79.

Iă Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar.

Cinstiților și credincioși boerilor Domniei mele, Dumnéte vel Bane Manolache Crețulescule, Dumnéta biv vel Bane Costache Ghica, epistatule al logofeților, și Dumnéta vel Postelnice Mavrocordate, și Dumnéta biv vel Filipescule, vă facem în scire, că în vara trecută, când s'a întemplat spaima aceea în partea Craiovei, aflându-se aici Dunitrache Brăiloși Clucerul, l-am fost orânduit Domnia mea Ispravnic la Cerneț în sud Mehedinți, dându-î povățuirile și poruncile cele cuviincioșe, spre a se osârdui pentru odihna și buna petrecere cu linisce și cu dreptate a locuitorilor și spre urmarea poruncilor cu bună urmare, ca să lipsescă acea catahrisis de mai înainte, și unde așteptam o slujbă cu credință, după povățuirile ce i-am dat, a venit la anđul Domniei mele cele ne nădăjduite, că după ce în urmările lui s'a purtat împotriva poruncilor și povățuirilor noastre, apoi s'a îndrăsnit a face și orândueli de cherestelo pentru casa lui, a cutezat și la rânduiala untului Vidinului a face o mare catahrisis, păgubind pre locuitorii la primirea și luarea untului câte trei oca drept una,

și alte nedreptăți nesuferite, care urmări ale sale măcar că după cum am șis mai sus, au venit toate la auzul nostru, dar le-am trecut cu tăcerea, ca prin cercetările ce vor face să luăm pliroforia de săvârșit, și acolo unde ne aflam întru aceste numite cercetări ale sale, p`nă să ne pliroforisim desăvârșit, de o-dată am vădut altă deosebită netrebnicie a lui, scriind o ast-fel de carte către Caimacumul nostru de la Craiova, care iată o alăturăm într'acest pitac, să se vadă de Dumnévóstră, asupra întemplerii acelor patru zapcii, care întemplare póte să fie orí chiar de către niscaí-va hoți și făcători de rele nesciuți, necunoscuți. pentru vre-o agonisélă și folosire de avere și bani ce ar fi putut găsi asupra lor, după năravul hoților, seaú póte să fie pentru vre-o pismă și patimă în parte asupra acelora, iar numitul Brăiloiu după ce mustreză și scrie Caimacumul nostru de ce să nu-í prinđă, răspunsul ce i-a făcut cu ceatal mazil în trei zile, apoi șise că dintr'acésta sococotesce că s'a spart Craiova și că nimenea a rămas cugetării deșartă, și cuvânt pricinuitor de spaimă și turburare linistei ceí de obște, în vreme ce cât pentru a însciința la Caimacumul cu acésta datoria și-a făcut, pentru că un Ispravnic este dator să însciințeze Caimacumul de orí-ce, iar urmarea ce este a se face, aceea este la îngrijirea Dumnéluí, și pentru căci nu s'a trimes răspuns în 3 zile, să șică că dintru acésta cunósce că s'a spart Craiova, acésta este o cugetare viclonă a scoposului sêi, de a da pricină de spaimă norodului, însuși numai din sineși, iar nu de la alții de acolo, nici în Cernaș scim că nu sunt niscaí-va ipochimene alții de a face acest fel de chibzuire, cum că dintr'acésta se va fi spart Craiova și trebuie să se risipescă toți, de cât numai ale lui ipochimene care o socóte și o șicea acesta de la sineși, fiind-că în Cernaș se află numai nisce tîrgoveți și ómení proști, netrecându-le prin gând nisce chibzuire ca acelea. Scris'a către acesta numitul Brăilo'u și către Domnia mea acésta carte grecésca, care iarăși o alăturăm într'acest pitac, să o vedeți Dumnévóstră, prin care cere să înmulțim harțurile, ca să se mai facă și alți neferi lângă Beșléga, să-í trimetem și alți pandurí cu îndestulare, să-í dăm voie ca să facă și 30 de arnăuți, cerere deșartă și făr' de trebuință, în vreme ce Domnia mea pre cât este trebuință de slujbă și de paza Nizamului, avem acolo rânduiți lângă Beșléga și neferii și pandurii ceí trebuincioși, și când sunt ceí trebuincioși pre câți se cuvine că sunt de lipsă, drept ce o are și cu ce socotélă cerc să stringă și să facă neferi mai mulți, de vreme ce noi vre-un răsboiú nu avem cu ceí de dincolo, ci este bună liniste și pace, dar și când ar fi fost o bînuială ca aceea, ce diafendipsis póte face cu acóste cererí, făr' de altă putere mai multă, de cât a da numai o pricină de mahnire și de vrajbă celor de dincolo, cu aceste dar două *hei echeturí* ale lui, adecă: a cărței ce a scris către Caimacumul nostru cu acel fel de mustrare și bîrfire de vorbă, și cu cererea ce face de a-í da voie să mai strigă ostași, nu se înțelege alta decăt că Brăiloiu acesta se dovedesce însuși pe sine de turburător și voitor de neodihna locuitorilor, pentru niscaí-va sfârșiturí de

rele cugete și interesuri ale lui, și măcar că se vede împreună cu densusl iscălit la acest cărți și cel-l-at Ispravnic, Costea Paharnicul, dar fiind-că Brăiloiu a fost cu totă tréba județului însărcinat și a știut-o și numitul Paharnic, Costea, că pre Brăiloiu 'l avém încărcat cu nișcarea și lucrarea a orî-ce trébbă, nu urméză a da și asupra lui vre-o viuă a acesteî netrebnicîi, fiind-că a iscălit la aceea ce a găsit cu cale Brăiloiul acela ce avoa tréba asupra-și; drept aceea pre Brăiloiu ca pre un vinovat aducêndu-l aici, poruncim ca să-l infă-țoșafi înaintea Dumnévostră, să-î cetiți în față aceste netrebnice scrisorile lui, pre care să-l și întrebați cu ce scotélă și îndrăanólă a scris acestea? și ce pedépsă i se cuvine unuia ca acestuia, să aveți a face Dumnioi mele anafora în scris.— 1803, Ianuarie 2.

Cod. XXXIX, fila 132—133.

Ca-tea ce s'a făcut către Cațoveiu, Comandirul Zaporojenilor Ruși.

Cinstite Dumnéta Cațoveiu al zaporojenilor Ruși, sănătate și tot binele îți poftim de la Dumneđoi, îți facem în scire, că aici la Dornia noastră veniră cu jălbî locnitorii noștri pămêntenî dimprejurul bălților țerii din sud Ialomîța ot plasa Otelnîții, cari din începutul lor, ei și părinții lor, s'au hrănit cu vênarca pescelui dintr'acele bălți, fără de a fi alți străini îngădnîți, ci ca nisce pămêntenî au avut obiceiî ei, a fi bălțile pe sêma lor, după care acel obicei ce li s'a urmat din început, s'a î apucat și estimp de au făcut cheltuelele cele trebnuincioșe pentru vênătórea pescelui, iară zaporojeniî ce sunt sub comanda Dumitale, viind de dincolo de peste Dunăre, au făcut zapt aceste bălți și au coprius tóte gârlele, au jăfuit lésa lor, stricând și tóte închisorile locuitorilor și isgonind pre locuitorî, ci încă se află și acum acei zaporojeni și acum la acele bălți pentru ridicarea și vênătórea pescelui; deosebit de acésta și mônăstirile și boeriî ce sunt stăpâni acelor bălți, cu asemenea jălbî veniră la Dornia mea, pentru zaporojeni, cerênd dreptatea de a fi opriți și de a-și avea stăpânirea bălților sale și slobođenie locuitorilor; pentru care acéstă pricină și de la Ispravnicîi județului și de la cel-l-alt- slujbași ai noștri din partea locului, ne-au venit însciințări care ne scriu și acésta, că nu numai bălțile acelea le au coprius, păgubiind și pre stăpâniî moșiilor și pre locuitorii de dreptul lor, ci încă unii dintre acei zaporojeni, la đî întêiu acesteî luni, nóptea spre Sâmbătă, au eșit de au călcat un sat anume Pârțani, mai jăfuind pre uu Mincu locuitorul cu talerî 60 și cu tóte măruntaietele ce le avea în casă, pre uu Unchiaș Marin cu talerî 20, întepându-î și cu sulîța, din care unul aprópe este să-și dee sfêșitul, lucruri și fapte care nu sunt creștinesci, și care aduce mare desfăimare a se auđi că le fac zaporojeniî Dumitale, ce sunt tot de o lege, ci fiind-că acestea nu credem să fie în sciința Dumitale, nici scotim a le suferi, sciindu-te zabit drept și cuminte, iată trimetem omul nostru într'adins cu acéstă scrisóre către Dumnéta, ca mai întêiu pentru bîlți, fiind-că nu se cade

a fi îngăduiți la o întindere și cu urmare ca acesta; Dumnéta să-î ridicî de acolo, făcându-le zapt de a se trage și de a nu se amesteca în bălțile țării, care din început au fost și sunt de hrana pămîntenilor ce sunt acolo împrejur; așisderea să faci Dumnéta cercetare de a găsi pre acei zaporojenî ce au călcat numitul sat și au jăfuit și căsnit pre locuitorî, ca nu numai să se despăgubescă locuitorî de jaful ce li s'a făcut, ci și pedépsa ce li se cuvine să li se facă, spre a-și avea locuitorii odihna după atâtea necazurî ce au pătimit întru acéstă trecută răsvrătire a vremii, de care și așteptăm răspunsul Dumitale de îndreptare, și fiî Dumnéta sănótos.— 1803, Maiu 10.

Cod. XXXXIX, fila 51.

Grava cestiune a sudiților continuă a apesa asupra țerilor române. Măsurile luate contra sudiților, oprirea lor de a posede imobile este un mijloc óre-care de micșorare a dificultăților ocașionate de sudiți. Unia din ei, ca să pótă fi proprietari în Rumânia, renunță la protecțiunea străină. Pre la 1804 se putea cine-va face supus pămîntean, cu un simplu decret domnesc.

Iă Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

De vreme ce acest Ioan Ogranul voesce a fi Raia, primită este Domniei mele anafora ca ce ne face Dumnéluî vel Vornic al politiei, pentru care și poruncim: să se așede la dajdie între ruptașii Bucurescilor cu suma ce se arată mai jos, și Dumnévostră Ispravnicilor ai județului să aveți a-î întorce înapoi ceea-ce i s'a luat, cunoscându-l de acum înainte de Raia, aședat cu dajdie în Visteria Domniei mele.— 1804, Augnst 8.

Cod. I, fila 255.

Prea Înălțate Dómne,

Insuși Ioan Ogran aducându-mî porunca Înălțimei tale, ce se dă în dosul acestei anaforale, ce am arătat Înălțimei tale pricina lui, și cunoscînd de sineși hotărîrea Măriei tale, că nu este primit a se numi sudit și să-și fie acareturile, ci sa le vîndă și să se ducă la ținutul sêu, cađú cu mare rugăciune ca să fie ertat, și lepădând și patentele ce le-a avut, primind de a fi Raia, numai se rógă să fie aședat cu deosebită ruptóre între ruptașii Bucurescilor, ca să nu aibă amestec cu locuitorii țeranî, fiind și om străin și parte negustoréscă, însă Ioan Ogran sin Gavrilă, ci socotind că acestea este cu cuviință ca să vadă și alți asemenea ca dênsul, să năzuiască la acéstă milă a Înălțimei tale, de se va găsi cu cale de către Inalta înțelepciunea Înălțimei tale, și se rógă ca să i se facă luminată poruncă către Dumnélor boeriî ispravnicî, să nu-l mai supere

și ceea-ce i-au luat să-î doo înapoi și să-l cunoscă de Raia și că este aședat cu ruptorea în Bucuresci, și iarăși rămâne la înțelepciunea Înălțimeii tale, cum se va găsi cu cale de către Înălțimea ta.—1804, August 6.

Vel Vornic.

Făptuirile sudiților austriaci aduc nevoia de a se face o anchetă asupra lor în Oltenia, la începutul anului 1805. Eacă un act relativ :

Zemle Vlahiscoe — Cinstiților și credincioșilor boerilor Domniei mele, Dumnéta vechilule al Caimacămiei și Dumnévostră divaniților de acolo, sănătate, s'a vădut de Domnia mea însciințarea cum și osebitul tacrir ce ne-ai trimes Dumnéta vechilule al Căimăcămiei, arătătoare pentru netrebnicele urmări și atacsiile cu care se pörtă cei de acolo *sudiți ai Nemției*, însă numai cei mai mici, iar nu și cei mai mari, fiind-că pentru aceia ce arăți, cum că se pörtă cu cinstea lor și cu bună orânduială, pentru care fiind trebuință a se cerceta acestea cu tötă scumpătatea, și fiind-că aceste pricinii ca nisce urmate ce sunt acoloa în politia Craiovei, iarăși aicea se pöte dovedi prin mărturiile, spre îndestulata pliroforia noastră, iata orânduim Logofétul de Divan, carele luând de aici tacrirul ce ne-ai trimes Dumnéta vechil Caimacamule, cum și catastihul de numele acelora, câți s'au ales a fi buni și adevărați sudiți chesaricești, împreună cu ce se orânduim din par'ea cinstitului Agentul senior Marchelius, viind amëndouî în Craiova, poruncim, ca pentru töte cele ce ni se arată împotriva urmării, să se facă în fața locului cercetare cu tötă scumpătatea prin mărturiile vrednice, să se aducă Domniei mele pliroforie în scris de cercetarea ce s'a facut, pentru fie-care pricină osebită arătare pre larg în ce chip s'a dovedit adevêrul; pentru acösta vă facem Domnia mea sciut, că pentru câți se vor fi făcut sudiți de la rözmeriță încöce, și mai vêrtos în vremea rösvrätirii, nici unul din voi nu sunteți ținuți în sömă, nici cunoscuți de sudiți, precum și unii ce vin din lăuntru cu pasaporturi de drum se numesc pre sineși sudiți, nici sunt slobodii sudiții a fi măcelari seaă băcani, seaă a vindo marfa cu mărunțea, ci mărfurile ce aduc, au de a le pune la magazie și a le vindo cu ridicata; de aceea dar s'a dat la mâna orânduitalui nostru, lista ce s'a făcut din ținutul acesta pentru câți sudiți au rămas a fi buni acoloa în Craiova, ca să vă fie sciuți și cunoscuți, ci dar sa aveți a face urmare în-tocmai precum vă poruncim, *tolco pisah g-pd.*—1805, Februarie 9.

Cod. XLIX, fila 206—207.

Zemle Vlahiscoe.— Fiind-că Dumnéluî cinstit senior Marchelius, încă de la 3 ale trecutului Decembrie, prin notă a făcut arătare pentru un Ion Pop. de la Harmisek, ce ține în arendă muntol Zănoaga de la Reghiment Comandou pe hotarul țerii nemțesci, cum că Ianachi Simboteanu de la sud Gorj, călcând

hotarul, după ce a luat dela numitul Ion de ce berbeci din oile sale ce le avea la pășune într'acel munte, 'l-a și gonit afară cu toate dobitócele sale, pricinuindu-î pagube, și cum că pentru acésta se cere din partea Excelenții sale Comandir Gheneralu Mitroschi, nu numai a se face lui Ion împlinire de acei de ce berbeci și de alte pagube ce i s'a pricinuit, ci și a se da chizaș numitul Simboteanu a nu mai face urmări împotriva împărătescilor tractaturî cu călcare de hotar ; pentru care fiind trebuință a se face de acésta cercetare la fața locului prin chiar vederea hotarelor țerii, după copia hotărniciei și a hărței ce este făcută, s'a dat porunca Domniei mele către Duninélui vel Logofăt, spre a se face alegerea de om practicos și cu sciință, ca să se orânduiască la acéstă trébă, de unde ne-a venit anafora de la 21 ale trecutei lui Decembrie, arătătoare, că s'a socotit a fi bun de a se orândui la acéstă trébă, boerul Domniei mele biv al 3-lea Logofăt, Răducan sin Dumitrache biv vel Clucer, având idee peste ale hotarelor țerii, ca unul ce si la lét 1792 când s'a făcut semnele hotarelor, a fost și el atunci împreună cu tatăl său, însă acum în vremea iornei nefiind cu putință a se face acéstă cercetare, căci este trebuință să se vadă linia stării locului, după hotarele ce sunt puse, și să vadă și locul acela de unde Simboteanu a luat berbeci, de este pământ al țerii aceștia seaș al chesaro crăoșcei stăpânirii, s'a găsit cu cale, ca la luna lui Mai să se faca urmarea acestei cercetări ; drept aceea dar după alegerea Dumitale vel Logofăt, orânduim pre numitul boer Răducan biv al 3-lea Logofăt, căruia îi și poruncim, ca cu acéstă poruncă a Domniei mele, mai întâiu să se arête aici la cinstita Aghenție, ca să insciințeze în lăuntru ziua sorocului când are să mERGă, spre a se afla în fața locului și vre-un obraz ce se va orândui din partea chesariceșcii stăpânirii, cum și acel jăluitor Ioan Popa, luând orânduital boer la mâna sa și oșebită carte de la cinstita Aghenție către cei de la hotar, a nu se zăbovi după ce va merge acolo, și așa luând de aici copie după hotărnicia țerii, cum și alte cuviincioșe pliroforii de orî ce trebuință va avea spre facerea acestei cercetări, la luna viitorului Mai să mERGă la sud Gorj, unde poruncim ca împreună cu unul diu ispravnicii județului, luând pre numitul Simboteanu, să-l ducă în fața locului acolo la hotar, unde să se facă de către Ispravnic și de către orânduital boer, cercetare cu totă scumpătatea, de față fiind și acel jăluitor Ioan Popa, și de s'ar dovedi că Simboteanu cu adevărat a călcat preste hotar, fiind-că acésta este urmare împotriva tractaturilor împărătesci, să-l ridice orânduital cercetător și să-l aducă aici la Domnia mea împreună cu cercetarea ce vor face în scris, arătătoare pre larg, atât pentru netrebnică urmare a Simboteanului, cât și pentru paguba aceluî Ioan Popa, spre a se da de la Domnia mea cuviincioșă hotărîre pentru acésta, i saam receh g-pd.— Ghenarie.

Cei orânduîți în slujbele Epitropiei obștești :

Constantin Viroșanu Șetr.	}	la cutia milosteniei
Constantin Buri		
Alecu biv vel Vistier	}	la cutia scólelor
Ilie Postelnic		
Anton Berbicernu, Logofét		la cutia scólelor.
Plucs Postelnicul (doctor)	}	la cutia orfanotrofiéi
Constantin Clucerescul		
Dumitru Logofét		
D Bordescu,		la cutia cișmelelor.
Ioniță biv trete Logofét,		sameș al Epitropiei.
Vasile Gramaticul.		

Iw Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Cinstite și credinciése al Domniei mele, Dumnéta vel Vornic al obștirilor Grigorie Ghica, pre acești mai sus numiți să-î metahirisesci Dumnéta în trebile Epitropiei, precum sunt orânduîți de către Domnia mea. — 1803, Ghenarie 5.

Cod. XLVII, fila 180.

Anexa la Volumul VIII. — pag. 42.

Acte relative la organele însărcinate cu justiția :

Carte către Condicarul ce se află slujind la Divanul Domniei mele ot Craiova, ca să aibă a ține condică și a trece în ea tóte pricinele și poruncile ce se trimet de la Domnia mea la Divanul Craiovei, cărțile de judecată și anafonalele și orî-ce trébă se caută, atât care intră, cât și cele ce es de la Divanul Craiovei, care se află în tot-d'a-una sciute spre a se păzi buna orânduială întru tóte.

Remunerarea Condicarului :

Ertare de rândul dăjdiilor Visteriei; se soutească o pivniță și bucatele lui să aibă scutire. — 1803, August 8.

Cod. XLII, fila 145 verso.

În 1803, Noembrie 15, Constantin Ipsilant.— Carte către credincios boerul Domici mele, Dumnéta vel Postelnice. Fiind-că într'acéstă vreme de iarnă, đioa s'a micșorat și trebuința este ca, toți dregători și slujbași Curții Domniei mele, să se mânece mai de diminéță la trébă, poruncim dar Dumitale, să aréți

domnescul nostru pitac la toți Dumnilor veliții boerți, cum și zapciilor și fiteș-căruia slujbaș, ca la 4 césuri dimineța să se afe fiteș-care la Curte, urmând negreșit poruncei acesteia.— 1803, Noembrie 15.

Cod. XLII, fila 169 verso.

Numele boierilor divaniți, judecători la Craiova, la Noembrie 25, 1804.

Divaniți, însă :

1. Dumneluși biv vel Vistier Dumitrache Bibescu.
2. » » » Clucerul Ioan Argintoianu,
(la 1804, Septembrie 4, iaș urma
3. » » » Paharnicul Gheorghe Argintoianu, frate-său.
4. » » » Clucer Constantin Brăiloiu.
5. » » » » Șerban Oteteleșanu,
(în locul lui, la 1804, Februarie 20, Clucerul
Ion Vlădoianu.
6. » » » Serdar Panaiot.

La Departamentul Cremenation :

1. Biv vel Medelnicer Păianu.
2. » » Șatrar Prascoveanu,
(în locu-și la 1805, August 8, Sluger Dumitru.
3. » » Vistier Constantin Prisăceanu.
4. » » Armaș Theodoran Medeln. Sambataianu la 20 Februarie 1804.

La Departamentul de patru ot Craiova :

Sluger Alexandru Bengescu.
» Constantin Buzescu.
Serdar Gheorghe Socoteanu.
Comis Drăghici Babeanul 1.

1. Cod. XXXVII, arhiva Statului, Bucuresci, pörtă titlul :

«Condica lui Alexandru Vodă Ipsilant, din anii 1797, 1798, 1803—1804 și 1805, de poruncă și pitace.»

Justiție. Se coprinde la filele 1 și 2 (fără verso), acte din 1797, August 14 (Alex. Ipsilant) și 1798, Ghenar 29, și 1799, Iulie 14, de la Alex. Moruzi. Apoi pe verso al filei 2, încep acte din 1803, Octombrie 28.

Acte dând diverse deslegări și obiceiuri juridice

— Persistă dar mai puțin ca în secolul XVII, obiceiul la hotărnicii de a bate copiii la țețra de hotar, a-l da de chică, a-i trage de urechi, ori de a călugări vre-un băețan în amintirea hotărniciei.

La 12 Aprilie 1126 când Papa Honorius al II-lea confirmă privilegiile mănăstirii de Altuch, trei-șeci și opt de nobilii, cari a servit de martori, au fost supuși la tratamentul tragerei urechilor.

Nobleța nu era scutită de acest tratament, cîci s'a observat că, printre persoanele chiamate a servi ca martori la acte de asemenea natură, figurau adesa nobilii și înalți demnitari, ca Henric, Duce de Corintia, și frații săi Alaric și Henric Duce de Saxa, Ducele de Zuringhen, Marchisul de Stiro, și o mulțime de Comți, Marchizi, Episcopi seau Prefecți de oraș.

Pentru episcopi se făcea excepțiune. Episcopi deacă erau prezenți la hotărnicii se supuneau numai ca se iscălescă ca martori în act, fără a mai suferi această umilitoare ceremonie.

În Franța însă palmuirele au prevalat asupra tragerei urechilor.

Donațiunile lui Guy de Montfaucon, făcute bisericii din Autun, sunt certificate, în 1122 de către Ponce, canonicul de Rebel, care fu martor în copilăria sa și «promise o palmă ca să nu uite».

În 1034, Robert, Duce de Normandia trimite pe Guillaume, copil încă, ca se dope pe Altarul Sf. Petru des Préaux, actul prin care cedeză acestei mănăstiri domeniul de Furstinville. Trei junii nobilii asistau la această ceremonie; fiul lui Humfred des Préaux, Hugues de Valeran și Richard de Sillebon.

Când totul fu gata Humfred se răpede asupra lor și începu să-i palmuiască.

— Ce ai? întreabă cu mirare Richard. Pentru ce mă palmuiesci?

Amice! răspunse Humfred, din cauză că tu ești mai ténăr de cât mine, presumpția este că ai să trăiesci mai mult decât mine. Palmele ce ți le-am dat au de scop ca să te faci a'ți aduce aminte, la trebuință, că ai servit de martor la acest contract.

*

Matei Fărămiță ca Polcovnic de județul Ilfov, au prins hoții și le-au dat drumul luându-le bani și lucruri. În Ianuarie 1800 el este la închisorea Spătăriei până va plăti banii abusiv luați. «Și poruncim Dumnétale vel Spătar

1. Acest obicei nu e numai românesc ci și europeanesc.

ca după orânduială luând cartea Polcovnicii ce are la mână Fărămiță (care șade bine închis) să se dea cartea Domniî-Mele de la Divan pe numele Polcovnicului, ce s'au orinduit în locul lui». 1800 Ianuarie 21.

Cod. XLII Fila 154 verso.

Diverse obiecte de zestre :

	Taleri	Bani
5 boccialicuri	200	—
10 gevrele	110	—
5 cămăși borangic	40	—
1 rochie agabaniū	31	—
1 rochie de atlas cu antereū sadea	39	60
1 rochie atlas cu florī	42	—
1 biniș de atlas desblănit	24	—
○ față de atlas dela un biniș cu nurcă	13	—
○ masă cu 12 șervete și un peschir	22	—
○ păreche hamuri cu alămurī galbene	50	—
Două și juunătate misek pantece de vulpe	30	—
1 brîū de dimie	12	—
Incălțăminte și fesuri	20	—
9 coți ghermesit pentru giubea	19	—
8 coți șaliu pentru antereū	18	—
1 Imurluc, o păreche șalvari și 1 mintean	80	—
Postav și un bașdic blane i nurci la blănitul uncitătărci	147	—
○ păreche desagi	6	60

Cod. XLII, fila 118.

*

Tatăl nu răspunde pentru fii sēi :

Iw Alexandru Constantin Moruzi Voevod i gospodar.

Poruncim Domnia mea, Dumnévóstră ispravnicilor ot sud Gorj, că de este precun arată jăluitórea, că pentru vinováția fii-sēū s'a prădat, să aveți dară a urma cum se coprinde mai jos, și negreșit să i se întorcă ceea-ce i s'a luat.— 1800, Decembrie 7.

Prea Inălțate Dómne,

Insciințam Măriei tale, că Matei Holteiu, fiul acesteı jăluitóre, se află la închisóre, trimes de către Spătar, de la 16 ale trecutului Septembrie, invinovățit că împreună cu un Gheorghe, tovarășul sēū, ce nu s'a prins, au impușcat pre o fată a unui Gheorghe Mazălu din satul Săcelele, sud Gorj, ci cât pentru

învinovăţirea lui şi osânda ce i se va cuveni mai pre urmă, te vei însciinţa Măria ta, iar pentru cererea jăluitoarei, ce dice printr'acéstă jalbă că i s'a luat de către Dumnélor ispravnicii ot sud Gorj, talerî 20 glóbă, cum şi talerî 6 de către acel Căpitan, pentru fapta fiului ei, care de va fi adevărat, se cuvine ca prin luminată porunca Mariei tale, să i se dea banii înapoi, *de vreme ce părinţii nu se osîdesc pentru greşelile ce fac fiii lor*; de acésta nu lipsim a însciinţa Măriei tale.— 1800, Decembrie 7.

Teodor Fotino Serdar, Constantin Caclica Medelnicer.

Cod. XLIII, fila 248.

Protimis.

Creditoriî urmăresc averea lui D. Turnavitu, între cari neguţătorî sudiţi ce *ne-au adus şi împărătescî firmane* cât şi alte obraze raele...«. Cer ei venitul munţilor dela Aref «fiind dréptă pereusie a Turnavitului până la sorocul ce 'i avea cumpăraţi». Nu s'a făcut inezat după orînduială, ca şi celor-l-alte lucruri, în vreme ce era muşterî a da un preţ din care s'ar fi împărtaşit şi ei la dreptul ce au a lua, cu câte ceva banî....Moşneniî stăpânesc munţii, dar creditoriî au muşterîu arendator cu 7500 talerî. Vodă dă protimis moşnenilor, cu preţul dat de alţii de 7500 talerî, în 1800 Februarie 18, după anaforoa lui vel Vistier Constantin Ghica şi vel Postelnic, din 1799 Octombrie 11.

Cod. XLII, fila 201 verso.

Moratorium refusat. Ciudată nilă pentru datornic.

În Alecsandru Constantin Moruzi Voevod, gospodar Zemle Vlahiscoe

Manolache Bogasier ne rămâind odihnit la anaforoa Dumnélor veliţilor boerî s'au înfăţişat la Divan inaintea Domniei mele cu Ene Dascălul, unde nu avu Manolache alt cuvânt vrednic împotrivă, fără numai ceru milostivire dela judecată, spre a nu i se vinde acareturile acum, ci să-î dea soroc de 5 ani, şi intru aceasta diastimă să continee curgerea dobândii, şi să-î plătească atuncî numai capetele, cu dobânda cea socotită până acum, şi în cea de pe urmă dîse, că unul din acaretele ce sunt amanete la Iane, 'l-au tocmită elî acumî să 'l vinđă în tal. 5000 şi ceru decî acei talerî 5000 la Iane şi pentru ceia-l-alţi talerî 9239, banî 83 să-î dea soroc, iară Iane prevalisând în potrivă rea proeresis ce are Manolache spre plata acestor banî şi prelungirea vremi că nu'l mai pôte aştepta, şi vedând şi Domnia mea, că Manolache însuşi prin zapisul sêî îşi are judecata făcută, de aceia i s'au dîs lui Manolache, că datoria judecăţii este a urma dreptatea, iară milostivirea ce cere fiind spre paguba împrumutătorului, nu poate judecata cu cuvântul milostivirii să facă silă şi ne dreptate împrumutătorului, ci acéstă milostivire pôte sa o cêră de la însuşi împrumutătorul sêî, către care să puă mijlocitorî, ca de se va putea

să-l înduplice spre a-î da soróce, iară de la Domnia mea atâta numai mu-
saade i-se face, ca în diastimă de 20—30 de ȝile soroc să găsească a le pune
amanet în altă parte să rădice banî și să plătescă lui Iane, și spre înlesnire
să deo Iane sineturile amaneturilor la Zapciul cel orânduit, iar când nu va
putea face acest mijloc, atunci hotărîm să facă urmare după anaforaua ju-
decății, ca să vîndă amaneturile la mezat spre împlinirea datoriei amaneta-
rului; decî cu acéstă osebire întărîm Domnia mea anaforaua d-lor veliților
boerî, adică după ce se vor viude amaneturile, de se va împlini din vîndă-
rarea lor suma datoriei amanetarului, bine, iară de va lipsi, cu acea lipsă să
intre Iane la curama de împreună cu ceial-altî datornicî pe cea-l-altă avere
ce va mai fi a lui Manolache, adică pre marfa din prăvălic, iară pentru că
ȝisă și Iane, că Manolache 'l au înșelat de 'î au luat din mână zapisele unui
acaret din cele puse amanet la dînsul, cu cuvînt să-l vîndă, să-î deie din
banî, și în urmă vîndîndu-l, lui nu 'î-a'î dat nimic din vîndarea aceluî a-
caretî, nicî măcar un ban, și ceru Iane ca și acel amanet să fie supus datoriei
lui la aceasta i s'au ȝis lui Iane, că nu are cuvînt, ci de vreme ci singur
ȝice că s'au înșelatî are dar a fi răbdător, însă fiind-că Ene au fostî fă-
găduit prin jalba lui, că în pricina acésta a datoriei ce cere a îșî împlini do
la Manolache va da la Cutia milosteniei talerî 1000, ȝicem Domnia mea pentru
acésta, că dreptatea nicî să cumpără, nicî se vînde cu banî, și săraciî Țeriî
aceștia cari se ajută dela cutie, nu au trebuință de acést fel de har a lui
Iane, ei mai cu cuviință găsim Domnia mea a se ajuta însuși Manolache da-
torul, fiind vedit că a r scăpătat și se află însărcinat cu atâtea datoriî, po-
runcim dară ca cu acei talerî 1000, să se scađă Manolache chiar din suma
datoriei ce este ditor lui Iane.—1800 August 13.

Cod. XLIII fila 97 verso.

Prea Înălțate Dómnne,

Ioan Dascalul a jăluit Înălțimeî tale pentru Manolache negustorul de
nicî, ȝicînd că la păsul și trebuința lui 'l-a împrumutat cu talerî 16000 în
soroc de 6 lunî, și cu zălóge, din care au datî numai talerî 3000, iară
pentru ceî-l-altî banî 'l pörtă cu prelungirî și cere să fie orînduit la D-luî
vel Vornic al Obștirilor, ca să se vîndă zălógele la mezat, după coprinderea
zapisuluî, pecetluindu-se și bolta cu marfă ce are, ca de nu i se va împlini
banîi din zălóge, să i se împlinescă și din marfa bolțiî și făgăduesce, ca să
deo ajutor la cutia milosteniei și a *poluluî* talerî 1000; întru a căruia jalbă
poruncindu-se de către înălțimea ta vâtafuluî de curte ca să înfățișeze pe ȝ-
mîndouă părțile, întêiu la judecată înaintea noastră, undo să fie și Dumnealuî
vel Vornic al obștirilor, spre a se cerceta pricina, și în ce chip vom găsi
cu cale, să facem Mărieî tale anafora, 'î-a'î adus orânduitul Zapciu pe amîndoi
față înaintea noastră, unde fu și Dumneluî vel Vornic al obștirilor, și in-

trând în cercetare, ne arată Ioan Dascălul în copia adevărită de prea sfintul Părintele Mitropolit, zăpis cu lét 1799 Februarie 7 al pârâtului Manolache, adevărit de 6 martori, și cu loc deschis de numele împrumutătorului, întru care zăpis scrie Manolache, că la mare trebuință ce a avut, a mers la dânsul de s'a rugat, și i-a făcut bine de i-a găsită la alte părți taleri 16000, tocma, în galbeni și bani de argint, cu dobândă câte taleri 5 la pungă pe lună, în soroc, de 6 luni, și cu zalog zăpisele și scrisorile acareturilor lui ce are de moștenire și de cumpărătoare, însă un loc din Mahalaoa Popi Rusului cu casă i cârciumă, alte case vechi ce sunt tot într'un cuprins, 36 pogone vie în délul Tohanilor, din care 12 pogone sunt lucrătoare și 24 țelină, i bolta și prăvălia de alătura, i prăvălia ce a cumpărat-o dela Frone arătând și câte zăpise a dat, ale fieș-căruia acaret cu legătură, ca trecând peste soroc, să aibă a umbla banii tot cu asemenea dobândă. și neplătindu-i când îi va cere împrumutătorul, atunci să aibă voie că ori să dea jălbă a i se vinde lucrurile acestea la Sultan-Mezat, sau să dea aceste lucruri la altă mână, ca să-și ia banii cu dobânda lor pe deplin, și el să fie dator a plăti la acela ce-i va arăta acel zăpis al lui și să-și scotă zălôgele; seau întrebă și pârătul ce răspunde, și nici zăpis, nici datoria acésta nu o tăgădui, fără numai pricinui, că jumătate din banii acescia s'ar fi trăgând din dobândile ce ar fi plătite lui Iane. câte 5 tal. la plunga pe banii ce l'au fost împrumutați mai înainte, cerând ca să i se facă socotela de isnovă pentru acele datorii și să se scață cu dobânda ce a dat mai mult de câte dece unul, și ce va mai rămânea dator să plătescă, a căruia cerere fiind fără cale nu s'a primit la dreptate, pentru ca toate acele socotelii ce vor fi avut mai înainte între dânsii, s'au răfuit între dânsii printr'acel zăpis ce a i dat în urmă, unde nu să văgăură intrați mai mulți bani din socotelile de mai înainte, după cercetarea ce cu scumpătate a i făcut, ci numai taleri 1300, iară cei-l-alți bani sunt dați din mână, curății în galbeni și în bani de argint, și mai vârtos că, după pravilnicésca condică, nu pôte judecata a intra în socotelii izbrănite de mai înainte zăpisului ce se dă în urmă, ci după acest netăgăduit zăpis ce este de bună datorie taleri 16000, am făcut socotelă cu dobândă drépta la dece unul, din care am scădut taleri 3746 ce a dat Manolache, însă taler. 3000 bani gata, și taleri 746 târguelile ce au luat Iane din prăvălia lui, măcar că în acele târguelii, dicea Manolache că sunt tal. 800, dară cerându-i-se să arăte ale lui Iane seau catastih, și n'an arătat, ci de va arăta, va scădea cu tal. 54 și așa rămâne Manolache să mai dea jăluitorului taleri 12454 din capete, și taleri 1985, bani 82, pentru care bani, după dreptate și după zăpisele lui Manolache, întru care își face judecata singur, găsim cu cale să-l apuce Zăpciu prin scirea Dumnealui vel Vornic al obștirilor să facă împlinirea, iară neplătind, să fie luminată porunca Mării tale către starostea de negustori, ca să vîndă amaneturile cu mezat, și să se împlinescă acéstă datorie prin Zăpciu cel orânduit, făcând

starostea de negustori și catagrafie de marfa ce are Manolache în prăvălie, că de nu se vor ajunge banii jeluitorului din amaneturi cu dobânda lor până în ziua ce se va desface iară hotărîrea.—1800 Iulie 13.

Nicolae Brâncoveanu vel Logofăt, Isaac Ralet vel Vornic, vel Vornic Grădișteanu; vel Vornic Fălcoianu, vel Logofăt Grigorie Brâncoveanu, vel Clucer Bălăceanu, vel Paharnic, vel Stolnic Nestor.

Cod. XLIII fila 97

Iată și socoteala:

<u>Taleri Bani</u>	<u>Taxa dobânda Tal. — Bani</u>
16000.— Aũ fost capete dela lêt 1799 Februarie 7, până la August 31 tot acel an pre lunî 6 și zile 24.	906.72
7000.— Se scade dați din capete la August 31 iétu 99.	
13000.— Rêmân capete.	
746.— Să scade târguelile ce aũ luat Ioan Dascălu de la prăvălia lui Manolache.	
12254.— Rmêân capete de la August 31 lêt 1799 până la Iulie 15 lêt 1800, pe lunî dece, zile 15.	1097.10
1985.82 Suma din potriua dobânđii.	1985.82
14239.82 Adecă taleri 14 miĩ și douē sute trei-deci și nouē, bani opt-deci și doui, rêmân bună datoria la Manolache să rêspondă lui Ioan Dascălu.	

În Alexandru Moruzi.

Un *Moratorium* ciudat își dă însuși Moruzi. Un evreũ a pus când-va gêmuri la Curtea Domnescă și nu i s'a plătit. El reclamă și jură că n'a fost plătit. Vodă, la 18 Februarie 1800 hotăresce, ca evreul să aibă îngăduială câte-va zile ¹.

Alt *Moratorium*, de 40 zile, e acordat lui Atanasiu Nedelcu Armira dator cu 500 taleri lui Ștefan Andrianopolit. 1803, Octombrie 28 ².

1. Radu Golescu, la 3 Februarie 1880, raportoză Domnitorului Moruz că s'a jăluit nisce evreĩ, că aũ pus gêmuri la casele domnesci, și nu li s'aũ plătit. Radu Golescu i-aũ pus să jure că nu și-aũ primit banii. Ei aũ jurat. După aceea, Radu Golescu le-a dis, să aștepte până or intra banii în casă, dar ei refuză.

Domnitorul, la 18 Februarie, 1880, hotărasce ca evreii gêmari «să aibă îngăduială de vr'o câte-vași zile».

Cod. XLII, fila 214 verso.

2. Cod. XLIII, fila 25.

Amanetarul cât și împrumutătorul dinaintea nunței, ca unui ce a *protimisis*, se cade a'și lua ei mai întâiu, atât capetele cât și dobânda :

Iă Alexandru Constantin Moruzi Voevod i gospodar.

De vreme ce vre-o pildă de asemenea pricină nu s'a găsit, și pravilele dau drept precum ni se arătă de Dumnélor boerii, și amanetarului și împrumutătorului din naintea nunții, a nu se păgubi de dobândă, poruncim dară ca dobânda ce a luat și Ene și Arsenie până la judecată, cu întărirea noastră ce li s'a'au fost dat pentru datoriile lor, să fie bine luată, iara ce dobânda a' mai luat ori Ene ori Arsenie în urma judecării încóce, acea după hotărîrea ce am făcut cu Divanu, să o întórcă și unul și altul, ca să se ajute datornicii și zapcii să facă urmare spre sôvârșirea și isbrânirea pricinii.— 1801, August 4.

Cod. XLIII, fila 417. verso.

Prea Înălțate Dómne,

După luminată porunca Măriei tale, ce ni s'a'au dat din Divan cu practică în scris, cum că toți datornicii împreună câți sunt fără de amaneturi, și sunt împrumutători diu urma însurării lui Manolache, a' făcut cerere de a nu se da lui Ene amanetaru și dobândă la banii săi, precum nici Arsenie să nu ia o dobândă, de vreme că ei păgubesc mai tóte capetele; la acósta vóind Măria ta a lua pliroforie, de se cade a lua și acea dobândă, în vreme când sunt atâția datornici, cari își perd dreptul lor, și din capete; de aceea dară ne-a' poruncit Măria ta, ca să cercetăm atât în pravili, cât și din altă paradigmata de asemenea întemplate pricină, întrebându-se la acósta și unia din partea neguțătoréscă, cum si urmózá între neguțători la acest foliú de pricină și să arótăm Măriei tale cu anafora, după care următorí fiind lunatei porunci, am întrebat mai întâiu pe unii mai adiați din partea neguțătoréscă, și dupa arótarea ce în scris a' dat, după cum se va vedea și de către Măria ta, prea puțină sciință a' de vre-o asemenea pricină, cum și după cercetarea ce am făcut și noi, nu se află pildă că s'ar fi întemplat, iară după povôțuirea pravililor se dá curat înțelegerea, că atât *amanetarul cât și împrumutătorul din naintea nunții, ca unui ce a' protimisis, se cade a'și lua mai întâiu, atât capetele cât și dobânda*; și mai întâiu pentru amanetar arótăm, că împrumutând pre Manolache și neîncredințându-se ipochimenului săi, ci lucrurilor, care a' și primit drept amanet, are tótă voia să vîndă amanetul, la care s'au încredințat, și să-și tragă și capetele și dobânda, după pravilele împératosci, cartea 25 titlu 1. cap. 27. unde dice grecesce:
. căci nunaí atunci s'ar păgubi de dreptul său, când ori zestrea nu s'ar implini, care are protimisis mai multă de cât densus, seau amanetul n'ar prinde banii cu care a' împrumutat pe Manolache, iar ce-l-alți datornici nu a' nici un cuvânt asupra lui, ne

având nici protimisis; așisderea dăcem și pentru Arsenie, ca fiind împrumutător din naintea nunții și având pronomion de a se protimisi mai mult de cât darurile diu naintea nunții, și decât cele-l-alte după nuntă datorii, și mai ales că și hotărîre de judecată au dobîndit până a nu se arêta cei-l-alți datornicî, după care au și primit dreptul sêi, nu a i nici asupra lui vre-un cuvînt de a l pãgubi de dobîndă, nici muierea cu darurile din naintea nunții, nici cei-l-alți după nuntă datornicî, cu cuvînt că ei pãgubesc și diu capete, cãci această provliuă ce o fac ei acum, numai zestrea sea i amanetarul ar putea sã o facă, adecã cei ce au protimisis, iară nu și ei, fiind *aplos* datornicî și fără nici un protimisis, cãci la adunarea datornicilor, când un neguțator face stasis, cel mai tare și cu protimisis, pôte face piră asupra celui d'al douilea, când i-ar pãgubi, și cel de al donilea asupra celui de al treilea, și cel de al treilea asupra celui de al patrulea, iară nu și *dandaratile* după cum cercă ei acum, fără de nici un cuvînt; deci noi, după cercetarea ce am făcut'o, și după cum am găsit cu cale, nu lipsim a arêta Măriei tale, iară hotărîrea....— 1801, Iulie 18.

Vel Ban Brâncov'nu, vel Logofêt Ghica, vel Vornic Golesecu, vel Vornic Câmplineanu, vel Vornic Văcărescu, biv vel căminar Nestor.

Divorț in familia Dudescu și punere sub epitropie a ambilor soți :

În Alexandru Constantin Moruzi Voevod i gospodar Zemle Vlahisce

Așa să se urmeze, pentru care și poruncim Epitropilor casei, că după cum se cuprinde mai jos, să dați acei taleri: cincî, împărțiți: jumătate Căminarului, și jumătate Căminăresii.— 1801 August 27.

Cod. XLIII, fila 450 verso.

Prea Înălțate Dômne,

După luminată porunca Măriei tale, strângîndu-se cu toții la sfînta Mitropolie, spre cercetarea pricinii, Dumnelui Căminar Constantin Dudescu cu Dumneei Căminăresă Lucsandra soția Dumnelui, și fiind-ca atât Dumnelui cât și Dumneei, au provlimata a arêta unul asupra altuia până a se cerceta cu de amîruntul, și pînă a se gasi o casă deosebită u se muta, după luminată poruncă a Înălțimeii tale, să gasim cu cale, ca acum de o camdată șederea Dumneei Căminăresii să fie tot acolea unde au șelut, în casa soțului Dumneei, și din taleri: cincî ce sunt orânduiți a se da pe fie-care și la Epitropia casei Dudescului pentru hrană, să fie luminată porunca Măriei tale, ca taleri 2.60 să dea Dumneei Căminăresii de la și întîi de August, pentru cheltuiala Dumneei și a copiilor, iară taleri 2.60 să dea la Dumnelui Căminar pentru hrana Dumisale, ci să se poruncescă Epitropilor casei, ca să fie următorii.— 1801, August 26.

Dosofteiu al Ungro-Vlahiei, Constantin K... (?) vel Agă, Constantin Filipescu vel Vistier.

Criminal ținut la pedepsă peste termen :

Io Alexandru Constantin Moruzi Voevod

Orânduim pe sluga Domniei mele Zapciu armășesc, să mERGă la Mönastirea Mărgineni sud Prahova, de unde ridicând pe numitul Vasile sin Mișul Simigiu, să-l aducă aici, ca la Departamentul Judecătii Crömenalion, dându-și chezășie în scris, că altă dată nu se va mai purta în niscare netrebnicii, să se slobódă.—1801, Octombrie 8.

(L. S. Gos.)

Cod. XLIII. fila 616.

Prea Înălțate Dömne,

După poruncă făcënd cercetare pricinii acestui vinovat, anume Vasile sin Mișul Simigiu din Bucnresci, se găsi trecută vina lui în condica anului cu lét 1797, numărul 92 cu coprinderea, că acesta la lét 1793, vrënd să se facă Diacon, și avënd păr într'acea shimă, lasat până a nu lua cinnul Diaconiei, de sine-și cu înșelăcinnea aș slujit Diaconesce împreună cu Preotul la două sfinte biserici, atât la vecernie, cât și la sfânta Leturhie, și dovedindu-se s'aũ ras și s'aũ bătut La Martie din lét 1797, cu mijloc și plastografie aũ prădat câții-va țiganii Domnesci, înșelându-i, că Armașu s'aũ schimbat, și s'aũ orânduit să-i cerceteze, și să-i vălășască, și cu acest fel de amagiri aũ strins peste taleri 400, până când s'aũ prius, și după urmăririle lui de către Măria sa Alexandru Vodă Ipsilant, s'aũ fost osândit la ocnă, și după cincii luni dobëndind ertăciune, nu s'aũ părăsit, ci la Iulie din lét 1798, mergënd prin câte-va sate din sud Ilfov, și iarășii cu înșelăciune a luat de pe la unii din locuitorii ce-ice avea oĩ, câte dece și câte 20 de parale de om, cu nume ca să-i scape el de beilie, și dându-le și rövăș cu iscălitura străină, și cu acest mijloc, aũ strins până la taleri 15, ale căruia fapte cercetându-se și cunoscëndu-se de către judecătorie, că urmările lui i-au curs din nevrăstnicie, s'a osândit de către röpösatul Domn, și s'a trimis surghiun la mönastirea Mărgineni, în soroc de anii două și jumătate, spre a se pocăi, de la lét 1798, Decembre, al căruia soroc i s'aũ implinit de aũ trecut peste patru luni, de acesta nu lipsim a însciința Măriei tale. — 1801, Octombrie 5.

Dumitrie Spătaru, Teodor Fotino, Constantin Caclica, Manolache Topliceanu.

Un fiu sudit reclamă de la mama română moștenirea încă fiind ea în viață :

Carte din 28 Octombrie 1803.

Cinstit Dumnéta Senior Markelic, Aghentule al împărătescoi Curții Austriei, am vădut Domnia mea jalba ce'dă jaluitorul acesta către cinstita Aghenție, la care și răspundem, că muma lui, care este raia, fiind vie iar nu murtă, el nu pôte ca de vie să o moștenescă, și pricina de care se jăluiesce. fiind a mumei lui, el nu are a face, căci cum țicem, mună-sa trăesce și ea are a arêta și a provalisi de are a țice cevași, iar nu jăluitorul. — 1803 Octombrie 28.

Cod. XXXVII, fila 2 verso.

Reclamațiunea pentru o casă desființată în interesul public al apărării unei țeri în timp de resmeriță :

În Constandin Alexandru Ipsilant, Voevod i gospodar.

Cu cale fiind anafora ce ne face Dumnéluî vel Logofet, și poruncim Domnia mea, ca de la negustorii Raelé să aibă a împlini Zapciul cel orânduit, dela fiteș-care, acest analog de bani, iar dela negustorii sudiți, orânduim pe Munsiu Cocsu ca dela fiteș-care prin sciroa cinstitei Aghenții, să împlinescă acest analog de bani. — 1803, Septembrie 30.

Cod. XLVI, fila 62.

Prea Înălțate Dómne,

Cu plecată anafora însciințăm Înălțimeî talo, că în luminata hotărîre Înălțimeî tale, ce s'aũ dat la trecuta lună a lui August, pentru casa lui Tânasie Boiangiu, ce este lipită de zidul mănăstirii Sfintului Gheorghe Nou, și în vremea *rêvrătirii s'aũ stricat pentru Diafendipsis al mănăstirii* și a celor ce a avut lucruri spre pază acolo în mănăstire, se cuprinde ca talerî 978, ce s'aũ prețuit de Maimar-Baş, să se facă în două, și o parte să o plătôsă mănăstirea, iar o parte să o plătôsă toți câți aũ avut bolți cu lucruri și cu mărfuri înlăuntrul mănăstirii, cu dréptă analoghie, care analoghie să se facă prin mine plecată sluga Mării tale, făcându-se urinare aceștiî luminateî Mării tale hotărîri. Egu-menul aũ și plătit pe jumătate talerî 489, iar pentru cei ce aũ avut bolți cu mărfuri și lucruri acolo în mănăstire spre pază, cerându-se dela Egu-men foie anume, a și dat pe cei ce mai jos se arată, care aũ bolți, și se adună în sumă 46, 'î-am chemat cu Zapciul cel orânduit pe unîi dint'r'înșiî și le-am arêtat luminata Mării tale hotărîre, țicând că orî ei dintre sineși să facă analoghie de voesc, sau să le o fac eũ, și unîi dint'r'înșiî fiind sudiți, alții raiale, de o cam-dată s'aũ împotrivit, mai pe urmă aũ țis că să-și lea séma, și iarășî aũ țis că vor să dee jalbă Mării tale, însă la pricinuirea lor de împotrivire nu am găsît nici un temei vrednic, și după ce li s'aũ dat peste o lună de țile îngăduială,

nicî un fel de urmare n'aŭ făcut, așa dară urmând luminatăi Mării tale porunci, am făcut eu analoghie, și ajunge pe fie-care boltă la acest ajutor talerî decece bani 75, pentru care să fie luminata porunca Înălțimeî tale, ca pe sudîți prin Marafetul cinstiteî Aghențiî să-î apuce să împlinescă, cum și pe raiale să-î apuce iarăși Zapciul a implini, fără de a le măi asculta cuvânt de pricinuire, ca să se dea Boiangiului spre a lua pricina isprăvire, — iar hotărîrea. — 1803 Septembrie 30.

Isaac Rolet, vel Logofăt.

Raialele ce ține bolți

Theodor Bogasieru,
Soția lui Voicu Băcanu,
Altân Arménul,
Ión Efstatiu,
Hristea Bogasieru,
Agop Arménul,
Hagi Ión Lipscanul,
Mihale Gheorghiu,
Hagi Teodor Bogasier,
Mincu Bogasieru,
Nicolae Băcanu,
Zamfir Brașovénu,
Gheorghe Lipscanu,
Constantin Brașovénu,
Vartan Arménul,
Hristea Bogasieru,
Vasile Bogasieru,
Dimitrache Bogasieriu,
Voico Cofetariu,
Stoica Bogasieriu,
Nica Cerven Bodală,
Dobre Cofetaru,
Constantin Costea,
Theodorache Cofetaru.
Enciul Cofetaru,
Paraschivu,
Ión Bogasieru,
Theodosie Bogasieriu,
Răducan Nicolae Lipscanu,
Theodorache,
Grigorios Bogasieru,
Popa Hriso.

Sudîți ce au bolți

Vasile și Constandin,
Gheorghe Șerban,
Panait Mihail,
Vasile Rechea,
Constandin Civara,
Mușat Brașovénu,
Dan Brașovénu,
Ión Marco Brașovénu,
Gheorghe Brașovénu,
Apostol Gheorghiu Brașovénu,
Toma Brașovénu.
Radu Catana Brașovénu,
Toma Nicolau,
Ión Brașovénu.

Câte-va procese curioase, grafiări, hotăriri, etc.

În 20 Septembrie 1799, departamentul raportează Domnitorului :

Semnații Nicolae Stolnicul, Antonie Fotino, Ștefan Medelnicer, Scarlat Romanescu, Răducanu Orăscu Pitar și Diamandi Pitar,

Că s'a-î înfășoșat la judecată Drăgan Vizitiu cu cucóna Luxandra Caramanlika care l'a fost tocmit câte cu 20 parale pe ȃi și că nu 'i-a-ŭ plătit, ba încă l'a-ŭ și bătut și pe el și pe o fiică a lui.

Pentru o daraveră de 3 taleri și 15 parale, intervine justiția departamentului, ba chiar și a divanului la 4 Octombrie 1799. Semnați Nicolae Brâncovenu, vel Logofet, Constantin Filipescu, mare Vornic, Scarlat Câmpineanu, mare Logofet, Constantin Știrbei, mare Vornic și Crețulescu mare Vornic. Procesul dură până în 1800. Cucóna Luxandra pretinde, că a-ŭ insultat'o fata jăluitorului Drăgan, Stana, care fată este cărciumăresă.

Departamentul judecătoresc și Divanul propun Domnitorului, ca cucóna să plătescă datoria ciar pentru necinstea ce 'i-a-ŭ făcut Stana, să fie luminata poruncă a Marii tale cătră Dumnelui vel Spătar, ca acolo, la fața locului, unde a-ŭ ocărit'o sa se certe Stana cu bătaie, spre pildă și înfrânarea altora.

Alexandru Moruz aprobă anafora.

Cod. XLII, fila 84

După jalba Frosinei soția lui George Bairacturu, Domnitorul Alexandru Moruz, la 8 Martie 1800, iară dela Ocnă, la care ora osândit fără de soroc, pe soțul ei, pentru că a-ŭ rānit cu pușca pe un Nefer tovarăș al se-ŭ «cu pornire spre a săvērși ucidere, în vreme când se întorcea dela Afumața, fiind merși împreună cu Măria ta, cel rānit rămāind sacatefsit». Domnitorul pune rezoluțiune de ertare în 8 Martie 1800 pe anafora semnată de Dimitrie Ralet Spătarul și a judecatorului Spătăriei, Teodor Fotino.

Cod. XLII, fila 239.

Anafora din 1800, Martie, relativă la clironomia și datoriile răposatului Alecu Văcărescu.

Se constată că are 73,593 taleri datorie.

O comisiune, compusă din Constantin Filipescu vel Vornic, Radu Goleșcu, Isaac Ralet, vel Vornic și Ioan Florescu, regulază afacerea acestei clironomii încurcate și propun să se plătescă cu încetul din arendarea moșiilor și orindnesc și suma necesară pentru creșterea copiilor, cum și îndestularea cu lipsurile de zestre a soției răposatului, Elena.

Resoluțiunea domnescă, din 14 Martie 1800, interesază istoria familiei Văcărescilor.

Cod. XLII, fila 241 verso.

La 22 Noembrie 1799, Constantin Filipescu, Isaac Ralet, mare Vornic și Ioan Florescu, mare Vornic al Obștirilor, arătă lui Vodă «pentru casa răposatului Alecu Văcărescu, că dă bănuială că ar fi hrăpitate lucruri și juvaere de către unii alții, cum și asupra datornicilor este bănuială, că unele din datoriile, le-ar fi plătit» Se cere o carte de blăstăm pentru aflarea adevărului. Domnitorul aprobă în aceeași zi, să se dea de la Mitropolit cartea de blăstăm cerută.

Cod. XLII. fila 100.

O anafora și o rezoluțiune din 1800 Martie 20, relativă la o nouă reclamațiune a Ecaterinii, soția lui Enache Vacărescu, cu referință la împărțirea locului de case între dânsa și Alecu Văcărescu.

Cod. XLII, fila 250.

Anafora din 21 Martie 1800, a celor 4 vornici, cu referință la vinderea din averea răposatului Alecu Văcărescu și la pretențiile Domniței Elena Văcărescu, în referință la țigani și la un loc de casă, scos în vîndare.

Domnitorul dă în 12 Aprilie 1800 rezoluțiunea împotriva acesteia.

Cod. XLII. fila 236.

După jalba Vătafului de visterie Marin, cei patru Vornici mari, Filipescu, Radu Golescu, Isaac Ralet și Ioan Florescu, arătă Domnitorului, cu anafora din 5 Martie 1800, că popa Iordachi Macariu, a cumpărat la mezat arenda moșiilor casei răposatului Alecu Văcărescu, în taleri 20.500, pe 5 ani și avînd să ia și el datorie de la răposatul, taleri 7815 «sunt a se ține în sémă, care după dreptate se cuvine ca și el se răspundă drépta zeciuélă Zapciului, însă nu la toți banii cumpărătorii arendeii, ci numai pre suma datoriei, care are să ia părîtul, avînd numitul jăluitor totă dreptatea la acésta, ca unul, ce este rînduit de Măria ta Zapciu asupra tuturor pricinilor casei și a datornicilor sirguitor și siluitor, spre împlinire fiește-căruia, trepădându-se și ostenin-du-se de atâta vreme».

La 31 Martie 1800, Domnitorul aprobă anafora.

Cod. XLII, fila 233.

Anafora lui Dumitrache Ghica Ban. și Dumitrașcu Racoviță Ban.

Am vădut acésta jalbă, ce aî dat Măriei tale, Serdarul Nicoli, pentru care arătăm Înălțimei tale, că după moartea răposatului Vistier Ienache Văcărescu, fiind noi orînduiți dimpreună cu prea sfințitul părintele Mitropolit și alți boieri, pentru împărțela averei răposatului la moștenitorii săi și fiind răposatul dator, la unii-alții, între alți datornici a fost arătat și jăluitorul, dicînd că în vremea, când lipsea de aici, fiind dus la Silistra cu slujba domnască, a trimis răposatul de i-a luat șase telegări vineți, făgăduind că-î va plăti,

și că după ce a venit de la Silistra, a făcut și cerere și i-ar fi făgăduit răposatul ca să-i plătească, dar după puține zile bolnăvindu-se și murind, răposatul n'a apucat a-i da nici un ban. Pentru care în catastichul ce s'a făcut de datornici, carî aveai să ia de la răposatul și s'a dat la sfânta Mitropolie spre a li se plăti dintr'ale răposatului, s'a fost pus și jăluitarul a i se da pentru acei telegari, taleri șase sute; dar în urmă dând jalbă la Domn, că nu este mulțămît pe acest preț și mai arătându-se și alți datornici, ce nu erau intrați în catastich și fiind-că averea răposatului atunci se împărțise, au fost rămas ca acele datorii ivite în urmă câte se vor dovedi bune, să se împlinescă din partea sufletului, ce se afla atunci la mine Banul Ghica, dar n'a apucat a li se face nici o împlinire, fiind-că acea parte a sufletului, s'a dat la sfânta Mitropolie și noi nu ne-am mai amestecat.—1800 Februarie 21.

Hotărîrea lui A. Moruz.

Poruncim Domnia mea Prea Sfinției tale Părinte Mitropolit, din banii părții sufletului răposatului Vistier Ienache Văcirescu, să se plătească jăluitarului Nicoli Serdar taleri 300, ce are se mai ia cusurul din taleri 900 prețul acestor telegari.—1800, Februarie 25.

Cod. XLII, fila 223.

În Alexandru Constantin Moruz Voevod i gospodar

S'a cetit înaintea Domniei mele anafora ce ne face prea Sf. Părintele Mitropolit, și cu Dumnelui vel Vornic al obștirilor pe care o întărim. și poruncim, ca dându-se fițeș-căruia zapisele i răvașele mortului ca să-le păstreze la lada Epitropiei. — 1800, Septembrie 21.

Cod. XLIII fila 145 verso.

Prea Înălțate Dómne,

Insciințăm Înălțimei tale, ca la 21 ale trecutului Iulie prin luminatul pitac ni se dă în scire pentru Partenie pro-Egumenu Znagoven, cum că ș'a dat obștósca datorie, și ne poruncesci Înălțimea ta, ca să orânduim două ómenî, unul din partea Mitropoliei și altul din partea Epitropiei, să facă catagrafie de orî-ce avere se va gasi a acestui răposat, în care catagrafie să se arête și suma banilor ce sunt hotărîți de Măria ta a se plăti răposatului de la cel de acum Năstavníc al mănăstirei Znagov, cum și tóte datoriiile orî câte va fi mortul dator, și după ce se va scóte mai întěiú trebuinciósa cheltuială a pogribăniei, pe cât se va găsi cu cale, apoi să se adune și datornicii, și făcându-li-se cunoscut rămasul răposatului, să ne silim a le face vre-un *sulf*, arătând și Înălțimei tale în scris cu anafora; decî următorî fiind lumnatei poruncî, am orânduit ómenî de au facut catastih rămaselor mortului, care rămasuri aflându-se nisce cãrpături vechi și

sparte, s'a dat de s'a vîndut cu mezat, și banii ce a prius, împreună și cu cei hotărîți de la Înălțimea ta, care i-ați și împlinit Vétavul de paharniceii, i-am alăturat făcându-i tot o sumă, am adus apoi și pe datornicii cei cu amaneturi, și plătindu-le deplin li s'a luat de la mîna, și vîndându-se s'a alăturat lângă cea-l-altă pereusie, (iar datornicii cei fără de amaneturi au rămas să-și iae banii după analoghia ce va ajunge pe fieșce-care) am scădut apoi și condeile celea cu cuviință și după orînduirlă, și ceea-ce au rămas pereusie curata așternem socotela mai jos, ca să se vadă de Înălțimea ta; tot rămasu mortului este za taleri 1538 banii 102; iară datoria pre cât s'a putut afla și și s'a arătat pînă acum cu zapise bune și răvașe ale răposatului, după diată, și afară de diată s'a adunat taleri 2577, banii 18; care analoghindu-se cu avutul, se cuvenea să ȝea fieșce-care datornic drept taleri 23 banii 2; pentru care să bine-voesci Măria ta a se da luminată poruncă de slobozenie, ca să se plătescă datornicilor, și să li se ia de la mîna zapisele și răvașele ce le au de la răposatul și să se puie în păstru la lada Epitropiei, spre a fi sciută pricina în vremei cuviințioșe, în ce chip s'a urmat și s'a desfăcut; de acosta arătăm Măriei tale și cum va fi luminată poruncă. — 1800, August 30.

Dositeiă al Ungro-Vlahiei, Matei Fălcoianu vel Vornic al obșturilor.

Pereusia răposatului.

Taleri	Bani	
411	99	După vîndarea lucrurilor răposatului bez 4 parale la lei ce le-au luat Starostea cu Zapciul, după orînduială.
1708	—	Cei cari din poruncă i-au împlinit Vétavul de paharniceii de la năstavniciii mînaștirea Znagov bez taleri 228 ce i-au oprit Zapciul pentru deciuiala și cheltuiala Anaforalei, de peceto.
1819	99	
34	3	După vîndarea amaneturilor răposatului ce s'a scos de pe la datornicii.
		Taleri Bani
		5 3 De pe o farfurióră argint prost dramuri 33 po parale 6.
		5 — De pe o pereche pafale aramă poleită cu colan ponosit.
		20 — De pe două petrahire vechi cu fir.
		4 — De pe o pereche pafălușe mici próste cu colonaș vechi.
1853	102	34 3
315	—	Se scade
		Insă :
		30 — Lui Anastasie Postelnicel, și s'a luat amanetu : 2 epitrahire, 1 colan cu 2 pafălușe tumbac poleit cu colan vechiu și o farfurióră argint prost.

Taleri Bani

- 5 — La părintele Dionisie cu amanet 2 pafталуțe argint prost cu colan mătase vechi.
- 10 — La egumenul Nucetenu cu amanet nisc: cărți.
- 30 — La Teohari negustor cu amanet un ceasornic de aur al Polcovnicului Erdonița ot Radu Vodă.
- 30 — La dohtoru Marco cu amanet un 'gear tot al numitului polcovnicel.
- 50 — La Ene Stegaru cu amanet o suia *matostat*.
- 30 — Simbria la 2 slujnice.
- 100 — Pogribania cu pomenirile până la un an.
- 10 — Un sărindar.
- 20 — Havaet anaforalei de acum, de scris și de pecete.

315 —

- 1538 102 rămân pereusie curată, ca să se împartă pe la datornici, ce se vöd arătați înainte pe anume cu suma banilor ce are să ia fieșce-care și cât, că nu vine după analoghie ne ajungându-se avutu să li se dee dreptul pe deplin.

Dreptul ce aü să iae datornicii atât după diată, cât și afară de diată, după zapisele ce aü.

Cât li s'aü cuvenit a lua după analoghie.

<u>Taleri</u>	<u>Bani</u>		<u>Taleri</u>	<u>Bani</u>
600	—	Dumnélui Paharnic Vintilă	357	60
400	—	Hristea Gheorghiu.	238	40
120	—	Dumnélui Cluceru Comăneanu, bez taleri		
		80 ce aü dat în doui telegari.	71	60
50	—	Ión Catopulea	29	105
60	—	Dumnélui biv vel Vornic Radu Golescu	35	90
200	—	Grigorie Bujoreanul.	119	60
20	—	Dumnélui Pitaru Dumitrache Schiliță.	11	110
64	—	Neagu Lipscanu.	38	16
23	60	Petre Cojocaru.	11	118
45	—	Egumenu ot Sf. Ioan.	26	97
25	60	Polcovnicu Ionița ot Radu Vodă.	13	49
50	—	Vemeșoia a Vameșului Mihalache	29	105
30	—	Dascălu Hristodor ot Vorn. Grădișteanu.	15	105
5	—	Doctoru Pascale.	2	117
4	—	Polcovnicul Diamandi	2	46
40	—	Părintele Egumen Mihaliot Chiril.	23	100
50	—	Sfinția sa părintele Vlădica Ileopoleos.	29	105
50	—	Părintele Troados.	29	105

Taleri	Bani		Taleri	Bani
70	—	Părintele Egunen Văcăreștenu Nicodin.	41	95
5	—	Dumnolnî Serdaru Brezoianu.	2	117
150	—	Vasile Brașoven.	89	75
5	—	Stanca soția lui Ene Spătaru.	2	117
10	—	La părintele Duhovnicu sâi.	5	117
100	—	La Andronache biv Logofet za Taină Habudeanu sin popa Filacton.	59	90
15	—	Stefe Vineșanul.	8	112
15	—	La Logofetu Ionișă de Divan.	8	112
123	18	Paraschiva Băcanu.	71	48
250	—	La Dumnolui Dohtorul Silvestru din taleri 550 câte taleri 300 se vëdu in dosul zapisului dat.	149	45
2.577	18		1.531	116
		Iară aceștia nu s'a putut împărți	6	105
			1538	102

Cod. XLIII fila 146.

Iw Alexandru Constantin Moruzi Voevod i gospod.

Nicolae Șătraru Marghiloman, neremâind odihnit nici la acestă anafora a Dumnolor velișilor boeri, s'a i înfașat la Divan înaintea Domniei mele, cu Costea Clucerul, undo din cercetarea ce făcum și Domnia mea pricinei, am găsit fără de cuvânt cererea ce face Marghiloman, de a i se da jumătate dintre cele 12 pogone de vie ot Verneșci, i dintr'acea atreia parte din moșia Verneșci, pentru că nici însuși nu tăgădui că diata și condichelul ce ai făcut aceia răposată Cioranca sunt unite amëndouă, și cum că toate cele lăstate lui, de aceea răposată Ciorancă prin diata ei și le-am luat deplin, cum și moșia din Verneșci nu tăgădui că este lăsată de acea răposată prin diata ei, pentru chivernisirea bisericeii de acolo, care acea chivernisire a bisericeii să și ține de Costea Clucer până acum, cheltuind de ai merimitisit casa și biserică, cum și alte namești făcând înprejur, așisderea și pentru acelea 12 pogone de vie, iarăși nu tăgădui Marghiloman, că fiind lăstate de răposata tot printr'aceeași diată, ca să se vîndă, și să se dee pentru facerea pomenirilor ei, Costea i-ai făcut pomenerile ei până la 7 ani, fără numai pricinui dicend că să arête Costea socotelă prin jurământ de câtă cheltuială a făcut, și câtă datorie a mórteii a plătit, și să întorcă și el banii pe jumătate ca să se stăpânescă împreună moșia, i via cu nameștiile lor pe jumătate, mai adăugând a dice, că cele mai multe din pomenerile răposatei aceia le-ar fi făcut Cârlova, iară nu Costea, ale căruia pricinuiră le găsim Domnia mea deșarte și cererea lui nedreptă, căci pentru moșie nu pôte el a strămuta orânduiala dietii, ci trebuie

să se urmeze după cum însuși aceea răposată a rânduit, adică venitul acei moșii să fie pentru chivernisirea bisericeii de acolo, și epitropia și purtarea de grijă să o aibă vară-sa Stăncuța soția Costii, după care și rea îi este cererea de socoteli împotriva dieții, așisderea și pentru vie, de vreme ce aceea răposată a lăsat-o ca să se vîndă, și să se dea pentru pomenirile ei, și fiind-că pomenirile nici însuși Marghiloman nu tăgădușce că le-au făcut Costea până la 7 ani, și a ținut via drept cheltuiială pomenirilor, bine a stăpănit Costea acea vie, și bine s'au dat zestre fetii Costei, și Marghiloman de dice că la pomeniri ar fi cheltuit mai mult Cârlova, acesta nu este dava a lui, ci este a Cârlovei, carele de ar fost precum dice Marghiloman, ar fi putut Cârlova să facă dava, în vreme cât a trăit până la mórtea lui, iară Marghiloman de vreme ce întru întěiași dată nu s'au amestecat, nici la facerea pomenirilor, nici la plata datoriilor, nici la cheltuelile judecăților, ci au tras Cârlova și Costea cu soțul acei răposate, ci s'au mulțămuit de și au luat legăturile sale după diată, și au tăcut până acum, nu are nici o dreptate la cererea sa, și anafora aceasta a Dumnélor veliților Boeri, fiind dréptă și cu cale, o întărim întru tóte, și hotărîm, ca după cum să cuprinda mai jos așa să se urmeze.— 1801, Iulie 29.

Cod. XLIII, fila 499.

Prea Înălțate Dómne,

Pe acósta aluturată anafora a departamentului nerémăind Șătraru Nicolae mulțămuit, din luminată poruncă orânduitul Zapciu l-au înfățișat înaintea noastră cu Clucer Costea, dicénd că avénd o rudă a Dumnélor, pre răposata Maria Cioranca Sărdareasă, și pre lângă alte legaturî ce le-au lăsat prin diată, i-au lăsat 12 pogóne de vie lucrătóre în Dealul Verneșilor, cu casă și cu pivniță de peatră și altă casă de peatră cu al treilea parte de moșie din Verneșei, și câte-va oca aramă și cositor tipsii, și tóte acestea le stăpănesce pârătul în silă, de care cere și jăluitorul, ca să iae pe jumătate, față fiind și pârătul Clucer, ne arată o copie, atât după diata Mariei Cioran, cât și după un Condichel al dieții, fiind adevărit de răposatul Mitropolit Cosma, încă de când se afla Episcop al Buzéului, care diată se vedu cu létul 1780, Maii 4, scriind pentru a treia parte din moșia din Verneșei, i casele cu chiliile, că le lasă soțului său, ca să șadă, să se chivernisescă cât va avea viață, iară după mórte să rămăe de chivernisela bisericeii ot Verneșei din Focșani, de unt-de-lemn și altelo ce vor fi trebuință, lăsând-o acesta sub purtarea de grijă a vară-se Stăncuța soția pârătului Clucer, i acelea 12 pogóne de vie din dealul Verneșilor împreună cu altele le lasă să se vîndă pentru căutarea sufletului, împărtășind din alte rēmasuri și pre rudele lui și la orânduiala dieții lasă Epitrop pre părintele Episcop Buzău și pre vară-sa Stăncuța soția pârătului; vedjurăm și codichilul dieței cu létul 1786, Septembre 8, ce l-au mai făcut pentru nișce prisos de perensie, orânduind unde să

se dee, și cum că de i se va întempla sfârșit în București, ȕice să o îngrópe la Colța, lăsând Epitrop pentru căutarea sufletului pre Constandin Peșea în locul veri și Stăncuța; după care răspunde pârátul Clucer, că murind acea rēposată a plătit destule datori, i s'aú luat și după pára bárbatului sēú Stefan Cioran, mulți caú, în ȕilele rēpositului Mavroghene, i-aú facut și pomemirile până la 7 aú Dumnéluú împreună cu Ionița Cârlova, și cu voia chiar a párintelú Episcop aú fost încarcaú ca să urmeze cu plata datoriilor și a pomemirilor, fárá de a nu înstáina din cele mișcátóre lucruri, ci să le stápanésca Dumnélor, ca un neam, fácénd destulá cheltuiálá și la chiverniséla bisericeú ot Verneșci. Deci fiind-cá jáluitorul Șátrar, după întrebarea ce s'aú fácut de noi, tóte logaturile după diatá și le-aú luat el, și moșia de la Verneșci fiind datá cu diatá pentru chivernisirea bisericeú ot tam, nu póte nici unul, nici altul să o strámute cu schimbarea stápanireú, ci după diatá gásim cu cale, să fie sub pástrarea de grijá a Stáncuței soția pârátuluú și a clironomilor ei, aseménea ȕicem și pentru acele 12 pogóne de vie, fiind-cá clironomiú aú ímplinit pomemirile, aú platit datoriile, cum nu pot tágádui nici Șátrariu Niculae, urmézá să aibá pârátul Clucer tótá pacea pentru cererea vieú, care ne-am indestulat că s'aú fost dat și zestre de Cârlova unei fete a pârátuluú Clucer, iar pentru nișce tipsii de aramá și cositor, ce máú ȕice jáluitorul că le ar fi stápanit pârátul, mácar că nu se vede în diata rēposateú aretate de a fi perousio, dará Clucer i dete voie, ca orí când le va dovedi jáluitorul, că din avutul rēposateú sunt acest fel de lucruri în stápanirea sa, să și le iae fárá de nici un cuvént de pricinuire; la care rēniase și jáluitorul mulțáunit; iar hotáirirea...—1801, Iulie 18.

Vel Ban Bráncovén, vel Vornic Știrbeiu, vel Vornic Cámpeianu, vel Vornic Vácárescu. biv vel Cámínar Nestor.

Cond. XLIII, fila 299.

Femea care calomnieaza «ipochimene» ce nu sunt de seama ei, că aú fost în relațiuni cu ea, se cértá cu pedcapsá:

Ió Miháil Constantin Suțul Voevo-l. i gospodar

Poruncim Domnia mea sá fie apărat și ne supórat Androne biv vel Vameș de pira acesteú nuúorú, pe care ea pre o noastámpárátóre și obraznicá, ce fara de sfiálá și fárá de rușine îndrasneșce a-și aréta netrebniciile oú prin jalbí către Domní, după ce s'aú și isbránit odatá prin zapisul ei poruncim Dumnéluú vel Spátar să o ridici de aici din politie și să o isgoneșci afará.— 1802, Martie 13.

Cod. XLIV, fila 197 verso.

Prea Înálțate Dómne,

Urmátoriiú fiind luminateú Márieú tale porunci, ce ni se dá la acóstá jalbá, arétám, că acóstá priciná încă de la lét 1799, Noémvre, cercetáundu-so de noi

după asememea jalbă, ce ne fusese dat jăluitoăra atunci, s'aŭ dovedit tôte arătările ei ne adevărate, și viețuirea ei scârnavă și necinstită, dară pentru ca să nu mai catigorisescă numele pârâtului, fiind om cinstit, și mai vêtos pentru a ei scăpătăciune, 'l-am fost parachinisit de i-a dat taleri 100, ca o milostenie, precum mai pe larg pliroforie veî lua Măria ta din chiar al ei zapis ce aŭ dat atunci, acum ea se vede că deși va fi avut vre-o greșelă pârătul cu dînsa, cu tôte că aŭ tĂgăduit el atunci la cercetarea ce am făcut, și cunoscându-l pe dînsul cu putere de chiverniselă și om cinstit, socotind iară că cu acest fel de porniri, 'l va înfricoșa de a-î da orî când îî va cere de cheltuială, ca să nu-și strice ipolipsis, de aceea, și nu găsim cu cale cererea ei, mai vêtos împotrivă dicem, că uneia ca aceștia, ce defăiméză ipochimene *asemenea cinstite ce nu sunt de otriva ei, i se cuvine și certare*, ci acêsta rĂmâne la luminată hotărîrea Măriei tale, a i-se da nizamul cel cuviincios.— 1802, Martie 10.

Dositeiă Mitropolitul

Către cinstitul Consulat al ImpĂrĂteșcei Curîi Ruseșci.

Dela Logofeția mare a Principatului Valahiei.

Se face cinstitul Consulat înșciințare, că după jilba ce aŭ dat Mihache Mastrapa suditul Rusiei, prin cinstitul Consulat pentru *unchiu'so* Panait Arnăut, ce în vremea *răsvătirii Bucureșcilor a împușcat pe fratele numitului Mastrapa*, cerënd a se aduce acest Arnăut în cercetarea judecătii, aŭ dat Măria sa prea înălțatul nostru Domn Principul Valahiei îndestulate porunci, ca să găsească acel Arnăut, și verî de unde va fi sa se ridice și să se aducă în judecată, după cari porunci s'au făcut tôte cercetările, și nicăiri, nici aici nu s'a găsit, pentru care s'a și luat pliroforia că este fugit la Țarigrad; decî pentru acêsta avem cinste a rĂspunde cinstitului Consulat, că acest numit Arnăut nici nu se află nicăirea și că este fugit la Țarigrad.— 1803, Ianuarie 4.

Neașul Dodan, i Ioan Șainoiul și Șerban Sin Dragu cu cetașii noștri Ne-goșani din sud Buzău, jăluim Măriei tale, că noi avënd moșie de Descălecătore la satul Nogoșani plainl Părscovului din sud Buzău, din care moșie aŭ vîndut părinții noștri stănjeni 3656, la un Mănăilă biv Clucer, pe care la mărtea sa aŭ dat Danie la sfânta Episcopie Buzău, și din sunt acum patru anî prea sfînția sa părintele Episcop avënd a'și deosebi partea dintre a noastră, au luat boeri hotarnici pe Dumnelui Clucer Costea Iliăș, și pe Vistieru Dinu Vernescu, cari mergënd la fața locului, dupa semnele ce le avea în ocolnica noastră, aŭ facut perierghie la tot cuprinsul moșiei, iar la mijloc despre amedă și avënd noi o bucată de loc cu liveci de pomi și cu vre-o deco case pe dînsa, care de vre-o câți-va anî ni s'au impresurat de un Ienache Logofet, Clucer Iliăș, i Șerban Antonesc, ce sunt și ei cumpĂrători de la moșnenii Tărgoveni și se vecines

cu moșia noastră Negoșani drept acel loc. avem în Ocolnică un semn ce-î ȋice Peatra Oncii, care acel semnu nu este peste acea bucată de loc, ci acel loc r emine în r oșia n ostră, și la hotărnicie pentru ca să  nșel am Episcopioa, n'am ar tat acel semn cum că este pre acea bucată de loc, că atunci ar fi intrat și acela în partea Episcopioi, ce am socotit că r m ind ne luat ge Episcopioe, să-l luăm noi, acum Antoneșcii nu ne îngăduesc, ci în silnicie vor să-l stăpânescă tot ei, ei fiind că noi suntem în pricina de judecată cu Dumn lui Cluceru Costea,   ginere-s u Dumn lui Snger Nicolae Greceanu, iarăși pentru nișce petice de moșie la cari s'au or nduit hotarnici Dumn lui Căpitan Costache Lupul,   V taf Petre de plaiu Perșcovului, ne rugăm Măriei tale, să fie luminată porunca tot către Dumn lui să ne cerceteze și ac st  pricin  prin carte de bl stem asupra T rgovenilor, de la care au cumpărătore Antoneșcii, ca să ar te pe unde le au fost st p nirea, și descoperindu-se dreptatea, să rămie acea bucată de loc bună a Episcopioi, ca să eșim din păcat, iară de vor pricinui Antoneșcii cu prepunere asupra semnelor, că nu se pot dovedi, atunci fiind că moșia Dumn lor hot rit  și știută suma stânjenilor ce au, să se facă cerere de boerii hotarnici, ca să le împlinescă suma St njenilor ce li se coprinde de hotărnicie, și așo se va vedea prisosul ce în silnicie s'au copleșit, care prisos fiind luat de noi cu înșelăciune dela Episcopio, precum mai sus ar t m, iarăși la Episcopio a se da, ca să eșim din b nnial , și ce va fi mila Măriei tale. — 1801, August 24.

Cod. XLIII. fila 463.

Dumn ta Vel. Logof t de țera de jos să cercetez  jalba aceasta.

(Sig. Domn.)

 w Alexandru Constantin Moruz, Voevod   gospodar Zem Vlahiscoe.

Cu or nduial  fiind anaforoa care face Dumn lui vel logof t de țera de jos, poruncim Domnia mea Domn voștr  ispravnicilor județului sa aveți a face urmarea ce se coprinde mai jos. 1801, August 28.

Prea  nălțate D mne,

După luminata porunca Măriei tale am teorisit jalba aceasta, și de vreme ce însiși j luitoarii aceștia arată, că acel codru de loc este al sfintei Episcopioi Buzeu, care codru de loc ȋic că 'l-au t inuit la hotărnicia moșiei Episcopioi ce s'a făcut de sunt acum 8 ani, ne vrându să-l ar te ca este al sfintei Episcopioi, ca sa-l pot  st p ni ei, precum că 'l-au și st p nit do la acea hotărnicie  nc ce, și tocmai acum c nd pretinderisec Antoneșcii acel codru de loc a-l lua în st p nirea lor îl arată, că este al sfintei Episcopioi, ca sa iasă ei de subț păcatul  nșel ciunei ce au făcut Episcopioi, la care ac sta p r  a lor ne fiind aici față și p r ții Antoneșcii ca să cercetez pricina, și ca să-y v đ de este precum arată ei, sau nu, găsesc cu cale să fie luminată porunca  nălțimei Tale către Dumn lor

Ispravnicii județului, să aducă față înaintea Dumnélor atât pre pîrâții Antoneșci, cât și pre cei Târgoveni, de la care aŭ cumpărătore Antoneșci ca să-î pue față cu jăluitorii aceștia, unde să fie și vechilul sfinții sale Episcop, și așa de față cu toți aceștia să cerceteze pricina întei dumnélor, atât prin judecată, după scrisorile ce arată jăluitorii că ūa și o parte și alta, cât și la fața locului cu boerimea și ceruți și primiți de toți prin carte de blăstem asupra Târgovenilor pentru vechea stăpânire, și de se va dovedi că acel codru de loc este al sfinței Episcopii, pre cum arôtă jăluitorii, și rêu il pretendisesc Antoneșci să-l dee în stăpânirea Episcopiei, lipindu-l lângă ceea-l-altă moșie a Episcopiei, unde să pue semne și peatră hotar, și să dee și carte de alegere pre îndreptarea ce vor face, ca să lipsésca pricina dintre dênșii, seau fiind într'alt chip pricina, și ne odihnindu-se de acolo vre-o parte, peatra să nu pue, ci numai semne, și cu alegerea boerinașilor din fața locului, cum și cercetarea lor în scris ce vor face, să-î trimiță la luminatul Divan Înălțimii tale, cu o ți rânduită de soroc în scris, iar hotărîrea.....—1801 August 27.

Constantin Crețulescu vel Logofăt.

Cod. XLIII fila 453.

Poruncim Domnia mea, *Munsi Coksă*, ca sa împlinesci dreptul jăluitorului de la acei ce vor fi datorî, iar care va ȕice că are împotriva a răspunde, să-î înfățișezi la Dumnélor veliți boeri, ca să cerceteze pricina prin judecată și să ne arate în scris prin anafora. Iar pentru al douilea provlină a jăluitorului, să mergi la cinstita agenție (агентствѣ), să faci arôtare de acosta, spre a se pune la cale.—1813 Oct. 29.

Cod. XXXVII. fila 3.

Iw. Alexandru Constantin Moruz Voevod

Orânduim pe sluga Domniei mele căruia îi dam acosta Domnésca noastră volnicie, să mörğa, și prin marafetul ispravnicilor județului, să apuce pre numiții vătași a împlini de la dênșii acostă rămășiță de șindrila. . . . — 1801 Martie 14.

Cod. XLIII, fila 248 verso.

Prea Înălțate Dómne,

Cu prea plecata mea anafora arêt Înălțimii tale, că încă de la Septembrie al trecutului an 1799, am tocnit 400 mi șindrila de brad, cu amëndouî vătași de plaiu din Sud. Saac însă cu Vătav Andrei ot plaiul despre Buzeu, și cu Vătav Moise ot plaiul Teleajenului, dându-le de atunci toți baniî deplin după toceală, ca în primăveară să-mi trinita tötă suma șindriile la grădina mea de aici, din care sumă nu-aŭ trimis Vătav Andrei 157,400 nu mai rênâind rămășiță 42,600. Așisderea și Vătav Moise mî-aŭ trimis 114.400 și au rômas rămășiță

85.600, ei fiind-că această rănușită nu poeî nici într'un chip să o scot de la numiții vătavî, și io le-am plătit de atunci toți banii deplin pre patrî sute de miî șindrilă, mă rog Mării tale, să fie luminată poruncă cu Mum-bașir orânduit, ca prin marafet Dununelor boerilor ispravnicî ai județului, să se facă trecil de la numiții vătavî această rēmășiță, iar anii Mării tale să fie de la Dumneșeii îndelungați întru fericire.

Al Măriei tale prea plecată slugă, Nicolai Brancovėnu vel Logof.

În Alexandru Constantin Moruz Voevod i gospodar.

Cinstit și credincios boerul al Domniei mele Dumneța biv vel Bane Caragea Epistatul al Agiei, am vėđut Domnia nea anaforaoa ce ne faceți, și poruncium Dumneului ca să i se facă pedėpsa bătăii la Agie, și ce cheltuială va fi pricinuit celui junghiat pănă a se viudeca să plătėscă tatăl lui Ioniță, și apoi fiind ca și tată-sėu cere surghiunlucul, lui, poruncium să se triniță la mōnastirea Mărgineni.—1801, August 14.

Cod. XLIII. fila 441 verso.

Prea Înălțate Dōmne,

Cu prea plecată anafora înscințăm Măriei tale, căla 14 ale trecutului Iulio un Ioniță băiatul unui Costandin Cojocarul din nahalaoa Apostol, vėrsta lui de 12, anî a lovit cu cuțitul pe un alt băiat anume Dinul al unui Petre Dulgheru, întru atăta în cât a pătimit băiatul ca douė sėptėmănî căutându-se cu doctorul în așternnt, cu cheltuiala stăpănă-sėu, am orânduit pe Șatrar Grigorasco, Logofėt Agese de l'a cercetat pe lovitul băiat, și i-a luat tacir și aș arėtat că aflându-se el la Dâmbovița cu câte-va țile mai înainte, acel Ioniță băiat, aș venit împreună cu alți băieți și l-aș îmbrăncit în apa adėncă, iar după puțină vreme întălnindu-se amăndouî pre drum în nahalaoa Sfintei Vineri, și întrebându-l pe Ioniță de ce să-î dee brănci în apă, a început a-l înjura Ioniță, apoi trăgėndu-l spre dēnsul, i-a tras cuțitul din brău Dinului, și l-aș lovit în cōstă cu cuțitul, iar cu prăselele alte douė orî în spate, și l-aș aruncat jos înjungheat; spre cercetare aducėndu-se și Ioniță la Agie, căuta a se îndrepta, țicēnd că după îmbrănceala lor ce aș făcut la Dâmboviță, întălnindu-se iarașî amăndouî l-a înjurat Dinul, țicēndu-î de ce să-î dee brănci în apă, apucăndu-l și de jubea l-a rupt-o luăndu-l și de păr cu alți douî băieți ce era împreună cu dēnsul, iar el temăndu-se nu vre cumvaș să-l lovėscă cu cuțitul ce-l ținea în mână de curățta o pară, i l'aș tras din mână, și unde se lupta el cu Dinul și cu cōi-l-alți donî băieți ce aș fost de împreună cu Dinul, cercetăndu-se și ei la Agie, aș arėtat că ei în bătaia lor nici de cum nu s'aș amestecat, fiind-că era și alți de departe când să trăgea unul cu altul, Ioniță cu Dinul, și aș vėđut că Ioniță pe dēnsul, iar nu cu ce l-a lovit, nu șciū, atăta numai șciū, că apropiindu-se și ei de dēnușii l-a vėđut pe Ioniță aruncănd un cuțit din mână jos,

și a început a fugi, și ei gonindu-l striga ca să-l prindă, și 'l-a prins un alt băiat de 'l-a dat în mîna unui Negul, și 'l-a dus la prăvălia Nicăi stăpănu Dinului, iar de jubea de 'i-a spart'o n'a vădit, s'a adus și cuțitul de s'a vădit sîngerat până la jumătatea fierului, și indoit făcut arcu, întrebându-se Ioniță de ce 'l-a incovoiat, a răspuns că s'a temut să nu-l lovască și Dinul pe el cu acelaș cuțit, după tacirul lor ce se arată mai sus s'a'i cercetat la Armenopolo la list. 244 unde să vede învinovățind pe cei ce lovesc cu cuțitul de a face omor, și de a'i făcut cea mai puțină rană, întocmai ca pro ucigaș, deosebit tot la acel cap numai pe cel ce se chiamă *infans* (ИМѢАНС) adecă pe copil de vîrstă de 7 ani, și iarăși la acel cap dice, că de s'a'i făcut rană cu organă vătămătoare, de va muri cel lovit, să se omoare și acola, iar de nu va muri să se bată și să se surghiunească; s'a adus și Costandiu Cojocaru tatăl învinovățitului Ioniță, care plângînd arată, că în câte-va rinduri 'l-a dat și de alte necazuri acel zglubiș de copil al lui cerînd și însuși tată-săi a i se face cercetare cu oareș-ce bătaie, și rugându-so de a i se face surghiunul lui la o mănăstire, fiind și vîrsta lui-copilărescă, (și din norocire și lovitul copil s'a sculat); de acosta nu lipsim a in sciința Măriei tale, ca după orînduiala pravilelor ce-l osăndesc la bătaie și la surghiunlăc, și după însăși, cererea tată-săi, în călă vreme se va socoti de Inalta înțelepciunea Măriei tale i se va hotărî și sorocul ce are a șede la mănăstire ce se va orîndui, cum și pedepsa ce i se cuvine a se face, și anii Măriei tale să fie de la Dumnezeu mulți și fericiți.—1801, August 8.

Cod. XLIII, fila 442.

Vel Agă Ioan Crețulescu Stolnic.

Vințare la mezat de bună-voie fila 60 verso.

Strigarea o face Starostea de neguțătorî.

Pentru prețul cel după urmă se dea Starostea în scire la rude și la vecinî și câți bani va eși locul la mezat, să aibă starostea a'i da în mîna Neagului jăluitarului.—'803, Ghenar 21.

Invoiala orășenilor din Urzicenî cu proprietatea, în 1803 Decembrie 4. (Alex. Fălcoianu, citează «obiceiul pămîntului»; urmează întărirea lui Vodă din Iunie 4. 1803.

Un proces oribil urmă în 1802 Un băiat de român fu dat de părinții săi la un Pașă turc, pentru o sumă de bani. Domnitorul la cererea rudelor interveni și băiatul fu rescumpărat.

Puşcăriaşii întrebuinţaţi la lucrări.

În Alexandru Constantin Ipsilante Voevod gospodar Zemle Vlahiscoe.

Poruncim Domnia mea Dumnéluî vel Armaş, primind Domnesenul nostru pitac Să aibă după datorie a da pe fie-care şi câte cinci-spre-zece oameni din vinovaţii puşcăriei ca să lucreze la curăţitul odăilor Armaşilor din curtea Domnăscă, *tolcs pisak gospod.* 1803. Maiu 15.

Cod. XLIX fila 16.

*

Din actul ce dăm aci se pôte vedea forma în care se dedeau la 1801 hotăririle judecătoreşti :

Sentinţă? dată de judecată.

Pitarul Velcea şi Ioan Scufa şi Spirea Cazoti, vechilii şi celor-l-altii tovarăşi ocnari, de la lét 95 şi 96, nerămânând odihniţi la anaforaşa Dumnélor veliţilor boeri, s'aî înfăţoşat la Divan cu Clucerul Ioan Hagi Moscu, unde cetindu-se apelaţia lor, i anaforaşa Dumnélor veliţilor boeri, s'a făcut cercotare la fieş care madea în parte. Intèii pentru pira ce aduc ocnarii asupra Clucerului, dicènd că Clucerul sciind tot *fundamentul* ocnelor, îndată ce s'a întemplat mazilia, arètându-se de muşterii. a cumpèrat ocele pe séma sa, cu ale sale meşteşugiri a mijlocit, de l-a luat Domnia ocele din mâna lor şi le-a cumpèrat Clucerul, cu nume că Domnia i le-a dat în credinţă, şi acésta li s'a făcut lor la luna lui August, adecă tocmai în vremea când este temoiul alişverişului şi folosului, ce pôte să aibă acest husmet, din care acésta i s'a pricinuit pagubă peste 200 de pungii, şi de vreme ce Clucerul tăgăduesco, că nu le-a avut cumpèrate, ci în credinţă, cerură ca la acésta să încredinţeze Clucerul cu jurămînt, cum că ocele i s'a dat atuncî dela Domnie, ca să le caute în credinţă, iar nu le-a avut cumpèrate, nici a metafirisit de la sine vre-un meşteşug spre paguba lor şi vor rămânea odihniţi.

Clucerul împotriva a şis, că pentru intréga pliroforie, atât a jăluitorilor, cum şi a judecătorei, că s'a dat atuncî ocele în credinţă de la Domnie, iar nu le-a avut cumpèrate, are doveşii în scris pitacur'le şi cărţilo cainiacamilor Dumnului Ipsilant, i alte *engrafa* dela Dumnéluî Hatmanul Iorgache Mavroordat, cum şi urmările de cercetări ale judecătorei, prin care se face luminosă dovadă, cum că husmetul ocnelor s'a căutat în credinţă, iar nu l-a avut cumpèrat.

Şi acéstă luare a ocnelor de la dènşii, a făcut-o Domnia pentru ca înşişii ei n'aî urmat a da banii, ce li se cereau, ai sfertului, şi înşişii ei au fost pricina la acésta, iar Dumnélni nu numai n'a lucrat nici un meşteşug, precum dic, ci şi încă a şi ajutat.

I s'a şis Clucerului de Măria sa, cum că de au fost ocele în credinţă,

precum ȋic, trebue să aibă și mastraf de socotela ce a paradosit Domniei, trebue să fie arătat intr'aceea socotelă și ceea-ce a luat de la ocnarii coi vechi, cum și ceea-ce va fi dat, ci să aducă acele socoteli ca să le vadă. Deto pliroforie Măriei sale pentru acesta la Divan și Dumnelui Banul Racoviță, cū atunci după venirea Caiuacamului, a indennuat Dumnelui mult pe jăluitorii, ca să deo ceva bani, fiind-că se cereau, spre a se împlini trebuințele Domniei, și la darea banilor amolisindu-se, după ce li s'a făcut îngăduială până la Septembrie, deouă ȋile, din pricina ameliei dărei banilor ce li se cereau și n'au urnat, s'a dat ocnele asupra Clucerului. Unde și Măria sa arăta la Divan, că și Măriei sale i-a făcut ocnarii aceștia multe prelungiri la legăturile sorocelor ce avea cu dênșii, de darea sferturilor. nevrând măcar nici pentru cheltuiala drumului Măriei sale, a se arăta cu vre-o prphimie și Maria sa trecându-le cu vederea, se vede că ei fiind năvăliți intr'acele prelungiri, au socotit să se porțe cu aceeași adiacrisie, ca și în vremea Măriei sale, dar la cel ce urmă Măriei sale stăpânitor, n'a prins loc năravul lor, pentru aceea se vede că li s'a luat ocnele din mâini și s'au dat Clucerului Moscu, carele de va fi adevărat în credință, iar uu cumpărate, nu se invinovătesce intru nimic la dovada jăluitorilor, nici pentru luarea ocnelor, fiind-că Domnia le-au luat, nici pentru ce ȋic că li s'au pricinuit dintr'acesta, fiind pira lor *sebep davasi*, care nici jurămint uu i se cade Clucerului, ci rênâne numai pentru vre-un vicloșug de va fi metahirisit Clucerul intr'ascuns spre paguba și nedreptatea lor, care judecăteli nu este sciut și cuoscut o fi judecăteli de Dumneȋei.

Al doilea piră a ocnarilor, fu pentru troi zapise de datorie ale Șiștovenilor, ȋicând, că la vremea ce a făcut Clucerul ocnele zapt, mergând la Oltenița, a luat pre Cămăraș de acolo și aducându-l în București, l-a pus în poprolă la casa sa și ȋiindu-l iuchis cu aruăni paznic, cu silii și multe înfricoșării, i-a luat atât alte scrisori ce a avut de socoteli, cât și zapisele de datorii, și ȋiind zapisele tocmai uu an. tocmai atunci le-a dat lor înapoi, ȋicându-le să-și iae baiii de la coi datorii, după ce adevă aceia ce erau datorii oșiseră mofuzii.

Impotrivă a răspuns Clucerul, că orii-ce urmare a făcut atunci, a fost indatorat cu porunca stăpânirei și acele zapise de datorii ce le luase dela Cămărașul ot Oltenița, le-a avut adevărat la sineși până la Iulie, dar le-a ȋiunt pentru că se afla în judecată cu jăluitorii, și la Iulie săvârșindu-se *chrisologhiele*, când atunci isbrăniindu-se și inviduindu-se însiși jăluitorii prin zăpisul lor cu Dumnelui Hatmanul Mavrocordat, ce era rânduit din partea Domniei, ca să răfuiescă și să isbrănescă pe jăluitorii de către Domnie, a dat și acele zapise la Dumnelui Hatmanul, și jăluitorii le-au primit din însăși mâna Hatmanului, iar nu de la Clucerul, și după ce le-au primit cu mulțămirea lor, apoi au dat și zăpisul lor de desfacere. Scufa, unul din tovarăși, nu tăgădui, ci mărturisi ȋicând, că adevărat acele zapise de datorii de bună-voie și fără de nici o silă cu scirea și a celor-l-alți tovarăși, el le-a primit din mânele D-sale Hatmanului, dar

șise, că s'aui înșelat de le-aui primit, făgăduindu-le Hatmanul Mavrocordat, că la sarea ce era să le plătească Domnia, le va scote încă câte parale șee la suta de oca și pre urmă la zapisul ce a făcut, a pus numai câte talcri 1 suta.

Hotărîrea.

Fiind-că atât făgăduiele de plată mai mult la suta de oca, cât și exofsisis, ce acum șise că s'aui înșelat de le-aui dat, le-au făcut cu Hatmanul Mavrocordat, ce era rânduit din partea Domniei, de aceea nu li se cuvine a face nici o dawa asupra Clucerului.

Al treilea, pîră făcure ocnariii pentru 1.136 000 oca sare, ce aui avut ei mai mult peste cea arêtatã de Clucerul că a fost, și s'ar fi tãinuit de Clucerul. Clucerul a rãspuns că Dumnolui a avut omeni rãnduiși și prin mîna acelora s'a făcut primirea. Sã se cerceteze dar acei priuitori și cãud se va dovedi ca a luat Clucerul în socotela sa, mai mult decãt a arêtat, nu numai să plătească, ci să se și osãndescã. S'aui intreat ocnariii, cu ce dovedei fac cererea acosta, în vreme ce ei sunt davagii și lor li se cade să dovedescã, și rãspunserã, că precum Clucerul a avut omeni rãnduiși, așa și ei aui avut și la socotela ce aui arêtat de sarea ce s'a scos și cãtã și unde s'a aflat, aui avut totã sumã deplinã, ce s'a făcut zapt de omeni Clucerului, luãndu-se din mîna omenilor lor.

Hotărîrea.

Inaintea Dumnolor velișilor boeri, să se aducã și omeni Clucerului și omeni ocnarilor, care prin carte de blãstem să se cerceteze și să iae socotolã cu amãruntul.

Mai cerurã ocnariii pentru sarea ce aui opritã la coșare, cãci spre tomnã este obicei să se slobodã, și aui arêtat și paradijnã chiar a Clucerului, că pentru o pușinã vreme ce s'a zãticnit sarea Clucerului, s'aui fost îndatorat ei de aui plãtit și dobândã, iar sarea lor s'a ținut, din pricina Clucerului, 2 aui închieși, și dupã pilda ce s'a urmat la Clucerul, cerurã și lor a li se plãti dobândã pe vremea cãt a stãtut închisã. Clucerul se apãrã, că și pre acel an a avut ocele în credinșã și Domnia le-a ținut oprite.

Hotărîrea.

Sã aducã Clucerul socotolile ce a închiat cu Domnia, și de se va dovedi că și pre anul 97 a avut Clucerul ocele în credinșã, nu pot face dawa asupra Clucerului.

Al patrulea, mai făcure ocnariii cerere și pentru cheltuiala cãmãreii Clucerului, care îi hotãrãsc Dumnolor velișilor boeri, s'o plătească cu dobândã pãnu acum, că de vreme ce avea să iae, cum de nu-ı cerea de atunci îndatã, ci aui lãsat pãnu acum de se mai încarcã cu altã dobândã? S'aui intreat încă de

cunosc ei de cu dreptate are să iae Clucerul acei banî după chelărie? și răspunseră că are să iae cu adevărat; decî li s'a Țis, că de vreme ce mărturisesc acea datorie a lor din chelărie bună, trebuie să și-o iae Clucerul cu dobîndă, după cum și la baniî lor s'a pus dobîndă.

Așa dar, la anaforaoa Dumnélor veliților boerî, n'a făcut Domnia sa nici o schimbare hotărîreî Dumnélor, făr' de numaî acele osebirî ce sunt mai sus arătate, spre a aduce, adecă Clucerul Moscu, socotelile ce a încheiat cu Domnia și pentru lipsa de un milion și atâtea oca, ómeniî amêndoror părțile să se înfațeze înaintea Dumnélor boerilor, să arête adevêrul prin primire de blăstem.

Anexe la capitolul financelor.

Pitac la boerî a se strînge la un loc să facă socotelile Visteriei.

Iă Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Cinstiților și credincioși boerilor veliți ai Divanului Domniî mele, cu tóte că în trecutele Țile s'aú fost rînduit prin Pitacu Domnieî mele, uniî din Dumnealor boerî de a căuta socotelile Visteriei, dară fiind-că voim Domnia mea de a se face acéstă căutare a socotelilor de toți Dumnévóstră împreună, pentru acea dară poruucim, ca adunîndu-vê cu toți la un loc să căutați dimpreună atât socotelile Visteriei, cât și socotelile Casei Rásurilor, și după sávêrșiroa acestora să aveți Dumnévóstră a căuta apoi și socotelile Epitropiî, adică a veniturilor și cheltuelilor Cutiei de milostenie, ale cișmelelor, ale școlelor, ale podurilor și ale orfanotrofiê, cum și socotelî de venituri și cheltuelî ale spitalurilor Colței și ale sfântului Pantelimon, care tóte aceste să le și lámuriți și să faceți Domnieî mele arêtare; pentru care orênduim pe vêtafu de Visterie spre a face acéstă poruncă la toți Dumnévóstră cunoscută și a o și urma. — tolico pisah gvd.—1802, Noembrie 5.

Cod. XLVIII.

Maî dăm aci loc la trei acte referitóre la luări de socotelî parțiale ori generale.

Iă Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospo lar. Zeme Vlahiscoe.

Cinstiților și credincioși boerilor Domnieî mele, Dumnéluî vel Vistier, Dumitrașco Racovița, Dumnéta vel Spătar Scarlate Ghico, Dumnéluî biv. vel Vistier Costache Ghico, Dumnéluî vel Vornic de Țera de sus Golescule, Dumnéluî vel Logofêt de obiceiuri Constantin Știrbeiî, și Dumnéluî vel Vornic de Țera de jos Scarlat Cămpineanu, fiind-că atâta vreme este de când s'aú dat

porunca Domniei mele pentru de a se căuta socotelele ce sunt ale Visteriei, și între care sunt și socotelile Hristi Ghiuleragasi și ale lui State Resul pentru tăinaturile ce a i dat la oștiri, pentru care acești duoi numiți Hristea și State Resul, pururea și neconținut jălbi ne dau mulți, că au a lua dela dênși și cu pricină că socotelele lor nu s'a i sfârșit, se prelungesc de atâta vreme, răbdând și cei ce au a lua dela dênși de drept al lor. Iată dară orânduim în parte și intradins pe Dumnélor mai sus numiții boeri Domniei mele, și vă poruncim, ca să vă adunați împreună, unde să aveți acésta de căutat și de a încheia socotéla numitului Hristea Ghiuleragasi și a lui State Resul pentru tăinaturile ce au dat la oștiri, care să o faceți și să o alegeți cu dreptate și fără de încărcătura țerii, de care să faceți Domniei mele anafora în scris, care anafora cu izbrănire și cu încheere de socotelile acestor doī numiți, negreșit o cerem Domnia mea pre joi, care o și aștept cu zapciu cel orânduit, și fără de a fi zăbavă mai mult.—1803 Ianuarie 17.

Cod. XLIX, fila 20.

Iă Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar Zemle Vlahishoe.

Find-că mai jos arătații ce au fost rînduiți magazieri la locurile ce se areată, au tăgăduit înaintea Domniei mele la Divan, că nici sporul acela cu care îl îndatoresc Dumnélor boerii veliți ce au fost rînduiți socotitori prin anafora a l răspunde nu l'au luat, nici vre-o alt-fel de economie n'au făcut, și cu cuvânt, că întru tóte sunt curați, poruncim Domnia mea Zapciule ce ești orînduit, ca pre toți acești magazieri să-i duci la sfiinta Metropolie, unde să-i îndatoréscă pré sființia sa părintele Metropolit a primi fiteș-care blăstem, că nu este asupra lui nici un prisos, nici n'a i făcut vre-un fel de sfetirismos, adică nici n'au luat bani în loc de făină séu de orz, nici că au vîndut la nimenea, nici că a i dat bani ca sa iae Tescherele de mai multă sumă decât cea-ce au dat în natură, și primind blastem pe aceste ponturi, vor rămănea în pace și ne supărați.—tolico pisah gvd.—1803 Februarie 19.

Ioniță 3-lea Logofăt	}	la Bistreț.
Constantin		
Anton șăt.	}	la Pristol și Negotin ot Moțaței.
Panaiot, Portar		
Gheorghe, Polcovnic		
Nicolae, Logofătu	}	la Cioroiu.
Enciul		
Nicolae Theodor		la Moțaței.
Panaic,		la Ostroveni.
Fatache		la Izlaz.

Nicolae șăt. la Licărescî.
Constantin la Brăila.
Iane la Ostroveni.

Cod. XLIX, fila 27—20

Iă Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Cinstiților și credincioșii boerilor Domniî mele Dumnôta biv. vel Bane, Nicolae Brâncovene, Epistatule al Casei răsurilor, Dumnôta biv vel Bane, Costacne Ghica, Epistatule al logofetei inari, țera de sus și de jos, și Dumnôta vel Postelnice Mavrocordate, și Dumnôta vel Vistier Filipescule, adunându-vă la un loc, să teorisiți Dumnévóstră socotéla acésta a Casei răsurilor, de când se află Epistat Dumuélui biv vel Postelnic Știrboiî, pentru care să o încheeți și să o arătați Domniei mele prin anaforoa Dumnévóstră în scris.—1803 Decembrie 24.

Prea Înălțate Dómne,

Fiind-că anul s'a implinit de când mă aflu la Epistășia Casei răsurilor, mă rog să fie luminată porunca Măriei tale a ni se încheia socotéla dela Decembrie 1, până acum de primire și daturî.—1803 Decembrie 22.

Constantin Știrbeiî.

C. Alexandru Ipsilant, află țera înglodată în grele datorii. Pe lângă acésta țera are a plăti și pentru oștirile turcescî intrate cu scop de a o apără de Pasvantoglu. Nu se găsesce alt mijloc de a se aduna la Visterie sumele necesare decât supunându-se—in mod esecptional—la darea vinăriciului și a dijmef și clasele privilegiate.

Asupra acestor dări reclamă privilegiații și preferă să plătescă o ajutorință directă.

1) Jalba prin care neamurile i Maziliî, i Postelniceii, i Cumpauștiî, din 3 județe, aceștia dic că: Vădënd trebuința ce este spre plata lefilor ostășescî, ca să se niântuéscei țera, suntem osârduitorî și noi și voini de a da acum un ajutor de banî, care se va găsi cu cale, pre chibzuirea de obște, numai la plata de vinăriciî să nu fim îndatorați, ca să nu perdem cu urnarea acésta privileghiul acela ce dinceput și în tótă vremea ni s'a păzit și ni s'a urmat.

Rezoluție: Vodă trâmite la Mitropolit și la credincioșii boierî ai Domniei și înipreună cu Dumnôta vel Vistier, fiind-că la cunoscuta mare trebuință ce este a țerei spre plata lefilor oștilor împărătescî, pentru folosul de obște și orinduocală și jăluitorii aceștia ei înșiși vin și se rógă și prinesc a da ajutorul cuviincios și ei de banî, numai de plata vinăriciului să rógă să fie apărați, pentru ca să nu li se smintéscei cu acésta privileghiul scutelei ce au

avut, care acesta fiind și Domniei mele voită de a le și păzi privilegiul lor, numai trebuința mare ce este să se întâmpine, primim rugăciunea și cererea lor și poruncim, că înaintea Preasfinției tale și a boierilor Domniei mele să se facă chibzuire de ajutorul ce este a' l da, analoghisind însă cu suma ce ar fi fost să dee în plata vinăriciului și să ni se arête prin anafora cu Vêtaful de Visterie.— 1862 Octombrie 18.

1802 La Octombrie 19.—Boerii își fac anafora, cu sfatul de obște nu numai pe jiluitorii (de sus) ca și pe toate nêmurile, i Postelniceii, i Maziliu, și Companiștii cât se află astă-zi în 17 județe ale țerei, cât și aceia din București, să dee în sumele de ajutor al plăței lefilor ostăsesci, adecă nêmurile i postelniceii (fiind-că sunt scutiți de dajdie), să dee fiesce-care câte taleri 40 Iar maziliu și cumpaniștii fiind-că plătea și dare să dee pe jumătate (câte taleri 20).

De care făcând apoi și socotă, că după No. 6 sunt aceste bresle sciute în Visterie, însă pe 250 postelniceii po taleri 40 i 416 neamuri iar pol taleri 40 și 2119 mazili și 419 cumpaniști pol taleri 20, fac taleri 77400. Așisderea și alții ce au cărți domnesci de scutela vinăriciului (afară însă din logofetii Divanului, ai Vistieriei, ai Divanului Craiovei, Sameșii, condicarii după la județe, i logofetiile starostiei, i logofetii Mitropoliei și ai Episcopiiilor) cei-l'alți toți câți au cărți de scutela să facă și ei ajutor, dând fiesce-care câte taleri 20, iar plata vinăriciului ce o rânduisse pe poruncile Dummelor Boierilor Caimacani, să se ridice deasupra lor, ca să nu li se strice privilegiul ce din vechime au avut și li s'au păzit pururea până acum. Insa fiind că între dênșii nui sunt sêraci, iar alții mai cu putere, se găsi cu cale cererea ce făcură jiluitorii, ca fiesce-care breslă oșebită cari se află locuitori la un județ, să-și facă milă între dênșii, punând pe fieș-care după starea i și puterea lui, ci dar să fie luminata porunca Măriei tale către Dummolui vel Vistier, spre a face cărți Domnesci către Dummelor ispravnicii județelor, ca să ridice pe slujbașii vinăriciului de-asupra acestor bresle și să li se slobodă viuurile fără de a le face cătuși de puțiuă supărare cu vre-un fel de cerere, de vreme ce au rêmas apêrați cu viuiritul și pe de altă parte . . . mai silesce a face cisia de banii ajutorului, cu droptate, ca să nu se încarce coii mai sâraci. . . . 1802, Octombrie 9.

Iscăliți: *Dositeiū al Ungro-Vlahiei, Neculai Brâncoveanu, D. Racoviță, Ban, Costache Ghica, Scarlat Ghica, Manolache Crețulescu, Radu Golescu, Isaac Ralet, Scarlat . . . , Radu Slătineanu, Stefan Văcărescu, Vornic, Fal. . . . Vornic, Manolache Grădișteanu.*

Pe anafora este rezoluția aprobatore :

Iw Constandin Alexandru Ipsilant Voevo l.

În rezoluție Vodă explică, ca «fiind însă că acest ajutor de plata vinăriciului este cerut dela aceste bresle a. fost numai și numai pentru grabuica

trebuință la plata leflor, ca profitacșind cu un ceas mai înainte să se ridice o sumă din oștirii și să se facă ușurare țerei și o mântuire fără de zăbavă, de greutatea aceea, care pe lângă plata leflor are și cu darea de tăinatură».

Vodă decî pune soroc de 20 zile pentru plata ajutorului, căci de vor întârzia, petiționarii ca vechili ai tuturor breslelor . . . vor fi apucați a plăti pentru toți. Deacă se va fi apucat a se percepe ceva pe vinăriciū, să se țină în sémă numele ca la ajutor al acesteī, numai prisosul să li se întorcă și neajunsul să se împlinescă. — 1802, Octombrie 21.

De ceea ce aū voit să scape privilegiații tot n'aū scăpat, cum vom vedea mai la vale.

Budgetul țerei muntenești în 1803. — Evident numele de budget nu-l aveaū ai noștri la începutul secolului, mai ales că Visteria era a Domnitorului, totuși aflăm la unele Domnii ore-care lucrări analoge budgetelor.

În August 1803 C. Alex. Ipsilant voește să reducă dările grele ale țerei muntenești. Cu acest scop convocă Divanul și «*obștea boerilor*» ca să stabilizească veniturile și speșele Visteriei.

Boerimea se adună și supune Domnitorului următoarea anafora :

Prea Înălțate Dómne,

. După luminata poruncă Măriei tale ce prin Domnescul Pitac ni s'aū dat, ca să facem chibzuire pentru Asidosia, care după firșca Măriei tale bunătate și milostivire ce ai arătat și arăți neîncetat către ticăloșii supușii Măriei tale, încă din ȝioa ce din buna noastră norocire ți s'aū hărăzit Domnia acesteī țeri, ai hotărît a se publicui în totă țera, și făcendu-ți-se milă do săraciī locuitorī petru greutatea, lipsa și nemărginita ticăloșie, și pentru alte nesuferite greutăți ce în vreme de ȝece anī aū cercat, cu tóte că datoria țeriī însă până acun nu s'aū plătit, rămâind a se înlesni în urmă din tertipul ce s'aū făcut al nădăjduitului venit, din vinăriciul privilegiaților, care încă până acun necunosut este câtă sumă de banī se póte strînge dintr'însul, și de le ajunge a înlesni răspunderea datoriilor țeriī; dară ca să fie sciută milostenia aceia a prea puterniciī Impărății, care Dumnezeu în veci să o păzescă nebiruită, ce ai revărsat cătră acéstă ticălósă țoră, prin vrednic de închinăciune Hatiserif întăritoriu de tóte cele vechi privileghiuri ale pămētului și de Asidosia de un an, a binevoit Măria sa și a hotărît, ca acéstă Asidosie să se publicuiască întru acéstă următoare lună negreșit. Adunându-ne dar toți și chibzuindu-ne, am făcut scumpă cercetare *pentru trebuincioșele cheltueli*, care după trebuință urméză a se face în diastimă do un an întreg la lefile *atât ale celor vechi oștiri ale pămētului, cât și ale acelor ce acun de curēnd s'aū strāns pentru paza hotarālor țerei*, la lefile boiceilor celor ce slujesc Divanului domnesc, ale departamentelor, ispravnicilor județelor,

judcătorilor și ale zabiților din totă țera, cari slujind tot anul, n'au alta a dobândi decât numai această lefă, care această sumă a lefilor se adună pe fieș-care lună talerî 90,716 bani 40, iară peste tot anul se adună talerî 1.088.592, fără de a mai adăoga nici măcar un ban pentru cheltuelile Visterii domnesci, ce și acestea sunt negreșit trebuincioșe, care rămân de a le economisi Măria ta precum Dumnezeui te va lumina. Lăsând dar norodul slobod de haraciul împărătesc și de ale vișirului dări pe lună și de toate sumele și ajutórele, rămâne ca să plă-tóscă fieș-care Lude pe lună, pentru aceste negreșit trebuincioșe lefî, talerî trei, bani trei, sare se adună într'un an să dee fieș-care Lude câte talerî 36 bani 36. Adecă a treia parte din *ceea-ce da pe fieș-care an în anii trecuți*, afară din zaharele, tainaturî și altele, ce da locuitorii fără de a li se plăti, care se adună mai încă atâta, și cu acésta numai intru acest an darea trebuincioșelor lefî, nădăjduim să se multămescă și să se mângăe ticălosul norod, pentru care vor și ridica mánile lor spre ruga milostivului Dumnezeui pentru vecinica stare a pré puterniceii Impărății și pentru îndelungimea vieții și sănătatea Măriei tale, al obștescului nostru părinte, și de binefăcător al tuturor supușilor Măriei tale, de nu ni se va întémpla însă vre-o altă nenădăjduită peristasis, care răzámându-ne la marea milostivire a lui Dumnezeui, și la îngrijirea ce se face pentru noi de către pré slăviții noștri stăpânî, și la ochiul cel cu neadormire și priveghere a Măriei tale, nădăjduim ca de acum să petrecem în odihnă, însă pentru deslușire am așternut în Perilipsis și socotéla ce am găsit-o cu cale, iar cea mai desevărșitch ibzuire și hotărîre, rămâne la înalta înțelepciune a Măriei tale.— 1803, August 9.

Dositeiú al Ungro-Vlachiei, Râmnic. Nectarie, Dumitrache Ghica, Ban, Alexandru Brâncovénu, Ban, Sacral Ghica, vel Spătar, Manolache Crețulescu, vel Ban, Constantin Ghica i Vistier, Radu Golescu, vel Vornic, vel Logofăt Isaac, vel Logofăt Știrbeș, vel Vornic Cămpinénu, Constantin Filipescu, vel Vistier, Grigorie Ghica, vel Vornic al obștiei, Ștefan Văcărescu, vel Vornic, Istrate Crețulescu, vel Logofăt, Dumitrache Racoviță, vel Vornic, Mihalache Manu, vel Vornic, Radu Slătineanu, vel Vornic, Grigorie Bălénu, Clucer, Dumitrache Varlaam, Iordache Cantacuzino, vel Pitar, Iordache Golescu, vel Stolnic, Dumitrache Știrbeș.

Eacă rezoluțiunea Domnescă :

Iú Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar. Zemle Vlahiscoe.

Cinstituló și credincios boierule al Domniei mele vel Vistier, am văđut Domnia mea anaforaoc acésta, ce ni se face de sfinția lor Părinții Arhieriei și, de obștea Dumnélor boierilor, care și fiindu-ne primită, o întărim Domnia mea, și poruncim Dumnélor să se și facă acum dela Visterie Domnescile nóstre cărți, atât legate cătră ispravniciei județelor, cât și deschise cătră locuitorii în totă țóra, care să se citescă de față prin toate satele în auđul tuturor de obște vesti-

tóre de Asidosia acésta ce am hotărit Domnia mea pe an, în care vreme nu aũ a fi supărați cu nici un fel de altă dare, decât numai po talerî 3, bunî 3 pe lună de tot ludele aũ a da pentru plata lefilor ostășescî, și acelora ce slujesc în trebile țerii, iară tóte cele-l'alte sãmî, ajutóre și orî-ce alte dări cu verî ce fel de numirî erau până acum, tóte până acum s'aũ ridicat și aũ lipsit cu totul a nu le mai da. — 1803 August 14.

Din actul de sus se vede că *lefile* pe an se urcaũ la suma de 1.088.592 talerî. Pentru acoperirea acestei sumî se impune o singură dare pe țeranî de 3 talerî și câți-va banî, deși boiarii găsesc că venitul dăreî acesteia nu va acoperi nevoile țerei.

În 1804 se cêrcă a se acoperi d'ficitul cu o adăogire la dare.

Eacă actul:

Iw Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Pró sfinția ta Părinte Metropolit, iubitorilor de Dumnezeu Episcopî și Dumnóvóstră boferilor Domniei mele halé și mazili, am vêđut Domnia mea obștêsca anafora ce ne faceți, prin care vê rugați ca să ne înduplecăm a fi primită cea d'întăiũ anafora ce ne-ați făcut, ca după aceia să urmeze dăjdiile, cu cuvênt că, chibzuindu-vê și socotindu-vê, am vêđut că este lucru presté puțință de a se implini socotóla celor de acum cheltuelî, după rânduiala aceea ce curgea în lôt 1783, fiind vremile aceste de acum mult mai deosebite decât cele de atunci, și cheltuelile cu mult mai adăogate, cum și prețul fieș-căruiia lucru împătrat, fiind mai vortos acum adăogite și lefile și tainaturile Așcherlăilor trebuincioși pentru paza țerii, care lefi și tainaturî nu era în vremea aceea, nefiind trebuință de oștirî, și că de se vor orândui a se urma acum dăjdiile după cel de atunci mijloc, se va face mai mare pagubă și stingere țerei și veți fi siliți apoi pentru neputința iconomisirei cheltuelilor, să scóteți și ajutor și havaetele să rămîie neplătite, neputênd Visteria cu cea de atunci sumă să le economisóscă și că pentru lefi nu este de ajuns vechia sumă câte șaispredece parale la leu, și trebuința este să se facă nouă adăogirî de alte patru parale, și că de și este rânduiala ceî d'întăiũ anafora spre paguba nóstră, atárnă însă spre mare folosul țerei, pentru care luând Domnia mea sóma aceî d'întăiũ anafora, vedem că orânduiți cincî semî fie-care po talerî șése i haraciul și douê ajutóre po talerî șése și junêtare, și pentru a minzililor cheltuelî po talerî șése și un ort. Unde fiind că sãmile din vremea ce s'aũ rânduie încă din Domnia Măriei sale, aũ curs tot-d'auna câte patru lei, care s'aũ păzit și mai pe urmă, și a vê sili ca să faceți acum rânduiala semilor câte șóse lei, nu curgo din alta decât din impușinarea ludelor, cačí într'alt chip nu era cu puțință a eși suma ce ați chibzuit trebuincioși pentru curgêtórele cheltuelî, și fiind că până nu se va face așeđjêmentul, nu pôte fi cunoscut câte lude aũ de a se oșeđa, cačí de vor

eși mai puțin de patru-șapte de miș, după care sumă ați orânduit semile, nu pôte să iasă suma care o orânduiți, iar de vor eși mai mult, care o și nădăjdum, după răvna ce înși-vă ați arătat, făcându-se îndreptaro la catachrisis atât poslușnicilor cât și scutelnicilor și nómurilor, și mazililor și breslașilor și companiștilor, atunci se pôte face scădere din suma ce orânduiți acum a da fieș-care lude, și apoi să se așede și semile după cum au fost din vechime câte taleri patru, și așa să se facă statornică și orânduiala dăjdiilor, până când dară vom lua acostă pliroforie, fiind că făcându-se aședământul, trebuie să fie cunoscută suma care are a da ludele pe fieș-care an, s'a i scris cărți de aședământ către locuitorii, arătătoare cum că au da pe an câte șapte-șapte și opt de lei, parale șapte de lude, și că dintr'acești șapte-șapte și opt lei și parale șapte, cei șapte-șapte și doi de lei au a'i da în șose dimini, adică pe fieș-care donă lună câte taleri doni-spre-șapte noi, în care se cuprind și rásurile, scădend doni lei și parale șapte din suma care orânduiți în anafora pe fieș-care lude, ca să rămăe câte taleri doni-spre-șapte de minie, iar acei taleri câte șose și parale șapte ai menzililor să-i dea în donă câștiuri, primévora și tómnă câte trei lei și cincă parale, și cu acest mijloc rămăne de o camdată lucru atárnat, precum și înși-vă prin cea d'intâii anafora vă rugați să aveți voe, ca să faceți al doilea chibzuire pentru analoghia banilor, după suma ludelor și după întâmplarea vremei, făcându-se dar și să-vérșindn-se aședământul și luând intrógă pliroforie cât au de a se aședa ludele, chibzuire și pliroforie să va face atunci și întocmirea semelor, când atunci va rămănea tomoinică și statornică acea orânduială, drept aceea printr'acest Domnoscul nostru pitac, vi se face sfințiilor vóstre, și Dumnóvóstră acestora sciință. Tolico pisah gpd. — 1804 Iunie 16.

Cod. XLIX fila 169.

Casa rásurilor continuă a fi în deficit. Atunci intervine o nouă chibzuire a boerilor și o nouă rezoluțiane a lui C. Al. Ipsilant :

Iă Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

De vreme ce prin cercetarea și teoria ce s'a făcut socotelilor Casei rásurilor, de către Prea Sfinția sa părintele Mitropolit și de către Dumnélor boerii Divanului Domniei mele, se găsesce că lipsesc banii acestei pricinii, care lipsă curge din împuținarea Dumnélor ce au fost, și fiind-că cei ce au slujit trebuie să-și iac lefile lor, primită este Domniei mele acostă obștăscă anafora, spre a se împlini banii aceștia de la ludele țerii, fiind însă că după firésca mărturisire ce avem Domnia mea către locuitorii noștri, voind apururea a lor repaos și ușurință, pentru ca să nu le cađă cu grei mijlocul răspunderii acestor bani în trei câștiuri; de aceea dar hotărím, ca de la începutul următorului Septembrie, *peste dăjdiile canonisite să se pue pe fieș-care lună a da lude câte o jumătate de lei, ca în diastimă de șapte luni să se istov'scă împlinirea acestor bani*, pentru care poruncim Dunitale vel Vistiere, ci și osebitele enviincióse

poruncile mele către ispravnicii județelor, spre a pune în urmăre împlinirea acestei jumătăți de leu la toate ludele pe fie-care lună, la dăjdiile canonisite, cari bani să aibă a se trimete la Casa răsurilor, iar pentru urmarea dăreii leflilor, poruncim ca primind Casa lipsa banilor acestei triminii câte puțin, precum s'a țin, după ce se va istovi împlinirea acestei lipse și se va înlesni plata leflilor, atunci să se încorpă a se da lefile pe fieș-care două luni, și Dumnéta vel Logofete al obiceiurilor, așa să urmeză.— 1804, Septembrie 14.

Cod. L. fila 289.

Prea Înălțate Dómne,

Dupé luminat pitacul Măriei tale, ce este coprințetor pentru o *triminie* întrégă, ce face trebuință a se plăti lefi, și nu se ajung banii Casei răsurilor, care lipsă nu dóră că se pricinuesce din anul asedosit, ce curge mai dinainte pentru impușinarea ludelor ce se află; după luminată porunca Înălțimei tale, adnându-ne cu toții la Visterie și aducând pre Sameșul Casei răsurilor, ne-a arătat și ne-a dat pliroforie de socotelile Casei, până la sfârșitul lunei aceștia a lui Septembrie al acestui următor an, și după veniturile ce a avut Casa răsurilor și după darea leflilor ce se urmăză cu catastișele cele pecetluite de Măria ta, învederat se cunnosce că lipsesce o triminie întrégă peste talerî 190.000, decî pentru acești bani, cunoscându-se că se cuvine și este trebuința a se răspunde, nestând alt mijloc, fiind-că cei ce au slujit urmăză să-și iae lefile, cu sfat de obște s'a găsit cu cale a se împlini de la liudele țerii, însă de va ajunge suma ludelor Visteriei la 40.000, le vine tot analagon câte talerî 5 de lude, și ca să nu cađă greú țerii de-odată, dar nici în vreme de primăveră să nu fie lócnitorii supérați și cu acésta, peste dăjliile cele obiceinuite, cu scumpătate ani chibzuit, ca în trei căștiuri să răspundă tótă acésta lipsă a leflilor, socotindu-se la lude 40.000 să adaoge, însă și tilerî 2 de lude la banii mezilhanelilor, căștiul deminieî Octombrie și la deminia de Octombrie și Noembrie, de lude po talerî 1,60, asemenea și la diminia Decembrie și Ghénarie iarășî de lude po talerî 1,60, și cu acest mijloc, până la sfârșitul lui Ghénarie, să împlinesce tótă numita lipsă a dăreii leflilor, ce este până la sfârșitul acestei luni Septembrie, rămâind în primăveră și lócnitării ușurați, numai cu obiceinuitele dăjdiî, iar pentru urmarea dăreii leflilor dela Octombrie înainte, chibzuind și acésta, o găsim a fi cu rânduială a se plăti deminie, iar nu triminie, precum s'a urniat până acum, părerea nóstră o arétăm Măriei tale, iar hotărîrea. — 1804, Septembrie 9.

Dositeiú al Ungro-Vlahiei, Dimitrie Ban, Dumitrașco Ban, vel Ban, biv vel Ban, vel Logofét, vel Vistier, Radu Golescu, vel Vornic Isaac Ralet, Constantin Stirbeiú, D. Racoviță Vornic, Barbu Stirbeiú vel Vornic, vel Vornic, Istrate Crețulescu biv vel Logofét, vel Vornic al obștirilor, Nicolae Racoviță vel Logofét.

Greutățile Visteriei nu împiedică pre slujbașii mari, de a-și face parte bună în banii adunați de la țără.

Iă Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar.

Dumnévóstră orânduitorilor boerî, am vădut Domnia mea anaforaoa ce ne faceți, care și chibzuind-o Domnia mea, găsim cu cale că acești talerî 500, simbria de sôma haraciului ce ne arétați că urméză pre două luni, Decembrie și Ianuarie, să-î analoghisiți Dumnévóstră pre țilele a două numitelor luni, Decembrie și Ianuarie, și pre două-șeci și două de țile Decembrie, ce a fost Clucer Grigorie Filipescu, să-și iae analogul ce i se cuvine, iar de la 24 țile în urmă și până la sfârșitul lui Ghenarie, să-și iae Vornicul Manu, analogu ce i se cuvine, și acésta o țicem pentru acei talerî 500, ce se cuvine dréptă răsura pe sôma haraciului, spre a nu se plăti de la Visterie răsura haraciului de două orî, de care și poruncim, ca într'acelaș chip să faceți Dumnévóstră socotélă, și dela cine ce rămâne de împlinit, să-și împlinescă Větavul de Visterie.— 1803, Iunie 22.

Cod. L, fila 306.

Prea Înălțate Dómne,

Dupé luminată porunca Măriei tale, ce ni s'a dat pentru căutatul socotelelor rămășițelor Visteriei, vedem că la socotelele ce în trecutule țile s'a încheiat, este și Dumnéluî Clucer Grigorie Filipescu, rămășiță cu talerî 500, cari bani, întrebând pre Dumnéluî cu ce cuvînt i-a primit, ne aréță că pentru simbria Dumisale de sôma haraciului, cine a luat-o, ne adevărim, că a luat-o Dumnéluî Postelnicul Manolachi Manu, căruia i se cuvine de a o lua, căci Dumnéluî a împlinit banii semei haraciului de la politia Bucurescilor, și iarăși Dumnéluî i-a istovit la Visterie, și cu tóte că sôma haraciului urméză pre Decembrie și Ghenarie, și Dumnéluî Postelnicul Manu s'a făcut Epistat Vornicieî politiei la Decembrie 22, iar până la acéstă vreme, neapucând a da la Visterie, Dumnéluî Clucerul Filipescu, nicî măcar un ban, dreptatea urméză ca cel ce a făcut împlinirea și săvêrșirea dăjdiei, acela să se și împărțășescă de răsura, iar pentru acei talerî 500 ce sunt asupra Dumnéluî Clucerului Grigorie, să vadă luminată porunca Măriei tale — către mumbașir — ca să-l apuce să plătescă banii.— 1803, Iunie 17.

Manolache Crețulescu Vornic, vel Vornic Golescu, vel Vornic Câmpineanu, Grigorie Brâncoveanu.

. . . *Vlahiscoe.*— Fiind-că neguțatorii ce se neguțatoresc cu prăvălii și vind marfă cu cotul, atât cei din orașul Bucurescî, cât și în tîrgurile după afară, sunt datorî a da de tótă prăvălia $\pi o \alpha$ unul vechiî, ploconul Cămărașiei nouă, dăm Domnia mea, volnicie (loc liber) omului ce este orânduitor de

către Dumnéta vel Cămăraş, ca să aibă a căuta şi a strînge acest venit după la toate prăvăliile ce vor fi aici în oraşul Bucurescî şi de la toţi prăvăliaşii să iae după obiceiî, (pol) taler — unul vechiî, — iar mai mult să nu cuteze a face vre o supărare peste acel obiceiî. Pentru care se poruncesce şi Dumnólor zabiţilor din oraşul Bucurescî, să daţi mână de ajutor spre a putea strînge acest venit, însuşî Domnul a poruncit.— 1802, Noembrie 12.

Continuă a apesa asupra ţerei, posderia de havaeturî şi dări.
Dăm aci acte relative la havaeturî diverse :

Carte de slujba încărcatului şi descărcatului buţilor.

Monopol de butarî, dar benevol ; care are ómenii sêi, slugî şi ȕiganî, să nu fie obligaţi. Taxa : descărcarea în pivniţă a unei buţi mari, talerî unul, banî 30, *Scosul* buţii din aceeaşi pivniţă, talerî 1, banî 90, şi apoi taxe mai micî.— 1801, Martie 10.

Acest venit pre jumătate, este al Epitropiei podurilor.

Cod. XLVII, fila 68 verso.

Havaetul lui vel Cupar.

Zemle Vlahiscoe.— Fînd-că măsurătórea buţilor cu cotul de aici diu Bucurescî, este venit al boerului Domnieî mele, vel Cupar, dăm Domnia mea acéstă carte ce se va orândui de *vel Cupar*, să aibă a ámbla cu cotul cel pccotluit de la Visterie, şi de la cei ce vor vrea a-şi măsura, însă de bună-voia lor nesiliţi, sî măsóre cu cotul drept, şi să se iae de totă butea ce se va măsura, câte talerî unul, iar nu mai mult, că se va pedepsi, i saam rekeh gpd.— 1803, Ianuarie.

Cod. XLVII.

Havaetul lui vel Cămăraş.

Zemle Vlahiscoe.— Dumnóvostră ispravnicilor de prin judeţe, sănătate ; fînd-că orânduiţiî cu slujba cotăritului, prin jalba ce aiî arétat la Domnia mea, cum că unî diu cei ce ȕin prăvăliî şi vînd marfă cu cotul, nu se supun a plăti obiceiuitul cotărit, după ponturile domnescî, rîmîind rîmăşiţă şi până acum, vè poruncim Domnia mea, că arétând la Dumnóvostră pre unî ca aceia, orî pre pămêntenî, orî pro sudîi, să urmaţi Dumnóvostră întocmai după ponturile domnescî, ce sunt date de mai înainte pentru rînduiala acesteî slujbe, şi dela care va fi de împlinit, să şi împliniţi Dumnóvostră drépta slujbei, i saam rekeh gpd.— 1803, Octombrie 23.

Cod. XLVII, fila 112.

Zemle Vlahiscoe.— După obiceiū, fiind-că toți neguțătorii ce se neguțătoresc cu prăvălii și vind marfă cu cotul, atât aici în orașul Bucurescī, cât și în târgurile de pre afară, sunt datorii a da de totă prăvălia, într'un an al cotăritului, po taleri 1 vechiū, care venit este al Dumnóluī, vel Cămăraș, drept aceea dăm volnicie care s'a orânduit de Dumnóluī vel Cămăraș, ca să aibă a căuta și a strînge acest venit de pre la tóte prăvăliile ce vor fi aici în orașul Domniei mele, Bucurescī, precum mai sus se copriunde, iar mai mult nu, pentru care poruncim Domnia mea zabișilor din Bucurescī, să-ī dați mână de ajutor spre a putea strînge acest venit, i saam rechei gpd.— 1804, Ianuarie 1.

Cod. XLVII.

Carte gospod, spre a se împlini havaetul Vătășiei de plaiū, dela Vernescu la Vornicul Cămpineanu.

În Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospo lar. Zemle Vlahiscoe.

Dumnóvóstră ispravnicilor ot sud Buzěū, sănătate, Dumnóluī ciustit și cre-dincios boerul Domniei mele, vel Vornic de țera de jos, Scarlat Cămpineanu, făcu arătare Domniei mele, cum că Ștefan Vernescu ce s'a rânduie Vătav la plaiul Slăniculuī, în locul Păcleanuluī, se împotrivesce la darea havaetului Vorniciei, pentru care, fiind-că de și s'a rânduie de către inșine Domnia mea, Vătav după cererea locuitorilor, dar cu acésta nu póte a păgubi pre Dumnóluī Vornicul, de havaetul ce are a lua, fiind obiceiuit venit al Dregătoriei Vorniciei, vő poruncim dar ca să îndatoriți pre numitul Vătav, a plăti Dumnóluī Vorniculuī, fără de împotrivire, care prin orânduieul nostru ce vine acolo cercetător, să se și trimetă la Dumnóluī, acésta poruncim și fiți sănătoși.— 1803, Ghenarie 28.

Cod. XLIX, fila 23.

Havaetul Spătaruluī.

Zemle Vlahiscoe.— După vechiul obiceiū, fiind-că slujba vădrăritulu din județul Buzóuluī și sud Slaam Rămnice, ce este venit a lui ftori Spătar, drept aceea, dăm Domnia mea, acéstă carte la mână omuluī ce-l varânduie al doilea Spatar la sud Slam Rămnice, cu care să aibă volnicie a căuta acéstă slujbă, și dela toți cei ce au vii dealurile dintr'acel județ și plătesc vinăriciu, să aibă a lua vădrăritul după obiceiū, inșă de om po bani cinci decī pe an, așisderea și de butea cu vin ce se vinde în ciană, pre cep câte o vadră de vin, și de totitorea cu tescovina ce se vinde, po bani 45, și de vita ce se prinde în vie făcōnd stricăciune, po bani 20, și de vracnița deschisī po bani 300, și de rimătorī bani 50, și de oīe seaī de capră pe bauī 10, iar mai mult să nu îndrăsuescă a lua că se va pedepsi, pentru care poruncim Domnia mea și Dumnólor ispravnicilor, pre cei ce-ī va arēta orânduieul dela al doilea Spătar, că

nu se supune a plăti vădrăritul după obicei, pre unii ca aceia să-î supuneți și fără voia lor a da *vădrăritul* după obiceiul lor, că așa este porunca Domniei mele, i saam receh gpd.— 1802, August 20.

Cod. XLIX.

Zemle Vlahiscoe.— Fiind-că al doilea Spătar are venit obiceiuit părăpărul la sud Slam Râmnic, din popóre sciute, ce a luat în toți anii, am dat Domnia mea acéstă carte boerului Domniei mele, al doilea Spătar, ca să aibă volnicie omul său ce-l va orându la acel județ, să iae de la cei ce plătesc *vinăriciū*, *părăpărul*, *însă de fundul de bute și de fundul de puțină de stejar, banî 12, și de fundul de puțină de brad, banî 6*, după obicei, afară din dealurile mănăstirilor care va fi având cu hrisóve domnesci și în care va fi coprinđeud părăpărul, iar mai mult să nu îndrăsnóscă a lua, că va întórce înapoi și se va pedepsi, i saam receh gpd.— 1802, August 20.

Cod. XLVIII, fila 131.

Zemle Vlahiscoe.— Fiind-că slujba *gărdurăritului* din sud Buzău și Slam Râmnic, este venit a lui al doilea Spătar, drept aceea, dăm Domnia mea acéstă carte la mâna omului ce-l va orându *al doilea Spătar* la sud Buzău, cu care să aibă volnicie a căuta acéstă slujbă, și de la toți cei ce au vii în dealurile dintr'acel județ și plătesc *vinăriciū*, sa aibă a lua gărdurărit după obicei, însă de popor câte un *galben turcesc de talerî 2 și banî 90*, care cu cislă plătesce fieș-care la scăunașul cel orându de gărdurări pre popor; așisderea și de butoa cu vin ce se vinde prin crame în dealuri, de bute câte talerî unul, și de tocitórea de tescovină ce se vinde în deal, banî patru-đeci și cincî, și de grópa de tescovină ce se vinde în deal, po banî o sută trei-đeci și douî, și de vraciua deschisă, po banî cincî-đeci, și de vitele ce se priud făcênd stricăciune priu vii, po banî douê-đeci, și de rimători, po banî cincî-đeci, iară mai mult să nu îndrăsnóscă a lua, că se va pedepsi, pentru care poruncim Domnia mea și Dumnóvóstră ispravnicilor de județ, pre cei ce va arêta orânduital de al doilea Spătar, că nu se supun a-și plăti gărdurăritul, pre unii ca aceia să-î supuneți și fără voia lor a da după obicei, că așa este porunca Domniei mele, i saam receh gpd.— 1802, August 20.

Cod. XLVIII, fila 132.

Zemle Vlahiscoe.— Fiind-că slujba *gărdurăritului* din sud Buzău și Slam Râmnic, este venit a lui ftori Spătar, drept aceea dăm Domnia mea acéstă carte la mâna omului ce-l va orându al doilea Spătar la sud Buzău, cu care să aibă volnicie a căuta acéstă slujbă și dela toți cei ce au vii în dealurile dintr'acel județ și plătesc *vinăriciū*, să aibă a lua *gărdurărit* după obicei, însă de popor câte un *galben turcesc de talerî 2 și banî 90*, cari cu cislă plătesce

fieș-care la scăunașul cel orânduit de gărdurar pre popor, așisderea și de butea cu vin ce se vinde prin cârciume în dealuri, de bute câte taleri unul, 1 de tocitórea de tescovină ce se vinde în dealuri bani 451, i de grópa de tescovină ce se vinde po bani 132, și de *vracnița*¹ deschisă po bani 50, i de vitele ce se prinde făcend stricăcinne prin vii, po bani 20, i de rimători, po bani 50, iar mai mult să nu se îndrăsnescă a lua, că se va pedepsi. Pentru care poruncim Domnia mea și Dumnévóstră ispravnicilor de județe, pre cei ce-i va arêta orânduitul de al doilea Spătar, că nu se supun a-și plăti gărdurărítul, pre unii ca aceia să-î supuneți și fără voia lor a da după obiceiú.—1803,....

Asemenea în 1804 și 1806.

Conlica lui Ipsilant, No. 47, Arhiva Statului. Gărdurărít.

Carte domnescă către Epistatul Armășiei, obligând mai multe «popóre ot snd Saac», anume Bozienii, i Valea-lui-Seman, i Valea-Mariței, i Valea-Călugărescă, etc., să-și drégă *gardul* și să plătescă straf pentru vitele ce fac stricăciuni. Să iae de pârleaz câte bani 52, și de *vracnița* deschisă câte bani 300, și de vitele care vor face stricăciuni prin dealuri, câte bani 50, de grópa de tescovină, bani 133, i de rimători bani 50, i de tocitóre câte bani 45, lipsind acest venit dela toți cei ce au fost obiceiú de au plătit în anii trecuți, mai înainte apucând și pre cei cu vitele ce vor face stricăciuni prin dealuri, ca să ispășescă și să nu i se plătescă și paguba; așisderea și de la cei ce vor vinde vin cu buțile prin dealuri, să aibă a lua de bute câte o vadă de vin. Pentru care poruncim Dumnévóstră ispravnicilor ai județului, i altor slujbași, să vé feriți a nu vé amesteca într'acéstă slujbă și să dați și ajutorul ce se cuvine orânduitului de Dumnélui Epistatul Armășiei, ca să póta căuta slujba.—1803, Februarie 23.

Asemenea s'a facut pre 1804, Genarie.

» » » » 1805, și pro 1806.

Havaetul Vornicieș.

Carte domnescă către ispravnicé.

Se face cunoscut, că pre anul acesta, lét 1803, a cumpărat Dumnélor veliți vornici, slujba Vornicieș dintr'acel județ.

Se dá instrucțiune în 11 ponturi:

1. Cumpăatorul de județ să fie dator a se arêta la Ispravnic, cu carte domnescă la mână, cu autorisare de a vinde la rëndul său pre plași (posticuri), căci singur nu ar putea căuta un întreg județ.

1. Slav. вратсница -- f. θυρωρός -- i aniton triod. -- și враница Pórta.

2. Ispravnicii să trecă în condica județului, omul ce este declarat de cumpărător pre plasă; să arate prețul convenit și acela să dea garanție locală că va păși ponturile.

3. Oprește sub-vîndarea dela cumpărătorii la alții, pre rate, afară numai dacă ar voi să cumpere chiar din sătenii locali.

4. Cumpărătorul să scie că orî-ce urmare împotriva se va dovedi, adecă tăinuire seau furțișag de vite ale lăcnitorilor, dosite seau vîndute, orî schimbate într'adins, seau depărtate pre la alte locuri, ca să nu le mai pôtă afla păgubașul, nu numai vita aceea are de a o plăti cu dublu preț, ci încă ca un hoț seau gazda de hoți, cu ocna are a se pedepsi în 2 anî. Precum și când se vor dovedi, că au făcut cele-l-alte viclenii, a lua vite de peste cîmp, numindu-le perdute de pripas, orî a băga vite într'adins prin holdele bucatelor lor, va fi osîndit, pre lîngă pedepsă, a plăti îndoit.

5.

6. Despre vitele ce se întîmplă a se perde dela sine-le, să se restituie proprietarului, producînd dovada de proprietate, plătiind *colacul* după obiceiii, însă de cal po taleri unul și jumătate și bani 20, de bivol, de boi, de vacă, po bani 100, de rîmător, po bani 50, de oaie, i capră, po bani 10.

7. Când vitele fac stricăciune în țarină, să facă ispășenie la fața locului, de Vornicel, împreună cu preotul satului și cu cei mai bătrîni și do frunte sătenii, și acea pagubă să se plătescă de cel cu vitele și Vornicelului o *glóbă* pentru înfrînare, adecă: de cal . . . doni, de bivol 40 bani, de boi, de vacă, , de capră po bani 10, de rîmător po bani 50.

8. Orînduitul cu slujba Vornicieii, să facă fîrte în scris de vitele de pripas să o dea la Dumnélui Ispravnicul, cu anume arătare a vitei. Dumnélor ispravnicii să strige la ți de tîrg, ca să afle ce păgubași. Iar să n'aibă voie, nici a-l vinde, nici a-l schimba, nici a-l dosi, nici să cuteze a trage vite de peste cîmp neperdute, seau a le băga prin holdele bucatelor.

9. Pentru herghelii întregi i cireți, turme de vite multe, când se va întîmpla a se prîpăși; perdute fiind cu adevărat de furtunii întîmplătoare, iar nu trase cu vre-un meșteșug al vorniceilor, și va fi numai ale unui stăpîn, atunci dela acel stăpîn. să iae pentru fieș-aare folurimo de vita colacul, ca glóbă ce sunt când face stricăciune la bucate, a da de boi, vacă, po bani 20, de cal, de bivol, po bani 40, de oaie, de capră, po bani 10.

10. Fiînd-că cumpărătorii de slujba Vornicieii, au aface numai prin satele județului, afură din plainii, iar la plainii au aface vetașii de plainii, și vetașii plainurilor să urmeze intocmai și întru tôte acestor ponturi, făr' de a nu se amestoca la vre-o urmare împotriva, că și Vătaful va fi pedepsit ca Vornicelul. Ispravnicii să dea copie și vîtîșeilor, după aceste ponturi.

11. Ispravnicii să îngrijescă de vorniceii, de urmările lor, «fiind-că suuteții datorii, ca nisce dregători, a întâmpina orî-ce mișcare și pornire asupra locuitorilor.— 1803, Ghenarie 1.

S'aũ făcut asemenea pre 1804, Ghenarie 1.

» » » » 1805, » 1.

» » » » 1806 și 1807, Ghenarie 1.

Cod. XLVII, fila 19 verso.

Havaetul Dumnilor veliților vornicî:

Taleri Banî

230	—	Planul Muntelui-de-Sus,	judetul Siret.
230	—	Vulcanul	} Gorj
270	—	Covacii	
370	—	Horezul	} Vâlcea
380	—	Cozia	
180	—	Aref	} Argeș
250	—	Loviștea	
220	—	Nucșóra	} Muscel
220	—	Dâmbovița	
220	—	Tîrgoviște	} Dâmbovița
180	—	Dâmbovița	

La Vornicia de jos:

150	—	Râmnic sud Slam Râmnic.	
250	—	Slănic	} Buzău
250	—	Parsecovul	
370	—	Planul despre Buzău	} Saac
380	—	Teleajenul	
350	—	Prahova sud Prahova.	

Căminăritul:

. . . . Fiind-că după obiceiul slujba Căminăritului este venit al Dregătoriei Căminăriei ceii mari, s'a dat acéstă carte a Domniei mele, ce se s'a orânduit de către Dumnelui cinstit și credincios boerul Domniei mele, . . . vel Căminar, ca să caute acéstă slujbă și să strîngă venitul Căminăriei, care este obiceiuit după Conducu Divanului, adică: din tîrgurile și orașele și bălciurile mari din 12 județe de dincóce de Olt, afară de sînta Mitropolie, Episcopiile i mănăstirile cele mari, Dumnilor veliții boerî, dela vel Ban până la vel Clucerul de arie, i din japănesele vèduve ce aũ stătut boerî Dumnilor veliți, i din ceii ce aũ hrisóve i cărți domnesci de scutélă, dela ceii-l-alti toți de obște

să iae căminărit, de butea de vin parale 55, de rachiuri de țără, butea mare po talerî 5 și de butea mică pre jumătate, talerî 2½.

Iar de la rachiuri străine, era orânduit prin Condica Divanului să plătească de butea mare talerî 7, și de butea mică pre jumătate, talerî trei și ½. Dar fiind-că *rachiul străin este oprit de a se aduce în țără*, unde dar se va găsi rachiul străin, verî la cine, de la acela să se iae căminăritul indoit; cum și pentru străini, *afară din trebuința țreii, fiind-că nu este slobod să-l aducă în țără*, iar întemplantându-se lipsa de vin pământesc, urmază a fi trebuincios cel străin, pre cât va fi trebuință, atunci cu voie de la Domnie prin marafetul celui după vreme Căminar, să se slobodă a intra în țără vinul străin, pre unde va fi lipsă. Iar când pre ascuns se va cacerdisi cu vre-un fel de meșteșugire, să se facă de către cel după vreme Căminar controbont (*sic*), care venit, poruncim să se iae de către orânduitul acesta al Căinăcămiei pe șir, pre câte buți cu vin și rachiul se va găsi în cărciumă seă în magazie, și să dea răvaș de plată, afară numai din buțile ce au plătit căminărit la Căminarul ce a fost, și va fi având răvaș de plată. Acele răvașe să se ție în sémă și să nu îndrăsnescă orânduitul acesta a face supărare, cu a apuca să iae al 2-lea căminărit și pentru câte buți cu vin se vor mai aduce prin cărciume în totă curgerea anului, să plătească tot cu acest mijloc ce poruncim lui să dea orânduitul acesta răvaș de plată și apoi și vor vinde acele buți cu vin, i rachiul, să fie cărciumarii cu totul nesuperați întru nimic. Pentru care poruncim Dumnévoastră ispravnicilor de prin numitele județe, să dați ajutorul cel cuviincios spre căutatul și strinsul acestui venit. Iar când orânduitul cu slujba acosta va căuta să facă vre-o urmare împotrivă, ori a lua mai mult, seă a cere căminărit de unde nu se cade, să nu-l îngăduiți, că Dumnévoastră veți fi răspundători, fiind-că prin sate pre la cărciume de prin drumuri și pre la cărciumele morilor, (*sic*) căminărit nu este.— 1803, Ghenarie 7.

Cod. XLVII, fila 23.

Asemenea carte s'a scris și la 5 județe peste Olt.

— Asemenea carte s'a făcut și pe lét 1804, însă la toate județele.

Hrisov stabilind ponturile căminăritului.

(Instrucția autorizărei să strângă venitul).

1) Sfînta Mitropolie, Episcopiile, sfintele mănăstiri, Dumnélor boeri veliți, de la vel Ban până la vel Clucer de arie, și jupănesele ce le vedum, ale căror boeri au stătut veliți, a i să scitéască câte o pivniță în Bucuresci. după copriinderea ponturilor Divanului.

2) Câți ori au cărți vechi domnesci și hrisove, de a se scuti cărciumi de căminărit, carele înoindu-se, vor avea tărie, seă de acum înainte se vor învrednici aceste domnesci nile, prin cărți nouă, acestea vor scuti cărciumi după

cărțile ce vor avea la mână, de vor avea drepte bucatele lor, seaă chiar cârciunile lor adevărate, fără de a fi slobod acéstă domnăscă milă ce li s'a făcut să o vîndă altuî obraz, și fără . . . de a fi slobod după vechiul obiceiî, să mităscă cârciumă întru care nu se vinde vinul lor. Iar pentru tagma logofetilor Divanuluî și ai Visteriei, are a urma otăririle și poruncile domnesci, ce sunt date de mai înainte, a scuti și cârciune străine, împotriva căror porunci nu aă a fi supărați.

3) Câți se scutesc de căminărit cu ale altora cărți, și se vor dovedi, să plătescă orănduitul căminărit indoit, spre pedopsă viclesuguluî, iar străinul cărți ce vor avea să iae de la mânilor, ca nisce pricinuitoare de netrebnică pagubă venitulă boeriei.

4) Când vre-unii cu socotela să nu plătescă căminărit, își vor pune vinurile ca să vîndă în vre-o cârciumă de cele ce se scutesc de căminărit cu carte domnăscă, și făcendu-se cercetare se va dovedi acest viclesug, atunci căminariî acelor cârciune, ca unii ce s'aă făcut pricină de pegubă Căminăriei, și ca nisce neascultători poruncilor Domniei mele, pentru că aă primit vinul altuia în cârciunelo lor, să plătescă căminărit pentru tot vinul ce se va găsi în cârciunile acestor cârciumari, cât și pentru vinul ce aă primit în cârciunelo lor, ca să scutăscă de căminărit, fără de a avea carte de scutélă și intr'acést chip să păgubăscă fără cuvînt venitul boeriei.

5) Câți se află afară din cârciunile care sunt hotar Bucurescilor, adecă împrejurul politiei acesteia, în vreme ce plătesc birul lor aici în Bucuresci, ca și bucureseniî, iar darea căminărituluî resistaî să nu plătescă, pricinindu-se că locuesc afară, acelora să nu se dee ascultare, ci precum și cei-alți orășeni ai Bucurescilor, negreșit să se supue a plăti căminăritul.

6) Câte buți cu vin și rachiū se vor găsi prin cârciunile și pivnițele cârciunilor celor ce plătesc căminărit să plătescă pe șin pentru tôte buțiile înainte și până a nu se începe și după ce se va sfârși vinul și vor cumpăra altul orî dela boieri seaū dela vii să plătescă asemenea și pentru vinul cel nou ce aă cumpărat.

7) Pentru buțile cu vin ce vor vrea să-l facă rachiū, să plătescă căminărit și pentru vinul acelor buți când vor vinde dintr'insele orî cu vadra orî cu ocaua.

Iar când nicî decum vîndare nu face dintr'acést vin și 'l va face tot rachiū, atunci are a plăti numai al rachiulnă Căminărit.

8) Vinul străin afară de trebuința țerei fiind că nu este slobod, orî întemplantu-se lipsă de vin pământesc urmăză a fi trebuincios, cu voia dela Domnie prin marafetul celuî după vreme căminar să se slobodă a intra în țeară vinul străin precăt va fi trebuința și unde va fi lipsă, iar când pe ascuns se va cacerdisi cu vre-un fel de meșteșug, să se facă de cătră cel după vreme Căminar *Controbont*.

9) Căminăritul este a se plăti butea cu vin parale 55, butea cu rachiū de țără ca mastica po talerī 5, și cea mai mică bute cu rachiū de țără pe jumătate talerī 2½. Iar pentru rachinul străin cum scrie condica Divanului, a se plăti de butea mare talerī 7 și de butea mică pe jumătate talerī 3½, fiind că rachinul străin este oprit de a se aduce în țără ca și viuurile străine, unde dar se va găsi rachiū străin verī la cine, să se iae dela acela căminărit îndoit.

Buțile ce se vor găsi plătite de căminărit la Căminăria ce aū fost, și vor avea rēvașo adevērate de plată, acelea ca nisce plătite să nu so supere ei să le fie rēvașele în sēmă. — 1803, Ghenarie 7.

Asemenea s'aū făcut și pe orașul Craiovei afară însă de pontul al 5-lea i din cuvēt dela pontul al 2-lea pentru logofeți.

Asemenea s'aū făcut pe lét 1804 Ghenarie 10. Dumnélui Clucer Slătineanu Iordache epistat.

Asemenea s'aū făcut și pe anul 1805 Ghenarie 20 în epistășia Căminăriei Dumnélui Vistier Teodorache, însă acēstă osebire s'aū pus fără de voie și slobozenie. Cu tōte că scrie la ponturile de vamă ca să se facă controbonț de cutia milosteniei, dar fiind că cutia n'are ómenī a păzi și coprinde marginele, de aceea dar poruncim să se facă de către cel după vreme Căminar controbonț.

Asemenea s'aū făcut și pe 1805 Declembre 20, Epistășia Clucer. Mavrocordat.

Iă Constantin Ipsilant Voevod.

Cinstiților și credincioși boerilor Domniei mele, Dumnóta Caimacamule și Dumnélor boerilor de la Divanul nostru ot Craiova, după cum se coprinde mai jos într'acōstă anafora, ce ne face Dumnélui biv vel Ban, Epistatul logofețiilor mari, să aveți a face urmare întocmai, seaū fiind pricina într'alt chip, să însciințați Domniei mele. — 1804, Martie 6.

Cođ. I, fila 93.

Prea Înălțate Dómne,

După luminată porunca Înălțimei tale, ce ni se dă la acōstă jalbă, au făcut cercetare. și citind ponturile slujbei aceștia, ce sunt orânduite prin luminate cărți domnesci, veldni coprinđându-se pentru Craiova și cele cincī județe ot preste Olt, ca să iae fumărit de la toți cei ce vor avea pivnițe și cărcinme de vîndarea vinului, și prāvālii cu marfă de vîndare, i magazii și alte dughene, verī cu ce fel de marfă seaū bucate ar vinde, de la toți sa iae fumăritul după

obiceiul vechi, afară din sfînta Mitropolie, Episcopiile, Mănăstirile cele mari, și afară din Dumnélor veliții boerî, care este vechi obicei, și afară din cei ce vor avea cărți domnesci de scutélă; iar dela cei-l-alți toți cei ce vor avea prăvălii și cârciume, să iae fumăritul, însă de cea mare talerî 5, banî 66, și de cea de a dona mână, adecă de mijloc, po talerî 2, banî 96, și de prăvălia seañ cârciuma mai mică, po talerî 1, banî 48; iară câți sudiți țin cu chirie prăvălii, fumăritul acelor prăvălii să și-l iae fumarul dela stăpânul prăvăliilor, din care aceste ponturi ne-șind de slujire întrégă, am citit ponturile ce sunt pentru fumărit aici în Bucuresci, și vėdui numai acéstă deosebire, adecă, unde ȓice pentru veliții boerî care-ı sunt a scuti, coprinde să fie până la vel Clucer de arie, cum și jupănesele vėduve ce au stătut boerî lor veliți, ca au să scutescă câte o pivniță. vėdui și la rânduila căminăritului, care acest nizam, adecă aici în Bucuresci, să fie și pentru orașul Craiova, este întocmai cum se areată mai sus la fumăritul Bucurescilor, nu are hotărîre de a scuti nici o cârciumă seañ prăvălie veliții boerî, ci orî câte va avea, mi-a adus jăluitorî și o adeverință cu lét de acum, Aprilie 26, iscălită de un Atanasie Polcovnicul, ce se află aici în Bucuresci, cu coprinde, că a avnt fumăritul acesta în 6 anî de rënd, și la Craiova urma a le senti câte o pivniță, atât boerî până la vel Clucer de arie, și Episcopiile, și mănăstirile cele mari, cât și jupănesele vėduve ce au stătut boerî Dumnélor veliți, iară boerî al doilea, cei mai jos de Clucer de arie, cum și neamurile, plăteañ fumărit; mai areată că cele de frunte sunt lipscăniile și cele cu marfă de Beci și brașovenie seañ băcăni, seañ tăbăcări mari, și cârciuma boltită și boiangeriile; cum și cele de mijloc, ȓice că sunt prăvăliile cu orî-ce marfă se află în ulița tērgului și băcăniile mici, cojocari subțiri, ișlicari, cismari, conduragi, cureiari, tutungii, papugii, brutariile, simigiriile, potcovăriile, rumâni, țigani, săpunari, lumînărari, covaci, sticlari și șelari și tăbăcări mici, iară brutăria seañ simigiria ce vinde și bragă, și băcănia ce vinde și vin, sunt în rëndul color de frunte; așîderea și cele de a treia mână sunt băcăniile și cârciumele de prin mahalale, și cei ce lucréză găitan de lână, și cismari și cojocari groși, i tēmplari, dogari, fierari, olari și opincari, mi-a adus și dela fumarul de aici din Bucuresci, în scris pentru rëndul prăvăliilor care sunt cele d'întēii și cele de mijloc, și care sunt cele de jos și se asemēnă cu urmarea cea dela Craiova; decî cât pentru alegerea prăvăliilor de mari și de mijloc, deși mică, bună este arētarea acosta și se cuvine să-și aibă urmarea, cum și pentru boerî și mănăstiri și jupănesele vėduve; Dumnélui Caimacamul și cu Dumnélor boerî Divanului Craiovei, să urmeze obiceiului și ponturilor domnesci, a da nizam, ca să nu se păgubescă fumarul; iară pentru boerî de al doilea și postelniceii și neamurile și cumpanișlii, și alții ce nu vor fi avēnd luminate sineturî domnesci, cu coprinde de a scuti cârciuma seañ prăvălia de fumărit, aceia să plătescă pre deplin după ponturi și la orî-care din prăvălii vor fi chiriașii sudiți, fumăritul să și-l iae

fumarul de la stăpânul prăvăliei, pentru care găsec cu cale, să fie luminată porunca Înălțimei tale, către Dumnélui Caimacamul Craiovei și către Dumnélor boerii divaniti, să dea mână de ajutor fumarului, a-și lua fumăritul după ponturi, iară fiind pricina într'alt chip, să însciințăm Măriei tale.— 1804, Maiu 2.

Vel Logofăt.

Iă Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

De vreme ce privilegiul cumpărătorilor este înoit încă din anul trecut, fără de cuvînt este dar pricinuirea Clucerului Cornii, a se apăra de cumpărătoarea acestei slujbi, mai vîrtos când ni se areată că pre anul trecut, măcar de și nu era înoite hrisovele cumpaniilor și măcar deși au fost apucați cumpaniștii să plătescă căminărit, dar iarăși n'au plătit, care acésta, fiind-că era bine sciut Clucerului Corni, dator este dară, numitul Clucer, a plăti suma de taleri 2250, ce însuși a mărturisit-o și a dat-o la Cochii-vechi, pentru care și poruncim Dumitale Caimacamule, i Dumnévóstră boerilor divaniti, aici la Dumnélui Epistatul Căminăriei, că Clucerul Cornea are a căuta acolo venitul slujbei acéștia, cu aceeași orânduială, după porunca ce este dată a se urma aici, adecă la cărciumele privilegiate, buțile cu rachiū să plătescă căminărit, iar vasele mici cu rachiū, să nu plătescă, urmându-se și întru cele-l-alte întocmai după coprinderea ponturilor slujbei; ci dar așa să urmați negreșit, precum mai sus poruncim.— 1804, Iulie 18.

Cod. I, fila 224.

Prea Înălțate Dómne,

Pentru slujba căminăritului dela 5 județe ot preste Olt, ce a arêtat Măriei tale Dumnélui biv vel Clucerul Iordache Slătineanu, Epistatul Căminăriei, că l-a vîndut pre anul acesta Dumnélui Clucerului Brăiloiu, prin Cochi Vechi, ce s'a făcut în Divanul Craiovei, drept taleri 2250, pre care bani îi și cere, iar printr'acéstă jalbă către Măria ta, Clucerul Cornea se apără de cumpărătoarea acestei slujbe, pricinuind de a plăti și cumpaniile de acolo, cari cumpanii, (afară din cea de la Vâlcea care plătesce) se apără a nu plăti căminărit după privilegiurile vechi ce au, iar fiind-că și în anul trecut, cu tóte că nu li se înoie hrisovele, când Dumnélui Căminarul Iordache Filipescu, s'a fost miluit de către Măria ta cu acéstă dregătorie, și au fost și apucați cumpaniștii a plăti căminărit, dar iarăși nu au plătit, că o are sciută, cu cât mai vîrtos în anul acesta, că s'au înoit tóte aceste hrisove, dela Mehedinți, dela Gorj, și cumpania cea nouă ot Craiova, încă din anul trecut dela August, lét 1803, precum și cea veche tot dela Craiova, la Februarie, lét 1804, și nu mai rămâne nici un cuvînt Clucerului Cornea de pricinuire, iar hotărîrea rămâne a se face de către Măria ta.— 1804, Iulie 16.

Vel Ban Manolache Crețulescu, vel Postelnic Iorgache Mavrocordat, vel Vistier Constantin Filipescu.

Trei porunci legate la Mehedinți, Gorj și Vâlcea, pentru căminărit.

Dumnévóstră ispravnicilor ot sud Gorj, sănătate, vă facem în scire, că Dumnélui cinstit și credincios boerul Domniei mele, vel Căminarul, ne-a făcut arătare, cum că negustorașii cumpănași dintr'acel județ, nu se supun a plăti căminărit, cu cuvînt că au hrisov, în vreme ce în hrisovul lor nu se coprinde a fi scutiți, pentru care vă poruncim Domnia mea să cercetați, și când în hrisovul lor nu se va coprinde de a fi scutiți de căminărit, atunci să-i îndatorați Dumnévóstră a plăti dreptul căminărit, după ponturile ce se coprinde în domnesca noastră carte de slujba căminăritului, dând Dumnévóstră și mână de ajutor orânduitului om al Dumnélui vel Căminar, spre a putea strînge acest venit, însă din tîrgurile și orașele și bălciurile mari, fiind-că prin sate și pe la cărciumele de prin drumuri, și pe la cărciumele morilor, căminărit nu este, și fiți sănătoși.— 1803, Iulie 29.

Fiind-că vama tabacului este obicînit venit al dregătoriei Căminăriei, după cum ne adoverim Domnia mea din condicele Divanului, am dat această domnescă carte a noastră ce s'a orânduit aici în orașul Bucuresci, de Dumn'ului cinstit și credincios boerul Domniei mele, vel Căminar, ca să aibă a lua dela tabacul străin, de oca una câte 50 de parale, iar dela tabacul de aici de țără, să iae câte 10 parale. Pentru care poruncim Domnia mea Dumn'elor zabiților din orașul Domniei mele Bucuresci, să dați mână de ajutor orânduitului de la vel Căminar, ca să strîngă vama acesta pe deplin în orașul Bucuresci; saam receh gpd.— 1803, Ghénarie 7.

Asemenea s'a făcut și pe orașul Craiovei, însă pe lét 1804.

Asemenea și pe lét 1805.

Havaetul Vornicului de harem.

Carte domnescă pentru slujba săpunăritului, venit al Vornicului de harem. Dela toți cei ce vor lucra săpun cu *cherhanale*, să aibă a lua dela fie-care săpunar, pe cât săpun ar face, de 1 oca câte un ban, după obicei. — 1803, Ghénarie 1.

Havaetul Ciohodarului.

. De vreme ce toți cei ce se neguțătoresc și lucrăză meșteșugul cismăriei, vechiul obicei este de plătesc pe tot anul *ciohodărit*, care este venit al boerului Domniei mele *Cioho lur*, adecă de totă prăvălia po talerî unul vechi, — autorisă prelevarea sumei acesteia.— 1803, Ghénarie 13.

Asemenea ca la Bucuresci și la Craiova, și pe 5 județe, pe 1804, 1805 și 1806.

Venituri intrând în Visteria domnască, ori la Cutia milelor, seaŭ la spitale:

Fumăritul din Craiova și din târgurile și orașele a 5 județe ot preste Olt, este milă a spitalurilor de săraci și bolnavi, ot mănăstirea St. Pantelimon, . . . Vodă dă carte, pre 1803, rânduitului Epitropiei mănăstirei, ca să caute acest venit.

Carte de vama tabacului Epitropiei.

Zemle Vlahiscoc.— Fiind-că pentru ajutorul Cutiei de milostenie, a fost orânduit a se lua dela tot tabacul străin ce vine aici în țoră, la una oca, parale 26, și dela tabacul de aici din țera, la oca 8 parale.— Am dat Domnia mea acastă carte ce au cumpărat de la Epitropie pre anul acesta, lét 1804, venitul acesta, ca să aibă volnicie a lua dela tabacul străin și dela tabacul din țeră, precum mai sus se coprinde; pentru care poruncim Domnia mea și Dumnévóstră zabiților din orașul Domniei mele Bucurescă, să dați mână de ajutor cumpărătorului, ca să pótă strînge acest venit, i saam receh gpđ.— 1804, Ianuarie 1.

Alte dări. Carte de fumăritul Bucurescilor.

. După obicei s'a dat acastă carte a Domniei mele carele pre anul acesta, lét 1803, au cumpărat fumăritul Bucurescilor, ca să aibă a căuta acastă slujbă, afară diu sfînta Mitropolie, mănăstirile cele mari, Dumnélor veliții boeri, dela vel Ban până la vel Clucer za arie, i jupăuesele vèduve ce au stătut boerii Dumnélor veliți, cari după vechiul obicei, sunt de a scuti câte o pivniță, afară de cei ce au hrisóve și cărțile Domniei mele și ale Divanului, de a nu fi *fumărit*, iar cei-l-alți toți, ce vor avea prăvălii i cărciume, să aibă a plăti fumăritul după obicei; însă de prăvălia seaŭ cărciuma mare, po talerî 5 și 66 de bani, iar dela prăvălia seaŭ cărciuma mai mică de a doua mână, po talerî 2 și jumătate și 36 de bani, iar dela prăvălia seaŭ cărciuma mai mică de a treia mână, po talerî 1, bani 48, și nu mai mult, că se vor pedepsi. Iar câți sudiți ai străinilor curți, țin cu chirie prăvălii, fumăritul acelor prăvălii să și-l iae fumarul dela stăpânul prăvăliilor, urmându-se după obiceiul ce se va fi urmat și în anii trecuți. Pentru care poruncim Domnia mea Dumnévóstră zabiților Bucurescilor, pre care îi va arêta mai sus numitul, că nu se supun a-și plăti fumăritul, pre unii ca aceia să-i faceți a plăti și fără de voia lor.— 1803, Ianuarie 1.

Erbăritul.

Să se ferescă mai sus numitul a nu urma într'acestaș chip, că se va pedepsi, ci să i.e erbăritul numai dela acei mai sus numiți. Pentru care po-

runcim Domnia mea, Dumnévóstră zapeiilor din oraşul Domniei mele Bucureşci, pre care va arêta mai sus numitul că nu se supune a plăti erbăritul, pre unii ca aceia să-î faceţi şi făr' de voia lor a-şi plăti erbăritul după obiceiü. — 1803, Ghenarie.

Asemenea 2 cărţi ca acésta, s'a făcut una pre 5 judeţe ot preste Olt şi alta pre 12 judeţe dincóce de Olt.

La lét 1806, s'a pus la cărţile erbăritului însă:

La Bucureşci, afară din vitele ce se trie la scaunele Bucureşci, câte sunt scutite după ponturile căsăpiei politiei.

La ţără, afară din scaunele acelea ce se vor fi scutind cu osebite cărţile Domniei mele.

Tutunăritul.

Zemle Vlahiscoe. — Dat am domnésca noastră carte, care pre anul acesta, lét 1803, a cumpărat slujba tutunăritului din sud . . . să aibă dar volnicie printr'acéstă carte a Domniei mele, a căuta slujba după obiceiü, şi dela toţi cei ce vor avea pogóne de tutun, să măsóre pogónele drept cu stânjenu ce i se va da pecetluit dela Visteria Domniei mele, şi pre câte pogóne va avea, fie-carele să plătescă de pogon po talerî patru vechi şi poelonul de nume po banî opt-şeci, iar mai mult supărare să nu facă, că se va pedepsi, şi slujbaşii ce vor âmbra cu tutunăritul, pentru mâncarea lor şi a cailor lor, supărare seaü cheltuială locuitorilor, nici într'un chip să nu se îndrăsnescă a face, ci tóte ori-ce le va trebui, cu tocmelă şi cu banî gata să cumpere, iar fără de plată să nu se îndrăsnescă a lua, că se va pedepsi; pentru care poruncim Domnia mea şi Dumnélor ispravnicilor ai judeţului, să căutaţi să fiţi cu priveghere de a nu îngădui pre slujbaşi să facă urmare mai mult, că veţi fi răspundători, şi să le daţi cuviinciosul ajutor, ca la o slujbă ce este a Visteriei Domniei mele, i saam recoh gpd.— 1803, Iunie 15.

Carte de slujba pogonăritului străinilor.

Zemle Vlahiscoe. — Dat-am domnésca noastră carte, care pre anul acesta, lét 1803, a cumpărat slujba pogonăritului străinilor din sud . . . să aibă dar volnicie printr'acéstă carte a Domniei mele, a orândui ómeni să caute acéstă slujbă, şi măsurând viile ce au aici în pământul ţerei,—străiniî carî nu sunt legaţi cu dajdie la Visterie drept după obiceiü, cu stânjenu cel pecetluit, ce se va da dela Visterie, să aibă a lua de tot pogonul po talerî douî vechi, iar mai mult să nu se îndrăsnescă a lua, că se va pedepsi, şi slujbaşii coî ce vor âmbra cu acéstă slujbă, pentru mâncarea lor şi a cailor lor, supărare locuitorilor seaü cheltuială să nu facă nici într'un chip, ci tóte ori-ce le va trebui,

cu tocmolă și cu banî gata să cumpere, iar fără de plată să nu se îndrăsnescă a lua, că se va pedepsi, urmând însă cu căutatul acestor slujbe, după obiceiul și după orânduiala ce se va fi urmat și în anii trecuți; prin care poruncim Dumnélor Ispravnicilor ai județului, să nu îngăduiți pre slujbași a face urmări împotrivă, i saam receh gpp.— 1803, Iunie 15.

Ponturile de vinđare oieritului pre anul acesta 1805, Martie 1.

Zemle Vlahiscoe. — Fiind-că slujba oieritului din totă țora pre anul acesta cu lét, . . . s'au vîndut cinstitului și credincios boerului Domniei mele Dumnólui vel Vist. Dumitrașco Racovița, am dat acostă domnesca noastră carte ea s'au rînduit de boerul cumpăratoriū Tacsildar la sud . . . spre a căuta și a stringe venitul slujbei acestia, urmând întocmai ponturilor ce se cuprind mai jos :

1. Mitropolia, Episcopiile și tôte mănăstirile, Dumnélor velișilor boeri și jupănesele văduve de orî-ce tróptă și toți de obșto, să plătescă oierit de ôie banî 10, și poclonul după obiceiii până la 10 pe banî unul, și dela 10 în sus pe banî 80 de nume, iară cui se va face de către Domnia mea ridicătură, i se va ținea în sómă suma ridicăturii, după pecetluitul Domniei mele; așisderoa și cei cu hrisóvele Domniei mele ce se cuprinde de oierit, făcënduli-se pece-tluitul Domniei mele, vor scuti suma hrisóvelor.

2. Toti cei-l-alți locuitori ai țerei, și străinii ce se vor afla cu oî în țeră, verî-carî, să plătescă oierit deplin, de ôie po banî 10, și obicinuitul poclon, și nimenea scutit să nu fie, asemenea și oile sudișilor de se află șeđători prin satele țerei, să plătescă oierit deodată cu locuitoriî țerei; așisderoa și pentru oile Țuțuienilor sudiși, când vor trece în lăuntru la locul lor, câte oî vor avea mai multe decât se cuprinde răvașole de plata oieritului, să plătescă și acele oierit.

3. Pentru oile ce se cumpără din țeră prin Casab-Bașa pentru mirie, cum și pentru cele ce cumpără gelopii din țeră pentru Mum-Bașoa Țarigradului, slujbașiî să urmeze întru același chip, adecă: câte oî se va găsi cumpărate de gelepi până în đioa ce va începe a scrie, pentru acelea să nu fie supărați saiiși și gelepiî de plata oieritului, ci să le iae numai în scris, ale cărui caișiu și gelep sunt? de care făcënd catastih curat în ce loc anume sunt și subț a căruia vătav purtare de grijă se află, să trimetă Domniei mele acele catastive, cum și pentru câte oî va cumpăra saiiși și gelepiî în urma scrisului, fiind-că acele urméză a fi plătite de vinđători, iarăși să nu'i supere saiiși și gelepiî până la orânduita lor sumă, dară și pentru acele să facă slujbașiî catastih, precum am đis mai sus, osebit să trimetă Domniei mele; iară pentru caprele ce string negustoriî zalhangii de taie la zalhanale, când va găsi cumpărate de negustori pentru taiat la zalhanele, până în đioa ce va începe a scrie, pentru acele să nu fie supărați negustoriî zalhanagiî, ci să le iae numai în scris ale

căruî zalhanagiü sunt, de care făcënd iarăși catastiv curat în ce loc anume sunt și supt a căruia vătav purtare de grijă se află și câte? să trimetă Domniei mele acele catastișe.

4. Să aibă orânduîți slujbași și tot ajutorul dela Domnie la Tacsilu banilor, ca dela tóte oile străinilor verî când și verî ale cui se vor afla în țera Domniei mele la pășune, să iae orânduitul oierit pre deplin, făr' deosebire, prin silința zapciilor județului.

5. Birsaniî și țuțuieniî, ardeleniî, sudiși nemțești, ce vor avea vite mari în țeră, cai, boi, vaci, bivoli, să plătescă văcăritul străinilor ce este obișnuit, adică: de vită mare, câte bani 33, și de vită mică pre jumătate, însă cu acest cuvënt de vită mică să nu supure slujbași pentru sugători, făcënd adecă tunși cai mari, și sugătoriî vită mică, ci tunși și mânzațiî se socotesc vită mică, dela care să iae văcărit pe jumătate, adecă douî drept unul, iară cu sugătoriî să nu aibă a face, iară cei-l-alti străini să plătescă toți de vită câte bani 66, după obiceiü.

6. Toți locuitoriî de ori-ce tréptă să aibă a aréta tóte oile lor la boeriî slușbași fără de a și le tainui, căci ori cari se va dovedi că a âmblat a'și ascunde și a'și tainui oile cu gând ca să păgubescă Visteria, pe unul ca acela nu numai că'l vom da de a'și plăti tóte oile indoit, ci încă il vom și pedepsi după trépta ce va fi, și fieș-care părălab din fieș-care sat, să fie dator a areta la slușbași oile sătenilor, însă și pe străiniî ce se vor afla în préjma satului, că de se va găsi vre-un părălab că aü sciut oile sătenilor și nu aü îndreptat pre slujbași, ci le-aü tainuit, acel părălab se va pedepsi.

7. Slujbașiî să aibă a se feri de a nu face vre-o pagubă, nedreptate seaü cheltuială locuitorilor cu a le lua cevaș pentru hrana lor și a cailor lor fără de plată, căci ori-care ne vom insciința că nu aü urmat după porunca Domniei mele, după ce-l vom pune de va plăti acóstă pagubă 'l vom și pedepsi; poruncim Domnia mea și Dumnélor ispravnicilor și zabiților județului, să dați tot felul mână de ajutor slujbașilor, spre a putea săvîrși slujba fără de cusur, ca să nu se întemple sfetirismos, căci pentru ori-ce pagubă se va întempla din pricina ne-ajutorului Dumnévóstră, veți fi răspundători, cum împotrivă, când vor fi locuitoriî supérați de către slujbași cu vre-un fel de nedreptate, iarăși veți fi răspundători, i saam receh gpđ.—1805

Hrisovul de oierit a fi tótna.

Câte bunătăți se fac după vremi, ori de obște, seaü în parte, care caută la vre-un lucru sufletesc, seaü la vre-o folosire a obștei, nu numai că trebuie de a rămănea ca nisce temeuri neclintite și nestrémutate în veci, după tot cuvîntul dreptăței, ci încă sunt și lui Dumneđeî bine plăcute și de ómeni sunt lăudate, și mai virtos pomenire veșnică și nemurire numelui aduc acelora ce cu căldurósă rivnă se silesc de a le sévîrși și de a le urma, aceste când de obște

toți ómenii sunt îndatorați de Dumneșiasca scriptură a le sėvirși, cu cât mai vřtos stăpănitorii, căroră dela Dumneșiasca pronie li se încredințaze oblăduiri de țeri și noróde, cu mult mai mult sunt datorii a se ațetă către supușii sėi, nu numai Domni cu stăpănire, ci și părinte cu libov, și a rėvărșă către dınșii cât va fi cu puțință, tot-d'a-una. isvóre de milostivire dintr'aceste ce s'aũ invrednicit, următor fiind a-tot Ziditorului; drept aceea și Domnia mea până ne-am luminat dela părintele luminilor, dela care cobóră tótă darea cea bună și tot darul cel desėvirșit, dela început, de când Dumneșiasca buna-voință ne-a invrednicit a domni și aceste două pravoslavnice principaturii, chiámând numele sėu întru ajutor, nu am trecut cu vederea nu numai cíte îmbunătățiri am cunoscut că putem a-le hărăzi supușilor noștri, și le-am pus în lucrare, le-am urmat și le-am păzit, nesocotind întru nimic pagubele și grelele cheltueli ale nóstre, ci încă câte rele am vėđut că curmėză spre stricăciune cu paguba lor, ne am silit și ne-am nevoit de a le desrėdăcina cu totul și a le conteni precum sunt cunoscute în domneșcile nóstre hrisóve și porunci, ce s'aũ dat pentru acele pricinii, și mai vřtos și de obște se mărturisese și bine propoveduesce.—Dintre care acelea una fiind și slujba oieritului, *ce este venit al cămărei domneșc, care din vechime se obișnuie a se căuta aici în țera Romănescă tómnă până la luna lui Octombre, și dela o vreme încóce Domni ce aũ fost după vremi, siliți fiind de trebwință, a mută'o de a căuta primăvėra, la cât catrahrisis ajunsese căutatul aceștii slușbe dintru acesta, și câte năpăsturi și nedreptăți se făcea sėracilor locuitori din pricina căutatului primăvėra, vėđėndu-se și Măria sa părintele nostru întru cea de a doua Domnie a Măriei sale, de aceeași rinvă, iarăși aũ fost silit de a muta căutatul ei, a se urma după obiceiul vechiu, adecă tómnă pe la luna lui Octombre, dară nu s'a păzit acea hotărėre a Măriei sale desėvirșit, căci în cea după urmă la venirea nóstră într'acéstă țoră am găsit-o căutându-se iarăși pe vremea primăvėrei, numai cu pricină că și la țera Moldovėi tot într'acéstă vreme se căuta, și iarăși cu asemenea încă și cu mai multă catahrisis și năpăstuirii sėracilor locuitori, căutându-se, căci slujbașii vierii, după relele lor năravuri, năpăstuind la scris cu sume mai mari decăt sunt, și primind vite sterpe ad: mióre că sunt cu miei în pântece, altele că aũ câte două miei, încă unii dintre cei mai fără suflet slujbași, aũ îndrăsnit pe alocurea după vremi de aũ scris și berbecii și țapii în rindul oilor acelor gróse, care aceste netrebnice urmări ale lor și jafuri neputėndu-le suferi Domnia mea nici într'un chip a-se urma, măcar că mi-se face și rugăciune prin anafoa de obște a sfinția lor părinților arhierėi a țerei și a tuturor Dumnělor boerilor noștri, ca se lăsăm căutatul slujbei acestia de a-se urma iarăși tómnă după vechiul obicei al țerii; dar Domnia mea, precum la altele, așa și la acéstă voinđă mai întâi și mai cu dinadinsul dreptatea și odihna sėracilor locuitori, decăt interesul nostru, pentru aceea nu am căutat nici paguba Cămărei ce se pricinuesce cu micșorarea sumei tómnă, ci încă fiind-că în anul acesta, aũ*

apucat de s'a vîndut acéastă slujbă de cu primăvêrî și nu se pôte a-se mai cere și la tómnă alt oierit, rêmând a-se cere oieritul tocmai la Octombrie al viitorului an cu lét 1806. Osebit de paguba *ce mai sus arătăm, suferim cu bună primință și paguba analogului ce s'ar fi călît se luă'n într'a cele 6 luni dela luna lui Aprilie și până la Luna lui Octombrie*, numai și numai ca se desrădăcinăm și aceste nedreptăți ce s'a î urmat pînă acum sêracilor locuitorî, sã vedem pe supușii noștrii pécum la cele-l-alte și la aceste, multămiți și odihniți, se le dăm și pricină cu acósta de îndemnare și spre mai multă sporire a dobitócelor lor, după cum firesce o rîvnim acésta; și printr'acést al nostru domnesc hrisov hotărîm și poruncim, ca de acum înainte slujba oieritului, orî în credință de va fi, seañ de se va vinde, după obicei, cãntatul oî să fie tómnua iară nu primăvêra, după cum s'a urniat într'acéastă țêră din vechime, când slujbașii boerî nu pot face vre-o altă nêpăstuire locuitorilor, ci urmêzã cu luarea oieritului numai pe vitele ce sunt vêdute și de față, pentru că este invederat la obște nedreptățile ce aũ pricinuit cãntatul oî de cu primăvêră, cari sunt cu totul nesuferite omenirei, și nici odată cu nici un fel de pricinuirî orî de pagubă Cãmării domnesci, seañ trebuința de banii Visteriei, seañ cu cuvînt că și la țêra Moldovei tot primăvêra se cantă, sã nu fie slobođenie a se mai cãnta aci într'acéastă țêră oieritul de cu primăvêră; pentru care acésta hotărîre și obștească facere de bine ce am sãvêrșit, nu numai că pohtim și rugăm și pre cei din urma nóstră frați luminași Domni, ce se vor învrednici după noi dela Dumnezeiasca bună voință a stăpâni acestea pravoslavnice țêri, de a se păzi nestrămutat și a o întări și cu cinstitele Domnólor hrisóve, și sub blăstem Dumnezeiesc punem pe cel ce va cuteza a o mai strêmnuta iarași cu vre-un cuvînt de pricinuire deșêrti, sã-și aibă a da grêi rêspons înaintea infricoșatêi judecãții a lui Dumneđu, pentru tóte acele nedreptăți ce se vor mai pricinui sêracilor de către slujbaș, ca unul ce însuși se face pricină a celor rêntăți și nêpăstuirî, și când de acum înainte, orî din partea bisericóscă de va fi, seañ mirenóscă, orî din cei-ce sunt iscãliți la anaforaoa ce ni s'aũ făcut acum, orî diadohiî lor, seañ alțiî, orî pentru vre un interes al lor înparte, seañ la vre-o provlimă, de se va îndupleca și va sfătui și va primi sã iscãlescă spre mutarea acéstei bune hotărîrî, unul ca acela, ca un vrășmaș al patriei sale și ca un iubitor de rîentate, sã aibă înpotrivitor pe Dumneđu, și întru tóte apucatur le și căile sale, el și nómul lui procopsală în vecî se nu vadă; și poruncim ca acest hrisov după ce se va trece în condica Divanului și a Visteriei, sã se dea apoi în păstrare la stînta Mitropolie; drept aceia spre întemeierea și paza la câte mai sus se coprinde, il și întarim cu însăși credința nóstră, Ioan Constantin Alesandru Ipsilant, Vvd. martori fiind pre inibițiî Domnii mole fi: Alesandru, Dumitrașco, Gheorghe, Nicolae și Ioan Vvdî, și tot sfatul cinstiților și credincioșilor boerî veliți ai Divanului Domniei mele; Dumitrașco Ghica vel Spătar, Dumitrașco Racovița vel Vistier, Manolache Biancoveanu vel Ban, Gre-

gorie Caliarh vel Postelnic, Stefan Văcărescu vel Logofăt de țera de sus, Isaac Rulet vel Logofăt de țera de sus, Barbu Stirbey vel Vornic, Istrate Crețulescu vel Vornic, Scarlat Slătineanu vel Vornic, al Obștirilor, Constantin Bălăceanu vel Logofăt de țera de jos, Gregorie Babeanu vel Logofăt al Obiceiurilor, Antochie vel Hatman, Costantin Varlaam, vel Vornic al Politiei, Costantin Filipescu vel Clucer, Ienache Golescu vel Paharic, Șerban Grădișteanu vel Stolnic, Costache vel Comis, Ioan Caragea vel Medelnicer, Costantin Groceanu vel Sluger, Mihai Perdicari vel Pitar, Ispravnic și purtător de grije fiind la acosta, Dumnéluși Dumitrașco Racoviță vel Vistier; și s'a scris hrisovul acesta dela Visteria Domniei mele intru al treilea an al Domniei noastre, în luna lui Iunie a velétului 1805 scriindu-se de Costantin Rătescu Logofăt de visterie.

Hrisovul pentru oșerit a nu plăti mănăstirile și boerii

Frica lui Dumneșeș de împreună și milosirdia, fiind amëndouă rădăcinate în inimile stăpânitorilor, bat răsboiul foarte asupra orî-ce neînlesnire vor cerca la sêvirșirea facerilor de bine, care sunt datorî a le hărăzi, și a le revârșa către norodul ce s'a încredințat dela Dumneșeș a-l oblădui, găsesc tôte înlesnitele mijloce la orî-ce bună cugetare vor face, și fac pre cele mai grele a sêvirși cu cea mai mare ușurință, aceste aduc cele mai înalte faceri de bine norodelor acelora, ce se oblăduesc de acest fel de stăpânitorî, și loru-și le sunt pricinuire, nu numai într'acest veac de cea mai mare laudă, făcându-se desêvirșitî norodului, ci și după sêvirșire nemuritorî le face numele cu pomenirea acelor fapte bune; drept aceea și Domnia mea, din vrêsta prunciei, din vrêma ce ne-a slobodit vrêsta de a putea face chibzuirî, alta mai cu dinadinsul n'am cugetat, decât cum am putea rădęcina în inima noastră mai cu prisosință aceste doue, până când Dumnezeiasca pronie ne-a învrednicit de a și domni, când și firea ne-a silit de a le face înverdate cu felurî de chipurî la toți supușii noștrii, căți milostivul Dumneșeș ne-a învrednicit a-î oblădui, și cu multă scumpătate silindu-ne, nu numai obiceiurilor și privileghiurilor ce aî avut fieș-care, le-am păzit și le-am întemeiat, ci și alte multe le-am hărăzit, și ușurința le-am întocmit și îmbunătățurî și faceri de bine le-am săvêșit, sîrguindu-ne a desrădęcina orî ce fel de rele urmări, jafurî și năpăstuirî, ce aș fost rêu nărăvite între dînșii, care aduc mahnire în inimile sêracilor; precum și aici într'acostă de Dumneșeș păzită țera, câte mângăierî am făcut supușilor noștrii, sunt de față, înverdat și de către toți mărturisite. Nu am trecut cu vederea de a face și la acelea îndreptarea ce s'a cuvenit, adecă sfintele mănăstirî și metoșe, care sunt locășurî Dumneșeșci, unde se sêvirșesc sfintele rugî, lipsite de milele ce din vechime aș avut, și obștea Dumnelor velișilor boerî, carî sunt ocărmiturî a tôteș sistema acestei iubitore de Christos stăpânire, de la mare până la mic, de la o vreme în cōce lipsitî cu totul de privileghiul scutelei oșeritului, și plătind de-a valma cu obidă vitele ce aș, intocmai ca și cei proști, fără de nici o deosebire, căroră

acestora măcar că mai înainte li se da de la Visterie o puțină sumă de bani cu numire de rădicătură de oierit, dar foarte próstă și de niuica, și aceea une-orî li se da, iar mai de multe orî cu felurî de pricinuirî nu li se da; iara Domnia mea după rugăciunea ce mi s'a î făcut prin anafora de obște, adăogînd milostivire și la acésta, hotărîm printr'acest al nostru hrisov, ca de acum înainte, Metropolia, Episcopiile, mîonăstirile cele mari, metóșele lor, și Dumnélor veliții boerî dela vel Ban și până la Cluceriu de arie, cum și jupănoselo văduve iarășî până la acésta tróptă, să aibă privilegiul scuteliî oieritului pe tóte oile cîte va avea fieș-care, drepte vite ale sale, precum se urmózá și în *țera Mol lovîț*, fără de a fi supérați cu cea mai puțină cerere, forindu-se însă și mai sus dișii privileghiați, de a nu mesteca oî străine țărănesci, carî plătesc oierit, în oile sale și făcîndu-le că sunt ale lor, să nu plătéscă oieritul păgubînd Camara, căci unul ca acela dovedindu-se într'o vină ca acésta, de orî-ce tróptă și staro va fi, nu numai că i se va rădica acest privilegiu al scuteliî oieritului de nu'l va mai avea în tótă viața lui, ci încă osîndindu-se, se va pune de va plăti oieritul indoit pe acele vite, ce cu viclenie le-aî scutiț, numîndu-le ale lui, și se va și pedepsi fără de milostivire, ca un nemulțămîtor și necunoscător milei Domniei mele, și păgubitorî de dreptul Cămărei Domnesci, și acest hrisov după ce se va trece în condicele Divanului și a Visteriei, apoi să se dea în păstrare la sfînta Metropolie, ca să fie sciut și păzit și acest privilegiu ce am hărăzit într'acésta de Dumneđeu păzită țeră, și mai sus numiților; pohtim dară și pro ceî din urma noastră, frați luminați Domni, ce se vor invrednici dela Dumneđeiasca bună voință după noi a fi stăpănitorî acestoî țeri, să binevoiască și Dumnélor a întări acest privilegiu, ce am hărăzit mai sus numiților și cu cinstitele Domniilor sale hrisóve; decî spre întărirea și paza a cîte mai sus se cuprinde, am întărit hrisovul acesta cu însăși credința noastră Ió Constandin Alexandru Ipsilant Voevod, martorî puînd pe prea iubiții Domniei mele fiî: Alexandru, Dumitrașco, Gheorghe, Nicolae și Ioan Voevodî, și tot sfatul cinstiților și credincioșilor boerî veliți ai Divanului Domniei mele: Ioan Dumitracho Ghica vel Spătar, Dumitrașco Racoviță vel Vistier, Manolache Brăncoveanu vel Ban, Gregorie Caliarh vel Postelnic, Ștefau Văcărescu vel Vornic de țora de sus, Barbu Știrbeî vel Vornic, Istrate Crețulescu vel Vornic Scarlat Slătineanu vel Vornic al obștirilor, Constandin Bălăceanu vel Vornic, al obiceiurilor, Antonie V. Holman, Constandin Varlam vel Vornic al politioi, Constantin Filipescu vel Clucer, Ioan vel Comis, Enache Goleșcu vel Paharnic, Serban Grădișteanu vel Stolnic, Costache vel Comis, Radu Fărcașanu vel Serdar, Ioan Caragea vel Medeluicer, Cons'antin Greceanu vel Slugar, Mihaî Perdicari vel Pitar, Ispravnic și purtător de grijă fiind la acésta Dumnéluî Dumitrașco Racoviță vel Vistier, și s'a î dat acest hrisov dela Visteria Domniei mele, într'u al treilea an al Domniei noastre, în luna lui Iunie al létului 1805, scriîndu-se de condicarul Rătescu, Logofét de Divan.

Otaștina.

Boerii și locuitorii birnicî protestă în contra așezărei de otaștină a câte 20 de parale și jumătate de pogon de vie.

Domnitorul hotărăsece :

«In pravilnicésca condică care iarăși de Măria sa părintele Domniei mele este nomotetisită, se hotărăsece ca otaștina să se plătescă în vin, din 20 de vedre o vadră, iar nu în bani. Când dar această hotărîre este pravilă pentru toți de obște, cu acea poruncă ce-o vedum Domnia mea, dată la jalba voastră, nu se pôte anerisi pravila cea de obște, mai virtos că din însesîi jălbile vóstre, atit cea de atunci, cât și acesta de acum, vedem că însi-vă mărturisiți, că atât mai înaintea acelei porunci, cât și de la acea poruncă încóce, darea otaștinei ați făcut-o cu vin, iar nu cu bani, cum puteți dar acum preste atita sumă de anî să strămutați urmarea aceea a darei otaștinei în vin? ci trebuie ca și de acum înainte asemenea să urmați».—1804 Februarie 24.

Cod. LII, fila 37.

Nouă sate din plasa Rômnicu de sus, județul R.-Sărat, s'aî jăluit pentru încărcătura ce li s'a făcut la plata de vinăriciū.

Hotărîrea Domnitorului :

Dumnóta vel Vistier, la ceea-ce dic că aî mai dat Domniei mele jălbî pentru acestea și n'aî aflat nici o dreptate, minciună areată, că Domnia mea acum întâia dată este că vedem jalbă dela aceste sate cu arătările ce fac. Decî poruncim să cercetezi Dumnóta ce doveđi a i la aceste câte jăluiesc și pentru tóte să faci arătare Domniei mele, cu întrógă pliroforie».—1804, Februarie 26.

Cod. XXXVII, fila 54.

Dijmăritul și Vinăriciul extraordinar dela privileghiați.

Se înființază o casă specială de boeri, în care se va vërsa acest venit, ca să servescă la plata datoriilor țerei și a oștirilor turcesci.

Pitac prin care se împuternicesc patru boeri veliți, a ținea socotela banilor ce se vor stringe din dijmărit și vinăriciū ce aî plătit privileghiați.

În Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Fiind-că cel noă *ecstraordinarion* dijmărit și vinăriciū ce prin socotela de obște s'aî scos ăstimp, de a plăti adecă și privileghiații de obște, este numai și numai pentru greutatea datoriei ce aî rămas țora datóre diu trecuta resvrătire, și pentru multele și grelele cheltueli curgătóre ce sunt, a căror veniturî din numitele slujbe fiind-că trebuiesc bine economisite de a se plăti adică datoria țerei, și a se răspunde și cheltuelile ce sunt; pentru aceea dar deosebim

dela Visteria Domniei mele venitul dijmăritului și al vinăriciului dela privilegiat și facem *deosebire Casă*, la care orânduim pe Dumnévóstră cinstiților și credincioșilor boerilor Domniei mele, Dumnéta vel Postolnice Mavrocordate, Dumnéta biv vel Vistier, Costache Ghica, Dumnéta Vornice de țera de sus Golescule și Dumnéta biv vel Logofăt Gregorie Brâncovene; pentru care poruncim Dumnévóstră mai sus numiților boerî, ca să luați asupra Dumnévóstră îngrijirea și luarea aminte pentru buna diichisis a numitelor slujbe, strîngînd la acéstă casă tot venitul dijmăritului și a vinăriciului privilegiatilor, de care să țineți socotólă și să aveți și îngrijirea ca din venitul acestor slujbe să se dea, prin scirea și porunca Domniei mele, în plata datoriilor țerei și cheltuelilor ce sunt; și fiind-că până a se stringe și a veni la acéstă casă banii numitelor slujbe mai este zăbavă, adunându-se mai cu întârșiere, și trebuința fiind mare și grabnică, urméză de a se face acum împrumutărî de banî și a se plăti dobândă câte de ce la pungă; pentru aceea dar Dumnévóstră să căpuiți de a rădica cu împrumutare acum banii ce trebue, cu acéstă orânduială însă, ca din venitul ce se va stringe al dijmăritului și al vinăriciului privilegiatilor, întâi datoriile împrumutărîlor nouă, ce se va face acum, să se plătescă, și apoi să se dea în cele-l-alle datoriî trecute; decî ca la o trebă obștăscă folositoare de ușurarea greutăților țerei, să aveți Dumnévóstră cu osărdie tótă îngrijirea acestei trebi, spre buna urmare și sêvârșiro, fiind socotólă de banii ce se va stringe și unde s'aú dat și economisind plata datoriiei țerei și răspunderea cheltuelilor; pentru care poruncim Domnia mea și Dumitale cinstite și credincios boierule al Domniei mele vel Vistier, ca orî-ce trebuință vor avea Dumnélor orânduiri boerî ai acestei Case, de cărți și porunci seaú Mumbașiri pentru buna diichisis a numitelor slujbe și a stringeriî veniturilor, să daú Dumnéta tot domnescul nostru ajutor dela Visterie, tolico pisah gpd.—1803, Iunie 21.

Cod. XXXXIX, fila 69.

Carte de slujba dijmăritului.

Zemle Vlahiscoe.—Dat-am domnesca nóstră carte, . . . carele pro anul acesta lét 1803, aú cumpărat dela Cochiî-vechi slujba dijmăritului dela sud . . . să aibă dar volnicie printr'acéstă carte a Domniei mele, a orânduî slujbași, să cante slujba acéstă la numitul județ, după coprinderea poruncilor ce mai jos se areată :

1. Mitropolia, câte trele Episcopiile, mănăstirile cele marî i metoșele lor cele sciute, dijmărit să nu plătescă, după vechiul obicei.

2. Dumnélor boerî, cum și jupănesele vèduve, ce le-aú stătut boerî Dumnélor în boerî cu caftane, și fecioriî de boerî ce sunt sciutî, iarășî să nu plătescă dijmărit, precum a fost obiceiî din vechime.

3. Neamurile i scutelnicî i maziliî și alțiî, ce aú cărți domnescî, să li se păzescă privilegiul ce aú, însă cele ce vor fi inoite de Domnia mea

4. Toți cei-l-alți ce vor avea stupi i rîmători, să aibă a-și plăti dijmăritul la orânduții slujbași, după obicei, de totă lira (*sic*) po banî trei-spre-zece noni, și poclon de nume, adecă cel ce va avea dela zece lire în sus, orî cât de mulți, să plătescă câte banî trei-spre-zece și poclonul po banî opt-zeci, iar care va avea câte zece numai, să plătescă câte banî patru-spre-zece și nu alt poclon, iar slujbași să aibă a căuta slujba, cu cercătură en tot, pînă la Septembrie 10.

5. Cei ce scutesc dijmăritul, forte să se ferescă de a nu amesteca stupii i rîmătorii, de ai acelor ce plătesc dijmărit, în bucatele lor, cu gând ca să păgubescă slujba, că apoi unii ca aceia dovedindu-se, nu numai că pre acele lire ce se vor dovedi ascunse, va plăti dijmărit îndoit, ci încă și pre ale lui drepte bucate ce va avea, va plăti dijmărit după obicei în rînd en țera, și li se vor strica de tot privilegiurile scutele.

6. Boerii cei ce scutesc dijmărit pre drepte bucatele ce vor avea de tamlac, de dijmărit să nu se supere, iar pentru cele ce vor avea cumpărate de neguțatorie, pre acelea să plătescă dijmărit după obicei.

7. Toți cei ce veți avea stupi și rîmători, să aveți a vă arăta bucatele vóstre la orânduții slujbași, căci orî care își va dosi bucatele sale, dovedindu-se va plăti dijmăritul îndoit.

8. Poruncim Domnia mea și vonă slujbașilor ce veți âmbra cu acóstă slujbă, pentru mîncarea vóstră i a cailor voștri, supărare seai cheltuală lócnitorilor să nu faceți, ci tóte orî ce va trebui, cu tocnólă și cu banî gata să luați, iar fără de plată să nu vă îndrăsniti a lua, și la tóte, după cum se coprinde mai sus, să fiți următori, că orî-care se va cteza a lua mai mult peste porunca Domniei mele, seai va face supărare seai cheltuală lócnitorilor, unii ca aceia dovedindu-se, nu numai că ceea-ce va lua va plăti îndoit, ci încă se va și pedepsi. Prin care poruncim Domnia mea Dumnélor ispravnicilor ai județului, să nu ia peste aceste porunci de mai sus arătate, că veți fi răspundători, ci după aceste porunci vă poruncim ca și Dumnévóstră să le dați tot ajutorul cel cuviincios, ca la o slujbă ce este a Visterioi domnesci, i saam rechei gpd.—1803, Iunie 15.

Tălmăcirea împărătescului hatihumaim, ce s'a dat la sfârșitul lunei lui la velét 1218, pentru dijmărit i vinăricii, dela privilegiați, ca numai pre acest an en lét 1803, să plătescă, fără de a se mai urma altă dată, care după ce s'a citit față în Divan, s'a dat în păstrare la sfinta Mitropolie — Iulie 19.

Alesule dintre Domniî din neamul Mesioi, îndată ce veți primi acóstă prea Inaltă împărătesca nóstră poruncă, să-ți fie cunoscut, că din cele pînă acum trimese de către tine, scrise către prea Inalta nóstră Pórtă, s'a cunoscut cum că din pricina *trecculelor rěsvrătiri* și nrmătórelor întēplări, ajungēnd suma

ce este datoro țera Rumânescă a se răspunde la două sute de pungi de bani, pôte și mai mult, și pentru următoarele de multe feluri cheltueli, ajungând starea țerei la o ticăloasă schimbare, mai virtos că din pricina mai sus numitei datorii, cea mai mare sumă s'a ridicat cu grele dobânzi, care și enrgând spre sporirea ticăloșei Raia, dintr'aceste nesuferite cheltueli cu totul păgubindu-se și din prelungirea greutăților, ajungând cu toții la cea desăvârșită neputință, cu totul vor slăbi la răspunderea mai sus numitelor datorii, și cum că dintr'acosta într'adevăr se va prelungi răspunderea datoriei *miriei*, și când nu se va găsi mijloc nentru aceste următoare, fără îndoială, încet, încet, această datorie se va mai adăoga și se va mai spori; pentru care și făcându-se nviincioasă chibzuire de către rîvnitorii patriei, boerii divaniți, cari cu tôte că pentru mai înlesnirea răspunderii nnumitelor datorii, mai înainte până a se înmulți. s'aî fost socotit ca să se întocmescă o deosebită dajdie de obște, a se da de tótă Raiaoa câte taleri 3, seaî 5, după analogonul puterii fie; căruia. Dar pentru acea desăvârșit cunoscută ticăloșie și slăbiciune a sêracelor raiele, cu neputință a fost a intra în lucrare mijlocul de mai sus socotit, și iarăși de altă parte fiind cunoscut, că după următoare greutăți într'alt mijloc, nu ia sfârșit răspunderea a multelor acestor datorii, necontenit îngrijind ca să se chibzuiască un alt mijloc mai îndemânat, spre înlesnirea acestui lucru greî, cu sfat de obște, s'a găsit cu cale, ca din pămîntenii țerei, ce sunt din vechime miluiți sub umbrirea prea puterniceî noastre împărății, cu no-dare de orî-ce fel de dajdiî, atât Mitropolitul și Episcopii, cât și ceî-l-alți boeri, și cu un cuvînt și tôte mănăstirile ce cu nume de mili sunt nodajnice, căîi adecă sunt slobođi de dajdie, să dea într'acest următor an dijmărit și vinăriciî, însă dijmăritul să se răspundă de către toți după mijlocul ce din vechime s'a obiceiuit, iar vinăriciul să se răspundă însu de către locuitorii după vechiul obiceiî, adecă câte cincî bani de vadră, iar de către Mitropolit, episcopii, boeri și mănăstiri, și toți ceî-l-alți dajnici, câte nouă bani de vadră, și pentru ca să lipsescă asuprașirile și nedreptățile ce pot să se întempe la strîngerea acestor mai sus numite alcătuite dajdiî, să se urmeze cu luare aminte capetele și ponturile ce pentru acosta se vor întocmi dela Visterie; pentru care, ca să nu se mai cêră în vre-un fel de chip, nici de cum vro-odată de acum înainte, această de acum dare ce s'a chibzuit spre ajutorul țerii, cu cuvînt că s'a mai urmat acosta și altă dată, și-a făcut arêtare numițiî boeri, cerând de obște cna nafora prin rugăciuni, ca să se întocmescă acosta cu întărire din parte-ți, prin domnesenl têu hrisov, coprinđetor și cu cele de către voi obiceiuite bisericesci afuriseniî, și mai virtos ca să nu se mai cêră aceste numite dări dela ceî slobođi și nespuși la dajdie, să se dea și Inalta noastră poruncă împodobită cu sfintul hatihumaium întăritor, acestor alcătuite pentru numițiî nedajnici; către acosta și din cele ce scriî, s'a cunoscut că datoria ce este să răspundă țera *miriei* și cele-l-alte datorii ce s'aî mai adunat, purtătoare cu grele dobânzi, ca să se răspundă și să se economisescă următoarele cheltueli ale țerei, peste

putință fiind ca să se întocmescă lucru într'alt chip, cu toate că din cele mai sus de obște chibzuite dăjdi, totă suma cea adunată, cum este cunoscut, de-abia se adună la nouă sute de pungă de bani, și nu mai multă, dar fiind-că este nădejde cu această sumă a se mai ușura numitele datorii, și din cele-l-alte următoare venituri, care cu ajutorul lui Dumnezeu, este să se răspundă mai înainte de datorii, va lua sfârșit și acesta. Asupra căruia și se cere ca să se facă cuviincioasă prea Înalta noastră nusaadea, la rugăciunea numiților boeri; cunoscut fie că această arătată credincioasă rîvnă, atât din partea ta, cât și din partea numiților boeri, s'a primit de bună și laudată la prea Înălțata mea putere; deci, precum scrii, dăm și împărătesca noastră voie, ca să se iae într'acest curgător an, spre ajutorul țerei, dela cei mai sus nedajnici, numita dare de dijmărit și vinăriciul, fără de a se socoti acesta de acum înainte, ca pildă urmată și alte dăți; asupra căruia s'a dat de acum această trimisă a noastră prea Înaltă poruncă, împodobită cu sfîntul nostru împărătesc hatihumaium, care înțelegînd-o după înțelepciunea ta, că după cum s'a găsit cu cale și s'a hotărît cu chibzuire de obște, ca să se răspundă într'acest următor an, numita dare de către toți nedajnicii, adocă Mitropolit, episcopi, mănăstiri, boeri și toți cei-l-alți, spre ajutorul numitei datorii, s'a dat prea Înalta mea voie, de urmare, ca să se iae numai într'acest curgător an numita dare, fără a mai socoti altă dată drept pildă mai dinainte urmată, să urmezî după mijlocul ce s'a dis, puind totă cuviincioasă silința, spre săvîrșirea acestei trebuințe, după vrednicia și credința ta, îngrijind și mîngăind pre locuitorii raiete pentru răsufarea și odihna lor; așa dar urmază după cum printr'acest prea Înălțatul nostru împărătesc hatihumaium și se poruncesce, ferindu-te de orî-ce împotriviri dela câte-ți poruncim».

Boerii au primit așa dar acesta după ce biserica au afurisit ca ea să nu se repete la alți ani, și au cerut să se scotă și hatihumaium ajutor, dar pre viitor să nu se iae drept pildă (precedent).

Cod. XLIX. fila 138.

Iw Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Dumnévóstră ispravnicilor ot sud Buzău, veți vedea arătarea ce ne face printr'această anafora, Dumnéluși vel Vornic Barbu Văcărescu, pentru care și poruncim, ca câți dintre acei ce nu vor avea privileghiuri de scutóla vinăriciului, să-și apuce vinăricorii dajnicilor a le lua vinăriciul deplin pre drepte vinurile lor, și Dumnévóstră să le faceți ajutor de a-și putea să-și iae vinăriciul.— 1804, Martie 24.

Cod. L, fila 35,

Prea Înălțate Dómc,

Cumpărătorii vinăriciului țărănesc dela sud Buzău, au jăluit Măriei tale, că nisee obraze, prin osebită fóie arătată, au plătit vinăriciul ca privileghiași,

făcând înșelăciune a rămânea și la anii viitorii scutiți, cu care și Dumnélor s'aun păgubit, cerând dreptate și împlinire; prin a căroră jalbă ni se poruncesce, ca să-î cant la catastihul de vinăriciū, de aū plătīt privileghiațiī într'acel județ, și vĕdĕnd de sunt acei privileghiațiī seaii nu, să facă Inălțimeī tale arĕtare în scris. Fie sciut Mărieī tale, că aceia cu adevĕrat aū plătīt între privileghiațiī, arĕtațiī fiind și in catastihul ce am dat la Casa acestuī husmet, și pricina de aū plătīt, este, că acolo la județ aflându-mĕ, pentru unii dintr'aceștia făcĕnd davagialĕc jăluitorii vinăriceri, i-am chiămat de față și întrebându-ī unde le sunt privileghiurile de scutĕlă? mi-aū dat rĕspuns hotărit, că nici-odată vinăriciū n'aū plătīt, dāndu-mī și acel fel de cuvĭnt, că de se vor osāndi la vre-o judecată, arĕtāndu-ī vinăriceriī ca țĕranī, se mulțāmesce de a plāti de douĕ ori, adecă și ca privileghiațiī, precum 'l-aū plătīt și ca țĕranī; acōstă pricină aū fost de aū plătīt în rĕndul privileghiaților; acum rămāne hotărireā Inălțimeī tale, ca să li se caute privileghiaților boeriī ispravnicī ai județuluī, de vor fi avĕnd vre-un hrisov, și dupĕ însciunțarea ce va face, să se deĕ isbrānire precum va socoti prea Inalta înțelepciune Mărieī tale, iar anii Mărieī tale fie dela Dumeĕșii mulți și fericitiī.— 1804, Martie 19.

Barbu Văcărescu vel Vornic.

Ponturile vinăriciuluī pre anul acesta 1804, August 30.

În Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar.

Fiind-că pre anul acesta cu lét 1804, . . . a cumpĕrat vinăriciul domnesc cel obișnuit dela sud . . . s'a dat dară dela Domnia mea aceste ponturi la mânăle numitului boer cumpĕrător, cu care să aibă a orāndui slujbași în tōto popōrele acestuī județ, să caute venitul slujbōi, cu urinaro după ponturile ce se coprind mai jos, care încă din anul trecut prin chibzuire de obște s'a întocmit și s'a întărit de către Domnia mea, cu hotărire, ca să lipsĕscă adică cu totul acel diu trecuțiī anī catahriis, și nu numai acea încărcătură la ĕece, douĕ, cu nume de obicei să nu să mai facă, ci nici alte nedroptăți, năpăstuirī în paguba lōcuitoilor, întru nimic mai mult peste dreptul Visteriei, adică să uu se facă.

1) Mitropolia, căte trele episcopiile, mōnăstirile cele mari cu metōcele lor, Dumnélor velițiī boeri, al doilea și al treilea, până la boeria cea mai de pre urmă ce se face cu Caftan, și feciorii de boeri, și jupănesele vĕduve, ce vor fi stătut bărbațiī lor, până la cea mai de pre urmă boerie cu Caftan, vinăriciū să nu plătōscă, precum și nĕmurile și boerimea și maziliī, și alțiī ce aū hrisōve și cărți innoite de Domnia mea, iarăși vinăriciū să nu plătĕscă.

2) Toți cei-l-alți de obștie, să plătĕscă la orānduițiī slujbași vinăriciū drept căte cinci bani de vadră fără altă încărcătură.

3) Mōnăstirile și bisericile căte aū hrisōve și cărți domnesci innoite de

Domnia mea, seai câte se vor înoui, să aibă a-și lua milele deplin urmându-se după coprinderea hrisóvelor și a cărților ce ai, care să aibă ale arêta la vinăriceri.

4) Toți ce sunt subt privileghiuri de a scuti vinăriciui, fórte să se ferescă a nu cere să se scutescă vinăriciui cuiva, din celi ce plătesc vinăriciui, pentru că orî carele s'ar afla între faptă ca acêsta, i se va lua privileghiul dela mână, cum și cel ce cu meșteșug ca acesta va âmbra a scuti vinul, dovedindu-se de boerii vinăriceri, să se apuce să plătescă vinăriciui îndoit.

5) Măsurătórea să se facă dréptă cu cotul înferat, ce s'a dat slujbașilor dela Visteria Domniei mele, care măsurátóre să se facă după ce ferbe vinul, iar nu mai înainte, și să nu se strimbe cotul nici într'o parte nici într'alta, ci să se pue drept în vas, cum și la lung, dóga ce este a fără din fund să nu o pue în măsurátóre, ci să măsóre lungul numai din fund până în fund, lipsind cum am đis mai sus acea încărcătură la đece — done — a nu se mai face nici odată.

6) Răvașele de plată, ce se dai la mâna celor ce plătesc vinăriciui, să se facă cu deslușire, adecă să se scrie într'însul așa : atâția banî a dat cutare vinăriciui, pe atâtea vedere, într'atâte vase, cari fac taleri atâta, și iarăși asemenea răvaș să pue în fundul fie-căruia vas cu suma vedrelor ce a fost într'însul, și cu suma banilor ce a plătit și cu numele stăpânului vinului, să-î lipescă în fundul vasului spre a fi sciut, pentru care aceste doué răvașe să nu iae vinăriceri nici o para, să se dee și la mâna scăunașului din fie-care popor fóie iscalită de însuși Taxildarul, în care fóie să arête pe toți poporaniî dintru cest popor, fie-care câte vase ai avut, și în tot vasul câte vedre ai fost și câți banî i s'a făcut pe suma vedrelor ce ai plătit, care fóie nimenea să nu fie volnic a o lua dela mâna slujbașului, ci să stee la densusul, avênd datorie să o păstreze scăunașul până când din porunca Domnescă i se va face, ca să o arête la vreme de trebuință.

7) Făcându-se măsurátóre și plătindu-se vinăriciul, îndată să dee slobodnie slujbașul a-și ridica vasele nepoprit, fără a cere vre-un havaet, cu pricină căci l-a slobodit mai înainte decât alții, după cum se nărăvise de la o vreme încóce, decât pentru răvașul ce-î va da de slobodnie către scăunaș să iae vinăriceri numai doué parale.

8) La scaunele de carne mănăstiresci și boeresci și cele ce sunt scutite cu cărți domnesci, să nu aibă nici un fel de amestec tacsildarul și slujbașiî a le face vre o cerere cu nume de havaet.

9) Pricinile și judecățile ce se vor întempla între pogonariî popórelor dela acel județ, să se caute de boerul tacsildar, însă ferindu-se de a globi seai a jăfui pre cine-va, fără numai să le caute dreptățile într'adever, iar slujbașiî să nu se îndrăsnescă fără de șcirea și porunca tacsildarului de a face cevaș, cum nici ispravnicii să nu se amestece la judecățile pogonarilor, iar când Tacsildarul

și slujbașii vor face năpăstuirii și jafuri, atunci datorii să fie ispravnicii a da scire Domniî mele.

10) Pentru mănecarea slujbașilor și pentru hrana cailor lor, orî-ce le va trebui să cumpere cu banî, fără a nu se supăra cinevaș măcar cu cât de puțin.

11) Paralele de cramă să nu să iae, fără numai paralele răvașului de slobođenia buților, cum s'au đis la punctul al șéptelea.

12) La popórele ce sunt cu totul mőnăstirescî, să nu aibă vinăricerii întru nimic a face, fără numai de orânduiții mőnăstirescî să se mėsóre cu cotul domnesc, dat dela Visteria Domnieî mele, să scrie și s'î iae banî, urmând întocmai după aceste ponturî, a nu năpăstui și a încărca pe nimenea măcar cu o vadră, căci ca nișce nemulțămitori mileî domnescî, fórte strașnic se vor pedepsi; iar la popórele care au vinăriceri domnescî și mőnăstirle, să âmble ómenii mőnăstirescî cu vinăricerii domnescî împreună, să scrie după obiceiú, și partea de banî a mőnăstireî, să o iae mőnăstirile pe deplin, fără a pretenderisi vinăricerii, nicî đeciuiala, nicî cheltuiala pentru ei.

13) După aceste mai sus numite ponturî, au să urmeze Tacslidarii și slujbașii la căutarea acesteî slujbe, iar care va urma împotrivă la cel mai puțin lucru, să vie omul acela ce va fi supărat, să dee jalbă Domnieî mele, și dovedindu-se vinovat, acel tacsildar seaú slujbașii, nu numai să plătescă îndoit, ci să se și pedepsescă.

Pentru care strașnic se poruncesce de către Domnia mea Taxildarului dela numitul județ, să caute să fie următor întocmai mai sus numitelor ponturî, atât însuși, cât și slujbași lui, ce'î va rânduî prin plăși, căroră să le citescă și lor aceste ponturî, ca să le auđă și să le înțelégă. spre a nu cuteza a încărca la mėsurătóre cât de puțin pe cinevași, orî a âmbla cu alt-fel de cot, seaú cu coturî vechi din aniî trecuți, orî a face veri-ce nedreplate vre-unuia cu vre-un fel de meștesug, orî nescare-va cheltueli lócuitoilor pentru conace fără de plată, ci cu totul să se ferescă de acel catahrosis ce se urma mai nainte în tróba vinăriciului, căci hotărîre avem neschimbată: pe unul ca acela de orî-ce tréptă va fi, nu numai să-l punem a întórcé îndoit, ci să-l și pedepsim strașnic. tolico pisah, gpd. 1804, August 30.

Cod. XXXVII, fila 249.

Arzul către Impărație de dijmarit i vinăriciul privilegiaților i de asidosie

Noî credinciosele slugi ale prea puterniceî Impărații (a cărei stăpânire fie veșnică și nebiruită). Mitropolitul, Episcopii, arhimandriții, egumenii, boerii și de obște raelile țerii Romănescî, cu tótă plecăciunea și supunerea îndrazniim și arătăm la prea Inaltul Prag al prea puterniceî Impărații, că mai nainte chibzuindu-ne cu prea Inaltul nostru Domn, ca să găsîm mijlocul răspunderii datoriei țerei, pentru care era silit Măria sa de către feluri de împrumutări și mai virtos pentru răspunderea datoriei Impăretescii Mirii.

După ce în multe chipuri și în multe zile cu felurite de cercări, ne-am străduit la această pricină ca să aflăm și să găsim vre-un mijloc analogon a acestei trebuințe, în cele de pe urmă am dat carar, ca dijmăritul și vinăriciul într'acest numai curgător an, să plătescă toți de obște dela Octombre până la Martie, de împreună Mănăstirile și cei-l'alți privileghiați și dându-se acest carar cu sfat și cu socotolă de obște, am făcut anafora obștească către Măria sa Domnul nostru, rugându-ne ca să se întărească și prin sfinta vrednică de închinăciune *poruncă, de a fi numai odată acesta*, și după obșteasca noastră rugăciune, bine-voind și pre puternica Impărăție, ne-au miluit la această cerere cu hărăzirea sfintului și vrednic de închinăciune Hatiserif, care și citindu-se de față în Divan, ne-am bucurat toți făcând de obște închinăciune pentru prea Inalta și pentru prea puternica Impărăție. Vrând dar acum Măria sa Domnul nostru, după firésca'i milostivire și bunătate și iubirea de ómenī, care au arătat și areată către noi, ticăloșii supuși, din ceasul buneī venireī Mărieī sale, ca să se publicuiască și asidosia cu care într'un an au miluit téra prea puternica Impărăție, pentru ca să cunoscă și să simță ticăloșa Raia mila prea puternicieī sale, care din nemărginita milostivire au revărsat asupra acestei mult pătimașă țării pentru atâtea greutăți ce au cercat *în curgere de 10 ani*, și hotărind Măria sa ca negreșit să se vestească întru această curgătoare lună, cu tóte că pâna acum nu sunt sciute de este cu puțină ca dintru acest chibzuit mijloc de darea dijmăritului și vinăriciului să împlinască datoria țerei, (căci până acum venitul ce s'au ales din dijmărit fiind prea puțin, rămâne numai al vinăriciului, care și acela este nesciut încă). Ne-am adunat toți la un loc și am făcut chibzuire prin scumpă cercetare pentru trebuințioșele cheltueli ce urmăză negreșit să se faca în tótă curgerea acestui an al asidosiei, numai cu *darea leflor oștirilor atât celor vechi ale pământului, cât și la cele anume de curcând strinse pentru paza hotarelor țării și ale boerilor divaniți, i a celor ce se află în slujba Visteriei și a Divanului*, i ale ispravnicilor județelor, judecătorilor și a zabiților din tótă țera, care slujind peste tot anul, numai această léfă au a dobândi și fără a mai adăoga nici un ban măcar pentru cele din tóte zilele cheltueli ale Visteriei, ci și acestea fiind prea trebuințioșe, rămâne ale economisi Măria sa Domnul nostru după cum Dumnezeu 'l va lumina, care aceste lefi a unui an *să aducă talerī 1.088.596*, aceștia numai că ne este negreșit trebuințioșe pentru acei ce slujesc analoghisându-se pre Liude, cade-se să deie fiește-care Liude într'un an câte talerī 36 bani 36, rămâind slobodī sėraciī de Impărătescul Haraciū, și de dările pe fie-care lună ale Vidinului (*ale Vidiiului*) și de tóte sumele și ajutórele ce dădeaū în anii trecuți pe tot anul, afară de zaherele, tainaturī și alte asemenea, ce și acestea se da de către sėraciī lócuitorī, și nu li se plătea, care să mai aduna mai alte atâtea, acósti puțină dare numai pentru lefi avónd să o răspundă lócuitorī în diastimă de un an al asidosiei, suntem bine încredințați că se vor mulțami și se vor mângâia cu toți, ridicând mâni rugítóre către

Dumnezeu pentru vecinica stare a prea puternicei Împărății și îndelungă viață și sănătate ale bine-voitorilor noștri stăpâni, de nu ni se va întempla vre-o nenădăjduită întemplanie din vre-o năvălire a făcătorilor de rele în țară, nădăjduim la nemărginita milă a bine-voitorilor noștri stăpâni, că cu cea de obște spre toți milosirdie și mângâere și înțeloptă oblăduire a Măriei sale Domnului nostru, care din ceasul buneî-venirii a Măriei sale am cunoscut până acum, să ne mângâem toți de obște și să ne bucurăm ca nisce slugi mulțămitoare, păziind totdeauna cu totă credința, râvna și supunerea, sadacatul cel cădută către făcătoarea noastră de bine prea puternica Împărăție. Așa dar fierbinte ne rugăm milei prea puternicei Împărății ca în curgere a acestui an, *să rămăe sčracii locuitori sloboși de biruri prin mila asidosiei și nesuperași sub umbrirea și ocrotirea nemărginitei milostivirii a prea puternicei Împărății*, spre a putea simți desăvârșit mila ce s'a revărsat către dinșii; ne rugăm iarăși cu plecăciune și acésta adică: să se milostivescă prea puternica Împărăție asupra acestor ticăloși sčraci, spre a se popri necontenitele treceri prin țară ale străinilor fără de memuriet, care după ce sunt supărătoare fiind-că primesc prăpădenia menzilorilor, ce se țin cu mari cheltueli, prăpădind satele, supărându-se ticăloșii locuitorii de către acești trecători cu hrăpire de zaherele, și vitele lor, atingându-se și de cinstea lor, cari acești trecători și având memuriet și neavând, trec toți prin țară ca să-și facă voile și poftele lor, din care pricină se prăpădesce pământul și locuitorii, și nici menzilele rōmān, nici satele; drept aceea fierbinte ne rugăm, ca să se facă îndreptare și acestei greutăți, dându-se strajnice porunci pentru acésta și va cunoșce mare milostivire ticăloșii raele și țera, când va lipsi și acésta catahrisis pe lângă cele-l-alte, căci găsindu-și odihna lor, vor simți milele prea puternicei Împărății, rugându-se napristan lui Dumnezeu pentru vecinica stare a prea puternicei Împărății și îndelungă viață și sănătate a voitorilor noștri de bine stăpâni și iarăși cum va fi prea înalta poruncă.— 1803, August 10.

Cod. XLVII, fila 151.

Ponturile de vinăriciul privileghiaților.—1803 August 25.

Iō Constantin Alexandru Ipsilante Voevod gospodar Zemle Vlahiscoe.

Fiind-că în acest an cu lét 1803, pentru greutatea datoriei cu care urma țera însărcinată din trecuta rēsvrătire ce a fost, Sfinția lor Părinții arhieroi și cu Dumnélor cinstiți și credincioși boeri Domniei mele, cu socotolă de obște aș găsit cu cale a ajuta țera și cu din privileghiu Dumnélor, spre a plăti adecă estimp și mōnăstirile, i boerii, nēmurile și mazili și toți privileghiații de obște, cum și cei cu cărți de scutōla vinăriciului, câte bani 9 de vadră, cu acésta hotărīre însă, ca numai într'acest timp să se urmeze acésta, iar în alți ani să nu mai fie privileghiații superași, și pentru ca să nu se mai facă

de către slujbașii vinăriceri, orî ceî orânduiți cu vinăriciul privileghiaților, orî ceî orânduiți cu vinăriciul dajnicilor, acel din trecuții anî catahrisis, și nu numai aceea încărcătură la đece-două cu nume de obicei se lipsescă cu totul, ci și alte nedreptăți, năpăstuirî și pagube ce se fac de către slujbașii vinăriceri preste dreptul vinăriciului, care încă de cînd am venit Domnia mea auzindu-le ne-a fost nasuferite, pentru aceea am poruncit ca Sfinția lor părinții arhieriei și Dumnelor boeri, de obște, să chipzuiască și să întocmescă ponturile cîte sunt cuviinciose, de urmarea slujbașilor la căutatul slujbei, spre a lipsi orî-ce nedreptate, pentru care ne-au și făcut a noastră cu mai jos numitele porunci, ce cu socotela de obște s'a întocmit, care și Domnia mea găsi cu cale le-am întărit, că nu numai estimp cînd plătesc toți de obște vinăriciū să urmeze, ci și în alți anî viitorî, cînd au plătit vinăriciū numai dajnicii să se păzescă de către slujbașii vinăriceri, care ponturi măcar că într'adins s'au trimes mai înainte prin cărțile Domniei mele către ispravnicii județelor de a le ceti în tôte délurile și prin tôte satele, ca să le auđă și să le scie cu toți de obște, că a lipsit încărcăturile și nedreptățile, ce se urma mai înainte în pricina vinăriciului; dar pentru ca să se facă bine cunoscute și la toți căți nu le va fi auđit, fiind-că acum s'au orînduit a căuta vinăriciul privileghiaților la sud iată poruncim orînduiților slujbași, ca de isnovă să mai citescă și acum la toți de obște aceste Domneșcile nostre ponturi, spre a se face sciute fie-căruia, ca cel ce înpotriva ponturilor va cerca cît de puțină încărcătură și nedreptate, orî de către cumpărătorii vinăriciului dajnicilor, orî de către orînduiți cu vinăriciul privileghiaților, unul ca acela cu îndrăznelă se vie ca să dea scirea Domniei mele prin jalbă, și-și va afla tótă îndestularea lui; decî atît orînduiții acești boeri, cît și slujbașii ce-i va orîndui prin plăși să aibă a urma, și a strînge vinăriciul privileghiaților cu mijlocul ce se cuprinde mai jos adecă:

1. Mitropolia, episcopiele, mănăstirile mari și mici, cu metoșele lor, veliții boeri a-l doilea și a-l treilea de orî-ce tréptă, jupănesele vėduve, feciorii de boeri, postelnicii, némurile, mazili, cupeți, cumpaniile, cum și ceî cu cărți de scutolă, dela toți să iae vinăriciū cîte 9 bani de vadra, cari numai estimp au a da, acest ajutor, iar nu și în alți anî.

2. Măsurătorea să se facă dréptă, cu cotul înferat ce s'a dat slujbașilor dela Visteria Domniei mele după ce va ferbe vinul, iar nu mai înainte, și să nu strîmbeze cotul nici într-o parte nici într-alta, ci să-l pue drept în vas cum și la lung, dōga ce este afară din fund, să nu o pue în măsurătoare, ci să mēsure lungul numai din dōgă pînă în dōgă, lipsind precum am đis mai sus, aceea încărcătură la đece două, nu numai estimp, ci nici într'alți anî viitorî să nu se mai facă.

3. Răvașele de plată ce se dau la mîna celor ce plătesc vinăriciū, să se facă cu deslușire, adecă: să se scrie într'însul așa: atâtea bani a dat cutare

vinăriciū, pre atâtea vedre, într-atâtea vase, care fac talerī atâtea, și iarășī asemenea răvașe se puie in fundul fie-cărui vas, cu suma vedrelor ce aū fost într'insul, și cu suma banilor ce aū plătit, și cu numele stăpănului vinului, se lipescă in fundul vasului spre a fi sciuți, pentru care acestea douē răvașe să nu iae vinăricerii nicī o păra, să se dee și la mâna scăunașului din fie-care popor fōie iscălită de Taxildarul, in care fōie să se arete pe toți poporaniī dintr'acest popor, fie-care câte vase a avut, și in tot vasul câte vedre a fost, și câți bani s'a făcut, pe suma vedrelor ce a plătit, care fōie nimenea să nu fie volnic a o lua dela mâna scăunașului, ci să stea la dīnsul, avīnd datorie scăunașul să o păstreze până când din porunca Domnescă se va cero, ca să o arēte la vreme de trebuință.

4. Făcēndu-se măsurătōrea și plătindu-se vinăriciul, indată să dee slobođenie slujbașii a ridica vasele nepoprite, fără de a cere vre-un avaet, cu pricină căci l-aū slobođit mai înainte de cât alții, după cum să nērăviseră dela o vreme încōce, decât numai pentru răvașul ce-ī va da către slujbași pentru slobođenie să iae vinăriciul douē parale, dar mai înainte până nu va plăti vinăriciul, să nu fie slobođi nimenea a-și ridica vasele cu vin.

5. La scaunele de carne mōnăstirescī și bocrescī și cele ce sunt scutite cu cărti domnesci, se nu aibă nicī un fel de amestec taxildarii și slujbașii, a le face vre-o cerere cu nume de avaet.

6. Pentru māncarea slujbașilor și pentru hrana cailor lor, orī-ce le va trebui să cumpere cu bani, fară a supēra pe cine-va cu cât de puțin.

7. Paralele de cramă să nu se iae, fără numai paralele răvașului de slobođenie butiilor, cum s'a đis la pontul al patrulea.

8. Toți privilegiații câți aū vii de obște, sciind marea trebuință ce este pentru mântuirea țerei din sarcina datoriei, și că numai odată, acum într'acest an aū a face acest ajutor de a plăti vinăriciū fieș-carele, dar să aibă a arēta in adevēr cât vin aū făcut, și a plăti fără de nicī o impotrivire vinăriciul, precum cu socotēlă de obște s'aū gāsit cu cale, căci cine se va cuteza a tainui vre un vas cu vin din bucatele sale, cu socotēla a păgubi slujba și a nu plăti vinăriciū, adecă din đece vase ce va avea, sa arete că a făcut numai șēpte seaū opt, acel prisos de vin tainuit să se scie că are a-l lua slujbașii pe sōma Domniei; drept aceea cum am đis, fieș-care se aibă a-și arēta tot vinul ce vor face la slujbași, fără de a tainui vre un vas.

9. Ispravnicii județului, datorī să fie a da tot felul de ajutor slujbașilor pentru căutatul slujbei și pentru strīnsul banilor vinăriciului acestuia, dela toți privilegiații, ca nu din pricina ajutorului lor să se priciuuiască slujbașilor vre-o nelesnire, seaū vre-o pagubă slujbei, că vor fi respunđētōri și însuși la acea pagubă.

10. Nicī taxildarii vinăriciului, nicī slujbașii de prin plăși să nu se îndrăznescă nicī unul a opri vre-un ban din venitul slujbei, cu nume de sim-

brie, seaŭ de cheltuială, fiind-că fieş-căruia avem înşi-ne Domnia mea a orânduî pentru slujba lui plata cea cuviincioasă.

11. Poruncim Domnia mea numiţilor mai sus orânduîţilor slujbaşî, să căutaţi slujba acosta cu dreptă credinţă şi cu totă osârdia, fără de a face orî înşi-vă seaŭ slujbaşîi ce veţi răndui în plăşî, cel mai puţin sfeterismos, că şi pentru slujbaşî aveţi înşi-vă a răspunde şi sciind bine, că do ve veţi socoti întocmai ca nisce vinoaţi şi Patriei şi Domniei şi după ce veţi plăti îndoit, ve veţi pedepsi, şi la nicî o slujbă altă-dată nu ve veţi învrednici a mai fi orânduîţi.

Protichiü (adaos) la 12 judeţe.

Şi toţi banii ce se vor strînge ai acestui vinăriciü, să aveţi a-î trimite rânduri, rânduri, prin socotélă cu *tahrir*, aici la deosebita Casă ce s'a întocmit pentru acosta, unde sunt rânduiţi Dumnélui vel Postelnic Mavrocordat, i Dumnélui Costacho Ghica biv Vistier, i Dumnélui vel Logofăt Golescu şi Dumnélui biv vel Logofăt Grigorie Brâncoveanu.

Protichiü la 5 judeţe ot preste Olt.

Şi fiind-că la judeţele de preste Olt am orânduî Domnia mea cap slujboi pe Dumnélui biv vel Vistier Barbu Ştirbey şi pe Dumnélui biv vel Căminar Samurcaş vechilul Căimăcăniei Craiovei, să aibă dar orânduîţi slujbaşî a se ajunge cu Dumnélor numiţi boeri şi a asculta de povăţuirea Dumnélor, pentru buna căutare fără de cusur a slujbei, la care şi banii ce se vor strînge ai vinăriciului, să-î trimită cu bună socotélă pe toţi prin catastih la Dumnélor.

Veri-care din privilegiaţi se va cuteza a face vre-un vicleşug, adecă via ce va fi adovărată a lui, orî totă, seaŭ par'e dintr'ensa, să o tăgăduiască şi să o numescă că este a vre-unui dajnic cu care se vecinesce alaturea, ca cu acosta să păgubescă slujba de acei patru bani de vadra, ce sunt dela cincî bani de vadra ce plătesc dajnicii până la 9 ce plătesc privilegiaţi, să scio că acest privilegiate tot vinul ce va face întra'acea vie tăinuită are a pagubi, luându-l slujbaşîi pe séma Domniei, dar şi dajnicul acela ce va primi a face o economie şi un vicleşug ca acesta, asemenea are şi el a păgubi alt atâta vin din adevărata vie a lui, luându-se iar pe séma Domniei.—1803, August 25.

Hrisovul pentru dijmărit şi vinăriciü privilegiaţilor.

Iw Constandin Alexandru Ipsilant Voevod bog. milt., i gospodar Zeml Vlahiscoe.

Fiind-că ţera acosta din întemplările trecutelor răsăritiri ce a pătinuit, nu numai a ajuns la o próstă staro, ci şi supusă, a réuas la o mare sumă de datorie, precum de obşte este sciut, pentru care încă de când pronia dumnezească ne a adus cu Domnia la acest scaun, şi am găsit ţera întru acostă sar-

cină de datorie, n'am lipsit Domnia mea a pururea a îngriji de a se găsi mijloc de mântuirea ei, de aceeași greutate, dar întâmplările altor noi răsvrătiri din vecinătatea de dincolo, ce sunt știute, pricinuind țereii lângă aceeași veche datorie și alte greutateși de cheltueli curgătoare, cu o mulțime de lefuri la oștiri pentru paza ei, precum s'aun făcut vădute și cunoscute de toți, și cu alte cereri adesea și grele, aun adus pe locuitorii ei a fi fără de putință și fără de nădejde de a ridica aceeași sarcină veche a datoriei.

Pentru aceea dar în multe chipuri ne-am chipzuit de acesta dimpreună cu Prea Sfinția sea alesul de Dumneșoi Mitropolitul țerei, i părinții episcopi și cu Dumnelor cinstiți și credincioși boeri veliți ai Divanului Domniei mele, și cu toate că s'aun iconomisit de o can-dată priu împrumutări de bani a se face ușurare de cea mai multă parte a vechii datorii, dar fără de plata de dobânți grele nu s'aun putut găsi mijloc, care dobânți mergând spre sporire, cu cât dar se zăbovea plata acestor datorii, cu atât mai mult urma a se încărea. Acestu dar mare sarcină a țerei fiind scintă tuturor și cunoscută fiind proustă starea locuitorilor întru care a ajuns din trecutele răsvrătiri, că putere n'aun rămas la dânșii de a răspunde și acele datorii pe lângă curgătoarele cheltueli ce ne-aun arătat Prea Sfinția sa Mitropolitul și cu Dumnelor boerii pământeni cu fierbinte rîvnă iubitorii patriei, la această mare trebuință a țerei, și vădând că într'alt chip nu pôte lua sfirșit răspunderea acestor datorii, care de mergea mai mult se înmulțea, înșii de sineși aun chibzuit să ajute astă una dată țera și cu din privilegiul Dumnelor, spre a se mântui dintr-acastă mare sarcină, și prin anafora ce ne-aun făcut la Iunie 8 a acestui an, ne-aun arătat că, prin socotela de obște a părinților arhieriei, a Dumnelor boerilor halea și mazili al doilea și al treilea, s'aun găsit cu cale, ca estimp într'acest au să plătescă și mănăstirile, Dumnelor boerii și toți privileghiații de obște dijmărit și vinăriciui, însă dijmărit drept și vinăriciui câte nouă bani de vadră. A căror rîvnă lăudând-o Domnia mea și primind anafora ce ne-aun făcut, am și deosebit și despartit din Vistoria Domniei mele venitul ce se va stringe a-l dijmăritului și al vinăriciului privileghiaților, făcând o deosebită Casă, întocmită cu patru boeri ai Divanului, la care să se stringă toți banii din venitul numitelor slujbe la această Casă, și prin Epistăsia Dumnelor, cu scirea și porunca Domniei mele să se dea plata datoriilor țerei, fără de a se amesteca seaun a se împărtăși Vistoria seaun Cămara Domniei mele la aceste venituri întru ninuic. De altă parte, fiind-că am avut Domnia mea însciințare din jălbile ce ni s'aun dat, cum că mult catahrisis se făcea mai înainte din pricina vinăriciului, căci vinăricerii în toți anii urma de făcea încărcăturii la țere, două, cu nume de obicei, și încă une ori și mai mult decât la țere, două și trei, și alte nedreptăți, cari cu totul fiind nesuferite Domniei mele, și vrând Domnia mea, ca să le rădicăm acestea și să lipsescă desăvirșit acele rele urmăriri și nedreptăți, nu numai acum într'acest an când aun a plăti și privileghiații toți vinăriciui, ci și dela locuitorii

dajnicii de obște a nu le mai urma vinăricerii nici acum, estimp, nici într'alți ani viitori, am poruncit ca Prea Sfinția sa Mitropolitul și cu Dumnélor boerii de obște, să întocmescă ponturile cele conviucioșe și drepte, de urmarea slujbașilor, cari arătându-ne prin anafora ponturile ce au chibzuit, le-am întărit Domnia mea, și după ce s'au făcut mai înainte vinăricinului publice în țară la toți de obște, prin toate delurile, i văile, satele și orașele, trecându-se în condica Divanului, le-am dat și slujbașilor atât celor orândniți cu vinăricinul privilegiaților, cât și cumpărătorilor de vinăricinul cel obișnuit al dajnicilor, ca și unii și alții să se ferescă a nu face cât de puțină încărcătură mai mult, nici la privilegiați, nici la dajnici, hotărând ca nu numai estimp când plătesc toți de obște vinăriciu, ci nici în ani viitori, când au a plăti numai dajnicii, să nu se mai urmeze acea încărcătură la de ce două, seau măcar la de ce una cu nume de obicei, și pentru mai bună nădejde de a nu face vre-o împotrivă urmare după ce a venit vremea vinăricinului, am rândnit într'adins din boerii credincioși ai Divanului Domniei mele, cu vinăricinul privilegiaților, de a-l căuta în credință cu dreptă orândnială, îndatorind pe acești boeri a îngriji și de urmările cumpărătorilor de vinăricinul dajnicilor, și așa banii ce se vor stringe dela toate județele ai venitului acestuia din vinăricinul privilegiaților, să se trimită toți la numita Casă, ca după cum am dis mai sus să se dea în plata datoriilor țerei, nădăjduind cu ajutorul lui Dumnezeu, ca cu veniturile acestor slujbe și cu din altele ce îngrijind Domnia mea, se va economisi a-se ușura și a se mântui țora dintr'acastă mare sarcină a datoriei vechi. Fiind însă că această dare, de a plăti adecă estimp și mănăstirile și boerii vinăriciu și dijmăritul s'au făcut cu hotărâre, ca numai acum odată într'acest an să se urmeze, la această mare și deosebită trebuință, ce s'au întemplat țerei, cunoscută și scincă de toți, iar nu și altă dată, într'alți ani, pentru ca nu care cum-va să se mai ceară și altă dată dela privilegiați dare, ori-cu cuvint de ajutor seau cu pricină că s'au mai lnat altă dată, făcându-ne-ai rugăciune de obște Sfinția lor părinți arhieriei și cu Dumnélor boerii, prin numita anafora, ca să se lege acosta prin Domnescul nostru Hrisov, cum și prin putere de blăstem și afurisenie de a-se păzi, și către acosta să mijlocim a se întări și cu înalta împărătescă poruncă, ca să nu fie privilegiații altă dată băntniți; a căror rugăciune fiind în adevăr dreptă cu cale, am primit-o Domnia mea și făcând-o cunoscută acosta la prea Înaltul Devlet, a bine-voit prea puternica împărăție de au dat înalta poruncă de întărirea privilegiului pământenilor, împodobită cu sfânt și vrednic de închinăciune hatışerif împărătesc, coprindețor, că această arătată credincioșă rivnă a patrioților s'au primit de bună și lădată la prea Înalta sa putere, și hotăresce, ca numai într'acest an urmându-se acosta, altă dată să nu mai ceară cu nici un fel de cuvânt, care împărătescă poruncă, după ce s'au citit la Divan într-un anșul tuturor la Adunarea deplină, trecându-se și la condica Divanului și a Visteriei, s'au dat de Domnia mea la sfânta Mitro-

polie ca să se ție la păstrare în cinste. Decî fiind-ca acéastă bună osârdie și rîvnă ce a arêtat Sfinția lor părinții archierei și Dumnélor boerii estinip de-aú ajutorat țera la acéastă mare trebuință, și cu din privilegiul Dumnélor nu se cade a se lua drept vre-o pildă rea alta dată de a mai fi supêrați, cu pricină că s'aú mai urmat, ci pururea să se păzescă privilegiul ce aú avut sfințele mōnăstiri, Dumnélor boerii, nêmurile, naziliî, jupăneselo vêduve și câți ora nedajnici de aceste dări, și să nu li-se strêmute scutóla, care d'inceput și din vechime aú avut-o și precum nici odiniórá mai înainte n-aú mai plătít vină-riciú i dijmăritul, așa și de acum înainte să nu plătescă și totdeauna să fie apêrați și nebântuiți; éți dar și printr'acést Dumnescul nostru Hrisov al nostru, o întărim și o legiuim acósta, ca sa se păzescă nestrămutat și prin putere de blăstemurî și afurisenie, ce dela obstea părinților arhieriei s'a dat, o legăm ca nici să se mai cêrá altă dată, nici să se pomênescă măcar acósta; pentru care, măcar că suntem fără indoélă ca și Dumnélor frații Domnî, ce în urma nóstră, dupê vremî vor oblădui țera acésta, nici vor cugeta un lucru ca acesta a-se isterisi pămêntenîi de un privilegiu vechiú, care din începutul țerei li s'aú urmat și li s'aú pázit carele este hărăzit și întărit și cu prea Inaltul împêrătesc hatîșerif. dar cu tóte acestea dicem: col ce din sfetniciî și dregêtori ai Dumnélor, vor fi pricină de îndemnare a se călca acéastă hotărîre și legătură, și a se strica un privilegiu vechiú ca acesta a-l pămêntenilor, unul ca acela întocmai ca un vrăjmaș patriei și ca un călcător de blăstemi să se socotescă și să se osândescă; pentru care și poruncim, ca acest dumnescul nostru hrisov să se scrie în Condica Divanului, în Condica Visteriei țerei, în Condica Logofetiei de obiceiurî, și la Epitropia obstei, și să se dee la sfânta Mitropolie în păstrare; și am pus martori la acésta pre iubiții noștriî fiî: Alecsandru Vvd. Dumitrașcu Vvd. George Vvd. Nicolae Vvd. și Ioan Vvd. și pe Dumnélor cintiți și credincioși boeri veliți ai Divanului Domniei mele: pan Dumitrașco Racovița vel Vistier, pan Scarlat Ghica vel Spătar, pan Manolache Crețulescu vel Ban, pan George Mavrocordat vel Postolnic, pan Radu Golescu vel Vornic din țera de sus, pan Isaac Ralet vel Logofet de țera de sus, pan Constantin Știrbei vel Logofet de obiceiurî, pan Scarlat Cămpineanu vel Vornic de țera de jos, pan Barbu Văcărescu vel Vornic, pan Matei Fălcoianu vel Vornic, al Obiceiurilor, pan Istrate Crețulescu vel Logofet de țera de jos, pan Mihalache Manu vel Vornic al politiei, pan Iordache Filipescu vel Căminar, pan Constandin Grădișteanu vel Paharnic, pan Ienache Golescu vel Stolnic, pan Todorache Văcărescu vel Comis, pan Scarlat Isvoranu vel Slugar, pan Iancu vel Pitar iar Ispravnic la Epistăsia facerei acestuî hrisov, Dumnéluî Isaac Ralet vel Logofet de țera de sus, scriindu-se hrisovul acesta la întiul an dintru întâia Domnie a Domniei mele, aici în orașul Scaunului Domniei mele la Bucuresci, la aniî dela nascerea Domnului Iisus Christos,— 1803, Septembrie 5.

Ponturile de vinđarea vinăriciului țranilor birnică mănăstirescă, 1803, Iulie 13

Zemle Vlahiscoe.— Fiind că aŃ cumpărat anul acesta cu lėt... vinăriciul domnesc cel obișnuit al dajnicilor, cu milele mănăstirescă, care mile, cu socotăla de obște, prin anaforaoa ce ne-aŃ dat Sfinția lor părinții arhieroi și cu Dumnólor cinstiți și credincioși boeriŃ veliți aŃ Divanului Domniei mele, s'a găsit cu cale într'acest an a se lua pre sóma Visteriei, pentru curgătórele cheltueli ce are țera acum acósta una dată, s'a dat dela Domnia mea la mânilé numitului boer cumpărator, acósta dumnóscă a nóstră carte, cu care să aibă a orândui slujbași la județ, să caute venitul acestei slujbe, cu urmare întocmai după poruncile ce se coprind mai jos, care ponturi, prin chibzuire de obște, s'a întocmit de prea Sfinția sa Mitropolitul și de Dumnólor boeriŃ, și s'a întărit de către Domnia mea, cu hotărîre, ca să lipsescă adecă cu totul acel din trecuții anŃ catahrisis, și nu numai acea încărcătură la țece două, cu nume de obicei, să nu se facă, ci nici alte nedreptăți, năpăstuirŃ și pagube locuitorilor întrú nimic mai mult peste dreptul Visteriei, adecă :

1. LócuitoariŃ dajnicŃ de obște să plătescă vinăriciul drept la slujbași, câte cincŃ banŃ de vadră, fără de altă încărcătură.

2. La tóte popórele ce sunt într'acest județ, unde era și n'ili mănăstirescă, estimp nu are a face nici om mănăstiresc, nici bisericesc, ci câte 5 banŃ deplin de vadră, și că părpărul are a se lua dela tot dajnicul ce plătea vinăriciul, numai de cumpăratorul vinăriciului, cum s'a đis mai sus.

3. Măsurătórea să se facă dróptă cu cotul inferat, ce s'a dat slujbașilor dela Visteria Domniei mele, care măsurátóre, si se facă după ce ferbe vinnul, iar nu mai puțin, și să nu strămbeze cotul, nici într'o parte, nici într'alta, ci să-l pue drept în vas, cum și în lung, dóga ce este afară din fund să nu o pue în măsurátóre, ci să măsoare în lung numai din dógă până în dógă, lipsind, precum am đis mai sus, acea încărcătură la țece două, nu numai estimp, ci nici în alți anŃ viitorŃ să nu mai facă.

4. Răvașele de plată ce se dau la mâna celor ce plătesc vinăriciul, să se facă cu deslușire, adecă, să se scrie într'ênsele așa: atăția banŃ a dat cutare vinăriciul pre atătea vedre, într'atătea vase, care fac talerŃ atăția, și iarăși asemenea răvașe să pue în fundul fie-cărui vas, cu suna vedrelor ce aŃ fost într'ênsele, și cu suma banilor ce aŃ plătit, și cu numele stăpânului vasului, să-l lipescă în fundul vasului spre a fi sciut; pentru care aceste două răvașe să nu iae vinăriceriŃ nici o para, să se dee și la mâna scăunașului, de fieș-care popor, fóie iscălită de însuși Taxildarul, în care fóie să se arete pre toți poporaniŃ diutr'acel popor, fieș-care câte vase aŃ avut, în tot vasul câte vedre aŃ fost, și câți banŃ i s'a făcut pre suma vedrelor ce a plătit? care fóie, nimenŃ să nu fie volnic a lua dela mâna Scăunașului, ci să stea la dênșul, având datorie

să o păstreze Scăunașul, până când din porunca domnăscă i se va cere, ca să o arde la vreme de trebuință.

5. Făcându-se măsurătoare și plătindu-se vinăriciul, îndată să dea slobozenie slujbașilor a'și ridica vasele nepoprite, fără de a cere vre-un avaet cu pricină căci 'l-a sloboțit mai înainte decât alții, după cum se nărăvise dela o vreme, încôce, decât pentru răvașul ce va da pentru slobozenie către Sciunnaș, să iae vinăriciul numai două parale.

6. Scaunele de carne mănăstirești și boeresci, și cele ce sunt scutite cu cărți domnesci, să nu aibă nici un fel de amestec taxildarii și slujbașii, de a face vre-o cerere cu nume de havaet.

7. Pricinele și judecățile ce se vor întempla între podgorenii popórelor dela acel județ, să se caute de boerul Taxildar, însă ferindu-se de a globi seaș a jăfni pre cinevași, fără de numai să le cante dreptățile intru adevăr, iar slujbașii să nu se îndrăsnescă, fără de scirea și porunca Taxildarului, de a face cevași, cum nici ispravnicii să nu se amestece la judecățile podgorenilor, iar când Taxildarul și slujbașii vor face năpăstuirii și jafurii, atunci datorii să fie ispravnicii de a da în scire Domniei mele.

8. Pentru mâncarea slujbașilor și pentru hrana cailor lor, orî-ce le va trebui, să cumpere cu bani, fără a nu se supăra cinevași măcar cât de puțin.

9. Paralele de cramă să nu se iae, fără de numai paralele răvașului de slobozenia bușilor, cum s'a đis la pontul al 5-lea mai sus.

10. După aceste mai sus numite ponturii, aș să urmeze taxildarii și slujbașii la căutatul acestei slujbe, iar care va urma împotriva la cel mai mic lucru, să vie omul acela ce va fi supărat să dea jalbă Domniei mele, și dovădindu-se vinovat acel Taxildar seaș slujbaș, nu numai să plătescă îndoit, ci să se și pedepsescă.

Pentru care strașnic se poruncesce de către Domnia mea, Taxildarului dela numitul județ, să cante să fie următor întocmai mai sus numitelor ponturii, atât însuși, cât și slujbașii ce'i va rândui prin plăși, cărora să le citescă și lor aceste ponturii, ca să le audă și să le înțelégă, spre a nu cuteza a încărca la măsurătoare cu cât de puțin pe cinevași, orî a âmbra cu alt-fel de cot seaș cu coturii vechii din anii trecuți, orî a face veri-ce nedreptate vre-unuia cu vre-un fel de meșteșug, orî nescari-va cheltuelii locuitorilor pentru conace fără de plată, ci cu totul să se ferescă de acel catahrisis, ce se urma mai înainte în tróba vinăriciului, că hotărire avem neschimbată, pre unul ca acela, de orî-ce tréptă va fi, nu numai să-l supunem a întorce îndoit, ci să-l și pedepsim strașnic.— 1803, Iulie 31.

Zemle Vlahiscoe.—Dumnévóstră Ispravnicilor ot sud . . . sênátate, vė facem în scire, că sfinția lor părinții arhieroi și cu Dumnélor einștiți și credincioși boerii Domniei mele de obște, pentru gróutitii datoriei ca care a rěn as

țera însărcinată din trecuta răsvrătire, și pentru curgătoarele grelele cheltueli ce sunt cunoscute, a găsit cu cale, prin socotéla de obște, a ajuta țera și ei din privilegiul Dumnélor, spre a plăti adecă estimp și mănăstirile, și boerii, neamurile, mazili și toți privilegiații, cum și cei cu cărți de scutélă, vinăriciul câte bani 9 de vadră, iară dajnicii să plătescă tot după vechiul obiceiului câte 5 bani de vadră, și părăpărul, cu această hotărîre însă, ca numai într'acest an sa nu mai fie privilegiații supărați, dar pentru ca să nu se mai facă de către orânduții slujbași vinăriceri, cel din trecuții ani catahris, și nu numai acea încărcătură la dece două cu nume de obiceiul să lipsescă cu totul, atât dela vinăriciurile privilegiaților, cât și de la locuitorii dajnicii, și alte nedreptăți, năpăstuirii și pargubă ce să făcea locuitorilor de către slujbașii vinăriceri peste dreptul Visteriei, care încă de când a venit Domnia mea auzindu-le, ne-a fost ne suferite, am poruncit dară acum, ca Sfinția lor părinții arhieriei și cu Dumnélor boerii de obște să chibzuiască și să întocmescă ponturile câte sunt cuviincioase de urmarea slujbașilor la căutatul slujbei spre a lipsi orî-ce nedreptate, pentru care ne-a și făcut anafora de la 28 ale lunéi aceștia cu ponturile ce cu socotéla de obște s'au întocmit, precum mai jos se areată pre larg, care găsindu-le și Domnia mea cu cale, iată le întărim, ca nu numai estimp când plătesc toți de obște vinăriciul să se urmeze, ci și în alți ani viitorii când au a plăti numai dajnicii, să se păzescă de către slujbașii vinăriceri adecă :

1. Locuitorii dajnicii după cum în toți anii așa și estimp au să plătescă vinăriciul câte 5 bani de vadră și părăpărul după obiceiul, fără de altă încărcătură.

2. Mitropolia, episcopiile, mănăstirile cele mari cu metóșele lor, boerimea, de orî-ce tréptă, care din ceput a i privilegiul de a nu plăti vinăriciul, cum și cei-l-alți privilegiați și cu un curent toți de obște, s'a găsit prin sfat de obște să facă estimp ajutor pentru mare și multă trebuință a necurmatelor și grelelor cheltueli ce are țera astă una dată, de a plăti și aceștia vinăriciul câte 9 bani de vadră, însă numai estimp a da acest ajutor, iar nu și într'alți ani, luându-se estimp împreună și milele de vinăriciul ale mănăstirilor pre suma Visteriei Domneșci.

3. Măsurătórea să se facă după ce va ferbe vinul iar nu mai înainte, și să nu strâmbeze cotul nici într'o parte, ci să se pue drept în vas, cum și la lung, dóga ce este afară din fund să nu o pue în măsurătoare, ci să măsóre lungul numai din dógă până în dógă.

4. Răvașele de plată ce să da la mâna celor ce plătesc vinăriciul să se facă cu deslușire, adecă să se scrie într'însul, așa, atâția bani a dat cutare vinăriciul, pe atâta vedre, într'atâtea vase, care fac taleri atâția, și iarăși asemenea răvaș să pue în fundul fie-cărui vas cu suma vedrelor ce a fost într'însul, și cu suma banilor ce a plătit, și cu numele stăpânului, să'l lipescă în fundul vasului spre a fi sciut, pentru care aceste două răvașe să nu iae vinăriceri nici

o para, să se dea și la mâna scăunașului de fie-care popor fôie iscălită de însuși Taxildarul, în care fôie să arête pe toți poporanii dintr'acel popor, fieș-care câte vase au avut, și în tot vasul câte vedre a fos', și câți bani i s'au făcut pe suma vedrelor ce au plătit? care fôie nimenea să fie voluici a lua dela mâna scăunașului, ci să stee la dânsul, având datorie scăunașul să o păstreze până când din porunca Domnăscă i se va cere, ca să o arete la vreme de trebuință.

5. Făcându-se măsurătoare și plătindu-se vinăriciul, îndată să dee slobozenie slușbașii a-și ridica vasele nepoprite, fără de a cere vre-un havaet cu pricină că i le au slobođit mai înainte decât alți, după cum se nărăvise dela o vreme încôce, decât pentru răvașul ce-î va da pentru slobozenie către scăunnaș, să iae vinăriceriul numai câte două parale.

6. La scaunele mănăstirescî și boerescî și cele ce sunt scutite cu cărți domnescî, să nu aibă nici un fel de amestec Taxildarii și slușbașii a le face vre-o cerere cu nume de havaet.

7. După aceste mai sus numite ponturi au să urmeze Taxildarii și slușbașii cu căutatul acestei slujbe, iară care va urma împotriva la cel mai puțin lucru, să vie omul acela ce va fi supărat să dee jalbă Domniei mele, și dovădindu-se vinovat acel Taxildar seau slujbaș, nu numai să plătescă îndoit, ci și se și pedepsă.

Deci ca să fie tuturor de obște cunoscut, că au lipsit încărcăturile și nedreptățile ce se urma mai nainte în pricina vinăriciului, iată după anafora Dumnélor veliților boeri mai nainte din vreme se trimit către Dumnévóstră ispravnicilor aceste ponturi, ca cu ómenî rânduiți între dânsii, să le citiți prin tóte dólurile, satele să le înțelegă cu toți de obște, iscălindu-se de boerinași și de mazilî, de preoți, părcălabi și de fruntași și să se trimită aici spre încerdințare că le-au înțeles cu toții.

Lângă acesta ne-au făcut Dumnélor boerii arêtare, prin numita anafora, cum că zabiții de prin județe de vre-o trei patru ani încôce a început în silă și cu hrăpiri a izvodi un noi obicei, adecă pun neferi pela drumuri și pe la podurile de peste ape, de păzesc când trec buți cu vin, și ia de bute câte tal. unul, încă și mai mult; așiderea trimit neferi și pe la crămî și la cărciumele de prin sate de fac asemenea urmări, luându-și iară câte un leu de bute, seau cum pot rupe, precum și de pe la mori, asemenea adaos fac cu nume de havaet, după cum și la ale vămii, se nărăvise de lua havaet în două cum rugându-se de obște Sfința lor părinții arhierii, și cu Dumnélor boerii, ca să dăm Domnia mea nizam a lipsi aceste cu totul; decî fiind-că nici Domniei mele nu sunt suferite acest fel de urmări ale auđi că se fac de către neferii zabiților, în vreme ce zabiții și neferii sunt orânduiți de pază și de străjuire, de a întempina și de a opri ale altora s'luirii și nedreptăți a căuta să facă locuitorilor, iar să nu le auđim Domnia mea dela însuși că le urmază, și mai

vărtos că pentru slujba lor cu plată de lăfă orânduită de către Domnia mea cu mult adaos din ceea ce lua mai înainte spre a se mulțami și a fi feriți de niscare-va herecheturi in potrivă, iată chiar strajnic vă poruncim Domnia mea, că după ce veți face această poruucă și hotărîre a Domniei mele, cunoscută, atât zabililor cât și neferilor, să îngrijii tare a nu fi îngăduiți mai mult, a se face acest fel de luări nedrepte și pagube locuitorilor, și fără de a se amesteca mai mult la acest fel de lucrări, să și caute trôba zabilităcului lor spre care sunt orăduiți, i saam receh gvd.—1803, Iulie, 30.

Cod. XLIX, fila 81.

Iw Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Poruncim Domnia mea Dumitale vel Vistier, ca din banii venitului vinăriciului al acestui următor an, să se deo jëluitarilor acestora acei talerî 3500.—1804, Mai 21.

Cod. XL, fila 133.

Prea Înălțate Dômne,

După luminată porunca Înălțimei tale, ce prin grai mi s'au dat, ca să cercetez pricina acestei jîlbî, ce dau Măriei tale cumpărătoarii milei vinăriciului clirosului bisericilor domnesci, urmând, am făcut această cercetare și arăt Înălțimei tale, că clirosul bisericilor domnesci, are milă de vinăriciul la sud : *Vlașca* ce cade și în Ilfov, și în toți anii obicînuiesc de vînd cu o lună două și preț mai inaintea vinăriciului, însă prin scirea Dumneului vel Logofet ce se află, așa dar s'a făcut urmare și la lét 1802, și-au cumpărat acești jëluitori vinăriciul clirosului bisericilor domnesci la luna lui Iulie in talerî 6000, numărând și toți banii înainte, iar in urmă pentru grabnica trebuință țerei ce era atunci, cu sfatul de obște, s'au luat pe séma trebuinței tôte milele mănăstirilor de vinăriciul, intre carî milî s'au luat și acel vinăriciul a clirosului, dar pâuă a se strînge vinăriciul iearăși pentru grabnice trebuințe cine a vrut de a dat banî Visteriei pentru mila de vinăriciul li s'au dat cărți de s'au strîns pe suma lor, așa dar și jëluitoarii mergînd la Visterie au dat talerî 3500, pentru care banî au dovadă cu rēvașul zarafului Ghiz Daveț al Visteriei, și până la talerî 6000 mai rămîind talerî 2600 dator î la Visterie, pentru acești banî li s'au făcut musaadea de n-au fost supărați, acum jëluitoarii își cerură acei talerî 3500, de unde va fi cu cuviință, cu cuvînt că prețul deplin al tocmelei l'au răspuns la cliros, la a căroră cerere nu lipsi, a arêta Măriei tale, și precum va lumina Dumnezei pre Înălțimea, să fie porunca Domniei tale. — 1804, Martie 12.

Cod. L, fila 135.

Iă Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Orânduim pe al nostru Baș-Ciohodariu Gheorghe Cuza, să mERGă la sud Slam-Râmnic, unde pe lângă cercetarea ce are a face slujbașilor vinăricierI, după osebita poruncă a noastră, ce s'a dat la anaforaoa Prea sfinției sale Părintelui Mitropolit și a Dumnilor orânduitorilor boeri, să facă cercetare și pentru toate acestea arătate ale jëluitoilor, câte se cuprind mai jos, la care cercetare să fie împreună și unu doI din bșerinașii pământeni, cari vor fi mai vrednicI de credință, și în ce chip va dovedi adevărul pentru fie-care madó, să însciințeze Domniei mele și va avea a-l doilea poruncă de urmare.—1806 Ianuarie 11.

Pitac la biv vel Vistier Filipescu, la biv vel Hatnan Caliarh, după jalba lui Dumitrache Buli, sin portar Stamat. Acesta a cerut să nu fle supărat mai mult pentru dajdia Visteriei. Domnitorul țice că aceea de acum întemplantare fiind *extra-ordinară*, nu are a face cu cele canonsite dăjdiei, ci trebuie să fie următorii a plăti și ei ajutorul acesta pentru marea trebuință a țerei, care este sciută. Pentru arătarea ce fac cei mai cu putere dintr'înșii că sunt sudiți, la acésta țicem, că de fac acei sudiți negoțul prin vëndarea mărfurilor cu ridicata, după coprinderea împărăteșcelor tractaturii, aceia n'au a fi supărați la darea acestui ajutor, iar de fac aici în țeră aliș-veriș heliacopolis, seaș se chivernisesc cu lucrurile de meșteșugurii cu mâinile, prin case și prăvălii în poliție, aceia toți au a intra la acest ajutor împreună cu jăluitorii și a respunde dreptul analogon ce 'i va ajunge. De care să și arătați D-vóstră la cinstitele consulaturii ca să-și supuie și fără de voia lor a da ajutorul acesta pentru trebuința țerei, în care ei se hrănesc și se chivernisesc lucrându-și meșteșugurile și făcându-și aliș-verișurile cu mărunțeo. Pentru arătarea ce fac că au plătit mulți havalele în orânduiala ovreilor, dând și taleri 500 la acei hahamii, aceste havalele ce țice, la Domnie nu sunt știute și de a vrut se dea ajutor la milostenie dela breasla lor, acelor hahamii străini, Domnia nu' i au silit, ci ei dintru a lor voință de vor fi dat precum țice și cu acósta pricinuire nu se pot apăra de răspunderea acestui ajutor al țerei, ci trebuie să 'l implinóscă negreșit.—1803, Noembrie 20.

Cod. XXXVII, fila 9.

Carte către vâtașii plaiurilor pentru șoimi

Sluga Domniei mele vâtașe dela plaiul sud fiind-că se apropie vremea a se trâmite șoimii cei obicnuiți, după care acest obicei este dator și plaiul acesta a da șoimii ce se areată mai jos, iată că mai de'nainte îți poruncim Domnia mea, să porți gija din vreme, să găsești șoimi bunii, frumoși, însă șoimóie, adecă parte femeiască, iar nu șoimi parte bărbătóescă, nici să fie niscare-va giurole. Însă și acésta să ști, că nu voim Domnia mea a cunpăra și a aduce din altă țeară, fiind că se află aici, și aceia la vremea când

este a'î trimite, să-î aveți gata și până la 10 zile ale lunii lui Iunie, să fie aduși în Bucurescî negreșit, că orî care nu va urma a'î aduce până atunci, i se va trimete «*prîzbișîr*» cu greu treapêd acêsta. — 1803 Aprilie 20:

Șoimii		
2	plaiul Loviștii	sud Argeș,
1	» Arefuluș	» »
2	» Nucșorei	» Muscel
1	» Târgoviștei	» Dâmbovița
1	» Dâmboviței	» Muscel
1	» »	» Dâmbovița
2	» Prahovei	» Prahova
1	» Teléjenului	» Saak
2	» Despre Buzău	» »
1	» Pîrscovului	» Buzău
1	» Slănicului	» »
15	adecă cincî-spre-șecce.	

Și în 1804, Aprilie 26 s'a'î făcut asemenea.

Carte la vătaf de plaiu pentru șoimî.

Iă Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar.

Sluga Domniei mele, vătașe dela plaiul sud fiind că pentru șoimii ceî obicînuieți, cu tôte că s'a'î dat poruncile Domniei mele, cum că s'a'î ridicat acêstă havalea, dară fiind că acum ne-a'î venit prea înalta poruncă împêrătêscă, și să cer, și fiind că și plaiul acesta după obiceiū este dator a da șoimii ce mai jos se înșemnară, iată îți poruncim Domnia mea să porți grijă să gătescî șoimî bunî, frumoșî, însă șoimoaice, adecă de partea femeiască, iar nu șoimî parte bărbătêscă, nicî să fie niscare-va giurele, însă și acêsta să scîi, că nu voim Domnia mea a cumpêra și a aduce din altă țeară, fiind că se află aici, și așa strașnic îți poruncim să faci tot felul de silință și să gătescî negreșit ca până la șecce zile ale viitorului Iunie, fără de nicî o smintêlă să fie aduși aici în Bucurescî, că neurmând 'ți-se va trimite mum-bașîr cu treapêd, ci dar să urmezî cum poruncim, și stingherêlă să nu se facă, că nu voim, de îndreptare înainte Domniei mele nu veî avea, acêsta. — Lét 1805, Maiū 20.

Prea Înălțate Dómne,

Dupê luminata porunca Mării tale, ce prin pitac ni s'a'î dat, cum că neputênd suferi Măria ta catachrisisul ce s'a'î făcut la poslușnicii de aici din poliția Bucurescilor, prisosind peste suma dajnicilor și fiind ceî mai cu putere și fruntașî, să vedem catastihul catagrafic ce s'a'î făcut, să chibzuim câți po-

slujnicii dint'aceia se cuvine a rămânea pe la boierii și obrazele ce li se cade, cari și acei să nu fie fruntași, ci numai ómenii de muncă, adecă zidarii, lem-narii și bărbierii, cum și scutelnicii din politie ce vor fi fruntași acum la așe-đemînt să dea dajdie, și în locul acelor să se dea stăpânilor alții, cari să pótă răspunde într'un an dela 25 de lei până la 30; următorii fiind poruncii, ne-am adunat la domnësca Visterie și cetînd catastihul catagrafii, vöđum și noi, că unii au făcut la tróba acésta a poslujnicilor catahrisis, care se și cuvine a se îndrepta, lăsându-se celor ce li se cade a avea poslujnicii numai cei ce sunt trebuincioși pentru poslușania casii lor, între cari pe lângă zidarii i lem-narii și bărbierii, ne rugăm Mării tale să se lase câte un croitor i un cojocar și alții, ca de aceștia fiind iarăși trebuincioși; însă nu din cei cu prăvălii în târg, și cu putere a purta dajdie, ci din cei ce se supun pe lucru la stăpân, iară nu cu dare de bani, iară pentru cui se cuvine și câte câți fieș-căruia, rămâne la mila Mării tale, cum și breslele slujitoresci, să nu fie fruntași plătindu-și loc, ci să slujască, iară cei ce vor fi fruntași să se dea la dajdie; așisederea și scu-telnicii să nu fie iarăși de frunte, ci de mijloc, după cuprinderea ponturilor Visterii, mai mult de cât până la taleri 30, ce are a da la stăpânul său, ca să dea la dajdie, și celor ce au avut, să li se dea alții în loc, ómeu de mijloc după ponturile Visterii, și câți scutelnicii se vor găsi asum la așeđemînt cu putere i vrednici a răspunde Visterii mai mult de cât până la taleri 30, ce are a da la stăpânul său, să dea la dajdie, și celor ce au avut să li se dea alții în loc, ómeu de mijloc după ponturile Visterii; părerea noastră într'acestaș chip este, iar întărirea desövirșită rămâne a se face de înalta înțelepciunea Mării tale. — 1804, Martie 20.

Dositeiü al Uegro-Vlahii, Dumitrache Ghica Ban, Dumitrașcu Ban, Manolache Brâncoveanu vel Ban, Scarlat Ghica Ban, Manolache Crețulescu vel Ban, Constantin Ghica vel Logofet, Constantin Filipescu vel Vistier, Constantin Știrbeiü Vornic, Grigore Brâncoveanu vel Vorric, Barbu Văcărescu vel Vornic, Barbu Știrbeiü vel Vistier.

Iö Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

S'a cetit înaintea Domniei mele acéstă anafora ce ne făcu Dumnéluü vel Postelnic, i Dumnéluü vel Vistier, pentru care fiind osebit de acole cărți de postelniceii, care s'au găsit calpica, făcut de Postelnicelul acela, Mihaï, pre care 'l-am osândit Domnia mea, trimetöndu-l în pedépsa ocnei, și osebit de aceste cărți de scutelnicii, care prin cercetare se găsesc iarăși Calpica făcute de Faca, mai în trecutele zile, ni s'au mai arötat de Dumnéluü cinstit și credincios boerul Domniei mele, vel Postelnic, și alte cărți de postelniceii mincinöse, care s'au găsit, și acelea iarăși Capica făcute, urmöză dar dintr'acestea să luăm întrögü bănuială, cum că trebuie să mai fie și alte asemenea cărți de postelniceii și scu-

telnicî, făcute cu peceți lipite și luate prin mijlocirea de viclenie și înșelăciunî, și fiind-că voim Domnia mea a ne pliorforisi cu întrégă și deplină încredințare de mai sunt, adecă și alte asemenea cărți minciunoșe, poruncim dar Dumitale biv vel Bane, Epistatule al logofeșilor mari, ca pentru postelnicî să faci cărțile mele de publicație în totă țeara, cum și aici în Bucurescî, și Dunineta vel Vistiere, pentru scutelnicî să faci asemenea cărți ale Domniei mele de publicație, iarăși în totă țera, precum și aici, ca verî-căți vor fi avênd în mânilor cărți gospod., ori de a fi postelnicî, se.ău de a ținea scutelnicî, toți aceștia să fie datori, ca în soroc de astă-dî până în două luni, să se arête aici negreșit cu acele cărți ce vor fi avênd, spre a se face cercetare pentru fieș-care carte ce se va arêta, din care cărți, câte prin cercetare se vor găsi adevărate și bune, se vor da iarăși înapoi la mânilor acelor, ca să aibă mila aceea a Domniei mele de privileghiul postelniciei, se.ău de ținerea scutelnicilor, ce se vor fi coprinđend într'aceea carte, iar câte se vor găsi Calpica cu peceți lipite, se.ău luate prin mijlociri viclene și cu înșelăciunî, toate acele. să le iae dela mânilor, și să ni se aducă ca să le spargeni, căți însă în diastima acestui soroc de două luni nu vor fi următori a veni ca sa'și arête cărțile ce vor avea, ori de postelniciei se.ău de scutelnicî, spre a se face cercetarea ce am đis mai sus, toți acei să ssie cu hotărîre, că după împlinirea acestui soroc, a.ău a rămânea acele cărți *achera*, neșinute în sêmă și ca o hârtie albă, și fiind-că voim Domnia mea de a lipsi verî-ce bănuială de înșelăciune și viclenie urmată în pricina acestui fel de cărți, facem dar acestă hotărîță rânduială, care și poruncim să se urmeze de acum înainte, precum muî jos arêtăm, adecă verî-cine va fi vrednic și se va cuveni a căștiga acestă milă dela Domnia mea, ori de privileghiul postelniciei, se.ău de ținerea de ómenî scutiți, acela să'și facă cerere întêi prin jalbă către Domnia mea, a căruia jalbă buiurdisindu-se cu poruncă hotărîță de a se face Postelnicel, se.ău de a i se da scutelnicî căți vom chibzui Domnia mea că i se cade, așa să i se facă cartea noastră coprinđetóre de aceea milă, pentru care acel fel de cărți poruncim, atât Dumitale biv vel Bane, Epistatule al logofeșilor mari, cât și Duninelui vel Vistier, să aveți a rândui câte un Logofêt, atât la Divan, cât și la Visterie, cari să fie încărcați cu acosta, spre a scrie, adecă acest fel de cărți, numai cu mâna și cu slova aceluî rânduit și sciut Logofêt, carele să fie dator a ține la sine în păstrare acele jălbî ce se vor buiurdisi de Domnia mea, și după ce însuși acel Logofêt va scrie cartea și o va trece în condică, aducêndu-mi-se apoi potocolita, ori de vel Logofêt, ori de vel Vistier, nu numai să se pecetiniască de Domnia mea, ci să se întărăscă cu însuși domnesca noastră iscălitură, și așa să se dee la mînile aceluia ce va dobândi acestă milă dela Domnia mea, iar câte cărți nu vor fi rânduite prin buiurdisma Domniei mele a se face, nici vor fi scrise cu slova aceluî rânduit Logofêt, nici vor fi întărite cu însuși iscălitura noastră, toate acele a.ău a fi *achera* și neșinute în sêmă, ci dar într'același chip să urmeze de acum înainte rânduiala cărților de

Postelnicei, seaŭ de ținerea de ómenî scutiți, care acéstă a noastră domnescă poruncă, să se trecă atât în Condica Divanului, cât și în Condica Visteriei. —

Cod. I, fila 103.

Prea Înălțate Dómne,

Dupé luminată porunca Măriei tale, ce ni s'a dat pentru cercetarea cărților de postelnicei ce s'aŭ gasit în hârtiile lui Ioan Faca, cu ce mijloc s'aŭ facut, am adus înaintea noastră pre Tudorache Logofețelul ce a scris cartea cea cu lét 1802, Decembrie 2, de liude 30 scutelnicî, care carte este Calpicon cu pecete lipită, tăiată fiind din alte luminate porunci ale Mării tale, și întrebându-l cum scie pricina, ȓise că întru acea vreme într'una din ȓile căutând pre Ioan Faca la Curte și negăsindu-l atuncî în grabă, pe urmă l'aŭ întâlnit și 'i-aŭ ȓis numitului Tuborache ca să găsescă pe Mihaî Postelnicelul cel ce din luminata poruncă Mării tale s'aŭ trimis la osânda ocnii pentru asemenea Calpica cărți de postelnicei ce s'aŭ dovedit acum de densus, fiind că aŭ lăsat la el o carte a Mării sale Alexandru Șuțu de scutelnicî ce are, să 'i-o dee, și că să facă altă sarte asemenea, ca să se înnoiască și de către Măria ta, și scriindu-o să o dee iarăși în mâna lui Mihaiŭ, așa numitul logofeț găsindu-l, găsind pe postelnicelul acela aŭ găsit cartea și făcênd alta întocmai cu cuprinderea aceea, aŭ dat iarăși la mâna lui Mihaiŭ Postelnicelul precum 'i ȓisese Faca, apoi nu scie de s'aŭ pecetluit orî ba, și cu ce mijloc, că n'aŭ mai vêăut-o; am întreat și pe Ioniță Logofețelu, a cărui slovă se vede la a doilea carte ot lét 1804, Februarie 20, să arête în ce chip este pricina, și ȓise că atuncî într'o ȓi asupra prânzului fiind, l'aŭ găsit în Visterie Ioan Faca și 'i-aŭ dat cartea d'înteiŭ cea Calpicon cu lét 1802, Decembrie 2, și l'aŭ poftit ca să o prefacă scriind alta cu prostichin de lude 10 scutelnicî peste trei-ȓeci ce era în cea-l'altă, și de nu o va isprăvi până va fugi dela curte Faca să 'i-o dee să o pue împreună cu cea-l'altă pecetluită, în dulapul ce este în dos de al Visteriei, și séra o va lua însuși de acolo, decî uunitul logofețel aŭ scris și până a o isprăvi de scris fiind că plecase Faca de la Curte, le-aŭ pus pe amêndonê întru acel dulap dupé cum 'i ȓisese Faca, dar de s'aŭ pecetluit seaŭ nu, și de aŭ mai luat-o Faca de acolo, nu scie într'acestaș chip, mărturisiră numiții logofeței că este cursul pricinei, și noi dupé poruncă nu lipsim a arêta Măriei tale.— 1804, Maiŭ 6.

Vel Postelnic, vel Vistier.

Eacă formularul unei cărți de postelnicei :

Cărți de postelnicei, care să fie numit tot boerul Domniei mele, sciut și cunoscut, că este în orânduiala postelniceilor și să aibă privilegiul cel obi-cînut al scutelei pe drepte bucatele cele de dijmărit și vișăriciŭ dupé orânduiala ce aŭ și alți postelnicî.—1803,

Cod. I, fila 76, verso.

Zemle Vlahiscoe.—După obicei, fiind-că malurile de sare, ce sunt în sud Slam Râmnic, Buzău și Saac, se păzesc de ómenii cămărașilor dela ocne, ca să nu se facă risipă cu carul seașii cu calul, afară numai de ómenii ce plătesc sărărit, cari sunt sciuți, însă și acei ai voie să iae numai cu traista, pentru trebuința caselor lor; drept aceea, dăm Domnia mea acéstă carte la mâna . .

. . . pre care 'l-a orânduit Dumnélni Epistatul ocnelor, ca să fie de pază la malurile dintr'acest județ, să pórte grije și să fie cu priveghere a nu îngădui pre nimeni să facă risipă și să iae sare cu carul seașii cu calul, afară numai de cei ce plătesc sărărit, cari sunt sciuți, însă și aceia să aibă voie a lua numai cu traista, pentru trebuința caselor lor, și pentru că se hrănesc cu sare dintr'acele maluri, fără de bani, să iae dela dênșii mielul, hârșii, cașul și șase oca lână, seașii câte taleri cinci dela cine nu va avea de acelea, dar orî pe cine va prinde furând cu carul seașii cu calul, vitele póte să le iae de glóbă, iar pre ómenî, după obicei, prin scirea Dumnélor ispravnicilor de județ i vêtavilor de plain, să fiți la mână de ajutor orânduitului de Dumnélu Epistatul ocnelor, spre a putea păzi după cum se cade, și să nu curgă pagubă Cămăreii, i saam recoh gpd.—1803, Februarie 4.

Arz către Impărăție pentru mórtea vitelor și pentru lipsa zaherelei. 1805, Aprilie 16.

Noi prea plecații robi ai prea puterniceii Impărății, Mitropolit, episcopii, și toți boerii și zabiți și căpitani, și din partea a totă raioa țerei Românesce, prin plecatul nostru arzmagzar și cu multă umilință și plângere arétăm prea puterniceii Impărății, că în anul acesta, întemplându-se aici în țoră grea iarnă, care de mulți ani, din cei mai bătrâni ai noștri, n'am pomenit acest fel de iarnă năprasnică și îndelungată, căci dela treenta lună a lui Octombrie începându-se, nici până acum la luna lui Aprilie, n'au conținut într'aceste șapte luni gerurile și ninsorile, și nu ne-au ajuns numai greutatea iernei aceștia, ci încă și o epidemie de bóle vitelor mari și mici, adecă boi, vaci, bivoli, cai, oi și stupi, nenumărat au perit în totă țera, murind neconținut, cari nici până acum nu s'a ostoiat bóla dintre vite și ne aflăm cu toți de obște la o mare întristare, rămâind cu toții și mai vertos săracile raiele și fără semănături din pricina pericinnei vitelor, fiind-că astă-tómnă pre când era vremea semănăturilor, începând de atunci iarna și bóla vitelor, au rămas săracii locuitorii și fără semănături de tómnă, cu tóte că Domnul nostru, între alte silințe și îngrijiri cu care se osârduesce totdeauna, silindu-se pentru odihna și repausul săracilor locuitori, vedând acéstă greutate a iernei și lipsa de bucate, ca să nu se întemple și mai mare lipsă, a trimes și peste Dunăre și pre alte părți de a cumpărat grâu ca să-l dea pre la locuitori să-l semene, socotind că dórá spre primăveră mai osteindu-se bóla vitelor, și mai scădând și greutatea iernei, să se semene acest grâu, ca să fie pentru óreș-care ajutor locuitorilor, dar și acésta n'a folosit,

fiind-că nici gerurile desprie primăveră n'au scăzut, nici bóla vitelor n'a contenit nici până acum, și și acel grîu ce s'a cumpărat, nu s'a putut să se semene tot, care fiindu-ne cunoscută a noastră datornică supunere spre împlinirea zaherelilor ce ni se cer, măcar că până acum nu ne-a sosit împărătesc firman poruncitor, de împlinirea cerutelor zahorele, dar fiindu-ne sciută urmarea de an și anțerț, de aceea cu toți de obște îndrăsnim și cădînd la prea strălucitul Prag al prea puternicei Impărății, fierbinte ne rugăm, ca să facă milă cu sêracele raielo ale țerei, și de suma zaherelilor ce se dă la împărătesca cetate a Țarigradului, de grăii și oi, de nu se va putea de tot să fim iertați, să fim măcar îndatorați ca să dăm ceea-ce se va putea, pentru că este temere, ca nu care cum-va să se întemple vre-o lipsă și fomete mare sêracilor locuitori, fiind-că alte dăți, până la sfîrșitul lunei lui Aprilie, erau tôte semănăturile semônate, atât de grău, orz, mei, cât și de porumb, care este pentru hrana lăcuiitorilor, iar acum a trecut și jumătate din luna lui Aprilie, și nimeni n'a putut să semene nimic din pricina iernei și a periciuneii vitelor, care și până acum tot mor, și au rămas bioții lăcuiitori de pun cât de puțin porumb cu sapa numai, și pentru acéstă mare lipsă și stinahorie, ce s'a întemplat estimp aici în țeră din întemplarea acestor mari împotriviri de mai sus arătate pricinii, facem acéstă rugăciune la prea puternica Impărăție, că noi tot'd'anna avem supunere și protimisie la tôte poruncile împărătesci și la tôte cererile ce ni se fac, de a ne arăta cu silințele pre cât putem, de a nu se face un cusur, dar în anul acesta, pentru acéstă greutate și lipsă, să facă milă Impărăția la acéstă obștăscă rugăciune a supușilor robii ai Impărăției, și cu toții, dela mare până la mic, de obște, suntem și vom fi, de a fi cu genuche plecat către milostivul Dumneșei, pentru bună starea, întemeerea și îndelungata viață și vecinica stăpânire a prea puternicei Impărății.— 1805, Aprilie 16.

În Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Pentru ca să se osărdniască acești aurari a aduce și pre cei fugari la urma lor, ne milostivim Domnia mea și rădicăm încărcătura, care li s'a fost făcut, pentru care și poruncim, ca de acum înainte să dea numai po dramuri șease de lude, iar nu șeapte; așisderea și pentru pecetluitul domnesc, să dea numai po taleri șeșe, iar nu deșe, cum și pentru poclonul Armășiei să dea numai po taleri patru, iar nu cinci, și Dumneșeta vel Armaș, într'acel chip să urmeză a împlini dela dênșii acéstă datorie a lor, fără de a fi supărați cu nimic mai mult.— 1803, Iulie 12.

Prea Înălțate Dômne,

După luminată porunca Măriei tale, am cercetat pricina jaluiitorilor aurari români, și tótă plângerea lor este de încărcătura care li s'au făcut dela venirea Măriei sale Mihaï Vodă Sușu, deosebit și acum s'a mai încărcat la aur încă

un dram mai mult peste ceea-ce da înainte la Armăşie; iarăşi diseră că peste avaeţul ce da, s'aŭ mai încărcat încă cu talerî patru mai mult, asemenea şi avaeţul Armaşului celui mare, din talerî patru s'a făcut po talerî cincî; deosebit dîc, că s'aŭ mai supărat şi de ajutorul breslelor slujitorescî, fiind-că i-aŭ pus şi pre dênşî de aŭ dat de lude câte talerî patru, ci cât pentru ajutorul acesta, li s'aŭ dîs că acêsta nu este doară vre-o dajdie următore, ci este întemplantore, şi nu se vor mai supăra, şi aceste supărări dîc că li s'aŭ făcut din şilele lui Mihaî Vodă Suţu, din Domnia de acum, şi tot cu acest fel de urmare dîc că li se cere şi acum, iar când li se vor urma darea după cum a fost în şilele Măriei sale Alexandru Vodă Moruzi, diseră că nu numai vor rămănea mulţămîi, ci încă se vor sili de vor aduce şi pre fugariî ce aŭ fugit, la urma lor, carî şi aceea dîse, că iar din pricina încercătorei aŭ fugit, şi de angarile ce s'aŭ pus totdeauna nelipsist, iar acum când va fi mila Măriei tale, ca să dee adecă la darea aurului, sî le fie po dramuri şeuse de lei, iară nu şapte cum li se cere acum, asemenea şi avaeţurile cele-l-alte ale Armăşiei, să-î răspundă după cum îî răspunde, iarăşi ca atunci, adecă talerî şeuse să dee pentru pecetluitul domnesc, şi talerî patru pentru poclonul Armăşiei, iar nu cu încărcătura care s'a făcut, după cum mai sus arată, ci acêsta rămănea la mijlocirea şi buna hotărîre a Măriei tale.— 1803, Iulie 10.

Vel Vistier Racoviţă, Gheorghe Postelnic.

În Costantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar. Zemle Vlahiscoe.

Cinstite şi credincios boeirule al Domniei mele, Dumnélui vel Logofet de ţeara de sus, Isaac Ralet, fiind că toţi câţi aŭ hrisóve şi cărţi de milă şi alte privileghiuri domnesci, nu pot cere de a avea şi de a li se urma acele milî şi privileghiuri, fără de a li se înnoi înteu acele hrisóve şi cărţi, după orânduială şi după obicei, cu domnescile nóstre întăriri; poruncim Dumitale, să dai de scire la toţi câţi se cuvine, spre a'sî aduce hrisóvele şi cărţile ce aŭ, ca prin jalbă dată către Domnia mea, să'sî ceră înnoirea lor, şi aşa li se vor păzi aceleaşi milî şi privileghiuri ce vor avea, iară fără de a nu le înnoi înteu prin întărirea Domniei mele, hrisóvele şi cărţile, să scie fieş-carele, că nu vor putea avea nici una din milele şi privileghiurile acelea.-- tolco pisah g-pd. — 1803 Maiu 4.

Cod. XLIX, fila 50.

Pentru jafurile ce fac beşlii cu nume de avaeţ. Cinstit Dumnéta Divan Efendi i Dumnéta vel Postelnic. Fiind că acum s'aŭ orânduit nou beşleagă să i se dee straşnică poruncă, ca de acum înainte să lipsiască cu totul acest fel de jafuri şi supărări a nu se mai urma de către beşlii. — 1804, Ghenarie 7,

Cod. XXXVII, fila 27. versq

Isnaful tabacilor se jălucesce, că li se cere o rămășiță de 850 taleri dela mai multe dări. Domnitorul pune rezoluțiunea : «Baniî vămei și ai ajutorului lefilor ostășesci sunteți datorî să'i dați precum îi dau toți do obște, iar pentru baniî peilor ce le numiți voi de beilic, acele pei nu sunt date vouă cu vre-o havalea nedréptă, ci vi s'aũ dat după prețul care curge. Decî să urmați a face împlinire fără de a pricinui cerere de soróce, că vă veți pèdepsi.» — 1803, Decembrie 20.

Cod. XXXVII, fila 24 verso.

«Dumnéta vel Vistier, am văđut Domnia nea arétarea ce ni se face prin anaforaoa acésta, la care și răspundem, că a se face masalagii din locuitorii județului Ilfovului, acósta nu este primit Domniei mele, nici dăm slobođenie a se urnia, ci poruncim ca într'atâtea *sențiperi* ce se află aici în politie, orî din cei fără pricină, seaũ din cei cu pricină dajuici, să se facă și să se împlinésca suma masalagiilor după caidul Visteriei». — 1804, Ghenarie 19.

Cod. XXXVII, fila 32.

Carte de sáreria i de herária din Bucuresci

. . . După obiceiũ, s'aũ dat acéstă carte a Domniei mele . . . carele pe anul acesta, lét 1803, aũ cumpérat sáreria i herária din Bucuresci, cu aceste ponturi, adică : sarea după obiceiũ să o vëndă numai el, iar alt nimene să nu o vëndă. Inșă sarea pisată ocoa pe bani 6, iar cea nepisată ocoa pe bani 5. Iar pentru her sudiții Rosiei și ai Neniției sunt sfobođi, iar pentru cei-l-alți de obște să se urmeze după obiceiũ a fi popriți, și numai la herária Donuóscă să se vëndă, ocoa . . . iar nu mai mult căci de se va dovedi orî aevea seaũ printr'ascuns că aũ vëndut nai scump, se va pedepși. — 1803, Ghenarie 1.

Cod. XXXVII fila 34.

Carte de măjărit

. . . *Vlahiskoe*.—După obiceiũ s'aũ dat acéstă carte a Domniei mele . . . carele pre anul acesta lét 1803 aũ cumpérat slujba Măjăritului, ca să aibă a ámbla aici în orașul Bucuresci, să caute acéstă slujbă și dela toți cei ce vor avea pesce de vëndare, să iae de carul cu pesce próspét, fiind de baltă seaũ de heleșteũ, orî de gârlă, po taleri unul bau 12, iar de carul de pesce sárat să iae de vită po bani 220. Inșă de carul cu pesce próspét, să iae și câte trei oca pesce după obiceiũ, iar nai mult să nu se supere. Dar dela poscele de heleșteũ seaũ de Dâmbovița, ce nu va fi cu carul, do măjărit, de vauă să nu se supere. Pentru care poruncim Domnia mea Duuuvóstră zabiților din orașul Domniei mele Bucuresci, să dați mână de ajutor mai sus numitului, ca să póta stringe și a lua acest venit. — 1803, Ghenarie 1.

Asemenea două cărți ca acesta s'au făcut, una pe 5 județe ot peste Olt și alta pe 12 județe dincóce de Olt.

Carte de sărëritul munților.

. . . . După obicei s'a dat acéstă carte a Domniei mele Dumnélui , carele pe anul acesta, lét 1803, a'i cumpërat slujba sărërituluș munților, să aibă a âmbra prin tóte satele cele sciute din județele Saac Buzöü și Slam Römnic, să caute acéstă slujbă și dela toți ómenii ce se îndestuleză cu sare din munți fără banî, să aibă a lua de omul casnic po banî 66 după obiceiü, iar mai mult nu, că se va pedepsi. Inșă acéstă slujbă să fie volnic a o căuta până la Sfinții Apostolî, și numai o luare de banî să fie, iar dela Sf. Apostolî înainte să nu se cuteze a mai âmbra; pentru care poruncim Domnia mea Dumnévóstră ispravnicî dela tóte județele, pe care va arëta mai sus numitul, că nu se supune a'și plăti sărëritul, pe unii ca aceia să-î faceți și făr de voia lor a'și plăti săraritul, după obiceiü. — 1803 Ghenarie 1.

Carte de ierbărit.

Tot pe 1803 , aü cumpërat slujba ierbărituluș din tótă țera, ca să aibă a căuta acéstă slujbă aici în orașul Bucuresci, și dela toți căți vor strînge vite de neguștorie, seaü de matrapazlic, seaü pentru de tăiat la scaune în Bucuresci, să iae: erbăritul după obiceiü, inșă de cal i de vită mare po banî 23 și de óie i de capră câte banî 8, iar nu mai mult, cü se va pedepsi. Inșă fiind că erbarii obicinuia de se întovărășia cu vameșii și păzia împreună cu vameșii târgurile unde se vënd vite și apuca pe locuitorii cari vënd unul la alții vite de hrană, de le lua de oparte vameșii vamă, de altă parte erbarii erbăritul, pentru acésta. . .

Vodă ordonă încetarea abuzuluș.

Firman pentru vămî

Glorieux Juges et Cadis, mines d'éloquence et de vérité, et vous qui commandez sur les Cadiliks et leurs dépendances, sur les routes qui vont et viennent par mer ou par terre des confins de l'Autriche aux endroits ci bas désignés, estimables intendants de pain et gardiens des échelles et autres Officiers, que vos pouvoirs soient durables, et vous joyaux des Princes Chrétiens, Voïvode de Valachie et Voïvode de Moldavie, dont la fin soit heureuse.

A l'arrivée de ce signe honorifique Impérial sachez que le très-noble parmi les Princes Chrétiens, Ambassadeur d'Autriche Baron Herbert Renskial, dont la fin soit heureuse, a déposé aux pieds de mon thavre (à mes étrières) une supplique écrite, par la quelle il sollicite que les negociants qui importent des marchandises, soit par terre, soit par mer, ou par fleuve, ou pour celles qu'ils

achètent dans l'intérieur des frontières Ottomanes, pour les expédier dans leurs pays, une fois qu'ils auront acquitté pour une seule fois et dans un seul endroit la redevance douanière de trois pour cent, de ne leur demander rien en plus que ces trois pour cent, et ainsi qu'il est accordé aux autres sujets étrangers, à part les trois cents aspres¹ à titre de droit de bonne arrivée, qu'ils ne soient point molestés par des demandes de droit de transit, ni de droit sur les cuirs, ni sur aucune autre denomination, et comme les négociants sujets des Puissances amies et alliées à mon Empire, qui achètent dans mes états pour envoyer à leurs pays des marchandises et d'objets, de même les négociants de l'Empire Césarien ont la faculté d'acheter et envoyer à leur pays des marchandises.

Et comme il est mentionné dans le traité de Bozoroftza d'accorder aux Autrichiens ainsi, pour la satisfaction du susmentionné César, les immunités qu'on accorderait à d'autres pour des marchandises, dont l'exportation est prohibée et il vient d'être accordé aux sujets Russes d'acheter dans les Etats Ottomans et exporter du coton brut et filé, des cuirs, de la cire et de la laine, ainsi qu'il appert du traité de commerce conclu avec les Russes, un négociant Autrichien, le nommé Démètre Georgevitch, sujet d'Ardeal, qui est soumis à l'Empereur de Rome, ayant acheté dans ma capitale quelques objets, et ayant payé à l'intendant des Douanes les droits y afférents, conformément aux clauses du Traité Impérial, contre la quittance qui lui fût remise, vient d'envoyer un domestique à lui, sujet étranger, pour vendre dans mes Etats des marchandises autrichiennes, en passant par Varna, Sistov, Roustchouk, Silistrie, Islimie, Giurgevo, Vidin, la Valachie et la Moldavie, ou si le susdit négociant Autrichien importera de ce côté-ci des marchandises, ou achètera avec ses deniers du coton brut ou filé, des cuirs, de la cire et de la laine, contre quittance des droits payés aux intendants des Douanes, ou les choses qu'il importera de l'Autriche pour les vendre dans les Etats Ottomans, s'il ne les vend pas par là, et voudrait les transporter à Constantinople pour les y vendre et payer les droits aux Donaniers d'ici, qu'on ne puisse pas lui demander dans ces endroits, et surtout en Valahie et en Moldavie, contrairement aux clauses du Traité Impérial, double droit de Douane, ou cadeau, ou droit local, et si son domestique passe par hasard d'un côté à l'autre, ou pendant son séjour quelque part, ni les préposés à la capitation, ni les autres, lui demandent de l'argent comme paiement de capitation, droit de passage ou de transit, ou sous aucun autre prétexte le molester et le contraindre, mais par contre, lui donner aide et protection pour continuer en sûreté son voyage par mer et par terre, ou par fleuve et sans aucun empêchement.

À l'instar donc de précédents pareils, mon autorisation Impériale ayant été sollicitée, mes ordres magnifiques sont donnés pour que, en dehors de l'ex-

1. (actché) aspre; tiers du para et dont 120 font un ghourouch ou piastre.

portation des grains qui sont prohibés et de l'importation d'animaux infectés de maladies contagieuses, les clauses du Traité Impérial soient exécutées.

Par conséquent J'ordonne à vos Eminences et autres susmentionnés que, pour les objets et marchandises non prohibées, que le susdit négociant Autrichien achètera à Constantinople, en payant les droits établis par le Traité Impérial, ainsi que le coton brut et filé, cuirs, cire, laine qu'il achètera dans vos parages en payant totalement les droits de douane contre quittance authentique et scellée constatant le paiement, de ne point le molester par des réclama-tions de droits de douane et autres redevances, et même s'il veut acquitter à Constantinople les droits de douane et y vendre des objets ou marchandises, de ne lui demander, surtout en Valachie et en Moldavie, aucun droit, ni cadeau, si ce n'est pas pour la partie qu'il fera sortir et vendre; de même les préposés à la capitation ne prendront au domestique, sujet étranger du susdit négociant, contrairement aux clauses du Traité Impérial, aucun droit de captation, ni les autres aucun droit de passage, de transit (de routes), ni sous aucun autre nom quelconque le molesteront et le contraindront à quelque paiement, mais lui donneront aide et protection pour effectuer sûrement et sainement son voyage par mer et par terre, ou par fleuve.

Tels étant mes ordres Impériaux vous aurez à vous y conformer.

Ecrit au commencement du Redjel de l'année 1217/1802.

Noi Caimacani țereț Românesci.

Poruncesce Divanul Dumnevoastră negustorilor, ce sunteți încăreți cu vama carvasaralei domnesci, că pentru banii ce aveți a lua vamă după mărfuri de ale negustorilor sudiți ai Rosiei, să nu le faceți supărare cu a plăti banii vămei toți do odată, ci ales Hesapu să aveți a lua plata banilor vămei pe mărfurile lor, ne tăind socotela cu dânsii până se va da cea deseversit hotărîre.—1802, Septembrie 24.

Dositei al Ungro-Vlachiei, vel Logofet, Gheorghe Mavrocordat Caimacam, vel Vistier, Costandin Stirbey, Scarlat Cămpineanu.

Cod. XLVIII, fila 145.

Iw Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar Zemle Vlachishoe.

Cinstiților și credincioși Dumnevoastră boierilor veliți ai Divanului Domniei mele, vă facem Domnia mea în scire, că dela cinstita Aghenție ni se făcu arătare, cum că vameșii Cămpineanu împotriva face nedreptăți negustorilor sudiți ce sunt lăenitori unii aici în București, alții la Brașov, cu cerere de vamă mai multă de cât aceea ce i-se cade, atât dela peilo de capră, cât și dela peile de boi și de vacă, și lângă acesta alta mai rea urmare face, că și dela mărfuri ce vin din năuntru, cari nu au de a plăti nimic, la Cămpina le cere vană

acolo, din care această pricină se țin mărfurile poprite acolo de li se pricinuesce multă pagubă; pentru care vrând Domnia mea, ca să so deo Nizamul cel cuviincios, atât la aceste jălbi ale negustorilor sudiți, cât și la jalbele ce împotriva dă și vameșii Câmpiniî, poruncim Dumnevoastră, ca adunându-vă cu toți, unde viind și orânduital cinstitei Aghenții de împreună cu unul doui din negustorii sudiți jăluitoi, și aducând de față și dintre vameșii vechii ai Carvasaraliî, să punoți înaintea Dumnevoastră tarifa veche, care este pentru sudiții Nemțioi, ca să cercetați și să și vedeți cum cuprinde tarifa veche pentru peile de capră, de vacă și de boi, și ce cerere le face vameșii Câmpiniî; așiderea să vedeți Dumnevoastră și pentru mărfurile ce nu ai de a se vămui la Câmpina, care sunt acelea anume, ce cuprindere are tarifa veche. seaî ponturile vechi, cum s'ai urmat, și ce cerere împotriva face aoum vameșii Câmpiniî? Pentru care arătarăm într'acest pitac și copii talmăcite de pe note, ce ne-au dat cinstita Aghenție, pentru acesta, ca să vedeți Dumnevoastră provlima negustorilor sudiți la fieș-care madea, și chibzuirea ce veți face Dumnevoastră asupra Nizamului acoștii trebî următoare turifei vechi, să ne-o arătați în scris cu vătavu de Divan prin anafora, care o și așteptăm fără de zăbavă, fiind că se jaluiesc negustorii sudiți, că li se face dintr'acesta zăcicnire și pagubă alișveriuului lor cu poprirea și ținerea mărfurilor la Câmpina. — 1802, Noembrie 30.

Cod. XLIX, fila 10.

22 cărți de vană care se dă împreună cu cataloagele

Zemle Vlahiscoe. Dat-am cartea Domniei mele carele pe anul acesta lôt 1803 ai cumporat vama sud să aibă printr'această carte a Domniei molc, a căuta și a strînge venitul vămoei după ponturile, cari s'ai strîgat la vândarea vămilor acestora, ca dela toți negușitorii și alte raele alo prea puternicii stăpănescii nostro împărății, să vămuiască după Catalog și după ponturile ce i s'ai dat, iar dela negușitorii și alți sudiți ai Rosiei și ai Nemțioi cum și ai altor curți, dovedeți, să iae vămă după osebită tarifă ce i s'ai dat. Iar pentru marta ce nu se va cuprinde în tarifă, să aibă a lua la sută trei far de altă trecătoare, iar mai mult să nu se cuteze a face vre-o urmare, seaî având suditul teșkerea, că ai plătit odată vămă în țerile turcesci, dela acela ce va avea teșkerea, de plată, nimic să nu aibă a cere. Soaî când sudiții vor cumpăra marfă turcască din stăpânirea prea puternicii noastre împărății și o vor vindea iarăși în stăpânirea prea puternicii împărății, să plătescă vămă 5 la % după întocmirea ce este făcută și priu ponturi¹. Poruncim Domnia mea Dumnevoastră ispravnicilor, pentru cei ce vor sta cu împotrivire, să le dați mână de ajutor după obicei, spre a putea strînge acest venit, care venit *fiind că este al Cămărei Domnesci*, să nu se supere de deciuială la implinirea do banii vămoei,

1. Vorbo aduoso jus cu altă mână.

fiind că așa s'au vândut, cum și vamoșii să nu se supere a se ridica dela vamă și a se trimite după podvoade și angarii, ca să potă căuta tréba văméi. — 1803, Ghenarie 1.

Nota grécă a consulului rusesc Luca Kirilof, din 1803 lunie 27, ca să plătoscă sudișii la mărfuri turcesci, care aici se vinde, la sută 5, după firmanul împărătesc.

Vămile

Condica lui Ipsilunt (Arhiva Statului, Bucuresci) No. XLVII.

Catalogul vămilor pre anul acesta 1803, Ghenarie 1, după care are a urma orânduital Vameș, a vămii marfa neguțătorilor, seaă a orî-ce Raia a prea puternicului nostru Impărat, întocmai cum se coprinde mai jos :

Coprinderea catalogului vechii	Suma cea veche	Adaosul ce s'au făcut în anul trecut	Pro- thichii	Cum să se urmeze
	Bani		Bani	Bani
Argintul viu pre unde va trece, de povară . . .	660	s'a rînduit a se lua la oca bani 18 și vine la povară	1320	1980
Arama lucrată la sută .	3	arama lucrată de șumca la oca	апол	9
Arama nelucrată pre unde se va vinde, la sută .	апол	la oca	апол	3
		arama lucrată de tocaï .	—	12
Astarul ce se numesce АҢАКІМ de bucată . .	7	3	9
Astarul ce se numesce șovât, de bucată	5	4	9
Astarul ce se numesce șumca, de bucată . .	4	de 2 bucăți, fiind-că sunt jumătăți, de bucată . .	5	9
Abaoa ce vine din țera turcescă aici, de bucată	5	albă	7	12
		aba negră ce vine din țera turcescă	—	15
		abaoa ce se numesce mariș, de bucată	—	21

Coprinderea catalogului vechit	Suma cea veche		Pro- tichii	Cum să se urmeze
	Bani	Adaosul ce s'aŭ făcut în anul trecut		
Abaoa care merge de aici la țera turcască de povară	300			
Abaoa ce va eși din țără și va merge la Moldova seaŭ la țera unгурescă, de povară	180	s'a rânduit a se lua la suta de bani	—	3
Alunile, la suta de oca .	30		120	150
Arniciul vopsit, de oca una	6		15	21
Anasonul, de oca una .	1	de țera turcască	1	2
Amnarele, la suta de bani	3	—	3
Alagelile de bumbac, de una	12	—	12
Blănille de Rumelo, de po- vară	240	cele de oŭe gróse, la o blană nouă bani, iar la povara ce are 100 blăni, să iae	660	7
Blănille cele albe subțiri seaŭ negre de Rumelo, de povară	480	s'a rânduit la blană 12 b., carŭ vin la povară . .	720	200
Blănille, de povară . . .	360	s'a orânduit a se lua 3 la sută felurimea	—	—
Băcănia pre unde va intra să urmeze după ponturi.	—	cum și pentru alte mărfuri ce intră în 17 județe, să urmeze prin trecătoare după pont al 9-lea . .	--	—
Băcănia ce merge la Mol- dova seaŭ la țera ungu- rască, de cântar . . .	--	să deo trecătoare pre unde va intra, de car . . .	—	30
Bordușele de unt-de-lem, de un borduf	—	de una oca trei bani și borduful să se socotască 60 oca și să iae la un borduf	120	180
Butea cu miere ce merge				

Copriinderea catalogului vechi	Suma cea veche Banî	Adaosul ce sa'ți făcut în anul trecut	Pro- thichii Banî	Cum sîi se urmeze Banî
la țera turcescă	240	—	240
Bivolii vînduți la obor, să plătescă cumpărătorul vamă de un bivol	40	—	40
Iar cînd va cumpăra mo- nastire seaŭ boer, pentru trebnința casei sale, să iaie vama dela vîndător.	—		—	—
Bivolii cari es la țera tur- cescă	40		—	40
Bivolii cari se taie la scaune	20		—	20
Bivolii cari es la țera un- gurescă, însă de se va da voie	60		—	60
Bumbacul care merge la țera ungurescă, pe unde va intra, de povară	300	—	300
Bumbacul ce va veni aici în țeră	240	ocea 7 banî, care vine la povară	110	660
Bumnacul tors, de oca una	4		5	9
Brînză ce vine din țera ungurescă, saŭ va merge de aici acolo, de povară	40		—	40
Iar care va merge la țera turcescă	145	de oca un ban, însă nu acea care merge pentru Capanul Țarigradului, ci acea care merge în alte părți	—	—
Bucatele seaŭ altele care sunt numite în catalog, ce se vînd prin țerguri seaŭ prin sate la negu- țători, să plătescă cum- părătorul vama după ca- talog, iar alte urmări nu are a face Vameșul,				

Coprinderea catalogului vechi	Suma cea veche	Adaosul ce s'aŭ făcut în anul trecut	Pro- tichii	Cum să se urmeze
	Bani		Bani	Bani
urmându-se după pontul 23. Inșă să scie, că za- hereaoa și alte lucruri ce vor veni aici în oraș pentru trebuința politiei București, ori de locui- tori aduse, seaŭ de ne- guțatori cumpérate, și aduse are a se vămui de vama oborului tăr- gului de afară, iar când va vinde (<i>rupt</i>) pămên- tean unul la altul vi- te seaŭ semințe pentru hrana lor, să aibă pace de vamă	—	—	—
Bumbacul, de oca una .	3		—	3
Bróștele țestóse care merg la țera unгурescă, de unde se va și ridica, la sută	3		—	3
Iar la schela țerei ungu- rescī să nu se supere	—		—	—
Vinul de aici care merge la țera turcescă, de bute	300	seaŭ la Moldova	—	300
Vinul de aici care merge la țera unгурescă, de bute	1200		—	1200
		Vinul ce cumpără sudiiŭ de aici de prin dealuri și-l aduc în orașul Bu- curescī, seaŭ prin alte têrguri, pentru neguță- toria lor, să plătescă vamă în têtgul unde îl va vinde, iar nu unde il va cumpăra, după co- prinderea tarifuluŭ, la sută	—	3

Coprinderea catalogului vechitii	Suma cea veche		Pro- thichiu	Cum să se urmeze
	Bani	Adaosul ce s'a'au făcut în anul trecut		
Vitele de boi, i vaci, de se va da voie a merge la țera turcască, de vită .	20	de unde se va ridica să dee vamă de vită . .	—	20
Vinul ce se vinde în târg, să plătescă vîndătorul de bute	50		—	50
Vitele de boi, vaci, ce vor aduce turcii din țera tur- cască, ca să le pue la suhat aici în țeră, de va fi ca să le întorcă iarăș la locul lor să le taie la zalhanale, aici să'și plătescă vama când vor intra, de vită	20		—	20
Vitele ce merg la țera un- gurască, însă de se va da slobozenie, sea' vin de acolo aici, de vită .	40		—	40
Vitele ce vor aduce turcii din țera turcască și vor voi să le taie la zalhana aici, să'și plătescă vama unde va ține suhatul, de vită	20		—	20
Vitele de boi i vaci ce se vind la obor, să plătescă cumpărătorul, de vită .	20		—	20
Iar când va cumpăra boer sea' monasire să plă- tescă vîndătorul.				
Grîul ce se vinde în târg, să plătescă cumpărătorul din țece bani	1		—	1
Iar când va cumpăra boer sea' mănăstire pentru trebuința casei sale, să				

Coprinderea catalogului vechi	Suma cea veche		Pro- thichii	Cum să se urmeze
	Bani	Adaosul ce s'aă făcut în anul trecut		
plătoscă vindătorul.				
Găitanul de lână de aici din țără, ce mergo la țera turcască, seaă la Moldova, la sută bucăți	15			la sută trei.
Gogoșele de cernălă de oca una	5		4	9
Πολαβο, de povară . .	360	s'a rânduie la oca una trei bani.		
Dulcețuri de rodzahar i de chitră, de un borcan .	4	de una oca	8	12
Dohodul de 2 berbențe .	104		—	120
Zéma de lămie la suta de bani	3		—	5
Zaharul de Venetia de oca una	4	la sută trei, care vine la oca	6	9
Zmalțul, do oca una . .	απολ		6	3 pol
Zenghinurile, adecă scările turcesci, de o păreche .	18	albe i galbone, la sută trei	18	36
Zenghinurile, adecă scările turcesci albe, de o părec.	12	care vin la păreche . .	9	21
In seaă cânepă ce se vinde în tērg cu ocao, să deo vindătorul din 10 bani	1		—	1
Inul seaă cânepa pentru intrat seaă eșit, de pov.	50	La sută trei, care vine la povară	170	220
		Inul și cânepa do țără, vrēnd a o scôte din țără, de unde se va ridica să plătoscă cumpărătorul, la sută	—	3
Icrole de kefal, de povară	360	la sută	—	3
Iar fiind mai câte puține, de oca una	15	la sută trei, care vin la oca	11	26
Calul ce se vinde la obor să deo cumpărătorul .	40		—	40
Iar când va cumpăra mire				

Coprinderea catalogului vechiu	Suma cea veche		Pro- thichiu	Cum să se urmeze
	Bani	Adaosul ce s'aŭ făcut în anul irecut		
seaŭ boer pentru tre- buiŭta casei sale, să plă- tăscă vîndătorul.				
Calul ce va eși din țără, însă de se va sloboși .	40		40	80
Cafeaoa (Καλκ'κοα), de po- vară	560,	la sută	—	3
Însă fiind mai câte puțin, la 1 oca	6,	la sută trei, însă și cea franzuzăscă, care vine la oca	6	12
Cositor, de povară . . .	240	la sută 3, care vine la o povară	1080	1320
Carul cu lemne de foc, ce se vinde în tîrg, să ur- meze după pontul 56.				
Chihlibarul, pre unde va intra seaŭ va eși . . .	108	unde se va vinde, dela sută	—	3
Cherestea, adecă lemnele cele lucrate ce merg la țera turcăscă, de car .	10		—	10
Cașcavalul ce merge la țera turcăscă, de unde se va ridica	533	la o mie oca	—	533
Și luând cărțulie, să trecă la vamă nesupărat.				
Kemelile de postav de țoră ce merge la țera tur- căscă seaŭ la Moldova, orî la alte părți . . .	6;	la sută	—	3
Chitra, de povară . . .	120	la sută	—	3
Cracatița, de oca una . .	4		8	12
Cuele de fier, de oca una	<i>apol</i>		2	3
Iar fiind alte fiare lucrate, de 1 oca	<i>apol</i>	la sută 3, care vine la oca	<i>apol</i>	4
Castanile, la o sută oca .	30	la sută 3, care vine . .	120	150
Curmalile, de oca una .	1	la sută 3, care vine la oca	2	3
Calevrii, de o pereche .	3		3	6

Coprirea catalogului vechi	Suma cea veche Banî	Adaosul ce s'aî făcut în anul trecut	Pro- thichitü Banî	Cum să se urmeze Banî
Candel, de nna oca . . .	5	la sută 3, care vine . .	8	13
Catiri carî se vînd la obor	40	orî unde se vor vinde, să plătescă cîmpărătorul .	110	150
Catiri carî es din țoră .	40	de unde se va ridica . . și de trecătoare în țera tur- cescă, cum și în țera ungnréssă	20	60
Condita, de oca una . .	7	la sută 3, care vine . .	6	12
Caretele care vin de vîn- dare, la sută	8		—	3
Cója de naramză, i de por- tocală, de oca una . .	1		pol	1 pol
Cofetrurile, de oca nna .	6	la sută 3, care vine . .	6	12
Carnl de dóge de brad i stejar	60	ce se vinde în tîrg, apêrat fiind de vama podnli, să dee din 10 banî . .	—	1
Crementile, de 1000 cremene	15	la sută 3, care vine . .	21	37
Cocnariile, de oca nna .	1	pol la sută 3, care vine .	—	3
Capere, de oca nna . . .	1		—	3
Catrannl ce merge la țera turcescă seau aici, de 2 berbenți	120		—	120
Carnl de fên, din 10 banî	1		—	1
Cósele, la 100 cóse . . .	60	la sută 3, care vine . .	165	225
Carnl de șindrila de stejar	30	din 10 banî	—	1
Carnl de funii de teiu, doniți, albi (ХЪЛБИ) și banițe	60		—	60
Iar când se va vinde în tîrg mai câte puține, din 10 banî	1		—	1
Coviltirile, jugurile, osiile, rótele ce se vînd la tîrg, din 10 banî	1		—	1
Carnl de tronri	40		—	40
Carnl noi ce se vinde în tîrg, din 10 banî . .	1		—	1

Coprinderea catalogului vechiit	Suma	Adaosul ce s'au făcut în anul trecut	Pro-	Cum
	cea veche		thichiu	să se urmeze
	Bani		Bani	Bani
Carul de spoială	40		—	40
Carul de raci 300	30	raci de baltă	—	30
Carul de legumii, de car	40		—	40
Iar legumile și zarzava-				
turile ce se aduc în târg				
cu spinarea, nu au vamă,				
urmând după pontul 52.		Asemenea.		
Carul de struguri	30	ce vine din țera turcască		
		trei oca struguri și .	150	180
		Carul de struguri de țără		
		unde se va vinde, două		
		oca struguri și bani .	—	30
Carul de varză, de car				
verde 2 și	15		—	15
Carul de pepeni, crastaveți,				
de car nouă pepeni i				
crastaveți și	9		—	9
Carul de pari seaș nuele				
ce se vinde în târg, la				
10 bani	1		—	1
Lâna țurcană ce ese la alte				
părți, de povară	45;	la sută 3	75	120
Lâna ce se vinde în târg				
cu ocoa, la 10 bani .	1		—	1
Lămiile, la 1000 lămii 14				
lămii și	80		40	120
Lămiile ce merg la țera				
ungurască, de povară .	160;	la sută	—	3
Lolachiul, la sută	3		—	3
Lintea ce se vinde la obor,				
din 10 bani	1		—	1
Luntricele de nevod	120		—	120
Luntricele de pod	60		—	60
Luntricele cele mai mici .	40		—	40
Licuriciș ce vin din Ța-				
rigrad, de oca una	1 pol		4 pol	6
Lâna țigaie ce vine din				
țera turcască, să plătescă				

Coprirea catalogului vechiu	Snna	Adaosul ce s'au făcut în anul trecut	Pro-	Cum
	cea veche		tichiu	să se urmeze
	Bani		Bani	Bani
la schela pre unde va intra în țără. Ja suta de bani	3		—	3
Iar fiind sudiți și având teșcherea de plată, să nu se supere nimic. Iar pentru lâna țigaie ce va eși din pământul țerei și va mergo la țera un-gurască sau la altă parte, de va fi sudit cel ce va scóte lina, seaș raia, să plătescă la suta de bani 3, pre unde va eși.		Asemenea la raia, iar su-diții să dee după tarifă.		
Lulelile cele bune, la suta de bani	3		—	3
Lulelile cele mai próste, de un coș	30		90	120
Marfa de Rumele, ce vine în țără, adecă bogasie și alte-le ce sunt de bumbac, care trece prin schela Giurgiului și a Zimnicilor, mergend spre țera căzácésca, pre unde va intra, de povară	330		330	660
Iar mergend spre țera un-gurască, seaș la Moldova, de povară	660		—	660
Materiile de Misina seaș Veneția, cu fir seaș sade, mergend spre țera căzácésca, pre unde va intra, de povară	1320		—	1320
Iar de se va vinde aici, să dee la sută	3		—	2
Marfă orí-ce fel ar fi, viind la carvasara, vameși să aibă voie să o descarce				

Coprinderea catalogului vechi	Suma	Adaosul ce s'au făcut în anul trecut	Pro-	Cum
	cea veche		thichii	să se
	Bani		Bani	Bani
și să o prețuiască și să iae la sută	3	și la alte târguri vameșii să aibă voie a o scrie și să iae la sută	—	3
Marfa de cojocărie, ori-ce fel ar fi, pre unde va intra, de car	2160		—	2160
Iar pre unde se va deslega, la sută	3		—	3
Marfa de Lipsca, dimpreună cu cele-l-alte ce vin din lăuntru la târguri și iar se întorc înapoi, ori câtă se va vinde, să dea la suta de bani .	3		—	3
Iar cele-l-alte povări cari vor să meargă la țera unгурescă seaă la Moldova, să dea de două teancuri de câte oca 60, după obicei	300		—	300
Marfa de Lipsca, ori-ce fel ar fi, care vine aici, să dea la suta de bani	3			
Marfe de Lipsca seaă de Țarigrad, de va fi sudit să dea după tarifă, iar fiind raia să dea la suta de bani			—	3
Marfa, ori-ce fel ar fi, care va veni în țeră de prin alte părți străine, atât în Bucuresci, cât și în târguri, unde se va deschide, să aibă a plăti neguțatorul vama. Inșă de va fi raia să plătescă după catalog, iar de va fi sudit să plătescă după tarifă. Iar câte dintr'acelea nu vor fi numite nici în catalog, nici în tarifă, să aibă a plăti la sută 3.				
Cum și când se va face vinđare la altă mână de neguțator și va vrea a o scote din țeră, să aibă a plăti vamă acel cumpărător, ori de unde o va ridica, după cum s'a ȝis mai sus, ori după catalog, seaă după tarifă.				
Asemenea și ori-ce fel de marfă de băcăni va veni dintr'alte părți și va vrea să o trecă ori în țera Moldovei, seaă în țera unгурescă, să plătescă pre unde va intra, de cântar			—	30

Ponturile de vânzarea vămilor pe anul l. 1804 Ianuarie 1

(Pe 1803 aũ fost aprópe aceleași) ¹

1. Vênzarea vămilor pe anul acesta l. 1804, se face cã aceste ponturĩ ce se cuprind mãi jos nimãtore celor din anul trecut, și cu adaosul ce s'aũ fãcut la sudiți adicã : la mãrfurile ce cumpãrã sudiții din stãpânirea prea puterniceĩ noastre împãrãții și le vënd iar în stãpânirea prea puternicĩ împãrãții, ca sã plãtescã vamã cincĩ la sutã la acele mãrfuri turcesci, pentru care sã aibã vameși tot ajutorul Domniei.

2. Cãte aũ fost slobode în anul trecut, sunt și acum slobode, iar cãte aũ fost oprite sunt și acum oprite a eși din țearã, ² și orĩ-ce provlimã vor avea vameși, sã arate spre ajutorul și folosul acestuĩ huzmet; când nu va fi împotrivotore la orãnduiala nizamului, nici va fi de stricãcinne și paguba țerii și a obștiĩ, sã li se primescã provlima lor și sã se pne în faptã cu urmare, luând și poruncile Domniĩ mele de se va gãsi cu cale dupã ce se va teorisi.

3. Cumpãrãtorĩ vãmilor sã aibã a vãmui mãrfurile raelor dupã coprinderea catalogului domnesc ce li se va da la mãni pecetluit, urmãtor celũi din anul trecut, iar dela negustorĩ ce cu adevãrat vor fi sudiți ai Rosiĩ și ai Nemțiĩ seaũ altor curți cu doveđi, sã aibã a vãmui mãrfurile lor cele strãine, și cele ce scot din stãpânirea prea puternicĩ noastre împãrãții dupã tarifa cea veche. care li se dã deosebit, și pentru cãte nu se cuprind în tarifã anume sã iae treĩ la sutã fãrã de alte trecãtore.

4. Cumpãrãtorĩ sã aibã a plãti sferturile la fie-care đĩ înteiũ a luniĩ, și acum întciũ sã plãtescã pe douã luni Iannarie și Februarie.

5. Cumpãrãtorĩ sã aibã a da chezaș pe bani, negustor om de credință la cãmãrã, ca sã rãpnuđã sferturile la soróce, și cel ce va cumpãra vama și nu va da om de credință chezaș li se va lua slujba înapoi, și se va vinde la altul, și orĩ-ce pagubã se va întẽmpla sã o plãtescã acel cumpãrãtor.

6. Vameși sã fie nesupãrați de angariĩ și sã aibã mãnã de ajutor atãt de la Dumnãlor ispravnicĩ și cãpitaniĩ, cãt și dela vãtași de plaiurĩ la ce vor avea trebuință în trãba vãmii, și orĩ-ce implinire li se va face de baniĩ vãmii, deciualã sã nu li se iae.

7. Cãrțuliile Carvasaralei sã se ție în sãmã la tóte vãmile dupã obiceiũ.

8. De se va întẽmpla vre un obor seaĩ vre-o schelã, i vre-nu tãrg a se opri de vre-o bõlã, seaĩ de altĩ întẽmplare, sã fie în norocul lor. ³

9. Marfã strãinã ce va intra în totã țeara în 17 județe sã plãtescã vamã

1. Ponturile pe 1805 Iannarie 1 sunt coprinse în aceeași condicã fila 280.

2. Din ponturile din 1803 la acest articol s'a suprimat vorbele : «*afarã din vitele mari pentru care mãi jos se va scrie*».

3. În 1803 era aci adaosã vorba : «*Tótã*». În 1805 este ca și în 1804.

acolo unde se deschide, faţă fiind vameşii vămiî aceia, şi scriind câte una, să se socotescă după catalog, şi să se ia vama. Iar vameşii de pe la schele, pentru intrarea în ţeară de orî-ce marfă, să ia precum la vale se orânduiesc. Care vameşi după datorie, să pecetluiască toate *téncurile* şi să le scrie în cărţulie câte una, una, însemnând şi banii ce au luat, ca să i se prindă în sómă negustorului de vameşul acela, dintru a căruia vamă va vrea să deschidă marfa, şi să plătescă vama, iar de nu vor pădi vameşii de pe la schele cele mai jos orânduite adică pecetluitul mărfii şi trecutul în cărţulie, şi cele ce se orânduiesc a lua, orî-ce sfeterismos se va întempla la obicînuita vamă, să plătescă însuşi ei şi să se şi pedepsescă, că pentru acesta li se orânduiesc a lua dela marfă cele mai jos arătate, adică tal. banî.

Tal. Banî

La povara seaî téncul cu orî-ce fel de marfă lucrată a fi de mă-tasă seaî de bumbac, să dea negustorii de povóra seaî téncul mare cum şi de <i>téncurile</i> de alagele	5.—
Bumbac lucrat de povóra	1.60
Bumbac nelucrat de povóra	1.—
Abalile de un ténc	2.—
Blănilor de piei de oîe orî-ce fel ar fi după povóra	1.—
Asemenea şi pieile de oîe după povóra	1.—
Băcănia orî-ce fel ar fi de car mare seaî mic	2.—
Căvăşie seaî saftienie de povóra	2.—
Meşinele de povóra	1. 9
Tălpile de cisme de o tura	1. 9
Herul de cântar	— 3
Tutunul bun ca bohce, de povóra	1.—
Tutunul basma de ăi, de povóra	—30
Aramă lucrată de povóra	—60
Aramă nelucrată de povóra	—30
Astarul de povóra seî téncul mare.	1.—
Marfă de cojocărie lucrată afară din piele de oîe, orî-ce fel ar fi, de povară	4.—
Sticlărie de car	1.—
Caféoa Emen, de povóra	1.60
Caféoa franţuzescă de povóra	1.—
Căpăţâni de zahăr, de cântar	—15
Tămăie de povóra ¹	— 6
Mărgelărie şi alt her lucrat, de car	1. 6

10. Toate aceste mai sus arătate se înţeleg pentru marfa ce merge la târ-

1. În 1805 se adaugă aci: «Scumpie» de car 15 banî.

gurile de pe afară ale țării, iar când această marfă se duce la București, să nu iae nimic din cele mai sus arătate vameșii de pe la schele, ci să 'și plătescă vama deplin la carvasaraa Domnăscă, iar cari din negustori vrënd să înșele vama Domnăscă nu va arăta adevărul la schelă, că are să aducă la Têrgurile de prin județe, ca să nu plătescă vama trecătorii, ci cu cuvânt că o duce la București, o va duce la târgurile județelor, acela dovedindu-se întru acel vicieșug, să plătescă vama îndoit, cum și vameșii schelelor să fie datorii a trimete adesea Catastih la Carvasara de cei ce au trecut prin schelele lor pentru București.

11. Pentru marfa ce vine din țora Furcească fiind-că ponturile s'au întocmit cum se vede mai sus la capul al 9-lea ca nu să plătescă vamă la schelă, ci unde se va deschide marfa, iar la schelă numai trecătorea, să aibă a urma și schela Zimnicei ca și cele-l-alte scheli, adecă să nu iae vamă deplină ci numai trecătorea.

12. Fie-care negustor, ori străini ori pământeni, care, ori va aduce marfă din locuri străine, seau va ridica ca să nu o scotă din țeară, să nu aibă voie, ne fiind vameșul de față, nici de a'și deschide marfa, nici să aleagă, ci mai întâiu o să cheme pe vameșiu, și pe urmă față cu vameșul să înceapă a deschide seau a alege, iar de va urma împotriva, negustorul să fie supus pedepsei cu a plăti vama îndoită.

13. Totă marfa negustorilor sudiți ce vor aduce la ori-ce parte de loc viind la Carvasara, să aibă a plăti vama pe totă marfa pe șin, și așa să aibă voie a o scote din Carvasara. Iară câtă marfă se va găsi de negustori tănuită și ne arătată la vameși, ca să plătescă vama pe aceea marfă tănuită, să aibă a lua vamă îndoită, dovedindu-se că au fost în adevăr cacirdisită.

Așiderea ori-care din negustori după ce va intra în țeară va ascunde și va cacirdisi marfa, sa să se dobândescă cu vama, unul ca acela după ce se va face dovedit ca un păgubitor de Cămara domnească, să plătescă vama îndoit și să se și pedepsescă atât el cât și cel cu dînsu înșoțit, adecă acelaia întru a căruia casă seau prăvălie se va tănui marfa.

In 1803 articolul acesta era redactat ast-fel :

13. Ori-care din negustori după ce va intra în țeară va ascunde și va cacirdisi marfa ca să se dobândescă cu vama, unul ca acela după ce se va face dovedit, ca un păgubitor de Cămara domnăscă, să plătescă vama îndoit și să se și pedepsescă, atât el cât și cel cu dînsul înșoțit, adecă acelaia întru a căruia casă seau prăvălie se va tănui marfa.

In 1805 articolul e redactat ca la 1804.

14. Ori câtă marfă străină se va aduce la târgurile de pre afară ale țerei și se va vămui de vameșul de acolo, întemplantu-se ca negustorii să nu vîndă, seau să vîndă dintr'însa numai, și va vrea ca să o aducă în București, să aibă a lua căițulie de la vameșul de afară pre câtă marfă va aduce în Bu-

curescî, și cu acea cărțuție viind aici în Bucurescî, vameșul carvasaralei luând în scris marfa negustorului ce a adus în Bucurescî, să'și caute socotéla cu vameșul de unde a plătit și să iae vama înapoi pre acea marfă nevîndută ce a adus-o în Bucurescî, iar negustorul să nu se supere, cum și la alte tîrguri mergînd negustorii, să nu se supere de vameși, că acest pronomion numai Carvasaraoa îl are.

15. Orî câtă marfă străină și orî-ce fel, purtându-se din tîrg în tîrg, de către negustor ca să o vîndă, să iae cărțuție din partea de unde o va ridica. ca să nu se supere de altă vamă la alt tîrg, iar de nu va lua cărțuție, este în bănuială că a carcidisit'o, și urmează ca vameșul acela la al cărui tîrg duce negustorul marfa, să'î ceară vamă și să facă gâlcevuri și pricinî de judecăți

16. Fiind-că marfa ce de prin alte părți străine de pe afară se aduce la sborul ce se numesce Drăgaica, după vechiul obicei plătea vamă la schela pre unde intră în țeră și așa altă vamă nu mai plătea la Drăgaica, dar după hotărîrea ce este făcută, schelele aș să iae numai aceea-ce s'aș rînduit mai sus, iar vama deplină s'o plătescă negustorul acolo unde o va deschide, și așa marfa ce o va aduce la Drăgaica, fiind-că are să plătescă vama acolo, poruncim dar ca la vremea acestui bălcîi, să mîrgă omul carvasaralei domnești trimes de vel Vameș să vămuiască marfa ce va aduce la Drăgaica, însă numai marfa ce va aduce din locuri străine să o vămuiască, afară numai câtă marfă vămuiă mai înainte sfînta Episcopie a Buzăului să nu se amestece orînduitul om al Carvasaralei la cel mai mic, fiind-că vama aceea are să și-o iae tot sfînta Episcopie după hrisóvele ce are.

17. Arendarea pentru zaheréoa ce va eși de pre moșie boeréscă seăș mő-năstiréscă ce țin, asemenea și vinul și rachiul ce 'l vind orî cu mărunțîșul în cărciume, orî cu rădicata, fiind adevérat roade ale moșiei mő-năstirescî seăș boerescî, să nu plătescă vamă, iar de vor cumpéra din alte părți când numai vor vinde cu ridicata, să plătescă obișnuita vamă, iar vîndînd cu mărunțîșul în cărciume să nu se supere.

18. Câte nu sunt numite în catalog marfă străină, de negustor și do aliș-veriș să plătescă vama la sută trei.

19. Marfă de Rumelia ce va să mîrgă la țera Unguréscă seăș la țera Căzăcéscă, musulurî, arniciurî, mătase, seăș bogasie seăș orî-ce fel de marfă, să plătescă trecétórea la schelă pe unde va intra, iar de va trece prin Bucurescî, să nu se supere de vameșul schelă și acea trecétórea s'o iae Carvasaraoa, iar de va deschide marfa în Bucurescî seăș în tîrgurile de pre afară și va vinde, să plătescă vama pe deplin după punctul 9-lea.

20. Marfa de Veneția, de Grația seăș orî-ce fel de marfă ar fi ce vine din alte părți străine aici în Bucurescî, să aibă a plăti vama la Carvasara, iar mergînd la tîrgurile de prin județe să se urmeze după cuprînderea pontului al 9-lea.

21. Cazacii cari vin cu marfă de cojocărie de la țeara Căzăcôscă seau din țeara Leșască să plătescă vamă după cuprinderea pontului al 9-lea. Iar de vor fi sudiți a Rosiei și ai altor Curți, să urmeze după cuprinderea pontului al 3-lea pentru ca să'și plătescă marfa pe câtă marfă ar vinde.

22. Sărăria din Bucurescî, sarea să'și vîndă, adică : cea pisată oca po banî 6, iară cea nepisată oca po banî 5, iar de se va îndrăsnî orî-care saū printr'a-scuns a vinde sare mai scumpă, fôrte se va pedepsi. Așîderea și Herăria din Bucurescî se vinde cu acêstă orânduială, ca sudiții să fie slobođi, iar pentru cei-l'alți de obsce să se urmeđe după obiceiū a fi popriți, iară numai la Herăria domnôscă să se vîndă oca câte. . . iar mai mult nu.

23. Erbărit orî-cine va cumpêra și va strînge vite de negustorie saū va face matrapaslic, adecă : boi, vaci, bivoli, cai, capre, oi, orî boierii maro, saū al douilea, veri egumen, negustor sa i cine ar fi, să aibă a plăti erbărit după obiceiū, de vite mari câte banî 24, iară de oie și capră câte 8 banî, pentru care să fie cumpêrătorii erbăritului însciințați că de la vitele ce cumpêră locuitorii pentru hrana lor, erbărit na aū a lua, ci numai de la cei mai sus numiți.

24. Fumăritul bălților, sărăritul munților, cel ce va cumpêra să scie că are a căuta slujba numai până la Sfinții Apostoli, însă numai o luare de banî să fie, iară dela Sfinții Apostoli înainte să nu mai aibă voie a âmbla.

25. Vama tutunului de țeară să o plătescă cumpêrătorul unde se va vinde după catalogul ce s'aū făcut.

26. Craiova cu 5 județe, Vâlcea, Dolj, Gorj, Mehedinți și Romanați cu schelele lor, câtă marfă s'ar rădica dela Craiova, dela aceste 5 județe, și va vrea să o trecă în țora Ungurôscă, și va trece prin schela Căineni, să-și plătescă vama la Căineni, și orî-ce marfă va eși prin schela Căinenilor și va merge la Craiova saū la aceste 5 județe, să se urmeđe după cuprinderea pontului al 9-lea, cari vameși ai Craiovei să scie că peste banî, cumpêrătorii aū să dee milele ce sunt rânduie mai dinainte prin hrisóvele și cărțile Domniei mele, și peste acele aū să dee peste banii cumpêrătorei¹ încă talerî :

1. In 1803 finea acestuî articol era redactată așa dela acest punct :

2. . . . și pentru acelea aū să dee peste banî cumpêrătorii și talerî patru-sute la spitalul și la școla de la monastirea Obedénului din Craiova, ce prin hrisóve are a lua.— In 1805 finea acestuî articol era ast-fel :

. . . . «Cari vameși ai Craiovei să scie că peste banî, cumpêrătorii aū să dee și milele ce sunt orânduie mai dinainte prin hrisóvele și cărțile Domniei mele, cum și banii ce sunt orânduți pentru dofforul și spițerul dela Craiova și pentru școla de acolo după cuprinderea hrisóvelor și cărților, iară la tērgu de peste săptămână și la bălciurile de peste an, ce se fac la moșia Frăsinet din sud Romanați a Dumnélui Vornicul Grigorie Brâncovénul, nu aū aface vameșii, fiind vama hêrezită a o avea Dumnélui, cum are și moșia Obileștii din sud Ilfov.

310, pentru dăftorul și spițerul de la Craiova, însă taleri: 220 ce era vechi, și taleri 90 prostiscolul ce s'a-i făcut de Domnia mea, cum și la târgul de peste săptămână, și bălcuirile de peste an ce se fac la moșia *Frâsinetului* sud Romanași a Dumuóluí Banului Nicolae Brâncoveanu nu aú a face vameșií, căci vama acestora s'aú hărăzit Dumuóluí a o avea cum are și la moșia Obilescí sud Ilfov cum și taleri 400 mila școlei ot Craiova să o dea.

27. Vălenii. cei ce va cumpăra să scie că are să dea la cei ce lucrăză puțurile cu pécură câte baní 60 de vadră, cari baní aú să'í plătescă când vor lua vamoșií pécură de la moșnení în fie-care săptămână după hotărârea și porunca Domniei mele și cele 41 zile pe an după obiceiul vechiú 1).

28. Câmpina cu pécurile col ce va cumpăra să scie, că peste banii cumpărătorei are să dea taleri 200 pe an boerilor Câmpeni și Lipoveni pentru pécurile ce sunt pe moșia Dumuó'or.

29. Vinul, i rachiul de țera Turcescă cum și horilca din țera Leșască după hotăririle ce sunt făcute prin hrisóve, a'í a fi cu totul oprite spre a nu trece în țără nici cum.

30. Pentru cât vin va face brașovenii sudiți ori în viile lor ce aú aici în țără, ori de cumpărat, adică buți mari, sea'í burie și vor vrea a le trece în țera Ungurésă, pentru tot acel vin ce-l scóte din țără, să plătescă la sută trei, vamă, iar vinurile altora să nu le amestece în viurile lor.

31. Brânza de aici ce merge la țera Ungurésă să plătescă de povară po baní 40, după cuprinderea catalogului, iar brânza ce duc bârșanii dela oile lor pentru trebuința caselor lor, iar nu pentru negustorie, de vamă să nu se supere.

32. Pentru cherestele, fiind-că vameșií de pe afară nu caută a vămui pe la târguri după obiceiuri, ce âmbă prin păduri unde s'í tae și apucă pe locuitorii de le lua vamă, aceste sunt opriti vamoșií de a face, ci numai pe la târguri viu se vămuiască.

33. Focșani cel ce va cumpăra să scie că cherestelele de casă, lemu de foc, grâu, mălai, porumb, orz, fasole, varză, cépă, liute și altele ca acoste bucate, legumi ce vor vinde în târgu Focșani, nu are a vămui acelea, noeșind din țără, după hotărirea ce s'aú fost făcut, însă cele care vind și cumpără orășenií și locuitorii între dêușií pentru a lor trebuință, afară din cele ce scot negustorii pentru negustorie; iară după hotărirea ce este făcută prin auafora și prin cercetarea de judecată, sunt opriti vameșií a nu îndrăsní să cêră vama nici de la fáua ce cumpără brutarii pentru pânea târgului, nici de la róte

1) 27. În 1803 acest articol era ast-fel redactat:

Vălenii cei ce va cumpăra să scie că are să dea la cei ce lucrăză puțuri, de pécură câte baní patru-deci și cincí de vadră și cele patru-deci de zile pe an În 1805 ca în 1804.

nicî de la lopeți, nicî de la funii nicî de la altele asemenea nesupărând, nicî pe vîndători nicî pe cumpărători, nicî să fie drum lăcuitorilor a vămii pe afară lucruri ce vin în tîrgu Focșanilor din vîndare, iar eșind din țeră afară, numai de la acelea pôte să iae vamă cînd vor eși.

34. Pentru miere, fiind-că vameșii nu urmaî după obiceiî și după catalog a vămii după ce se strecoră prin buți, ci după ce o strîng negustorii prin buți, îi apucă de vămnia buțile, apoi după ce o scurg cînd este a vinde îi apuca de le luă altă vamă, care și acesta fiind preste obiceiî, se dă în scire tuturor cumpărătorilor de vămii, ca să fie înscințați cum că buțile cu miere cînd să scurge din cêră, nu aî a le vămii, fără numai după ce scurge și alege cêra, atunci cînd vor vrea a vinde seaî a vămii după catalog.

35. Pentru vitele de boi și vaci, cai, bivoli este poruncă strașnică dată a nu eși la țeră străină, iar la țera Turcescă cu cărțile Domniî Mele de se va da voce, să fie slobod a scôte prisosul ce va prisosi lăcuitorilor de vîndare.

36. Zaherelele sunt oprite ca nicî cum să nu fie slobodonie a eși din țeră măcar un grăunț.

37. Pentru peile de epure să plătescă cumpărătorii de unde va ridica, la suta de piei, banî 72, însă cele ce se vor ridica din Bucuresci, iară pentru cele de pe afară va plăti pe unde le va scôte, așisderea să plătescă și vîndătorul orî prin sate seî prin tîrguri, unde se face vîndarea, de o piele un ban, la care să se urmeze într'același chip, ad : Scăunașii cari se orînduesc prin sate de strîng piei de epure orî de către sudiți, seî de către Raiale, să fie datorî acei scăunași a arêta pe vîndători la Vameși cu sunia pieilor ca să 'și iae vameșii vamă de la vîndători.

38. Pentru piele de boii și de vacă. pentru pieile de capră saî de ôie are așa urmă luatul vămii după cum este scris în catalog, iară pentru piele de boi și de vacă ce aduc Tabaciî în Bucuresci dela Zahhanalele lor, saî cumpără dela măcelarii de aici și le arghisesc la cherhanalele lor, vîndîndu-le tăbăcite, să fie apêrați de vamă, după hotărârea ce s'aî făcut de Domnia Mea, dar să le vîndă și ei după nartul ce li se va pune, iar măcelarii pentru peile de boi și de vacă dela vitele ce le taie la scaunele din Bucuresci și le vînd orî la tabaci seî la alți, să plătescă de o piele banî 20 ; Asemenea și pentru peile de capră și de ôie ce taie măcelarii la scaune, să plătescă acel măcelar cînd le va vinde, de o piele 2 banî, și de peile de mel un ban, iar tabaciî cînd vor vinde acest fel de piei de capră și de ôie și miel orî aduse dela vitele lor, fiind, seî cumpărate dela măcelari, să fie apêrați de vamă, vîndîndu-le argășite cum s'aî dis mai sus.

39. Lâna ce vine din țera Turcescă să plătescă la scholă pe unde va intra în țeră, la sută pe banî 3, iară fiind sudiți și avînd tescherele de plată să nu să supere nimic, iar pentru lâna țigae ce va eși de aici din țeră, și va

merge la țera Ungurască séi la altă parte, de vor fi sudiți cel ce scóte lâna, să plătescă după tarifá, iară fiind Raé, să plătescă la sută trei bani.

40. Vama de la Zaheróea ce se vinde în târg afară și în târgurile de prin județe, să iae de la cumpărătorii pe câte scrie catalogu, iar dela vîndători, iară când va cumpăra Mönastirea sóu boerii pentru trebuința casei sale, atunci să se iae dela vîndători, cum și pentru vite asemenea să se urmeze, și așa este și în catalog scris, ca cumpărătorul să plătescă vama.

41. Zaheróea și orî-ce alte lucruri va veni aici în Bucuresci pentru trebuința politiei Bucurescilor, orî de locuitorii aduse, sóu de negustorii cumpărate și aduse, să aibă a se vămui de vama Oborului târgului de afară.

42. Fie-care mușteriu de vamă și de slușba vamei să fie însciințați că ómenii ai străinilor Curți nu sunt slobođi nici primiți a cumpăra nici vama nici slujbă de ale vămilor.

43. Fumăritul Bucurescilor se vinde, afară din Sfânta Mitropolie, mönastirile cele mari, Dumnólor velișilor boorii dela vel Ban până la vel Clucer de arie, și jupănesele văduve ce au stătat boerii Dumnólor veliși, care după vechiul obicei sânt de a scuti câte o pivniță, și afară din cei ce au hrisóve și cărți domnesci, de a scuti fumăritul înoit de Domnia Mea, urmându se după obiceiul ce se va fi urmat în anul trecut, iar cei-l-alți toți să aibă a plăti după obicei. Iar câți sudiți ai străinilor Curți țin cu chirie prăvălii, fumăritul acelor prăvălii să și'l iae fumaru de stăpănul prăvălii lor.

44. Vameșii oborului târgului de afară să scie, că peste bani cumpărătorii are să mai dee milele mönastirilor ce sunt orânduite prin hrisóve și cărțile Domniei mele și ai Suiulgi-Baș și tal. 100 ce iarăși prin hrisovul Domniei mele s'au făcut milă nouă la mönastirea Spirea.

Art. 44 era redactat așa în 1803 :

Vameșii oborului tégului de afară, se scie că peste bani cumpărătorii au să dee milele mönastirilor ce sunt orânduite prin hrisóve domnesci, cum și taleri două sute ai mönastirii Cișmelii, i taleri una sută ai Suiulgi-Baș, și taleri două sute ai mönastirei Sărindar.

În 1805 redacțiunea acestui articol este ca în 1803.

45. Cumpărătorii vămilor să scie, că peste banii Cămării au să dee milele mönastirilor ce cu hrisóvele și cărțile Domniei mele au a lua Sin Vămi ; așisderea și Carvasaraoa are să dee milele ce vor fi numite prin hrisóvele și cărțile Domniei mele, dela Carvasara iarăși peste bani cumpărătorii, asemenea au să mai dee peste banii Cămărei și orânduitul havaet al logofeșilor, i al Divitarului și al Muhurdarului cum și al cutiei de milostenie după întocmirea ce este făcută.

46. Să scie vameșii, că la târgu ot Agești sud Ilfov, de se va înoi de Domnia mea hrisovul Agescilor, nu au vameșii a se amesteca întru nimic, precum și la târgul dela satul Sălcile sud Ialomița.

47. Cumpărătorii vămilor să fie înscințați că dela zaherelele domnesci ce duc locuitorii la schelă din poruncă domnască, cum și dela cherelele pentru trebuința împărătească, nu aŭ a cere vamă.

48. Pentru rachiul ce-l fac locuitorii pre la casele lor, i pre la vii din livezi de pomi și din tescovina și din drojdi de vin, vameșii să nu aibă voie a ânbla prin sate pre la casele locuitorilor a-î supăra de vamă, iar vinđându-l la negastori, s'î plătescă negistorul vamă acolo de unde-l ridică, și luând teșcherea de vamă la ori-ce tîrg îl va duce, în coprinsul veri-căruia vameș, să facă vinđarea, de vamă să nu se supere, afară numai pentru rachiul ce se va aduce pentru politia Bucurescilor, la acela să nu se amestece vameșii de afară, ci să se vămuiască de vameșul Bucurescilor; iar când vre-unul va avea rachiul s'î plătit la vameșul de unde 'l-a ridicat și-l va aduce în Bucuresci, vameșii din Bucuresci să nu-l supere de altă vamă, ci luând răvaș să'și caute vama de la acel vameș ce a dat răvaș, iar când vre-un locuitor va avea rachiū mult și va vrea însuși să facă acest alișveriș ca să-l ducă la tîrgurile de prin județele dela vale să-l vinđă, asemenea să urmeze ca să dea vamă la vameșii de unde-l ridică, și luând teșcherea la ori-ce tîrg va merge și va vinde, să nu se supere de vamă, ci cu acest mijloc să nu îndrăsnescă vameșii a-î face snpărare și la vre-un locuitor ce nu va avea casa lui lângă vie saū lângă ogradă, și își va ridica ca să-l ducă la casa lui, ci atât acesta, cât și toți locuitorii de obște să fie nesupărați de vamă prin sate și pre la casele lor, și vameșii să'și caute vama dela acel ce'și ridică și-l pogoră la vale, iar când și locuitorii îl va duce în tîrguri și în bilciu de pe aproape, pe ceea-ce va face vinđare să iae vamă după catalog, iar pentru rachiul ce-l fac aici în Bucuresci să urmeze după catalogul ce s'a îndreptat, precum mai la vale se aretă.

49. Pentru rachiul ce obicînesc rachierii de Bucuresci de merg la dealuri cu vii și fac rachiuri bune, prefăcute pentru prăvăliile lor, și-l aduc aici de-l pun în prăvăliile lor de-l vind cu mărunțișul, fiind-că apururea s'aŭ întemplat pricinii de judecări cu vameșii oborului tîrgului de afară, căutând vameșii de a lua deciuală de pre vinđarea ce face în prăvălii, iar nu precum îl ține pre el. De acea hotărîre s'a fost făcut ca să iae vamă de la acest rachiū bun prefăcut, câte 10 parale de vadră și așa este scris și în catalog; iar cel ce va aduce aici ori-ce fel de rachiū și va vinde cu ridicata, de la acela să iae din 10 bani, unul, pre vinđarea ce va face în tîrg după catalog, iar pentru rachiul ce-l scot rachierii de aici din Bucuresci cu cazauele, s'a hotărît de Domnia mea, ca pentru cât rachiū vor face din drojdiile vinului lor, saū din vinul lor stricat, care acele vinuri sunt plătite de vamă, să nu se supere, fiind-că aŭ plătit vamă pre acel vin al lor odată, însă acela ce-l va vinde cu mărunțișul prin cărciume, făr' de numai vinđend cu ridicata să plătescă vamă, iar pentru cât rachiū vor face din drojdi de vin cumpărat, ori din vinul cumpărat dela alții de aici din Bucuresci, la care vamă nu aŭ plătit, să plătescă vamă.

50. Pentru trăistarii, ce lucrază trăiști de pör de capră, fiind-că în catalog este orânduie a lua dela carul de pör de capră bani 180, să scie vameșii că de unde va cumpöra trăistarii pörul, are și iae vamă după catalog dela cumpörător, și luând cărțulie să nu fie supörat de altă vamă, nici pentru pörul cel plătit, nici pentru lucruri făcute vinđöndu-le, și ori unde lo va vinde, să aibă pace de vamă. Iar cine va scöte acest fel de lucruri din țöră, să plătescă la schelă pre unde va trece, la sută de bani, tröi, urmându-se pentru pörul ce va eși din țöră după întöcmirea catalogului.

51. Pentru scumpia ce fac tabaciï din Bucuresci aici în țöră pentru meșteșugul lor, să fie apörați de vamă, precum au fost și până acum, fiind-că în catalog era numit numai pentru scumpia din țöra Turcösă, iar când și scumpia de aici din țöră se va vinde, pre unde se va vinde, ori în Bucuresci, sau prin tirgurile de pre afară, acolo să se iae vamă de la vinđötor, din 10 bani, unul, iar tabaciï, pentru cea făcută de öi pentru al lor meșteșug să nu se supere de vamă; cum și pentru scumpia ce va eși afară din țöră să urmeze după catalog.

52. Pentru legumele ce fac giădinarii de aici d'ın Bucuresci prin giădinile lor și le aduc în spinare în tîrg de le vind, precum și pescele pröspöt dela heleștee, seañ din Dâmbovița, să scie vameșii că nu au a lua vamă, iar cu carele aducönd, să plătescă după catalog, dară și öi förte să se feröscă a nu face viclenii, ca să aducă de afară cu carul și să-l descarce în marginea Bucurescilor și apoi să-l care cu spinarea în tîrg, seañ va întömpina pre löcutorii ce vin de afară cu carul la tîrg cu de acestea pentru vinđare și le vor lua öi, ca să le descarce în marginea Bucurescilor, ca să le aducă în tîrg cu spinarea, ca să păguböscă vama, că dovedindu-se într'acel vicleşug, să'ı apuce vameșii să iae vamă ödoit și să se și pedepsöscă.

53. Pentru cuvöntul ce öice în catalog: «Bucatele și altele», acest cuvönt adecă de altele, să scie vameșii, că se înțelege pentru câte sunt numite în catalog, la care au a lua vamă după catalog, iar alte urmări nu are a face.

54. Marfă de brașövenie, ce aduc Brașöveni sudiți, fiind-că pentru sudiți este tarifă într'adins, are a se vamui marfa lor de brașövenie la câte se cuprinde în tarifă după cuprinderea tarifei, iar pentru câte nu sunt în tarifă numite, au a plăti la sută, tröi, din care taler unul de povöra au a plăti la Cămpina și aici viind să i se socotöscă marfa după tarifă, și fiindu-i-se în seamă acei câte taler unul de povară, ce au dat la Cămpina, să plătescă și cusurul ce i se va mai face.

55. Schela Zimnicöi fiind-că nu se vinde și are a se ținea de Carvasara, după obiceiul ce au fost, să scie cumpörătorii, că acöstä schelă pesto cele oränduite mai sus, de mărfuri ströine are să se vămuiască și mărfuri de ale țerii, care se vind în cuprinsul schelei Domniei, și care sunt obișnuite a se vamui de schelă când ese afară din țöră, la acele să scie că vameșii de județ nu au a face.

56. Pentru lemnele de foc, să urmeze vameșii hotärireä ce s'au fost făcut

a lua vamă într'acestaş chip, ad. : dela caru mare cu patru boi, încărcat cu lemne de pădure, groase, de cer, de gărnéţă, stejjar sau tufan, *şapte parale*; şi de caru de adoua mână cu doi boi, tot cu acest fel de lemne, cincî parale; dela caru cu lemne de luncă, ad. jugastru, carpen şi altole ca de aceste, să iae cincî parale, însă dela cela ce este la nart doi zloţi, iară dela cela ce este la nart 50 de parale, să iae patru parale, iar dela carul de un leă să iae trei parale, iar nu mai mult.

57. Pentru vama rămătorilor ce se vinde în țeară seaū prin târguri, hotărîrea este făcută mai dinainte, ca dela vinđătorî să iae vamă de un rămător banî 40 de către vameşii locului, unde se vinde cun şi acel cumpărător când i va vinde, are a plăti şi el ca un vinđător acolo unde-i vinde, iară cumpărătorîi de rămătorî, precum şi cei ce au rămătorîi lor de prăsilă, nu au a face vameşi de prin județe, ci numai vameşi scheliî când i va scote din țără are să iae ceea ce la vale se orândușce, adică în orî-ce parte de loc va vrea sa scóță rămătorîi din țeară afară, pre la care schelă va trece, să plătescă la vama scheloi, la suta de banî, trei, veri negustor de va fi sau chiar stăpânul rămătorilor, seaū şi de prăsilă de va fi, fără de a arêta vre-o pricină că s'au plătit vre o vamă de vinđător, şi să fie îndatorat, ca aducându-î la schelă, să plătescă şi apoi să-i trecă fără de a pricinui că i-au vindut, seaū că nu i-au vindut în hotarul țerei, plătind şi goștinăritul după obiceiū, de va fi raia de un rămătorîi banî opt, iar de va fi sudit, după tarifă.

58. Marfa ce o aduc negustorîi sudiți a o trece în alte locuri, după ce va veni aici în Bucureșci, s' aibă a se pecetlui de Carvasara, ca cu pecetea Carvasaraliî să o scóță din țără afară.

59. Pentru cherhaneaoa de aici întru care se văpșeșce bumbac tors, are a se urma plata vămîi, precum s'au urnat după simfonia cea mai dinainte făcută adecă pentru oca una banî patru şi jumătate. — 1804 Ianuarie — 1. Art. 58 și 59 nu erau în «*ponturile*» vanale din 1803.

Tarifa vămilor pe anul acesta 1803, după care are a urma orânduitul vameș, a vămui mărfurile neguțătorilor sudiți, ai Rusiei, ai Nemției și a altor curți, precum la vale se orândușce, fără de a li se mai cere altă trecătoare.

	Banî
Ienibahar. oca	2
Anasonul »	15
Cuișóre »	21½
Rădăcină de piper »	48
Chebabie (este ca și piperiu) »	4
Cacoole »	2
Chimenul »	15
Scorțișóra »	16

	<u>B. nl</u>
Nucă de Hindia	» 13
Cumșoră	oca 1
Piperul	cânta. 96
Frunzișoara	» 25
Salepul	» 3
Susamul	» 12
Muștarul	» 66
Cafea Iemen	» 8 ¹ / ₂
Cafea Franțezico	» 96
Zahărul nelucrat	» 26
Zahărul căpățini și mărunț praf	» 60
Zaharica	» 4
De scortişoară zaharica	» 120
Reventul	» 30
Ceaiul	» 12
Chină	» 11
Tiriacul	oca 18
Ochii de rac	» 2
Castorhi (de doftorie)	» 80
Afionul	» 7 ¹ / ₂
Șofranu	» 18
Casie	» 2
Mac	» 6
Saparică	» 7 ¹ / ₂
Tămâie neagră	» 15
Tămâie albă	» 90
Sinaminchi	» 3
Sacâzul	» 8
Ręcina galbină	» 15
Racina albă	» 50
Sabur	» 5
Camforul și săricica	» 11
Cardamomo	» 20
Samânța de Dafn	cânta 15
Ionupere	» 30
Țiperigul	» 165
Trementinul	» 48
Comidul	» 6
Gomalacă	» 15
Șoricică	» 48

		<u>Bani</u>
Drarghiros (argintu viü)	»	7 ¹ / ₂
Silitră	cânta.	50
Puciosă	»	11
Chitron	»	2
Drojdiä de vin	»	21 ¹ / ₂
Piatră acrå	»	7 ¹ / ₂
Cärmâzul	»	54
Civit	»	11
Chinavarul	»	18
Şarul	»	144
Băcan (lemn de boiele)	»	86
Băcan vënät şi de altă felurime	»	21 ¹ / ₂
Alegeher	oca	1
Minăul	cânta.	21 ¹ / ₈
Stubeş fălióra	»	27
Unt-de-lemn de Belisigan	oca	40
Asiboé (pămënt roşu)	cânta.	7 ¹ / ₂
Arsenic	»	40
Vitriol	»	11 ¹ / ₂
Gogoşile de rătină	»	90
Belamut (la vopsele)	»	3
Chimin alb	»	90
Ghiochichï văpsa (rădăcina de văpsa roşie)	»	30
Cleiu de pesce	oca	4
Ciris-praf	cânta.	50
Cără	»	120
Lumînările de seü	»	44
Untul-de-lemn	»	44
Săpunul	»	45
Untul	»	33
Seul	»	30
Bezir	»	44
Catranul smólă	»	4 ¹ / ₂
Untul de lemn, capere, măslina de frança şi Anţoghen	sticla	1
Capere de Misir şi de Crim	canta.	6
Vişine uscate, pere şi cireşe	»	12
Cójă de lămâe şi de portocală i Naranză	»	15
Lămăi	mia	18
Portocale i Năranze	»	20

	<u>Bani</u>
Masline felurime	cânta. 15
Alune	» 15
Nuci	mia 2
Coconare	cânta. 33
Fistichii	oca 4
Hurmale de Misir	canta. 12
Hurmale mari	» 24
Stafide negre de Moreia, i din alte părți cușu inzusă	» 16
Stafide negre ot. Iconié iar cuș inzusă	» 33
Stafide roșii	» 15
Stafide negre (mari)	» 8
Smochine de traistă și de cutie	» 8
Smochine înșirate, câte de șiruri sau păpuși	» 36
Smochine dela Moreia—păpușe; de păpușe	» 60
Hartupul	» 24
Migdale	» 48
Ambezia	» 18
Castane	» 12
Născopite	» 30
Halva de petmez	» 40
Regeli cu miere	oca 1
Regile cu Petmezii	cânta. 30
Miéró	» 45
Petmezul	» 9
Nardenchiul	» 5
Oțetul	» 8
Zémă de Lămâe	» 8
Vutci felurite (sticle o sută)	» 54
Vutci de Triești (sticla)	» 1
Bucalia cu arachi »	» 2
Bucalia cu Rum »	» 1
Spirituri de Ungaria (i-proci) sticle 100	» 50
Apă de Melesa, (Mătăcina), sticla	» 1
Icre negre	» 37 ¹ / ₂
Icre roșii	» 20
Morun	» 17
Nevre	oca 1
Csihiriü	perechia 1
Csihiriü dela Midia	» 2

	<u>Bani</u>
Cărnuri uscate de marea Neagră	cânta 18
Cărnuri de vacă sărată	» 12
Limbă de vacă i sugiucuri	» 40
Buruasă de her Alb (la patru sute cincidecî	» 108
Her nelucrat	» 13
Teluri de fier	» 48
Cue de Rusia	» 27
Oțelul	» 59
Brice (Testeaua)	» 2
Ace cu gămălie	mii 2 ¹ / ₂
Ace cu urechi	» 2 ¹ / ₂
Pretcară	unul 1
Pile (Testeaua)	» 1 ¹ / ₂
Pile de (Testeaua)	» 3
Fórfeci și Bricege de Rusia. Testeaua	» 2
Lacăt de desagi	suta 36
Aramă ne lucrată	cânt. 132
Aramă	» 99
Vase de aramă	oca 4 ¹ / ₂
Ibrice de cafea	la una 6
Morisce de cafea	» » 3
Lidarghiros (madem)	cânt. 30
Aramă hurdă	oca 3
Vergele de cositor	cânt. 120
Cositor lucrat	» 150
Plumbul	» 13
Tabla de sticlă venetică, cele de mijloci, senducul cu 6 sute	180
Ipac table de veneția mică senducul cu 6 sute	90
Table de o jumătate de cot venetică, senducul cu 3 sute	240
Table mari de Beciú, senducul	450
Bucaluri seci	suta 15
Handres groase (mărgele)	cânt. 48
Mărgăritar mincinos, testele 12	» 20
Gresiile, de una	» 1
Arceruri de bărbieri, de una	» 1 ¹ / ₂
Crementile, mia	» 6

	Banî
Iască de copaciū	oca 3
Iască de bureţi	» 1
Scânduri de chiparos	cânt. 12
Scânduri de nuc	» 6
Abanosul	» 43
Lădi de chipăres mari şi mici	una 20
Sandalos	cant. 39
Cimişirul	» $2\frac{1}{2}$
Minătarei	» 12
Linguri de lemn	suta 3
Linguri de Cimisir	» 3
Pepteni de lemn	suta 2
Pepteni de cimisir	» 4
Pepteni de os	» 18
Pepteni de fildeş	legătura 18
Fildeşul dinte	oca $4\frac{1}{2}$
Bălămduşul (dinte de peşce)	» 16
Cornul de Cerb	cant. 22
Peri de Coadă de Cal	oca 3
Coadă de Cal	» $1\frac{1}{2}$
Coamă de Cal	» 15
Peri de râmătorii	» $2\frac{1}{2}$
Buretele	» 3
Mături de rogojinii	suta 24
Inul de Misir	cant. 30
Inul de Rusia	» 20
Aţă şi cânepă nelucrată	» $22\frac{1}{2}$
Aţă de in de Rusia	» 50
Triplac de Hotin	oca $4\frac{1}{2}$
Sfórá ruséscă	cant. 30
Ştréngul gros	» 12
Otgóne seaū Palamaria cu smóla, orí fără smóla	cant. 30
Bumbac nelucrat	» 40
Aţă de bumbac saū bumbac tors de bin şi de smârc	oca $4\frac{1}{2}$
Seufie şi ciorapi de bumbac	» 8
Aţă de bumbac roşie saū alt-fel vopsită	» $4\frac{1}{2}$
Aţă de Anghira	» $7\frac{1}{2}$
Aţă de bumbac o' Hindié	» 17

	<u>Bani</u>
Mătasă nelucrată, felurimi	oca 20
Ibrișin de felurimi de mătase și de cazaș	» 40
Codă dă bici	cant. 16
Burungiuc Sianemi—fieș-care	» 4 $\frac{1}{2}$
Burunciuc de Țarigrad	topul 12
Burunciuc lat frances	» 60
Burunciuc îngust frances	» 38
Melis și Heleli	» 30
Calces (ciorapi lungi de mătase)	test. 120
Tulpan Mermeri	topul 33
Humaiul	» 36
Basmas-haras	» 45
Pânză lată de Olandă	» 120
Pânză batistă îngustă	» 38
Pânză lată de Rusia	» 15
Pânză îngustă rusescă	» 7 $\frac{1}{2}$
Berbutie rusescă	cant. 22
Pânză lată rusescă pentru mușama	topul 20
Berbutie leșescă	» 15
Berbutie de saci	suta 100
Ipac, însă mai îngustă	topul 15
Pânză lată rusescă de ventrelele corăbiilor	» 25
Ipac însă mai îngustă	» 15
Pânză de bumbac	» 4 $\frac{1}{2}$
Bogasie albe și alte feluri cu ape său cu lustruri, Donlueul	4 $\frac{1}{2}$
Pânză ot sat Riza din préjma Trapezundi	oca 30
Pânză de la Ostróve	» 4 $\frac{1}{2}$
Astarul	topul 4 $\frac{1}{2}$
Citul de Țarigrad i de Anadol	» 9
Fete de plapome ot Tocat la 20	» 90
Cit de tocat ot de Jarbechir	» 11
Ipac de cele mai mici	» 7 $\frac{1}{2}$
Pânză allă și basma ladico ot Tocat topul cu 10 ghermele	7 $\frac{1}{2}$
Basma de Țarigrad bună, topu de 10 gher- mele	15
Cit rusesc topul, pe coți 36	30
Alagea rusescă cel mare top ad. lată	30
Ipac Alagó mai îngustă	topul 20

	<u>Bani</u>
Aba de Rusia topul pe coți 60	10
Ipangele cercazești una 15
Fote de Brusa i de Țarigrad	părechia 9
Fote de Salonic	» 15
Fote de Misir	oca 3
Prosoape și dușumele de Tesalonic	păr. 4 ¹ / ₂
Șal de Magripia alb cu lustruri și alte fe- luri, Donlucul	40
Ipac șaluri albe ot tam	unul 6
Șaluri de Magripia cu lustruri unul	» 15
Șaluri de misir unul	» 4 ¹ / ₂
Pesuri de la Tunis	testeaoa 27
Barete saii scufie Francești	duzina 7 ¹ / ₂
Șaiac lat	topul pe coți 35 49
Șaiac îngust	» » » » 38
Sof gros de la Täsica	topul 7 ¹ / ₂
Soful și șalul de Enghino	topul 108
Postav Franțosec de Olanda și Londra	topul 360
Postav Franțosec	topul 240
Postav de Paris	topul 120
Postav de Venetia șaié	topul 900
Postav Leșesc	topul 120
Dela postăvăriile rusești să se ia cu analogie după cele mai sus arătate	—
Abaoa de Țara Turcască	topul 4 ¹ / ₂
Țimuses ad. Bete	cant. 99
Catifea cu fir	cotu 16
Hetai cu fir francască	cotu 7
Hetai fără fir francască	cotu 3 ¹ / ₂
Catifea și Camuha fără fir	cotu 10
Dibas de Agecli	cotu 16
Tabiniță lată	cotu 7 ¹ / ₂
Tabiniță îngustă	cotu 3 ¹ / ₂
Atlas de Florentin	cotu 4 ¹ / ₂
Atlas de Venetia	cotu 3 ¹ / ₂
Atlas cu fir și Hetai cu fir de la Hiu	180 oca
Atlas și Tabiniță fără fir de la Hiu	90 oca
Sandal Francesc	cotu 3 ¹ / ₂
Sandal de Țarigrad de la Hiu	oca 90
Damhanes—Donloc pe coți 5	60

	<u>Bani</u>
Beteli și alte colucruri de Țarigrad donlocul pe coți 5	120
Pismi sadé cu florí	cotu 2 ¹ / ₂
Alagé i ghermesit de Țarigrad	cotu 2 ¹ / ₂
Alagé de Șam	topu 22
Taclit Alagé de Halep	topu 18
Alagé de Manița ¹	topu 4 ¹ / ₂
Cutnie de Țarigrad topul pe coți 10	22 ¹ / ₂
Cutnie i ghermesit de Brusa topul coți 10	22 ¹ / ₂
Fețe de perine cu fir cu perzuri de la Pelazicú perechea	27
Fețe de perne cărete lidiches	părechea 54
Fețe de perne țesut cu fir	părechea 90
Fețe de perne fără țesături de firú	perechea 45
Fețe de perne de catifé sadé	părechea 18
Samurí buní de Rusia	părechea 180
Samurí ce es din Lehia rusască, mai proști	90 perechea
Samurí de Beciú	perechea 40
Vulpe négră	părechea 360
Vulpe bună roșie rusești	tanéoa 30
Vulpí de țara căzăcescă	» 13 ¹ / ₂
Vulpí mai próste	» 5
Cacomul	soroc 36
Lațca	» 10
Iurca	tanéoa 1 ¹ / ₂
Săngepií nelucrați	oca 16 ¹ / ₂
Săngepií negri nelucrați	oca 30
Săngepií nelucrați Sibiriotică	oca 40
Jderií	tanéoa 5 ¹ / ₂
Carsacul	» 4
Gușe de vulpe și pehlele	perechea 6
Dihorul	tanéoa 1
Curădií	tanéoa 4
Blană de Lup	tanéoa 4
Blană de Epurí Rusești	tanelele o sută 30
Blană de epurí albí	Bedecul 12
Blană de epurí de Ostrov . cu negrele tanele	100 25
Hărșií Rusești	tanéoa 15
Hărșiú ot Potcali	» 1
Hărșiú de Crâm	» 4
Hărșií de miel prost	a 100 30

		<u>Bani</u>
Blană de castorî	una	4
Pisici Negre	tanăoa	1 ¹ / ₂
Pieî de ursă	tanăoa	50
Hurda de samur	oca	400
Pacele și piciere de samur	oca	200
Hurda de jder	oca	120
Hurda de vulpî și de dihor	oca	10
Pîntece ne samur	perechea	6
Coade de samur	una	1 ¹ / ₂
Pieî de capră i de ôe ot Anghira	una	18
Giuvaerica Mărgăritar i ciasornice de sin, la sută de talerî		120
Mătăniî de mărgean bun	oca	240
Ipac de mărgean de mijloc	oca	180
Ipac de mărgean mai prost	oca	120
Mărgean nelucrat	oca	120
Chilibar nelucrat	oca	180
Șăreturi felurini	topu	10
Șăret de firă	dram	1
Covore Rusesci	unu	5
Pasle de Tesalonic	cotu	2
Plapome lucrate ot Smirna	una	12
Lână	cânt.	15
Cărți de joc	duzine	12 10
Ghelmecele ciubuce nelucrate	suta	4 ¹ / ₂
Coarde	testeaoa	4 ¹ / ₂
Pieî de Bivol	una	10
Pieî de junice	una	6
Pieî de vacă	una	4
Pieî de vițel	una	3
Pieî de cal	una	3
Meșani	una	1
Telatinuri	perechea	12
Telatinuri de Bulgaria	perechea	6
Pieî de la Tabaci	una	1
Saftiene	una	2 ¹ / ₂
Tiftic	oca	1 ¹ / ₂
Ghioderi de la Hiu		1
Ghioderi de miel și de capră	tanăoa	2 ¹ / ₂

Tară pentru câte nu se cuprinde în această tarifă, să plătească trei la sută,

fără de alte trecători, iară când vor avea sudiții teșcherele că au plătit odată vama pe marfa lor în țările turcești, atunci într-un nimic supărare să nu li se facă ¹⁾).

Catalogul Vămilei pe anul acesta l. 1804. Ianuar 1. după care are a urma orânduiala Vameșu a vămii mărfurile negustorilor seași ori-ce Raia a prî puternicului nostru Impărat, întocmai cum se cuprinde mai jos.

	Po. Bani
Argint viu pe unde va trece de povora care vine	oca 18
Aramă lucrată de Șumla	» 9
Aramă ne lucrată pe unele să va vinde la	» 3
Astarul ce se numește Deabez de	bucată 9
Astarul ce se numește sovaz de	» 9
Astarul ce se numește Șumea, de două bucăți, fiind-că sunt jumăți, de	» 9
Aramă lucrată de Tocat	oca 12
Abaoa albă ce vine din Țara Turcească aici, de	bucată 11 ²⁾
Abaoa neagră ce vine din Țara Turcească	» 15
Abaoa ce se numește Maraș, de	» 21
Abaoa ce va oși din Țară și va merge la Moldova s'oi la țara Ungurească, la sută	bani 3
Alune, la o sută	oca 150
Arniciul văpsit, de	» 21
Anasonul de Țara Turcească, de	» 2
Amnarile, la o sută	bani 3
Alagolile de bumbac	de una 11 ¹⁾
Blănille de Rumelia, însă cele de oino gruse la o blană, iar la povara ce are o sută	blane 900
Blănille cele albe subțiri s'oi negre de Runclia, la o	blană 11
Care vine la	povora 1200
Blănuurile felurite, la sută de	bani 3
Băcănuia și alte mărfuri ce vor intra în 17 județe, să se ur- meze pentru trecătoare după pontul al 9-lea	

La l. 1805 și 1806 s'au pus și acest prostichii la sfârșit.

1). Sau când sudiții vor cumpăra marfă turcească din stăpânirea prea puternice Impărației și o vor vinde iarăși în stăpânirea prea puterice Impărației, să plătească vama cincii la sută după întocmirea ce s'au făcut din l. 1805.

2. În 1805 se adaogă la 12 bani.

3. În 1805 se taxază 12.

	<u>Bani</u>
Băcănیا ce va merge la Moldova s'eu la Țara Ungur'escă, să dea trec'etóre pe unde va intra, de	car 30
Burdușele de unt-de-lemn, de oca trei bani, și Borduful să se socotescă de 60 oca, și să dea la un	Burduf 180
Butia de miere ce merge la Țara	Turc'escă 240
Bivolii carii se vënd la Oborü, să plätescă cump'ătoriuł vamá de un	Bivol 40
Iar când va cump'ora Mănăstirea s'ei Boeriu pentru trebuința casii sale, să ia vamá dela vând'etóri	
Bivolii carii esü la Țara	Turc'escă 40
Bivolii carii se taie la	scaune 20
Bivolii carii esü la Țara Ungur'escă, însă de se va da	voie 60
Bumbacul care merge la Țara Ungur'escă, pe unde va intra, de povară	300
Bumbacul ce va veni aici în Țară, de	povară 660
care vine la oca	bani 7
Bumbacul tors, de oca	una 9
Brânza care vine din țara ungar'escă s'eu va merge de aici acolo, de	povară 40
Iar care va merge la țara Turc'escă, de	car 245
Brânza care merge la țara turc'escă, care nu este pentru capanul Țarigraduluı, ci în alte părți, de	oca 1
Bucatele s'ei altele, carii sunt numite în catalog, ce se vënd prin târgurii s'eu prinsate de negustorii, să plätescă cump'ătoriuł vamá după catalog, iar alte urmări un are a face vameșii, urmându se după pontul al 53.—Insă să scie că zacheréoa și alte lucruri ce va veni aici în oraș pentru trebuința politieii Bucurescilor, ori de locuitorii aduse, s'ei de negustorii cump'erate și aduse, are a se vându de vameșul oboruluı târguluı de afară, iar când va vinde păm'utenii unu la altul vite s'eu s'emanătruı pentru hrană, să aibă pace de vamá.	
Bróscele țestöse carii merg la țara ungar'escă, la o sută	bani 3
iară la schela țeri să nu să supere.	
Vinuł de aici care merge la țara turc'escă s'eu la Moldova, de bute	300
Vinuł de aici ce merge la țara ungar'escă, de	bute 1200
Vinuł ce cumperă sudiții de aici de prin deluri și aduce în orașul Bucurescilor s'ei prin alte târguri pentru negustoria lor, să plätescă vamá în târg unde le va	

	<u>Bani</u>
vinde, iar nu unde le va cumpăra, după cuprinderea tarifii, la	sută 5
Vitele de boi și vaci de se va da voie a merge la țara turcască ca să le pue la suhat, aici în țară de va fi ca să le întorcă iarăși la locul lor, să le taie la zalhanale, aii să-și plătescă vama când vor intra, de . . .	vită 20
Vitele ce merg la țara unгурescă, însă de se va da slobozenie, seii vin de acolo aici, de	vită 40
Vitele ce vor aduce turcii diu țara turcască și vor vré să le taie la zalhanale aici, să-și plătescă vama unde 'și va ținea suhatul, de	vită 20
Vitele de boi și vaci ce se vind la oborii să plătescă cumpărătorii ¹⁾ , de	vită 20
Grăul ce se vinde în târg să plătescă cumpărătorii din 10, iar când va cumpăra Boeriu seii Mănăstire pentru trebuința casii sale, să plătescă vândătorul.	banii 1
Găitauul de lână de aici de țară ce merge la țara turcască seii la Moldova, la o sută	bauii 3
Gogoșele de cernolă, de oca	una 9
Ghiulsniul, de oca	» 3
Dulcețurile de rodă zahăr, și de chitră, ²⁾ de oca	» 11
Dohotul, de două	berbenițe 120
Zană de Lămâiă, la o sută	banii 3
Zahărul de Veneția, la sută trei, ²⁾ care vine la	oca 41
Zahărul de Misir, la sută trei, care vine la	» 9
Zmațul, de	» 7 ¹ / ₂
Zenghinurile ad: scările turcesci galbene, la sută trei, care vine la o	păreche 36
Zenghinurile, ad. scările turcesci albe, la sută 3	21
Iuul seii cânipa ce se vinde în târg cu ocoa să dea vândătorii din 10,	bani 1
Inul seii cânipa pentru intrat seii eșit, la sută trei, care vine la povoră	220
Inul și cânipa de țară vrënd a scote diu țară de unde va rădica, să plătescă cumpărătorul, la	sută 3
Icrele de chefal, la	sută 3

1. În 1805 se dă vamă de 50 banii de vita ce se vinde în tîrg. Iar când va cumpăra Boeriu seii Mănăstirea să plătescă vândătorul.

2. În 1805 vama este de 12.

	<u>Bani</u>
Iară fiind mai câte puține, la	oca 26 ¹⁾
Calul ce se va vinde la obor să dea	cumpărătorul 40
Iară când va cumpăra Mănăstirea sôii Boeriu pentru trebuința casii sale, să plătescă vândătorul.	
Calul ce va eși din țară, de se va	sloboci 80
Cafôoa, la sută de	bani 3
Iară fiind mai câte puțină tot la sută trei, care vine însă cea franțuzescă oca	» 11 ²⁾
Cositoriul, la sută trei, care vine la	povora 1320
Carul de lemne de foc ce se vinde în târg, să se urmeze după pontul al 56.	
Chehlinbarul pe unde se va vinde, la sută de	bani 3
Cherestôoa ad: Lemnele cele lucrate ce merg la țara tur- cescă, de	car 10
Cașcavalu ce merge la țara turcescă de unde se va rădica, la o mie	oca 532
și luând cărțulia să trecă la vamă ne supărat.	
Chestelole de postav de țară ce merg la țara turcescă, ori la Moldova sôii la alte părți, la sută	bani 3
Chitră la o sută	» 3
Cracatița, de oca	una 12 ²⁾
Cuile de fier, de oca	una 3
iară fiind alte fier lucrate, la	sută 4
care viuie la	oca 800
Castanele, la sută trei, care vine la o sută	» 150
Curmale la sută trei, care vine la o sută	» 3
Caletri de o	păreche 6
Candelul, de oca	una 13
Condita, de oca	una 11
Catârî ori unde se vor vinde, se plătescă cumpărătorii	150
și de unde se va rădica	60
și do trecătoro în țara Turcescă sau Ungurcscă ³⁾	60
Carul de dôge de brad și de stejar ce se vinde în târg a- părat fiind de vama podului, să dea din 10 bani	1
Cremenile, la o mie	36
Coconarile, de oca nna	3

1. In 1805 se reduce la 24.

2. In 1805 se adaugă la 12.

3. Acest alineat lipsesce la 1805.

	<u>Bani</u>
Caperile, de ocă una	3
Catranul ce merge la țara Turcescă să-i aici, de două Berbenițe .	120
Carul de fân, din 10 bani	1
Cósele, la o sută	225
Carul de șindrilă de brad	40
Carul de șindrilă de stejar, din 10 bani	1
Carul de funii de teiú, donițe, halbi și banițe	60
iar când se va vinde în târg mai câte puțin, din 10 bani .	1
Coviltirile, giugurile, osiile, rótele ce să vinde la târg, din 10 bani .	1
Carul de tronuri	40
Carul cu raci de baltă	30
Carul de legume	40
iară legnmoale și zarvaturile ce se aduc în târg cu spi- narea, nu aú vamă, urmându-să după pntul al 52.	
Carul de struguri ce vine din țara turcescă, trei ocă strugur și . .	180
Carul de struguri de țară unde se va vinde, donă ocă struguri și .	30
Carul de varză, de car verze donă și	15
Carul de pepeni și crastaveți, de car 9 pepeni și crastaveți și .	9
Carul de pari său nuele ce se vînd în târg, la 10 bani	1
Caretele care vin de vîndare, la o sută bani	3
Cójă de naranză i portocală, de ocă una	1 1/2
Cofeturile, de ocă una	11 ¹⁾
Carul nou ce să vinde în târg, din 10 bani	1
Carnl de spoială	40
Lână țurcană ce esă la alte părți, de povóra	120
Lână ce se vinde în târg cu ocaoa, din 10 bani	1
Lămâile, la o mie lămâi, paisprezece lămâi și	120
Lămâile ce merg la țara Ungurescă, la sută de bani	3
Lolachiul, la o sută de bani	3
Linté ce se vinde la obor, din 10 bani	1
Luntricele de năvod	120
Luntricele de pod	60
Luntricele cele mai mici	40
Licurini ce vin din Tarigrad, de ocă una	6
Lână țigae, ce vine din țara turcescă, să plătescă la schelă pe unde va intra în țară, la sută bani	3
Iară fiind sudiți și avënd tescheré de plată, de vamă să nu să supere nimic, iar pentru lână țigaie ce va eși din pă-	

1. Ridicat în 1805 la 12.

	Banî
mântul țarei și va merge la țara Ungurască, sau altă parte, de va fi sudit cel ce scóte lână, să dee după tarifă, fiind raia să dee la suta de banî, trei, pe unde va eși.	
Lulelile cele bune, la suta de banî	3
Lulelile cele mai próste, de un coș	120
Marfa de Rumelia ce vine în țară ad : Bogasie și altele ce sunt de bumbac, care trec prin schela Giurgiului și a Zâmicilor, mergând spre țara Căzăcască, pe unde va intra de póworă	660
Iară mergând spre țara Ungurască sau Moldova	660
Materiile de Misiua sau Veneția cu firă sau sudé, mergând spre țara Căzăcască, pe unde va intra, de povară	1320
Iar de se va vinde aici, să dee la sută de banî	3
Marfa orî-ce fel ar fi viind la Carvasara, vameșiî să aibă voie să o descarce și să o prețuiească, la sută	3
Asemenea și la alte târguri să aibă voe vameșiî a o scrie și să iae, la sută	3
Marfa de cojocărie orî-ce fel ar fi, pe unde va intra, de car . .	21 60
Iar pe unde se va deslega, la sută	3
Marfa de Lipscade împreună cu altele ce vin din lăuntru la târguri și iar să întorc inapoî orî câtă se va vinde, să deie la sută de banî	3
Iar cele-l'alte poveri cari vor să mérgă la țara Ungurască sau la Moldova, să dea de două téncuri de câte ocă 60 după obiceiú	300
Marfă de Lipsca sau de Țarigrad, de va fi sudit, să dee după tarifă și după pontul dintâi și al treilea, iar fiind Raia, să dee la sută de banî	3
Marfa orî-ce felii ar fi care va veni în țară de prin alte părți străine, atât în București cât și în târguri unde se va deschide, să aibă a plăti negustorul vamă, fusă de va fi raia să plătescă după catalog, iar de va fi sudit să dee după tarifă, iară câte dintr'acele nu vor fi numite nici în catalog, nici în tarifă, să aibă a plăti la sută	3
Cum și când se va face vânzare la altă mână de negustoriú, și va vrea a o scóte din țară, să aibă a plăti vamă acel cumpărătoriú, orî de unde o va rădica, după cum s'au dîsú mai sus, orî după catalogi sau după tarifă. Asemenea și orî-ce fel de marfă de băcănie va veni dintr'alte părți și va avea să o trecă sau în țara Moldovei sau în țara Ungurască, să plătescă pe unde va intra, de cantar	30

Banî

Și luând cărțuție, să trecă cu pace.

Iar deschidând undevaș, să plătescă vama după catalog, de va fi raia, iar fiind sudit să dea după tarifă, iar cât nu vor fi nuniite în catalog sau tarifă să dea, la sută 3

Marfa de aici de țară vrând să o ducă în țara Turcască, să aibă a-și plăti vama de unde o va rădica, iar neavând cărțuție, orî prin ce județ va trece și-lu va găsi vameșul, sau pe unde va eși, să aibă a plăti după catalog —

Marfă de brașovenie ce aduc Brașovenii sudiiți aici în țară, să plătescă vamă ca niște sudiiți, după cuprinderea pontului al 54-lea.

Marfa de Rumelia unde se va deschide, prețuind vameșii, să iae la sută 3

Mătasă ce vine din țara turcească și merge la țara unгурescă, sau cazăcască, de povară 900

Iar când se va deschide aici, pe câtă marfă va vinde, să dea la sută 3

Mărgelăria de Veneția, la sută 3

Moșinele ce vin de la țara Turcască și merg la țara unгурescă sau la țara cazăcască, de povară 330

Meșinele ce vin din țara Turcască însă galbine, și băcani și albe, de una 4¹/₂

Moșinele liochiți, de una 7¹/₂

Mazăre, pentru eșit, de o chilă 6

Morunul care merge la țara Ungurască, de povară 120

Morunul care vine din țara turcască orî unde se va vinde, să dea de car 3 oacă de pește și de un Morun 40

Și de un Nisetru 11¹/₂

Merele cari merg la țara Turcască, să dea de car 45

Merele cari vin aici, să dea de car 100 mero, și banî 30

Morunul ce nu va avea cărțuție, să dea de car peste oca, trei- și 460

Midiile sau stridiile atât murate cât și próspețe, să dea la suta de banî 3

Marfă de Țarigrad ce o aduce în buți să dea la sută, banî 3

Marfă de aici de țără vrând să o ducă la țera Ungurască, să aibă a-și plăti vama pe unde o va scóte

Morile de lemn care le aduce pe apă, la Dunăre 600

Măslinile de Rumelia, de povară 180

Mălaiul măcinat ce se vinde în târg cu ocoa, din 10 banî 1

1). Sporite la 12 în 1805.

	<u>Bani</u>
Năhutul ce vine din țera Turcască, do oră una	1
Niaștea, de ocă una	3
Născopitele, la suta de bani	3
Postavul subțire Englesesc, de bucată	600
Postavul felendreș și alte postvuri, de bucată	240
Postavul aricles și alte postavuri asemenea, de bucată	120
Postavul săft, de bucată	120
Postav de Brașov, de bucată	120
Postavurile de țără care ies la țera Turcască sau Moldova, de cot	3
Postavul de Lipsca mahut, de bucată	480
Postavul șaiu i saita, de bucată	360
Plumbul pe unde va intra saș eși, la ocă, trei bani, care vine, de povară	330
Piperul la ocă 9 bani, care vine de povară	990
Pietrele de móră de Hârlău, de o păreche	180
Pietrele de móră de aici de țără, de o păreche	60
Plocadriile care merg la țera Turcască, de povară	240
Peile de lup care vin din țera Turcască	9
Peile de Ris	60
Peile de vulpe, de șder, de lup, de vidră de aici din țără, din 10 bani	1
Peile de vulpe, de șder ce vin din țera Turcască, la suta de bani,	3
Peile de dihor ce vin din țera Turcască, la suta de bani	3
Piele de capră neargăsită veri pe unde se va vinde, să aibă a plăti vânzătorul, de una	2
Și cumpărătorul vrând a le scóte din țera să le trecă în țera murgurască sau la Moldova, să plătescă și el la schelă pe unde le va scóte, de o piele	2
Sau când chiar stăpînul pieilor va vrea a le scóte pentru a lui folos, să aibă a plăti și el vamă de unde le va rădica, de o piele	2
Și asemenea să plătescă tot el trecătorul la schelă pe unde le va trece, de o piele	2
Pielea de capră argăsită ce se chémă cordovan, câte se vor rădica din orașul București, să plătescă la Carvasara, de una	9
Iară câte se vor rădica din țără, să aibă a plăti la schelă pe unde le va scóte, de una piele de epure unde se va vinde, ori prin sate, sau prin târguri, să plătescă vânzătorul la una	1
Și cumpărătorul pe unde le va scóte din țără să plătescă, la suta de piei	72
Pieloa do óie și de capră și de miel ce se vinde în tîrg, să dea	

	<u>Bani</u>
vîndătorul din	10 bani 1
iar fiind sudit, să dea după tarifă	
Pieile de ôie mari ce se vînd de negustori, să plătescă vîndătorii de	o piele 2
Pieile de miel să plătescă vîndătorul	de una 1
Și vrînd a le scôte din țeră afară, sa plătescă cumpărătorul, la suta de	piei 60
Și vrînd chiar stăpânul pieilor a le rădica pe sôma lui, să plă- tescă vama de unde le va rădica, cum și trecătorea pe unde le va scôte, după cum mai sus se arôtă.	
Pieile de boi sa'i de vacă veri pe unde se va vinde, să aibă a plăti vîndătorii vamă de	una 20
Și cumpărătorul vrînd a le scôte din țeră, să le trecă în țera un- gurască sa'i în Moldova, ori la țera turcască, să plătescă la schelă pe unde le va scôte de	piele 10
Pieile de boi și vacă ce vin din țera turcască lucrate și se vînd aici, să deo de	o piele 45
Iară pentru pieile de boi și de vacă, precum și pieile de vacă și de ôie și de miel ce cumpără tabacii pentru al lor meșteșug, să se ur- meze hotărârea ce s'a făcut de Domnia mea; adică câte dintru acele piei cumpără de afară de prin tîrguri, și plătesce vamă vîndătoru acolo, să iae toșchere de plata vămii, și ei aducîndu-le aici în București, să nu să supere de vameșii tîrg-ului de aici, adică când le aduc crude, fiind-că nu suferim Domnia mea de două ori a se plăti, iar pentru cele ce se cumpără de prin sate fară de vamă, la acelea să plătescă tabacii când le aduc crude, fiind-că vîndătorul vamă pentru ele n'a plătit, iară când acost fel de piei le vînd tabacii crude, tabacii să nu se supere de vamă, fiind-că a'i și ei să le vîndă după nartul ce li se va pune.	
Iară măcelarii pentru toate felurimile de piei de la vitele ce taie la scaune, să plătescă când le vor vinde, după întocmirea ce este făcută.	
Papuci de Țarigrad cu meși, de o pereche	11
Papuci de Târnova cu meși	9
Papuci de Ruscium cu meși	6
Iară cei-l'alți papuci fără meși	3
Pecură ce েসă la țera turcască cu carul, de două Berbenițe . . .	120
Pastramaoa care vine din țera turcască, de car	120
Pastramaoa i ghiudenu de Caisar de oca una	3
Putina de struguri ce vin din țera turcască	15

	<u>Bani</u>
Putinele de miere ce merg la țera turcască, să se tragă cu cântariu <i>gpod</i> și să dea de o puțină bani 30, care viue de cântariu	20
Peștele care merge la țera unгурescă, de oca un ban, care vine de povară	110
Peștele prósplet care vine din țera turcască de la vad, de car, oca pește patru și	120
Peștele sărat care vine din țera turcască, de car pesce oca trei, și	240
Peștele de heleșteu său Dâmbovița ce se aduce în tîrg cu spinarea nu are nici vamă, nici măjărit urmându-se după pontul al 56, iar aducându-l cu carul, să dea din 10 bani	1
Pastrama care merge la țara turcască, de car	240
Putina de vârlariu	30
Putina de icre negre de oca una, patru bani și jumătate, care vine	180
Putina de icre roșii, de oca una, doi bani, care vine	80
Păpornițele de icre roșii, din 10 păpornițe una	
Prunile uscate, fasole, bobu, căpa usturoiul, nucii și linte, semință de in, de cânepă și alte legume, de unde se va ridica și va eși din țeră, să dea cumpărătorul, la o sută, bani	3
Pόμεle orii ce fel ar fi, de car	40
Peile de cal argășite, care vin din țara turcască, ce se chiamă Chincreci, la suta de bani	3
Peile de cal ce se vind în tîrg, la 10 bani	1
Pêrul de capră să plătescă cumpărătorii de car	180
și luând cărțulie, să fie apêrat de altă vamă; iar pentru pêrul plătit, orii pentru lucruri făcute din pêr, orii unde le va vinde să fie nesupêrat de vamă, după pontul al 50-lea.	
Iar când de aceste lucruri făcute din pêr de capră vor eși din țeră, la suta de bani	3
Iar când pêrul ne lucrat se scôte din țară, să i se țio în sómă acei bani o sută opt zeci ce au plătit când l'au rădicat, de un car și cusurul să-l plătescă a fi la sută trei.	
Pațachina care se cumpêră de aici din țară de pe la stăpâni moșiiilor și iesă afară, de unde se ridică, să dea cumpărătorii, la sută	3
Iară pațachina care se vinde aici prin țarguri, să dea vândêtorul, de oca una	2
Portocalele, de la o mie portocale. 15 portocale și	120
Potcovele de cai, la suta de bani	3
Piatra cară-puciosă, piatra vânăță, la sută	3

	BanI
Peile de lup, urs, vulpe, pisică, șder, vidră, dihor ce se vinde în târg, din 10 banI	1
Peștemanile cele bune, la suta de banI	3
Peștemanile cele mai próste, de unul	4
Pânză de Brașov și Leșescă grósă, la sută, trei, care vine la bucată	29
Peștele próspăt de heleștei saI de la alte gârle, ce vine cu carul, din ęee banI	1
Rachiul pentru eșit, la suta de banI	3
Rachiul ce-l aduc de la potgorie, din 10 banI	1
Insă să șcie, că pentru rachiul de aici din țară, ce se aduce iu Bucureșci, are să se vămuiască de vameșii Bucureștilor, și numai de la cel ce va vinde cu rădicata, pentru vânđarea ce va face are să ia vamă, din 10 banI	0
Iară pentru rachiul ce-l aduc rachierii aici în Bucureșci, însă rachiu bun prefăcut pentru prăvăliile lor, și'l vind cu mărunțișul, la acela să ia vamă după hotărirea ce s'a făcut, de vadră .	3
Urmându-se după cuprinderea pontului al 49-lea.	
Iară pentru de țoră ce se vinde prin târgurile de prin județe, hotărirea s'a fost făcut, ca vama să se ia de unde se rădică, și luând cărțulia, ori unde-l va duce, de vamă să nu se supere, iară lăcutorii prin sate nici pentru cel ce vind, nici pentru cel ce cheltuesce să nu fie supărați nici decum de vamă ci să și-o caute vameșul de la cumpărătoriu ce rădică rachiul, după pontul al 48-lea.	
Rimătorii cari vin din țara turcescă pentru hrană, pe unde va intra, de un rimătoriu	20
Și luând cărțulie pe la ori-ce schelă va trece să aibă pace.	
Rimătorii Ostrovenilor ce se obișnuesc de-ı tin aici în țară furis, fiind-că dajdie aici in țoră nu dau, pe unii ca aceia dovedindu-ı vameșii, să aibă a lua vamă ca și de la ceı-l'alți, de un rimător	20
Iară rimătorii ce es din 17 județe la alte țeri, să plătescă la schelă, la sută	3
Urmându-se după pontul al 57-lea.	
Rimătorii ce se vind în țeră saı prin tērguri, cumpărătorii, ce sunt a-ı scóte din țeră ori peste Dunăre saı la țera Leșescă, ori la țera Ungurescă saı la Moldova, saı veri unde, să plătescă vindătoriı, de un rimător	40
Rimătorii cari vin din țera ungerescă aici pentru pășune și-ı duc iară inapoı, intrat saı eșit, de un rimător	6

	Banî
Rimătorii cari se taie la scaune, de unul	10
Reventul, la o sută banî	3
Rogojinele cele de țără să deie, la dece banî	1
Rogojinele ce merg în țera turcască și vin de acolo aici, la o sută de banî	3
Roșcovele, la o sută banî	3
Rachiul ce 'l scot rachierii din București cu cazanele pentru negastorie, să se urmeze hotărîrea ce s'eu făcut de Domnia mea precum la pontul al 49 pe larg se areată, ca pentru rachiul ce 'l fac din drojdiile vinului lor, și din vinul lor stricat, ca unii ce au plătit vamă pe vin, să fie ne-supărați de vamă la rachiu, însă pe ceu-ce vor vinde cu mărunțișul în cărucume, iar pe ceea ce vor vinde cu rădicatu, cum și pentru rachiul ce-l vor face din drojdi și din vin cumpărat de aici din București, la care vamă s'au plătit, la acelea să plătască vamă, de	vadră 15
Soul de unde se va rădica, la	o mie oca 360
Saftienele ce vin și rămân aici, însă galbine, i Bacan și negre de țera Turcască,	de unul 9
Saftienele ce vin din țera Turcască și merg la țera un- gurască s'eu la Moldova, să dea la schelă pe unde va intra	de povară 330
Saftienele Liochiu ce vin din țera Turcască și se vind aici - să dea	de unul 15
Sangepii care vin din țera Ungurască pentru intrat s'eu eșit	de povară 660
Iar când se va vinde aici—la suta	de banî 3
Sfóra — strângurile seaș alte mărunții, ce vin din țera Ungurască, do va fi raia, să dea	de povară 120
Iară care va merge la țara Turcască	» 180
Strămăturile, adică lâna cea vâpsită	» 66
Scumpia care vine din țera Turcască	» 30
Iară dela scumpia ce fac aici în țără tabaciș pentru meș- teșugul lor, nu are a se supăra de vamă—urmân- du-se după pontul al 51	—
Iară când scumpia de aici se va vinde orî în București s'eu prin târgurile de pe afară, să dea vîndătoriș, din dece banî	1
Scumpia ce ese aici în țără și merge în țara Ungurască, să plătască vamă pe unde va eși	la sută 3
Sacul de făină ce merge la țara Turcască, însă de se va da voe	10
Sorocul de Samur ce vine din țara Ungurască	la sută 3
Sticlele ce vin din țara Ungurască și țara Leșască	» 3

	<u>Bani</u>
Sticlele ce vin de la Târgoviște	de car 40
Smochinele Lopințir și stafidele Razachiï	la sută 3
Scórțele de cisme	de car 60
Smochinile și stafidole	de cântar 60
Sardelele, scumbriile, lacherda	de un buriu 180
Sacâzul	de oca una 10
Sideful și bălăgdeșul și fildeșul, la suta	do bani 3
Silitra	de oca una 3
Sacul de săpun, rachiï bun	180
Scórțele, scândurile late saii alte cherestele	la 10 bani 1
Semântă do in seau de cânepă ce so vinde in târg	la 10 bani 1
Tămâie ce vino din țera Turcescă	la sută 3
Tămâie ce vino și va să trécă in alte părți	de povară 180
Tutunul turcesc	bohce-oca 9
Tutunul turcesc	dizi-oca 6
Tutunul basma	oca 6
Tutunul Ghiusuflu	de un tenc 120
Tutunul ce vine dela Ianina	oca 9
Tutunul Tonbec	> 18
Tutunul de țeră, ori unde se va vinde, să plătoscă vamă cumpărătorul	de oca una 1½
Și luând cărțulie, este slobod cu acea vamă a scote afară din țeră ori unde va vrea.	
Tălpile de cisme și de pupעי do țera Turcescă ce vin, do o păreche	3
Untul încărcat in cară	o mie oca 480 ¹
Care face la	o sută oca 48
Untul ce se vinde in târg cu ocoa, din zece bani	1
Usturoiul, cōpa, prazul, de car o sută căpătâni și	80
Uleiul de sământă de in seau cânepă	do oca una 3
Furul pe unde va intra să so urmeze după ponturi și să so dea	do un funt 260
Frinele ce vin din țara Ungurescă	de un frâu 6
Fidéua	de o cofă 120
Feligenele	la sută 3
Fișticurile	do oca una 9
Frânele ce vin din țara Turcescă cu Baslăerilo lor	suta 3
Ferul pe unde va intra, să se urmeze după ponturi și să deie	do cântar 40

1). In 1805 este vama de 580.

	<u>Bani</u>
Fasolea ce se vinde prin târguri, să dea vamă vîndătorii, din 10 bani	1
Fasolea ce se vinde în țără prin sate, de unde se va rădica a merge la țară străină, să plătescă cumpărătorul	la sută 3
Hărșiele negre seaū albe ce vin din țara Turcescă, seaū din alte țări străine	la sută 3
Hărșiele de țară ce se vînd la tîrg, din zece bani	1
Hărșiele ce obișnuiesc de strîng dela turme islicării și jocării groși asupra fătăciunii oilor, unde le va aduce, de le lucrăză, să aibă a plăti vamă, însă de vor avea voce	de una 6
Iară scoțîndu-le în țara Turcescă, să plătescă de unde le va rădica	la sută 3
Iară pieile de miel albe și negre ce cumpără și se negustoresc jocării groși de le fac căciulii, blane și cojoce, să aibă a plăti acel cojocar gros cumpărător	de una 3 ¹
Iar vama fiind plătită de vîndătorii, jocării să nu să supere a da altă vamă, iar vîndîndu-le și ei lucrăte, să plătescă vama ca nisce vîndătorii.	
Horiha din bucate ce se lucrăză aici în țoră, la povernii, de se va da voce	de oca una 1
Hărtia bună Leon	de un top 30 ²
Hărtia Tercapela	de un top 21 ³
Hărtia Boța	de un top 15
Hărtia cea mare Turcescă albă și văpsită	la sută 3
Olarii ce fac ole, afară de cei ce plătesc fumăritul, daū de un cuptor	pe an 100
Oșetul pe unde va intra seaū va eși	de povară 300
Oșetul ce vine din țara Turcescă	de vadră 3

1). In 1805 se redactăză așa acest articol :

Iară pieile de miel albe și negre ce cumpără și se negustoresc jocării groși de le fac căciulii și blane și cojoce, să aibă a face urmare după hotărârea ce s'aū făcut de Domnia mea, ca pentru cât dintr'u acele piei cumpărate, orî de pe afară, seaū dela măcelarii, nu vor avea dovadă că aū plătit vîndătorul vama, să plătescă jocării, de o piele 3

2). In 1805 vama este de 21.

3). In 1805 nu e trecută.

	Banî
Orezul, de un sac de	chile șase 80
Orzul pentru eșit	de chilă
Piperigul	de oca una 15 ¹
Céra care vine din țera Turcescă sôii de la Moldova, pe unde va intra	de oca una 9
Ceara ce se vinde în tîrg cu ocaoa, din șecșe banî	1
Céra de aici de țoră, de unde se va rădica, adecă cerărit, de oca una	6
Cismelo de Țarigrad, de	o păreche 18
Iară cele de Indernó și deRusciuc	15
Cingătorile de Târnova seaű de Udrin, la suta	de banî 3
Ciorapii ceș mari seaű micș de lână, înpletiți,	la sută 3
Cernělă	de oca una 15
Cótiul seaű Badiémul ce vine din țera Turcescă sôii de la Lipsca,	la sută 3
Gém-sacáz	de oca una 4 ¹ / ₂
Șofranul de Beciű, pe unde va intra și se va vinde, la suta de banî	3
Șalele ce se fac aici, cele mai bune	3
Șalele ce se fac aici, cele mai próste	2
Șalvariű de postav ce merg la țera Turcescă, sêu la Moldova	20
Și iamurlucile ce se fac aici, de postav de țoră, ce merg la țera Turcescă sêu la Moldova,	la sută 3
Șălile Turcescș cu abaua lor	54
Csirihiű de Țarigrad	la sută 3

Vameșiű aű a vămii și a luű vamă de la raialo dupș acest catalog și după coprinderea ponturilor, iară cât nu se cuprinde într'aceș catalog, anume mărfuri străine, vameșiű socotind marfa, să iae la sută, treș, iar pentru sudiți să se urmeze după cuprinderea osebiteș tarife ce li s'aű dat.—1804 Ianuar 1.

Negustoriű sudițiű aű Nemșiű pentru vama peilor de capră verș. Răspuns în dosul jălbei s'aű scris aici că se uitase. Dumniluű vel loğf. de țera de sus să cerceteze jalba acășta, vșlűnd coprinderea ponturilor și să ne arăș în scris prin anafora, — 1803, August 22.

biv. vel Medelnicr.

Fila-Litera K.

1). In 1805 vama este de 12.

Prea Înălțate Dómnne,

Jăluim milostivirei Măriei Tale, că atât părinți noștrii cât și noi, peste patru-șeci ani de când ne negașitorim aici în pământul țării, cu piei de capră lucrute și nelucrute, scoțându-le din țoră în lăuntru, am plătit vama după tarifă, adică la meșinele de oie, un ban de una, sahtienile doi bani și jumătate, asemenea și la peile de capră nelucrute câte un ban de una, până în Domnia d'intăii a Măriei Sale Alexandru Vodă Moruzi, când atunci cu pricinurile vameșilor, că prețul pieilor s'a î înălțat, după judecățile ce am avut, s'a hotărît a plăti câte doi bani de o piele, precum plătesc și pe pământeni și așa am plătit până în anul trecut, când am văduț că vameșii au făcut alte iscodiri puindu-ne preț și la piei mari, și la vatni și la bróște, cu cuvânt că nu sunt numite în tarifă, și ne-au luat câte șeci bani de piele, care altă dată nu s'a mai pomēnit, am jăluit Măriei Sale pentru acēsta, fiind că ni se oprise o sumă de piei, și făcōndu-se luminată poruncă către Dumnélor Boerii Ispravnicii, nu am folosit nime, că s'a întâmplat mórtea Stolnicului Palada, și siluiți fiind de nevoie ca să nu ni se putreșesci marfele închise, am căutat a da cât ne-au cerut de ne-am rădicat mărfile, Milostive Dómnne; aceste piei de capră, nu că nu sunt numite în tarifă precum iscodesc vameșii, ce sunt aședate pieile de la tabaci, pentru ca atunci când s'au întocmit tarifa, numai tabaci făcea negustoria caprelor și de aceea și noi ca unii ce le cumpōrăm de la tabaci, de aceea și în tarifă sunt numite piei de la tabaci, alt nóm de piei nu avea de vīndare de cât piei de capră lucrute și piele de oie, carele le fac meșini și sunt numite în tarifă, precum arētăm mai sus; apoi socotēscă Inalta Măriei Tale înțelepciune, când pieile de capră lucrute, care cu atāta cheltuială se lucrōză de se fac Sahtiena, și după tarifă avem de plătim doi bani și jumătate, apoi cu cuviință este la acelea nelucrute, care nu intră nici o cheltuială și este de preț mai mic, s'i plătescā șeci bani, ce nu s'au mai pomēnit nici o dată; ci ne rugăm iubirei de dreptate Înălțimeii Tale, să ni se facă aședēmēt de aici și pentru acēsta, fiind-că vine vremea acesteii negustorii acum, ca să nu mai pātīmim ce-am pātimit și anul trecut, să ni se pricinuiascā pagube și judecăți cu vameșii, ci să se vadă tarifole din condicele Divanului, și să se pue și acēsta la întocmire, precum sunt tōte bine întocmite și aședate, și cum va fi mila Măriei Tale.

Prē plecații Măriei Tale douē-zeci și opt negustori d'n Brașov, șēpte sate ce sunt în ținutul Brașovului, sudiți chesari-cești, ca negustori cu piei de capră.

*Anafora în dosul jălbei lui Ienache al doilea Armaş, pentru al Vamei ot Giurgiu
În Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.*

După pliroforia ce ne dă Dununelui vel Logf. de copriinderea ponturilor Divanului, cu orânduială fiind anaforoa ce ne face, o întărim și poruncim dumneavóstră ispravnicilor ai județelor, să faceți urmare după cum se cuprinde mai jos. — 1803, Sept. 4.

Cod. XXXXVI, fila 39.

Prea Înălțate Dómne,

După luminată porunca Înălțimei tale, ce ni se dă la această jalbă, urmând, am făcut cercetare și vedui ponturile și catalogul vamei scriind chiar așa: tutunul de țără ori unde se va viude, să plătescă vamă cumpărătorul, de oca una, un ban și jumătate, și luând cărțuie este slobod cu aceea vamă a'l scóte afară din țără ori unde va vrea, după care ponturi dreptate are jăluitarul la cererea ce face, pentru care găsim cu cale să fie luminată porunca Măriei tale către dumnélor ispravnicii județelor, ca pentru acei matropazi ce areată jăluitarii că cumpără tutun în județul lor și vind, să-î îndatoréscă a plăti vamă după ponturi și catalogul lor, iară pentru vameșii din alte județe, că nu fin în sémă răvașurile acelor ce merg cu tutun cumpărat din județul lor, este iarăși rea urmarea acelor vameși, că după ponturi și catalog, cumpărătorul plătind vamă la vameșii locului de unde cumpără tutunul, rău se supără acel cumpărător de vameșii altui județ, când are răvaș la mână de plata de care sunt vinovați acei vameși, în vreme ce ponturile și catalogul, ce au în mână, tot un fel de cuprindere ai, și cu acésta se face și embodion la alișverisul negustorilor, și pentru acésta găsim cu cale să fie luminată poruncă către dumnélor ispravnicii județelor, să cerceteze cu scumpătate și dovedindu-se urmarea făcută cu adevărat precum jăluitarii areată în jalbă, să-î pue pe acei vameși ca nu numai ceea ce va fi luat răi împotriva ponturilor și a catalogului domnesc, să întórcă înapoi, ci încă să se plătescă și totă cheltuiala ce va fi pricinuit, atât jăluitarului vameș cât și acelor negustori, dându-le nizam a se păzi de urmări împotrivoare ponturilor și catalogului domnesc, iar hotărârea. — 1803 Sept. 3.

Cod. XXXXVI, fila 391.

Vel Logof. Is. Ralet.

Prea Înălțate Dómne,

După luminată porunca Înălțimei tale ce ni se dă la această jalbă, urmând, am făcut cercetare, și citind ponturile vamei și tarifa ce este pentru sudiți, luând séma și cererilor ce fac, vedui că picioile de capră verđi nu sunt anume cuprinse în tarifă. ci se închee în pontul de la sfărșitul tarifei, care dice că, acele ne numite în tarifă, să plătescă trei la sută, și peste acésta vedui

și judecăți urmate, însă mai întâiu anafora a ispravnicilor Prahovii cu lét 1798. Decembre 6. și altă anafora ot: Departamentului de Opt cu lét 1799 Ianuarie 19, când s'aú judecat unii dintre jáluitorii cu vameșii câmpeni pentru această pricină a pieilor de capră verđi, unde la judecată s'aú făcut dovadă prin vameșii câmpeni ce aú fost la lét 1794 și la l. 1797, cum că sudiții aú plătit vamă pentru acest fel de piei de capră verđi, cât și trei la sută, și atât după urmarea ce aú fost până atunci, cât și după cuprinderea tarifei, aú hotărât judecata de atunci, ca să plătescă tot trei la sută, din care această judecată se face îndestulare că nu este precum jáluitorii areată, cum că numai din anul trecut aú început să li să facă această supărare, ci este urmată mai dinainte. Așșderea nu se poate ajuta jáluitorii nici cu cele-l-alte pricină a pildei Săftienilor, căci acelea ca niște numite în tarifă, urmază și vama după tarifă, nici cu cuvântul pieilor de la tabaci, căci de la tabaci ȕicând, este vorbă pentru cele tăbăcite adecă lucrute, iar în cele de pe urmă ȕiseră jeluitorii că pieile de capră ar fi cuprinse în cuvântul de tarifă, ce ȕice Gheoveri de miel și de capră taxa doi bani și jumătate, dar la aceste luând sėnia, vėđni, mai sus lipit de acel condeiú tot în tarifă — Gheoderi de Hin — taneaoa un ban, și atât dintr'aceasta cât și cu acel cuvânt al tarifei că este și pentru pieile de mel într'un cuvânt cu de capră, se dá curată înțelegere că Gheorgeri este alte pei lucrute din alte locuri, fiind că pieile de mel, de celea de capră, aú mare osebire într'acest pământ, și tarifa nu este făcută numai pe pământul țerii românești, ci pe toată stăpânirea prea puterniciei Impėrății; drept aceea cererea jáluitorii sudiți de a plăti câte doi bani la pelea de capră, iar câte trei la sută, fiind fără de cuvânt drėptă, am găsit cu calea și de acum înainte să plătescă sudiții la acel fel de piei de capră, trei la sută cum s'aú urmat și până acum, iar cea desėvėrșită hotărare rămâne a se face de cătră Măria ta. — 1803 Sept. 14.

Isaac Ralet, vel Logof.

Cod. XXXXVIII litera K

Iú Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar.

Cererea vameșilor este nedreaptă și fără de cale, căci pastrama la care aú vameșii a lua vama câte taleri: doi de car, este numită Ritos în catalog, adecă numai ceea ce merge la țera turcească, iar acesta ce intră în Bucuresci fiind într'un adevěr pentru hrana numai a celor sėraci și proști ai Politiei, nu numai nu se cuvine a se îngrenia cu darea vămii, ci mai vėrtos se cade a se ușura spre a se ptea vinde mai cu effinătate pentru ajutorul și folosul sėracilor proști, pentru care dar poruncim cu hotărire ca vameșii să nu iae vamă mai mult de la această pastramă ce vine în Bucuresci, de cât numai ceea ce aú fost

obișnuit de a luat până acum, adică nu le î de car, precum și chiar acești de acum vameși nu tăgădnesc că așa s'a urmat și așa au luat și ei până acum, pentru care dăm acest Domnescul nostru sinet la mâinele negustorașilor ce aduc pastramă în Bucuresci, ca mai mult peste obiceiul ce au urmat să nu fie supărați de către vameși.—1803, *Noembre 19*.

Prea Înălțate Dómne,

După luminată pornuca Înălțimei tale ce ni se dă la această jalbă, am adus înaintea mea pe jăluitoarii cumpărați vameși ai Oborului, și cetind ponturile și catalogul vămilor, veduii coprinđându-se la catalog pentru pastrama ce merge la țera turciască, să dea vamă de un car, doi lei, iar pentru pastrama ce vine aici în Bucuresci nimic nu se pomenește, mai veduii la sfârșitul catalogului unde dice așa :

Vameșii au a vămni și a-și lua vama de la raiete după acest catalog și după coprirea ponturilor, iar de la sudii după coprirea tarifei ce s'a dat, iar cât nu se cuprinde în catalog anume, cum și în tarifa sudiiilor, ori ce fel de marfă va fi, vameșii socotind marfa, să iae la sută trei :) După care acest cuvânt de la sfârșitul catalogului, diseră vameșii că trei la sută socotindu-se face mai mult, fiind-că pastrama s'a scumpit din prețul ce era mai înainte, de a ajuns ocoa și până la dece parale, dar fiind scris în catalog pentru țera turcască talerî doi, de aceea aici ei nu cer mai mult de cât acei talerî doi de car, fiind la acesta mai cu ușurință și fără de gâlceavă le plătea, iar jăluitoarii arătară că din vechime metaherisind negustoria sorocurilor, tot d'anna au adus pastramă în Bucuresci mai de prisos, și când o aduc în Bucuresci, dau vamă câte unul de car, și apoi dintr'această pastramă iarăși câtă prisosea a nu se vinde la locuitorii Bucuresceni, o încarcă de aici și o duc la țera turcască și plătea altă vamă, de nu car, talerî doi, însă numai pe aceea ce o scote la țera turcască, și cum că la strânsul sorocurilor plătesc oșebit vămî de vită și oșebit erbarit, apoi după ce taie vitele la zalhana, plătesc oșebit vamă pe seî și oșebit pe piele, cum și pentru-că taie, oșebit plăta dau după obicei și la nici una nu se împotrivesc, iar pentru pastrama ce aduc în Bucuresci, cer a li se păzi obiceiul ce l'au urmat până acum chiar și într'accest an la vameșii aceștia ; acestea așindu-le vameșii diseră, că acele dări ca nisce vechi obișnuite le dau pe la locurile unde se fac vinđările, și prea puține dintre cele ce vin la vama Bucurescilor, și de s'au urmat până acum a da numai câte talerî unul de carul cu pastramă, trecând prin nebăgarea de seamă a vameșilor ce au fost, dar cer ca după catalog să nrmeze dând voe jăluitoarilor a-și alege una din două, adică ori să plătescă trei la sută după cum scrie la sfârșitul catalogului fiind marfă de negustorie, sau să plătescă câte talerî doi de car, cum este orânduit pentru cei care merg la țera turcască, și ei tot

cerură a da numai câte taleri unul de car, cu cuvînt de obicei urmat. Deci fiind că cererea vameşilor este cu cuvînt drept, adică după copriinderea catalogului, care catalog vine a-şi avea urmarea în tocmai, şi unde este hotărîrea cum are să se urmeze, şi ce să iae vameşii, un încape a se cerceta obiceiul mai vîrtos când este de şoră lucru cunoscut, că pastrama în puşiuă vreme de aici s'au îndoit la preţ şi a i şi mai trecut, urmîză dar ca şi vama să aibă osebite diu urmarea cea veche; drept acea dintre cele două cereri ale vameşilor, chibzuiud o i am găsit cererea de taleri doi la car mai cu uşurinţă şi mai de folos jăluiturilor, întâiu, că la sută trei vine mai multă, şi al doilea că tot-d'a-una, pot să aibă prigoniri la cercetarea preţului cum a cumpărat'o şi cum 'l ţine, ci ca să lipsescă acelea, am găsit cu cale ca taleri doi să plătescă jeluitorii de carul cu pastramă ce 'l aduc în Bucureşti, iar hotărîrea. 1803, Septembrie 14.

Isacc Rulet vel Logofăt de țara de sus.

Cod. XXXXVI fila 172.

Cincă Pitate vceluite s'au făcut care s'c'u lipit pe la tôte strădile.

Iw Constantin Al. Ipsilant Voevod.

Printr'acastă Domnescă noastră poruncă, care într'adins s'au pus lipită aici într'acest loc spre vederea fieş căruia, să dee în ştire tuturor de obşte, că pe aceste următoare două luu şi jumătate pân la sfîrşitu lui Decembre vama dela carăle cu lemne de foc ce intră de vîndare în Bucureşti, are a o plăti locuitorii țeranii numai pe cât se copriude mai jos adică, de la carul mare cu patru boi încărcat cu lemne de pădure gróse, de cer, garniţă, stejar sau tufan, patru parale, de la carul de a doua mână cu doi boi, tot cu acest fel de lemne, trei parale, iar de la carul cu lemne de luncă, adică jugastru, carpen şi altele ca de aceste, două parale, fiind că urmarea ce făcea vameşii de luu până acum de la carul cu lemne de vîndare, ce vin în Bucureşti o nesuferită vană împotriva catalogului şi a ponturilor domneşti, se da picingă de a cere şi locuitorii preţ ne suferit; pentru aceia dară, iată dău hotărîită rânduială câte cât a i țeranii a plăti vama, cino dară din vameşi se va îndrăsu a cere şi a lua mai mult, are a se pedepsi cu bătaie şi cu purtare prin târg dară şi locuitorii țeranii cu tôte că li-sau ridicat nartul de la vîndarea lemnelor şi li s'au făcut şi acest scădemânt la vană, să aibă şi ei a vinde lemnele cu un preţ drept cuvincios, după cum şi altă dată vinde fără de a se lăcomi cu cerere de preţ scump fără de măsură.—1803 Octombrie 18.

Iă Alecsandru Constantin Ipsilant Voevod, gospodar Zemle Vlahiscoe

Cu rânduială fiind anafora ce ne face dumnealui V. Ban ipistatul logofeștilor mari, poruncim cinstit și credincios boer al Domniei Mele, biv vel. Hatmane Costache Eraclie, caimacamule, și dumneavăstră boerilor divaniș de la divanul nostru ot Craiova, să faceți urmarea ce se cuprinde mai jos. — 1804, Ianuarie 16.

Prea Înălțate Dómne,

După luminata poruncă Înălțimei Tale, ce ni se dă la acostă jalbă, urmând, am făcut cercetare, și cetind ponturile vămilor, vedum la capul al 9-lea scriind chiar așa: totă marfa străină ce va intra în totă țera în 17 județe, să plătescă vamă acolo unde se va deschide, față cu vameșul vămii aceea, scriind câte una, să se socotască după catalog și să iae vama, și supt acest pont sunt legate toate vămile țerei a urma, afară din Carvasaraoa Bucureștilor care are osebit prochimion; s'au dis dară jăluitorului, că negustorii ce obișnuesc a âmbra cu mărfurile lor din târg în târg, nu pot a se numi că fac viclenie ci ei o arată, și răspuneră, că de la acest fel de negustorii nu fac cerere nici supărare, ci numai de la negustorii aceia cari au bolți în Craiova, stătătore și aduc mărfuri străine într'adins pentru bolțile lor, care ca să nu plătescă vamă, se învoiesc cu vameșul de la Slatina, fără a deschide marfa, de plătesce un pușin lucrul, și vin la Craiova cu teșcheré că au plătit vama; la acosta le-am dis, că de vor avea negustorii boltași din Craiova prăvălii a dumnélor și în Slatina, toate se adună și pentru prăvălii din Slatina și pentru Craiova, și deschidând la Slatina în prăvăliile lor, pot să o porțe de la Slatina la Craiova, și de la Craiova la Slatina; și la acosta iarăș diseră, că de la acela ce va avea și prăvălie în Slatina iarăș nu cer nimic pentru marfa ce va deschide la Slatina, dar cere de la aceia ce sunt boltași și au bolțile lor cu marfă în Craiova și la Slatina nu au prăvălii, a căroră cerere când va fi așa, nu numai că au dreptate a se îndatora acei negustorii ce fac viclenii, ca acelé să plătescă vama pe deplin la Craiova, ci încă sunt vinovați și pedepsiți; pentru care găsesc cu cale să fie luminată porunca Înălțimei tale către dumnélui caimacamul Craiovei să o cerceteze acosta, și cari din negustorii boltași vor aduce mărfuri pentru bolțile lor din Craiova, și cu vicleniile ce se arătă mai sus, vor âmbra a nu plăti vamă, să nu le fie în sémă răvașele de la Slatina, ci să-î îndatorască a plăti vama de plin, dându-le nizam a se feri de vicleniile cari aduc pagubă la huzmetul domuesc, iară hotărîrea cea desăvârșită rămâne a se face de către Înălțimea ta. — 1804 Ianuarie 15.

Vel. Logofet

Cod. XLII, fila 110 verso.

Prea Înălțate Dómne,

După luminată porunca Înălțimei tale, ce mi se dă la acéstă jalbă a 28 negustori din ținutul Brașovului, sudiți chesariceșei, urmând, am făcut cercetare, și cetind atât tarifa ce este pentru sudiți, și ponturile vamei și anaforalele de judecăți ce s'aũ urmat, arēt încă Domniet tale, că mărfurile negustorilor sudiți aũ acéstă rânduială: câte sunt numite în tarifă anume, plătesc după tarifă, iară câte nu sunt numite, plătesc trei la sută, și peile de capră verđi ne fiind numite anume în tarifă, vameșii le ia vană, trei la sută, și bine urméză vameșii, iară pricinuirile jăluitorilor de a le aduce la alte numiri din tarifă și la obiceiul vechiũ, cum și la pilda săftienilor sunt netemeinice, pentru că pricina ce se pornesce într'acéstă, este, că la vremea când s'aũ făcut tarifa eraũ tóte lucrurile eftine și după prețul lor era și vama, acum ajungēnd la preț întreit și împătrit și tarifa fiind tot cea veche, vėd pe cele numite în tarifă, cum sunt săftienile, de nu vine vama lor la suta de banı, nicı o jumătate de ban, iară la peile de boũ și de vacă și mai puțin, și pe lângă acéstă arēt Mării tale și anaforalele judecăților ce s'aũ urmat, că de la létul 1798 este anafora dela ispravnicii Prahovei și la lét. 1799 este altă anafora de la Departamentul de opt când s'aũ făcut judecată între sudiți cu vameșii, prin care aceste douė anaforale îndatoréză pe sudiți a plăti la pieile de capră, trei la sută; mi-aũ arētat jăluitorii și o copie de anafora a rėposatului vorniculuĩ Cămpinenu de la l. 1800, când fără de a fi și vameșii de față, după pilda saftienilor, găseșce cu cale a plăti sudiții doi banı la peile de capră: însă pentru acéstă anafora mă adevėrii că tot atunci iarășii prin cercetarea rėposatului vornic și a dumnealui Polcovniculuĩ Manu, cu vameșii față s'aũ anerisit. Mai vėđui și altă anafora a dumnealui biv. vel log. Isaac Ralet făcută din luminată porunca Înălțimei tale la trecuta lună a lui Septembrie 14, în dosul altei jálbi a jăluitorilor, când n'aũ arētat jăluitorii de acéstă anafora a rėposatului vorniculuĩ Cămpinenu, și după cuprinderea tarifei și după cele-l-alte judecăți, găseșce cu cale ca să plătească jăluitorii la peile de capră, trei la sută; nu-ı ajută pe jăluitori nicı cuvēntul, ce đice, că din vechime numai doi banı s'aũ plătit antėiũ, că atunci fiind fost pieile eftine pėte să fi venit trei la sută acei doi banı la o piele, și al doilea, că și de s'aũ trecut de vameși cu nebăgare de sémă a nu lua trei la sută, aũ fost pagubalor și folosul jăluitorilor, fiind-că tarifa este ne schimbată din vechime; ci fiind-că jăluitorii cer de la Măria ta a se da hotărire, să nu mai facă pricinı și gálceveri cu vameșii, arēt Înălțimei tale curgerea pricinei și dreptatea în ce chip mi s'aũ părut că este, iară hotărirea desăvărșită rămâne a se face de către Înălțimea ta.—1804 Ianuar. 18.

Vel Logofėt.

Anaforaoa în dosul jălbeî a 28 negustorî din ţinutul Braşovului pentru pieile de capră ce le ia vameşii trei la sută.

Iw Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

De vreme ce pieile de capră verđi nu sunt numite în tarifă, bine ia vameşii vamă, trei la sută, şi dréptă este anaforaoa ce le face dumnealui vel ban epistatul logofeţiilor mari, pe care o şi întărim Domnia mea, şi poruncim cu hotărîro, aşa să plătéască negreşit sudiţiî, vama acestor feliu de piei, ad. la sută trei.—1804 Febr. 14.

Cod. XXXXVI fila 261.

Anaforaoa în dosul jălbeî vameşilor oborului, a li se plăti din baniî vameş tal. 747.

Iw Constantin Alexandru Voevod

Dumneata vel post. am văđut Domnia Mea arătarea ce ne faceţi prin această anafora, pentru care poruncim, ca din baniî vămilor, să se plătéască jăluiitorilor aceştî talerî 747; însă fiind-că din baniî vămilor sunt patru sferturi luaţi, din sferturile viitoare să li se plătéască aceştî bani.—1804 Febr. 18.

Prea Înălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieî Tale, am cercetat şi pentru peile vitelor ce s'aũ tăiat în câtă vreme aũ fost scaunile asupra portarului Costache Caliarh. adică dela 4 ale lui April şi pâ-ă la sfârşitul lui Maiu, să face vama tal. 359 şi pentru pieile vitelor ce s'aũ tăiat în câtă vreme aũ fost scaunile asupra paharnicului Manolache, adică dela Iunie întoiu şi până la 20 ale lui August lét. 1803, se face vama tal. 388 şi bani 40, care se adună peste total. 747 bani 40; iară de când s'aũ luat scaunele asupra măcelarilor încóce, însuşî jăluiitorii arătară, că şi-aũ luat vama dela măcelari, şi după luminata poruncă arăt, şi cum va fi porunca Înălţimeî tale.—1804 Ianuar. 28.

Vel Post.

Cod. XXXX, fila 27a.

Fila 68 cod. 37. Porunca ce s'a făcut la jalba lui Atanasie Atanasiu, vameşul Craioveî. «Fiind-că husmetul acesta al vămilor (după obiceiu vameşul de Craiova da 3000 talerî pe an la caimacan) este curgător pe an întreg, trebuie dar şi se cuvine ca şi havaetul acesta să se ia cu analoghie pe lunile şi đilele ce aũ căimăcniit fieş-carele din boierii caimacani pe acest an». 1804 Martie 17.

N.-B. Vameşul Atanasiu s'a jăluit că aŭ dat cei 3000 taleri caimacamului Samurcaş şi acum noul caimacam 'i mai cere încă odată acest havaet.

Iă Constandin Alexandru Ipsilant Voevod.

La acéstă anafora a D-lui biv. vel. Ban Epistatul logofeşiiilor mari, ne rămăind odihniţi Teohar, vameşul Focşanilor, s'a 'i infăţişat şi la Divan înaintea Domniei mele, prin Vechil Costi Polcovnic cu Teodorache post. Vechil din partea locuitorilor părţii locului, şi a celor ce obişnuesc a face rachiuri cu velniţe acolo, unde cetindu-se cuprinderea catalogului întru auşul nimitului, Costi, la întrebările ce-î făcuî, vedum că nici o sciinţă diu felul ce se cuprind în ponturile vămilor nu are, ei ca un practos la întrebările ce-î făcuî la ale vamei, făr de socotélă şi făr de a sci ce cere, s'a 'i pornit de a supëra odihna oamenilor împotriva a inşei ponturilor şi a catalogului vămii, cu care aŭ cumpërat, îndrăsnindu-se încă de a eşi şi înaintea Domniei mele la Divan; pentru care de faţă fiind cuoscut după ponturile vamei, care sunt cu tótă înţelegerea şi curată desluşire, că cererea 'i este fără de cale, ca pe un nevrednic de a fi vameş, hotărîm, nu numai să fie lipsit din tréba vamei, şi în locul lui să se orănduiască altul, ci încă să plătósca şi tótă cheltuiala; de care poruncim, ca prin marafetul D-lor Ispravnicilor ai judeţului să se pue hotărîrea acésta în faptă şi să faceţi şi cuviinciósa împlinire de droptă cheltuială jăluitoilor, căroro le dăm acéstă Domnescă a noastră întărîre, ca după cuprinderea ponturilor vamei ce mai jos se areată pe larg, să nu fie supëraţi împotriva.—1804 Iunie 15.

Prea Înălţate Dómne,

Tănase ce a fost ceauş de Focşani, şi Ivan de la satul Coteşti sud Slam-Râmnic vechilii şi altor locuitori ai părţii locului, cari obişnuesc de fac rachiú cu velniţe în délurile cu viile, prin jalba ce aŭ dat Măriei Tale pentru vameşii Focşanilor, dic că numitul vameş împotriva ponturilor şi a catalogului Domnesc şi obiceiului ce s'a urmat, caută a-î supëra de vamă prin deal şi pe la casele lor, pentru rachiul ce-l vînd la negustori; în dosul cărei jălbî li se porunceşte de către Înălţimea Ta, ca să cerceteze jalba vedënd şi ponturile vămilor, şi să arët Înălţimei Tale; şi aici înténplându-se venind şi Teohare vameşul Focşanilor, prin care dice, că jăluitorii nu se supun a plăti vama rachiului după ponturi şi catalog, i-am înfăţoşat dar pe aniândouë părţile înaintea mea, şi făcënd cercetare, diseră jăluitorii, că rachiul ce-l lucröză cu cazane din vin şi din tescovină, obiceiul lor este că de la cel ce rădică rachiul din deal şi-l duce la vale prin judeţe, sa 'i trece peste hotar, de-î cumpërat saŭ făcut de ei, plăteşte vama pe loc, iar vîndătorii ce nu pogîr,

rachiul la vale nu se supără, iar când rachiul se aduce pentru București de cumpărător sau de însuși acela ce l'a făcut, nu se supără de vameș. nici vinătorul nici cumpărătorul; împotriva vameșul ține, ca de la rachiul ce duce în alte părți și prin județe, nu are nici o pricină fiind-că își ia vama de la acel ce rădică din deal și pogoră la vale. Iar de la rachiul ce vine pentru București fiind că de la cumpărătorul ce-l rădică nu poate lua vamă, cere dar ca să plătească vinătorul vamă, cu cuvânt că așa ar fi scriind în catalogul vămii, la slova *Rădică*. Am cercetat dar catalogul vamei și veduți scriind chiar așa : «dar pentru rachiul de țară ce se vinde prin târgurile de prin județe, hotărîre s'a fost făcut, că vama să se iae de unde se rădică, și luând cărțuție, ori unde-l va duce, de vamă să nu se supere, iar locuitorii prin sate, nici pentru rachiul ce-l cheltuesc și nici pentru rachiul ce-l vind să nu fie superați de vamă, că vama să și-o caute de la cumpărătorul ce ridică rachiul, urmându-se după pontul al 48-lea». Am căutat și acel catalog de ponturi și veduți scriind chiar așa : Pentru rachiul ce-l fac locuitorii pe la casele lor, și pe la vii de livezi de pomi, și din țescovina și din drojdiile de vin, vameșii să nu aibă voie a âmbra prin sate pe la casele locuitorilor să ceară vamă ; iar vindându-l la negustori, să plătească negustorul vamă acolo de unde-l ridică, și luând țescherea, la ori-ce, țerg îl va duce, de vamă să nu se supere, afară numai pentru rachiul ce se aduce pentru poliția Bucureștilor, la acela să nu se amestece vameșii de afară, ci să se vămuiască de vameșii Bucureștilor, iar când chiar stăpânul rachiului, fără a se face vințare, va vrea să-l ducă la târgurile de la vale, să plătească și el vamă de unde-l ridică, și unde-l va vinde să nu se supere ; iar ducându-l peste București, acolo nu are să dea nimic, și vama o plătește la București. După care vameșul ține, că el cere vama după copriinderea catalogului, care ține : pentru rachiul ce aduce în București ca să se vămuiască de vameșii Bucureștilor, și numai de la cel ce va vinde cu ridicata, să le ia deciuială, iar cei ce-l vor vinde Bucureștenii, adus de ei prin prăvălii, să dea vamă de vadră, trei-șeci bani, urmându-se după pontul al 49 : că acestea s'ai țis vameșului, că nu are cuvânt nici este în mâna lui să schimbe urmarea catalogului și a ponturilor ca să urmeze rînduiala ce este întocmită pentru București la județ, și cea care este pentru județ să nu o păzescă, și răspunse, că jăluitoarii nu fac rachiul numai din bucatele lor, ci cumpără și de la alții vinuri, și apoi deacă vind rachiul pe loc la cel ce aduce pentru București, lui nu-i dau nimic, și la acesta dar nu are cuvânt, că ponturile ține curat, că la rachiul ce vine pentru București să nu iae vameșii de afară vamă, nici de la vințatori, nici de la cumpărători, neamestecându-se întru nimic la acel rachiul, fiind-că vama aceea ce e rînduită a o lua la București, am cercetat și prin alți vameși vechi, ce-au stătit atât la acest județ, cât și la alte județe să iae pliroforie cum s'a urmat obiceiul și pe lângă alții, dau măr-

turie și un Manole Constantin ceauș, ce a fost vameș la Focșani în câți-va ani aci de rînd, și Hristodor ceaușul spătăresc, ce a fost vameș în Buzău mulți ani, și prin cuvînt și în scris, că nu numai locuitorii pămîntenii de la acel județ, ci și din alte județe, cum și de aici din Bucureșci, în toți anii obișnuesc de merg negustorii și fac rachiuri multe la velnițe în județul Focșanilor din vin, și orî de-l vînd pe loc, sau de-l ridică pentru Bucureșci, de la acel rachiū nu ia vamă la județ, ci la Bucureșci, iar cel ce duce la alte părți măcar al sōi, măcar cumpărat, plătește vama acel ce ridică. Deci atît după copriinderea ponturilor catalogului Doimnesc, care a ă curată înțelegere. căt și după priloforia luată de la alți vameși vechi, că s'a urmat obiceiul unit cu ponturile, găsesc cu cale, că jăluitarii să aibă pace de acéstă cerere a vameșului, ce este cu totul impotrivitoare ponturilor, care ponturi cu deslușire curată și cu destulă înțelegere, pe larg, aū copriindere a se lua vamă de la tot rachiul și nu pierde, orânduind anume de unde să se iae, și după acéstă întocmire urmēză tōte vămile țerei cu liniștire sciindu-și fie-care a sa datorie, iar numai acest vameș ca un apractos și cu totul neînțelegătoriu catalogului Doimnesc și ponturilor cu care a cumpărat, pentru că face smăcinări și turbură odihna ómenilor cu cereri impotrivitoare, cu cale ar fi fost să plătescă și cheltuiala jăluitarilor, pentru care arēt Inălțimeii Tale. —Iar hotărîrea... i proci. — 1804. Iunie 5.

Constandin Ghica vel Logf.

Cod. L, fila 222.

Iă Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar. Zemle Vlahiscoe.

Cetinduse inaintea Domniei Mele acéstă anafora ce-ne face dumnélui biv-vel Ban Epistatul logofețiilor mari, s'aū arētat din porunca nóstră și dumnclui clucerului Ioan Hagi Moscu cumpărătoriu vămilor de estimp, că de are a ăice ceva impotrivă din partea vămilor, să arēte; și aū dat răspuns, că nu are nici un cuvēt de impotrivire, după care Domnia mea nu m'am grăbit iarăși a da întărire, ci am lăsat vreme de îngăduială, ca în soroc de zile 60 al apelațiilor de se va arēta cu vre-o nemulțămire, să se cerceteze, și trecēnd de la anafora, până acum, t'rei luni, mi-a arētat. Deci de vreme ce sorocu apelației aū trecut, și anafora acēsta o găsım cu cale urmată, întărim dară și domnia mea și poruncim, ca după cum se cuprinde mai jos întocmai să se urmeze. — 1804 Maiū 5.

Prea Inălțate Dómne,

După luminată porunca Inălțimeii Tale ce mi s'aū dat, ca să vēđ jalba rufetului cojocarilor din Craiova, se vēđu și înșciințarea divanului Craiovei, cum

și anaforaoa dumnealui biv-v. logo. Isaac Ralet pentru vama peilor de miel ce taie măcelariii la scaunele din Craiova, și de la măcelari le cumpără cojocarii Craiovei, cum-că după ce măcelariii platesc o vamă, apoi și pe cojocarii îi apucă a plăti altă vamă tot pentru aceluși pei, și cum-că cojocarii n'aū avut acest fel de obicei, arătând și un sinet vechiū domnesc al răposatului Domn al doilea Grigore Vodă Ghica, pentru apărarea cojocarilor de a nu plăti acel fel de vamă, apoi se vădu și cuprinderea catalogului și a ponturilor vamei, cum și îndreptarea ce s'aī făcut prin hotărîrea Măriei sale în anul trecut pentru vama peilor ce cumpără tabaciū din București, și cele cu cale se arēt Măriei tale; urmând luminatei Măriei tale porunci, am vădu că toată jalba cojocarilor este a nu se plăti vamă pe peile ce cumpără de la măcelari, cu cuvēt că vama este plătită de măcelari, și că obiceiū altă-dată n'aū avut a plăti, nici aū fost superați; am vădu și înșciințarea divanului Craiovei de la Decembre 7, prin care arētă, că vădu că scrie la catalog, hârșiile ce obișnuesc și strîng de la turme ișlicarii și cojocarii groși asupra fătatului oilor, unde le va duce să le lucreze, să plătescă vama de o hârșie 6 bani, și supt acest condei scrie: «iură la peile de mel albe și negre ce cumpără și se negustoresc cojocarii groși de le fac căciulī, blane și cojoace, să aibă a plăti acel cojocar gros cumpărătorul, de una, trei bani»; la aceasta cere divanul Craiovei cum să urmeze? ad. la acele pei ce le vînd măcelariii și plătesc vamă, să plătescă și cumpărătorii cojocari, sau nu? iară dumnolui biv. vel. log. dice, că după această cuprindere a catalogului, se înțelege, că sunt două vămī la o vîndare. Am vădu iarăși la catalog și hotărîrea ce este făcută la vama peilor ce cumpără tabaciū, prin care se cuprinde întru acest chip, ad. câte dintr'acele pei cumpără de pe afară de prin tîrguri și plătesc vama vîndătorii, acolo să se ia acea teschere de plata vamei, și ei aducēndu-le aci în București, să nu se supere de vameșiū tîrgului de aici, fiind că nu suferă Măria ta de două ori a se plăti, iară cānd le vînd tăbăcarii lucrute, nu aū a se supera întru nimic, fiind că are a li se pune și lor nart. Chibzuindu-le dar toate acestea cu de amăruntul și luānd de sēma cuvētului din catalog, unde dice pentru aceste piei de miel albe sau negre ce este pus sub cuvētul hîrșiilor, care strîng cojocarii și ișlicarii de peste cāmp la fătaciunea oilor, fără de vamă, plătită de vîndătorii, și se îndatoresc cumpărătorii cojocari și ișlicari a da vamă; nu rēmāne īndoială, că doară vorba «peilor de mel» nu este pentru altele, ci chiar pentru acele ce le cumpără de afară fără de vamă, și atāt după acēsta, cāt și după urmarea peilor ce cumpără tabaciū, dreptatea mi se pare întru acest chip, adică câte dintr'aceleași pei de miel albe sau negre vor cumpăra cojocarii Craiovei de la măcelariii din Craiova, tăiate la scaunele de acolo, fiind că la acelea măcelariii plătesc vamă, cojocarii luāndu-le și făcēndu-le căciulī și cojoace, pentru acele piei cumpărate de la măcelari, de vamă să nu se

supere, iară când și cojocarii le vor vinde iarăși pei ne lucrate, atunci să plătească și ei vamă ca niște vîndători, cum și cele ce vor aduce de afară și nu vor avea dovadă că au plătit vîndătorii vama, la acelea să plătescă cojocarii vamă, iară fiind vama plătită de vîndători, cojocarii să nu se supere a da altă vamă, de care în ce chip mi s'au părut a fi cu cale, arăt Măriei tale.—*iară hotărîrea...* 1804, Ianurie 28.

Vel Logf. Constandin Ghica.

Cod. L. fila 98.

Iw Costantin Alexandru Ipsilant Voevod

După pliroforia ce ne dă dumnealui vel agă printr'acéstă anafora, poftim dară să se facă de acum înainte scădămîntul brutarilor de ce dramuri, ad. din o sută dramuri ce vindeaă până acum la o para, acum să vîndă po dramuri nouă-șeci la para.—1804 Iunie 26.

Prea Înălțate Dómne,

După luminată porunca Înălțimei tale, cercetând cum se politefseșce vîndarea grăului, după pliroforia ce-mi dete vameșul oborului tîrgului de afară, cum și după probele ce-mi aduce orînduitul zapciui al Agiei tot-déuna de la tóte tîrgurile ce se fac la obor, mă adeveriî că brutarii politiei cumpără grău de pe la locuitorii cei cari aduc grău la tîrg de vîndare, chila po tal. 16 și se sue până la tal. 24 și bani 45, de care și nu lipsim, după poruncă, a înștiința Măriei tale.—1804 Iunie 25.

Vel Agă Grigorie Ghica

Cod. L. fila 179.

Iw Constantin Ate Alexandru Ipsilante Voevod

Cu cale fiind anaforoa aceasta, poruncim Domnia Mea dumitale Caimacamule al Craiovei și boerilor Divanului Domniei mele de acolo, să faceți urmare după cum se cuprinde mai jos prin Mumbașirul cel orînduit.—1804 Iunie 2.

Prea Înălțate Dómne,

După luminata poruncă Înălțimei Tale, ce mi se dă la acéstă jalbă, urmînd, am luat séma cererei ce fac vameșii Craiovei, și după anaforoa ce am făcut Măriei tale mai înainte, la jalba din partea negustorului, stăpînul mărfei, s'au orînduit și Mumbașir ca de față cu vechilul din partea vameșilor Craiovei, să se cerceteze la Județul Oltului, unde s'a întîmplat pricina, pentru-că dintr'o teșcherea a vameșului schelei s'au dovedit, cum că marfa aceea venea

pentru Craiova, și deschiderea mărfii la Slatina s'a făcut cu viclenie ca să păgubescă pe vameșii Craiovei de dreptul lor, și de nu se vor putea învoi și a se mulțami cu izbrănire de acolo, să vie la luminatul divan a Măriei tale, și acum jăluitoarii dic, că negustorii stăpânii mărfii se află la Craiova încărcăți cu tréba untului, de unde nu póte lipsi, și de cercetarea ce s'a făcut la județul Oltului n'a rămas mulțamiți, cerénd a se cerceta la Craiova. Decí cu tóte că nu este cu putință de a merge de la județele do din cócede Olt la Craiova, dară fiind că este trebuință de a se cerceta și negustorul, stăpânul mărfii, carele se află în Craiova, de unde nu póte lipsi, și de la Slatina până la Craiova suut numai opt ceasuri, unde pot vameșii Slatinei cu înlesnire de a merge, iar de la Slatina până aci la Bucuresci este cale tréi-đeci de ciasuri, găsesc cu cale să fie luminată porunca Înălțimei tale ca Mum-Basirul ce este orânduit cu alegerea Ispravnicilor de la Olt, să-l ducă și la Dumnealui Cainacamul Craiovei orí pe vameșul Slatinei, saú pe Vechilul saú, ca sa se facă cercetarea pricinei și acolo de față cu toții și când nu se vor învoi de a rămâne odihniți cu cercetarea și alegerea ce va face și Dumnelui Cainacamul, să-í aducă la luminat Divanul Măriei tale, însă întrú acéstă vreme a lucrului cu tóte că sunt porunci cu Mum-Basir de a nu trage pe ipotesiar prin judecăți, dar vameșii nu a í loc de câmp, încă la acéstă vreme mai buuă înlesnire aú, căci alișverișurile contenează, de aceea în ce chip mi s'a părut a fi cu cale, arét Înălțimei tale și rămâne la luminata Mariei tale poruncă.— 1804, Ianuarie 30.

vel Logofăt Costache Ghica.

Cod. XXXXVI, fila 402.

Iw Constandin Alexandru Ipsilante, Voevod

Credincios boerule al Domniei Mele, Dumnéta Biv-Vel Bane Epistatule al Spătăriei, primind acest Domnescul nostru pitac, să daí strajnică poruncă la toți Căpitaniii de pe la marginile Bucureșcilor, ca pentru câți negustori de cară și căruțe și butóie vor veui de afară, să nu 'í slobódă a intra în Bucuresci până nu vor căuta ómenii ce sunt orânduiți de vameșii Carvasralei pe la margini, că să nu aibă nescari-vaș marfă tăinuită și să o cacirdisască de vamă. *tolco pisah gpd.*—1806 Februarie 1.

Cod. XXXXIX, fila 242.

Milostiv Bojio Iw Const. Alex. Ipsilant Voevod gosporar. Zemle Vlahiscoe.

Dumneavóstră Ispravnicilor ot sud. Ialomița, sănătate; vă facem în șcire, că la Donnica Mea aú dat jalbă cumpărătorii vămii acestui județ, cum că tot alișverișul vinđerilor se f ce prin sate vinđénd locuitorii cele ce aú de vên-

đare la negustorii turci, și negustorii turci sunt impotrivă-le a le plăti vama ce sunt datorii după coprinderea ponturilor, cum și locuitorii se apără cu coprinderea ponturilor vămii, care đice că vama să o plătescă cumpărătorii negustorii, și cu acest mijloc ei se păgubesc de dreptul vamei, ce li s'î cuvine a lua și cer porunca Domnii Mele de indreptare. Dec'i fiind-că vama este huzinet al Căm'irii Domneșci, la care și prin ponturile vamei sunteți dumneavóstră îndatoriți a da tot felul mână de ajutor vameșilor și a le implni dela ce'i ce se impotrivesc, cum și negustorii turci au să se îndatorască și să împlinescă vama prin zabitul județului, că pentru aceea este orânduit zabit cu neferi și cu lófă indestulată, iar când zabitul cu neferii lui nu urmózá datoriei slujbei sale, dumnévóstră sunteți îndatorați a ieșciința Domnii Mele, că de este din nevrednicia lui, să se schimbe a se pune altul, și acésta ne urmându-o este cusur al dumnévóstră, că nu vó urmați datoria ce aveți, pentru care strajnic vó poruncim, ca prin zabitul județului să împliniți negreșit dreptul vămii dela cine va avea a lua, căci mai viindu-ne vameși cu jalbă, că din nesiliința ce faceți nu li se împlinește dreptul, să șciți că pe inșivó vó vom îndatora la plată, și pricinuirii de indreptare nu vor fi primite; așiderea și pentru locuitorii vinđătorii, care după cuprinderea ponturilor n'au să fie supórați la plată de vamă pentru cele ce vind prin sate la negustorii dară și pe ei să-î îndatorați a aréta la vameși or'i ceea-ce va vinde la negustorii, cu numele negustorului și cu lucrul ce au vindut ca să șcie și vameși ce s'î ceară și de la cine, iar să nu tainuiască, că dovedindu-se în urmă se va pedepsi, *ii saam receh gpd.*—1806 Maii 9.

Cod. XLIX. fila 251.

Anexele Cap. XXXVI (vol. VIII)

Am aretat in acest Cap. al Vol. VIII, (pag. 655) câte decisiunii întempina comerțul român din cauza *sudișilor* străini, protegiați in paguba negușitorilor pământeni. Câte un ispravnic mai bine inspirat se incumeta, une-or'i, a impedita pe sudiți să facă comerț cu mărunțișul, ceea ce era un drept exclusiv al pământenilor, or'i că lua patentele de sudeție din mânilor sudișilor cari făceau asemenea comerț, or'i cumpărau proprietăți imobile. Din nenorocire, aseitatea vremurii erau revocate neintârđiat prin intervențiunea Consulilor.

Iată unele acte de acéstă natură :

*Cătră Cinstita Aghenție a chesaro crăești Curți
De la Logofetia mare a principatului Valachiei :*

S'au primit cu cinste și cu prietenie răspunsul cinstitei Aghenții pentru sudiții de la Craiova, de împreună și cu deosebita Carte de poruncă scrisă

către dênșii, și cât pentru cererea ce face cinstita Aghenție, de a se porunci slujbașilor și dregătorilor Domnești din partea locului, a nu fi sudiții bântuiți în chipuri și cu mijloce împotrivoțore; de acêsta să fie cinstita Aghenție bine înscințată, că Măria sa pré Înălțatul nostru Domn, Principul Valahiei, după cum până acum așa și de aici înainte va da poruncile Mărei sale după pofțitorea cerere a cinstitei Aghenții, fiind-că după cum s'aũ mai și arêtat cinstitei Aghenții, Măria Sa cu nici un fel de chip nu voesce a da pricină de mâhnire, trebue însă și sudiții să urmeze aceea ce însăși și cinstita Aghenție o ȃce și o arêtă, că n'aũ voiș a vinde cu dramurile și cu mărunțișul Băcănii și alte ca de aceste de ale mândărri și brăturii ce sunt supuse la nart, în vreme ce acest fel de lucruri ce metahirisesc ei, nu sunt aduse din țera Nemească, nici din Europa, ci aceste sunt lucruri de țera Turcêscă, ce nu sunt slobode a le vinde cu mărunțușul, făr' de numai cu rădicată, iară vni ȃarea cu mărunțișul la acest fel de lucruri din țerile Turceșci, care iaste supuse la Nart — este numai a Raielor Turceșci. — Când dar împotriva acêsta vor fi următorii vre-unii din sudiții, a face ad: alișveriș cu mărunțișul la acest fel de lucruri, care este al Raielor Turceșci, ce pôte alta a-i socoti dregătorii Domnești când îi găsesc vîndênd, de cât că sunt Raiale, și ca pe nisce Raiale din Isnafu politiei aceia, să-i silêscă a fi următorii Nizamului și Nartului; dregătorii urmêză a da Nizamul acela ce pentru tôte Raialele este poruncit. De acea dară avem cinste, din porunca Mărei Sale Principului, a rêsponde cinstitei Aghenții, spre a o face acêsta bine cunoscută și șciută sudiților, ca nu din ne înțelegerea și din ne urmarea lor, să se dea pricină de vre-o mâhnire, precum nu poftesce Măria Sa.—Decemvre 30, 1802.

Iw Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

După pliroforia ce ne dă Dumnôlul vel Vornic al politiei prin acêstă anafora, poruncim D-vôstră Ispravnicilor ca pe mai jos numiții Ión și Toma sudiții, să nu-i mai supêrați de acum înainte, ci să fie în pace, dânduli-se înapoi și patentele ce li s'aũ luat — 1804 August 9.

Prea Înălțate Dómne,

Ión Șuștecul și Toma Băncilă sudiți chesaricesci, ce se află cu locuința în sud Saac, aũ jăluit Înălțimei Tale că le este alișverișul aici în țeră cu marfă de brașovenie, și D-lor Ispravnicii le-aũ luat patentele și i-aũ închis ca să plătêscă bir, luându le și câte tal. 3 de om, se rógă că de nu sunt primiți a fi sudiți cu familiile lor aici, să li să dêe patentele cum și acei câte 3 taleri și să se ducă înlăuntrul, într'a căroră jalbă mi se poruncesce ca să cer cetez și să arêt Înălțimei Tale prin anafora. Veți sci Înălțimea Ta, că la cer

cetarea comisiei li se pusesse soroc de 40 de zile să se rădăce și să se ducă în lăuntru, acum după cercetarea ce le-am făcut mă adevărită că s'au embo-disit de către Dumnólor Boerii ispravnicii de nu au putut să-și facă gătirea lor a se duce înăuntru fiind-că Ți-au avut la poprólă, și deosebit mă plioforisiu că aici în țără nu au casă, ci nisce bordee, soțiile lor sunt iarăși unгурóice, acaretarii saii alt-ceva nu au de cât câte un cal de 'și cară marfa din Brașov, și câte o vacă pentru hrana caselor lor, oii nu stau la un loc, ci âmbă prin târguri și bălciuri cu marfă de brașovenie, fiind parte negustoréscă, și vędându-ı că au mare protimie de a se duce înapoi, eu pré plecata sluga Inălțimei Tale nu Ți-am lăsat că nu sunt cu vre-o pagubă țării la alișverisul lor, și ca acest fel de negustori sunt și alții, și de va fi buna-voința Inălțimei Tale după acea făgăduială ce le-am dat, să fie luminată porunca Inălțimei Tale către dumnólor boerii ispravnicii a nu-ı măi supăra de acum înainte și să le deă și patentele ce le-au luat. Iar hotărîrea ..—1804, August 7.

Vel Vornic.

Și nu numai contra sudiilor avea să se apere negoțul român, ci și de administrațiunea proprie a țerei, administrațiune jacășă, care rechiziționa după plac. Până și a bruma de óste ce avé în țără rechiziționa cu de la sine putere pe țeranul comerciant, cum probéză și actul următor :

Iw Constantin Alexandru Ipsilante Vvl

Cinstite și credincios boeriule al Domniei Mele dumnóta vel Postelnice fiind-că am luat Domnia Mea însciunțare, cum că împotriva poruncilor ce într'adins au fost date pentru aceste de a nu eși alică nimene din Neferi și Arnăuți înaintea carelor cu lemne de foc și cu altele ce aduc locuitorii de vîndare pentru trebuința politiei, iarăși se îndrăsnesc Arnăuți și Neferi de es afară și fac zapt carele cu lemne de foc și cu alte trebăinciose ce aduc de vîndare locuitorii, trăgându-le încóce și încolo, de nu póte norodul să apuce și să cumpere, iată dară măi întéiu la ale nóstre Ogeacuri Tufeksi-Bașa și Deli-Bașa și la cei-l'alți zabiți, cu mare străznicie am poruncit de a nu se cuteza la o urmare ca acésta, dar și dumitale 'ți poruncim ca să aréți de obște porunca acésta la dumnólor boerii, ca și dumnólor să dea Nizam Arnăuților și ómenilor dumnólor a nu se cuteza să iasă înaintea locuitorilor de a Ți trage încóce și încolo, căci poruncă să aveți dată orı carele se va prinde verı a cui om ar fi făr' de osebite să-l adură la Dumnésca noastră curte spre a se pedepsi *tolico pisah gopd* —1803, Octomvre 1.

În Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumnéta vel Postelnice fiind-că pentru pandurii ce sunt rânduiți din porunca Domniei Mele de locuesc prin mahalale, ne-am înscințat cum că eșind afară la marginea Bucurescilor unde sunt semănături de porumburî ale orașenilor și ale altor locuitorî de afară, de le fac stricăciune și pagubă atât pe ascuns cât și pe față prin silnicii, încercându-se cu porumb luat de prin numitele țerini ale locuitorilor și alucându-l aici de 'l mănâncă și 'l vînd, poruncim dură să-î aducî față înaintea dumatule pe toți zabiții acelor pandurî, căroro pe lângă arătarea ce le vei face de acéști netrebnică urmare a ómenilor lor, să le dați a înțelege, căci ca niște pandurî ce sunt ómenii noștrii, nu numai nu se cade să facă dal-de acestea, ci încă mai vîrtos sunt datorî ca pe alții ce-î vor vedea făcînd acest fel de hrăpirî și urmări netrebnice cu paguba locuitorilor, să-î poprască și să nu îngădue, căci de acea îi avem Domnia Mea pandurî, ca să fie pentru paza țerii, și nu ca să fie hrăpitorii și păgubitorii locuitorilor; deci să-î îndatorezi dumnéta spre a da negreșit strașnice porunci la tótă obștea pandurilor ca cu totul să se părăsescă de aceste ne'rebnicii și să nu se îndrăsnescă nimeni de acum înainte de a se atinge de țerina cuivaș și a lua măcar un ștulet de porumb sau a bîntui pe cinevaș în vre-un fel de chip, căci avem a orândui osebiți ómenî ai noștri într'adins să păzescă și să privegheze pentru acésta, unde și de se va și găsi vre-unul următor împotriva acéstei porunci, să scie că hotărîre neștrămutată avem spre a osândi pe însuși zabiții cu cea mai strașnică și fără milostivire *pe'lepsă. tolico pisah.*—1805, Decembrie 14.

Fila 281.

BRESLELE

Acte relative la Maimarbașa și brésla intrunită a lemnarilor, zidarilor, tîmplarilor, strungarilor, cărămidarilor și nisiparilor.

Carte de la Domnie la mâna lui Ioniță Vătaful pre carele 'l-am făcut Domnia Mea maimarbaș peste lemnaři, zidari, tîmplari, strungari, cărămidari și nisipari din Bucuresci, ca să aibă în zaptul și șciința lui pe toți dintr'aceste bresle căți lucrăză și se hrănesc cu aceste meșteșugurî în Bucuresci și ca să cunoscă toți de mai mare al lor și de epistat pe mai sus numitul Ioniță Maimarbaș și fiind-că cât se cuvîne pentru slujbele acestea atât ale orînduelilor Nizamului lor, cât și pentru ale obștiei trebuințe ce au de lucrul acestor meșteșugurî, i pentru unile binale împotriva pravililor (*sic*) vătămătore la vecini și pricinuitoare de călcarea ulișilor slobode obștesci, sunt tóte arătate pe larg la hrisovul ce'l au; să aibă dar orânduitul acesta Maimarbaș datorie, ca prin purtarea lui de grijă, tóte acelea câte sunt orânduite prin hrisov să se urmeze și să se pă-

zescă peste totă vremea, să caute și se judece și pricinele ce vor avea breslele acestea între dênșii pentru ale meșteșugurilor după orânduiala hrisovului și fiind-că are a se afla numitul slujind la lucrul Curței gospod, orî când este de trebuință, să aibă dar numitul Maimarbaș acest privileghiū adică : ceaușii lui să ȳ fie apărați de tóte dăjdiile precum aū fost obicinuit. Așisderea să aibă numitul Ioniță Maimarbaș un scutelnic al lui, care era obicinuit de a-l avea Maimarbașa, om fără de pricină, gūsit din strēnūtate. Căruia după cercetarea ce i se va face de la visterie, să i se dea pecetluitul Domnesc la mânia, lui spre a-l avea nedajnic și pururea scutit, pentru ajutorul casei lui. Să scutescă și o cărciumă a lui aici în orașul Bucurescī de fumărit, de căminărit, de vamă, de ortul vă așesc și de tóte altele câte sunt pe alte cărciume. După aceea să se silescă orânduital Maimarbașa întru slujba lui a fi cu osirdie, cât și pentru toți aī breslelor care lucrăză meșteșugurile aceste să nu facă înșelăciunī și pagubă norodului acestuia.—1802, Oct. 28.

Estract din Hrisov. Acéstă epistasiē a lui Maimarbașa, am făcut'o Domnia Mea deosebit «ofichion» imbrăcând pe numitul Maimarbașa cu *caftan*.—Îi dă și 6 scutelnicī dintre pămēntenī cu pecetluitul Domnesc.

ȳ face pentru ostēnlă și lófă, câte tl. 50 pe lună de la Casa rūsurilor ; să aibă încă numitul boerul Domniei Mele Lazar Maimarbaș a pune osirdie și silințe întru slujba acéstă, ca prin îngrijirea sa să se păzescă o bună orânduială a breslelor acestora, că nu numai ei adică să se folosescă, și să se câștige din meșteșugurile lor, ci și norodul să 'și aibă înlesnirea fără de pagube și fără de înșelăciunī întru trebuințele lucrului binalelor, luând séma numitul Maimarbașa și pentru unele binale ce sunt după pravile oprite, adică care astupă și închid lumina vecinului, cum și cele ce ar căuta să coprindă și să strimtozeze ulițele obștei cu întinderea ce fac și altele asemenea vătămătóre, că îndatū să dea șcire la Domnia Mea. Pentru care orânduim Domnia Mea și nizamul mai sus numitelor bresle, prin poruncile ce se coprind mai jos, după hrisóvele Domnesci ce am vėđut a frașilor Domnī și părintelui nostru, și după trebuința ce urmėză acum spre bună orânduială :

1) La fie-care dintre aceste bresle să fie rānduit câte un ceauș și iarăș dintr'acest rufet câte 4 sau 5 fruntași (arī vor fi mesterī mai bunī, mai bētrānī și mai de ispravă, ca cu acei fruntași dimpreună să povățuiască breslele și cu aceia împreună să fie și la prețuirile ce din poruncă se fac. Carī să aibă a se stringe și a veni la «*Longea*» lor în zilele de serbătorī când nu lucrăză, unde are a veni și numitul Maimarbaș de a căuta trebile ce vor fi, care acești ceauși în cât ce vor afla slujind aū a fi nedajnicī, scutiți pe capetele lor, după orânduiala hrisóvelor ce aū fost.

2) Cățī lucrăză și se hrănesc cu acest meșteșug și cu acest alișveris, adică lemnařii, cărāmidariī, nisipariī, și tēmplariī verī dajnicī ver scutelnicī și polușnicī verī *iamaci* după la ogiacurī, verī călărași de pe la lipcanī, verī ómenī

domnesci, toți să aibă a cunoște pe numitul Maimarbașa zabit la ale meșteșuguri'or dându-î supunere și ascultare la orânduiele breslelor și ale meșteșugurilor, care le arătăm mai jos și plătind fie-care lemнар și zidar ajutor la Epitropia podurilor, după cum au plătit și până acum. Din care are a da numitul acei tl. 750 la cutia podurilor ce sunt obicinuiți precum da și până acum, și prisosul este al lui, pentru cheltuelile ce are cu plata de leafă la un logofăt și la 2 ómenî de slujbă. Afară de brésla cărămidarilor, nisiparilor, ce dau la Epitropia podurilor, deciuală din alișverișul ce fac.

3) Câți vin după Dunăre lemнарî și zidarî spre a metahirisi meșteșugurile acestea, aice, să aibă a se aréta numitului Maimarbaș spre a fi șciuți lui, carî și când vor vrea a se duce la patria lor să ia rěvaș de la epistat cum că nu este în pricinî cu cinevaș pentru vre-o vină, și așa cu rěvașul epistatului mergěnd la Spătărie i se va da rěvaș de drum. Dumnělui Maimarbaș să aibă a ține *catastih de toți câți sunt meșteri* cu sciința meșteșugurilor acestora, păměntenî séu străinî, carî sunt slobodî a toemi de sineși binale și a lucra, și pentru a nu se face cinevaș de sine meșter fără de a șci deplin meșteșugul acesta, și luând lucru cuivaș să'l strice saŭ să înșele ca să-î ia banî, de aceea đicem, că afară de meșteri breslelor acestora, pentru care are a ținea numitul Maimarbaș *catastih*, cum și din meșteri ceî cu sciință ce vin de peste Dunăre, alții să nu fie volnicî a face tocmelî, și a lua asupra lor nămeștiî și zidirî, dacă nu șcie meșteșugul, ci să lucreze cu đioa la meșteri, saŭ unde va găsi și să-și ia plata după meșteșugul lui, urmând nartului ce cu socotělá de obște, am dat.

4) Ucenicî să slujască pe la meșterul lor păně va învăța meșteșugul deplin și când va fi să iésă făcěndu-se destoinic, să'l ducă stăpănu-sěu la adunarea lui Maimarbaș cu bėtrăni breslei spre cercetare, și fiind vrednic, să aibă a fi slobod de sineși la lucru meșteșugului ce au învățat, ca și ceî-l-alți meșteri, trecěndu-l Maimarbaș la *catastihul de meșteri*.

5) Pricinile ce se va întěmpla întru aceste rufeturî pentru alișverișul meșteșugului cum și pentru calfe și ucenicî, Maimarbaș dimpreună cu bėtrăni rufetului aceluia, adică de va fi lemнар cu bėtrăni lemнарilor, iar de va fi zidar, cu bėtrăni zidarilor, făcěnd longe (ΛΟΗΨΕ) după obiceiul lor, să le cerceteze și să le judece după obiceiul lor, și care va fi vinovat și vrednic de certare, are voie a'l înșelepti Maimarbaș după obiceiul lor, la care acésta longe datorî să fie câți sunt din isnafurile acestea a se supune și a veni când se va chiama cu ciaușul lor, măcar ver din ce breslă ar fi; iar care se va aréta cu nesupunere, are voie Maimarbaș să-l aréte Domnieî Mele, ca să se lipsescă din isnaful acesta.

6) Să aibă însă și numitul Maimarbaș a păzi întru tóte dreptatea și buna orinduělă isnafurilor acestora la ale meșteșugului și alișverișelor atât în partea fieș-căruia, cât și de obște și să se ferescă de orî-ce cusur și urmare

împotriva. Decî, acest hrisov poruncim Domnia Mea să se citească întru auzful tuturor isnafurilor acestora la longea lor, ca să fie şcint fie-căruia nizamul ce am dat Domnia Mea spre a-l urma cu toţii, care şi pentru ca să se păzescă acum şi tot-d'auna nestrămutat, l'am întărit şi cu Domnăscă noastră iscălitură şi pecete, scriindu-se aice în oraşul Domniei Mele, Bucurescii, la lét 1803, Ghen. 2 de Kiriţă Dascăful Slavonesc.

— Lazăr Maimarbaşa, peste dulgheri şi zidari se jălucesce la Domnitor, că dulgherii şi zidarii cari sunt iamacî pe la hogeaguri nu se supun a plăti banii cutiei «cari sunt pentru ajutorul podurilor, după cum plătesc şi cei-l-aşî meşteri zidari şi dulgheri. Deosebit de acésta nu se supun a plăti banii care sunt pentru tóto breslele: ajutorul ostaşilor, dicînd că sunt iamacî şi ei au stăpênî cari aréat pe Tufecci Başa şi pe Doli Başa şi pe Buluc-Başa....»

Domnitorul la 27 Noembrie 1803, poruncesce lui vel Spatar şi lui vel Aga şi lui vel Cămăraş, pentru breslaşii iamacî pe la hogeaguri, ca toţi aceştî breslaşi să fie îndatoriţi a plăti, atît ajutorul podurilor după orânduia lahrisovului, cât şi banii ajutorului cheltuielilor ostăşesci.

Fila 13 Cod. 87.

Bresla Tabacilor

(Suplîm. la Volum. VIII pag. 656)

Poruncă în dosul jalbei tabacilor.

Io Costandin Alexandru Ipsilant vd. gpd.

Fiind-că s'au înfăişat jăluitorii tabaci înaintea Domniei Mele, unde după cercetarea ce s'a făcut s'au dat în cele de pe urmă hotărîrea noastră, ca pentru peile ce cumpără afară de prin tîrguri, pentru care plătesc vîndătorii vama acolo, să iae tabaciî la mânele lor acea teşcherea de plata vămii, şi aducînd peile aicea, să nu se supere pentru vamă de către vameşii tîrgului de aici, fiind-că s'au plătit odată vamă pentru dînosele aicea, şi nu suferim Domnia Mea a se plăti de două ori; iară pentru cele ce cumpără de prin sate, fiind-că pentru acelea nu s'au plătit vamă şi urmază a le avea şi ei cumpărate cu preţ mai eftin, căci într'un chip se vînd prin tîrguri de către vîndătorii ce plătesc vamă, şi într'alt chip se vînd prin sate de către vîndătorii ce nu plătesc vamă. Pentru acelea s'au dis, că au a plăti vamă când le aduc aici, fiind-că vîndătorii nu au plătit vre-o vamă afară, iară când tabaciî le vînd lucrăte şi unele şi alte'e, s'au hotărît de Domnia Mea a nu plăti ei vama, precum nici pentru peile ce cumpără de la măcelari, fiind-că plătesc măcelarii vama, dar să fie şi ei îndatoriţi a vinde după nartul ce li se va pune; decî am dat la mânele lor acésta Domnăscă noastră poruncă a o avea drept sinet, ca să fie

nesupărați de vamă când vind orî-ce fel de pele, după hotărîrea ce s'aũ făcut, și să urmeze vîndêrile lor a le face după Nartul ce li se va da. — 1802 Decemvre 27.

Cod. XLIX Fila 15

vel Logf.

Anaforoa în dosul jalbei tabacilor din 1803, Iulie 26 pentru scumpie.

La 1797 aũ fost apărată scumpia de vamă de Alex. Ipsilant, cu sinet Domnesc din 1797, Ghenarie 14. Dă a'uncî a fost scutită de vamă «a tôte ponturile vămêi» numai când se va vinde pe la târgurî să plătescă vamă. «Decî și rînsa și sovârful cum și frunza de măr urmêză a avea tot acêstă rînduolă în vreme ce este pentru al lor meșteșug, pentru că după coprinderea ponturilor ș a catalogulî, lucrurile ce nu sunt numite și rînduite de a lua vamă care sunt ale pămêntulî țêrii, acele nu aũ vamă. — 1803, Iuliu 16.

Cod. XLV, Fila 375 (verso).

*Iũ Const. Alexandru Ipsilante Voevod și gospodar Zemli
Vlahiscoe*

S'aũ citit înaintea Domniei Mele anaforoa ce ne face Dumnêlor cinstiți și credincioși boeri veliți ai Domniei Mele, prin care ne arêtă vrednicia și slujba fără de cusur cu care s'aũ purtat Lazăr proin Polcovnic, în cât aũ fost epistat de Maimarbașa, care-le întrebat fiind de Domnia Mea, să ne arête în adevêr care aũ fost pricina pentru care ne-aũ dat jalba de rugăciune, cerênd slobođenie dintr'acêstă epistasio, ne-aũ făcut arêtare că atât pentru nesupunerea cu care i se arêtă unî din isnafurile aceste: lemnari, zidari, cărămidari și nisipari, cât și mai virtos pentru tropusul cu care i se arată acei ce își metahirisia în trêba acêsta. Decî de vreme ce Dumnêlor boeri il cer, arêtând trebuința ce este de obște în acêstă vreme, și printr'acêstă anafora ne face cunoscut rugăciunea de a-l orânduî iarăși și fiind-că Domnia Mea cercându-l il găsiu vrednic și cu desăvêșită sciința la aceste meșteșugurî, primum dar rugăciunea Dumnê'or și nu numai il orânduim pe numitul... să aibă iarăși epistasio acêsta, ci vom da Domnia Mea asupra epistasioi lui și nizamul acela care se cade, cu tropos de a putea și el a sluji și de a fi cunoscută și fo'ositoare slujba acesteî epistasioi a lui; pentru care și poruncim, ca toți de obsce căți sunt la isnafurile acestea de lucrêză meșteșugurile lemnariei, zidariei, cărămidariei, nisipari și tēmplari, orî care și veri din ce brêslă ar fi, să cunoscă pe mai sus numitul de epistat supuindu-se la nizamul și orânduellile breslelor acestora, care prin epistatul lor aũ a se da. — 1802, Decemvre 2.

Cond'ea XLV (domnêscă) a lui Alexandru Voevod Ipsilante 1802—1803—1804 (Arhiva Statului).

Urmêză anaforoa din 1802 No. 16.

«Cu plecată anafora însciințăm M. Tale pentru epistăsia Maimarlăcului ce este peste breslele de lemnari, zidari, cărămidari, nisipari și tâmplari, într'acastă vreme după întempiarea cutremurului ce au fost, din care s'au stricat atâtea și atâtea zidării și binale de obștie, este bine cunoscut la înalta înțelepciune a M. Tale, câtă de mare este trebuința acestei epistăsii, spre a avea un ipokimen carele, nu numai știința meșteșugului să o aibă desăvârșit și cu vrednicie de a face zapt pe toți căți lucrăză meșteșugurile aceste, să nu îngăduiască a face înșelăciune norodului, ci să aibă un ipolipsis bun ipokimenul său de a se putea încrede și a se nădăjdi cine-va că printr'insul se fac tocmelile cele mai multe de zidării și binale, spre a nu se mai face norodului acele înșelăciuni și pagube ce se făcea mai înainte vreme de către aceste bresle, unii mâncând banii și lăsând lucrul neisprăvit, alții stricând lucrul, din care foarte pătimia obștea, până când s'au rânduit de către M. Sa Alexandru Vodă Moruz, Polcov. Lazăr epistat numitelor bresle. Acesta fiind om de ispravă, cu știința meșteșugului deplin și cu zabtlic vrednic, de care avea și oreaș-care temere și grije toți ai isnafurilor acestora, nu numai vre un cusur în cât s'a i aflat el nu s'au întemplat, ci și greșela altor călfi de mai 'naintea lui, le-au îndreptat și au fost totă obștea odihnită de slujba lui.»

Boerii cer în locul lui *Ioniță* (cel rânduit după demisia Polcovnicului) cel ce a fost mai 'nainte Maimarbașa, care a ajuns întru slăbiciunea bătrâneților, nu poate face serviciu bun.

Se roga să se numescă iar Polcovnicul, căci boerii aducându-l «'am făcut să înțelegă, că dator este la această vreme când are obștia atâtea trebuinți din nevoia cutremurului ce s'a întemplat de la Dumneșeu.» Cere să i se făcă vre-o mângăere de hrană, că are casă grea și cu copii, și are nevoie de a plăti la epistăsie și un logofet și un nefer.

Semnați: *Dumitrache ban, Nicolai vel ban, D. Racoviș vel ban, Scarlat Ghica ban, Radu Goleșcu, Const. Știrbeș, Scarlat Cămpinenu, Grigore Brâncoveniu, Barbu Văcărescu vist. Istrate Creșulescu.*

Vodă numește, la cererea prin anafora a boerilor, din 16 Oct. (1802), la epistăsia breslelor de lemnari, zidari, cărămidari și nisipari pe *Lazăr Polcovnicul*, om cunosător de meșteșug și fiind-că are a ține un logofetel și un om doui cu lăfă i cu cheltuia ă, boerii divanului propun să facă Vodă și lui orânduiala de milă domnescă, ca să se mângăe după ostenelile slujbei lui și să-și aibă hrana și chivernisela. Vodă a cercat și el pe Lazăr Polcov. și găsindu-l vrednic și cu știința meșteșugului deplin, 'l-a orânduit iar la epistăsie spre îndreptarea nizamului.

Meșterii din brésla tâmplarilor și lemnarilor se jăluesc, în Martie 12 1804, lui Vodă: «că un Ion tâmplarul din mahalaoa Colței, este vre-o câtă va vreme de când s'a aședat la d-lui Medelniceru Arbut poslușnic al d lui și,

d-lui neavând mijloc cu alt tropos a'l scuti s'aŭ pus și i-aŭ scos luminata carte a Măriei Tale de scutélă pe numele fabricेी de postav, ȓicȓnd cȓ are sȓ lucreze la mengheneua fabricेी cȓnd se stricȓ. «Luminat și mult milostive D-ne, acest Ion tȓmplarul este scutit numai pentru casa d-lui, ca sȓ lucreze casei Dumisale cele trebuinciose, iar nu pentru fabricȓ cȓ el la trȓba fabricेी nu scie sȓ facȓ nimic, ci orȓ-cȓnd se intȓmplȓ de se stricȓ cevași de ale fabricेी la menghene sau alt cevași, se drege de un Iacob Suditu iar nu de el. Pentru care ne rugȓm cu toȓii de obște milostivirei Măriei Tale ca sȓ se așeȓe numitul Ion tȓmplaru la cinstita visterie a Măriei Tale, fiind-cȓ este trebuincios în brȓslȓ cu meșteșugul lui, fiind-cȓ nu sunt îndestuȓi meșteri tȓmplari a îndestula lucrȓrile politiei și poruncile Înȓlȓimei Tale și vedem cȓ nicȓ la unul din boerii cȓi mari asemenea poslușnic ca dȓnsul din vre-o brȓslȓ nu este cu numele fabricेी, cȓ nu este vre-un om scȓpȓtat sȓ fie poslușnic, ci este om care intȓrce prȓvȓlie cu 2—3 cȓlȓi».

Domnitorul aprobȓ totuși la 12 Martie 1804, rȓmȓnerea lui Ion tȓmplaru ca poslușnic al fabricेी de postav și dupȓ cererea medelnicerului Haȓi Kiriac. Arbut, dȓ hrisov deosebit de scutire de poslușnicie lui Ion tȓmplaru pe numele fabricेी de postav.

Cod. XXXVII, fila 62 (verso).

Iȓ Const. Alex. Ipsil. Voevod gospod. zemle Vlahiscoe.

Cinstiȓilor și credincioși boerilor Domniei Mele, Dumnȓta biv. vel. Ban Manoloche Brȓncovene, și Dumnȓta vel Spȓt. Scarlate Ghica, și Durnȓta vel Aga Gregorie Ghica, și Dumnȓta biv. vel. Logofete Gregorie Brȓncovene și biv. vel. Paharnice Manolache, vȓ facem Domnia Mea în șcire pentru tabaciȓ din Bucuresci, cȓ incȓ din anul trecut, de la luna lui Noemvre, dupȓ jȓlbile ce ne aȓ fost dat, cȓ nu se pot suferi a plȓti vama la peile tȓbȓcite ce vȓnd aici în politia Bucurescilor, cu cuvȓnt cȓ n'aȓ avut obiceiȓ a plȓti și cȓ cele mai multe peȓ le cumpȓrȓ și vȓndȓtorii plȓtesc vama; am hotȓrit, ca pentru peile de boȓ și vacȓ, cum și peile de oȓie și de caprȓ și miel ce aduc tabaciȓ din Bucuresci de la zahhanalile lor, sau cumpȓrȓ de la mȓcelarii de aici și le argȓsesc la cherhanalele lor, vȓndȓndu-le tȓbȓcite, sȓ fie apȓraȓi de vainȓ, iarȓ pentru cele ce cumpȓrȓ de pe afarȓ, sȓ se nrmeze intrȓcelași chip, adicȓ: cȓte din acele peȓ cumpȓrȓ de pe afarȓ, de prin tȓrguri și plȓtesc vama vȓndȓtorul acolo, sȓ iȓe acea teșcherea de plata vȓmiȓ, și aducȓndu-le aici în Bucuresci sȓ nu se supere de vameșiȓ tȓrgului de aici, adicȓ cȓnd le aduc crude, fiind-cȓ nu suferim a se plȓti de douȓ ori, iarȓ pentru cele ce cumpȓrȓ, de prin sate fȓrȓ de vamȓ, la acele sȓ plȓtescȓ tabaciȓ vamȓ cȓnd le aduc crude, fiind-cȓ vȓndȓtorii vamȓ pentru dȓnsele n'aȓ pȓtit, iar cȓnd acest fel de peȓ le vȓnd

tabaciî lucrute tăbăcite, să nu se supere de vamă fiind-că au și ei să le vîndă după nartul ce li se va pune, care nart fiind-că nici până acum nu li s'au mai pus, iar apărarea vamei 'și-au avut'o și o au, și după ce vamă nu plătesc, apoi și vîndarea o fac cu un preț de nesuferit, orânduim Domnia Mea pe Dumnea-văstră, ca stringându-vă la un loc. să aduceți înaintea Dumnea-văstră pe doi trei din tabaci, să cercetați cu scumpătate, ca să vă pliroforisiți pentru fieși-care felurime de pei, cum le cumpără și ce cheltuială au la lucru tăbăcitului, și lăsându-le un câștig cuviincios, să socotiți că cu ce preț se cîvine a le vinde, făcînd la acostă dréptă chibzuire a li se pune un nart cumpănit, ca nici ei să nu aibă cuvînt a se plînge de pagubă, dar nici norodu să nu pătimescă, și fiind-că tabaciî cea mai multă marfă a lor o vind la cavafi politiei, din care lucréză marfa de încălțăminte ce se vinde la norodu de obște, care găind Ispravnicii că cumpără peile scumpe și neavînd nici aceia vre-un nart orînduit, au ajuns lucru de nu pôte cine-vași ajunge să cumpere încălțămintele cele trebuincioase; pentru aceea dară poruncim, să aduceți înaintea Domnea-văstră și doi trei din cavafi, și după ce veți pune întîi tabacilor nartul cuviincios, arătînd cavafilor acel preț, cu care au a cumpăra fieș-care felurime de saftian și meșinî și tălpi de la tabaci, să cercetați apoi și ce cheltuială au și ei la făcutul lucrului, și câș'igul ce li se cîvine a lua și ei, și așa să le puneți și lor un nart drept, la fieș-care felurime de încălțăminte cum se cîvine a vinde lucrurile gata la norod, de care cu bună pliroforie și cu dréptă cumpănire orânduind Dumnea văstră și unora și altora nartul cel cuviincios, să arătați Domniei Mele, cum are a se urma vîndarea de la tabaci la cavafi și vîndarea cavafilor la norod de lucrurile încălțăminte? Așisderea fiind-că cavafii aduc marfă și de Țeara Turcească, să cercetați și pentru acea asemenea cumpărătura și ce cheltuială au, și să le puneți nartul cum li se cîvine să vîndă la norod lucrurile gata, și să arătați Domniei Mele cu anafora în șeris, fără zăbavă, cu Vătavu de Divar, ca să dăm Domnia Mea întărire a nu mai pătimi obstea scumpătate. *Tolico pisah. gospo l. 1803, Octom. 15.*

Cod XLIX fila 105.

Hrisov Bărbierilor. Fiind-că rufetul bărbierilor meșteri, cari locuesc aici în orașul Domniei Mele Bucnresci, au avut obiceiurile și aședământurile ce se coprind mai jos încă de mai înainte din vechime, așisderea au avut și un protomeșter mai mare peste dênșii adică staroste pentru purtarea de grijă și chivernisé'a rufetului lor; care obiceiuri cerînd a li se întări și de către Domnia Mea, după ce ne am pliroforisit, I-iu că le-au avut a este atît prin hrisovul altor frați domni, cât și prin un sinet al M. Sale părintelui nostru lét 1796 care le au la mâna lor, am poruncit să'și alégă staroste după obiceiuri, și au ales pe căruia am dat Domnia Mea acest hrisov al Domniei Mele, ca să aibă a fi staroste și purtător de grijă peste toți bărbierii de aici. Și el, împreună cu șeșase epitropi meșteri ai brestei

acesteia mai bătrâni și mai de cinste ai lor ce vor fi, să păzescă orînduiala ce a fost între ei, adică :

A) Toți câți lucrăză meșteșugul acesta aici în Bucuresci, ori pămînteni sau străini, din ori-ce parte ar fi venit, sau călăraș, dorobanș, sêrb sau ori-ce fel de slujitor ar fi, să aibă ascultare de starostea și de acei 6 epitropi la cele ce-î va povățui pentru ale meșteșugului.

B) Pentru ucenicî, cînd vor voi să iasă de la meșteri să fie datorî a da de șcirea starostiei și epitropilor ca prin șcirea și voia lor să iasă, iar de sineși să nu fie volnic, nici vre unul din meșteri să nu îndrăznescă a lua ucenicul altuia.

C) Cînd se va întembla ori greșală să facă vre-un bărbier de a nu lucra bine, ori de a nu păzi Duminica sau alte sêrbători, sau judecată să aibă unul cu altul pentru ale meșteșugului lor, să nu fie volnic boer mare, așă sau alți zapci a-î judeca, fără numai starostea dimpreună cu epitropi să-î judece și să-î îndrepteze după obiceiurile și rînduiala lor, certându-î și dojenindu-î după vina ce vor face.

D) Pînă nu 'și vor deschide meșteri cîi mari de nainte prăvăliile lor să nu aibă voie ce-î-l-alți bărbieri.

E) Pentru Cutia de milostenî, ce a avut obiceiul a ține bresla acesta, să se ias de la tot meșterul din Duminică în Duminică câte bani 3, i de calfă câte bani doi, dînd a ești bani ori-cine ar lucra meșteșugul acesta și să se strîngă în Cutie de staroste, care Cutie să se fie pecetluită atît de staroste, cît și de epitropi cu pecețile lor și să se păzescă pe tot anul, ca dintre acei bani să se cheltuiască la praznicul prapadomnei Paraschivei, ce 'l prăznuese ei, i la mórtea vre-unui meșter din bresla lor, ce nu va avé cu ce să-î facă trebuincioșele îngropărei și ale pomenirei, dintr'acei bani să-î slujască și să-î facă pomenire lui, cum și de va rêmâne vre-un meșter de ai lor la slăbiciune și la sărăcie din bôlă, sau din altă întemplare, iarăși dintr'acei bani să-î slujască cu ceea-ce va fi cu cale, după starea lui. Pentru care aceste cheltueli, cînd se va întembla trebuința a se face, cu toți împreună să deschidă cutia și cu sfat de obște a epitropilor să se cheltuiască, și atît din banii ce vor strînge la cutie, cît și de cheltuia'a ce vor face la acele mai sus arătate, în toți anii să aibă starostea a'și da socotela înaintea celor 6 epitropi, cari cheltueli să se arête prin fôie anume la ce, unde și cît s'aũ dat, ca să fie cunoscută și celor l-alți de obște, spre a i se vedea slujba de este cu credință sau nu.

Deci, am întărit Domnia mea hrisovul acesta cu iscălitura și pecetea Domniei mele Ca să se urmeze precum poruncim mai sus, scriindu-se hrisovu acesta 'a I-ul an din întîia Domnie, aici în orașu scaunului Domniei mele Bucuresci, la lét 1803 — Martie 16, de Zamfirache logof. za taină.

Anexa la vol. VIII pag. 656

Fiind-că pe Naum, meşterul croitorul, 'l-am făcut Domnia Mea Terzibaşa de croitori, i s'au dat acéstă carte a Domniei Mele la mână, prin care poruncim la tótă brésła ca să aibă a'l cunósce de Terzibaşa rinduit de Domnia Mea. Şi fiind-că pentru nizamul croitorilor cu Terzibaşa lor sunt date hrisóve Domnesci coprinđetőre pe larg de orînduiala Terzibaşii a bresleii şi de obiceiul şi privilegiul ce au urmat la brésła acósta, poruncim ca numitul Terzibaşa dimpreună cu epitropul bresleii să urmeze acele hrisóve ce au păzindu-se întru tóte obiceiul ce s'au urmat, după coprinderea hrisóvelor, atât pentru Terzibaşa în parte, cât şi pentru breaslă.—1803 *Maiú 1.*

Cod XLIX Fila 77.

Anexă la pag. 657 (vol. VIII)

Hrisovul bresleii ovreilor (Staroste)

Dat'am acest Domnesc al nostru hrisov lui David pe care-le 'l-am făcut Domnia Mea staroste de ovrei, şi este şi Hahambaşa, ca să aibă brésła ovreilor şi cu starostea lor privilegiurile ce din vechime au avut prin hrisóvele fraţilor Domni de mai înainte, adică starostea împreună cu toţi ovreii să fie apëraţi de tóte alte orîndueli ce vor eşi peste an în ţeră, făr'de numai ruptórea lor să o dea, cum s'au aşedat şi mai mult să nu fie supëraţi. Pricinile cele mai mici ce vor avea ovreii între dênşii să le judece starostea, şi cele mai mari şi cari nu sunt odihniţi pe judecata lui, să le judece dumnélui vel Cămăraş Aşjderea şi casa starostelui să fie apërată de funărit şi de alte orîndueli, cum şi de dijmărit i vinăriciú pe drepte bucate ale lui să nu plătéscă. Şi când strînge banii dăjdiei de la ovrei să ia starostea după obiceiú de nume câte bani 30 pentru ostenéla lui. Care fiind-că este şi hahambaşa să ia de tot ovreii casnic câte taleri unu pe an şi alte venituri ce se numesc ale hahamului după orînduiala şi obiceiul lor. Asemenea să ţie ovreii şi povernile ce le-au avut făcute pe cheltuiala lor în Bucuresci, pe locul ce li s'a dat de la Domnie şi sinagoga lor. Decí după cererea ce prin jalbă au făcut Domniei Mele starostea, atât pentru a se păzi orînduiala bresleii, cât şi pentru a lui ajutor, după ale sele slujbe, ne am ruilostivit şi adăogăm şi aceste adică pentru pricinile ovreilor fiind-că sunt rînduite a se căuta de starostea lor, şi cari nu se vor odihni pe judecata lui să le judece dumné'ui vel Cămăraş, de aceea să nu se amestice zapcii mari şi mici ai târgului la pricinile i judecăţile ce vor avea ovrei cu ovrei între dênşii. Aşjderea să aibă starostea în dreptul său, atât pe ovreii pămăntenii, cât şi pe cei străini, ce vin, să-í aibă în sciinţa sa, fiind catastif curat pentru toţi de obştie.

Și fiind-că starostea are 2 prăvălii drepte ale sale, în care se află și cu șederea, să aibă dar în locul scutirei casei, apărarea acelor două prăvălii de fumărit și de alte orindneli. Să ție și o cârciumă în care se vinde vinul ovreilor, scutită și apărată de fumărit, de căminărit, de vamă, de toate alte orindneli ce vor fi pe alte pivnițe. Să ție starostea și un vier la via sa, om străin și fără de pricină de dajdie, scutit și apărât de rindul dăjdiilor visteriei și de alte orindneli. Pentru care poruncim și la toți ovreii, să dea starostii supunerea și ascultarea cea cuviincioasă și să-l prătimisască ori unde și întru toate locurile, ca pe un staroste și hahambașa al lor. Iar acel ce se va arăta impotrivitor, neurmător și nesupus, să i se facă căduță dojană, urmându-se întru toate după obiceiul ce s'a urmat și până acum; și am adevărit hrisovul acesta cu însăși Domnăscă noastră iscălitură și pecete și cu credința... etc.

(scris de Kiriță Logofăt).

Cod. LI, fila 279.

Dintre boerii noi semnați la această anafora cităm pre Grigore Caliarhi vel Postelnic, pe C. Bă'ănu, vel Logofăt de țera de jos, Grigore Bă'ănu, vel Logofăt de ob'ceiuri, etc. —1805 Aprilie 17.

Deja la 1803 Ghenar 4, s'a făcut carte lui Moisi ovreiu a fi staroste de ovrei în Craiova, care s'a făcut întocmai după cartea cea veche a Domnului Hangeri.

Anexe la pag. 658 (vol. VIII)

Anafora în dosul jalbei tuturor ovreilor din Bucuresci împreună cu starostea lor pentru o Ană ovreică nebună, a se face surghiun.

Iu Constantin Alexandru Ipsilante Vvd

Poruncim Domnia Mea dumitale vel Spătar, ca această Ana ovreică ridicându-o de aici sluga Domniei Mele Zapciu Spătăresc, să o trecă dincolo preste hotare în Moldova, prin marifetul Ispravnicilor noștri de Focșani, de unde să nu mai fie slobodă a se mai întorce.—1804, Aprilie 24.

Prea Înălțate Dómne

După luminata poruncă a Măriei Tale am cercetat jalba breslei ovreilor ce au dat Măriei Tale, cum și judecata și anaforalele hahamilor, care vedând că sunt adevărate, precum întru această jalbă areată, fiind-că această ovreică, s'a despărțit de bărbatul său de atâta vreme, când și s'a izbrănit de el și s'a

despărțit luându-și ceea-ce s'au convenit, ci această cerere ce face acum sunt fără de cale, și nu lipsii a aréta Măriei Tale de a se face luminata porunca Măriei Tale către Dumnlui vel Spătar de a se face surghiun, și ce va fi luminata Măriei Tale poruncă.—1804, April 3.

Al doilea Cămăraș.

La nota de la pag. 658 (vol. VIII).

Numirea lui Panait Țigara staroste de neguțorî

...Vlahiscoe. Boierului Domniei Mele Panait Țigara pre carele 'l-am făcut Domnia Mea staroste de neguțorî, ca să aibă volnicie printr'această carte a Domniei Mele, a căuta trebile și judecăți'e i alte soroteli ce vor avea neguțorî între dênșii cu *erilocrîte* și a'lele câte cu porunca Domniei Mele și de la judecata d-lor velișilor boeri i se vor orânduî, cum și catagrafia când va fi trebuință și se va porunci a face prăvăliilor și altor avuturî și prețuirî de zestre după dreptate și pentru aceste osteneli ce are a face la slujba și poruncile Domnesci, să aibă după obiceiū, a fi el și casa lui apărată de totă podvada și angariile, să ție și un logofet scutit, care este împreună cu dênșul ostenitor la dusul trebilor ce i se vor porunci de către Domnia Mea; să aibă a ține două pivnițe aici în orașul Domniei Mele Bucureșci apărată de fumărit; să scutească drept bucatele lui de dijmărit și vinăriciu. Așijderea și . . .

. . . . string miere înfierat cu fierul Domniei Mele

. . . . alte vedre, fără de numai cu acele care (*lacune fiinl hârtia ruptă*)

. . . . să aibă a lua de totă vadra câte un galben turcesc de tul. două bani 20. Asemenea să aibă și o prăvălie în Bucureșci scutită de toate podveșile ce vor eși pe alte prăvălii și două scutelnicî. carî după ce 'i va găsi. să 'i aducă la d-lui vel vist. ca să le dea a'deverință. Poruncim Domnia Mea voue tuturor neguțorilor, să aveți a'l șci și a'l cunoșce pre numitul boierul Domniei Mele de staroste, căruia să 'i dați după datorie ascultare. — 1802 Noembre.

Fila 89.

La 1803, Noembrie 15 s'au făcut Carte de staroste lui Athanasie proin staroste.

Nota la pag. 658 (vol. VIII).

Vlahiscoe. Fiind-că Ivan proin staroste de neguțorî, pentru bătrânețele sale, și pentru a sa scăpătăciune și greutatea casei întru care se află după ale sale slujbe, au avut milă prin Cărți Domneșci, atât de la frații Domni de mai 'nainte, cât și de la Măria Sa părintele Domniei Mele, ca să ție lude străini 6 scutiți cu pecetluiturî Domneșci, după orânduiala Visterioi, să ție și o

prăvălie, cum și o cărciumă în București, scutite și apărute de fumărit, de căminărit, de vamă și de toate dările ce sunt pre alte prăvălii și cărciume, M'am milostivit și Domnia Mea de 'i-am înnoit și 'i-am întărit mila ce au avut, ca să se păzescă nestrămătat; pentru care poruncim la toți câți se cuvine întocmai să fiți următorii și saam. *receh. gpl.* 1803, Aug. 5.

Cod. XLIX. Fila 154.

Anexa la pag. 658 (vol. VIII)

Hrisovul Boiangiilor din București

Fiind-că între alte rufeturi ale poliției Bucureștilor s'au aflat și brósia Boiangiilor, cari ca nisce trebuincioși ce sunt obștei, au avut și privileghiuri Domnesci, coprinđetóre de orânduiala și obiceiurilor acestui rufet, precum m'am p'ioforisit Domnia Mea dintr'o anafora ot. lét 1781, Febr. 25 a Epitropiei obștinei, întărită de Măria Sa părintele Domniei Mele, coprinđetóre că au avut Boiangiții și Carte veche a răposatului Domn Costandin *Gehan* Vvd cu lét 1764 Ghenarie 12. prin care găsesce cu cale, ca boiangiții să fie rufet, ca și alte rufeturi și să aibă și proești dintre ei, după care acele sineturi Domnesci au fost boiangiții nesuperați lucrându-și meșteșugul lor fără de a se amesteca alții, iar într'acest an dându-ne jalbă boiangiții, cum că sunt superați de către epistaiții fabricii nouă de șaliuri și ghermesituri amestecându-se fabrica și la meșteșugul lor, cum și epistatul fabricii împotriva dându-ne jalbă cum că boiangiții au făcut menghenó, care este dat numai fabricii d'a o avea, am făcut Domnia Mea cercetare prin judecată, față cu amândouă părțile, și în cele de pre urmă s'au hotărit ca după coprinder'a hrisovului ce are fabrica de saldagelâc minghenó și lucrul menghenelci are a l ținea numai fabrica acósta, iar alții nimeni nu să sloboda avea menghené, fiind slobodți câți vor voi să mērgă la fabrică să-și menghenescă lucrurile lor vechi sau noui, iar boiangiții nu sunt slobodți a ținea menghenele, precum nici mai 'nainte n'au avut, și fiind-că boiangiții făcuseră o menghené împotriva Hrisovului fabricii de saldagelâc s'au îndatorat boiangiții, ca cu soroc să o scóță afară din țeră, să o vîndă, a nu se păgubi; așjdera are a ține fabrica și o prăvălie cu osebit boiangiul său, însă să nu se amestece acósta prăvălie a fabricii la alte lucruri ale norodului vechi sau noui a le văpsi, ce numai la ale fabricii lucruri ce va scóte, iar cele-l-alte lucruri câte au norodul de obște treb ință de văpsit, vechi sau nouă, să se văpsóscă de isnaful boiangiilor și să le deie lustru cu hier și cu alt meșt șug al lor, cum urma și mai 'nainte, făr' de a me'ahirisi și lucrul menghenului; după care acósta hotărîre s'au dat Domnósca noastră întărire fabricii; dar pentru ca să se păzescă și să se urmeze nestrămătat acest nizam între fabrica cu rufetul boiangiilor a nu fi iarăși superați după vremi, a'i cerut rufetul

boiangiilor ca să li se deie și lor Domnescul nostru Hrisov de întărire, cuprinzător și de celelalte orândueli și obiceiuri ale rufetului lor, precum au și alte isnafuri, a căroră cerere și rugăciune primind'o Domnia Mea li s'au dat acesta al nostru Domnesc hrisov, prin care hotărîm, ca pentru nizamul ce are a se urma între boiangii cu fabrica, să li se păzescă orânduiala ce am dat mai sus, și împotriva să nu fie supărați la meșteșugurile lor, iar pentru celelalte orândueli a breslelor, vedînd Domnia Mea părerile ce au avut în sineturile vechi; așisderea chibzuind și cele de lipsă și trebuincioase breslei care pr'n iscăliturile lor tuturor de obsce le-au cerut ca să le aibă precum le-au și alte isnafuri pe larg; câte dară din a-ele cerute de dînșii sub iscăliturile tuturor s'au găsit cu cale precum le au și alte rufeturi și câte se cuprind în sineturile vechi, iată le întărim printr'acest Domnesc al nostru hrisov, de a li se urma :

1 Să alégă rufetul pe unul dintre ei mai-mare, să te fie Proestos, care prin șcirea Dumnului vel Cămăraș să se orânduiască, care-le să fie și hrisovul Domnesc la a lui îngrijire; să ție Proestosul și un ciauș sub ascultarea sa pentru trebile rufetului, cum sunt și alte isnafuri, și d'impreună cu două, trei bătrâni, ai rufetului să judece pricinele ce vor avea boiangiū cu boiangiū, atît pentru ale meșteșugului lor, cât și pentru ucenic și călfi, după orânduila rufetului lor să-î îndrepteze, iar cari nu se vor odihni pe judecata lui, să-î judece Dumnului vel Cămăraș, nefiind volnicii pentru pricinii ale meșteșugului lor a merge la alte judecătoriai.

2. Să ție Cutia cum au și alte rufeturi, care Cutie pecetluită de bătrâni breslei, să se ție de Proestos, și din săptămână în săptămână să deie la Cutie fieș-care prăvălie câte parale patru; cum și călfile când vor fi destoinici a deschide prăvălie, cu șcirea rufetului, să deie la Cutie taleri de ce, asemenea și călfile când se vor tocni la meșter să deie la cutie, însă: calfa mare taleri 5, calfa de mijloc 2½ taleri și calfa mică, parale 50; așisderea ucenicul când se va tocni la meșter, să fie prin șcirea Proestosului și trecîndu se zapis il la condica rufetului, să deie stăpânul ucenicului taleri unul, cum și când vre-un meșter va face vre-o greșală, ori a strica lucrul cui va-și, sau a face vrmare împo'riva hrisovului, pe acela să-l judece Proistosu și cu bătrâni breslei și să-î facă dojana cea cuviinciosă spre înfrânare și după vină să pue și ceva la Cutie precum va găsi Proistosul și bătrâni breslei cu cale.

3. La 6 luni să doschidă Cutia față la adunarea breslii, ca să se vadă ce s'au strins și dintr'acéstă Cutie să se ajute cei scăpătați din bróslea lor, care nu vor fi vrednici a se chivernisi, sau va cădea la vre-o hólă îndelungată, cum și cei ce vor muri din bróslea sêraci să se îngrôpe cu cheltuiala de la acéstă Cutie.

4. Când va merge ciaușu rufetului să ch'ame pră vre-unul din rufet la Proestos și la bătrâni, ori pentru vre-o judecată, sau pentru altă trebuință, să fie supus do a merge și să aibă și ciaușu: cât o para do prăvălie pe săptămână.

5. Nicî un boiangiû să nu fie volnic a deschide prăvălie fără de şcirea isnafului, adică de va fi din cei ce au învăţat meşteşugul aici, când se va cunósce de vrednic şi va pune la Cutie ceea-ce este orânduit, atunci să deschidă, iar de va fi străin cu sciinţa meşteşugului dep'in primind a fi şi el rufet lângă cei l-alti, şi păzind orânduile rufitului dându-ş la Cutie cei 10, precum şi cele următore pe septăvână, va avea voie a deschide prăvălia ce va vrea să o deschidă. Calfa să nu o deschidă lângă meşterul ce au lucrat, să fie mai departe măcar peste cincî seaî şése prăvălii.

6. Calfele să nu fie volnice a se lua de la unul la altul fără şcirea Proistosului şi a bătrânilor, iar când vre-unul din cei ce nu-î dă mâna să fie calfa se va bolnăvi, ca să nu-î şadă prăvălia închisă, să se ia o calfa de la cel ce va avea mai multe, să se deie la col bolnav, precum nicî prăvălia fabricii de şaldamgolic, nicî rufetul basmagiilor, cari sunt deosebiţi cu hrisóvele lor, să nu ia calfele sau ucenicii boiangiilor, nicî să-î priméscă fără de adeverinţa Proistosului rufetului, precum nicî boiangii, să nu priméscă de la fabrică sau de la basmagii, iar cari va urma împotrivă, să se judece la Domnólu vel Cămăraş ca să-ş ia căduta certare.

7. Nimeni din alte rufeturi să nu să amestice la meşteşugul lor, adică nicî basmagiî, nicî abagii, nicî ciaprazarii, nicî ibrişingii, nicî mătăsăragii armeni nicî alţi orî-cine ar fi; dar nicî boiangii să nu se amestece în meşteşugul altora, ca să se pótă hrăni fie-care cu meşteşugul lor.

8. Când va veni marfă de văpsele pentru meşteşugul lor, să nu fie volnic nimeni din isnaful lor a merge singur să o coprinďă, ci cu toţi d'înpreună mergënd, să ia fieş-care după puterea sa şi să pue la Cutie câte un ban şi jumătate la ocaoa de boia.

9. Când vre-unul din boiangii va strica lucrul cui-vaşi, sau va înşela pe cine-vaşi, arétând stăpânul lucrului pe acel boiangiû la Proistos, dator să fie Proistosul şi cu cei mai întei a aduce pe acel boiangiû şi prin cercetare să facă negreşit îndestulare de plată aceluî stăpân.

10. Decî fiind-că acest nizam nu este dat numai pentru alişveriş şi câştigul boiangiilor, ci mai vêtos pentru al obşteî folos, şi fieş-care a nu pătimi întru trebuinţele lor ce au de lucrul văpsitului, şi după cum ale lor orândueli şi obiceiuri le-am întărit prin acest hrisov, așa şi a norodului celuî ce are trebuinţă de văpsit voim şi cerem Domnia Mea să li să păzescă dreptate la plata văpsitului, şi să-ş aibă înlesnire întru trebuinţele lor, fără de a pătimi necasuri sau pagube; poruncim dară, ca şi isnaful acesta să păzescă un drept şi o cumpenită plată pentru văpsitul lucrurilor norodului, fără de a cere preţ de plată nesuferit, ca să nu pricinuiască necazuri, că vor perde privilegiul ce au; şi am întărit hrisovul acesta cu Inalta şi Domnésca nóstră iscălitură şi pecete şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieî mele fi: Alexandru Vvd, Dumitraşcu Vvd, Gheorghe Vvd, Nicolae Vvd şi Ioan Vvd, martori fiind şi Dumnólor einstiţi şi

credincioși boerii veliți ai Divanului Domniei Mele și Ispravnic fiind facereii hrisovului acestuia dumnului ciustit și credincios boerul Domniei Mele Pan Isaac Ralet v. logof. de Țera de sus, și s'au scris întru al douilea ar din ântêia Domnie a Domniei Mele, aici în orașul Bucuresci, la anul de la nascerea Domnului nostru Is. Hris. 1803. August 23, de Răducan Poenariul, al 3-lea logofet.

Chrisovului Chiproveților 1803. Aug. 1.

Starostea și cu epitropiî anume de la cumpania Chiproveților de la Râmnic de la vel-Ocna ot preste Olt, și tuturor celor de la acéstă cumpanie, câte se oprinde în fôia lor ce s'au așdî: la visterie, vêdend Domnia Mea că au aședemint prin hrisove domnesci, atât de la Domnia Sa părintele Domniei Mele, Alexandru Vodă Ipsilant, cum și al Domnii Sale fratele Alexandru Vodă Moruz, i prin alte hrisove ale altor frați trecuți Domni mai dinainte, cât și mai după urmă, de orânduelile dăjdiilor și a milelor ce sunt a li se păzi, după cum printre acest ciustit hrisov ce am bine-voit a le da, se coprinde, prin care hotărîm ca: întêi, cruci cincî-șeci și patru, în lude nouă-șeci și șese, ce se coprinde numele lor în fôia pecetluită, să dea toți p an tl. una mie două sute nouă-șeci și șese, și oi între dênșii să se cislucască, dând fieș-care după puterea lui; și deosebită milă am făcut Domnia Mea, ca cruci două-șeci, în lude patru-șeci, cari iarăși se coprinde numele lor într'aceiași fôie, tot dintre dênșii, să scutescă drepte bucatele lor de dijmărit i vinăriciî și aceștia să aibă a da de cruce p an, câte tl. patru-șeci și două, care fac într'un an la aceste cruci două-șeci, tl. opt sute patru-șeci, și pentru aceste cruci două-șeci făcendū-se alegere de către to ă obstea acesteî cumpaniî, să vie cu adeverințe iscălte de cei-l-alti, și li se vor da deosebite cărți ale Domnii Mele pe numele lor de mila ce am făcut cu dênșii, a scuti dijmăritul și vinăriciul, care dajdie a acestora, cu suma color din sus, peste tot se fac într'un an tl. două mii una sută trei-șeci și șese; și acești bani, să aibă a i da la visteria Domnii Mele după urmarea dăjdiilor ce se vor orândui p cele-l-alte bresle; și deosebit să aibă a da la Casa răsurilor de tot leu câte parale șese spre-șece, precum se urmază și la cele-l-alte bresle; iar mai mult dintr'acest aședemint ce li s'au făcut de Domnia Mea, de nimic să nu fie superați. Așijlerea să aibă volnicie acești mai sus numiți neguțitori chiproveți căți sunt cu birul lor la acéstă cumpanie, ca să ședă cu casele lor la Craiova, la Râmnic și la Ocnele-mari, să-și vindă marfa lor cu rădicata și cu mărunțișul în prăvălii cătându-și ori-ce alișveriș ar vré să fară fără de nici o smintolă de nimeni, precum și de cătră dumnealor ispravnicî întru nimic să nu se supere. La împlinirea fieș-căruia an, la đioa sfântului Vasile, adunându-se neguțitorii și cu epitropiî, să iae sémă starostiî, și de nu va fi slujit bine, sau va fi făcut niscare-va

măncătorii, să aibă volnicie să alégă dintre dênşii alt staroste, şi prin scirea Domniei să-l aşede staroste. Starostea şi cu epitropii să aibă voie să judece pe neguţitorii de la acéstă cumpanie când unul cu altul vor avé pricinî; iar când va avé vre-un neguţitor pricină cu alt orz de ţeră, sau va fi alte pricinî mari de obste, atunci să rămăe sub judecata dumnealui vel Ban. Să aibă voie starostea şi cu epitropii, *ca s'î primiscă la acéstă cumpanie neguţitori străini căi de mulţi, însi creştini, s'erbî şi alt-fel de ómeni*, dând în scire la vistieria Domniei Mele, ca să li se adaoge numele în catastiful pecetluit, sporindu se şi suma banilor. *Pe Armeni şi pe ovari, curi nu vor fi legaţi cu birul la visterie, nici de cum să nu-î primiscă a ţine prăvălii, să vîndă cu mărunţişul*, ci îndată ce s'ar ispitii vre-unul dintr'aceştia să-şi deschidă prăvălie a viude cu mărunţişul, îndată să facă scire dumnealui vel Ban, ca să-î isgonescă. Aşşderea şi neguţitorii creştini cari nu vor fi cu bir la acéstă cumpanie, sau le aţi cu deosebită dajdie la vistieria Domnoscă, iarăşi să nu fie slobodî a şi deschide prăvăliile să vîndă cu mărunţişul. Când s'ar întemp'a să móră vre un neguţitor creştin fără de clironomî adevăraţi, să nu fie slobodî nimeni la lucrurile şi marfa lui a le lua şi a le vînde, ci starostea şi cu epitropii mergînd, să pecetluescă marfa şi ce ar fi, şi aşşdîndu-se la un loc sub pecete, să facă scire la Domnie de tóte câte vor fi rămase, şi aşşa să stea. până când va veni stăpânii ceî ce li se va cădea a lua acele lucruri. Pentru-că fiind ómeni străini şi vrînd Domnia Mea să se adaoge acéstă cumpanie *şi cu alţi străini de prin alte părţi*, le am făcut aşşdîmint pentru rândul dăjdiilor şi pentru alte obiceiuri ce au avut mai dinainte, să fie în pace şi de căi de olac, de împrumutări când s'ar întemp'la la alte rufeturi, de fumărit, de cotărit, şi de alte angarii ale ţerii, pentru că a-este milî şi orândueli ce se coprind mai sus le au avut şi mai înainte. precum am vîdut Domnia Mea hrisovul Domniei Sale Vodă Maruz, i alte hrisóve ale altor fraţi Domni trecuţi. Şi pentru ca să se păzescă nestrămutat milile acestea ce se coprind mai sus, am întărit hrisovul acela cu pecetea şi iscălitura Domniei Mele. 1803. Aug. 1.

Chrisovul cumpaniei ceî nouă ot oraşul Craiovei sud

Dolj, 1803. Aug. 28.

Starostea şi cu ceî doui epitropi anume de la cumpania cea nouă a oraşului Domniei Mele Craiova sud Dolj şi tuturor neguţitorilor de la acéstă cumpanie, câţi se coprînde în fóia lor ce s'au aşşdat la visterie, cari fiind-că au avut aşşdîmint prin hrisóve Domnesi de orânduia'a dăjdiilor şi a milelor ce sunt a se păzi, după cum printr'acest cinstit hrisov al Domniei Mele ce acum întru acéstă de Damneşeú harizită întêia nóstră Domnie a Ţerii Rumănesci am bine-voit a le da se coprînde, prin care hotărîm :

ca cruci șapte-zeci și șapte, în lude una sută cincă-zeci și patru, să aibă a da pe an tl. trei mii una sută opt-spre-zece, bani șese-zeci, i cruci șese-zeci și patru, în lude șese-zeci și patru, pe an tl. una mie patru sute patru-zeci, și numele acestora se coprinde în foia pecetluită, cărora să li se dea adeverință de la visterie pe numele lor, spre a fi știuți și cunoscuți, că sunt la acastă companie, caie fac peste tot în'r'un an, la aceste cruci, una sută patru-zeci și una, tl. patru mii cincă sute cincă-zeci și opt, bani șese-zeci, și acești bani să aibă a-i da la visteria Domniei Mele după urmarea dăjdiilor ce se vor orându-i pe mazilă, precum și câte parale șose spre-zece de tot leu ce s'au întocmit a se da la Casa răsurilor, pentru lefile celor ce slujesc; ca mai mult din acest aședemint ce li s'au făcut do Domnia Mea, de nimic să nu fie supărați; și după ruptorea ce li s'au făcut să aibă a le face starostea cista pe dreptate, după starea și puterea fieș-cărnia, purtând grija a le strînge și banii ruptorilor, ca să-i dea la vremea cea orânduită de la visterie. La împlinirea fieș-cărnia an, la ziua Sfântului Vasilie, ei între dênșii adunându-se la un loc și luând sémă starostii, și când nu se va purta bine, să alégă altul dintre dênșii, care va socoti, și prin scirea Domniei să-l așede staroste, și când vor cunosce că sunt asupriți și năpăstuiți de staroste, să mERGă la dumnealor boierii caimacamii ai Craiovei, sau la ispravnicii județului, să-și arête jalba, ca să li se facă isbrănire, și când după acea alegere ce le va face nu se vor odihni, vor veni și la Divan de unde 'și va afla totă dreptatea.

Am făcut Domnia Mea milă cu dênșii ca pe drept bucatele lor de dijmărit i vinăriciū să nu se supere, să fie apărați de cai de olac, de zaherele, de vase, de așternuturile musafirilor, de fumărit, de căminărit și de cotărit; mai adăogând Domnia Mea și acastă milă cu dênșii, ca să aibă câte o calfă de prăvălie scutită a ținea starostea, și lude două omenii fără de pricină, pentru căutatul trebilor companiei; a fi apărați toți acești companiști și de vama buților, precum și de avăetul ce ar căută Polcov. a pretenderisi de la dênșii. Așiderea când s'ar întempla să mORă vre-unul dintr'ênșii, să nu aibă voie a pune dintr'alte bresle la companie, ci numai feciorii de ai lor, sau de ar veni vre-unii din neguțitorii străini, care după mila acăsta ce am făcut Domnia Mea ar vrea să se așede în țERă, primindu-se de companie, să vie dintr'ênșii cu cartea dumnealui Caimacamului i de la starostea și de la alții dintr'acești neguțitori, și arătându-se la Domnia Mea, așa va intra la acastă breslă, iar într'alt chip să nu între nimenea; să dea scire la visteria DomnESCă pentru câți vor fi mai adaus până la împlinirea anului, ca să li se scrie numele în catastiful visterioi. Starostea și cu epitropii să aibă voie să judece pe neguțitorii de la acastă companie, când unul și cu a'tul vor fi avEND pricină; iar când va avea vre-un neguțitor judecată cu alt om de țERă, sau ar fi alte pricină mai de obste, atuncî să rămăe sub judecata dumnealui vel Ban sau a dumnealor boierilor caimacamii ai Craiovei. Să aibă voie starostea și cu epitropii ca să primESCă la

acastă companie neguțitorî creștinî sêrbî și alt-fel de ómenî, însă nu pămên-teni. Care aceste îndreptări le-au avut și de la alți trecuți Domnî, și pentru ca să se păzescă aședemîntul și milele ce se coprînde mai sus, neștrămutat, am întărit acest cinstit hrisov ce s'au dat de la vist-ria Domniei Mele și cu domnescă noastră pecete, în anul d'întîiî a celei de Dumneșcu hărăzite nouă Domnie a Țerei-Rumânesci, la anul mântuirii, 1803. *Aug. 28. tolîco p' s' h gospod.*

Chrisovul de lude 24 neguțitorî pămênteni din orașul Bucuresci

De vreme ce 24 neguțitorî pămênteni ce sunt veche bréslă a scaunului Domniei Mele Bucuresci, au avut privileghiuri prin hrisove și cărțile Domnilor de mai nainte vreme, precum și dela părintele Domniei Mele, întru care se coprînde, de a scuti adică drepte bucatele lor de dijmărit și viuăriciî, plătindu-și drépta lor dajdie, după orânduiala visteriei, să li se păzescă pe deplin și nesrămutat. Deosebit de acesta și pentru căutat trebile ce fac lângă starostea za neguțitorî, cum și judecări, socotelî și mezaturî, care sunt trebile obștiei, drept ostenela lor au avut miă de li s'au ridicat dăjdiile visteriei la lude șese, a fi scutiți de banii dăjdiilor lor, și între dênșii cu rëndurî să se împartă să fie câte trei napristan, căutând împreună cu starostea trebile ce li se vor porunci de la Domnia mea și de către departamenturile judecătoriailor, ca să pótă și ei a avea prilej spre a și căuta și de trebile caselor lor. Așijderea au avut acest privilehiu, adică a scuti aceste lude două-șeci și patru neguțitorî și cei ce sunt cu dênșii la o cruce câte o pivniță de fumărit, de căminărit, de vamă, de vin Domnesc și de ortul vătășesc. Ne-am milostivit Domnia Mea întru acesta de Dumneșcu hărăzită nouă întîia domnie a Țerei Românesci și le-am hărăzit tóte aceste mai sus privelegiuri și le-am întărit aceste milî, ca să li se păzescă tot-d'anna. După acesta hotărîm Domnia Mea și poruncim, ca starostea acestei bresle ni-î odinioră să nu fie volnic a scóte și a pune pe cinevași la această bréslă din lude două-șeci și patru ce sunt cu numele lor aședăți în visterie sub pecetea gospod, fără de numai cei ce-și vor da obștesca datorie sau când din mila Domnescă se va erta vre-unul, atuncea starostea cu alegerea celor-l-alți neguțitorî ai acestei bresle, pe acel ce va aróta de vrednic în scriș sub iscăliturile lor, so va aședa, însă din zeî ce se vor trage dintr'aceștia, ca să nu rămăe isterisiți de orânduiala némului lor; când nu vor rămănea din némul nnora ca aceia, atunci cu asemenea alegere a obștiei acestei bresle, so va aședa dintre alți neguțitorî, carî vor fi destoinici, și vor intra într'acești lude două șeci și patru neguțitorî la această bréslă. Pricinile de judecări ce vor avea atât între dênșii, cum și alții de vor avea cu ei, întîi să li se caute de către starosta de neguțitorî împreună cu neguțitorii acestei companii i când nu se vor putea isbrăni, atunci orî-care parte nu se vor odihni, dând jalbă la judecata ce vor fi orânduși din porunca gospod, să li se caute jude-

cata. Drept aceea am bine-voit Domnia Mea, și ca o cumpanie veche ce sunt și printr'această a noastră Carte le întărim tute cele mai sus numite hărăzite de a li se păzi nestrămutate.

S'ați dat această Carte întărită cu Domneșca pecete și iscălitură de la visteria Domniei Mele, la anul mântu'rei, 1803, întru 'ntâiul an al Domniei Nôstre-întru cinstita politie a scaunului Domniei Mele Bucuresci, scriindu-se de Alec, sandru log. visteriei. *Tolco pisah gospo la.* — 1803, Iunie 1.

*Chrisovul la lule 23 blănarî streinî i lule 9 călfîle lor, de aici
din Bucuresci.*

Acestor lude două-șeci și trei blănarî străinî i lude nouă, călfîle lor, iarășî blănarî, ale căroră nume s'ați aședat prin osebite foî sub pecetea Domniei mele, carî fiind negușitorî blănarî, ómenî străinî de felul lor și ședătorî prin hanurî, venișî fiind de multă vreme aici în pămîntul țerii, și avînd aceștî cojocarî străinî și dajdea lor la visterie deosebită raptore, a da lude două-șeci și trei din cap în cap pe tl. șase-spre-șeci, care fac tl. trei sute șase-șeci și opt i lude nouă, călfîle lor câte tl. opt pe an, care fac tl. șapte-șeci și doi, și atât banîi lor cât și ai călfî'or fac tl. pe an patru sute patru-șeci, carî banî să aibă a-î da după cum se va orândui pră mazîlî, avînd ei și hrisóve de la trecușîi Domnî, cum și al Domniei sale părintelui Domniei mele Alecsandra Vodă Ipsilant, care s'aú vîduț de Domnia Mea; ne-am milostivit Domnia Mea asupra lor, și le am întărit acest aședîmint, ca și de-a-um înainte așa să se urmeze și pentru stringerea banilor să-șî alógă dintr'ênșîi pe unul, acela să aibă purtare de grije a stringe de la toșî și să î aducă însușî la visteria Domniei mele. Iar afară dintr'acest aședîmint să nu aibă a se mai supera de nicî un fel de dajdie, ce s'ar întompla să iasă pe obste, fără numai dintr'ênșîi, carî vor ținea prăvâlîi la nișî cu marfă, să plă'escă pe an fîmărit pre vechiul obicei, că în han de va avea odaie de ședut, pe aceea să nu se supere de fumărit, iar neavînd dughónă afară și va lucra la odaia din han, să plă'tescă fumărit; și de cotărit, încă poruncim Domnia Mea că nu se supere, fiind-că marfa lor nu se vinde cu cotu, și ca pe nisce străinî 'î aședăm Domnia Mea sub acest privilegiu, să fie de acum înainte sub purtarea de grijă a dumnelui vel-vameșî; de care 'î poruncim, vel-vameșe, să fîi cu privighiere și orî cățî alșîi vor mai năzui aici în pămîntul țerii, însă străinî fiind, eă însciințezî Domniei Mele de dênșîi i călfîle lor, ca să li se adaoge numele la fóia pecetluită și să li se dea sineturî gospol pe a mână, cum și acestora, ca să fie iarășî sub acest privilegiu; și de acum înainte orî-ce pricină de judecată saú ce socotóla va avea între dênșîi, numai vel Cămărașul să aibă a-î judeca și a î îndrepta, iar când nu se va odihni pe alegerea sa, cu anafora să-î aducă înaintea Domniei Mele, iar alt judecător saú zapciú, volit saú orî din ce tróptă, nicî cum să nu se ames-

tice la judecățile și socotelile ce vor avea între dênșii. Poruncim Domnia Mea dumneavóstră vel-spătar i vel-agă, vel-căpitan za dorobanți și alți boeri și zapciî, cari după vremi vė veți orândui pe tîrg, orî cu vre-un aședemînt saũ cislăși, saũ verî cu ce fel de slujbă, să aveți a vė feri de dênșii și călfile lor, că cine se va cuteza a-î bântui saũ a le face vre-un val peste porunca Domniei Mele, să scie că va petrece scărbă de Domnia Mea; și am întărit acósta carte cu înșuși pecetea și iscălitura Domniei Mele. *Tolico pisah, gospodar.* — 1803, Octombre 10.

Chrisovul companiei ceî vechi ot orașul Craiovei sud Dolj

Starostea și cu epitropiî anume de la compania cea veche a orașului Domniei Mele Craiovei sud Dolj și tuturor negușitorilor de la acéstă companie, căți se coprinde în fóia lor ce s'aũ aședat la visterie, care fiind-că aũ avut aședemînt prin hrisóve Domnesci de orinduiala dăjdiilor și a milelor ce sunt a se păzi, după cum printr'acest chrisov al Domniei Mele, ce acum întru acéstă de Dumneđeũ hărăzită întâia nóstră Domnie a Térii Rumânesci, am bine-voit a le da, se coprinde, prin care hotărîm, ca cruci cincî-đeci și patru în lude una sută opt să aibă a da pe an, tl. două miî două sute șai-đeci și opt, și cruci una, în lude unul, pe an tl. două-đeci și unul și numele acestora se coprinde în fóia pecetluită, căroră să li se dea adeverință de la visterie pe numele lor, spre a fi sciute și cunoscute, că sunt la acéstă companie, care fac peste tot într'un an la aceste cruci cincî-đeci și cincî, tl. două miî două sute opt-đeci și nouă, și acești bani să aibă a-î da la visteria Domniei Mele, după urmarea dăjdiilor ce se vor orîndui pe mazili, precum și câte parale șese-spre-đece de tot leu ce s'a întocmit la Casa rásurilor, pentru lefile celor ce slujesc, iar mai mult dintr'acest aședemînt ce li s'aũ făcut de Domnia Mea, de nimic să nu fie supărați și după ruptórea ce li s'aũ făcut să aibă a le face starostea cista pe dreptate, după starea și puterea fieș-căruia, purtând grije a le stringe și banii ruptorilor, ca să-î dea la vremea cea orînduită de la visterie. La împlinirea fieș-căruia an, la đioa sfântului Vasile, eî între dênșii adunându-se la un loc să iae séma starostiî, și când nu se va purta bine, să alégă altul dintre dênșii care va socoti, și prin scirea Domniei să-l așede staroste, și când vor cunosce că sunt asupriți și năpăstuiți de staroste, să mérégă la dumnélor boeriî caimacamî ai Craiovei saũ la ispravnicii județului să-și aréte jalba, ca să li se facă isbrănire și când după acea alegere ce le va face, nu se vor odihni, vor veni și la Divan, de unde și vor afla tótă dreptatea. Am făcut Domnia Mea milă cu dênșii, ca pe drepte bucatele lor, de dijmărit i vinariciũ să nu se supere; să fie apărați de cai de olac, de zaherele, de vase, de așternuturile musafirilor, de fumărit, de căminărit și de co-

tărit, să aibă a ținea și câte o calfă de prăvălie, scutită, a ținea starostea și lude doi ómenī făr' de pricină și un log. pentru cătutul trebilor cumpaniei; a fi apărăți toți acești cumpaniști și de vama bușilor, precum și de havaetul ce ar căuta Polcovnicul a pretenderisi de la dênșii. Așjderea când s'ar întempla să móră vre-unul dintr'ênșii, să nu aibă a pune dintr'alte bresle la cumpanie, ci numai feciori de-aī lor, saū de ar veni vre-unii din negușitorii străinī, care după mila acésta ce am făcut Domnia Mea, ar vrea să se așede în țeră, primindu-se de cumpanie, să vie dintr'ênșii cu cartea dumnélui caimacamului și de la starostea și de la alții dintr'acești negușitori, și arătându-se la Domnia Mea, așa va intra la acéstă bréslă, iar într'alt chip să nu intre nimenea; să dea în scire la visteria Domnécă, pentru căți vor fi mai adaos până la implinirea anului, ca să li se scrie numele în catastivul vistieriei.

Starostea și cu epitropiī să aibă voie să judece pe negușitorii de la acéstă cumpanie; când unul cu altul vor fi avénd pricină mare de obște, atunci să rămăe sub judecata dumnélui vel Ban saū a dumnélor boerilor caimacamī aī Craiovei. Să aibă voie starostea și cu epitropiī ca să primescă la acéstă cumpanie negușitori creștinī sêrbī și alt-fel de ómenī, însă nu pămêntenī. De se va întempla a veni niscaī-va negușitori străinī cu mărfuri în orașul Craiovei, sêrbī, armenī, ovrei, cari nu vor fi legați cu dajdia în visteria Domniei Mele, unii ca aceia să nu aibă voie a vinde cu mărunțișul, ci numai cu rădicata, iar dovedindu-se că aū vîndut cu mărunțiș, starostea cu epitropiī să aibă a arêta la dumnélui caimacamului Craioviī, ca să-ī isgonécă. De se va întempla a muri vre-un negușitor strein, nimenī să nu aibă a se amesteca la marfa saū la lucrurile aceluī mort, ci starostea cu epitropiī mergênd, să ia în scris și făcênd catastich, și pecetluindu-se de staroste și epitropiī acele rămăsurī, să stea sub păstrare, până vor veni clironomiī ceī adevêrați de ași primi acele rămăsurī prin scirea Domniei, care aceste îndreptări le-aū avut și de la alți frați trecuți Domni; și pentru ca să se pázescă aședemintul și milele ce se cuprinde mai sus nestrămutate, am întărit acest cinstit hrisov ce s'aū dat de la visteria Domniei Mele, și cu Domnécă nóstră pecete, în anul d'ntôiu acei de Dumneđeū hărăzită nouă Domnie a Țerii Romănescē, la anul mântuirei, 1804, Februarie 29. *Tolico pisah. gospodar.*

Anexe la pag. 661 (vol. VIII)

Prea Înălțate Dómne

După luminată părunca Înălțimeī Tale, ce ni se dă la acéstă jalbă, urmând, am făcut cercetare de față cu Ioniță biv al treile Logofêt vechil din partea fabricעי de sandagelic, unde răspunse Ioniță Logofétu, că după luminatul hrisov

al Măriei Sale, nu este slobod nimene a ținea menghene, și la jăluitoarii boiangii găsind menghenea s'aū luat dela ei; împotrivă jăluitoarii ȕiseră, că menghenēoa lor este mică, care să metaherisesce numai la vechiturī, după ce le vopsesc le dă lustru, iară nu se amestecă în lucru ce este al fabricii, iar mengheneaoa fabricii este mare, ce este trebuinciosă la lucruri noue, și ca un rufet vechiū ce este cu Cărți Domnesci, cari sunt birnici ai visteriei, și plătesc și ajutorințe la vremi de trebuințe, se rōgă a li se păzi orînduiala dreptății, adică orī să fie slobodī a ținea mengheneaoa acēsta pentru vechiturī, saū de sunt opriți să fie și fabrica cum și prăvălia de boiangerie a fabricii oprite a nu se amesteca să vopsescă lucruri vechi, nici să dea la menghenēoa fabricii lucruri vopsite de ei, nici să ție altă menghenē mică de vechiturī, ci fabrica să aibă trēba numai cu lucrurile noue ce le face din fabrică, și pentru lucrurile ce le vopsesc ei, le va da lustru pe cât va fi prin putință cu fieră saū cu alt meșteșug, iar nu cu menghenă; s'aū întreat dară jăluitoarii de când metaherisesc acēstă menghenē? și răspunseră, că menghenea fiind cu cheltuēlă grea nu pōte să o aducă fieșce cine, și mai nainte aū avut menghenē un basmagiū ce aū murit, iar din anul trecut s'aū silit și ei cheltuind mai mult de tal. 600 de aū adus acēstă menghenē mică, pentru care menghenea cerură că de va rămīnea să n'o metaherisescă, să aibă voie a o scōte din țeră să o vîndă, ca să nu păgubēsca banii; am citit luminatul hrisov al Măriei Tale, ce s'aū dat fabricei de sandagelic și 'l vēquī dela trecut Ghenarie 15, cu coprindere, că dumnēlūi vel Vornic al obștirilor Grigorie Ghica s'aū îndemnat a izvodi întru acēstă țeră numita fabrică întru care să lucreze ghermesituri, șaliurī și alte cumașurī, ce se lucrēză de mătase, și fir, și menghenea, cum și prefacerea mătășurilor de aici din țeră, și țera Turcēscă a le aduce în ființa mătășurilor Țarigradulūi, care se aduce de negustorī cu mare cheltuēlă, și pentru că s'aū isvodit acest meșteșug cu grea cheltuială, ce nu 'l-aū avut până acum țera și s'aū dat și privileghiurī, ca nimenea altul să nu fie volnic atāt aici în politie, cât și întru alte orașe ale țerii a deschide doosebită fabrică, saū deosebit a lucra acest meșteșug al sandageliculūi, adică șaliurī, ghermesituri și alte cumașurī ce vor putea eși din mătase și fir și meșteșugu menghenelōi și prefacerea mătăsiī de aici în ființa mătăsi Țarigradulūi, nici cel ce va sci a lucra, nici cel ce va putea cu a sa cheltuială să ție acest fel de fabrică, afară numai din numitul boer, iară cel ce va avea sciința meșteșugulūi să mērgă de va voi să lucreze la fabrică cu plată; să ție fabrica și o prăvălie de boiangerie ce este trebuinciosă fabricii, scutită și apērată de tōte. S'aū cerut și jăluitoarilor sineturile Domnesci de orînduelile rufetului lor și 'mī arētară o anafora a dumnēlor boerilor epitropī, cu lét 1781, Februarie 25, prin care aretă, că din vechimē aū fost acest rufet precum s'aū dovedit dintr'o carte a Măriei Sale rēposatul Domn Vodă *Gehan*, ot lét 1764, Ghenarie 12. și găsesc cu cale, ca să fie și aceștia rufet cum sunt și alte rufeturī și să aibă și proestos dintre ei, ca să caute pricinile ce vor avea pentru meșteșugul lor, și cel cu sciința până nu se va așeȕa

la orînduiala rufetului, să nu fie slobod a deschide prăvălie și lucra; care anafora, tot atunci, la Martie 9, se vede întărită și de Măria Sa părintele Măriei Tale, ca să fie și aceștia rufet cum sunt și cele l-alte rufeturi, după privilegiul și obiceiul ce au avut; imi mai arătară și o anafora cu lét 1803, Iulie 30, iscălită de dumnélui Banu Brâncovénu, fiind fost vel logof. și de vel cămăraș, când s'au judecat cu un prăvăliaș, care ținea de basmagii, ce era atunci pentru nisce călfi, și iarăș după orînduiala rufetului și a privilegiurilor Domnesci i-au judecat și i-au îndreptat; din care se dă curată înțelegere, că rufetul boiangiilor este vechi și are și privilegiuri Domnesci; am luat dără sēma cuprinderii luminatului Măriei Tale hrisov, ce s'au dat fabricii de sandagelic, și nu se vedu vre-o altă împotrivire decât numai la menghenea, că după hrisov nu pot jăluitoarii să ție menghenea, dar ca să se chivernisescă și jăluitoarii cu mesteșugul lor, care din vechime i-au avut, fiindu-le cererea cu orînduială și unită dreptăței fără de împotrivire cu cuprinderea hrisovului fabricei, adică nici ei să se amestece la mesteșugul fabricei cel ce prin hrisov este numit, nici să ție menghenă, precum nici fabrica sau prăvălia fabricei să nu se amestece la lucrurile vechi, carele ei le văpsesc, nici să trecă lucrurile văpsite de ei prin menghena fabricei; de acea după cuprinderea hrisovului fabricei, găsesc cu cale, ca menghena jăluitoarilor să lipsescă de la mesteșugul lor, în soroc de două luni să o scotă din țără, unde vor vrea jăluitoarii, să o vîndă și mesteșugul să și-l facă cu fier sau cu alt lucru, fără de menghenea, dar și fabrica precum și prăvălia fabricei să nu se amestece în lucru mesteșugului lor, precum mai sus se arată, ci numai la acelea ce es din lucru fabricei, și nici menghenea mică care se metabirisese la vechituri să nu ție, ci numai o menghenea mare, care este îndestul la o fabrică a se sluji la lucruri noue; de care după orînduiala rufeturilor de se va găsi de Măria Ta cu cale, să li să dea și luminat hrisov pentru paza obiceiului vechi și a buneii orândueli, ce se cuvine a avea breslele, iar hotărîrea cea desăvârșită, rămâne a se face de către Înălțimea Ta. 1803, Mar. ie 22.

Isaac Ralet veî Logofăt.

Cod. XLVIII litera C.

În Costantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Fiind-că cererea ce face Dumnealui vel Vornic Grigorie Ghica printr'acastă anafora, de a se urma între boiangiria fabricei și între isnaful boiangiilor, este unită și cu cererea ce și însuși boiangii făcea ca să și aibă adică fabrica boiangiria sa, spre a văpsi numai lucru ce va eși dintr'acastă fabrică, iar la alte lucruri ale obștei nici la vechi, nici la nouă să nu se amestece întru nimic, ci toate acelea să se văpsescă de isnaful boiangiilor, precum s'au urmat din ve-

chime și până acum, ca să lipsescă dară ne învoirea, și ne întorcirea ce este între fabrică cu boiangiul asupra prețului de plata văpsitului, și ca să lipsescă și prigonirile ce putea să fie în pricină de stricări de cumășuri ale fabricei, ori ca le urma boiangiul la văpsitul lor, sau că nu le-au făcut după ronechiul ce li s'au dat dela fabrică, primim Domnia Mea cererea acésta a dumnealui Vornicului, spre a'și avea fabrica osebită boiangiria sa, fiind acésta nu numai fără de nici o pagubă a boiangiilor, ci și următore hrisovului Domniei Mele, și poruncim ca de acum înainte toate lucrurile obștei, vechi sau noue, să le vopsesca numai isnaful boiangiilor, precum s'au urmat din vechime și până acum, la care acelea întru nimic să nu se amestece fabrica, ci acea boiangirie a fabricei sa vopsescă numai cele ce va fi trebuincioase ale fabricei noue lucruri, urmând și pentru menghenea a o avea numai singură fabrica după coprinderea Domnescului nostru hrisov, ce este dat pentru acésta. 1803, Iulie 13.

Cod. XLVIII, fila 348.

În Costandin Alexandru Ipsilant Voievod.

Postăvarii fabricei neremăind odihniți la anafora dumnealor orânduiților boeri, s'au înfățișat la Divan înaintea Domniei Mele cu Medelniceru Hagi Chiriac Arbut, Epistatul acestei fabrici, dicând iarăși că Medelniceru le ia bani câte tal. 40 și 50 pe an și că apurarea îi bate, în cât nu mai pot suferi a fi în slujba și în lucrul fabricei mai mult, cerând slobozenie, pentru care vrând Domnia Mea a ne pliroforisi mai înteu de rânduiala lor, vedum și Domneștile sineturi ce sunt date Epistatului, că după cum sunt și alte bresle de obște, așa să fie aședați fără de vre-o însărcinare sau deosebire mai multă, adică o săptămână sloboși în tréba lor și o săptămână în lucrul fabricei, sau scriind și acésta, că postăvarul ce nu va lucra săptămâna ce este de rând, să dea tal. 5; iară după ce ne arătă că spre mai multă ușurința lor, înseși de sine au lăsat numai câte 60 parale pe săptămână de plăteșce altuia ce lucrază la fabrică, în locul celui de lipseșce, dar de vor vrea să lucreze toți, dise că nu va lua de la nimeni parale, și acésta o cere cu dinadinsul a'și răspunde datoria lor în lucru, pentru care s'au întrebat postăvarii de îi supără Medelniceru mai mult peste rândul săptămânii fieș-căruia, adică: de îi mai apucă în săptămâna în care ei sunt sloboși, cum și pentru bani de le ia mai mult de cât 60 parale, și diseră că în săptămâna ce sunt sloboși nu-i supără, precum și pentru săptămâna care sunt de rând când nu pot merge la lucru, însuși ei nu tăgăduiră că mai mult nu le ia de cât parale 60; aceste dară fiind netăgăduite de dênșii și mărturisindu-le înseși ei înaintea noastră, că așa se urmază de către Medelnicer, li s'au făcut întrebarea ca să arête: care le este pricina nemulțămirei lor? și răspunseră, că cer iar ca ori să fie sloboși de lucru fabricei, sau să se

schimbe Epistatul și să se rînduiască altul în locul Medelnicerului. A căroră cerere o găsim Domnia Mea cu totul deșartă și ne primită, în vreme ce cu mijlocul acesta cu nici un chip nu este cu putință a o suferi Domnia Mea, fiind fabrica acésta întocmită prin Domneșci hotărîri, și cu prea înaltul Impărătesc Hatîșerif întărită, care ca un lucru ce este de folos obștească și podóba patriei, nu numai cerem și voim de a'și avea statornicia ei, ci și a o mai întemeia, și a o mai îmbunătăți cât va fi în putință, unde și nici o greutate nu găsim Domnia Mea a avea postăvarii, în vreme ce după ceii ce sunt scutiți de dajdie, apoi cu îndestulă ușurința lor le este lucru, adică într'o săptămână numai cât or putea făr' de sumă de oca hotărîtă, și a fi cea-l-altă săptămână slobođi; așijderea și cererea ce fac de a se schimba Epistatul, să se rînduiască altul, nici un cuvînt nu avură vrednic, în vreme ce nu numai în vre-o urmare împotrivă nu se găsește Medelnicerul spre nedreptatea și supărarea lor mai mult peste cele orînduite, ci încă cu netăgăduirea lor fu ușurarea ce aú, și după totă cërta mai dete și acésta făgăduială acum înaintea Domniei Mele Medelnicerul, că pe totă d'oa la fieș-care om ce va lucra în fabrică, le va da și câte una oca mălaiú. Decî facéndu-ni-se bine cunoscut că pornirea lor este fără nici un cuvînt, am hotărît Domnia Mea și am îndatorat, ca să fie următorii cu supunere la datoria lucrului fabricei, și cât pentru pricinuirea acea ce în cele de pe urmă mai dîseră postăvarii, că îi bate Epistatul, ca să rămăe dar și la acésta fără de cuvînt, am rădicat acésta de a nu mai bate, nici Epistatul fabricei, nici Spătăria, ci Epistatul să fie dator a aréta la Domnia Mea pe cel nesupus, și însuși Domnia Mea cercetănd, îi vom face pedópsă aceluia cu osinda la ocnă ca unui rău și împotrivor. 1803, Iunie 21.

Cod. XLVII, fila 338—340.

Prea Înălțate Dómne

Șese-spre-zece lude postăvari de aici ai fabricei de postav, aú jăluit Măriei Tale, ca din partea tuturor postăvarilor, pentru Medelnicerul Hagi Chiriac Arbut Epistatul acéstei fabrici, dîcînd: că de se întembla a se bolnăvi vre-unul dintre dênșii, nu se iartă vremea aceea a bólei, ci îl apucă de își plătește rîndurile pe câte nu slujește, iară carî din ei nu pot lucra, le ia câte tl. 40 și 50 și Medelnicerul plătesce la Visterie numai câte 10 pe an. Când vor să-și facă agonisită pentru hrana vieții îi rădică cu bătăi de-î duce la lucru, și cum că le este cu greu a fi o săptămână de rînd și una slobođi cerénd să se ierte de la slujbă și să se dea la dajdie; după a căroră jalbă însă ni se poruncește de către Maria Ta, că aducénd Vătafu de Divan înaintea noastră pre jăluitorii postăvari, cu Epistatul fabricei, Medelnicerul Arbut, să vedem mai întôiu coprinđerea hrisovului fabricei și a Pitacului, ce în urmă aú dat Măria Sa Alexandru

Vodă Ipsilant părintele Înălțimeî Tale, să cercetăm apoi de s'aŭ urmat și de s'aŭ pazit de către Epistat tóte întocmai precum sunt orînduite pentru postăvarî, seai de nu s'aŭ păzit și de aŭ vre-un cuvînt postăvarîi la jalba lor, sau fără de cuvînt vrednic se împotrivesc, și să arătăm Mărieî Tale în scris; următorî fiind luminateî porunci, aŭ înfățișat orînduitul Zapeiî pe amîndoné părțile înaintea noastră, și cetînd mai întéiu numitele doué hotărîri ce ni se arētă de către Medelnicer în copii, vĕdum că hrisovul Mărieî Sale Alexandru Vodă Moruzi ce aŭ dat pentru orînduiala acesteî fabricî scrie, ca orînduiți postăvarî să fie nelipsiți din lucrul fabricei, lucrînd orînduitul tort și să-l dea la vreme la Epistatul fabricei, și peste acela ce va mai avea fabrica trebuință și de alt tort să cĕră de la Domnie ajutor, Epistatul, ca să i se lucreze de către cei de aici postăvarî prin tocmlă învoită, după cum și cei-l-alți plătesc ocoa de tort. Așijderea scrie, că de nu va urma vre-unul din postăvarî poslușania lor, sau va lipsi, sau va muri, să dea altul în loc, iară în pitacul Mărieî Sale Alexandru Vodă Ipsilant, ce s'aŭ dat în urmă, se face pentru postăvarî alt aședîmint, ca să lipsescă suma ocalelor de tort ce li se lua, și să slujască o sĕptemănă, cât va putea tórce, și altă sĕptemănă să fie slobođi; iară când unul va fi în adevăr bolnav și neputincios de a lucra, să nu fie supĕrat sau silit în ȓilele bólei lui, iară nefînd bolnav, de nu va urma a veni în sĕptemăna de lucru la fabrică, Epistatul să arĕte la Spătărie, și Dumnealui vel Spătaru să-l pue pe acel postăvar să plătescă tl. 5 la fabrică; după care pitac aŭ dat și Măria Sa Vodă Alexandu Moruzi în urmă, la a dona Domnie, asemenea întărire; am cercetat și pentru cele ce se jăluiesc postăvarîi, și la tóte se apĕră Medelniceru cu tăgăduire, ȓicĕnd: că nu numai pe cei ce s'aŭ întĕmplat de s'aŭ bolnavit nu 'i-aŭ supĕrat, nici a-i duce la slujbă, până a nu se zdreveni, nici a le lua bani de sĕptemănă pe vremea bólei, ci încă când aŭ avut vre-unul dintr'ĕnșii trebuință pentru agonisita și hrana lui, nu l'aŭ silit a da după poruncă, câte tal. cincî pe sĕptemănă, ci orî s'aŭ pus alt om, în locu-î, sau 'i aŭ luat câte tal. 1, bani 60 pe sĕptemănă de aŭ plătit la alt postăvar ce pune în locul lui, după cum pentru acĕsta am luat și noi pliforie din cercetarea ce am făcut, că așa urmĕză Medelniceru, iară tocmiți a da câte tal. 40 și 50 pe an ȓise Medelniceru că nu are nici un postăvar, cum și pentru cererea ce fac postăvarîi, a da suma de tort orînduită lucrată pe la casele lor, iară nu în fabrică, rĕspunse Medelniceru, că nu face nici o îmbunătăȓire postavului, căci torcĕndu-l pe la casele lor 'l lucrĕză gros și prost, iară în fabrică lucrîndu-l și care nu va sci, învață de la cei-l-alți ce sciŭ, și tórce subȓire precum trebue, unde și nici 'i silesce peste puterea lor, ci numai aceia ce pot tórce în sĕptemăna care este de rĕnd; s'aŭ ȓis jăluitorilor ca să aducă pe acei postăvarî ce ȓic că 'i are Medelniceru tocmiți de le ia bani peste an, și rĕspunseră, că aceia nu vin fînd-că sunt ómenî de le dă mâna a da bani și a fi slobođi Decî scriînd în doué hotărîri Domnescî, că postăvarî ce nu vor

veni în săptămâna lor la lucru fabricei să-î arête Epistatul la dumnéluî vel Spătar, ca să-î supue a da pentru acea săptămână câte tal. 5 la fabrică, și luându-le Medelniceru mai puțin ca a treia parte, adică câte 60 parale pe săptămână. precum s'au dovedit din cercetarea noastră care și acele parale le dă altor postăvarî ce lucréză în locul lor iară nu-î rămâne în pîngă, urmarea sa nu numai nu este împotrivă, ci încă și cu multă ușurință postăvarilor; așijderea scriind că o săptămână să fie de rënd și alta slobodî, bine ți silcesce Medelniceru a veni la rëndul lor, la care acésta nicî aî cuvînt că le este cu greū pentru că acéstă orânduială o aî și alte bresle, și sunt mulțămîți de o să-vêrșesc pentru apêrarea și scutela lor; iar pornirea acelor jăluitorî la acésta, se cunósce că este din vre-o zavistie, însă noi vêdënd douê hotărîri Domnescî date pentru acest rând a lor, nu putem dice alta, de cât că sunt datorî să urmeze acele hotărîri, rênânënd deșartă și pâra lor ce fac, cum și că ar fi avënd Medelniceru pe unî din postăvarî tocmiți de ia banî peste an, căci nu aū putut'o dovedi; de care și nu lipsim după poruncă a arêta Măriei Tale.— 1803, Martie 22.

Dumitrache Ban, Dumitrasco Ban, Gheorghe Postelnicul

Cod. XLVII. Fil. 338—9—40.

Hrisovul de oi de Spania

Fiind-că îmbunătățirea, îndestularea și îmbelșugarea unei țeri este a so sili oblăduitoriul și stăpânitoriul aceluî loc cu orî-ce mijloce ar fi putinciose, spre a se aduce de la străine locuri verî-ce felurime de matahurî folositoare ar ti de lipsă într'aceia țoră, ca să se isvodéscă și să se înmulțéscă în ținutul stăpânirei sa'e, nu numai pe sôma trebuinței aceluî pămênt, spre a avea îndestulare, ci încă de va fi puțină să și prisoséscă, ca să iasă și la acele părți ale pămêntenilor a'isveris, pricinuindu-se dintr'acestea o eftihie și un bun folos la toți supușii săi. Intre care aceste matahurî fiind unul și vitele de oi, care sunt de mare trebuință la toți de obste, ca un lucru ce carnea lor este pentru hrană, iară lâna lor este pentru îmbrăcăminte, socotesc Domnia Mea, că de vor isvodi aici un nou soiū, de la care să pôtă cunósce folos pămêntul acesta, nu numai laudă se aduce pentru silința pricinuirei a'estuî obștesc folos, ci încă și sufletéscă pomenire se săvêrșese; drept aceea fiind-că ne-am însciințat pentru un soiū de oi ce sunt de Ispania, care fac lână bună, cu multă deosebire de cât lâna oilor ce se află în pămêntul acesta, după care îmbunătățirea lânei, urméză fără îndoială a fi și îmbunătățirea lucrului ce s'ar face dintr'ênsa, și fiind-că dintr'acésta pôte să se împutineze, saū în cele de pe urmă să și lipéscă cu totul aducerea din acele părți străine a postavurilor și altor lucruri

făcute din lână, măcar că este o bănuială cum că le s'vor aduce acest fel de oi aici într'acest pământ, după clima locului, poate să nu trăescă sau să se schimbe și ființa lânei lor, dar după pliroforia ce avem cum că la părțile vecine în Ungaria s'au adus acest fel de oi, cari au și trăit și nici lână nu 'și-au schimbat, pentru aceea dară, acum de odată, am hotărât a se aduce oi mai puține ca să se vadă întâiu de pot trăi, și apoi să se aducă și mai multe spre a se înmulți la toți. Decî cercarea acésta fiind privitoare spre un mare folos al obstei, voit-am Domnia Mea de a se găsi om vrednic ca să se însărcineze și să ia asupra tréba acésta, căruia să i se dea de la Domnie și ajutorul ce va fi de trebuință, de care socotindu-se a fi destoinic Dumnóluț Sinior Gaudin secretarul cinstitei Aghenții, s'au și poftit a face acésta slujbă pământului și cu dragosté au și primit însărcinarea, și fiind-că va să intre în cheltuiala de la sine cu a face cișlă de oi prin învoirea cu stăpênul moșiei unde-î va plăcea locul, au cerut și de la Domnia Mea a i se da ajutorul ce mai jos între aceste ponturi s'au arătat :

1. Aceste oi Ispaniole ce se vor aduce acum de la Ungaria, întâiu mai puține drept cercare și se vor așeza aici, să nu fie supuse nici la plată de oierit, nici orânduialei bellicului, nici alta vre o supărare sau cerere de către slujbașii Domniei și ai țerii, să nu li se facă; înmulțindu-se suma și până la 2000, să fie nesupărate.

2. Păstorii cari sunt trebuincioși, trei la fie-care sută, să nu fie supărați de dajdie sau de vre o altă supărare, orî pământeni de vor fi din ceî fără pricină de dajdie, sau străini.

3. Să aibă acest pronomion, ca în locul ce va vrea să pue aceste oi unde urméză a face saiele sau țarla, adecă cășla pentru iernatec, strângându-și acolo și nutrețul cel trebuincios, după ce se va învoi cu stăpênul moșiei pentru cășlă și pentru pășune, plătindu-î dreptul seû pe fieș-care an, după simfonia ce vor face, să nu pótă să le scóță alt-cine-va, sau să fie supărat în vre-un fel de chip, ca să nu piardă cheltuia'a ce va face.

4. Nici ispravnicii, vre-un om Domnes', să nu aibă voie să hrăpescă fênul, când vor avea ei lipsă, care va fi făcut pentru oile aceste.

5. Folosurile ce vor eși dintr'aceste oi ad. : brânza, lână, mieî, nimenea să nu pótă să 'e hrăpescă în silnicie fără de scirea stăpênului lor, și Sinior Gaudin să fie răspunđător spre cârmuirea acestor oi, ca un lucru ce este al seû, aduse cu cheltuiala sa, să n'aibă însă voie a scóte folosurile ce ar fi de la aceste oi afară din țeră, ci iarăși aici în țeră să le dea, păzindu-se legiuitole ponturi ce sunt pentru acestea.

6. Să se dea har de la Ocnă pe fie-care an la fieș-care păstor și la fieș-care óie, două oca sare.

7. Fabr'ca Domnescă să se protimisescă la cumpărătórea lânei cu prețul cel de pe urmă ce vor da alții.

8. Decî aceste ponturi primindu-le Domnia Mea, hotărîm ca să le aibă căşla oilor acestora de Ispania pe deplin, încă şi când va mai avea trebuinţă de alte ajutoare, să facă Dumnului mai sus numitul arătare Domniei Mele şi cele ce vor fi cu cale şi fără de supărare, spre ajutorul acestei bună începere, i se va face, care privileghiū să se urmeze atât la Sinior Gaudin, cât şi la clironomiī sēi; şi spre a se păzi aceste cu nestrămutare, am dat Domn'ia Mea hrisovul acesta adevărit cu însăşi Domneasca Nōstră iscălitură şi pecete, şi cu credinţa iubiţilor Domniei Mele fiī: Alexandru, Dimitraşco, Gheorghe, Nicolae şi Ión Voevođi, martori fiind şi Dumnelor cinstiţi şi credincioşi Boeri Veliţi ai Divanului Domniei Mele. Dumitrache Ghica biv. v. Ban. Epistat spătariēi, Dumitrascu Racoviţă v. Vist, Manolache Brancovéou v. Ban, Grigorie Caliarh v. Post., Ştefan Văcărescu v. Vor. de ţera sus, Isaac Ralet v. Log. de ţera de sus, Barbu Ştirbeī v. Vorn., Is'rate Creţulescu v. Vorn., Scarlat Sătineanu v. Vorn. al Obştirilor, Costandin Bălăcearu v. Logofēt de ţera de jos, Grigore Bălenu v. Logofēt de Obiceiuri, Antonie v. Hatman, Teodorache Văcărescu v. Vist., epistat căminariei, Costandin Varlaam v. Vorn. de politie, etc. şi s'a scris hrisovul acesta întru al treilea an dintru întēia Domnie a Domniei Mele aici în oraşul scaunului Domniei Mele Băcurescī, la anii de la nascerea Domnului nostru Isus Hristos, 1805 Aprilie 24, de Chiriţă Logofēt de Divan.

fila 303

Fabrica de torsul bumbacului

Fiind-că înmulţirea felurimilor de meşteşuguri de mână ce s'ar putea isvodi într'o ţeră, nu numai este de mare folos în destularea locuitorilor ei, ne avēnd trebuinţă atunci a aduce şi a cumpăra cu preţuri scumpe de prin alte părţi străine acelea ce sunt de lipsă, ce şi laudă şi podoba patriei aceea pricinuesce, care acēsta şi oblăduitoriī ce s'aū învrednicit de la Dumneđeū a avea stăpânire de ţeri şi de norode, când vor înlesni-o prin Domnescile sēle ajutoare şi faceri de bine, de a putea, adică să fără pre supuşii sēi îndestulaţi şi cu ceea ce n'aū avut, nu puţină pomenire ei îşi dobēdesc. Decî, fiind-că Kir Onorie de Gaudin (Γαοδι) şi Ión Papa Polizoe, s'aū arētat către Domnia Mea, că cu silinţa ce fac, vor să aducă meşteri de un nou meşteşu; după a Englezilor tertip, adică meşteşugul de torsul bumbacului, cu care meşteşug se face o mare înlesnire, să pōtă un om scōte bumbac tors într'o di, cât ar putea să scōtă cu alte meşteşuguri în trei patru săptămāni, şi un ast fel de lucru de mare folos obşteī şi pricinuitor de îndestulare, cuviincios fiind, nu numai a so primi, ci încă a se şi îndemna şi a se trage cu ajutorul la o începere de acōstă bună lucrare, şi ca să pōtă merge lucrul acesta spre sporire şi adaos, le dăm aceste privileghiuri cu ponturile ce mai jos se arētă, adică:

1) Fiind-că mai sus numiții vor să facă kerhana, să pue în lucrare cu oste-nolă, la care în adevăr este, că au să pue cheltuială cu aducerea ergaliilor acestui meșteșug, și ómenii cu sciința meșteșugului cu plată, să nu aibă dar voie nimenea alții în tótă țera Domniei Mele, orî din cei ce se vor fi aflând acum aici, sau cari ar mai veni de acum înainte din alte părți, a deschide sau a lucra chipul a estui meșteșug de torsul bumbacului, după mijlocul adică acesta al kerhanelei, până în sorocul de anî 20, începându-se anii de la lét 1805 Ghenar, ci alți toți să fie popriți a lucra cu acest fel de meșteșug al kerhaneloi, iar care vor avea sciința meșteșugului aceluia, sau care vor vrea să în-vețe după orânduiala kerhanelor, să fie primiți a lucra la acéstă kerhana cu plata simbriei ce li se va cuveni, ascultând de acești mai sus numiți doi is-voditori ai meșteșugului acestuia, cunoscându-i ca nisce mai mari ai lor, iar cei-ce se vor arăta cu împotrivire, să'i pedepsescă la Cămara Domnescă.

2) Atât mai sus numiții, cât și meșteriî ce vor fi în kerhana, lucrătorii meș-teșugului, să fie apërați de rândul dăjdilor, în câtă vreme se vor afla lucrând la kerhana, pe care aducându-i la Cămara Domniei Mele spre cercetare, să li să dea tescherele la mână, ca să fie știuți a nu se supëra.

3) Orînduim Domnia Mea ca să aibă kerhanaua acésta în vremea hotărîtă de anî 20, și ómenii de slujbă scutiți lude 15, însă ómenii fără de pricină de dăjdi, care cercetându-se după orânduiala visteriei, să li se dea și pecetluirile Domniei mele, ca să fie în pace și nesupërați.

4) Să fie datorî mai sus numiții a da pe fie-care an la Cămara Domniî Mele, câte 25 sulari de tors subțire și bun de cel mai de frunte. Indatorim dar pe numiții mai sus, ca să pue tot felul de silință a aduce meșteșugul acesta la sporire și adaos, ca să se cunoscă rod de bunătate, și să pricinuiască effi-natate, și îndestulare pământului de acest lucru, care tuturor de obște este tre-buincios. Drept acea, ca să se păzescă orânduielele ce mai sus se arétă, am dat acest Domnescul nostru hrisov, întărit cu Domnesca Nóstră iscălitură și pecetie și cu credința prea iubiților Domniei Mele fii etc. (ca la *ultimul hrisov*).

Cod. XLVII, fila 369 versa.

Fabrică de farfurii

Fiind-că înmulțirea felurimelor meșteșugurilor și lucrurilor de mână, ce s'ar putea isvedi într'o țeră, nu numai este de mare folos și îndestulare lo-cuitorilor, ei neavând treb ință atunci a aduce și a cumpëra cu prețuri scumpe de prin alte părți străine acele ce sunt de lipsă, ce și laudă și podoba patriei aceea pricinuesce, care acésta și oblăduitorii ce s'au învrednicit de la Dumneșeu a avea stăpâniri de țeri și noróde. cand vor îndrăzni prin Domneștile Sale aju-toruri a face bine de a putea adică să facă pre supușii săi îndestulați și cu

cele ce n'au avut, nu puțină pomenire își dobândesc, și fiind că Dumnélui cinstit și credincios boerul Domniei Mele Constandin Filipescu biv. v. vist. ne au arătat, că cu silința ce au făcut au adus meșterii de un nou meșteșug ad. *făcătorii de farfurii* cu care meșteșug se poate pricinui aici în țară o îndestulătoare efinătate la prețul cumpărătorii felurimilor de farfurii, că-și lucrându-se aceste farfurii aici, se pot vindea cu un preț mai scăzut ca cele ce se aduc din alte părți străine, de care ne-au făcut dumnélui numitul boer două cereri; întâiu adică, a nu fi nimenea volnic în diastima de zece ani de acum înainte a deschide undevaș aici în țară fabrică de a lucra acest fel de farfurii, și a doua, a fi miluită de la Domnie această fabrică, cu ajutorul acela ce s'ar socoti de Domnia Mea; decii fiind-că acest fel de lucru, în adevăr privește spre un bun folos al obștei, căci dintru această poate să se imputineze saii în cele de pre urmă să și lipsescă cu totul aducerea farfuriilor din alte părți, și fiind-că dumnélui numitul boer are această fabrică cu ostenoală spre a se pune în lucrare meșteșugul ce s'au dis, la care intru adevăr este că are să pue cheltuială cu aducerea uneltelor acestui meșteșug și plata ómenilor ce au știința acestui meșteșug; am primit Domnia Mea cererea și rugăciunea Dumisale, și iată îi dăm acesta al nostru Domnesc hrisov de întărire, ca să fie volnic și slobod a face această fabrică și nimeni alții, orii din cei ce se vor fi aflând acum aici, sau cari ar mai veni de acum înainte din alte părți, să nu aibă voie, a deschide saii a lucra chipul acestui meșteșug de facerea farfuriilor, după mijlocirea adică a acestei fabrice, în soroc de acum până în zece ani, ci alții toții în totă țera să fie popriți a lucra acest meșteșug al *facerei farfuriilor*, iară cari vor avea știința meșteșugului acestuia, sau cari din pământeni vor vrea să învețe, să fie primiți a lucra la această fabrică cu plata simbriei ce li se va cuveni; la care fabrică orînduim și ajutorii de la Domnia Mea, ca să aibă a ține lude 20 scutiți de dajdia Visteriei, cu pecetluiturile Domniei Mele după orînduială; îndatorim pe mai sus numitul boer, ca să pue tot felul de silințe a aduce meșteșugul acesta la sporire și adaos, ca să-și cunoască rodul în bună pace, și să pricinuiască efinătate și îndestulare pământului de acest lucru, care de obște este trebuincios. Drept acea, ca să se păzescă orînduiala cea mai sus arătată, întărim hrisovul acesta cu însăși Domnesca Nóstră iscălitură și pecete, cu credința prea iubiților Domniei Mele fi: Alexandru, Dumitrașco, Gheorghe, Nicolae și Gregorie și cu mărturia Domniilor sale cinstiților și credincioșilor boeri vești ai Divanului Domniei Mele, Manolache Brâncovenu, vel. Ban, Scarlat Ghica biv. v. Ban Epistatu Spătar., Grigore Caliarh v. Post, Constandin Crețulescu v. Vor. de țera de sus, Grigore Ghica v. Log. de țera de sus, Barbu Știrbeiu v. Vor. Petrache Ritoridi v. Vor. al obștirilor, Dumitrache Racoviță v. Log. de țera de jos, Enache Văărăescu v. Log. de obceiuri. Constandin Samurcaș v. Vor. al politiei, Mihai Racoviță v. Clucer, v. Păh..., Constantin Cămpineanu v. Stol, și ispravnic, Grigore Ghica v. Log. de țera de

sus; și s'aŭ scris hrisovul acesta la anul al patrulea dintru întêia Domnie a Domniei Mele, aici în orașul scaunului Domniei Mele București, la anul de la zidirea lumei 7314, iară de la nașcerea Domnului Dumneșeu și mîntuitorul nostru Isus Hrist. 1806. August 3. de Chiriță Log. de Divan.

MORI DE CAI

Io Costandin Alexandru Ipsilante Voevod gospodar zemle Vlahiscoe

Dumnêta vel Agă, fiind-că într'această vreme a iernei din iuțimea gerului pôte să înghețe morile ce sunt pe apa Dâmboviței și să pricinuiască vre-o neînlesnire, și zăticnire la îndestularea măcinșului, și fiind-că luăm Domnia mea pliroforie, cum că a fost orânduiala făcută ca cele mai multe și mai mari mănă-tirî de aici din Bucuresci să aibă fieș-care câte o móră de cai, spre a se afla la o întêmplare ca acêsta, care acêsta fiind cu bună orânduială, atât pentru trebuința și întêmplarea pătimirei de obste la vre-o acest fel de întêmplare a înghețatului morilor de pe ape, cât și pentru însuși a monăstirilor acelora folos de venit, datorî era și sunt Egumenii acestor mănăstirî de a avea îngrijire fie-care pentru móră sa, să se afle în stare de a lutra la întêmplare de trebuință; drept aceea poruncim Dumitale, ca să dai de șcire, cu acest Domnescul nostru Pitac, la fieș-care din părinții Egumeni Mănăstirilor acelora cu morile, și să și epistășeșci a le aduce în starea lor fără de zăbavă, ca să intre în lucrare de măcinș de zaherea, *tol. pisak gpl.* 1802 Ianuarie 12.

Cod. XLIX, fila 19.

Io Costandin Alexandru Ipsilante Voevod gospodar zemle Vlahiscoe

Fiind-că în vremea iernei din iuțimea gerului pôte să înghețe morile și să pricinuiască vre-o neînlesnire și zăticnire la îndestularea măcinatului, și fiind-că luăm Domnia mea pliroforie din condicile Divanului, cum că aŭ fost orânduială făcută, că cele mai multe și mai mari mănăstirî de aici din Bucuresci și de pe împrejurul Bucuresciului, care mai jos se însemnară, să aibă fieș-care câte o móră de cai spre a se afla la o întêmplare ca acêsta, care fiind cu orânduială bună, atât pentru trebuința și întêmplarea patimei de obste, la vre-o acest fel de întêmplare a înghețatului morilor de pe ape, cât și însuși a monastirilor acelora folos deosebit, datorî sunt Egumenii acei mănăstirî, de a avea îngrijire fieș-care pentru móră sa mai din vreme, de a se afla în stare spre a lucra la întêmplare de trebuință; drept aceea poruncim Dumitale vel Agă, ca să dai de șcire, cu acest Domnescul nostru Pitac, la fie-care din părinții Egumeni mănăstirilor acelor cu morile, și să și epistășeșci a le aduce

în starea lor fără de zăbavă. ca să intre în lucrare de măcinîș. *tolico pisah gpd.* 1803 Octomvrie 2.

Cod. XLIX, fila 101

În Costandin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumnéta vel Agă încă de anșorți din lét 1803 Octomvre, s'a dat porunca Domniei Mele prin pitac la Agie, ca după orânduiala ce a fost făcută de mai înainte, fieș-care mănăstire din cele ce se însemnară mai jos, să fie datore a avea câte o móră de cai, și fiind cunoscută cât este de trebuinciosă urmarea acésta de a nu pătimi obstea de înlesnire și zăignire la îndestularea măcinîșului, atît pe vremea iernei când din iuțimea gerului înghéță morile, cât și pe vremea verei când din venirea apelor mari se întemplă înecăciune, precum și acum este de față vêdut că s'aú întemplat; p runcim dară ca cu acest Domnescul nostru pitac să îndatorezi pe tóte aceste mănăstiri, ca acum negreșit fără de zăbavă cătuși de puțină, fieș-care să îngrijescă de a'și face și a'și avea móra sa în stare, și de urmarea poruncei să aibă a arôta Domniei Mele care diotr'aceste mănăstiri a făcut móră și aú și intrat în lucrare de macinîș și care nu. *tolco pisah gpd.*—1805, Iulie 13.

Cod. XLIX, fila 227.

1. Sfânta Mitropolie	8. Arhimandrit
2. Radu-Vodă	9. Sfântu Spiridon
3. Sfântu Gheorgh	10. » Greci
4. Mihaï-Vodă	11. Zlătari și Stavropoleos
5. Sfântu Ión	12. Văcăresci
6. » Sărindar	13. Cotroceni
7. Sfânta Ecaterina	14. Mărcuța
	14 adică patru-spre-dece

Cod. XLIX, fila 227

În Costandin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumnéta vel Agă fiind-că ne-am înștiințat Domnia Mea, cum că dintr'acóstă trecută pliniră a apei Dâmboviței s'aú făcut stricăciune mare acestor de mai jos numite patru mori mănăstiresci, și dintr'acésta înpuținându-se îndestularea măcinîșului, se pricinuesce o lipsă de pâne în politie, și fiind-că acésta este o neapărată trebuință pentru hrana norodului de obste, poruncim Domnia Mea, ca pe câte patru Egumenii acestor mănăstiri să-î îndatorezi

dumnéta și să le faci mun-basiret spre a drege negreșit acum îndată, fără câtuși de pușină zăbavă, totă orî-ce stricăciune va fi și pe la aceste mori, ca să intre cât mai în grabă în lucrarea de măciniș. *tolico pisah gpd.* 1805 Iulie 16.

*Sfântu Gheorghe
Mihaș-Vodă*

*Sărindariu
Sfântu Spiridon nou*

Asemenea Pitac s'añ făcut și la Dumnélui vel Spătar pentru aceste trei Mönăstiri, însă *Cotroceni, Mărcuța, Văcăresci.*

fila 229—230

Io Costandin Alexandru Ipsilante Vorvod

Cuvioșilor Arhimandriți și Egumeni de pe la mönăstirile câte mai jos sunt anume arătate, fiind-că ne-am înșciințat Domnia Mea cum că dintr'acésta trecută plinire a apei Dâmboviții s'añ făcut stricăciune morilor monăstiresci, dintr'acésta imputinându-se îndestularea măcinișului, se pricinuesce lipsă de pâne în politie, și fiind-că acésta este o neapărată trebuință pentru hrana norodului de obste, strașnic poruncim Domnia Mea, ca toți câți sunteți mai jos numiți, acum îndată, fără de a face zăbavă câtuși de pușin, să aveți a drege negreșit totă orî câtă stricăciune va fi la mori, ca să intre cât mai în grabă în lucrare de măciniș și Dumnéta vel Logofăt de țeră de sus, să faci acésta poruncă a noastră cunoscută și sciută la toți Egumenii acestor mönăstiri. *tolico pisah gpd.*—1805 Iulie 17.

Monastiri: Radu-Vodă, Sfânta Ecaterina, Arhimandrit cu Zlătari, Sfântu Gheorghe nou, Mihaș-Vodă, Sărindarul, Sfântu Spiridon cel nou, Greci și Stavropoleos, Cotroceni, Mărcuța, Văcăresci.

fila 230.

PLATA DE OIUM LA MORI.

Io Costandin Alexandru Ipsilante Vorvod

Cu tóte că după multe jalbe ce ni s'añ dat, cum că arendașii morilor fac nedreptăți cu cereri de oem mai mult de cât obiceiul vechiñ, încă

de la 16 ale trecutului Maiu, s'a dat porunca Domniei Mele, ca pentru cei de obște ce vor avea trebuință de măciniș pentru casele lor, să nu fie superați de către arendași cu mai multă cerere de oem, de cât numai pre cât a fost obiceiul vechiu ad.: deciuia'ă, dar fiind-că pentru grăul ce se macină de brutari pentru trebuianța obștesă a norodului politiei Bucurescilor, au fost osebit obiceiul a nu se supera cu mai mult oem de cât parale 30 la u chilă, pecum ne adeverim Domnia Mea din Donnescile sineturi ce le vedui, una a Măriei Sale părintele Domniei Mele și alta a Măriei Sale fratelui Alexandru Vodă Moruzi, poruncim dară, ca pentru brutarii politiei să se urmeze și de aci înainte darea oemului de chila de grău pe parale 30, iară nu mai mult, și Dumnelui vel Aga să indatorească pe arendași ca intru același chip să fie următor negreșit.—1803, Iulie 12.

fila 347.

Prea Înălțate Dómne

Inșciințăm Înălțimeii Tale pentru oemul ce p'ătesc brutarii politiei Bucurescilor de grăul ce'l nacină pentru hrana obștei, pe la morile ce sunt pe apa Dâmboviții aici împrejurul Bucurescilor, că fiind orânduți prin anafora Dumnelor Veliților Boeri și ale Agiei, care se ved întărite una de Măria Sa Alexandru Vodă Ipsilante din a doua Domnie, și alta de Măria Sa Alexandru Vodă Moruzi, care se alăturară la plecata anafora pentru mai buna pliroforia Măriei Tale, intru care se ved cuprințetore cu hotărire ca să plătescă brutarii de chilă câte parale 30 pentru oem, de fieș care chilă, precum și la socotelele oemului ce s'au făcut și se fac sunt trecute, acum viind brutarii, mi se jeluiră că unii din arendași de pe la unele mori, nu mai îngăduesc a macina tot cu acest preț și cer adaos, pricinuind că întărirea Măriei Tale la acestă poruncă nu au, de care fac rugăciune Măriei Tale, ca să se dea luminata poruncă Înălțimii Tale, să plătescă iarăși asemenea pe câte 30 parale de chilă, după cum s'au urmat până acum, a căroră rugăciune părându-mi-se a fi cu cuviință, nu lipsi a însciința Măriei Tale și cum a fi mila Înălțimiei Tale.—1803, Iulie 6.

Iancu vel Logofăt

Anexe la pag. 601 (vol. VIII)

(Narturi)

Iă Costantin Alexandru Ipsilante Voevod gospolar zemle Vlahiscoe.

Cinstiților și credincioși boerilor veliți ai Divanului Domniei Mele, fiind că voim Domnia Mea a se urma dreptatea intru tôte cum și intru vînșarea

a tóte lucrurile câte sunt de trebuința și hrana poliției, poruncim dară, că adunându-vă la un loc, unde fiind și dumnélui vel Agă, să aveți a face cercetare cu scumpătate, atât la rëndul feliurimilor de băcăni și altor lucruri de post, cât și la pâne și carne și orî-ce de ale mîncărei, pliroforisindu-se de lucrurile străine cu ce preț se cumpără de băcani, și pen'ru grâu cu ce preț se cumpără de brutari, precum și cele-l-alte asemenea, după care chibzuind dumnévóstră cu dréptă socotélă cu ce nart se cade a se vinde de isnafuri fieș-care felurime, să arătați Domniei Mele în scris prin anafora. — *tolico pisah.* — 1802, Noembre 12.

Cod. XLIX. Fila 7.

vel Logofăt.

Iw Costandin Alexandru Ipsilante Voevod gospodar.

După cum s'aú găsit cu cale de către dumnelor veliții boerî, întărim Domnia Mea, ca întru tóte să se urmeze cum se cuprinde mai jos, și poruncim Domnia Mea dumita'le vel Agă, ca după ce veți face cunoscut la tótă obștea nartul acesta, apoi să îndatorească atât pe cele-l'alte isnafuri de a'și vinde fieș-care felurimi cu prețul ce se cuprinde mai jos, cum și pe luminărarii de seú să urmeze și ei nartul acesta, care luminărarii măcar că ne-aú dat jalbă cerënd a li se mai înălța prețul, dară după cercetarea ce li s'aú făcut, cu îndestulă musaadea le este prețul de parale două-șeci și patru. — 1802, Decemvre 9.

Prea Înălțate Dómne.

Din luminată porună Înălțimeii Tale, ce prin pitac ni s'aú dat, ca să chibzuim cu ce nart se cade a se vinde felurimile de băcăni și alte lucruri de post și orî-ce de alte mîncări, ne-am adunat la un loc unde a fost i dumnélui vel Agă și aducënd pe bacal-bașa cu câți-va din isnaful băcanilor, am făcut cercetare prin negustori de cinste și a diafori ce aú sciință cu ce preț cumpără băcanii marfa de băcănie, ce vine din țera Turcescă, afură din cele de aici ce ne sunt sciute, vędônd și alte narturi de mai nainte, și însciințările ce aú venit acum de la Capichi-haele serhaturilor, și prin socotélă dréptă în ce chip am găsit cu cale prețul cu care se cuvine a se vinde atât băcăniile cât și alte lucruri, arătăm mai jos în condee anume, rēmănënd cea desăvêșită hotărre la Înălțimea Ta. — 1802, Decembre 5.

	<u>Taleri</u>	<u>Parale</u>
Năhutul de țera Turcescă	oca —	18
Stafide roșii	» —	8
Stafide razachiî	» —	24

	T aleri	P arale
Măsline negre triglones	oca —	22
Stafile negre	» —	24
Săpun de Crit, calăpurî mari	» 1	8
Ipac, săpun, calăpurî mici	» 1	4
Caracatița cea bună	» 3	10
Milidona	» 1	20
Migdalele de Hiu	» 1	25
Măslinile verđi	» —	26
Măslinile de Rumel	» 1	—
Untul-de-lemn	» 1	12
Orezul	» —	22
Anasonul de Țarigrad	» —	36
Anasonul de țera Leșască	» —	16
Anasonul de țera Românăscă	» —	12
Coconariile	» 4	12
Stafidele negre ce se ȑic chiuțuzisă	» 1	8
Piperul, iară cu para, două dramurî la o para	» 4	20
Smochinele de cutie	» —	26
Fidéua de Odriu	» —	32
Fidéua de aici de țeră	» —	25
Pastrama de Țarigrad	» 1	—
Gogoșile de Ristic	» 3	2
Zama de lămie	» —	18
Icre tescuite	» 1	20
Icre de morun îndulcite	» 1	20
Icre de știucă	» 4	20
Icre de crap	» —	20
Cașul sărat	» —	12
Tămâia, iară cu para, două dramurî de para	» 4	20
Untul topit	» —	32
Mierea	» —	24
Brînza de burduf	» —	14
Cașul prospăt	» —	5
Butul, pastramă de capră	» —	5
Lintea	» .	3
Usturoiŭ, suta de căpățînî	» —	8
Cărbunî ciubuce	» —	1
Suta de oca, cărbunî de țandură, iară iarna ta ¹ . 1 parale 20	» 1	5
Cărbunî țigănes ¹	» —	1/2

	Taleri	Parale
Bolun	oca —	6
Arpăcaș de orz	» —	16
Mănătărci	» —	16
Oțetul de vin	» —	8
Oțetul de mied	» —	5
Pastrama de vacă și cârnați de zalhana	» —	10
Prunele uscate la inarie	» —	8
Prunele uscate la lojniță	» —	6
Catranu	» —	8
Săpunul românesc	» —	17
Sămînța de in	» —	4
Fasolea	» —	5
Urda sărată	» —	12
Lacherda	» 1	20
Halvaua de Țarigrad și Rusciuc, cu cutia	» 1	10
Halvaua de Odriu	» 1	20
Tahânu	» 1	—
Alune de țera Turcească	» —	15
iară cele de aici	» —	6
Buretele bun de mare	» —	10
Smirna	» —	20
Caféoa Emen	» 4	20
Caféoa franțuzescă	» 3	20
Enibahar	» 1	30
Icerele de chefal de Rumelia	» —	5
Cofeturile	» 1	20
Zaharul de Veneț'a	» 3	20
Zaharul Turcesc	» 2	20
Capere de Veneția	» 1	10
Condita	» 5	—
Candelul de Veneția	» 6	—
Candelul Turcesc	» 4	20
Cojile de Năranză	» —	24
Calacanu Nemțesc	» —	26
Calacanu Turcesc	» —	20
Comidul	» —	10
Dramul de Canfor	» —	4
Cositorul cu țiperigul lui	» 4	30
Licurini	» 1	30
Moscopitele	» 1	—

	Taleri	Parale
Năhutul prajit	—	30
Dramul de Nucșoră	—	10
Dramul de Cuișore	—	2
Piatră vinătă	1	30
Piatră acră	1	—
Pucioșă	—	25
Rahat Locum	3	30
Mia de scrumbii de Mare	25	—
Suta de scrumbii de Dunăre	7	—
Sakăzul	6	20
Scorțșoră bună, iară cu dramul	15	—
Supiile uscate	3	—
Curmale	—	36
Silitra	2	10
Dramul de șofran de Beciu	—	5
Dramul de șofran de Rumelia	—	3
Șerbetul de zahăr, iară cu paraua, 2 drmurii la para	4	20
Iarba de pușcă	—	2
Samolada	—	1
Oleiul	—	30
Cașcavalul de câmp	—	14
Cașcavalul de munte	—	18
Ghiudemul de Merodenii	1	—
Smochinile de rând	—	14
Năhutul de țeră	—	6
Unt prôspét	—	20
Mia de sardele	8	13
Tirihiu bun	2	—
Săpunul de la Smirna	—	30
Fideaua de Venetia	—	35
Icrele de chefal în côră	7	—
Migdalele curățite	2	8
Mazăre	—	4
Ciapa	—	2
Puiul de găină mare	—	6
» » » de mijloc	—	5
» » » de cödă	—	4
Rața	—	4
Două ouă iarna (și vara trei)	—	1
Găină bună grasă	—	12

	Taleri	Parale
Clapon	» —	15
Gâscă grasă bună	» —	18
Curcanul mare	» —	20
Sacaua de apă în poporul Agiei (vara 3)	» —	4
Sacaua de apă în poporul Spătăriei (vara 4)	» —	5
Spanacu (iarna 3)	» —	2
Rădăcina grosă de țelină (mică 2 la para) iară vara 2 mari la para, mică 4 la para	» —	1
Dece rădăcină pătrunjel (iară subțiri 15 la o para)	» —	1
Legătura de 5 marule	» —	1
Morcovă mare 6 (iară mică 12)	» —	1
Varză nemțască (iară vara 2 de o para)	» —	1
Căpățână de varză acră	» —	3
Două sfeclă mari (mai mică 4)	» —	1
Gulie mare (mică 3,)	» —	1
Ridichi sârbești 5 mari (mică 10)	» —	1
Praz 6 fire grosă (a doua mână 10, a treia 12)	» —	1
Conopide mari	» —	5
» a doua mână	» —	4
» a treia mână	» —	3
Laptele curat (vara trei parale)	» —	4
Ciosvârta de epure	» —	4
Morunul prospăt	» —	16
Somnul și crapul sărat	» —	8
Ciortanul și cosacul sărat	» —	6
Șalău și știucă sărată	» —	8
Crapul, știuca și șalău de baltă, prospăt	» —	10
Peștele de heleșteu prospăt, cel mare	» —	12
Dece fire de hrén	» —	1
Luminări de sevă, însă luminării să fie datoră a pune la luminări jumătate sevă de capră, jumătate de vacă, iară untură de rămătoră și alte felurimi să nu amestece în luminări, pentru că atunci sunt vrednice de pedepsă	» —	24

*Dumitrache Ban, Nicolache Brâncovănu Biv vel Spăt., Manolache vel Serdar,
Costanțin Stirbeiu, Scarlat Câmpinenu.*

Ca să se potă stabili raporturii între actualele prețuri, și altele din vechime, sa
luăm aci unele articole:

Actualmente ocaua de orez buu costă 0 lei, 90, în 1803 costa 22 parale.

» » » icre tescuite costă 16 lei, în 1803 costa 1 l. 2) par.

Actualmente ocaua de unt prosp t costă 4 lei noi,   1803 costa 20 par.
 » piul de găină 70—80 bani noi, în 1803 de la 4—6 par.

Io Costantin Alex. Ipsilant Voevod.

După cum s'au găsit cu cale de către dumn lor veliții boer , întărim  i Domnia Mea, a a să urmeze,  i poruncim Dumitale vel Agă, după ce vei face cunoscut la to i de ob te nartul acesta, să îndatoresci apoi pe brutari  i pe j mblari  i pe simigii, de a urma cu v n area după nartul acesta negre it.
 1802, Decem. 3

Cod. XLIX IIIa 13.

Prea  năl ate D mne,

După lumina'ă porunca  năl ime  Tale, ce prin pitac ni s'au dat, ca să chibzuim a se pune un nart cuviincios, at t la alte lucruri de ale m nc rii, ce sunt pentru hrana norodului, c t  i la p ne, am făcut cercetare  i ne am adevurit, că s'au v ndut la t rgul de afară, acum într'aceste  ile, chila de gr u curat numai bobul tal. 11, iară de cel mai prost nu s'au  nt mplat a veni, după care pre  f c nd socot lă  i puind t tă cheltuiala  i câstigul brutarilor  i  icem : p nea să fie la o para, dramuri 65,  i covrigii dramuri 60,  i p ne de z sita dramuri 200, ci de va fi primită  năl ime  Tale ac stă chibzuire, se va da poruncă cătră Dumn ului vel Agă de urmare, grijind Dumn ului, ca să sc tă brutarii pe t tă  ioa p ne îndestulă, albă, bună  i c ptă bine,  i să nu facă lipsă, ci deplin după nartul ce li se va pune, r m ind cea des v r ită ho-t rire la Măria Ta.—1802, Decem. 7.

Dumitrache Ban, Nicolae Br ncov nu vel Sp t. Manolache Vornic, Radu Goleescu, Costandin Stirbei , Scarlat C mpin nu.

Io Costandin Alexandru Ipsilante Voevod

Am v  ut Domnia Mea anaforaoa ce ne face dumn lor veliții boer  de nartul cu care se cuvine at t b canii a vinde băcăniile, c t  i precupe ii legumele, c te anume sunt ar tate într'acest catalog, care le întărim  i Domnia Mea, ca întru tóte cele-l-alte să se urmeze după nartul acesta, iară pentru untu-de-lemn  i icrile tescuite, ca să nu mai r m e băcanilor vre-un cuv nt, iată le facem Domnia Mea a aos la untul-de-lemn ce-l v nd cu m run i ul încă

patru parale, să-l vinđă adică pe 60 parale ocoa, însa acela ce-l vind numai cu paraua, iară la icrile tescuite două-decî parale. să vinđă adecă ocoa pe două lei; decî într'acestaş chip poruncim Domniei tale vel Agă, sa daŷ nizam atât băcanilor, cât și prăcupeților, ca să vinđă după acest preț, care preț să-l faci Dumneța și la obște cunoscut. — 1804 Aprilie 3.

Cođul XLVI, fila 314

Prea Înălțate Dómne

După luminata poruncă a Măriei Tale ce ni s'au dat de a pune nart, cu ce preț să se vinđă băcăniile și alte legumî de ale mănării, cât pentru băcăniŷ am orânduit cu pitacul nostru trei obraze practicoșŷ, însa Dumnolui Serd. Dimitrie Polizu și Vameșul Costandin și Andronie Papaflilp ca să facă cumpănire dréptă la tóte, care ne-au și arótat în scris prețul ce s'a socotit cu cale a se vinde fieș-care felurime de bacănie, după prețul ce-l cumpără băcaniŷ și după cheltuiala ce au, puindu-li-se și cuviinciosul câștig, și cum că la tóte au rămas și băcaniŷ mulțamiți, afară numai de unt de-lemn și icre, dară orânduițiŷ nu le-au primit pricinuirea lor ce areță la aceste două condee, ci au făcut aceia ce au cunoscut că este cu dreptate, decî băcăniile vėđėndu-se și de către noi că cu dréptă cumpănire s'au întocmit prețul lor, de către numițiŷ orânduiți, cu același preț le-am așeđat a se vinde, iară cele l'alte legumî ce iese din țeră, le-am pus cu prețul nartului ot. lét 1802, rėmănėnd cea desăvėșită hotărire la Înălțimea Ta.—1804 Aprilie 2.

Manolache Crețulescu vel Ban, Costache Ghica vel Logofėt, Barbu Văcărescu vel Vor., Nistor Cămınar.

Nartul Băcăniilor

Taleri	Parale	
—	18	Năhutul cu rădicata, iar cu parale 20
1	8	Stafidele roșii cecherdeseze, iar razachiŷ parale 28
—	22	Măslinile negre Triclėnes
—	24	Stafide negre
1	8	Săpun de Crit, calăpurŷ de cele mari
1	4	Ipac-săpun, calăpurŷ de cele micŷ
3	10	Cracatița cea bună
1	20	Milidone
1	25	Migdale de Hiu
—	26	Măslinile cele verđŷ
1	—	Măslinile de Rumelia
1	10	Unț-de-lemn cu ridicata, iar cu paraoa 56

Taleri	Parale	
—	22	Orezul cu chila, iar cu paraoa 24
—	86	Anasonul de Țarigrad, iar cu paraoa 10 dr. la o para
—	16	Anasonul de țera Leșescă
1	12	Coconarile
1	8	Stafidele negre, ce se Țice cusiuzum
4	20	Piperul, iar cu paraoa, 2 dramuri la para
—	26	Smochinele de cutie
—	32	Fidăua de Andrine, iar cu paraoa 10 dramuri la para
1	—	Pastrama de Țarigrad
3	20	Gogoșele de Ristic
—	18	Zama de Lămâe
1	20	Icrile tescuite
1	20	Icrile de morun sărat
1	20	Icrile de știucă
—	36	Icrile de crap
—	12	Brânză sărată adică caș
4	20	Tămâe, iar cu paraoa, 2 dramuri la para
—	32	Untul topit
—	26	Mierea
—	16	Brânza de burduf
—	8	Brânză prospătă
—	6	Butul de pastramă de capră
—	3	Lintea
—	8	Suta de căpățeni usturoi
—	1	Cărbuni ciubuc
—	1/2	Cărbuni țigănesci
—	8	Bobul
—	6	Arpăcaș de orz
—	20	Mănătărcile
—	8	Oțetul bun
—	10	Pastramă de vacă și cărnați de zalhana
—	8	Prunele uscate la sóre
—	6	Prunele uscate la fum
—	8	Catranul
—	18	Săpunul de țeră
—	4	Sămînța de in
—	5	Fasolea
—	14	Ardea sărată
1	20	Lacherdă
1	10	Alvaoa de cutie, de Țarigrad și de Rusciuc

<u>Taleri</u>	<u>Parale</u>	
1	20	Alvaoa de Indrinea
1	—	Tahânu
—	20	Alunele
10	—	Buretele bun de mare
—	20	Smirna
5	—	Caféoa Emen
3	—	Caféoa franțuzescă
2	—	Enibahar
5	—	Icre de chefal de Rumelia
2	20	Cofeturile
3	20	Zaharul de Veneția, iar cu paraoa, dramuri 2 la o para
2	20	Zaharul turcesc
1	30	Caperile de Veneția
5	—	Condita
2	30	Candelul de Veneția
4	20	Candelul turcesc
—	24	Cója de naranză
—	26	Calacanu nemțesc
—	20	Calacanu turcesc
10	—	Comidul
—	5	Dramul de Camfor
4	30	Cositorul cu țipirig
1	30	Licurini
1	—	Mustopitele
—	30	Năhutul prăjit
—	22	Nisașteaoa
—	12	Nucșóră dramul
—	3	Dramul de cuișóre
1	30	Piatră vînătă
1	—	Piatră acră
—	25	Puciósă
—	23	Titri
3	30	Rahat Locum
30	—	Mia scrumbii de Mare
2	—	Suta scrumbii de Dunăre
6	20	Sacázul
16	—	Scorțişóra bună, iar cu paraoa, dramul 2 parale
3	20	Rufiile uscate
—	30	Hurmalele
2	10	Silitra

Taleri	Parale	
—	5	Dramul de șofran de Vghena
—	3	Ipac, dramul șofran de Rumelia
4	20	Șerbot de zahăr, iar cu paraoa, 2 dramuri la o para
2	—	Iarbă de Pușcă
1	10	Samolado
—	30	Uleiul
—	16	Cașcavalul de munte
1	10	Ghiudemul cu miróse
—	15	Smochinile mici
—	6	Năhutul de țeră
—	20	Untul próspăt
8	13	Mia de sardele
2	20	Csiriul de Smirna
—	30	Săpunul de Smirna
1	—	Fidéua de Veneția
8	—	Icile de chefal
2	8	Migdalele curățite
—	25	Fidéua de aici de Țeră
1	—	Suta de cărbuni de țandără
—	5	Oțetul de mied
—	4	Mazerea
—	2	Cépa
—	6	Puiul de găină mare
—	5	» » » de mijloc
—	4	» » » mic
—	8	Rața
—	1	Trei ouă vara, iarna două
—	12	Găina grasă
—	15	Claponul
—	18	Gâsca grasa
—	20	Curcanul mare
—	12	» mic
—	4	Sacaua de apă în poporul Agiei, vara trei parale
—	5	Sacaua de apă în poporul Spătariiei, vara patru parale
—	2	Spanacul, iarna trei
—	1	Rădăcina mare de țelina
—	1	Dece fire pătrunjel
—	1	Căpățina de varză nemțescă
—	3	Căpățina de varză acră
—	1	Două sfecele mari, iar mici 4

Taleri	Parale	
—	1	Gulie
—	1	Cincă rădichă sârbescă
—	1	Şese fire de praj
—	5	Conopida cea mare
—	4	» » de mijloc
—	16	Morun prospăt
—	16	Morun sărat
—	6	Ciortan şi cosac sărat
—	8	Şalău
—	10	Crapul, ştiuca şi şalăul de baltă, prospăt
—	12	Peştele de heleşteu mare, iar mic 8 parale
—	12	Anesonul de ţera Românăscă
—	8	Somnul şi crapul sărat

În Costandin Alesantru Ipsilante Voevod.

Intărim Domnia Mea nartul acesta, ca fieş-care felurime de material ce se areată mai jos, să se vîndă şi să se cumpere întocmai după preţul ce se vede însemnat, cum şi plata lucrătorilor să se urmeze iarăşi după cum se areată mai jos, pentru care şi poruncim Dumnélui vel Spătar şi Dumnélui vel Agă să îngrijiţi de a se urma şi de a se păzi nartul acesta, ne îngăduind pe nimene a da mai mult peste acest hotărît preţ, iar cel ce se va dovedi împotriva următorii, cu dare mai multă, să se pedepsască. — 1804, Septembre 14.

Cod. L, fila 283.

Prea Înălţate Dómne

După luminată porunca Înălţimei Tale, adunându-ne la un loc, şi făcând chibzuire pentru nartul materialurilor ce intră la binale, i plata lucrătorilor, în ce chip vine a se urma, arătăm Măriei Tale, mai jos pe anume, şi hotărîrea rămâne la Măria Ta a se da luminata poruncă să se urmeze, şi cel ce va da mai mult, să se pedepsască. — 1804, Sept. 14.

Dosit. al Ungro-Vlahieş, Dumitrache Ban, Dumitraşco vel Ban, Scarlat Ghica Ban, Manolache Ban,..... vel Logofăt,..... vel Vistier, Radu 3-lea Logofăt vel Vornic. Dumitraşcu Racoviţă Vornic, Barbu Ştirbeş vel Vornic, Isaac Ralet Logofăt, vel Vornic al obştivet.

Taleri	Parale	
1	10	Trei sute (300) de parcele de uluc.
6	—	O sută uluc, lungul, palme dece,

Taleri	Parale	
2	20	Talpa, lungul stînj. 3, latul, palma una, grosul, o schiopă.
2	—	Talpa lungul stînj $2\frac{1}{2}$, latul, grosul asemenea ca cea de sus.
1	10	Talpa, lungul stînj. 2, latul, grosul asemenea.
2	—	Grinda, lungul stînj. 4, latul, grosul, o schiopă.
1	20	Grinda, lungul stînj. $3\frac{1}{2}$, latul, grosul asemenea.
1	—	Grinda, lungul stînj. 3, latul și grosul asemenea.
—	25	Grinda, lungul stînj. $2\frac{1}{2}$, latul, grosul asemenea.
—	15	Grinda, lungul stînj. 2, latul, grosul asemenea
—	10	Cu vară.
—	24	Tălpăia, lungul stînj. 2, latul 2 și o schiopă, grosul 3 degete
—	15	Tălpăia, lungul stînj. $1\frac{1}{2}$, latul, grosul, asemenea.
—	6	Tinichăua, lungul stînj. 1.
—	16	Scândura de anin, lungul stînj. $1\frac{1}{2}$, latul 2 și o schiopă, grosul $2\frac{1}{2}$ degete, 100 lați de anin, lungul stînj. 4.
2	20	100 lați de teiu.
5	20	1000 cărămiți oltenesci.
4	—	1000 cărămiți de al doilea mână.
8	20	1000 oca var.
8	—	1000 olane arse bine.
1	20	Dulgherul și zidarul meștor, vara.
1	—	Al doilea mână, vara.
—	30	Al treilea mână, vara.

Iară de la Septemvrie.

1	—	Meșterul dulgher și zidar.
—	30	Al doilea.
—	20	Al treilea.
—	4	Hărdăul de nisip de cinci vedre.
—	25	Salahori pe ziua de vară, iară de la Septemvrie întîiu, 15 parale.
—	15	Salahori copii.

Precupeți de chereștea și de vară să nu fie.

Io Costandin Alesandru Ipsilante Voevod i gospoțar zemle Vlahiskoe.

Cinstiților și credincioși boerilor Domniei Mele, dumnăvóstră biv vel Postelnic Costache Caragea Caimacamule, dumnăvóstră boerilor divaniți dela Divanul nostru ot Craiova, sănătate; am văduț Domnia Mea insciințarea ce ne faceți, pentru neînlesnirea ce ne arătați că aveți la preînnoirea și meremetul caselor, prăvăliilor și altor binale ale poliției, din pricină că nu vine varul și șindrila cea trebuincioasă cu îndestulare, ci și câte puține ce vin dintr'acește

materialurî, cer locuitorii vârnicerii și șindrilarii un preț ne suferit, ci fiindcă voim Domnia Mea întregimea politiei noastre de acolo, și a caselor și names-tiilor dumnévoastră de a veni în starea lor, iată am scris Domnia Mea poruncile cele trebuincioase la Ispravnicii Vâlciî, Gorj și Mehedinți, pentru a prof-tacsi locuitorii șindrilarii și vârnicerii cu îndestulare aceste trebuincioase mate-rialurî, iar pentru nartul de plata varului și a șindriliî, după pîiroforia ce luăm Domnia Mea de la unul din dumnévoastră boerii Domniei Mele Craioveni, ce se aflară aici, de prețul ce se urma mai înainte acolo, și după chibzuirea ce am făcut în ce chip să plătescă acum într'acéstă vreme, ca nu cum-va sfiinduse din pricina prețului puțin, să contenéscă a aduce aceste materialurî, și să se pri-cinuiască vre-o zătignire și nelesnire la trebuința ce aveți, am rânduit Domnia Mea nartul varului. mia de oca tal. opt, adică cu un leu mai mult din prețul ce se vindea mai înainte, și la mia de șindrile de brad, tal. două și un ort, alică cu dece sau cinci-spre-dece mai mult din cât se vindea mai înainte, care preț este și cuvincios de a se plăti locuitorilor pentru pricina care am dis, de a se în-demna și însuși ei a înlesni acéstă trebuință ce are polit'a, pentru care și po-runcim să se facă de dumnévoastră cunoscut nartul acesta, atât la vîndători cât și la cumpărători, după care să se și urmeze. — 1803, Martie 4.

Cod. XLIX, fila 94.

*Nartul ce s'aû găsit cu cale a se pune la băcăniî și alte ce se vind,
însemnate mai jos.*

Nartul ce aû fost în 1804		In ce clip dic cû vind.		Cum sã cade băcanii sã vindã acum		
tal.	parale	tal.	parale	tal.	parale	
—	18	—	24	—	24	Năhut cu ridicata, iar cu paraua 26.
1	8	—	—	1	8	Stafide roșii, ceher lezeze, iar razachie 28.
—	22	—	26	—	24	Măslinile triglenes, iar cu parana 26.
—	24	—	28	—	26	Stafide negre.
1	8	1	16	1	14	Săpunul de crit, calupurî mari.
1	4	1	16	1	14	Săpunul, calupurî micî.
3	10	5	10	4	20	Cracatița bună.
1	20	3	10	2	20	Melidona.
1	25	—	—	1	25	Migda'e de Hiu.
—	26	—	30	—	28	Măsline verđi.
1	—	1	8	1	4	Măsline de Rumelia.
1	10	1	26	1	20	Unt de lemn
—	22	—	32	—	28	Orezul.
—	36	—	—	—	36	Anasonul de Tarigrad.
—	16	—	34	—	24	Anasonul de Șiec.
1	12	1	26	1	18	Cucunările.

Nartul ce s'au fost în 1804		In ce chip șic c'au v'end		Cum se cade b'acani' s'au v'inda acum		
tal.	parale	tal.	parale	tal.	parale	
1	8	1	26	1	20	Stafide negre cusiuică.
4	20	4	24	4	24	Piperu, iar cu paraua 2 dramur'.
—	26	—	32	—	30	Smochinile de cutie.
—	32	1	—	—	35	Fideaua de Odrii.
1	—	1	36	1	20	Pastrama de Caisaru.
3	20	—	—	4	—	Gogoșile de Răstic.
—	18	—	—	—	20	Zéma de lămâie.
2	20	2	24	2	20	Icrele tescuite.
1	20	—	—	2	—	Icrele mo'.
1	20	—	—	1	20	Icrele de știucă.
—	36	1	18	1	—	Icrele de crap.
—	12	—	—	—	14	Năsitru s'erat.
4	20	4	30	4	30	Tămâia, iar cu paraua 2 dramur'.
—	32	1	—	1	—	Untul topit.
—	22	1	—	—	30	Mierea.
—	16	—	34	—	24	Brânza de burduf.
—	8	—	—	—	8	Nisetra prosp'etă.
—	6	—	—	—	6	Butul, pastramă de capră.
—	3	—	6	—	6	Linte.
—	8	—	16	—	10	Suta c'apăt'eni' usturoi' mare, iar mic par. 8.
1	—	—	—	1	20	Cărbuni ciubuc, suta.
1	10	—	—	1	10	Cărbuni țigănești, suta.
—	8	—	—	—	8	Robul.
—	6	—	32	—	12	Arpăcaș de orz.
—	20	—	20	—	20	Mănătărci.
—	10	—	16	—	12	Pastramă de vacă și c'arnați de zallhana.
—	8	—	—	—	8	Prunile uscate.
—	6	—	8	—	7	Prunile afumate.
—	8	—	—	—	12	Catranul.
—	18	—	—	—	24	Săpun românesc.
—	4	—	—	—	6	Sēmînță de in.
—	5	—	8	—	5	Fasole.
—	14	—	—	—	16	Urda s'arată.
1	20	—	—	1	20	Lacherda, iar cu paraua ta'. dou'
1	10	—	—	1	20	Halva de cutie de Țarigrad și de Rusciuc.
1	10	1	24	1	20	Halva de Odriu.
1	—	1	14	1	—	Tahînul.
—	20	—	28	—	20	Alunile

Nartul ce aŭ fost în 1804	In ce chip ŝie cã vënd	Cum se cade bacani, sã vëndã acum		
tal. parale	tal. parale	tal. parale	tal. parale	
10 —	— —	10 —	—	Buretele bun de Mare.
2 20	3 20	2 20	—	Cofeturile.
20 —	— 25	— 20	—	Smirna.
— —	— —	7 —	—	Caféua Iemen.
— 20	7 —	5 —	—	Caféua franțuzescã.
— 30	4 30	3 30	—	Ienibahar.
5 —	— —	10 —	—	Iere de chefal de Rumelia.
3 20	5 10	4 20	—	Zaharul de Veneția, iar cu paraua 2 dramuri.
2 20	— —	3 —	—	Zaharul turcesc.
1 10	1 24	1 20	—	Capere de Veneția
7 20	— —	7 20	—	Candelul de Veneția.
4 20	— —	4 20	—	Candelul turcesc.
— 24	— —	— 24	—	Cóje de Nãrãnza.
— 26	1 10	— 30	—	Calacan Nemțesc.
— 20	— —	— 20	—	Calacan Turcesc.
10 —	— —	10 —	—	Comidul.
— 5	— 6	— 5	—	Camforul, dramul.
4 30	— —	4 30	—	Cositor și Țiperig.
1 30	1 32	1 32	—	Licurinã.
1 —	— —	1 —	—	Mostopin.
— 30	— 36	— 32	—	Nãhutul prãjit.
— 22	— —	— 22	—	Nisașteoa
— 12	— 14	— 12	—	Nucșóra, dramul.
— 3	— 3	— 3	—	Cuișóre, dramul.
5 30	— —	5 30	—	Peatrã vãnãtã.
1 —	— —	1 —	—	Peatrã acrã.
— 25	— 32	— 25	—	Pucioșã.
— 23	— —	— 23	—	Telos : adicã pluta, ocaua, iar firul, una o para.
3 30	— —	3 30	—	Rabat Locum
30 —	— —	30 —	—	Scrumbii de Mare, micã.
7 —	— —	7 —	—	Scrumbii de Dunãre, suta.
16 —	— —	16 —	—	Cãnélã bunã, iar cu dramul 2 parale.
3 20	— —	3 20	—	Supii uscate.
— 36	1 24	1 —	—	Hurmale.
1 10	6 —	2 20	—	Silitrã.
— 5	— —	— 5	—	Șofranul de Beciu, dramul.
— 3	— 8	— 5	—	Șofranul turcesc.
4 20	6 —	5 —	—	Șerbet de zahãr.

Nartul ce au fost în 1804		In ce chip dăc că vind.		Cum se cade băcanii să vindă acum		
tal.	parale	tal.	parale.	tal.	parale	
2	—	—	—	2	—	Iarbă de pușcă.
1	10	1	18	1	10	Samolade.
—	30	—	—	1	—	Uleiul.
—	16	—	—	—	20	Cașcavalul de câmp.
—	24	—	—	—	24	Cașcavalul de munte.
—	8	—	8	—	8	Oțetul.
1	10	2	—	1	20	Ghiudemul cu mirosurî.
—	15	—	—	—	15	Smochinile micî.
—	6	—	—	—	6	Năhutul de țeră.
—	20	—	—	—	30	Untul prospăt.
—	33	1	10	1	—	Sardele, suta.
2	20	4	—	3	—	Csirihul bun.
—	—	2	20	2	20	» maî prost.
—	30	—	—	—	30	Săpunul de Smirna.
1	—	—	—	1	—	Fidéua de Veneția.
8	—	14	—	14	—	Icrele de chefal ne tescuite, cu cōră.
2	8	3	20	2	20	Migdale curățite.
—	25	—	—	—	25	Fidea de țeră.
1	—	—	—	1	10	Cărbunî de țandără, suta de ocă.
—	5	—	—	—	5	Oțetul de med.
—	4	—	—	—	7	Mazărea.
—	2	—	3	—	3	Ceapa.
—	6	—	—	—	6	Puiul de găină mare.
—	5	—	—	—	5	» cel maî mic.
—	4	—	—	—	4	» cel maî mititel.
—	8	—	—	—	12	Rața.
—	1	—	—	—	1	Trei ouă vara, iarna donă.
—	12	—	—	—	12	Găina bătrână.
—	15	—	—	—	20	Ciapon.
—	18	—	—	—	20	Gâsca.
—	20	—	—	—	30	Curcan.
—	12	—	—	—	20	» cel mic.
—	3	—	—	—	3	Sacaua cu apă în poporul Agieî, iarna 4 parale.
—	4	—	—	—	4	Sacaua în poporul Spătărieî, iarna 5 parale.
—	2	—	—	—	2	Spanac.
—	1	—	—	—	1	O rădăcină de țelină cea mare, iară micî, 2 la o para
—	1	—	—	—	1	Rădăcinî de pătrunjel 10.

Nartul ce aŭ fost în 1804		In ce chip gic cã vînd.		Cum se cãde bãcanii aŭ vîndã acum		
tal.	parale	tal.	parale	tal.	parale	
—	1	—	—	—	1	Morcovi mari la o para 6, iarã micî 12.
—	1	—	—	—	1	Varzã nemțescã.
—	3	—	—	—	4	Varzã acrã.
—	1	—	—	—	1	Douë sfeclẽ.
—	1	—	—	—	1	Guliî una.
—	1	—	—	—	1	Ridichi sêrbești 5.
—	5	—	—	—	5	Cunopida cea mare.
—	4	—	—	—	4	» de mijloc.
—	3	—	—	—	3	» cea micã.
—	1	—	—	—	1	6 fire praz.
—	4	—	—	—	5	Lapte curat, ocaua.
—	4	—	—	—	5	Ciosvãrta de epure.
—	16	—	—	—	20	Morunul prospêt.
—	16	—	—	—	16	Morunul sãrat.
—	6	—	—	—	6	Ciortanul și cosacul sãrat, ocaua.
—	10	—	—	—	8	Crap, știucã și șalãu de baltã.
—	12	—	—	—	12	Peștele de heleșteu mare, iarã cel mic 8 parale
—	12	—	—	—	12	Anasonul de țerã.
—	8	—	—	—	8	Sonunul și crapul sãrat.
—	8	—	—	—	8	Șalãul și știuca sãratã.

În Costantin Alexandru Ipsilant Voevod Gospodar.

Citindu-se înainte Domniei Mele anafora ce fac dumnelor veliții boerî, arătãtoare de nartul cu care aŭ gãsit cu cale a se vinde lucrurile de bãcanie și altele, am poruncit Dumnelui vel Agã de s'aŭ arãtat nartul acesta la bãcani, cã de aŭ a provalisi cevaș împotrivã, sã arête, și ni s'aŭ fãcut arãtare cã numai la 11 condee din felurimile lucrurilor ce sunt arãtate într'acest nart, nu sunt odihniți, din care, cãt pentru 6 condee dintr'acestea 11, le am primit Domnia Mea cererea lor, și le dãm voie sã vîndã precum ei însuși aŭ cerut adicã: stafidile cușuzumu, ocaua a cãte parale 52; stafidile razachiî cãte parale 36, caractiã bunã 5 lei; tahãnul cãte 48 parale; cafoua franțuzescã cãte 6 lei, și migdalele curãțite cãte 3 lei; iarã cele-l-alte 5 condee nu li s'aŭ primit cererea; ci poruncim ca sãpunul eriticum, calãpurî mari și sãpun calãpurî micî, sã-l vîndã ocaua pe tal. unul, iarã nu parale cãte 56, precum cer ei; orezul sã vîndã ocaua pe parale 28, iarã nu cãte 32 precum cer ei. Mierea sã o vîndã pe parale 30, iarã nu 36 cum cer ei; pastrama de Caisar și ghiudemul, sã vîndã ocaua pe parale 65, iarã nu cãte 70 precum cer ei; decî cu acestã osebire,

întărim Domnia Mea nartul acesta, că afară dintr'aceste naî sus numite condee, întru toate cele-l-alte să facă vîndarea acestor felurimi cu prețul ce mai sus este anume arătat; pentru care poruncim Dumitale vel Agă, ca nu numai să îngrijesci de a se păzi nartul acesta întocmai fără multă schimbare sau urmare împotrivă, și scoțînd copii asemenea, să se pue pe la rîspîntii prin tîrg spre a fi sciut tuturor prețul cu care aŭ a cumpăra aceste lucruri, ci să și îndatorești Dumnéta pe băcani, că atât nartul acesta să l păzescă, cât și la cumpene să se ferescă a nu face viclenii, fiind-că noi înșine avem a priveghia și a face cercări pentru acesta, și când vom găsi vre-unul împotrivă, strașnică pedépsă are a cerca de la Domnia Mea. 1805, Martie 28.

Prea Înălțate Dómnne.

După luminata poruncă a Măriei Tale, ce ni s'aŭ dat la jalba băcanilor, în care ȳic că nu le dă mâna a vinde marfa cu prețul nartului ce aŭ fost întrecutul an, adunându-ne la un loc, unde fiind și alți din dumnélor boeri, am făcut cu toții împreună chibzuire, chemând și pe băcan bașa și cu câți-va din isnaful băcanilor, și câte condee se găsiră cu preț îndestulat la nartul anului trecut, le-am așternut după acel nart, iară câte condee am socotit că nu le dă mâna băcanilor a vinde cu prețul acela, mai scumpindu-se lucrurile, li s'aŭ făcut cuviincioasa adăogire, și arătînd Măriei Tale mai sus, atât nartul din anul trecut și prețul cu care vinde băcanii, cât și nartul ce se găsi cu cale a li se pune acum, care de va fi primit și Înălțimei Tale, să se întărescă cu luminata pecete, și să se dea poruncă Dumnéluî vel Agă, ca să se îngrijescă și să privegheze, ca să se păzescă, scoțînd copii asemenea, care să se pue pe la rîspîntii prin tîrg, spre a fi sciut tuturor nartul cel hotărît, ca să nu urmeze băcanii împotrivă, iară cel ce se va dovedi viclenind ori în cupene, sau în scumpet peste nart, să ia căduta pedépsă. — 1805, Martie 21.

Vel Ban Manolache Brâncoveanu, Radu Golescu, vel Vornic Stefan Văcărescu, Barbu Stirbei v. Vor., vel Log. Costandin Bălăceanu, vel Log. Griorie Băleanu, Nestor Căminaru.

Cod. XLIX, fila 211—213.

Nartul ce s'a găsit cu cale a se pune la băcanii, ce se vîd însemnate mai jos.—1806 Februarie.

Nartul ce a fost la létel 1805		Cum se cade să vîndă neum		
Taleri	Parale	Taleri	Parale	
—	24	—	24	Năhutul cu ridicata, iar cu paraua 26.
1	8	1	24	Stafide roșii ceherdeseze, iar cu par. 1,28.
—	24	—	28	Măslina negre Triglenet, iar cu paraua 30.

Nartul ce a fost la létul 1805		Cum se cade să vină acum		
Taleri	Parale	Taleri	Parale	
—	26	—	26	Stafide negre, iar cu paraua 28.
1	—	2	10	Săpun de Crit, calăpurî mari și micî.
5	—	5	20	Cracatiță bună.
2	20	3	—	Melizonă.
1	25	2	20	Migdale Hiu.
—	28	—	30	Măsline verđi.
1	4	1	24	Măsline de Rumelia.
1	20	2	—	Unt-de-lemn
—	28	—	36	Orezu
—	36	—	36	Anasonul de Țarigrad.
—	24	—	28	Anasonul Leșesc.
1	18	1	10	Cucunarele.
1	12	1	20	Stafide negre cușiuziusi.
4	24	4	24	Piperul, iar cu paraua 2 dramurî.
—	36	—	36	Fidăua de Edrine.
—	30	—	30	Smochine de cutie.
1	25	1	25	Pastrama de Caisar și ghiudem.
4	—	4	—	Gogoșî de Răstic.
—	20	—	20	Zémă de lămăe.
2	20	3	—	Icrile tescuite.
2	—	2	20	Icrile moî.
1	20	1	20	Icrile de știucă.
1	—	1	—	Icrile de crap.
—	14	—	16	Nisetră sărată.
4	30	4	30	Tămăe, iar cu paraua 2 dramurî.
1	—	1	4	Untul topit.
—	30	1	4	Mierea.
—	24	—	32	Brânza de burduf.
—	8	—	8	Nisetra prospătă.
—	6	—	6	Butul, pastramă de capră.
—	20	—	20	Mănătărcile.
—	12	—	12	Arpacăș de orz.
—	12	—	12	Pastramă de capră și cărnațî de Zalhana
1	20	1	30	Lacherdă.
1	20	1	20	Halvaua de cutie.
1	20	1	20	Halvaua de Odriü.
1	8	1	8	Tahân.
—	20	—	30	Alunile.
20	—	—	20	Smirna.

Nartul ce a fost la léțul 1805		Cum se cade să vinđă acum		
Taleri	Parale	Taleri	Parale	
7	—	7	--	Caféua Iemen.
6	—	6	—	Caféua franțuzescă.
—	36	1	—	Stafide razachiï.
3	—	3	—	Migdale curățate.
3	30	3	30	Ienibahar.
10	—	10	—	Icrele de chefal de Rumelia.
4	20	4	20	Zahar de Veneția
3	—	3	—	Zahar turcesc.
1	20	1	20	Caperile.
7	20	7	20	Candel de Veneția.
4	20	4	20	Candel turcesc.
—	24	—	24	Cojele de naramză.
—	30	—	30	Calaican nemțesc.
10	—	10	—	Comidul.
—	5	—	5	Dramul de camfor.
4	30	4	30	Cositor și țipirig
10	—	10	—	Burete de Mare.
1	32	1	32	Licuină.
2	20	2	20	Cofeturile.
1	—	1	10	Mostopitele.
—	32	—	32	Năhutul prăjit.
—	12	—	12	Dramul de scortșoră.
—	3	—	3	Dramul de cuișore.
5	30	5	30	Peatră vânătă.
—	25	—	25	Puciósa.
3	30	3	30	Rahat locum.
30	—	30	—	Mia de scrumbiï cele de Mare.
7	—	7	—	Scrumbiï de Dunăre, suta.
16	—	16	20	Canela bună.
3	20	3	20	Silitra.
—	5	—	5	Dramul de șofran de Veneția.
—	5	—	5	Dramul de șofran turcesc.
5	—	5	—	Șerbet de zahăr.
2	—	2	—	Iarbă de pușcă.
1	10	1	20	Samolado.
1	—	1	—	Uleiul.
—	20	—	26	Cașcaval de câmp.
—	24	1	—	Cașcaval de munte.

Nartul ce a fost la létul 1805		Cum se cade să vinđă acum		
Taleri	Parale	Taleri	Parale	
—	8	8	—	Oțetul.
1	25	2	—	Ghiudemul cu miróse.
—	15	—	15	Smochine micí.
—	6	—	4	Lintea.
—	7	—	4	Mazărea.
—	8	—	6	Bobul.
—	1	—	1	Rădăcină de țelină, mare, iar maí micí, două la o para.
—	1	—	1	10 rădăciní pătrunjel.
—	1	—	1	6 morcoví mari, iar micí 12.
—	1	—	1	O varză nemțescă.
—	4	—	4	O varză acră.
—	1	—	1	2 sfecele.
—	1	—	1	O gulie.
—	1	—	1	5 rădichí sêrbescí
—	5	—	5	Conopide mari.
—	4	—	4	» cea de mijloc.
—	3	—	3	» cea mică.
—	1	—	1	6 fire praz.
—	5	—	5	Ocaua lapte de cel curat.
—	5	—	5	Ciosvârta de epure.
—	20	—	20	Morunul próspêt.
—	16	—	16	Morunul sărat.
—	6	—	6	Ciortan și cosac sărat.
—	8	—	8	Crapul, știuca și șalăul de baltă.
—	12	—	12	Peștele de heleșteu mare, iar cel mic, par. 8.
—	18	—	8	Somnul și crapul sărat.
—	8	—	8	Șalăul și știuca sărată.
—	—	1	10	Halvaua de aici de cea bună.
—	6	—	—	Năhutul de țeră.
—	30	—	30	Untul próspêt.
1	—	1	10	Suta de sardele.
3	—	3	—	Csirihiu bun.
2	20	2	20	» cel maí prost.
—	30	—	30	Săpun de Smirna.
1	—	1	—	Fidéua de Veneția.
14	—	14	—	Icrele de chefal în cutii, cu cêră.
—	25	—	25	Fidéua de cêră.
1	10	1	10	Suta de oca de cărbuní de țandură.

Nartul ce a fost la létul 1805		Cum se cade să vinđă acum		
Taleri	Parale	Taleri	Parale	
1	20	1	30	Cărbunî ciubuc.
1	10	1	10	Cărbunî țigănești.
—	12	—	12	Anasonul de țără.
1	—	1	—	Peatră acră.
—	12	—	12	Catranul.
—	24	—	24	Săpun prost.
—	6	—	3	Sēmênță de in.
—	2	—	3	Ceapă.
—	6	—	10	Puiul de găină mare.
—	5	—	8	» » găină mic.
—	4	—	5	» » găină cel mai mic.
—	12	—	20	Rața.
—	1	—	1	Trei ouă vara, și 2 iarna.
—	12	—	20	Găina bătrână.
—	20	—	30	Claponul.
—	20	—	30	Gâsca.
—	30	1	—	Curcan mare.
—	20	—	30	» de mijloc.
—	—	—	20	» mic.
—	2	—	2	Spanac ocaua.
—	5	—	4	Fasolea ocaua.
—	10	—	10	Suta de căpățenî usturoi.
—	8	—	7	Prunile uscate la lojnițe.
—	7	—	10	Prunile opărite.
—	3	—	3	Sacaua de apă, vara, în poporul Agiei, iarna 4
—	4	—	4	Sacaua de apă, vara, în poporul Spătariiei, iarna 5.

Cod. XLIX, fila 244—246.

În Costandin Alexandru Ipsilante Voevod.

Poruncim Domnia Mea Dumitale vel Agă, ca după acest nart să dai nizam a se urma întocmai vinđarea acestor pe anume arătate lucruri, cu prețul ce este orânduit, care nart are a se păzi fără cătuș de puțină strămutare sau schimbare, până când se va da acel de isnová, care este a se întocmi pentru rânduiala rufetului băcanilor, după cum am poruncit la această anafora ce ni s'a făcut de Prea sfinția sa Părintele Mitropolit și de dumnélor veliții boeri. — 1806 Februarie 28.

Prea Înălțate Dómne

După luminată porunca Măriei Tale, ce prin pitac ni s'aú dat, aducându-se înaintea noastră bacal-başa cu câţi-va băcani de aici din Bucuresci, şi vădând atât nartul ce a fost în anul trecut, cât şi înştiinţările capuc-hiaaelor de preţul băcăniilor ce curge acum pe la serhaturí, şi înştiinţările ispravnicilor de preţul legumilor, am întocmit nartul ce se vede aici, cât şi preţul ce se cuvine a vinde acum, de se va găsi şi de către Măria Ta cu cale, însă, fiind-că în toţi anii se fac narturi, şi băcanii numai o lună, două le păzesc, şi încep a vinde iarăşi după voia ior, urméză a se da o deosebită straşnică luminata poruncă a Măriei Tale, că şi de se va întâmpla peste an a se scumpi vre-unile din lucruri, să nu îndrăznescă băcanii a le sui preţul până nu se va da alt nart, iarăşi cu luminată pecetea Măriei Tale. — 1806, Februarie 28.

Dumnélui Medel. Radu Golescu, vel Logofăt, Isaac Ralet, Barbu Stirbei vel Vornic, Ienache Bărcănescu vel Logofăt, Dumitrache vel Logofăt, Iordache Creţulescu vel Clucer.

Cod. XLIX fila 246.

Io Constantin Alexandru Ipsilante Voevod, i gospodar Zem. Vlahiscoe.

Dumnéta vel Spătar, fiind-că am luat Domnia Mea însciinţare cum că arendaşii şi stăpânii morilor s'aú nărăvit de la o vreme încóce de iaú *oem* de la cei ce vin cu bucate pentru măciniş, din opt ocă, una, şi din nouă ocă, una, atit din grâu cât şi din porumb, încă şi câte o ocă şi două de vin le iaú pe deasupra, cu care acéstă urmare fiind-că se pricinuesce nu numai nedréptă pagubă la stăpânii bucatelor, ci încă şi scumpete la vîndarea făinei şi a málaiului, poruncim dar, ca să îndatoresci Dumneata pe toţi arendaşii şi stăpânii morilor, ca mai mult de cât deciuiala din dece ocă, una, să nu cuteze de acum înainte a cere şi a lua *oem*, nici să se îndrăznescă a păgubi pe cei ce vin cu măciniş la móră, cu cerere de ocale de vin, ci precum dintru început s'aú urmat de s'aú plătit *oemul* din dece una, așa să se urmeze şi de acuma înainte; pentru care să şi îngrijesci Dumneata a se păzi nizamul acesta, spre a nu mai veni la auđul Domniei Mele, că se fac acest fel de nedreptăţi celor ce aú trábuintă de măcinişi; *tolico pisah gospod.*—1803, Maiú 16.

Cod. XLIX.

Io Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumnéta vel Agă, fiind că nartul acela al pânei de una sută trei-deci dramuri la o para, care s'aú dat brutarilor, aú fost orânduít numai pre vremea iernei ce aú trecut, iţi poruncim dară, că de astă đí înainte să îndatorati pe brutari să facă pâne de o sută cincí-deci dramuri la o para, şi așa să scóţă

mâne pânea de vîndare în tîrg, însă cîptă și lucrată bine, și apoi de altă parte, să faci cercarea ce ești poruncit și ne vei arăta. *tolico pisah gpd.*—1803, Martie 7.

Cod. XLIX Fila 34.

Pitac la Agă. Fiind că prețul grăului a scăzut, să îndatorască pe brutari a vinde pânea la o para, dramuri 140, adică cu zece dramuri adaus peste 130 ce era până acum.

Cod. XLIX Fila 60.

Pitac la Agă pentru nartul brutarilor a vinde 100 dramuri la o para

Dumnéta vel Agă, fiind-că brutarii politieii cu neconținute jălbi ni s'aũ plîns cum că cu neputință și cu pagubă și stingare le este a vinde pâne pe nartul cu care-le s'aũ îndatorat, provalisînd că grăul aũ ajuns de s'aũ suit acum într'acéstă vreme la preț scump, iată dară ca să nu le mai rămăe cuvînt de pricinuire, li se dă voie a vinde acum într'acéstă vreme până se va mai îndrepta și se va mai vedea și prețul grăului, una sută dramuri la o para, decî aducînd pe brutarii înainte Dumnéului, să le citească acest Domnescul Nostru pitac, ca să le arăți că Domnia Mea, iată că am făcut acéstă musaade, dară să șcie că cerem negreșit pânea să fie tot-d'auna cu îndestulare în politie, scoțînd de două orî într'o ȃi, și să fie întocmai la dramuri fără de vre-o lipsă, curată, albă și cîptă bine, pentru că de nu vor urma după cum poruncim și orî vre-o lipsă de pâne în tîrg se va întembla, sau nu va fi pânea albă, curată, cîptă și lucrată bine, orî mai mică, cu cât de puțină lipsă de o sută de dramuri, bine să șcie că nu numai cu ocna, ci și cu rîpunere de viață, vor fi pedepsiți.—1803, Octombrie 6.

Cod. XLIX Fila 103.

Io Costantin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumnéta biv. vel Post. Epistatule al Agieii, primită fiind Domnieii Mele, acéstă anafora a Dumitale, o întărim și poruncim, să se facă jăluitorilor brutarii acum de-o cam-dată scădemîntul ce se arăta mai jos, ca să vîndă adică pânea pe dramuri 70 la o para, din 80 de dramuri ce li s'aũ fost pus mai înainte nartul. Să fii însă cu priveghere, că îndată ce vei vedea că începe a se mai eftiui cumpărătorea grăului, să ne arăți, ca să se facă iarăși cuviinciosă îndreptare.—1806, August 5.

Prea Înălțate Dómne

Din luminata poruncă Măreii Tale, am văduț jalba acésta a Isnafului brutarilor și arăt Înălțimeii Tale, că adevărată este jăluirea lor, fiind-că nartul pâ-

neî s'a'au fost pus după fiótul ce se făcuse la grău, ad. la tal. 26, jăluitorii însă cumpără grăul cu adaus îndestulat peste suma aceea a fiótului, sau suitul prețului acum până la tal. 37 și mai jos de tal. 36 până la tal. 35, nu-l pot lua ci fiind că după orânduială li se cunvine óreș-care musaade, căci cu adevărat nu le dă mâna a lucra după cum s'a urmat până acuma, am socotit, de se va găsi cu cale și de către Înălțimea Ta, să li se facă de-o cam-dată scăđēmēnt câte 10 dramuri la o para adică din dramuri 80 ce li s'a fost pus nartul, scăđēndu-se dramuri 10, să rămāie dramuri 70, care vine la patru parale, dramuri 280 și după trecere de vreme, precum năđăjduim a se mai îmbelșuga grăul, voiū fi îngrijat a urma iarăși îndreptarea cea cuviinciosă; cu tóte căci acum fac multă strigare și jăluire, arētând, că după cum aū ajuns de cumpără acum grăul, de nu se vor scade măcar câte 20 dramuri de o para, mijloc de a scóte pâne, nu aū, eū însă am socotit după cum mai sus arēt.—iar hotărirea.... 1896, Iulie 27.

Vel Agă

Cod. LXVIII Fila 45.

Anexă la pagina 665 (vol. VIII)

Io Constandin Alexandru Ipsilant Voevod.

După arētarea ce ni se face, anartului cu care se cunvine a vinde pânea de către brutari, poruncim, Dumitale vel Agă, să îndatorezi pe brutari, a vinde pânea la obștea norodului, câte una sută dramuri tocmai la o para, îngrijind dumneata nu numai pentru a se păzi și a se urma nartul acesta, ci și pentru a fi pânea de grău spălat, cóptă bine și îndestulă, ca să fie în deajuns pe trebuința norodului, în tóte ڃilele ne lipsit, care acest nart să'l faci Dumneata știut și cunoscut obștei.—1804 Martie 13.

Cod. L. fila 20.

Prea Înălțate Dómne

După luminată porunca Măriei Tale, ce prin pitac ni s'a dat, ca să lămurim prețul cu care se cunvine a vinde brutarii pânea la obștea norodului politei, după prețul cu care cumpără grăul, am adus pe Șatr. Ivan ce este rânduie la tērgul de afară de pune prețul grăului, și făcēnd socotēla la trei chile, chila po. taleri 16, bani 60 cumpărătórea, punēnd și cheltuelile cele trebuinciose; așiderea socotind câtă pâne ese dintr'aceste trei chile, vine să vîndă brutarii pânea dramuri 102 la o para, după cum se vede în socotēla ce am așternut mai jos. Deç după acest nart urmēzā a so da luminată porunca Măriei

Tale, ca să vîndă brutariî pînea, îndatorindu-se a o scôte de grîu spălat, cîptă bine și îndestulă, pe cât este trebuința norodului, în tôte ȝilele, nelipsit.—1804 Martie 8.

Vel. Vor., Vel. Agă.

Aiarul grăului de acum ce s'au cumpărat cu fiț

<u>Taleri</u>	<u>Bani</u>	
49	60	Trei chile, câte tal 16,60, socotindu-se cumpărată una cu alta.
20	—	Tôtă cheltuiala.
6	—	Căștigul brutarilor la ȝece una.
<hr/>	<hr/>	
75	60	
4	—	ȝeciuala ce dau brutariî la cei ce vînd pînea.
<hr/>	<hr/>	
79	60	
4	60	Se scad tărîțile și zăsitile.
<hr/>	<hr/>	
75	—	Rămân.
<u>Oca</u>		
792		Au eșit trei chile adică banița oca 33, iar nu 35, fiind grăul ușurel, care 'l-au cîntărit atât Șatr. Ivan, cât și înșine noi.
200		Se scade însă 64 spălatul și măcișul și 136 tărâțele și zăsitele.
<hr/>	<hr/>	
592		Rămâne să fie făină cernută.
177		Să încarcă la ȝece, trei, apă și sarea.
<hr/>	<hr/>	
769		Aceste ocale socotindu-se în dramuri vine dramuri 307.600, iar taleri 75, fac parale 3.000 cu care analoghisind cele dramuri 307.600 ce ese pînea cîptă bine și albă. Vine să vîndă la para, dramuri 102 și mai rămân dramuri 1,600 care nu ajung să se îmbrace nici câte un dram la para.

Cod. L, fila 20.

Io Constantin Alexandru Ipsilante Voevod.

La jalba ce ne-au dat în trecutele ȝile orășeniî de aici din Buzău, pentru vîndarea lucrurilor de mîncare și altele, arătînd că se urmăză cu un nesuferit preț, încă de atunci vi s'au trimis porunca Domniei Mele ca să dați nizamul cel cuviincios, de a se vinde cu cuviinciosă cumpănire, în urma căreia poruncî, luând însciințarea vîștră cum că la tôte cele-l-alte ați rînduit cuviinciosul preț, și cereți numai a vi se trimete nartul cel de aici pentru ale mîncării, îndată am și poruncit Dumnélui vel Agă de vi 'l-au și trimes, și unde așteptam să aușim

și nizam și orânduială bună dată de către voi, pentru hrana norodului, după porunca noastră, împotriva vădum, că voi nu ați fost următorii poruncilor noastre și voitorii de rău obștei, și pornitorii interesului vostru, care acesta s'aș cunoscut învederat, din prețul și micșorarea acestei pâni ce s'aș cumpărat chiar de acilea din orașul Buzăului, pe care iată v'o trimetem ca să o vedeți, și drămuind'o să cunoșteți ce fel de îngrijire aveți pentru cele trebuincioase ale hranei locuitorilor acestui județ; căci în vreme ce aici în poliția Bucureștilor se urmază vîndarea pânei câte 80 dramuri la o para, (care vine la pânea cea de patru parale 320 de dramuri), unde totă zahareaua cea trebuincioasă pentru poliție vine de pe la țeară, cum și de acilea și de la alte județe, pe unde negreșit se cuvine a fi mult mai efină zahareaua, împotriva vedem că aici într'acest județ, și mai virtos în oraș, unde e chiar șederea voastră, pânea care se vinde cu patru parale este de dramuri 195, care va să dîcă că este lipsă și mai mică cu 125 dramuri de cât cea de aici, unde s'ar cuveni după tot cuvîntul drept, a fi mai scumpă; ei dar această rea urmare și scumpătate a pânei, care se urmază aici, fiind bine încredințați Domnia Mea că nu se pricinuesce nici nu curge din alt-cevaș, fără de numă din lăcomia interesului și matrapazlăcul vostru, măgarilor, iată vă poruncim strașnic, ca să dați nizamul cel cuviincios, de acum înainte, și să vă părăsiți de acest fel de urmări căci vă vom sfărîma Domnia Mea capetele.—1806 Mai.

Cod. XLIX fila 251.

Io Constandin Alexandru Ipsilant Voevod gospod.

Dumnéta vel Agă, după porunca ce am dat, să faci Dumnéta urmare pentru măcelari, ca pe zile de dulce să vîndă ocaua cărnii de oi, 6 parale, și vaca patru parale, iară în posturi să aibă musaadeaua acesta, a vinde cu câte o para mai mult. Drept aceea, după ce veți face nartul acesta cunoscut la totă obștea, să îndatorească apoi pe măcelari a fi următorii.—1802 Decembrie 9.

Cod. XLIX fila 14.

Prea Înălțate Dómne,

Cu prea plecată anafora arătăm Înălțimei Tale, că spre a se da nartul cărnii, după cum ni se poruncese prin luminat pitacul Măriei Tale, este trebuință a se face mai întîiu ceșniú; ei să fie luminată porunca Înălțimei Tale către Dumnéluși vel Vornic al obștirilor, ca, din câte patru felurimile de vite ce se taie la scaune adică: boi, vaci, oi și rămătorii, să cumpere câte trei, una de frunte, alta de mijloc și alta de coddă, însă nu vite de cele hrănite într'adins, ei de cele ce obișnuesc măcelarii de taie la scaune, și să puie să le taie, să se vîndă atât carnea câtși pielea, și să arête Înălțimei Tale cu anafora, câți bani este cumpărătorea a trei vite din fie-care felurime, și câți au prins pe vîndarea

lor, după cum s'aŭ urmat și în alte dăți, ca luându-se pliroforie de adevăr, să se pôtă face nartul drept, iară cât pentru posturî, orî în ce chip se va da nartul, găsim cu cale să aibă voie măcelariî a vinde carnea în posturî cu o para mai mult de cât nartul dulcelui, spre a se ajutora și ei oareș ce cu acêsta, însă carnea să fie și pe post și pe dulce grasă, bună și de vită sănătôsă, iară hotărîrea rêmîne la Măria Ta.—1802, Decembrie 7.

Dumitrache Ban, Nicolae Brâncoveanu, vel Spăt., Manolache Vornic, Radu Golescu, Costache Știrbeș, Scarlat Cămpineanu.

Cod. XLIX fila 14.

În Constandin Alexandru Ipsilant Voevod.

Find-că boierul ce este orânduit epistatul asupra cărnurilor, făcu aretare Domniei Mele cum că vitele ce sunt strînse pentru hrana politieii Bucureștilor ne avënd suhaturile lor cu locurile de pășune și de hrană, slăbesc, din care multe s'aŭ și bolnăvit, care vite ca unele ce sunt pentru hrana și trebuința de obște a politieii, se cade a avea protimisîs la suhaturî și la locurî de hrană mai mult de cât a'țîi ce impart, fiind pentru sineși alișverișul lor. De aceea dar, am dat acest Domnescul nostru pitac boierului ce este orânduit epistat asupra cărnurilor, ca cu plata de banî la stăpênii moșilor să se protimisescă la locurî de suhaturî și de pășune, ce sunt trebuincioșe numai pentru vitele ce sunt de trebuință politieii, afară însă de suhaturile ce țin Gelepîi de trebuința oilor Țarigratului. Decî, poruncim Domnia Mea, dumnévostă ispravnicilor județului, ca să aveți la aceasta a da ajutorul cel cuviincios de înlesnire boierului epistat, că afară din suhaturile *Gelepilor*, să se protimisescă la alte suhaturî și locurî de pășune ce vor fi trebuincioșe pentru hrana vitelor politieii, cu plată de banî la stăpênii moșilor, *tolico pisah gospod.*—1803, Iunie 9.

Cod. XLIX. fila 65.

În Constantin Alexandru Ipsilante Vod. gospodar Zemle Vlahiscoe

Dumnéta vel. Agă, fiind-că luăm Domnia Mea însciințare, cum că înpo-triva obiceiului vechiî și a nizamului ce este dat, unîi alțiî din străinî și mahalagiî locuitorî Bucureseilor, tașe prin mahalale la locurî deosebite carne și vînd cu prețul după cum le este voia. neputëndu-se cu acêsta păzi nici nartul ce am dat, și fiind-că Domnia Mea are orënduite căte scaune cu vîndare de carne să fie în Bucureșci și la ce locurî anume orënduite, unde pot agiunge toți orășeniî de a'și cumpêra carnea trebuincioșă, poruncim Dumitale, să cerce-tezî, și mai mult de cât scaunele acele ce sunt orënduite și la locurile ce sunt numite, să nu îngădueshî pe nimenî altul a rădica scaun saŭ a face vîndare de carne, iar care-le după acêstă poruncă în urmă, se va găsi cu urmare im-

potriva nizamului ce dăm, nu numai scaunul i se va tăia și carnea i se va lua de beilic, ci se va și pedepsi. *tol. pisah gospod.*— 1803, Aprilie 27.

Asemenea Pitac s'aū dat și către vel Spătar.

Cod. XLIX Fila 48.

Io Constantin Alexandru Ipsilante Vod.

Prea Sfinția ta părinte Mitropolit al Ungro-Vlachiei, și dumnévóstră cinstiți și credincioși boerilor Domniei Mele, *Halé* și mazili, vă facem în șcire că, tréba cărnurilor de hrana politieii, ca obștésză ce este, făcând în trecuttele zile *Havalé* la dumnévóstră, de a se socoti, ca să se pue la un nizam, spre a fi politia îndestulată și a se vinde cu un preț cuviincios, s'aū găsit de trebuință, ca prin boerii rânduiri de Domnie și cu prețul nartului de 6 parale și de 5, să se facă cercare spre a se lua pliroforie vędută și cercată a adevérului trebii aceștia, ca să se chibzuiască a se pune la un nizam statornic de urmare pe tótă vremea, după care este și rënduit boerul căruia i-am și numérat Domnia Mea o îndestulată sumă de bani pentru cumpératul vitelor, așis-derea și ómenii cei trebuincioși de slujbă s'aū dat, și în puține zile ce aū fost, după ce une-orí era lipsă de carne, alte-orí próstă și slabă, apoi la socotélă ne-aū arétat o mare sumă de pagubă, în cât și până acuma avem a lua peste tuleri cincí-decí și una de mií, după acésta am orínduit Domnia Mea de isnoavă alți boeri *meemorií*, cari luând tréba acésta asupra-le pentru puține zile, iar ne-aū făcut și aceștia arétare, că numitul nart nici cum nu se póte economisi tréba acésta provalisind pagubă și cerénd slobođenie dintru acéastă epistășie, precum și măcelarii fiind unii dintr'ênșii aduși înainte Domniei Mele și îndatorindu-se de a lua tréba acésta asupra lor, precum aū fost și mai înainte, după ce și un adaus la nart li s'aū făgăduit, s'aū apérat, pricinuind întéiú, că *sărmaé* de capital n'aū, apoi că vitele aū ajuns la mare preț, și că nu sunt vrednicí a se încărca cu tréba acésta, provalisind și ei pagubă și înáltare de prețul nartului și așa staū și boerii *meemorií* ce sunt asupra trebii, așteptând a se da un nizam și în ce chip aré a se urma, și la ce are a rămânea tréba; decí fiind-că tréba accésta nu este a Domniei, de a face adică alișveriș cărnurilor și de a avea epistasia cărnii asupra-í, nici póte Domnia a ține cu cheltuiala sa de bani, trebuința acésta, (după cum nici nu s'aū urmat acésta vro dată) de cât a îngriji pentru îndestularea politieii a nu fi lipsă și a se vinde cu un preț drept, ce se va găsi cu cale și fiind-că acésta trebue a se pune la cale acum din vreme de a se face mai înainte îngrijirea pentru cumpératul și stríngerea vitelor celor trebuincioșe și pentru cele-l-alte gătiri, până a nu intra în iarnă, ca o trébă dar ce este obștésză și delicată a hranei politieii, poruncim Domnia Mea, ca să vă adunați cu toții și împreună cu socotóla de obște să chibzuiți, la ce cale să se pue și la ce nizam să intre tréba acésta?

de care fără de zăbavă să ne și faceți arătarea în scris prin anafora de obște, că cum ȳicem, din vreme să se facă protimia cea cuviinciosă a nu veni obștea la vre-o lipsă de hrana cea trebuinciosă. Pentru care rânduim Domnia Mea pe vătaful de păhărniceî, să arête porunca acésta la prea sfinția sa Mitropolitul și la toți dumnélor boerîi *Halé* și *Mazilî*, spre a se aduna să facă chibzuire de nizamul acesteî trebî, și făr de zăbavă, să ne aducă anafora.— *tolico pisah gos-pod.*— 1803, August 10.

Cod XLIX Fila 84.

Epistăsia Cărnei din Bucurescî

Se face cu carte Domnescă Epistat pe biv vel Pah. Manolache, cu ponturile de mai jos :

1. Agia să nu cêră havaet cu nicî un fel de cuvint dela acéstă madea, nicî să pedepsescă, nicî să ridice pe măcelariî. Dacă va găsi pe vre-unul din ei că vinde ori cu preț peste nart, sau lipsă, pre acela să-l trimetă la numițîi boerî epistațî carî să aibă Domnescă voe să pedepsescă pe cei vinovați. Când epistatul nu va face îndreptare, să arête Agia la Domnie.

2. Prețul cărnei să fie de oae câte șapte parale, iar cea de vacă câte 6. In posturî însă să adauge câte o para la ocă, fiind-cî în ȳilele de post mănâncă numai unîi din boerî carne și după ce se cheltuesce puțină carne, curgătorile cheltuelî sunt tot aceleași și măruntaele cele de vite ce perd cărnurile cele mari, la cine să se vîndă. Iar câtă carne se va lua de portărie pentru trebuința mosafirilor și de Divan Efendi și de Beșlégă, pentru conacurile lor, să fie făr de acest prisos de o para.

3. Să nu fie dator Epistatul sau măcelariî a da carne și la deosebite tăinaturî de va fi trebuință.

4. Fiind-că suma cea mare de vite care sunt trebuinciose a le avea strînse pentru iarnă, hrana și paza lor pricinuesc prea mari cheltuelî, daș greutatea vămêi cu multele saele, odăi, și cu alte trebuinciose, ce de-odată trebuie să facă pe a locurea împrejurul politieî, de aceia i se dă să aibă acéstă epistăsie până la Pascele anului 1805.

5. Fiind-că vara trebuie să ȳie vitele la suhaturî mai aprópe de politie, să aibă dar epistatul protimis de cât alțiî ce ar lua aceste suhaturî cu arendă, ca pentru o trebă obștescă ce este, afară numai din gelepî, pentru cari să i se dea și cuviinciosele nóstre Domnescî porancî ce va fi trebuinciose pentru acésta.

6. Numai de la Sft. George să fie dator epistatul și măcelariî să taie mieî și să vîndă carnea a celor mieî câte 8 parale și până la sfêșitul lui Iulie.

7. Din câte oi se vor tîia la măcelariî de la Paște și până la Sf. Gheorghe (că atunci se s êrșesce scrisul oeritului), pentru 5.000 dintr'însele să nu plă-

téscă oerit, iar câte se vor găsi mai multe de cât acestea, pentru acelea să plătească.

8. Să nu plătească ierbărit pentru vitele de peste an, iar vama vitelor și a peilor să plătească.

9. Matrapazii nu numai să se poprască de a cumpăra vite pentru matropazlic, ci și străinii să se pedepsască, dând boerii ispravnicii ajutorul cel cuviincios ómenilor epistatului la cumpărătórea și la adusul vitelor. Pentru care să i se facă și Domnescile Nóstre cărți către ispravnicul județului pentru acésta după obiceiü.

10. Câtă carne va lua boerul domnesc, să se socótească la sfârșitul fiecárei luní cu epistatul și să plătească după cele mai sus arătate fiaturí. Iar de nu va plăti pe luna trecutá, să nu fie datorí măcelarií a mai da carne în veresie.

11. Find-că trebuie atât la hrana vitelor cât și la sáratul peilor o îndestulá sumá de sare, facem Domnia Mea acéstá orânduialá, ca să aibá epistatul a lua pe fie-care an mertic de la Ocna Telega, câte 30.000 oca sare, să aducá epistatul cu cheltuiála sa.

12. Decí indatorím Domnia Mea pe numitul epistat, ca pururea și în tótá vremea, nu numai nartul să păzascá, după cum mai sus e hotărít, ci să îngrijescá de a fi tot-d'auna în tãrg carne cu îndestulare și grasá, păzindu-se și la cântar vîndare dréptá, fãr de vre-o lipsá, de a cunósce dintr'acéstá obștea folos, îndestulare și o dreptate buná, păzítá spre mulțámirea norodului, ca să nu vedem împotrívá cele nenádájduite.—1803, Sept. 9.

File 152.

Iu Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumnévóstrá cinstiților și credincioși boerilor veliți aí Divanulní Domnieí Mele, Halé și Mazilí, fiind-că sorocul vremeí pe cât aú fost hotărít a avea epistásia cáraurilor biv vel Clucer. Manolache, se apropie a se sfârși și fiind-că numitul epistat ce aú fost până acuma, nu primesce a se mai însárcina cu acéstá trébá și pe vremea viitóre, trebuință este dar, pentru acésta, a se face mai din vreme o cuviincióasă schepsis în ce chip are a se urma de acum înainte? decí poruncim, că, adunându-vé toți împreună, nu numai să cercetați și să vedeți de sunt niscare-va alții mușterii, care ar primi epistásia acésta asuprá-le, cu arétare de ponturile și narturile cu care o cere eí, ci și chibzuire să faceți dumnévóstrá, ca ce nizam se cuvine a se da la acéstá trébá, care este pentru hrana obștei? și să faceți Domnieí Mele arétare prin anafora, fãră de zabavá, cu vátavul de visterie. *tolico pisah gospo l.*—1805, Ghenarie 31.

Cod. XLIX. File 205.

Anexe la pag. 667 (VIII)

Ponturi pentru Epistăşia vînderei cărnei lét 1805.

Zemle Vlahiscoe. Fiind-că pe acestea următorele, am orînduit Domnia Mea purtător de grijă asupra trebei cărnurilor de hrana obşteii politiei, pe Dumnélui cinstit şi credincios boerul Domniei Mele, biv vel Ban Costache Ghica, cu ponturile ce mai jos sunt arătate, am dat la mânilor domniei sale acéstă Domnésca noastră Carte, prin care să facă zapt tótă tréba, precum şi pe măcelari, şi să urmeze în totul ponturile aceste, adică :

1. Agia să nu céră avast cu nici un fel de cuvînt de la acéstă madea, nici să ridice pe măcelari, iar de va găsi pe vre-unul din ei, vîndënd orî cu ce preţ mai sus peste nart, orî lipsă la dramuri, sau carne rea şi slabă, pe acela să-l trimetă la Dumnélui numitul boer, care are Domnésca Nóstră voie să pedepsescă pe măcelarul vinovat, iar când Dumnélui orînduitul boer nu va face îndreptare, să arête Agia la Domnie.

2. Vîndarea cărnii să curgă peste tótă vremea acestuî an, cu preţul acesta ad : cea de miel, ocaua câte 10 parale, cea de óie iarăş câte 10 parale, de vacă câte opt parale, iar cea de rîmător, câte 15 parale ; în posturi însă, să se adauge câte o para la ocă, fiind-că în dílele de post mánăncă numai unî din boeri carne, şi după ce se cheltuesce puţină carne, curgétorele cheltueli sunt tot acele, şi măruntaiele cele din vită se perd ca unele ce nu aú la cine se vinde, iar când carnea se va lua de portărie pentru trebuinţa mosafirilor şi de Divan Efendisi sau de Baş-Beşli aga pentru conacile lor, să o iae fără de acel prisos de para.

3. Să nu fie dator orînduitul boer, nici măcelari, a da carne şi la deosebite tăinaturi extraordinarie.

4. Fiind-că suma cea mare de vite, care sunt trebuinciose a le avea strînse pentru iarnă, hrana şi paza lor pricinuesc prea marî cheltueli din greutatea vremei, cu multe saele, odăi şi alte trebuinciose, ce de-odată trebuie să facă alocurea împrejurul politiei, de aceea i se dá să aibă acéstă epităşie, până la Paştile anuluî cu lét 1806.

5. Fiind-că vara trebuie să fie vitele la suhaturî mai aprópe de politie, precum şi iarna asemenea la căşlă, să aibă dară orînduitul protimisis, de cât alţi ce ar lua aceste suhaturî cu arendă, ca pentru o trébbă obştéscă ce este, afară numai din Gelepî, pentru care se i să dea şi cuviincioşele nóstre Domnescî porunci, ce va fi trebuinciose pentru acésta.

6. De la díua Sfântuluî Gheorghe înainte, să fie îndatorat Dumnélui orînduitul boer spre a se tăia mieî la scaune şi să se vîndă carnea lor peste tótă vremea cu preţul ce mai sus s'aú díş, ocaua pe parale dece.

7. Pentru plata oierituluî, de oile ce se vor strînge pentru tăiat la scaun

fiind-că până va eși măcelariî să strîngă oi, slujbaşii, boerii, ispravnicii, cata-grafia, pentru a nu se urma şi est timp pagubă huzmetului Domnesc, după cum s'aŭ şi întemp'at de s'aŭ găsit oi de cumpărat de măcelariî şi ne arătate de slujbaşii oeriei în catastih, din care nu puţină pagubă se face Cămării Domneşti; de aceia dară ca să nu se mai întemple unele ca acestea, să fie datorî măcelariî a lua răvaş de la cel ce-î vinde oile, cum că aŭ cumpărat de la densusl atâtea oi, şi de vor fi plătit oieritul să arête în răvaş că le-a plătit, iară de vor fi neplătite, să arête în răvaş că nu sunt plătite, şi are a le plăti adică: vîndătorul şi avênd măcelariî acest fel de răvaş, să fie apëraţi, iară ne-avênd, să plătescă acel măcelar oieritul.

8. Aşîdarea să nu plătescă ierbărit pentru vitele ce se vor tăia la scaune peste an, iar vama vitelor şi a pieilor să o plătescă.

9. Matrapaziî să se oprêscă de tot de a nu mai cumpăra vite pentru matrapazlic, dând boerii ispravnicî ajutorul cel cuviincios omenilor orênduitului boer, la cumpărătore şi la adusul vitelor, pentru acêsta să i se facă şi Domneştile Nôstre Cărţi către ispravnicii judeţului, iar când împotriva acesteî porunci se vor găsi cumpăratoriî de vite pentru matrapazlic, jăm voe şi slobodenie orênduitului boer, ca să iae acele vite tôte pe sôma Domnieî, şi pe aceî matrapaziî să 'i aducă înaintea Domnieî Mele, făcêndu-se urmare întocmai după nizamul ce este dat pentru sureceî.

10. Câtă carne va lua boerul Domnesc, să se socotêscă la sfêrşitul fieş-căriî lunî cu Dumnelui orênduitul boer, şi să plătescă după cele mai sus arătate fiasturî, iar de nu va plăti pe o lună trecută, să nu fie datorî măcelariî a mai da în veresie, să-şi iae înă boerul deciuiala sa după obicei.

11. Fiind-că trebuinţă este atât la hrana vitelor cât şi la sâratul pieilor, de o îndestulată sumă de sare, facem Domnia Mea acêstă orânduială, ca să aibă orênduitul boer a lua pe acest an mertic de la Ocna Telega 30 miî de oca, care sare să o aducă cu cheltuiala Dumisale.

12. Tôte cântarele cu care vor vinde măcelariî carnea la obşte să se facă iar la visterie, şi să se pecetluiască cu pecete Domnescă.

13. Nimenea a'cî înăuntru politieî să nu aibă voie a tăia vite şi a vinde carne la obşte, fără de slobodenie cu tescherea în scris de la Dumnelui orênduitul boer, iar care va îndrăzni împotriva Domneştei Nôstre porunci, unul ca acela să-l arête numitul boer la Domnia Mea, ca să-l pedepsim spre pilda şi altora.

14. Fiind-că n'aŭ apucat a se face îngrijire mai din vreme, şi nu este cu putinţă a se pretafesi acum în grabă împlinirea acesteî trebuinţe, căci dulcele Paştelui viitor s'aŭ apropiat şi vremea este scurtă, nicî fiind cu cale de a se face orânduială de acêsta în țără, de aceia milostivire făcênd Domnia Mea, pentru aceia de acum cunoscută trebuinţă politieî, ca să nu pătimêscă în dulcele

viitor de lipsa acestei hrane, dăm de la înşine noi cincî miş de oi, care au a se plăti de Dumnélui orênduitul boer.

15. Decî îndatorim Domnia Mea pe Dumnélui orênduitul boer, ca pururea şi în totă vremea, nu numai nartul să se păzescă după cum mai sus s'au hotărît, ci să şi îngrijescă de a fi tot-d'auna în tîrg carne cu îndestulare, bună şi grasă, păzindu se şi la cântar vîndarea dréptă fără de vre-o lipsă, ca dintr'acésta să cunóscă obştea folos, îndestulare şi o dreptate bine păzită, spre mulţămîta norodului, iară să nu vedem împotriva cele ne nădăjduite. *i saam recech gospod.*—1805, Mart. 10.

Fila 302.

În Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Prea Sfinţite Părinte Mitropolit şi Dumnévóstră cinstiţilor şi credincioşii veliţilor boerî ai Divanului Domniei Mele, fiind-că sorocul epistăsiei cărnurilor, care au fost dată asupra Dumnélui biv vel Ban Costache Ghica, s'au împlinit, poruncim, adunându-vă cu toţi la un loc, să chibzuiţi ce nizam se cuvine a se da pentru vîndarea cărnei, pe acest următor an de acum înainte, şi ca pentru trébă ce este obştescă, fiind pentru hrana norodului politiei, fără zăbavă să a-rătaţi Domniei Mele în scris, prin anafora, cu vătaful de visterie. *Tolico pisah gospod.*—1806, Februarie 24.

1806, Iunie 4. S'au făcut poruncă Gospod către ispravnicii de Buzeu, ca să însciinţeze ce nizam au acolea dat pentru vîndarea cărnurilor, adică cu ce preţ şi vinde fieş-care felurime? de sunt cunoscuţi cei încărcaţi cu vîndarea cărnei? sau vinde cine va, şi numai pe câtă vreme voesce? şi de vinde tot pe un fel de preţ peste tot cursul anului, sau să face schimbare după vreme? de când şi până când ţine vîndarea un fel, şi cu ce pricină să schimbe preţul? şi pentru tóte acestea să însciinţeze.

Cod. XLXI, fila 255

Anexe la pag. 667 (VIII)

Carte legată la ispravnicii de Argeş a rămănea scaunile de carne pe scîma măcelarilor vechi, însă cu hotărît preţ. Vaca 5 parale şi óia 6, care să urmeze peste tot anul

Dumnévóstră ispravnicilor ot sud Argeş sănătate, am văduţ Domnia Mea însciinţarea ce ne faceţi, cum că măcelarii de acolea ne urmând a face vîndarea cărnurilor cu un preţ cuviincios, şi dând şi zapis, că nu le mai dá

mâna a vinde ocaua de ôie, nici câte șapte parale, și ocaua de vacă câte 5 parale, s'aũ găsit dar un Stamati, negustor de acolo, carele voesce a lna asupra lui epistăsia acésta și a vinde ocaua de ôie șése parale, și ocaua de vacă patru parale, în urma căreia însciințării a dumnévóstră se arătară măcelarii cu jalbă la Domnia Mea, dicând că de s'aũ și amăgit uniĩ dintr'ênșii de aũ dat zavis neașteptând a se stringe și ce-l-alții de a se sfătui cu toții, dar ei nu se lepădă a primi de a vinde cu prețul acela ce Domnia Mea vom găsi cu cale, numai pagubă să nu li să pricinuiască, și cerură ca să nu fie isterisiți de acest alișveriș care dintru început 'l-aũ avut, ca nișce pământeni vechi ai orașului, ci tot-d'auna și în tóte vremile aũ îngrijit pentru hrana obștei orașului, mai virtos că aũ ridicat banĩ cu dobândă de aũ cumpărat din vreme vite pentru tréba orașului, și acum rămân și îndatorați neavând cu ce răspunde, arătând și acésta, că în multe rânduri s'aũ găsit câte un epistat de aũ luat tréba d'asupra lor și fiind'o numai pe vară și pe tómnă, apoi iarna iaũ încărcat iar pe dênșii; după a căror jalbă aducând pe unul dintr'ênșii, ce aũ venit aici înaintea Domniei mele și făcându-i-se întrebare de prețul cu care primesc a rămânea scaunele iar asupra lor, în cele de pe urmă dete făgăduială și se legă înaintea Domniei Mele, a vinde ocaua de ôie 6 parale și ocaua de vacă 5 parale, însă peste tot anul fără de a face deosebire dulcelui Crăciunului saũ al Paștelui; pentru care măcar că acel Stamati negustor, ne scrieți că o primesce vaca cu o para mai jos, dar nu se légă însă a păzi nartul acesta peste tot anul, ci din jalba ce ne-ați trimes'o a boerilor și orășenilor, vedem, că acest preț ce ni'l arătați Dumnévóstră, este numai pe dulcele acesta, iar în dulcele Crăciunului dice să vîndă vaca 5 parale și ôia șapte, așiderea și la Paști tot asemenea; de care făcând Domnia Mea chibzuire la prețul ce-l făgăduiesc măcelarii și la prețul cu care se încarcă acel negustor, și găsind mai de folos obștei și mai cu eftinătate prețul ce făgăduiră măcelarii, le-am și dat scaunile, să fie iar asupra lor, cu acéstă hotărîre însă, precum însuși se legară înaintea Domniei Mele, ca peste tot anul, fără de vreosebire să vîndă ôia 6 parale și vaca 5 parale, și cântarele să le fie drepte grijind de a fi orașul peste tótă vremea îndestulat. Deci, cu acest nart porunciu să aibă măcelarii vechi scaunile iar asupra lor, făcând nartul acesta cunoscut la tot orașul, și să purtați grijă dumnévóstră, de a se păzi nartul acesta tot-d'auna și de a fi îndestulare de carne bună în oraș, și măcar că acel negustor până a nu-ĩ da cartea Domniei Mele de epistăsia scaunelor, ne fiindu-ĩ sciută hotărîrea nóstră ce avem a face, nu putea face stringerea de vreosumă de vite pentru scaune, dară cu tóte acestea și de va fi apucat a strînge careva-și, póte ca un negustor ce este să și le vîndă, fără de a fi siliți măcelarii de a le lua și rîmătorii.—1803, Sept. 13.

NARTUL LEMNELOR DE FOC

Io Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

Prea sfinția Sa părinte Mitropolit și dumnévoastră cinstiților și credincioșii boerilor Domniei Mele Halé și Mazilii, vè facem în șcire, că în iarna trecută este sciută lipsa și scumpătatea ce a fost pentru 'emnele de foc, din care mulți sêracii și multe sêrace au pătimit și au petrecut frigul iernei fără de căldură, încă și înșine noi în câte-va rânduri am fost fără de lemnele cele trebuincioase, și unde socotem că acum pe vreme de vară când nișcaii-va slôte nu sunt, nici vre-o vreme în potrivă nu este, a fi lemnele cu estinătate, în potrivă aușim, că au ajuns carul câte talerii 3 și trei și jumătate, acum într'acéstă vreme de vară, dar, încă de iarnă la câtă scumpătate pôte să ajungă? care acésta din ce curge nu ne putem pricepe, ci ca să nu ajungă tréba și pe viitorea iarnă a pătimi norodul în plicina lemnelor de foc, trebuință fiind a se pune la cale din vreme și a se face mai 'nainte îngrijirea cea cuviincioasă, iată dar, că pentru o trébă obștés-ă ce este acésta, poruncim, ca să vè adunați cu toții și împreună cu socotélă de obste să chibzuiți nizamul, ce trebuie a se da la acésta de îndreptare, spre a fi adică politia îndestulată de lemnele cele trebuincioase, și spre a se vinde cu un preț drept și cuviincios de a putea și cei sêracii, a ajunge să cumpure și fără de zăbavă să faceți Domniei Mele arêtare în scris prin anafora de obste; pentru care rânduim Domnia Mea pe vêtaful de paharniceii, să arête porunca acésta la prea sfinția sa Mitropolitul și la toți dumnélor boerii Halé și Mazilii, spre a se aduna, să facă chibzuire de nizamul acesteii trebii, și să ne aducă anafora. — *tolico pisah gospod.*—1803, August 10.

Cod. XLXI, fila 85.

Io Alexandru Constantin Ipsilante Voevod gospod.

S'au citit înaintea Domniei Mele anaforaua ce ne făcu dumnélor veliții boerii pentru rândul nartului vânđărei lemnelor de foc de către locuitorii țeranii aici în politie, la care făcând și Domnia Mea chibzuire osebit pentru prețul fie-căruia felurime a lemnelor, pentru ca să nu rămăie locuitorilor țeranii cuvîntul de nemulțămire, și pentru ca să se îndemne de sineși a aduce lemne cu îndestulare spre vânđare în politie, am adăogat Domnia Mea prețul la fie-care felurime a lemnelor, și am hotărît, ca carul de lemne de cer și tufan cu patru boi să se vânđă pe talerii trei. Carul cu asemenea lemne cu două boi pe parale șapte-șeci, carul cu lemne de stejar, carpen, ulm și alte cu patru boi pe parale opt-șeci, carul cu asemenea lemne cu două boi pe parale cinci-șeci;

carul cu rădăcinii încărcat bine cu patru boi, două lei, carul cu asemenea lemne cu două boui un leu, carul cu lemne de crâng subțiri și de tufe cu patru boi 60 de parale, carul cu asemenea lemne cu două boi un leu, carul cu legături încărcat bine cu patru boi, parale 60, carul iar cu asemenea legături cu două boi, un leu, carul cu lemne de salcie, de tei și de anin parale 30, suta de oca cărbuni ciubuce de ghiveci parale 50 și suta de oca cărbuni de țandară un leu; deci cu această adăogare a prețului întărim Domnia Mea anaforaua dumnélor veștilor boerî, și poruncim atât dumitale vel Agă, să faci urmare întocmai precum se coprinde mai jos, și să îngrijiți a se păzi nizamul acesta al nartului, cum și dumitale vel Vistier, să faci poruncile Domniei Mele către ispravnicii numitelor județe, cu coprinderea ce se arată mai jos, și vameșii oborului să fie catastih de câte care cu lemne vine pe totă săptămâna de la fieș-care județ. — 1802, August 22.

Cod. XLVI, fila 5.

Prea Înălțate Dómne.

După luminată porunca Măriei Tale, ce prin pitac ni s'aun dat ca să chibzuim nizamul de îndreptare ce trebuie a se da pentru lemnele de foc, spre a fi politia îndestulată și a se vinde cu un preț drept și cuviincios, să numai pătimescă norodul lipsă și scumpete, ca astă iarnă, ne am adunat la un loc și făcând chibzuire pentru acés'a, prin sorotolă de obste, cât pentru prețul ce am găsit cu cale și drept a se vinde fieș-care felurime de lemne, arătăm Măriei Tale mai jos, de care să se dea luminată porunca Măriei Tale către Dumnéluși vel Agă, ca să facă nartul acesta cunoscut la toți, de pe care scoțându-se copii să se lipescă la străjile din căpătâile podurilor celor mari, și să îndatoreze și pe zap iși tângului, ca să privigheze porunca a se urma nartul acesta, și de va îndrăzni vre-unul din cei ce cumpără a da preț mai mult să-l arête Măriei Tale, ca să i se facă căđuta pedépsă, iar țeraniși ce va cere preț mai mult, să i se ia lemnele fără de bani; pe țeraniși ce vin cu lemne de vinđare la tâng, să nu își îngăduescă a descărca carul, și a face dintr'o căruță două după cum s'aun nărăvit de la o vreme încóce, că cum vine cu carul încărcat din pădure așa să-l vinđă în tâng, vameșiși să se părăsescă a nu face cererî de vamă fără de orinduială, ci să își ia numai dreptul vamei, după cum este rënduit în catalog, iar nu mai mult, iar pentru nizamul trebiși de a nu fi lipsă de lemne fiind-că însciințându-se de nart póte să contenescă și să impuțineze aducerea lemnelor, pentru acea urmész a se fa e luminate poruncile Măriei Tale către ispravnicii de la treși județe dinprejurul Bucurescilor, Ilfov, Vlașca și Dâmbovița, ca nu numai să îndemneze pe locuitorî, ci să-și și siléscă a aduce lemne îndestule peste totă vremea, nelipsit, dar să dea dumnélor nizam și la păduři

și la podurile de peste apă, ca să nu fie supărați locuitorii cu cereri mai mult peste ceea-ce da mai înainte; să se dea și aici poruncă către vameșii oborului, ca să fie catastih de câte care de lemne se aduc pe totă săptămâna de la fieș-care județ, spre a se cunoște dintr'acesta care din ispravnicii este silitorii și următorii poruncii? iar hotărîrea. — 1803, August 13.

Dumitrache Ghica Ban. vel Vornic Goleșcu, vel Logofăt Isaac, vel Logofăt Știrbeiu, vel Vornic Câmpineanu, vel Spătar, Stefan Văcărescu Vornic, Dumitrașco Racoviță Vornic, vel Vornic al obștirilor, vel Logofăt.

Nartul lemnelor de foc propus de Divan

<u>T alerî</u>	<u>Parale</u>	
2	—	Carul de lemne de cer și tufan cu 4 boi.
1	20	Carul de asemenea lemne cu două boi.
1	20	Carul de lemne, jugastru, carpen, ulm cu 4 boi.
1	10	Carul de asemenea lemne cu două boi.
1	20	Carul de rădăcină încărcat bine cu 4 boi.
1	—	Carul de rădăcină cu două boi,
1	10	Carul de lemne de crâng subțiri și tufan cu 4 boi.
1	—	Carul de asemenea lemne cu două boi.
1	10	Carul de legături încărcat cu 4 boi.
1	—	Carul de asemenea legături cu 2 boi.
—	30	Carul de lemne de salcie, de tei și anin.
1	5	Suta oca cărbunii ciubuce de ghiveciu.
—	35	Suta de oca cărbunii de țandară.

Nartul lemnelor de foc, prin anafora stabilit.

Carul de lemne de cer și tufan cu 4 boi, 3 tal.
» » » 2 boi, 70 parale.
» » » stejar, carpen, ulm cu 4 boi, 80 parale.
» » » » 2 boi, 50 parale.
» cu rădăcină cu 4 boi, 2 lei.
» » 2 boi, 1 leu.
» cu lemne de crâng subțire și de tufe cu 4 boi, 60 parale.
» » » » 2 boi, 1 leu.
Carul cu legături încărcat bine cu 4 boi, 60 parale.
» » » » 2 boi, 1 leu.
Carul cu lemne de salcie, tei, anin, 30 parale.
Suta de oca de cărbunii de țandară, 1 leu.

În Constantin Alexandru Ipsilante Voevod.

Cinstițiilor și credincioși boerilor Domniei Mele, dumnóta vel Spătar și dumnóta vel Agă, fiind că am rădicat Domnia Mea nartul de la lemnele de foc ca să vîndă locuitorii slobođi precum se vor ajunge cu mușterii prin tocmelă învoită fără de nart, poruncim dar ca acésta să o faceți dumnévóstră sciută în politie, spre a o ști și locuitorii ce vin cu lemne de vîndare în Bucuresci, și mușterii ce cumpără lemne. *tolic pisah gospodar.*—1803, Septembrie 27.

Cod. XLIX Fila 98.

Anaforaua pentru nartul lemnelor cum să urmeze

Fiind-că locuitorii țeranii vîndători de lemne, după ce li s'au rădicat, și după ce li s'au făcut de Domnia Mea și atâta musadeie, rămîind a plăti o vamă fórte ușórá, ei s'au arétat cu o mare neomenie, lăcomindu-se și cerénd la lemnele ce le aduc de vîndare un preț fórte nesuferit, primim dară anaforaua ce ne face Prea Sfinția Sa Părintele Mitropolit și cu dumnélor boerii, și hotărím, ca de acum înainte să se vîndă lemnele după nartul ce este hotărít de Domnia Mea de care și poruncim Domniei Tale vel Postelnice, ca dintre postelniceii halé, să orénduesci patru postelniceii la câte patru podurile mari, dând la mîna fieș-căruia câte o fóie pecetluită de Domnia Mea, arétátóre de tóte felurimile de lemne cu ce nart au a se vinde, cari să aibă a însemna pe jug prețul aceluí car cu lemne cât este a le vinde, și să șie și catastih de unde au venit acele lemne, adică omul anume din ce sat și din ce județ? căroră postelniceii le orînduim Domnia Mea ca peste talerí de ce au léfa pe lună, să li se mai dea și alți câte talerí 15, léfă pentru ostenéla lor, și ca să nu'și petrecă tótă vremea într'acésta, să se schimbe pe fie-care lună și să intre alt postelniceii în locul lui; să le aréți însă acéstă poruncă a Domniei Mele, ca să se feréscă în tot chipul a nu face cea mai mică abatere în tréba acésta la care să orénduesc, căci găsindu-se în vină strajnic se vor pedepsi de Domnia Mea; așisderea și Dumnéta vel Vist. să faci poruncile Domniei Mele la aceste trei județe Ilfov, Vlașca și Dâmbovița, ca negreșit să pornéscă pe locuitorii și fără de voia lor a aduce lemne de vîndare cu îndestulare.—1803, Octombrie 28.

Cod. XLVI, Fila 89.

Prea Înălțate Dómne

Cu plecata noastră obștéscă anafora arétăm Măriei Tale, ca după luminată porunca Înălțimeii Tale, ce prin pitac ni s'au dat în trecuttele zile, pentru lemnele de foc, a se pune în orînduială, ca și vîndarea să o facă locuitorii cu un

preț cuviincios, și îndestulare să fie a nu pătimi norodul ca în iarna trecută, am fost aretat Înălțimei Tale prin plecata noastră anafora atât prețul lemnelor ce ni s'au părut cu cale, cât și mijlocul de a nu se da zătignire după îndărăt-nicirea locuitorilor, care vădum cum s'au purtat, că se trag înapoi a nu veni cu lemne, ca pentru acesta să se facă lunate poruncile Măriei Tale către dumnélor ispravnicii, de a'î sili și fără de voie ca să aducă lemne îndestulo a nu fi orașul lipsit; în urmă arătând Măriei Tale uni, că din pricină căci s'au pus nart s'au tras țeranii cu totul ne viind nimenea cu lemne, și că cu pricina nartului se face mai mare lipsă, iarăși din luminată porunca Măriei Tale s'au rădicat nartul, lăsându-se țeranii slobođi a vinde lemnele cum se vor putea tocni; însă știut să fie Înălțimei Tale, că nevenirea lemnelor întru acele ȕile n'au fost din punerea nartului, ci una din stricarea vremei, fiind atunci zlotă și ploi după cum este știut, și alta, că năpădisse toți la culesurii de vii, la culesul de porumb și strinsul altor bucate, dar acum vedem că țeranii s'au obrăznicit cu totul și iaă pe lemne un preț foarte nesuferit, că lemnele cele gróse după ce face dintr'un car două, vind carul și până la talerii 8, cum și cele de tot subțiri, care se vindea mai înainte 20—30 de parale acum face două care și vinde cel puțin carul cu talerii 4, și când acum urméză acest fel, cu cât mai virtos în vremea iernei, atunci văđut lucru este că póte să ajungă carul și până la talerii 20, pricinuinđu-se o mare lipsă și scumpete Domnescului Măriei Tale oraș, care nici odată nu s'a mai pomenit, pentru că tot-d'auna la toți luminații Domni au avut lemnele nart, nefiind slobođi de capul lor a vinde cum vor vrea, fiind știută diacrisia lor, că este de tot fără rânduială și neomenirea cu care s'au arăt în faptă, după ce li s'au făcut de către Măria Ta și multă musadea, rânduindu-se să dea vamă foarte ușoră; nu lipsim după datorie a aréta Măriei Tale, că acel nart ce s'a găsit cu cale de către Înălțimea Ta de s'au pus la întărirea anaforalei, nóstre care este cu dreptate făcută, să se dea de isnov luminată poruncă a Înălțimei Tale ca să se urmeze și să se păzescă nestrămutat, de care pentru ca să nu se întemple prigonire între țeranii cu cei ce cumpără lemne, să se orânduiască un boerinaș la câte patru poduri mari, că viind carele cu lemne să însemneze cu tibișir pe jug prețul fieș-căruia car, după felul lemnelor, precum este hotărît de către Măria Ta, dar să se facă lunate poruncii și la ispravnicii din trei județe ce sunt împrejurul Bucuresilor, Ilfov, Dâmbovița și Vlașca, ca să siléscă pe locuitorii și fără de voie a veni cu lemne necurmat la tég, după cum venea și într'alți ani, ca să nu fie lipsă, de care orânduitul boerinașul să făcă catastih de câte lemne se aduc pe totă săptămâna de la fieș-care județ? iară hotărîrea cea desăvêșită rămâne a se face de către Înălțimea Ta.—1803. Octombrie 25.

Dositeiu al Ungro-Vlahiei, Dumitrache Banu, vel Spătar Ghica, vel Ban. Crețulescu, vel Logofăt Isaac Ralet, vel Logofăt Știrbeiu, Grigorie Brâncoveanu, vel Logofăt Crețulescu.

Io Constantin Alexandru Ipsilant Voevod, gospod. Zemle Vlahiscoe.

Duminéta vel Spătare 'ți facem în șcire, că vameșii oborului têrgului de afară, în potriva catalogului și a ponturilor cu care ai cumpărat vama, lăcomindu-se ai cătuat a lua până acum vamă de la carele cu lemne de foc ce vin de vîndare în Bucureșci câte parale două-șeci, și câte două-șeci și cincî; precum înșine Noi suntem pliroforisiți de aceste, *de la chiar unii din locuitorii țeranî ce 'l-am întêmpinat la eșirile nôstre pe afară, iar din osebite însciințări ce avem, de la unii ai luat și câte un slot, în vreme ce catalogul și ponturile Domnesci cu care ai cumpărat scrie :*

«De la carul mare cu patru boi încărcat cu lemne de pădure, gróse, de cer, gârneață stejar saii tufan, șapte parale, și de carul de a doua mână cu două boi, ce sunt tot cu acest fel de lemne cincî parale. Iar lemnele de luncă adică : jugastru, carpen și al'ela ca de acestea, la carul încărcat bine cincî parale de la carul de a doua mână, patru parale, de la carul de a treia mână, trei parale», cu care acéstă rea urmare a vameșilor ai dat și dai învederat pricină locuitorilor țeranî ce aduc lemne de vîndare, a scumpi lemnele și a cere prețuri mari, precum o și dic către toți mușterii de față, că după vama ce plătosc iaú și ei prețul vînderilor, după care acéstă rea urmare a vameșilor, năcar că li se cade a le face o osândă de pedépsă, și prin luarea de socotóla ceea-ce s'ar găsi luat mai mult peste catalog să se iae de la vameși pe séma Cămării, dar Domnia Mea, acest fo'os nu primim, ci în loc de altă osândă am dat acéstă hotorire, care am făcut'o înșine cunoscută prin graiú și chiar unuia din tovarășii vameși ai oborului, pe care 'l-am adus astă dí față înaintea Domniei Mele, anume Stavri, alică fiind-că în noué luni și jumétate ce ai trecut, din anul acela până acum ai luat atâta adaus de parale mai mult peste șapte și peste cincî și peste patru, ce coprind ponturile, acum dar pe aceste două luni și jumétate, până la sfêrșitul anului, să ia numai câte atâta, adică:

De la carul mare, cu patru boi, încărcat cu lemne de pădure gróse de cer, gârniță, stejar saii tufan, patru parale

De la carul de a doua mână, cu două boi, tot cu acest fel de lemne, trei parale.

Iar de la carul cu lemne de luncă, jugastru, carpen și altele ca de aceste două parale. După chiar acéstă hotărîre făcînd Domnia Mea țidule pecetluite cu pecetea Nôstră, cu arêtare acéstă anume de câte parale are a plăti locuitorii vamă la fic care car de lemne, pornocim dumitale, să se lipescă aceste țidule la tóte drumurile orașului pe unde intră țeranii cu lemne de vîndare, ca să fie în vederea de față și în sciința tuturor, câte parale ai a plăti vamă, iar la patra poduri mari, iață orânduim Domnia Mea și de la Curtea Domniei Mele câte un cihodar, să stea ne lipsit la venirea și intrarea locuitorilor cu lemne de vîndare, a le arêta și lor, și a nu îngădui pe orânduții vameșilor să

iae mai mult o para. Decî, poruncim, ca și dumnéta să dai strașnică poruncă, căpitanilor, slujitorilor strejarî, ce sunt atât la marginile a patru poduri mari cât și pe alte drumuri ale marginii, care au intrare în Bucuresci, făcându-le sciută acéstă orânduială de vama lemnelor, ca să îngrijóscă și ei a nu îngădui cu nici un chip pe orânduîți vameșilor să ia mai mult, iar pe care 'l va găsi împotrivă făcênd cerere, numai de cât ridicându-l, să-l aducă la Domnia Mea. *tolico pisah gospod.*—1803, Octomb. 18.

Cod. XLIX fila 109.

Aneze la pag. 668 (vol. VIII)

Io Constantin Alexandru Ipsilant Voevod gospodar zemle Vlahiscoe

Fiind că de obște ni s'au dat jălbî cu mare mahnire pentru luminările de cêră roșie, ce se vînd de la luminărie, și se aduc de către norod prinose la sfințele bisericii, că cumpărătorii acestor luminări pentru mu'tă lăcomia lor de câștig, au tot felul de amestecături nu numai de unt-de lemn, ci și alte amestecături în cêră, și cu acésta fac o de față înșelăciune norodului, și o urmare cu totul împotriva ponturilor Domnesci ce li s'au dat de cumpărătore, prin care tare sunt legați a se feri de nisce urmări ca acestea, care acest lucru nesuferindu-l Domnia Mea, nu numai pentru înșelăciunea ce se face norodului, ci mai vîrtos că este cu mare necuviință pentru sfințele bisericii la Dumneșeescele s'ujbe a se arde acest fel de luminări, ce nu sunt de cêră curată, ci cu feluri de amestecături într'ensele, care pricinuesc și o putóre prin bisericii. De aceea dar am hotărît, să ridicăm vîndarea acestor luminări de cêră roșie dintre cele-l-alte husmeturi, ce se vînd la *cochi vechi*, și să se caute de om al Nostru, rënduit într'adins, pentru ca să lipséscă de-ăvêrșit acea catahrisis, și fiind-că acum se apropie și zilele sfințelor sêrbători a Nascerei, când este cea mai multă trebuință de luminări la tóte sfințele bisericii și la tot norodul de obște; iată orânduim pe al nostru Tufekci-baș Gheorghe, ca d'impreună cu Iane, ce se orênduesce a ține numita luminărie, să mêrgă la luminăria de cêră roșie ca să o facă zapt, și câtă cêră se va găsi într'ênsa a luminărilor, însă numai aceea-ce va fi cêră curată, fără de nici un fel de amestecătură, să o cântăréscă, și pecetluind-o să o opréscă, ca să dăm poruncă a se plăti acea cêră luminărarilor, iară câtă cêră sau luminări lucrute amestecate de unt-de-lemn, și cu alte amestecături împotriva ponturilor cu care au cumpărat, a-lea să le rădicesc din luminărie și să le dea înapoi luminărarilor ca să le scótă afară din țeră fără de a fi slobod să le vîndă aici, și fiind-că cumpărătorii luminăriei avea a ține luminăria acésta și a face alișverișul ei până la sfêrșitul lunei acesteia, adică: pe

un an deplin, poruncim Dumitale vel Vistier, ca din sfertul lunei acesteia să scaadă pre cumpărătorii cu analogonul acestor ȝi'e până la sfârșitul lunei acesteia, *tolico pisah*.—1802, Decembrie 8.

Cod. XLIX, fila 11,

Cartea pentru lumînărit de cĂră

Zemle Vlahiscoe.—Fiind-că pentru lumînăria de cĂră roșie întru care se lucrĂză și se vinde lumînările de cĂră, care aduce norodul prinose la sfintele biserici, încă din anul trecut din jĂlbile ce cu mare mĂhnire ni s'a dat de obște, de cĂtre cumpărătorii acestei lumînării pentru multa lĂcomie a lor de cĂștig, felurii de mestecĂturi pun în cĂră, nu numai seĂ și unt-de-lemn, ci și altele, cu care făcea o de fașĂ înșelĂciune norodului, și o urmare cu totul împotriva ponturilor și cĂrșilor Domnesci ce li se da de cĂtre cumpărătore de la Domnie, prin care tare era legați a se feri de nisce urmări ca acestea, și ei pururea era împotrivĂ urmĂtorii, care lucru nesuferindu-l Domnia Mea nu numai pentru înșelĂciunea ce se făcea norodului, ci mai vĂrtos pentru marea necuviinșĂ ce se urma a se arde prin sfintele biserici la Dumneșeescile slujbe lumînării necurate, ce nu sunt de cĂră safi, ci cu felurii de amestecĂturi într'Ănsele, care pricinue și o putore prin biserici nesuferitĂ, de aceea dar încă de atunci ani hotĂrĂt și am rădicat vĂnșarea acestei lumînării de cĂră roșie dintre cele-l-alte huzmeturii ale vĂmilor, ce se vindea la *cochi vechi* și am dat nizam, sĂ se caute de omul nostru orĂnduit într'alins, pentru ca sĂ lipsĂscĂ desĂvĂrșit acest catahrosis, dupĂ cum s'a făcut acĂsta cunoscut și sciutĂ de obște încă de atunci atĂt din Pitacul ce am dat Domnia Mea cu acĂstĂ hotĂrĂre, cum și din ridicarea și isgonirea din CherhanĂua lumînării a cumpĂrĂtorului din anul trecut, făcĂnd-o zapt de atunci, și cĂutĂnd-o până acum din anul trecut, cu omul nostru orĂnduit.

Deci, dupĂ nizamul acela ce mai înainte este dat, cu hotĂrĂre ca pururea și tot-d'auna sĂ se urmeze spre a se cĂuta de omul orĂnduit de la Domnie și a nu se mai vinde între slujbele vĂmei, ca sĂ lipsĂscĂ acel catahrosis orĂnduim Domnia Mea pe . . . sĂ facĂ zapt de la ȝi întĂiu a lunei acesteia Ianuarie pe acest an cu lĂt 1804 CherhenĂua lumînĂrilor de cĂră roșie, ca dupĂ obiceiul și caidul Divanului, numai la acĂstĂ cherhĂnea sĂ se lucreze și sĂ se vĂnșĂ lumînării de cĂră roșie, iar alții sĂ nu fie volnici și dupĂ preșul cerei ce ĂmblĂ într'acĂstĂ vreme în țĂrĂ, se va da nartul cel dept, cu care sĂ vĂnșĂ la norod; poruncim iusĂ, mai sus numitul orĂnduit, ca nu numai lumînĂriile sĂ le lucreze întocmai la dramurii, nescĂđute, fĂrĂ de vre o lipsĂ, ci sĂ te și feresci a nu te cuteza pentru vre-un interes în parte al tĂu a pune ori seĂ, sau unt-de-lemn, sau alt-fel de materialurii sĂ amestec, ci sĂ le lucrezi numai

din cĂră curatĂ safi, nici sĂ fie la acĂstă cherhanea ori Ănăuntru luminĂriei, ori Ămprejurul luminĂriei la vre-o magazie sau ĂnvecinatĂ mĂcar o oĂă de seĂ, cĂci avem a face cercetare cu tot felul de mijlĂce de faĂă și pre sub cumpĂt, și de se va gĂsi vre-o luminare de cĂră amestecatĂ, veri cu sei, veri cu alte feluri de materialuri, sau lipsĂ in dramuri, sau se va gĂsi Ănăuntru luminĂriei mĂcar o oca de sei, și de alte materialuri pentru amestecarea ceriei, ori afarĂ aprĂpe de luminĂrie Ăn vre-un loc, bine sĂ sciĂ cĂ ni Ă un fel de pricinĂ de Ăndreptare nu Ă, ci cu cea mai strașnicĂ pedĂpsĂ te voiĂ pedepsi, spre pilda și ĂnvĂțatura altora slujbași Domnesci, pentru cĂ Domnia Mea Ăntr'adins și numai pentru ca sĂ lipsĂscĂ acel catahrosis ce se urma, am ridicat acĂsta din vĂndarea vĂmilor, *Ăi saam receh gospod.*—1804, Ianuarie 1.

Fila 206.

NARTUL LUMĂNĂRILOR DE SEĂ

Ăo Costandin Alexandru Ișvilant Voevod Ă gospodar, zemle Vlahiscoe

FĂind-cĂ luminĂrarii se ajutĂ și cu seul care 'l iaĂ cu efinĂtate de la mĂcelarii Bucurescilor, fĂind-cĂ și puĂinĂ vreme a rĂmas pĂnĂ a eși seul noi, nu primim Domnia Mea a se Ăngreui a obștea norodului politiei cu un acest nesuferit preț de parale douĂ-Ăeci și opt la ocaua de luminĂri, fĂrĂ numai ca sĂ nu le mai rĂmĂe luminĂrarilor o vĂdita pricinuire, musaade facem și le mai adĂogĂm alte douĂ parale la oca peste douĂ-Ăeci și patru ce era pĂnĂ acum, ca sĂ vĂndĂ adicĂ ocana po parale douĂ-Ăeci și șese, pĂnĂ la eșirea seului noi, ci dar DumnĂta vel AgĂ, cu acest preț sĂi indatorescĂ a face vĂndarea luminĂrilor, fĂcĂnd'o acĂsta cunoscutĂ și la obște ca sĂ le fie scintĂ.—1803, Iulie 12.

Prea ĂnĂlțate DĂmne

DupĂ luminatĂ porunca MĂriei Tale aducĂnd Ănainte nĂstrĂ dumnĂlui vel AgĂ, pe luminĂrarii de aici din Bucuresci am cercetat jalba lor, prin care se plĂng cĂ le este peste puĂințĂ a vinde luminĂrile de sei dupa nartul ce li s'ĂĂ fost pus, ocaua po talerĂ 24, fĂind-cĂ pe dĂnșii numai cumpĂrĂtĂrea seului Ăi ține parale 26 afarĂ din alte cheltueli ce mai ĂĂ, și dĂcĂnd luminĂrarii cĂ și de la Vasile Tufecci Bașa ĂĂ cumpĂrat acum de curĂnd o sumĂ de sei cu prețul ce s'ĂĂ dĂs mai sus, s'Ă adus numitul Vasile Ănainte nĂstrĂ, și ĂntrebĂndu'l, ne aratĂ cĂ cu acest preț ĂĂ vĂndut luminĂrarilor seul, adicĂ ocaua pe parale douĂ Ăeci și șese; Ăeci cu tĂte cĂ seul acum Ă cumpĂrĂ luminĂrarii scump, dar datoria lor este, ca sĂ-și cumpere din vreme seul cel trebuĂncios

tómna, când este îndestulare, căci atunci pot de-l iaă cu preț mai jos, și apoi în urmă peste an de se și întemplă a nu ajunge și mai cumpără niscai-va seă mai scump, se îmbracă unul peste altul și le dă mâna a vinde lumînările după nartul ce li se pune tómna; dar fiind sciut că seul ce s'a găsit pe la dênșii li s'aă luat, trimițându-se la altă trobuiță, nu rămâne la aceștia învinovățire, dar nici aă iarășii cuvînt a cere întocmirea nartului, chiar dacă acest preț de parale 26, căci obișnuesc de cumpără și seul de la măcelarii de aici ocaua pe parale 15, pe care după ce-l lămurese rămâne din două oca una și jumătate, și le vine ocaua pe parale 20, amestecându-l și pe acela în lumînări, cu care seă scade prețul celui-l-alt ce l cumpără mai scump, și este și vremea scurtă până a eși seă nouă.

Pentru aceea s'a găsit cu cale, ca peste parale două-șeci și patru ce vindea ocaua de lumînări până acum, să li se mai adăge alte patru parale, ca să vîndă ocaua pe parale 28, însă aceste două să le fie numai pentru cheltueli, iar câștig să nu iae, și vîndarea cu acest preț să se urmeze numai până la tómna, la isprăvitul zalhanalelor, când ese seul nouă, iară atunci să lo pue alt nart cuviincios după prețul seului ce se va rumpe, și lumînări să fie îndestule, iar nu cui îi va trebui o oca pe și să dea numai o lumînare, iar hotărîrea.....—1803 Iunie 26.

Vel Ban Crețulescu, v. Vor. Goleșcu, v. Vor, Cămpineanu, v. Vor. Racoviță, v. Logofăt Crețulescu

Cod. XLVI, fila 346.

Iw. Const. Alesanbru Ipsilant Voevođ. Gospođ. Zemle Vlahiscoe

Întărim și Domnia Mea Anaforaua ce ne fac dumnélor veliții boeri și poruncim Dumnelui vel. Agă, să îndatoreșci pe lumînărarii a face urmare întocmai după cum se cuprinde mai jos.—1803, Noemvr. 5.

Cod. XLVI, fila 92

Prea Înălțate Dómne

După luminată porunca Măriei Tale adunându-ne la un loc am făcut chibzuire pentru nartul lumînărilor de seă, cu ce preț s'ar cuveni a se vinde, și arătăm Măriei Tale, că prețul seului din anului trecut aă fost 19 parale după care se dedose și luminararilor nartul ce aă fost până acum, estimp, măcar că din poruncă Impărătescă s'aă adaugat fiatul seului cu două parale făcându-se parale 21, după care este și prețul seului de capră, dar lumînărarii se plâng, că zalhanagiiu nu se pot învoi de a le da seul cu acest preț, provalisind că vitele pe anul acesta aă fost scumpe, și li se pricinueșce pagubă, care a-esta fiind și nouă sciută, urméză să fie siliți lumînărarii a da și

o para și două mai mult, pentru ca să-și pótă face suma cea trebuinciosă peste an, ci atât pentru acesta, cât și pentru că și cele-l'alte cheltueli ale lumînărarilor s'au mai scumpit, am găsit cu cale, ca pe anul acesta să se vîndă lumînările de seü de capră curat ocaua pe parale două-deci și opt, după cum arătăm Măriei Tale mai jos în socotéla ce-am făcut, care acest nart 'l-am chibzuit că este drept și cumpănit, cu care pot lumînărarii a vinde după prețul seului ce arătăm mai sus, și după cheituelile ce aü; decî, să fie luminată porunca Măriei Tale către dumné uï vel. Agă, ca să-î îndatoreze a-și cumpăra tot seul ce le este trebuincios peste an, dând legături și chezășie, ca să fie orașul peste tot anul îndestulat de lumînări, vîndându-le cu prețul ce dicem mai sus, până la împlinirea anului, fără de a găsi pricină că nu le-aü ajuns seul și aü cumpărat mai scump.— Iar hotărîrea,.... 1803, Noem. 3.

Vel. Ban Crețulescu, vel. Log. Ralet, vel Vorn. Fălcoianu, vel Log. Crețulescu.

Cod. XLVI, fila 92,

Anexe la pag. 668 (VIII)

Orășeniî din Piteștî, județul Argeș, cer să nu se ia seul de la Hristea lumînărarul lor, ca să fie pentru trebuința orașului, iar Domnitorul pune resoluțiune pe acéstă petițiune: «Seul nu să ia de la nimenî ca totul, cé numai pe cât îi ajunge analoghia. . . . după suma vitelor ce aü strins, cu care aceea analoghie ce o dă nu i se pricinuesce nici o pagubă, fiind că li se plătește cu preț îndestulat. Trebuie dar, ca și acel Hristea să-și răspundă analoghia la darea seului, iar a nu intra și el la analoghie, după cum cereți voi, acésta nu este cu putință, fiind că póte să facă una sută de miî de oca și să pricinuiască că este trebuincios pentru oraș».—1804, Ghenarie 7.

Cod. XXXVI, Fila 29.

S'aü jăluit Surecciiî cerënd să li se dea preț mai mare pe seü decât 23 parale oca.

«In anul trecut prețul seului de capră a fost 19 parale ocaua, estimp după tacsidul ce s'a dat de Domnia Mea la prea Inalta Pórtă, prin Inalt Impărătesc firman, s'a hotărît a fi ocaua po parale 21. Decî, cu acest preț aveți a da seul estimp, după Impărătescul firman.—1803, Noembrie, 25.

Cod. XXXVII. Fila 10. Verso.

Poruncă din 28 Noembrie 1803, pe jalba lumînărarilor. Scrie Vodă luî Paharnicul Manolache epis'atul cărnurilor politiei, că precum s'a urmat până

acum de s'aui dat jălunitorilor seu de la măcelari pe 12 parale ocaua, cu același preț să li se dea și de acum înainte.—1803, Noembrie 28.

Cod. XXXVII. Fila 14.

Iu Constantin Alexandru Ipsilant Voevod, gospod.

Primită fiind Domniei Mele Anaforaua acésta, o întărim și poruncim, ca cu acest preț de para'e două-șeci și cincî să plătescă jălunitorii lumînării oca de seu de capră la negustori, cărora dându-li-se suma de mai jos arătată oca una sută-șese-șeci de mi, să fie datorii, ca cu acésta sumă a seului de capră și cu seul cel vor lua de la măcelari, să implinescă trebuința politiei pe un an deplin, adică de acum de la Sfintul Dumitru și până iarăși la Sfintul Dumitru al anului viitor, după însuși legătura și chizășia ce ni se arată că au dat prin Zapisul lor.—1805. Octom, 21.

Cod. XLIX. Fila 465.

Frea Inălțate Dómne

După porunca Măriei Tale, aducând pe lumînării politiei înaintea noastră și întrebându-i ca să arăte cu câtă sumă oca de seu pot economisi trebile politiei de lumînări pe un an de zile, de la Sfintul Dumitru până iarăși la Sfintul Dumitru al anului viitor, cu toate că cererea lor era mare de oca 200.000, dar noi vedând că anșerți li s'aui dat oca seu 130.000 și în anul trecut 165.000, și cu acésta sumă au putut economisi trebuința politiei, le am dat și noi estimp oca 160.000 ca cu acésta sumă ce vor cumpăra și cu seul cel vor lua de la măcelari, cât va eși, fără de a fi slobođi măcelarii a vinde seul ce vor scóte la săpunării, ci numai la dênși, să economisescă trebile obștei cu indestulare până la Sfintul Dumitru al anului viitor, făcându-se nizam unul pentru altul, prin Zapisul ce au dat, ca ori când se va întembla vre-o lipsă să se pelesescă, iar pentru prețul cu cât să cumpere oca de seu de la negustori, cu toate că apururea prețul seului de capră se politifse cu două și trei parale mai jos de cât seul de vită mare, dar fiind-că negustorii în anul acesta au cumpărat caprele mai cu oș-care preț de cât în anii trecuți, ca să nu le rămăe și lor cuvînt, am găsit cu cale, ca în anul acesta să vinđă ocaua de seu de capră pe parale 25, numai cumpăra mai jos de cât prețul seului de vite mari și al cervisulni, noi întru acest chip am găsit cu cale. *Iar Hotărîrea...*—1805, Octombrie 26.

vel Vist. Racoviță, vel Pahar. Caliarh.

Anexe la pag. 669 (VIII)

NARTUL PESCELUI

În Const. Alex. Ips. Vod. gpđ. Zem. Vlahiscoe

Dumnéta, vel Agă, fiind-că am luat Domnia Mea pirof-rie cum că peșcele atât cel prós-păt cât și cel sărat se vinde aici în politiea Bucurescilor cu un preț fórte scump și ne suferit, care acest fel de nedreptăți fiind-că nu sunt suferite Domniei Mele a se face locuitorilor politiei, și mai vêrtos în cele care sunt de hrana norodului de obște, poruncim dar, ca să-î dai în șcire la toți vîndătorii de p sce, cum că de aici înainte vîndarea pescelui prós-păt de heleșteu, are a fi ocaua pe parale doné-spre-đece cel mare, și cel mie para'e opt, dar peșcele sărat ocaua pe parale șése, care acest nart să 'l publicuescî Dumnéta la toți de obște, ca să fie șciut, dând și strajnică poruncă la toți pescarii, ca cu acest preț să facă vîndarea pescelui, atât cel prós-păt, cât și cel sărat; pentru care și poruncim Dumitale, să îngrijescî apururea spre a nu se face vîndarea pescelui împotriva acestuî Nart, căci de ne vom insciința, că se face vîndarea pescelui cu alt preț, împotrivă mai mult, nu numai tot peșcele aceluia i se va face *Iama*, ci se va și pedepsi, ci și asupra Dumitale fórte ne vom turbura; drept aceea să îngrijeșcî fórte, ca nu pîntre ascuns pescarii să facă vîndare cu preț mai mult, sau cu zapciiî Dumitale să fie a-ajunși, că vei avea a răspunde înaintea Domniei Mele. *ii saam receh gospod.*—1803. Maiu 15.

Cod. XLIX. Fila 57—58.

Anexe la pagina 669 (vol. III)

LEGUMELE FĂRĂ NART

În Constantin Alexandru Ipsilant Voevod și gospodar Zemle Vlahiscoe

Fiind-că grădinarii au avut acest obicei prin sineturî Domnescî întărim dar și Domnia Mea, ca numai ei adică grădinarii să nu fie supuși la nart vîndînd cu mărunțișul, însă cu acéstă orânduială ca însăși ei să-și aducă și să-și vîndă verdețurile acele în tîrg, păzind dreptatea de a nu face scumpătate, precum și pentru vană, aducînd cu spinarea, iar nu cu carul, să li se urmeze obiceiul ce au avut spre a fi nesuperați.—1803 Maiu 20.

Cod. XLIX Fila 299.

Prea Înălțate Dómnne

După luminata poruncă Măriei Tale, ce mi se dă la acóasă jalbă, urmând am făcut cercetare și vėdquíu aceste sineturí la mâna jăluitorilor: 1782 Maiiú, Anaforaua dumnėlor boerilor epistați, în dosul jalbíi grădinarilor, întarită de Măria Sa rėposatul Nicolae Vodă Caragea, prin care se cuprinde, că zarzavaturile ne avėnd statornicie, nu se póte urma nartul ce li se puse, fiind-că acelea ce era puse în număr de fire, cu crescerea făcėndu-se căpețanı, se păgubesc iar alte zarzavaturí înmulțindu-se și eftinindu-se, ajunsese la jumėtatea prefuluí nartului, și cât merge se mai eftinesc; de aceea aiú găsit cu cale, ca grădinaríi zarzavagíi să vında zarzavaturile fără de nart, precum și vıtășia de precupeți să nu fie nici de cum nefiind trebnuícíose, cum și pentru vamă să fie apėrați aducėnd cu spinarea, iar cu carul aducėnd zarzavaturí să plătóscă vamă.

1796, Decembrie 2.—Anaforaua iarăși în dosul jalbíi grădinarilor zarzavagíi, a dumnėlúí Vistieralúí Filipescu, fiind fost vel Logofėt prin care arată obiceiul ce aiú fost avut jăluitoríi după mai sus numita anafora a Epitropiei, care anafora tot atuncí, la Decembrie 30 se întăresce de Măria Sa părintele Măriei Tale, ca grădinaríi și zarzavagíi Bucurescení să aibă obiceiul lor, dar se îndatoresc, ca să fie și ei următorí a vınde zarzavaturile și legumele cu preț cuviincios, fără de a nu face preocupí și scumpėtate.

1799, August 12.—Anaforaua dumnėlúí vel Agă, ce se afla atuncí în dosul jălbíi grădinarilor zarzavagíi și precupeți din Bucuresci, prin care se cuprinde că aiú vėdút și altă hotăríre de la lét 1795 a nu avea grădinaríi nart la zarzavaturí, însă când grădinaríi ce ar aduce în tėrg și le vor vinde, iară precupeți să fie următorí nartului, și arată că s'aiú fost orânduit și vıtaf numai asupra precupeților, ca un îngrijtior, a nu se face între dėnșíi urmări împotrívă; când facėndu-se întrebare de la Agie precupeților, de nu primesc a avea între dėnșíi vıtaf să se ridice, și aiú făcut cerere ca vıtaful să aibă asupră-le, ca să li se scie orândnia'a, și la vreme de trebuință prin vıtaf să se córă cele trebnuícíose, după cum de mai nainte ei aiú cerut de li s'aiú orınduit vıtaf; care anafora tot atuncí se întăresce, August 27, și de Măria Sa Alexandru Vodă Moruzi, cu acéstă cuprindere, însă numai grădinarilor le dă Măria Sa întăríre după sinetul ce aiú avut, ca când ínșíi ei or aduce verdețurí în tėrg de vındare, să fie slobodí a vinde fără de nart, cum și cu vre-un nume de vıtaful de precupeți să nu fie supėrați, și de vamă după obiceiul ce aiú avut.

Decí, după aceste sineturí Domnescí, carí s'aiú fătut prin cercetatorí, se face dovadă că nu este cu puținți a se urma nartul la zarzavaturí, neputėnd avea statornicie la un carar, și după Dumnėlúí și prin luminata hotărírea Măriei Sale părintelúí Măriei Tale, se cuprinde, ca să li se păzėscă obiceiul, dar și ei să fie următorí a vinde zarzavaturile cu preț enviincios, spre a nu

face precupiî și scumpătate se cuvine dară și acum a se da luminată porunca Măriei Tale, să nu fie supuși la nart, însă numai grădinariî când vor vinde și cu mărunțișul, iară precupețiî să fie supuși nartului, păzind însă și grădinariî dreptatea de a nu face scumpătate la vânzare. De care arăt Inălțimeî Tale, și rămâne la luminata Măriei Tale poruncă.—1803, Aprilie 16.

Istrate Crețulescu, Isaac vel Logofăt.

Fila 299

NARTUL UNTULUI

Io Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

După cum s'a găsit cu cale de către dumnélor boeriî, prin chibzuirea ce au făcut, întărim să urmeze, și poruncim Dumnéluî vel Vistier să facî cuviinciósele porunci cum se cuprinde mai jos.

Prea Inălțate Dómne

După luminata poruncă Măriei Tale, ce mi s'a dat prin Pitac, pentru prețul untului, adunându-ne la un loc, unde aducând dinaintea noastră pe starostea de negustori, din cei ce metahirisesc neguțătoria untului, căroră după cercetarea ce le-am făcut, cel d'ântêiî răspuns le fusese, că din pricina Turcilor căruțași ce sunt prin județe nu pot să se negustoréscă în liniște, înălțând și preț mai mult peste poruncă, la care li s'au făcut arătare, că s'au dat luminatele porunci Inălțimeî Tale, și cătră ispravnicî și către zabiți, ca să fie cu totul popriți unî ca aceia și unde să n'aibă a strînge alți de pre la locuitori, de cât numai negustoriî pămêntenî, și măcar că urma de a se pune est timp prețul untului cu o para mai jos la oca din ceea-ce au fost din aniî trecuți, căci după angariile ce era orânduite an pe țoră, cu dări de unturi, încóce și în colo, și cu prăpădenie de vite, care aceste cu mila luî Dumneđeú estimp lipsesc cu totul, prețul untului s'au făcut 14 parale ocaua, dar pentru folosul locuitorilor am găsit cu cale și cu dreptate, ca să se urmeze și estimp ocaua po parale tot 14, după cum au fost din aniî trecuți fiindu-le în destul și cu acest preț să aibă a cumpăra negustoriî pămênteuî unt de pe la locuitori, la care nu le mai rămăsese cuvint de pricinuire, atâta numai arătând Inălțimeî Tale, că unî dintr'ênșiî vrênd a strînge sumă mai multă de cât alți, îndrăznesc de daú și înalță preț mai mult peste poruncă; decî pentru acésta de se va bine socoti și de către Inalta înțelepciunea Măriei Tale, se va da luminatele Tale porunci către dumnélor ispravnicî, că cei ce se vor dovedi, orî din negustori saú dintre untariî lor, făcênd vre-o urmare împotrivă, nu

numai untul să se ia plătindu-se după prețul cel hotărît, ci încă să se și pedepsescă; pentru care de chibzuirea ce am făcut nu lipsim a arêta Măriei Tale. 1803 Maiu 6.

Vel Vistier, vel Postelnic, vel Vornic, vel Logofet, vel Logofat, vel Vornic.

od. XLIX, Fila 219.

BRAGAGERIILE

Io Constandin Alexandru Ipsilant Voevod gospodar Zemle Vlahiscoe

De vreme ce din două-șecî de prăvălii de bragagerie prin cărți Domnesci a fi, se găsește acum lipsă una, fiind numai 19. Și fiind-că inșeși bragagii primesc a deschide jăluitorul pîlcovni: o bragagerie, după arêtarea ce ni se face printr'acastă anafora, primim dară jalba și cererea jăluitorului, căruia îi dăm la mîni acest Domnescul Nostru sinet, ca să aibă voie și slobođenie a deschide și a ține o prăvălie de bragagerie, intrînd însă și el într'acel ajutoariu al Cutiei, după orânduiala ce este întocmită prin cărți Domnesci pentru această bragagerie.—1803, Noembrie 9.

Prea Înălțate Dómne

După luminată porunca Măriei Tale am cercetat și din 20 prăvălii bragagii ce prin Domnesc Hisov sunt legate la Epitropie, iar nu mai multe, se găsește numai 19, iar una lipsesece, după cum chiar și ceî-l-alți bragagii au arêtat, cari și primiră ca în loc acelei bragagii să deschidă numitul jăluitor bragagerie, intrînd și el într'acel ajutor al Cutiei, de care nu lipsiîu a însciința Înălțimeii Tale.—1803 Octombrie 29.

Vel Agă.

Cod. XLIX, Fila 443.

IARBĂ DE PUȘCĂ

Io Constandin Alexandru Ipsilant Voevod

Poruncim Domnia Mea vameșilor Carvasaralei ca pentru câți negustori vor aduce spre vîndare aici în politia Bucuresci iarbă de pușcă, fișicuri și glonțe, să aveți îngrijire și numai de cât să dați în scire la Dumnóluî vel Agă, arêtându-î numele aceluî neguțător, cum și câtă sumă de acest fel de marfă au adus, și Dumnóluî vel Agă va urma după porunca ce are de la Domnia Mea. *tolico pisah gospodar.*—1803, Septembrie 22.

Cod. XLIX, Fila 29.

Anexa la pag. 669 (vol. VIII)

În Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Dumnévoastră Ispravnicilor ot sud... sănătate, vă facem în scire, că din slobođenia ce aũ băcan'i și alții, atât aici în Bucurescî, cum și mămulari și prăvăliași pe afară prin județe, a vinde fieș-care nepoprit sâricică și șoricică la veri-ce fel de om, fără nici o cercetare pentru ce trebuință o cumpără, s'aũ întemplat a se face și primejdie de viață omenescă, lucru care nu pôte să fie suferit, pentru care făcându-se chibzure cu sfat de obște, s'aũ găsit cu cale, ca atât aici în politia Bucurescilor, cât și pe afară prin județe, toți de obște să fie opriți a nu mai vinde de aceste două materialuri, fără de numai Dumnéluși biv vel Postelnic Emanuil Persianos Arhiatros al Domniei Mele să alégă pe unul doui din spișerii de aici, ómenî de ispravă și cu credință, și să-i rânduiască ca aceia numai să aibă voie a ținea în prăvălia lor, sâricică și șoricică, și a vinde, însă nu la fiteș-cine și orî-cum, ci și la ómenî care aũ a o pune la lucru, carî și aceia să dea chezășie bună cum că o iaũ pentru lucru, și luând răvaș de la Dumnéluși Arhiatros către acel orânduit, așa să aibă voie a vinde, iar făr' de chezășie nimănuși să nu vîndă, măcar orî lacine ar fi, cum și cel ce va lua pentru lucru să o ție cu lacăt, cu pecete și cu bună păstrare, a nu găsi vreme vre-un om rău să fure dintr'ênsa; decî iată vă poruncim Domnia Mea, ca orî câtă sâricică și șoricică se va găsi veri la cine din negustori și mămulari că se află într'acel județ, pe tótă să o pecetluiți și să i opriți a nu mai vinde nici de cum, ci acei negustori toți ce o aũ, să o adică aici, ca să se cumpere de către cei orânduiți și aleși primitori, carî aũ să urmeze precum mai sus s'a dis, atât ei cât și cei ce vor cumpăra de la dênșii, făcând dumnévoastră pentru acésta publică în tot județul, că în soroc de zile 20 după primirea poruncei aceștia veri-carele se va găsi în urma numitului soroc că aũ avut și aũ tăinuit acest fel de material, hotărit să scie, că nu numai i se va lua fără de nici o plată, ci încă unul ca acela ca un neurmător poruncei se va și pedepsi strașnic.—1805, Martie 31.

Cod. XLIX, fila 217.

NIZAMUL PRECUPEȚILOR

Pitac de a se opri precupeții să nu mai iasă înaintea carelor, să cumpere, înaintea norodului politiei.

În Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumitale vel Agă își facem în scire, că precupeții Bucurescilor nu sunt cu alt chip, slobođi, de cât când vin locuitorii cu cele de trebuință ale politiei de vîndare, la zilele de tîrg, făcând însuși locuitorii acea vîndare a lor la no-

rod, cele ce rămân ne vîndute în ziua aceea a tîrgului 'a oraşeni, acelea aŭ numai voie precupeţii a le cumpăra şi a le vînda peste săptămîna cu preţul nartului; acum împotriva aŭdim, că a-ei precupeţi es înaintea carelor şi umblă şi pe afară în judeţe de ridică de tôte felurimile de lucruri, între care şi varul mai vîrtos de pe la vărnicerii satului, asemenea ridicându-l fac precupii nesuferite; pentru care iaŭ că-ŭi poruncim Domnia Mea, printr'acesta Domnescul Nostru Pitac, care Pitac să puî să se citescă în trei zile de rînd la tîrguri, întru aŭdul tuturor, ca nu numai precupeţii să le aŭdă, ci şi ŭeraniŭ, oraşeniŭ şi toŭi de obşte, spre a ŭi nizamul acesta, şi să aibă a face zapt precupeţii, ca să se părăsescă de unele urmări ca acestea, ne îngăduindu-ŭi mai mult a eşi înaintea carelor, sau a mai ămbla pe afară de a mai ridica felurimile lucrurilor şi alte trebuinciöse politieŭ, care însă şi locuitoriŭ aceia pot să vie să-ŭi facă alişverişul cu vîndarea la obşte norodului, şi cînd după acêsta veŭ dovedi sau veŭ prinde vre-un precupeŭ făcînd urmare ca aceea după trei zile după ce veŭ vesti porunca acêsta, să aibŭ negreşit a'l da în scirea Domnieŭ Mele, ca să i se a că cea mai straşnică pedepsă. — *Tolico pisah gospod.*—1803, Mart. 22 :

Cod. XLIX, fila 40.

Z:m. Vlhiscoe. Fiind-că Grigorie precupeŭul, vîndătorul de bob, făcînd vîndare împotriva nartului, după vina lui s'a trimis la osînda Ocnei, şi fiind-că acun mana lui prin jalbă a cerut milostivire de la Domnia Mea spre a fi iertat, ne-am milostivit Domnia Mea, după plîngerea şi rugăciunea ei, de 'l-am iertat, cu acêstă hotărîre însă, ca de 'acum înainte să nu mai fie precupeŭ. Decŭ, dară poruncim slugilor Domnieŭ Mele, cămăraşilor de la ocna Telega sud Prahova primind Cartea acêsta a Domnieŭ Mele să aveŭi a'l sloboŭi de la osînda Ocnei. 1803, Martie 29.

Cod. XLIX, fila 41.

Io Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Dumnéta vel Agă, îŭi facem în scire, că pentru precupeţii Bucurescilor este acest nizam dat prin Pitac nostru de la Martie 22, cum că nu 'sunt sloboŭi într'alt chip, de cît numai după ce îŭi face însuşi locuitoriŭ ce aduc cele trebuinciöse politieŭ vîndare la norod, cele ce le rămân nevîndute în ziua aceea a tîrgului la oraş, acelea numai aŭ voie precupeţii a le cumpăra şi a le vînda peste săptămîna cu preţul nartului, iar a eşi precupeţii înaintea locuitorilor, cri afară din Bucuresci, sau înăuntru Bucurescilor, ori a ămbla prin sate pe afară de a ridica şi a cuprinde felurimile lucrurilor de vîndare, să vie să ŭi facă alişverişul lor cu vîndare la obşte norodului, care acest nizam s'a şi păzit la ceŭ dinaintea Dumitale Agŭ, după poruncă, iară acum aŭdim cele împotriva, că precupeţii caprind şi întîmpină pe locuitoriŭ ce vin cu ori-ce fel

de lucruri, de le iaă, ca să le preocupă, și așa să ist-ris-șce norodul, ne pu-tând a cumpăra cele trebuincioase caselor lor, din pricina preocupărilor, de care iată că poruncim Dumitale strajnic, ca nizanul ce este dat, precum îl arătăm mai sus, să se păzescă negreșit, ne îngăduind să facă împotriva urmare *Tol-pisah*.—1803, Sept. 30.

Cod. XLIX, fila 99.

Porunca ce s'a făcut la anafora Agiei pentru preocupăți

Dumnévoastră velitelor boerî ai Divanului Domniei Mele, unde te afli și Dumnéta biv. vel Logofete Grigorie Brâncovene, și Dumnéta vel Spătar și Dumnéta vel Agă, Sciut este că înmulțirea preocupărilor și a matrapazilor și slobođenia lor a se amesteca întru tôte, în adevăr pricinuitoare de scumpete, dar și înlesnirii norodului de a găsi peste an și peste săptămână cele trebuincioase de hrană, în vreme ce nu sunt zile de târg și când nu vin țeranii de afară este iar și acésta de trebuință a se pune la o cale. fiind-că unii pot a-și căpui zahhereaua cea trebuincioasă pe mai multă vreme, dar cei mai mulți, sêra-i, nu pot, cari se țin cu cumpăratul pe fiteș-care și din târg. Intru aceea dar, ca și acésta stina-horie să n'o aibă norodul, dar și catahrisis acela al preocupărilor să lipsescă, poruncim, ca adunându-ve împreună, să socotiți câți se cuvin a fi la număr, după trebuința politiei, adică prăvăliași—preocupăți cu prăvălii, cari să se facă isnaș și ca alții să nu aibă voie Așigderea să chibzuiți Dumnévoastră ce feluri anume de ale mâncărei numai să vîndă acești prăvăliași, afară de zarzavaturî, care cu îndes-tulare le aduc înșiși grădinarii Bucurescilor de vîndare în târg, îndatorindu-se aceste prăvălii atât pentru a-și căpui de acele trebuincioase lucruri a le avea peste an, spre a le găsi norodul cu înlesnire, cât și de a vinde după nart. Țe-ranii însă să fie slobođi a intra singurî cu cele ce aduc de vîndare în târg, ca să-și facă înșisî ei vîndarea până în spartul tîrgului, fără de a cuprinde ca-rele preocupății, sau a le eși înainte, și așa să arătați Domniei Mele cu anafora în scris nizamul cel mai bun și cuviincios la acésta. —1803, Noembrie 8

Cod. XXXVII fila 6.

Anafora boerilor, din 1803, Decembre 10.

Boerîi găsesc cu cale, ca să nu fie mai mulți preocupăți în Bucuresci de cât 40, cari să se întocmescă în rufet, după cum sunt și alte bresle, cărora să li se facă și luminat hrîsov M. Tale spre a-și avea cuviinciosul privileghiū, ca numai aceștia să vîndă lucrările ce sunt de preocupăție, care se vîd în-semnate în alăturata fôie, iar alt nime să nu aibă a vinde aceste lucruri. Aceste lude 40 preocupăți să se alôgă de către Dumnéului vel Agă, ómenî de

credință și cu statornicie bună, din care 4 să i așede în tîrgul Cucului, iar 4 să-i pue pe cele 4 poduri mari, pe fie-care pod mare câte 6, împrăștiați de la un cap până la altul, iar nu toți la un loc, și alți 12 prin mahalale, unde se va socoti mijlocul locului. Să li se orînduiască un vătaf prin alegerea Agei, un om mai de ispravă care va fi mai de frunte, ca să înțelégă de trebă și să se porțe cu orînduială bună la dator'a lui. Cum și când se va întempla a muri vrînnul dintr'ênșii, arăși Aga să alogă pe a'tul. De cari să facă dumnélui vel Agă fôie arătându-i cu numele lor în ce loc și într'a cui prăvălie s'aũ aședat fiește-care, spre a fi cunoscuți de dumnélui și Agiei a-i cerceta tot d'auna ca să vîndă după nart. Când vin țeranii de afară cu legume, pôme și altele de vîndare, să nu îndrăznescă precupeții a le eși înainte ca să i aglisoscă, să le cumpere marfa și să o preocupescă, cum nici după ce intră în tîrg să nu se arête ei mușterei a pricinui scumpete norodului, ci să vîndă singuri țeranii cu o'aua și cu paraua, de diminéța până séra, cum și mai multe țile, și când nu se va mai putea zăbovi și va vrea ca să vîndă cu ridicata ceea-ce le-a rēmas, atunci să aibă voie precupeții a cumpăra rēmășița. Iar dovedindu-i se urmând împotriva să se pedepsescă cu târgu și cu ocna. Tôtă zeherea ce este trebuinciosă orașului peste tot anul să fie datorii precupeții din vreme a o cumpăra după afară și a o pune la magazii, ca orî când va căuta mușterei să găsoscă cele trebuincioase, să nu fie lipsă nici de cum, vîndēnd tot d'auna după nartul cela ce se va orēndui, fără de a se rezima la rēmășița ce dicem a cumpăra de la țeranii ce vin aci la tērg, ci aceea să le fie ca un prisos. La care acest nizan ce se găsi cu cale, remaseră și ei mulțamiți, dar diseră că es Turcii de la sarhaturii de coprind mai tôtă marfa și ei nu pot să apuce, mai virtos și estimp fiind și vremea întărđiată acum s'a ridicat tôtă marfa după afară și ei se află numai cu ce a mai putut apuca; ci cât pentru anul acesta altă îndreptare nu se pôte face de cât să le dea nizam și nartul cel cuviincios pe marfa ce aũ, dar și câtă marfă se va fi aflānd strînsă la alții, cari se numiră până acum precupeți, iar acum rēmān afară din breaslă, după alegerea ce dicem a se face, să aibă a o lua prin marafetul dumnélui vel Agă, iarășii precupeții ce sunt a se a'ege și a se face rufet. Iar la anul viitor să se facă rufetului precupeților porunci Domnesci către ispravnicii județelor, ca să se protimisoscă mai întēiũ ei de cât Turcii a cumpăra tôte cele ce sunt trebuincioase peste tot anul pentru poltie, pe care să le ia cu tocmolă bună și cu banii gata, și cu prețul cu care vor cumpăra să însciințeze pe ispravnicii Măriei Tale, ca asupra aceluși preț să li se pue nartul.—1803 Decembre 10.

S'a făcut Pitac la Agă, fiind-că unii din precupeți es pe afară înaintea carelor ce vin cu Zaherea de le cumpără, și apoi le țin ca în urmă să le vîndă cu prețuri nesuferite, să cerceteze și de va găsi orî-ce fel de zaharea, la precupeți, să o pecetluiască și să arête Măriei Sale și la cine anume. — 1803. Decem. 13.

Io Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Dumnélui vel Spăt și Dumnélui vel Agă, fiind că ne am înștiințat Domnia Mea, cum că precupeții Bucurescilor în potriua naizamului și a strajnicilor porunci ce sunt date, es pe afară pe la margini înaintea locuitorilor, țerii, ce vin de afară cu var de vinđare și cherestele și altele, ce aduc pentru alișverișul lor aici în politia Bucurescilor, și le cuprind lucrurile ce le aduc cu chip de tocmelă nelasându-și de a intra în lăuntru politiei să-și facă vinđarea la cei ce au trebuință de obște, care acostă netrebnică urmare a negustorilor fiind cu totul poprită și nesuferită Domniei Mele, strajnică poruncim dumnóvóstră, să aveți ai opri dându-le nizam și venindu-le de hac, ca să nu fie volnici mai mult a eși pe la margini înaintea țăranilor, după cum și pentru Arnăuți asemenea vi s'au poruncit prin deosebit Pitac, și să fie țăranii slobođi în voia sa a-și aduce var, cheresteaua, lemnele, zaharéua și verice va avea de vinđare a intra cu dênsele în politie de a le vinde veri la cine se va putea tocmi și a-și face alișverișul lor spre a li se face vre-un fel de stehorie sau silă de către nimeni, unde și de veți găsi prin îngrijirea și străjuirea dumnélui pre vre uni ca aceia făcend urmare în potriua porunci, să aveți negreșit a trimite aici la Domnésca Nóstră curte spre a i se face căđută pedépsă.—*ii saam receh gospod.*—1804, April 8.

Cod. XLIX, Fila 160.

Hrisovul precupeților

Cu tóte că precupeția fiind un lucru necuviincios, au fost și porunci Domnesci date, ca precupeții nici cum să nu fie, nici să se audă, nici să pomenescă măcar nume de precupeț, dar pentru multe pricinii cuviinciosă care privesc spre înlesnirea și implinirea trebuinței norodului, nu a stătuț în putință a lipsi precupeții cu totul, fiind însă că acéstă precupeție nu era pusă la vrenu nizam, mulți din ómenii cei proști metahirisea precupii și când era îndestulare în politie cele trebuinciose iar la vreme de iarnă împotrivotore să tragea și nimeni nici o îngrijire nu avea, nici era îndatorat a strînge din vreme cele trebuinciose, ca să nu fie lipsă în politie la vreme când nu pot veni țăranii de afară să le aducă, și așa prea de multe ori ajungra norodul politiei la pătimiri din pricina lipsei celor trebuinciose, ne-avend de unde să le cumperc. De aceea dar Sfinția Sa părintele Mitropolit și dumnélor veliții boerî, ca pentru o trebuință obštescă, prin Anafora de la Decemvre 10, lét 1803, ne-au arătat că făcend chibzuire, au găsit cu cale a se face o îndreptare la acéstă, ca nici politia să nu pătimescă de lipsă în vreme de iarnă și în vreme când nu vine

țeranii de pe afară, nici precupeții să nu fie lăsați slobozi la voința lor de a vinde lucrurile cu preț nesuferit, ci să întocmescă o cinstă cuvincioasă orânduială cu mijlocele ce mai jos sunt arătate, adică să se hotărască a fi rufet de precupeți, după cum sunt și alte bresle, care să nu fie la număr mai mult de cât patru-deci în tota politia, și spre ași avea cuvinciosul privilegiiu sa li se dea și hrisovul Domnie Mele de hotărire, ca numai aceștia lucrurile ce sunt de precupie care de Duunnelor s'aun însemnat în deosebită foae, iar alt nimeni să nu aibă voie a vinde aceste lucruri; cari acești lude 40, precupeți să se alogă de dumnolui vel Agă ómenii de credință și cu statornicie bună, din care patru să se așeze în tîrgul Cucului, iar 24 să se pue pe cele 4 poduri mari, la fieș care pod câte 6 de la un cap până la altul, iar nu toți la un loc, și alți 12 prin mahalale unde se va socoti mijlocul locului, și prin alegere ar fi să se orânduiască un om mai de ispravă vătaf, care va fi mai de frunte ca să înțelógă de trebă și sa se pórte cu orânduială bună la datoria lui, cum și când se va întempla a muri unul dintr'înși iarăși să fie să alogă pe altul și sa-l așeze în locul celui mort, din care să facă dumnolui vel Agă șcire arătând numele lor în ce loc și într'a cui prăvălie s'aun așezat, fieș-care spre a fi cunoscuți divanului și a fi a cerceta tot-d'auna ca să vîndă după nart, și când țeranii de afară vin cu legumii și póme și alte de vîndare, să nu să îndrăsnescă precupeții a le eși înainte, ca să-î măglisescă să le cumpere marfa și să o precupescă, cum nici după ce intră în tîrg să nu să arête ei mușterii a pricinii scumpete norodului, ci să vîndă singurii țeranii cu ocaua și cu paraua de diminéță pîna séra saun și mai multe zile, și când țeranii nu vor putea să mai zăbovoscă și va vrea să vîndă cu ridicata ce le-a rēmas, atunci să aibă voie precupeții a cumpēra rēmașița, iar dovedindu-se urînd în potrivă să se pedepsócă numitul și cu oca. Tótă zahereaua acestor felurii de lucruri câtă este trebuincioasa orașului, peste tot anul, să fie datorii precupeții din vreme a o cumpēra de pe afară și a o pune la magazii, ca orii când vor căuta mușterii ca sa găsésca cele trebuinciose, să nu fie lipsă nici odată. vîndēnd tot-d'auna dupa nartul ce li se va orândui, să nu se rezeme însă precupeții la rēmașița ce vor cumpēra de la țeranii ce vin la tērg, ca cu acele să facă îndestulare, ci acela sa le fie ca un prisos. Și când vor vrea precupeții să mérgă afară ca să cumpere cele treb uinciose să li se facă porunci Domnesci către ispravnicii județelor, ca să se protimisócă mai întēii ei de cât toți alți negustorii, a cumpēra tóte ce sunt trebuinciose peste tot anul pentru politie, pe care să le ia cu tocmé a învoită și cu banii gata, și de preț il cu care vor cumpēra să însciiñzeze ispravnicii, ca asupra acelu preț să li să pue și nartul. Decii tóte aceste câte ni s'aun aretat chibzuindu le Domnia Mea și găsindu-le a fi cu cale, tot atunci la Decemvre 13 s'aun dat și Domnósca Nóstra întărire, poruncindu-se dumnolui vel Agă, ca să le și pue în urmare, dar pîna a se alege suma precupeților ce aii primit a se iusarına cu tréba acósta zăbovindu-se urmarea,

după al doilea pruncă a noastră ce s'a dat către dumnélui vel Log. de țera-
de sus, și către dumnélui vel Agă, ne-a venit Anafora iscălită de dumnélor
de la April 22 acestui lét, prin care ni se face arătare că aș ales a fi de
vătaf precupeților pe Andrei sin Dumitru ot mahalaua sfintu'ui Ilie, și strîn-
gînd pe toți precupeții, le-a arătat mizamurile ce mai sus se cuprinde, și aș
fost primitorii că vor urma întocmai, dând prinsóre că do acum înainte va
lipsi catabrisis cel rău obișnuit, și ei aș să fie ómenii sciuti și aleși care să
se așeze la locuri știute, și să fie datorii a ține politia cu îndestulare fără de
lipsă și să facă vîndare la norod după nartul ce li se va pune, care acești
lude 40 ce sunt aleși a fi precupeți aș dat și zapis de la trecuta Innă a lui
Martie 3. lét 1805, cu legătură ca să aibă purtare de grijă pentru tóte câte se
cuprind la Anaforaua obștésză a le avea în tótă vremea, fără de a fi lipsă de
ceva și că vor păzi tóte ponturile ce mai sus se arată; iar când nu le vor
păzi, nu numai să li să ia privileghiul de la mână și să se ridice isnaful a-
cesta cu tot a nu mai fi, ci încă să se pedepsésză ei cu tîrgul și cu ocna; ale
cărora nume spre a fi sciuti cari sunt precupeții coi legați prin zapis, s'aș
însemnat în dosul acestui Hrisov; așșderea s'aș însemnat și acelea ce sunt da-
toria lor a le avea de vîndare, spre a fi sciut că ce-i-alți orășeni cari nu
sunt la isnaful acesta sunt opriți de a le vinde, și cu tóte că într'acest za-
pis sunt legați ca să fie la tóte următorii întocmai după Anaforaua obștésză,
și Anaforaua serie, ca să fie așșderea lor în locuri orînduite, dar în urmă
dând numiții precupeții jalbă Domniei Mele, că nu aș putere a lua prăvălii în
tîrg spre a ține precupii într'ênsele, fiind chirile scumpe și negoțul lor de
puțină sémă, cîrînd ca să aibă prăvăliile lor tot n- de le-aș avut și mai înainte,
acéstă cerere a lor cu musaașea primind Domnia Mea, am poruncit dumnélui
vel Agă, ca să fie slobođii a se așeza în locurile unde vor putea, dar însă
locul acela unde cer ei să se așeze să fi sciut și Domniei Mele. Drept aceea,
mijlocul acesta ce s'aș întocmit asupra rînduelei precupeților, fiind pentru bi-
nele și înlesnirea trebuințelor norodului la vremii de lipsă, poruncim dumitale
vel Agă, ca să puă hotărîrea acésta în faptă, și așșdînd prăvăliile precupeților
prin locurile ce le va fi cu îndemânare, să aduci foaș Domniei Mele arătă-
tóre cu numele fieș-cărui precupeț, și în ce loc s'aș așezat? însă fiind-că dupa
zapisul ce aș dat precupeții, asemenea slobođenie ca țeranii aș să aibă și gră-
dinării, cum și după al doilea Anafora ce s'aș arătat mai sus, sunt a fi slo-
bode și muerile ce aduc în fie-care đii diminéșta atât lăpturii, legunii și zarza-
vaturii și altele a le mîncării, care se obișnuesc de se pan pe marginea po-
dului de vînd pîna la prînz și apoi se răsipesc, poruncim, ca nici grădi-
nării, nici muerile să nu fie oprite. Drept aceea, ca să se păzésză nizamul a-
cesta a pururea cu năstrămutare, am dat aces'a Domnescul Nostra Hrisov la
mânile precupeților, ca și privileghiurile lor să se urmeze și ei datoria lor să
o păzésză, că apoi cu nici un mijloc nu vor putea scăpa de pedépsa acea-ce

prin zapisul lor sunt legați, care isnaș fiind sâpus la Agie, poruncim ca după ce se va trece Hrisovul acesta și în condica Agiei să se dea apoi la mânele vătafului de precupeți; și am adevărit Hrisovul acesta cu însăși credința Domniei Mele, *Io Costandin Alexandru Ipsilant Vod.*—1805, Iunie 12.

Cod. XLVII Fila 335.

Anexa la pag. 670 (Vol. VIII)

FACERE DE TÎRGURI ȘI BÎLCIURI

Carte Domnăscă prin care învoește dumnéu cinstit și credincios boer Domniei, vel Logofăt za obiceiuri Constantin Știrbei, să facă târg pe moșia sa Breaza, din județul Dâmbovița, pe săptămână odată Vinerea, căci după cercetările făcute s'au constatat că nu se aduce stricăciune cu acesta altor târguri.

Ordonă Ispravniciei, să dea de scire locuitorilor împrejurimii, ca să vie la acest târg cu cele ce vor avea de vîndare și de cumpărat purtând dumnévóstră grijă să nu se facă niscaș-va pricinii și gâlcevuri. Iar vîndarea vinului și a rachiului are a fi numai a slăpênului moșiei, după obiceiul pămîntului, adică a dumnéu vel Logofăt.—1803, Ghenar 13.

Cod. XLVI Fila 51.

Io. Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Fiind-că atât pentru alișverișul locuitorilor părții locului, cât mai vîrtos pentru desrădăinarea făcătorilor de rău și hoți ce pururea se audea în partea locului, s'a găsit cu cale facerea acestui târg după rugăciunea ca ne au dat cuviosul Arhimandrit Igumenul Mănăstirei Radului Vodă, fiind și fărăde vătămăre altor vechi târguri, dăm dar poruncă și hotărîre, ca odată pe săptămână adică Dumineca, să se facă acest târg pe moșia Mănăstirei la Bălteni, care să se urmeze ne strămutat, spre a face atât locuitorii și negustorii alișverișul lor, cât și mănăstirea să și aibă vîndarea vinului și rachiului ca pe o dréptă moșie a sa; pentru care poruncim dumnévóstră ispravnicilor, să faceți public dând scire locuitorilor și negustorilor a se aduna, și să epistășiți de a se isvodi și a se face cu statornicie târgul acesta.—1803, Octombrie 6.

Cod. XLXVI, fila 67.

Prea Înălțate Dómne

După ja'ba ce au dat Măriei Tale, părintele Arhimadritul Ignatie Egnumenul sfintei mănăstiri Radu Vodă, că întru acest județ Ilfov avînd sfînta mănăstire o moșie ce se numește Bălteni în partea Vlăsii, rugându-se Măriei

Tale, de a fi luminată poruncă, ca să se facă târg la numitul loc câte odată pe săptămână. Ni se poruncește de Măria Ta, ca să facem cercetare de nu sunt alte târguri aprópe împrejur vechi, la care să facă vre-o vătămăre? de este întrun adevăr folosul locuitorilor părții locului? și să înștiințăm Măriei Tale; luminata Poruncă Măriei Tale următorii aflându ne, am făcut cercetare la fața locului și ne-am adevărit, că alte târguri aprópe împrejur vechi, la care să aducă vre-o vătămăre, nu sunt, fără numai cale de cincă ceasuri este târgul Gherghița, ce se face Vinerea unde nici o supărare nu se aduce, și de a se face târgul la numitul loc, este de folosul locuitorilor pentru alișverişul lor, mai vârtos și făcând rugăciune locuitorii părții locului spre a se face târgul la numitul loc, hotărîndu se a fi Dumini a, ca să se pótă fieș-care indeletnici a merge pentru alișverişul lor cu ceea ce vor avea de vinđare; pentru care nu jipsim după poruncă a înștiința Măriei Tale, și anii vieței Măriei Tale să fie de la Dumnezeui mulți și fericiți.—1803, Octomb. 5.

Grigorie Bălănu Cluceru, Dumitrache Stolnic

Cod. XLXVI, fila 67.

Hrisov de târg săptămănal pe moșia lui Nicolae Brăncoveanu Găgenii ot sud Saac. Tot venitul târgului este al proprietarului. Vin și rachiú să vinđă numai proprietarul —1803, Februarē 18.

Fila 57 verso.

Cartea dumnului biv vel Ban Nicolae Brăncoveanu să aibă a ținē 4 scaune scutite la moșia dumnului Obilescii, jud. Ilfov, scaune scutite și apărate de ierbărit, fumărit, vamă etc. ce dau alte scaune.—1803, Februarē 18.

Asemenea 7 scaune pe Găgenii tot a lui N. Brăncoveanu și 2 scaune în Bucurescii.—1803 Februarē 19.

Târgul era odată pe an, fiind o săptămână la Găgenii lui N. Brăncoveanu de țina Sf. Apostol Toma unde să fie și obor pentru vite și bucate, și la acest târg să nu se amestece nici ispravnicii, nici vameșii, nici ierbarii, nici Zabiții. Acum Ipsilante măi dă și al douilea târg la Sf. Ión Teologul, Sept. 26, pe 8 țile, conform hrisovului de la 1799 Iunie, de la Moruz Alexandru Voșvod.—1803, Februarē 19.

Anexe la pag. 671 (Vol. VIII)

Pitac la biv. Vel Clucer Baleanu, Ispravnic de Ilfov, pentru mutarea târgului de la Tărtășescii al Postelnicului Bujoreanu și învoiala dintre locuitorii cu stăpênul moșiei pentru vinđarea vinului și a rachiului.—1803, Noembre 23.

Cod. XXXVII fila 12.

Frăsinetul și Têrgul de acolo.

Vlahisoc. Find-că la moștia Frăsinetul din sud Romanași a dumnélui cinstitului și credinciosului boerul Domniei Mele Nicolae Brâncovénul biv. vel Ban, pentru îndărmînarea și înlesnirea locuitorilor părții locului la alișverișul lor, fiind depărtați de a te tîrguri. încă mai de nainte aũ fost orînduit a se face tîrg pe toată sêptămana odată Vinerea, cum și bîlciu într'un an odată la înjumătățirea praznicului, precum ne pîroforisim Domnia Mea din Cartea dumsale fratelui Alesandru Moruzi, cu lét 1801, Aug. 12, unde acum după rugăciunea ce aũ făcut Domniei Mele Dumnélui Nicolae Brâncovénu biv. vel Ban, ca să mai adăngim încă un bîlciu pe an la 14 zile a lui Decemvre și atât bîlciul acesta, cât și ceta de la înjumătățirea praznicului, să fie câte o sêptemăuă unde să fie și obor de vite, și vama ce se va aduna atât de la tîrgurile de de peste sêptemăuă, cât și la numitele bîlciuri, ne-a rugat ca să o hărăzim a fi pre sêma casii dumnélui, făr' de a se amesteca vameșii Domnești întru nimic și ca la un lucru ce este mai spre adăngirea alișverișului locuitorilor, am primit Domnia Mea rugăciunea domniei sale, și iată poruncim domniei-vóstre, ispravnicilor ai Județului, să îns iințați la toți câți se cuvin de acêsta și să-ĩ îndemnați ca să se adune fieș-care la acest tîrg și bîlciuri cu cele ce aũ de vîndare sau de cumpêrare spre a fi alișveriș fiind folosul lor purtând dumnéuĩ de grijă, ca să nu se întêuple piciuĩ și gâcevuri, întru adunarea norodului, și deosebit poruncim ca să nu aibă Vameșii Domnești întru nimic a face și a se amesteca, ci orĩ-ce venit se va aduna de vamă dela acest tîrg sau obor și de la bîlciuri să aibă a se lua și a se strînge de orînduitul om al dumnélui stăpânul moșiei și fiind că s'aũ orînduit vama acesta dumsale și orĩ când se va întêempla a face vameșii vre-o supêrare și a cere și ei vamă locuitorilor ce vor veni la acest tîrg, dumnévóstră Ispravnicilor nu numai să nu îngăduiți ci să și împliniți ceea-ce va fi luat rēu, și de vreme ce póte să se întêuple prigonire între vameși neștiind sémă cartuliile de câtă marfă să rădică la acest tîrg și bîlciuri, vrând ca să iae ei vamă după a ea marfă, poruncim Domnia Mea, ca acea marfă ce se ridică de la Frăsinet să nu se supere de vamă de către nici un vameș, ci să fie slobodă și ne supêrată de a o aduce cumpêrătorii unde va vrea ca să o vîndă, urmând vameșii întocmai după ponturile și catalogul vămilor, care se dau vameșilor Domniei Mele de la Divan la mână, de a lua numai trecêtoare, iar care din vameși să va îndrâsni de a cere sau a lua vamă pentru acea marfă, ce ce ridică de la Frăsinet, ne primind cartuliile drept bune, și va urma împotriva aștei poruncei a Domniei Mele, poruncim domniei-vóstre ispravnicilor ai Județului, nu numai luarea cé ré și împotriva poruncei Domniei Mele să o împliniți, ci să o arêtați Domniei Mele, ca să se pedepsască.—1803, Decemvre 8.

În Constanța Alexandru Ipsilant Voevod

Dumnévoastră ispravnicilor ot. sud. Buzău sănătate, am vădut Domnia Mea însciințarea ce ne-ați trimes împreună și cu o jalbă ca din partea a totă obștea orășenilor de la Buzău, prin care arătați, că obiceiul ar fi fost a se face târg de la Valea Teancului numai de 4 orî, pe vremea culesului viilor, adică de la 20 Septemvre până la 20 Octomvre, iar de la o vreme încóce din iacomia cumpărătorului Vămii acestui târg, aî lungit vremea facerei târgului atât mai naintea culesului, cât și în urma culesului, din care s'ar fi pricinuind *cheder* 'ăcui'orilor din Buzău, neputënd a se duce pre acolo să cumpere cele trebuinciose când so întâmplă conace, și cer ca începutul aceluî târg să fie de la 20 Septemvre și să se sfârșescă la 20 Octomvre; la care acésta însciințare a dumnévoastră, făcënd Domnia Mea chibzuire, găsind fără de nici un cuvînt și ne priinită cererea lor, pentru că cu cât se lungeșce zilele târgului și se înmulțește și adunarea alișverisului, cu atât mai vêrtos să folosșce obștea locuitorilor și a negustorilor, ci acésta se cunoște de față că este vre-o zavistie a celor ce gonesc enteresurile în parte și pismuesc folosul cel de obște, iar la pricinuirea ce dic că nu pot merge Buzoenii pe acolo să cumpere cele trebuinciose, la acésta răspundem Domnia Mea, că cum de pot cumpăra în cele patru săptămâni ce numai într'aceia vreme voesc a fi adunare aceluî târg, așa se pôte cumpăra și în celea-l-alte zile ce ține târgul de când se începe și până când se sfârșesce, sau într'acele patru săptămâni să cumpere cele trebuinciose mai de prisos, ca să le aibă gata și pe cele-l-alte săptămâni ce nu pot merge pe acolo; ci dar poruncim ca târgul văei Teancului să și aibă urmare și ființa aceea ce și până acum aî avut'o.—1803, Sept. 22.

Cod. XLIX, Fila 92

Cartea Episcopiei Râmnic pentru târgul de pre moșia Drăgășani ot. sud. Vâlcea

Zem. Vlahiscoe. Find-că pe moșia sfinteî Episcopiei Râmnic ce se numeșce Drăgășani ot. sud. Vâlcea, este obiceiul de se face târg pe fieș-care săptămână odată, Duminica, care târg din început 'l-aî avut sfinta Episcopie apêrat de către vameși, și vama ce s'aî adunat de la acest târg s'aî luat de ómenii Episcopiei, iar vameșii întru nimic nu s'aî amestecat, de care cu tóte că de Jouî, trei anî încóce se porniseră cu piră Vameșii Craiovei cerënd de la sfinta Episcopie, ca orî să arête sineturî Domneșci pentru acest târg și pentru scaunile de carne ce se pun la acest târg, sau să iac vameșii venitul ce se adună; dar Episcopia avënd sinet.r.ie aceluî târg rêpuse, făc.tau iubitoriu de Dumnezău Episcopul Râmnicului chir Nictarie arêtare la fratele Alesandru Vod. Morozî, prin anafora, când Domnia Sa cercetând și pliroforindu-se de pricină

că nu au avut a face vameșii nici odată cu acest târg, au dat Domnesca hotăr're Episcopiei, ca să fie acel târg și de aicea înainte precum 'l-au avut și până atunci nesupărat de către vameși, care hotăr're ne au arătat'o iubitorul de Dumnezeu Episcopu' Râmnicului de am vedut'o și însu-mi Domnia Mea. Deci am bine-voit Domnia Mea, după sinetul Domnesc ce'l veduii, de am întărit mila acésta a sfinteii Episcopii, ca după cum s'a urmat până acum, să se urmeze și de acum înainte, a nu se amesteca Vameșii întru nimica, ci toate venitorile aceluï târg de la ori-ce ar fi să se strîngă pe séma Episcopiei, cum s'au urmat și până acum; de care poruncim la toți câți se cuvine întocma să fiți următorii. *ii-saam receh gospd.*—1803, Septem. 6.

Cod. XLIX, Fila 166

Zemle Vlahiscoe

Fiind-că oborul și târgul de afară este pe moșia Fundeni din sud Ilfov care vine până în marginea Bucurescilor, a dumnélui cinstitului și credinciosul boerul Domniei Mele Constantin Stirbeiu ve'. Log. de obiceiuri, am dat dumnélui acésta Domnesca Nóstră Carte, ca să aibă a'și lua paraua de loc, cum au luat și în anii trecuți și după obiceiii ce să urmează și pe la cele-l-alte moșii cu obóre, fiind-că este dreptul moșiei, care se cuvine dumnélui, după cum pentru acésta ne arătă de vedum Domnia Mea și Cărțile fraților Domni de rai înainte; pentru care poruncim Domnia Mea și Vameșilor oborului, să nu aibă aface cu acest drept al stăpênului moșiei întru nimic, ci să'și caute vama Domnescă după catalogul și după ponturile Vamei. *ii saam receh gospd.*—1802, Decem. 27.

Cod XLIX, Fila 17

Zapisul Urzicenilor

Adică noi cei mai jos iscăliți încredințăm cu acest zapis al nostru la mână locuitorilor târgoveți de pe moșia noastră Urziceni, jud. Ialomița, cari sunt vecinii și din partea celor l-alți cari au case și prăvălie în Urziceni și șopróne la târgul oborului, ce au da' până acum bani pe case i prăvălii și șopróne, afară de la cei ce sunt clăc și, ca să se scie, că avênd între noi multe prigoniri pentru alișveriușul rachiului la care era ei slobodii, și pentru banii ce ne da chirie pentru case, i prăvălie și șopróne până în cât și la Divan înaintea Măriei Sale, ne-am înfățișat, în cele de pe urmă de a noastră bună voie ne-am învoit și ne am aședat între noi într'acestaș chip adică, ca cei ce au făcut până acum vîndare de rachiu, să fie slobodii numai în cincî ani de acum înainte a mai vinde rachiu, cu acest așezămînt, ca pentru acest alișveriuș al

slobođeniei vîndării rachiului, ce li se dă într'acești cinci anî, fiind că după obiceiū este a stăpênilor de moșie, pentru aceea de aici înainte pînă în soroc de trei anî, să ne plătescă numiții nouă stăpênilor de moșie pentru una sută opt-deci vedre rachiū, de vadră cîte tal. douî, adică pe fie-care an, pe cîte 180 de vedre, iară după împlinirea acestor trei anî, pe alți donî anî înainte pînă a se împlini sorocul de cinci anî să ne plătescă numiții pentru două sute vedre rachiū pe an, vadra iarăș cîte tal. douî, și alișverišul rachiului să fie al lor într'acești următorî cinci anî ai sorocului, iar după împlinirea acestui soroc să nu mai fie numiții slobođi a vinde rachiū peste sêptemână în orașul Urziceni, prin casele și prăvăliile lor, ci să fie cu totul opriți, fără de numai Duminica la Țiua tîrgului oborului, atunci iarășî să fie slobođi a vinde, însă în cît va ține tîrgul oborului, iar după săvîșirea oborului, orî cît rachiū le va renânea ne vîndut să-l adncă și să-l pue la magazia noastră, ca să stea pecețluit de noi și de ei, pînă Duminică cînd va fi a-l scôte iarăș la obor spre vîngare ca să nu avem noi hânaială, că fiind rachiul lor prin casele și prăvăliile lor, vor face vîngare print'ascuns și peste sêptemână în oraș, căci după împlinirea sorocului de cinci anî, așa ne am legat ca vîngarea rachiului să fie a noastră stăpênii moșiei, iar ei să nu mai vîndă rachiū în oraș fără de numai din Duminică în Duminică, la Țiua tîrgului oborului, precum mai sus am Țis; așîderea să aibă a ne da numiții pentru case și prăvălii din oraș și șoprone de la tîrgul oborului, fieș-care pe an cîte talerî 6, în tótă vremea fără de a fi supărați de mai mult, cum nici de vre-o clacă, după cum nici pînă acum n'au fost supărați de clacă, care acești tal. șese, jumătate să ni-Ț dea la sfântul Gheorghe, și jumătate la sfântul Dumitru, precum și banii vedrelor rachiului pînă în sorocul de cinci anî, iarășî de două orî să ni-Ț rîspunđă pe an, la sfântul Gheorghe jumătate și la sfântul Dumitru jumătate; asemenea să avem noi a le da la cîți dintr'ênșii vor cere locuri pe moșia noastră, ca să le curățe și să le facă liveđi de fîn pentru trebuința viteilor, din care pînă în soroc de trei anî să nu avem a cere dijmă din fînu ce-l vor face, iar de la trei anî înainte, fiind-că atunci să întemeiază și să face acele locuri liveđi de fîn, să aibă numiții a ne da zăciuală de cît fîn vor face, și acele liveđi să rêmâe statornice ale lor, după obiceiū, dându-ne numai Țeciuală, iar pentru cîți alții vor vrea de acum înainte a veni ca să locuiască pe acéstă moșie a noastră, acei pînă cînd nu vor face întîiū așeđemînt cu noi, să nu fie slobođi; pentru care acest așeđemînt și invoice ce am făcut, ne au dat și numiții alt asemenea deosebit zapis la mînilor noastre, care zapise ne am rugat și Măriei Sale lui Vodă, prea Înălțatului nostru Domn și stăpên, ca pentru pricina ce a fost sciută și luminatului Măriei Sale Livan să ni le întărască și cu luminată pecetea Măriei Sale de a li se păzi urmarea așeđemîntului acestuia, precum însus se cîprinde, spre a lipsi prigonirea dint're noi și dint're ei; pentru care arz adevêrit zapisul acesta cu iscălituri'e noastre spre

încredințare, iscălitându-se și alte obraze mărturii, înșă fără de a nu le da noi lor rachiū precum le-am dat până acum, să aibă numiții a ne răspunde banii pe suma vedrelor ce se arată mai sus, precum și în primăveara viitoare de nu se vor apuca să curețe locuri, și să facă livezi de fîn, atunci de loc să plătească pe fieș-care an câte vedre doně sute, vadra po tal. două.—1803, Decem 4.

Alexandru Fălcoianu, slugeru, adeverez; Sultana Fălcoianca, Clucerésă, am iscălit, eū fiind vechilul Dumneaei, Ionișă Rafailă, biv. 3-lea Logofet martor; Iordache Tache Tufean, coașii de aprozi, și am scris Grigore Logof. și sunt ca martor.

Cu acest zapis viind amēndouē părțile înaintea mea, și arētându-mi înseși că s'aū mulțămit și s'aū aședat după cum într'ēnsul se coprinde, 'l-am adevērit și eū cu iscălitura.—1803, Decemb. 4.

Vel Logf. Crețulescu.

Cod. XLVI fila 128.

Anexe la pag. 672 (Tom VIII)

În Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Iubitorul de Dumneșeu, sfinția ta Episcopie al sfintei Episcopii Buzēū, fiindcă la tērgul Drăgăiceī, ce se face pe toți anii în orașul Buzēului, acum la 24 a curgētoarei lunī, este obiceiul a se afla acolo și dumnōului baș-beșleagă, spre a păzi și a da nizamul cel cuviincios, de a nu se întēmpla vre-o pricină, saū vre-o netrebnică urmare de către negustorii turci și alți sarhatlăi, ce obicīnuēsc de merg la acel tērg și fiindcă se apropie facerea aceluī tērg și urmēză a merge acolo după obiceiū dumnōului baș-beșleagă, pentru mai sus arētata pricină a Nizamului ce privesc spre paza tērgului, poruncim dară, să-i să dea de la sfânta Episcopie tal. 600, spre ai fi pentru cheltuiala ce are a face în câtă vreme va șede acolo până la sfērșitul tērgului acestuia. *tolico pisah gospod.*—1806, Iulie 12.

Cod. XLIX. fil. 256.

Cartea pentru bălciul ce se face la Rîurenī sud Vâlcea, poruncă către orânduitul ce merge acum să stea până la săvērșirea bălciului, a nu se face nescăi-va furtișaguri de către hoși.

Zemle Vlahiscoe, Fiindcă la opt ale lunēi lui Septemvire viitor în toți anii este obiceiū de se face bălciū la Rîurenī, în sud. Vâlcea, unde pentru ca să nu se întāmplē locuitorilor și altora, cari vin pentru alișverișul lor la acest bălciū, a s' face nescăi-va furtișaguri, saū jafuri de nescăi hoși, saū bor-

fași, cum și pentru întemplătoarele gâlcevuri, ce se obicinuesc pe la bâlciuri, urmând după trebuință a se afla și unul din zapcii spătărești cu omemi îndestui pentru buna pază și străjuirea bâlcinului, până la săvârșirea lui; de aceea dar spre a putea face neguțătorii și locuitorii alișverişurile lor în odihnă, iată am orânduit Domnia Mea de la Spătărie pe Dumitru Buluc-Başa Caraghioz împreună cu... neferi, însa ca să aiba a merge la numitul bâlcii prin scirea însă și a Dumnélui Caimacannului Craiovei și a Dumnélor ispravnicilor aceluî județ, unde să străjuiască ziua și noptea bâlcii acesta pentru toate câte mai sus dicem, spre a și putea face fie-care alișverişurile lor în pace și nebântuiți, pentru care poruncim, atât fie orânduitule zapciū, ca nici tu, nici neferii tēi să, nu vă îndrăzniți a face la mergerea și întorcerea vōstră locuitorilor vre-o supărare, cu conace fără de plata, ci cei ce vor avea locuitorii de ale mândării, cu tocmolă și cu bani gata să cumpărați, fără de a le face cătuși de cât mai multă supărare, că apoi strașnic veți fi pedopsiți. *ii saam receh gospol.*—1804, August 29.

Fila 244.

Io Constantin Alexandru Ipsilant Voevođ gospolar etc.

Staroste de negustori, 'ți facem în șcire pentru tērgul Drăgaiceî de la Buzēū, care era obicinuit de se facea la 24 ale acestei luni, că de vreme ce se aude și în părțile vecine cum și la Tarigrad de naprasnica hōlă a Ciumeî, ca să nu se întēmp'e cum-va și țareî vre-o molefsōlă din multa adunare a norodului, care din toate părțile vine la acest tērg și să se pricinuiască vre-un rēū, de aceea s'aū hotarāt, că estimp să lipsōcā acest tērg al Dragaiciî, pentru care'ți poruncim într'adins, ca să aibī acum mai nainte din vreme a da de șcire cu acest Domnescul Nostru Pitac la toți negustorii de obște în București, spre a și fieșce care a nu face nici un fel de mișcare și gătire de mergere la acest tērg al Drăgaiceî. că estimp a lipsit, după cum și alte ori pentru acest fel de întēmplare aū fost oprit, *tolico, pisah gospod.*—1803, Iunie 6.

Pitac la Vistiernicul Hai Moscu și la Dumnélui vel Agă să corceteze pe Andonie Boreli *) sudit franțuzesc ce aū eșit mufluz, cu creditorii lui, ca ori să înduplice pe creditorii la una din done mijlōce ce aū cerut Andon, adică ori să se vīndă avutul și să se impară cu analoghie, ori să se încarce unul cu totă perensia și marfa, lui și acela să răspundă, sau să chibzuiască Dumnélui cele cu cale și să arēte cu Ana'ora

*) Acest Boreli ajunge prim bucătar la Greg. Ghica Vodă în 1806.

În Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Fiind-că atât vameșii cât și hangii au rămas odihniți la această Anafora, dând și adeverință după orânduială de la Logofeția Divanului, adeverită și de Dumneului vel. Agă, după mulțămirea dar amândoror părților, întărim și Doimnia Mea, să se urmeze precum se cuprinde mai jos.—1804, Iunie 3.

Prea Înălțate Dómne

După luminată poruncă Înălțimiei Tale ce mi se dă la această alăturată Anafora a Dumneului vel Agă, urmând, am adus înainte pe jăluitoarii vameșii ai oborului Têrgului-de-afară cu câți-va din hangii cari au hanuri aici în Bucureșci, și făcând cercetare, după ce m'am pliroforisit de curgerea pricinei și de urmările ce s'au făcut mai înainte, am întrebat apoi pe amândouă părțile ce au a provalisi ? și diseră vameșii, că după cuprinderea catalogului ce este rânduie a lua deciuială, cere să le plătescă vara după prețul fênului ce s'ar putea vinde cu carul, când îl aduc hangii în târg pentru câte parale 20 de car, precum hangii voesc a plăti, se păgubesc mult din deciuiala ce li s'ar cuveni, dîcînd și acesta, că hangii când aduc fênuri la hanuri nu-l aduc cu carul de care obicinuesc locuitorii de aduc fên de afară, ci găsesc care de cele mari și le încarcă peste măsură puind într'un car și peste o mie de oca, adică și mai mult fên de cât se cuvine într'un car de măsură și apoi 'l vînd la călătorii ocaua po parale 3, de prind pe un car cu fên taleri 75; în potrivă hangii răspunseră, că este pentru primejdia de foc că sunt opriți a aduce de cu vară în târg fênul ce le este trebuincios la hanuri peste an, îl pun pe marginea Bucureșcilor, și pe lângă irosela ce li se face, plătesc și altă chirie de aluc câte puțin la hanuri și hanurile le țin cu cheltueli grele, făcînd cerere, ca să plătescă tot câte parale 20 de car, cum vine vama după prețul fênului ce se politifseșce vara; la acel cuvînt al lor să mulțămiră și vameșii a le plăti vama după prețul de vară. Dar diseră vameșii, că acel fel de care încarcate cum le aduc hangii în care intră două și trei care de cari sunt obicînuite, și vara pôte să aibă preț un car de acele taleri 15, iar iarna pot să facă taleri 30 și 40 un car; și luînd seama arătărilor de la amândouă părțile și prin socotela cu tahmin, am găsit, că într'un car de măsură, cel mai de jos, după ce să scade firorul rămîne fên bun 500 oca; este și cumpărătorea fênului de afară pe vreme de vară carul mare de a acii 5 până la taleri 6; la aceste dar chibzuind dreptatea, am găsit și vîndarea fênului ce fac hangii la norod peste cuviință și ce rerea vameșilor peste rînduială, și făcîndu-i să înțelégă și pe o parte și pe alta, cu mulțămirea și a hangiiilor și a vameșilor, 'i-am învoit ca să se urmeze vama fênului a plăti hangii la un car de fên de măsură câte 30 parale, cu

prisos de parale dece cum urma până acum ; și pentru ca să se păzescă această rânduială, sa se dea și luminată întărirea Înălțimei Tale, a nu mai fi între ei pricină și gălcevruri ; așisderea și pentru hangii, ca să nu mai vîndă fên cu preț peste măsură, să li să pue nart ; asupra cărui nart socotind prețul cel cumpănit, a nu se face înșelăciune. am găsit cu cale : fênul să se vîndă cu ocaua, însă pe vreme de vara să vîndă ocaua o para, iar pe vreme de iarnă fiind-că aș cheltuiala mai multă să vîndă ocaua o para și jumătate, și după această socotola, la o para ocaua prinde pe un car de fên talerî 12: 60, iar câte o para și jumătate prinde talerî 18. banî 90, un car ; care această de va fi primit Înălțimei Tale, să se dea luminată poruncă catre dumnélui vel, Aga. să îndatoreze pe hangii a vînde fên după nart, și ca unii ce sunt nărăviți la scumpete, să nu care cum va sa aducă pe caletoři la stenahorie, să ăica ca nu aș fên, sau să aibă fên stricat, și pentru acesta să-ı îndatoreze ca tot d'a una să ție la hanuri fên bun, să nu fie ud sau muced, și să nu fie lipsă nicı odata, ci când vor căuta cei ce aș trebuință de cumpărat, să găsescă ; intru acest chip mi s'aș părut a fi cu cale, iar hotărîrea...—1804. Mart. 8.

Cod. XLVI Fila 159.

Vel Logofăt.

Hrisovul dumnélui Vist. Filipescu pentru vătășia de arabagiı ot Focșani.

Fiind-că facerile de bine și ajutorurile ce sa săvărșesc de catre Domni și oblăduitori, cari s'aș învrednicit de la domnul Dumneđeı a avea stăpânirea și puterea această de a face haruri spre supuși lor cei credincioși, este în adevăr pricina care îndemnă, imbarbătéză și întărește inimile supușilor către stăpân spre osârdica slujbă cu fierbîntală și credința desavărșit ; drept aceea, fiind-că dumnélui cinstit și credincios boeriul Domnieı Mele Constandin Filipescu biv. vel Vist, ca un vechi pămêntên Efghenist dintre cei d'întêii aș pămêntului acestuia, care cu durere silindu-se pentru patrie, atăt pentru ale țerii folosuri, cât și intru slujba Domnilor cu osordie și credința, precum și de înșine Domnia Nôstră este cercat și cunoscut, după a Domnieı Sale vrednice și credincioșe slujbe, cum și după greutatea caseı ce are, este vedută, *căđendu-se a fi ajutat, făcutu-ne-a rugăciune, ca să-ı h'ărăzim Vătășia de arabagiı ot Focșani*, care vă tășie, cu tôte că nu a fost orânduită din poruncă Domnescă, dar pentru înlesnirea călătorilor și a negustorilor ce aș trebuința de care și căruțe cu chirii, ca să le pôtă gasi cu înlesnire și cu siguranță, s'a ob'cînut a fi vătășie de arabagiı și la Focșani precum este aici în Bucureșci, de unde și are vătăful iratul seșu, precum prin ponturile Domnescı, ce se daș la mâna vătavului din Bucureșci se cuprinde, și toți aceia ce aș trebuința merg la vătav de cer, și cu acest mijloc își aș înlesnirea toți cei cu trebuință ; am primit rugăciunea dumnélui Vistierului, și printru' acesta Domnescul Nôstru Hrisov, ce-ı dăm ıı

hărăzim vătășia de arabagii ot Focșani, ca s-o aibă atât dumnélui cu statornicie, cât și în némul Dumnélui lui în urină, *orén luin lu-se de către dumnélui și vătav pe cine va alege, om de ispravă și de credință*, iar Spătăria saŭ vătavul de arabagii din Bucureșci să nu aibă nici un amestec, ci orî ce folos va fi, să fie pe séma casei dumnélui Vistierului ; pentru care nu suntem la îndoială, că și frații Domni din urma noastră, vedënd hărăzirea acésta, că este la loc cuviincios, vor bine-voi și dênșii a 'Ŷ-o întări, ca și a Domniilor Sale milî și facerî de bine să fie în urma de alți ținute în semă și spre a se păzi cu nestrănutare am a-deverit Hrisovul acesta cu însăși Dumnésca Nóstră iscălitură și pecete, și cu credința prea iubiților Domniei Mele fiî : Alexandru, Dumitrasco, Gheorghe, Neculae și Ioan voevođi, și cu mărturia dumnélor boerîi veliți aî Divanului Domniei Mele : Pan Dumitrasco Ghica biv. vel Ban epistat Spătăriei, Dumitrasco Racovița, vel Vist. Manolache Brâncovén vel. Ban, Gregorie Caliarhu v. Post, Ștefan Văcărescu v. Vorn. de țeara de sus, Isaac Ralet. v. Logf. de țeara de sus, Barbu Știrbeî vel. Vor. Istrate Crețulescu vel. Vorn, Scărlat Slătînénu vel. Vorn. al Obștirilor, Constandin Bălăcen vel. Vorn. de țeara de jos, Grigore Bălénu v. Logof. de Obiceiuri, Antonie vel. Hatman, Teodorache Văcărescu biv. vel. Vist. epistat Căminăriei, Constandin Varlaam vel. Vor. al politieî, Constandin Filipescu v. Cluceriî, Ianache Goleșcu vel. Păh.... v. Pit. și ispravnic Isaac Ralet v. Logof. de țeara de sus, și s'aŭ scris Hrisovul acesta la lét 1805. August 22, de Chiriță Logof. de Divan.

Cod. XLVII, Fila 338.

Anexe la pag. 637 (VIII).

Iw Constandin Alexandru Ipsilant Voevod. gospod. zem. Vlahisoc.

Cinstiților și credincioși boerilor Domniei Mele, Dumnélui biv. vel. Vist. Constandin Ghico, și Dumnéta vel. Vorn. de țera de sus Goleșcule, măcar că nici o frică saŭ vre-o temere nu este, dar fiind-că la fieș-care politie pentru ca să-și aibă locuitorii ei buna petrecere și odihna în tótă vremea fără de vre-o grijă, trebue a se face din vreme cele cuvincioșe urmări și îngrijiri de pază și de nizamu cel bun, care acésta însuși negustorii și isnafurile nóstre ale politieî Bucureșcilor sozotindu-o că este cu cuviință, voescŭ și cer singuri de a face și de a tine a fieș-care ómenî cu arme, ca să se afe pentru vre-o ne-sciută întemplantare de trebuință, spre a fi atât de pază și spre străjuire însuși lor, cât și pentru a obșteî politieî străjuire întru care locuesc, pentru care rînduim pe dumnévóstră mai sus numiților boerilor Domniei Mele epistați, și lângă dumnévóstră pe medel. Arbut și pe Ianache Caribol, ca să luați împreună asupra-vé îngrijirea acesteî trebî, und, să chiămați și să stringeți la

dumnóvóstră pe toți negustorii și isnafurile politiei, ca să puneti în faptă nizamul acestei trebii, spre a fi adică cei ce se vor face purtători de arme ómenii cu căpăteii, științi și cu bun emiet, ca nu cum-va sa între niscaă-va ómenii netrebnicii, fără de căpătèii, cu năravuri și scopuri rele de agoniseli și dobândi nedrepte, și pentru ca sa fie științi toți acei bunii purtători de arme, spre a se putea cunoșce acei fără de căpătèii, să se facă un catastih de numele și chezașia lor, și așa sa puneți dumnóvóstră tréba acésta la oriinduală, și nizamul cel bun, care se cuvine spre a se afla la o trebuință și întèmplare gata de pază și de străjuire. — 1803, *Ghenarie 25*.

Cod. XLIX. Fila 93.

Io. Constantin Alexandru Ipsilant Voevod i gospolar Zem. Vlah.

Cinstiților și credincioși boerilor Domniei Mele, Dumnóluși vel Spăt., și Dumnóluși vel Agă și Dumnóluși vel Camăraș, veți vedea anaforama ce ne facu Dumnóluși vel Vornic al politiei, care de și este așa, ca *din Româniși plugariși, vinători de lemne, birniciși pământeniși*, și alții din partea negustoréscă se găsesce iamacii, acésta este întrun adevér nu numai spre paguba Visteriei, ci și o catahrisis. în vreme ce iamacii trebuie să fie din cei cari știu a *metaherisiși arme*; drept acea dara, ca atât Spataria, Agia, cât și Cămărășia să *nu prim'scă de a face iamacii Româniși plugariși dajniciși pământeniși* și negustorii, și cercetarea lor să se facă și prin Vornicia politiei, de a se putea lua pliroforie pentru starea fieș-carnia și a se trece și la catastihu Visteriei, avènd tescherelele lor adevèrite și de dumnóluși Vornicul politiei, iară pentru câți iamacii sunt ai ogócului Curtiși, fiind că am făcut Domnia Mea orânduiala de numărul lor, poruncim Dumitale vel Cămăraș, ca să ne faci un catastih de toți aceia, precum și Dumnóta vel Spătar și Dumnéța vel Agă pentru câți sunt trebuincioși la Spătărie și la Agie, asemenea sa ne dați câte un catastih. 1803, *Februarie 19*.

Cod XLIX. Fila 113.

Prea Înălțate Dómne

De când m'ai miluit Înălțimea Ta cu dregătoria Vornicieii politicii Bucureșcilor, am intrat în cercetarea locuitorilor, și am cunoscut un mare catahrisis, din pricină că de la o sóma de vreme s'au tot făcut și deosebit iamacii pe la ogócuri, care în tóte zilele so fac atât din birniciși și poslunsnici boereșciși și din alți ómenii, cari pot de a se pune în dajdie să se facă sporu Visterieiși și pentru sa se împlinéseca lipsa pentru cei ce mor, și alții ce fug, fiind cei mai mulți nestatorniciiși; am cautat sa gasese la Vornicie vre-un catastih de accéști *Neferișiși Iamaciiși*. și mă pliroforisiși că au fost atât de Neferiși Curtiși cât și de ai Spă

tăriei și Agioi, cum și două anaforale sub pecetea Măriei Sale Alexandru Vodă Moruzi de ia trecuta răsvătire, ducendu-se, lada zarafiei politiei cu toate catastișele ce au fost la Visterie, împrenă cu cele de acolo s'au prapadit, acum d'ipă luminată porunca Înălțimei Tale, orânduit de a face catagrafie și cercetare, veđ că unii din iamacii ce se numesc ai zabiților Curții, ai Spătării și ai Agiei sunt dintre birnicii, alții din poslușnicii, din partea negustoréscă, din Români plugarii și din vîndetorii de lemne, și nu se fac cu vre-o șcire de la Vornicie, ci zabiții Curței le dă tescherelele lor, și în nrămă îi arată Domnolui vel Că, măraș, celor de la Spătărie și Agie li să dă tescherelele la mână cu pecetea dum-nólor Dregătorilor, și cine merge de se arată că vrea să se numósca iamac-nu este oprit a se da teșkerea și unii ca aceștia deosebit și catahrisis fac, dară stau și cu împotrivire zupciilor, și veđînd și alții asemenea se îndemnóză; am arătat Înălțimei Tale prin grai și mi s'au poruncit a merge la Dumnolui Postelnicu epistatul Cămării, să dea *catastih de Neferii Curții, și să păz'scă a nu fi din partea nequțătoréscă sau din Români păménteni, ci din alți ómeni străini, cari să șcie de a metaherisi arme la vreme de trebuință*, ci încă catagrafia nu am isprăvit-o și veđ mulțime de nedreptăți și arăt Înălțimei Tale, și paguba Visteriei, că curge; de care me rog Înălțimei Tale, ca să se facă hotărîre de către Înălțimea Ta, *căți Neferii cu Iamacii lor sunt de a fi la zabiții Curței Tufecci-Bașa, Deli-Bașa și alții, și la Spătărie și agie ?* și acei numiți Iamacii, de se va socoti de către Inalta înțelepciune Înălțimei Tale, să aibă poruncă zabiții ca să-i aducă la Vornicie, ca să-i cerceteze și cunoscîndu-se că este cu orânduială, adică a nu fi din birnicii, din poslușnicii, și scutelnicii boeroșcii și partea negustoréscă, să li se dea adeverința Vorniciei, se va face și a Dumnólor zabiților, și așa nu póte unal adiofendipsi și pe altul tot cu o tescherea, sau cum se va socoti de înțelepciunea Înălțimei Tale, voiú avea poruncă în ce chip să urmez.—1803, Februarie 6.

al Mării Tale prea plecat slugă
Manul vel Vornic al politiei.

Iu Constandin Alexandru Ipsilant Voevod

Dumnóta vel Spătar și vel Agă, fiind-că pandurii ce slujesc Curții au zabit al lor rînduit de Domnia Mea pe Sărdariul Preda Bujoranul, poruncim dar, ca pentru verii-ce urmare de vre-o vinováțire sau pricină s'ar găsi de dumnévóstră vre-unora dintr'ênșii, dumnévóstră aveți numai de a-i cerceta și cu arătarea vinei lui, să aveți a-i trimete la numitul boer, zabitul lor, ca el să facă pedépsa aceluși pandur vinovat, după vina ce va avea, ca un zabit ce le este rînduit de Domnia Mea, iar nu alt zabit, împotriva rînduelei ce au *ogécurele. tol. pisah gospod.*—1803. Aprilie 22.

Anexe la pag. 638 (VIII)

În Constantin Alexandru Ipsilante Voevođ gospodar Zemle Vlahiscoc

Dumnéta vel Spătar și Dumnéta vel Agă, fiind că dintru acésta trecuta rězvratire a vremei ce aũ fost, s'aũ năřăvit a purta arme asupra-le și până acum în lăuntru politiei, ómenii ce nu sunt în nici o slujbă a vre-unui ógéc, din care multe pricinii și primejdiđ se întěmplă, care acésta fiind în potriva bunei orăndueli, ne prinita Domniei Mele, și fără de nici o trebuința în vreme de liniște și pace, a fi slobod fie-care înlauntru politiei, a purta arme asupra-le și caiafeturi de cărjali, iată am dat Domnia Mea nizam, întěiũ la ógécurile Curței, Tufecci-Bașa. Deli-Bașa, cum și Bas-Beșleaga, poruncindu-le, ca numai neferii aceia ce se afla în slujbă ne lipsiți să aibă armele asupra și căiafetul lor. iara iamacii cari sunt cu prăvalii de meșteșuguri de aliș-veriș și se hrănesc cu negustorie, cari nu sunt în slujbă, sa nu fie slobodii a purta arme asupra-le în Bucureșci, care acest nizam asemenea și intocmai să aveți a le da dumnévóstră cu strășnicie bulugbașilor și neferilor spătareșci și ageșci și fiind că, după cum am đis mai sus, în vreme de liniște și de pace nu este trebuința a purta alți nimenii arme înlauntru politiei, iată poruncim, ca la toți de obște să faceți dara acest nizam cunoscut ca nici streinii, nici pământeni, nici slugă boeróscă, nici mănastiróscă, nici veré-cine altul nu aũ voie a purta arme în Bucureșci, ci și cei ce vin de afara din caletorie, cari aũ avut arme la drum, aici intrând în politie sunt netrebuincióse de a le mai purta în cât îi va fi șederea în Bucureșci, și când numai va fi a se întórce a caletoria lui afara, atunci și-le va lua la drum; care acésta porunca după ce o veți face dumnévóstră cunoscută la toți, sa aveți apoi a face îngrijire, și care nu va fi urmator și în potriva poruncei se va gasi cu arme asupra uii, și cu caiafeturi cărjaleșci, numai de cât să se ia armele aceluia de beiić. care să le piarđa drept straf, și să-l aretați pe unul ca acela, cine este și al cui om, saũ de capul lui? ca să se pedepséscă; acest nizam sa-l faceți de obște cunoscut și la cinstitelo consulaturii, ca asemenea să indatoreze și dumnélor pe iasaci și neferii ce aũ, spre a fi următorii, pentru buna orănduială, ne avěnd trebuința înlauntru politiei, și în vreme de pace a âmbla cu arme asupra-le, asemenea și turcilor negustori cari vin de afara în Bucureșci pentru ale sale pricinii. orđ de negustorie sau de davale, să li să faca de către dumnévóstra cunoscut nizamul acésta, ca în câtă vreme se afla în Bucureșci, fara de trebuința este a âmbla cu arme în politie, ci intrând în Bucureșci să le lase la odaie, în han, unde este conăcit, și când se caletoréză de a se întórce la drum pot sa și le ia asupra-le; dara și pentru neferii ce am đis mai sus

care p^ortă arme asupra lor, dⁱcem Domnia Mea, că de vreme ce armele sunt pentru ^omenii răi și hoși, de care cum-va vre-unul dintr'ênșii se va întembla în vre-o pricină de vrajbă și g^olc^ovă ce va avea cu cine-va și a slobođi pistolul său va da cu armă v^otămăt^ore, pe unul ca acela prind^ondu-l să-l aduceți la Domnia Mea, ca să i se iae și aceleia armele și să se gon^os^ocă de la og^oc; drept aceea să o faceți și ac^osta cunoscută la toți neferii, ca să se fer^osca de ^oamblare ca aceea; lângă ac^osta, fiind-că pentru aruncatul pușcelor și a pist^ol^olor n^optea și dⁱua aici în București, este nizam dat de Domnia Mea, ca nimenca să nu sl b^ođă armă, poruncim ca să indatorăți pe toți v^otășeii mahalalelor, să îngrij^os^ocă de ac^osta, și pe care se va întembla a fi aruncat pușcă sau pistol, numai de cât luându-l în ochi ca om este, să alerge a da de ș^ocire dumn^ov^ostră, ca or^o-cine va fi acela să-l prindeți, să-l ridicați și să-l dați în ș^ocirea Domniei Mele. *ii saam receh gospo.l.* — 1803. Aprilie 25.

Cod. XLIX. Fila 47.

la Constantin Alexandru Ipsilante Voevod Gospodar Zemle Vlahisoc

După cum s'a^u găsit cu cale prin socot^ola de obște a p^orinților arhieriei și a dumn^olor veliților boeri, la trebuința ce este v^ođută și cunoscută pentru paza politiei și a ț^orei să se urmeze, și orânduim pe dumn^olor biv. vel. Vor. Manolache Crețulescu, biv. vel. Vist. Constantin Filipescu, vel. Vor. Scarlat Cămpin^on și vel. Vor. Barbu Văcărescu, ca adunându-se la un loc de împreuna cu Dumn^ol^ui Vor. politiei, unde viind și numiți patru negustori și adunându-se din toate rufeturile politiei câte doi, trei. să se facă urmarea după cum se cuprinde mai jos, și Dumn^ol^ui Vor. politiei să facă și tacsilul de ban^oi. — 1803, Iunie 12.

Fila 282.

Prea Înălțate D^omnice

După luminată porunca Prea Înălțimeii Tale, ce prin pitac ni s'a^u dat, ca să facem chibzuire pentru trebuința lefilor ostășeș^ocă ce sunt pentru paza politiei și a ț^orei, care se alună pe sumă po. tal. 16.863, bez ce^oi ce se vor mai adauga după trebuință, adunându-ne la un loc și chibzuind multe feluri de mijl^oce. n'ăm aflat altul mai cu inlesnire și fara de insarcinare a săracilor raele, de cât a se incarca toate pravăliile de aici din poltie, atât cele din hanuri și cele din târg, cât și t^ote cele-l-alte din tot ocolul politiei, să dea fieș-care după starea pravăliei, ca sa se implin^osca ac^osta suma pe t^otă luna, cu începere de la Maiu înt^oi^u și până la sf^orșitul lui Septembrie, ce se face pe cinci luni, și pentru a nu 'e cadea cu gre^ou odata r^os^opn^ođ^ondu-se, am găsit

cu cale de a da acum înainte pe trei luni, adică : pe Maiu, Iunie, Iulie și la începerea lui August pe cele-l-alte două luni de va face trebuință. Decî, să fie luminată porunca Măriei Tale sub pecete, de a se orânduî patru boerî și alți pa'tru negustorî, ad. Serd. Polizul, Medel. Arbut, Petre Vasiliu și Mihail Balașan, de împreună cu Dumnéluî Vornicul politieî, ca să aducă din tôte rufeturile câte două, trei și să-și facă dar «Ἦν ἀναλογήαν» tin analoghian, între dênșii, după starea fie-căruia și Dumnéluî Vor. politieî să facă tacsilui banilor după a lor cislă sub iscăliturile dumnólor orânduîțlor patru boerî. — 1803, Iunie 10.

Dosoftciû al Ungro-Vlahiei, Nectarie Rîmnic, Dumitrache Banu, Nicolae Banu, Dumitrașco Racovița biv. vel. Ban, Scarlat Ghica vel. Spăt., Manolache Vornic, Rațu Goleșcu vel. Vor., Isaac Rațet vel. Logof., Constantin Știrbeiu vel. Log., Constantin Filipescu vel. Vist., Gregore Brâncovén, Istrate Crețulescu, vel. Logof.

Anaforaua din dosul jalbiî hangiiilor, vâtafuluî de brutarî și vâtafuluî de măcelărî de la Craiova pentru fân, orz, carne, pâne ce au dat când au trecut Maiahal dincóce, și nu li s'au plătit banî.

În Constandin Alexandru Ipsilante Voevod.

Cinstit și credincios boerule al Domniei Mele, Dumné a biv. vel. Caminariu Samurcaș, vechilule al Căimăcamiei Craiovei, veî vedea arstarea ce face Domniei Mele Dumnéluî vel. Vost. printr'acésta anafora, pentru care poruncim Dumitale, să îndatoreșci pe ispravnicii de Dolj, să plătescă negreșit dreptul ce au să iea jăluitorii aceștia, și să înștiințeze Domniei Mele cum că s'au făcut urmare poruncei Nostre, și că li s'au plătit. — 1803, August 23.

Prea Înălțate Dómne.

După luminată porunca Măriei Tale am cercetat de cele ce arată jăluitorii că au dat și nu li s'au plătit, și în catastișele ce s'au fost trimis la visterie de către Dumnéluî Postelnicu Caragea de la Craiova, aflându-se caimacam, nu s'au găsit aceste trecute, întrebând acum chiar și pe Dumnéluî post. Caragea de acésta, arată Dumnéluî, că jăluitorii au dat cu adevărat și au să iea, și că ispravnicii de Dolj sunt datorî să le plătescă ; ei după luminată poruncă arēt, că de se va găsi cu cale și de către Măria Ta, să se dea luminata Măriei Tale poruncă către Dumnéluî Căminarul Samurcaș vechilul Căimăcamiei, spre a îndatora pre ispravnicii de Dolj, să plătescă jăluitorilor dreptul ce au să iea,

iară porunca cea desăvârșită române a se da de către Înălțimea Ta. 1803, August. 18.

Gheorghe Mavroordat vel. Post.

Cod. XLVI, Fila 11.

Singilor Domniei Mele, căpitanilor și tuturor pandurilor noștri de peste Olt, vă facem în știre, că credincios boerul Domniei Mele Gigârț l-am rinduit Domnia Mea epistat mai mare peste toți pandurii și zapcii lor, câți vă aflați peste Olt, ca să ve porțe grije să vă *comandârisască* și să vă păzască, buna orinduială ca unor ostași ce sunteți ai Domniei Mele; deci vă poruncim dară, ca cu toți să aveți a-l cunoșce de epistat al vostru, căruia să-î dați cuvincioasă ascultare, după datorie, ca unui zabit mai mare al vostru; de care scriem și Dumitale cinstit și credincios boerul al Domniei Mele vel. Căminare *Samurcaș*, vechilul al Căimacamiei Craioviî, să fii înștiințat de acosta, că am orinduit pe numitul boerul Domniei Mele, Epistat peste toate căpeteniile pandurilor de acolo. *tolico pisah gospod.*—1803, Septembrie 13.

Cod. XLIX, Fila 99.

Io Constantin Alexandru Ipsilante Voivod. Gospodar.

S-au cetit înaintea Domniei Mele anaforana ce ne-au făcut dumnélor orinduiții boerî cercetători, cum și anaforana Dumnéului vel. Vist. și nu era îndestul cererea Serdariului Vasile, numai pentru că-î dovedit că au cumpărat fânul și orzul cu prețul ce arată, pentru că era dator Serdariul să fi arătat atunci la Visterie și la Căimăcamii noștri, că rânduile de fân și de orz nu vin de la județe, și că prețul cu care se găsesc acestea de a se cumpăra din Bucureșți spre a profita și a împlini trebuința, este scump, ce cu știre și slobozenie să o facă acosta, iar nu singur de sineși, care acosta cercetare ce era de lipsă în anaforana Dumnélor boerilor, am făcut-o Domnia Mea acum și ne pliroforisim din înștiințările în scris ale Serdariului Vasile, ce se găsiră în Visteria Domniei Mele, că încă de atunci au arătat acosta în două și în trei rânduri la Visterie, că rânduile de la județe nu vin și că conacile le împlinesce cu fân și cu orzul cumpărat cu mare preț din târg și de unde găsește, cerând pururea prin scrisorile lui, ca să i să profitaască din rânduile județelor orzul, fânul cel trebuincios de a nu se cumpăra cu atâta preț scump, după care acestea sinetari de înștiințări ale lui, ce să găsiră în Visterie încă de atunci, gasim dară cererea lui cu cale și fără de vina în păguba Visteriei de acești bani, în vreme ce cusurul nu este a lui, că el și-a făcut datoria de a arătat de atunci, că Visteria se cădea să îngrijască a profita și fânul și orzul cel trebuincios de conace, la vreme; drept acea poruncim Dumitale vel. Vist. ca sa i se dea de la Visterie acești bani Serdariului Vasile, ca și el să aibă a plăti celor ce au a lua, care purnica ne superă cu jâlbî.

Prea Înălțate Dómnne.

Serdariul Vasi'e Isvoranu ce a' fost Ispravnic la Ilfov cer'nd cu jalbă de la Măria Ta, ca să i se plătescă tal : 4208. banī 60, pentru 871 care f'ên po. tal : 3, afară din câte tal : 7, ce a' mai ținut Visteria în s'omă, și 1595. banī 60. pentru 796, chile orz po. tal. 2, iarăș afară din câte tal. 5. ce i s'a' mai ținut în s'omă. cu cuvînt că acest f'ên și orz cu acest preț l'a' luat și el de pe la unii din boerī și de la Tărgu-de-afară cu rizapazar de a' împlinit trebuința t'ainaturilor asch-rliilor, după poruncile ce a' fost avut atunci, care jalbă orînduită fiind de Măria Ta la Dumn'olor boerīi socotitorī, ca să cerceteze ac'ostă pricină și să înșciințeze Măriei Tale cu anafora a' și facut ar'etare Măriei Tale, prin anaforaua Dumn'olor, că s'a' încredințat de la însuși cei ce a' vîndut f'ênul și orzul, cum că cu adev'erat f'ênul câte tal : 10. l'a' plătit, iar orzul de la 6 și banī 60, și p'ână la 8, care-l făcu boerīi socotitorī unul peste altul chila câte tal. 7. și a' poruncit Măria Ta prin graiū, ca să i să cerceteze la Visterie de este numitul Serdariu nescari banī dator la r'omășiturile Visteriei și să ar'ete Măriei Tale cu anafora; după porunca Măriei Tale făc'nd cercetare la Visterie, n'am adev'erit at'at din socotelile Visteriei, c'at și din însuși anaforaua Dumn'olor boerilor socotitorī, ce a' făcut c'atre Măria Ta pentru t'ote r'omășiturile și furțisagurile ce s'a' g'ăsit la judeșu Ilfovului, care anafora este înt'arită și de Măria Ta, cum că asupra numitului Serdariū cum că alți banī nu mai sunt de c'at numai un condeiū de tal. 2685 ce l'a' ar'etat boerīi cercetatorī că ar fi luat din județ banī pentru 447. chile orz ce a' cisluit mai mult de c'at orîndniala Visteriei, pentru care banī s'a' și îndreptat înaintea Dumn'olor boerilor cercetatorī, cum că pentru 300. chile orz a' avut porunca Visteriei a lna acei banī cari l'a' și dat Cluceriului Bițu, ce ora înc'arcat cu t'ainaturile în Domnia Măriei Sale Alexandru Voivod, după cum adev'erința sa ce a' dat'o în Visterie ar'ată, pentru alt orz ce a' fost cump'arat Cluceriū Bițu de la Tărg-de-afară de a' dat în locul acestor 300 de chile, iar 147, de chile a' ȃis ca nici cum nu s'a' luat din județ, sc'ăd'nd în urmă satele ce n'a' avut a da orz, pentru care cer'ndu-l at'at Dumn'olor boerīi cercetatorī, c'at și eū, cu ce p'ote să încredințeze de a' sc'ăd'ut aceste 147 chile orz cu alev'erat? și ȃise, că va da zapis la Visterie, să cerceteze boerīi ispravnicī, și c'and l va dovedi că a' luat banī și pentru acest sc'ăd'm'ent ce a' f'ăcut, ȃise că va p'atī Visteriei îndoit; decī într'acest chip fiind pr'icina nu lipsim a ar'eta Măriei Tale, iar cererea ce fa'o de a i se plăti acești banī, pentru ca să-l dea și el pe c'at este dator, să nu mai supere cei ce a' a luat cu jalbe pe Măria Ta, ac'ostă r'omīne la mijlocirea Măriei Tale.—1803, Septembrie 30.

Vel. Vistier,

Anexe la pag. 640 (vol. VIII)

Milosti Bog. Io Constandin Alexandru Ipsilant Voevod i gospodar, Zem. Vlah.

Fiind-că pe Damian Buluc-Başa 'l am făcut Domnia Mea căpitan de pandurî, ca cu ómenii lui să se afle de slujbă aici, 'i-am dat acéstă Domnésca Nóstră carte, cu care să aibă voie a merge să strîngă de la judeţul Vlaşca şi Teleorman pe ómenii săi, ce 'i-au avut şi mai înainte Neferi, cu cari să vie aici la Domnésca Nóstră Curte, spre a fi în slujbă precum li se vor porunci. Pentru care poruncim Domnia Mea şi dumnévóstră ispravnicilor de la numitele judeţe, ca să se dea acei ómeni pe cari 'i-au avut şi mai înainte, fără de a se opri, avênd şi ajutorul dumnévóstră la acósta, ca fără de zăbavă să se afle aici, *tolico pisah gospodar.*

Cod. XLIX. Fila 21.

Pitac către Arhiétros pentru pandurii ce pătinesc de bólă

Io Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Cinstit şi credincios boerule al Domniei Mele Dumnéta Arhiétre a nostru, fiind-că unii din pandurii ce slujesc, se află pătîmind de bólă, cărora li s'au orânduit spital la o casă ce este aici aprópe în mănăstirea Mihaiü-Vodă, poruncim Dumitale să îngrijesci de dênşii de tóte bóli'e.

Cod. XLIX. Fila 44.

Pitac către vel Spătar pentru o casă de spital

Dumnéta vel Spătar, fiind-că unii din pandurii ce se află slujind s'au bolnăvit, care fiind câţi va la număr, trebuinţa este de o casă mai îndestulată de a încăpea toţi, pentru odihnă şi pentru a se căuta la bóla lor, şi fiind-că după porunca ce am fost dat Dumitale de a se găsi o casă ca acésta, în care să încapă toţi, luând înşciinţare că s'au găsit o casă ca acésta aici lângă Curte în mahalaua Mihaiü-Vodă, a unei femei în care nu şade nimeni, dar femeea nu voeşce a o da, care acéstă împotrivire a femei fiind fără de cuvînt şi numai din răutate, în vreme ce după cum ne-am adevărit casa este fără de săiăşluire de ómeni într'ênsa, şi are a i se plăti chirie, iată poruncim Dumitale, ca să rânduesci zapciü, carele după ce va arêta acelei femei, porunca Domniei Mele, să facă casa zapt şi să o gătéscă cu un ceas mai nainte pe séma pandurilor bolnavi de a intra într'ênsa, şi poruncim ca de la Cutia spitalurilor mari să se dea pe tótă luna câte talere 8 plată de chirie. — 1803, *Aprilie 18.*

Cod XLIX. Fila 45.

Io Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Dumnéta vel Vornice al politieî, fiind-că Dumnélui cinstit și credincios boerul Domnieî Mele, biv. vel. Post. epistatul Agieî, ne-aũ făcut arătare cum că la stégurile și căpităniile Agieî are lipsă de orânduiala slugitorilor, poruncim dară Dumitale, ca din ómenii ce se vor găsi aici în politie, fără de pricină de dăjdie, să îngrijești a se trimite la Agie, spre a se așeđa de către Dumnélui vel Agă, în locul celor ce lipsesc. *tolico pisah gospod* — 1806, Martie 2.

Fila 246.

Io Constandin Alexandru Ipsilant Voevod

Cu cale fiind anaforauna ce face Domnieî Mele Dumnélui vel Spătar și Dumnélui vel Agă, o întărim Domnia Mea și orânduim pe căruia îi dăm Domnesca Nóstră volnicie, ca să ridice pe numitul Sina Arnăutul. să-l ducă la Ocnă Telega, unde să se osândescă un an pentru pildă și înfrânarea și altora, de care poruncim Domnia Mea cămărașilor de la numita Ocnă, aducând orânduital zapciũ, să-l băgați în Ocnă și să dați adeverință la mânil mumbasirului de săvêrșirea poruncei.—1804, Aprilie 17.

Cod. XLVI. Fila 928.

Prea Înălțate Dómne

Șciut este Înălțimeî Tale, că nizanul ce-l dăm cu străjile ce se orânduiesc de către noi plecatele Mărieî Tale slugi, aici în politie Bucureștilor, nu este de alt fără de numai că pe cei ce-î vor întêmpina pe ulițele têrgului și prin mahalale a fi în cugetări réle și alți ómenii necunoscuți și fără felinar să î rădice la dregătoria Spătărieî saũ a Agieî, de la care schimb s'ar putea găsi, ca să le facem cercetare, iar pe care vor vedea că se împotrivesc, fără a le face vre-o zdrobire, cu mijloc cuviincios să-î ridice la grosurile dregătoriilor nóstre, și noi cercetându-î, pe cel care-l vom afla în vină să-î dăm nizamul ce se cuvine decî, ieri nópte avênd Agia orânduit și pe un Ștefan Odobaş de neferi agești cu opt neferi, ca să âmble cu straja în poporul Agieî, pe la un ceas și jumătate din nópte, aũ întêmpinat în ulița Pescarilor pe un Ioniță slujitor Spătăresc de la stégul al treilea de scuteini-î, ce rămăsese în urmă de straja căpitanului ca să bea vin de o para de la o cărciumă, de unde n'aũ vrut să î deschidă, pe care slujitoriũ, și ne mai cercetându-l acești Arnăuți, cine este și de unde, saũ a-l trimite la Spătărie, saũ la Agie, și Agia după orânduială să-l trimită la Spătărie, ca să se cerceteze, apucându-l 'l-aũ ridicat cu loviri de palme de 'l-aũ dus până la acea cărciumă, unde se abătuse slujitoriu să bea vin, și unul dintre acei arnăuți, numele lui Sina, de odată aũ scos ia'aganul și 'l-aũ lovit pre slu-

jitor în cap, unde s'aŭ văduț, și chiar de noi tăiat și plin de sânge, fără de a i se împotrivi slujitoru întru nimic, precum ne-am adevărit; ci fiind-că urmarea acestuî arnăuț, ce a ridicat iataganu asupra slujitoruluî, aŭ dat o rea pricină împotriva orânduelei nizamuluî, ne rugăm Măriei Tale, ca pentru infrânarea și altora ca densusul, cu luminată porunca Înălțimeî Tale să se orânduiască la osânda Ocneî, ca să se vegheze și alți a nu mai urma asemenea, iară hotărîrea... iproci. — 1804, Aprilie 9.

Cod. XLIX. Fila 328.

Vel Spătar, vel Agă.

Pitac către Dumneluî vel Spătarul pentru gâlcéva ce s'aŭ întemplat între isaccii cinstituluî consulat al Rusieî, cu unîi din neferii luî Caraghios și Ispir, în dosul Metoculuî a 40 de Mucenicî, la mahalaua Pitar-Moș în grădina unuî Popa Ivașco, ca însuși Dumneluî să mērgă în fața loculuî, unde să strîngă pe câți mahalagii înprejurași s'aŭ întemplat față, cari aŭ văduț cu ochii lor pricina, cum și pe însuși gazda acea stăpânul casii și al grădineî, ca prin cercetarea ce va face Dumneluî, cu scumpătate și prin primire de blăstem de la Părintele Mitropolit, ca fiteș-carele să arēte cum aŭ curs pricina gâlcēvii, cine aŭ fost întēiū pricinuitor gâlcēveî, ce pornire aŭ făcut, din ce pricină s'aŭ început, și cine sunt vină la acēstă întemplare de gâlcēvă?

Cod. XLIX. Fila 47.

Anaforaua în dosul jălbeî luî Dobre Cazacu, din brēsla agiască, a fi iertat de slujba căzăcieî.

Io Constantin Alexandru Ipsilante Voevod Gospodar

După aretarea ce ne face printre acēstă anafora de patima și neputința întru care se află jăluitoarul acēsta Dobre, poruncim să fie iertat și apērat de slujba căzăcieî. — 1803, Ianuarie 31

Prea Înălțate Dōmne

După luminată porunca Înălțimeî Tale am cercetat pricina acesteî jălbi, și cu adevărat se vede a fi omul cuprins de bóla pelepsieî, ce pătimeșce de este acum treî anî de țile, mai vērtoș trecut în vârsta bētrânețelor și nu este vrednic a mai fi de slujbă, și i se cuvîne a se împărtăși de mi'a Mărieî Tale, de a fi iertat de slujba căzăcieî, de care nu lipsim a înșciința Înălțimii Tale. — 1803, Ianuarie 27.

Fila 92.

Iancul vel. Agă.

Vodă face pensie de 8 talerî pe lună lui Parthenie ce a fost topciu în slujba Domnăscă la război, de la Cutia milelor, «poruncim dumnévoastră vel Vornicilor obștirilor.» — 1803, Februarie 24.

Cod. XLVI. Fila 61 verso

Pensie de la Cutia milelor pe viață, 16fă 15 talerî pe lună lui Gheorghe Cavarecaliul ostașul din slujba Domnăscă, căci a perdut o mână în război și are 5 copii. Casa lui va fi apărută de dăjdi. — 1803, Martie 21.

Cod. XLVI. Fila 61 verso

Gavrilă ostașul móre în război și Vodă face soției lui și unei fete câte 15 talerî pe lună în tot-d'auna de la Cutia milelor, și casa lui scutită de tóte. — 1803, Martie 4.

Cod. XLVI. Fila 61 verso

Pensie lui Ión Cara Baraectar, ostaș care și-a perdut o mână la război, câte 15 talerî pe lună de la Cutia milelor și casa lui scutită. 1803, Martie 4.

Fila 61 verso

Asemenea Pârvan ostaș, a perdut o mână la război. I se acordă scutirea casei lui de oi-ce dăjdi. — 1803, Martie 4.

Fila 61 verso.

Io Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Poruncim Domnia Mea, ca mila ce a avut-o jăluitoarul acesta până acum, tot aceeași să o aibă și de acum înainte, de a-și avea ca a lui în care lucrăză cismărie și vinde și vin, apărută de ciohodărit, de fumărit și de căminărit. — 1803, August 17.

Cod. XLVI, fila 21.

Prea Înălțate Dómne

După luminată porunca Măriei Tale ce mi se dă la a-ésă jalbă, următor fiind, din cercetarea ce făcui m'am pliroforisit, că acest jăluitoar aflându-se slujind, încă dintru întâia fericită Domnie a Părintelui Înălțimei Tale, vătaf de trâmbițași domneșci, și ajungând la desăvârșită sărăcie și neputință, mai vârtos și secăt fiind, acum ia a doua domnie iarăși a Măriei Tale după cererea și

rugaciunea lui, ce au făcut, s'au milostivit asupra-i milindu-l prin uminata cartă de a-și avea o cascióra a sa în care lucrăza puțintel meșteșug a cisma fiei, unde 'și vinde și vin apărata de cioholarit și de fumarit și de caminarit, care carte o veđuii, cu lóť 1797, Octombrie 18. și cu cuprinderea mai de sus arătata, înoindu-se acésta mila și de către luminați Domni din urma ei fiind că numitul acesta se afla și acim slujind tot vataf de trâmbițași, carele prin jalba lui cere de a se innoi scutéla acestor puține havaeturi, dice ca au dobendit cincí. șése râmători împrejurul casei, și ca la cincí, șése ulee de stupi, cum și puțintică vișóra, ca un pogon, face rugaciune Mariei Tale, ca sa i se harazésca și scutirea de dijmarit și vinariu pe drepte bucatele lui, de aceste ce arată jaluitoriul ca le are nu pot face mai mult la plata de cat tal. 7 mult opt pe an; de va fi primit Mariei Tale pentru a lui scapataciune a se înnoi mila ce au avut cu aperature de vinari în și dijmarit, voiñ avea luminata porunca ca să se faca și sinet. — 1803, Iulie 8.

Isaac Ralet veí. Logof.

Cod. XLVI, Fila 21

Anaforaua ce s'au făcut de la Spătărie în dosul jălbi Neculi Seimen neputinciosul pentru apărarea slujbei.

Io Constantin Alexandru Ipsilante Vorvod

Dupa aretarea ce ni se face printr'acésta anafota de prósta starea jaluitoriului Nicolae, poruncim sa fie aperature de slujba. — 1804, Martie 29.

Prea Înălțate Dómne

Dupa luminata porunca Mariei Tale am cercetat jalba acestui jaluitor și m'am îndestulat, ca eu adevărat se afla slujind de multa vreme, este și cu patima în trupul lui de multa vreme, fara nica un pailegiu cu care să se póta ajutóra, ne avënd nici vi'a, nici alt-ceva, ce pentru cererea ce face a-l ierta de slujba, cu cale fiind, aflându-se de atâta vreme slujind și neputincios, nu lipsii a înșurta Mariei Tale, și rămâne la mila Înălținii Tale, a se hotari precum Dumnezeu va lumina pe Înălțimoa Ta asupra lui. — 1804, Martie 26.

Vel. Spătar Caliarh

Cod. XLVI, Fila 313.

Zem. Vlahiscoe. Fiind-ca Apostol Topci-Bașa în vremile trecutelor rasboie s'au aflat necontenit slujind Domniei și țerei, cu drépta credință și cu primejdia

vieții sale, precum și acum halea se află slujind Topci-Bașa al Domniei Nostre, pentru aceste dar cunoscute Domniei Mele drepte și credincioase slujbele lui, cu cuviință fiind a se împărtăși de mila și ajutorul Domniei, ne milostivim și printr'acest Domnescul Nostru sinet îl miluim, ca să aiba a ține lude patru 6menți fără de pricină de dajdie, scutiți și apărați de rândul dajdiilor Visteriei și de alte angarii, pe cari gasindu-1, să se cerceteze după orânduiala de vor fi în București de Dumnélui vel Vornic al politiei, iară de vor fi de afară, de dumnélor ispravnicii județelor, și fiind fara de pricina să li să dea adevărința pe numele și chipul lor, spre a li se da și pecetluiturii de la Visteria Domniei Mele, ca sa fie pentru ajutorul și poslușania casei lui; așiderea sa aiba a ținea și o pivnița, dréptă a sa, aici în orașul Domniei Mele București, sentită și apărată de fumarit, de caminarit, de vamă, de vin Domnesc, de ortul vatașesc, cu și de tóte altele darī ce vor fi pe alte pivnițe. Drept aceea poruncim la toți câți se cuvine, ca să se urmeze și sa i se pazéssă milele aceste a pururea și în tótă vremea ne stramutat. *ii saam receh gospod.*—1804, August 10.

Fila 243.

*Iscălitura gospod.
Pecetea gospod.*

Vel. Logof.

CUTIA MILELOR

N'am amintit nimica despre *Cutiea milelor* din Domnia de la 1802—1806 a lui Costantin Alexandru Ipsilant. Implinim acóstă lacună voluntară, voluntară căci existența *Cutiei milelor* nu era absolut indispensabilă pentru facerea istoriei Domniei acestui Principe. Aci o să urmărim totuși, în ordine cronologică, principalele cesti referitoare la acéstă «Cutie a milelor».

În primele luni de Domnie, Ipsilante constată, că este în deficit, «*Cutiea milosteniilor*» după anafora Divanului. Acesta propune sporirea veniturilor *cutiei*, Divanul propune și Vodă aproba a se percepe în profitul *Cutiei* o taxă de ajutor, de la cununii câte 20 talere de la boerii de clasa I, câte 10 talere de la cei de clasa II.

Se mai propune ca confesorii bolnavilor *în extremis*, să le sugereze cugetul a lăsa ceva avere *Cutiei milelor*. Venitu! *Cutiei* să se administreze de neguțatori Epitropi, rinduiți, prin un sameș ales de neguțatori și neamovibil. Epitropi neguțatori să aibă dreptul de a intra prin vel Vornic al obștirilor cu anafora la Vodă, în afacerile *Cutiei*. Acești epitropi neguțatori să fie aleși de Mitropolitul și «Dumnélor boerii».

În Constanța Alexandru Ipsilant Voevod gospod. Zem. Vlah.

Am văzut Domnia Mea anaforaua ce ne face Prea Sfinția sa părintele Mitropolit și cu Dumnélor boeri, și cât pentru ajutorul ce au socotit a se face Cutiei milostenii de la cununii spre oșez-care adaos al venitului săracilor de obște, cu cale îl găsim și Domnia Mea, fiind fără de indoială, că și dumnélor boeri și toți de obște la faceri de bine ca acestea, din care se ajută obștea săracilor, vor fi gata pe lângă cheltuelile ce fac ale nunței lor a împărtași și pe săracii cu acest puțin ajutor, pentru sufletescul folos. Mijlocul însă care mi se arată de a fi îndatorat fieș-carele a merge întâiu la Epitropie, ca să ia răvaș că au plătit ajutorul Cutiei, și apoi să meargă a cere slobozenia prin răvaș de cununie, iară până nu va aduce adeverință de la Epitropii Cutiei să nu să dea slobozenia cununiei, acesta ni se pare a fi pricinuitoare și de mahnire și de un trôpăd celor cu trebuința cununiiilor a se purta de la un loc la altul, mai vântos obrazele deosebite a fi datorati, până nu va aduce adeverința Epitropilor a nu se da slobozenia cununiiilor, ci dicem, că prea Sfinția sa Mitropolitul să îndatorează pe cel ce are rânduit la Mitropolie după răvașele cununiiilor, cum și Protopopii Bucureșcilor, cari dau răvaș de cununie, a urma această rânduială, adică: când vine fieș-care la Mitropolie sau la Epitropia politiei a lua răvaș de cununie, să îngrijască dând pecetea sau răvaș de cununie, să ia și acest ajutor al Cutiei săracilor, precum s'au găsit cu cale: de la boeri taleri 20, de la al doilea stare de boeri 10, de la cei de a treia stare taleri 5, iară de la cei de obște taleri 1. și cât pentru a nu se perde acest venit al milosteniei. Prea Sfinția Sa Mitropolitul, ca un ajutor și ocrotitor al dreptului săracilor, însuși va îngriji a îndatori prea rânduitul acela ce-l are la Mitropolie, cum și pre Protopopii Bucureșcilor a ținea catastih adevărat de banii ce au strâns de la cununii, și a-i da pre fieș-care vreme la Epitropii Cutiei de milostenie; cu cale este și cea-l-altă arătare ce ni se face, pentru cei ce se săvârșesc, spre a fi îndemnați de Duhovnici întru spovedaniile lor a împărtași și Cutia săracilor cu cele ce înșii se vor proerisi, fiind pentru ușurința sufletelor sale; pentru care și poruncini, ca să facă atât Prea Sfinția Sa Mitropolitul aici în București către Duhovnici, Arhierii și către Preoții de aici și de pe afară ce au slobozenia Duhovniciei, cât și părinții Episcopii asemenea către preoții Duhovnici din județele sale, înștiințări prin care să îndatorască pre toți Duhovnicii de obște a avea negreșit această îngrijire, să aducă aminte și să îndemne pe fieș-care, la sfârșitul lor, ori mare ori mic, parte bărbătescă sau muferescă, pământén sau strein, mirean sau parte bisericăscă, a împărtași și Cutiei săracilor cu cât înșii se vor proerisi de bun cugetul lor, după starea pereusii ce vor avea, dând însă fieș-căruia să înțelégă, că hotărîrea este dată: cel ce nu va face această datorie a împărtași și Cutia săracilor cu cea ce se vor proe-

risi de bună voia lor, să scie, că dieata aceluia nu va avea a se ținea în sémă întru nimic, nici va fi primită drept dietă la nici o judecată, și acésta va fi îndes-
tul, fără de a se cere sau a se lua a treia parte, care o dic dumnélor boerii,
îndatorind Sfinția lor părinții Arhieriei pre Duhovnici, ca să trimită înșciințare
la Epitropie de mila și împărășirea săra-ilor ce au făcut cutare obraz sau cu-
tare om, din cutare loc, și când anume? ca să îngrijască Epitropia a trimete șă
primescă la Cutie acei bani. Am văduț Domnia mea și mijlocul care pentru mai
bună economie și chivernisirea venitu'ui și cheltuelilor acestor Epitropii, l'au
chibzuit Prea Sfinția Sa Părintele Mitropolit și cu dumnélor boerii, spre a se strînge
ad. tot iratu' Cutiei, de acum înainte de neguțătorii epitropii rânduieți, cari să
aibă înșii păstrarea banilor și cheltuiala asupra lor, precum și amceș de a se
face prin alegerea negustorilor, carele să-și păzescă datoria slujbi' lui, de la
Casa negustorilor epitropii, fără de a se ridica de la tréba lui, orî de către
Vornicu Obștirilor, sau de către alți, spre a-l metaherisi în alte trebî, și am pri-
mit Domnia Mea chibzuirea Prea Sfinției Sale și a dumnélor boerilor, ca o bună
și cu cale ce este, cu acésta orânduială, înșă, ea orânduieți acei negustori epi-
tropii să aibă voie pentru pricinile și trebuințele ce vor fi ale Epitropiei a face
înșii anafóralele lor către Domnie și cu acele anafórale ale lor să se aréte
prin Dumnélui vel Vornic al obștirilor la Domnie trebuințele ce vor fi, care
negustori dând și împărțind léfa cea orânduieți, după catastih, ce se va face acum,
de orânduiele obraze și pecetluit de noi, să nu aibă nici cu porunca Vorni-
cului Obștirilor, nici cu alt cuvint, a cheltui și a da din bani, de cât cu iscă-
liturile Dumnélor veliți boeri, prin întărirea nóstră cu Domnesca pecete, iară fără
de acest sinet cu iscăliturile boerilor și cu pecetea Domnescă îndrăznind a da
vor plăti din casele lor, care negustori după cum Prea Sfinția Sa Mitropolit și
cu dumnélor boerii găsesco cu cale—vor fi ne bântuiți de către Vornicu Obști-
rilor, a nu-î judeca și a nu-î pecinsti în vre-un fel de chip, iară când se va
afla în vre-un fel de cusur și amelie la acésta obștécă tréba, arétfându-se la
stăpânire, Domnia va face certarea lor; fiind-că nu i se arată neguțătorii
acea anume cari vor să se orânduiască la acésta Epitropie, și de au a ținea nu-
mai Cutia venitului și a cheltuelilor milosteniei, sau și cele-lalte venituri ale
Epitropiei, căci întru acésta anafóra vedem numindu-se iraturile cutiilor ghe-
nicos; pentru acea dară porancim, că Prea Sfinția Sa Mitropolit și dumnélor
boerii ce au chibzuit acest mijloc al mai bune' economii, să facă și alegerea de
obraze negustoreșci, cinstiți cu cu bun ipolipsis și cu temere de suflet, și să-mi
arete anume prin anafóra ca să se rânduiască prin Domnesca Nóstră Intărire,
deslușindu-ne și al căreia cutii venitul au de a-l ținea, fiind-că pentru Cutia
venitului podurilor sunt rânduieți negustorii.—1803, *Aprilie 10.*

Prea Înălțate Dómnne

Înștiințăm Mariei Tale, că pentru ajutorul Cutiei de milostenie am socotit să se mai adauge și acest venit, alică tot omul la vremea căsătoriei sa aiba a da, însă boerii câte talere 20, a douaiea mână 10, al treilea mână taler 5. Ceii mai proști de a patra mână câte talere 1 și pâna nu va aduce cel ce este să se însore adevărta la Epitropie, că 'și-au dat obișnuitul havaet, ravaș de cununie să nu se dea; așisleria să îndat rósca Prea Sfinția Sa parintele Mitropolit pe toți Duhovnicii, atât pe cei de aici din politia Bureștilor, cât și pe cei de pe afară, de prin orașe, unde se află boerinași, negustorii și ómenii chivernisiți și cu putere, ca pe fie-care creștin, la sfârșitu vieței, când 'l spovedesc, să-l sfătuiască să l îndemneze, ca din avutul lor sa împărtașasca și Cutiei milosteniei cu cea ce se va îndura și-l va lăsa cugetul, din bun proerisis al său, arătându-i să o șcie că este de mult fo'os și ușurinta sufletului său, împărtașindu-se mulți săraci și nemernici dintr'acel ajutor, și urmând dupa săvârșirea acelu iepochimen, să fie dator Duhovnicu a da de șcira la Prea Sfinția Sa Părintele Mitropolit, căci rudele acelu reposat or merg la sfinta Mitropolie ca să'și întărescă diata, sau nu, cum și ceii de sineși cari merg cu dietele la Prea Sfinția Sa, ca să le iscălósca, va bine-voi Prea Sfinția Să a osteni la acósta îngrijire, ca numai de cât însemnându-lui-se numele și mahalaoa acelu răposat ce au împartașit Cutia prin dietă și cu câtă suna? sa o trimița la Epitropie, ca să orânduiască om de a strînge banii, fiind-că mulța sunt lipsiți, și la mórtea lor se îngropă cu ajutor de la Cutie. Așa dară și ceii cu putere se cuvine a face acest ajutoru, iară care nu va urma acósta din buna voința sa, să șcie atât el, cât și rudele și clironomi i lui, că acea dietă nu se va ținea în sémă, ci se va strica, și se va lua a treia parte la Cutie din tot avutul său; pentru acósta a'luceam aminto Mariei Tale, pentru iraturile cutiilor, că toți banii să se stringă de către orânduiașii negustorii Epitropii, și să se dea după întocmirea catastihului de lefi, ce este să se faca acum, iară din banii ce vor prisosi să nu aibă voie negustorii a-î da nimenui, nici cu porunca dumnólor veliții boeri, iară de se vor îndrazni vre-odata a urma împotriva și a da baui, să aibă a-î pune la loc din casele lor; tóte pricinile și trebuințele ce vor fi ale Epitropiei să se aréte Mariei Tale prin Dumnólu vel Vornic al obștirilor, iară când vor vedea negustorii, că nu li se arată cererile său de și se arată sunt cu alt-fel de mijlóce, atunci înșiși să aibă voie a areta la Oblădu're pászurile și trebuințele ce vor avea, prin anafora; cum și când nu se vor purta cu orânduială orânduiașii negustorii, orî toți, orî dintr'ênșii, să nu aibă voie Vornicu de Obștiri a-î judeca, sau a-î dojăni și a-î necinsti cu nescaii vorbe, fără de cât să aréte la stăpânire, și stăpânirea cercetând și dovedindu-î în vre-o vină, atunci li se vor face cuviinciósa cercetare; și sameș să se faca

după alegerea negustori'or Epitropi, păzind acolo și căutând trebile ce are, iară să nu se chiăme și să-l ridice de la tréba lor de Dumnélu' vel Vornic de Obștirî, metaherisindu-l într'alte trebî a'le dumi-sale, și tréba cutiilor să șadă jos; de acésta arétăm Măriei Tale și cum va fi luminata porincă. — 1803, Martie 24.

Dăsiteiu al Ungro-Vlahiei, Constantin Filătescu, Vistier, Constantin Crețulescu, Vornic, Grigorie Caliarh.

Havaetul caftanelor continuă a se percepe, cum se póte vedea din acest act :

Cu cale fiind anaforaua ce ne face prea Sfinția sa părintele Mitropolit și Dumnélor orînduiții boeri, cât pentru ispravnicii poruncim Domnia Mea Dumitale vel Vist. să faci urmarea ce se coprinde mai jos, iară pentru boerî cu caftane și cele-l-alte deregătoriî, poruncim vătafulu' de Visterie, ca împlinind de la fieș-care'le baniî ce să arată intru acésta foie să î faci teslim la Epitropie, cum și pentru cele de la Craiova să facă osebită porunca Domniei Mele, ca asemenea să se facă împlinirea și să se trimită aici la Epitropie. 1803 Martie 29.

Cod XLVI. Fila 169.

Prea Înălțate Dómne

Fiind-că acum de Sfînta înviere a Domnulu' și Mântui'oriulu' nostru Isus Hristos este a se da mângăere săracilor, la Cutia milosteniei, și banî nu sunt strînși din iraturî, că nicî vreme nu este acum, ci de la siîntul Gheorghe înainte, făr de numai pentru dumnélor boerîi halea pământeni și grecî, cari s'au cinstit cu Domneșcele Măriei Tale caftane și ispravnicii de prin județe, cum într'acésta fôie se arată anume, iară de când s'au făcut și s'au rînduit să răs-punță acest havaiet, care nu s'au dat nicî până acum, să bine-voeșci Măria Ta de a fi luminata poruncă cătră dumnélu' vel Vist. să li să tragă baniî de Visterie din baniî ce-î trimet, și să se dea la Epitropie, iară pentru boerîi cu caftane și dregătoriî să se orînduiască un zapciū al Divanulu', ca să-î împlinescă cum mai fără zăbavă; iară pentru deregătoriile ot. Craiova, ce s'au însemnat osăbit tot în acésta fôie, de va fi primit la luminat auđul Înălțimei Tale, să se dea luminată poruncă cătră dumnélu' Caimacamu, ca fără prelungire să-î împlinescă și să *profitească* la epitropie spre a se putea întâmpina trebuința ce este; de acésta arétăm Înălțimei Tale, și cum va fi luminată porincă. — 1803, Martie 27,

Dosofteiu al Ungro Vlahiei, Constantin Filipescu v. Vist., Constantin Crețulescu Vornic, Grigorie Caliarh.

Taleri Avaetu boerilor cu caftane 1516; de la boeriile Craiovei 290, de la ispravnicii de prin județe 1750.

Cod. XLVI. Fila 169.

În Constantin Alexandru Ipsilante Voevod.

Fiind-că este șcîută și cunoscută trebuința și starea Cutiei de milostenie, poruncim Dumitale vel. Vist. ca de la anaforaua ce ne face Dumnélui vel. Vorn. al Obștirilor, să tragă acești bani de pe alăturata fôie de la toți ispravnicii ce sînt rêmăș'ță la Cutie, pe care să-î faci Dumnéta teslim la Dumnélui vel. Vorn. al Obștirilor.—1803, Septembrie 22.

Cod. XLVI. Fila 59.

Prea Înălțate Dómne.

Cu plecată anafora înșciințăm Măriei Tale, că luând sêma iraturilor Epitropii de la bună venirea Măriei Tale și până acum, vêdîi că într'alte ramașturî ce are să iae milostenii sunt și Dumnélor boerii ispravnicii de prin județe a răspunde taleri 2240, havaetul Dumnélor, ce este canonisit prin hrisove Domneșci, cum fôia ce s'a' alăturat arată pe an:me; pentru care fiind-că Epitropia este supêrată pe tôte țilele de către cei ce a' să iae, și bani nu sunt a li sê da; să bine-voeșci Măria Ta. de a fi luminată poruncă cătră Dumnélui vel. Vist. ca să tragă acești bani de pe la ispravnicii, după cum așa s'a' urmat și până atunci, ca să pôtă și Epitropia întêmpina trebuințele și poruncile ce sunt date; de acêsta arê Măriei Tale, și cum va fi luminată poruncă.—1803, Septembrie 3.

Cod. LXVI. Fila 59.

Matei Fălcoianu vel. Vorn. al Obștirilor.

În Constantin Alexandru Ipsilante Voevod.

Cinstit și credincios boeriule al Domniei Mele Dumnéta vel Vist. fiind-ca ispravnicii ce se orînduesc pe la județe nu sunt următorii de sineși a da Cutiei de milostenie ce este canonisit, iată poruncim Dumitale, ca de astă-đi înainte ispravnicii ce se vor orîndui să nu fie slobodî a pleca la județe până nu vor plăti întêi' la Epitropie ajutorul Cutiei de milostenie. *tolico pisah gospod*, 1803, Septembrie 22.

Cod. XLIX. Fila 92.

Iw Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

Cinstite și credincios boerul al Domniei Mele, Dumnéta vel. Vist. fiind că Dumnélui vel. Vor al obștirilor făcu arătare Domniei Mele prin anafora, cum că dumnélor boerii ce au îmbrăcat Domneșcele noastre caftane n'au urmat a da ajutor Cutiei de milostenie, ce este canonisit prin sfatul de obște, cu Domneșci hrisove, și fiind-că este știută și cunoscută trebuința și starea Cutiei, cât pentru cei ce au lefi la casa Ră-urilor, s'au dat porunca Domniei Mele la dumnélui vel. Logof. de Obiceiuri, ca din lefi să oprăscă rămășița ce este la Cutie; iară pentru cei ce nu au lefi, cu toate că se cădea fițeș-căruia cu osirdie să dea ajutorul Cutiei, știind binele creștinesc ce de obște pricinurșce dintr'acest, ca unii ce s'au cinstit cu Domneșcele noastre caftane, și și iaș starea și obivernisela dintr'acéstă țeară, cu scutiri și alte mi i de privileghiyri, din care se cade după creștinésca datorie, a se ajuta și cei săraçi și scăpatați; dar de vreme ce de la cei mai mulți din boeri ce au îmbrăcat caftane, ne arată Dumnélui Vornicu obștirilor, că nici până acum nu au luat Cutia ajutorul său, și sunt rămășiță; poruncim dară, ca când și după acésta nu vor da ajutorul Cutiei, să aibă Dumnéta a opri de la scutelnicii ce are fițeș-carele la Visterie, dreptul Cutiei, ce sunt rămășiță, care să se facă teslim la Dumnélui Vorn. Obștirilor. *tolico pisah gospod.* 1803, Septembrie 22.

Cod. XLIX. Fila 93.

Iw Constandin Alexandru Ipsilante Voevod. Zem. Vlahiscoe.

Fiind-că este știut și cunoscut trebuința și prósta stare a Cutiei de milostenie, și fiind-că și dumnélor boerii ce au îmbrăcat Domneșcele Noștre caftane, știind datoriă acésta, au respus după cum ni se arată printr'acéstă anafora, că vor plăti dumnélor la luarea lefilor, poruncim dară dumnélui v. Logof. de Obiceiuri, ca după alăturata fóie să oprești din lefile dumnélor boerilor banii ce sunt rămășiță la Cutia milosteniei, de la câți au lefi de la Casa rásurilor, pe cari să-i faci dumnéta teslim la Dumnélui vel. Vorn. al Obștirilor.—1803, Sept. 22.

Cod. XLVI. Fila 432.

Prea Înălțate Dómne.

Cu plecată anafora înștiințăm Măriei Tale, căutând séma rămășițurilor ce are să iae Epitropia din iraturi, vėđum; că Dumnélor boerii ce s'au cinstit cu luminatele Măriei Tale Domneșci caftane, de la bună-venirea Măriei Tale și până acum nu s'au putut implini mai mult de cât tal. 1522; iară tal. 4540 sunt și până astă-dí rămășiță, pentru care s'au fost rinduit și numbașir de

Măria Ta vătaful de la Visterie, spre a implini acest havaet al Cutiei, după cum este alcătuit prin hrisóvele Domneşci, şi am arătat că numitul zapciú n'au putut implini mai mult de cât suma mai sus arătată, cu cuvînt că pe unde au mers de au cerut, au dat răspuns că la luarea lefilor dumnélor vor plăti, şi așa cu această prelungire nici pînă acum n'au mai luat Epitropia nimic, ci care au să iae de la Epitropie cu poruncă Domneşci neconținut pe tóte dílele fac supărare şi nu este mijlocu de unde a li să da, din pricină că nu se pot lua remăşişurile de pe unde sunt; pentru care, de va fi primit la luminat auşul Măriei Tale, să fie luminată poruncă către dumnéluí v. Logof. de Obiceiuri a opri din lefile ce au să iae dumné or boeri, cari sunt datorí să răspundă la Epitropie havaetu după dregătorie şi după óislă, precum arătăm în fóia ce se alătură lângă anafora, iară câţi nu vor avea lefi, îi va osébi dumnéluí v. Logof. din fóie, arătând Epitropiei de va face deosebită anafora către Măria Ta, spre a se orîndui mijloc a-í implini; de acesta arét Măriei Tale şi cum va fi luminată poruncă.— 1803, Septembrie 3.

Vel. Vornic. al Obştirilor.

Cod. XLVI. Fila 432.

Se acordă Cutiei venit de 2000 talere anual din embaticul mănăstirei Strahaia, dată în arendă unui Mihalache Chiriţă.

În Constantin Alexandru Ipsilante Voevod Gospod. Zemle Vlahiscoe

Am văđut Domnia Mea anaforaua ce ne face Dumnéluí cinstit şi credinciosul boerul Domniei Mele vel. Vornic al obştirilor şi după pliroforia ce ni să dă de pagubile ce în adevăr a cercat jăluitorul Mihalache, nu din vre-o obişnuită peristasis, ci dintr'această *extra-ordinară* întemplantare, cuvincioşa este dar *singatavasis* ce se face, cu a ţine adică tot el mănăstirea şi pe alţi cincí aní de acum înainte, cu asemenea embatie de tal. 2000 pe an, pentru care întărim Domnia Mea anaforaua această, ca după cum se cuprinde mai jos, așa să se urmeze. — 1803, Aprilie 26.

Fila 191-192.

Prea Înălţate Dómne

Mihalache Chiriţă de aici, prin jalbă arată Măriei Tale, că la lét 1798 Aprilie, în dílele lui Constantin Vodă, Hangeri, luând de la Cutia milosteniei cu embatic pe cincí aní mănăstirea Strehaia din jud. Mehedinţi, cu aşedemînt să dea la Cutie pe fie-car-ş an, po talerí 2000, care aşedemînt s'ar fi şi urmat, şi că în dílele Măriei Sale Alexandru Vodă Moruzi, întemplanten-

du-se călcarea locului de către pasvanții, cum și de către oștirile împărătești, au ajuns și până la numita mănăstire, și iar fi hrăpit atât zaheréua și vinurile ce ar fi avut strinse, cât și alte lucruri, făcându-i-se pagubă ca de 3000, asemenea s'au întemplat și în zilele Măriei Sale Mihail Vodă Suțul, când au pogorit pazvanții iar în partea locului și deosebit că i-ar fi luat tal 3148. banii catastihului ce s'ar fi aflat la omul său ce l'au avut purtător de grijă orinduit acolo, i'ar fi luat și zaheréua și nișce vinuri ce le-au avut strinse, cum și pre chiar omul său împreună, pe care după ce l'ar fi jăfuit de toate ce au avut asuprași, l'ar fi și pedepsit cerându-i 25 pungii cu bani ca să nu-l omóre, pricinuindu-se pagubă dintru acesta a doua călcare a făcătorilor de rău peste tal. 30.000, afară din odórele bisericeii ce au luat, și vre-o câte-va suflete de țigani ce au robii, arjând și chiliile din lăuntru mănăstireii, rugându-se Măriei Tale, ca să te milostivești a se da această mănăstire asupra-i iară cu asemenea soroc și cu singatavasis de embatic, lăsând numai po tal. 500 pe an, și de către Măria Ta mi se poruncește, ca teorisând jalba și cererea ce face, să arăt Măriei Tale în scris prin anafora; următor fiind lunatei porunci, am intrat în cercetare, și cât pentru călcarea, arderea și jafuirea ce s'au întemplat la mănăstire n'am pliroforisit de la unii din dumnilor boerii ce au fost ispravnicii pe acea vreme la jud. Mehedinți, cum și de la alții, fiind de toți știută acesta; iară pentru pagubile ce arată jălitoriu că s'au pricinuit, ne încredințăm din înscrierea mărturie ce ne arată jălitoriu a unor boerinași și preoți și megiași loruitorii din partea locului, că cu adevărat s'au întemplat, și fiind-că această pagubă ce întru adevăr s'au întemplat jălitoriu nu i s'au pricinuit din vre-o întâmplare obișnuită, sau din nevoirea timpilor ci din năvălirea vrășmașilor în țeară și din peristasis *extra-orlinarică*, părerea mea întru același chip este, însă de se va găsi cu cale și de înaltă înțelepciunea Măriei Tale, ca pentru veditele pagube ce i s'au întemplat jălitoriu în trecutii ani, să i se mai dea mănăstirea această asupra-i tot cu asemenea soroc au avut, însă fără de scădere de embatic, și tot cu taleri două mii să răspundă pe an la Cutie, ne putând primi a se păgubi Cutia, în destul socotindu-se această musaadă ce i se face cu darea mănăstireii iarăși cu asemenea soroc, în care diastimă poate să se ajutoreze și el oșes-cum la întâmplătoarele sale pagube; hotărîrea însă cea desăvârșită rămâne a se face de către Înalta Înțelepciune a Măriei Tale.—1803. Martie 30.

Gregorie Ghica Vor. al Obștirilor.

Cod. XLVI. Fila 191—192

Prea Înălțate Dómne

Cu plecată anafora înștiințăm Măriei Tale. că luând séma la condica de închierarea socotelilor ce au dat Dumnului vel. Aga pe opt luni cât au fost Dumnului Vornic de Obștirii, vedând o multă remășită ce se arată, care n'au putut să

se împlinescă, după cum mai jos se însemnează pe anume, ca să se vadă de Măria Ta, Epitropia 'și are a răspunde lefi la câte-va obraze, unele scăpătate, și alți betrigiți și slujiiți de pe la răboaiete ce s'au întâmplat în anii trecuți peste Ot, orînduiți cu lumnatele Măriei Tale porunci, care aceste lefi fac pe lună câte tal. 318, și fie-care are a lua pe câte 7 și 8, luni și alții pe câte trei și patru, deosebit din simbriile doicelor ce cresc copiii sërmanî aî orfanctrofiei, care au să ia pe 6, luni până în sfârșitul acestui următor an, și deosebit din lefle boerinașilor epitropi și logofeți ce slujesc în trebile Epitropiei și afară din lazaretul Văcăreștilor, care este poruncită epitropia să săvêrșescă, și afară din câte-va lumnate pitace ce sunt orînduite a se da ajutorurî pe la obraze scăpătate din jupănese, și afară din tal. 1169.60 ce-î arată Dumnoluî Vel. Agă, că s'au împrumutat Epitropia la trebuințele ce au avut, și deosebit din chironomiile copiilor sërmanî, ce după vremei s'au fost rădicat banii lor de dumnolor Vornici Obștirilor și s'au cheltuit în trebile Cutiei milosteniei, și este Cutia datore a-î pune la loc, după cum pentru toate acestea, au făcut arêtare Înălțimei Tale, Prea Sfinția Sa părintele Mitropolit și dumnolor boerii ce au fost orînduiți asupra întocmirilor catașiselor de lefi, că cu iraturile de ăst timp să se plătoscă înteu toate pitacele gospod. și datoria Epitropiei, și de la viitorul let. 1804 fiind-ă rămân toate veniturile întregi ne știrbite, se va întocmi și catașiful lefilor, care anafora primită fiind la lumnat auđn Înălțimei Tale, s'au buirdisit, că așa să se urmeze, ci din iraturile ce mai în jos se însenară că sunt rămășiți, care se va socoti de către Înălțimea Ta a fi bune, se va orîndui mumbașir cu lumnată poruncă, de so va împlini spre răspunderea datoriei Epitropiei și va rămâne iratu curat și de acum înainte, și ce va fi lumnată poruncă. — 1804, Septembrie 26.

Mateiu Fălcoianu, vel Vor. al Obștirilor

Fila 31.

pl.

500 de la Dumnoluî Cluc. Hagi Moscu pentru Ocné
 200 de la Polihronie Gelep-Bașa
 200 de la Pahar. Manolache, pentru epistășia cărnei
 1284 de la Dumnoluî Vorn. Costache Ghica, din Oerit
 4590 de la Visteria gospod. după lumnat hrisovu, pe 6 luni, de la Aprilie și până la sfârșitul lui Decembrie.

6684

Io Constantin Alexandru Ipsilanté Voevod Gospodar

S'au citit înainte Dumniei Mele anaforaua ce ne face Dumnoluî vel. Vornic al Obștirilor și fiindu-ne șciută trebuința ce are în adevêr Cutia milosteniei de obște, iată, și poruncim, ca să se dea la Cutie acești bani adecă: tal.

500 de la Dumnólu clucer Hagi-Moscu după deosebit pitac ce s'au făcut de către Domnia Mea, însă din sfertul viitor ce are a da la Cămară i. tal. 200, să se împlinască de la Gelep-Başa Polihronie, prin zapciū orînduit din slujbaşii Epitropiei, i tal. 1287 de la Dumnólu Vist. Costachi Ghica, ce este dator din oerit; aşisderea poruncim şi Duminale vel. Vist. ca să se dea de la Visteria Domniei Mele aceşti tal. 4500 la Cutie, însă din rămăşiţurile ce vor veni de pe la judeţ, fiind-că Visteria nu are bani acum, iară Paharnicul Manolache fiind-ă acum aū intrat la episcăpia cărnei nu are a fi supărat de acastă rămăşiţă; poruncim însă Damitale vel. Vornice al Obştiriilor, ca după porunca ce esto dată cu deosebită buiurdismă la aceeaşi anafora a Prea Sfinţiei Sale Mitropolit, să se urmeze întocmai şi dintr'aceste iraturi de estimp să se plă-tăscă Pitacele gospod. şi datoria Epitropiei şi léfa celor sluţii şi sacatefsiţi în slujba ţerei la răsbóe, iar pentru lefile obrazelor scăpătate şi a altora de obşte, ce aū orînduială la Cutie, la începutul anului viitor făcându-se şi întocmindu-se întăi catastiful lefilor şi pecetluindu-se de Domnia Mea, atunci veī înrepe Dumnóta a face urmare de dare, iar acum n'ai a face Dumnóta nici o dare de lefi până atunci. — 1803, Septembrie 30.

Cod. XLVIII. Fila 44.

Piate la Mitropolitul din 18 Noembrie, 1803 prin care-i cere să chib-zuiască un mijloc de chivernisólă luī Chiriţă, care este scăpătat şi care în vremea răsvrătirei s'au aflat cu slujbă şi cu osîrdie, cum este şciut şi mărturisit de toţi.

Cod. XLVIII, Fila 8.

În Decembre 1803, Domnitorul cere unei comisii compusă din Mitropolit, Vistiernicul Filipescu şi Spătarul Caliarh, alicatuirea catastihului general de tóte ajutórele şi lefile date de la cutie, între care lefi sunt şi acele ale celor rămaşi infirmi din ultimele *resbóie pentru ţeară*.

Pitac către Mitropolitul şi vistiernicul Filipescu şi Spătarul Caliarh Vornicul Obscirilor „ci aţi fost orînduiţi asupra întocmirei lefilor Cutiei, vedem că cu necontenite jălbi şi plângerī suntem pe tóte zilele supăraţi; pentru care şi dicem, că am dat alevărat porunca noastră, ca până la începutul lui Ianuarie viitor să se plătescă din iraturile de estimp numai acele datorii vechi ce este Cutia datóre şi câte-va lefi la cei ce din răsbóie pentru ţeară s'au *sacatefsit*, dar s'aşternóţi şi atastiful cel obştelesc pentru căşi sunt într'a levăr vrednici de milă, spre a ni-l arăta, ca pecetluindu-se de Domnia Mea, să începă a se da şi acelora-l-alţi de la viitorul Ghenarie înainte; împotrivă însă, în trecutele zile

ni s'a făcut arătare, că Cutia n'are iraturî de banî și pentru aceia suntem supărați tot-d'auna cu jălbi... care acésta nu o putem auđi, în vreme ce iraturile care le scim că sunt canonisite nu s'aú ridicat, ce cu zapei și mumbașir. se implinesc, pe lângă care acele vechi estimp s'aú făcut și óreși-care adaos un nou irat. Al doilea, că P. S. Ta părinte Mitropolite și d-vóstră veliților boeri mai șus numiți, cari ne-ați arătat cum că aveți a întocmi catastiful acela pentru dare de lefi, de obste, la care se cuvin de la Ghenarie înainte cum și pe acésta, vreme până la Ghenarie a se plăti datoriile cele vechi și a se hrăni acei sacateșiți, trebuie să fie sciută și să fie chibzuite și iraturile ce are Cutia din care aú a se plăti acestea. Al treilea că, după cum am auđit, că s'aú întemplat și s'aú urmat mai nainte, a se ridica banî cu taina milosteniei săracilor, (cu pitacurî domnesci), care și când noi nu o primim acésta a o face, cu acésta mai vartos nu suferim în alte chipurî, a se risipi venitul săracilor și pentru ce să auđim apoi că Cutia nu are veniturile ei? Drept aceea poruncim că până într'o săptămână de zile și catastihul lefilor să-l întocmiți, să ni-l arătați, dar și socotóla iraturilor Cutiei pe anul acesta să o căutați, să o lámuriți cu scumpătate și să ne-o arătați.—1803, Decembre 7.

La 8 Octombree este reînnoit acest pitac cu ceva modificare neesentiale.

Cod. XXXVII, Fila 16.

Porunca ce se obișnuiesce la jalbile care, cer leafă

Prea Șfinția ta Părinte Mitropolite și dumnévóstră boierilor, ce sunteți orânduți asupra întocmirii lefilor de la Cutie, să teorisiți jalba acésta, și de i se cade jăluitoarei a se împărtași cu milă de lefă de la Cutie acum la Ghenarie viitor, când este a se întocmi catastihul, să se așede și ea analogon după starea ei.—1803, Decembre 18.

Cod. XXXVII, Fila 25.

La finea anului 1803 Cutia tot în lipsă de banî este.

În Constantin Alexandru Ipsilante Voevod gospodari

S'aú citit înainte Domniei Mele anaforaua prea Șfinției Sale Mitropolit și a Dumnélor orânduților boeri cu deosebită fóie de rămășița ce ne arată că are Cutia a lua, pentru care și poruncim Dumitale vel Postelnic, ca de la fiecare și de la toți să rânduescă a se face tarșil negreșit și fără de zăbavă de acésta rămășiță, ce este drept al Cutiei săracilor, care este netăgăduită datorie a fieș-căruia, fără de a putea să se împotrivescă cu nici un cuvint, iară carele nu va urma a plăti să aibî a arăta Domniei Mele.—1803, Decembre 20.

Cod. XLIX, Fila 441.

Prea Înălțate Dómnne

Inșciințam Marie: Tale, că după luminata porunca adunându-ne la un loc, am luat seama iratului Cutiei de milostenie de estimp let 1803, nude siliți am fost a le împreuna și cu veniturile din anul trecut let 1802, fiind multă rămășița, din care unele s'au împlinit și altele nu, și s'au adunat iratul de anul estimp tal. 39061 bani 75, din care scădându-se rămașițurile ce sunt de a se împlini în tal. 20988, bani 90, rămân primuiți taleri 24099, bani 82 cu taleri 6026 bani 97, ce s'au luat de Dumnélul Vornicu Ghica din iraturile celorlalte Cutii; am scađut și cheltuelile ce s'a făcut de amëndou dumnélor Vornicii. taleri 21 832, bani 67; și mai prisosesc taleri 2.2 7, bani 15, în catastih, care sunt acum la Epitropie, cum înainte la perilipsis se arata tóte pe anume, la care împlinindu se remașițurile ce sunt, sa se împlinésca de împreună cu banii ce sunt în catastih, se ved ca sunt să prisosésca și ta'. 4.167 bani 93 la Epitropia, de se vor împlini însa tóte remașițurile și sa plătésca și datorile vechi și noue ce are a respunde Cutia milosteniei, și rămâne anul viitor cu tóte iraturile întregi, care după luminata porunca ce ni s'au dat, atât prin Dumnescul pitac, cât și prin grain. de la sfânt Vasile înainte al viitorului lét 1804, ne vom aduna iarași la un loc, și cu o scumpa osirdie sufletésca de obrazele ce întru adevér vor fi vrednice de miluit, vom întocmi catastih lefilor după starea fie-cărui și după puterea iratului Cutiei obștesci; de a'csta arétam Mariei Tale și cum va fi luminata poruncă.—1803, Decembrie 20.

Dosofteiu al Ungro-Vlahiei, Constantin Filipescu, Vist

De la Menziluri (poșta) Cutia continua a primi o subvențiune și în 1800—1806:

Ión Florescu, mare Vornic, cu anaforana din 17 Martie 1800, cere Dumnitorului, ca după hrisovul Cutiei mililor, ep'stații menzilanelilor sa plătésca la Cutie câte taleri 250 pe an, cari bani nu-i au platit de la 1799, Iulie 6.

Cod. XLII. Fila 237 verso.

Iw Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Fünd-ca Dumnélor cinștiți și credincioși boierii Domniei Mele veliți ce au fost orânduiți asupra socotelor Epitropiei obștesci, ne au făcut anafora de la patru ale trecutei luni Decemvre, cum că din venitul Cutiei de milostenia saracilor se găsesce remașița de anul trecut al létului 1802, acești bani ce se ved mai jos, taleri 8138, prin care anafora gasesc Dumnélor cu ca'e și cer, ca prin porunca Domniei Mele, să se împlinésca de la fieș-carele din obra-

zele ce sunt datorî aceşti bani, ca un irat canonisit al Cutiei milosteniei săracilor de obşte, ce are a-l da fieş-carele fără de nici un fel de împotrivire; poruncim Domnia Mea, ca uul dintre slujbaşii Epitropiei, ce sunt orânduifl la Cutia milosteniei, să facă mumbaşeret a împlini toţi aceşti bani, atât de la boerii cumpărătorii slujbelor, ce se arata mai jos, cât şi de la cele-l-alte obraze, şi fară de zăbavă să aduca Domniei Mele răspuns cum ca s'aũ făcut tacsil, şi va avea poruncă, fară de a opri şi a lua vre-o deciuială de la aceşti bani ce sunt ai saracilor de obşte.

talere

500	De la Ocne (ce sunt obişnuiţi de i dau pest- bani Visteriei Domneşci)	
1000	De la cumpărătorii oieritului peste bani Visteriei Domneşci.	
740	De la cumpărătorii dijmaritului peste bani Visteriei Domneşci.	
340	De la cumpărătorii vinariciului peste bani Visteriei Domneşci.	
250	De la epis'aţii Menzilorilor.	
300	De la Bragăii, sfert de sântu Dumitru.	
88	De la Tănase Starostea de negustori din vinđavea moşiei Sinescii.	
20	De la moşneni ot Dragană din jud. Argeş.	
500	Dr la Mitropolie.	} La ziua prazni-
cilor.
300	De la Episcopia Râmnicului.	
150	De la Episcopia Argeşului.	
200	De la Episcopia Buzeului.	
2440	Ipac de la Episcopia Râmnicului, sfert. preoţi or de Sf. Dumitru	
1710	Ce s'aũ luat dedumnólu Vornicul Costantin Ştirbeiũ când se afla vel Vornic al Obştirilor cu anaforaua Dumnóluĩ, Buiurd sita de Domnia Sa Fratele Alexandra Voda Moruzi, cuprinđetóre ca iar sa-i pue la loc.—1803, Ianuar 6.	

Comisiunea orënduită la *Cutie*, in Martie 1803, este ordonată să facă catastihul definitiv al *miluişilor*. Aceştia sunt împărţiţi in 6 stări : câte 40 taleri, 30, 20, 15, 10 şi 5 taleri.

In Constantin Alexandru Ipsilante Voevod gospodar

Prea Sfinţia Ta Părinte Mitropolit şi dumnévóstra cinstişilor şi credincioşi boerilor Domniei Mele biv. vel. Vist. Constantine Filipescule, biv. vel Vornice Constantine Creşulescule, vel Vornice a' Obştirilor Gregorie Ghica şi biv. vel Hatmane Gregorie Caliarh, fiind-ca trebuinţa este a se face şi a se tocni un catastih de căşi se cuvine a avea lófă de la Cutia milosteniei de obşte, la care trebuiesce a se pune scumpa osirdie sufletéscă prin amăruntă chibzuire şi cercetare de ipochimenele acelea numai ce sunt vrednice in adevér de milă

și ajutor, spre a nu face iarăși catahrisis acela ce era obișnuit de se urma mai înainte, cheltuindu-se banii milosteniei săracilor la cine nu se cuvine, și rămânând săracii cei vrenici de milă fără de nici un ajutor; de aceea orânduim pe Prea Sfinția Sa Părintele Mitropolit, și pre dumnélor mai sus numiților boerilor Domniei Mele, ca să vă adunați cu toții împreună, unde urmând după cum poruncim mai sus, cu fierbințelă sufletescă să întocmiți un catastih de numele acelora care în adevăr sunt vrednice și facând 6 stări, cea d'irtéii stare po. tal. 40, cea de a doua po tal. 30, cea de a treia po tal. 20, cea de a patra po tal. 15, cea de a cincea po tal. 10, cea de a șesea po tal. 5, după care a-estă orânduială urméza ca cele mai próste cu tal. 5, să fie cele mai multe, cele de 10 să fie mai puține, cele de 15 să fie și mai puține, și asemenea cele l-alte până la patru-zeci să rămăe cele mai puține la număr de cât toți cei-l'alți, și fiind-că acum se apropie și sfintele Pașci, când trebuie mai înainte din vreme să se afle un catastih ca acesta, de aceea și poruncim ca până într'o septemână, săvêrșind negreșit, să ne și arătați și vătaf de păhărnicie zapt să arête porunca la tóte obrazele spre a se aduna. — *Polico pisañ gospo lar.* — 1803, Martie 12.

Cod. XLIX, fila 35

Intre veniturile *Cutiei* continuă — cum mai sus s'a vădut — a fi și darea de la 20 bragagii, ce aceștia s'au obligat a plăti, ca să aibă monopolul fabricărei și vîndarea de bragă.

În 1803 sunt însă numai 19 bragagii și vel Aga în 1803 Octombrie 29, raportéza lui Vodă, că a căutat și n'a găsit de cât 19 bragagerii din 20 «ce prin Domnescu hrisev sunt legați la Epitropie a fi, iar nu mai multe. ..» iar cei-l'alți bragagii rămân încărcăți cu acéstă a celui al 20-lea.

Vodă dă voie unui Polcovnic a deschide bragageria a 20-a «intrând însă și el într'acel ajutor al *Cutiei*, după orânduiala ce este întocmită prin cartea Domnescă.—1803, Noembrie 9.)*

Mari și neînăturabile erau abusurile ce se făceau la *Cutie*, din care se acordaū lefi la boeri și jupănese de boeri și la «obraze știute» după bunul plac al lui Vodă. Ș'apoi toți cei ce n'aveau poltă de a munci, căutaū să fie trecuți la catastihul *Cutiei*. Numai cei cari nu erau admiși la «sportula» boerilor țilei și a lui Vodă erau respinși de la *Cutie*.

Asupra jalbei unui individ că este sărac Domnitorul constatând ca nu este nici bătrân nici sărac, ci tînér și zdravăn, dice că nu i se cuvine milă și scrie lui vel Ban Manolache Crețulescu să-l pue în vre-oslujă. — 1804, Martie 10.**)

*) Veđi Cod. XLIX, fila 442.

**) Veđi Cod. XXXVII. fila 60.

Anexele Cap. XXXVII (vol. VIII)

Capitolul XXXVII din tomul nostru al VIII-lea trătăză despre editate publică diintre 1802—1806. Sub titlul de «Edilitate» am atins in acest capitol despre *Epitropia* obștirilor, veniturile și socotelele ei, hotarele Bucurescilor, incendiul din 1804, Bucurescii după incendiu, regulamentele pentru construcțiunile noui; despre Dâmbovița; șanțurile de așărare de inec al Bucurescilor; despre pavele ori poduri la București și la Craiova; despre baltacurile din capitală; despre curățirea stradelor; zahanale, piețe, promenade publice; paza de foc; despre apă la Bucuresci, Craiova, Focșani; Suilgi; Iigiena publică, doctori, farmaciști, gerahi sau hirurgi.

Un important stoc de documente referitoare la toate aceste cestiuuri n'au încăput in vol. VIII. Aceste documinte le aducem aci.

Anexe la pag. 674

Iă Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Orânduim pe dumnévóstră cinstiților și credincioși boerilor Domniei Mele biv. vel. Bane Dumitrache Ghica, biv. vel. Vistier Costache Ghica, vel. Vornice Golescu, vel. Vornice Grigorie Brăncoveanu, ca adunându-vé la un loc să cereți de la *Epitropia* podurilor socotéla de toate veniturile podurilor ce au fost asuprale cu socotéla teorisindu-le dumnévóstră, și încheindu-le sa aréțați Domniei Mele de împreuna și cu anaforaua dumnévóstră. — 1803, *Decembrie 18*.

Cod. XLVI, file 13.

Porunca Domnéscă pusa pe anaforaua *Epitropiilor* podurilor pentru veniturile Cutiei de la căramidari.

«Cinstiților și credincioșilor boerilor Domniei Mele. Dumnéta biv. vel. Bane Dumitrache Ghica, i Dumnéta biv. vel. Bane Constantin Ghica, epistatule al logofetiilor mari, i Dumnéta vel. Vornice de țeara de sus Golescule și dumeata vel. Vornice de țeara de jos Grigore Brăncovene, ce sunteți orinduiți cu osebita porunca Domniei Mele a căuta socotéla veniturilor și cheltuelilor poliției pe anul trecut, veți vedea aréțarea ce fac Domniei Mele printr'acésta ana-

fora Epitropiî podurilor și cât pentru acele două provlime ce fac a se rînduî darea acestei rînduiei și pe afară în țeară în ceste 12 județe, i pentru să n'aibă slobođenie cărămidarii și olangiîi să facă cărămiđi și olane pînă nu vor lua voie de la cumpărătorii acestuî venit, nicî să începă a căra de afară pînă nu va merge la omul cumpărătoruluî, să scrie cărămiđile din fie-care cuptor, răspundem, că nu le găsim Domnia Mea cu cale acestea, pentru catahrisis ce urmózá a se face cu acest mijloc și mai vîrtos că cuvîntul pentru care s'a făcut rînduiala de darea acestei đeciuiiei la casa podurilor nu este altul, de cât: carēle ce intră în Bucurescî împovărate cu cărămidă, nisip și olane calcând podurile politieî le strică și le sfărâma.

Când dar carămida, nisipul și olanele ce se lucréză și se cheltuesc pe afară nu intră în politie, nicî se face cu acelea vre-o stricăciune podurilor, nu este cu cale a se supune și acelea la acēsta dare, fără de numai acelea care intră în Bucurescî. Pentru care, acelea să chibzuiți dumnévóstră mijlocul spre a nu se cacerdisi și a se pagubi dreptul caseî podurilor de đeciuiiala lor, ci să se plătescă negreșit deplin de la acelea ce vin în politie și să faceți Domnieî Mele arētare prin anafora în scris fără de zabavă.—1804, *Ghenarie* 7.

Cod. XXXVII, fila 26.

Iw Constantin Alexar dru Ipsilante Voevo?

Cinstiților și credincioși boerilor Domnieî Mele, ce sunteți orînduiți a căuta socotēla Epitropiei podurilor, am veđut Domnia Mea anaforaua ce ne faceți, și cât pen'ru condeiu de đeciuiială vinăriciuului, nu înțelegem ce đeciuiială este acēsta, în vreme ce noi altă đeciuiială nu scim, de cât din milele vinăriciuului monăstirilor, cari milî într'acēsta anu trecut în socotēla de obște precum este și înșivē dumnévóstră bine sciut, s'aŭ luat de împreună cu vinăriciuul privileghiaților în datoria țeriî; așisderea și pentru rîndurile podurilor iarăși sciut este și dumnévóstră că întru acest trecut an după grabnica trebuință ce aî fost la lucrul podurilor, Poruncă am fost dat, ca nu numai să nu măi lipsescă podarii din lucru, ci și alți salahori s'aŭ luat cu plată de banî, de care să ne arētați dumnévóstră ce banî sunt aceștia asupra podurilor, saŭ de aŭ luat de la dēnșii acești banî cinevași și nu aŭ pus la lucru după poruncă; Iară acei taleri 1439 ce sunt asupra Maimar-Baș Lazăr, poruncim Domnia Mea, ca să se împlinescă de la Lazăr prin zapcilăcul Vătavuluî de Divan, neavēnd vre-un cuvînt drept de apērare, când în ponturile cărțiî Domnescî cu care aŭ cumpărat, nu scrie cărămidăriile de afară; așisderea și pentru paraua leuluî leflor, poruncim, ca Dumnēluî biv. v. Log. Stirbeiŭ, ce aŭ fost Epistat Caseî Răsurilor, să aibă a arēta socotēla de acea para, cum și pentru acei ta-

lerî 4871, poruncim, ca de la Visterie să arăți Dumnéta v. Vistier socotéla a acestor bani, precum se coprinde mai jos.—1804, Ianuar 19.

Fila 448.

Prea Înălțate Dómne,

După luminata poruncă a Măriei Tale, ce prin Pitac ni s'a dat, luând în socotélă Casa podurilor, se vedură cincî condee din veniturile acesteî case, rămășiță de anul trecut neîmplinită până acum, ci fiind-că podurile aũ mare trebuință, după cum este vedut, să fie luminată porunca Măriei Tale de a se implini acéstă rămășiță, iar hotărîrea—iproci. 1804, Ianuarie 14.

Dumitrașco Ghica Ban, Costache Ghica vel. Log, Radu Golescu v. Vorn., Gligore Brâncoveanu v. Vornic;

<u>Taleri</u>	<u>Bani</u>	
3400	—	La Visterie, din đeciuiala vinăricului, paraua de la leul lefilor să se facă socotélă după catastișele de treimenele ce s'a dat și câți bani vor fi rămășiță asupra Casei Răsurilor să se împlinéscă.
420	—	La podari după rîndurile lor ce nu le-aũ slujit.
1439	80	Asupra polcovnicului Lazăr Maimar-Bașa din [venitul đeciuelei cărămișilor și a olanelor și a nisiparilor, care măcar că pricinuesce cum că în zăpisul lor de cumpărătore a acestuî venit, scrie ca să se ia o đeciuială și de la cărămidările ce aũ fost împrejurul Bucurescilor, dar fiind că chiar într'acel zăpis đice, că aũ cumpărat slujba după coprinderea cărței Domnesci, și fiind-că în cartea Domnescă cuprinde că numai de la cărămida ce va intra în Bucuresci, ca unele ce acele care fac stricăciune podurilor să se iae acéstă đeciuială, iară nu și de la cărămida ce rămâne afară și nu intră în Bucuresci, n'are numitul Polcovnic cuvînt de împotrivre, ce este dator să plătească acéstă rămășiță.

Pentru talerî 4871, bani 45, ce arată epistașii casei podurilor că aũ dat la Visterie, spre a se plăti salahorilor ce aũ tăia podinî și stăpênilor cu pădurile, să arate Visteria socotéla la cine și câți bani aũ plătit?

Venitul de đeciuială a vinăricului milelor mînăștirilor era venit al podurilor dat în licitare.

Asemene đecimele cumpărătorelor nisipului, cărămidei și olanelor, căci nu erau deajuns veniturile cele-lalte. 1803, Ghenar.

Venitul podului de la Călugăreni este dat Epitropiei podurilor. Se vinde pe an de car cu boi sau cu cai, de e încărcat, de ori ce materiale *6 bani de jug*. De car deșert, de jug 3 bani.

Fila 61, verso.

Venitul podurilor din Bucuresci

Bani	
240	Carul cu marfă de lipscănie
180	« « blană de țara turcăscă
240	« « marfă căzăcescă
6	Vadra de rachiū de țeară
12	« « « strein.
45	Carul cu postav rumănesc
30	« « piei de miel
45	« « « de vacă
60	« « bogasie, astar, peștemane
60	« « piei de epurī
45	« « cōse
60	« « Brașovenie
60	« de Bogasie, însă musulurī sau marfă de Rumelia
60	« « Arnici
45	« « aba de Dolin
30	« « « « Tuzluc
60	« « sticle din lăuntru
30	« « « leșesci
60	Carul cu postav leșesc și alte lucrurī
60	« « lână de neguțitorie
30	« « piei de capră
60	« « aramă luocrată
30	« « fier
30	« « butea de vin, ori mōnăstiresc, ori boeresc, ori țărănesc.

Așisderea de la alte cară ce vor veni în Bucuresci cu alt-fel de mărfuri, care nu sunt numite, să dea de tot carul bani 30, cum și când vor scōte din Bucuresci neguțitorii vin și rachiū pentru neguțitorie, să ducă în țeară sau la altă parte streină, să plătescă asemenea podărit.

Se esceptă suditii rusesci și nemțesci «carī vor intra și vorī eși cu marfă, după împărătescul firman, n'au a plăti nici podărit, nici trecători, nici nimic alt, fără numai vama la $\frac{0}{100}$, trei de va fi chirigiul carului raia de aice, chirigiul să plătescă... Dacă chirigiul e sudit și neguțitorul cu marfa raia, să plătescă darea podurilor neguțitorul !.. — 1804, Martie 10.

Iw Constantin Alex. Ips. Vod.

Dumnévóstră Epitropilor Casei podurilor mari ale politiei, am vădut Domnia Mea anaforaua ceea ce faceți, și cât pentru cele l-alte slujbe veți urma a le da cu desăvârșită vîndare mușteriilor, cu prețul ce ne arătați că ați eșit la mezat, cărora le întărim și noi cumpărătoarea, cu această Domnăscă Năstră buiurdismă, și poruncim să li se facă și deosebite în părți cărțile Domnesci, cu ponturi de căutatul slujbei, iar podăritul și deciuiala, cărămizile, olanele și a nisipului să le mai faceți de isnovă odată mezat, și cu prețul ce va eși să le vin, deți, și lipsa ce va fi până la suma cu care rămăsese asupra lui Anastasie o va plăti acel Anastasie.—1804, Februar 2.

(*Anaforaua grecesce întregă*).

Fila 232. Cod. XLVI

Anexe la pag. 676 (VIII)

Iw Const. Alex. Ipsilante Vod.

Cinstiților și credincioși boerilor Domniei Mele, ce sunteți orînduiți cu cercetarea celor ce ați case afară din hotarele orașului București, porunca Domniei Mele ce s'a dat către dumnévóstră prin buiurdismă, la obștesca anafora coprinde, ca pe cei câți s'a arătat de către Dumnélui vel. Vor. al politiei, că se găsesc a fi cu casele lor afară din cuprinsul hotarelor orașului, să-și cercetați ce fel de ómeni sunt? străini sau pămînteni, și de unde sunt veniți? Așisderea și casele ce ați să le vedeți însivă dumnévóstră de ce stare sunt? iar altul nimic nu se coprinde în porunca Năstră; acum vedem, că neconținut ni se dau jalbe de cătră unii, plîngându-se și rugându-se, ca să nu li se dărâme casele; pentru care fiind-că noi până acum vre-o acest fel de poruncă nu avem dată, poruncim dară, să cercetați, ca să vă pliroforisiți, nu cum-va, acei ce veți fi avînd dumnévóstră rînduiți ați găsit acest mijloc și sperie ómenii, ca să le iae rușeturii; căci de ne vom adeveri, cum că fac acei rînduiți o netrebnică urmare ca acosta, să șeiți cu hotărîre, că strașnică și grea pedepsă ați a cerca de la Domnia Mea. *tol-o pis. gopd.* — 1805, August 12.

Cod. XLIX. Fila 123.

Iw Constantin. Alex. Ipsilante Vod.

Primită fiind Domniei Mele această obștesă anafora, ce ne făcu pré Sfinția Sa Părintele Mitropolit și dumnélor boerii Divanului Domniei Mele, o întărim, ca întru tóte așa să urmeze, pentru care și poruncim dumnévóstră cin-

stițiilor și credincioși boerilor Domniei Mele, veliților vornici. să aveți a le pune în faptă și a îngriji de a se urma vizațul acesta întocmai precum mai jos se cuprinde, epistășind dumnévoastră prin privegherea Maimar-Bașei de a nu se face urmare la lucrarea binalelor împotriva acestor hotarite și poruncite de Domnia Mea, ci pe verii cine'l va vedea urmând împotrivă, să-l arete la dumnévoastră, cum și dumnévoastră să arătați Domniei Mele, ca să i se strice acea eșire a binalelor peste rînduiala; așisderea și pentru varu ce se va aduce spre vîndare aici în politie; poruncim ca iarăși prin epistășia dumnévoastră, să se pue în urmare rînduiala ce se cuprinde mai jos.—1804, Sept. 14.

Fila 289.

Pré Inălțate Dómne.

Dupa luminata porunca Inălțimeii Tale, ce prin graiū ni s'aū dat, ca sa chimbzuim pentru binalele cele arse din tîrg, în ce chip s'ar putea face, ca să fie de apururea ocrotite și păzite de primejdia focului, asemenea și pentru înlesnirea și ajutorul acelor ce vor voi a-și înnoi acele binale arse, să chimbzuim a se pune un nart cuviincios la felurimile materialelor, ce sunt trebuincioșe, adunându-re cu toți d'impreună și făcendu-se *schepsis*, în ce clip am găsit cu cale arătăm Inălțimeii Tale: binalele câte sunt să se facă în locul celor arse de la Hanul lui Șerban-Vodă până la Sf. Gheorghe, sa fie tóte numai de câte un cat, ne fiind nimenea slobod a face pe linia acesteii ulițe bina cu două caturī, nici pe o parte nici pe alta. Tóte aceste binale să fie datorī stăpânii a le face de zid, dintre carī cei ce vor avea putere și vor voi să facă binalele lor bolte de zid, slobodī să fie, iar acei care nu le va da mîna a face bolte, toți acei să fie datorī să-și faca cu tavan bagdadii, care pentru a putea fi ferite de primejdia focului, grințile tavanului să fie îngropate în zid, și deasupra grinzilor să pue uluce sau scândurī, tenechele, peste carī așternînd pămînt de două degete și corasan de un deget, să pardosescă atunci podul casii cu cărămidī alcătuite cu var și cu nisip, iar învelitorea acestor binale orī cu bolte de var sau de tavan, să fie datorī a le face într'acestaș chip; căpriorī să fie intrați în zid, și strășina să fie de cărămidă scósă afară ca de o palmă și jumetate, peste carī căpriorī să se pue scândurī tenechele, și d'asupra scândurilor corasan și apoi peste corasan olane. Așisderea și pardoseala de jos a prăvăliilor să fie orī de cărămidă sau de peatră, și cu un cuvînt, dicem, că la tóte aceste binale lemnele despre nici o parte să nu fie neimbrăcate cu zidurī, afară din ferestre, uși și paturī, care aceste numai aū de a fi de lemn, iar cei ce vor avea putere, de vor voi le vor captuși cu fier și ușile și ferestrele. Binalele ce aū a se face pe ulița Cojocarilor, care se începe de la covrigărie și merge spre Hanu Colței. așisderea și cele ce sunt a se face pe ulița care merge la cișmea și merge spre Barăție, să fie datorī stapinii acestor binal, ca orī toți sa și

le facă cu câte un cat numai sau toți să și le facă cu câte două caturî, iar nu unii să le facă cu câte un cat și alții cu câte două; de vor voi însă ca să le facă cu două caturî să fie datorî a face bolte la catul cel de jos, și sobe jos să nu aibă, fără numai la catu de sus, iar pardoselele, tavaurile și învelitorile să fie tot după orânduia'a ce s'au ȑis mai sus. Samarurile, tărăbile și cesimalele să lipsescă cu totul. Toți aceștia, când va fi să începă facerea binalei, să fie datorî să chiane mai întîi pe Meimar Bașa, ca să-î arête cât este să se facă înălțimea acelei binale, spre a nu fi vre-una mai înaltă de cât celea de alătura sa mai eșită spre pod, ci cu acel mijloc să se păzescă marginea ulițelor, precum sunt măsurate și înseminate de dumnélor veliții Vornici, adică ulița cea de la Șerban-Vodă pîună la Sf. Gheorghe să fie de stînjeni 3 $\frac{1}{2}$, iar a Cojocarilor și cea către Bărăție să fie de câte trei stînjeni tocmai, pentru care se și poruncesce D-le Meimar-Basa, ca în tóte ȑilele să privegheze și să iae séma pe la binalele ce se lucréză, ca nu cuvaș să se întinďă spre pod eșind afară din mészura cea rînduită, nici să-și înalțe cinevaș binaua mai mult de cât altul, ci și cele de la Șerban-Vodă pîună la Sf. Gheorghe, cât și cele de pe ulița Cojocarilor, de pe ulița Bărăției să fie la înălțime de o potrivă, iar când va vedea pe vre-unul urmând împotrivă să-'l arête dumnélor Veliților Vornici, ca să-î strice acea eșire a binalei peste rînduială. Nartul a fieș-care felurime de material ce este trebuincios a intra la facerea acestor binale să se urmeze întocmai după prețu ce prin osebit catastih arétăm Înălțimiî Tale, anume: pentru varul ce se va aduce de către locuitorî spre vîndare aici în politie ca, să nu se ia numai de unii, și alții să stea cu lucrul binale'or jos, fiind-că aceste binale sunt tot la un fel de stare de stăpînî, de acea dară găsım cu cale să se rînduiască câte unul, alică din part a bisericescă și diu partea boerescă cât și din partea negustorescă, trei negustorî de starea întîi, al doilea, și al treilea, ca să primescă tot varu ce va veni, și printr'aceștia să se impartă cu dréptă analoghie pe la toți cei carî au trebuință de lucru binalelor celor arse, și prețul să 'l plătescă fieș-care după nartul cel hotărit, iar verî-cine se va îndrăzni a eși afară la margine ca să întempine pe locuitorî vărnicerî și a da preț mai mult peste nart, nu numai banî ce-î va da să și-î pearďă, ci încă să se și pedepsescă. Câte din pravălii lucréză cu foc, și câte lucrurî aŭ primejdie de foc: cum: spițării, lumînării, simigirii, brutării, jimblării, bucătării, lăcătușerii, cazangii, ferarî, rachierî, să-și facă la o parte deosebit, unde se va socoti, iar să nu fie în tég, cum și iarbă de pușcă să nu aibă voie nimenea a ținea prin pravălii, ci pentru tóte acestea să se urmeze precum prin osebită anafora am arétat încă de mai înainte.—1804, Sept. 13.

Dositei al Ungro-Vlahiei, Dimitrie Ban, Dumitrașco Ban, vol. Ban Scarlat Ghica Ban,.. biv. vel. Ban,.. vel Logof,.. vel. Vist., Radu Goleșcu, vel,

vorn. *Constantin Știrbeiș, Dim. Racovișă, Vorn. Isaac Raleș, Logof. vel. Vorn... vel. vorn. al obștirea.*

Cod. L. Fila 289—230.

Iș Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

Fiind-că nizamul care s'a dat pentru facerea binalelor, ce s'aũ ars în trecuta primejdie a focului se cuvine a se urma, nu numai pentru meremetuirii de binale, ci și pentru toții alții verii-care de acum înainte vor voi a face binale noue aici în politie, ori în tãrg, saũ prin mahalale, ca un lucru ce este cuviincios și de mare trebuinșă, făcãndu-se acãsta pentru a putea fi tot-d'a una ferite și apãrate binalele politiei de întãmplarea primejdiei focului ; de aceea darã poruncim, dumnãvãstrã cinstișilor și credincioșii boerilor Domniei Mele, veșiișilor vornici, ca verii-cine de acum înainte va voi a-șii face prãvãlii, case saũ ori-ce alte Binale, sã fie datorii a și le face întocmai și chiar cu urmare și finșta aceea a nizamului ce este arãtat în obștesca anafora, care s'aũ buiurdusit de *Domnia Mea*, adicã, afarã de uși și ferestre și paturii care asemenea aũ a fi de lemn, tãtã cea-l-altã finșta a binaliș sã fie de zid, urmãndu-se atãt pentru tavanurii, cãt și pentru inelitorii a fi precum în numita anafora se dã povãțuire pe larg, ci dar sã aveșii dumnãvãstrã a îngriji și priveghea prin marafet Maimar-Baș, spre a se face urmarea precum poruncim, iar cel ce va urma sã-l arãșii Domniei Mele ca sã se strice și sã se sfãrãme binaua ce va începe. a o face împotriva nizamului care este poruncit și hotãrãt ee *Domnia Mea Tolico pisah gospodar*. — 1804, August 18.

Cod. ELIX, Fila 194.

Anexe la pagina 677 și 678 (VIII)

Iș Constantin Alexandru Ipsilant Voevod gospodar

Cinstite și credincios boerule al Domniei Mele, Dumnãta vel Vornic al Obștirilor, fiind cã Dãmbovișta a început a se desghãta, cãnd trebuinșã este a se face din vreme mare îngrijire și pazã podurilor, ce sunt peste apa Dãmbovișta, ca nu cum va din nãvãlirea și nãpãdirea sloilor de ghiașã, proptindu-se din susul podurilor, sã facã dãrãmare și stricãciune acestor podurii ; pentru care cu tãte cã am făcut porunca Domniei Mele cãtre Dumnãlui vel Spãtar și cãtre Dumnãlui vel Agã, ca sã orãnduiescã ómenii la tãte podurile cu cãngii, dar și a dumitale datorie fiind, poruncim *Domnia Mea*, sã orãnduiescã pe polcovnicu de podurii cu podarii, sã fie împreunã de pazã și îndatã ce va vedea cã se proptesc sloii de ghiașã în propte'ele și pariș podurilor, numai de cãt împreunã cu ómenii

Spătariel și Agiei, să profitasească a-î sfârma și a î micșora spre a înlesni și strecura să trecă pe sub podurile apei la vale, având și Dumnéta această îngrijire până se va isprăvi venirea acestor sloi de ghiață; *tolico pisah gospod.* — 1803, Februarie 23.

Asemenea două pitace ca aceste s'au făcut unul la Dumnélui vel Spătar și altul la vel Agă, și altul numai la Dumnélui vel spătar pentru ghiața de la mori

Cod. XLIX, fila 30.

Iw Constantin Alexandru Ipsilante Voevod gospodar Zemle

Fiind-că din pricina aruncărilor și lepădărilor ce fac unii din locuitorii Bucurescilor de multe felurimi de gunoe și a'tele pe Dâmbovita, iară mai vârtos din pricina cojocarilor și altor felurii de binale ce le scot și le fac asupra apei, și de o parte și de alta, urmază ca din vreme în vreme matca acesteii ape nu numai să se îngusteze și să se și strimtozeze din trebuincioasă lărgime și adâncimea ei, în cât și la vremi când se înmulțese viitura apei, pôte să se întempe și vërsare cu înecăciune pricinuitoare de primejdie și de pagubă la ob te, ci în cele de pe urmă cu vreme pôte să-și lase și curgerea din matcă pe unde este acum și să se abată pe aiurea, cu care iarăși se va pricinui nu numai paguba obștei, ci și esterisis politiei de o acest fel de trebuincioasă îndestulare a apei și pudobă a orașului, pentru care cu tôte că luăm Domnia Mea piroforie, cum că din viitura apei ce au fost acum, s'au și stricat unile din chioșcuri și binale ce au fost pe apa Dâmbovița, dară pentru acésta într'adins orînduim și poruncim, dumnévóstră veliților Vornici de Țeara de sus și de Țeara de jos, ca înși-vë prin vederea dumnévóstră, să cercetați pe diastima apei câtă se află în oraș înlăuntru, și veri-ce de vor fi de acest fel de chioșcuri și binale aruncate și scóse pe apă, nu numai să dați nizam, ca acelea stricate să nu se mai facă altele, și să rămăe Dâmbovița slobodă și deschisă, și încă și acele câte vor fi rămase nestricate până acum, să dați dumnévóstră nizam a se rădica negreșit, ca să rōinăe marginea și lumina apei slobodă, cum și țerușii ce-î bat pe marginea Dâmboviței cu care intră în apă de strimtoréză lărgimea ei să lipséscă; pentru care poruncim și Dumnélui vel Spătar și Dumnélui vel Agă, ca împreună cu dumnélor vel Vornici, să faceți mumbașărit de îndreptare cu nizamul acesta, și să purtați grija de apururea și tot-d'auna a nu îngădui pe numiții să arunce or-î-ce fel de gunoe sau a'tele pe apa Dâmboviței. — *tolico pisach gospod.* 1803, Martie 12.

Cod. XLIX, fila 38.

În Constantin Alexandru Ipsilante Voevod gospodar Zemle Vlahiscoe

Dumné'a vel Agă, fiind-că pentru a nu se arunca gunoiul în apa Dâmboviței este dat nizam și de mai înainte de Domnia Mea, care nizam înțelesam că nu s'ar fi păzit, și nici zapciiii politiei nu au îngrijire de a se păzi nizamul acesta, cu care se pricinuesce o mare răutate, atât la curgerea Dâmboviței, astupându-se drumul ei de acel mordialic al gunoiului, cât și apeii se face o necurățenie, din care se pricinuesc și bóle; pentru aceea strașnic poruncim Dumitale, să îngrijesci tare acum și tot d'auna spre a se păzi nizamul acesta, ca să nu se îngăduiască nimeni să arunce de acum înainte gunoii în apa Dâmboviței, ci aceia ce au gunoiu să 'l ducă pe la bătăcuri și pe la alte locuri și gropi, unde este trebuință de a se astupa, pentru care să dai poruncă la toți zapciiii agiescî, ca să aibă îngrijire de a-osta.—*tolico pisach jospol.* 1804, Aprilie 20.

Cod. XLIX, fila 162.

Anexe tot la pagina 678 (VIII)

Zemle Vlahiscoe: Boerul al Domniei Mele, Postelni-el Constantin Pastia epistatule al șanțurilor de la sud Dâmbovița, fiind-că tréba șanțurilor dintru început au fost și este sub a ta grijă, ca nu care cum-va dară după isprăvirea șanțului celui nou, care cu sfat de obște prin anafora întărită și de Domnia Mea s'au chibzuit a se face acum prin epistăsia Serdariului Iordache Deșliu, să găsesci la urmă vre-o pricină că are vre-un cusur, fiind-că iarăși sub a ta purtare de grije are a fi, precum și până acum este; de aceea dar, iată te orinduim Domnia Mea și poruncim, ca împreună cu Serdariul Deșliu, să fii și însuși la totă facerea acestui nou șanț, și să epistăsesci până în sfârșit, urmând amândouă cu săvêrșirea șanțului. întormai după cuprinderea anaforalei cea întărită de Domnia Mea, spre a nu se face vre-un cusur, căci la urmă cuvînt de îndreptare nu vei putea avea înaintea Domniei Mele.—1805, August 1.

XLIX Fila 230

În Constantin Alexandru Ipsilant Voevod gospodar. Zemle Vlahiscoe.

Prea sfinția ta Părinte Mitropolit, iubitorule de Dumnedeu, episcopi și dumnévoastră cinstiților și credincioși veliților boeri ai Divanului Domniei Mele Halé și Mazili, fiind că după anafora ce ne-ați făcut pentru șanțul Dâmboviței ce se face acum din nou, au adus orînduitul cercetătorii însemnare prin foii, atât pentru câte mori se află pe apa Dâmboviței, de la gura șanțului în

jos și până unde dă Dâmbovița în Argeș, cât și pentru suma arândii fieș-căreia mori, care sumă a arândei morilor se cunoște că orînduitul a făcut catastila, iar nu cu adîncă cercetare, și: pôte să fie sumă mai multă; de aceea poruncim, că vîdînd sfințiile vîstre, și dumnévóstră împreună cu dumnélui vel Vistier foile orînduitului cercetător, să chibzuiți suma cheltuelei, cum și ce trebuie să dea fieș-care analagon pentru trebuincioasa cheltuială a facerei acestui nou șanț care este spre folosul celor cu morile și să ne aré'tați în scris fără zăbavă spre a se face baniî tacsil fiind trecuți pe șin în cheltuelile facerei numitului șanț.—*tolico pisah gospodar*. 1805, August 9.

Cod. XLIX, fila 231.

Iw Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Domnéta vel Spătar și Dumnéta vel Vornice al Obștirilor, fiind-că podul de pe apa Dâmboviței ot Gorganî, sunt datorî mahalagiî Gorganului, cari sunt locuitorî fără de plată de chirie pe livedea ce a fost Domnescă, de împreună cu egumenî de la douë Monastiri Mihaiî-Vodă și Radu-Vodă, care aî din sus morile de cari se folosesc cu venitul ce aî, de a'l drege și de a'l face acest pod, după cum ne pliroforisim Domnia Mea din condicile Divanului, care pod fiind-că are trebuință de meremet, poruncim dumnévóstră, ca viind în fața podului să'i faceți prin vederea dumnévóstră căutare de meremetul ce-i trebuie, atât spre a se împlini găurile cu podinile ce va fi de lipsă, cum și proptelele și pariî de dedesupt ce nu vor fi bunî, ca să se întemeieze cu altele nouî, și lângă acestea să se facă pe margini de o parte și de alta parmaclăcuri de rînd de la un cap până la altul; așiderea și o bucată de pod ce este peste o scursóre din Dâmbovița, în partea de dincóce, fiind stricată, iarăși să se drégă și după cheșul (*devizul*) ce veți face dumnévóstră de cherestéua ce trebuie, făcînd fóie, să îndatorîți atât pe mahalagiî, cât și pe egumenî amîndouî, de a o aduce și de a se face dresul desăvârșit, prin îngrijirea și epistăsia dumnévóstră negreșit.—*tolico pisah gospod*. 1803, Mai 8

Cod. XLIX, fila 52.

Iw Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Poruncim Domnia Mea, Vătașe de Aprođi, ca până în soroc de trei đile să împlinesci negreșit de la obrazele ce se arată mai jos suma banilor pe cătă îi este insemnată la fieș-care, și sunt datorî a-i răspunde pentru trebuința facerei șanțurilor, după ana'ogh'a ce prin anafora s'aî făcut pe stăpâniî morilor, care s'aî întarit și de Domnia Mea, și să ne aduceți răspuns, iar când până la numitul soroc nu se vor p'ati, iar să răspunđi cu pliroforie, p ntru care cuvînt nu plătesce fieș-carele, ca să dăm poruncă.—*ii saam, receh gospod*.

Taleri

250	Vornicul Barbu Știrbei
210	Sfânta Mitropolie
170	Cluceriu Ghiță Crețulescu
160	Clucerésa Elena Dadésca.
20	Monastirea Arhimandrit.
810	Adică opt-sute dece

În Constantin Alexandru Ipsilant Voevod.

Cinstit și credincios boerul al Domniei Mele, Dumnéta biv. vel Iane Epistatule al Spătăriei, fiind-că suma banilor ce s'a analoghit de dumnélor veliți boeri pentru trebuincioasa cheltuială a șanțului Dâmboviței, pe stăpânii morilor este a se împlini fără de zăbavă, ca să se dea pentru săvârșirea șanțului, ce s'a ținut mai sus, acum până este vremea îndemănată, poruncim dar să faci Dumnéta cuviinciosul mumbașiroț stăpânilor acelor mori, ca fieș care să-ți răspundă analogul al banilor ce se arată prin deosebită fée, care este alăturată la anafora dumnélor veliților boeri, iară când vei vedea dumnéta că se pricinuesce zăbavă din partea stăpânilor morilor la răspunderea acestor bani, atunci să-ți împlinesci de la arendașii ce vor fi fiind acele mori, precum așa se cuprinde și la Domnéscă Năstră întărire, ce s'a dat priu Buiu:dismă la mai sus numita anafora a dumnélor veliți boeri și până în soroc de cincă, șese zile cerem negreșit de la dumnéta istovul acestor bani. — *tolico pisah gospol*. 1806 Aprilie 22.

Cođ. XLIX, Fila 249

Acest act de mai jos e foarte deteriorat. Prin el Vodă ordonă Mitropoliților, Episcopilor, boerilor, «fiind-că podurile în próstă stare au ajuns precum le-am găsit Domnia Mea, și cum vedeți și înșive dumnévóstră, că toți de obște mari și mici patimesc . . . și acéstă mare trebuință obștescă neputând a se zăbovi...» (Vodă ordonă să se adune «unde citind acéstă anafora (rupt) cari au fost orânduți epitropi, să theorisiți . . . cât pentru iraturile . . . să stringă aceste iraturi, să chibzuiți dumneavóstră cum le găsiți acele iraturi? care este mijlocul mai cu orânduia'ă și mai înlesnit de a le avea Epitropia și de sunt de ajuns aceste iraturi, după stricarea și de desăvêșit sfărâmarea întru care au ajuns de sunt acum . . . sau ce alt adaos și de unde chibzuiți dumnévóstră a se putea? . . . și să se mai facă de a fi de ajuns. Pentru că după mare . . . ce este la acéstă trebă obștescă când vre-un alt mijloc de . . . a se mai adăoga din altă parte, cum se va găsi trebuință. urmază a se *provlîma* de la tótă obștia de vre-un ajutor.

Să faceți dumnévóstră ch bzuire asupra întocmirii și îngrijirii acestei

Eforii a podurilor, care este mijlocul a buneii chivernisirii și a buneii . . . la totă tréba obštéscă, de a fi în bună stare și a nu cădea la vre-un catahrisis.

Și pentru tóte pe larg să faceți Domniei Mele anafora în scris, care o așteptăm fără zăbavă de la osirdia sfințiilor vóstre părinților arhieriei și a domnielor vóstre boerilor Domniei Mele. Pentru care și orânduim zapciú pe de Divan, . . . să aréte la tóte obrazele porunca acésta, spre a se aduna și a se face urmare fără prelungire.— 1802, Noembrie 24.

Iw Constantin Alexandru Ipsilant Voevod gospodar...

Poruncim Domnia Mea Epitropilor marii ai politieii, primind domnescul nostru pitac, să aveți acum din vreme a face meremetul cel cuviincios unde va fi stricáciune, și a drege Podul Calicilor, fiind-că Lunii la opt ale lunei Decembrie este ca să plece de aici Maria Sa prea Înălțatul Hasan Pașa.—*tolico pisah gospod.*—1802, Noembrie 30.

Vel Logofét.

Iw Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

După pliroforia ce dau Domniei Mele dumnélor veliții Vornicé, printr'a-céstă anafora, cum că măsurătórea acestor poduri s'au făcut de față cu mahalagii, cum și cisia pre cât ajunge pe fieș-care mahalagiú să dea, s'au făcut cu dreptate, întărim Domnia Mea și poruncim Dumitale vel Agă, să faci negreșit și fără de zăbavă tacsilul acestor bani, de la fieș-carele suma ce se cuprinde mai jos în așternuta socotélă, urmând cu darea banilor a unui pod în mâna Dumnélui vel Vornic Barbu Văcărescu, i a celor-l-ate poduri în mâna Dumnélui biv. vel Clucer Gregorie Băleanu; de care poruncim și dumnévóstră numiților boeri, ca îndată fără de prelungire de vreme a merge să tocmiți trebuinciósa cherestea, să se aducă cum mai în grabă sub epistásia dumnévóstră, a se pune în lucrare facerea și săvêșirea acestor poduri, sirguindu-vé de a se face poduri bune și cu șanțurii, după cum se cuprinde mai jos, iar pentru astuparea puțurilor încă de la 13 ale trecutului Octombrie este dată porunca Domniei Mele, prin buiurdismă la anaforaua dumnélor boerilor, ce au fost orînduiți pentru cercetarea puțului ce este pe locul Clucerului Bărcănescu, după care acea de atunci hotărîre are a se urma, și poruncim Vătafule de Aprozii, ce ești orânduit zapciú, să faci negreșit urmare după acea poruncă, ca să se destupe și să se curățe atât puțul acela de pe locul Bărcănescului, cât și puțul ce mi s'a arătat printr'aceeași anafora că este sub pórtă Clucerului Băleanu, iarăși pentru scurgerea apeii.—1804, Februarie 20.

Prea Înălțate Dômne

După luminată porunca Măriei Tale, ce s'aun dat, ca de iznovă să măsurăm podul ce urmăzeă din zidul Hanului Colți până la Dumneluî Cluceriu Hagi Moscu, și podul ce este iarăși din zidul Hanului Colți pe lângă Dumneluî Cluceriu Bălănu, până la Dumneaî Băneasa Moruzoe, spre a nu mai rămănea cuvînt mahalagiilor ce se jeluiseră, ca s'ar fi năpastuit la mesurătorea întoîii, am mers la fața loculuî și de față cu mahalagiin au măsurat amëndoue aceste poduri, dar vîclînd că și podul de la Dumneaî Băneasa Moruzoe, până în dreptul caselor Stolniculuî Dimitrache, pe ulița ce merge spre podul Mogoșoeî, și podul ce urmăzeă iarăși din partea Dumneaî Băneșii până în dreptul prăvăliei Băltărețuluî, împotriva hanuluî Șerban-Voda sunt iarăși stricate foarte reu, și de nu se vor face și acestea, nu numai celor ce vin cu marfă la carvasarauna Domnăscă li se face cheder, ci și tuturor de obște, am pus de am măsurat și aceste doue bucăți de pod, ca și acestea să se facă din nou, și iarăși mai jos am așternut socotă de banii ce merg la fieș-care pod, și pe fieș-care mahalagiin cât l'au ajuns cîsla după dreptate să dea; ci să fie luminată porunca Măriei Tale, către Dumneluî vel Agă, ca să implinescă de la fieș-care mahalagiin banii ce ajunge să dea după acostă cîsla ce s'aun făcut, și banii ce sunt pentru podul ce merge de la carvasaraoa spre Hagi Moscu să se dea la Dumneluî Vornica Barbu Văcărescu, ca prin epistasia Dumneluî să se facă acest pod, iar banii ce sunt pentru doue poduri, adică cel ce urmăzeă din colțul Hanuluî Colței până la Stolnicul Dumitrache, și cel-l-alt ce urmăzeă din pörta Dumneaî Băneșii Moruzoe până la Baltăreț, să se dea la Dumneluî Cluceriu Bălănu spre a epistasi Dumneluî la facerea acestor poduri, fiind-că însuși dumnelor mai sus numiți doi boeri s'aun însărcinat și au primit a face acostă epistăsie, însă podurile câte trele să se facă cu șanțuri, și puțurile ce sunt din vechime să se deschidă și să se curățe, ca să aibă unde să se scurgă apa, căci pentru acostă și prețul de stânjenii palme taleri 16 s'aun socotit îndestul, iar hotărîrea.....—1803, Februar'e 13.

Podul din zidul Hanuluî Colți pe lângă Dumneluî Cluceriu Bălănu până la casele Dumneluî Stolniculuî Dimitrache

stânjeni	Palme	Taleri	pe de o parte tal. B.
49	3	395	Hanu Colți
2	—	16	Hagi Iane
29	4	252	Clucer Bălean cu ai Ulicioreî
22	—	192 $\frac{1}{2}$	Clucer Bărcănescu cu tal. 16
20	2	162	
20	—	160	Vilăroe

<u>Stânjeni</u>	<u>Palme</u>	<u>Taleri</u>	
9	2	58	Stolnicu Dimitrache
2	—	—	Ulicióra să o plătescă Bălenu cu Bărcănescu
<u>125</u>	<u>3</u>	<u>1235</u>	

pe de altă parte taleri 8.

23	—	184	Armasopulu cu scufa
29	4	236	Mariuța Vilăróe
40	4	324	Vasilache
31	5	127	Măria Sa Beizadea
		127	Dumneăei Bănesa Moruzoe
28	5	226	Băltășóe
153	2	1227	

Alt pod ce este să se fa ă din potrivă Dumneăei Bănesăi Muruzoe până la hanu lui Șerban-Vodă pe lângă Sărdar Polizu.

12	3	99	Romanet
15	7	124	Sărdar Polizu
40	—	320	Mânăstirea Cotroceni
<u>68</u>	<u>2</u>	<u>543</u>	
10	7	87	Dumnélui Clucer Bărcănescu
2	3	19	Gheorghe Croitoru
3	5	39	Bălașai Têmplaru
10	2	100	Stamatache
4	—	40	Ioniță Cojocar
4	—	32	
3	2	26	Constantin Lacatuș
2	—	30	Ulicióra lui Lefter
3	3	27	Pătraș Croitor i Gligore
1	4	12	Manolache Condoragiu
1	6	14	Dumitru Lipscanu
5	1	41	Preda Bărbieru i Iancu Vutcaru
1	5	13	Mihaiu Lipcanu
16	—	128	Enache Băltăreț
<u>69</u>	<u>6</u>	<u>598</u>	

Aceste două poduri, să se strîngă banii la Dumnélui Clucer Bălenu, și cu Epistăsia Dumnélui să se facă alt pod ce este să se facă iarăș din zidul hanului Colței până la Dumnélui Cluceriu Hagi Moscu.

Stânjenî	Palme	Talari	Pe de o parte talari s
12	7	103	Armaşopulo cu scufa
22	2	178	Sărindărăosa Obedénea
38	—	304	Dumnéluî Vornicu Matache Racoviţă
2	4	20	Ulicióra
5	4	44	Barbu Polcovnicu
5	—	40	Anicuţa Văduva
5	—	40	Biserica Eni
10	—	80	Soţia luî
29	4	236	Dumnéluî Banu Manolache Creţuleşcu
13	—	104	Copiii rēposatuluî Andronache
<u>143</u>	<u>5</u>	<u>1119</u>	
2	7	23	Preda Barbieru
16	4	132	Dumnéluî Vornicu Barbu Văcarescu
43	—	344	Mănăstirea Colţei
5	4	44	Medelnicer Ştefan Belu
3	—	24	Ulicióra
10	—	80	Barbu Polcovnicu
42	4	340	Dumnéluî Vorn. Câmpeńsca
31	—	168	Dumnéluî Clucer Hagi Moscu
<u>144</u>	<u>3</u>	<u>1155</u>	

Acest pod sa se strînga banii la Dumnéluî Vornicu Barbu Văcarescu şi cu Epistăsia Dumnéluî să se facă, fiind-ca din bună voia Dumnéluî au primit.

Cod. I., fila 4 5.

Iw Constantin Alex. Ipsilant Voevod i gospo l. Zemle Vlahiscoe

Fiind-ca Dumnéluî vel. Logofēt Isac Ralet, ne facu aretare cum că podişorul ce urmăză pe la pórta Dumnéluî atâta este de reū stricat, în cât după ce se va dezgheţa nu este putinţă de a mai trece cinevaşî pe acolo, şi fiindcă din podul cel mare al Mogoşoiei se scot podine vechi, poruncim Domnia Mea Epitropilor podurilor mari, ca cu dintre cele podini vechi ce se scot de la Podul Mogoşoiei, să meremetisescă acest podişor de la pórta caselor Dumnéluî Logofēt, până în maidanul ce este în dosul caselor Dumnéluî Vistieruluî Costache Ghica, spre a se drege, fiind o puţină diastimă. *Tolico pi-ah gospo l.* - 1803, Februarie 22.

Cod. XLIX. Fila 27-23.

Iw Constanlin Alexandru Voevod i gospodar Zemle Vlahiscoe

Cinstiților și credincioși boerilor Domniei Mele, Dumnéta biv. vel. Bane Dumitrache Ghica, și Dumnéta biv. vel. Bane Nicolae Brâncovene, Dumnéta v. Vist. Dumitrache Racoviță, Dumnéta biv. vel. Vernice de Țera de sus Manolache Crețulescule, Dumnéta biv. v. Vist. Filipescule, Dumnéta vel. Logofăt de obi-ciuri Constandin Știrbei, și Dumnéta vel. Vorn. de Țera de jos Scarlat Câmpineanu, vă facem Domnia Mea în șcire, că pentru *podinile și urși ce trebuiesc la facerea dintreg a Po lului Mogoșoiei*, făcându se socoteli și măsurătoare, ne-aū dat Epitropii podurilor acéstă însemnare arătătoare de suma ceea-ce trebuiesc, precum veți vedea dumnévóstră din a'ăturatul perilipsis ce-l alăturăm într'acest Pitac, care sumă fiind mare, după cum veți vedea urméză a cădea o multă greutate locuitorilor, mai vêrtos acum în vremea primăverei, când aștépă fieș-carele, a'și face aăturile de hrana cea de peste au și a'ș căpui de nămestiile, îngrădirilor și sălășluirilor lor. Decī fiind-că și podul este trebuincios ade-vêrat a se face, dar și cea-l-altă greutate ce urméză a cădea asupra locuitorilor, mai vêrtos acum în vremea primăverii, trebuiesc chibzuită, pentru aceea dară orânduim pe dumnévóstră, să vă adunați împreună, unde să socotiți și una și alta, și să chibzuiți a găsi un mijloc cu care și podul să se facă, dar și locuitorii să nu simță atâta greutate, și să arétați Domniei Mele prin anafora în scris cu Vatafu de Divan — *Tolico pisach gospod.* 1803, Martie 5.

Cod. XLIX Fila 32.

Iw Constandin Alexandru Ipsilant Voevod gospodar Zemle

Fiind-că Podul Calicilor s'aū stricat fórte rău fă-ându-se găurī de nu mai póte cinevași trece pe dēnsul, poruncim Epitropilor ai podurilor, ca din podinile vechi ce se scot de la Podul Mogoșoaei, alegēnd câte vor fi mai bune ca să póta dăinui cevaș, să le care Polcovnicu la Podul Calicilor, puindu-le pe unde va fi trebuință, spre a se îndrepta óreș-ce și acel pod, fiind mult trebuincios.— *Tolico pisach gospod.* 1803, Martie 15.

Cond. XLIX Fila 38.

Pitac de a da Armașu pe totă ziua 20 de vinovați pentru Podurile mari

Poruncim Domnia Mea Dumnitale vel Armaș, primind acest Domnescul Nostriu Pitac, să aibī a da pe totă ziua câte 20 de vinovați de la pușcărie, ca să se afle nelipsiți la lucrul podurilor mari ale politiei, ci dar așa să urmezī ne-greșit.— *Tolico pisach gospod.* 1803, Martie 29.

Cond. XLIX Fila 41.

În Const. Alexandru Ipsilant Voevod Gospodar

Find-că lucrarea și săvârșirea podurilor o cerem Domnia Mea fără de zăbavă, ca un lucru ce este din cele mai trebuincioase a obștiei, primită este Domniei Mele anaforaua ce ne făcu Epitropiî podurilor, pentru care și poruncim dumneavóstră ispravnicilor ot. sud. Ilfov, ca prin zapciiî plășilor, să aveți a îndatora și a supune pe toți podarii căți se află locuind în satele județului, spre a se afla negreșit fieș-carele la rëndul săptămâniî lui, de Lunî diminéța până Sâmbătă séra nelipsiți din lucru, cun și cei ce din neputință de bólá saú de vre-o trebuință a lucrării pământului, nu vor putea însuși să vie, să-și pue cu plata sa om vrenic în loc, căci pentru aceea sunt scutiți a da dajdie, și li se dá și emelic de la Epitropi, acele câte patru parale pe di, și asemenea urmare sa faci și Dumnéța v. Vornice al politieî prin zapciul plășilor pentru cei de aici.—1803. Maiú 8.

Prea Înălțate Dómne

Cu prea plecata anafora, aretám Măriei Tale, pentru podarii ce se afla ședători pe afară în județele lor, cum și pentru unii din cei cu locuința aici în politie, că mergënd pe la dênșii capitaniî de pod, și dându-le tuturor de șcire ca să vie la lucru podului, precum sunt întocmiți, n'aú urmat a veni toți, mai vértos din cei de pe afară, pentru cari find-că Casa podurilor nu are mijloc a trimite atâția ómenî de aici dupa dênșii, ca în vreme să le facă mumbașirlic și sa-î pornóscă, risipiți fiind și depărtați cu șederea, ne ragam Mariei Tale, să fie luminată poruncă către dumnólor boeri ispravnicî din Ilfov, ca prin zapciiî plășilor să-î silóscă a veni fieș-care la rindul séú, la lucrul podului precum sunt orînduiți, în doué cete, adică o cétă într'o săptămână să lucreze la pod, și o săptămână să fie slobodi, și altă cétă iarăși asemenea, iară cari din ei, nu vor avea mijloc a veni în vreme de lucru agonisitelor saú din altă pricina din neputință învederatá, unii ca aceia iarăși siliți să fie a-și trimite numai de cât ómenî în locul lor, cu platá tocmita de sineși, de a se afla luna de diminéță cu toți în lucru podului, ca unii ce se scutesc de la Dumnósca Visterie de dajdie și li se dá și emelic, fieș-cărnia câte patru parale pe di de la Casa podurilor.— 1803, Maiú 6.

Dimitrie Poliz Sárd., Mihaiú Bălăceanu.

În Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Cu cale fiind anaforaua ce ne face pr e sfinia sa părintele Mitropolit  i dumn ului v. Vor. al Ob tirilor, o întărim Domnia Mea  i poruncim, ca întru t te să se facă urmare întocmai după cum mai jos se coprinde, pentru care, r nduim  i mumba ir pe boerul Domniei Mele Matei  Greceanu polcovnic zapci , ca să se facă împlinire,  i să se facă  i osebita porunca Domniei Mele către Ispravnicii Vl scei, ca după sf r itul lunei ace tia să trimiă pe doui, trei din s tenii oi Ogr zeni, spre a li se da  i cusurul după tocmel ,  i a se pune în  ncrare facerea arestui pod; în 1803, Iulie 12.

Fila 852.

Prea  n late D mne

Mahalagii ot sfeti Ilie prin jalba ce a  i dat Măriei Tale, arată, că prin mahalaua lor fiind nliă mare, din ploi  i din  mbletele carelor s'au f c t gropi ad nci  i batacuri, în c t pătimesc f rte r u, at t ei c t  i alți călătorii,  i mai v rtos t muna  i iarna c nd sunt sl te cu mare discolie dnc pe la casele lor care cu lemne, f n  i alte trebuine, încă mai de multă or  cu spinarea le car  din podul cel mare al Calicilor pe la namestiile lor; pentru care v d ndu-se întru at ta patim , încă din anul trecut au voit a se face pod, f c ndu-se  i cislă; le-a  i dat ajutor  i sfinta Mitropolie cu tal: 200,  i ali boeri din partea locului pentru înlesnirea ce avem de a trece  i a veni la luminata curte Măriei Tale,  i s'au  i str ns din bani prin mumba iretul poleov. de poduri tocmindu-se  i podul cu s tenii ot. Ogr zeni sud. Vla ca: d ndu-le  i arvun  tal: 200 după ar tarea ce  ic că le-a  i f c t proin polcovnicu, dară cu  nt mplarea anului trecut, de s'a  i răsipit  m ni,  ic că au rămas tr ba fără de nici o energie  i p n  acum  i cer dreptate spre a se or ndui mumba ir iar  i polcovnicul de pod, care este  i acum, că să str ng  banii jumătate  i de la cei-l-ali mahalagii, cari n'au apucat să dea, ca să adnc   i locuitorii ot. Ogrăzenii, cu care s'au tocmit podul, ca să li se mai dea  i cel-l-alt cusur de bani p n  a li se implini tal: 332, banii jumătate, după legătura zapisului lor, spre a se apuca de facerea podului, ca să nu mai p timesc  acea greutate  i necaz al noróelor.  ntru a cărora jalbă ni se poruncesce de Măria Ta ca aduc ndu-ni înaintea n str  pe p ritul prin polcovnicu, să cercetăm jalba ac sta  i or  să îndreptăm, sau să  nsciin m Măriei Tale curgerea pricinii, prin anafora; dec  următorii fiind luminaei porunci, 'i-am adus de faă înaintea n str ,  i  ntreb nd pe p ritul polcovnic, să ne ar te ce bani s'au împlinit  i ce s'au f c t? puse înaintea n str  o foie cuprin toare za tal: 261, bani 105  mplinii de la mahalagii, din care se scade cu tal. 205 ar t nd că talorii 200 s'au dat locuitorilor ot.

Ogrăzenii arvună pentru facerea podului, iar tal: 5, cheltuiala s'rînsului banilor, și tal. 56, bani 105 sunt asupra lui, arătând și foia cislei cât au fost să dea fiecare, și ce este să mai dea, și care n'au apucat să mai dea nici de-cum, cu întemplantarea fugii, cum mai jos s'au îns mnat fieș-care pe anume, ci fiind-că acest pod este de mare trebuință și folositor, atât mahalagiilor și altor trecători, dară și podoba politiei, să bine-voesci Măria Ta, ca cu anumită poruncă să se rânduiască mumbașir Mateiū Greceanu, ce este acum polcovnic de pod, ca să strîngă banii jumătate de la mahalagiūi cei care n'au apucat să dea nici-de-cum și să-i facă teslim în mâna lui Antonie Merhecenu biv. log. za taină, unul din mahalagiū, fiind om de ispravă și cu credință și cerut de mahalagiū ca să nu se mai fie de polcovnic și să sfeterisescă dintr'ênși fără de a da la trebuința podului, și să aibă a lua iarăș de teslimet de câți bani îi va da ca să pótă cunósce în urmă ce bani s'au luat și la cine sunt, îngrijind numitul polcovnic ca după ce vor aduce acei tocmii locuitorii chereséua și se va apuca de facerea podului, — să strîngă și pe ceia-l-alți bani jumătate și să i dea tot la numitul logof. a-i avea gata, ca îndat ce se va săvêși podul, să-i rêsponďă locuitorilor, spre a nu sta aici în zadar să piarďă vremea și să se zăticnósca de hrana câmpului; căci, acésta rugăm pe Măria Ta, de a se face și osebită luminată poruncă către dumnélor boerii ispravnicii ot. sud. Vlașca, ca să trimiță doui, trei ómenii din sátenii ot. Ogrăzenii aici la Epitropie, spre a li se da și cusurul până la tat. 332, banii jumătate după tocméla ce au făcut prin zapis; de acésta arêtam Măriei Tale și cum va fi luminată poruncă. — 1803, Maiū 15.

Dositieū al Ungro-Vlahiei, Vel log. al Obștirilor.

Cod. XLVI. Fila 352.

Io Constandin Alex. Ipsilante Voevod

Cu cale find anaforaua acésta, primită este Dumniei Mele, pe care o întărim și orânduim pe Dumnóta biv. vel. Vornice Gulescule, ca luând în ajutor pe acel Păun Polcovnicul, să aibă îngrijirea facerei și a săvêșirei acestui lucr, pentru care strașnic poruncim, atât Dumita'oe vel. Spătar, să îndatorezi pe Boerii și Boierănașii și negustorii ce au vii în partea locului, ca cu a lor cheltuială să aducă nisipul i moluzul, i Dumnitale vel. Vornice al politiei, să îndatorezi pe mahalagiū a aduce brazda cu carele lor, cât și Dumnevóstră Ispravnicilor din Ilfov, să îndatoriți pe locuitorii satelor ce sunt pe aprópe, ca să aducă tufe, i pari și nuele, și fără de zăbavă să pue în lucrare facerea acestor trei poduri de pe acelea trei batacuri; poruncim însă Dumitale vel. Spătar și Dumnitale vel. Vornice al Politiei, ca gardurile câte vor fi pricinuitoare de opritoare a drumului, să se strice negreșit, ca să rămăie malurile la căpătăiul podului deschise și slobode

Cod. XLVI, fila 360.

Prea Înălțate Dómne.

După luminată porunca Înălțimei Tale, ce ni se dă la această jalbă, următorii fiind, înșine am fost la fața locu'ui și făcând cercetare pentru toate câte jăluitoarii arată, unde s'au aflat față și câți-va din jăluitoari, am vădit că reu se jăluesc, êntêiũ pentru drumul cel mare ce arată că l'ar fi împrejurat Păun Polcovnicu cu gard și au lăsat o parte strîmtă și cu lacuri, pe unde strîngêndu-se noroiul, s'au făcut acest strâmtorat drum de nu se pôte âmb'a, fiind-că pãritul și de a făcut împrejmuire cu gard, de sunt ca la patru ani de la pliroforia ce am luat, și de ar fi închis drumul, n'meni pânã acum n'au făcut vre-o pirã, dar nici nu l'au închis, el a închis numai locul lui ce l'au cumpãrat, apoi și drumul ce s'au vădit că este âmbãtor nu este strîmt, ci pôte sã mîrgã alãtura și patru cincî carã, dar pricina noróicelor ce sã adun pe acel drum este cãci fiind locul adêncã, din pricina ploilor, și scurgêndu-se de pre împrejur, se face mare slótã, pe unde adevãrat că sã aduce mare zãignire, nu numai celor împrejurași vecini, ci și drumașilor cãlãtorilor în politie, mai vêtos cãdere, din pricinã că nu se mai pôte cãra trebuinciósele lemne și alte agoniseli de hrana crãșeniilor, cum și pentru gardurile viilor ce dice că li s'au stricat de cãtrã drumași. De aceasta șicũ eũ plecatã sluga Mãriei Tale Vornic de politie, cã în anul trecut fiind Mai-mandar cu aducerea Elciului Englezesc pre aici prin București, și fiind drumul trecerii pe la lacul acesta, pe unde și nu era nãdejde a trece pe drumul cel mare nici măcar cãlãreșce, am dis de s'au stricat gardurile de pe la uile vii de acoloã, și am trecut cu Elciul pânã am dat în drumul cel mai bun și l'am adus în București, iar nu cã s'a stricat de cãtre alți cãletori drumași, precum dice jăluitoari, și nici ei acum nu tãgãduirã, carã garduri și peste puținã vreme s'au și facut, și iarãși nu aveã mijlocul sã mai âmble cinevași; am cercetat dupã acêsta și pentru cei ta'. 50, ce mai arãtã jăluitoari, cã au luat pirãtu Păun Polcovnicu arvunã pentru podul ce s'au fost chibzuit cu toți de a-l face pe acel drum, și s'au amelisit de nu s'au făcut, și ne-au rãspuns pirãtul cã adevãrat i s'au dat acei bani, dar nu i-a primit el în huãnã, ci acei carã sã simfonisise ca sã se apuce de facerea aceluï pod, și fiind-cã nu se ajungea banii, cã nici nu avea putere maha'agiã ca sã'i faãã au facut, dar banii staũ și pânã acum la aceia, cu toate astea socotind cã pe acest drum mare ce este și al Tarigradului i al Giurgiuului și al Craiovei, face trebuinã pe trei locuri ce sunt batacuri, negreșit sã se facã pod, am chibzuit de a se face poduri de nuele cu pleturi, tufã și moloz cu temeiũ bun, cãci de a se face de podinã, una cã mîrge o sumã fórte mare de bani și în partea locului fiind cã mai mulți niște sêrãcime, nu are de unde a se implini, al doilea cã nici pôte ținea atãta mult fiind-cã pôte a se fura podinile, apoi și stricãndu-se și mai mare nevoie se pôte face, iar cel de nuele dupã

cum s'au chibzuit de a se face și inai mult pôte să trăiască se cheltueșcă și mai puțin și se merimetesce și lesne, căci fieș-care de pre împrejur pôte să saie, care cu caru, care cu mânele, și lesne 'i merimetesce, care aceste podurî fiind ca are și dumnélui Vornicu Golescu vie acolea aprôpe, și precum am socotit și noi a se face cu acest mijloc, adecă : nisipul, mo'ozul să se aducă cu cheltuiala a câțî-ra boerî, boerănașî și negustorî ce au vii pe alocurea și au trebuință, care au și primit de a se face, iar brazda să o aducă mahalagiî de acolea de prin projur cu carele lor, fiind-că și ei își au alișvorișu lor și își au trecerea pe acolea și tufa i pariî cu nuclile să se îndatoreze prin strașnica luminată porunca Măriei Tale a le aduce locuitorî Ilfovenî, ce sunt aprôpe, adică Săbărenî și alți, fiind-că și ei orî-ce ar avea de vîndare pentru politia Bucurescilor le cară pe aceste drumurî și au mare trebuință, precum și în Țilele Măriei Sale Alexandru Vodă Moruz ne am pliroforisit, ca de a lor buna-voie au dat ajutor ; și pentru aceste Țise Dumnélui Vornicu Golescu, ca Dumnélui primeșce a se încarca cu purtarea de grijă după cuprinderea acêsta ce se arata, când se va face hotărîrea prin strajnica luminata poruncă, și să i se dea întru ajutor și pîrătul Polcovnic, spre a se orândui Epistat până la savêșirea lor, și cu acêsta nu numai că este datorie de a se pune in lucrare să se facă podurile de la acele trei batacurî fiind și drum mare, și este și pentru folosul a tutror de obște, dar și stăpânirea pôte avea o nesêvișita pomenire care și noi plecatele Mariei Tale slugî o găsim cu cale de a se face și nu lipsim și după luminata porunca a însciința Măriei Tale, iar hotărîrea... i proci 1804, Maii 31.

Vel. Spătar Caliarh, vel. Vor. Grigore Ritoridis.

Iw Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumnévóstră Ispravnicilor ot. sud. Vlașca, sanatate, ve facem în șcire, că înca de la 15 ale trecutei luni Maii, Prea Sfinția Sa Părintele Mitropolit și cu Dumnélui cinstit și credincios boerului Domniei Mele, Grigore Ghica vel. Vorn. al Obștirilor, prin anafora au arătat Domniei Mele pentru un pod ce este să se facă prin mahalaua Dudescului, care încă din anul trecut l'ar fi tocmit mahalagiî cu săteniî ot. Ograzenî dintr'acel județ, prin zapis, și li s'ar fi și dat tal. : 200 arvună, mai rămăind sa iae încă tal. 132 pâna a li se împlini baniî jumătate după tocmelă, și întêmplându-se fuga Bucurescilor au rămas pricina acestui pod far' de nici o energhie ; fiind-că acest pod este fôrte trebuincios, atât dumnélor boerilor, ce șed în partea locului, cu venirea la Domnêscă Nôstră Curte, cum și la toți mahalagiî și alți trecători ce patimesc de norôie când sunt ploî și sloate, am gasit cu cale anaforaua ce ne au facut prea Sfinția Sa și Dumnélui vel. Vornic, și am întarit-o cu Domnêscă Nôstră pecete,

orânduind și Mumbașir pe Polcovnicul de pod, ca să strîngă și celălalt cusur de bani de la maha'agiî, după cîsla ce a făcut între dînsii, ca pînă a se isprăvi podul să fie banii gata a se răspunde sătenilor. Pentru care porancim și dumnévostră, ca să trimeteți doi trei dintr'acîi sătenii mai de ispravă, a căroră nume se însemnară mai jos, însă după sfîrșitul acestei următoare luni, ca să li se dea și celălalt cusur pînă la banii jumătate, ca să începă a căra trebuincioasă chereștea și a se apuca de lucru, ca pînă în două luni să dea podul gata după legătura ce a făcut cu mahalagiî, dară întîrziere să nu se facă cu trimeterea lor, căci mai dîndu-ne mahalagiîi jalbă că n'ați făcut Dumnévostră nici o urmare, se va trimete Mumbașir cu trépăd.—1803, Iulie 21.

Numele sătenilor ot. Ogrăzenî cu care s'aî tocmît podu

1. Ilie sin Barbul
2. Ene Boșianu ot tam.
3. Ioan Vlăsceanu ot. tam.
4. Gheorghe Poslusnic ot. tam.
5. Lazăr Arabagiu ot. tam]
6. Ioan sin Dancea ot. tam.
7. Ene Holteiu ot. tam.
8. Drăghicî sin Stoian ot. tam.
9. Nistor Ciupitul ot. tam.
10. Ion Budur ot. tam.
11. Voicu Budur ot. tam.

11

Cod. LIX. Fila 76.

În Constanțin Alexandru Ipsilant Voevod

Fiind-că pentru podul ce a lăsat prin Dieta sa Panait Gheorghiu de a se face de la Gorganî înainte podul ce se numește *de pămînt* din banii perisiei sale, de către epitropiî sîi, deteră jalbă Domniei Mele, toți mahalagiîi căți sunt locuitori de o parte și de alta, în tótă diastima acestei numite ulițe, că epitropiî numitului mort Panait Gheorghiu nu fac nici o îngrijire de gătirî a facerei acestui pod, cu pricina cum că nu li s'aî dat pînă acum de la Dumnélui Ban Nicolae Brâncoveanu banii ce este dator aceluî răposat Panait Gheorghiu, în vremea ce epitropiî aî strînși și adunați pînă acum din altă perisie a numitului mort suma de tal: 15 mîi, din care această prelungire cu care se aretă epitropiî spre facerea și săvîrșirea acestui pod, pătinesc de obște, în cât în vreme de noroie nu pot ei a mai trece, nici ei nici alții pe acel drum. Deî, fiind-că acel răposat nu o are legată această ca numai cu banii de

la Dumnélui Banu Brâncovén a se face podul acesta, ci ca un lucru sufletesc și vrednic de pomenire sunt datorii epitropiî, ca cu cei mai d'întòiu banî ai pereusiei lui să se facă acóastă facere de bine, și fiind-că aú epitropii a'ți banî din pereusia numitului mort, poruncim Domnia Mea, Dumnélui vel. Spătar, ca să îndatoreșci pe epitropii ce sînt a supra pereusiei mortului Panait Gheorghiu ca negreșit să facă începere și să și lucreze la facerea podului acestuia pîna a-l săvêrși, mai virtos acum când este vremea de lucru, pîna a nu intra în iarnă și pentru banii ce aú a lua de la Dumnélui Panu Brâncovean, nu vor fi iarași păgubiți, ci după porunca e este da'ta în vremea 'i vor lua.—*tolico pisah gosp.* 1803, Iulie 29.

Cod XLIX fila 78.

Iw Constantin Alexandru Ipsilante Voevod Gospolar

Cinstiților și credincioși boerilor Domniei Mele, dumnévóstră veliților Vornici de Țeara de sus și de jos, Dimneta vel. Vornice al Obștirilor, fiind-că podul ce urmăze pe lângă lanal Colței, care merge la Carvasara, cum și acela care vine pe la Mănăstire iarași la Carvasara sunt la o próstă stare stricate și prăpădite, în cât nu numai carale și alte povari cu mărfuri ce aú a merge la Carvasara n'aú pe unde trece far' de caznă și primejdie, ci și alți trecători de obște pătinesc la aceste locuri ; Poruncim dumnévóstră, sa mergeți înșivé la fața locului, ca să vedeți cîta este stricaciunea, care trebuie a se meremetisi? ce chel-tuială trebuie a se face, și cine se cuvine a intra la analoghie pentru lucrul și meremetul acestor poduri? de cure sa faceți Domniei Mele aretare priu anafora în scris far' de zăbava. *tolico pisah gospol.*— 1803, Sept. 1.

Cod XLIX, Fila 87,

Iw Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Poruncim Domnia Mea Polcovnice de poduri, ca din podinile vechi ce se scot din podul nou ce se face al Curții, câte sunt mai bune și mai sănátóse tóte sa aibi a le căra la podul Mogoșóiei, cu care sa aibi a astupa gaurile ce sînt pe acel pod, unde de mâne negreșit să puî să începă la astupatul acelor gauri cu podinile ce se scot ve hi, fară de a se cuteza de a se risipi și a se lua încóce și încolo, ca aî a da sóma de dênsele. *tolico pisah gospol.*— 1803, Sept. 10.

Cod XLIX, Fila 91

Iw Constantin Alex. Ipsilant Voevod

Polcovnice de poduri, iata-ți poruncim Domnia Mea strașnic, ca pe toți podarii căți sunt la stégu acestei Polcovnicii, să-i aúpe toți în slujba la lucrul

podurilor, fără de a cuteza de a da și a lăsa dintr'ênșii încôce și încolo, orî cu nume de rênđaș sașu cu altă pricină, nici să cutezî a le lua bani de rînș durî, orî tu orî alții, și a ni-î aduce pe toți în slujbă la lucrul podurilor, căci pe tôte ȕlile avem Domnia Mea a trimite irșine ca să-î yađă și să-î numere de sunt toți în lucrurile podurilor, și de vom găsi vre-unul lipsă, să șciî că ai a te pedepsi. *tolico pisah gospod.* — 1803. Sept. 16.

Cod. XLIX, fila 90.

Asemenea pitac s'aũ f'cut cu ase nenea cuprîndere și la Dumnélui vel Vornic al Obștirilor politiei

Io Constandin Alexandru Ipsilant Voevod gospodar Zemle Vlahiscoe

Cinstit și credincios boerule al Domniei Mele Dumnélui vel Spătar, 'ți facem în scire, că atât pe marginea orașului, cât și înăuntru Bucureșcilor, prin mahalale și în tôte părțile, stricate fiind drumurile, și făcându-se gropi adencî și băltacurî grosnice, precum sunt vedute, a ajuns lucrul până la atât, în cât nu numai mahalagiî, ci însuși împrejurașii acei ce sunt împrejur, cum și toți orașeniî pătinescu de obște neputînd a trece și a-și face âmbletele lor, ci și a se închide Bucureșci de a nu putea adică mai mult a veni de pe afară locuitorî țeranî cu zaharele de hrana politiei, cu lemne de foc și cu alte ce sunt trebuincioșe norodului, care locuitorî pînd în gîndul lor patima tî aũ a trage la intrarea înăuntru politiei, că orî carul are a se fărma, orî vitele a le vătâma, și rêmân pe aici, pe acolo, căduți prin gropi și prin noroș, se miră cum să se mai îndemne a veni în Bucureșci, darî și de vin cu celea trebuincioșe politiei din pricina ce am ȕiș a neazului și a primejdiilor ce pătinesc, scumpesc lucrurile, cerînd prețuri mari, și cade și norodului politiei nu numai greutatea de cheltuială, ci și ne ajunge și dîcolie de cele trebuincioșe, și iar mai vîrtos acum că se apropie și vremea greutății iernei când va fi vreme gerosă de a îngheța lacul se pôte veni cu lesnire de pe afară cu cele trebuincioșe, și împotriva de va fi vreme slotosă cu ploî și zăpadă, atunci rîul acesta negrșit va fi mai mare, și cu adevărat pôte să pricinuiască și lipsa de cele trebuincioșe ale caslor lor, ne mai putînd nimenea a intra în Bucureșci; pentru aceea dară, ca un lucru ce pentru toți orașeniî de obște este folositor și mult trebuinciosă dregrea drumurilor la care vine a se osârdui și a ajuta fieș carele în parte și cu toți de obște făr' de deosebire pentru însuși binele lor, iată am rînduit Domnia Mea pe Dumnélui vel Vornic al politiei, ca să îndatorîscă pe toți mahalagiî părții locuitorî, ad. și birnicî și șcutelnicî și poslujnicî și bresle făr' de osebire, ca cu carala lor să ȕara moloz, ce cu îndo tulară și aflî pe la zidurile surpat, i tufe, și orî ce este de trebuință a astupa tîta gropile și baltacurile câte sunt pe margine și înăuntru la mahalale

la toate părțile, și a drege drumurile bine, făcând lucru de temeiū de a sta și a ținea vreme îndestulată, iara nu să facă numai cărpeli, care în puține zile se strică și rămâne osteneța în zadar; asupra careia trebî poruncim Dumitale, să rinduescî de la Spătărie zapciî și slujitorî de ajutoru Dumnoluî Vorniculuî, spre a îndatori pe toți făcând mumbașeret și strîmtoare fieș-căruia, ca în puține zile să se drögă drumurile câte sunt stricate, atât la margine, cât și în lăuntru prin mahalale. *tolico pisah gospo-l*—1803, Septembrie 27.

Cod. XLIX, Fila 49.

În Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Cinstiților și credincioși boerilor Domniei Mele, Dumnoluî vel Agă Grigorie Ghica și Dumnoluî vel Vornic al politiei Mihalache Manu, fiind-că la faceerea podurilor mari este trebuința de o sumă de salahori pentru lucrul șanțurilor, de a se face cu un ceas mai înainte șanțurile spre a se putea lucra și a se isprăvi și podul, și fiind-că în Bucurescî mulți sunt ce se încunjură în politie fără de trebă, fără de meșteșug și fără de nici o slujbă, poruncim dumnévóstră, ca din unii ca aceia ca să aveți a strînge cu voia și fără voia lor câți vor fi trebuincioși, cari cu zapciî de ai dumnévóstră să-î dați la lucrul șanțurilor plătin-du-le pe și câte parale trei-șeci de om, fiindu-le cu îndestulare a nu putea pricinui nimic, cari plată să li se dea de la Cutia pólurilor. *tolico pisah gospo-l*.—1803, Septembrie 25.

Cod. XLIX, Fila 96.

În Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Cinstite și credincios boerule al Domniei Mele, vel Logofet, fiind-că pentru o baltă ce este la margine lângă oborul târguluî de afară, care este de multă stricăciune și vătămare noroduluî, ne însciințăm, că în Domnia frateluî Alexandru Vodă Moruzi ai fost Dumnéta orînduit pentru a cerceta și a chibzui ni jlocul îndreptării și al scurgerii acei ape, de a seca și a se usca locul ei. Poruncim dară să ne arăți ce cercetare și urmare ai făcut atunci, și care este acum mijlocul îndreptării, orî vre-un handae (*hindic*) a i se face și cu ce mijloc, sau cu alt-fel de lucrare? *tolico pisah gospo-lar*.—1803, Septembrie 24.

Cod. XLIX, Fila 97.

În Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Poruncim Domnia Mea, Polcovnice de poduri, fiind-că podul Curții de lângă pörtă s'au apropiat a se sfârși, și fiind-că pentru că mai în graba lucrare și sêvârșire a poduluî Mogoșoei s'au dat porunca Domniei Mele Dumnoluî vel Agă, și către Dumnoluî Vornicu politiei, ca să strîngă salahori cu îndestulare

pentru lucrul șanțului, din ómenii ce se află încunjirându-se în București, far de meșteșug, făr de tróbă și sunt făr de nici o slujba, căroră să li se plătească de la Cutia podurilor câte 30 parale pe ȃi, a le fi cu îndestulare, neputând a pricinui nimic, ia'ă poruncim dară, ca la o parte să lucrezi ne contenit, de unde s'aũ început acum de la Zlătarĩ în sus, dar de altă parte să începĩ și de la hanul lui Filaret încóce, ca din spre amëndouē părțile sa se lucreze de olată, și spre a se putea isprăvi cât mai fără do zăbavă.—1803, Sept. 25.

Cod. XLIX, Fila 93

Io Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

Cinstit și credincios boerule al Domniei Mele Dumnéta vel Spătar, fiind-că din pórta curții caselor Dumnéluĩ Căminarului Dudescu și până în pórta mănăstirei sfinților Apostoli, am văđut Domnia Mea o mare dărăpănaro și stricăciune podului, în cât și carele ce vin se primejduesc și toți trecătorii pătimesc mai ales acum, în cât aũ avut trebuință și Dumnélor veliții boeri ai Divanului Domniei Mele a trece și a veni la curte pe acolea, fiind podul mare de la Zlătarĩ stricat, unde fiind-că și de o parte și de alta, pe amëndouē liniile numai Dumnéluĩ numitul boer de o parte alică cu casele Dumnéluĩ, de altă parte tot prăvălii ale sale, de la care urmózi să fi avënd un îndestulat folos de chirie, datóre dar este casa Dumnéluĩ să se fągrijóscă de dregerea acestuĩ, pod, în cât îi ține diastima acósta a prăvăliilor și a casei Dumnéluĩ, după cum și ceĩ-l-altĩ mahalagiĩ aũ acósti datorie pentru tótă cea-l-altă diastemă a uliții aceștia, ad. : din pórta mănăstirii încóce și până în podu cel mare al curții, drept aceea strașnic poruncim Dunitale vel Spătar, să rënduescĩ zapciũ harnic, care să îndatoréscă pe vătaful casii numitului boer, ca în treĩ patru ȃile negreșit și făra de zăbavă să aiba a face dresul ce este trebuincios, orĩ cu podele orĩ cu moluz, care este cu îndestulare pe la zidurile surpate, să care și sa astupe tóte gropile ce sunt, atât într'acéstă uliță, cât și însuși înainte a porții Dumnisale, în dreptul băcăniei, făcënd orënduitul zapciũ epistășie asupra vatafului pentru cea mai în grabă săvêșire, fiind-că însine avem a trece într'adins peste treĩ-patru ȃile pe acolo, ca sa vedem de s'aũ facut dresul cel trebuincios saũ nu. *tolco pisah gospod.*—1803, Octombrie 1.

Io Constantin Alexandru Ipsilant Voevod

Primită este și Domniei Mele anaforaua ce ne fac dumnélor orinduitii boer, însă cu acésta orânduială, ca cea de acum astupare ce aũ făcut Clucerul Barcanescu cu ómenii sêi acum, să-l destupe pe cât l'aũ destupat prin Mumbașiretul zapciului celuĩ orinduit, cum și pentru pușul acela ce-l fągăduesc Cluceru a-l face noi la locu ce aũ arétat inginerul. dicem, că de se va vedea

atunci că p^ote fi folositor și acela pe cât folosese puțul acesta așa va face pe acela, și va rămânea într'acel loc, iar neputând fi acela folositor pe cât este acesta de acum, va rămânea tot acesta deschis în locul lui, iară curățitul celălalt de peste, an ce ni-l arata dumnélor boerii, să se faca cu cheltuiala tuturor mahalagiilor, precuin se cuprinde mai jos -- 1803. Octobre 3.

Cod. XLVI, fila 61

Prea Înălțate Dómne

După luminată porunca Măriei Ta'e de la alăturata jalbă, prin orînduitul zapciū vătav de aprođi, înfățișindu-se înaintea noastră doī din boerii vecinī ad. Dumnéluī Clucer Băbén și Dumnéluī Serdar Gregorie Romanet cu Dumnéluī Clucer Bărcănescu, răspunsă Clucer Bărcănescu, că și de va fi fost mai înainte puț pe acest loc, dar atunci era casele acestea de beilic, și pe lângă alte havalele se va fi făcut și puț pentru scurgerea apei de sub pod, iar în 9 ani de când au luat dumnéluī aceste case prin schimb, nici de cum acéști havale de puț n'au avut-o, aretând spre dovada un hrisov cu lét 1797, Iul'e 22, de sunt anī 9, a Măriei Sale Alexandru Voda Moruzi, prin care după zapisul de schimb al episcopuluī Manăstirei Panteleimon aloverit de prea Sfinția Sa Mitropolitu și de Dumnéluī Banul Dumitrache Glica, îi dă și Maria Sa întărire, ca să stăpânescă casele cu locul lor far de băntuială și fără de nici o supărare de către nimeni, aretând întru acest hrisov și cuprinderea zapisuluī de schimb, că în dece anī până atunci se obișnuise prin porunci Domnesce a fi casele acestea de beilic, far de nici o plată de chirie, iar ca au fost puțul poduluī pe acest loc, sau că n'au fost, nimic nu se pomenesce întru acest hrisov, de care dice Dumnéluī Cluceru Bărcănescu, ca acolo unde daună-đi fără de scirea Dumnéluī au deschis mahalagiū puțul, în este locul trebuincios ca să și facă bina, iar la altă parte tot pe locul Dumnéluī primesce să facă puț, dară fiind-că scurgerea apei de sub pod este pentru trebuința tuturor mahalagiilor de obște, iar nu numai pentru trebuința Dumnéluī, de aceea cere ca să-și facă și cei-l-alți mahalagiū puțuri prin curți a scurge fieș-care partea de apă ce i se va cuveni, și așa va face și Dumnéluī puț unde îi va da mâna, ca să nu tragă acéstă greutate numai singur; iar vecinī răspunseră, că puțul acesta când au luat Dumnéluī Cluceru casele au fost făcut, cum și de atunci și pâna acum n'au lipsit puțul nici de cum, și de aceea ca la un lucru obișnuit și sciut au pus să-l destupe vędând că pătinesc cu toți de obște de apa ce se strînge sub pod, iar Dumnéluī Cluceru au orînduit ómenī de l'au atupat, după cum sciū și eu plecata slugă Măriei Tale Vornicu Fălcoian, ca în Domnia înteiū a Mariei Sale Alexandru Vodă Moruzi, când s'au făcut podul s'au făcut și acest puț pe locul Dumnéluī Cluceru Bărcănescu, iar p-ntru ceea-ce cerea Clucerul Bărcănescu a face și cei-l-alți vecinī puțuri respunsera numiții vecinī,

că la Dumnéluî Cluceru Bălén este puţu sub pörtă, iar pentru scurgerea apei, iar la alţi vecinî nu vine cu lesnire a se face puţurî, căci apa atêrnă spre locul Dumnéluî Cluceru Bărcănescu, despre care parte cade şi casele Dumnéluî Cluceru Bălén. Decî, fiind-că acest puţ ce este pe locul Dumnéluî Cluceru Bărcănescu s'aŭ aflat făcut mai nainte până a se face Dumnéluî stăpănu loculuî, după cum 'este ũciut, şi fiind-că este trebuincios pentru obşte, nu pôte Dumnéluî Cluceru a se împotrivi la un lucru ca acesta obştece ce aŭ fost primit, nici se pôte apăra cu mai sus numitul hrisov de întărire schimbuluî, căci întru acest hrisov nu scrie nimic de puţ, nici să fie, nici să nu fie, însă fiind-că đisa Dumnéluî Cluceru, că locu unde se află puţul ă este trebuincios ca să-şi facă bina, şi că va face puţul într'altă parte tot pe locu Dumnéluî, am orânduit pe ingin rui gospod, ca să mêrgă la faţa loculuî, să cumpănescă locul şi să vadă de se pôte face puţ unde đice Dumnéluî Cluceru, şi mergênd ingineru de aŭ cumpănit, ne arată, că se pôte face puţul acolo unde cere Dumnéluî Cluceru, fiind locu tot de o potrivă cu locul unde este puţul cel vechiŭ, aşa dară cu învoirea şi a Dumnéluî Cluceru Bărcănescu se găsi cu cale, ca până când va fi a şi face Dumnéluî bina să se scurgă apa de sub pod tot în puţul cel vechiŭ, iar atunci să deschidă Dumnéluî Cluceru Bărcănescu cu a Dumnéluî cheltuială alt puţ în locul unde aŭ arêtat inginerul, iar curăţitul puţuluî de peste an să se facă cu cheltuia'a tuturor mahalagiilor, rămêind cea desăvêrşit hotărire a se face de către Înălţimea Ta — 1803 Octombrie 2.

Gheorghe Mavrocordat vel Post., Isaac Ralet vel Logofêt, Mateiŭ Fălcoianu, vel Vorn., Grigorie Brâncoveanu vel Logofêt.

În Constantin Alexandru Voevod.

S'aŭ citit înaintea Domniei Mele anafora-ia ce ne făcu Dumnélor veliţiŭ Vornici, cu arêtarea de cheltuială ce trebuiesce la aceste poduri şi ce cade dreptul analogul pe fie-care din Dumnélor boeriŭ şi boerinaşî, jupănesele, şi negustorii ce sunt pe liniile acestor poduri, şi pentru ca să se osîrduiască fişeş-care a da analogul sêi, ca la un lucru de mare trebuinţă ce este pentru fişeş-care din Dumnélor, întărim Domnia Mea anaforaua acêsta şi poruncim Dumitale vel Agă, ca să rînduescî Zapciu a strînge şi a împlini de la fişeş-care aceşti bani, care să se facă teslim la Dumnéluî vel Vornic al Obştirilor; fiind-că acum în grabă nu se pôte aduce podina şi a se face începere din nou, căci iarna s'aŭ apropiat, poruncim Dumitale vel Vornic al Obştirilor, ca cu din baniŭ aceştia ce se va strînge, să faci Dumnéta acum de o cam dată meremetul gropilor a celor ce sunt la trei patru locuri, şi apoi pe vreme de iarnă cărându se podina tótă, în primăvară veŭ face începerea a le face din nou întregi Aşiderea să îndatorêscă Dumnéluî Aga şi pe sameşiŭ Carvasaralet pentru podişca aceea de la Carvasara, precum se cuprinle mai jos. — 1803, Aprilie 20.

Prea Înălțate Dómnne

De la una ale acesteï următóre lunī, prin luminat Pitac Măriei Tale ni se dă în șcīre pentru podul ce urmóză pe lângă Hanul Colții, care merge la Carvasara, cum și cel ce vine pe la Mănăstire iarăș la Carvasara, că sunt la o próstă stare, stricate și prăpălite, în cât nu numai carăle și alte poveri cu mărfuri ce aii a merge la Carvasara, nu aii pe unde trece fără de caznă și primejdie, ci și alți trecători de obște pătimesc, și ne poranceșce Măria Ta, ca să mergem înșine la fața locului, să vedem cât este striciciunea care trebuie a se meremetisi; următori fiind luminatei Măriei Tale porunci, am mers în fața locului și măsurând mai întâiū din podul ce este înainte porții Carvasaralei până la pórtă Dumnéei Bănósi-Muruzóe s'aū găsit stânjenī 124, palme 6, care făcându-se socotélă stânjenul po tal. 12, banī 60, după cum ne am îndestulat de la epitropiī răposatului Panait Lipțcan, că așa aū tocmit și el acum să-ī facă un pod la Gorganī. ce a lăsat mortu prin diată, și se fac tal. 1559, banī 45, care banī s'aū analoghisit de veciniū ce sunt ședători pe amândouē liniile, cum mai jos s'aū însemnat anume, ca să se vadă de Măria Ta; către acésta am pus de aū măsurat și gropile ce sunt la trei patru locuri, și trebuieșce la meremetul ce s'ar face acum de o cam data, podinī 139, și urși 9, afară din cheltuiala lucrului; însă acest meremet este în zadar și cheltuiala perdută, că acele găuri dregându-le, la altă parte se fac altele la loc fiind polina putredă și mâncață. fără de cât o cheltuială să se faca de odată și de isnovă, ca să fie temeinică și bună, ca să ție mulți ani; pentru care să bine-voești Măria Ta de a se orânduī un zapciū de ai târgului să stringă acești banī analoghie de la fie care, ce l'a ajuns dreptul și să-ī facă teslim la Dumnóluī vol. Vorn, de Obștirī, unde Dumnóluī să îngrijască a aduce sătenī și a întocmi podul să-l facă, însă lemn de stejarū, sănătos și zdravan, iar nu zăcut la pământ și chereștúua bună grósă, și cât ține ulița de lată, atâta să fie podina de lungă și cu șanț care șanț 'l va ghizdui cu podina cea veche, orī-co va mai lipsi să fie datorī acei ómenī să o pue de la dênșiī, iar podina ce este dinainte porții Carvasaralei, să fie datorī numai vameșiī a o face, fiind-că numai vameșiī și negustoriī cu marfă urdina pe dinsa; așiderea anī măsurat și podul cel ce vine pe la Mănăstire, din colțul zidului Hanului Colții, și până din susul porții Dumnóluī Cluceriului Hagi Moscu, și am aflat stânjenī 141, palme 4. Stânjenul po tal. 12, banī 60 făcutul cu tótă chereștúua gata, fac tal. 1768, banī 90, cari și aceștia analogisindu-se de veciniū ce sunt pe amândouē liniile, s'aū însemnat suma banilor mai jos cât are să dea fieș care; ci și pentru acest pod, zapciul ce se va orânduī va face împlinire de banī și dându-ī tot la Dumnóluī Voinicul de Obștirī, va urma întocmai precum s'aū đis mai sus pentru podul de lângă Hanul Colței, și fiind-că acest pod de la podișca Carvasaralei

și până la porța Dumnéei Bănesei-Muruzóe, și de acolo până la răspântia podului Mogoșóiei are șanț ca și podurile cele mari, va îngriji Dumnóluí vel. Vorn. al Obștirilor, ca la facerea din nou a acestuí pod, din sus de podișca, Carvasaralei, să mai suie podul mai sus din ceea-ce este, și cu ana'oghia de ce merge spre porța Dumnóluí Vornicul Stef. Văcărăescu să-l mai pogóre, ca să se pótă scurge apa și tina în șanțul podului Mogoșóei, împreunând șanțul acesta cu al podului Mogoșóei, căci de va rămânea în starea ce este acum iarăși se ímple șanțul de boclocurí și apă, și iarăși o ridică podina în sus, și putrezindu-se se strică în scurtă vreme, de rămâne iarăși la starea acósta de acum, și noi de chibzuirea ce am făcut, arétăm Măriei Tale, iar hotărírea...— 1803, Septembre. *Vel. Vorn. Goleescu, vel. Vorn. Campinean, vel. Vorn. al Obștirilor.*

Analoghia podului ce urméză pe lângă Hanul Colței până la porța Dumnéei Bănesei Muruzóia.

<u>Stânjení</u>	<u>Palme</u>	<u>Talerí</u>	<u>Baní</u>	
22	4	281	30	Sunt datorí a răspunde tot analogon aceștí veciní, ínsă :
		<u>Talerí</u>	<u>Baní</u>	
		140	75	Hanul Colței, la 14 stânjení, palme 2, pe jumătate, stânjenul po. tal. 12, baní 60.
		140	75	Armaș Opolon cu nepotul sėu Scufa asemenea.
		<hr/>	<hr/>	
		281	50	
30	—	375	—	Sunt să-í răspundă aceștí veciní, ínsă :
		<u>Talerí</u>	<u>Baní</u>	
		162	60	Hanul Colței la stânj. 113.
		162	60	Dumnéei Modelnicerósa Vilăróia, asemenea pe stânj 113.
		50	—	Iene Arbut pentru 4 stânj.
		<hr/>	<hr/>	
		375	20	
22	2	278	15	Să-í răspundă veciní aceștia, ínsă :
		<u>Talerí</u>	<u>Baní</u>	
		139	7 ²	Dumnóluí Clucer Bălėnu pe st. 11 pa'm. 1
		139	7 ²	Dumnéei Păhărniceša Profira Cioranca asemenea.
		<hr/>	<hr/>	
		278	15	

40 4 506 30 Să-î răspundă acești vecini, însă :

Taleri	Bani	
253	15	D-luî Cluc. Bărcănescu pe stânj. 20 pal. 2.
253	15	Dumnéei Păhărniceșă Profira Cioranca
<u>506</u>	<u>30</u>	

9 4 118 90 Să-î dea vecinii aceștia însă :

Taleri	Bani	
59	45	Dumnéei Bănăsa Moruzoea.
59	45	Dumneluî Clucer Bărcănescu
<u>118</u>	<u>90</u>	

Cod. XLVI, fila 51,

Pitac la vel Vornicul obștirilor și la vel Vornicu' politie', să drégă paveoa unei strade, după reclamațiunea mahalagiilor din podu Calicilor. — 12 Noiembrie 1803.

Fila 8 verso Cod. XXXVII

Pitac la Polcovnicul de poduri să drégă o podișă după cercrea mahalalei Moldovenilor, din Bucuresci. — 1803, Decembrie 14.

Fila 24 Cod. XXXVII.

Matei Grecenu Polcovnicu de poduri cere să aibă voie să per épă rămășița septemănei de la podari, *până se va aduce podina*, că se află foarte scăpat și cu casă grea și alt mijloc de chivernisela nu are.

Domnitorul, la 26 Ianuarie 1804, încuviințază asemenea cerere, care de sigur urma să întârzie orî-ce lucrare a pave'elor, de ore-ce Polcovnicu de poduri era interesat să nu începă asemenea lucrări, pentru ca podarii să continue a-î plăti lui prețul săptămănei nelucrate. — 1804, Ghenarie 26.

Fila 3 verso cod XXXVII.

Locuitorii de la capu podului Calicilor cer să fie scutiți de podveși ca să pótă face pod peste baltacul de acolo.

Domnitorul ordonă: «Dumnéta vel Voruice al politie' i dumnécóstră ispravnicilor ot sud Ilfov, primită este Domniei Mele jalba și cererea locuitorilor însă întâi să li se rînduiască un soroc cuviincios pe câtă vreme să pótă face acel pod, în care vreme a lucrării și a facerei aceluî pod, poruncim să fie a-perați de alte podveși și angării». — 1804, Februarie 8.

Fila 42. cod. XXXVII.

Vodă ordonă Visteriei, după cererea Polcovnicului de poduri :

«Fiind-că trebuința lucrului podurilor este multă, care se apropie și vremea a se începe să i se facă și să i se dea podarii stégului». — 1804
Februarie 14.

Fila 46 cod. XXXVII.

Io Constandin Alexandru Voevod.

După pliroforia ce ni se dă, a pricinei, printr'acastă anafora, orînduind pre sluga Domniei Mele, copil de casă de visterie, cu care poruncim dumné-vóstră ispravnicilor ai județului, să aveți a face urmare întocmai precum mai jos se cuprinde. — 1804, Februarie 28.

Cod. L fila 16.

Prea Înălțate Dómne.

După luminată porunca Mării Tale, ce ni-se dă la această jalbă urmând, am făcut cercetare și vėđuiú zapisul pãrișilor cu lét. 1801, Ianuarie 24, iscãlit de Bucur Vãtav i Dumitru Pãrcãlabu și patru sãtení ot. Móra Brãiloiú sud Dãmbovița, cum și de dẽusul cu cincí cetași ai lui tot din sud Dãmbovița, adevérit și de ispravnicii județului, ce-l daú la mâna mahalagiilor ot mahalaua negustorilor, cu coprindere, că s'aú întocmit să facă 80 stãnjení de pod, stãnjenu po tal. 2, baní 60, însă numai făcutul în pădure, iar adusul să fie a mahalagiilor și fiind-că nu s'aú ținut de legătura ce o făcuse cu un an mai înainte avẽnd și banii luați, le-aú venit Mumbașir cu trėpad, și cãđẽnd cu rugãciune, își pun sorocu, că până la jumėtatea postului de atunci să fie podul isprãvit, iar ne țiindu-se de așezemínt se lógã ca să le vie Mumbașir om Domnesc a face cherestėua podului și fãrã de voia lor ; acum jãluitoii printr'acastă jalbã đic, că până acum podul nu 'l-aú fãcut, și cer ca cu Mumbașir să'í silėscã a face podul ; decí după zapisul ce vėđuiú, primitã este cererea jãluitoilor, că într'acastă vreme discolie este adusã, iar de a face cherestėua în pădure este înlesnire că într'acastă vreme nici alt lucru nu aú locuitoii, pentru care gãsiú cu cale, să fie luminat porunca Înãlțimeí Tale cãre ispravnicii județului și cu Mumbașir să'í îndatorėscã pe pãrișii locuitoii, fãcẽndu-le mumbașirlãc de a face cherestėua podului după tocmelã, și apoi mahalagiú vor îngriji pentru aducere, de care după poruncã arėt Înãlțimii Tale, și rėmãne la luminata Mãrieí Tale poruncã. — 1803, Februarie 23.

Cod. L fila 16.

Vel. Logofėt.

Io Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

După Ansforaua Duninélui orânduind pe sluga Donniei Mele Zapciu Spătărese, cu carele poruncim, ca prin marifetul dumuélor ispravnicilor ai judeţului, să facă urmare după cum se coprinde mai jos.—1804, Martie 16.

Prea Înălţate Dómne

După luminată porunca Măriei Tale, ce mi se dă la acéstă jalbă, înşciinţez Măriei Tale, că Logof. Spiridon Condicar Vist. ce este unul din mahalagiî ot. mahalaua Scaunelor aŭ tras la judecata Spătăriei pe Drăghicî jăluitoariu, dîcînd, că prin chezăşia lui, aŭ tocmît cu numiţii din jalbă trei sătenî cu zapis de simfonie, ca să facă podu în soroc de doué lunî, şi de la tocméla până acum de sunt doi anî şi jumătate următorî n'aŭ fost, căcî nici cheresteaua n'aŭ mai adus'o, şi fiind că mahalagiîi din tocméla aŭ dat pâriţilor doué sute de talerî (200), şi se stinahorisesc de acest pod, cum mai ales întru acéstă vreme de slóte cere aşî afla îndreptarea; s'aŭ vĕqut la judecată şi zapisul cu lét 1804 Septem. 17, şi iscălit de pâriţii trei sătenî şi de acest Drăghicî jăluitoariu în care pe larg arată mesura cherestelei podului, ce felurime de lemne să fie, şi începerea de lucru podului de la ce loc şi pânu nude să-l săvĕrşască iarăşi să arĕte, stânjenul po. tal 7 şi că numitul Drăghicî jăluitoariu, să răspundă pentru dĕnşii la orî-ce, iar la iscălitura sa dîce, că este chezaş pentru dĕnşii; de aceea după cuprinderea zapisului apucându-se Drăghicî să-î aducă pe cei legaţi în zapis trei sătenî a-şi isprăvi podul, după legătura lor, saŭ să răspundă el pentru ei, s'a îndatorat numitul Drăghi-î, ca în soroc de doué săptămânî să-î aducă la Spătărie, ca să se cerceteze de judecată şi să-î supue a-şi urma facerea podului precum sunt legaţi în zapisul lor, şi de la doue a acesteî lunî dîndu-şi chezaş s'aŭ slobođit, ca până la numitul soroc să-î aducă, şi după ce se va săvĕrşi lucrul podului atunci póte să rămăe scăpat din chezaşia lor, şi în urmă pentru cheltuiala ce dîce că aŭ făcut pentru dĕnşii, prin judecată îşi va căuta cu ei; decî fiind-că acei ce s'aŭ legat în zapis pentru facerea acestuî pod, se află locuitori de afară, de se va găsi cu cale şi de Inalta Măriei Tale înţelepciune, se va da luminata Măriei Tale poruncă cu Mumbaşir, să mĕrgă să le facă mumbaşirlăc până va căra tótă chereşteua şi o va aduce aici, ca să facă şi săvĕrşirea podului, că destulă vreme s'aŭ prelungit peste sorocu ce şi l'aŭ pus, căcî după ce mahalagiîi le,aŭ dat şi atâţi banî, apoi să şi stinahorisesc de nu pot eşi din casă din pricina sufer'nţei slótei, de noroiul ce se află; iar hotărîrea — 1804, Mart. 12.

Ioan Creţulescu Paharnic. Vel. Spătar

Io Constandin Alexandru Ipsilante Voevod

Cu cale fiind Anaforaua acésta, primită este Domniei Mele, pentru care și poruncim dumnévóstră epistaților Casei podurilor, ca cu din podinî vechi să aveți a face podul acesta, pe subt care să se facă și acest trebuincios șanț spre a se scurge apa în Dâmboviță.— 1804, Iunie 24.

Prea Înălțate Dómne

Am vădut jalba ce aú dat Înălțimei Tale pârțitul Egumen de la sfântul Ioan, cum că nu se póte a se face șanț prin mănăstire ca să se scurgă apa din podu Mogoșóei pe acel șanț, pentru două madele, una pentru că de unde este să se încópă a face șanț prin pórtă mănăstirei este temelia clopotniței cât ține lumina porței și făcend șanț póte să se strice clopotnița, și a doua că pe unde este să se facă șanțu, prin curte sunt tot gropi de grău, și mi se poruncește de către Înălțimea Ta, a mă duce însumi ca să vèd, de se pricinuește stricăciune facendú-se acel șanț, iar de se pricinuește stricăciune, să găsesc. un loc cuviincios de a se face; după luminata poruncă m'am dus însumi și am vădut că așa este cum țice Egumenu, că săpând drept prin mijlocul porței, unde este temelia clopotniței o să se sape de adinc de 4 palme și de lat 3 paline, și mergend apa printr'acel șanț póte cu încetu cu încetu să se strice temelia, și stricându-se temelia póte și clopotnița să cađă, ci am găsit alt loc tot pe pod drept de unde se face acum podu să se facă șanț drept până la pórtă răposatului Brâncoveanu, și de acolo drept până la podu peste Dâmboviță unde ierge la Dudescu, că acest șanț a mai fost, și de când nu s'a făcut pod s'a astupat; dar fiind-că podine noue nu sunt pentru acel pod ce se face, să fie luminată porunca Înălțimei Tale, ca din podina cea veche care se scóte, care vor fi bune, să se dea să se facă acel pod; și să fie Măriei Tale vecinică pomenire.— 1804, Iunie 20.

Radu 3-lea Logofet.

Cod. L. Fila 177.

Io Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

După trebuința ce are Casa podurilor pentru plata podinelor, primită este Domniei Mele anaforaua acésta ce ne face epistații, pe care o întărim, ca la cel mai din urmă mușteriu ce aú dat suma de tal. 20.500, pentru aceste numite mai jos șése iraturî ale podurilor, să dea epistații zapis de vîndare pe anul viitor, cu începere de la ziua înteiú de Ianuarie al létului 1805, și să răs-punđă cumpărătorul la Casă numita sumă de banî acum pe șin.—1804, Iulie 4

Anaforaua tótă grecescă.

Cod. L. Fila 46

Anafora în dosul jălbei mahalagiilor ot. Antim, spre a li se da podinî 1120

Iw Constantin Alexandru Ipsilante Voevod Gospodar

Poruncim Domnia Mea Epitropilor Casei podurilor mari ale politieii, ca din podinile cele vechi, să dați acestor maha'agiî suma de mai jos arătată de podinî 1120, ca să făcă podul acela cu a lor cheltuială.—1804, Iulie 20.

Freă Inălțate Dómne

Dând jalbă Inălțimii Tale mahalagiî ot. Antim, pentru un loc nămol foarte rău, ce este în mahalaua Antimului și vor să'l făcă cu cheltuiala lor, dar cu podine de cele vechi ce se scot, și cer a li se da voie să ia de acele podine ca să'l făcă, și mi se poruncește de către Inălțimea Ta, ca să fac teslim câte podinî trebuesc și să arăt; după luminata poruncă am măsurat acel loc, și s'au găsit de stângenî 140 și la un stângen merg podine opt, care se fac podine 1120. Adevărat mare trebuință este de acel pod, și făcându se, vecinică popomenire va fi înălțimii Tale.

Cod. XLVI, fila 418

Radu Golescu

Iw Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

După anafora Prea Sfinției Sale Mitropolit și la Dumncr orândușilor boeri, poruncim Domnia mea dumnévoștră ispravnicilor ai județului, așa să urmați după cum mai jos se cuprinde; pentru care orînduim Mumbașir pe sluga Domniei Mele Aprod ceaușesc.—1804, Septembrie 21.

Cod. L. Fila 301.

Preă Inălțate Dómne,

Insciințăm Măriei Tale pentru ulița ce merge prin mahalaua Dudescu, care se începe din podul cel mare Domnesc al Calicilor, și merge până se împreună cu podu mahalalei Arhimandritului, drept porța Dumnelui Căminarului Constantin Dudescu, că în a de la lét 1802 dând jalbă mahalagiî și arătând oblăduirei neputința ce pățimesc de multele noroe și batacurile ce s'au făcut, în cât nu mai oste cu patință a intra cară când sunt ploii și slote și a-și aduce cele trebuincioșe pe la casele lor, de cât cu spinarea le cară din podul cel mare, unde așa vedcnd marea neputință au voit a face pod prin mahalaua lor și cisluintu-se între dênșii, cu tóte că la lipsă din banî fiind cei mai mulți scăpătași, dar le-a dat ajutor și sfinta Mitropolie cu tal. 100 și din acei boeri ce sunt ședători

În partea locului cu cât s'aŭ putut, și făcându-se bani jumătate s'aŭ dat sătenilor Ogrăzenii, cu care aŭ fost și tocmit facerea podului înca de la lôt 1802, dar întemplantându-se spargerea Bucurescilor a rămas treaba fără nici o energie; în anul trecut pornind jalbă Măriei Tale pentru pricina acestui pod, s'aŭ făcut luminata poruncă cu Mumbașir de a mers la dumnélor boerii ispravnicii ot. sud. Vlașca și luând patru din sătenii anume Voicu sin Constantin, i Lazăr Arabagiu, i Ión sin Barbu, i Gheorghe sin Dumitru vechilii și celor-l-altii, unde după poruncă aducându-și aici Ț-am înfățișat la Dumnéluși vel Vornic de Obștirii, și dându-și cuvînt că nu li s'aŭ dat bani jumătate după tocmelă tal. 332, ci numai tal. 110 aŭ fost luat pentru aceea și ei n'aŭ făcut nici o urnare; cercetând Epitropia pentru ce nu li s'aŭ dat bani jumătate înainte după tocmelă, s'aŭ îndestulat că prin Polcovnicul de pod fiind rînduit Mumbașir să strîngă bani de pe la mahalagi cu poruncă gospod., după cîsla ce s'a făcut, și vedînd vremea răsvrătită a stricat din bani cheltuiindu-și la alte pêsuri ale lui și către mahalagi aŭ arătat că aŭ dat bani jumătate, și așa apucând epitropia cu strînsore aŭ dat dintr'ênșii, și cei-l-altii ce aŭ mai lipsit Ț-aŭ împlinit gazda mahalagiilor Anton Berhećenul, și dându-și în mîna acelor patru sătenii de la Ogrăzenii sud Vlașca, le-aŭ și luat de isnovă zapis, puindu-și soroc ca pînă în sfîrșitul lunii Maii ot lôt 1803, să dea podul gata dîcînd atunci, că aŭ și dênșii chereștêua gata; acnm vedem Măria Ta, că nu numai de facerea podului s'aŭ apucat săl săvêrșescă la soroc, ci nici măcar o scîndură din tótă chereștêua n'aŭ adus; pentru care să bine-voesci Măria Ta, de a fi luminată porunca cu Mumbașir Aprodu ceaușesc, să mîrgă la numitul județ, și prin marifetul dumnélor boerilor ispravnicii dându-și tot felul mîna de ajutor prin zapciul plășii, orînduind și slujbașilor de județ să le facă tot felul de Mum-bașirile pînă va porni tótă chereștêua podului, apoi să-și iae și pe dênșii să-și aducă aici, ca să se săvêrșescă tot lucrul podului, după legătura zapisului lor, și săvêrșind tot lucrul li se vor da și cusurul celă-l-alt de bani, cacii este cu păcat să rămăe atâția mahalagi cu bani dați, și să și pătimescă de nesăvêrșirea noróelor, mai vêrtos că cu facerea acestui pod se diafindipsece mai mult podul cel Domnesc al Calicilor avênd aralâc obștea a se abate pe acéstă uliță.—1804, Sept. 21.

Dositeiŭ Al Ungro-Vlahiei, vel Ban Brâncoveniu, Radu Golescu, Mihalache Grădîștenu, vel Vornic Obștirii.

Zemle Vlahiscoe. Fiind-că podu ce se face în mahalaua Gorganilor cu bani ce aŭ lăsat mortul Panait Gheorghiu, sunt tocmite câte-vași sate a' săvêrși, din care satul Móra de Hârtie și Ogrăzenii aŭ dat jalbă Domniei Mele, că ei fiind legați să facă una sută stânenii pod pe pămînt, și trei-deci stânenii pe parii, aŭ și săvêrșit partea lor de pod, s'aŭ măsura din porunca Domniei Mele, și s'aŭ găsit că mai sunt datorii să mai facă un stânen de pod;

asemenea și satul Drăgămescii au săvârșit șeșe-deci și șapte stânjenii de pod pe pământ, și trei-deci și trei stânjenii pe parii pe cât au fost tocniții, și cu toți și-au cerut plata lor, pentru care fiind-că Dumnélnu cinstitul și credinciosul boerul Domniei Mele biv. vel. Ban epistatul Log-fețiilor mari, făcu arătare cum că prin cercetarea ce au făcut celor ce au tocmii aici facerea acestui pod cu locuitorii, fața fiind și unu din mahalagi, s'au adevărit că așezământul de plata au fost pe un stânjen de pod făcut pe parii, pe tal. 14, iară pentru stânjenu de pod făcut pe pământ pe tal. 13, și fiind-că numitele sate au luați bani înainte mai mulți de jumătate, pentru ca să nu se facă dar vre un sfeterismos la împlinirea dreptului nuniților locuitorii, orânduim pe . . . care luând de aici banii ce sunt pentru acest pod să iaș și pe unul din mahalagi, ce va fi mai de ispravă, să mîrgă chiar acolo la satele unde locuiesc acei omeni, ce au tocmii lucrarea și facerea acestui pod, și să le dea fieș-căruia pe a mînuă drept pe cât au lucrat, la care dare a banilor să fie față, atât preoții satului și zapcii plășii și să iaș adevărînță cu fôie în scris pe numele fieș-căruia câte cât au dat, în care puiudu-și degatele primitorii banilor să iscălescă și preoții și zapcii martorii, pe care fôie sa o aducă aici la Domnia Mea, și asemenea urmare are să se facă și la cele-l-alte sate după ce vor săvârși stânjenii de pod ce sunt legați. *ii saam receh gospod.*—1804, Noembre 20.

Cod. XLIX, fila 201

Iu Constandin Alexandru Ipsilante, Voevod gospodar

Din banii lui Panait Gheorghiu ce s'au împlinit de la casa răposatului boer Nicolae Brâncoven biv. vel. Babu, care s'au pus în depositon la cîntă-lăria cinstitului consulat, fiind-ca pentru facerea podului ot Gorgani s'au luat întîii bani numai pe jumătate tal. 5659, după anaforaua Dumisale Vornicului Goleșcu de s'au dat locuitorilor celor ce s'au încărcat să facă podul, și au rămas la cinstitul consulat al țerei tal. 5659, pe jumătate, cu acest dar al nostru Domnescu Pitac sa se dea de la cinstitul consulat și ce-l-lalți tal. 5659 pe jumătate banii podului, spre a se plăti locuitorilor, cari au lucrat și au făcut podul. *tolico pisach gospod.*—1804, Decembrie 2.

Cod. XLIX. Fila 202.

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că locuitorii din satele ce se arată mai jos prin zapisele lor s'au încărcat cu facerea podului Gorganii, și unii din ei nici până acum nu și-au isprăvit părțile stânjenilor ce au luat, din care pricină pătimesc trecătorii mare greutate stînd podul nesăvârșit, drept aceea dar, volnicim pe sluga Domniei Mele . . . Ciohodar, care luând de aici pe Dumitrache căpitanul cel care au tocmii acest pod cu satele de mai jos, să mîrgă pe la acei săteni, cari vor mai fi datorii cu rămășiță de pod și să le facă mumba-

șerot pornindu-î a aduce aici cum mai fără de zabava toța podina ce mai sunt datorî, după zapisele lor, și să l și ispravôscă podul ce mai lipsește, spre așî lua și eî în urmă cusurul de plata ce este hotărit de Domnia Mea. *ii saam receh gospod.* 1804.—Decembrie 26.

Cod. XLIX, Fila 203.

Iw Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Prea Sfinția Ta Părinte Mitropolit și Dumnovóstră cinstiților și credincioși boerilor veliți aî Divanului Domniei Mele, de îrpună cu Dumnéta vel Vist. Constandin Filipescu și cu Dumnéluî biv. vel. Spătar Caliarhu ; fiind-că după orînduială este trebuință a se cercota și a se încheia socotelile Epitropiei Obștinei pe anul trecut, ca să ni se facă sciut și cunoscut la ce cataștil se află Cutia milosteniei obștei, poruncim, dar că adunându-vă împreună la un loc, să aveți a căuta socotelile Epitropilor din și întoiu Decembrie de la lét 1804 și până la sfârșitul lui Decembre, de orî-ce venituri și cheltnei s'aú urmat pe acel an, și să faceți Domniei Mele aretare prin anafora cu Vătafu de Visterie 1805, Iannarie 19.

Cod. XLIX, Fila 204.

Iw Constantin Alexandru Ipsilante Voevod gospodlar Zemle Vlahiscoe

Strașnic poruncim Domnia Mea epistaților a Casei podurilor mari ale politiei, îndată după primirea acestui Domnescul Nostru nizam numai de cât. să aveți a lipsi din slujba Casei pe Zanfir biv. vel. Vist. sameșul și să-l și isgoniți a nu se mai amesteca întru nimic de acum înainte la trôba acésta. — *tolico pisuch gospod.* 1805, Februarie 1.

Cod. XLIX, Fila 205.

Iw Constandin Alexandru Ipsilante Voevod.

Dumnevóstră epistaților a podurilor mari ale politiei, în două rînduri vi s'aú dat poruncile Domniei Mele încă din anul trecut, că, cu din podinile vechi să faceți podul de la pórta Dumnéluî vel Logofét Ralet, și urmare nici până acum nu ați făcut; decî strășnic vă poruncim, că din podinile vechi ot. podul Tîrguluî de afară, și ot. podul lui Șerban Vodă să faceți negreșit podul acesta, adecă din pórta Dumnéluî Logofét Ralet și până în pórta Dumnoei Vornicesei Cătrini Grecencăi, ca să se împreune cu podul ce ese din pórta Dumnoei, cerem Domnia Mea și poruncim că . . . podul acesta să se facă fără de zăbavă, a cărnia face-re să aveți a o protimisi cu a nu se da podinile vechi la

alte trebuințe, ci întîi pe acesta să-l săvêrșiți, întocmai să urmați ca așa este voința Domniei Mele. *tolico pisach gospod.* — 1805 Aprilie 10.

Cond. XLIX. fila 215.

În Constantin Alexandru Ipsilante Voevod.

Fiind-că podul de pe lângă zidul Curței gospod și podul de la Gorganii este trebuință a se face acum fără zăbavă, și fiind-că podinile vechi ce s'au fost dat pentru facerea de pod pe nița ce urmăze de la Antim pe lângă zidul curței reșosatului Banului Dudescu, staă și până acum acolo rêsipindu-se și furându-se de unii și de alții; poruncim dar, Polcovnice de pod, că împreună cu al nostru al douilea comis, sa aveți a ridica tôte verî-câte podine veți găsi acolo în mahala lângă Antim, cercetând să arătați verî la cine se vor găsi pe acolo podinî hrăpite și furate, și carându le pe tôte la locurile mai sus numitelor două poduri, să le și puneți în lucru, ca că se facă și să se sêvêrșescă aceste două poduri negreșit. *tolico. pisah gospod.* — 1805, Iunie 29.

Cod. XLIX, Fila 223.

În Costan în Alexandru Ipsilante Voevod.

Ciustit și credincios Boeriule al Domniei Mele, Dumnôta biv vel Vornice Grigorie Ghica, fiind-ca după cîsla ce s'a aședat pentru facerea podului ot. sfete Ion cel Nou s'au strîns de la unii din mahalagiî tal. una mie două-șeci și cincî, cari bani se află la Dumnôta, poruncim, să î faci teslim la Epitropia podurilor mari ale politieî, de unde să ieși și Dumnôta a leverința de teslimat. *tolico pisah gospod.* — 1805, Iulie 3.

Cond. XLIX fila 224.

În Constantin Alexandru Ipsilante Voevod.

Dumnôta vel Vornice al Politiei, fiind-că facerea podului ce urmăze pe lângă zidul Domnescii Nôstre curți, o cerem Domnia Mea a se săvêrși cât mai în grabă și fără de zăbavă, poruncim dar Dumitale, că până Lunî să găsesci 30 de salahori, și Lunî diminêța să-î faci teslim în mânele lui al douilea comis, ca să se începă negreșit lucrarea numitelui pod, căroro salahori se va da plata de la Domnia Mea de om po parale 30, precum urmăze de se plătesce de obște, ci dar așa să urmezî negreșit. *tolico pisah gospod.* — 1805, Septembrie 12.

Cond. XLIX, fila 225.

Iw Const. Alex. Ipsilant Voevo l gospo l ar Zemle Vlahiscoe.

Cinstite și credincios Boeriule al Domniî Mele, Dumnôta biv. vel. Bane Epistatule al Spătăriei, fiind-că mai prin tôte mahalalele unde se află batacuri și locuri noroiöse, vedem că mahalagiî ce locuiesc pe la acest fel de locuri a ū făcut și fac poduri chiar cu a lor cheltuială fiind-le de trebuință, nu numai pentru trecerea lor și pentru înlesnirea aducerei celor trebuinciose la casele lor, ci încă și pentru a se mântui de putôra și stricăciunea aerului și vătămarea sănătății lor, ce pôte să li se pricinuiască dintr'a-elo batacuri, cu mirare ne-a fost când înșine Domnia Mea trecând într'aceste țile la plimbare pe aci prin mahalaua Gorganului, am vădut podul ce se începe de la capul podului de peste Dimbovița, și merge până la capătul celui-l'alt pod de peste gârlă din Gorgan la o așa prôstă stare și darăpănare, în cât la vreme de iarnă și ploioasă urmôză a rămâne cu totul părăsit, și deosebit că o putôre de nesuferit vătămătore senătății urmôză a fi a pururea pe la acest sem-et din pricina mulținiî noroiului, care aceste tôte curg numai din ame'ia și ne-îngrijirea mahalagiilor, și din nesimțirea folosului și rēului lor; drept aceea strașnic poruncim Dumnita'e, ca negreșit fără de zăbavă adunând pe toți acei mahalagiî ce locuiesc în partea locului, cum și locuitoriî din cei ce obișnuiesc de lucrează la poduri aducându-î să î pliroforisesci cu câtă sumă de bani se pôte face podul de la mai sus numitul drum, pe care cislundu-î cu drôptă cumpănire pe numiții mahalagiî, să arēți Domnieî Mele aceea ce se dă, și cari din mahalagiî se va arēta cu îndărătnicie la plata banilor după analogul ce-l va ajinge, pe unul ca acela iarăși să mi-l arēți, și veî lua porunca Domniî Mele de urmare ce se va cuveni. *tol. pisah gospod.* — 1806, Maiu 2.

Cod. XLIX, fila 250.

Iw Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Poruncin Domnia Mea Dumnitale biv. vel. Bane Epistatule al Spătăriei, să faci tacsil negreșit de acești bani de la acei mahalagiî, ca să se implinēscă dreptatea țeranilor ce a ū făcut podul acesta. — 1806, Iunie 29.

Prea Înăltate Dômne

Cu plecata nôstră anafora arētam Mărieî Tale, că mahalagiî din mahalaua Antimului ne-aî aretat, că a ū mare discolie și trag necaz pentru un batac de noroiu ce se află a-olo în partea locului schitul sfintului Nicolae, la care mahalale sunt mai mulți postăvari, și locuința lor și trebuința lor este gârla la care aduc pe pristaz lâna de o spală, și trecerea lor este pe acēstă uliță, și

la apă, la târg și la alte trebuințe ale lor, pe care vădând că de vre-o câți-va ani încoco nici iarna nici vara nu se usucă, s'au sfatuit cu toții ca să facă pe acel batac un pod, pe care l'au și tocmit și l'au și făcut, din care mahalagiilor unii din bun proerisis și voia lor au dus analagon de a da bani ca la o mie de lei, mai mult pentru pomană, că vădând pe mahalagiilor ca pătimea mare necaz, atât pentru apă, cât și pentru lemne, că le cara cu spinarea la casele lor, ne putând a-le aduce cu carăle iarna, vre-o tal cincisute lipsesc până la împlinirea sumei acestui pod, cari bani s'au analoghisit pe unii din mahalagiilor a da câte trei și cincisute lei, precum și din această alăturată fofie se arată, cari mai înainte primea a se face pod, și făgăduie a da, iară acum vădând că s'au făcut pe d se îndărătnicesc și nu vor să dea, și lucrătorii cei ce au făcut podul si'esc și cer banii, pentru care ne rugăm Măriei Tale, ca să fie luminată poruncă și cu zapcii orînduit să împlinescă acești și va fi mila Măriei Tale veșnică pomenire.

Dosoteiul al Ungro-Vlahicilor, Iosif Argeș, Costanlin Dudescu liv. vel Logofăt

Cod. XLVIII, fila 6.

Iă Constantin Alexandru Ipsilante, Voevod

Măcar că postăvarii și mahalagiilor Spirei și Schitului prin jalba ce ne au dat acum în urma acestei anafora, pricinuesc dîcînd, căci nu ar fi avut nici o trebuință de podul acesta, dar fiind-că prea sfinția sa Părintele Mitropolit, și iubitorul de Dumnezeu Episcop Argeșanu și Dumnelui Logof. Dudescu, prin alăturata anaforă ne încredințază, că și numiții mai sus mahalagiilor au trebuință de se slujesc cu podul acesta, cu dreptate este dară a face și ei acest puțin ajutor la plata cheltue'ei acestui pod; pentru care și poruncim Dumitale biv. vel. Bane Epistatule al Spătăriei, să faci tacsil de la fieș-care analogu ce l-a ajuns a da după alăturata fofie. — 1806, August 10.

Cod. XLVIII, fila 49.

Prea Înălțate Dómne

Am vădut luminata poruncă a Măriei Tale de la această jalbă a postăvarilor și găitănarilor mahalagiilor din mahalaua Spirei, prin care înștiințez Măriei Tale, că cei cari au săvârșit arătatul pod, ce se începe din colțul zidului mănăstirei Antim și merge până iarăș în colțul zidului curței Dumnelui biv. vel Constantin Dudescu, s'au arătat la Spătărie cu această alăturată anafora întărită și cu luminata pecetie a Măriei Tale, în care fiind-că mi se poruncește ca negreșit să fac tacsil acești bani de la partiții mahalagiilor, am și orînduit pe stegarul spătăresc, ca după fofia care se vede alăturată tot lângă această anafora, să-î apuce să-î împlinescă și împotrivindu-se la răspunderea banilor, și au adus înaintea mea de le-am dîs: ca ce cuvînt nu voesc să plătescă, de vreme că și

trecerea lor este pe acea uliță pe unde s'a făcut podul acesta, cum ȳice la anafora, și m'am pliroforisit și fusu-mă prin orânduitul zapciū ce am trimes de a vȳduț? Așa dar li s'aū dat soroc de trei, patru ȳile, ca să se stringă cu toți la un loc și să se cisluiasca de isnovă, și să pue și pe alți din mahalagiū ce n'ar fi puși intra acea fȳite, precum ei provălisesc, și mai trecȳnd și peste acest soroc câte-va ȳile și nicī o urmare nu făcea, vȳdȳnd că cei ce aū lucrat podul făcea strigare, cerȳnd bani, am trimes iarăși de aū adus dintre dȳnșiū pe care puindu-i la inchișore, apoi aū venit cu rugăciune înaintea mea făgăduind că vor plăti, numai să se slobȳdă pe chezășie, să se stringă a doua ȳi cu toți să se cisluiască, și unde se aștepta cu ispravă, se arȳtară cu jalba acȳsta ce aū dat către Măria Ta, de care nu lipsim a face șciută pricina și cum se va hotări de Înălțim'a Ta, să am luminata poruncă cum să urmez — 1806, August 8.

Cod. XLVIII, fila 43.

Vel Spătar.

(Anexe la pagina 679, vol. VIII, nota 3)

Veniturile po-lurilor ot. Craiova

Po Bani

- 600 carul cu marfă de lipscănie
- 180 carul cu blane din țera Leșasca
- 240 carul cu marfă din țera Căzăcȳscă
 - 6 de la vadra de rachii de țeră
 - 12 de la vadra de rachiū străin
- 45 carul cu postavuri de țeră și abale
 - 1 de piele de miel
 - 3 de piele de vacă.
- 240 carul cu bogasie, astaruri și peștemanuri.
 - 1 de piele de epure.
- 45 carul cu cȳse.
- 120 carul cu marfă de brașovenie.
- 120 carul cu arniciū.
- 45 carul cu aba de țera Turcȳscă.
- 30 carul cu aba de Tuzluc.
- 60 carul cu sticărie din năuntru.
- 30 carul cu sticlarie din țera Leșască.
- 60 carul cu postav de țera Leșască și altele.
- 90 carul cu lăna de negustorie.
- 60 carul ca pȳr de capră.

- 30 carul cu fier.
 45 de butia cu vin, de la câți plătesc vinăriciū.
 60 de la butia cu vin mănăstirăscă și boerăscă ce scutesc vinăriciū.
 Așiderea și de la alte care cu alte feluri de mărfuri ce vor
 veni în Craiova și nu se cuprind întru a-estă fôie, să se ia
 de car câte trei-șeci banī.
 60 carul cu scumpie.
 6 carul cu grinđi marī.
 3 carul cu grinđi micī.
 3 carul cu s ăndurī de stejar.
 7 carul cu scăndurī de anin.
 7 carul cu scăndurī de teiū.
 7 carul cu a'lune.
 9 carul cu prăștină.
 7 carul cu tălpī marī de stejar.
 3 carul cu stoborurī.
 3 carul cu lăđi.
 3 carul cu căpriorī.
 3 carul cu nuele.
 7 carul cu fin de vîndare.
 3 carul cu trestie și șovar.

Butia de vin și rachiū când se va scôte din Craiova, însă pentru negus-
 torie, plătește podărit ca și la intrare.

Talerī 10 de la cumpăratorī fumăritulū din cincī județe.

Cod. XLIX. fila 37 38.

Io Constantin Alexandru Ipsilante, Voevod gospodar Zemle Vlascoe

După obiceiū s'a dat acestă poruncă a Domniei Mele carele pe
 anul acesta lét 1803 s'aū orînduit de la Divanul Craiovei, asupra venitului po-
 durilor din Craiova, ca să aibă volnicie a lua de la toți orînduitul acesta venit
 întocmai cum se cuprinde mai sus; pentru care poruncim și zapciilor din ora-
 șul Craiovei, să aveți a da ajutorul cel cuviincios, iar pentru sudiții ai Ru-
 siei și ai Nemției, care vor intra și vor oși cu marfă, după Imperătescul fir-
 man n'aū a plăti nici podărit, nici trecătoare, nici nimic altă fără numai vamă,
 lei câte trei, ci de va fi chirigiul carului Raia de aici, și stăpânul mărfei sudit,
 orânduitul acesta să aiba a lua ceea ce este orânduit, de la chirigiū, iar de va
 fi chirigiul sudit și stăpânul mărfei Raia va avea a lua podaritul de la negus-
 torul stăpânul mărfei, iară când va fi și stăpânul mărfei și chirigiul tot sudit,
 de la aceia n'are a lua nimic. iară de la cei-l'alți toți de obște să aibă a lua
 deplin. *Tolico pisah gospol.*—1803, Martie 13,

Asemenea s'a'au făcut și pe lét 1805, Martie 25, la care s'aii facut prostichiù aceste două condee, însă :

Bani

- 3 De la carul cu nisip ce vine cu chirie.
- 3 De la carul cu cărămidă ce vine cu chirie.

Io Constantin Alexandru Ipsilant Voevod Zemle Vlahiscoe

Carte la Caimacamu Craiovi și la Divaniți pentru iratul veniturilor podurilor din Craiova

Cinstiților și credincioșii boerilor Domniei Mele, Dumnéta biv. vel Postelnic Costache Caragea Caimacanule și Dumnévóstra boerilor Domniei Mele de la Divanul nostru ot. Craiova, sanătate; vă facem în scire pentru venitul podurilor de aicea de la Craiova, de care ne-ați trimis făcându-ne rugaciune deobste spre a se face un adaus cuviincios, atât spre ajutorul cheltuelei, care cu deosebire trebuiesce la facerea podurilor acum după stricaciunea ce li s'a'au întâmplat, cât și la dresul și merometul lor după vremei, spre a fi mai de ajuns, ca vrând Domnia Mea a-și avea aceeași politie podóba ei, și a-și veni în stare cu toate cele trebuincioase, precum și dumnévóstră a vă avea înlesnirea și toți orășenii și alți locuitori la intrarea și eșirea lor să nu patimóscă de noróie, Iată am făcut Domnia Mea adausul acela ce s'a'au convenit, și întocmind o fóie pentru toate, am pecetluit o Domnia Mea și o trimetem dumnévóstră, de a o pune în faptă, afară însă din cumpăratori și slujbelor, cari aceia fiind-că ia'au de da'au la Cutia milosteniei osobit ajutorii și avaturii nu se cade a se supera și la poduri, după cum nici aici nu se va supera pentru poduri; căntați însă de-aveți îngrijire, ca nu cum-va cel ce va fi orându'it a strînge acest venit al podurilor, sa facă vre-o urmare împotrivă de acelea și a lua mai mult; și fiți sănătoși. — 1803, Martie 14.

Cod. LXIX, Filă 38.

Anexe la pag. 679 (vol. VIII)

Io Constantin Alexandru Ipsilante Voevod.

Dumnéta vel Spăt. primită fiind Domniei Mele anaforaua ce ne faci, o întărim și poruncim, ca să și pu' Dumnéta în faptă mijlocul lipsirei acestui lac cu urmare la toate întocmai precum mai jos într'acóstă anafora se cupriude.— 1804, Mai 4.

Cod. XLIV, fila 30.

Prea înălțate Dómnne

Pentru un lac cu mulțime de apă ce este în *potriua luminatēi Curții gospod. lângă zidul grădiniți Dumnēlūi Căminariului Dudescu*, din care nu numai putore se pricinuesce, ci și discolia mahalagiilor, ce se află locuind împrejur, și mi se poruncesce prin luminatul Pitac Mărici Tale de la 25 ale trecutului April, ca să orîndnesc Zapciū spătăresc, spre a cerceta să vadă de este șanț făcut de mai nainte pentru scurgerea apēi acestui lac și s'aū astupat, sau de nu va fi șanț să se facă, sau verī cu ce a't mijloc și chip să se scurgă lacu, să se usuce și să 'ipsească; întormai următorii fiind luminatēi porncē, am orânduit Zapciū spătăresc de aū mers la fața locului, și după cum am vădūt că aū adus răspuns, că la locul āsta unde este adunată mulțime apă s'aū vădūt și un șanț săpat din lac până în matca gârlei, dar la câte va locuri dărămându-se s'aū astupat, cu tóte aceste făcēndu-se chibzuire împreună cu Sniulgiu-Bașa s'aū găsit mijlocul de tāmăduire, ca să se destupe acest șanț, să se îngrădóscă de amēndouē părțile cu gard de nuele, să se acopere pe de-asupra cu scānduri ca să nu să dărime să se astupe iarāși, și după ce se va scurge tot lacul, să se pue ceva pletire de nuele pe acel loc de lacuri, ca să se mai înalte locul, ca când va veni apa din ploī sa se pótă scurge pe șanț în gārlă, și deosebit la gura șanțului, unde va să se scurgă apa în gārlă trebuie să se faca stavilă ca la mori, la care să se îndatoreze monāsierea Arhimandrit a orāndui purtătorii de grijă din ómenii monāstirii, adică ca când va veni gārla mare să scobóre stavila, să nu curgă apa din gārlă pe șanț că asemenea va fi lac precum este; dar pentru ca aceste mai sus arētate lucruri trebuesc să se facă cu cheltuiālă, nu lipsim a însciința Măriei Tale, că de se va bine socoti de către Inalta înțelepciune a Măriei Tale, se va îndatora mahalagii din acósti mahala Arhimandrit, ce sunt șeqători prin prejurul lacului și cei de pe alătura, carī aū a trece și a āmbra pe acest loc, ca cu cislă după stare fieș căruia, să răspunđă acéstă cheltuiālă și să se orînduiască Zapciū spătăresc mumbașir pentru săvirșirea trebiī de împreună cu Sniulgi-bașa, carele să epistāsască până se va isprăvi, să nu să facă cusur de lucrători.—iar hotărārea cea desāvērșit.....—1804, April 30.

Vel Spătar.

Cod XLVI, Fila 340.

În Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumnēta vel Spăt. am vădūt Domnia Mea arētarea ce ne faci printr'acósti anafora, pentru care fiind-că pāmintul de subt acest loc trebuie să fi avēnd stăpân, poruncim dară, să se îndatoreze însuși stăpânul pāmēntului pe care este lacul acesta, ca cu a sa cheltuiālă să-l scurgă, spre a rēmānea uscat, iar când stăpânul

pământului nu va primi a-l scurge cu cheltuiala sa, atunci cu această Domnească Noastră poruncă să publicuești Dumnéta, dând scire, atât vecinilor, cât și altora ca să le fie sciut, că orî-cine se va găsi să scurgă și să desece pământul acesta de apa care este pe dînsul, acela are a fi după *prăvilă bun stăpîn pe acest loc, făcîndu-se ohavnic al s'ău*, cărui 'î vom da și Domnească Noastră întărire la mînele lui pentru statornica stăpînire, căci lacul nu numai nici un folos nu aduce stăpînului pământului, ci mai vîrtos că puterea sa pricinuesce stricarea vezduhului și aduce bôlă la ómenî; drept acea dară verî-cine se va gasi sa-l scurga și să-l usuce, acela după *prăvilă* va fi bun stăpîn pe acest loc, și de urmarea și săvîrșirea poruncii să ne arêți. — 1804, Iunie 23.

Cod. XLVI, filă 38.

Prea Înălțate Dómnne

Primind și cel de al douilea luminat Pitacul Înălțimeî Tale, ce mi se poruncește pen'ru lacul ce este împotriva luminateî Curții gospod. lângă zidul grădinei Căminariului Dudescu, ca făr de altă prelungire să aibă a pune, în faptă urmarea după nizamul ce este dat, care se coprinde în anaforaua mea, și fără de zăbavă să se facă scurgerea și stărpirea aceluî la, spre a lipsi cu totul și a rămănea uscat, nu lipsim a arêta Mărieî Tale, că încă de atunci de când mi s'a dat luminata poruncă asupra anaforaliî ce am făcut, am orînduit zapciu de a mers la fața locului de împreună cu Lazăr Polcovnicu Maimar-Baş i cu Suiulgi-Baş, să facă schepsis pentru cheltuiala ce ar putea merge, să se faca cu mijlocul acela ce am arêtat să se scurgă apa dintr'acel lac, și după ce 'mî-a adus respuns orînduitu zapciu, că pe lângă tóte acele dresurî mai face trebuință a se cara și câtă-va sumă de caro de pământ, ca să se arunce la acel lac, căci într'alt chip puțină nu este a tămădui stărpirea lacului, și aceasta făr de ajutorul stăpînirî nici că este mijloc pe cine a se înbrăca, fiind-că numai doi trei mahalagiî sunt cu óreș-care stare, iar cei-l-altî toți niște vèduve sèrmane și alții ómenî prostî și țiganî și sãracî de tot, care se află împrejurul lacului ce este moșia Dumnéluî Căminariului Dudescu; am mers însuși plecată slugă a Mărieî Tale acolo la fața locului, unde aducînd tot pe acești mai sus numițiî Lazăr Polcovnicu și Suiulgi-Baş, cum și pe acei, doi trei mahalagi ce sunt mai deosebiți, și vèdînd că este întocmai după cum mi s'a arêtat cu adevêrat, cu puțină nu este a se face vre-o tămăduire până nu se va arunca îndestulat pământ într'acel lac, fiind-că cea mai multă scursură de apa ploilor vine atât din malul Curții Gospod., cât și de la cele mai de la dól case de po împrejur și se scurge la acel loc, unde este lac căci este mai adîncat; am întrebat apoi pe numițiî Lazăr Polcovnicu și Suiulgi-Baş, ca să mî arête ca câte care de pământ ar trebui, și cu ce mijloc de înlesnire, ca să nu mórgă cheltuólu

peste fire, și de unde să se care pământ? 'm'ău răspuns pentru cară că merge ca la 5000, care cară cu luminata poruncă Măriei Tale către Dumnelui vel. Vornic de politie să facă orânduială de 15 care a se lua de priu mahalalele de prin prejurul părții locului, cu plată câte parale patru de car, adică câte 60 de parale pe di la 15 cară, și pământul pentru mai aproape să-l sape și să-l cară din pólele malului ce este despre pităria gospod., o parte numai diu jos, care să iae de rândul, de unde nu póte aduce vre-o stricăciune cu a strica Baiurul precum și însuși am vădut, apoi să se facă și urmarea șanțului ce am arătat la întăia ana'ora, care pentru acestea dăseră numiții că merge cheltuiala peste tal. una mie, dec'i chibzuiud de unde póte a se împlini acești bani, am cercetat de starea caselor acelei mahalale dimprejur, ca ce catastasis aú? și m'am pliroforisit că la tóte cele mai multe sunt numai nișce véduve sărace și altă prostime, cari trăesc cu milă, iar mai cu stare sunt numai vre-o două trei, și aceia aú să dea ceea ce va putea după starea lor; este și mănăstirea Arhimaudritul, dară este mai depărtată și nu se intereseșce atâta; cu tóte acestea și mănăstirea póte a se îndatora a ajuta cevaș, iar ce'i-l-alt'i de unde este a se împlui nu poe'i Ńci; așiderea mai arăt Inălțimei Tale, că pe lângă acel lac am vădut că mai este și altul tot acolo apópe lângă casa Medelnicerului Nicolii, ce-í dic Roșca, de unde-m'í arată numitul Medelnicer că aú început a destupa un șanț ce este lângă casă și, care trebuie a se îndatora să pue ca să deschiđă și ce'i-l-alt'i dinainte mahalagii de pe împrejurul șanțului, până să-l dea în răspunderea șanțului ce merge pe la vameșu Diamandi Deșliu din mahalala Sf. Iie, să ce scurgă în Dâmbovicióră spre țigănia Dumnelui Voruicului Goleșcu, să se stěrpěscă și acel lac, să uu se mai adune apă să se mai báltóscă, care și pentru acésta trebuie să se facă prin luminat Pitac Măriei Tale poruucitor, să se îndatoreze fieș-carele împarte și a pune să se destupe șanțul; de acésta nu lipsiú a înștiința Măriei Tale, iar hotărîrea... iproci.—1804, Iulie 5.

Cod. XLVI Fila 334.

Vel. Spútar, Caliarh.

Pitac către Polcovnicul de poduri pentru a curăți prăvăliașii podul de noroiú, și a nu arunca gunoiu în Dâmbovița.

Boeriule al Domnicii Mele Mateiu Grecescu, Polcovnic de poduri, fiind-ă podurile mari ale politiei se fac cu atâta osteuélă și cu mare greutate de cheltuială, precum este cuuscut de obște; Iată 'ți poruncim, să îngrijesci acum și tot-de-una, ca să se păzěscă acest nizam: întěiú toți prăvăliesii ce cad pe liniile acestor poduri să curețe tot-de-una înaiutea prăvăliei lui gunoiul și tina ce se face asupra podului, urmându-o acésta fieșce caré ca o datorie netăgăduită a lor; al douilea, fiteș-are zarzavagiú ce șade asupra podului de 'și fac

cu mărunțișu vîndările lor și alișverișul lor, asemenea sa fie îndatorați tot-de-una să curățescă partea aceea unde șod, tina și gunoiul de pe pod; al treilea fiind-ca cu mare scârbă am veđut Domnia M a pe unii a'ți aruncând gunoiu, băligariu ce scot de prin grajduri și tină asupra podurilor ce sunt pe Dâmboviță aruncându-le în apă, ca care acóstă netrebnică fapta și podurile putrodesc și apa Dâmboviței o spurcă și astupă și zatignesce curgerea ei. Iată ca-ți poruncim strașnic, sa faci pentru acosta luare aminte și tare îngrijire, cu totă scumpătatea, ȓioa și uoptea, și pe care veți găsi, să l prindți și numai decăt să-l dai în scire Domniei Mele, ca să se pedepsescă. *tolico pisah gospol.* — 1803, Septemvrie 29.

Cod. XLIX, Fila 98—99

Anexe la pag. 68o (VIII)

În Constantin Alexandru Ipsilante Voevod Gospodar. etc.

Cu cale fiind anaforaua acés'a, primita este Domniei Mele, pe care o în-tărim, și poruncim atât dumnévóstră Epitropilor Casii podurilor mari ale politii, cât și Dumitale Epistatul Armășiei, să aveți a face urmare întocmai precum se cuprinde mai jos; poruncim însă și Dumitale vel Spătar și Dumitale vel Agă, Zapciiilor mari ai politiei, să aveți a publicui aceste ștrașnice poruncă la toți câți au casă și prăvălii pe marginele podurilor, ca să nu cuteze nimene de acum înainte a mai arunca pe poduri lături, gunoae, și alte spurcaciuni și murdalicuri, de care și putoare nesuferită se face, și putrejune podurilor se pricinuesce, iara când și dupa acosta se va găsi vre-unii în potriua următorii, poruncim nu numai să se pedepsescă ci să se și geremetisocsa, ca cu pilda acelora să se infraneze și să se invețe și mulți alți a nu urma asemenea lor, ci să păzescă negreșit porunca ce li se dá. — 1804. August 3.

Cod. L, fila 246.

Prea Înălțate Dómne

Între altele ce după datorie se silesce sluga Măriei Tale de a întocmi ale nizamului trebuințe spre folosul al obștiei mai vîrtos, am chibznit a se da un nizam și pentru cele patru poduri din orașul Bucuresei, pe la care buciună lumea din toate părțile locurilor, atât la luminatul Măriei Tale Scann, cât și la tîrg viind și întorcîndu-se, să fie nelipsite 16 care cu boi cu tocmolă de plată de la Cutia obștei, care să fie cu rindul, și orînduim între dênșii vinovații de la pușcărie să măture, să le rânescă apururca de murdarlicuri și

noroe, și cu aceste cară să se ridice, să se care la loc depărtat afară din Bucuresci, ca să fie tot-de-una curățit, și cu acest tertip pôte dăinui și podurile mari îndelungată vreme; iară într'alt chip să și sfăramă curênd și se face și cheltuială mai multă cum și frământare alose ori, care să fie legate asupra Epitropilor podurilor ca să fie cu grije în tótă vreme când se vor strînge noroae la podurile acestea, să pue să le rânescă și să le ridice tótă tina de murdalicuri, ci de se va găsi cu cale și de înalta Măriei Tale înțelepciune se va da luminată poruncă, cu hotărîre de a face urmarea ce se cuprinde, și anii Înălțimei Tale să fie de la Dumneđeș mulți și fericiți.—1804, August 1

Cod. L. Fila 146.

Io Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Poruncim Domnia Mea Dumitale vel Vornice al politiei, să dai pe tótă ziua câte... care cu boi negustorilor din tîrg din lăuntru pre unde acum se face poduri, ca să le metahirisască la trebuința ce aș și cuviincioșă pla'a lor să dee de la însuși acei negustori. *tolico pisah. gospod* —1805, Septemvrie 29.

Cod. XLIX. Fila 235.

Io Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumnrcata biv. vel. Bane Epistatule al Spătăriei, și Dumnéta vel Agă, fiind-că pe marginile podurilor cestor nouă, este pămênt aruncat de către stăpânii ce-și fac binale, poruncim să-î îndemnați a ridica molozul, sau oi-țe altă aruncătură va fi, negreșit. *tolico pisah. gospod*. — 1805. Septemvrie 29.

Cod. XLIX. Fila 235.

Io Constantin Alexandru Ipsilante Voevod.

Fiind-că toți câți aș trebuință de a aduce în Bucuresci buți cu vin, cheresatele și alte asemenea povări ca acestea, năvălesc a le fi trecerea și aducerea acestora tot pe podul Mogoșoei, în vreme când cheresatele fiind trebuincioșe la binale ce se lucrăză în tîrg, mai aprôpe le este a se aduce pe podul tîrgului de a'ară, de cât pe podul Mogoșoei, încă și prin ulițele mahalalelor pot să le aducă, fiind-că acum pretutindenea este uscat, și a'ăsta se urmêză numai dintr'o obicinuire fără chibzuință nărăvindu-se din vremea pe când era podurile stricate; drept aco a poruncim, Dumitale biv. vel. Bane Epistatule al Spătăriei, ca prin căpitaniii ce sunt orînduiți pe la străjile de marginea politiei, să dai Dumnéta nizam, negreșit, de a nu se mai căra aceste tot pe podul Mogoșoei,

ci să se care pe la podurile și ulițele mahalalelor, care cad în drépta locului un'le este a se descărca acea povară, pentru că din pricina acésta podul Mo-goșoéi a început a veni iarășî la durăpănare, și stricăciune, încât peste puțin are să ajungă la starea ce mai dăunăđî se afla.

Cod. XLIX. Fila 219.

Anexe la pag. 681 (VIII)

În Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Cinstite și credincios boerule al Domniei Mele Dumnéta vel Agă, fiind-că pentru scaunele de carne din Curtea Veche, și pentru tăierea vitelor înlăuntru politiei, am văđut Domnia Mea din condicile Divanului nizamul ce aű fost dat prin două hotărîri Domnesci, cu socotéla și chibzuirea de obște, care nizam găsindu-l și Domnia Mea cu cale pentru ferirea de molifséla aerului, care aduce vătămare la sănătate de obște, și pentru curățenia apei Dâmboviței și a mătcei ei; iată poruncim Dumitale, să îndatoreșci pe tótă brésla măcelarilor, ca de astă-đî înainte negreșit să ridice și să fie opriți cu totul de a mai tăia în Curtea Veche, sau în altă parte în lăuntru politiei vite, orî și ce fel marî și micî, ci toți măcelarii să și ducă vitele să le taie la zahanăua ce încă din anul trecut, după nizamul ce aű fost dat, aű fost făcută și aű gătit-o la Radu-Vodă, ca acolo să și le taie și să le curețe, și numai carnea vitelor curățită și grijită să o aducă în politie la locurile ce se arată mai jos, unde am găsit Domnia Mea cu cale și de trebuință a se afla acestea scaune cu vîndare de carne, în fie-ce parte a politiei de a putea ajunge cu înlesnire toți orășeni și maha'agii despre tóte părțile să cumpere mai de aprópe carnea cea trebuinciosă de hrana lor; care acest nizam, poruncim Dumitale vel Agă să îngrijeșci ca nu numai acum, ci tot-d'auna să se păzescă negreșit, îndatorind pe măcelari, ca nu cum-va cu vre o netrebnică pricină de vre-o depărtare a zalhanalei de tăiere a vitelor, să facă vre-o zăbavă sau lenevire la aducerea cu îndestulare pe la tóte orînduitele scaune a cărnii ce-î trebuinciosă de hrană politiei pe tóte dîlele de dulce, și a pricinui norodului vre-o lipsă, că-î avem a face înșine cercetări adesea, și nu numai înăco'arii vor fi pedepsiți strașnic, dar și Dumnéta, pentru neingrijire veî avea a da răspuns; drept aceea să epistăsesci Dumnóta, ca scaunele ce sunt în Curtea Veche să se ridice negreșit cele-l-alto și să rămăie numai po cât arétăm mai jos, cum și la cele-l alte locuri în parte să se afle de-a pururea scaunele ce orînduim mai jos pentru înlesnirea obștiei *tolico pisah gospod*.

Treî la scaunele vechi.

Treî în Curtea Veche.

Două pe podul Mogoșoai.
 Două pe délul Têrgului de afară.
 Unul pe podul Calicilor.
 Două la Beilie și pe podul lui Șerban-Vodă.
 Unul la Gorganî.
 Unul la Tabacî.

Cod. XLIX, fila 26.

În Constandin Alexandru Ipsilante Voevod Zemle Vlahiscoe

Cinstiți și credincioși boerilor Domniei Mele Dumnéta vel Vornice de Țara de sus Ștefane Văcărescule, și Dumnéta vel Vornice de Țara de jos Constandine Știrbeiū și Dumnéta vel Vornice Istrate Crețulescule, fiind-că prin locurile acestea din târgu, care cu sfatu de obște s'au hotărit a rămâne piața deschisă pentru obștescul folos și trebuința poltiei, voim Domnia Mea a ști câte prăvălii au fost pe acele locuri? cine anume sunt stăpâniii acestor prăvălii? ce simfonie au avut fieș-care cu stăpâniii locului de subt acele prăvălii? câtă chirie plătea ei pe an la stăpâniii locurilor, și câtă chirie lua ei de la acele prăvălii? Poruncim dară, ca făcând Dumnévóstră seumpă cercetare de tóte acestea câte s'au dîs mai sus, să arătați Domniei Mele prin anafora pe larg cu întrégă pliroforie.— *tolico pisah gospod.* 1805, Ghenarie 30.

Cod. XLIX Fila 205.

*Curte pentru bucata de loc de la curtea Domnescă cea veche, ce au hîrăzit
 Măria Sa la toți vecinii*

Zemle Vlahiscoe. Find-că locul unde au fost partea de sus a Curței Domnesci cei vechi în răspântia dintre trei poduri mari, se află o bucată de loc Domnesc deschis, slobod, a căruia loc periferia din porunca noastră mîșn-rîndu-se, au eșit despre foișorul lui Hagi Teodosie stânjenii trei, palme patru, despre prăvălioră iarășii a numitului Hagi, stânjenii unul, palme două, și despre cafeneaua lui Altentop stânjenii patru, palme trei, și pe față pe lângă podul cel mare a lui Șerban-Vodă stânjenii patru, palme șase, și fiind-că m'am mi-lostivit Domnia Mea și am hărăzit bucata acésta de loc făcînd-o danie la toți câți sunt vecinii împrejurul acestui loc, adică: nu numai acelora ce se află alătura cu locu acesta, ci și celor din potrivă după acestea poduri, dăm dar acest Domnescu Nostru sinet la mîinile tuturor acestor împrejurași ca să fie bucata acésta de loc a lor ohavnică și nestrămutat în veci, fără de a fi volnic nimenea după vreme a face vre-o bina pe dînsul, ci să fie de-a pururea deschis și slobod, *și saam recch. gospod.*—1804, Iulie 24.

Cod. XLIX, Fila 240.

În Constantin Alexandru Ipsilante Voevođ

Cinstiților și credincioși boerilor Domniei Mele, Dumneata biv. vel. Banc Scarlat Ghica, și Domnia ta biv. vel. Vornice Radule Golescule, episcopilor al spitalurilor mari, fiind-că pentru *chioscul de la Herăstrău*, care este zidit de Domnia Sa, Fratele nostru Alexandru Vodă Moruzi, și este legat sub purtare de grijă a spitalurilor mari, în câte-va rânduri am fost dis și Domnia Mea ca să se drăgă chioscul acesta, fiind stricat din cutremur, și până acum, nici o urmare nu vedem, nici o urmare să se fi făcut, și fiind-că de nu so va drege acum, urmăză apoi ca încet, încet să se dărape și să se strice cu totul, care, și nu este cu cale a se perde o zidire ca acosta Domnescă, mai vartos fiind, legată și la așa loc, de unde s'au nădăjduit cea mai bună îngrijire de a se ținea pururea și tot-de-una întru întregime și starea ce se cuvine; poruncim dar, ca acum fără de altă prelungire să aveți a face meremetul și totă dregerea veră câtă va fi trebuincioasă la stricăciunea ce este, ca să se aducă zidirea acosta la ființa și starea ei cea d'întâii. *tolco pisah gospod.*—1805, Iunie, 27

Cod. XLIX, fila 223.

Anexe relative la incendiul (pagina 681, VIII)

Nu mai suntem tocmai în timpul când pentru stingerea unui incendiu se invoca și se preâmbila pe strade icóna vre unui sfint, de și tot nu s'a renunțat de tot la asemenea mijlôce de stingerea focului*), totuși guvernul are ceva grije să existe și alte mijlôce mai practice, mai eficace. Se pôte vedea acosta la capitolul XXXVII (VIII) al nostru și pin actele ce aducem și aici.

*) Acest obicei era și în apusul Europei, deși se cunoscea credem pe acolo usul pompei de incendiu inventată de *Ctesibius* cu două secole înainte de Era creștină. Guy Tomel pretinde, că în evul mediu întréga Europă uitase de pompa lui *Ctesibius* și că și ea considera în endiile ca un flagel, o pedopsă divină:

«Pendant tout le moyen âge, à l'époque où presque toutes les maisons étaient construites en bois et formaient des labyrinthes de rues étroites et tortueuses, nos pères vivaient dans une superstitieuse terreur des incendies, les considérant comme un fléau du ciel contre lequel il n'y avait point à lutter par des moyens humains.

Quand la flamme s'arrêtait on attribuait sa mansuétude à un miracle. En voulez vous quelques exemples?

Sous Childebert Ier, le feu prit aux maisons bâties sur le pont qui reliait l'île de la Cité au Grand-Châtelet, et gagna, de proche en proche, une grande partie de la ville. Le poète Fortunat rappelle que saint Lubin, évêque de Chartres, se trouvait alors à Paris, où le roi l'avait invité à venir passer les fêtes de

Ipsilante Volă Constantin

Cartea lui Vodă către Dumnealui vel Vistier ca din milele Domniei Mele să dea jăluitoŕului baniŕ aceŕtia pentru tósurile ce au fãcut —1803, Ghenarie 20.

Prea Înãlțate Dómnne

Dupã luminatã porunca Mãriei Tale ce 'mã dai la acéstã alãturatã jalbã, aceŕŕi cãldãrarã de aici au cercetat la visterie de au dat numitulũ jãluitoŕ niscaŕ

Pâques On eut recours aux prières du saint, et, grâces à son intercession, dit la chronique, le feu s'arrêta.

Paris fut encore brûlé presque entièrement sous le règne de Chilpéric Ier en 585 On lit dans Grégoire de Tours, qu'une femme parcourut les rues pendant trois jours en annonçant ce désastre, qui lui avait été révélé dans un songe. Ses avertissements, moins heureux que ceux de Jonas, furent méprisés et l'incrédulité des Parisiens ne cessa qu'aux premières lueurs de l'incendie. Grégoire de Tours ajoute que celui-ci fut généralement attribué, par les habitants de l'Ile-de-France, à l'enlèvement d'un talisman qui devait préserver leur capitale des ravages du feu. En réalité, le prodige consistait dans l'imprudence d'un marchand qui s'était approché d'un tonneau d'huile avec une chandelle allumée.

Dans l'ancien Paris, il n'y avait qu'un petit nombre de fontaines et les maisons bâties sur le bord de l'eau, même sur les ponts, défendaient de toutes parts les abords du fleuve.

Comment aurait-on pu lutter avec quelques seaux d'eaux portés à la main et lancés, à force de bras dans les foyers? Aussi se bornait-on à signaler le danger et à le fuir.

Dès que le veilleur de nuit, du haut de la tour du guet, jetait son cri sinistre: «Au feu!» le tocsin des paroisses voisines réveillait les habitants affolés qui se sauvaient, emportant à la hâte leurs effets les plus précieux, et tout ce monde, oubliant le précepte: «Aide-toi, le ciel t'aidera!» se mettait en prières. Cette manière de combattre les flammes dura indéfiniment, car, si j'ai parlé tantôt de Childebert et de Chilpéric, j'aurais pu citer des faits bien plus modernes.

Le 6 février 1661, le feu prit au Louvre dans la ga'crie des peintures qui fut très endommagée. Heureusement, on avait, quelques jours auparavant, déménagé un certain nombre de toiles, les plus grandes et les plus précieuses pour faire place aux machines d'une ballet projeté. C'est ce qui diminua le désastre. Le feu avait déjà gagné la grande galerie, lorsque Louis XIV, se conformant à un usage constant à l'époque, fit apporter, de Saint-Germain-l'Auxerrois, le Saint-Sacrement sur le lieu de l'incendie pour en arrêter les progrès. Il alla accompagné de la reine, le recevoir à la porte du Louvre, et, quand les tableaux furent brûlés, le reconduisit à pied jusqu'à l'église.

Numãŕi la 1705 se întrobuințezã în Paris primele pompe imitate de Dumarrier-Duparrier după pompe olandeze.

banî pentru plata acestor tésuri de tacâm (ianganului Agiei) și m'am adevărit, că nici în Domnia Măriei Sale Mihai Vodă, nici la Măria Sa Alex. Vodă Suțu de acestea nu s'au plătit, făr' de numai în caimacamie acum s'au făcut tacâm ianganului Domniei, adecă: sacale, căngi, topóre și ineret *tulumbel*, care sunt în curtea Domnăscă sub păstrarea lui Bașbuluc-bașa și acestea s'au plătit, iar acele tésuri ce arată jăluitorul că au făcut, nu se găsesc plătite, ce pentru acestea cum va fi luminata porunca Măriei Tale se va urma — 1803, Ghenarie 9.

Incendiul gróznic care pustiază Bucurescii în 1804 August 28 *), îndemnă pre guvernul lui C. A. Ipsilant să reorganizeze și completeze căpitănia de foc.

Iată actele:

Zemle Vlahiscae. Fiind-că la căpităniile de foc, care sunt două în brasla Spătărăscă și două în brasla agiască, având fieș-care căpitan la stégul său câte 50 de ómenî, trebuința este a se orîndui căpitanî ómenî de credință și cu vrednicie cercați și destoinici de slujba acésta, ca la o trébă ce este cu deosebire pentru primejdia de foc, când se întemplă verî-de ce parte de loc în'ăuntru politiei, cari acești căpitanî ca unîi ce se află de apururea păzind napristan la Spătărie și la agie, intrând fieș-care cu ómenî săi la rînd, unul într'o săptămână și altul într'alta; cuvine-să că nu numai să fie apărăți cu a nu da nici un fel de avăet, nici cei de la Spătărie nici cei de la agie, ci încă și pe câtă vreme se vor purta cu orânduială, păzind și urmându-și datoria slujbei lor cu osîrdie, cu credință și făr de cusnr, să fie tot deauna statornici și nestrămutați de către Dumnélor boeriî, ce se vor afla după vreme în dregătoria Spătăriei și Agiei, fără numai când prin cercetare se va găsi în vină dovedit și vrednic a-se lipsi de slujbă, atunci să se lipsescă prin șcirea Domniei prin carte gospod să se orânduiască altul în locul aceluî lipsit. Drept aceea fiind-că și pentru

căpitanul de foc din brasla Spătărăscă ne adevărim Domnia Mea de la Dumnélui cinstit și credincios boerul Domniei Mele v. Spătar, cum că se află slujbaș la trébă acéstei căpităniî cu tótă osîrdia și credința, fiind destoinic și cu vrednicie la slujba acésta, îi dăm acésta Domnăscă noastră carte la mânele lui, prin care îl orânduim, și poruncim, ca fără a da vre un avăet la nimenea, să fie căpitan de foc la stégul d'întâi, din care slujbă fără de pricină cuviinciosă și vină dovedită, să nu fie lipsit nici o-da'ă, și precum s'au đis, să fie apururea statornic și neschimbat, păzindu-și și urmându-și datoria slujbei lui, că în-dată ce va merge verî în care parte pe loc a politiei primejdie de foc, numai de

*) Să se scie când au ars tégul, în luna lui August 28 létul 1804, în zilele tot a e lui Constantin Vodă Ipsilant. (*Veđi «Pe file de céslov»*) memoriu prezentat Academiei române de V. A. U.

cât să sară și să alerge el și toți ómologii lui cu topóre, sacăli și tulumbe spre a întâmpina primejdia și stinge aprinderea focului. — 1804, Septembrie 20.

Cod. XLIX. Fila 215.

Io Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Cinstit și credincios boerule al Domniei Mele, Dumnéta biv. vel. Bane Epistatule al Spătăriei, cu toate că pentru a nu se a luce fênuri în politie Bucurescilor a-l face clăi, ci finurile să și le puo fieș-carele afară din Bucuresci pe margine și departe de case, iar în politie să a lucă fieș-care câte puțin pentru puține țile, sunt porunci date pentru acésta și mai dinainte, dar mai vêrtos în anu trecut, pentru căi din pricina finurilor care cu nebăgare de sémă să lăsase de aduseră, nu numai prin mahalale, ci și chiar în târg, s'aũ întâmplat multe primejdii de foc, strajnice porunci ale Domniei Mele s'aũ dat, îndatorindu-se nu numai cei cu finurile de și le aũ scosafară, ci și pentru a aduce în politie s'a oprit; acum dară fiind-că se apropie a se face finurile cele noue, când de loc începe a le și căra în politie, de aceea iată mai înainte din vreme, poruncim Dumitale, ca Nizamul ce este dat de Domnia Mea din anul trecut pentru aducerea finurilor în Bucuresci să se păzescă cu totă strășnicia, și nimenia să nu se îngăduescă, cu nici un fel de mijloc, a aduce finuri în politie mai mult de cât pentru trebuința de puține țile, care nici pe acele să nu le puo aprópe de binale și grălini, alică în mijlocul locului unde să fie depărtat de binale, ci dar să dai porunca zapciilor Dumitale, ca și la margini în politie să păzescă cu multă îngrijire nizamul acesta tot-deauna cu nestrămutare. *tolco pisah gospol.* — 1805, Iunie 17.

Asemenea Pitac s'a făcut și la vel. Agă.

Cod. XLIX, fila 221.

Io Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Cinstit și credincios Boerule Domniei Mele Dumnéta biv. vel. Bane Epistatule al Spătăriei, fiind-că acea casă de pe marginea Dâmboviței, care acum în trecutelo țile s'aũ fost aprins, de s'ar fi întâmplat aprinderea ei nóptea putea să se pricinuescă o primejdie de mare *iangăn* și de multă pagubă obștiei, nu numai pentru căci era învăluită cu șovar, ci și mai vêrtos pentru căci *este virită între alte case de prin prejur fără de a fi acolo loc în lestul de casă*, poruncim dară, că nu numai să nu fie slobod a o mai preface stăpânul ei, ci încă și acea cât va fi mai rămas ne arsă, să pu Dumnéta să o sfărime de tot, ca să rămăie locul slobod spre a se mai rări desimea binalelor de acolo. *tolco pisah gospol.* — 1805 Martie, 27.

Cod. XLIX fila 218.

În Costandin Alexandru Ipsilante Vocevod

Fiind-că din nepurtarea de grijă ce au negustorii și alții ce sa află cu șederea prin hanuri și prin prăvălii înăuntru tîrgului de a și matura și a și șterge coșurile, se în'emplă apururea primejdii de foc, precum și mai în trecut dîle s'au întimplat, atât la hanul lui Costandin-Voda, cât și al Papazolu, de s'au aprins coșuri. iată poruncim Dumitale vel. Agă, să dai strajnica poruncă tuturor celor ce se află prin hanuri și prăvălii înăuntru tîrgului, îndatorându-și pe fieș care ași derege și ași mătura coșurile tot-deauna, și a avea ne lipsit fieș-care prăvăliș puțin cu apă și cîngi, pe la prăvăliile și casele lor, după Nizanul ce este dat, dându-le să înțelépă că de astă-đi înainte vericarele nu va fi rîmător, unul ca acela strașnic se va pedepsi. *to! pisah gospod.*
-- 1806 Iulie 11.

Anexa la pag. 682 (vol. VIII)

Prea Înălțate Dómnne

Insciințăm Măriei Tale pentru acei lude 7 ce au fost în bănuială că au pus foc la grajdul luminatei Domnișă Ecaterina Mavrocordatina, însă

Gheorghe suditul chesaricesc, vizitiu al luminatei Domnișă.

Gheorghe Holteiu, ipac.

Badea Bucătariu sin Nicola, familiaș în mahalaua olarilor.

Lambriu Holteiu sin Hrisaft. de la Filipopol.

Vasile Holteiu sin Gheorghe Costanciutul.

Mihaiu Holteiu sin Voicu ot. Găesci, Rândaș.

Mihaiu Vizitiu, ungur sin Mihaiu de la Ardél.

} omeni ai școlii
gpd.

7

Că cercetându-se fórtă cu aménuntul fieș-carele deosebit și iarăși toți împreună, nici cum nu s'au putut dovedi vinovați la acóști urmare, arătând Gheorghe Vizitiu, unul dintre aceștia că într'aceeași ți Marți pe la 6 ósură din ți fiind adormit după prânj 'l-au desteptat soția lui din somn, că s'au aprins grajdul, și alergând au găsit între grajd și între zidul școlii Domnesci vîrit între uluce *cundac însă carbune de ghiveciu* aprins înfășurat în cîrpă și prididind cu aruncare de apă au stins focul, iar Gheorghe Țiganul dormea în beciu cu feciorul, și însuși luminata Domnișă atunci în furia focului 'l-au desteptat din somn, Așiderea și ce-i-alți ad: Badea Bucătariul școlii lipsia de la casa lui în mahalaua Olarilor, i Lambriu Holteiu fiind Pazarghiden la școlă lipsia des, din porunca dascălilor la tîrgu de afară, pentru ca să cu-

pere ciapă i varză, i Vasile Holteiu având meșteșugul dulgheriei lucra la *Vivliotică, sus în școlă*, precum la acesta dă măturie și însuși dascălul Lambru că nu s'au pogorit de sus întru aceeași di nicī de cum, și Mihaiū Holteiu ca un rîndaș ce era s'au aflat la cihne spălând vasele, cum și Mihaiū Ungurōnu fiind vizitiū la Panait Dohtorul Craioviī, nepotul dascălului Lambru, și fiind venit cu stăpānu' sēn în gazdă la școlă, într'acea undă a aprinderii se afla zăcând de bóla frigurilor; după ale cărorā arētări privind judecata și la chipurile și starea lor, se vēdură toți a fi óm'ni fórtē prostatici, ne dānd nicī unul dintr'ēnșii bănuială a fi amestecați la acóstă urmare, ci s'au dat înțelegerea judecāții că prin curtea școlii fiind drumul de se pogoară la Dâmbovița, străinii ne încontenit trec pe acolo la apă, și se cunoșce că dintre cei trecetōri au aruncat *condacu*. Dar acești tude 7 cercetāndu-se la Spătārie și aici, și pedepsindu-se la Spătārie, s'au găsit nevinovați, la Spătārie și aici. Drept aceea găsim cu cale: toți să se slobođă cu chezășie și fiind-că *condacu* ce s'au găsit pus cunoscut a fi urmare de ale trecātorilor ce obișnuesc prin curtea școlēi de să cobóră la Dâmbovița pentru apă, să fie luminată porunca Māriei Tale către Dumnēluī vel Agă, ca să îmbodisască *a nu mai fi slobođli nimeni să trecă printr'acea curte, ci aceea ulicióră să fie numai pentru trebuința școlii, dāndu-se străinilor drum pe din dosul sfāntului Spiridon cel vechiū, nefind loc depūrtat*, și acel puitr de foc crī când dară se va dovedi vre-unul, în foc să se săvārșescă, iară de o cam dată a'el ne sciut puitor de foc găsim cu cuviință să se pedepsescă bisericescē, și să fie luminată porunca Māriei Tale către Prea Sfinția Sa părintele Mitropolit, ca să se citescă cartea cu înfricoșatele blāstāmări și ana'teme în auđul norodului în fața locului unde s'au găsit *condacu*, și norodul să arunce petre și pāmēt. iar hotārirea...—1804, Sept. 16.

D. Clucer, Constantin Stoln, Teodorache Fotino Serd.

Cod. L. fila 296.

Paza de ciuimă

Cinstite și credinciosule boerle al Domniei Mole, Vornice al obștirilor Grigorie Ghica, fiind că pentru paza și întēmpinarea (ferișcă Dumneđcū) a a năpraznicei bó e, am dat Domnia Mea poruncile cele cuviinčiose a se urma nizamul ce a fost, după care fiind-că este trebuință a se face și la Văcăreșci namestiile Lazaretului ce au fost prin cheltuia'a acea ce și mai 'nainte s'a dat de la Epi tropia Obștirei. Poruncim dar, ca pentru patru odăi, și coșare lipite cu pāmēt și învăluite cu șovar și cu curtea lui de gard, spre a se face acestea în starea ce au fost mai 'nainte, să dai Dumnōta din banii Cătiei Obștirei, cheltuia'a namestiilor acestui Lazaret, ca prin orinduitul Spătāriei să se facă acestea precum au fost și mai 'nainte. *talica pisah gospo'lar*. — 1802, Decembre 24.

Cod. XLIX. Fila 17.

În Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Cinstiților și credincioșii boerilor Domniei Mele, Dumnévóstră biv. vel. Bane Dumitrache Ghica și Dumnéluși vel Post. Iordache Mavrocordat și Dumnéluși vel Vornic de țeara de sus Goleșcule, fiind-că în Hrisovul spitalurilor mari scrie la cap. dintâiu, ca Dumnélor cei doi mari epítropi ai acestor spitaluri care sunteți Dumnévóstră biv. vel. Bane Ghica, și vel vornice Goleșcule împreună cu Dumnéluși vel. post. ce va fi după vrenii, în toți anii să ia și socotéla celor de al doilea patru epítropi ai acestor spitaluri, cari sunt capzi-mană la tóte veniturile spitalurilor, și fiind-că voiú Domnia Mea să ne pliorisim de starea acestor spitaluri; pentru acea dară poruncim Dumnélor la câte trei împreună, ca după crânduiala Hrisovuluși, să aveți a cere și a lua séma socotélei epítropilor al douiea de tóte veniturile și cheltuelile spitalurilor, care socotéla lámurind'o prin bună cercetarea Dumnévóstră să o arétați Domniei Mele în scris prin anafóra, *tolico pisah gospod.* — 1803, Ianuarie, 3.

Cod. XLIX. Fila 228.

Carte legată către I-pravnicii ot. sud. Slam-Râmnic, cum că Măria Sa a orânduít doctor al orașuluși Focșani pe Spiridon Calogheras, cu léfă pe lună câte tal. opt-deci poruncitóre ca pe fieș-care lură să-í dea de acoloa de la Ișpravnicat, și în urmă le va porunci Măria Sa în ce orânduială să li să ție în séma

Cod. LXIX. Fila 52—53.

Pitac către Arhiat:os pentru rețetele ce le daú cu numírul și numiri neșciute

În Const. Alex. Ips. Vod. gpd. Zem. Vlahiscoe

Cinstite și credincios boerule al Domniei Mele D-ta arhiatre al nostru, fiind-că ne am înșciințat Domnia Mea pentru un catahrisis ce se urméză în pricina doftoriilor ce de obște sunt trebuincioșe, care se fac și se iaú de la spițarie, că unii din doftorii politiei și cu unii diu spițerii avénd între dênșii simfonie, nu scriú recetele cu ifosul cel obișnuit și cu numirea cea șciută a doftorilor do a fi cunoscut fieș-cărnia, și de a putea cel cu trebuința a merge la ver-care spițarie să cumperó doftoriile cele trebuincioșe cu prețul cel cuviincios, ci pun într'acele rețete numere și numiri ne șciute, cari sunt cunosute numai spițerilor acelora cu cari sunt simfonisați, și cu acest mijloc dându se acele doftorii numai de la spițaria cu care sunt simfonisați, se face un mare catahrisis la plata acelor doftorii încărcându-se cel cu trebuința cu preț ne ș ferit pe cât vor spițerii aceia a cere, de se păgubește și pătímește obștra,

care acésta ne fiind suferită Domniei Me'e, iată poruncim Dumitale, să aréți porunca noastră mai întôiu la doftorii politiei, ca să se feróscă de un lucru ca acesta, și să aibe a scrie recetele cu ifosul cel obișnuit și cu numirile cele știute ale doftoriilor, spre a putea merge cel cu trebuință la verii-care din spișeriile politiei, să cumpere acele doftorii cu prețul cel cuviincios, cât și spișerilor de pe la toate spișeriile lor, asemenea să faci cunoscută porunca acósta și să i îndatorești, prin șcirea cinstitei agenției, de a nu urma mai mult acest catahrisis, pentru că după acósta de vor urma iarăș unele ca acelea, să șcie că și doftorul acela va fi în vină de osândă, și spișerul acela, după ce nu va lua nici o plată pentru acele doftorii, va fi apoi și p'depsit. *tolico pisah gospo l. — 1803* Maiü 10.

Cođ, XLIX, fila 5^a—53.

Anexă la pag. 682 (VIII)

100 Pitace la Spătărie și Agie pentru epistatți prin mahalale a cerceta de sănătate

Io Constantin Alexandru Ipsilante Voevod gospodar, Zem. Vlohiscoe.

Fiind-că pentru folosul cel de obste trebuința este de a se face pururea îngrijirea și paza politiei pentru vre-o întêmp'are de năprasnică bôlă (care să nu o dea Dumređeü), spre a se putea face întêmpinare rëului din vreme, prin care cu toate că din Condicile Divanului ne pliroforisim Domnia Mea, că pentru acósta, au fost nizam dat, ca fiteș-care mahalale să aibă câte un Epistat dintre mahalagiï, care pe toate ñilele să facă cercetare la toți mahalagiïi de bôlă sau de sănătate și să rãportuiască; dar socotim Domnia Mea, că de a se afla unul în totă vremea însărcinat cu tréba acósta, fără de a se schimba în rând, este cu nedreptate, porđendu-și agoniseala și meșteșugul sôu. Pentru aceea facem Domnia Mea îndreptare acestui nizam, că numai pe câte o lună să slujóscă și apoi să intre altul în rând iarășî dintre mahalagiï, spre a-și face datoria fieș-care pe câte o lună. Drept aceea poruncim, ca Vornicia politiei să urmeze acósta orânduială după cum ñicem și în dosul acestui Domnescul Nostru Pitac, să se trócă numele Epistatului ce se orânduiesce la mahalale, căruia Epistat îi dăm Domnia Mea poruncă, să fe datorî, că pe toate ñilele și în toate diminețile luând pe unul dintre preoți și pe Vătavu mahalalei, să înconjure toate casele și prăvăliile pe rând ale acesteï mahalale, ca să cerceteze din afara casei pe fieș-carele de sănătate sau de bôlă, nu numai prin întrebări, ci și prin vedere, orî bărbat, femeie, copii, sl gî, d' la cel d'întêiu și până la cel mic și să rãportuiască pe totă ziua la Spătărie și la dumnelor Epitropiï mari aș

spitalurilor, ca îndată ce se va găsi un bolnav, orî de ce neputință, numai de cât să se facă cercetare bólcî aceleia; de care și poruncim Domnia Mea tuturor mahalagiilor de obste, ca fieș-carele să nu se ascundă, ce în alevăr să arēte pe fieș-care bolnav, cum și la datulu Epistatului pe fieș-care lună, să nu vă împotriviți, că acésta este pentru folosul fieș-căruia; să aibă însă orânduital Epistat tótă osîrdia făiă pregetare a face cercetarea acésta cu scumpătate, ca o trébă, ce când va căuta cu osîrdie este folosul de obste, iară când în potrivă, se va căuta cu lenevire este pricinuitoare vătămării de obste; deosebit poruncim, ca la cercetarea ce are a se face mahalagiilor, să nu auđim vre-un catahrisis acestuî nizam, de vre o cerere saŭ dare, orî alta vre-o supărare mahalagiilor, că fórte s'rașnic vom pedepsi pe cel vinovat. *Tolico pisah gos-pod* 1803, Ianuarie 24.

Cod XI.IX Fila 22.

Anexe la pag. 683 (vol. VII°)

În Constantin Alexandru Ipsilante Voevod.

S'aŭ citit înaintea Domniei Mele anafora ce ne face Prea Sfinția Sa părintele Mitropolit și cu dumnélor orînduiți boerî, și cât pentru a se rîndui pe politie darea acesteî lefi la trebuincioșii trei doftorî, acésta socotim că va fi și cu discolie a se strînge, și se va da și o pricină numai de supărare a orășenilor și de vre-un catahrisis, iar mijlocul de al douilea ce ni se arată de către orînduitele obraze, între care este și unul din dumnélor Epitropî aî spitalelor, a se da, adecă, din veniturile spitalurilor marî, îl găsim și Domnia Mea cu cale, și poruncim, ca iarășî Prea Sfinția ta Mitropolit și cu dumnévoastră orînduiților boerî, făcēnd alegere de trei doftorî și chibzuind câtă léfă să se dea fieș-căruia și cu ce mijlóce și orînduială, să ne arētați în scris prin anafora, ca să întărim spre a se da aceeași léfă din veniturile spitalurilor. — 1804, Aprilie 17.

Fila 327.

Prea Înălțate Dómne.

După luminată porunca Măriei Tale, ce prin pitac ni s'aŭ dat, adunându-ne la un loc, am făcut chibzuire pentru locuitorîi politiei Bucurescilor ceî săracî și scăpătați, carî la bólele și neputințele lor neavēnd a't mijloc ca să aducă doftor cu plată pătimesc în jale ne căutați, și întrebând pe aceî dou doftorî aî politiei cum de nu inerg și la sărăcime, când se întâmplă de se îmbolnăvesc, spre a căuta și ajutora la patimile lor, în vreme ce o-tenéla nu le este în zadar, avēnd léfă orînduită mai mult pentru unîi săracî, ca aceî ce nu le dă

mâna să plătească? răspunseră că orî cînt dă prost și sărac o n dîndu-le scire că s'au bolnăvit, îndata merg de 'l vîd și-l carîta cu tîtă profimia, dar nu pot să profacască la toți fiind orașul mare și norodul mult, de care vîdînd și noi că după starea orașului și după mulțirea norodului nu sunt de ajuns acești doi doftori, am socotit că este de tr-buință să se mai orînduiască alți doi sau trei doftori, și așa vor putea profacsi la toți săracii boluavi a-î căuta și a-î ajuta la bólele și patimile lor, după creștinósca rîvnă și iubire de ómenî ce ai Înălțimea Ta către toți de obște, a nu pătîmi nimenî cînt de prost și sărac fără de căutare, dar léfa la acești trei doftori nu este mijlocul a se da nici din venitul școlelor, de unde primesc acei doi doftori, în vreme ce cheltue-lile școlelor s'au înmulțit și nu este vre-un prisos, precum nici de la Cutia milostenieî, nici de la altă parte, de cînt am socotit ca să li se dea léfă orî de la politie pe cînt se va chibzui cu o dréptă analoghie, sau de la spitalul de ciună, ca unul ce este orînduit iarășî pentru politie, și din mila lui Dumnezeuî suntem feriți de această bóla, și orî de la care dintre acestea două locuri se va găsi cu cale de către Înălțimea Ta a li se orîndui léfă, să avem luminată poruncă, ca să scim în ce chip să urmăm, și prin deosebită anafora vom aréta Înălțimi Tale, ce doftori s'au ales de a se orîndui, cu ce mijloc să se strîngă venitul lefilor, și cîntă léfă să se dea fieș-caruia, iar hotărîrea... *iproci.*—1804, Martie 16.

Doviteiî al Ungro-Vlahiei, Dimitrie Ban, vel Logofăt, vel Spătar.

Cod. XLVI, Fila 327

În Constanlin Alexandru Ipsilante Voevoî

După alegerea prea Sfințioî Sale Părintelui Mitropolit, și a Dumnélor orînduiților boeri, orînduim Dumnia Mea pe mai jos numițiî trei doftori, a fi împreună cu cei-l-alți trei ca sa fie șóse doftori ai politiei, cărora acestor trei de acum orînduiți, poruncim să li se dea léfă pe toată luna, fieș-caruia pe tal. opt-deci, din veniturile spitalelor celor mari de ciună, și să fie datorî a urma precum mai jos se cuprinde.—1804, August 7.

Prca Înălțate Dómne

După luminată porunca Mărieî Tale ce s'au dat anaforaleî nîstre, ca osebit de cei trei doftori ai politiei ce sunt orînduiți cu léfa de la cutia obșteî, adică Silvestru, Constandin și Constandache Caracaș ne fiind de ajuns după înmulțirea norodului politiei, să se mai orînduiască alți trei doftori a cărora lefi să se dea din veniturile spitalurilor celor mari de ciună, am făcut alegere și se găsi cu cale a se orîndui acești trei doftori, însă Gheorgho Schina, Atanasie Iónidis și Gregorie Saitu, cărora să le dea léfă pe lură fie-

căruia po tal 80 și să aibă da'oria a merge la bolnavi, orî cât de proștî și săraci, a-i căuta la neputințele lor cu tótă silința. — 1804, Iunie 16.

Dosit. al Ungro-Vlahiei, Dimitrie Ban, Vel Logofăt, Vel Spătar, Emanuîl Persimiu.

Cod. XLVI, fila 430. Cu acest act se termină Cod. XLVI.

Io Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Poruncim Domnia Mea, Dumitale vel Spătar, pentru acea Anca Armeanca văduvă, să o trezeți surgun peste Dnnăre, de unde să nu se mai întorcă. — 1804, Septembrie 19.

Prea Înălțate Dómne

Înștiințez Măriei Tale că aci în București în mahalaua armenilor, este o Anca Armeancă văduvă, care âmb'a cu un fet de ierburi numind-i-le că ar fi de patima gălbînării, dând mai dăună-ți și unuî Manole, calfă de dulgherî, din mahalaua Sfinta Ecaterina, care întru acea di le-au luat și au și murit, și nu numai că nici o tămăduire nu face, ce nici știe mesura lor cât trebuie să le dea, fără numai âmbă nuna' cu părere înșelând lumea, decî ca să nu se întemple din pricina ei și la alții vre-o primejdie precum s'au întemplat numituluî Manole, am socotit, de se va gasi cu cale și de Inalta Măriei Tale înțelepciune—să se isgonóscă numita dintr'acéstă țeară, să-și mórgă la patria ei, de unde să nu se mai întorcă. Iar hotărîrea...—1804. Septembrie 13.

Vel. Spătar.

Cod. L, fila 299.

Io Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Fiind-că Dumnélui cinstit și credincios boeriuî Domniei Mele biv. vel Vornic Grigorie Brâncovón este de a merge înăuntru la Băi, spre a se căuta la patima întru care se află, și au făcut rugăriunea Domniei Mele, ca să mergă împreună cu Dumnélui și Doftorul Constandache Caracaș, primită fiind-a-ne cererea și rugăciunea Dumisale, poruncim mai sus numituluî Doftoru Constandache să mergă împreună cu Dumnélui Vornicu, dar până a te întorce de acolo să aibi a-ți lăsa vechil aici în locu-ți, ca să caute de săraci bolnavi ot spitalul Mănăstire sfintuluî Pantelimon. *tolico pisah gospod.* —1805, Maiu 24.

Cod. XLIX, fila 218.

În Constantin Alexandru Ipsilante Voevođ

Cinstiților și credincioși boerilor Domniei Mele, Dumnéta biv vel Bane Dimitra he Ghica, și Dumnéta biv vel Bane Scarlate Ghira, epitropilor a *spitalurilor mari* de la Dudești, fiind-că pentru acești nouă săraci bărbați și femei care mai jos pe anume sunt arătați, ne pliroforisim Domnia Mea, cum că în adevăr sunt nu numai săraci, ci și bolnavi învechiți, și fiind-că a se lua unii ca aceștia în ne băgare de sémă și ca niște lepădați, nu numai este împotriva creștineșcei datorii, ci și împotriva iubirei de ómenii, mai vêrtos când între dênșii fiind orbi și slutiți, se pôte întêmpla și primejdia vieților, călcându-se și fără-mându-se de unii cari fără luare an.inte 'și aũ âmbletele pe ulițe, cu cară, cu butci și călări; de acea dară poruncim dumnevóstră, ca adunând Dumnéta vel Agă pe acești mai jos numiți, ca să aveți a-i orîndui și a-i așeza în odăile spitalurilor mari, unde pe lângă odihna lor să aibă din venitul acelor spitaluri și cele trebuincioșe pentru hrana și îmbrăcăminte și încălđirea lor, căroră să li se facă și călătarea cu doftorii la căți dintr'ênșii va fi trebuință. *tolico pisah gospod.*—1805. Noembrie 29.

Cod. XLIX, fila 240.

Fiind-că răposata păhărnicea Maria Mihăilésca de la sud Buzău, ce aũ murit fără de copii moștenitori, din îndemnare sufletóscă aũ hotărit prin diéta de a se face un *spital de săraci bolnavi la Buzău, pe moșia sa, asupra căruia crânduise epitrop* pre răposatul Gregorie Hrisoscolev biv vel Pahar. nepotu-seũ, și epistat pe prea sfinția sa părintele Mitropolitul țerei *chiar Dosofteș, încă fiind episcopu Buzăului, ca din averea răposatei, ce prin diéta sa aũ orînduit, să se săvêrșóscă spitalul, care spital săvêrșin lu-se cu tóte cele trebuincioșe, rămânînd numai ca să așeze un Doftor, și un Gearah, cu doftoriile cele trebuincioșe în spítaria spitalului, și de a intra la căutare bolnavi săraci, făcut aũ rĂgăciune Domniei Sale fratelui nostru Domn Alesandru Moruzi Voevod prea Sfinția sa păriutele Mitropolit, dă împreună cu orînduitul boer epitrop, ca să ajute și Domnia Sa din Domneșcile milii, la acest lucru sufletesc, cu órecare venit curgătoriũ pe an, de a se putea ține spitalul în orînduiala lui, cu tóte cele trebuincioșe, a căroră rugăciune primindu-o Domnia Sa, ca pentru o faptă bună pricinuitoare de folosul sufletesc pentru adăpostirea și sprijinela celor săraci, care n'aũ putere a se căuta pe sineși la neputințele și bólele lor, ca să aibă la acest loc odihnă ticăloșii spre a se căuta cu doftorii, cu Gearah, cu hrană, cu ómenii și muieri poslusnice, cu lemne pentru încălđitul caselor, cu tóte poslușania cea trebuincioasă. Aũ bine-voit Domnia Sa și prin Hrisovul Domniei Sale ce-l văđurăm, cu lét 1799, Decembrie 7, aũ hotărit și aũ orînduit, ca să iae spitalul pe tot anul de la Ocne bolovanii sava două sute cincî decii, așíșderea și de la epitropia obstească să so deo spitalului acesta, pe tótă lina, câte ta'. 20*

din banii preoșilor eparhiei Buzăului ce se adună la Cutia Epitropiei, căria să fie ajutoriū la lăfă Doftorului gerahului, și osebit să aibă spitalul și 25 lude scutiți pentru lemne de încălțitul săracilor bolnavi, și alte poslușanii spitalului, pe care găsindu-ī numitul boer Epitropu, ómenī strėiuī, aduși din străinătate, să li se facă de către ispravnicii județului cercetare după orînduială, și cu adeverințele isprăvniceșci viind la Visteria Domnăscă, să li să dea pecetluituri Domneșci pe numele și chipul lor, ca să se fie ne dajnicī și apėrați de tóte orînduelile țerii, îndatorind pe boer Epitrop, ca prin osărdia sa, prin epistasia prea Sfinției sale părintelui Mitropolit, să se siléscă a intra în faptă acéstă faptă bună de a se întocmi spitalul cu Doftori, cu Țerah, și cu tótă orînduiala cea trebuinciosă, primind săraci bolnavi la odihnă și căutare, urmāndu-se întocmai orînduiala dieșii acei răposate ce au fă-ut pentru acest spital. Decī, fiind-că au dat Domnioi Mele jalbă Clucerésa Maria Hrisoscolioia soția reposatului boer Epitrop ce au fost la acest spital, că acum se afla Dumneaei epitropă acestuī spital, cum că spitalul este în orînduiala lui, și urméză cerēnda i se înnoi mai sus numitelo milī și de către Domnia Mea; a căruia rugăciune primindu-se, ca pentru o faptă bună pricinuitóre de folosul sufletesc, ne-am milostivit și Domnia Mea de ȳ-am înnoit și ȳ-am întărit tóte milele acestuī spital, ce se coprinde mai sus, ca să se urmeze ne strămutat, întăring hrisovul acesta cu însăși iscălitura și pecetea Domniei Mele și cu credința prea iubiților Domniī Mele fiī: Alesandru, Dumitrasco, Nicolae, Gheorge și Ión Voevod și cu mărturia Dumnelor cinstiți și credincioși boeri veliți ai Divanului Domniei Mele: Dumitrasco Racovița v. Vist., Scarlat Ghica v. Spăt. Gheorghe Mavrocordat v. Post. Radu Goleșcu, v. Vorn. de țera de sus, Isaac Ralet v. Logof. de țera de sus, Costandin Stirbeiū v. Logof. de obiceiuri, Scarlat Cămpineanu v. Vorn. de țera de jos, Barbul Văcărescu Vorn., Grigorie Ghica v. Vorn. al obștirilor, Istrate Crețulescu v. Logof. de țera de jos, Mihaache Manu v. Vor. al politiei, Iordache Filipescu Caminar, Costan. Grădisteanu Paharnic, Ienache Goleșcu v. Stoln., Scarlat Izvoreanu v. Sluger, — și s'au scris Hrisovul aces'a la întėiul an dintru întăia Domnie a Domniei Mele, aici în orașul Domniei Mele Bucureșci, la aniī de la nașcerea Domnului Dumneđeū și mântuitoriului nostru Isus Hristos, 1803 Iunie 6, de Chiriță Logof. de Divan.

Cod. XLVII. Fila 195.

În Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumnóta vel Agă, fiind că pe la locurile ce s'au vėrsat Dimbovița, acum trăgēndu-se apa înapoi au lăsat nomol și tină și alte nacurății, care din pricina sórelui încingēndu-se de căldură se face putóre și stricăciune aerului, din care să pricinuesce vėtămare la sėnătatea ómenilor; de aceea dar poruncim domniei tale, ca pe toți stăpēniī de case ce cad în poporul agiei și sunt ședători pe mar-

ginea Dimboviței să'î îndatorezi Dumnéta, ca să aprinđă gunoiu acolo prin locurile acelea unde s'au vörsat Dimbovița spre a se goni cu a'osta putórea aceea, de a nu se pricinui hóla la sănătatea norodului, *tolico pisah gospod.* — 1805, Iulie 15.

Cod. XLIX. Fila 223.

Pitac la vel Logofétul de țera de sus, după jalba părintelui Zihno arhierul-epitropul spitalului Colței, să scótă din hanul monăstirei pe neguțatori carí nu șed ei în han sau na'și țin marfă p'în odăi, ci se mărginesc a le sub închiria cu mai mare preț. Domnitorul ordonă scóterea acelora din han ca din venitul acelor odăi să se foloséscă spitalul.—23 Noembrie, 1803.

Fila 11.

Vel Spătar.

Anexe la cap. XXXVII (vol, VIII), despre apă.

Observăm că există la 1802 o «Cutie a Cișmelelor» menționată de acte cu acéstă dată (*Luna Decembre*).

Resoluțiunea pe jalba lui Stroe Suilgi-Bașa pentru cișméua din Boiangă.

Dumnéta vel Vornice de țera de sus, Golescule, i Dumnéta vel Vornice de țera de jos, Grigore Brâncovene, veți vedea jalba acésta, de care, cât pentru aretarea ce face Suilgibașa, că din pricina binalelor ce s'au zidit la Curtea Veche s'au astupat drumul savacului prin care se face scurgerea apei de la acósta cișmea, fiind că cisméua acésta este cu mulți ani mai veche de cât facerea acelor binale, poruncim ca prin vederea dumnévóstră în fața locului să cercetați cum și în ce chip s'au îndrăsnit acei cu binalele de s'au astupat *savacul*, și chibzuind cele cu cale pentru destuparea acestui savac, care o voim și o cerem a se face negreșit, să arétați Domniei Mele pentru o prăvălióră ce arată, că fiind pe locul cișmelei făcută de către ce del atunci Suilgi-Baș, pentru folosul trebuințelor acestor cismele și a savacului, egumenul Aghiorghitul s'au făcut stăpân pe dēnsa făcēnd și alte trei tărăbi, de au astupat lumina cișmelei, cu cuvint că în vreme când s'a cumpērat nu i s'au plătit locul; la acésta dicem că netrebica este bārfirea egumenului, carele a ne *schin losi* îndrăznesce a dice, că nu i s'a plătit, ca cum mănăstirea acésta ar fi din altă țeră și ca cum cisméua s'ar fi făcut pentru vre-un interes în parte al uivași, iar nu pentru trebuința obștei norodului de aici, unde și mănăstirea acésta se află. Ci dar iarăși prin vederea Dumnévóstră în fața locului să cercetați și găsindu-se arētarea Suilgibașei adeverată, nu numai pentru acésta prăvălióră, să se urmeze

și de acum înainte rânduiala aceea precum se va fi urmat atunci când s'au făcut, ci și acele țărâbi să se sfârâme. Și să ne faceți arătare prin anafora de urmarea ce ați făcut la această Domnăscă a Noastră poruncă. — 1804, Februarie 3.

Cod. XXXVII, fila 37 verso.

Suilgi-Bașa cere reînnoirea privilegiilor sale, Domnitorul prealabil ordonă, la 23 Februarie 1804, Epistatului logofeșilor mari să cerceteze mai întâiu dacă 'și-a îndeplinit Suilgi-Bașa datoriile, căci însuși Domnitorul a vădut 2 cișmele, din târgul de afară, că nu funcționează.

Cod. XXXVII, fila 5' verso.

În Constanța Alexandru Ipsilant Voevod.

Cu cale și primită fiind Domniei Mele anafora aceasta, o întărim ca întru toate așa să se urmeze precum mai jos se coprinde, pentru care și poruncim Dumitale vel Agă, ca făcând tacsil de acei taleri 100 cu analoghie de la acei opt mai jos numiți, să îndatorești pe Suilgi-Bașa a pune în lucrare urmarea ce se arată mai jos și să se deschiză curgerea apei de la această cișmea negreșit fără de alta prelungire, ca una ce este de multă trebuință norodului, fiind în mijlocul poștiei, precum și acele bolte și țărâbi, fiind-că pricinuesce strămtorare uliței și întunecare la lumina cișmei, poruncim să se sfârâme și să rămăe cișmea în ființa ei, slobodă precum au fost mai înainte. — 1804, Martie 30.

Cod. XXXVII. Fila 45.

Prea Înălțate Dómne

Pentru astuparea savacului prin care se făcea curgerea apei ot cișmea din Boiangii, cum și pentru prăvăliora din zidul acestei cișmele ce cu deșert cuvînt au făcut-o egumenul Aghiorghit, zapt, prin luminat Pitacni Măriei Tale, ni se poruncesce, să mergem la fața locului și prin vedere să cercetăm, cum și în ce chip s'au îndrăznit acei cu binale ot. Curtea Veche de au astupat savacu, și drept care loc s'a astupat savacul și chibzuind cele cu cale pentru urmarea destupării lui, care o voesci și o ceri Măria Ta negreșit, să arătăm înscris prin anafora; următorii fiind luminatei porunci, au mers înșine la fața ocului și făcând scumpă cercetare, ne-am îndestulat, că mai înainte vreme să turra apa ce curgea de la cișmea în șanțu podului ce este pe lângă cișmea, și să ducea la vale spre Pescărie, până da în șanțu podului celui mare al Târgului de-afară și mergea de se vărsa în Dâmbovița, apoi ne îngrijind liniatii ce ședători pe amândouă liniile podului a destupa șanțu când se împlea de pământ, și ne având apa cișmeli unde se scurge, intra prin pivnițele acelor se-

dători în potriua cişmelei, unde aşa vădând răposatu Dumitru Cişmegiu-Başa, tatăl cestui de acum, că nu se mai curmă gâlcevurile, aū găsit acest mijloc şi cu cheltuiala de la cutia obştiī, aū făcut un savac pe din dosul prăvăliilor şi mergea numai până în zidu curţii gospod. cea veche, şi de acolo se versa apa prin Curte şi apuca la vale fiind spre Dâmboviţa virane, iară acum fiind-că totă curtea gospod. s'aū făcut binale, pivniţe şi zidiri mari, înăţându-se şi locu, mijloc nu aū rămas unde să se scurgă, şi aşa stă şanţul închis, ne având unde să se risipe apa; a sparge atâtea binale ce s'aū făcut în Curtea Veche nu se pôte, pentru că ei n'aū făcut binale pe acel şanţ, ci pe loc slobod, în lăuntru cuprinsului Curţei Vechi, unde se varsă apa încotro vrea, nici savac să nu facă numai până trece zidul curţei, iar mai mult nu, şi fiind locul la vale să rapedea, dar acum înălţându-se locul şi făcându-se ziduri, n'are loc de a se mai duce; a pătimi iarăşi veciniī de lângă cişmea cu înecătura ce li se face, nu este cu cale, fără de cât am chibzuit acest mijloc, ca să se dea pe subt şanţu podului ce urmază pe lângă cişmea, unde 'i aū fost curgerea dintru înteaş dată, însă de la cişmea şi până în răspântia unde apuca altă uliţă în drepta, să pue Suiulgi-Başa chiunghiuri de cele mari pe fundul şanţului, ca să se ducă apa ce curge de la cişmea până să se tórne în şanţul cel mare de subt podul Têrgului de afară, şi de acolea să mîrgă la Dâmboviţa; pentru care întrebând pe Suiulgi-Başa, că câtă cheltuiala pôte să mîrgă, măcar că ūice că merge mai mult, dară noi 'i-am îndatorat să o facă cu taleri 100, cari bani, fiind-că nu se face meremet sau destupare de şanţ ca să 'i dea Suiulgi-Başa din taleri 60 ce are pe lună după cum se coprinde şi în luminat Hrisovu Măriei Sale părintelui Măriei Tale, ce se face acum de isnová, să fie luminată porunca Înălţimei Tale, ca acei de prin prejuru cişmelei, ce li se supără pivniţile de apa ce se scurge de la cişmea (care pe anume se arată mai jos), să răspundă cu analoghie aceşti bani, fiind pen'ru folosul lor, ca să nu li se dărâme pivniţele din pricina apei, ne-fiind nici vre-o sumă mare, şi după ce se va face, orī când în urmă se va strica şi va fi trebuinţă de meremet, atunci acea cheltuială de subt şanţu podului să fie dator Suiulgi-Başa a răspunde din lófa ce are, şi iar pentru şanţu podului când se va umplea de noroiū şi se va astupa, sunt datorī prăvălieşii de pe acest pod a-l curăţi şi a-l destupa cu a lor cheltuială, iară cât pentru acelea *poliţe* din zidu cişmeliī, cum şi tărăbile ce sunt pe cămările cişmelei, fiind-că nici Mănăstirea are cuvînt a le pretenderisi să le stăpânescă, în vreme ce acest loc încă de atunci de când s'aū făcut cişmeua aū eşit din stăpânirea Mănăstirii, nici Suiulgi-Başa a le închiria pe la unii alţii, cu cuvînt pentru meremetul savacului, ne coprinđându-se în Hrisovu Domnesc de a le stăpâni şi a le lua chiria pentru meremetul savacului, găsim cu cale, ca să nu le aibă nici o parte nici alta, ci să se sfărâme cu totul rămîind cişmeua slobodă, fiind-că atât acelea *poliţe*, aduc de spodóba cişmelei şi strim-

porarea uliței, cât și tărăbile de pe cămări *astupă* ulița cișmeli, de care și nu lipsim după poruncă a însciuța Înălțimei Tale, iar hotărîrea ..—1804, Martie 15.

vel. Vornic, vel. Agă.

Numele stăpânilor pivniților.

Apostol Cârciu
Apostol Islicaru
Sand Bumbăcar
Iaŋache Șalvaragin

Ivan Boiangiu
Grigorie Bărbieru
Sfântul Gheorghe vechi
Stefan Șalvaragin

cu toții opt.

Cod. L. Fila 45.

Iu Constandin Alexantru Ipsilant Voevod, vel gospodar Zemle Vlahiscoe

Fiind-că trebuința acésta—a cișmelelor—este obștéscă, pentru care sfinția lor părinții Arhieriei și dumnélor boerii prin socotéla de obște, găsiud cu cale de a se face acésta împrumutare din banii spitalurilor mari, primită este și Domniei Mele anaforauna ce ne fac, și poruncim Dumnévóstră epítropilor mari ai spitalurilor, să dați acésta sumă de bani la Epítropia obștinei, împrumut, precum scrie mai jos, și Dumnéta vel. Vornice al obștirilor îndată să și pui în faptă lucrarea și dregerea cișmelilor.—1803, Iunie 15.

Fila 293.

Prea Înălțate Dómne

După luminată porunca Măriei Tale ce ni s'a dat, ca să facem chibzuire spre a găsi un mijloc de unde să iasă taleri 8000, ce trebuiesc la meremetul și dregerea celor stricate din cutremur, la apele cișmelelor din București, ne-am socotit în multe chipuri, și alt mijloc nu găsim, de cât numai să se ia de Epítropia obștinei împrumut acești bani ce trebuiesc, de la Epítropia spitalurilor eiuneii, care bani va fi datore Epítropia cu încetul să-i pue la loc, însă fără de dobândă, și acésta chibzuire a noastră de se va găsi de Măria Ta cu cale, să se dea luminată poruncă de urmare, astă dată să se facă și dregerea, pentru că cu cât se va mai zăbovi cu atâta se înmulțește stricăciunea și se pricinuesce mai grea cheltuiala, saŋ pôte să rămăie politia Bucureștilor lipsită de apa cișmelelor, de care arătăm Înălțimei Tale și rămăne la luminată hotărîre și porunca Înălțimei Tale.—1803, Iunie 13.

Dositeiu al Ungro-Vlahiei, Nectarie Rîmnic, Dumitrașco Racovișă vel Ban, Manolache Crețulescu vel Vornic, Constandin Filipescu Vistier, Isaac Ralet Logofăt al Obștirilor, Câmpinenu Vornic, Gregorie Brâncovenu, Barbu Văcărescu, Logofăt, Istrate Crețulescu.

Neguță'orii se jăluesc că cișmôua din șalvaragii este stricată. Domnitorul ordonă lui vel Agă să fie reparată și îi impută negligența — 1803, Noembrie 18.

În Constantin Alexandru Ipsilant Voevod gospodari zemle Vlahiscoe

Dumnôta vel Agă, am vădut Domnia Mea aretarea ce ne faci printr'acostă anafora, pentru care fiind-că acei streini adeca Sandul și Apostol cârciumari și Ivancea boiangiu de sinesî au îndraznit fără de șcire și poruncă Domnôscă, de au astupat cișmôua, emboșisind înlesnirea adăpării norodului areleî parți de loc ce este în mijlocu politieî, îi osîndim dară pentru vina lor și poruncim, ca însuși ei cu a lor cheltială să destupe savacul pentru scurgerea apeî; asupre căroro să faci Dumnôta mumbașirlic spre urmarea în faptă și să ne aduci răspuns, cum că s'au destupat savanul și s'au sloboșit curgerea apeî de la acosta cișmea. — 1804, Ianuarie 15.

Fila 146

Prea Înălțate Dômne

Negustorii din Șalvaragii de aici din Bacurescî dând jalbă către Înălțimea Ta pentru cișmôua din Șalvaragii, ca să se dea porunca Înălțimei Tale de a se merometisi, mi s'au poruncit de către Înălțimea Ta, ca să cercetez și să arăt Mariei Tale pentru ce nu s'au îngrijit a se drege și cișmôua acosta, ce a rămas parăginita pâna acum? de care după poruncă arătând Mariei Tale prin anafora, cum că apa se aduse la acosta cișmea, dara astupându-se savanul pe unde se scurge apa din cișmea, și intrând prin pivnițele unor prăvalieși de prin prejur, acei prăvaliași dupa arătarea Suiulgi-Bașei, de sine s'au pus și au astupat cișmôua cu totul, emboșisind apa cu totul; după care anafora de iznôvă poruncindu-ni-se de către Înălțimea Ta, ca să arăt Mariei Tale pe anume cine sunt acei prăvalieși ce au astupat cișmôua, după poruncă nu lipsii a arăta Mariei Tale pe Sandul cârciumarul și pe Apostol cârciumarul și pe Ivancea boiangiu, pe care 'i-au aretat ômenii Sulgi-Bașei înainte m a că au astupat, care cu tôte că tagaduesc, dară fiind că ômenii Suiulgi-Bașei arată în frica lui Dumnezeu, caci când au găsit cișmôua astupata și au vrut ca să o destupe, numiții s'au împotrivit, ne îngăduindu-î nici într'un chip a destupa cișmôua, dicând că din pricina cișmelei li se împlu pivnițele de apă pricinuindu-li-se pagubă, curat se înțelege, că cu adevărat numiții au astupat'o, interesându-se pentru diafendepsis al pivniți or lor, ca de nu s'ar fi astupat de dênșii, ei nu ar fi stătut împotriva cișnegiilor ca să nu o destupe, dară cu tôte acestea cișmôua acosta este drêsa, că de și s'au spart câte-va alame din pricina astupareî cișmelei, acum s'au dres, și de va fi luminată porunca Înălțimei Tale se va sloboși apă de va curge iarășî, numai sa fie luminată porunca Mariei Tale a se destupa savanul, ca sa aibă pe unde a se scurge apa, și cum va fi porunca Mariei Tale. — 1804, Ianuarie 3.

Vel Agă,

Hrisovu Cişmegii-Başii

Fiind-că pentru purtarea de grija și pentru meremetul și curățitul atât a celor două cișmele ce sunt făcute de Domnia Măriei Sale părintelui Domniei Mele, una înăuntrul Têrgului în Boiangii și alta pe podul Mogoșoiei, în mahalala Monăstirei Sărindar, carii au izvorul lor din apele ot Teplești, cât și pentru cele-l-alte cișmele din Bucuresci, ce în urmă s'au mai făcut, ce-au izvorul din apele ot Crețulești, am făcut Domnia Mea Sniulgi Bașa pe Stoian și Petre în locul tatălui lor, cum și ei, atâta de la Măria Sa părintele Domniei Mele cât și de la alți frați Domni, precum din Hrisóvele ce le-am vădut ne-am adevărit, ad. ei și casele lor să fie ne dajnici și ne supărați de orî-ce dăjdi și orândueli a'e Visteriei și ale Cămării Domniei Mele, scutite și ale lor drepte bucate de dijmărit, stupi și rămători, și viile de vinărici și 150 oi de oierit, cum și o prăvălie și o cărciumă să fie apărute, și patru lude scutiți fie orî-ce fel de dăjdi și orândueli, cu pecetluituri de la Visterie Domniei Mele. Așijderă să aibă pentru cheltuiala și ostenela lor, ce fac la aceste două fântâni vechi, lăfă de la Epitropie, din venitul cișmelilor câte talere 60 pe lună, și osebit pentru cheltuiala și purtarea de grijă a fântânelor noue ce în urmă s'au făcut, să aibă pe an câte talere 200 însă și din venitul cișmelelor cum și 6 lude străini ne dajnici, și pentru depărtarea locului de la matca apelor, fiind de trebuință ce are de ajutor, am orânduit Domnia Mea cinci fântânari și un lemnar, două zidari, un uleer și un olangu scutiți. Așijderă și pentru două cișmele ce s'au scos tot din apele ot Crețulești la tîrgul de Afară, pentru cheltuiala și îngrijirea și acestor cișmele, de a se ținea tot-d'a-una în stare bună, încă de la létu 1796 de când s'au făcut, și s'au orânduit și deosebit irat, încă taleri 100 pe fieș-care an din vama oborului Têrgului de afară, care bani să se dea pe tot anul peste banii Camării, și lude 4 străini scutiți cu pecetluituri după orânduia'a Visteriei, precum și pentru acosta vădum atât cartea Măriei Sale părintelui Domniei Mele; pe lângă cele-l-alte orânduim ca și aceste să li se păzescă. Decî să fie datorî a avea purtare de grijă pururea în totă vremea pentru meremetul și curățania și îndestularea de apă la tóte aceste cișmelele vechi și noui, a ținea și ale căpui cu a lor cheltuială dintru acești mai sus bani, ce li se dă spre a nu fi stricate, saú lipsă și imputinare de apă, și spre a cumpăni cu măsură dróptă apele fieș-căruia cișmele, ca să fie la tóte de îndestulare, afară numai când va fi trebuință a se face unde-va alte fântâni noue, saú a se aduce altă apă de la deosebite locuri, ei să nu aibă a face la acelea; care acéstă purtare de grijă a tuturor cișmelelor vechi și noui, și după mórtea lor o dăm Domnia Mea copiilor lor saú la rudeniile lor, carî vor fi cu știință la meșteșugul acesta și destoinici trebei aceștia; și întărim hrisovul acesta cu însăși credința Domniei Mele Io Costandin Alexandru Ipsilant Voevod și cu credința prea iubiților Domniei Mele fi: Alexandru, Dumitrascu, Gheor.

ghe, Nicolae și Ion Voevođi. Martori puind și pe Duunnelor cinstiți și credincioși boerii veliți ai Divanului Domniei Mele: Pan-Dumitrache Ghica vel Spătar, Marolache Brâncovănu vel Ban etc., S'aŭ scris hrisovu în anul al 3-lea la întăia Domnie, la anul 1804, Decembrie 18 de Chiriță Logofetul Divanului.

Pentru fântinele din Craiova era orînduială de ajutor de la Visterie. «dar pentru mai bună îngrijire, ca sa fie tot-d'auna în stare bună, Măria Sa părintele Domniei Mele încă dintru I-a Domnie, a orînduit ca să fie 12 fântinari scutiți și pentru trebuincioasa cheltuială de meremet la numărul fântinilor aŭ făcut acest irat: ca sa fie în orașul Craiovei 2 pivnițe și 2 scaune de carne scutite de fumărit, de căminărit, de vamă și de către polcovnic și alți zapci cum și de toate dările ce dau alte prăvălii de pivniți și vama de carne».

Acest venit s'aŭ pus sub epistăsia episcopului ot Rômnic.

Acastă regulă s'a întărit în adoua Domnie la 1797 Iunie, 22. Acum întăresce și Vodă.—1803 August 13.

Fila 129 verso.

Zem Vlahiscoe. Fiind că Măria Sa prea luminatul și prea Înălțatu fratele Nostru Alesandru Murazi Voevod, Domnul Țerei Moldovei, vădend lipsa ce aŭ de apă locuitorii Domniei Sale din Focșani Moldovei, aŭ hotărit să le aducă trebuincioasa apă și să deschidă cismele în Focșani de acolo, dară fiind-că în părțile lorului diu colo în Moldova nu s'aŭ găsit ape, poftit'aŭ pe Domnia Mea să bine-voiască a da voie și slobođenia, ca cu cheltuiala Domniei Sale să aduca apele ce se guesc dincăce în pământul țerii noastre la Pitulésa, *lăsându-se însă la izvor apă câtă ar fi trebuincioasă și de ajuns pentru trebuința locuitorilor* celor de prin prejur, și dându-se parte dintru acăsta apă la Focșanii țerei noastre, pentru trebuința orașenilor, după ce se va duce la Focșanii Moldovei, care acesta fiind de folos la amëndouă părțile, ca să se adape cei însetoșați, ca o faptă creștinăscă și facere de bine, vrednică de pomenire, la care se cuvine fieș-care a se arăta cu osirdie, am bine voit Domnia Mea de am primit și ne-am învoit la pofta și cererea Domniei Sale, și am dat voie, prin deosebită porunca Noastră, care am trimis către ispravnicii nostri de Focșani, ca să aibă slobođenje orînduiții fratelui Nostru Domn, ca cu cheltuiala Moldovei să aducă apa cea trebuincioasă de la numitul loc Pitulésa, lasându-se însă acolo la izvor câtă va fi de ajuns pentru trebuința locuitorilor împrejurași, și dându-se și în țeara noastră câtă va fi trebuincioasă pentru trebuința locuitorilor a Focșanilor noștri, cum mai sus s'aŭ dis; drept aceea dară, spre a fi în totă vremea știut li s'aŭ dat de către noi acastă slobođenje la o facere de bine ca acăsta, și pentru ca să se păz'ască și să se urmeze ne stramutat, ca o pricinuitoare de folos la amëndouă părțile, și fapta iubitore de ómenî, am dat acastă Domnăscă Noastră carte spre întărire de a se urma pre cum mai sus s'aŭ dis. *ii saam recch gospod.*—1804, Aprilie 10.

Cod XLVII, fila 234.

Ioan Constantin Ipsilant Voevod.

Dumnólor Ispravnicilor ot. sud. slam. Râmnic, sănătate; am vădut Domnia Mea înşcinţarea ce ne faceţi, cum că locuitorii de prin prejurul satului Pitulósa din plasa Mijlocului, au făcut aretare prin jalbă către Domnévóstră, că de se va da slobođeniea acolo la Pitulósa, ei urméză a remânea lipsiţi de apa cea trebuincióasă, la care vă răspundem, că Domnia Mea am grijit acósta mai dinainte, şi cu acest mijloc am dat slobođenje după pofta ce ne-aţi făcut Luminăţia Sa fratele Alexandru Vodă Moruzi Domnul Mo'dovei, adică să se lase acolo la Pitulósa în loc la izvor câtă apă va fi de ajuns pentru trebuinţa locuitorilor împrejurăşi, cum şi la Focşaniî nostri de dincóce să se dea parte dintr'aceste ape pentru trebuinţa oraşenilor, şi cea-l-altă să se trecă de cea-l-altă parte în Focşaniî Moldoviî, pentru care s'aţi şi trimes porunca Domniei Mele către Dumnévóstră cu acest mijloc de urmare şi fiţi sănătoşi.—1804. Aprilie, 18.

Cod. XLVII. Filu 285.

Anexele la Cap. Edilităţei sub Constandin Ipsilante

Mésurî interesând siguranţa publică

Ţiganî ursari.—Pentru ca să nu se sperie caii de la butcele boereşci, Domnitorul opreşce intrarea ţiganilor cu urşi prin Bucureşci.

Slobođire de arme.—De asemenea opreşce Domnitorul slobođirea de arme de foc nóptea şi ziua prin Bucureşci, sub pedepsă de confiscare a armei şi pedepsire de către Domnitor.

Oprirea vizitiilor de a mâna iute.—In mai multe rânduri, Domnitorul reinnoeşce prin pitac oprirea vizitiilor boeresci de a goni caii pe strade, precum acósta se póte vedea din actele ce dăm în note.

Spitale, doctóri, Spiţeri.—La 3 Ianuarie, 1803, Domnitorul ordonă luarea socotelilor spitalurilor mari.

La 6 Iunie, 1803, cum veđurăm, Constandin Ipsilant semnéză hrisovul pentru spitalul înfiinţat la Buzéu, prin testamentul réposatei paharnicese Maria Mihăilescu.

La 29 Noembrie, 1805, Domnitorul trimite la spitalul de la Dudeştî 9 bărbaţi şi femei săraci şi infirmî, cari să fie întreţinuţi acolo în tot timpul, din budgetul spitalului.

Incă pe la sfîna anului 1802, este témă din noú de sbugnirea ciumei. Deci Domnitorul, ordonă să se refacă la Văcăreştî localul pentru Lazaret.

La 24 Ianuarie, Domnitorul trimite 100 de pitace la Spătărie şi

Agie pentru numirea a atâtor epistați, cari să cerceteze prin oraș și mahalale despre sănătate; li se dau instrucțiunile deja cunoscute din publicațiunile noastre anterioare. Noroc că aceste dispozițiuni n'au avut să fie aplicate, căci țera a fost ferită de astă dată de reînnoirea bôlei. Eacă actete relative aci.

Pitac de a nu mai intra urși în Bucureșci

Ciustit și credincios boerinde Dumnéta Epistat al Armășiei, primind Domnesul Nostru pitac, să aibă a opri pe toți țiganiți ursari de a intra cu urși în Bucureșci, precum obișnuesc și acum mai ales la aceste sărbători ale Paștelui, ca unii ce sunt pricinuitoři a se întempla hatale, spăriindu-se caii și nu numai în Bucureșci să nu-și lași să intre, ci și după marginea Bucureșcilor să-și isgoneșci, *tolico pisah gospod.* — 1803, Martie 30.

Codul XLIX. fila 41.

Iw Constandin Alexandru Ipsilante Voevod Gospod. Zem. Vlahiscoc

Fiind-că unii din netrebnicii fără nici o șfală îndrăznesc a arunca pușci și pistole nóptea și ziua, aici înlăuntru politiei, în mijloc la atâta norod, din care póte a se întempla și primejdie de mórte, pentru care acésta fiind-că am dat nizam și de mai de înainte de oprire prin pitace și porunci Domneșci, ca pentru un lucru fără orînduială, iată dăm Domnia Mea de obște acésta hotărîță poruncă, că nimeni orî-ce fel de om ar fi, nu este slobod a arunca pușci și pistole nóptea sau ziua aici în politie, iară cel ce împotrivă va face urmare, are a i so lua armele și rădicându-se se va și pedepsi; decî pentru ca să nu pricinuiască nimeni că n'au șciut porunca și nizamul acesta, dară într'adins poruncim Dumitale Epistatule al Spătăriei, că nu este slobodenie a arunca nimeni pușcă sau pistol aici în politie, și apoi după acésta în urmă pe care veți găsi împotrivă următor, orî-ce om ar fi, să aibă a-și lua armele și rădicându-l să-l arêți la Domnia Mea, ca să se pedepsescă, *tolico pisah gospod.* — 1802, Decembrie 8.

Asemenea pitac s'au făcut și la Dumnéluș vel! Agă.

Iw Constandin Alexandru Ipsilant Voevod.

Dumnéta vel. Spătar, fiind-că din rău naravul și netrebnicia vizitiilor cari nu ămbliă încet pe ulițele Bucureșcilor, ce alérgă cu butca și carăta și căruță între atâta norod, s'au întemplat în multe rînduri primejdii, călcând ómeni și muierî, precum și în trecutele zile asemenea s'au întemplat un vizitiu al Lămotescului a da peste o femeie de au călcat-o și farămat-o, care pătimeșce și acum, iată într'adins poruncim Dumnétale, ca cu acest Domnesul

Nostru pitac să aibă a da și Dumnoța vel. Spătar și Dumnoța vel Agă nizam la toți vizitiți de obște, spre a se părăsi de acel rău nărav, și fără de a mai alerga pe ulițe ori cu butcă, ori cu carată, ori cu căruță, sau calare pe cal, să aibă a âmbla încet și cu ferire, dându-se și veste celor âmbălăterii pe pod de a nu se face călcare și primejdie cui-vași, ca foarte se va pedepsi unul ca acela, de care să și îngrijiti, și când și după vestirea acestei porunci, în urma veți vedea vre-un vizitiu âmbălând iarăși fără de socoteala și alergând, pe unul ca acela să aveți a-l prinde și a-l ridica dându-l în șcirea Domniei Mele, ca sa se pedepsască. *tolico pisah gospor.* — 1804, Aprilie 15.

Asemenea pitac s'aui făcut și către Dumnelui vel. Agă.

Io Constandin Alexandru Ipsilante Voivo l.

Dumnoța vel Agă, măcar că atât pentru cea fără de orinduială alergare a celor ce âmbălă cu butci pe podurile și pe ulițele politiei, și pentru cei ce âmbălă noptea fără de felinare cum și pentru străji a fi ne lipsite privighind ziua și noptea, s'aui mai dat poruncile Domniei Mele coprindețore de cuvinciosul nizam pentru aceste; dar fiind-că nu numai vre-o îndreptare nu vedem făcută la acestea, ci mai vartos împotriva ne încetat înău pliroforie de multe hatale care se întemplă din pricina alergărilor ce fac cu butcele, precum și hoția de furțișaguri să urmază noptea în politie, care aceste curg din pricină, căci străjile nu sunt următoare a priveglia, spre a se păzi nizamul ce este dat, de a nu âmbla nimeni alergându cu butca pe poduri și de a nu fi sloboți să âmble fără felinare de la un ceas din nopte. De aceea dară poruncim Dumitale, ca de acum înainte sa se poprască cu totul această desfăimată și ne trebnică urmare a alergării butcelor pe poduri, ca cum ar merge cu poștea, ci âmbletu fieș-caruia sa fie încet cu orinduială și cu îngrijire de a nu se pricinui calcare și vătămarea norodului ce urdină pe poduri și pe uliți, întru care sunt și óneni betrâni și ne pulincioși, și muțeri și copii, fiind această alergare nu numai fără de nici o trebuință și pricinuitore de hatale, precum s'aui dis, ci încă și podurilor se aduce mare stricăcinne și dărăpănare în puțină vreme. Așijderea să se urmeze negreșit și nizamul ce este dat pentru felinare de a nu âmb'a după un ceas din nopte fără de felinar, precum și străjile agești sa âmble necontenit ziua și noptea înconjurând tot seintul ținutului Agiei, ca să îngrijască de a nu lăsa pe nimeni să alerge cu butcile, nici a âmbla noptea fără de felinare, căci când și după acesta va mai veni la auđul Nostru vre-o întimplare de hata pricinuită de alergarea butcelor, sau vre-o urmare de hoție și furțișag în politie, însuși acei zapci ai străjilor vor fi răspunđetori. *tolico pisah gospor.* — 1805, Mai 3.

Asemenea s'aui făcut și la Spătărie.

Io Constandin Alesandru Ipsilante Voivod.

Dumnéta vel Postelnice, măcar că pentru cea fără orinduială alergare a ce'or ce âmbă cu butci, pe podurile și pe ulițele politiei s'aũ dat poruncile Domniei Mele de a contini acéstă ne urmare, dar fiind-că nu numai vre-o îndreptare nu vedem făcută la acésta, ci mai vörtos împotrivă ne încetat ni se dă pliroforie de multele hatale care să întêmplă din pricina alergărilor ce fac cu butcile ; Țde acea dara, poruncim Dumitale, să arêți acest Domnescul Nostru Pitac, la toți Dumnélor boerii de obște, marī și micī, prin care îndatorim pe fieș-care, și poruncim, ca de acum înainte să lipsescă cu totul acésta desfăimată urmare ; nu oprim Domnia Mea pe nimenea de a se plimba cu butca și a nu se duce fieș-care la trebuința ce va avea, dar însă să nu alerge ca de poște, ci âmbletul să îi fie încet, cu orinduială și cu îngrijire de a nu se pricinui călcare și vătămare norodului ce urdină pră poduri și pe ulițe, între carī sunt și ómenī betrâni, neputincioși, și muțeri și copii, căci a alerga cu butca pe pod, nu numai este o urmare fără de minte, desfăimată și fără de nici o trebuință, ci mai vörtos și pricinuitoare de hatale, precum s'aũ đis, încă și podurilor se aduce stricăciune și dărapănare în puțină vreme ; drept acea să o faci Dumnéta acésta cunoscută și șciută la tótă obște, boerilor, care urméză fie-care negreșit precum poruncim.—1805, Maii 4.

Cod. XLIX. Fila 218.

Cartea gospod. la Ispravnici pentru 5 dezertori.

Dumnévóstră Ispravnicilor ot. sud. Buzéi, fiind-că de la cinstitul consultat s'aũ făcut arêtare Domniei Mele pentru acești cinci dezertori soldați Ruși, anume Cârstea, Moise, Marco, Pavel și Stefan, aud că se află aici întru acest județ carī sunt șciuți și Dumnévóstră, vă poruncim dară, ca îndată după primirea acesteı porunci numai de cât să-ı găsiți Dumnévóstră, și fără de zăbavă, cu înșcințarea Dumnévóstră să-ı trimeteți aicea în bună pază, cu slujitorii de județ, ca să nu scape vre-unul, și fiți sănătoși.—1802. Decembrie 30.

Cod. LXIX. Fila 16

Anexe și note la Cap. XXXVIII (Vol. VIII)

Cum că data adusă de Engel pentru cetirea hatșerifului la inceputul Domniei lui C. A. Ipsilant nu este exactă (23 Octombrie 1802), se pôte înțelege confruntând-o cu acea de 14 Octombrie 1802, la care C. Ipsilant era ajuns numai la Radovan, în ȝiua marelui cútremur,

care ruină o parte din Bucuresci. Deacă Engel s'a servit cu stilul nou ; la 23 Octombree stil nou Vodă nu era ajuns la Bucuresci. De s'a servit de stilul vechi, apoi la 23 Octombree stil vechi nu era ajuns nici la satul Radovan unde poposi. Am arătat în volumul VIII (pag. 694) că dușă data de la Hathnmeium, cetirea lui n'a putut fi în 1802 ci în 1803.

Anexe la pag. 702 (VIII)

Nu numai vite refuza C. Ipsilante a trimite la Constantinopol, ci și alte zaherele, de sigur la îndemnul muscalilor. În 5 Iunie 1803 țera trimite chiar un arz către Pörtă arătându-i că este cu totul storsă și că nu poate a trimite proviantul de unt cerut.

Arz către prea Înălțata pörtă, a prea puternicăi Impărății, pentru untul Mutpaiului Impărătesc.

Noi prea plecații și supușii credincioși ai prea puternicei Impărății (a căruia stăpânire și putere Domnul Dumneșeu să o înmulțescă și să o păzescă în veci). Smeritul Mitropolit, episcopii, arhimandriții, egumenii, boerii și ceilalți toți de obște, cu ticăloșă rae, locuitorii ai țerei românesce, cu genuchele plecate închinându ne arătam printr'acest al nostru prea plecat Arzmagzar, că fiind Prea Înalta Impărătescă poruncă pentru untul mutpaiului a miriei, s'au cetit cu totă luarea aminte în Divan, și ni s'au făcut cunoscut aceste prea înalte porunci pentru acest unt, ce ni se cere din pământul țerii Românesce la împărătesc Mutpaiul oca 90.000, care să se facă teslim la Silistra, și cu totă a noastră prea plecată supunere înțelegând prea înalta poruncă, am înțeles, ca nisce supuse și osârditoare Raeli ai prea puternicei împărății, după a noastră datorie, unindu-ne cu Măria Sa Domnul Nostru, să îngrijim, ca să punem porunca în lucrare, silindu-ne din totă virtutea spre cea mai bună lesnire a săvârșirei și ușurare a greutăților ce are madeoa această, și mai vartos într'acastă stare de acum ce se află ticăloșă țera ; pentru că după cum este cunoscut și prea puternicei Impărății, această țera din trecutele întemplate greutăți ce au cerat, și din mulțimea tănaturilor ce au dat spre hrana obștirilor ce au ședut în țera atâta vreme, s'au deșertat și de vite și de zaherele s'au golit. de obicei răsipindu-se încóce și încolo în vremea trecutei răzvrătire și pentru a lua sfârșit împărătescile porunci, cu totă prea pleca'a noastră osîrdie a supușilor și credincioșe slugi, întempinăm cele mai mari nevoi. Darea acestui unt pentru mutpaiu, acestui unt a miriei, au luat începeră de puțină vreme și dintru'ntâii numai de 25.000 oca se făcuse tertip, mai pe urmă s'au urcat mai

cu adaugare suma și aŭ ajuns acum la suma 90.000 oca, pentru care multe mijloce și cu multe chipuri în cursul acesteï vr mă s'aŭ chibzuit și s'aŭ pus în lucrare spre a se înlesni acéstă greutate a sêraceï Raeleï, și nicï unul dintre aceste mijloce n'aŭ putut folosi spre înlesnirea și întêmpinarea acestor neobișnuite cererï; ce fusese făcut odată ca să se strîngă cu cîsla *untul* acesta de la sêracii 'locuitorï Raele, din care acéstă li s'aŭ pricinuit multe stingerï și pagube, pentru că pînă a se face strîngere din tôte satele a fieș-căruia casă la un loc, ca să intre la burdușe, să întêmpla multe lipse, urmări neobișnuite, și abia ajungea seracul să aducă untul sêu a'l face teslim și să lămuréscă ca să iae a treia parte a prețului, și toți sêracii cârtea și se tânguia pentru nedreptatea ce li se făcea; altă dată se făcea tertip iarăși de se strîngea cazale trei din tôte ținuturile țêrei rumânescï, și dintr'acele trei să se strîngă untul mutpaiului, care și acel tertip era pricinuitorii de pagubă și de stricăciune, pentru că se deosebea cele mai mari trei cazale din care se strîngea și mai mult de suma ce trebuia, și tot acel prisos intra în mânilor matrapazilor, și se risipea; amêndouë aceste tertipurï, din cercare s'aŭ dovedit a fi și sêracilor pricinuitoare de stingere și la îmbelșugarea *untului* Imperătesc de mare stricăciune; aceste din cercare sciindu-le și noi carï și cu ochii vêdêndu-le, ne-am îndemnat es timp noi supusele slugï împreună și cu Măria Sa Domnul Nostru, ca să facem multă chibzuire și scumpă cercetare, ca să găsim vre-un alt mijloc mai cuviincios săvêrșitor, «ca și suma untului să se strîngă și ticăloșit locuitorï să nu pagubéscă și să lipséscă tot ca pînă acum curgătoare herecheturi, ce se urma într'acéstă neguțatorie a untului, și cu multă cercare am dat la acest mai jos aretat tertip: să se cumpere adica prin neguțatorii pămîntenï de la Raele cu a'el preț care cumpără și neguțatorii capanlăi, și cu acest mijloc să lipséscă relele urmări și stricăciuni ce se făcea cu mare pagubă și obidă a sêracilor Raele, de a nu se pricinui lipsă și imputinare la îmbelșugarea untului împêrătesc, cu tôte că are să ajungă și sa se sue la preț, pentrucă înconjurându-se aici în țêră de mulțime *talicați*, adecă căruțași cu teșcherele ale zabililor serhaturilor, arï urcū printr'ascuns prețul și fă matrapazlăc cumpărând d'n țêră, pe care *talicați* și cu multe chipuri i mijloce s'aŭ strădui, și se străduiesc Măria Sa Domnul Nostru de a-ï popri să nu intre în țêră, scriind încă și pe la serhaturï pe la toți zabeții, ca să nu le deie teșcherele și xuceaturï; aŭ scris și poruncï pe la capitaniï și isprăvnicii ca orï unde-ï va găsi să-ï opréscă i să-ï gonéscă, dară cu tôte aceste, de a-ï face zapt este peste putință, și tótă țera este plină de acești căruțași; și fiind-că din pricina acestora și prețul untului se ură și untul se risipește și se pricinuesc și lipsă; de aceea dară ne rugăm miliï prea puternicii împêrății, ca pentru desbărarea și oprirea acestor căruțe și talicați, să se deie vre-un nizam, și atunci tot untul țêrei strîngêndu-se de către neguțatorii capanlăi, după nizam, catadisesce la împêrătésca ceta'e; către acesta ne rugăm

de cum-va nescarî neguţătorii vor face aretare că acest sinet ce s'aũ dat este spre pagubă la neguţătoria lor şi pricinuatoriul de lipsă, să nu li să dea a-cultare, pen'ru că aceste sunt cuvinte interesate ale unora din neguţătorii, carî numai pe sine se folosea, din cele mai d'inainte trecute mijloce la strîngerea untului pentru mutpaiul împărătesc, noi însă drept adevărat arătăm la Prea Puternicul Devlet, că de acum înainte lipsind cele mai dinainte rele urmări, când se vor opri şi *talicaţi*, nu numai că în toţi timpii va avea untul în belşugare, ci şi preţul lui va fi mai jos. După supusa noastră datorie mărturisim adevărul, la de obşte a noastră făcătoare de bine Prea Inaltă Pórtă, şi că ăst timp este lipsă tare de dobitoce, pentru că din pricina trecutelor răsvrătiri pământul s'aũ golit, satele s'aũ risipit, raiaua s'aũ imputinat, ţera aũ hrănit întru tótă vremea atâtea oştirii, răspundënd o mulţime sumă de tainaturii; s'aũ întemplat către acósta şi iarna să fie estimp fórte grea şi negăsindu-se fên nicî cum în ţeră, acum în vremea primăverei mulţime de dobitoce aũ perit, şi tóte aceste o dată întemplantu-se din păcatele noastre, ne aflăm într'o nemărginită jale, întristare a sufletului, pentru acéstă vrednică de milă hal şi starea săracei raiele, ne fiind destoinicî şi putincioşi a sluji după datoria noastră şi a aréta căđuta supunere, după cum a pururea suntem obicînuii să săvêrşim cu tótă plăcăciunea şi osirdia împărăteşcile poruncî, şi fiind-că Prea Puternica Impărăţie din nemărginita către noi milostivire, ne dă acéstă voie, ca pentru orî-ce cerere ni se face, Domnul ţerei să facă chibzuirea împreună cu boerîi pămêntenî, de este prin putinţa a săvêrşi tótă ceruta sumă saũ nu, la care şi cele prin Domnul Nostru date anaforale şi cele cu rugăciune arētării ale boerilor să se asculte, îndrăznim pentru aceea să năzuim la limanul iubirei de ómenî şi nemărginitei milostiviri a Prea Puterniceii Impărăţii, care în multe chipuri şi în tótă vremea şi la orî-ce întemplare ne-aũ miluit şi ne milueşce, să se milostivescă şi acum asupra ticălosei raele, revărsându-şi milostivirea cu vre o scădere asupra acesteii cerute sumă de unt, care mai înainte cu puţină vreme după cum mai sus s'aũ aretat aũ făcut începere să dea numai 25,000 de o a, şi acum aũ ajuns la 90,000 de oca, care sumă mărturisim că este o mare greutate a săracilor raele, şi pentru că vedem cu ochii noştri că Prea Puterniceii Imperăţii îi este milă de noi şi ne milueşce în tot chipul, cuprindënd cele vrednice de închinăciune trimese împărăteşcî poruncî, ca şi cele prin Domnul Nostru de către noi făcute anaforale să asculte, îndrăznim dar cu tótă plecăciunea să arētăm tóte necazurile acesteii madele şi să cerem milă şi merhanet de la noianul milostivirei a prea înţieptîilor şi milostivilor noştri stăpâni, la ticăloşa stare a ţerei noastre, şi la neputinţa ce din trecutele întemplate rēutăfi aũ pătimit, şi rugăm cu ferbinţolă să miluiască pe ticăloşa *Rae* şi asupra acesteii madele, ca să se osirduiască şi ei d'impreună cu noi spre cele mai ferbinte rugăciuni, pentru veşni-a stăpânire

și îndelungata viață prea milostivilor noștri stăpâni, și iarăși cum va fi poronca Prea Inaltei puteri. — 1803, Iunie 5.

Cod. XLIX. Fila 90.

În 1806, lipsa de carne este iarăși mare la Constantinople. C. Ipsilante provocă Divanul țerei să vadă ce este de făcut.

În Constantin Alexandru Ipsilante Voivod

Prea Sfinția Ta Părinte Mitropolit, iubitorilor de Dumnezeu sfințiilor vostre episcopii și Dumnevoastră veștilor boeri ai Divanului Domniei Mele, fiind-că Devletul pentru marea lipsă și trebuință de carne ce pătimașce Țarigradul, face cerere prin firman, ca peste suma oilor ce este orînduită a se strînge de aici din țevă pentru Mumbaia să se mai strîngă încă 30.000 mii (de oi) care acastă cerere este ne obișnuită și până la începutul regepului să se și trimită la Țarigrad, s'au provalisit dară acastă cerere la Gelep-Bașa, și-a dat răspuns, că nu-i este prin neputință, arătând că el abia va putea să strîngă oile ce sunt orînduite pentru Mumbaia. Decî, fiind-că cum s'au dis mai sus se face tare cerere pentru acastă sumă de oi a se strînge și a se proftaci la numitul soroc și Gelep-Bașa arată mare discolie și neputință la strîngerea lor, poruncim dară, ca adunându-vă, sfințiile vostre și Dumnevoastră cu toții aici la Domneșca Noastră Curte, să faceți cuvincioasă chibzuire pentru acesta fără de zăbavă și să ne arătați în scris prin anafora, pentru care orînduim și zapciî pe vătaful de Visterie. *totco. pisah gospod.* — 1806, Maiu 18.

Cod. XLIX. Fila 232.

La ocaziunea călătoriei spre țeră a lui C. A. Ipsilante, l'a-ŭ întîmpinat la Varna o delegațiune din țeră. În acastă delegațiune era Paharnicul Grădisténul. Acesta făcu spesele călătoriei lui Vodă, spese ce le reclamă în 1803.

Anaforaua în dosul jălber Paharnicului Grădisténul a-i se plăti tal. 371 ce aŭ cheltuit la Varna, la bună venirea Măriei Sale.

În Constantin Alexandru Ipsilante Voivod.

Poruncim Domnia Mea Dumitale vel. portariî, să dai Dumne'a acestî talarî 371 Paharnicului Grădisténu. — 1803, Noembrie 28,

Prea Înălțate Dómne.

Am căutat catastihul Dumitale paharnicului Grădisténu ce l'aŭ dat de cheltuelile Varnii și am găsit, că peste tal. 2134, ce i s'au fost dat, i se-

făcea să măi iae încă tal. 371, după catastihu ce aū dat, care soco'indu-se că sunt măi mult, nu 'i-aū primit Visteria atunci, dar fiind-că Ńise Paharnicul că a cheltuit a-est'i bani în curgere de 60 de Ńile ce aū seŃut la Varna. rē-māne cum va lumina DumneŃeū pe Māria Ta. 1803, Noembrie 7.

Gheorghe Mavrocordat vel. Post.

În 1804, sub Domnia lui C. A Ipsilante, atāt de mare era lipsa Ńi mizeria în țeara muntenescā în cāt țēranii se vindeaū ca robi.

Vodā scrie lui vel. Vistier, cā s'a înŃiințat pentru netrebnice fapte ce s'aū urmat la jud. Vâlcea, cum cā mulți din locuitori se aflā *vīnduși pe bani*, de către cei-l-alți sātenii ai lor Ńi orāșenii prin zapise în scris, la boerime Ńi neguțatori, cu tocmelā sā le fie supuși ca în chip de robi, până vor plăti banii... Vodā trāmite într'adins pre Tungi-Bașa al sēū, a cerceta la fața locului. Acesta aū adus pliroforie cā din inșeși zapisele ce s'aū gāsīt la mānile acelor neguțatori Ńi boerimeii d'impreună Ńi cu acei locuitori supuși lor, s'aū dovedit adevērate, cari locuitori dāndu-se pe la satele lor Ńi luāndu-se acele zapise s'aū adus aici Ńi chiar dintr'acei cumpēratori patru, unde aici, în București, se afla Ńi alți dintr'acei cumpēratori.

Vodā ordonā sā ie Visterul zapisele de la toți, fiind împotriva legēi Ńi omenirei a supune om *slobod* la robie. — 1804. Aprilie 13 *).

Țēranul nu era fericit sub Domnia lui C. Ipsilante; vedem arēdași, ca la moșia Popești Ńi Rāsaga, amenințānd țēranii *cu arme* Ńi bātāi, ca sā-și fac *pontul*, adicā peste pont! **)

În asemenea situațiune fiind țēra, nu era lucru rar sā se ivescā proteste contra noului Domn, în curēnd după venirea lui. Am arētat asemenea cum chiar în fața Domniei strēine, sprijinitā de muscali, se manifesta pe fie-care Ńi măi domirit un partid ce 'l-am numit *național* Ńi *ante boieresc*. C. Ipsilant luā mēsuri de represiuni contra conducētorilor *opozitiunei*. Așa pre Faca unul din ei, ēl surghiuni la mōnăstire, la Sinaia. ***)

Io Constandin Alexandru Ipsilante Voivod.

Ioan ce i se Ńice Faca, carele din începīt om cu cugetare reā Ńi cu netrebnicā fire fiind, nu ne este Ńciut în ce chip s'aū vērit în cēta boerescā, orin-

VeŃi Cod. XLIX fila 60.

*) Cod. XLIX pag. 141

**) Fila 164.

duindu-se și în ispravnicie și în huzmeturi, carele vedem în ce huzmeturi au fost orînduit, tot-d'auna s'au arătat lacom, hrăpitor și pornit a se folosi pe sinoși, chiar și prin necinstite mijloce, precum și în trecutele zile dovedindu-se hrăpirile, catalhisis și hojiile lui, s'au îndatorat a întorce înapoi acele furțișaguri, și iarăși au câștigat musaade la acosta, răspunzînd parte numai din cele hrăpitate, și în vreme ce se cuvinia a fi cunoscătoriu binelui ce au cercat și a și veni în simțire și a mulțami, căci nu 'și-au luat pentru acosta cădută pedopsă, firea lui cea rea nu l'au lăsat să rămăe până acum ne pedepsit, ci au început să *gonescă vînturi și să risipească bîrfeli de cuvinte netrebnice și ne înființate, și trăind în fandasii să și zidescă lui-și rele asupra capului său, și care fandasii încă de an s'au făcut cunoscute, dară stăpînirea nici catadelisi să-i dea acostă paia, că doară 'l socotesce a fi în ființă un acest fel de nimica om, ci cu indelungă răbdare au trecut cu vederea pedopsă ce-i se cuvenea; nepedepsindu-se însă atunci, firea lui cea rea l'au aruncat la alte mai netrebnice urmări, în cât să îndrăznescă ne simțitoral a lucra corespondenții și lucruri împotriva datoriei lui și a mulțămirii ce se cuvenea să aibă, pentru bunătățile căte au dobîndit în țora acosta, fără de a avea cătuși de puțin *meriton*, lucruri mai pre sus nu numai de a lui stare, ci și a celor fără de asemănare mai mari de cât el; de care acestea pliroforisindu-ne din însuși taeritul lui, pentru ca să nu rămăe nepedepsită netrebnicia unuia ca acesta urît și de nimic om, și ca să nu se socotescă unu ca acesta și alți asemenea lui, că ar putea să înșele stăpînirea și a împlini voințele și alte căte fără cuviință și fără vrednicie le gîndesc, măcar că vrednic era a i se face *pedepsă de cap*, dar miostivindu-ne pentru muțora și copii lui 'l pedepsim cu surghiun la mănăstirea Sinaia, ștergîndu-l și din cinul boeresc, ca o ocară ce este între cota boerescă aflarea acestor fel de netrebnicii; și printr'acosta poruncim Dumitale biv. vel. Bane, epistatu Logofejiilor mari, ca de la Divanu Domniei Mele să-i facă carte de surgunluc la mănăstirea Sinaia, petrecînd acolo închis și cu pază, care acostă poruncă să se trecă și în condica Divanului Domniei Mele; poruncim și dumitale vel Vist., ca să-i stingi numele lui dia Arhondologhie, dîndu-i se la dajdie atît scutelnicii cinului ce a avut, cât și aceia ce prin deosebită carte în vremea răzvrătirii i-au luat, care carte și vrînd să o înoiască au îndrăznit să facă și la acesta călpunzalăful acela ce cu puțin mai înainte 'l-au făcut acel *Postelnicel*, tîind cu fîrfecele peceți de la alte porunci Domnești și lipindu-le cu meșteșug la alte cărți mincinoase, înșelând cu acosta Domnăscă noastră Visterie; poruncim dară și dumitale vel Spătar, ca de la închisorea ce se află acum puindu-l în legăturile fiarelor să-l trimeți la mănăstirea Sinaia, unde acolo să petrăcă închis. — 1803, Maiu 6.*

Cod. XLIX, fila 164.

Intre motivele cari le aduce Ipsilant, sunt unele, cari le bănuim a fi «născociri.» Și astă-zi politicienii noștri, spre a se dobori între

ei, nu se dau în lături de a aduce adversarilor acuzări de natură a-î arăta lumii ca neonești, mișei, hoși, etc. Tot așa cred că făcea și Costantin Ipsilant la 1804. Făca era unul din capi opozițiunii contra Domnului și contra direcțiunii politice, care împingea țările române în brațele Rusiei. Făca întreținea corespondențe cu guvernul Frances; el scrise chiar și lui Napoleon.—De aci acuzarea lui C. Ipsilant, că Făca «*aū început să gonéscă vénturî și să risipéscă bārfeî de cuvinte netrebnice.*»

Cum nu era să fie opozițiune în contra unui regim, care nu respecta nimic în țară? Dreptul de proprietate era ilusoriu. Te isgonea în timp de pace din casa ta proprie, în 24 de ore, ca să fie dată primului turc venind în țară. Vrei nu vrei, și se lua casa și apoi și se promitea chirie, în condițiunea cea mai bună! Mai adesea nu și se dădea nici o despăgubire.

În Costantin Alexandru Ipsilant voevod

Cinstite și credincios boerule Domniei Mele, Dumnéta biv. vel. Postelnic epistatule al Agiei, fiind-că pentru conacul Dumnolui einstitutului Hamet Efendi, ce este a veni pe aici trecător într'aceste zile, trebuie de a se găti mai dinainte o casă, poruncim dar ca cu acest Domnescu nostru Pitac, să rânduiesci a se deșerta casa Slugerului Gheorghiză Meftupciu, și a se găti mutându-se numitul Meftupciu în vre-o altă casă în câtă vreme va șede a aci Dumnolui numitu musafir, pentru care vreme i se va plăti și chiria cea cuviinciosă. Tolico pisah.—1806, Iulie 11.

Cod. XLIX, fila 256.

Din primul moment al sosirei lui Vodă în Bucuresci se practica ast-fel de *requisiziuni* de case*).

Pentru găzduirea de Turci, la casa speciale «*Beilicul*» și pe aiurea, Vodă C. Ipsilant aprobă requisiziționarea de mobilier, asternuturi etc, după cum în trecut, de la neguțatorii ovrei și armeni, dar de sigur și de la Români:

În Costandin Alexandru Ipsilant Voevod

Cât pentru talere 166 ce s'au cheltuit la îmbrăcămintea conacului Mărioî Sale Înă tatului Hasan Pașa, poruncim, ca de la Visteria Domniei Mele să li se dea acești bani, și pentru nizamul ce cer de a se da de aici înainte, po-

*) 1802, Noembrie 11.—Vodă dă Pitac la Agă să deșerte casele reposatului Paharnic Ioniță, să șéda câteva zile Nuzirul Brăilei.

runcim Domnia Mea, ca după obiceiul ce a fost, să se urmeze și de aci înainte, spre a avea acéstă datorie la trebuință de întemplantare a vre-unui mosafir, iarășî starostea de cupeți armenî și ovreî, să aibă însă orânduital primitor datorie, ca primindu-le cu catastih să le și dea înapoi deplin, iar rãpunându-se va fi îndatorat a le rãspunde de la dẽnsul.—1803, Iunie 18.

Cod. XLIX, Fila 310.

Prea Înãlțute Dòmne

Dupã luminatã porunca Mãriei Tale am cercetat cerererele ce se face de cãtre starostea de negustorî pentru conacile musafirilor și am luat pliroforie, cã vechiul obiceiũ era: starostea împreunã cu cupeți sãi armenî și ovreî sã facã tedarie atãt de așternuturî, cãt și de cele trebuincioase la bucãtãrie, în a orânduital primitor acestor lucruri are datorie, primindu-le cu catastih, sã aibã grijã de dẽnsele, sã le întorcã iarășî pe deplin tôte starostiĩ și cãnd dupã întemplantare se va rãpune ceva, este îndatorat a le rãspunde; într'acest fel ora vechiul obiceiũ; acum cer și cele-l-alte isnafurî sã ajutoreze la cele trebuincioase la conacurî, care pãnã acum nu s'aũ urmat; ñic, cã la îmbrãcãmintea conacului Înãlțimeĩ Sale Hasan-Pașa aũ dat prin Aftanasache, ce era atuncĩ staroste, marfã în macãtlicurî de o sutã șase lei, și aceștî banî nu s'aũ dat Iorgangillor, carî și cer acum; aceasta cercetãnd am dovedit, cã așa este: marfa s'aũ dat, însă zãbovind mult aici Înãlțimea sa, lucrurile acela ce s'aũ dat s'aũ sfãrîmat de tot, în cãt nu s'aũ gãsit sã ia înapoi nimic; și ce va fi lumnatele poruncĩ a Mãriei Tale.—1803, Iunie 9.

Al douilea Cãminar.

Asemenea procedimente în favõrea *musafirilor* turcî, nu impedicã—recunõscem,—pre C. Ipsilante de a aplica cãt mai strins *ni-zamul* opritor locuirei de turcî în Principat.

Iacã aici câte-va de asemenea acte :

Zemle Vlahiscoe. Fiind-cã ne-am însciințat Domnia Mea, cum cã un Mustafa Hagi Rușcioclũ, ce se aflũ înconjurãndu-se la județul Argeșului, în felurî de chipurî supãrã și nãcãjesce pe locuitorî satelor de acolo, cu cererî nedropte în cãt nu pot avea odilna lor de a-șî cãuta de munca și hrana lor, orãnduim de la Dumnõluĩ Bas-Bașlõgã pe sã mõrgã la jud. Argeș, de unde prin scirea ispravnicilor ridicãnd pe numitul Mustafa, sã-l aducã aici la Domnia Mea, unde poruncim dumnõvõstrã ispravnicilor, sã dați de scire și sãtenilor de la Rãchițele, cum și altor jãluitoirî, ce vor fi în pricinã cu numitul Mustafa, sã vie și õi aici, ca sã se facũ cercetare pentru a fie-cãruia dava. *tolico pisah gospod.*—1803, Iulie 13.

Cod. XLIX, Fila 74.

Io Constantin Alexandru Ipsilante Voevod

Dumnéta vel Vornice al politieî, încă din trecutele zile s'aũ fost dat porunca Domniei Mele, spre a face cercetare câți turtucaeni so vor fi aflând aici în politiea Bucurescilor, să se rădice și să se trimiță la urma lor, și nici o urmare până acum vedem că nu s'aũ făcut. Acum iară-și ne-aũ venit însciințare de la slăvitul Ismail Aga Tersenicolu, cum că mulți turci dintre cei turtucaeni se află în Bucuresci și luându-le zapciul Rușfet câte tal. 70 îi ascunde și îi tăinuesce, pentru care măcar că-am dat porunca Domniei Mele și către Dumnóluî vel Spătar și Dumitale vel Agă, dar iată că și 'ți poruncim și Dumitale strașnic, să faci amăruntă cercetare, și orî câți din turtucaeni se vor fi aflând aici în politie, să se găsoscă și făcând fóie de numele lor, să ne arēți, ca să se trimiță la urmele lor, care acósta o cerem Domnia Mea până în două zile, să se urmeze negreșit. *tolico pisah gospod.* — 1803, August 9.

Cod. XLIX, Fila 84.

1803 *Octobre 2.* S'aũ făcut carte de volnicie ca să se trimită două neferi de la Dumnóluî Baș-Beslögă la satul Golesei jud. Muscel, să aducă do acolo pe un tătar, Hasan Turcul, ce s'aũ încuibat la un locuitor de acolo, care carte s'aũ dat în mânele lor de Dumnóluî vel Postelnic.

Cod. XLIX, Fila 101.

Io Constantin Alexandru Ipsilante Voevod i gospodar Zemle Vlahiscoe

Dumnóvóstră ispravnicilor ot. jud. Ialomița sănătate, am văduț Domnia Mea însciințarea ce ne faceți pentru 6 locuitori din satul Trămășani dintr'acel județ, cari s'aũ întovărășit cu două Silistreni turci împotriva nizamului țerii de ș'aũ făcut în silnicie o lósă pe moșia mănăstirii Radului Volă, luând și tot venitul pescelui, și apoi după ce și-aũ mărturisit fapta lor și s'aũ dat a plăti paguba mănăstirii, ceia-l alți lăsându-se pe chezășie, iară ei s'aũ sculat nóptea cu chezașii lor împreună și cu nevestele și cu tot avutul lor de aũ fugit trecând în cea parte la Silistra, iară două dintr'ênșii fiind remași în poprôla acea la Ispravnicat, 'a-ți și trimis dumnóvóstră aici la Spătărie; pentru care iată s'aũ scris porunca Domniei Mele printr'a-óstă deosebită carte către capichehaiua noastră din Silistra, ca să coră de dincolo pe acei fugari, a se da înapoi cu tóte ale lor, să se aducă la urmă, care carte să trimete dumnóvóstră, spre a o da la capichehaia, îngrijind dumnóvóstră de a lua pe acei fugari și făcându-ı zapt dincóce, să aveți a însciința Domniei Mele, fiind-că până a se aduce și acei fugari, am poruncit ca și acești două ce sunt trimiși aici să stea la poprôlă; — Acósta vă poruncim Domnia Mea, — și fiți sănătoși. — 1804 *Martie 28.*

Cod. XLIX, Fila 158.

O cestiune de memorat din domnia lui C. Ipsilante între 1802--1806 este ace de apărare a otarului țerei despre Ardeal.

Milost. Boji Io Constantin Alexantru Ipsilante Voevod i gosp. Zemle Vlahiscoe

Fiind-că Dumnólui cinstit și credinciosul boeriu Domniei Mele biv. vel. Banul Dumitrașco Ghica, prin anaforaua de la 15 a'le trecutei lunii lui Iunie ne-au făcut arătare, că nișce munți ai Dumnólui ot Penteleu, cărora li se dice Bălescu și Rumănescu de la plaiul Pârscovului, jud. Buzău i s'au călcat de către vecinii stăpânitori de acea parte, din țeara nemțescă, mutând încă în lăuntru în partea țerei noastre și chiar tabla ce era așezată pe hotar; deosebit au venit Domniei Mele înștiințare și de la vătaful plaiului de acolo, făcând asemenea arătare, cum că cu adevărat vecinii din acea parte s'au întins de au călcat peste hotar, impresurând nu numai numiții munți, ci și parte dintr'alt munte al țerei, care să numește *Curuiu*, mutând și tabla în lăuntru pe pământ de al țerei, care acastă urmare a vecinătăței fiind *nedreptă și neputându-se suferi a se îngădui*, ca să se facă cea mai puțină strămutare hotarelor țerei, încă de la Iulie 24, prin notă de la logofeția Divanului Domniei Mele s'au făcut arătare către cinstita Agenție, ca în grabă să scrie la locurile unde se cuvine, spre a se rîndui din partea stăpânirei chesariceșci obrazele ce s'ar socoti, ca să vie în fața locului, unde și Domnia Mea avem a rîndui boeri într'adins pentru îndreptare și să împlinescă și orî-ce pagubă vor fi pricinuit aceșți impresurători cu acastă întindere și călcare de hotare, înfrînându-și ca să nu se mai cuteze de a face urmări ca acestea, și de la cinstita Agenție, prin notă de la di întéiu a acestei luni, face răspuns, cum că s'au rînduit de la excelenția Sa general Comando a merge acolo în fața locului pentru cercetarea acestei pricinii, Dumnólui maiorul Capușermensul, care la 12 a'le acestei luni August este a se afla negreșit acolo; decî iată și din partea Domniei Nostre te orînduim pe Dumnéta, credincios boeriu al Domniei Mele biv. vel. Ser. Petrache, ca unul ce ai fost și la întocmirea hotarelor țerei, când s'au așezat în lét 1792; pentru care-ți poruncim, ca luând copie de la *Divan*, după hotarnica țerei, ce s'au făcut în numitul *velét*, să mergi fără de zăbavă la jud. Buzeu, unde poruncim și dumnévóstră ispravnicilor ai județului, să mergeți și unul din dumnévóstră împreună cu Serdariul și căpitanul Stati Macoveiu ce este vechil din partea Dumnólui Banului, ca la numitul soroc să vă aflați în partea locului, unde împreunându-vă cu trimisul de dincolo, să cercetați cu tótă scumpătatea și întocmai după hotarnica ce s'au întocmit în lét 1792 urmând, de se va găsi tablele mutate în pământul țerei, să se mute iarăși în locul acela unde s'au pus la vremea ce s'au dis mai sus, stând înși-vă cu dênșii acolo pără se va așeza unde au fost, și după ce se va face îndreptare

hotarului, cu urmare precum poruncim, să cercetați, apoi și dintru a cui pricină s'ați făcut această călcare, ca acela ce va fi fost pricină, să se îndatorască a plăti totă paguba ce s'ați pricinuit, și de îndreptarea și urmarea ce se va face să înșcințați Domniei Mele. *i saam receh gospo l.* — 1806, August 4.

Cod. XLIX. Fila 259—260.

* * *

C. Ipsilant ca atâți alți Domni, ați dăruit mulți din țiganii Domnesci ai țerei, — pe la boierii favoriți. Așa în Iulie 1806 a dăruit 10 Salașe Vornicului Samurcaș.

Câte-va notițe despre condicile principale care ne-ați servit la vol. VIII, pentru C. Ipsilante:

Cod. XLVII în folio, începând cu luna Octombrie 1802, de hrisóve și de obiceiuri a Măriei Sale Domnului Nostru Constantin Ipsilante.

Cod. XLVIII asemenea în folio.

Cod. XLIX în folio. Coprinde actele ce am reprodus din domnia lui C. Ipsilant. Codicele este lacunar. La început are lipsă 8 file, acele tocmai în care ați fost trecute cele 17 cărți deschise către județe și către locuitori vestind Domnia nouă a lui C. Ipsilant. Mai lipsesc alte 17 cărți către Caimacamul Craiovei și ispravnicii pentru aceștiași object și un pitac către Vorn. Crețulescu, Vorn. Câmpinenu și Agă, ca să cerceteze pentru binalele ce s'ați stricat din cutremur.

ANEXA LA TOM. IX.

Cap. XII pag. 146.

La Academie, Codul No. 322, fila 83 verso, este o rezoluțiune dată unor boeri de opozițiune, că de nu se vor liniști vor fi pedepsiți.

Anexa la pag. 152 (IX)

La 15 Octombrie 1807 Lamarc scrie din Bucurescî lui Champigny, că s'a lătit sgomotul, că «Moldova, Valuhia și Serbia, aș să rămână Rusiei, și că ea le va ridica la rang de regat, făcând rege peste ele pe Ipsilant.

Anexa la Vol. IX pag. 191

Lamarc à Champigny

Bucarest, 30 April 1808.

Vendredi 8 de ce mois le general Milosevicî a notifié officièlement au Divan de Valachie, qu'une lettre de Monsieur le Maréchal de Prozorovski annonce que le Prince Ipsilante venait d'être déposé de l'une et de l'autre principauté par l'Empereur de Russie, qui lui a donné des terres aux environs de Moscou, avec un village...

La 2 Aprilie 1808, tot din Bucurescî, Lamarc scrie lui Champigny, că și Divanul lui Ipsilante a fost destituit de Ruși și că boierii «sont déjà en querelle ouverte».

Anexa la Cap. XXI (pag 324. Biserica)

Dositei Mitropolitul către Lamarc,

Bucurescî, 5/17 August 1808.

La reclamațiunea unor evrei, că Dositei aș botezat o familie evreiască, Dositei răspunde, că el nu 'i-a silit, ci ei aș corut să se boteze și că sunt în vîrstă. Un copil de 5 anî nu va fi botezat, dar mama lui fiind botezată îl ține cu ea.

Ledoux scrie lui Marcet,

București, 20 Mai 1812.

Ignatio Mitropolitul «installé ici depuis trois ans par la Cour de Russie, reçoit l'ordre de partir pour la Crimée.

Acésta o considera Ledoux ca semn de apropierea păcei.

Anexa la pag. 302 (IX)

O nouă circulară către ispravnicii, din 27 Februarie 1811, cerând răspunsul, ce încă n'au venit la Divan — «că acele porunci să orinduiți a se iscăli de preoți i pârcalabii satolor și să le trimiteți aici la Divan, spre încredințare, că s'au făcut scint la toți de obște nizamul acesta, și pe lângă acésta, să nu'l puneți la nitare, și totă îngrijirea să o aveți de urmare în faptă — 1811 Februarie 27.

Cod. LXV, fila 60.

Carte de vătăjje de plaiu

Aceștia păzesc drumurile și potecile plaiurilor și au grijă de toți câți amblă prin plaiu, fiind datorii să aibă răvașe de drum. Să cōră pașuș al Ex. Generalului de la cei ce vin din Ardeal. Să ia chezașie de la suteni, că nu se vor dăda la hoții; să aibă sub dēnsul pe plăiași și potocași și să privegheze pe totă vremea lui asupra hotarului țerei «precum s'au întocmit și s'au prenoit pe urmă întru a doua Domnie a rēposatului Domn Mihail Suțu, că nici locuitorii țerii de dincoace să nu se întindă a călca hotarul peste semn dincolo nici cei de dincolo să nu se întindă a călca hotarul dincoace, și când se va întempla a se face vre-o întindere de către cei de dincolo, să fie datorii a însciința numai decât aicoa la Divan, mai înainte până ce nu s'a jăluit stăpānul acolei moși. — 1810 Ianuarie 28.

Cod. LVII, fila 51 verso.

Prea cinstiți Dumnevōstră Caimacamă.

După acéști prea cinstită poruncă, ce mi-se dă, prin Buiurdiznă, aducēnd pe pāritul față cu jăluitoarea l'am cunoscut unul dintre mahalagi Curței gospod. Ritișier numai cu trupul, carele măcar că d'inciași dată vrea să se apere pe sineși a nu se da vinovat, dară mai la urmă strimtorindu-l cu cercetarea singur de a lui bună voie se mărturisii, că cu adevērat au luat din casa jăluitoarei câte le cere ea cu fōie, dară el ca un om sărac le-au risipit și le-au imprăștiat cu vīndarea în vremea rēsvrătirii pe la mulți de aici din București, rachieri, băcani, brutari, cărciumari, arētându-le unora și numele, iar altora numai casele; decii fiind-că acesta este un sărac, și de la dēnsu nu se pōte face jăluitoarei nici un fel de împlinire, să mi-se deie porunca prea cinstitu-

lui Divan, do a'î aduna pe to'î câ'î mi-au ar'otat pârâtul cu f'ioie, ca și e'î să-'î dau judecâ'îi, și pe care il va dovedi judecata cump'or'ator ne t'ag'aduit, de la acela să facă j'ălnitoarii implinire, și încă ca un cump'or'ator do la acest fel de rin'țipier, în vreme de r'evr'ătiro, ce nici o dată nu p'utea crede că sunt lucrur'î ale lui, după epochimonu ce'l vedea, judecata să aibă prea cinstita poruncă de a orândui fieș'i-c'ărnia și ped'opsă, spre pilda și a altor cump'or'ator'î asemenea lor de la acest fel de ipochimen'î, iar hotăr'irea...—1807 Octom. 23

Cod. LIV, fila 191.

Ioan Sîrdaru.

*Către Excelența Su Tainicu Sovetnic și a fel'ur'î de ordine Cavaler
Serghe Lascarof*

De la Divanu principatului Ț'er'îi Rum'ânesc'î

A'î v'edut Divanu ac'osta din potrivă pe Prednojenia Excelenț'îi Tale, la care și nu lipsim a r'espunde, că după coprinderea j'alb'ii j'ălnitorului ce au dat atunci către Divan, cât și către Excelența Ta, prin care se arată Davagiu asupra ginerului s'eu Andric polcovnic, că cu cuv'ent de clironomie ț'ine în silnicie aceea moșie, și ca o hotăr'ire ce oste f'ăcută între obraze de Clironom'î, r'ămâne bun și nostr'emat, și la acest fel de pricină, acest fel de urmare se cuvine a se face, dară fiind-că numitul Andricul, după ce au vonit aie'î au ar'etat Divanului altă anafora iarăși a Dumn'clui vel. logof'et, scrisă de mai înainte și întăr'ită de Măria Sa Vodă, la prigonirea ce au avut cu un Anghel Polcovnic, pentru arenda aceste'î moș'ii ce o ț'inea numitul Anghel, prin care i s'au dat dreptate, ca întorc'end lui Anghel ban'î arende'î, ce avea să mai ț'ie p'înă la implinirea sorocului de cinc'î an'î, să stăp'ânescă el venitul moș'iei, de aceea nu p'ote socoti Divanul pe numitul Andricul Postelnic că ț'ine vonitul aceste'î moș'ii ca un clironom ce a plăt'it ca arendaș; și p'ână la implinirea sorocului nu p'ote să-l depăr'teze judecata de dreptatea ce are a stringe și a lua venitul moș'iei pe s'oma sa, ca unul ce prin hotăr'ire Dumn'escă, el au întors ban'î arend'ii la cei mai d'inainte arendaș'î, dec'î într'accest chip fiind curgerea pricin'ei, r'eu sup'ără au'ul Excelenț'îi Tale t'ănuind adev'erul.

Mano'ache Crețulescu, Ștefan Văc'ărescu, Iasac Ralet. 1807 Noembre 18.

Costandin Crețulescu, Barbu Văc'ărescu, Anton Postelnicu.

Costandin Bălăceanu, vel. Vist.

Cod. LIV, fila 180.

De la Divanul principatului Ț'er'îi Rum'ânesc'î

Cinstite D-ta frate biv. vel logofete Bălone Epistat al Spăt'arie'î, cinstita Aghonț'ie a Chesaro-craesci curț'î prin notă au f'ăcut ar'etare la Divan, că de la magistratul Brașovului, 'î-au vonit insciinț'aro, cum că la hotarul Brașovului s'au prins tre'î omen'î f'ăc'etor'î de rele, anume: Dumitru Mușatu, și Istratie Cio-

canul și Dumitru Stoian, din cei ce au prădat și au jăfuit în trecuta vară prăvăliile Bucurescilor, adică pe boeri, pe negustori și pe alți călători luându-le aur, argint, scule și alte lucruri, cari acești hoți se află acolo la închisórea maghistratului cerënd a se da în scire pentru acești prinși hoți la toți de obște, ca orî carele va fi prădat și jăfuit întru călătorii,, să iasă de față spre a merge acolo la maghistrat, spre a'și descoperi pagubile ce se vor fi tómplat de acele jafuri de către hoți. Decî primind D-ta acest Pitac, numai de cât să publicarisescă în tot poporul Spătăriei și orî și cine se va arêta prădat și jefuit dintr'acea călătorie a vremei să vie la spătărie, și apoi să dai D-ta scire la cinstita Aghenție să orânduiască din parte'î vre-o persónă, ca de față cu păgubașul, acolea la Spătărie, să iae fieș-caruia păgubaș tacrir adevêrat fără de îngreuiarea sufletului, adică locul unde saũ jăfuit, câți hoți și ce fel de ómenî era aceia, și cu ce lucruri anume s'au jăfuit, cu care tacrir să trimiți D-ta împreună și păgubașii la cinstita aghenție, ca să le arête de acolo mijloc de despăgubire.—1807, Noembrie 20.

Cod. LIV, fila 178.

Intărîrea Divanului la anaforaua departamentului de șapte, pentru a'și vindie cu mezat Medelniceriu Costache Brezoianu, o moșie ce se numesce Măgurele din jud. Ilfov, fiind la grea scăpătăciune, și fără chivernisclă.

De la Divanul principatului Valahiei

După arêtarea ce se face Divanului printr'acéstă anafora a departamentului pentru pricina trebuinții vîndării acestei moșii, poruncesce Divanul, staroste de negușetori, să facă vîndarea acestei moșii prin mezat, după orânduială, prin sciința tuturor, cari se cuvine, și apoi să urmeză întocmai precum se cuprinde mai sus.—1807, Noembrie 25.

Manolache Crețulescu, Ștefan Văcărescu, Constantin Crețulescu, Barbu Văcărescu, Anton postelnicu, Constantin postelnicu, Constantin Bălăcînu. vel Vist.

Cod. LIV, fila 183.

De la Divan

Dumnévóstră ispravnicilor ot. sud. Prahova, măcar că după jalba ce am dat în trecutele zile pentru acéstă pădure Dumnéoi spătărósa Cantacuzin, categorisindu-și vîndarea ce au făcut, s'au fost dat porunca Divanului catre D-vóstră, că acea vîndare fiind făcută pe locul care este al rēposatului soțului Dumneaei, carele are clironom, să rămăie ne ținută în sémă, și pentru cumpărător să'l popriți cu totul a nu măi tăia dintr'acea pădure, dară fiind-că acum printr'acéstă jalbă, ce ni s'au trimis, însoțită de pliroforie, ca în zapisul de

vîndarea acestei păduri este iscălit și chiar Clironomu răposatului, pe care zapis ni'l și arătă de'l vădui, și fiind-că acest fel de simfonie făcută de bună voie prin zapis în scris iscălit și de Clironoin și cu cea mai multă parte din suma banilor tocmeii dați și primiți de Dunneaei, nu este cu dreptate a se strica, de aceea dară după puterea a zapisului simfonie poruncim, să fie slobod jăluitarul, a tăia acea pădure, și mai multă poprire la acosta să nu-i faceți.—1808, Ghenarie 14.

Cod. LIV, fila 221.

De la Divanul Principatului Valahiei

Prea sfinția ta părinte Metropolițe, fiind-că din casa răposatului Banului Dimitrache Ghica, din pricina resmorii, se află în lădă, i lucruri ale casei risipite, și mai vîrtos cu răposarea D-lui este bănuială că se tănuiesc multe, și trebuinți fiind a se descoperi și a se afla tóte, Divanul scrie Prea Sfinției Tale, ca să dai o carte de blăstem, atât asupra ómenilor casei, cât și asupra altora, ce vor fi avînd atât la ei, sau le vor fi sciind la alții, cum mai vîrtos asupra aceluși blăstem, să arće fieși-care adevérul, adecă orî lădă tainuito, orî hárții, orî zapise, orî datorii sau orî-ce lucruri ale reposatului ca să se stingă de unde vor fi să nu se rēpue cu vre-un mijloc.—1808, Ghenarie 19.

M. Crețulescu, Ștef. Văcărescu, Anton Postelnic, Barbu Văcărescu, Constantin Bălăcenu, vel vistier.

Cod. LIV. Fila 261 verso.

Porunca ce s'a făcut la casa Menzilorilor, în pricina ce are Ispir Buluc-bașa cu un surugiū de la Poșta Piteșci.

De la Divan

Pentru ca să nu'i mai rămăie lui Ispār-Buluc-bași nici un cuvînt de pricinuire, și pentru ca să se stingă orî-ce bănuială ar fi asupra acestuși surugiū, poruncescē Divanul vătașului de Divan să ducă po amēdouē părțile, la Prea Sfinția Sa Părintele Metropolit, unde față cu Spătaru să se deie numitului carte de blestem de la Prea Sfinția Sa, care citindu-se întru auđul lui, și primindu-l să iae dovadă în scris de la Prea Sfinția Sa, cu care apoi să rămăie în pace și apōrat de cererea lui Ispār, iară neputēnd primi blăstem, să ne aducă zapciu rēspuns în scris de la Prea Sfinția Sa.—1808, Ghenar 22.

Cod. LIV. Fila 229.

De la Divanul principatului Vlahiei către chesaricēasca Aghenție

S'au cetit la Divan jalba a Oproi Tērcului însoțită și cu nota ciinstitei Aghenții, prin care văduim că se face cerere a se aduce la Divan Enuță Vătaf

Mârza, i Apóstolache, împreună și cu alți ómenii din sud. Saac, spre a se cerceta de iznóvã prigonirea gálceviî ce a fost între ei, nefind mulțămít Țãrcã pe cercetarea ce au făcut acolo în fața locului oiãnduitul Logofát prin carte de blãstem asupra martorilor, la care și respundem cu dragoste cinstitei Aghenții, cã dupã ce odatã s'au făcut cercetare prin carte de blãstem și mărturiî și au trecut șei'nța lor în scris în dosul cãrței de blãstem, față fiind și orãnduitul Strãjemesster din partea cinstitei Aghenții, nici dupã pravilã, nici dupã obiceiul pãmântului, Divaaul nu mai póte intra în altã cercetare, fiind cã dupã legea nóstrã altã-datã mai mare prin alt mijloc nu se póte face, de cât prin carte de blãstem, care și făcându-se, precum s'au dis mai sus, cererea lui Țãrcã nu este primitã.—1808, Ghenarie 24.

Cod. LIV. Fila 149.

De la Divanul Prințipatului Țãrii Romãnesce către cinstita Aghenție a chesaro-crãescii curții.

La pricina banilor ce cere casa lui Sipter cãrãtaș suditul Chesaricesc de la casa rãposatului Vornic Scarlat Slãtinónu pentru o carãtã, făcând în scris Divanul cerere de la Dumnóluî Vornicu Slãtinónu, pãrintele rãposatului Vornicul Scarlat, ca sã-i plãtoseã din partea fiului Dumisale, ce se cuvine a lua din casa cea pãrinteseã, sciut este ciustiții Aghenții rãspunsul ce au dat Dumnóluî Vornicu, cã pãnã nu va muri nu'l póte sã'l clironomiseseã fiul D-sale, care ăcest rãspuns vãdãndu'l Divanul, aî scris și Dumnóluî Vistieruluî Filipescu cusceru D-luî Vorniculuî, făcând întrebare: de unde aî a se implini acești bani? și D-luî au dat rãspuns în scris, cã Dumnóei Vorniceasa fiica D-sale nu numai cã nu au luat nimic din perusia rãposatului Vornicul Scarlat, ci nici chiar zestrea Dumnóei, rãmãind pãnã în ziua de astã-zi tóte în casa rãposatului soțuluî Dumisale. Decî dupã rãspunsurile ce s'au dat Divanuluî, de cãtre amãndouã părțile, ne fiind la mijloc vre-o perousie a rãposatuluî vorniculuî Scarlat Slãtineanu, iarã mai vãrtos nici zestrea Dumnóei ne fiind implinitã, rãmãne dar, ca creditorii rãposatuluî sã fie îngãduitori pãnã dupã mórtea vorniculuî Slãtineanu, și atunci din partea de clironomie din casa D-luî ce se va cuveni pe chipul rãposatuluî Vorniculuî Scarlat, dupã ce se va implini lipsa zestreî ce va fi avãnd Dumnóei Vorniceasa, diu cusurul ce va rãmãnea Vorniculuî vor lua și datornicii; de aceea și nu lipsi Divanul a însciința cinstitei Aghenții.—1808 Ghenar. 30.

Porunca ce s'au făcut la anafora a Sfinției sale pãrinteluî Episcop Buzãu pentru a fi osãbit Iorga de la Tohani Sud. Saac. de cãtre soția sa un an de zile.

Dela Divan.

Dupã pliroforia ce ni se dã asupra pricinei de cãtre iubitorul de Dumneșoi Sfinția Sa Episcop Buzei, cu cale fiind acosta anafora a Sfinției Sale o întâ-

resce Divanul, spre ași avea urmarea întocmai și poruncim Dumneavóstră Ispravnicilor ai Județului, că atât copila să o luați de la pârît și să o dați la mamă-sa, cât și po el să'l îndatorați a purta grije de cheltuiala cea trebuincioasă pentru copilă, răspundând-o la mamă-sa până la împlinirea sorocului de un an cât au a fi deosebiți.—1808, Febr. 12.

fil. 252 vers.

Hotărîrea Divanului ce s'a dat între Medelniceriu Nicoli cu Sêrdar Enache, pentru îmbrăcarea caftanului.

Dela Divan

De vrome ce din însuși sinetul co au arêtat la judecată vechilul Madelnicerului, sub iscălitura D-lui Sêrdarului, să face curată dovadă, că Sêrdarul s'a încărcat a mijloci spre a dobândi Medolnicerul Caftanul Medelnicorioi, Scutelnicii și după aceea făgăduială 'i-au și dat acoi tal. donê miș, iară Medolnicoru nu are vre-o alta cătuși de puțină dovadă din urmă precum și pentru madeaua scutelnicilor făcându-se dovadă, ce se arată în dos și Medelnicerul ne avênd alta împotrivă; de aceea dară provlima jurămêntului asupra Sêrdarului, ce au făcut o la judecată, nu este primită dreptăței și Anaforana acoasta fiind dróptă și cu cale, o întăresce Divanul, spre ași avea urmarea întocmai.—Manolacho Croțulescu, Ștefan Văcărescu, Isaac Rabel, Barbu Văcărescu, Constanțin Bălăceanu, Vel. Vist. Varlaam Vol. log. Dimitrache Ghica. 1808 Febr. 4.

Cod. LIV fil. 245 vers.

De la Divanul Prințipatului Valachiei către D-lor Boeriș ispravnici ot. sud.

Cinstita Chesaru-Crăiască Aghenție, prin notă au făcut arêtaro Divanului că do la magistratu Brașovului i-au vonit însciințaro, cum că un Gheorghe Corbul, ce mai 'nainte se numea Purice, locuitoriu de la Brașov din Schoiș afară din cetate, sunt acum câte-va sêptemâni de când au plecat cu marfă de acolo și au venit drept aici la Bucuresci și că în urma plecării lui s'au găsit vinovat la uciderea unui om do acolo, după a căruia faptă póte să nu se mai întórcă înapoi la locașul sêi, cerênd a se afla urma acestui vinovat, spre a se trimite acolo la magistrat, ca să i-se facă căđuta osândă; decî poruncesce Divanul, că fără de a vesti Dumneavóstră fapta acestui vinovat, ci numai numele și porecla lui, cum și de unde este, să faceți cuviincioasa cercetare în tóte orașele și satele acestui județ, prin Zapciș plășilor, ca să se găsóscă acest ucigaș și de se va găsi la vre-un sat din plaiu, aprópe de hotarul țerei Nemțesei, să se trimită cu însciințarea Dumneavóstră arêtátore

de fapta lui și în bună pază ca să-l facă teslim la directorul vămei de acolo și să iae adevărință de primirea lui, iară de se va găsi la vre-un sat mai depărtat de hotar, atunci să-l trimitoți Dumneavóstră iarăși în bună pază drept aici la Divan, ca să se facă teslim la cinstita Aghenție.

Cod. LIV fil. 137.

De la Divanul principatului Țerei Rumânesce

Cinstiți dumneavóstră ispravnică Boeră, Dumnéata biv. vel. Vornice Constantin Crețulescu, D-ta vel. Vornice Bărbucene Văcăroscule și D-ta vel. Vornice Constantine Bălăcene, facem Dumneavóstră în scire, că pentru patru lăđi ale răposatului Banului Dimitrache Ghica, ce s'a adus din Brașov, fiind dihonie între Clironomă, adică Domnului Banu Costache Ghica, Dumnului biv. vel. Logf. Grigorie Ghica cu Dumneei băneșa soția răposatului, cerend Dumneei a se deschido lăđile la cinstita Aghenție, iară boeră Clironomă făcend cerere prin anafora, ca să se deschidă la sfinta Metropolie, sau la altă casă de boer, Divanul chibzuind au găsit mai primită dreptăței cererea boerilor Clironomă, în vreme ce cinstita Aghenție *este a strcină stăpânire*, iară obrazele ce se prigonesc sunt pământeni ai locului; de aceea Divanul a hotărît: să se deschidă aceste lăđi la sfinta Metropolie; pentru care, după cererea Dumneei Băneșă orânduiesc Divanul din partea Dumneei pe Dumneavóstră fraților vel. Vornice Văcăroscule, biv. vel. Vornice Bălăcene, cum și din partea Divanului Dumnóta frate biv. vel. Vornice Crețulescu, ce dar primind Pitacul acesta al Divanului să faceți ostenclă a merge la sfinta Metropolie ca de față cu Dumnelor boeră Ghiculescu și cu Dumneei Băneșă, sau vechilul Dumneei, să se deschidă lăđile și făcendu-se catagrafia de tóte, să ni se arăte nouă a o vedea; iară lucrurile să se pue iarăși la loc în lăđi, pecetluindu-se atât de Dumneavóstră, cum și de amândouă părțile prigonițore, 1808 Febr. 10.

Cod. LIV. fil. 222.

De la Divanul principatului

Cinstite D-ta frate Vornice al Obștirilor, fiind-că Sărdarnl Enache, fost epistat Armășiei mai în trecutele ăile își-au dat obștescul sfârșit, fără de a avea Clironomă, fără de numai soția sa se află îngrecată, scriem D-tale, să orânduiesc om al Epitropiei, ca să mógă la casa numitului răposat, unde față fiind atât soția răposatului, cât și alte rude ale sale, să facă catagrafie de tótă perensia răposatului, bană și alte lucruri mișcătore și ne mișcătore și oră-ce va fi aflând în pěr în casă, așiderea de va fi luat cinevaș din rudele răposatului ceva din perensia lui oră-ce, să le ia de pe la mânele acelora și să le troci și pe a-

celea la catagrafie, care catagrafie împreună și cu totți pereusia și le iae în zapt la Epitropio, ca să stee în bună păstrare, până când va nasce soția răposatului, și atunci va chibzui Divanul cele cu cale a se urma pentru pereusia răposatului, după care catagrafie să dea câte o fâie iscălită de Dumnéta, una la soția răposatului și alta la rudele sale, spre a le avea dovadă la mâinile lor.—1808 Februarie 24.

Cod. LIV. Fila 110.

Către cinstitul Divan

Jăluiesc Divanului pentru un Samoil Ovreiu ceprazar de aici, că în zilele Măriei Sale Alexandu Vodă Moruz, am dat numitului să'mi vinđă 13 1/2 mutcaluri de margăritar și o pereche paftale de aur, și întâmplându-se atunci *Rebelion* ovreilor, numitul cu pricină că s'a prăpădit și el ca și cei-l-alți pricinuesce și nu vrea să mi le deie, cu care judecându-mă înaintea Domnilor veliților boeri ce era orânduși atunci asupra pricinii ovreilor, adevă Dumnéluț Bann Caragea, și Dumnéluț vel Logof. Isac Ralet și Dumnéluț Căminaru Nestor, au hotărît prin anafora, ca să-mi plătescă ovreiu sculele, ca unu ce eu prin marturiile l'am dovedit, că nu i s'au luat nimic, ci numai pricinii aruncă ca să'mi mănânce sculele și întâmplându-se și Mazilie, atunci au rămas pricina, m'am mai judecat și la Măria Sa Domnul nostru Constandin Ipsilant, și iarăși m'au aflat dreptate, orânduind pe Dumnéluț Polcovnicu Anton, ce se afla atunci vel Cămăraș, ca să cerceteze mai curat pricina, și din leuevirea vechilului meu ce l'avam, fiind eu bolnav, n'au luat nici atunci pricina sfârșit și eu mă aflui păgubaș până în ziua do astă-dă, ci fiind-că ovreiuului atunci uicî un ac nu i s'a luat, ci toate ale lui au fost cacerdisite prin vecinî și acum se află în bună stare, mă rog cinstitului Divan, ca să se milostivească și să nu mă lase păgubaș de dreptul meu.

Plecată slugă, Ioan Lipănescul.

Zapciule ce ești orânduind cu anaforalile judecății, să ți înfățișezi la Divan înaintea noastră. 1808, Februarie 9.

biv. vel Melelnicerul.

Cod. LIV, fila 294.

De la Divan

La Divan înaintea noastră au eșit Dumnéluț Ioan Lipănescu cu Samuil ovreiu ceprazar, cerend Lipănescu să ți deie Samuil nisce scule ce i le-au fost dat să i le vinđă, adică 13 1/2 mutcaluri murgăritar și o pereche paftale de aur, pentru care întrebându so Samuil, răspunse, că avend acele scule lângă densusul în ziua aceea s'au făcut turburări asupra ovreilor și aflându-se el în-

chis la Agie, unde viind uniî din turburătorii ca să'l desbrace, și găsindu-î sculele în sîn i le-au luat; iară Lipănescul împotriva ne arată alăturata copie după anaforaua Dumnealor fraților veliți boeri ot. 1802 Maiu 6, de cercetarea ce a'î făcut asupra acestei pricinî, de care vedum, că la închisore fiind Samuil a'î incredințat pe Lipănescu chiar atunci înaintea Dumnélor boerilor, și că a'î adus Lipănescu și două boeri martori, pe Paharnicul Scarlat Mihăilescu și pe Stolnicu Alexandru Filipescu, cu care a'î dovedit, cum că lui Samuil la acea rasvrătire nici o pagubă nu i s'a făcut, și cum că și soția lui asemenea a'î dis atăt către Lipănescu, cât și către sócră-sa, să n'aibă nici o grijă, că sculele nu suut rēpuse, numai să'î scape bărbatu-sōu de la închisore; de acea hotărōse Dumnélor boerii dator pe Samuil, orî a da sculele, sa'î a le plăti cu prețul, ce va dovedi Lipănescul că făcea; aduse Lipănescu și acum mărturie în scris a Dumnólui Stolnicului Filipescu, prin care tot asemenea arată după cum a'î arōtat și atunci la judecata Dumnélor volitiilor boerii; decî după cercetarea ce am făcut și noi acum, vedēnd că mai sus numita judecată este drēptă și cu bună orînduială, în vreme după ce trecuse furia turburării, a'î arētat atăt el cât și soția lui, că sculele nu sunt rēpuse, și neavēnd nici acum vre-un cuvēnt vrednic de împotrivire, hotărîm, ca mai sus numitul ovreu orî să deie sculele precum le-au luat, sau să le plătescă cu preț ce va dovedi Lipănescu că făcea, pe care ovreii poruncesco Divanu zapciului ce este orânduit, să-'l apuce să facă împlinire.—1808 Martie 15.

Cod. LIV, fila 29; verso.

Fiind-că Ecselența Sa gheneral Cusnicof a'î făcut cerere Divanului a se găsi un Matei Selehuof orășan din Odesa, care a'î luat bani împrumut de la unii alți de acolo și a'î dosit, și după cercetarea ce s'a făcut în urma lui, s'a'î dat bănuială că ar fi venit aici în țeră, Divanul poruncesco Dumnóvóstră sa faceți cercetare în tot județul, prin slujbașii cei orânduiți, de a se găsi și găsindu-se cu pază să se trimită aici, ca să se arate Ecselenței Sale Gheneralului; asemenea vă poruncesco Divanul, să faceți cercetare a găsi și pe un Ofsinic auditorul ce a fost în slujbă la Arhangelogrofchi Muschetarschi-polc, care iarăși din porunca Ecselenței Sale Gheneral Cusnicof, să coră a se găsi și găsindu-l să'î arētați, că a'î venit la Ecselența Sa Gheneralu un plic cu scrisori pe numele lui de la Ecselența Sa ministrul de justiție Knezu la . . . , care plic orî să mōrgă însuși să'l coră de la Ecselența sa Gheneral Cusnicof, sa'î să arēte unde se află și undo voesco să i se trimită acest, pe numele cui e scris plicu. 1808, August 25.

Cod LV, fila 116.

Poruncă la Anaforaua Departamentului de criminal, pentru hoții ce a'î prădat pe soția unui Manolache din satu Proșca, ale căroro hoți nume se arată

mai jos, găsesc departamentul cu cale, ca pentru Diu Căpăținu, ca un cunoscut de om răi, și stăe la închisore până se va dovedi vina sa și îndreptarea lui, iar pentru cel-l-altă 6, să-î ducă la fața locului să le facă cercetare și când vor mărturisi cele ce au arătat și pârții să-î aducă iarăși inapoi la închisore.—1808, Sept.

Cod. 57, fila 146.

Numele pârțiilor.

Negoitșu sin Năgn Hodorog ot Viispesci ;
 Popa ot tau ;
 Radu Burducănu ;
 Ioniță sin Matei ;
 Vlad Oltănu ;
 Ștefan sluga lui Căpăținu.

6.

De la întăul Divan.

Costi Petru suditul Franțuzesc, ne rămăind mulțămuit pe acosta Anafora a judecării de patru, a î dat jalbă Divanului, arătând, că el aflându-se călător nu pôte fi îngăduitor până la impliirea srocului de patru luni, ce s'au dat Medelniceresei de către judecată departamentului, și cere a i-se implini dreptul fără de altă prelungire, ori de la Medelnicerăsa, sau de la fiul său, care a î luat în stăpănuire casa părintăscă din mâna mamei sale, la care s'au fost încredințat jăluitorul de a î împrumutat pe Medelnicerăsa ; după a căruia jalbă dănduse poruncă către orănduitul Zapciș, ca să infățișeze pe amândone părțile la Divan înaintea noastră, ne-au dat alăturatul tacrir al Medelniceresei, fiind scris de la 15 ale trecutei luni lui Iulie, prin care arată, că de prisos este a se infățișa la Divan, căci datoria acosta fiind bună și ne tăgădunită, are a se plăti tot din casă, adecă de către fii Dumisale, precum s'a î plătit și cele-l-alte ; din care unu adecă Iancu Niculescul aflându-se aici, a î dat răspuns, că pentru acostă datorie de taleri 3000, fiind-că n'au arătat-o Medelnicerăsa muma sa, când a î arătat și cele-l-alte datorii ale casei, are bănuială că va fi economică și ne adevărată. Decă, de vreme ce datoria acosta nu o tăgăduesce Medelnicerăsa și dice, că are a se plăti de casă, adecă de către fii săi, ne având alt mijloc de plată, că este dator jăluitorul sudit a aștepta până va lua sfârșit judecata dintre dănsi precum a î provalisit Medelnicerăsa la judecata Departamentului, și fiind-că totă casa afară de țestrea ficei sale Smaranda Rusitoea s'au dat în zaptul Boerilor Niculesci, filor Dumnoei, prin hotărârea Divanului, pentru pricinele ce sunt arătate întra'ceeași hotărâre, de unde ur-

méză ași lua și Medelnicerésa ȡestrea, și cele-l-alte drepturi ale sale ; hotărosco Divanul, ca datoria acósta să o plătósă jăluitorulni acum peșin cu dobénda eș ȡece, unul din boeriș Niculescș fiș Medelnicereseș, și când va împărși casa atuncș de va primi Medelnicerésa blăstemu, că datoria acésta nu oste economică și adevérată, va rămânea bine plătită din casă, iar de nu, să se scađă din zestrea Medelnicereseș, i din cele-l-alte drepturi ale Dumisale, ce i se vor cuveni a lua ; drept aceea poruncim strașnic, Zapciule, care escș orinduș, să implinescș no-greșit jăluitorulni acești banș cu dobânda lor, precum s'a ȡis maș sus, de la boeriș Niculescș fiș Medelnicereseș, fără de altă zabavă. — 1808 Septem. 16.

D. Mitro, Constandin Văcărescu, Ștefan Văcărescu, Isaac Ralct.

Cod. LXV, fila 137.

SUDIȘI

Către ghenearalul Enghelhard

La predlojenia Ecselenșei tale cu No. 5292, scrisă de la 20 ale trecutuluș Dechembre, însoșită cu jalba luș Aftanasie Dimitriu sudit franșuzesc, pentru care cu cinste rěspnde Excelenșei Tale Divanul, că jăluitorul aș avut judecată la Divan cu un Mihalachi Rușu sudit rusesc pentru o călcare de loc ce'ș făcuse jăluitoruluș Aftanasie acel Mihalache Rușul, și prin cercotarea ce aș făcut Divanul aș ȡăsit în adevér locul călcat de Mihale Rușul, pe care aș zidit și l'aș îndatorat Divanul a'ș strica și a slobođi locul jăluitoruluș. Dar păritul Mihale Rușu fiind sudit rusesc nu face supunere hotărireș Divanuluș. — 1810 Ghenar 7.

Cod. LXVI, fila 59.

Domnișa Ecaterina Caragea ce aș ținut în căsătorie pe repaosatul Ban Enache Văcărescu cere sculele depuse la mitropolie ; Dositoș nu i le-a dat de la 1797 până ce a fost destituit de Rușș.

*Sculele luș Enache Văcărescu puse spre păstrare într'un sipet
de la Sf. Mitropolie*

3 foș de împărșeala averoș rěposatuluș, ce din porunca Domnósă la leat, 97 s'aș făcut pe chipul a treș copii, însă 2 parte bărbătósă (Nicolaki și Iorgache) și altu parte femeésă, anume Elena, ce acum se află mórtă. Caro sunt iscălite de P. S. părintele Mitropolit, Chir Dositeiș, de rěpaosatul Ban Dimitri Ghica i de Dumnóluș Banul Dumitrașe Racovișă i de Dumnóluș Banul Mavrocordat, aflându-se atuncș vel Spătar și de rěposatul Vornic Nicolae Filipescu.

Sculele precum sunt prețuite în mai sus numitele foî de zestre

«După fôia ce este pe chipul răposatei Elena fii mei: 1. Avezea de diamanturi cu 2 capete, prețuită drept tal. 5500. 1 păreche cercei smaragd *iovola(?)* drept tal. 1000 · 11 șire mărgăritare, ce în fôe se numesc 12, drept 2500.

1 inel cu berlanturi drept tal 800 { după fôia ce este pe chipul fiului măi
2 inele mici » » 200 { căminar Nicolae Văcărescu.

1 păr. cercei brilant drept tal 1500 { după fôia ce este pro chipul fiului măi
Iordache Vacărescu. »

Tôte aceste juvaere le primesce la 17 Martie 1810 *Ecaterina Caragea* soția lui B. Ianache Văcărescu.

Martor la primire: Manolache Vornic Obștirilor.

Cod. LXII, fila 223.

JUSTIȚIE

De la înaltul Divan și comitet

Cinstit Dumnéta vel Vornice de țera de jos și Dumnéta vel Agă, cîtîndu-se la întciul Divan înaintea noastră acéstă anafora a Dumnévóstră, s'aî cetit împrenă și osebita jalbă, ce aî dat Serdarul arătînd pagubă de taleri 9151 că i-s'aî pricinuit în banî și în diamanturi, când aî trimis luminăția sa Domnița ca să astupe acele ferestre, pentru care aceste lucruri fiind-că însuși Dumnéluî vel Aga, ne-aî dat pliroforie, prin graiî, cum că ómenii Luminăției sale n'aî intrat nicî de cum înăuntru, urmózá dar a fi acele lucruri tot acolo intr'acea casă, saî doși se vor fi perdut, urmózá a'și cerceta Serdarul ómenii sêi, ce aî fost atunce înlăuntru; iar pentru ferestre, de vreme ce aî fost acolo dintr'un început și nicî vre-o supărare nu pricinuesc Luminăției sale Domniței, după pliroforia ce ne dați, hotăreșce Divanul, să orânduiți a lo destupa, ca să rămăe deschise tot precum aî fost.—1810 Aug. 7.

Manolache Crețulescu, Grigorie Ghica, Istrate Crețulescu, Constantin Bălăceanu, vel Vistier.

Cod. LXVII, fila 223 v.

Judecători orînduiți la 18 Febnuarie 1810.

La Ilfov	Tot Măntupciu biv vel Vist.
» Argeș	Clucer Enache
» Dolj	Radu Manescu
» Gorj	Chiriță Șetrar

- › Vâlcea Preda Bujor Serdar
- › Mohedinți Pitar Dinu
- › Romanați Vistier Ghiță

S'a făcut al 2-lea Spătar Matei și cu Medolnicorul Matei Ciupelnițonu cu Pitațul Divanului.—1 Februarie 1810.

Cod. LVII, fila 76 verso

Convlicării după la județe în 1810 și 1811.

Vezi Cod. LVII, fila 77.

Judecătoria la 3 departamente la 1809 Oct. 22.

Vezi Cod. LVII, fila 77 verso.

La departamentul de opt.

Clucerul Stanciu, Căminar Nestor, Serdar Anton, Serdar Nicolei, Sluger Lupea, Sluger Răducan Greceanu, Sluger C. Greceanu, Medelnicer Mih. Pantazoglu.

Post. Mihail Perdicaru. Biv cap. za lefegii Ianache Mardagiu.

La departamentul de șapte.

Biv vel Logofăt C. Caliarh, Stolnic N. Crețonu, Stolnic Nicoli, Medolu. Matei Grecenu, Slug. Toma Comino, Șetr. N. ot Proscovoni, Șetr. Ilio Ratiuc. Biv notori Post. Const. Cozonca, biv treti Logofăt Teodorache Cloșcu, N. Kitoran biv Vătaf Zabet.

Cod. LVII, fila 77 verso.

Către ghegeneralul Enghelhard

Cu cinste aș primit Divanul predlojenia Excelenței Tale, scrisă de la Iulie 4, sub No. 2228, după jalba ce aș dat Excelenței Tale Elenca, văduva a lui Dobrotei Nicolau, pentru un fecior al ei, că o necinstesce, o bate, și aș dis că să o omere cerând a se face surgun, care acostă pricină s'aș fost orânduit la Dumnilui cinstitul Spătar și nu lipsim cu răspuns către Excelența Ta, că se va face urmarea după poruncă.—1810 Iulie 9.

Excelenței Șeter

Domnul senator trimite jalba a surdiților austriacesei anume Mapacat Sofian și Franciseul Calmaer cu hârțile alăturate pentru nisece căleasce ce

sunt ale lui Petre Pantazi ce au ăsit mohluz și s'au faent stăpân Bica cămărașul, pentru banī ai sudțiilor. —1811 Martie 4.

Cod. LXIII, fila 37 verso.

De la întăiul Divan și comitet al principatului Valahiei.

Fiind-că Alecu Racoviță au rămas fără' de parinți și se încunjură pe poduri abătându-se în căi și în urmări notrobnice, și pentru a'și veni în cunoștință, să dă volnicie Zapciu spătăresc, carele rădicându'l de aici să 'l ducă la mănăstirea Znagovul; iți scrie Divanul Sfinției Tale, năstavnice al numitei mănăstire, să se ție acolo în mănăstire în pază și fără a doua poruncă a Divanului să nu fie slobod.—1812 Martie 10.

Polcovic Loghinov, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, vel Vist. vel. Logofăt.

Pentru acostă pricină s'au făcut aretare către Excelența Sa, care s'au trecut în condică și au venit răspuns de a fi slobod Divanul de al trimite pe numitul surgun la Snagov.

Cod. LXV, fila 163 verso.

Excelența Șteier

Aghentul austriacesc au trimis notă cu apelația a doftornlu Ștefan Piscupescul cu mănăstirea Câmpulungului, pentru pricina de judecată ce are, ca i se face năpăstuire și să cercetezo după pravilă și să înșciințoze.—1811 Martie 29,

Cod. LXIII, fila 416.

Scnatorul Miloșevici

Că după nota Divanului cu No. 369 de la 10 Martie scrisă, o întăresce de a fi cinovnică orânduți pe la Divan de al donilea i la Creminalion i la Departamentul de opt judecători.—1811 Martie 29.

Cod. LXIII, fila 67 verso.

JUSTIȚIE CRIMINALĂ

Către Excelența Sa Gheneral Șteier

Cu cins'e arătăm Escelonței Tale, că Epistatul ocnolor au făcut arătare în scris Divanului, că la 6 ale aceștii luni pe la miezul nopței, căți-vași ómenī înarmați călcând oena Tolega, au coprins și au legat pe pazitorii ce se

află la ocnă și scoțând d'in lăuntrul ocnei 16 hoji vinovați, au fugit cu denșii d'impreună, ci Divannul îndată au făcut poruncă către ispravnicii din jud. Prahova și Dâmbovița, ca să pornescă pe polcovnicii și pe vătășii plainrilor să îi cate, să îi gonescă în toate părțile și să îi prinđă negreșit; pentru care nu lipsece Divannul a arăta Excelenței Tale întemplarea acosta. — 1811 Aprilie 12.

Cod. LXVI, fila 87 verso.

Excelența Ștețer

Sonatorul inșciințează că după hotărârea celui mai mare comandir al armiei Cutuzov, pe vinovații Dimitrie și Gheorgheie Ergholegiu, și pe cio-bannul Nestor Pițe, ce au omorît pe un soldat, după pravilă poruncesce ca să se spânzure amândoi. — 1811 Aprilie 22.

Cod. LXIII, fila 41 verso.

Către Excelența Sa Gheneral Ștețer, de la întciul Divan

Ispravnicii județului Dâmbovița, cu inșciințare scrisă de la 23 ale aceștii lunii, au trimis la Divan 4 hoji, care s'au prins de un Alexe postelnicul cu alți locuitori din satul Băneștii, ascunși fiind înpreajma acelu sat, cari hoji singuri s'au mărturisit că sunt dintr'acei 16 vinovați, care au fugit în trecutele zile de la Ocna Telega, pe cari îndată Divanul i'au trimis la crimonalion, a li se face scumpă cercetare, atât de vinovația lor, pentru care au fost osândiți și trimiși la ocnă, și de mijlocul cu care au scăpat de acolo, cum și cine sunt aceia anume ce au călcat ocna și i-au scos? cum și gazda la cine sunt? și en examen de cercetarea lor să se arăte Divanului.

Așijderea și Ispravnicii din județul Saac inșciințează, că la 25 ale acestei luni, Polcovnicul de județ cu potera lovindu-se cu trei hoji ce s'au ivit acolo la valea Cepturii, prin războiul a prins viu pe un Tănase Arnăutu, iar pe ceilalți în bătaia ce au făcut împușcându'i au murit, rănindu-se și un ceauș de au catanelor și un slujitor ispravnicesc; atât pe acel viu cât și capetele celor omorîți le-au trimis aice, pe care hoj și capetele s'au trimis la criminal să i se facă cercetare și cu egzamen să se arăte Divanului iar capetele să le pue în răspântii la porța pușcării. S'au mai adus de la acest ispravnicat și alt hoj anume Gheorghe, care și acesta este din lude 16 scăpați din ocna Telega și s'au trimis și acesta la Crimonalion, spre a'i face cercetarea împreună cu cei 4 cu asemenea cercetare, de care și nu lipsim a inșciința Excelenței Tale. — 1811 Aprilie 30.

Cod. LXVI, fila 24.

Către Șteter

De la Divanul Craiovei astă-dă am primit cartea și înștiințarea Dumnolui pitarului Gheorghe Argintoiann Ispravnic ot sud Mehedinți, cum că la dă întâiu al acestei luni, la un cós din nópte, aú venit o cõtă de hoși la Țăuțăreni într'acel județ unde se face și târg, și mergând la schitul ce este acolo aú prins pe egumenaș și după ce i-aú luat tot ce aú avut și l'aú căznit, l'aú luat pe egumenaș cu diușii și în trei patru cósuri cât aú ședut hoșii la schit zapciul i neguțatorii i cu muncaliu ce aú fost la cfartir aú făcut rézboiú cu arme, iar hoșii aú ránit un soldat și o slugă a numitului egumen și pe un soldat sluga unui ofșer poracic l'aú tăiat d'aup:cerile; hoșii aú fost ca 23 și după ce s'au dus cu egumenașul până la un loc aú scris egumenașul către neguțatorași să trimită taleri 2500 hoșilor, ca să'l slobođescă; de care Divanul Craiovei aú dat porucă către Ispravnicii de Mehedinți i de Gorj i către Polcovnicii ce sunt orónduiți și către slugerul Teodor comandir pandurilor, ca să rădice poterii și cu orii ce mijloc să prinđă hoșii; de care și noi am mai scris întóinului ocárnunitor al Divanului Craiovei i Dumnólor boerilor divaniți, ca să facă tóte mijlócele a se prinde hoșii negreșit; ei dar nu lipsim a face acosta cunoscută Excelenței Talo.— 1811 Maiú 9.

Ignatie Mitropolit, Radu Golescu, Isaac Ralet, Manolache Manu, vcl. Vist.

Cod. LXVI, fila 24 verso.

MORATORIU

*Către slăvitul întóinul Divan și comitet al principatului
Valahieș. De la departamentul politicesc.*

După poruca slăvitului Divan, prin zapciú vátaf de aprođi, s'aú înfățișat la judecată înaintea noastră Herșu Orreiu de la Ploesci, cu jalba ce aú dat pentru cei de mai în jos numiți creditorii aú lui, đicând că din întâmplarea vremilor le-aú reuas datorii taleri 4395, cerónd soroc de patru anii ca să se mai întremeze și muncind, cu incetul, să se pótă plăti făr'de a i se lua marfa din mână și făr'de a-l arunca la vre o închisóre, ca să se prăpădescă cu totul, in dosul căreia jalbă poruncindu-ni-se de slăvitul Divan, ca să'í cercetăm cererea ce face.

Am cerut de la zapciú, să ne aducă de față și pe creditorii lui și ne arată Barbu ceaușul vátafului de aprođi, că cercetând de dêuși, cei mai mulți se află duși afară, dar de la patru creditorii cari aú fost aci anume: Marcu Ovrein, ce are să ia taleri 1230, i Moise Ovreiu ce are să ia taleri 400 i alt Marcu Ovrein ce are să ia taleri 500, ne-aú adus adoverințe în scris

sub iscăliturile lor, că'i pun soroc de trei ani, cum și pentru Panait Spahu au adus înscris de la Costache și Mihail, că pentru banii ce au să ia și ei, fiind-că 'i-au dat cei-l-alți creditorî soroc și ei asemenea se făgăduesc ca să'i dea.

Dei creditorii aceștia, cari dau soroc de trei ani, prin adeverițele lor jăluitarului Herșu având să ia taleri 2225, iar creditorii care sunt pe afară având să ia numai taleri 2176 și după pravilă fiind datorî a urma cei cu sumă, mai puțină voinței și primirei celor cu sume mai mari, de la judecată se găsesce cu cale și cu dreptate jăluitarul Herșu Ovreiu să aibă soroc de trei ani, despre toți creditorii lui, ca să'și muncască și să'și caute de alijverisul lui nesupărat pentru nici unul din creditorii lui și la soroc să plătească tuturor fără de nici o pagubă lor, iar hotărîrea cea desevărită rămâne a se face de către slăvitul Divan. — 1812 April 2.

Grigorie Asan Stolnic, Constantin Orescu Serdar, Dimitrios Serdar, Ioan Rudenu Sluger.

Creditorii ce au să ia de la jăluitarul Herșu Ovreiu.

<u>Taleri</u>	
1230	Marcu Ovreiu
900	Mor. Mihail al
800	Gavril Ovreiu
400	Moise Ovreiu
200	Burăh Ovreiu
90	Șai Ovreiu
80	Aron Herșu
170	Zalmăn tovarășul lui Herșcul
90	Panaiot Spahul
50	Marcu Ovreiu
4465	

} sudiți chesaricesci

De la întciul Divan.

Fiind-că am vădut și înșine noi adeverițele celor în dos arătați, patru creditorî ce li se adună suma ce au a lua de la jăluitarul Herșu Ovreiu în taleri 2,225, mărturisită și de zapcînul cel orânduit, prin care dau jăluitarului soroc de trei ani, supuși sunt dar după pravilă și cei-l-alți creditorî ai lui cu sume mai puține a fi următorî voinței și primirei celor cu sume mai mari. Drop: aceea cu cale fiind anaforana acésta a judecâtei departamentului, o întăresce Divanul și hotărăsece ca întocmai să'și aibă urmarea sa. — 1812 April 11.

Raru Golescu, Barbu Văcărescu, vel Vist.

De la Vornicia Obștirilor.

Ascultând cinstită porunca insumi eă, Clucerul Ión Fălcoianu Epistatul Vorniciei Obștirilor, (având Stolnicul Dinu Predescu alto trebî, încarcat de către slăvitul Divan) am mers la casa Dumnólui Logofétului Teodorache Văcărescu, unde s'aú aflat lucrurile și scoțendu-le tóte in vedere câte una, una, s'aú făcut alăturata catagrafie iscălită de insumi; stau și până acum in zaptul și purtarea de grijă a Dumnólui Logofétului Văcărescu și unele din lucruri, cîrpeturi vechi, între dênsele fiind in alevér, sunt sîpase stricăciuneî; pontru care de urmare după poruncă nu lipsese a înșciința slăvitului Comitet și cum va fi bună hotărîre. — 1812 April 29.

Ión Fălcoianu.

Cod. LXXII, fila 33.

De la întéiul Divan și comitet al principatului Valahiei.

Dumnóta Epistatule al Vorniciei Obștirilor, am vêđut arêtarea ce faceți printr'acéstă anafora, cum și alăturata catagrafie a lucrurilor răposatei Spătarese Catincăi Negelóci, pentru care porunceseo Divanul, ca lucrurile ce s'aú găsit in casa unde aú zăcut răposata Spătărăsă, să se împartă tóte de pomană pentru sufletul sêi, iar cele-l-alte câte din ele vor fi haine și cîrpeturi, să se vênđă la mezat prin starostea de negățetori și banii proțului lor, să'i dea la Dumnólui Vistierul Teodorache Văcărescu fratele răposatei, ca să'i ție in păstrare împreună cu cele-l-alte sineturi, i zapise de datorii și sculele ce s'aú găsit după mórtea răposatei, care sunt arêtate in alăturata catagrafie. — 1812 Maiu 3.

Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, vel Vist, vel Logofét, biv vel medelnicer.

Porunca Divanului.

Dumnóvostră Ispravnicilor ot Romanai, viind sluga divanului
 Zapciú Spătăresc, să aridice pe pâriți, poruncim că nu numai vre o împotrivire să nu arêtați atât Dumnevóstră, cât și veri alt-cine din dregătoria și slujbași județului, ei încă să'i dați și mână de ajutor spre săvêrșirea poruncei, de care se porunceseo și Dumitale cinstite biv vel Logofot Constantino Dudescule, întéiule dregător al Divanului Craiovei și Dumnevóstre boerilor divaniți de acolo, să dați mână de ajutor orânduitului mumbașir, spre sevêrșirea poruncei. — 1812 Maiú 10.

De la întciul Divan și comitet.

Ciustite Dumnóta Epistatule al Logofeției marī aī țcreī de jos fiind-că după pliroforia ce ni se dă prin alăturata anafora, de către Dumnóluī vel Logofétul de țora de sus, face trebnița a se protocoli sineturile schituluī Pârlita, ce se află la Dumnóta, ca să li se vadă copriunderea de este întocmai cu condica ce are schitul; de aceea dar scriem Dumnitale, că, orī să le dai în mâna orându-ituī de vel Logofot, să le protocolisóscă și iarăși să ți le aducă, sau chiar la casă Dumitale să le citóscă și acolo să ți le și dea înapoi, ca să nu se mai facă prelungire pricinóī ce este între jăluitorul egumen, cu acel Petro capi-tanul. — 1812, Maiū 22.

Isaac Balet, Barlu Văcărescu, vel Vist., vel Logofét.

Cod. LXXII, fila 61.

PROCES CU IPSILANT

*Către Escelența sa d. ghenearal-maior și cavaler Șteter
viț president al Divanuluī.*

De la întciul Divan.

Cu cinste primind predlojenia Escelențóī Tale, de la trecutul Mai 26 sub. No. 3696, prin care ni se poruncese a da sfirșit pricinóī cererilor Marieī Sale Constantin Vodă Ipsilant, ce face de la casa Dumnóluī Visterniculnī Filipescu; arétăm Escelențéī Tale, că acóștiă pricină fiind cercetati și hotărită de la Comitetul de mai înainte, iată s'au scos alăturatul perilipsis, de judecățile ce s'au căutat și de mijlocul cercetărilor ce s'au făcut, cuprinđetőre și de doveđile ce au arėtat, care cetindu-se se va da întrégă pliroforie, după care hotarire s'au făcut și socotėlă și (suret), precum alăturata fée cuprinde, puindu-se condeile ce au a lua arendașii cu dobânda lor, cum și ceea ce au fost datorī arendașii să dea Mărieī Sale, asemenea s'au pns cu dobândă la 10 unul pe an după pravilă și să alege să ia arendașii de la Măriea Sa talerī 27844, 48. Ci după poruncă arėtând Escelențéī Tale spre a se da pliroforie la cel mai mare comandir precum se cere; și pricina întârđiereī au fost, căci vechilul Mărieī Sale nu s'au arėtat, nici arendașii cerere n'au facut. — 1811 Innie 2.

Cod. LXVI, fila 102.

Intărire ce s'au dat la jalbele paharniculnī Bengescu pentru Dumnóluī elucerul Cornița Brăiloiū, pentru împotrivirea ce'i face de nu'l îngăduesce pe Paharnic a'și face acareturī pe locul seū.

Cu toate că pentru pricina acesta s'a i dat porunca Divanului în trecutelo zile priu Mumbaşir orânduit a se aduce aci amândouă părţile faţă, ca să stea în judecată şi D-lui Paharnicul jăluitor viind, din partea Dumnolui clucerulu Corniţă, până acum nn s'aū arătat vre-un vechil orî D-lui clucerul : fiind-că judecata era datore a precurma şi a hotări această pricină întocmai după porunca şi povaţa pravilelor; de aceea Divanul, prin alăturat pitac ce se vede, scris de la 17 a acestei luni, a i poruncit căminarului Nistor, boerul Nomicos, ca să arête ce povaţă dau pravilele la asemenea pricinî? carele prin alăturat răspuns al D-sale, scris de la 18 ale acestei luni, ce aū făcut către, Divan din josul pitacului, dă pliroforie, că toate zidirile ce vor face vecinii, pravilele orânduesc, a fi departe de ce saū doue-spre-dece piciore de casa vecinului săū şi numai pentru grajdurî fac deosebire de a nu avea uşa în potriua uşei vecinului; ci dar de vreme ce pravilele acest fel poruncesc, când jăluitorul D-lui Paharnicul Gheorghe Bengescu va urma într'acesta şi chip cu clădirea binalolor D-sale a fi depărtat de de ce saū doue-spre-dece piciore de la casa vecinului adecă a D-lui clucerului Corniţă şi uşa grajdului a nu o pune împotriva uşei casei Clucerului, hotăresce Divanul, ca cu acest mijloc ce s'aū dis mai sus să aibă voie D-lui Paharnicul aşi clădi aceste binale prin marifotul şi ajutorul ciustitului Divan al Craiovei.—1811, Iunie 19.

Al Ungro-vlahiei Ignatie, Polcovnic Loghinov, Radu Goleşcu, Isaac Rulet, Mihalache Manu, vcl Vist.

Cod. LXX, fila 97.

De la întciul Divan şi comitet

După jalba ce aū dat Divanului Ion şiu Stan Ciobanul, ce acum se află soldat la *Volovschii olanschii polc*, asupra slugerului Nicolae Urlăţeanu, că la lôt 1807 fiind orânduit slugerul asupra pandurilor pre judeţul Buzenului şi el aflându-se cioban la nisce oi în partea locului, prin închisore şi cu bătaī l'aū apucat slugerul de i-aū luat talerī 150 : orânduitul zapciū vataf de aū înfăţişat la întciul Divan înaintea noastră pe jăluitorul Ion cu pâritul Urlăţeanu, nude tîgăduind cu totul Urlăţeanu, că nicī il cunoşce pe acest Ion, nicī vre-un ban aū luat de la el, şi dicēnd că pôte primi şi blăstem, la acesta jăluitorul împotriva răspunso, dicēnd, că va aduce mărturiī din partea locului, carī cu ochii lor aū vĕdut cānd i-aū luat slugerul aceştī banī, ce însuşi aceī martori l'aū împrumutat cu dōnşii, căruia puindu-i Divanul soroc de o lună ca să aducă aici pe aceī marturi, şi trecēnd la mijloc douē luni, aū venit iarăşi singur la Divan dicēnd, că n'aū putut găsi pe aceī martori; cu carele din isnovă înfăţişāndu-i orânduitul zapciū pe pâritul Urlăţeanu la întciul Divan înaintea noastră, au îndatorat pe Urlăţeanu de a încredinţa prin blăstem

după cum însuși ați fost primit mai înainte, că n'au luat acești bani de la jălutor, și în Divan fiind față și cu jălutorul Ion au încredințat Urlățeanu sub blăstemul nostru smeritului Mitropolit, că nici nu cunoșce pe jălutorul Ion, nici au luat vre-un ban de la el; deși de vreme ce jălutorul martori n'au adus, și pirătul Urlățeanu au încredințat prin blăstem taga sa, hotărăscă Divanul, să rămăe cu totul în pace și nesupărat de acăstă piră și ceroro a jălutorului.—1812, Iunie 24.

Ignatie Mitropolit, Const. Ghica viș prezident, Const. Samurcaș, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Const. Varlaam.

Cod. LXXII, fila 172 verso.

Intărirea ce s'au dat la anaforaua D-lui vel Logofet de țera de jos pentru o butcă ce au luat Nicolae Rucărónul de la Dumitrache Paca ot. sud. Muscel sudit nemțesc din satul Dómnoei, proful butcoi să'l împlinóscă de la numitul Rucărónul. 1811, Iunie 24.

De la întciul divan și comitet

După arătarea ce ni-se face asupra pricinóii prin alăturata anafora de către D-lui vel Logofetul, volnicesce divanul pe . . . să mógă în sud. Muscel unde oră să împlinóscă de la părătul Rucărean banii prețului butcoi talori două mi, s'au să'l ia oră pe însuși oră vechil cu adeverință în scris fir' de a'i primi nici nu cuvânt de pricinuire și să'l aducă aici la Divan ca să s'ea la julecătă față cu jălutorul.—1811, Iunie 27.

Ralu Goleșcu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXX, fila 101 v.

Familia Văcărescu

Către Escolența Sa, mă marele comandir al armieii Dunărei și al flotei de pe marea Négră, Domnul admiral și cavaler Ciciacov.

De la întciul Divan și comitet al principatului Valahiei

Cu plecăciune facem arătare Escolenței Tale, că încă de când se afla aici Glavnoie comandir, Luminăția sa graf Cutuzof, din porunca Luminăției sale s'au trimis în județul Buzăului *Iancu Văcărescu*, fiul Dumnóei cluceresei Dundeasca, spre înțeloptia sa, pentru óreși care pricinii ale tinerețelor lui, și până acum se află petrecând tot la numitul județ; ei fiind-că de atunci esto trecută câtă va vreme și muma numitului nu având alt fecior pătimescă în desfulă

intristare, Divanul face rugăciune Excelenței Tale, ca să bine-voesci a se erța numitul Iancu Văcăroșeu și Divanul să aibă cinstită poruncă de voie și slobozenie, ca să scrie Ispravnicilor de la Buzău pentru venirea sa aici. — 1812, Iunie 4.

Ignatie Mitropolit, Constantin viț prezident, Barbu Văcărescu, Constantin Samurcaș vel Vist.

Cod. LXVI, fila 221.

1810 Decembrie 30. Incredințăm cu această carte a noastră cu *părintesca noastră moșie Giulești*, ce avem în țora Rumânescă la sud. Ilfov cu cele ce sunt pe dânsa alăturate, însă satul Giulești, cârciumile, morile, pădurea și alte cum și părțile de moșie ce s'aun cumpărat și s'aun alăturat pe lângă această moșie a noastră, le-am vîndut Excelenței sale Gheneralul Iosif Fonton, Luând de la dânsul 5.000 adică cinci miș galbeni Olandezii prețul cumpărăturii numitei moșii, dându-i și câte scrisori am avut ale numitei moșii și fiind că la lôt 1807 la luna lui Octombrie furat un sieriș al nostru cu scrisori și alte lucruri, între care ora și câte-va scrisori și sineturi a numitei moșii năstie, pentru aceea adevărim cu cartea această, că ori când se vor găsi numitele scrisori, de vor cădea în mâinile năstre să fim datori a le da și acestea numitului cumpărător, iar dovedindu-se că se află la alții și aretându-le, să nu le fie în sémă și să rămăe resuflăte, căci noi printr'acastă carte a vînderei facem stăpân desăvârșit pe numitul Excelența sa General Iosif Fonton, ca să aibă a stăpâni desăvârșit numita moșie a noastră, fiind-că am luat de la dânsul toți banii cumpărăturii, însă cinci miș galbeni; dar fiind-că numita moșie a noastră Giulești cu câte-va luni mai nainte, adică la 1810 Februar 7, am fost dat'o în arendă pe dece ani, adică până la lét 1820 Decembre 12, fiind tocmela cu arendașul, că când în distima do dece ani vom găsi mustereș ca să o vîndem această moșie cumpărătorul să nu fie volnic a intra în stăpânire înaintea vadelei de 10 ani; pentru aceea dar numitul cumpărător Excelența Sa Gheneralul Iosif Fonton nu pôte lua moșia în stăpânire desăvârșită de nu se va trece vadoua de dece ani, ce s'aun dat moșia în arendă, iar trecend vremea această, atunceea va intra în stăpânire desăvârșită, atât el cât și copii săi și elironomiș ce va avea, căci moșia i s'aun vîndut desăvârșit și el este stăpân moșiei; drept aceea i-am dat în mână cartea aceasta a noastră iscălită, prin care întărim cele ce s'aun dis mai sus, adevăruind vîndarea această ce am făcut, pocetluind-o și cu însăși pecetea noastră.

Pentru această vîndare de moșia Giulești astă-șă la 7 ale următorului August lét 1811 s'a scris cartea Divanului către luminăția sa domnița Ralu Ipsilanti soția Măriei Sale Domnului Constantin Ipsilanti, că de voesce să cumpere

acéstă moşie, după protimisul ce are, cu preţul, simfonia şi legăturile ce se arată în mai sus numitul zapis, în soroc de acum până în patru luni să trimită banii ce se arată ai vîndăreii, aici la Divan, ca să i-se trimită şi luminăţiei Sale zapisul vîndăreii, precum şi de nu va primi, iarăşi într'acest soroc să însciinţeze pentru neprimire.

Acéstă carte s'a făcut şi către Dumnelui Vornicu Grigorie Brăncovănu tot într'acéstă qi, dar nu cu soroc, să dea răspuns, fiind vecin cu mōşia Mo-goşoia cu Giuleşti.—1811, August 7.

Cod. LXX, fila 158.

Şteter

După porunca Catuzovului, tōte hotărârile Divanului ce au dat asupra pricinilor de prigonire ce are Paharnicul Stan Jianu cu vechilii moşiei salo şi cu soţia pentru despărţire, să rămāie jos, până va veni de la senator hotărîre. 1811, Octombrie 11.

Cod. LXVIII, fila 14 v.

Vorniceşa Smaranda Lahovari pentru 5000 galbeni ce are a lua de la casa rōposatului bărbatului sēu Vornicul Lahovari Manolache.—1812 Ghonar.

CoJ. LXIV, fila 12

Episcopul de Buzoii şi boerii Radu Golescu, Barbu Mănescu, C. Predescu şi N. Venariciu sunt însăreinaţi a face Catigrafiā periusioi domniţoi Văcărescu (a lui Enache),—1812 Febr.

Cod. LXIV, fila 13.

Divanul constituie o comisiune din boerii Barbu Văcărescu, Vor. C. Varlaam ban. Vist. Moshu Grigore Caribol şi Iordache Lehin şi autoriză vinderea de ei a averii nemişcătoare a boerului biv. vel. Logof. Const. Dudescu, care emigrăză din ţeră, următoare fiind (cererea lui) coprinderoii tractaturilor.—La 29 Iulie 1812.

Cod. LXIV, fila 95.

Către slăvitul Divan.

Însciinţez slăvitului Divan, că pentru datoria de taleri 4929 ca peste ce are a lua chir Constantin Banul de la un Hristea Checuş din socotōla Vghienoii (Vionoi)

care acest Hristea Checuș fugit fiind de la Vgiena aŭ făcut ferpot chir Constantin Belul aici nisce marfă a lui Mihalache Cucunghelul tovarășul numitului Hristea Checuș încă de la trecutul lét 1810 Octombře 11, prin scirea chesaro crăeștiŭ canțelariŭ de la Dinitrie Ioan epitropul lui Mihalache Cucunghelul. și fiind-că acest Cucunghelul nu este sciut unde se află ca să plătăscă baniŭ datoriei de la trecutul lét 1811 Decembre 1, s'aŭ dat porunca slăvitului Divan la stărostie, ca dintr'aceea marfă ferpotarisită a Cucunghelului, să se vîndă la mezat atâta cu cât adecă se pot plăti baniŭ după coprinderea hotărîrei slăvitului Divan, ce s'aŭ dat de la 28 ale trecutului Septembře lét 1811, după care poruncă următor fiind, s'a strigat la mezat dintr'aceea marfă ferpotarisită adecă o calească stricată și o carătă stricată și niște emen-cafea însă una cu miros de nucigaiŭ și alta stricată și nisce civit prost și nisce sticle cu vin *bordon* stricat și aŭ eșit la mezat prețurile ce se arată mai jos în socotélă din care nu se împlinesce suma datoriei lui chir Constantin Belul după hotărârea slăvitului Divan, pentru care un lipsiŭ a însciința slăvitului Divan ca să au ciustita poruncă să le daŭ aceste prețuri ce aŭ eșit până acum la mezat saŭ un ? — 1812 Maiŭ 31.

Gheorghe Starostea.

Marfa care s'aŭ strigat la mezat.

taleri	bani	
45 ⁵	—	O caléscă stricată.
300	—	O caretă stricată.
300	—	60 ocă Emen-cafea cu miros de nucigaiŭ po talerŭ 5.
80	—	40 ocă ipac stricată po talerŭ 2
1120	—	70 ocă civit prost po talerŭ 16.
160	—	160 sticle cu vin Bordon stricat po talerŭ 1.
<u>2416</u>	—	Adecă două-niŭ patru-sute șese-spre șeco.

De la întéiul Divan și comitet

Poruncesee Divanul Dumitale staroste za neguțatorŭ, să haraciladisesci mezatul acestor lucruri acelor din urmă mușterii cu prețul celor în dos arătate, care banŭ să'ŭ daŭ la Constantin Belu secfestrantul lucrurilor acestora.—1812 Iunie 15.

Constantiu Ghica viț-prezident, Barbu Văcărescu, Coustantin Varlaam.

Cod LXXII, fila 119.

Anexe la Vol. IX Cap. XXIII (pag. 489.)

Anexe la Capitolul Finanțelor.

Cărți deschise la toate județele pentru a plăti locuitorii oerit după vîndarea Caimacamlor.

Io Constantin Alexandru Ipsilante Voevod, cu mila lui Dumnezeu domnu amêndorora țerilor Moldovii și Valahiei. Dumneavóstră Ispravnicilor ot. sud.... sănătate, fiind că dumnealor boerii ce au cumpărat de la Cochiî vechi slujba oeritului îndoit, au făcut arêtare Domniei Mele, cum că locuitorii și alții ce sunt dajnici de oerit, nu se supun a plăti oeritul îndoit, după cuprinderea ponturilor ce sunt date, iată întradins ve trimitem acêsta Domnésca nóstră poruncă, ca să o arêtați la toți de obște, și să-î încredințați, că vîndarea acêstui de oerit îndoit s'au făcut prin însăși șcirea, voința și hotărîrea nóstră, spre a se întâmpina adică greutatea trebuințelor, ce sunt pentru hrana Impărăteșilor Oștirii; decî fiind că cum s'au ȓis darea acêstui oerit îndoit, este ajutorii pentru mântuirea și folosul tuturor, să îndatorați dară pe toți dajnicii de oerit al plăti, cu urmare întocmai după ponturile vîndării, se s'au făcut la Cochiî vechi înainte Sfinției Sale părinților Archierei și a dumnealor Boerilor Divanului Domniei Mele; pentru care vă poruncim, ca înși-vă să dați tot folul mână de ajutoriu orânduților slujbași, spre a se face negreșit taxilul banilor a acêstii slujbe, după ponturi, și făcêndu-se taxilul, să nu se iae de slujbași nici un ban, ci fără de zăbavă se aveți a-î trimitte dumneavóstră toți deplin drept aici la Visteria Domniei Mele. *ii saam receh gospod.*—1806. Decemvre 19.

Cod. LIV, fila 6 verso.

Anexa No. 14

Prea Înălțate Dómne

După luminată porunca Măriei tale ce ni sau dat, ca să căutăm socoteala oeritului, ce s'au fost scos îndoit spre a vedea câți bani au respuns cumpărătorii înainte la Visterie, câți au primit *Gazdia* acêstui Huzmet de la fies-care *Județ* până a se lepăda de acêstă slujbă, și câți bani au venit de pe la județe la Visterie, de când au remas pe sôma Domniei și câți bani rămăno să mai iae cumpărătorii afară din ce au primit de pe la județe? pentru care să chibzuim de unde să se iae acesci bani ce rămăno a lua cumpărătorii, ca să li se rês-

punđă, și să arătăm Înălțimei tale prin anafora ; următorii fiind, ne-am adunat la domniașca Visterie, și cercetând această socotélă, vedum, că dumnélor boerii cumpărătorii au fost răspuns la Visterie două căsturi tal. 350.666, bani 80, cari bani s'au trimis la Diiu ; au făcut și alte următoare cheltueli tal. 47337 bani 8 și se adună aceste două sime tal. 398.004 bani 88 ; iară banii ce au primit Gazdia a acestui huzmet de pe la județe sunt tal : 178960 bani 105, care scăđându-se din mai sus numita sumă, rămâne să mai iae dumnélor boerii cumpărătorii tal. 219043 bani 103, după cum se vede în socotéla ce am asternut mai jos ; pentru care acesti bani am făcut chibzuire de unde să iasă, ca să se dea cumpărătorilor, și găsim cu cale : să răspundă țeara după dreaptă analoghie ce va ajungo pe fie-care județ, în vreme ce acesei bani s'au dat pontru țeară în jafurile Diiului, și neputându-se căuta slujba din pricina că s'au călcat unele județe de vrăjmași, iarăși țeara este datore să-i răspundă și în urmă după ce se vor îndrepta județele după ce s'au fost călcate de vrăjmași, și își vor veni în stare, căutându-se huzmetul, bani ce se vor strînge se vor scade din suma ce este să răspundă țeara. Așisderea făcând și socotéla județelor de câți bani au răspuns la *Gazdia* huzmetului și la Visterie și taxildărituri, vedem că mai este rămășița tal. 5426, după cum se arată și aceste mai în jos, de care nrméză a se da luminata poruncă Măriei tale, ca să se împlinască și acea rămășiță din județele ce sunt datore, însă pe acesti bani ce au să iae D-lor boerii cumpărătorii are a se socoti dobânda cât se va mai face până li se va răspunde, care dobândă să li se dea din banii huzmetului, ce se vor strînge... Dositeu al ungro-vlachiei, Nectarie, Ramnic, Iosif Argeș, Constantie Buzeu, Dumitrache Ban., vel vist.... vel vorn. Isaac Ralet, Constandin Crețulescu, Barbu Văcărescu, vel Vornic....., vel Vorn. Ión Comanónu vel Logf....., vel Logf. — 1807 April 8.

Socotéla de banii ce are să iae dumnélor boerii cumpărătorii.

<u>Taleri</u>	<u>Bani</u>	
350666—	80	două Căsturi ce au răspuns la Visteria.
11992—	—	Avaieturiile
198—	64	Cheltuiala Gazdiei
22597—	74	Dobânda banilor până la sfârșitul lui Martie
12550—	—	Taxildăriturile
<u>398004—</u>	<u>88</u>	Tótă suma datoriiilor
178960—	105	Se scade ce a primit Găzdia
<u>219043—</u>	<u>104</u>	Remâne să mai iae cumpărătorii

Socotela de Rămășițe ce este pe la județe.

<u>Taleri</u>	<u>Bani</u>	
337951—	116	Totă primirea de pe la județe din care a luat:
141015—	11	Visteria.
178960—	105	Găzdia.
12550—	—	Taxildăritul de la 13 Județe.
5427—	—	Rămășița
<u>337951—</u>	<u>116</u>	

De la Divan cărți de slujba Oeritului

Fiind că slujba oeritului din totă țera pe anul acesta cu leat 807 s'a vîndut la s'a dat această carte a Divanului ce s'aî orânduit de dumnelor Boerii cumpărătorii tacsildar la sud . . spre a cănta și a stringe venitul slujbei aceștia, urmînd întocmai ponturilor ce mai jos sî coprinde.

1) Mitropolia, câte trele Episcopiile, Mănăstirile cele mari cu metoșele lor, dumnelor Veliții Boeri, de la vel Ban până la vel Clucer de Aric, și jupănesele vĕduve iarășî până la această trĕptă, cum și alții ce vor avea hrisóve și cărți domnesci a scuti oerit, să aibă privileghiul scutelei oeritului pe tóte oile ce va avea fieș-care drepte vite ale sale, fără de a fi supĕrați cu cea mai puțină cerere, ferindu-se însă și mai sus numiții priveleghiați a nu mesteca oî streine să le facă că sunt ale lor, căci unul ca acela dovedindu-se într'o vină ca acesta, nu numai i se va rădica privileghiul scutelei oeritului, ci încă se va și pedepsi, după coprinderea Hrisovului Domnesc.

2) Toți cei-l-alți locuitori ai țerii, pămănteni și streinii, cum și Bărsani și Țuțuenii, sau orî ce feliu de sudiți, cari se obișnuesc de țin oî sau alte vite mari, ce vin în țĕră la pășune, să aibă a plăti oeritul de óie po bani de ce și ploconu după obicei, până la de ce po bani unul, și de la de ce în sus po bani opt-deci de nume.

3) Bărsanii și Țuțuenii Ardeleni și alți sudiți, ce vor avea vite mari în țĕră, cai, boi, vaci, bivoli, să plătescă vĕcărutul streinilor, ce este obiĕnuit, adică de vită mare bani trei-deci și trei, și de vită mică pe jumĕtate, însă cu acest cuvînt de vită mică să nu supere slusbașii pentru sugători, făcĕnd adică tunși cai mari și sugători vită mică, ci tunși și mânzații adecă doî drept unul, iară cu sugătorii să nu aibă a face, iară cei-l-alți streinii din Moldova sau din țĕra turcĕscă să plătĕscă de vită câte bani șai-deci și șase, după obicei.

4) Pentru caprele ce aî strînse neguțatorii zalhangii de tăiat la zalhanale, câte dintru acelea capre vor apuca de vor tăia până în ziua de sfîntu

Dumitru, Octomvre 26, au să fie nesupărate întru nimic de oerit, iară câte se vor găsi vii ne tăiate, de la ziua sfintului Dumitru înainte, să plătescă și ei oerit asemenea ca țărani, după hotărârile domnesci, ce sunt făcute și după obiceiul ce din vechime s'au urmat.

5) Toți locuitorii de ori-ce tréptă să aibă a arêta tôte oile lor la Boerii slușbași, fără do a și le tăinui, căci ori carele se va dovedi, că au âmblat ași ascunde și ași tăinui oile, cu gând ca să păgubescă Vistieria, pe unul ca acela nu numai că 'l vom da de ași plăti tôte oile indoit, ci încă il vom și pedepsi după trépta ce va fi, și fie-care părcălab din fie-care sat, să fie dator a arêta la stujbași oile sătenilor, încă și pe străini ce se vor afla în prójma satului, că de se va găsi vre-un părcălab că au știut oile sătenilor și nu au îndreptat pe slușbași, ci le-au tăinuit, acel părcălab se va pedepsi.,

6) Să aibă rînduși slujbași și tot ajutoriu stăpânirii la tacsilul banilor, ca de la tôte oile stră'nilor, verii câte și verii ale cui se vor afla în țeră la pășune, să iae orânduitul oierit pe deplin, fără deosebire, prin silința dregătorilor județelor.

7) Slușbașii să aibă a se feri, de a nu face vre-o pagubă, nedreptate sau cheltuială locuitorilor cu ale lua cevași pentru hrana lor și a cailor lor, fără de plată, că pentru ori-care ne vom însciuța că n'au urmat după porunca ce se dă, după ce il vom pune de a plăti acea pagubă, il vom și pedepsi; poruncim dară și dumnévóstră boerilor Ispravnic, și altor slujbași ai județului să dați tot felul mână de ajutor. spre a se putea sevriși slujba fără de cusur, ca să nu se întâmple sfetirismos, că pentru ori-ce pagubă se va întâmpla din pricina neajutorului dumnévóstră, veți fi răspunđători, cum și împotriva când vor fi locuitorii supătați de către slujbași, cu vre-un fel de nedreptate, iarăși veți fi răspunđători. — 1807. Octomvre 10.

Cod. XIV. fila 101.

Anexa No. 15.

Io Constandin Alexandru Ipsilant Voevod.

Fiind-că după catahrisis ce s'au urmat pe la județe de către cumpărătorii, tacsildarii și slujbașii acestui oierit, avem Domnesca însciuțare cum că s'au făcut luare de pe la locuitorii cu mult mai adăogată de cât cuprinderea Ponturilor acestui Huzmet, de aceea dară poruncim, Vătașe de Visterie, să strîngi pe acești mai sus numiți cupărători tacsildari și slujbași aici la Visterie, de unde pe toți împreună să-i aduci la sfânta Metropolie să se facă acolo jurământ Evanghelicesc înlăuntrul sfintei biserici, cum că nu au luat mai mult nici măcar un ban peste cuprinderea Ponturilor, și aducându-ne anafora de la

pró sfinția sa părintele Metropolit de primirea sa și neprimirea jurământului, atunci voiți da Domnia Mea cuviincioasă hotărîre pentru acosta.—1807, Maiu 7.

Cod. XLVIII. Fil. 117—115.

*Către Excelenția sa Tainicul Sovetnic, și a fel de ordine cavaler ghinărar,
Gherghie Lascarof.*

Dela Divanul prințipatului Valahii.

După julba ce au dat Excelenții Tale, în trecutele zile, dumnólor boerii cumpărătorii ai acestui de al doilea oerit din anul trecut, arătând că au rămas să iae din anul trecut acea slujbă o mare sumă de bani, și rugându-se a li să plăti, prin predlojenia Ecselenței sale, ce sa și trimis la Divan, ni se poruncesce, ca să facem negreșit chibzuire a găsi or- ce mijloc cuviincios spre împlinirea dreptului dumnólor; după care nu lipsesce Divanu a răspunde Ecselenței tale, ca în multe rîndurî făcend felurî de chibzuirî pentru acosta, alt mijloc nu putem găsi, spre despăgubirea numiților boeri, de cât a li se face tot din țeră, precum și dintr'o anafora a sfinților părinți Arhiereî, și a dumnólor fraților boerî, ce o vechum scrisă din anul trecut s'au fost găsit cu cale, fiind însă că acosta sumă de bani ce o cer numiții boeri este alt cusur ne împlinit, chiar dintr'acel Huzmet al oeritului celui de al douilea, ne apucend să-l împlinóscă atunci, pentru cunoscutele împotrivirî ale vremei ce sa și întimplat, am chibzuit și găsit cu cale, prin sfatul de obște, ca și estimp să plătescă oeritul îndoit, fiind mai vértos și acum vremea oeritului. care să și urmează, măcar că și acest mijloc nu este destoinic. și prin împlinirea banilor ce se cer de către numiții boeri d'impreună cu dobenda lor, care e peste tot tal.: 251,893, se face însă indetul ajutor, și pentru cusurul ce va mai rămâne ne plătit vom face apoi deosebită chibzuire, de unde să se plătescă, fără de a se supera locuitorii, și prin deosebită notă vom aréta Ecselenței Tale. care acosta chibzuire a noastră ce s'au dis mai sus, de va fi primită și Ecselenții sale, ne rugăm să avem răspuns în grabă, spre a o pune în lucrare acum, când este vremea oeritului, fiind-că cu acest mijloc scapă și țeara de o datorie mare, care din zi în zi cresce, adăogendú-se cu grele dobândi.—1807, Noemvre 20.

Cod. LIV. Fil. 178.

Pitac către D-lui Vel. Vist. să găsască musterii să vîndă îndoiala oeritului și pe anul acesta, să se împlinóscă paguba anului trecut.

De la Divanu prințipatului Țerî Rumănescă, către D-lui fratele vel. Vist.

Fiind-că D-lor cumpărătorii slujboi oeritului îndoit de anul trecut, au răspuns la Visterie suma drept cât cumpăraseră acosta slujbă de la Cochi-vechi,

iară din țeară nu s'au putut strînge de către Dumnélor oeritul deplin din pricina întâmplării vremilor, precum este știut, rămîind a mai lua pînă la împlinirea sumei ce a dat d-lor la Visterie tal. . . . precum prin obsteașca Anafora a părinților Arhieriei și a d-lor fraților veliții boerî, este alésă și hotărîită acéstă sumă, că cu adevărat din pricină, că nici nu s'au putut căuta slujba, lipsește acești bani pînă la împlinirea sumei ce a răspuns-o cumpărătorii la Visterie, care cumpărătorii dând acnm jalbă Ecselenței sale Generalului Lațcarof, cum și Divanului, și de către Ecselența sa făcîndu-se în scris arătare la acest Divan, că după cele mai sus arătate, dreptate a la cererea care fac a li se plăti acéstă sumă, și ca să facem negreșit chibzuire, a se găsi mijlocul cel cuviincios spre împlinirea dreptului dumnélor, Divanul a făcut feluri de chibzuirî în tot chipul pentru răspunderea și împlinirea aceștii drepte cereri a d-lor, și nici un mijloc altul nu s'a putut afla, mai cuviincios, decăt acésta, ce cu sfat de obste s'au hotărît, adecă a se urma și estimp plata oeritului iarăși îndoit și măcar că în anul trecut, când s'au orânduit a fi lnarea oeritului îndoit, s'au fost arătat către locuitorî, prin cărțile Divanului, ce s'au dat atunci la mînilor cumpărătorilor, cum că nu mai intru acel timp are a se plăti oeritul îndoit, pentru întâmpinarea, împlinirea celor de atunci silnice, primejdióse și neapărate cereri ce se făcea din țeră, și că altă dată nu li se va mai urma acéstă plată de oerit îndoit; dară fiindcă acéstă sumă ce s'au arătat mai sus este cusur neîmplinit chiar al aceeași primejdióse trebuințe, ce s'au răspuns atunci, și fiindcă săracii locnitorî ai țcrii nu sunt în stare de a se mai însărcina acura și cu răspunderea acelor bani, pe lângă alte atâtea și atâtea greutăți ce sunt asupra-le, precum deobște este vîdnt, de aceea dară trebuința este a se plăti și estimp oeritul îndoit, precum s'au đis, de care și scriem Dumitale, ca să îngrijesci a căuta și a găsi mușterii cărorora vîndîndu-se acéstă îndoială a oeritului de estimp. să ne arătați, ca să vedem câtă sumă s'au putut prinde pe vîndarea aceștii îndoeli, care are a se da cumpărătorilor de anul trecut, în sumă de tal. . . ce a la lua, și câtă sumă mai rămîne țeara datóre pînă a istovi plata aceștii sume.—1807 Noembre 13.

Cod. LIV fila 133.

Ponturile oeritului îndoit pe lét. 1807. Noembre 20.

Fiindcă cumpărătorii slujbei oeritului îndoit din anul trecut, din pricină că nu s'au putut căuta slujba din cunoscutele împotrivitóre întâmplări ale vremei, le lipsește o sumă mare de bani, pînă la împlinirea sumei ce a răspuns cumpărătorii la Visterie, pentru care lipsă făcîndu-se cercetare de către Sfinția sa părintele Metropolit, i părinții Arhieriei, și d-lor frații Veliți Boerî, s'au găsit arătarea d-lor adevărată, precum prin obsteașca Anafora pe larg se

areată, și apurarea cu neconținute jalbă cerându-și dreptul, tot-deauna li s'aui ȝis, să aibă îngăduială până se va ȝăsi mijlocul iulesnit, de unde să se împlinescă și li se va da cu care acesta fiind prelungiți până acum, în cele de pe urmă a'i dat jalbă și la Măria Sa preu Înălțatul Prințip și Feld-mareșal Prozorofschie, și de Măria Sa dându-se jalbă d-lor la Ecselenția sa Ghinarar Lascarof, aui făcut Ecselenția sa arătare la acest Divan în scris, că după cele mai sus arătate dreptate aui la cererea ce fac a li se plăti această sumă, ce este alésă prin cercetare, și să facem negreșit chibzuire a ȝăsi mijlocul cel cuviincios spre împlinirea dreptului d-lor, Divauul a făcut feluri de chibzuirii în tot chipul, și nici un mijloc altul nu s'aui putut afla mai cuviincios, căci săracii locuitorii având atâtea greutăți asupra-le, nu sunt în stare de a se mai însărcina și cu răspunderea acestor banii, ci cu sfat de obște s'aui hotărât, adică a se urma și estimp plata oeritului iarăși îndoit, și măcar că în anul trecut s'aui făcut arătare prin cărțile slujbei, că nu mai într'acel timp aui a plăti oeritul îndoit, pentru întâmpinarea celor de atunci silnice și primeȝdiöse cereri, dar fiind-că acesta cerută sumă este cusur neimplinit chiar al aceeași primeȝdiösă trebuință, ce s'aui răspuns atunci; de aceea daui trebuința este, ca peste oeritul drept ce este de oaiie po. banii 10 și ploconul până la 10 po. banii unul, iară de la ȝeca fu sus po. banii opt-ȝeci, de nume, să se mai plătescă alt atâta, care vine îndoit și această îndoială strigându-se la Cochi-vechi, după orânduială, s'aui cumpărat de . . . ; decii s'aui dat această carte a Divanului la mâna . . . ce s'aui orânduit tacildar la sud. . . spre a căuta și a strînge veniul slujbei aceștia a îndoiolei oeritului, întocmai după ponturile slujbei oeritului drept, afară însă din sudiți, care nu aui a plăti la această învoiala, nici oerit, nici văcărit, ci numai de la cei-l-alți, să caute slujba cu urmare după ponturile ce mai jos se coprinde :

1) Mitropolia, câte trele Episcopiile, Mănăstirile cele mari cu Melôșele lor, d-lor Veliții Boeri, de la Vel Ban până la Vel Clucer de Aric, i jupănesele văduve iarăși până la acesta tréptă, cum și alți ce vor avea hrisóve, i cărți domnesci a scuti oerit, să aibă privileghiu scutelei oeritului pe tóte oile ce va avea, fieși-care drepte vite ale sale, fără de a fi superați cu cea mai puțină cerere, ferindu-se însă și mai sus numiții privelegiiați, a nu amesteca oi stroine, să le facă că sunt ale lor, căci unul ca acela dovedindu-se într'o vină ca acesta, nu numai i se va rădica privileghiul scutelei oeritului, ci încă se va și pedepsi după coprinderea hrisovului Domuesc.

2) Toți cei-l-alți locuitorii ai țerii, și stroinii cari se obișnuiesc de țin oi și alte vite mari aici în țeară la pășune, să aibă a plăti această îndoială a oeritului, de oaiie po. bani ȝeci și ploconul după obiceiii, până la ȝeci po. banii unul, și de la ȝeci în sus po. banii opt-zeci de nume așisderea cei-l-alți streinii afară din sudiți aui să plătescă și văcăitul, însă aceia ce aui fost obiceiii de

plătea de vită mare bani șeai-șeci și șase, și de vită mică pe jumătate, adică tunșii și mânzații doi drept unul, iară sugătorii să nu se supere.

3) Toți locuitorii de orî ce tréptă, să aibă a arêta tote oile lor, la boeri slujbași fără de a și-le tăinui, căci orî care li se va dovedi că au âmblat ași ascunde și ași tăinui oile lor, cî gând ca să păgubescă Visteria, pe unul ca acela nu numai că-'l vom da de ași plăti tôte oile îndoit, ci încă 'l vom și pedepsi după trépta ce va fi, și fieși-care Pârcălab din fieși-care sat să fie dator a arêta la slujbași oile sătenilor, încă și pe străini ce se vor afla în-préjma satului, că de se va găsi vre un pârcălab că au știut oile sătenilor, și nu au îndreptat pe slujbași, ci leaș tăinuit acel Pârcălab, se va pedepsi.

4) Se aibă orânduții slujbași tot ajutorul stăpânirei la taxilul banilor, ca de la tôte oile străine, verî câte și verî ale cui se vor afla în teară la pășune (afară din cele suditeșci), să ia orânduitul oierit pe deplin, fără de osebite, prin silința dregătorilor județelor.

5) Slujbași să aibă a se feri de a nu face vre o pagubă, nedreptate sau cheltuială locuitorilor, cu ale lua ceva pentru hrana lor și a cailor lor fără de plată, că pentru orî care ne vom înșciința că n'au urmat după porunca ce s'a dat, după ce 'l vom pune de va plăti acea pagubă 'l vom și pedepsi. Poruncim dar și d-vóstră boerilor Ispravnicî, i altor slujbași ai Județului, să dați tot felul mână de ajutor spre a se putea săvârși slujba fără de cusur ca să nu se întâmple sfetirismos, că pentru orî ce pagubă se va întâmpla din pricina neajutorului dumnévóstră, veți fi răspunđătorî, cum și împotrivă când vor fi locuitorii supêrați de către slujbași, cu vre un fel de nedreptate, iarăși veți fi răspunđătorî.—1807 Noembre 20.

Manolache Banu, Ștefan Văcărescu, Isaac Ralet, Constandin Vornicu, Barbu Vornicu, Anton Postelnicu, Constandin Bălăceanu Vornic, Vel. Vist. Constandin Vorlaani.

Cod. LIV fila 143.

Anexa la pag. 491 (IX)

Ponturile de vinđvurile oeritului, ce s'au scos acum pentru 1808, de ajutorul oștirilor.

De la I-ul Divan

Fiind că pentru ajutor la împlinirea grabnicelor trebuințe și cererilor ostășescî, ce ni se fac, nefiind alt mijloc de unde să se împlinóscă, s'au gasit cu cale, cu sfat de obște, ca pe anul trecut 1808 să fie oerit îndoit, și fiind că de cu tómnă s'a vindut un oerit drept, care s'au și împlinit, acum dar s'au mai scos alt oerit, ca să fie îndoit, cu acéstă orânduială ce numai pămîntenii să plătescă de oie po bani 10 și ploconul până la 10 po bani unul, iar de la 10 în sus po bani 80 de nume să dea și de răvași ce va lua de plata oeri-

tului câte 2 parale și nu mai mult. Iar cine va avea de la 10 în sus cât de multe, să ia și câte 4 parale de numărătoare. Care acest oerit are să so ia și de la oi și capre, de la miei și ezi de est timp, fără osebite, pe câte se vor găsi la vremea scrisului în pěr; să nu îndrăsnescă însă a cere oerit pe vite mórte, adecă pe pei, și numai cele se vor fi vii în pěr la vremea scrisului. Iar sudiții să nu se supere, cum și la Monastiri și la Boeri care să păzescă privilegiul care s'au urmat și la oeritul de cu tómnă. Așisderea să fie nesuperați de oerit și măcelarii politiei Bucuresci, pentru vitele ce cu adevărat vor fi de tăiat la scaune, care slujbă cu cercătură cu tot are să se caute până la August. Cu acéstă orînduială s'au vîndut ajutorința oeritului acestuia la Dumnólu biv vel vistier Ioan Hagi Moscu și s'a dat acéstă carte a Divanului ce s'au orînduit de Dumnólu boierul cumpărător, taxildar la sud carele să aibă a orîndui slujbașii prin plăși și prin scirea și ajutorul dumnólor ispravnicilor județului, să caute acest huzmet, cu mijlocele ce se arată mai jos, însă:

A. Mitropolitul, câte 3-le Episcopiile, Monastirele cele mari cu metócele lor i dumnólor veliții Boeri de la vel Ban până la vel Clucer de arie i jupâne-sele věduve iarășii până la acéstă tréptă și alții ce vor avea hrisóve și cărți domnesci a scuti oerit, să aibă privilegiul scutelei oeritului (numai se scutesce oile proprii și nu streine).

B. Toți cei-l-alți locuitori ai țerei și străinii (afară de sudiți) să aibă a plăti acéstă *îndoială* a oeritului, iar cei străini, afară de sudiți, să plătescă și vácăritul, de vita mare 66 bani și de mică pe jumătate. Adică tunșii și mânzații doi drept unul, iar sugătorii să nu se supere.

C. Toți locuitorii de ori-ce tréptă să aibă a ș aréta oile lor la boierii slujbași . . . sub pedópsa de plată îndoită și pedópsă. Pircălabii din sat să arete oile sătenilor, iar sub pedópsă.

D. Fiind pliroforisit Divanul, că în anii trecuți s'a făcut catahrisis de către cumpărătorii și slujbașii oeritului, la căutatul acestei slujbe, s'a făcut cunoscut boierilor cumpărătorii, acum că nu este permis cătahrisul de nicî un fel. Ispravnicii să fie decî cu priveghere.

E. Ispravnicii să dea ajutor talxildarilor la împlinirea banilor. — 1809 Aprilie 24.

Anexa No. 6. (pag. 492. IX)

1) Vinđarea oeritului în anul acesta cu lét 1811 este pe tótă țeara *cu județul Brăila dimpreună*, și după greutățile și trebuințele ce sunt cu sfat de obște s'au socotit a se urma iarășii îndoit, precum și in anul trecut adecă de tóte oile și caprele pămóntenilor împreună cu miei și ezi să se ia po banî

două-zeci cum și poclonele îndoite de la una până la zece câte doi bani de oie, iar de la zece în sus, orî cîtă sumă va avea fie-care stăpîn să ia poclonul câte taleri unul bani patru-zeci de nume, și de numărătoare câte opt parale de turmă și pe ravaș de tot numele câte patru parale, iar oeritul pe vite mörte să nu se cêră adecă pe poi, ci numai pe cele ce se vor afla vii în pör în vremea ce se vor scrie de către slujbași.

2) Ceî ce se numesc sudiți, și sunt ședători în casele lor prin satele țerei să plătescă acum oeritul de o potrivă cu pămînteniî ce în țeară se vor găsi la scris.

3) Sudiții ceî călători aî să plătescă oeritul în vremea cea orînduită, adecă la Decembre, după coprinderea osobitelor ponturi.

4) Vinđarea oeritului este afară din Boerî, de la vel Ban pîna la Clucer de arie și jupănesele vêduve tot pîna la acêstă tréptă, i mōnăstirile i mōtoașele și schiturile după coprinderea hrisóvelor domnesci.

5) Panduriî din patru județe, sud, peste Olt, ce *se vor fi aflând acum în slujba împêrătêscă* nu aî să plătescă oerit pe drepte vitele ce vor fi avênd.

6) Oile ce vor cumpêra măcelariî pentru trebuința politieî să nu fie supêrate de oerit, fiind-că pentru aceea plătesc oerit locuitoriî de la cari le cumpêră măcelariî, precum și vitele ce vor fi avênd strînse pîna la 25 ale acesteî luni April să dea fōie ca să fie acelea apêrate.

7) Oile și cele-l-alte vite sirbesci ce aî trecut în tōmnă din țeara turcêscă aici în pămîntul țerei, cum și câte vor mai trece de acum înainte, oerit să nu plătescă, precum s'aî urmat în anul trecut; iar cînd din Sirbî se vor dovedi că aî ascuns oi de ale pămîntenilor, cu gînd ca să le scape de oerit, uniî ca aceia pentru înfrênare să plătescă oeritul îndoit, de oaie po bani patru-zeci.

8) Baniî să se rêspondă jumêtate înainte, îdată după vinđarea slujbei, iar ceî alți jumêtate înainte peste trei-zeci de zile după vinđarea slujbei, din care acești bani după cel din urmă căștiu, să se poprêscă taleri 30.000 pentru oeritul sudiților călători, cari bani să 'i plătescă la sfîrșitul lui Octombre, cînd atuncî încep să se scrie și oile lor.

9) Cumpêrătorul să dea chezăș neguțător de credință, ca să rêspondă baniî la sorôce.

10 Boerul cumpêrător de a fi ca să caute slujba însuși, să se ferêscă de a face cea mai puțină nedreptate locuitorilor, cu luare de bani mai mult peste suma cea hotărîtă, că apoi ceea ce se va dovedi că aî luat mai mult prin catahrisis, va fi silit ca să întorcă înapoi îndoit, iar de va fi ca să vîndă huzmetul la altul, îndatorat este a se chezășui cu acel cumpêrător, ca să nu facă jaf și nepăsturiî locuitorilor, ci să urmeze întocmai după coprinderea ponturilor, căci împotrivă urmând, Divanul nu va îndatora pe cel de al doilea cumpêrător ca să întorcă înapoi îndoit, ci se va îndatora cumpêrătorul asupra că-

ruia rămâne huzmetul de la Cochii vechi; asemenea și cumpărătorul de al doilea de va dovedi că taxildarul nu urmăzează dreptății, ci se abate la urmări de jafuri și nedreptăți, să ți făcă cunoscuți Divanului cu vina lor, ca să fie supuși pedepsei ostășesci și prin caraulă osândiți.

11) Ispravnicii județelor, să fie datorii ca să dea tot felul de mână de ajutor cumpărătorului, cu mazăli, și cu câte doi ómenii de fieș-care plasă, orii din slujitorii zapeilor, sau de prin sate, cu ómenii cu plată, ca să se caute huzmetul fără de cusur, ci numai acelor ómenii de prin sate să li se plătoscă de taxildarul în câtă vreme se vor afla slujind.

12) Avaeturile sunt să se răspundă de la toți banii vinderei slujbei adecă : dumnólor veliților logofeți cu doi al doilea logofeți, la pungă po talerii cincii 60 i câte talerii doi bani 75 ai dumnólu vel logofet za Obiceiuurii, cu un al 2-lea logofet, i câte talerii dece la pungă pentru obraze scăpătate, i câte talerii unul la pungă la Cutia orfanotrofeii, pentru că i s'au luat Mónăstirea Strihaia i talerii una-mie-opt-sute ai cișmelelor, i talerii una-mie-două-sute-cincii decii ai Cutiei de milostenie, i talerii 350 ai doftorului de la Craiova, i talerii una-sută ai mónăstireii Arnota, i câte talerii dece de județ ai mónăstireii Stavrodromi, după coprinderea hrisóvolor i câte talerii 30 de județ ai extrac-torului, cum și talerii una-sută din tótă slujba ai divictarului și ce întâmplare din peristasis al vremilor se va întâmpla, pe séma cumpărătorului să fie, că Divanul nu se anestică.—1811 April. 21.

Valori

330,000 Adecă trei-sute-trei-decii de mii au rămas de la Cochii vechii huzme-tul asupra dumnealui paharnicului Mihaii Filipescu și banii să'i răspundă în gata, iar să nu caute a'i escoslisi în nișcarva socoteli. Iosif Argeș, Radu Goleșcu, Isaac Ralet, Vel. Log. Vel. Vist.

Cod. LXXI fila 21 verso.

(A se vedea oeritul și la fila 230—34 din acciași condică).

Anexa No. 7 (pag. 492 — IX)

De la 'ntăiul Divan

Către vâlășeii de p'aiurii

Fiind-că se apropie vremea când încep a se pogori aici în țeară Tuțuenii din țeara unguerească spre ernatic și fiind-că slujba oeritului în toți anii să păgubeșce cu oile sudiților din Transilvania, ca scobórá la ernatic sume mari și la plată se perde făcând felurii de mijloce, adică după ce merg pe la județe unii din ei le amestecă cu ale pământónilor ce plătesc oeritul primă-vcara,

alții se perd prin bălți, iar alții âmbând de la un județ la altul nu se pot găsi de slujbași și pentru ca să nu se mai pricinuiască această pagubă și de a lipsi mijlocele care le obicinuesc, Divanul te însărcinează și îți poruncește să urmezi într'acest chip :

1) Câte oi vor coborâ pe la acel plaiu au să plătescă oeritul aci.

2) La vremea coborâtului oilor, să numeri fieș-care turmă și să cercetezi câți stăpâni sunt pe acele oi, să ieși în scris și să faci catastih de sumele i numele stăpânilor, cu cinul și porecla lor, și în ce sat, în ce județ din Transilvania se află șeșetori, și în ce județ de ale țerei are să ernoze? și pe totă săptămâna să trimiți catastih la D-lui fratele Vornic Manu chabzimanu slujbei, de suma ce se va coborâ, iar după ce se va încontinua coborârea să împreunezi un catastih de totă suma și iscăbind să îl trimeți.

3) Să ieși în scris și toate vitele mari ale fie-căruia stăpân : cai, boi i vaci ce vor avea, cari au a plăti vâcărutul, după vechiul obicei.

4) La toți aceștia ce vor trece să le faci cerere de plata oeritului făvâ de a le face silă, ci cu cuvânt să le dai a înțelege că sau acum sau mai pe urmă oeritul tot au să 'l plătescă, urmând pentru luarea banilor după ponturi adecă, de oaie pe lână de ce și plocon de la una până la de ce po. bani unul iar de la de ce însus po. bani opt-deci și de numărătore parale patru și pentru răvaș parale opt; cum și pentru vâcărutul străinilor după obicei, însă de la vita mare po. bani 33 iar mai mult să nu te îndrăznești a lua, căci vei fi răspunzător.

5) Care din stăpâni vor plăti la coborât să le dai răvaș de plată, în care răvaș să arăți mai întâiu plaiul i suma oilor și stăpânul, precum se arată mai sus, iar care vor dice că nu au bani, nefiind nici stăpâni cu oile, să nu'i oprești, ci să 'i dai pe chezașie vrednică, ca la orânduita vreme să 'ți plătescă oeritul iarși la D-ta.

6) La toate județele sunt orânduiți tacsildari după orânduială pentru acest oerit și ca să nu se împotrivescă cei cu oile, de suma te au coborât după numărătore ce vei face aci, să le dai țidulă la mână, în care să arăți suma oilor, numele stăpânilor întocmai după cum îi vei lua în scris, și județul unde vor să fie la ernatic, ca numărându-se de slujbași oile și altă dată și găsindu-se potrivită numărătore D-talo și a slujbașilor, să se apuce de către D-ta chezași la vreme a plăti după acea țidulă.

7) Câți vor plăti oeritul aci, să le dai răvaș de plată întocmai după catastih ce ai a trinite la D-lui Vornicul, iar cari nu vor plăti să îndatorezi pe ciobani a da de șcire stăpânilor, ca să șcie că aci pe unde au coborât au să plătescă și oeritul.

8) De care cuivași vrea unii din stăpâni oilor se va îutâmpla a eși prin altă parte, și nu vor urma a veni aci să plătescă, s'au dat poruncă tacsildarului de a-i apuca să plătescă după țidula D-tale; ci și se poruncesce

de la fie-care turmă cum și câte răvașe de ale D-tale de plată vor găsi să le stringă și să dea altele, ca să se vadă de se potrivește cu catastihu ce și se poruncește a'l trimite.

9) Toți baniș ce veți lua din oerit, să 'i trimeți prin siguranță la orînditul tacsildar al județului anume arătând în catastih cine din mocani au plătit, ca să șcie din vreme ceia ce vor plăti la acel plaiu, și co-responderisind atât cu tacsildarul, cât și cu D-lui fratele Vornic Manu. decî fiind-că cu această slujbă a oeritului în totă țeara, este însărcinat D-lui fratele numitul boer, pentru toate câte mai sus se coprinde, să te co-responderisești cu D-lui și ai scrie pentru orî-ce urmare a acesti slujbe, și a lua povață, dar ca o slujbă ce este a hazneli împărătesci, Divanul îți poruncește, să fii cu ochii deschiși, ca să nu care-cumva să se strecore niscai-va oî dintr'acel plaiu fără a nu le număra și a le trece în catastih ce ai să trimeți sau să te amăgoști de a nu arăta adevărul, că dovedindu-te într'o faptă ca acesta să șcii că după ce veți plăti îndoit, apoi veți fi și judecat a te pedepsi și întocmai urmați precum și se poruncește si de primirea poruncii să aibă Divanul răspuns în grabă.—1811 Iulie 20.

Cond. LXV, fila 111.

Anexa No. 8 (pag. 492.—vol. IX)

De la întăiul Divan și comitet

Fiind-că în ponturile oeritului locuitorilor pământeni ce s'au vîndut la trecutul April 21 let 1811 se coprinde că sudiții ce sunt musafirî aici, adică cei ce aduc oile lor aici în țeară la pășune și iar se întorc înapoi, că au să'și plătescă oerit la vremea cea orînduită după obiceiul vechi, dându-se și osebite ponturi ale Divanului; acum dar după cererea D-lui boerului cumpărător s'au dat această carte a divanului ce s'au orînduit tacsildar la sud carele în luna lui Octombre să începă a face catagrafie după obicei și la vremea cea orînduită cum s'au urmat și în alți ani să ia plata oeritului iarăși după vechiul obicei, precum în ponturi la vale se orînduesce:

1) Toți sudiții ce se află cu oile lor aici în țeară la pășune veri care are a plăti în obicinuita vreme drept oerit de oaie po bani de ce și poclonul după obicei, până la de ce po bani unul, iar de la de ce în sus pe bani opt-deci de număr, pentru care să aibă slujbași tot ajutorul de la ispravnic și dregători la tacsilu banilor.

2) Bârsanii Tuțueni, Ardeleni, sudiți chesaricești ce vor avea vite mari în țeară, cai, boi, vaci, bivoli, să plătescă văcăritul străinilor, ce este obicinuit

adică de vita mare câte bani trei-șeci și trei și de vita mică pe jumătate, însă cu acest cuvânt de vita mică să nu supere slujbașii pentru sugătorii făcând adică tunși caî mari și sugătorii vită mică, ci tunșii și mânzații să se socotescă vită mică de la care să ia vucăritul pe jumătate, adică doi drept unul, iar cu sugătorii să nu aibă a face, iar ceî-l-alți streinî să plătescă toți de vită câte bani șai-șeci și șase după obicei.

3) Toți de ori ce tróptă va fi să aibă a-și arêta tóte oile lor la boerîi slujbași, făr de a și le tainui, căci ori care se va dovedi că aî ămblat ași ascunde și ași tainui oile cu gând să păgubească Visteria, pe unul ca acela nu numai că 'l vom da de ași plăti tóte vitele indoit, ci însuși va lua și osânda; și fieș-care părcălab din fieș-care sat să fie dator a arêta la slujbaș oile fieș-căruia și cele ce se vor afla în preajma satului, căci de se va găsi vre-nu părcălab ce aî știut oile cuivași și n'aî îndreptat pe slujbași, ci le-aî tainuit, acel părcălab se va pedepsi.

4) Slujbașii să aibă a se feri de a nu face vre-o pagubă, nedreptate saî cheltuială cuivași, cu a le lua cevași pentru hrana lor și a cailor lor, saî a le face alte mijloce împotriva voinței Divanului, de nedreptăți, căci de ori carele ne vom înșuciința că n'aî urmat după porunca Divanului, după ce'l vom pune de va plăti acea pagubă il vom și pedepsi. Poruncește Divanul D-vóstră ispravnicilor ai judetului. să dați tot felul mână de ajutor slujbașilor, de a putea săvêrși slujba fără de cusur, să nu se întâmple sfeterismos, că pentru ori ce pagubă se va întâmpla din pricina neajutorului d-vóstră, veți fi răspunđetóri, cum în potrivă când vor fi sudiții supêrați de către slujbași cu vre-un fel de nedreptate, iarăși veți fi răspunđetóri.—1811, August.

Al Ungro Vlahieș Ignatie.

Sovetnic Loghinov, Radu Goleșcu, Isaac Ralet, Mihalache Manu, vel Vist. . . . vel Logofăt.

Cod. LXXI, fila 23.

Anexa No. 9 (pag. 492.—vol. IX)

13 cărți s'aú făcut de dincóce de Olt și să se dea D-luî Vistieruluî Moscu

De la întóiuł Divan, către d-lor ispravnicî ot sud.

Fiind-că oeritul sudiților Ungureni, ce se plăteșce acum tóumna, l'aú cum-părat D-luî fratele Vistier Moscu, de la D-luî fratele Vornic Mihalache Manu și aî orânduit tacsilidar la acest județ pe Divanul serie D-vóstră și poruncește strașuic, să 'i dați cuviincoșa mână de ajutor, spre a putea ciuta acéstă slujbă făr de cusur, ca o slujbă ce este a cămării împêrâteșci, urmând întocmai după deosebite ponturî ce i s'aú trimis, și stringênd baniî rîndurî

rândurii, să se trimiță la Vistier Moscu; căutați dar eusur să nu facă, că apoi împotrivă urmând veți fi răspunđătorii. — 1811, Septembrie 28.

Cod. LXV, fila 126.

Anexa No. 10 (pag. 492. IX)

Către ghenereal Comnino

Cu cinste aű primit Divanul predlojenia Ecselenței Tale, de la 6 ale acestei luni, sub No. 228, coprinđetőre că Ecselența Ta aű poruncit D-luű poruciculuű Borisovicű, co se află la isprăvnicatul județuluű Teleorman, a supuno pe neguțatorii Șisťovlăű, ce se află aici într'acel județ, ca să plătóscă oerit pentru oile ce le au de strűnsură, spre űdestularea cumpărătorilor, dar astă-űű aű primit Divanul űnșeiűare de la acel isprăvnicat, scrisă de la 3 ale următórei luűű, coprinđetőre, că dându-se volucie și din partea d-luű numituluű porucie ofițer isprăvnicatuluű și triniűűnd slujitorű ca să se aducă spre űmplinirea banilor, nicű într'un chip n'au arėtat supunere, ci aű trinis rėspuns űicėnd, că ei sunt Sűrbű și nu plătesc oierit nicű pe oile de strűnsóre, și űic ispravnicűű, că aceșű Sűrbű Șisťovlăű supunere nu dau la altul de căt numai la ofițerul ce este orándnit de Ecselența Sa adevărat sfetnic de stat Coronel; de aceea dar nu lipseșco Divanul iarășű a arėta Ecselenței Tale, ca să bine-voeșű și prin mijlocul ce se va socoti să se űndatoreze aceű neguțatorű Șisťovlăű a plătű oeritul după obiceiű și după ponturile cu care s'au vėndut slujba, cēcű cånd va rėmănea a nu plătű, cer cumpărătorű a se scădea cu suma banilor lor, și urmóűű a se pągubi hazneana. — 1811, Noembrie 16.

Cod. LXVI, fila 169.

Anexa No. 11 (pag. 492. IX)

Către Ecselența Sa ghenereal-maior Ielluhin

De la űntóűl Divan și Comitet al principatuluű Valahieű. Avenu cinste a arėta Ecsolenței Tale, că după űalba ce aű dat Divanuluű dumnólor cumpărătorűű oeritulű curgătoruluű an pentru Sűrbűű ce aű fost vechű birnicű aű Vistierieű și cum și alűű lócnitorű din județelo de mai űos arėtate, că nu se supun a plătű oeritul după ponturile cu care s'au vėndut, cu tóte că Divanul aű făcűt destule poruncű cătűe ispravnicűű acelor județe, ca să űndatorească pe aceű nesupuűű la plata oeritulűű, dar nicű o urmare de űmplinire n'au putut face ispravnicűű, din pricina nesupunerűű acelora, dupė űnșeiűűrile ce aű venit la Divan; ci fiind-că suma acelor oű neplătűte se adună nouű-űecű și nouű de miű

una sută, care fac o mare sumă de bani și de nu se va da dumnélor cumpărătorilor oeritulni cuviincios ajutor spre împlinirea acestor bani, urméza a se zăticni și împlinirea banilor corónei de la dumnólor, de aceea rógă Divanul pe Excelența Ta, să bine voeșci, ca să se orânduiască din partea ostășască șapte porunci deschise, fieș-care la câte un județ din cele mai jos însemnate șapte județe, ca împreună cu omul cumpărătorilor acestni huzmet i cu poruncile Divanului, să mórgă la acele județe și fără de zăbavă să împlinésca banii oeritulni după ponturi de la cei nesupuși, după fóia ce se va da de către orânduifți slujbași, pentru numele și suma oilor fieș-cărnia, care porunci deschise împreună și cu acei șapte ómenii ce se vor orândui din partea ostășască, ne rugăm să se trimiță la Divan. — 1812, Iulie 28.

Ignatie Mitropolit, Constantin Varlaam, Constantin Samurcaș, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu.

oī	
2,220	Slam Râmnic.
1,564	Brăila.
1,345	Saac.
1,606	Prahova.
12,505	Ilfov.
40,000	Vlașca în cincii sate întregi.
40,000	Teleorman în nouă sate.
99,100	

Cod LXVI, fila 236 verso.

Anexa No. 12 (pag. 492. IX)

Osebite cărți ce s'aũ făcut tot pentru oerit, către ispravnicii.

Huzmetul oeritulni pe acest următor an vëndându-se la cochivechi în Divan și luând săvârșire, iata s'aũ rânduit taxildar aci în aces județ, carele are a urma și a căuta slujba întocmai după ponturile Divanului ce i s'aũ dat la mână și de vreme ce greutățile și trebuințele corerilor sunt multe și grabnice a se împlini, s'aũ otărit a se plăti câte parale 17 de tóte oile i caprele i miei i eqii, care huzmet fiind mare, urméză ca taxildarul și slujbași să aibă orii ce ajutor de la ispravnicat, pentru care și poruncesce Divanul, ca să dați tot felul de ajutor boerului taxildar și slujbașilor, cu slujtorii îndestui, atât spre a putea mai cu înlesnire urmări huzmetul acesta, cât și pentru împlinirea banilor, care huzmet fiind venit al Casei împărătesci, să sciți că de se va întâmpla vre-o pagubă huzmetului din nedarea ajutorului cu slujtorii în destui, tóta acea pagubă se va împlini din casele d-vóstră, precum și la trimiterea banilor aici la Buenresci Divanul îndatoréză pe d-vóstră, ca să dați slujtorii

îndestui a-î aduce, căci de se va întâmpla a se prăpădi și a se hrăpi niscai bani de către hoji, acei bani se vor împlini iarăși dela d-vóstre; slujba însă are a se căuta de la 17 Aprilie de când a luat sfârșit vîndarea. — 1812 Maiu 6.

Loghinov polcovnic

Manolache Crețulescu, Isac Ralet, Barbu Văcărescu, vel vist.

Anexa No. 13 (pag. 492. IX)

Cartea schitului Ciolanu din sud. Saac pentru scutela de oerit.

Datu-s'aũ acéstă carte a Divanului sfântului schit ce se numește Ciolanu din sud. Saac, i cuviosului Paisie ieromonahul starețului și părinților călugărași de acolo, ca să aibă a scuti oeritul pe drepte vitele de oi i capre i miei i eđi ce-î va avea schitul, ca să fie schitul de întărire și ajutor, iar părinților călugărași spre chivermiseală și mângăere la lipsa în care se află petrecënd, aflându-se acest schit foarte sărac și la munte în loc petros, unde nu'și pot căpătui cele trebuinciose de hrană; poruncesce Divannul și vonă slujbașilor oeri și tuturor ori ce alți slujbași supărare de oerit saũ vre-o altă cerere cât de puțin să nu faceți schitul pe drepte vitele ce are, dar și părinții călugărași să se ferescă a nu amesteca oi străine într'ale schitului, că dovedindu-se într'o faptă ca acésta, apoi li se va ridica privilegiul acesta al scutelei oeritului.

Vasile polcovnic Loghinov.

Manolache Banu, Isac Ralet, Barbu Văcărescu, vel vist.

(pecetea țerei)

Cod. LXXI, fila 46.

Anexa No. 16. (pag. 593. IX)

Porunca ce s'aũ făcut către Ispravnică pentru sorocul ce aũ lungit Divanul la căutatul slujbei oeritului după jalba boerilor cumpărători.

Dela întâiul Divan.

Către Ispravnică,

Dumnélor boerii cumpărători ai slujbei oeritului, prin jalbă aũ făcut arătate Divanului, că cumpărătorii cercătorei oeritului se lepădă de cumpărătoare, cu cuvânt că poruncile ce li s'aũ dat de la Divan pentru căutarea slujbei cercătorei coprind că numai până la 15 ale lunei aceștia Octombre să aibă a căuta slujba cercătorei și cum că cumpărătorii cercătorei nici până acum încă

n'au plecat și numai până vor ajunge la județ să împlinesce sorocul și rămâne cercătura jos, a căroră jalbă orînduită fiind spre cercetare la Dumnélui cinstitul vel Logofet, ne-au arătat prin anafora, că din pricină căci sunt sudiți și statornioi și musafiri s'au întemplat multă întârziere la căntatul slujbei oeritului, și de nu li se va lungi sorocul cercăturii în adevăr se păgubesc. Drept aceea dar având dunnelor cumpărătoria oeritului și cercăturii drept cuvânt, iată că Divanul le-au lungit sorocul cercăturii, ca să aibă voie a cănta slujba cercăturii oeritului până la 15 a lunei lui Decembre; ci dar să fiți însciunțați de acosta și până la numitul soroc voluicii să fie cercătoria a cănta slujba cercăturii, iar după împlinirea acestui soroc să nu-î îngăduiți dumnóvóstră a mai face cercătură.—1810, Octombre 8.

Cod. LXV. Fila 55, verso.

Anexa No. 17. (pag. 493. IX).

Dela întâiul Divan și Comitet.

Se dá voluicie să mérgă la sud unde să facă scumpă cercetare de urnările slujbașilor oeri și veri po care va dovedi că au luat mai mult peste 17 parale de vită i două parale de răvaș de nume să-l pue să întórcă până la un ban lócnitorilor și apoi bágându-l în fiare să-l ducă la tacsildar a orîndui altul în locul lui și apoi să-l ia în fiare să-l aducă aici.

Trei porunci de acestea s'au făcut încă.—1812, Maiu 20.

Cod. LXV. Fila 163, verso.

Anexa No. 18. (pag. 493. IX)

Dela întâiul Divan.

Vouă tuturilor lócnitorilor dajnică de oerit de la sud sênătate și tot binele vă poftim, fiind-că au venit la auđul Divanului multele năpástuire și jafuri ce pătimiti cu luări mai mult de către slujbași oeri peste coprin-derea Ponturitor oeritului, pentru aceea iată nu lipsi Divanul a vă da în sciri că aveți să plătiți oerit câte șépte-spre-đece parale de óie i de capră i de miel, i de ed, i două parale pentru răvaș de nume, iar plocónele și paralele de numărătóre au lipsit și nu aveți a plăti mai mult, nici pentru vite mórte sau pentru pei, iarăși nu aveți a plăti oerit și mai mult măcar un ban să nu dați peste ceea ce am đis mai sus, iar de veți vedea că slujbași în silnicie vă va îndatora să dați ceva mai mult, precum și în alte orînduéli ce

NB. La pagina 164 din acósta condică este vorba *consistorie* în 1812, Iulie 2.

vor eși asupra-vă, veți vedea că Zăpcii vă asupresc și vă iea mai mult peste ceea-ce este porunca Divanului, atunci pentru ca să nu veniți pe aici pe la București să vă cheltuiți și să vă perdeți vremea, să mergeți întâiu pe la dumnélor Ispravnicii județului, ca să vă jăluiți și când veți vedea că de la dumnélor Ispravnicii nu vi se face îndestulare și despăgubire de acele jafuri, atunci să veniți aici, să vă arătați cu jalbă la Divan și să fiți bine încredințați, că nu numai în totă îndestularea și dreptatea veți afla-o de la Divan, ci încă și acei slujbași și zăpcii hrăpitori și jacași, nu vor rămânea nepedepsiți și pentru ca să se încredințeze Divanul că a-ți audiat și a-ți înțeles porunca acésta, să vă și iscăliți într'ansa preotul, pârcaľabul i doni trei dintre săteni, și fiți sănătoși.—1812, Maiu 28.

Constantin Ghica Viș prezident, Constantin Samurcaș vel. Vist. Ignatie Mitropolit, Polcovnic Loghinov, Manolache Crețulescu, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu,.. Varlaam.

Vel Logofăt.

Cod. LXV, Fila 166 v.

Divanul, la ispravnică

Dumnélor boerii cumpărătorii ai slujbei oeritului de estimp, iarăși au făcut arătare Divanului, că tacsildarii și slujbașii oeri fac locuitorilor jafuri și luări mai mult peste coprinderea ponturilor oeritului și inșeși D-lor cerură a se face acelor jacași căzuta pedepsă de la Divan, fiind-că în șcirea D-lor nici de cum nu sunt acele jafuri, mai vârtos că D-lor le plătesc simbrii îndestulate, care póte să taie peste taleri și-đeci de miu la toți slujbașii, pentru care fiind-că după alta asemenea întăia arătare ce au mai făcut Divanului Dumnélor boerii cumpărătorii, Divanul v'au trimis strașnica poruncă, ca nici de cum să nu îngăduiți pe tacsildarii și slujbași a lua oerit mai mult peste coprinderea ponturilor, și pe unii ca aceia jacași nu numai să îi puneți a întorce înapoi locuitorilor ceea-ce le-au luat mai mult, ci încă să-i înșciințați Divanului anume cine sunt aceia jacași, ca să aveți al 2-lea poruncă de urmare, după care se vede că d-vóstră v'ati înșojit cu taxildarii și cu slujbașii și-i lăsați de fac jafuri locuitorilor, pentru-că unde așteptam a conteni jafurile după aceeași poruncă ce vi s'au dat, împotriva vedem pe tóte đilele jălbă de la locuitorii viind și ei aici cu plângere, că li se cere și li se ia oerit câte 25 de parale și până la 30 de vită cum și plocóne grele și altele, diu care se înțelege, că d-vóstră nu aveți nici o durere de săracii locuitorii și nu le faceți nici o îndestulare ci-i lăsați în jaf și inșivă sunteți pricină de vin locuitorii aici cu jălbă de li se pricinuesc cheltueli și perderea agoniselelor acum când este vremea lucrului a tot folosului de peste an; pentru care și acum de iznóvă strașnic vă poruncește Divanul, ca îndată după primirea acestei porunci

numai de cât să puneți să se citescă această deosebită poruncă a Divanului ce este către locuitorii aceluși județ în toate orașele și satele județului, cum și prin sfintele biserici, Dumineca și în sărbători, ca să știe toți locuitorii de obștie, că au să plătescă oerit câte 17 parale de ôie și de capră, și de miel și de od, fără de plocône și fără de parale de numărătore, ci numai de răvaș ce va da de nume să iea două parale, iar pe vite mörte sau pe pei să nu mai cöră oerit, ci numai pe cele ce s'au aflat vii în për la vremea ce s'au scris de către slujbași, pe acestea numai să plătescă oerit, și orî ce locuitor va veni la d-vöstră cu arêtare, că-i cere mai mult oerit, sau că i-au și luat banii, d-vöstră nu numai să puneți pe acel jacăș ca să întörcă la locuitorul acela banii ce-i va fi luat mai mult, ci încă să-l și pedepsiți cu bătaie, ca să fie și spre pilda altora a înceta de jafuri și pentru ca să se incredințeze Divanul că porunca acösta ce s'au scris osebit pentru locuitorii s'au citit în auđul locuitorilor de au auđit'o și au ințeles'o, să se iscälescă într'insa preotul i pärcălabul și două trei din sătenii de la fieș-care sat, și așa iscälită să o trimiteti aici la Divan dinpreună cu înștiințarea d-vöstră, căci să știți în adevër, că de se va arêta și în urma acestei porunci niscai locuitorii cu jãlbii, că au venit la d-vöstră și nu le-ați făcut nici o îndestulare, atunci are să trimită Divanul, ca să rădice pe acei jacășii în fiară să-i aducă aici și să-i pedepsescă cu bătaie prin târg și cu trimitere la Ocnă, și apoi are să facă Divanul amăruntă și scumpă cercetare, și când se va dovedi, că d-vöstră n'ați pus să se citescă în auđul locuitorilor osebita carte a Divanului, ce s'au scris către dênșii atunci să știți, că o să vă îndatorim ca să plătiți însuși d-vöstră tot jaful acela, ce slujbașii au luat mai mult de la săracii locuitorii, ca să vă fie spre pildă pentru neingrijirea d-vöstră și pentru neascultarea poruncei; și acum să avem răspunsul d-vöstră pentru primirea acestei porunci, iar până în deo dila să ne trimiteti înapoi deosebitele cărți ce s'au scris cătra locuitorii, iscälite fiind, cum am dis, de preot i pärcălab și de doi trei din sătenii. — 1812 Maii 28, vel vist.

Al Ungrovlahiei Mitropolit. Constatin Ghica viț prezident. Polcovnic Loghinov.

Manolache Crețulescu Ban, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Varlaam. Constantin Samurcaș, . . . vel logofet.

Anexa No. 19 (pag. 494. IX)

La 30 Mai 1812 Comitetul cătră Costache Logofetulu, care a fost cercetator oeritului din Prahova. I se poruncese «strașnic, ca urmând poruncei ce'i este dată, atât pe slujbașii ce arêți că iaș gasit luând mai mult oerit de cât 17 parale de vită și 2 parale pentru răvaș, cât și pe alții ce'i veș dovedi cu

asemenea urmare, după ce vei împlini de la dânșii locuitorilor ceea ce li va fi luat mai mult, apoi să-î bagî în legătura de feare și să-î aducă la Divan în pază, spre ași lua pedepșa ce li este hotărîtă. Iar cătră acesta poruncim strașnic Biv vel Sluger Nicolae Balacene, Ispravnic al acestuî județ, ca pe deoparte să ne dai răspuns: cu ce cuvînt să-î semeție ai luat porunca din mîinile mumbașirului, orî că teaî întovărășit la jafnri cu slujbașii de ai lăsat și grijirea și temerea stăpînirii la oparte? iar pe de altă parte numai decăt dând și acea poruncă în mîinile numbașirului, să-î dai apoi tot felul mână de ajutor la cele-ce'ți va arêta că are trebuință, spre urmare și sevârșirea poruncêi. *Mitropolit Ignatie, Vel vistier Ghica, Isac Ralet, Barbu Văcărescu, Const. Varlam.*—1812 Mai 30.

Cod. LXIV fila 62 verso.

Anexa No. 20 (pag. 494. IX)

De la întieul Divan și Comitet al prințipatului Valachiei

Fiind-că slujba oeritului pe anul acesta 1809 pentru împlinirea grabnicilor trebuinți ce este într'acéstă vreme s'a-î vindut indoit adică de la toți locuitorii dajuicii, să ia de ôe pe banî 20 și poclónele pân la 10 po banî 2 și de la 10 în sus orî câtă snmă va avé să ia de nume po banî 160, iar de la sudiți sê ia de ôe po banî 10 și poclónele pân la 10 po banî 1, iar de la 10 în sus po banî 80 de nume și pentru sudiți ce se afiă ședători statornici cu casele i nămestiile lor aice, fiind-că sê folosesc și să îndestuléză din acest pămînt s'a-î îndatorat, ca să plătósă și ei indoit la acéstă ajutorință, ca și pămîntenii, iar numai sudiții, ce sunt musafirî, cu vitele la pășune și iar sê întorc primăveara înapoi, aceia sê plătósă numai oeritul drept, după vechiul obicei, precum sê arată mai sus.

Și fiind-că Dumnélui boerul cnușpărător al oeritului, aî orânduit cercător de numita slujbă la sud pe i s'a-î dat cartea Divanului, ca prin șcirea dumnévóstră ispravnicilor se áuble pe urma slujbașilor dintâii a face cercătură, fără a supêra odihna locuitorilor, ce aî plătit odată oerit po vitele lor, sê stringă numai rēvașele slujbașilor dintò-i și să dea cercătorul ale sale, pentru care să ia 2 parale, care rēvașe infățîșându-le cu catatișele slujbașilor dintò-i, pe care din slujbași îi va găsi cu oî tainuite și ne arêtat iu catastih, plătite fiind de locuitorî, dovedindu-se prin marifetul dumnévóstră ispravnicilor, să-l apuce a plăti banii indoit, la care să aibă ajutorul dumnévóstră; iar locuitorii, ce se vor găsi cu oî nearêtato la slujbașii dintèi, prin marifetul dumnévóstră Ispravnicilor, dovedindu se că aî avnt acele oî la vremea slujbei și nu le-aî arêtat, să plătósă banii oeritului indoit, să nu fie însă supêrași locuitorii cu cerere de banî mai mult peste ceea-ce

s'arată mai sus, nici cu cereri de conace pentru dênşii, saũ caii lor, ci orî ce le va trebui şi vor avé locuitorii, să cumpere cu bani gata, prin învoială. Şi cercătorii să nu fie volnicii a âmbra cu cercetura de cât numai până la Martie, în 10 şi aşa cu mijlocul ce poruncim dumnóvóstră ispravnicilor, să daţi mână de ajutor orânduitului cu cercătura, spre implinirea banilor îndoiţi pe vitele gâsite, ear în potrivă urmând cercătorul să va pedepsi şi dumnóvóstră ispravnicilor ai judeţului nu veţi avea cuvânt de îndreptare pentru neîngrijire.— 1809 Dechembrie 16.

Cod. LXXI, fila, 20 verso.

Anexa No. 21 (pag. 494. IX)

S'aî făcut patru cărţi deschise iar după cererea cumpărătorilor cercătureri oeritului, însă la Slam-Râmnic, Buzeu, Ialomiţa şi Dolj, ca să facă cercătură până la sfârşitul lui Mart.—1811 Mart 2.

Anexa No. 22. (pag. 494. IX)

Cărţi de cercătura oeritului.

De la întieul Divan şi Comitet.

Fiind-că slujba oeritului de la dajnicii pământeni pe anul acesta 1812 pentru întâmpinarea grabnicelor trebuinţe ce sunt, s'aũ vîndut, ca să se ia de oaie, i de capră, i de miel şi de eqi, câte parale 17 arădicându-se numirea de plată, pe plocóne, i de numărătore, fără numai să se ia de o turmă adică de răvaş de un nume câte parale două, afară din privileghiafi i din sudii cu sineturî, ce aũ osebite ponturi, afară de panduriî din patru judeţe ot preste Olt ce se află în slujba împărătoască şi afară din oile sirbeşci ce vin de peste Dunăre, de la cei-l-alţi să urmeze a face cercătură oeritului ce s'aũ vîndut la trecuta luna lui Aprilie cu urmare după cum mai jos se coprinde. Decî s'aũ dat asestă carte a Divanului ce s'aũ orânduit de Dumnólor boerii cumpărătorii ai oeritului, cercătura acestei slujbe la sud ca prin şcirea Dumnóvóstră ispravnicilor ai judeţului, să âmble pe urma slujbaşilor celor dinteiu, să facă cercătură, fără a supera odihna locuitorilor, ce aũ plătit odată oerit pe vitele lor, ci să strîngă numai răvaşele slujbaşilor dinteiu şi să dea cercătorii răvaşele ale sale, pentru care răvaşele să ia numai două parale, iar nu mai mult, căci straşnic se va pedepsi, care răvaşele înfăţişându-le cu catastihul slujbaşilor dinteiu, pe care din slujbaşi îi va găsi cu oi tănuite şi nearătate în catastih plătite fiind de locuitorii. dovodindu-se prin marifetul Dumnólor ispravnicilor, să'l apuce a plăti banii îndoit; aşijderea şi locuitorii ce'i

va găsi cu oî nearătate la slujbaşii dintâii, dovedindu-se că au avut acele vite în vremea slujbei şi nu le-au arătat, ci le-au tănuit, să plătescă şi ei banii oeritului îndoii, fără de a fi supăraţi locuitorii cu cerere de bani mai mulţi peste ceea-ce se arată mai sus, nici cu cerere de conace, şi orî ce'i va trebni slujbaşului cercător pentru mîncarea lui şi a calului s'ă, să cumpere cu bani tôte; iar de veţi aîdi D-v'ost'ra ispravnicilor ai judeţului, că cercătorii au luat de la răvaşe măcar un ban mai mult peste două parale, orî că fac locuitorilor luări mai multe peste banii îndoii, sau alte jafuri, orî cheltueli pentru mîncarea lor şi a cailor lor, nu numai să nu-î îngăduiţi a mai face cercătură, ci încă să'î apucaţi să întorcă şi înapoi la locuitorii tot jaful acela ce le va lua mai mult, şi îdată să'î şi goniţi din judeţ; cercătorii însă să nu fie volnici a âmbra cu cercătura mai mult în judeţ de cât numai până la sfârşitul lui Septembrie, fiindu-le indestul acest soroc de trei luni a face cercătură şi aşa cu mijloc ce poruncim, să daţi şi d-v'ost'ra ispravnicilor, cuviincios ajutor orânduitorilor cercatori, spre împlinirea banilor îndoii pe vitele ce se vor dovedi dosite, căci împotriva de vor urma cercătorii, orî d-v'ost'ra ispravnicilor le veţi păzi hatâr şi le veţi trece cu vederea urmările lor cele împotriva, să şciţi că veţi cădea în vină şi nu vă veţi putea îndrepta cu nici un cuvânt, ci dar aşa şă urmaţi negreşit. 1812 Iulie 1.

Mitropolit, Banu Costache, Ban Manolache, Isac Ralet, Barbu Văcărescu, Polcovnic, Varlam, Con?t. Samurcaş.

Vel vist. vel loqofit.

Cod. LXXI. fila 50 verso.

Anexa No. 23. (494 IX)

Divanul către Engelhardt.

Fiind-că în ponturile slujbei oeritului, ce s'au scos acum, se coprinde pentru sudiiţii ce sunt şeşetorii cu casele lor prin satele ţerii, să plătescă oeritul după catastişele ce se va da la Divan de la cinstitele consulaturii de numele lor prin cererea Ex. Tale şi fiind-că boerii cumpărătorii ai oeritului au orînduit ómenii, ca să cante slujba şi acele catastişe de numele sudiiţilor le sunt trebuincioase cât pentru sudiiţii austriaceşei să bine-voieşti Ex. Ta a ne trimito porunca: după care catastih să dăm copie cumpărătorilor, după catastihul ce-l avem din vechime de la Aghenţie, cu pecetea Aghenţiei, sau este să se ia prin Ex. Ta de la Aghenţie alt catastih şi să ni să dea, ca să dăm şi noi cumpărătorilor, fiind-că adastă, ne ptënd fece urmare slujbei fără aceste catastişe. Asemenea ne rugăm şi pentru catastihul sudiiţilor franţuzeşci.—1810 Aprilie 21.

Cod. LXI, fila 77 verso.

VINĂRICIŪ

Anexa No. 24. (pag. 494 — vol. IX)

17 cărți legate

D-vóstră ispravnicilor ot sud . . . sănătate, măcar că între aceste zile s'aú trãmis poruncile Domniei Mele, atât către d-vóstră, cât și osebite către lócuitorii, deschise, pentru *vinăriciul îndoit*, ca să faceți tot felul de silințe al implini, și banii să-ı trimiți toți la Visteria Domniei Mele, dară fiind-că acum s'aú dat asupra cumpărătorilor, a se lua adică banii de către dinși, vă poruncim, ca nu cumvași să continiți a face acel ajutor și silințe, spre a se implini banii negreșit, pe cari să-ı lăsați a se lua de orânduiful tacsildar al cumpărătorilor, ei dar să urmați precum poruncim și fiți sănătoși. — 1807 Ghonar. 12.

Cod. LIV, fila 14.

Anexa No. 25. (pag. 494 — vol. IX)

Porunci la 12 județe a se izgoni vinăricierii din județe a nu mai supăra pe lócuitorii.

Iw Constantin Alexandru Ipsilant Voevod. i gospod.

Dumnévóstră ispravnicilor ot. sud . . . sănătate, fiind-că multe și necentenite jalbe ni se dau de către locuitorii aceluı județ, prin cari se plâng pentru vinăricerii, că nu contenează a se inconjura prin popóre și prin sate făcându-le cereri de plată vinăriciului, și fiind-că nici într'un chip nu suferim Domnia Mea a se zmăcina lócuitorii mai mult cu cererea vinăriciului, care s'aú început de astă tómnă și s'aú intins până acum în vremea primăverii, iată dară vă poruncim, îndată după primirea acestii domneșcii nóstre porunci numai de cât să aveți a izgoni din județ atât pe tacsildarii, cât și pe slujbași vinăriciului tomniı trecute, și să apărați pe lócuitorii a nu mai fi supărați intru nimic, nici de vinăriciul cel obicinuit, nici de adaosul acel câte două parale la vadră, căci de ne va mai veni din lócuitorii cu jalbi, că și după acósta se mai supăra cu cereri de vinăricii, inși-vé veți avea a da séma și fiți sănătoși. — 1807, Februarie 15.

Anexa 26. (pag. 494. IX)

În Constantin Alexandru Voivod. Domn amendorora țerii Moldova și Valahia.

D-vóstră Ispravnicilor ot sud . . . sănătate, fiind că boerii ce au cumpărat de la Cochi vechi slujba ajutorinței de Vinăriciū, adeca câte alte doue părăle de vadră peste cincī banī ceī obișnuiți, au făcut arētare Domniei Mele, cum că locuitori și alți ce sunt dajnici de Vinăriciū nu se supun a plăti acest ajutor, după cuprinderea ponturilor ce sunt date; iată într'adins vă trimitem această osebită Domnēscă nóstră poruncă deschisă cătră obștia lócuitorilor, pe care să o arētați la toți de obște, și se încredințați, că vëndarea acēsta de ajutoriū la Vinăriciū s'au făcut cu sfat de obște de s'au răspuns și s'au *împlinit acea sciută de toți silnică cerere, care au urmat într'aceea vreme, decī fiind că precum s'au dīsū, darea acestuī vinăriciū de alte doue părăle la vadră este ajutoriū pentru mântuire și scāpare din primejdie a tuturor, să îndatorați dară pe toți dajnicii de vinăriciū al plăti cu urmare întocmai după ponturile vîndărei ce saū făcut la Cochi-vechi înainte sfințiilor sale părinților Arhirei, și a d-lor Boerilor Divanuluī Domniei Mele; pentru cure poruncim, că și înșivă dumneavóstră împreună cu tacsildaru dând tot feliiul de ajutoriū slujbașilor, să faceți negreșit împlinirea banilor acestiī slujbe după ponturi și făcōndu-se tacsil, să nu să iae de slușbași nici un banū, și fară de zăbavă să aveți a trimite dumneavóstră toți de plin aici la Visteria Domniei Mele și fiți sănătoși. — 1806 Decembrie 29.*

Cod. LV, fila 9 verso.

Anexa 27 (pag. 494. IX)

Noī Constantin Alexandru Voivod, Domn amēndorora țerilor Moldoviī și Valahiei, Vouă tuturor lócuitorilor ot sud. Romanași, vă facem Domnia Mea în șcire, că vîndarea vinăriciuluī ce saū făcut la Cochi vechi de alte câte doue părăle la vadră peste cincī banī ce sînt obișnuiți, s'au urmat cu sfat de obște a părinților Arhirei și a dumnólor Boerilor Divanuluī Domniei Mele, de s'au răspuns și s'au împlinit acea șciută de toți silnică cerere care s'au urmat într'aceea vreme, ei fiind-că precum s'au dīs, darea acestuī ajutoriū este pentru mântuirea și scāparea diu primejdie a tuturilor, și fiind-că acēstă dare nu are să mai fie altă dată, nici să se mai pomenesc, în lată dar ce veți vedea acēstă poruncă a Domniei Mele, încredințându-vă cu toții că ajutorul acēsta se face cu însăși voința și hotărîrea nóstră pentru obstescul folos, numaī de cât să aveți a responde fieș carele din voi peste plata acelorū cincī banī ai vinăriciuluī drept, și osebitul acest ajutoriū, la tótă vadra câte alte doue părăle, urmând la tóte întocmai după coprinderea ponturilor ce sunt date pentru acēstă slujbă, de care s'au și trimis osăbita porunca nóstră cătră Ispravnicii Județuluī, ca

împreună cu slujbașii vinăriceri făcând împlinire de toți banii, să-î trimiță aici la Visteria Domniei Măle, ci dar să aveți a fi următorii precum poruncim — *i isaam receh gospod.* — 1806, Decembrie 29.

Cond. LV, fila 9 verso.

Anexa No. 28. (pag. 495. IX)

Cărțile ce s'aũ făcut la vinăriciu cel amestecat

De la căimăcănia prințipatului Valahiei

Fiind-că pentru cunoscuta trebuință și cheltuelitor Terii, ce aũ fost și sunt într'acastă vreme, și pentru ajutoriu la plata datoriilor terii, ce nu se pot ajunge din Huzmeturile Domnești, care sunt lăsate de Măria Sa prea Înălțatul nostru Domn a se vinde, iarăși din luminata porunca Măriei Sale, s'aũ luat milele Mănăstiresci, adecă ale sfinteii Mitropoli, Episcopiile, Mănăstirile, Spitalurile și Schiturile și Bisericele, ce le aũ prin hrisóve și cărți Domnesci vinđându-se și acestea, s'aũ dat această carte a Divanului, Boerilor cumpărătorii, cu care se aibă a orîndui ómenii la sud. Saac. pentru milele *Mănăstirilor* ce mai jos se semnózá, care milii are să le iae și să le strîngă pe coprinsul popórelor, și după mijlocul acela ce le strîngea Mănăstirile saũ cumpărătorii de la Mănăstiri, în anii trecutii, și fiind-că după coprinderea ponturilor vinăriciului Domnescu, ce s'aũ dat la cumpărătorii dintěii, măsurătórea are să se facă de acei vinăriceri, dară însă la măsurătórea și la scris să fie împreună cu orînduiri aceștia, ca să se facă doue catașise asemenea, precum și la luarea banilor, se fie iarăș împreună aměndoue părțile, că în vremea ce se va lua banii de la cei ce plătesc vinăriciui, să-'și tragă fieș care partea sa, după analogia ce i va ajunge, iară să nu pretendirisacă milarul să fie măsurătórea cotului a lui, după cum mai pe largu și cu bună pliroforie, li sa i făcut cunoscut milarilor la vremea vinđării, dar nici vinăricerii Domnesci să nu facă vre o viclenie la măsurătórea a spune numerele cotului mai puțin de cât sunt în adevăr, și la aceia are voie milarul să cerce, și să nu-l îngăduiască a metahirisi viclenie, iară la luarea banilor, mai vėrtos să nu fie slobod nici cum vinăricerul Domnescu a lua fără de a fi și milarul față, saũ a nu i se da analogon de bani al soii în față, iar când vinăricerii Domnesci vor a ubla cu vre un mijlocu împotriva coprinderii acestii porunci, spre a păgubi pre milar saũ nu l va primi a fi față la luarea banilor, atunci se arėte stăpănirii, și stăpănirea are a da ajutorul, ca să se păzescă urmarea acesta întocmai; de caro poruncim, și taxildarule al vinăriciului Domnesc, să nu faci în vre-un chip cătu-și de puțină urmare saũ împotrivire spre paguba milii, că arotându-se cu jalbă, ve i fi căđut la in vinovătire și apoi or-ice pagubă se va întâmpla de la însuși se va impliai, fiind-că și ponturile vinăriciului Domnescu, cu care a i cumpărat, asemenea coprinderii a i, ca și la scris să fie și milarul împreună și

la banî partea milii să nu se amestece a pretenderisi saū a opri vre-un ban cu nici unū felii de pricinuire, ci dar precum mai susi poruncim întocmai și întru tôte să se urmeze. — 1807, Septembre 18.

Isaac Ralet, Constandin Crețulescu, Barbu Văcărescu, Antonie Logf., Constandin Bălăceanu, Vel. Vist.

Cărțile ce s'aū făcut la Vinăriciul ce este câte cincî banî de vadră milă Mönăstirească.

De la Caimăcănia Țerii Românești

Fiind-că pentru cunoștința trebuință a cheltuelilor țării, ce aū fost și sunt într'acéstă vreme, și pentru ajutor la plata datoriilor țerii ce nu se pot ajunge din Huzmeturile Domnesci, care sunt lăsate de Măria Sa prea Înălțatul nostru Domn a se vinde, iarăși din luminată poruncă Mării Sale s'aū luat milele Mönăstirești, adică ale Sfintei Mitropolii, Episcopiile, Mönastirile, Spitalurile i Schiturile și Bisericele cele ce aū prin hrisove i cărți Domnesci, cari milî cu orânduiala ce se vënd și Huzmeturile Domnesci vëndându-se și acestea s'aū dat acéstă carte a Divanului boerilor cumpărătorî, cu care să aibă a orândui ómenî la Snd. Saac. pentru milele Mönăstirești, ce mai jos se însemnară, care milî are să le ia și să le stringă pe coprinsul ponturilor, și după mijlocul acela ce le stringea Mönăstirile saū cumpărătorî de la Mönăstirî, în anîi trecuți, și fiind-că Vinăriceriî Domnesci, după coprinderea ponturilor Vinăriciului cu care aū cumpărat nu aū a face a se amesteca întru nimic la popórele acestoa, ce sunt cu totul milă, să aibă dar orânduîi boerilor cumpărătorî, ca se ia cot de la Visterie, ce scrie de măsură și să ia și vinăriciu câte cincî banî de vadră de plin, cu urmare după coprinderea ponturilor Vinăriciului Domnesc, fără de a încărca și a nu năpăstui pe cine-va măcar cu cât de puțin; de care poruncim, și d-vóstră Ispravnicilor ai Județului, să dați și la acésta ajutor ca și la Vinăriciul Domnesc, fiind și acésta slujbă Domnóscă, căci de se va întâmpla vre o pagubă din pricina neajutorului, însuși d-vóstră veți fi răspunđetori. 1807 Septembre 18.

Isaac Ralet, Constandin Crețulescu, Barbu Văcărescu, Anton Postelnicu, Constandin Bălăcean, Vel. Vist.

Cod. LIV fila 77.

Anexa 29 (pag. 495. IX)

Pitac către Mitropolitu să dee cărți de blăstem asupra vinăricerilor câte două parale din anul trecut

Prea sfinte părinte Metropolit, cumpărătorî vinăriciului celor câte două parale de anul trecut, prin jilba ce aū dat Divanului aū făcut arătare, că vëndându-l și ei altora, încă nici până acum nu-și pot lua banî de la dânși,

în vreme ce ei au răspuns la Visterie toate sferturile deplin, cu care jalbă în fățișindu-se amândouă părțile la Divan înaintea noastră, nu-și tăgăduiră datoria lor cumpărătorii cei de al doilea ai vinăriciului acestor câte două parale, fără numai pricinuiră că și de la unele județe abia au putut să se strângă o prea puțină parte din vinăriciul, de la altele n'au putut lua nici măcar o păra din pricina îndărătniciei locuitorilor dăjnicii de vinăriciul, ne supuinđu-se a plăti și cele câte două parale, cu cuvânt că vinăricarii celui dintăi vinăriciul le-au luat și cele două parale peste cel dintăi drept vinăriciul. Decă fiind-că dintru aceasta pricină se întâmplă o mare pagubă cumpărătorilor celor de al doilea vinăriciul, în vreme ce ei au răspuns la Visterie sferturile, cari acești bani s'au dat spre întâmpinarea marilor trebuințe ale țerii, ce era într'acea vreme, precum este tuturor știut, Divanul au găsit cu cale a se face o scumpă cercetare la toate județele de pricină (cari se însemnă mai jos), prin orânduiri între dânșii cercetători cu carte de blăstem, mai întâi asupra tacsildarilor și slujbașilor celui dintăi vinăriciul, ca să arăte adevărul câte cât au luat de vadră de la locuitorii dajnicii ai vinăriciului, și câtă încărcătură le-au făcutii? al doilea asupra cumpărătorilor celui de al doilea vinăriciul, ca și ei să arăte prin blăstem câte cât au luat de la locuitorii și de la care județ, și al treilea și chiar asupra cercetătorilor, ca nu care cum-va să se facă vre-o voie vechetă asupra cercetărei și pentru vre-un enteres alor în parte să năpăstuiască vre-o parte sau alta; drept aceea pohtim pe prea sfinția ta, să poruncesci a se face acestea cărți de blăstem cu ceea ce se cuprinde mai sus, și prin orânduit zapciul vătav de Visterie, să se trimiță aici la Divan, ca să se facă îndată, și poruncile Divanului spre a se pune în lucrare cercetarea ce s'au dis mai sus, și apoi după pliroforia ce va lua Divanul să deie cuvincios *Karar* în ce chip se va găsi cu cale.—1807 Octomvre 4.

Anexa 30 (pag. 495.

Cărțile ce s'au făcut la județele cele mai jos arătate pentru cumpărătorii vinăriciului de al doilea

De la divanu prințipatului Țerii Rumânesce

Fiind-că cumpărătorii cei de al doilea al vinăriciului, din anul trecut' adecă a acelor câte două parale adausul ce s'au făcut la vadră, pentru întâmpinarea marilor trebuințe ale țerii, ce era într'acea vreme, au dat jalbă Divanului, arătând, că vândându-l și ei altora, încă nici până acum nu pot a-și lua bani de la dânșii, pricinuiud aceia, cum că și de la unele județe abia au putut să strângă prea puțină parte dintr'acel vinăriciul de două parale, iară de la alte județe n'au putut lua nici măcar o păra, diu împotrivirea locuitorilor dăjnicii de vinăriciul, ne supuinđu-se a plăti acelea câte două parale, care nesupunere o facu cu acest cuvânt, adecă, că vinăricarii celui dintăi obicnuit

vinăriciului al aceluși an trecut le-aŭ luat vinăriciul cu încărcătură, în cât nu numai aŭ intrat într'aceea încărcătură și acelea câte două parale al adausului vinăriciului, peste cel drept vinăriciul, ci încă și peste acelea două parale tot sunt asupriți și cu mai mult, cerând cumpărătorii cei dintâi ai acestora două parale a li se face împlinire de la cei cari aŭ cumpărat de la dânșii ca unii ce ei aŭ plătit la Visterie tôte sferturile deplin, din care pricină fiind-că în adevăr se va fi întâmplat o mare pagubă a acestor cumpărători a acestor câte două parale la vadră; Divanul aŭ găsit cu cale, a se face scumpă cercetare la județele ce s'aŭ întâmplat acosta pricină, prin orânduiri într'adins cercetători, cu carte de blăstem, atât asupra tacsildarului, slujbașilor, cât și asupra a însuși cercetătorului, ca nu care cumvași să facă vre-o voie veghiată asupra cercetării și pentru vre-un interes al seŭ în parte să năpăstuiască orî pre o parte din vinăriceri sa'i pe alta; pentru care iată că la acest județ se orânduie cercetătorii carele viind aici, să aibă a face cercetare prin carte de blăstem, mai întâiŭ asupra tacsildarului, și slujbașilor celui mai dintâi obișnuit vinărici, ca să arête adevărul: câte cât aŭ luat de vadră de la locuitori dajnici ai vinăriciului? spre a se cunósce câtă încărcătură aŭ luat mai mult; al doilea asupra cumpărătorilor celui de al doilea vinăriciul, adecă al adausului celor câte două parale de vadră, ca și ei să arête, prin carte de blăstem și prin catastih anume, câte cât aŭ luat de la locuitori? spre a se cunósce câți bani aŭ strins de la acel județ, și să aducă Divanului o dréptă pliroforie câți bani aŭ luat vinăriceri dintâi ai vinăriciului celui drept și obișnuit, și câți bani aŭ luat vinăriceri cei de al doilea ai adausului de două parale la vadră? care acéstă cercetare să o facă orânduitul cercetător, față fiind și cel de estimp tacsildar al vinăriciului de la acel județ, și apoi atuncî după pliroforia ce va aduce orânduitul cercetător se dee de la Divan un cuvincios carar în ce chip se va găsi cu cale și cu dreptate; ci dară poruncesce Divanul și d-vóstră boerilor Ispravnicî, ca orî la ce va avea trebuință orânduitul cercetătorii pentru cei ce vor fi trebuincioși a se aduce în cercetare și nu se vor supune de bună voia lor a veni, să-î dați tot fel de ajutoriŭ, cum și slujitori mumbașiri a se aduce și fără voia lor, ca să se facă negreșit acóstă cercetare, prin carte de blăstem, precum s'aŭ đis mai sus, în dosul căreia cărți să se și iscălósca după orânduială cei ce vor primi-o.—1807 Octomvre 19.

Stefan Văcărescu, Isaac Ralet, Barb. Văcărescu, Anton Postelnicu, Costan. Balaceanu, vel. Vist., Ianache Bărcănescu.—*Cercetătorii* Theodor Prisăcónu.

Saac	Doljiŭ
Buzeŭ	Gorjiŭ
Vlașca	Romanați
Oltu	Vâlcea
Mehedinți.	

Anexa 31. (pag. 495. IX).*De la Divanul prințipatului Țerii Rumânesce*

Cinstite D-ta frate biv. vel Vornice Radule Golescul, dintr'acéstă jalbă ce aŭ dat Divanulŭ lăcuiitorii ceii ce aŭ vii în Dălu Pitesceilor din sud. Muscel mai pe larg te veii pliroforisi D-ta de celea ce jăluesc, ci ca unul ce te affi și D-ta Boerii pământén și cătră acésta cu durere de inimă asupra lăcuiitorilor, de aceea nu lipsi Divanul a scrie D-tale pohtindu-te, ca făcând mai întâiŭ cercetare arătărilor lor spre a nu se face dăjniciiilor de vinăriciŭ cătu-și de puțină încărcătură și năpăstuire de către slujbașiŭ vinăriceri, să aduci înaintea D-tale atât pe slujbașiŭ vinăriciulŭ, cât și pe lăcuiitorii dajnicii de vinăriciŭ, unde după coprinderea ponturilor Divanulŭ, cu care a cumpărat slujba, să aibă a plăti fieș-care lăcuiitorii vinăriciŭ, după suma vedrelor ce va fi având, neingăduind pe slujbași a le lua un ban măcar mai mult, de care să aibă Divanul și frățescu Dumitalo răspuns.—1807 Noemvre 11.

Manolache Crețulescu, Ștefan Văcărescu, Isaac Ralet, Constandin Bălăcenu.

Cod. LIV, fila 130.

Anexa No. 32. (pag. 495. IX)*De la Divan.*

Se dă volnicie slugii Măriei Sale lui Vodă copil din Visterie, să mērgă la jud. Muscel, de unde ridicând pe vinăriceriŭ aceluŭ județ, veri unde se vor fi aflând, să-ŭ aducă la D-lui fratele biv. vel. Vornic Golescu și înaintea D-lui Vornicului, să-și ia de la fiește-care dajnic de vinăriciŭ drept vinăriciul lui, cu urmare întocmai după ponturile Divanulŭ, ce sunt date la mânele numiților vinăriceri, iară mai mult peste ponturi să nu îngădueșci D-ta frate Arhon Vornice, a se lua, și veri pe care din lăcuiitorii îi veii găsi D-ta că cu adevărat li s'aŭ luat de către vinăriceri, mai mult de cât coprinderea ponturilor, prin marifetul orânduitalui mumbașir, în fața D-tale, să facă despăgubirea acelor lăcuiitorii de la veri ce vinăriceri va fi până la un ban.—1807, Noembrie 26.

Manolache Crețulescu, Ștefan Văcărescu, Const. Crețulescu, Barbu Văcărescu, Anton post. Const. Bălăceanu.

Cod. LIV, Fila 181.

Anexa No. 33. (pag. 495. IX)*De la Divanul prințipatului Valahiei*

Se dă volnicie acestui Cazac, să mērgă la jud. Muscel, unde să cerceteze ce Cazaci sunt aceia ce se află pe lângă slujbașiŭ vinăriceri, cari s'aŭ îndrăznit a lua câte parale două-șeci trépăd de la lăcuiitorii, cu cuvânt ca să-ŭ

ducă la vinăriceri de a plăti vinăriciul, câte parale 4 la vadră; și de vor fi Cazaci de aici de țără, prin marifetul D-lui fratelui Vornicului Goleșcul, plinind de la dênșii mai întâi acelea câte 20 de parale, ce au luat jaf, să-și aducă pe toți aici la Divan, iară de vor fi Cazacii aceia ruși, să cerceteze din care comandă sunt, cărora cu această poruncă a Divanului să le facă arătare, căci nu sunt slobozi a face acest fel de jafuri, nici se cuvine a da ascultare vinăricerilor la nimic, fiind-că Divanul nu i-au orânduit pe vinăriceri să caute slujba cu Cazaci, ci să întorcă negreșit înapoi, ori-ce vor fi luat de la locuitorii, și să își scoale de acolo să-și mergă la comanda lor, că deacă nu vor fi următori, va face Divanul arătare la Comandirul, și strașnic se va pedepsi pentru faptele lor.—1807, Noembrie 26.

Manolache Crețulescu, Stefan Văcărescu, Constantin Crețulescu, Barbu Văcărescu, Anton postelnicu, Constantin Bălăceanu.

Cod. LIV. Fila 184.

Anexa No. 34. (pag. 496. IX)

De la întâiul Divan și comitet.

Fiind-că au luat Divanul înștiințare din jalba locuitorilor ot Copăcenii, cum că cumpărătorii vinăriciului de la Divan, la puținul vin ce le-au rămas de au făcut din viile lor, care l-au mântuit din întâmplarea răsmeriții, îi necăjește foarte, nevrând să urmeze ponturilor Divanului cu care au cumpărat, ca să măsoare de față cu clisiarchul clirosului bisericilor domnești i de față cu orânduitul din partea stăpênului moșiei și să plătescă locuitorii vinăriciul iarăși de față, ca să-și ia bisericile câte 5 bani și stăpênul moșiei otaștina, ce cu socotelă de a face încărcături și nedreptăți locuitorilor și de a păgubi bisericile i pe stăpênul moșiei, nu voește de a măsura și a lua banii vinăriciului, fiind pe bieții locuitorii cu vinurile afară între ostași, de li să pricinuesce mare pagubă, care această urmare a numitului vinăriceriu, ne fiind suferită Divanului, orânduim pe . . . carele prin scirea și ajutoriul dumnilor boerilor ispravnicii, mergând la Copăcenii, să pue pe boerii cumpărătorii cu voie sau fără voie, a măsura vinurile locuitorilor drept, fără de a-i îngădui să facă cea mai puțină încărcătură, de față cu omul bisericășilor i cu omul stăpênului moșiei și iarăși de față să se ia și plata vinăriciului peșin câte 4 parale, după ponturi, de vadră, din care 7 bani de vadră să-și ia cumpărătorii vinăriciului, iar 5 bani și pârparul, să-l ia clirosul bisericilor precum și otaștina are să o ia stăpênul; și îndată ce va plăti locuitorul vinăriciul, să-și dea și rivaș de plată și să fie slăbozi locuitorii cei ce plătesc, a-și ridica îndată vinurile lor, iar mumbașirul, să facă mumbașirlic și să fie cu ochii deschiși, de a se face urmare întocmai ponturilor vinăriciului. Urmarea, ce

mai sus se cuprinde, ca să nu se năpăstuască nimeni cu cât de puțin, și la răvașele de plată să se pue suma vedrelor și suma banilor, după ponturi.— 1809, Octombrie 4.

Semnoși obicinuiți boeri ai Comitetului.

Cod. LVI. Fila 83 verso.

Anexa No. 35 (pagina 499 vol. IX).

De la I-ul Divan și Comitet al Prinț. Valahiei

Către D-lui Vel Ban și către cinstit Divan al Craiovei.

Cum că au arătat Divanului, D-lui Vorn. Moscu, că D-lui Logof. Bibescu, și D-lui Clucer Vlădoianu, și D-lui Clucer Oteteleșeanu «boerii cumpărătorii ai huzmetului vinăriciului din 5 județe, că pandurii acelor județe ce au vii, nu se supun nici într'un chip a plăti vinăriciū, Divanul scrie D-tale, că pandurii cei ce se află în slujbă și au vii chiar ale lor, sunt apărăți de plata vinăriciului, dar numai pe chipul lor iar nu și părinții ori copiii, sau alte rude ale pandurilor, care ar avea vii într'adevăr ale lor iar nu ale pandurilor și vor voi să le scutască cu numele vre unei rude ce se află în slujbă, între panduri, aceștia sunt datorii să plătescă vinăriciū. Ci dar D-re să porunciți boerilor cumpărătorii, ca să facă catastif de viile ce vor fi adevărate ale pandurilor, care acelea au să fie aporate de plata vinăriciului și de tot vinul care va fi făcut pe la acele vii chiar ale pandurilor și să se trâmăță aici, însă în catastif să se arăte numai suma cea adevărată a vinnului, fără a se face nici cea mai mică încărcătură, căci va să facă Divanul cercetare și de se va găsi măcar numai la 5—6 panduri că s'au făcut încărcătură, pentru nearătarea adevărului, spre pedopsă, au să rămână d-lor boerii cumpărătorii, păgubași de dreptul ce cer.—1809, Noembrie 4.

Cod. LVI, fila 85.

Anexa No. 36.

La 3 Decembrie 1809, după necontenitele jălbi ale locuitorilor din Vâlcea, contra abuzurilor vinăricerilor, Divanul și Comitetul trimit anume cercetător, care să despăgubască pe locuitori: «Să cauți să-ți deschizi ochii și să nu care cum-va să faci vre-o voie veghătă sau hatir, spre nedreptatea și năpăstuirea locuitorilor, că dovedindu-te într'o urmare ca acesta, să știi că întâiu însuși ai a te pedepsi de către Divan, și apoi slujbașii aceia ce vor fi urmat încercăturii și jafurii locuitorilor». — 1809, Decembrie 3.

Cod. LVI. Fila 97.

Istoria Românilor de V. A. Urechii.

SECOLUL XIX.—XI.—35.

Anexa No. 37 (pag. 496 vol. IX).

Divanul raportază lui Cusnikov, răspunzând la predlojenia lui, din 16 Ianuarie 1810, sub No. 135, că «pentru trăitorii de la Focșanii Cnezicii Moldaviei, cari au vii în partea Valachiei, că atât la plata pogonăritului, cât și la plata vinăriciului, s'ar fi năpăstuind de către orânduitorii cumpărătorii, cu luări mai mult peste cuprinderea ponturilor Divanului și că pentru huzmetul vinăriciului, ai știință Exelența Ta, că pe anul acesta s'au vândut îndoit, iar pentru pogonărit nu se află la Ex. Ta nici o arătare în ce chip adecă s'a urmat vîndarea; cu cinste răspunde Divanul Ex. Tale, întâiu pentru huzmetul pogonăritului, că fiind un venit foarte mic și din vechime fiind însoțit cu huzmetul dijmăritului, s'au vîndut iarăși îndoit, precum și toate celelalte huzmeturi ale țării. Al doilea, pentru năpăstuirea ce ni se scrie, că li se face acelor locuitori la plata vinăriciului, Divanul îndată au și trimis strașnică poruncă cumpărătorului huzmetului vinăriciului, ca nici cum să nu îndrănescă, la plata vinăriciului, a năpăstui pe vr'un locuitor, cu câtu-și de puțin mai mult peste cuprinderea ponturilor Divanului, că împotriva urmând, sub strașnică pedepsă vor fi osîndiți». Asemenea s'au poruncit și cumpărătorilor slujbei pogonăritului.— 1810, Februarie 1.

Cod. LXI, fila 52.

Anexa No. 38 (pag. 496 vol. IX).

De la întîiul Divan și Comitet

Amîndouă părțile, nerămânînd mulțamite pe această anafora a Dumnului cinstitului vel Logofăt, zapciul cel orînduit i-a înfățișat și la întîiul Divan înaintea noastră, unde Slugerul George Văleanu, pricinui, dîcînd, că ar fi năpăstuit la unele condee de socotélă, ce se vîd așternute în dos, iar Ștefan Murgul, au cerut să-i plătescă și dobânda la taleri 831, ce i-au rămas dator Văleanu, de la lét 1806 și până acun și să încredințeze prin blăstem, că n'au luat vinăriciui mai mult de cât două parale de vadră, sau de n'au făcut câtu-și de puțină încărcătură mai mult peste socotéla ce areată și atunci să scază cu toate cheltuelile, ce vor fi bune și drepte și cu taleri 60 dreptul său și orî pagubă, sau câștig de se va alege, primia a fi în norocul săi după legătura zapisului său, ce 'l vîdum și noi, chiar la mâna Văleanului, fiind-că dintr'o volnicie a Divanului ot leat 1806, ce ne-au arătat-o Murgul, de o vîdum și noi, se dă bănuială, că Văleanul a luat vinăriciui mai mult de la locuitori; deci după cercetarea ce am făcut și noi asupra pricinei, fiind-că Văleanul n'a putut să dovedescă pricinuirea sa, la condeele ce dicea că o năpăstuit, iar pe de altă

parte dîcînd că nu este mulțămît pe o acésta din dos socotéla, hotărêșce Divanul, ca orî să'și facă însuși el socotéla și încredințându-o prin blăstem, ceea ce va rămănea dar să plătescă Murgului cu dobânda lor de la let 1806 până când îi va escoflisi, precum și însuși Murgu se mulțămîi la acésta. Saû de nu, să'î plătescă Murgului acești talerî 831 ce s'aû dîs mai sus, împreună cu dobînda lor, tot din acea vreme și până când îi va face *teslim*, și zapciul cel orânduit, să facă cuviincios mumbașirlăc spre săvêrșirea hotărîreî, ce s'aû dîs mai sus. — 1810, Septembrie 6.

Manolache Banu, Grigorie Ghica, Istrate Crețulescu, Constantin Bălăceanu. vel. Vîst.

Cod. I.XVII, Fila 216.

Anexa No. 39 (pag. 496 vol. IX).

De la întéiul Divan și Comitet al principatului Valachiei

Cinstit Dumnéta frate biv vel. Vornice Răducane Golescule, Ecselența Sa Domnul sfetnicul de taină, senator și cavaler Kușnikow, prin prednojenia scrisă de la 16 ale trecutului Ghenarie, face arêtare Divanului, pentru locuitorii din Focșanî, Cnezii Moldaviei, ce aû vii în cnezia Valahiei, că se năpăstuesc la plata pogonăritului de către orânduiții slujbași din sud Slam-Rîmnic, poruncind Ecselența Sa a se face cuviincioșa îndreptare la acésta; după care și Divanul îndatoréză pe Dumnéta, ca cumpérătorul acestui huzmet, să scrii acelora, ce se vor fi rénduit de către Dumnéta la numitul județ, ca să nu îndrăznescă a supêra pe acei locuitori cu luare mai mult decât se porunceșce și se coprinde în ponturile Divanului, cu care s'aû vîndut acest huzmet. — 1810, Februarie 1.

Semnați: Dumitrache Ban, Gavril Vîst. și Esarchu vel Vîst. Varlaam, Manolache vel Vîst. și vel Logofăt.

NB. In acest sens s'a mai scris tot în acea dî de 1 Februarie 1810, ca vinăricerii să nu le coră mai mult vinăriciû decât după coprinderea ponturilor.

Cod. LVI, Fila 103.

Anexa No 40 (pag. 496 vol. IX).

De la întéiul Divan

Către Dumnéluș biv vel Clucer Ștefan, ispravnic ot sud. Argeș

Incă de la 24 ale trecutului Maii, prin scrisórea Dumitale ce ai trimis la Divan, ne făgăduesci și te legi, că în soroc de 30 dîle, să împlinesci banii

de la vinăricerii anului trecut ai aceluși județ, bani ce au luat mai mult de pe la locuitorii și să se dea locuitorilor, după cartea cercetătorului, după care făgăduială a Dumitale, Divanul au și . . . pe numbașirul de acolo. Acum câte-va sate de locuitorii, viind, au dat jalbă, că viind la Dumnéului spre a li se da banii, li s'au dis ca să mai aibă făgăduială încă de 10 zile, cari locuitorii, dând jalbă și la Ecselența Sa gheeneralul, s'au turburat nu numai asupra-ții ci și asupra Divanului, poruncind negreșit a se împlini locuitorilor banii; de aceea dar, iată se orânduie de iznóvă numbașirul Zanfirache biv. 2-lea Vist. cu poruncă chiar in dosul jalbelor, ca împreună cu Dumnéta, adunând toți locuitorii cei nepăstniții, să li se întórcă înapoi fie-căruia pe a mână, banii cu câții se vor fi năpăstuit de către vinăricerii și apoi să iea de la fieș-care adeverința că și-au primit dreptul său și să le aducă aici a le vedea, Arhon Clucer. Divanul iată și acum in cele după urmă, poruncește Dumnéului, câtu-și de puțină zăbază să nu se facă la îndestularea jăluitorilor, ci negreșit acum să iea săvârșire, căci de va mai veni vre-unul dintr'acei locuitorii să jăluiască, să fii încredințat, că cuvânt de îndreptare nu vei mai avea și vei fi osândit la vină de nesupunere. — 1810, Iulie 19.

Grigorie Ghica, Istrate Crețulescu, Constantin Bălăceanu, vel. Vist. Ioan Comăneanu.

Cod. LXV, Fila 44.

Anexa No. 41 (paginile 494—497).

De la întéiul Divan.

Cinstite Dumnéta biv. vel Bane Costache Ghica, fiind-că jalba ce au dat preoții și locuitorii ce au oii pe marginea Bucureștiului, plângându-se și făcând rugăciune către Divan, spre a se lipsi și a nu mai fi volnic Vasile Jupaniotu, sudit Franțuzesc, ca să cumpere vinăriciul Bucureștilor, ci cu prețul ce vor da alții să protimisescă a-l lua oii, la a căror jalbă s'au și dat porunca Divanului spre, a nu fi slobod Jupaniotu a cumpăra acest vinăriciul, căci în adevăr pătimesc locuitorii de către dînsul asupririi și nedreptății, precum și în tónina trecută multe jálbi au primit Divanul pentru dînsul și mai vertos, că sudet aflându-se, nu' este primit a cumpăra huzmeturii de ale țerei și fiind-că are vinăriciul și biserica Dintr'o Ţi, al căreia Epitrop ești Dumnéta, Divanul poltește, Arhon Bane, ca neie vinăriciul acestei sfinte biserici, să nu se mai dea Jupaniotului, ci cu prețul ce va da alții să protimisescă jăluitorii spre a lipsi incurcăturile și nedreptățile ce li se făcea, având a dori și frățescul răspunsul Dumitale. — 1810 Iulie 9.

Gheorghe Ghica, Istrate Crețulescu, Constantin Bălăceanu vel Vist. Ioan Comăneanu.

Cod. LXV, fila 44.

Anexa No. 42 (paginile 494—497).

*Către logofetul Constantin Samurcaș și către Divanul Craiovei, poruncă
pentru că iaș bani pe lemnele detain și pentru că îngăduesc
pe slujbașii vinăriceri de fac jafuri*

Șciut să fie Dumitale, că Divanul a luat pliroforie, cum că într'acole cincî județe ot poste Olt, se iaș bani pentru orînduiala lemnelor, cum și la vinăriciū, că se urmază o mare catahrosis, luându-se de vadra de vin nu câte dere parale, după coprinderea ponturilor de estimp, cu care s'aū vëndut, ci și pân la 23 de parale, de care aceste urmări împotrivotore la auđul Divanului și celor mai marî stăpânitorî cu totul neprimite, mirarea ne-aū coprins cum Dumnéta, fiind orânduit acolo înteiū dregătoriū, cu pliroforisirea dată de la Ecselența Sa Domnul Senator, suferî, a vedea urmându-se unele ca acestea și nicî însuși Dumnéta nuî infrânezi pe unii ca aceia, nicî aici la Divan nu înșciințezi, în vreme ce iți este șciut fórte bine, că pentru orî ce cusur și catahrosis d'al de acestea, se vor urma într'acole 5 județe ot preste Olt, însuți Dumnéta veî fi răspunđotor, fiind-că ispravnicii de la acele județe s'aū orânduit cei ce aî fost aleși și ceruți de către Dumnéta, iar mai vörtos pentru madeaua aleșilor, cari chiar după a Dumitale arătare, ce aî făcut către Ecselența Sa Domnul Senator, că le este mai cu inlesnire locuitorilor a le răspunde în natură de sunt a da banî; din porunca Ecselenței Sale s'aū poprit luarea banilor și s'aū orânduit a da locuitorii lemne, apoi când însuși Dumnéta cel ce aî făcut arătarea ce s'aū đis mai sus, îngăduescî a se face acest fel împotrivă urmare, socoteșce ce răspuns urmază a da Divanului la orî-ce întrebare, ca sa'ți scutare de asupra sa. De aceea iată, Divanul, după a sa datorie, scrie Dumitale, mai înteiū să înșciințezi a Divan de se iaș cu adevčrat banî pe lemne? cu a cui poruncă? de la ce sate anume? pe câți stânjenî? iar pe de altă parte să faci cuviinciōsa îndreptare, întorcându-se locuitorilor toți acei banî ai lemnelor. Al doilea, pentru banii vinăriciului, să faci scumpă cercetare și pe cei ce se vor dovedi că aū luat măcar un ban mai mult, peste coprinderea ponturilor, săî îndatoreșci negreșit a-î întorce locuitorilor, până la un ban, și pe de altă parte, să înșciințezi Divanului, cine a fost aceia cari aū îndrăznit a face o acest fel de urmare împotriva ponturilor și împotriva voinței celor mai marî stăpânitorî, și în care județe? — 1810, Octombrie 2.

Anexa No. 43 (paginile 494—497).

S'au făcut cinci porunci peste Olt, la 5 județe, pentru banii ce s'au luat pentru lemnele tăinatul oștirilor de foc și pentru că locuitorii sunt apucați să plătescă vinăriciū câte 23 parale de vadră.

După însciințarea ce au venit la Divan, am luat pliroforie, că la acel județ să ia bani pentru orânduiala lemnelor, cum și la vinăriciū, că se urmăze o mare catahrisis, luindu-se de vadră de vin, nu câte dece parale, după coprinderea ponturilor de estimp, cu care s'au vîndut, ci și până la 23 de parale; de care aceste urmări împotrivotore la aușul Divanului și celor mai mari stăpănitori, cu totul ne primite fiind, mirarea ne-au coprins mai înteiū pentru orânduiala lemnelor, cum ați îndrăznit a lua bani? pentru care și cere Divanul răspuns: cu a cui poruncă ați urmat acēsta? de la ce sate anume s'a luat? pe câți stâneni de la fieș-care sat? și câte câți bani stânenul, și unde s'au dat acești bani? al doilea, pentru banii vinăriciului, cu ce cuvēt ați îngăduit Dumnévóstră pe tacsildar și slujbași, a face o ast-fel de catahrisis, în vreme ce în destul le este bieților locuitorii acest adaos de câte 6 parale ce li s'au făcut estimp, la vadră, pentru întâmpinarea a multora cheltuelii și plata datoriilor Visteriei și mai vĕrtos, că dumnévóstră sunteți datorii în puterea jurămētului cu care v'ați orânduit, nu numai înși-vă a vĕ feri de cel mai mic fapt și năpăstuire, ci nici pe alții a îngădui să facă vre-un acest fel de urmare în județul dumnévóstră, asupra ticăloșilor locuitorii; și iată Divanul strașnic porunceșce să faceți scumpă cercetare prin tóte popórele acestui județ și pe verii care din slujbașii vinăriceri, îi veți dovedi că au luat mai mult, măcar un ban, peste coprinderea ponturilor, pe acela să'l îndatoriți, împreună cu Dumnélui ofișerul județului, a întorce negreșit locuitorilor ceea ce vor fi luat mai mult, până la un ban, căci de se va mai însciința Divanul, că orii împlinire c'ați făcut celor năpăstuiți, saū că se mai urmăze de acum acest fel de jăluiri și năpăstuirii orii de către înșivă, saū de către verii cine într'acest județ, să fiți bine incredințați că aveți a plăti și a răspunde din casele dumnévóstră, fără de a vi se asculta nici un cuvēt de pricinuire, și de s'au urmat asupra vinăriciului vre-o catahrisis saū nu, cum și de ați fost următori aceștii porunci, să aibă Divanul răspunsul dumnévóstră, ca să se ție în păstrare la canțelaria Divanului, drept sinet. — 1810, Octombrie 2.

Anexa No. 44 (paginile 494—497).

Pentru slujbașii vinăriciului, că sunt încărcăți locuitorii, pentru care s'a'ă făcut poruncă în 12 județe la ispravnică.

După însciințarea ce a'ă venit la Divan, am luat pliroforie, că într'acest județ, se urnează catahrosis la sluj'a vinăriciului, luându-se de către slujbașii vinăriceri; nu după coprinderea ponturilor, câte dece parale de vadră, ci cu o mare încărcătură și adaos, pentru care acesta mirare ne-a'ă coprins, cu ce cuvânt a'ă îngăduit dumnévóstră pe tacsildarul și slujbașii, a face o acest fel de catahrosis, în vreme ce indetul le este bieților locuitorii acest adaos de câte 6 parale, ce li s'a'ă făcut estimp, la vadră, pentru întâmpinarea a multora cheltnelii și plata datoriilor Visteriei, și mai virtos, că dumnévóstră sunteți datori, în puterea jurământului cu care v'a'ă orinduit, nu numai înșivă a vă feri de cel mai mic fapt și năpăstuire, ci nici pe alții a-și îngădui să facă vre-o acest fel de urmare în județul dumnévóstră, asupra ticăloșilor locuitorii. Ci iată Divanul strașnic vă poruncesce, să faceți scumpă cercetare prin toate popórele acestui județ și pe verii-care din slujbașii vinăriceri îi veți dovedi că a'ă luat mai mult, măcar un ban peste coprinderea ponturilor, pe acela să-l îndatorăți, împreună cu Dumnélui Ofițerul județului, a întórce negreșit locuitorilor ceea-ce vor fi luat mai mult, că orii împlinirea c'a'ă făcut celor năpăstuiți, sau că se mai urmăză de acum înainte, orii de către înșivă, sau de către verii-cine într'acest județ, să fiți bine încredințați, că aveți a plăti și a răspunde din casele dumnévóstră, fără de a vi se asculta nici un cuvânt de pricinuire și de s'a'ă urnat asupra vinăriciului vre un catahrosis, sa i nu, cum și de a'ă fost următorii aceștii poruncii, să aibă Divanul răspunsul dumnévóstră, ca să se fie în păstrare la canțileria Divanului, drept sinet.—1810, Octobre 28.

Cod. LXV, fila 22 v.

Anexa No. 45 (paginile 494—497).

Către gheeneralul Enghelhard.

Cu cinste a'ă trimis Divanul predlojenia Ecselenței tale, scrisă de la 19 ale lunii aceștia Decembre cu No. 5254, după jalba ce a'ă dat către Luminăția sa mai marele Comandir graf Caminschi, locuitorii de la Sărata, din județul Buzenului, pentru slujbașii vinăriceri dintr'acel județ, cum că li se ia plata vinăriciului de suta de vedre de vin, pe taleri 37, asupra căruia pricinii veți sci Ecselența Ta, că a'ă orinduit Divanul un cinovnic, ca să nórge la fața locului a face cercetare și ceea ce se va dovedi că a'ă luat slujbașii mai mult, peste ponturile Divanului, să-și apuce să împlinescă locuitorilor înapoi, până la

un ban, și cu toate că pentru nisce urmări ca acestea îngrijind Divanul a nu se urma prin județe, cum încă dela 30 ale trecutului Octombre prin nota sa cu No. aū făcut arătare Ecselenței Tale, rugându-ne să bine-voesci și Ecselența Ta a trimite porunci ale Ecselenței tale către dumnélor Ofițerii de prin toate isprăvnicaturile, a nu îngădui nici pe ispravnic, nici pe vre-un slujbaş să supere pe locuitor, cu cătuși de puțină luare mai mult, peste coprirea ponturilor și poruncilor Divanului, dar și acum rugăm pe Ecselența Ta, să bine-voesci a se face o poruncă din partea Ecselenței Tale către, dumnélor Ofițerii isprăvnicatului, ca împreună cu cinovnicul orînduit de la Divan, să facă numita cercetare, care acea poruncă a Ecselenței Tale, să se trimită la Divan spre a se da în mâna cinovnicului să o ducă la Dumnéluși Ofițerul isprăvnicatului.—1810, Ghenar.

Cod. LXVI, fila 58 v.

Anexa No. 46 (pag. 494—497 vol. IX).

Dela întâiul Divan către Polcovnicul Const. Orăscu, cercetător vinăriciului din Argeș.

Ispravnicul de județ, aū arătat Divanului: ecă pe lângă dērăpănarea și prósta stare întru care aū ajuns acel județ, curge între locuitor și o smăcinare la împlinirea vinăriciului, care acésta arată că este din pricină-ți întăritându-ți și frământându-ți făr' de nici o orînduială și nici o sēvērșire pe urmă-ți nu se vede, nici pentru ce ai a plăti, nici pentru ce ai a lua, ci numai o prăpădenie și cheltuială li se pricinuesce, âmbând de colo până colo, și cum că, după ce plătea vinăriciul locuitor, îi apuci iarăși pre dînșii de le ieși și deciuală, care, aceste însciunțări ale Dumnéluși Căucerul (Ștefan Ispravnicul) cum că sunt adevărate, se înțelege din întērdierea ce faci aici în județ, fiind-că aprópe de 3 luni sunt de când te-ai orînduit și nici o ispravă pe urmă-ți nu se vede, în vreme ce destule porunci îți s'au trimis. Drept aceea poruncesc Divanul, ca îndată ce vei primi acésta Carte a Divanului, numai decât să te scol și să vii aicea la Divan, ca să ne dai pliroforie, ce tróbbă și ce ispravă ai făcut de când te-ai orînduit aici?—1810, April 15.

Cod. LXV, fila 28.

Anexa No. 47 (pag. 494—497 vol. IX).

Către ghenearul Enghelhard.

La Divan aū jăluit cumpărătorii slujbei vinăriciului anului trecut, de la sud Prahova, cum că le-aū rēmas pe la locuitor bani ne luați pe vedre 16,258 și că rógă a li se face poruncă către dumnélor ispravnicii județului, ca să li

se împlinescă acea rămășiță, pentru care cu cinste arătăm Ecselenței tale, ca să bine-voești a ne răspunde: are Divanul voie a da poruncă de împliniri sau nu? — 1810, Iulie 9.

Cod. LXVI. Fila 17 v.

Anexa No. 48 (pag. 494—497 vol. IX).

S'aũ făcut publicații prin toate județele de a nu îngădui ispravniciei pe taxildari și slujbași, a lua mai mult peste copriinderea ponturilor de vinăricii.—1810, Decembrie 16.

Cod. LXIII, fila 24.

Anexa No. 49 (pag. 494—497 vol. IX).

Ecselența Enghelgard.

Că senatorul i-aũ trimis două jalbı ale locuitorilor din sud. Buzău și din sud. Saac, că li se ia vinăriciũ mai mult de vinul de mijloc.—1810, Decembrie 22.

Cod. LXIII. Fila 26 v.

Anexa No. 50. (pag. 494—497 vol. IX).

Excelența Enghelgard.

După jalba ce aũ dat locuitorii din sud. Buzău, pentru slujbașii vinăriceri, și senatorul aũ poruncit ca să apuce pe slujbași a plăti banii înapoi și cu poruncă către ofițerul de la isprăvnicat de la Enghelhard.—1811, Ianuar 16.

Cod. LXIII, fila 31 v.

Anexa No. 51. (pag. 494—497 vol. IX).

Excelența Enghelgard.

Trimite jalba ce aũ dat locuitorii din județul Dâmbovița din orașul Tergoviște, că vinăricerii le aũ luat de suta de vedre câte taleri 30 și mai mult, și aũ orînduit pe ofițerul de la isprăvnicat, dimpreună cu un boer pămînton ca să îdestuleze pe jăluitorii, și să orînduiască și Divanul un cinovnic din partea sa, și după cercetarea ce va face, să trimiță la Ecselența sa cu iscăliturile lor.—1811, Ianuar 11.

Cod. LXIII. Fila 31 verso.

Anexa No. 52 (pag. 494—497 vol IX).

Ecselența Șteter.

Trimite la Divan catastihul ofițerului ot sud. Buzău, ce aŭ cercetat vinăriciul de acolo, dimpreună cu cinovnicul din partea Divanului, și baniŭ ce aŭ luat mai mult tacsildarul talerŭ 5011 parale 30, a se împlini de la tacsildar și să se dea locuitorilor.—1811, Mart 23.

Cod. LXIII. Fila 40.

Anexa No. 53 (pag. 494—497 vol. IX).

Către Gheneralul Șteter

De la Divan

Cu cinste facon arătare Escelenței Tale, pentru plângorea ce aduce locuitorii din Sud Muscel asupra vinăricerilor de acolo, de nedreptățile și năpăstuirile ce le fac în plata vinăriciului luându-le de vadră până la talerŭ unul, și măcar că Divanul după jalbile ce aŭ fost mai dat locuitorii oceația, aŭ orânduit mumbașir cercetător, ca să nu îngăduiască pe vinăricerŭ a lua mai mult de cât după cuprinderea ponturilor, dar nici o îndestulare se vede că nu li s'aŭ făcut; de aceea Divanul a găsit cu cale, de a se orândui de isnovă un cinovnic vrednic de la Divan și pentru mai bună îndestulare și îndreptare locuitorilor, să bine-voiți Ecseluța Ta a se orândui și din partea Ecselenței Tale un ofițer, ca dimpreună cu cinovnicul Divanului, mergând la fața locului, să facă cercetare, prin măsurătoarea vaselor fieș-căruŭ și pe câtă sumă de vedre va avea în adevăr, fieșce-care, pe atâta să li se plătescă câte 10 parale de vadră, după ponturi.—1811 Aprilie 29.

Cod. LXVI, fila 90 v.

Anexa No. 54 (pag. 494—497 vol. IX).

Către Generalul Șteter.

La Divan aŭ jăluit cumpărătorii vinăriciului din Sud. Slam-Râmnic, că unii din pământeniŭ Valahiei, ce aŭ vin într'acel județ, neplătindu-șŭ vinăriciul pe vinurile ce în tómuia trecută aŭ făcut, nu fugit de astă primă-veară în Moldavia, și trimetând jăluitoarii ómeni după dânșii acolo, ca să facă împlinirea banilor, nu i-aŭ lăsat ispravnicii din Moldova ca să plătescă câte 10 parale

de vadră după ponturile Divanului, rugându-se a se face porunca Ecselenței Tale către d-lor ispravnicii de Moldova, spre a îndatora pe acei fugari, să plătescă banii vinăriciului câte 10 parale de vadră, după ponturi; la care cerere a lor, dreptate având, cu cinste arătăm Ecselenței Tale, ca să bine-voiți a li se face îndestulare, spre a li se împlini banii vinăriciului după ponturi. 1811 Iunie 7.

Cod. LXVI, fila 108 v.

Anexa No. 55 (pag. 494—497 vol. IX)

Senatorul trimite jalba locuitorului din Focșani Ștefanache Știrbeii și areată să i se trimită înștiințare, cum jăluitorul nu a plătit vinăriciul mai înainte iar acum se cere de la dânsul, cum și de este cu adevăr că de la toate viile boeresci nu se ia vinăriciul?—1811 Septembrie 4.

Cod. LXVIII. Fila 11 v.

Anexa No. 56 (pag. 494—497 vol. IX).

De la întăul Divan și comitet al Prințipatului Valahiei.

D-ta biv Vel Serdare Costache Ștefănescule, cumpărătorule de estimp al huzme tului vinăriciului, se face D-tale înștiințare, că D-lui biv. Vel. Vornic Manolache Lahovari, întâiul dregător al Divanului Craiovei, a înștiințat aici Divanului într'aceste zile, că strugurii din viile popoarelor de pesre Olt, după ce ați fost arși de sóre de mai nainte multă vreme, acum dând ploș multe peste dânșii, s'ați înflat într'atâta, că ați început a și plesni și a se scurge, din care pricină siliți sunt stăpânii viilor să începă la culesul lor, fără de altă întârziere, vădând paguba ce urmază a li se pricinui de vor mai sta strugurii pe curpeni și fiind-că tot D-lui Vornicul, înștiințază că acolo în partea locului încă nu s'ați mai arătat până acum slujbași ai vinăriciului; de aceea Divanul poruncesce D-tale, ca fără cătuși de puțină zăbavă să se orânduiască și să se și trimită trebuincioșii slujbași ai vinăriciului, la toate popórele de peste Olt, spre a se afla față la culesul viilor, ca să nu pricinuiască în urmă că doar stăpânii viilor ați urmat fără de orânduială, culegându-le fără de a fi ei față și că dór ați făcut vinuri mai multe și le-ați cacirdisit; ci dar, precum mai sus dicem, zăbavă să nu se facă cu trimiterea slujbașilor, căci învinovățirea nu rămâne atunci asupra stăpânilor acelor vii, măcar că culesul viilor ot. Gorjiu și Vâlcea sunt mai cu întârziere, dar póte D-lui Vornicul scrie numai pentru cele-l-alte 3 județe.—1811 Septembrie 10.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihaiu Manu Vel. Vist.

Cod. LXV, Fila 121.

Anexa No. 57 (pag. 494—497 vol. IX).

ExceleŃza Sa Șteter

Trămite la Divan copie după porunca senatorului, poruncitóre la arătarea ofițerului de la isprăvnicitul Slam-Râmnic; pentru catahrisls ce se urméză la implinirea banilor vinăriciului, și Divanul să poruncescă tuturor ispravnicilor. 1811 Septembrie 14.

Cod. LXVIII. Fila 7 v.

*Copie după porunca senatorului către podporucic Monastirschi**De la isprăvnicatul Slatinei, de la 28 ale trecutului August.*

Văđënd din raportul D-tale ce mi-ai trimes de la 17 August, cu No. 69 fórte cu cale arătare pentru a plăti locuitorii cumpărătorului vinăriciului orânduita plată, cu acóstă pravilă, ca cumpărătorii să mészore buțiile cu viuul într'acest chip oi, inaintea a doi ómenı cinstiți, ce se vor alege pentru aceea de la fieși-care sat, inaintea preotului satului și atuncea la mészură póte cumpărătorul să dea fie-căruia lócuitor deosebit răvașe, cât vin au găsit și câți bani se face, și când se va sfărși mészurătórea vinului a tuturor locuitorilor de la un sat, preotul să teorisească răvașele ce au dat cumpărătorul cu extract și să iscălésză preotul extractul, arătând cine din lócuitóri au fost la mészura vinului și că arătata în extract suma de vin, este cu adevărat; acestea fórte de trebuință găsindu-le, spre întâmpinare a nu se urma cevași rėu de cumpărătorı, cu luare mai mult de la lócuitóri, peste sumele de vedro ce s'au arėtat mai mult, de aceea făcėndu se D-tale pentru acóstă laudă, ca pentru o urmare ce o ai la îngrijire pentru folosul slujbei, eu acosta a D-le arėtare am orânduit'o, ca să fie urmată și prin tóte județele Valahiei și pentru implinire am scris Viț-presidentului, iar D-lui iți poruncesco ca să ai purtare de grijă întocmai; și mai sus arėtatele să se implinésză fără de cusur.

S'au făcut pentru acosta și poruncile Divanului către ispravnicii județelor, ca întocmai să se urmeze.—1811 Septembrie 21.

Cod. LXV. Fila 124.

Anexa No. 58 (pag. 494—497 vol. IX).

Șteter

Ca să chiamo Divanul pe Vornicul Manul, cumpărătorul vinăriciului din lét 1809 și pe paharnicul Mihăiță Filipescu, i pe pitarul Petrache din lét 1810 și să le arėte de sunt în stare a răspunde lócuitórilor îndoit, cea ce au luat

mai mult, și fiind în stare, să se trimită cu notă la Ecselența Sa, spre a-i trimite la revisorul Screbischi cercetătorul, arătându-se Vornicului Manul, ca să și dea acun de-o caudată, măcar talerî 40,000, iar neavînd stare, să se ia în scris averea lor și să se facă zapt, înștiințînd Ecselenței Sale. — 1811 Octombrie 21.

Cod. LXVIII, fila 16 v.

Anexa No. 59 (pag. 494—497 vol. IX).

De la întăiul Divan și comitet către dumnélor boeriă ispravnică județelor.

Incă de la trecutul Septembrie 21 s'a-i triuis porunca Divanului către dumnévóstră, cu copie după pridlojenia Dumnóluî senatorului și a Ecselenței Sale Viț prezidentului, coprindetóre de nizamul ce s'aú găsit trebuincios a se urma în pricina slujbașilor vinăricerî și a tacsildarilor de prin județe, ca să lipsóscă încărcăturile și nedreptățile ce se făcea locuitorilor, adecă vinăricerul să mėsóre buțile cu vin, nu într'alt chip, ci 'naintea a doî ómenî cinstiți, ce se vor alege pentru acósta de la fieș-care sat și înaintea preotuluî satuluî și atuncea la mėsurătóre, cumpărătorul să dea fieș-căruî locuitor deosebit răvaș cât vin a-ú găsit și câți banî se face și când se va sfârși mėsurătóreá vinuluî, a tuturor locuitorilor de la un sat, preoții să teorisóscă răvașele ce le-aú dat cumpărătorii cu ecstractul și iscălind preotul ecstractul, să fie arėtat anume cine dintre locuitorî aú fost la mėsurătóreá vinuluî și că suma ce se are lă într'acest ecstract este adevórată; acóstă rânduială s'a-ú poruncit cu strășnicie a o pune în faptă și a îngriji de a se urma și a se păzi întocmai; acum luarăm înștiințare, că dumnévóstră, porunca și rânduiala acósta ați lăsat'o la amelie și nicî că s'a-ú pus în faptă; ci dar și acum îndoind porunca cea dintăi, strașnic porunceșce Divanul dumnévóstră, negreșit si urmați pravila ce prin predlojenia care se areată mai sus, sa-ú dat, că nefind următorî, si știți că dumnévóstră aveți să fiți invinováțiți și osândiți. ca niște neurniătorî poruncei ce vi s'a-ú dat.

La aceste cărți s'a-ú lipit și pentru a se găsi un fugar... Vasile Slovacic, ce a-ú fugit de la 15 ale acești lunî din 26 slujbași ce aú fost trimiși la Brăila, iar el aprópe de Urziceni a-ú fugit; să se găsescă și să se trimeată aici. — 1811 Octombrie 28.

Cod LXV, fila 132 v.

Anexa No. 60 (pag. 494—497 vol. IX).

17 Cărți s'au trimis prin județe, iar la Brăila nu, pentru dijmărit și vinăriciū cum are să se urmeze luatul.

De la Divan, către ispravnic

Cu tóte că pentru căutatul slujbei vinăriciului, spre a nu se face încercături și năpăstuirī locuitorilor, este datā predlojenia Dumnéluī senatorului, cum are să se facă măsurătórea și luarea banilor, după care și Divanul aū dat poruncī a se face urmare întocmai; acum de iznóvā s'aū mai dat poruncile Divanului cât și prin ponturile dijmăritului i prin alte poruncī, sunteți dumnévóstrā îndatorāți, ca să îngrijiți de a nu se face încercături și luări nedrepte de la locuitori, încă și osebit poruncī s'aū dat către dumnévóstrā, ca să publiciți în tot județul și din sat în sat să rânduți a se citi porunca Divanului, să audă și să înțelógă ceea ce este datoria locuitorilor a da, care poruncă iscălită de preotul i de pārcălabī și de unul doī din sătenī, să o trimiteti la Divan spre credință, că aū audit și aū înțeles porunca, la care nici o urmare de acestea nu ați făcut, pentru că mulți din locuitori se jălucesc de năpăstuirī și încercături, ci dar și acum de iznóvā strașnic poruncește Divanul, ca să scóteți după acésta copii întocmai, să le trimiteti în tóte plășile județului ca să șcie fieș-care datoria lor; și cei năpăstuiți cari se vor aréta la Divan, negreșit să le faceți îndestulare de despăgubire și implinire și făr de zībavā să trimiteti copiile acestea la Divan iscălito de preoți i de pārcălab și de câte unul doī din sătenī, ai fieș-căruia sat, cum s'aū dis mai sus; căci când și acum după acésta nu veți fi următorī, să știți cu hotărfire, că nu numai veți fi lipsit din slujbā, ci veți cădea și la invinováțire de pedópsă și spre a ști locuitoriī datoria, iată se areată anume, însă: la dijmărit aū fost rânduit să ia de litrū câte 12 parale după cum s'aū urmat și în anul trecut, atât la pecī cât și la sfinī și de numărătórea i de răvașul de nume, două parale, iar alt ciuruc saū plocon, saū vre-o altā încercăturā, cu totul să lipsescā, cum și la tutunărit să ia de stânjen câte 10 parale, măsurându-se cu stânjinul de opt palme domneșci, ce i s'aū dat de la Visterie, lungul și latul la un cap, și pe câți stânjinī va eși lungul și latul la un cap, aū să plătóscā de fieș-care stânjen câte 10 parale, făr de altā înmulțire saū altā deosebitā măsurátóre și fărā plocon, numai câte două parale dăruiti să ia de nume.

La vinăriciū să plătóscā dajnicīi câte 10 parale de vadrā, i câte 2 parale de răvaș de nume, iar parale de cramā i altele, cum și încercături, orī la vadrā saū la banī, cu totul să lipsescā și pentru ca să nu facū vinăriceriī vre-o nedreptate, are să urmeze într'acesta-și chip: să ia doī ómenī cinstiți ce se vor alege pentru acósta de la fie-care sat, i preotul satului și înainte lor să facū

măsurătorea și atunci la măsurătoare, să dea vinăricerii fieș-căruia lăcuitar deosebii răvaș, cât vin a i găsit și câți banii se face, și când se va sfârși măsurătorea vinului, a tuturor lăcuitarilor de la un sat, preoții să teorisească răvașele ce le-au dat vinăricerii cu extract și iscăbind preoții extractul, să se arăte anume cine din lăcuitarii au fost la măsurătorea vinului și că suma ce se areată într'acel extract, este adevărată.

Poruncește Divanul și vouă tuturor lăcuitarilor din toate satele acestui județ, citind porunca acesta, să o iscălescă preotul i părălabul și doi trei săteni, că a i vedul și a i înțeles cele poruncite și care din voi veți fi năpăstuiți, să mergeți la dumnelor boerii ispravnicii ai județului, să vă arătați și de nu vi se face îndestulare, să veniți la Divan cu jalbă și nu numai că totă paguba vi se va împlini de la cel vinovat, ci și totă cheltuiala.—1811 Octombrie 29.

Cod. LXV, fila 133 v.

Anexa No. 61 (pag. 494—497 vol. IX).

De la întâiul Divan și Comitet.

Pentru ca să lipsescă de la cumpărătorii vinăriciului, orî-ce bănuială de nepărtenire, ce se dicea că li s'a i făcut la cercetarea ce a i fost făcut mumbașirii ce a i fost și i-a i găsit cu taleri 5011 luați mai mulți, la care cercetare, nu a i fost taxildarul față; iată dar, după predlojenia Ecselonței sale Dumnului gheneral, Viț president, de la 24 ale aceste i luui, cu No. 2664, să orândueșcă de iznăvă cercetării pe armaș Grigorie Boearoglu, să mōrgă la sud. Buzău și împreună cu Dumnului ofșterul de județ, față fiind și taxildarul i lăcuitarii poporeni, să facă cercetare cu de a măruntul, atât prin dovești, cât și prin măsurătorea vaselor, de a fi trebuință, spre a nu se năpăstui vre o parte și dintr'ace i taleri 5011 ce ne arătase cel d'întăiu mumbașir, cât se va găsi cu adevărat luați cu **adichie**, pe aceia să-i întōrcă înapoi lăcuitarilor, îndreptând și odihnind pe lăcuitarii, a nu ne mai veni cu jălbii și de vreme ce și cumpărătorii vinăriciului a i făcut arătare, atât la Divan, cât și Ecselonții sale Viț president, că are o sumă de banii rămășiță pe la lăcuitarii, ne avēnd a- i da la vreme, iți poruncim orânduitule mumbașir, ca iarăși dimpreună cu Dumnului ofșterul, să faceți mumbașărlăc acolor cu rămășiță, a o îndeplini până la un ban. însă drept vinăriciul după coprinderea ponturilor din anul trecut lēt 1810, fără de vre-o încărcătură, și de urmarea și săvîrșirea poruncei să aduci Divanului răspuns. 1811.

Radu Goleșcu, Isaac Ralet, Mihail Manu, vel. Vist.

Cod. LXV, fila 75 v.

Anexa No. 62 (pag. 494—497. IX)

De la întâiul Divan, către Spătar.

La slujbașii vinăricerî, aŭ fost vechiŭ obiceiŭ a da Spătăria seimenî, cum și polcovnicii î căpitanii, a da slujitorî, fie-care în poporul seŭ și în cuprinsul județului, de care cu tôte că și mai înainte s'aŭ făcut însciințare Dumitale, ca să se păzescă obiceiul a se da seimenî și slujitorii cœi trebuincioșî de ajuns, dar fiind-că si acum a î făcut arêtare Divanului, dumnélor Boerii cumpărătôrî, cum că Duunéta n'ai fi dat semenî, nici aî fi făcut poruncî la polcovnicî i căpitanî să dea slujitorî, cu care s'aŭ făcut scădere slujbeî, ci de nu este sciut Dumitale acest obiceiŭ, poțî să 'l a'li de la cœi ce se află vechî în slujba Spătăriei, iar Divanul poruncesce Dumitale, sî daî negreșit seimenî și slujitorî, precum s'aŭ nrmat alte dăți, că apoî orî-ce pagubă se va întêmpla din pricina acésta, aî sî-î plătescî Dumnéta. — 1811 Noembre 3.

Ralu Golesecu, Isaac Ralet, vel. Vist.

Cod. LXV. Fila 18^v.

Anexa la pag. 494—497 vol. IX.

De la Divan către Ispravnicî.

Cu tôte că prin ponturile vinăriciului sunteți porunciți a da ajutor huzmetului, dar și prin două rîndurî de poruncî ale Divanului v'ați îndatorat să dați slujitorî de ajuns la căutatul huzmetului și împlinitul banilor, precum aŭ fost obiceiŭ din vechime și s'aŭ nrmat și în anii trecuți, precum și în alți anî; acum în urmă ne făcură arêtare dumnélor Boerii cumpărătôrî aî acestuî huzmet, cum că mare cheder se face slujbeî, din pricină că slujitorî de ajuns nu se dă, însă despre o parte li s'aî dat și voie a pune și alți ómeni plătiți cari ne fiind obișnuiți la tréba slujitorioî, nici cu acest mijloc nu 'sî pot căuta huzmetul; de care strașnic poruncesce Divanul, dumnévóstră, ca să dați negreșit slujitorî deajuns la slujbașii vinăricerî, precum s'aî urmat în toți anii, că ne nrmând nici acum, să știți cu hotărîre, că nu nun aî plata ce vor da la acei ómeni în loc de slujitorî, aveți să o împliniți din casele dumnévóstră, ci și orî-ce pagubă se va întâmpla huzmetului din pricina lipsei slujitorilor, aveți să o împliniți dumnévóstră și veți cădea și în vinovățire,— 1811 Noembre 3.

Cod. LXV, Fila 136.

Anexa No. 63

VINĂRICIU ȘI ADMINISTRAȚIE

Către gheeneralul Comino.

Cu cinste facem arătare Ecselenței Tale, că cumpărătorii vinăriciului pe acest următor un, după jalba ce au fost dată Divanului în trecutele zile, că unui din locuitorii ce au vii la sud. Slam-Râmnic, din răul lor cuget, ca să nu plătescă vinăriciul, ca să păgubescă hazneaua împăratăscă, unui din ei părăsindu-le cu rodul în ele și alții spărgând gardurile ca să între vitele să prăpădescă și acel rod ce au mai rămas, Divanul îndată au făcut poruncă către Ispravnicii județului, ca pentru acele vii, să îndatoreze pe vecinii lor a le culege și din vinul ce s'ar face, să se vină câț va fi destoinic pentru plata vinăriciului, iar vinul cel ce va rămâne, să se ia sub purtarea de grijă a ispravnicilor, până vor veni stăpânii aceluși vin, care această poruncă primind-o Ispravnicii și vrând a o pune în lucrare, Dumnelui ofițerul orașului nu numai că s'au arătat împotrivor la această poruncă, ci încă și cu feluri de vorbe presărând, au invitat pe mulți din locuitorii a 'și parasi viile, dicându-le că nu se pot folosi întru nimic, fiind vinăriciul mai mult de cât folos ce ar putea dobândi, care această urmare a Domniei sale, fiind-că privesce spre paguba haznălii împăratăscă, Divanul pe de o parte au dat al doilea poruncă la altă jalbă a cumpărătorilor vinăriciului, către Ispravnicii aceluși județ, să pue negreșit în fapt și în lucrare cea d'întâi poruncă a Divanului și să arăte dumnelui ofițerului, că nu este volnic a se împotrivi la poruncile Divanului, ci când i se va părea vre-una că nu este cu orânduială, să însciințeze Ecselenței Tale și găsimdu-se cuviinciosă acea părere a Dumnelui, veți da Ecselența Ta cuviinciosă poruncă către Divan, iar pe de altă parte ne rugăm Ecselenței Tale ca să bine-voești a se da și de către Ecselența Ta strașnice porunci către dumnelor ofițerii județelor, spre a nu se arăta de acum înainte cu împotrivire la poruncile Divanului, ci când i se va părea vre una că nu este cu orânduială, să însciințeze Ecselenței Tale și Ecselența Ta găsimdu'o bună acea părere, a dumnelor, veți porunci Divanului cele ce vor fi cu cuviință. — 1811 Noembrie 9.

Cod. LXVI, Fila. 185.

Anexa No. 64

Dumnelor Boerii cumpărătorii vinăriciului, au făcut arătare Divanului în scris, că mulți din cei ce și în anul trecut au plătit vinăriciul, într'acesta se împotrivesc, că sunt privelegiați, alăturați la cruci cu rudeniile lor, alții

cu sineturî străine se apără; pentru care Divanul poruncesce dumnévóstră, să cercetați și aceia ce au plătit în anul trecut vinăriciul, de nu vor fi având sineturî pe numelor lor, adică de n'ar fi intrat la rînduială cu sinetul, și cu sineturî străine vor fi âmbând a se apăra, pe uniî ca aceia să-i supuneți și fără de voie a plăti, împlinind vinăriciul după pouturî; așîderea și feciorîi de boerî i jupănesele vėduve, carî altă dată n'au plătit nici vinăriciul, nu plătiseră nici acum să nu plătescă, căci ponturile nu s'au mai schimbat din orănduiala veche la fericirea privilegiaților, ci precum s'au ȃis mai sus, de la cei-l-alți să împliniți vinăriciul negreșit, cum și sudiții iarăși au să plătescă vinăriciul; că de se va întâmpla vre o pagubă din pricina ajutorului dumnévóstră, însuși dumnévóstră veți fi răspundători.—1811 Noembre 20.

Cod. LXV, fila 140, verso.

Porunca ce s'a dat la anaforoa logofetei cėi mari, pentru jalba lőcui-torului de la Valea-Tėncului sud. Buzőu, pentru dumnėlor slujbașii vinăricerî, că peste plata vinăriciului din tómnă trecută, i se mai cere acum alți talerî, cu cuvînt de rėmășiță.

De la întăiul Divan și Comitet al principatului Valahiei.

De vreme ce jăluitorul are răvaș de plata vinăriciului, cu numire de suma vedrelor, banilor și vaselor, prin care se face dovadă, că și-au plătit vinăriciul, nici un cuvênt de dreptate nu are nici Ianache Medelniceru, nici stăpăniî cėi mai mari ai huzmetului, a mai face jăluitorului cătușî de pușină apărare, ci hotărăsece Divanul, ca jăluitorul să rămăe cu totul apėrat și ei orî-ce pretenție vor avea. își vor face de la însuși acela, care i-au dat jăluitorului răvaș de plata vinăriciului. — 1812 August 2.

Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Const. Varlaam.

Cod. LXXII, Fila 193.

Anexa No. 65. (pag. 497 vol. IX).

Către gheeneral Comnino.

Cu cinste au primit Divanul predlojenia Exelenței Tale, de la 15 ale aceștea, cu No. 441, însoțită și cu jalba ce au dat Exelenței Tale biv vel clucerul Fotache Știrbeî, epistat logofetei cėi mari a obiceiurilor, pentru că cere numitul boer a i se face îndestulare pentru talerî 3570 ce are să ia havaet din slujba vinăriciului și că de se va dovedi adevărată cererea sa, să'i facă Divanul îndestulare; pentru care cu cinste facem arėtare Exelenței Tale, că de la slujba acėsta a vinăriciului, în vreme de pace, lua stăpănirea de la lőcui-toriî dajnici de vinăriciul, căte 5 banî de vadră, iar după ce au venit oștirile

împărătesei aici în țeară, pentru ca să se ajutoreze Visteria la cheltuielile ale oștirilor, s'aun făcut hotărîre, ca să dea lăcuitorii vinăriciui cîte 2 parale de vadră, adică cu un ban mai mult peste cel ce era obiceiuit de da mai nainte la domni, în vreme de pace și neputîndu-se face nici un ajutor cheltuielilor ale oștirilor, cu acest adaos de un ban, oblăduirea de acum aun hotărît ca să plătescă lăcuitorii vinăriciui de vadră cîte 10 parale și așa s'aun și urmat și se urmază; de la care acestă slujbă în vremile domnilor obiceii aun fost, de lua și acestă boerie cîte taleri 2, bani 75 de pungă, la cîte pungi se vindea slujba acesta a vinăriciului, însă nu din banii Visteriei, ci peste banii Visteriei; iar în vremea oblăduirilor de acum, aun luat acestă boerie acest havaet al seii, numai la 2 parale de vadră, pe cîte pungi se face la 2 parale, iar n'aun luat de la cîte pungi se face la 10 parale de vadră, fiind-că piisosul de opt parale de vadră, cum am dis mai sus, l'aun orînduit oblăduirea a'l da lăcuitorii, pentru ajutorul cheltuielilor armei împărătesci, precum și est timp, cînd s'aun vîndut acestă slujbă a vinăriciului, cu acestă legătură prin contract, ca avaturile dumnelor logofetilor celor mari, între care este și dumnelui numitul boer, să le rîspundă dumnelor cupărătorii vinăriciului, peste banii Visteriei, numai pe cîte pungi va face la două parale de vadră, iar nu la toți banii, adică de vadră cîte dece parale, și pe cîte pungi s'aun făcut la două parale de vadră; și aun și luat numitul boer avatul drogătoriei domniei Sale pe deplin, de la cumpărătorii slujbei și mai mult n'are a cere, pentru care și nu lipsim a rîspunde Exelenței Tale.—1811, Noembre 22.

Radu Golescu, Isac Ralet.

Cod. LXVI. Fila 165.

(pag. 498 vol. IX).

Ponturile dijmăritului pe anul 1808 Iunie 20,

Fiind-că la husmetul dijmăritului, cu pricină de ciuruc și plocon i parale de numărătoare și de rîvaș, se făcea multe catahrisis și jafuri lăcuitorilor, viind a pnrurea jălbii, de aceia Divanul pentru iubirea de dreptate, ca să lipsesca de acum înainte cu totul acele jafuri ce se urma, prin sfat de obște vrînd a face îndreptare, pre cât este prin putință, s'aun găsit cu cale și s'aun hotărît de s'aun ridicat cu totul acel ciuruc și plocon, precum și paralele ce luaun slujbașii cu numire de numărătoare, tôte să lipsescă și de acum înainte să se ia atît de la stupi cât și de la rimători, de unul, pe bani 8, adică cîte parale 6, precum și 2 parale să ia pentru rîvașul ce dă de plata dijmăritului, iar alt nimic peste acestea să nu să îndrăsnescă a lua mai mult. saun a cere, cu nici un fel de numire. Drept aceea s'aun dat acestă carte a Divanului. . . . , care pre anul acesta 1808 aun cumpărat de la cochii vechi cu orînduiala ce mai sus se arată slujba dijmăritului din sud.

Să aibă dar volnicie printr'acestă carte, a orîndui slujbașii să caute slujba

acésta la numitul județ, cu urmare întocmai după ponturile ce mai jos se areată :

1) Mitropolia, câte trele episcopii, mănăstirile cele mari i metócele lor cele știute, dijmărit să nu plătescă, după vechiul obicei.

2) Dumnélor boerii cum și jupănesele văduve ce le-au stătit boerii dumnélor în boerii cu caftane, i feciorii de boer ce sunt știuți, iarășî să nu plătescă dijmărit, precum au fost obiceiul din vechime.

3) Némurile i mazlii și alții ce au cărți domnesci, să li să păzească privilegiul ce au.

4) Toți cei-l-alți, ce vor avea stupi și rîmători, să aibă a și plăti dijmăritul la orînduiții slujbași de totă po parale 6, iar alt nimic n'are a da nici ciuruc nici plocon, nici parale de numărătore, precum mai sus se cuprinde, fără numai 2 parale să dea de nume, pentru răvașul ce va da slujbașii de plata dijmăritului și slujba să aibă a se căuta cu cercătură cu tot până la Septembrie în 10.

5) Cei-ce scutesc dijmăritul, fórte să se ferească de a nu amesteca stupi i rîmători de ai acelor ce plătesc dijmărit, în bucatele lor, cu gând ca să păgubescă slujba că apoi unii ca aceia dovedindu-se, nu numai că pe acele *litre* (?) ce se vor dovedi ascunse, va plăti dijmăritul îndoit, ci încă și pe ale lui drepte bucate ce va avea, va plăti dijmăritul după obicei în rînd cu țóranii și li se vor strica de tot privilegiurile scutirei.

6) Boerii, cei-ce scutesc dijmărit pe drepte bucatele ce vor avea de tamalic, de dijmărit să nu se supere, iar pentru cele ce vor avea cumpărate de neguțatorie, pe acelea să plătescă dijmărit după obicei.

7) Toți cei ce veți avea stupi i rîmători, să aveți a vă aróta bucatele vóstre la orînduiții slujbași, căci orî carele își va dosi bucatele sale, dovedindu-se, va plăti dijmăritul îndoit.

Poruncesce Divanul și voué slujbașilor, ce veți âmbla cu acésta slujbă, pentru mîncarea vóstră i a cailor vóstri, supărare sau cheltuială lócuitorilor să nu faceți și tóte orî-ce va trebui, cu tocméla și cu banî gata să luați, iar fără de plată să nu vă îndrăsniți a lua, precum nici puiul de găini sau alt-cevași să nu cereți, ca un obicei și la tóte precum se cuprinde mai sus, să fiți următori, că orî-care se va cuteza a lua mai mult peste poruncă, sau va face supărare, sau cheltuială la lócuitorî, unul ca acela dovedindu-se, nu numai că ceea-ce va lua va plăti îndoit, ci încă se va și pedepsi. Pentru care poruncesce Divanul și Dumnévóstră boerilor ispravnicî ai județului, să căutați să fiți cu privegherea de a nu se îngădui pre slujbași, ca să facă urmări mai mult peste aceste ponturi de mai sus arótate, că veți fi răspundători, ci după aceste ponturi poruncim, ca și Dumnévóstră să le dați tot ajutorul cel cuviincios, ca la o slujbă, ce este a Visteriei.—1808, Iunie 20.

Anexa No. 66. (pag. 498. IX).

De la căimăcămia Țării Românești.

Luând Divanul în șcire pe cum că dijmarii însoțindu-se cu un Divan ispravnic, pradă și jăfuese pe sëraciî lăcuitoî, fără de nicî o milostivire, că unde este vechiî obiceiî al acestiî slujbe a plăti lăcuitoî pentru drepte bucatele lui po banî 14, de la unul până la Țece, iară de la Țece în sus po. banî 13 și ploconu banî 80, ei iaî câte șepte, opt parale de cap, iară uniî îndrăsnesc de iaî și mai mult, și Dumnévóstră pentru óreș-care puțin interes, priviți cum pradă și jăfuese pe ticăloși, fără de a face nicî o urmare luminatelor porunci, ce de apururea vi s'aî trimis, pentru a priveghea să nu se facă luare de banî mai multă de către slujbași, peste luminatele ponturi, apoi când în județul Dumnévóstră se va fi urmând fără de lege ca acésta, și Dumnévóstră ca nisce dregotorî nu ați poprit, socotiți de nu sunteți învinováțiți mai mult de cât aceia, fiind-că ei ca nisce cumpăratorî se silesc cu acest fel de cumplite mijlăce să câștigue și să iae la un ban, Țece, peste ceea-ce aî dat Cămăriî domnescî. Decî scriem Dumnévóstă, că de cumva se va fi urmat o netrebnicie ca acésta în județ, Dumnévóstă să o îndreptați, priveghind ca să nu vie vre-o jalbă la Divan, că s'aî luat mai mult peste porunca Domnescă, cu care aî cumpărat acésta slujbă, că vă veți osindi a plăti de la Dumnévóstră acea nepăstuire a lăcuitoîlor, după care acésta carte, să scóteți copiî, trimetând câte un Mazil în fieș-care plasă, să o citéscă prin sate, întru anđul tuturor lăcuitoîlor, iscălind-o din dos preotul satului, să se trimiță la cãntelaria Divanului, întru păstrare și să avem răspuns la primirea și urmarea porunciî.—1807, August 19.

Cod. LIV. Fila 55.

Anexa No. 67.

De la întâiul divan și comitetet al pricipatului Valah.

D-ta Cumpăratorule al slujbei *dijmăritului* și al vinăriciului acestui an, fiind-că la marea și grabnica trebuință de banî ce avea Visteria pentru întâmpinarea neapăratelor ostășesci trebuințe s'aî găsit cu protimie, Dumnélui și D-lui și D-lui de aî împrumutat'o cu talerî două sute de miî, aî cerut dar și d-lor numițiî împrumutătorî. că acești banî să aibă a li se plăti cu dobânda lor, după zăpisul ce le-aî dat Divanul, din baniî câștigului dintăiî al mai sus numitelor huzmeturi, a căroră cerere fiind primită, și cuviinciósa pentru făcerea de bine cu care s'au arătat

către Visterie, într'acastă vreme de neavere și lipsă, Divanul scrie D-le, ca din banii celui dintâiu câștiu al numitelor huzmeturî, să aibî a plăti mai înainte la numiții împrumutătorî acei talerî două sute de miî, împreună cu dobânda lor ce se va face până atunci după zapis și până nu veî plăti acești banî, să nu aibî a da nici un banî măcar și pitac al Divanului său al Visteriei de ți se va trimete, să-l socotescî in tocmai ca o hârtie albă, și plătindu-î toți banii, să aibî aî lua tot zapisul împrumutării de la numiții împrumutătorî, ca să te scađî cu el la Visterie, drept banî ce veî da. — 1810 Iunie 11

Ignatie Mitropolit.

Istrate Crețulescu, Constantin Bălăceanu, Ioan Comăneann. vel vis.

De la întâiul Divan și comitet al pricincipatului. D-tale Cumpărătorule al slujbeî, dejmăritului și al vinăriciului pe acest an; Fiind-că la marea și garbnica trebuință de banî ce avea Visteria, spre întâmpinarea neapăratelor trebuințe s'aî găsit cu protimie la D-luî banî de aî împrumutat cu talerî 278,521, banî, 20, aî cerut dar și Dumnéluî numitul împrumutător, ca acești banî să i se plătescă cu dobânda lor, după zapisul ce aî dat Divanul din banii câștiului celui dintâiu, al mai sus numitelor huzmeturî, a căroră cerere fiind primită și cuviinciosă, pentru facerea de bine cu care aî arătat către Visterie, într'acastă vreme de neavere și lipsa sa, Divanul scrie D-tale, ca din banii celui dintâiu câștiu al numitelor huzmeturî, să aibî a plăti mai înainte la numitul împrumutător ăscî banî, talerî 278,521 împreună cu dobânda lor, ce se va face până după zapis și până nu veî plăti aști banî, să nu aibî a da nicăirea nici un ban, măcar și pitac al Divanului său al Visteriei de ți se trimete, să-l socotescî in tocmai ca o hârtie albă și plătindu-î pe toți, sa aibî a lua zapisul împrumutării de la nunitul împrumutător, ca să te scađî cu el la Visterie, drept banii ce veî da. — 1810 Iunie 22.

Cod. LXV fila XLI.

Anexa No. 68. (pag. 498 vol. IX).

Strigarea dijămăritului cu care s'aî vîndut la cochăivechî. 1811 Iunie 24

Vinđarea dijămăritului și a tutunăritului streinilor pe anul acesta cu lét 1811, după trebuințele cele învederate, cu sfat de obște, s'aî hotărît a se urma într'acestași chip, adecă dijămărit de litră câte parale patru-spre-đece și de nume câte două parale de răvaș, iar ciuruc, saî plocon, saî vre-o altă încărcătură, cu totul să lipsescă, și de pogonărit câte talerî patru, parale șaispređece de pogon și de la tutunărit să se ia de stîngen câte parale đece, precum la

câte trele aceste huzmeturi s'au urmat și în trecutul an, măsurându-se însă tutunul cu stânjenul de opt palme domnesci, ce i se va da de la Visterie in-herat, lungul și latul la un capăt, și câți stânjen, va ieși lungul și latul, aș să plătească de fieș-care stânjen, câte dece parale fără altă *poliplasiasmos* sau altă deosebită măsurătoare și făr' de plocon, numai câte două parale de răvaș afară din ceș ce aș hrisóre și cărți de scutélă, iar care nu vor avea hrisóre și cărți domnesci, aceia să plătească și afară din panduri din patru județe ot preste Olt, ce se află în slujba împărătescă, care n'au a se supăra; banii să se respundă jumătate acum, după vîndarea slujbei și ceș-l-alti jumătate, după trei deș de șile, dând cumpărătorul chezăș la Visterie de credință, ca să răspundă banii la soroc. Boerul cumpărător, de va fi ca să caute slujba însuși, să se ferescă de a nu face ceea mai puțină nedreptate locuitorilor, cu luare de bani, mai mult peste suma cea hotărîită, că apoș ceea ce se va dovedi că aș luat mai mult prin catahrisis, va fi silit să înapoieze îndoit, iar de va fi ca să vîndă huzmetul la altul, îndatorit este a se chezui cu acel cumpărător, ca să nu facă jaf și năpăstuiră locuitorilor, ci să urmeze în tocmai după coprinderea ponturilor, căci împotriva urmând, Divanul mi'l va îndatora pe cel de al doilea cumpărător, ca să întorcă înapoș îndoit, ci se va îndatora ca să răspundă cumpărătorul asupra căruia remâne huzmetul de la cochivechă; vîndarea acestui huzmet, este afară din obiceiuitele havaetură ce se areată mai în jos, care sunt a le răspunde cumpărătorul, precum se areată mai jos, de la toș banii vîndărei . . . însă d-lor velișilor logofeș cu noi al 2^{ea} logofeș, la pungă pe taler cincă, bani șaișdecă.

D-luș vel logofeș za obiceiură, la pungă, po taleră doi, bani șapte deș și cincă pentru milă la locură scăpătate la pungă po taleră deș, la cutia de milostenie, din tótă suma vîndărei, taleră cică sute aș cișmelelor, ipac din tótă suma vîndărei, taleră opt sute cincă deș.

Aș doftorulă Craioveș, asemenea taleră trei sute cincă deș.

Aș mănăstireș Arnota, după coprinderea hrisóvelor ce are, taleră una sută din tótă slujba.

Aș mănăstireș Stavrodromi, câte taleră deș de judeș.

Aș divictarulă ipac din tótă slujba, taleră șaișdecă, i câte taleră treișdecă de judeș, aș extractarulă; și oră ce întâmplare va fi din peristasis al vremiș, pe séma D-luș cumpărătorulă este, iar Divanul nu se amestecă.

311,000 asupra D-luș vorniculuș Iordache Slătinoanu.— 1811 Iunie 24.

Anexa No. 69. (pag. 499. IX).

*Cărți de vîndarea slujbei tutunăritului pe anul acesta cu lét. 1811 Noembrie.
De la întăiul Divan și comitet al principatului Valahiei.*

Vîndarea slujbei tutunăritului pe acest an cu lét 1811, după trebuințele cele învederate, s'aú hotărit cu sfat de obște, a se urma și a se lua întocmai precum aú fost în anul trecut, adecă să se ia de stânjen câte dece parale, măsurănduse stânjenul de opt palme domnesci, ce i se va da de la Visterie înhierat, lungul și latul, la un cap, și pe căți stânjeni va eși, lungul și latul, aú să plătească de fieș-care stânjen câte dece parale, făr' de alt politisiésmos sau altă deosebită măsurătoare și fără plocon, numai câte două parale de răvaș să ia de nume și afară din cei ce aú hrisóve și cărți de scutélă și afară din pandurií din patru județe ot preste Olt, ce se află în slujba împărătéscă, cari nu aú a se supéra ; și boerul cumpărător de va fi ca să caute slujba însuși, de cea mai puțină nedreptate locuitorilor, cu luarea de baní mai mult peste acéstă sumă, să nu se facă vinovat, căci de se va dovedi, va fi silit ca să întórcă înapoi îndoit, iar de va fi ca să vîndă huzmetul la altul, îndatorat este a se chezășui cu acest cumpărător, ca să nu facă jaf și năpăstuire locuitorilor, ci să urmeze în tocnăí precum mai sus se coprinde, căci împotrívă urmând, Divanul nu va îndatora pe cel de al doilea cumpărător ca să plătească îndoit, ci va îndatora ca să răspundă însuși cumpărătorul cel dintăiú, asupra căruia va rămăne vîndarea huzmetului de la cochivechí ; decí cu acéstă orânduială cumpărând slujba D-luí vel vornic de Téra de sus, Iordache Slătínenu, s'aú dat acéstă cartu a divanului.... ce s'a orînduit de D-luí boerul cumpărător, cu stînjenul ce i se va da pecetluit de la Visterie, să măsóre tutunul ce va avea fieș-care, dropt, cu mijlocul ce se areată mai sus, și să ia de stînjen câte dece parale ; să nu îndrăznéscă însă a pune în măsurătoare și loc făr de tutun, cu cuvînt că ar fi avut tutun semănat și nu s'aú făcut, ci numai locul în care va fi tutun, și mai mult să nu îndrăznéscă a cere cevași, cu nici un fel de numire, nici conac fără baní să nu facă, ci orí ce le va trebui, să le cumpere cu baní gata, că dovedindu-se împotrívă următorí, se va pedepsi și dumnóvóstră ispravnicilor aú județului să îngrijiți de a se urma întocmai precum poruncim, dându-le și ajutorul cel cuviincios, ca la o slujbă ce este a Visteriei. — 1811 Iulie.

Cod. LXXI fila 27.

(pag. 499. IX).

*Poruncile ce s'aú făcut la vîndarea dijmăritului pe anul acesta
cu lét 1811, Iulie*

Vîndarea slujbei dijmăritului pe anul acesta cu lét 1811, după trebuințele cele învederate, cu sfat de obște s'aú hotărit a se urma într'acestași chip adică de litră câte parale patru-spre-dece, după cum s'aú urmat și în anul

trecut, atât la peci, cât și la sfini, și de numărătoare i de răvaș de nume numai două parale, iar alt ciuruc sau plocon, sau vre-o altă încărcătură, cu totul să lipsescă, și boerul cumpărător de va fi ca să caute slujba însuși, să se ferescă de a nu face cea mai puțină nedreptate locuitorilor. cu luare de bani mai mulți peste această hotărîtă sumă, că apoi ceea-ce se va dovedi că aŭ luat mai mult prin catahrisis, va fi silit ca să întorcă înapoi, îndoit, iar de va fi ca să vîndă huzmetul la altul, îndatorat este a se chezășui cu acel cumpărător, ca să nu facă jaf și năpăstuirii locuitorilor, ci să urmeze întocmai după copriinderea ponturilor, căci împotriva urmând, Divanul nu va îndatora pe cel de al doilea cumpărător ca să întorcă înapoi îndoit, ci se va îndatora ca să răspundă cumpărătorul, asupra căruia va rămănea vîndarea huzmetului de la cochii-vechi; deci cu acest fel de mijloc vîndîndu-se la cochii-vechi, slujba dijmăritului pe acest următor an, la Dumneului vel Vornicul de țera de sus, lordache Slătineanu, s'aŭ dat această carte a Diuanului ce s'aŭ orînduit de D-lui boerul cumpărător Tacsildar de sud carele să aibă volnicie printr'această carte, a orîndui slujbași să caute slujba la numitul județ, întocmai după ponturile cele ce mai jos se areată.

1) Mitropolia, episcopiile, mănăstirile cele mari cu metoșele lor cele știute, dijmărit să nu plătescă, după vechiul obicei.

2) Dumnelor boerii, cum și jupănesele vèduve ce le-aŭ stat boerii D-lor în boerii cu caftan, i feciorii de boeri ce sunt sciuți, iarăși să nu plătescă dijmărit precum aŭ fost obiceiul din vechime.

3) Némurile i mazlii și alții ce aŭ sineturii de scutélă, să li se păzescă privilegiul ce aŭ.

4) Toți cei-l-alți ce vor avea stupii i rîmători, să aibă a-și plăti dijmărit, câte patru-spre-șeie parale de litră, iar alt nimic să nu aibă a da, nici ciuruc, nici plocon, precum mai sus se coprinde, fără numai acele două parale de numărătoare cu răvaș de nume, și slujba să aibă a se căuta cu cercături cu tot, până la vremea cea orînduită.

5) Cei ce scutesc dijmăritul, forțe să se ferescă de a nu amesteca stupii i rîmători de ai acelor ce plătesc dijmărit în bucatele lor, cu gând ca să păgubescă slujba, că apoi uni ca aceia dovedindu-se, nu numai că pe acele litre ce se va dovedi ascunse, va plăti dijmăritul îndoit, ci încă și pe ale lui drepte bucate ce va avea, va plăti dijmărit în rînd cu țeranii și i se va strica de tot privilegiul scuteleii.

6) Boerii cei ce scutesc dijmărit pe drepte bucate ce vor avea de tasmalac, de dijmărit să nu se supere, iar pentru cele ce vor avea cumpărate de neguțatorie, pe acelea să plătescă dijmărit.

7) Toți cei ce vor avea stupii i rîmători, să aveii a vè arêta bucatele vòstre la orînduiții slujbași, căci ori-care își va dosi bucatele sale, dovedindu-se, va plăti îndoit.

8) Panduriî din patru județe ot preste Olt, ce se află în slujba împărătească, nu au a se supăra de dijmărit.

Poruncesce Divanul și vouă slujbașilor ce veți âmbra cu această slujbă, pentru mâncarea vóstră și a cailor voștri, supărare saũ cheltuială lócuitorilor să nu faceți, ci tóte orî-ce vė va trebui, cu tocmelă și cu banî gata să luați, iar făr'de plată să nu vė îndrăzniți a lua, precum nici puî de găină saũ alt-cevași să nu cereți, ca obiceiũ, și la tóte precum se coprinde mai sus să fiți următori, că orî care se va cuteza a lua mai mult peste poruncă, saũ va face supărare saũ cheltuială lócuitorilor, unul ca acela dovedindu-se, nu numaî ceea-ce va lua, va plăti indoit, ci încă se va și pedepsi. Se poruncesce și d-vóstră ispravnicilor, să căutați să fiți cu privighere de a nu îngădui pe slujbași ca să facă urmări, mai mult peste aceste ponturi, că veți fi răspunđători, ci după aceste ponturi, poruncim ca și D-vóstră să le dați tot ajutorul cel cuviincios, ca la o slujbă ce este a Visteriei. — 1811, Iunie.

Al Ungro-Vlahieș Ignatie, Radu Goleacu, Isaac Ralet, Mihalache Manu vel Vist., vel Logofăt.

Cod. LXVI, fila 123. v.

Anexa No. 70 (pag. 499. IX).

Către Exelența Sa gheneral Șeter

Dumnélui vornicul Iordache Slătineanu, cumpărătorul huzmetului dijmăritului, prin anafora de la 2 ale următorei, face arătare Divanului, cum că orînduitul Tacildar al dijmăritului din sud Jalomița, îl insciințoză, că după ce într'acest timp este huzmetul prost, de se păgubeșce slujba mai mult de jumătate, apoi și Cazacii ce sunt pe margine, îi staũ împotrivă cu totul, nevrénd să lase pe slujbași a intra în bălți să caute litrele ce aũ lócuitorii, și lócuitorii din această pricină anii de abia areată din țece unul, alții nici de cum, așijderea și băjnarii Silistreni, ce sunt așeđați prin satele aceluî județ, cari să diafendipsesc de doui ofițeri ce sunt orânduiți de Exelența Sa gheneral Cornel, pe lângă a lor drepte litre ce aũ, amestecă și alte litre ale dajnicilor și că din vechime s'aũ obicinuit Silistrenii și alți ómenî ce erau locuitori în ținutul țerei turcesci, peste Dunăre, de ținea în bălți dincóce stupi i râmători, și tot-d'auna plătea dijmărit, cerénd a se da poruncă să fie slobođi slujbași a intra în bălți, ca aceia ce aũ avut obiceiũ de aũ ținut stupii lor dincóce și aũ plătit alte dăți, să plătescă și acum, cum mai vėrtos lócuitorii țerei ce aũ stupi i râmătorii lor în bălți, căci tótă nădejda acestuî huzmet în bălți este

să nu piardă huzmetul cu totul, pentru că și la vîndare așa s'aŭ arătat, că are să se urmeze căutarea acestei slujbe, cum s'aŭ urmat și în anul trecut și mai nainte; de care avem cinste a arăta Exelenței tale, să bine-voești a arăta unde se cuvine, spre a fi slobođi slujbașii a căuta slujba și prin bălți prin tot județul, avînd dreptate după ponturile Divanului cu care s'aŭ cumpărat.—1811, August 23.

Cod. LXVI. fila 129 v

Anexa No. 71 (pag. 499. IX).

*Către Exelența sa d. gheeneral-maior i cavaler Șteter, viș pre-
zident al Divanului, de la întăiul Divan și comitet
al principatului Valahiei.*

Încă de la 23 ale acestei luni, prin nota cu No..... am arătat Exelenței tale cererea ce aŭ făcut către Divan, D-lui Vornicul Iordache Slătineanu, cumpărătorul slujbei dijmăritului, a se da nizam și a se face îndreptare pentru satele de la bălți din sud. Ialomițai, cari sunt amestecate cu Sêrbii, că nu îngăduesce pe slujbași a căuta huzmetul, ofșterul și cu Cazaeii cei orănduiți de Exelența sa gheeneral Cornet, spre a i se face de către Exelența ta îndestulare; acum ne-aŭ mai venit de la D-lui și alte două insciințări, una pentru județul Teleormanului cu asemenea arătare, ca și pentru județul Ialomița și alta pentru județul Slam-Râmnic, că sudiții se împotrivesc a plăti dijmăritul câte 14 parate de litră, ci vor să plătescă câte 7 parale, cerînd D-lui, ca pentru sudiți, să se dea poruncă a fi supuși și să plătescă după ponturi, iar pentru județul Ialomiței și Teleorman, să nu se zătignescă slujbașii, căci cu acastă pricină nu vor pute să răspundă sferturile și pe lângă Sêrbii, să pügubesc și de la pămăntenii ce sunt amestecați cu Sêrbii, și pentru Sêrbii dice că la vîndare li s'aŭ arătat că are să urmeze a plăti ca și în anul trecut, și că în anul trecut Sêrbii aŭ plătit dijmăritul, fiind prin cele mai multe sate ale țerei Sêrbii risipiți, cerînd ca ori să i se împlinescă dijmăritul de la Sêrbii, cu urmarea ca în anul trecut, ca să nu se facă slujbei zătignire, sau să i-se fie în sémă banii la Visterie pe litrele Sêrbilor; ci fiind-că Divanul nu pôte sci suma ce aŭ Sêrbi de stupi i rămători, să bine-voești Exelența ta, a porunci ca să fie slujbașii dijmari slobođi în toate satele, a intra să facă catagrafie și de va fi poruncă să nu plătescă Sêrbii cum aŭ plătit în anul trecut, să aducă la Divan catastih de numele acelor Sêrbi cu litrele lor, din ce sat și câți sunt, ca să arătăm Exelenței tale suma ce este datore Visteria a ținea în sémă, pentru Sêrbii ce se vor apêra a nu plăti; iar pentru sudiții de la Slam-Râmnic, să se dea de Exelența ta poruncă, a plăti și ei cum aŭ plătit și anul trecut după, ponturile Divanului.—1811, August 29.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Manolache Manu, vel. Vist.

Anexa No. 72 (pag. 499. IX).

Către gheeneralul Comnino.

Cu cinste arătăm Ecselenței tale, că dumnealor boerilor cumpărătorii *dijmăritului* dintr'acest următor an, au făcut arătare Divanului, în scris, că dijmăritul a 5 județe preste Olt, ce se dice Valahia Mică, negăsindu se mușterii a se vinde de aici, au încercat cu căutarea pe dumnélui Vornicul Manolache, întâiu ot cărmnitor al Divanului Craiovei și Dumnélui îi însciințeză pentru Sêrbi și Rumâni ce sunt veniți de peste Dunăre, că în județul Romanași nici că s'au supus a le face măcar catagrafe, de către slujbași, iar în județul Doljului, abia s'au scris vre-o patru sate, după care a'i dat la Divan și catastih și nici aceia nu s'au supus a plăti, și în contrahtul cu care au cumpărat, cum și în ponturile ce li s'au dat, de către Divan, pentru căutarea huzmetului, nu se coprinde a fi apărăți Sêrbi și Rumâni, că de li se arăta, nu da prețul ce au dat, sau nu cumpăra, ci huzmetul l'au luat a se căuta după obiceiul ce s'au urmat și în alți ani, adecă să plătească și acest fel de ómen și în urmă vèd că nu s'au păzit și ponturile cu care la Cochivechi față cu Ecselența sa Proin viț-prezident, li s'au vindut; din care pricină, păgubesc peste taleri cincî-șeci de mi și mai 'nainte au făcut iarăși arătare pentru asemenea urmări, ce s'au făcut la județele Teleorman și Ialomița și nu s'au vèdut nici un fel de îndreptare, de care și acum al doilea fac cerere ca să li-se dea poruncă a se supune Sêrbi și ómenii țerei turcesci, să li se plătescă dijmăritul și pentru căci rămătorii și stupii 'i-au vindut și 'i-au stricat, să li-se dea carte de blăstem a arăta ce au avut la vremea căntatului slujbei? iar de li-se face această musuadea Sêrbilor și ómenilor din țera turcescă, să le plătescă paguba Visteria; la ca. e arătăm Ecselenței tale, că încă din trecuta lună a lui..... după arătarea dumnélor boerilor cumpărători, pentru ceste-l-alte două județe, am făcut notă către d-lui gheenerar Proin viț-prezident, arătând pricina Sêrbilor și ómenilor țerei turcesti, împotriva contrahtului cu care s'au vindut și cum că pe lângă aceștia și mulți dintre pământeni n'au plătit, amestecându-le cu ale lor, nici au lăsat pe slujbași să intre în bălți a cerceta, și cum că ómeni de aceștia ce s'au aflat șeșetori pe margine. în țera turcescă, în vreme de pace mai 'nainte obiceiul de ținea stupi și rămători în bălțile țerei, plătea acest dijmărit, la care notă, nici un răspuns n'au luat Divanul de urmarea îndreptării; acum iarăși la această arătare a dumnélor, cu cinste facem cunoscută Ecselenței tale jalba și cererea dumnélor, ca precum se va socoti de Ecselența ta spre îndreptare, să aibă Divanul răspuns. 1811 Noembre 29.

Anexa No. 73 (pag. 499. IX).*Ecselența Șteter.*

Domnul dejur gheeneral Sabaniev, înștiințoză, ca să se facă publicație pentru vinđarea bėuturilor și a altora, de la cetățile din Basarabia. 1811 April 14.

Cod. LXIII Fila 42 v.

Anexa No. 74 (pag. 499. IX).*Ecselența Șteter.*

Că senatorul l'au însciințat, că s'au implinit sorocul' ce au avut luat bălțile ot Brăila și poruncește a se vinde tóte bălțile cu soroc până la 10 ale lui Maiu, la al treilea strigare. 1811 April 22.

Cod. LXIII, fila 44 v.

Anexa No. 75 (pag. 499. IX).*Dela Divan, porunci către ispravnic.*

Fiind-că cu oglăsuirea Ecselenței sale Dumnélui viț-pređident, general maior i cavaler Comnino, ce au dat-o către Divan, prin predlojenia de la Septembre 31 sub No. 110, este să se vinđă de acum prin strigare in Divan la Cochivechi, arenda bălților din raiaua Brăilei, ce se numesc Latu și Stupăriș, cu satele care se trag la acele bălți, ce se numesc Vărsătura Tăzmani și Tichilești, care aceste tóte sunt date asupra neguțătorilor Andrei Dobrovici și Ioan Prusic, al căror soroc se sfârșesce la *prima* viitorului Martie, let 1812, iar vinđarea lor se face de acum ca să aibă mușteriu ce va cupăra in arendă aceste bălți așî face de acum, și până in primăveară, trebuincioșele gătiri pentru prinderea peștelui, al căreia temeș este asupra lunei Martie și in celelalte următoare luni, de aceea, se poruncesce Dumitale, ca să publicarisescă acestea in ținutul Dumitale, făcend cunoscut, că sorócele ce s'au orânduit a face acéstă strigare in Divan la Cochivechi sunt: cel întâiu soroc la 15 ale următoarei și al doilea la 22 și cel d'al treilea la sfârșitul lunei și de primirea și urmarea aceste ș porunci să aibă Divanul răspuns. 1811 Noembre 10.

Cod. LXV, fila 138.

Anexe No. 76

Către cinstitul comitet de la logofeția mare.

După porunca ciustitului comitet, ce ni se dă la acéastă jalbă a lui Gheorghe Polizu, ce are cumpérat fumăritul de aicea din Bucuresci, făcând cercetare vëdun puncturile slujbei fumăritului următoare după cele vechi, cu coprindere, că, afară din mōnăstiri și boerii ce au a scuti câte o pivniță și afară din cei ce au hrisove i cărți, cei-l-alti toți să plătescă, de prăvălii și cărciumi, iară sudiții ce țiu prăvălii cu chirie, fumăritul să 'l ia de la stăpânii prăvăliilor urmându-se după obiceiul ce se va fi urmat și în cei-l-alti au; acuma jălui-torul areată, că nuii din sudiți au prăvălii ale lor, alții și de țiu cu chirie, nu vor să arete pe stăpânii, alții cu numele că sunt Sêrbi nu se supun și se păgubesc huzmetu; decî acest fumărit este obiceiū vechiū obiceiunit și orînduit pe prăvălii i cărciume și prăvălia este datore a plăti; de aceea după tot cuvîntul drept, cu cuviiuță este a se supune sudiții și orî-cine alții, ca să arête pe stăpânii a'și lua fumăritul de la stăpânii, iar carele nu vor arêta pe stăpânii, saū vor fi prăvăliile lor, să plătescă fumăritul ei, nefiind cu cale a se păgubi huzmetul; pentru care rēmăne, ca slăvitul Divan să dea poruncă și nizamul ce va socoti că se cuvine.—1812 April 12.

Dumitrache Racoviță vel logofêt.

Cod. LXXII. Fila 32

Anexa No. 77 (pag. 499. IX).

De la întăiul Divan și comitet al principatului Valachiei.

Cu cale fiind anafora cea a Dumuélui vel logofêt de țeara de sus, poruncesc Divaunul, Dumitale ciustite vel agă, să îndatoresci pe cei sudiți, prin ciustitele consulaturii, a arêta pe stăpânii prăvăliilor, ca să plătescă fumăritul, asemenea și sudiții cei ce vor avea prăvălii, să plătescă și ei după coprinderea anaforolei acestia.—1812 Mai 3,

Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, vel vist. vel logofêt, biv vel Medelnicier.

Anexa No. 78 (pag. 500 vol. IX).

De la întăiul divan

Se voluiceșce . . . să mergi la sud. Romanați, unde în ceasul ce vei sosi să faci strașnic mumbașirlic dumuélor ispravnicilor județului, ca să orânduiască omeu vrednic în tôte orașele câte se află într'acel județ, făcând catagrafi de tôte cărciumele atât de viu și de rachiū precum și starea cărciumelor, adică ce sumă de vin și de rachi i se pôte vinde întrinsole pe au? care catagrafie

într'aceeași ți ce veți sosi, orfnduitule mumbașir la județ, să se facă și iarăși în aceeași zi să și plecî de acolo a te afla aici, că nesevârșind acéastă poruncă precum se coprinde mai sus, și dumnêlor ispravnicii și însutî te veți pedepsi; însă numai aci în orașul Caracalul, iar nu și în alte târguri boereșci și mănăstireșci. Insă dumnévóstră la catagrafia ce aveți a face, să faceți acéastă deosebire adică de starea cârciumelor și a rachierilor câte sunt dintâiu, al douilea și al treilea mână, și într'acestași chip să ni se trimiță înștiințarea dumnévóstră precum și stăpânul a fieșcăreia cârciume.—1810 Maiu 15.

Tirgu-Jiului, Râmnicu-Vâlcea, Slatina, Câmpu-Lungu, Târgoviște, Buzău, Focșani, Cerneți, Caracal.

Pitac la Spătar și Aga s'aũ trimis cu copia după cum să facă catagrafia împreună în politie.

Cod. LXV, fila 85

Anexa No. 79 (pag. 502. IX).

De la întâiul Divan și Comitet al prințipatului Valahiei

Dumnêlui fratele vel vistier, aũ arôtat Divanului o scrisóre a d-tale către dumnêlui de la dîntâiu a aceștei luni, prin care faci dumnéta înștiințare, că viind cu cercetarea comisiunei în plasa Bolintinului, unde aũ fost zapcii un Dinu Bolintinênu, nici o ispravă nu aĩ purut face spre descoperirea urmărilor lor, din pricină că pãrcălabii și lócuitoarii de la acele sate sunt povățuiți de numiții zapcii, ca să nu arete nimic la comisie, care va să ȳică să nu facă vre un davagelâc asupra lor, și de aceea faci dumnéta cerere a se găsi aici în Bucureșci numiții zapcii și a se trimite acolo în bună pază ca să-și dea socotélă pentru verî-ce; din care acéastă coprinde a scrisorei dumitale altă înțelegere nu are făr de numai că comisia cercetărei voeșce să facă davagilâc asupra slujbașilor, și acei lócuitoari, cariĩ orĩ că nici o catahrosis sau jafuire de către slujbași n'aũ primit, s'aũ câți nu vor fi pătimit voesc în cugetul lor voesc a se arăta în acest hal către acei slujbași de a nu se face adică vre un davagilâc asupra lor; pentru care mare mirare are Divanul, asupra acestui mijloc de cercetare în vreme ce coprinde poruncilor ce sunt date cercetărei comisieĩ este ca să cerceteze jãlbile lócuitoarilor și să facă îndreptare, apoi când jalba nu se porneșce pentru cinevaș, care pravilă este aceea să siliéscă pe cel ce se mulțumeșce tãcênd ca să pornéscă jalbă nevrêud, ni se pare că acest mijloc este urmare cu totul împotrivă la datoria unei dregătorei ce într'adinsul este orânduită spre îndeplinirea celor urmate făr de cuviință, și că de acum nu se mai metahirisi de către dumnévóstră fiind boer bêtrân și practicos, de vor fi însă ceva lócuitoari cariĩ vor fi făcênd davagelâc asupra acestor zapcii, atunci se înștiințezi dumnéta aici: din ce plășĩ și sate sunt acei lócuitoari? și

îndată se vor căuta și se vor trimite aci acei zapcii, iar nefind davagii asupra lor pentru care cuvint se trepede și să cheltuiască ómenii cu venirea lor în zadar aici.—1811 Septembrie 4.

Cod. LXV, fila 119 v.

Anexa No. 80 (pag. 506. IX).

Către Generalul Engelhardt.

Cu cinste aũ primit Divanul predlojenia Ecselenței Tale, de la 27 ale acestiĩ următoare sub No. 24, prin care ni sã face cunoscut cã din porunca Mãriei-Sale strãlucitului Cnãz, înteiul comandir al armatei, s'aũ hotãrit a rãmãnea vîndarea husmetului ocnelor asupra Dumnãlui Vornicului Manolache, cu prețul, ce în urmă aũ eșit la cochii vechi, de 311,000, dupã care Divanul întãrind porunca, aũ dat pitac Dumnãlui Vornicului de stãpãnirea huzmãtului ocnelor pe acest urmãtor an și dupã poruncã nu lipsim fãr de zãbavã a respunde Ecselenței Tale.—1810 Ianuarie 30.

Semnați: *Gavrili Mit. și Escaroh. Argeșiu, Manolache Racoviță Ban. Vel. Vist. Istrate Crețulescu.*

Cod. LXI, fila 52.

Anexa No. 81 (pag. 506. IX).

În predlojenia ecselenței tale cu No. . . ce ni s'aũ dat pentru vîndarea vãmilor și a ocnelor, între altele se coprinde sã arãtãm și cãți ómenii sunt în slujba ocnelor, cari este dator Divanul aĩ da și cu ce orãnduialã? Iatã dar dupã poruncã se alãturã copie dupã fõia ce aũ dat'o la Divan dumnãlui serdarul Constantin Cernãvodeanul cumpãrãtorul ocnelor sub a sa iscãliturã, din care este întregã pliroforie a se da dumnãlui senator, dar afarã dint'acești ómenii ocnele au și alte cheltueli mari, cu cinovnicii și cu ómenii destui în slujbã, cu caĩ și cu alte lucrãri de scos sarea, care tóte acele se plãtesc și se fac; pentru tóte aceste ce se aratã tot de cumpãrãtorul ocnelor de la sine fãr de a fi dator Divanul sã'ĩ dea altã che'tuialã; de care cu cinste nu lipsim a arãta ecselenței tale.—1811 Ianuar 2.

Cod. LXVI, fila 57 v.

Anexa 82 la pag. 507, Vol. IX Capitolul XXIII

Din porunca Dumnãlui senatorului stricãndu-se vîndarea, s'aũ fãcut cochivechii al douilea, din Divan și aũ remas asupra lui chir Ioan Scufa cu taleri 90,010 adicã nouã-zeci de miĩ dece, cãruia i s'aũ arãtat și avaturile taleri 8 la fieș care pungã, i taleri 30 aĩ muhardarului și taleri 200 aĩ strigãrei.—1811 Ianuar 19.

Anexa No. 83 (pag. 507. IX).

Lud.

- Numărul Ludelor ciocănașilor i măglașilor de la trei ocne cum se arată
- 64 La ocna Slănicului din Sud Saac, pentru câți ciocănași i măglași i meșteri ai aceștii ocne se vor afla.
- 5 La malurii din sud. Buzău, pentru păzitorii acestor malurii.
- 18 La ocna Telega din sud. Prahova, pentru câți ciocănași i maglași i meșteri ai acestei ocne.
- 3 La ocna mare din sud. Vâlcea, pentru unii din măglași, fiind-că ciocănașii ai acestei ocne sunt țigani ai mănăstirei Cozia.

90 Suma ludelor.

20 se scade ridicătura Visteriei.

70 Rămân de li se plătește dăjdiile la Visterie de către cumpărătorii ocnelor după cum plătesc și locuitorii țerei, iar de alte podvode sunt aperați.

Plata ciocănașilor este de un bolovan pe țile șese și de ce oca sare mertic pe fieș care ții, și la sfârșitul anului să dă la fieș-care ciocănaș po 500 oca sare mertic; Măglașilor se plătește pe ții parale opt și asemenea li se dă și lor mertice după cum se dă și ciocănașilor; slujba lor nu este naprastan, ci numai când este trebuință atunci slujesc.

Vinovații ce sunt la osânda ocnei se află în hiară și nu fac nici o slujbă la Ocna, hrana lor și încălțăminteă este de la Cămărășia ocnei.—1811 Ianuar 2.

Constantin Serdar.

Cod. LXXI, fila 2 v.

Anexa No. 84 (pag. 507. IX).

Carte pentru zaptul Ocnelor

Fiind-că pe acest lét 1811, au dat Divanul, cu vândare câte trele ocnele, țerei, acupra D-lui biv serdarul Constantin, i-au dat dar Divanul, această carte, ca să le facă zapt prin care poruncesce Divanul, și vouă vătașilor, ciocănașilor, și măglașilor, și tuturor slugelor de la Ocnele Marii, sud, Vâlcea, ca fiind..... ce s'au orînduit de către D-lui mai sus numitul boerul cumpărător, spre a face zapt, totă ascultarea, și supunerea, la slujbele și trebile, ocnelor, cu silință și fără de nici o lenevire, ca nu cum-va, din pricina neascultărei și lenevirei vóstre, să se facă vre-o zăticnire la trebile ocnelor, ce sunt a se săvărși în vremea lor, căci carele nu va urma datoriei lui, cei obicînuite, strașnic se va pedepsi de către Divan.— 1811, Ianuarie I.

Asemenea, două cărți s'au făcut și pentru ocna Telega și Slănicul.

Iar cărțile, pentru a se pecetlui orî cîtă sare se va găsi verî unde a cămărașilor, ai anului trecut, s'aũ trecut mai 'nainte, peste trei foi.

Trei cărți : una la sud, Prahova, și alta la sud. Saac : a să pecetlui verî cîtă sare se va găsi orî unde a cămărașilor anului trecut.

D-vóstră Ispravnicilor ot sud După primirea acestei cărți a Divanului numai de cît să orînduiți ómenî credincioși, ca împreună și cu orînduitul din partea D-luî serdarului Constantin, cumpărătorul ocnelor acestnî următor an 1811, orî cîtă sare vor găsi a cămărașilor anului trecut, verî împrejurul ocnei ce este într'acest județ, verî încercatã și pornită la drum saũ prin alte coșare într'acest județ, pe tótã să se pecetlîiască după vechiul obiceiũ, și să stea popritã pînã la viitorul Octombre 26, al acestuî an, afarã însã din vre-o sare ce va fi în adevěr a locuitorilor, cumpărata pentru alișverîșul lor. La care acósta să căutați a nu se face vre-un cusur. — 1811, Ianuarie 13.

Cod. LXXI, Fila 50.

Anexa No. 85. idem.

Alte două cărți la Teleorman i la Dolj tot pentru acósta madea

D-vóstră ispravnicilor ot sud.....priimind acósta poruncã a Divanului, numai de cît să orînduiți ómenî credincioși, cã, dimpreună cu orînduitul din partea D-luî serdarului Constandin cumpărătorul ocnelor pe acest următor an, orî cîtă sare a cămărașilor din anul trecut se va găsi prin coșare în județe i prin sate descãrcatã seũ pe drumurî într'acel județ pe tótã să o închiđã și să o pecetlîiască după vechiul obiceiũ, care are să stea popritã pînã la Octombre 26, a acestuî următor an, afarã însã de vre-o sare ce va fi în adevěr a locuitorilor cumpărata pentru alișverîșul lor.

La care acósta să căutați să nu se facã vre-un cusur. — 1811, Iannarie 13.

Cod. LXXI, fila 3 v.

Anexa No. 86 (pag. 507. IX).

Vîndarea Ocnelor Marî din sud Vâlcea i ocna Telega din sud. Prahova și ocna Slãnic din sud. Saac, de la 1811, are a se urma după aceste ponturî ce mai jos se aratã.

1) Cumpărătorul cel de estimp intrã în orînduiala ocnelor de la đîntêiũ Ianuarie lét 1811 pînã la sfêșitul luî Decembrie al acostuî lét, fîrã a se mai amesteca cumpărătorul cel vechiũ.

2) Pentru sarea cumpărătoruluî ocnelor anuluî trecut 1810, ce se aflã în mãgle pe la ocne, aceea după obiceiũ să se pecetlîiască și să fie oprită pînã la Sf. Dimtrie al létuluî 1811 și de acoloa este slobođã a o vinde orî-enî va pu-

tea; iar 900,000 oca sare ce o au coborâtă la Slobodă în sud. Ialomița și la Colintina sud Ilfov, să fie slobodă a o vinde fără de oprire de cumpărătorul de estimp, cum s'au urmat și în anul trecut.

3) Sarea să se vîndă la Ocne sută de oca po Taleri 5.

4) Ciocănașii și măglașii de vor lipsi din suma cea orânduită, Divanul să aibă a împlini, precum s'au urmat din vechinie.

5) Milele mănăstirești să se răspundă după hrisóvele domnești ce au cum și dijma mănăstirei Coltei, taleri 3,000 pentru ocna Slănicului, i dijma Sf. Pantelimon, taleri 2,500 pentru vel ocna și dijma mănăstirei Mărgineii taleri 1,000 pentru ocna Telega, fiind aceste ocne pe moștile mai sus aretatelor mănăstiri, să se urmeze a se da, afară din vîndare.

5) Mertiile de sare ale boerilor să se urmeze a se da precum și în anul trecut, după obicei.

6) Divanul să aibă a da porunci atât către ispravnicii acestor 12 județe, cât și către ispravnicii de la 5 județe ot peste Olt, ca pentru mușterii ce vor fi să cumpere sarea, să fie slobodă a merge la ocne să cumpere cât vor voi și să aibă voie să o vîndă înăuntru în țeară și carăle să nu li se supere.

8) Sarea ce se va cheltui și va fi trebuincioasă pe la schelă adică Brăila, Călărași, Oltenița, Giurgiu, Zimnicea, Turnu, Islaz, Calafatu și Cernății, cum și la Sărbii să se cheltuiască de la ocnele țării, dar însă cumpărătorul să privilegheze să nu se vîndă sare la neprietenii, că va fi răspunzător cu viața lui, iar sarea ce se află acum în natură la schela Brăilei adusă din străinătate, aceea să se poprască și să nu fie slobodă să vîndă, după vechiul obicei al pământului, ci să se învoiască cumpărătorul cu stăpânul acei sări, și cu bună învoială să o cumpere de la dînsul, și altă sare să nu se mai aducă, adică nici de la Galați, nici de la Moldova, cu un cuvînt de nicăeri din străinătate, iar când se va îndrăzni să aducă cine-va, după pravilă și obicei să se facă controbont.

9). Cele obicinuite havaeturi ale d-lor veliților și al 2-lea logofeți, la pungă po taleri 8 bani 15, să'i răspundă cumpărătorul la totă suma, cum și câte taleri 5 la pungă la cutia milosteniei; asemenea i taleri 100 ai muhurdarului și taleri 500 ai strigărei, cum s'au urmat și în anul trecut, să'i răspundă iarăși din totă suma, care aceste sunt să se dea afară din vîndare.

Cumpărătorul ce va fi al ocnelor pe acest curgător an cu leat 1811 să 'și ia măsurile cele întregi ca ce rizic pericolou se va întîmpla să nu găsească nici un cuvînt a pretenderisi la urmă vre-o scădere, că nu i se va da ascultare, care cumpărător al acestor ocne după orânduială să dea la Visterie chează neguțător pentru răspunderea sferturilor la orânduitele soróce ce au a se răspunde în trei căștiuri la fieș-care patru luni, adică la diintciú de Ianuar al acestui lét să dea un sfert și la diantciú de Maii să dea al doilea sfert, și la di întiú de Septembrie să dea al treilea sfert, după analogon al sumei ce se arată mai jos. — 1810 Decembre 29.

350,000 talerî adecă treî sute cinci-đeci de miî lei de la Cochî vechî aû rămas ocnele asupra D-luî biv vel Sărdar Constantin Cîrnăvodeanul.

Ignatie Mitropolit Ungrovlah. Iosef Argeş, Grigore Ghica, Istrate Creţulescu, Constantin Bălăceanu Vel vist.

Cod. LXXI Fila 1.

Anexa No. 87. (pag. 508. IX).

Către ghegeneralul Şteter

Cu cinste arătăm Ecselenţei, că la Divan aû dat jalbă cumpărătorii ocnelor pe acest următor an, đicând, că pe de o parte Ecselenţa sa ghegeneralul Zas aû dat o straşnică poruncă în părţile Craiovei, ca să nu fie slobod nimenî a trece sare dincolo peste Jiû, ci numai până în Jiû, pe de altă parte comandantii Brăilei i ai Giurgiului nu ı lasă să vîndă sare într'aceste şi acésta oprire fiind în potriva contractului şi a ponturilor cu care s'aû cumpărat, li se pricinuesce mare pagubă, cerënd dreptate; pentru care căutându-se ponturile cu care s'aû vindut, se văđu la capit. al 8-lea scriind, că sarea ce se va cheltui pe la schele adecă Brăila, Călăraşi, Olteniţa, Giurgiul, Zimnicea, Turnu, Islaz, Calafat şi Cerneţi, cum şi la Sêrbî să se cheltuiască de la ocnele ţerei, dar însă cumpărătorii să privigheze să nu se vîndă sare la neprietenî, că va fi răspuđători cu vieaţa lor, care ponturi sunt întărite şi poruncesce a se păzi şi de Domnul senator şi de Ecselenţa sa ghegeneralul Enghelhard proinviţ, prezident, şi cumpărătorii đic că paza aceea a nu vinde sare la neprietenî o urméză, şi cea mai multă nădejde le este la ocnele marî cu sare, ce este a se cheltui la Sêrbî, iar cele-l-alte 2 ocne aû nădejde la schelile de dincóce. Decî după cuprinderea ponturilor cu care s'aû vindut ocnele, dreptate are cumpărătorul la cererea sa; să bine-voescî Ecselenţa ta a face aretare unde se cuvine, ca să se facă îndreptare, spre a se da slobodenie la locurile ce în ponturile contractului cuprinde a se vinde sare neoprit.—1811, Maiü 10.

Cod. LXVI, fila 95. v.

Anexa No. 88. (pag. 508. IX)

Către Ecselenţa sa domnul adevărat Sfetnic de taină şi cel întéiü şedător la Divanuri senator şi cavaler Urasnomiloşevicî.

De la întéiul Divan

Cu cinste facem arătarea Ecselenţei tale, că D-luî Vistierul Ioan Moscu cumpărătorul ocnelor şi al vămilor anului acest ia aû dat jalbă Divanului, după care scoţendu-se copie întocmai, spre pliroforie o embcrielisim către Ecselenţa ta însoţită şi cu arătarea ce face Divanului şi Ecselenţa sa mai marele Comandir

al armiei Domnul Admiral și cavalier Ciciakov i copie după contractul *ocnelor* și osebit copie după cea d'întîi poruncă a Ecseleței sale marele Comandir prin care s'aū dat voie că orî-cine va voi să trecă sare decindea să plătescă câte talerî cincî la sută de oca cum și după cea din urmă prin care s'aū dat voie să se trecă decindea atît sare, cât și alte producturî ale pămîntului și să plătescă câte talerî trei la suta de lei, după care tôte acestea ne rugăm să aibă Divanul răspunsul Ecseleței tale : ce urmare să se facă la arătarea și cererea D-lui mai sus numitului Boer cumpărătorul *ocnelor* și al vămilor?—1812 Septembre 1.

Isac Ralet, Barbu Văcărescu, Banul Varlaam.

Cod. LXVI, fila 249. v.

Anexele 89, 90, 91 (pag. 509 vol. IX).

*Ponturile de vîndare vămilor pe anul acesta cu leat o mie opt sute șapte.
Ghenarie 1.*

1) Vîndarea vămilor pe anul acesta cu let 1807, se face cu acestea ponturî ce se coprind mai joc, următore celor din anîi trecuți, și cu adaosul ce s'aū făcut la sudiți, adică la mărfurile ce cumpără sudiți din țeara turcescă și de aici din țeara Rumânescă, și le vînd aici în țeara Rumânescă; la acel fel de mărfurî turceșci și rumânesci, să plătescă suditul vamă cincî la sută, pentru care să aibă vameșii tot ajutorul de la Domnie.

2) Câte aū fost slobode în anul trecut sunt și acum slobode, iară câte aū fost oprite sunt și acum oprite a eși din țeară, și orî-ce provlimă vor avea vameșii, să arete spre ajutorul și folosul acestui Huzmet; când nu va fi împotrivotore la orânduiala Nizamului, nici va fi de stricăciunea și paguba țerii și a obștiei, să li se primescă provlima lor, și să se pue în faptă cu urmare luând și poruncile Domniei Mele de se va găsi cu cale după ce se va teorisi.

3) Cumpărătorii vămilor să aibă a vămii mărfurile omenilor țerii turcesci și celor de aici de țeara rumânescă și de Moldova, după coprinderea catalogului Domnesc ce li se vor da la mâni pecetluit, următorii celui din anul trecut; iară de la neguțatorii ce cu adevărat vor fi sudiți, să aibă a vămii mărfurile lor celea străine și celea ce le scot de aici, după tarifa cea veche, care li se dă deosebit și pentru câte nu se cuprind în tarifa anume să iae trei la sută fără de alte trecători.

4) Cumpărătorii să aibă a plăti sferturile la fieș-care și întîi a lunei, și acum întîi să plătescă pe trei luni, Ghenarie, Februarie și Martie.

5) Cumpărătorii să aibă a da chiezeș pe vre un neguțatorii om de credință la Cămară, ca să răspunsă sferturile la soroc, și cel ce va cumpăra vama și nu va da om de credință chiezeș, i se va lua slujba înapoi și se va vinde

la altul, și orî ce pagubă se va întîmpla la vîndare să o plătescă acel cîm-părătoriu.

6) Vameșii să fie ne supărați de angarii și să aibă mîină de ajutoriu, atât de la dumnélor Ispravnicii, de la căpitani cât și de la vătășii plainurilor, la cea ce va avea trebuință în tréba vămii, și orî-ce împlinire li se va face de banii vămii deciniala să nu li să ia.

7) Cărțuliile carvasaralii să se ție în sémă la tóte vămile, după obiceiü.

8) De sa va întâmp'a vre-un obor, sañ vre-o schelă, orî vre-un târg, a se popri de vre-o bôlă sañ din altă întâmplare, să fie în norocul lor.

9) Marfa străină ce va intra în tótă țeara în 17 județe de nu va avea acel neguțătoriu stăpân al mărfei, nicî prăvălie, nicî magazie, nicăirea aici în țeară, acela să plătescă vama acolo unde va deschide, față fiind vameșu vămii aceia, și scriind una câte una, să scotóscă după catalog și să ia vamă, iară pentru cei ce vor avea prăvălie sañ magazie veri unde aici în țeară, fiind că unii din negustori se invoia cu alți vameși unde nu avea trebuință să deschidă marfa, și făcea bitirmele plătind câte un puțin lucru, și acolo unde era să deschidă merge cu teșcherea și așa să bugubea vama, de aceea hotărîre sañ făcut ca toți neguțătorii ce vor avea prăvălii la târgurile din județele țării să fie datori ca la prăvăliile sañ magaziele lor să deschidă și acolo să plătescă vama, și teșchereana acelui vameș să fie ținută în sémă de către toți vameșii din orî ce județ, iară când nu va păzi-o acósta atunci acel neguțătoriu să plătescă vama întrégă și deplin acolo unde își are prăvălia și magazia sa, și teșchereana de la vameș altui județ sañ târg să nu se ție în sémă. afară din carvasaraua Bucurescilor care are osebit pronomion, și la vale să vorbește pe larg, iară vameși de pe la schele pentru intrarea în țeară de orî-ce fel de marfă să ia precum la vale să orândușce, care vameși după datorie să pecetluiască tóte tóncurile și să le scrie în cărțulie câte una una, însemnînd și banii ce au luat ca să i să prinďă în séma neguțătorului de vameșu acela, întrn acăruia vamă va avea să deschidă marfa, și să plătescă vama, iară de nu vor păzi vameșii de pe la schele celea mai sns orânduite, adică pecetluitul mărfi și trecutul în cărțulie, a-tele ce se orânduesc a lua, orî ce sfetirismos se va întâmpla la obișnuita vamă, să'l plătescă însuși ei și să se pedepsóscă, că pentru acósta li se orândușce a lua de la marfă celea de mai jos aretate.

Tal. Bani

La păvară sañ tóncul cu orî-ce fel de marfă lucrată ar fi de măf-tase sañ de bumbac, să dea negustorul de povară sañ teanc mare, cum și de teancurile cu a'agele	5.—
Bumbacul lucrat, de povară	1.60
Bumbacul de lucrat, de povară	1.—
Abalele, de un teanc	2.—
Blănille de pei de óie orî ce fel ar fi, de povară	1.—

	Tal. Banî
Blăniile asemenea și peile de ôie, de povară	1.—
Băcănia orî ce fel ar fi, de car mare saîi inic	2.—
Căvăfia saîi saftienile, de povară	2.—
Meșinele, de povară	1.—
Tălpile de cizme, de povară	— 9
Ferul, de cântar	— 3
Tutunul bun cu bobcea, de povară	1.—
Tutunul de basma, de povară	—30
Aramă lucrată, de povară	—60
Aramă ne lucrată	—30
Astarul, de povară saîi de teanc mare	1.—
Marfă de cojocărie lucrată, afară din peile de ôie, orî ce fel ar fi, de povară	4.—
Sticlăria, de car	1.—
Cafeaua Emen, de povară	1.60
Cafeaua franțuzescă, de povară	1.—
Căpăfăni de zahăr, cântar	—15
Tămâie, de povară	—60
Scumpie, de car	—15
Mărgelărie și alte hierie lucrate, de car	1.60

10) Tôte acestea mai sus arătate se înțeleg pentru marfa ce merge la târgurile de pe afară ale țerii, iar când acostă marfă se va aduce la Bucureșci să nu ia nimic din celea mai sus arătate vameșii de pe la schele, ci să'și plătească vama deplin la carvasarana Domnăscă, care carvasara are pronomion a vămii și marfa celor ce au prăvălii pe afară, când se va întâmpla a veni în Bucureșci și cărțuliile carvasaralei să se fie în sémă; iară care din neguțătorî vrënd să înșele vama Domnăscă, și nu va arăta adevărul la schelă că are să o ducă la târgurile de prin județe, ca să nu plătească vama trecătorei, ci cu cuvânt că o duce la Bucureșci, o va duce la târgurile județelor, acela dovodindu-se întru acel vicleșug să plătească vama îndoită, cum și vameșii schelelor să fie datori a trimite adese cașastih la carvasara de cei ce au trecut prin schelă lor la Bucureșci.

11) Pentru marfa ce vine din țeara turcăscă, fiind-că ponturile s'au întocmit cum se vede mai sus la pontul al noulea, să urmeze și schela Zimnicii ca și cele-l-alte scheli, adică să nu ia vamă deplin, ci numai trecătorea.

12) Fie-care neguțător, orî străin, orî pământean, carele orî va aduce marfă dia locuri străine, saîi va ridica ca să o scotă din țeară, să nu aibă voie nefiind vameșu aceluî loc față, nici a deschide marfa, nici să o lege, ci mai întei să chîame pe vameș, și pe urmă față cu vameșu să începă a deschide saîi a lega iară de va urma împotriva neguțătoru să fie supus pedepsei cu a plăti vama îndoită.

13) T^otă mărfa neguțătorilor sudiți, ce o vor aduce de la orⁱ-ce parte de loc, viind la carvasara să aibă a plăti vama pe t^otă marfa pe șin, și așa să aibă voie a școte din carvasara, iară câtă marfă se va găsi de neguțătorⁱ t^{ai}-nuită și ne ar^otată la vameși ca să plătescă vama, să albă a lua vamă îndoită, însă să se dovedescă în adev^{er} că a^u fost cacirdisită ; așⁱșderea orⁱ carⁱ din neguțătorⁱ Raiele după ce va intra în țeară va ascunde și va cacirdisi marfă ca să se dobândescă cu vama, unul ca acela după ce se va face dovedit ca un păgubitor de cămara Domnescă, să plătescă vama îndoită, și să se și pedepsescă, atât el cât și cel cu dⁱnsul însoțit, adică acela întru a căruia casă sau prăvălie se va t^{ai}nuⁱ marfa.

14) Orⁱ câtă marfă străină se va aduce la târgurile de pe afară ale țerii, și se va vămui de vameșⁱ de acolo, întâmplându se ca neguțătorⁱ să nu o v^{en}đă, sau să v^{an}đă dintr'în^{ea} numai, și va vrea ca să o ducă în Bucureșci să aibă cărțulie de la vameș de afară pe câtă marfă va aduce în Bucureșci și cu acea cărțulie viind aici în Bucureșci, vameșⁱ carvasaralei luind în scris marfa neguțătorului ce-a^u adus în Bucureșci, să-și caute socot^{ela} cu vameșⁱ de unde a^u plătit și să ia vama înap^{oi} pe acea marfă ne v^{en}đută ce s'a^u adus în Bucureșci, iară neguțătorⁱ să nu se supere, precum și la alt târg merg^{en}d neguțătorul, să nu se supere de vameșⁱ, căci acest pronomion numai carvasaraua îl are.

15) Orⁱ câtă marfă străină, și orⁱ-ce feliu, purtându-se din târg în târg ca să o vⁱⁿđă, să fie dator a lua cărțulia din partea de unde se va rădica, ca se nu se supere de altă vamă la alt târg, căci de nu va lua cărțulia fiind-că se dă bănuială că a^u cacirdisit-o, urm^oză apoi ca vameșu acela la al căruia târg duce neguțătorul marfa, să-ⁱ c^{er}ă vama, și așa se fase gâlcevurⁱ și pricinⁱ de judec^ăți.

16) Fiind-că marfa ce pe de alte părți străine de pe afară se duce la zborul ce se dⁱce Drăgaica, măcar că după vechiul obicei^u plătea vama la schelă, dară după hotărⁱrea ce este făcută, schelele a^u să iae numai aceea-ce s'a^u or^{ân}-duit mai sus, iară vama de plin să o plătescă cu urmare după cum se coprinde la pont al noulea și al decelea ; așa dară fiind-că marfa ce o va aduce la Drăgaica are să plătescă vama acolo, poruncim că la vremea acestui bălcⁱ să m^{er}gă om al Carvasaraliⁱ Domneșci, trimis de vel Vameș, să v^{am}uiască marfa ce o va aduce la Drăgaica din locuri străine, iară câtă marfă va lua mai înainte sfânta Episcopie a Buz^{eu}lui, la aceea să nu să amestice or^{ân}duitul om al Carvasaraliⁱ la nimic, fiind că vama aceea are să și-o ia tot sfânta Episcopie, după Hrisóvele ce are.

17) Arendașⁱ pentru Zahareua ce va eși de pe moșie boerescă, sau m^onăstir^{escă} ce țin, asemenea și vinul i rachiul ce se vinde, orⁱ cu m^{ar}un-țișul, orⁱ cu rădicata, fiind adev^{er}ate r^ode ale moșiilor monăstireșci sau boerescⁱ, să nu plătescă vamă, iar de vor cumpăra din alte părți, când numai

vor vinde cu rădicata să plătescă obicinuita vamă, iară vânzând cu mărunțișul în cârciume să nu se supere.

18) Câte nu sunt nunite în catalog, marfă străină de neguțătorie și de alișveriș, să plătescă vamă la sută trei.

19) Marfa de Rumelia, ce va se mERGă la țeara unгурESCă sau la țeara căzăcESCă, musulurî, arnice, mătasă sau borangic, sau orî ce felîu de marfă, să plătescă trecătorea la schelă pe unde va intra, iară de va trece prin Bucureșci se nu se supere de vămașîi scheliî și acea trecătore să o iae Carvasaraoa, iară de va deschide marfa în Bucureșci sau în târgurile de pe afară și va vinde să plătescă vamă de plin după al 9-lea și al 10-lea.

20) Marfa de Veneția, de Grația, sau orî-ce felîu de marfă ar fi, ce vine, din alte părți străine aici în Bucureșci, să aibă a plăti vama la Carvasara, iară mergend la târgurile de prin județe să se urmeze după cuprinderea pontului al noulea.

21) Casacliî ce vin cu marfă de cojocărie din țeara CăzăcESCă sau leșESCă, să plătescă vamă după coprinderea pontului al noulea, iară de vor fi sudiți să se urmeze după coprinderea pontului al treilea, pentru ca să-și plătescă vama pe câtă marfă ar vinde.

22) Săreria din Bucureșci, sarea să se vîndă adică cea pisată ocaua pe banî de ce și jumătate, iar cea nepisată ocaua pe banî nouă, iară de se va îndresni orî a cere sau print'ascuns a vinde sarea mai scump, forte se va pedepsi; așîderea și hiereria din Bucureșci se vinde cu aceestă orânduială, ca sudiți se fie slobođî, iară pentru ceia-l-alți de obște să se urmeze după obiceiul a fi opriți, fără de numai la hieraria Domnescă să se vîndă ocaua câte . . iară nu mai mult.

23) Erbăritul orî cine va cumpăra și va stringe vite de neguțătorie sau va face matrapaslic, adică boî, vacî, bivoli, cai, capre, oi, orî boerii marî sau al doilea, verî Igumen, neguțătorî sau orî cine ar fi, să aibă a plăti erbăritul după obiceiul, de vita mare câte banî 24, iară de oîe i capră câte banî opt; pentru care să fie cumpătorî erbăritului înșciințați, că de la vitele ce cumpăra lăcutorî pentru hrana lor erbărit n'au a lua, ci numai de la cei mai sus numiți.

24) Sărăritul munților cel ce-l va cumpăra să șcie că are a căuta slujba numai până la sfințiî apostoli, iară fumăritul bălților s'au dat voie pe aceasta a se căuta slujba până la sfârșitul anului, însă numai o luare de banî să fie, atât la sărărit cât și la fumărit.

25) Vama tutunului de țeară se o plătescă cumpătorul unde se va vinde, după catalog.

26) Craicva cu cincî județe, Vâlcea, Doljiu. Gorj, Mehedințiî, și Romaniî cu schelele lor, câtă marfă se va ridica de la Craiova i de la acestea cincî județe și va vrea să o trecă în țeara ugurESCă și va trece prin schela Căine-

nilor, să-și plătească vama la Căineni și ori-ce marfă va eși prin schela Căinenilor și va merge la Craiova sau la acestea cinci județe să se urmeze după coprirea pontului al noulea, care vameși ai Craiovei să știe, că peste bani cumpărături, au să dea și milele ce sunt orânduie mai dinainte prin hrisovele și cărțile Domniei mele, bum și bani ce sunt orânduie pentru doftorul i spișerul de la Craiova i pentru școala de acolo, după coprirea hrisoavelor și a cărților iară la târgul de peste săptămână i la bălciurile de peste an ce se fac la moșia Frăsinet din jud. Romanați a Dumnolui vornicului Grigorie Brancovenu, nu au a face vamașii, fiind vama hărăzită numitului boeră a o avea Dumnolui, cum are și la moșia Obileșcii din sud Ilfov.

27) Valenii cel ce va cumpăra, să știe că are să dea la cei ce lucră pușurile cu păcură câte bani 60 de vadră, cari bani au să-i plătească când vor lua vameșii păcura de la moșneni în fie-care săptămână, după hotărârea și porunca Domniei mele, cum și celea patruzeci de zile pe an ale stăpânilor moșiei după vechiul obicei.

28) Câmpina cu păcurile cel ce va cumpăra să știe că pentru bani cumpărătorii are să dea tal 200 pe an boerilor Câmpineni și Lupoeni, pentru păcurile ce sunt pe moșia Dumnolui.

29) Vinul i rachiul de țeara Turcască, cum și Horilca de țeara leșască dupe hotărârile ce sunt făcute prin hrisove, au a fi de tot poprite spre a nu trece nici cum aici în țeară, iară când se va întâmpla lipsă și trebuință și se va da de către Domnia mea voie, prin cel după vreme căminar, cu porunca Domniei mele în scris pe sumă hotărâtă și la locu numit, ori unde se va vinde acest feliu de vin se plătească la vameș din zece bani unu', păzindu-se însă hrisovele Domniei mele ce au se scutască pe suma hotărâtă, iară cela ce va îndrăzni fără porunca Domniei mele a aduce acest feliu de vin și rachiul ce este poprit, dă se ioe controbont pe sēma căminarului ce va fi după vreme.

30) Pentru cât vin vor face Brașovenii sudiți, ori în vile lor, ce au aici în țeară, ori de cumpărat, adică buți mari sau burie și vor vrea a le trece în țeara ungară, pentru tot acel vin ce-l scot din țeară se plătească vamă la sută trei, iară vinurile altora să nu se îndrănescă a le amesteca în vinurile lor.

31) Brânza de aici ce merge la țeara ungară să plătească de povore bani 40, după coprirea catalogului, iară brânza ce duc mocanii de la oile lor pentru trebuința caselor lor, iară nu pentru negastorie, de vamă să nu se supere, iară brânza și cașul care se aduce la târg ori cu calul ori cu spinarea, de bărbați și de mueri, ce vind cu mărunțaua, fiind-că este lucru de hrană și îndulcirea sēracilor deobște, de vamă se nu se supere, precum nici în catalog vamă la acestea nu este rēnduită.

32) Pentru cherestele fiind-că vameșii de pe afară nu caută a vămui pe la târg după obicei, ci umblă prin păduri unde să taie și apucă pe locuitorii

de le lua vamă, acestea sunt oprîți vameșii a nu le mai face, ci numai pe la tîrguri, unde să vinde chierestele acolo să le vămuiască.

33) Focșanii cel ce va cumpăra să știe, că de la chierestele de case, lemne de foc, grâu, mălaiu, porumb, orz, fasole, varză, cîpă, linte și alte ca acestea bucate legume ce vor vinde în tîrgu Focșanilor, nu are ale vămui acelea neșind din țeară, după hotărîrea ce s'au făcut, însă acelea care vînd și cumpără orășenii și locuitorii între dânșii, pentru a lor trebuință, afară din celea ce scot neguțătorii pentru negustorie, după hotărîrea ce este făcută prin anafora i prin cercetare de judecată unt oprîți vameșii a nu se îndrăzni să ceară vară, nici de la făina ce cumpără brutarii pentru pânea tîrgului, nici de la rôte, nici de la lopeți, nici de la funii, nici de la altele de asemenea nesupărând nici pe vîndători, nici pe cumpărători, nici sa ție drumurile locuitorilor a vămui pe afară lucrurile ce vin în tîrgu Focșanilor de vîndare, iară ieșind din țeară afară numai de la acelea pôte să iae vamă când vor eși.

34) Pentru miere fiind-că vameșii nu urmau după obicei și după catalog, a vămui după ce se strecura de prin buți, ci după ce o string neguțătorii prin buți, îi apuca de vămui buțile și apoi după ce o scurg când este a vinde îi apuca de le lua altă vamă, care acosta fiind peste obicei, se dă în șcire tuturor cumpărătorilor ce vin, ca să fie înștiințați, cum că buțile de miere când se scurg din cêră nu au a le vămui, fără numai după ce o scurge și se alege cêra, atunci când vor vrea a vinde au a vămui după catalog.

35) Pentru vitele, de Boi i Vacii, Cai Bivolii este poruncă strașnică dată a nu eși afară, iară cu cărțile Domniei Mole de se va da voie să fie slobode a scote prisosul ce va prisosi locuitorilor de vîndare.

36) Zaharalele sunt poprite, ca nici cum să nu fie slobodenie a eși din țoră măcar un grăunte.

37) Pentru Peile de Epure, să plătescă cumpărătorul unde le va rădica la suta de pei bani 72, însă celea ce se vor rădica din Bucuresci, iară pentru celea de pe afară va plăti pe unde le va scote, așisderea să plătescă și vîndătorii, orî prin sate sau prin tîrguri unde se face vîndarea, de o pele un ban, la care să se urmeze într'același chip, adică, scăunașii cari se orânduiesc prin sate de string peile de epure, orî de cătră sudiți sau de cătră raale, să fie datorii acei scăunași a arêta pe cumpărători la vameși, cu suma peilor, ca să-și iae vameșii vama de la vîndătorii.

38) Pentru peile de Boi i de Vacă, i pentru peile de capră sau de ôie, are a se urma luatul vămii după cum este scris în catalog, iară pentru peile de boi, i de vacă ce aduc tabacii în Bucuresci de la zahhanalele lor, sau cumpără de la măcelarii de aici și le argăsesc la cherhanalele lor, vîndîndule tăbucite, să fie apêrați de vamă, după hotărîrea ce s'au făcut de Domnia Mea, dară să le vîndă și ei după nartul ce li se va pune; iară măcelarii pentru peile de boi și de vacă, de la vitele ce taie la scaune în Bucuresci și le vînd

orî la tabacî sau la alții, să plătescă de pele banî 20, asemenea și pentru pelea de capră și de oîe ce taie măcelariî la scaune să plătescă acel măcelar, când le vinde, de pele doî banî, și de piele de miel un ban, care acéstă vamă la peî să o plătescă și scaunele ce aū Cărți domuescî de scutelă, ca un prostichiū ce este făcut nou și scaunele să scutescă ceea ce mai înainte scutea, iar tabaciî când vor vinde acest felii de peî de capră i de oîe și de miel, orî aduse de la vitele lor fiind, sau cumpérate de la măcelariî, să fie apęrați de vamă vîndędu-le argășite cum s'aū đis mai sus.

39) Lăna ce vine din țera turcescă, se plătescă la schelă pe unde va intra în țeră, la sută de banî trei, iară fiind sudit și avęud teșchere de plată să nu se supere întru nimic, iară pentru lăna țiga ce va eși de aici din pământul țerei și va merge la țera unгурescă, sau la altă parte, de va fi sudit cel ce scóte lăna, să plătescă după tarifă, iară fiind Raie sau pământen de aici, să plătescă la sută de banî trei.

40) Vama de la zaheréua ce să vinde în târgu de afară și în târgurile de prin Județe, să se ia de la cumpărătorū pe cât scrie catalogul, iară nu de la vîndătorū, iară când va cumpęra Mōnăstire sau Boieriū pentru trebuința casii sale, atunci să iae de la vîndătorii, cum și pentru vite asemenea să se urmeze, și așa este scris și în catalog ca cumpărătorii să plătescă vama.

41) Zaheréua și alte lucruri, ce va veni aici în Bucurescî pentru trebuința politieî orî de locuitorî aduse, sau de negustori cumpérate și aduse, să aibă a se vămui de vameșii oborului târgului de afară.

42) Fie-care mușterii de vamă, i de slujba vameșii să fie însciințați că ómenî ai streinelor curții nu sunt slobođi, nici primiți a cumpęra, nici vamă nici slujbă de ale vămilor.

43) Fumăritul Bucurescilor se vinde afară din sfânta Mitropolie, Mōnăstirile cele mari, dumnélor veliții boeri de la vel. Ban, până la vel. Clucer de arie, i jupănesele văduve, ce aū stătuț boerii dumnélor veliți, carele după vechiul obiceiū sunt de a scuti câte o pivniță, și afară din ceî ce aū hrisóve și Cărțile Domnieî Mele de a scuti fumăritul, urmându-se după obiceiū ce se va fi urmat în anii trecuți, iară ceia-l-alți toți să aibă a plăti după obiceiū, iară câți sudiți ai străinilor curții țin cu chirie prăvălii, fumăritul acelorū prăvălii să l iee fumarul de la stăpâniî prăvăliilor.

44) Vameșii oborului târgului de afară, să scie că peste baniî cumpărătorii are să deie milele Mōnăstirilor ce sunt orânduite prin hrisóvele i cărțile Domnieî Mele, i a suiulgii bașii și Mōnăstirii Spirii

45) Cumpărătorii vameșor să scie, că peste baniî cămării aū să deie milele Mōnăstilor, ce cu hrisóvele și cărțile Domnieî Mele aū a lua din vămî, și vameșii Ploescilor aū să deie peste baniî cămării, și tal. doî mii la casa răposatului vornic Grădișteanu, pentru locul prăvăliilor ce s'aū luat în trebuința pușcării, cum și tal. una-sută cincî-đeci clirosului bisericii domnesci, tot pentru locul

acestor prăvălii, după hrisóvele Domnii Mele ce au ; asemenea și carvasaraua are să deie milele ce vor fi numite prin hrisóvele și Cărțile Domniei Mele de la carvasara, iarăș peste banii cumpărătoarii și orânduital havaet al logofetilor i al divictarului și al Muhurdarului, cum și al cutiei milosteniilor după întocmirea ce este făcută.

46) Să scie vameșii, că la târgu ot. Agiesc județul Ilfov, după hrisóvele ce are înnoite de Domnia Mea, nu au vameșii a se amesteca întru nimic, precum și la târgul Salcile din județul Ialomița.

47) Cumpărătorii vămilor sa fie înscințați, că de la Zaharelele domnesci, ce duc locuitorii la schelă sau la politie, din poruncă Domnescă, cum și de la cherestele pentru trebuința Impărătescă, nu are a cere vamă, cum și ori unde se va lua sau se va duce, ceea ce va fi cu fiat, adecă cu preț hotărîtăș nu se supere de vamă, iară zahareaua ce se va vinde cu Riza-bazar pentru magasia Impărătescilor oștiri, să plătescă vîndătorul de la aceeași magasie, unde se va descărca și fiind că neguțătorii cumpărătorii de zaharele pôte să cumpere și prin alte județe, de aceea vameșii județelor unde se află magasiile și primesce zaharéua de cumpărat, să aibă a se corespondaris, cu negustorii cumpărătorii, ca ori de unde se va cumpăra să plătescă vama unde se descarcă, iară vameșii din alte părți să nu cêră nimic, iară la magasiile ce se voru face în Ilfov are a lua vama oborul Bucurescilor, iara de la zaharele ce vor cumpăra neguțătorii prin sate cu voia în scris de la Domnia Mea, ca să o trecă în țera turcescă de la acel feliu de zaharea cumpărată cu Rizabazar să plătescă vîndătorii locuitor vama cu deciuolă, iară la alta vîndare de zaharele ce nu sunt a eși din țeră, să se urmeze luatul vamei de la cumpărătorii cum este scris în catalog.

48) Pentru rachiul ce-lu facu locuitorii pe la casele lor, i pe la vii din livezi de pomi, i din tescovine, i din drojdi de vin, vameșii să nu aibă voie a âmbra prin sate și pe la casele locuitorilor a-i supera de vamă, iară vîndându-l la neguțătorii, să plătescă negustorul vama acolo de unde-l rădică, și luând teșcherea de plată, la ori-ce târg va merge în coprinsul ver căruia vameș va face vîndarea, de vamă, să nu se supere, afară numai pentru rachiul ce se va aduce pentru politia Bucurescilor, la acela să nu se amestece vameșu de afară, ci să se vămuiască de vameșu Bucurescilor, iară când din cei ce vor avea rachiul lor plătit la vameșu de unde l-au rădicat, se va întimpla a-l aduce în Bucuresci, vameșii de Bucuresci să nu-l supere de altă vamă, ci luând răvaș de plată, să-și caute vama de la acel vameș ce au dat răvaș, sau când vre un locuitorii va avea rachiul mult, și va vrea însuși să facă acest alișveris, ca să-l ducă la târgurile de prin județele de la vale să lu vîndă asemenea să urmeze ca să deie vamă la vameșu de unde-l rădică, și luând teșcherea de plată, la ori-ce târg va merge și-lu va vinde să nu se supere de vamă; cu care acest mijloc să nu se îndrăznescă vameșu a face supărare si la vre un locuitor, ce

nu va avea casa lui lângă via sau lângă ogradă și-și va rădica rachiul său ca să-l ducă la casa lui, ci atât acesta cât și toți locuitorii de obște, să fie ne-superați de vamă prin sate și pe la casele lor, și vameșii să-și caute vama de la celălalt rădica și-l coboră la vale, iară când și locuitorii vor duce rachiul prin târgurile și bâlciurile de pe aproape, cel ce va face vîndarea să deie vamă după catalogul ce s'au îndreptat precum și mai la vale se arată.

49) Pentru rachiul ce obicnuiesc rachierii din Bucuresci de merg la delurile cu vii și fac rachiuri bune prefăcute pentru prăvăliile lor de-l aduc aici și-l pun în prăvălii de se vinde cu mărunțișu, fiind-că apururea s'au întâmplat pricină de judecăți cu vameșii oborului târgului de afară, căutând vameșu a lua deciuială după vîndarea ce fac în prăvălie, iar nu pe cât îl ține pe el, de aceea hotărîre s'au fost făcut, ca să ia vamă de la acest fel de rachiu bun prefăcut câte de ce parale de vadră precum așa este scris și în catalog, iar acela ce va aduce aici ori ce fel de rachiu și-l va vinde cu rădicate de la acela să-și ia din de ce banii unul pe vîndarea ce va face în târg, după catalog, iar pentru rachiul ce-l scot rachierii de aici din Bucuresci cu cazane, s'au hotărît de Domnia Mea, ca pentru cât rachiu vor face din drojdiile vinului lor, s'au din vinul lor stricat, care acelea vinuri sunt plătite de vamă să nu se supere, fiind-că au plătit vama pe acel vin al lor odată, însă acela ce-l vor vinde cu mărunțișul în cărciume, iar vîndîndu-l cu rădicata, să plătescă vamă, cât și pentru cât rachiu vor face din drojdiile de vin cumpărat, ori din vin cumpărat, de la alții de aici din Bucuresci, la care vamă n'au plătit, la acela se plătescă vamă.

50) Pentru trăistarii ce lucrăză trăistii și altele de pîr de capră, fiind-că în catalog este rînduit a lua de la carul de pîr de capră, banii una sută opt-deci, să scie vameșul ca de unde va cumpăra trăistarul pîrul, are să ia vamă, după catalogu de la cumpărătorii, și luând cărțulia să nu fie supărat de altă vamă, nici pentru pîrul cel a plătit, nici pentru lucruri vîndîndu-le, și ori unde le vor vinde să aibă pace de vamă, iar cine va scote acest fel de lucruri făcut afară din țeară, să plătescă la schelă pe unde le va scote, la suta de banii trei, urmîndu-se pentru pîrul ce va eși din țeară după întocmirea catalogului.

51) Pentru scumpia ce fac tabaciile de aici din Bucuresci, aici în țeară pentru meșteșugul lor, să fie apărați de vamă, precum au fost și până acum, fiind-că în catalog era numit numai pentru scumpia din țeara turcască, iară când și scumpia de aici de țeară se va vinde, pe unde se va vinde, ori în Bucuresci sau în târgurile de pe afară, acolo să ia vamă de la vîndătorii din de ce banii, unul, iar tabaciile pentru cea făcută de ei, pentru al lor meșteșug să nu se supere de vamă, cum și pentru scumpia ce va eși afară din țeară să se urmeze după catalog.

52) Pentru legume ce fac grădinarii de aici din Bucuresci prin grădinele lorși le aduc cu spinarea în târg, precum și pentru peșcele prospăt de la He-

leșteie saii de la Dâmbovița, să scie vameșii că nu au a lua vamă, iară cu carul aducând să plătescă după catalog, dară și ei pôte să se ferescă a nu face viclenii, ca să aducă de a afară cu carul, și să-l descarce în marginea Bucureștilor, și apoi să care cu spinarea în târg, sau va întâmpina pe locuitorii ce vin de afară cu carul la târg cu acestea pentru vîndare, și le vor lua ei ca să le descarce în marginea Bucureștilor, ca să le aducă în târg cu spinarea, să nu plătescă vamă, căci dovedindu-se întru acest viclesug să-î a-puce vameșii să ia vama îndoită, și să se și pedepsescă.

53) Pentru cuvîntul ce se dice în catalog, *bucatele și altele*, acest cuvînt adecă de *altelă*, se scie vameșii că se înțelege pentru câte sunt numite în catalog, la care au a lua vamă după catalog, iară alte urmări nu au a face vameșii.

24) Marfa de brașovenie ce o aduc brașovenii sudiți, fiind-că pentru sudiți este tarifa pentru dênșii, are a se vămi marfa lor de brașovenie, la cât se cuprinde în tarifă după tarifă, iară pentru câte nu sunt numite în tarifă au a plăti la sută trei din care tal. unul de povoară a plăti la Cămpina, și aici viind să i se socotescă marfa după tarifă, unde fiindu-i-se în sémă acei câte tal. unul de povoară ce au dat la Cămpina, să plătescă și cusurul ce se va mai face.

55) Schela Zirnicii, fiind-că nu se vinde și are a se ținea de carvasara după obiceiul ce au fost, să scie cumpărătorii că acéstă schelă peste acelea orânduite mai sus la mărfuri s'reine, are să vămuiască și mărfuri de ale țerii, care se vind în cuprinsul schelii Zimnicii, și care sunt obicinuite a se vămui de schelă când iese afară din țeară, la acelea să scie că vameșii de județ nu au a face.

56) Pentru lemnele de foc să urmeze vameșii hotărîrei ce este făcută a lua vamă într'acest chip, adecă de la carul cel mare cu patru boi încărcat cu lemne de pădure gróse de cer i de gârneață i de stejar și de tufan, șapte parale i de carul de a doua mână cu doi boi tot cu acest fel de lemne, cincî parale, de carul de lemne de luncă, adecă jugastru, carpin și altele ca de acestea să iae cincî parale, însă de la acela ce este la Nart doi zloți, iară de la celea ce sunt nartul, cincî-deci de parale să-î ia patru parale, iar de la carul de un leu să-î ia trei parale și nu mai mult.

57) Pentru vama rămătorilor ce se vind în țeară sau prin târguri hotărîre este făcută mai d'inainte, ca de la vîndătorii să se ia vamă, de un rămătorii bani patru-deci de către vameșii locului unde se vinde, cum și acel cumpărătorii, când îi va vînde are a plăti și el ca un vîndătorii, acolo unde îi va vinde, iară cumpărătorii de rămătorii, pre cum și cei ce au rămătorii de prăsilă nu au a fi superați de vameșii de prin județe, ci numai vameșii schelei când 'î va scóte din țeară, are să-î ia ceea ce la vale se orânduesce, adecă în orî-ce parte de loc va vrea să scóță rămătorii din țeară afară pe la ce schelă va trece, să plătescă la vameșii schelei la suta de bani trei, veri neguțătorii de va fi, sau chiar stăpînul rămătoriiului, sau și de prăsilă de va fi, fără de a arêta vre-o pricină că s'au plătit vre-o vamă de vîndătorii, și să fie îndatorat

ca aducându-î la schelă să plătescă și apoi să-î trecă fără de a pricinui că i-au vîndut sau nu i-au vîndut în hotarul țerii, plătind și gostinăritul după obicei, de va fi raia saŭ de aici, de un rămătoriu bani opt, iară de va fi sudit după tarifă.

58) Marfa ce o aduc neguțătorii sudiți a o trece în alte locuri după ce va veni aici în Bucuresci, să aiba a se pecetlui de carvasara, și cu pecetea carvasaralii să o scôtă din țeară afară.

59) Pentru chierhanaua de aici întru care se văpsece bumbac tors are a se urma plata vămii precum s'au urmat după simfonia cea mai d'înainte făcută, adecă pentru una oca bani patru și jumătate.

60) Vameșii Târgoviștii să scie că are să dea tal. una sută cincî-deci la spitalul Baraților ot. târgovisce, cum și vameșii Gherghiții are să dea tal. una sută la Schitul Țigănesci de călugărițe, după Hrisóvele Domniei Mele ce au, cari bani au să-î dea peste bani sferturilor cămării cum să urneză la tóte vămile de obște — 1807, Ghenarie, 1.

Cod. LIV.

1808. Ghenarie, 1. Asemenea s'au făcut tacămul vămilor tóte afară numai la pontul 47, au lipsit de la început două rînduri și jumătate până la crucea ce se vede, și s'au pus în loc acestea mai jos aretate.

Cod. LIV, fila 33.

Anexa 92. (pag. 509, vol. IX).

Catalogul vămilor pe anul acesta lét 1807 Ghenarie 1 după care au a urma orânduiții vameși a vămii mărfurile neguțătorilor țerii românesci, și ai moldovii și a țerii turcesci întocmai precum se cuprinde mai jos.

	<u>po. bani</u>
Argintul viu pe unde va trece, de povoară	1980
Care vine la oca	18
Arama lucrată de Sumna, oca	9
Arama ne lucrată pe unde se va vinde, oca	3
Arama lucrată de Tocat, oca	12
Astarul ce se numesce Diabet, de bucată	9
Astarul ce se numesce Sovai, de bucată	9
Astarul ce se numesce Șumna, de două bucăți fiind-că sunt jumătăți	9
Abaua albă ce vine din țara turcescă aici de bucată	12
Abaua négră ce vine din țeara turcescă, de bucată	15
Abaua ce se numesce Maraș, de bucată	21

	<u>pe bani</u>
Abaua ce va eși din țără și va merge la Moldova sau la țera unгурescă, la sută	3
Alunile la o sută oca	150
Arniciul văpsit, de oca una	21
Anasonul de țera turcescă, de oca una	2
Amnarile, la o sută de bani	3
Alagelele de bumbac, de una	12
Blănille de Rumeli, însă celea de oie grósă, la o blană	9
Iară la povara, ce are o sută blane, să iae	90
Bănille celea albe subțiri sau negre de Rumeli, la o blană	12
care vine la povara	1200
Blănille felurimi, la o sută de bani	3
Băcănia și alte mărfuri ce vor intra în 17 județe să se urmeze pentru trecătore după pontul al 9-lea	—
Băcănia ce va merge la Moldova sau la țera Ungurescă să deie trecătore pe unde va intra, de car	30
Burdușile cu unt de lemn, de oca trei bani, și burduful să se socotescă de 60 oca, și să deie de un burduf	180
Butea de miere ce merge la țera turcescă ¹⁾	250
Bivolii cari se vînd la obor să plătescă cumpărătorii vamă de un bivol ²⁾	40
Când va cumpăra monastirea sau boerii pentru trebuința casei sale să iae vama de la vîndători ³⁾	—
Bivolii cari es la țera turcescă, de se va da voie	40
Bivolii cari să taie la scaune	20
Bivolii cari es la țera unгурescă, însă de se va da voie	60
Bumbacul care merge la țera unгурescă, pe unde va intra, de povară	300
Bumbacul ce va veni aici în țără de povară ⁴⁾	600
care vine la oca	6
Bumbac tors, de oca una	9
Brânța care vine din țera unгурescă, sau va merge de aici acolo, de povară	40
Iară care va merge la țera turcescă de car	145

1) În tariful pe 1809 redus 140.

2) Idein pe 1809 sporit 60.

3) Nota adăosă la 1809.

4) În 1809 fu 660.

Brânza care merge la țera turcăscă, care nu este pentru capanu
Țarigradului, ci în alte părți, de oca una 1

Iară brânza și cașul care se aduce la târguri cu calul său cu
spinarea, de bărbați și muieri, și o vînd cu mărunțaua, fiind-că este
lucru de hrană și îndulcirea săracilor de obște, de vamă să nu se su-
pere, precum nici vamă la acestea nu este rînduită.

Bucatele sau altele cari sunt numite în catalog ce se vînd prin
târguri și prin sate de neguțatori, să plătescă cumpărătorul vamă după
catalog, și alte urmări nu au a face vameșii după cum se cuprinde în
pontul a 53, iară zahareaoa ce se va cumpăra cu Riza-pazar de negu-
țatori a o trece în țera turcăscă, cu voie în scris de la *Domnia Mea* 1)
numai la acea să plătescă vîndătorul locuitor vama cum s'au scris și
la pont a 47, însă să se scie că zahareaoa și alte lucruri ce va veni
aici în oraș, pentru trebuința poliției Bucureștilor, ori de locuitori
aduse, sau de neguțatori cumpărată și adusă a se vămui de vameșul
Oborului de afară 2), iară când va vinde pămînton unul la altul vite
sau semănăturii pentru hrana lor, să aibă pace de vama.

Bróscele țestóse carele merg la țera turcească, de unde se va
ridica, la 100 bani 3

Iară la schela țerii unguresci să nu se supere vinul de aici care
merge la țera turcăscă sau la Moldova, de bute 300

Vinul de aici ce merge la țera ungurescă de bute 1200

Vinul ce cumpără sudiiții de aici de prin deluri și-l aduc în
orașul Bucureștilor sau prin alte târguri pentru neguțatoria lor, să
plătescă vama în târg unde-l va vinde, iară nu unde l va cumpăra,
după copriinderea ponturilor, la sută 5

Vitele de boi și vaci de se va da voie a merge la țera țur-
căscă, de unde se va rădica, să deie de o vită 20

Vinul ce se vinde în târg să plătescă vamă vîndătorul de bute 50

Vitele de boi și vaci ce vor aduce turcii din țera turcăscă ca
să le pue la suhat aici în țoră, de va fi ca să nu le întorcă iarăși la locul
lor ci să le taie la zahanele, aici, să-și plătescă vama, când vor fi intrat,
de vită, însă de se va da voie 20

Vitele ce merg la țera ungurescă, însă de se va da slobozenie,
sau vin de acolo aici, de vită 40

Vitele ce vor aduce turcii din țera turcăscă, însă de se va da

1) Vorbele subliniate înlocuite în 1809 cu: *de la Divan*.

2) În 1809 s'au ridicat să nu mai aibă vamă.

	po bani
voie, și vor vrea ca să le taie la zalhanele aici, să și plătescă vama unde va ținea suhat de vite	20
Vitele de boi și vaci ce se vînd la obor, să plătescă cumpărătorul de o vită	20
Iară când va cumpăra monastirea saŭ boer pentru trebuința casei sale, să plătescă vîndătorul 1)	
Grăul ce se vinde în tîrg, să plătescă cumpărătorul din Țece bani.	1
Iară când va cumpăra monastirea saŭ boer pentru trebuința casei sale să plătescă vîndătorul	
Găitanul de lână de aici de țeară ce merge la țeara turcescă saŭ la Moldova la 100 de bani	3
Gogoșele de cernelă, de oca una	9
Ghiulsuiu, de oca una	3
Dulcețurile de Rod de zahăr și de chitră, de oca una	12
Duhotul de două berbenițe 2)	120
Zahăr de Veneția, la sută trei, care vine la oca	12
Zahăr de Misir, la sută trei, care vine la oca	9
Smalțul de oca una	7 $\frac{1}{2}$
Zenghinurii, adecă scările turcesci galbine, la sută trei care vine la o pereche	36
Zenghinurii, adecă scările turcesci albe, la sută trei, la o pereche	21
Inul saŭ cânepa ce se vinde în tîrg cu ocaua, să deie vîndătorul din Țece bani	1
Inul saŭ cânepa pentru intrat saŭ eșit, de suta trei, care vine la povara	220
Inul și cânepa de țără vrînd a o scôte din țără de unde se va rădica să plătescă cumpărătorul la sută	3
Icrele de chefal la sută	3
Iară fiind mai cîte puține la oca una	20
Calul ce se vinde la obor, să deie cumpărătorul	50

1) In 1809; iar când va vinde monastire saŭ boier ale casei sale să plătescă cumpărătorul.

In 1809 se mai adaugă acest articol:

a) Vitele care se cumpără de neguțătorii saŭ de matrapașii, să plătescă cumpărătorul erbărit de o vită 60, iar vitele mici, oi și capre să plătescă erbărit de 100, 15 bani.

2) In 1809 sporit 190 și adaos articolul: vama de lânărie la 100 de bani 3.

	<u>po bani</u>
Iară când va cumpăra monastirea saŭ boer pentru trebuința casei sale, să plătească vîndătorul	—
Calul ce va eși din țeră, de se va sloboși	80
Cafeaua la 100 de bani	3
Iară fiind mai căto puțină, vine la cea franțuzască oca	12
Cositorul, la sută trei, care vine la povară	1320
Carul cu lemne de foc, ce se vinde în târg să se urmoze după pontul 56	—
Chihlibarul, pe unde se va vinde, la suta de bani	3
Cherestoua, adecă lemnile lucrate ce merg la țera turcescă, de çar Çaçavalul ce merge la țera turcescă, de unde se va rădiça, la 1000 oca	633
Și luând cãrțulie să trecă la vamă nesupărat.	
Chiensmelele de postav de țeră ce merge la țera turcescă saŭ Moldova, saŭ alte părți, la 100 de bani	3
Chitra, la 100 de bani	3
Caracatiça, de oca una	12
Cuele de hier, de oca una	3
Iară fiind alte fiere lucrate, la sută trei, care vine la oca	4
Castanile, la sută trei, care vine la oca	150
Curmalele, la sută trei, care vine la oca	3
Calevri de o pereche	6
Candelul, de oca una	13
Condita, de oca una	12
Cătării ori unde se vor vinde, să plătească cumpăratoul, de un cătâr	150
Și de unde se va ridica și trecătorea în țera Ungurescă	60
Carul cu dõge de brad, i de stejar ce se vinde în târg, din ðece bani	1
Crementele, la o mie cremenı	36
Coconarile de ocă-una	3
Caperile de ocă-una	3
Catranul ce merge la țera turcescă saŭ aici, de două barbenițe .	120
Carul de fên din ðece bani	1
Cósele, la o sută cõse	225
Carul de șindrilă de brad	40
Carul de funii de teiș, donițe, albiș și donițe	60
Iar când se vînd în tãrg mai cãte puține, din ðece bani	1
Carul de șindrilă de stejar, din ðece bani	1
Coveltirile, jugurile, osiile, rótele ce se vînd la tãrg, din ðece bani	1
Carul de trocurı	40

	<u>pe bani</u>
Carul cu raci de baltă, de car raci trei sute	30
Carul de legume, de car	40
Iar legumele și zarzavaturile ce se aduc în târg cu spinarca nu au vamă, urmându-se după pont al 52-lea	
Carul de struguri, ce vine din țera turcască, de car trei ocă de struguri și	180
Carul de struguri de țără unde se va vinde, două ocă struguri și	30
Carul de varză, de car verde două și	15
Carul de pepeni i castraveți, de car nouă pepeni i castraveți și	9
Carul de pari și nuele ce se vind în târg, din zece bani . . .	1
Carățele cari vin de vânzare, la sută de bani	3
Coaja de naranză, i de portocală, de ocă una	2 ¹ / ₂
Cofeturile, de ocă una	12
Carul nou ce se vinde în târg, din zece bani	1
Carul de spoială.	40
Lâna țurcană, ce ese la alte părți, de povară	120
Lâna ce se vinde în târg cu ocaua, din zece bani	1
Lămâile, la o mie lămâi, 14 lămâi, și.	120
Lămâile care merg la țera unгурăscă, la sută de bani	3
Lolachiul, la sută de bani.	3
Lintea ce se vinde la obor, din zece bani	1
Luntrele de năvod.	120
Luntrele de pod	60
Luntrele cele mai mici	40
Licurini ce vin din Tarigrad, de ocă-una	6
Lâna țigae ce vine din țera turcască, să p'ătăscă la schelă pe unde va intra în țără, la sută	3
Iară fiind suditi și având tescherea de plată de vamă să nu se supere.	
Iar pentru lâna țigae ce va eși din pământul țării și va mergo la țera unгурăscă sau la alte părți, de va fi sudit cel ce scote lâna, să dea după tarifă, iar fiind raia, să dea la sută de bani trei pre unde va eși.	
Lulelele cele bune, la sută de bani	3
Lulelele cele mai proste, de un coș	120
Marfa de Rumele ce vine în țără, adecă bogasie și altele ce sunt de bumbac, care trece prin schola Giurgiului i a Zimnicelor mergând spre țera Căzăcască, pe unde va intra, de povară	660
Iar mergând spre țera unгурăscă sau la Moldova de povară . .	660

	<u>po banî</u>
Materiile de Misina sau Vençia cu fir aî să dee mergênd spre țera Căzăcescă, pe unde va intra, de povară	1320
Iar de se va vinde aici, la sută de banî	3
Marfa orî-ce fel ar fi, viind la Carvasara să aibă voie vameșîi să o descarce și să o prețuiască și să iae la sută	3
Asemenea și la alte tîrguri să aibă voie vameșîi a o scrie și să iae la sută.	3
Marfă de cojocărie, orî-ce fel ar fi, pe unde va intra, de car . .	2160
Iară pe unde se va deslega la sută de banî	3
Marfă de Lipsca de împreună cu altele ce vin din năuntru la tîrg și iară se întorc înapoi, orî cât va vinde să dee la sută de banî	3
Iară cele-lalte povări cari vor să mERGă la țera unгурescă sau la Moldova, să dee de două tENCURî de câte ocă 60, după obiceiul . .	300
Marfa de Lipsca sau de Țarigrad, de va fi sudit să deie după tarîfă și după pont întăi și al treilea iară fiind raia să dee la sută de banî	3
Marfa orî-ce fel ar fi care va veni în țERă dintr'alte părți străine, atât în Bucurescî, cât și în tîrguri, unde se va deschide, să aibă a plăti neguțătorei vama, însă de va fi raia să plătescă ca și cei de aici și cei de Moldova după catalog, iară fiind sudit după tarîfă, iară câte dintr'acelea nu vor fi numite nici în catalog nici în tarîfă, să aibă a plăti la sută	3
Cum și când se va face vENDARE la altă mANă de neguțătorei și va vrea a o scOTE din țERă, să aibă a plăti vama acel cumpERător, orî de unde o va rădica după cum s'au dîs„maî sus, orî după catalog sau după tarîfă, asemenea și orî-ce fel de marfă de lăcANIE va veni din alte părți, și va vrea să o trECă în țERA Moldovîi, sau în țERA unгурescă, să plătescă pe unde va intra, de cANTAR	30
Și luAND cĂRŢULIE să trECă cu pace	
Iară deschîDEND unde-va să plătescă vama după catalog, iară fiind sudit să deie după tarîfă. Iară câte nu vor fi numite în catalog sau în tarîfă să deie la sută de banî	3
Marfa de aici, de țERă de aici vrEND să o ducă în țERA turcESCă să aibă a-ȘI plăti vama de unde o va rădica, iară ne avEND cĂRŢULIE, orî prin ce județ va trece și-l va găsi vameșUL, sau pe unde va eȘI, să aibă a plăti după catalog	
Marfa de brașOVENIE ce aduc brașOVENîi sudiți aici în țERă, să plătescă vama ca nisce sudiți, după coprîNDEREA pontULUI AL 54	
Marfa de RUMELE, unde se va deschide prețuIND-o vameșîi să ia la sută	3

	pe banî
Mătasa ce vine din țera turcăscă și merge la țera ungarăscă, sau la țera căzăcăscă, de povară	900
Iară când se va deschide aici, pe câtă marfă va vinde se deie la sută	3
Mărgelăria de Veneția, la sută	3
Meșinele ce vin din țera turcăscă și merg la țera ungarăscă sau la țara căzăcăscă, de povară	330
Meșinile ce vin din țera turcăscă însă galbine și albe, de una	4 $\frac{1}{2}$
Meșinele Liochiu de una	7 $\frac{1}{2}$
Mazărea pentru eșit, de o chilă	6
Morunul care merge la țera ungarăscă de povară	130
Morunul care vine din țera turcăscă, ori unde să va vinde să deie de car trei ocă de pesce și de un morun	40
Și de un nisetru	12
Merile cari merg la țera turcăscă să deie de car	45
Merile cari vin aici, să deie de car o sută mereși	30
Morunul ce nu va avea cărțulie să deie la vad, de car pesce oca trei, și	360
Midiile sau stridiile a'ât murate, cât și prospete să deie la sută de banî	3
Marfa de Grația ce o aduce în buți se deie la sută de banî	3
Marfa de aici de țără vrând să o ducă la țera ungarăscă să aibă a-și plăti vama pe unde o va scote	
Morile de lemn, care le duc pe apă la Dunăre	600
Măslinile de Rumele, de povară	180
Mălaiu măcinat ce se vinde în târg cu ocaua din 10 banî	1
Năhutul ce vine din țera turcăscă, de ocă una	1
Nisasteua de ocă una	3
Nescopitele la 100 de banî	3
Postavul subțire englezesc de bucată.	600
Postav felendreș și alte postavuri, asemenea de bucată	250
Postav bricleș, i alte postavuri, asemenea de bucată	120
Postavul seft de bucată	120
Postav de Brașov, de bucată.	120
Postavurile de țără care es la țera turcăscă sau la Moldova, de cot.	3
Postavul de Lipsca, mahut, de bucată	480
Postav șai i saita, de bucată	360
Plumbul pe unde va intra sau va eși, de povară.	330
Care vine la ocă una	3
Piperul, la ocă una	9

	<u>po banf</u>
Care vine la povară	990
Pietrile de móră de Hârlău, de o pereche	180
Pietrile de móră de aici, de țóră, de o pereche.	6
Plocadurile, carele merg la țera turcescă, de povară.	240
Pielea de lup care vine din țera turcescă	9
Pielea de răs.	60
Pielca de vulpe, i de jder, i de lup, i de vidră de aici, de țóră, din Țece banf.	1
Pielea de vulpe, de jder, ce vine din țera turcescă, la suta de banf.	3
Pielea de capră ne argăsită, verf unde se va vinde, să dea vân- ȇtoriul de una	2
Sau când chiar stăpânul pieilor ar vrea ale scóte pentru al lor folos, să aibă a plăti și el vamă, tot el trecătórea la schelă pe unde le va scóte, de o piele.	2
Pielea de capră argăsită ce să chiamă Cordovană, câte se vor ră- dica din Bucuresci să plătescă la carvasara, de una	9
Iară câte se vor rădica din țóră, se aibă a plăti la schelă pe unde le va scóte	3
Pielea de epure unde se va vinde, orf prin sate, sau prin tirgurf, se plătescă vânȇtorul de una	1
Și cumpăratorul pe unde le va scóte din țóră, să plătescă la sută de pief.	72
Pielea de óie, i de capră și de miel ce se vinde în târg, să doie vânȇtoriul din Țece banf	1
Iară fiind sudit să deie după tarifă.	
Pielea de o óie mare ce se vinde la neguțătorf, să plătescă vân- ȇtoriul de o piele	2
Pielea de miel să plătescă vânȇtoriul de una	1
Și vrând a le scóte din țéră afară, să plătescă cumpăratorul la 100 pief	60
Și vrând chiar stăpânul pieilor a le rădica pe sóma lui, să plă- tescă vamă, de undo le va rădica, cum și trecătórea pe unde le va scóte, după cum mai sus se arată.	
Pielea de bou sau de vacă, verf pe unde se va vinde, să aibă a plăti vânȇtorul vamă de una	20
Și cumpăratoriu vrând a le scóte din țéră, să le trecă în țera ungurescă sau în Mo'dova, orf la țera turcescă, să plătescă și el la schelă pe unde le va scóte, de o piele	10
Pielea de bou, i de vacă ce vine din țera turcescă lucrată ghioz- curf (?) și se vinde aici, să deie de o piele	45

po bani

Iară pentru pieile de boi, i de vacă, cum și pentru pieile de capră, i de oie și de miel, ce cumpără tabaciî pentru a lor meșteșug, să se urmeze după hotărîrea ce s'au făcut de Domnia mea, adecă câte dintru acelea piei cumpărate de afară de prin târguri și plătesce vamă vîndătoriu acolo, să iae aceia teșcherea de plata vamei, și ei aducându-le aici în București, să nu se supere de vameșii tîrgului de aici, adecă când le aduc crude, fiind-că nu suferim Domnia mea de două ori a se plăti, iară pentru celea ce cumpără de prin sațe fără de vamă, la acelea să plătescă tabaciî vamă, când le aduc crude, fiind-că vîndătoriu vamă pentru dîneșele n'au plătit, iară când acest fel de piei le vînd la tabaciî, lucrute tîbăcite să nu se supere de vamă, fiind-că au și ei să le vîndă după nartul ce li se va pune. Iară măcelariu pentru toate felurile de piei de la vitele ce taie la scaune, să plătescă vamă, când le vor vinde, după întocmirea ce este făcută.

Papuciî de țar'graî cu meșî, de o pereche	12
Papuciî de Târnova cu meșî.	9
Papuciî de Rusciuc cu meșî	6
Iar coî-l-alfî papuciî fără meșî.	3
Păcura ce ese la țera turcîscă cu carul, de 2 berbenițe	120
Pastrama care vine din țera turcîscă, de car	120
Pastrama i ghidenul de Caiser, de ocă-una.	3
Putina de struguri ce vine din țera turcîscă.	15
Putinele de miere ce merg la țera turcîscă să se tragă cu cântarul gospod, și să deie de o puțină	40
Care vine de cântar	20
Pescele care merge la țera ungarîscă, de ocă-una	1
Care vine de povară	110
Pescele prîspăt care vino din țera turcîscă de la Vad de car pesce ocă patru, și	120
Pescele sărat, care vine din țera turcîscă, de car pesce ocă trei și Pescele de heleșteu saî Dâmbovița ce să aduce în tîrg cu spina-rea, nu are vamă, nici măjărit, urmându-se după pont al 52, iar aducându-l cu caru, să deie din 10 bani	1
Pastrama care merge la țera turcîscă, de car	240
Putina de vârlari	30
Putina de icre negre, de ocă-una	4 $\frac{1}{2}$
Care vine la ocă patru-zeci	180
Putina de icre roșii de ocă una	2
Prunele uscate, fasolea, bobul, cépa, usturoiul, nucî, linte, să-	

	<u>po bani</u>
mînța de in, saŭ de cânepă, și alte legume, de unde se vor rădica, și va eși din țără, să deie cumpărătorul la sută de bani	3
Pόμεle orî-ce fel ar fi, de car.	40
Pielea de cal argăsită care vine din țera turcôscă ce se chiamă chiucrecuri, la suta de bani	3
Pielea de cal ce se vinde în tîrg, la Țece bani	1
Pêrul de capră să plătescă cumpărătorul de car.	180
Și luând cărțulie să fie apêrat de altă vamă, și pentru pêrul plătit și pentru lucruri făcute din pêr, orî unde le va vinde să fie ne supêrat de vamă, după pont. al 50-lea, iar cînd aceste lucruri făcute din pêr de capră vor eși din țără afară, atunci numai să deie vamă la sche'ă pe unde vor eși din țără, la suta de bani	3
Iar cînd pêrul nelucrat se va scôte din țără, să i se ție în sômă acei bani 180, ce au plătit cînd l'au rădicat, de un car și cusurul să-l plătescă a fi la sută trei.	
Pațachina care se cumpără de aici din țără de pe la stăpâni moșiiilor și ese afară, de unde se va rădica să deie cumpărătorul la sută	3
Iar pațachina care se vinde prin tîrguri să deie vîndătorul de ocă una	3
Portocale de la o mie portocale, 15 portocale și	120
Potcôvele de cai, la suta de bani	3
Piatra acră și vînată și pucioșa, la sută.	3
Pielea de lup, nrs, vulpe, pisică, jder, vidră, dihor ce se vinde în tîrg, din Țece bani	1
Pestemanele cele bune, la o sută de bani	3
Pestemanele cele mai prôte, de unul	4
Pânza de Brașov i leșască grôsă, la sută trei.	3
Care vine la bucată	29
Pânza leșască subțire, la suta de bani	3
Pescele prôspăt de la heleștae saŭ de alte gârle, ce vine cu caru, din Țece bani	1
Papornițele de icre roșii din Țece papornițe	1
Rachiul pentru eșit, la sută de bani	3
Rachiul ce-l aduc de la polgorie, din Țece bani	1
Insă să se scie că pentru rachiul de aici de țără ce se aduce aici în Bucurescî, are să se vămuiască de vameșii Bucurescilor, și numai de la cei ce vor vinde cu rădicata, pe vîndarea ce va face să iae vamă din Țece bani.	1
Iară pentru rachiul ce-l aduc rachierii aici în Bucurescî, insă	

po bani

rachiū bun prefăcut pentru prăvăliile lor și l vinde cu mărunțișul, la acela să ia vamă după hotărîrea ce s'aū făcut, de vadră	30
Iară pentru rachiul de țoră ce se vinde prin târgurile de prin județe, hotărîre s'aū fost făcut, ca vamă să se iee de unde se rădică, și luând cărțulia, orî unde-l va duce de vamă să nu se supere, iar lăcuiitorii prin sate, nici pentru ce-l ce vinde, nici pentru ce-l ce îl cheltuesc să nu fie superați nici de cât de vamă, ci vama să și-o caute vameșul de la cumpărătorul, după pont al 48-lea	
Rimătorii cari vin din țera turcescă pentru hrană, pe unde va intra, de un rimător	20
Și luând cărțulia, pe la ce schelă va trece să aibă pace.	
Rimătorii Ostrovenilor ce se obicînuesc de-î țin aici în țoră furis, fiind-că dajdie aici în țoră nu dau, pe unii ca aceia dovedindu-și vameșii, să aibă a lua vamă ca și de la ceii-l-alți, de un rimător . .	20
Iară rimătorii ce es din 17 județe la alte țeri, să plătescă la schelă la sută	3
urmându-se după pont al 57-lea.	
Rimătorii ce se vind prin țoră saū prin târguri, cum și rimătorii ce sînt a-î scôte din țoră, orî peste Dunăre saū la țera Leșescă, orî la țera Unguriscă, saū la Moldova, sōu veri unde, să plătescă vëndătoriul de unu	40
Rimătorii cari vin din țera unguriscă aici pentru pășune, și-î duc iară înapoi, pentru intrat saū eșit, de un rimător	6
Rimătorii cari să taie la scaune, de un rimătorii	10
Reventul la 100 de baui	3
Rogojinele celea de țoră se deie la 10 bani	1
Rogojinele ce merg la țera turcescă, orî vin de acolo aici, la o sută de bani	3
Roșcovile, la o sută de bani	3
Rachiul ce-l scot rachierii din Bucuresci cu cazanele pentru ne-guțatorie, să se urmeze hotărîrii ce s'aū făcut de Domnia Mea precum la pont 49 pe larg se arată, că pentru rachiul ce-l fac din drojdiile vinurilor și din vinul lor stricat, ca unii ce aū plătit vamă pe vin, se fie nesuperați de vamă la rachiuri, însă pe ceia ce vor vinde cu mărunțișul în cărciume, iară pe ceia ce vor vinde cu rădicata, cum și pentru rachiul ce-l vor face din drojdi și din vin cumpărat de aici din Bucuresci, la care vamă n'aū plătit, la acela să plătescă vamă de vadră	15
Seul, de unde se va rădica, la o mie ocă	360

	<u>po bani</u>
Saftienile ce vin și rămân aici, însă galbine i bacam și negre de țera turcăscă, de unul	9
Saftienile ce vin din țera turcăscă și merg la țera ungarăscă sau Moldova, se deie la schelă pe unde va intra, de povară	330
Saftienile liochiu ce vin din țera turcăscă și se vind aici, să deie de unul	15
Sangepiii cari vin din țera ungarăscă, pentru intrat sau eșit, de povară	660
Iară când se va vinde aici la sută de bani	3
Sfóra, ștróngurile sau alte mărunții ce vin din țera ungarăscă, de va fi de aici sau din Moldova sau din țera turcăscă neguțătorul, se deie de povară	180
Strămăturile adecă, lâna văpsită, de povară	66
Scumpia care vine din țera turcăscă, de povară	30
Iară de la scumpia ce fac aici în țeră tabaciii pentru meșteșugul lor, nu are a se supăra de vamă, urmând după pont al 51.	
Iară scumpia de aici ce se va vinde, orii în Bucurescii sau în târgurile de pe afară, se deie vîndătorul diu 10 bani	1
Scumpia ce ese aici în țeră, și merge în țera ungarăscă se p'ă-tăscă vamă pe unde va eși, la sută	3
Sacul de făină ce merge la țera turcăscă, însă de se va da voie	10
Sorocul de samurii ce vine din țera ungurească, la sută	3
Sticlele care vin din țera ungarăscă i din țera leșăscă, la sută .	3
Sticlele cari vin de la Târgovisce, de car	40
Smochinele lopingir, și stafidele rasachiî, la sută	3
Scórțele de cisme, de car	60
Sardelele, scrumbiile, lacherda, de un buriu	180
Sarăzul, de ocă una	10
Sedeful, Baliediș și Fildeș, la suta de bani	3
Silitra de ocă una	3
Sacul de săpun bun	180
Scórțele, scândurile, lații sau alte cherestele la 10 bani, . . .	1
Sēmînța de in sau de cânepă, ce se vinde în tirg, la 10 bani .	1
Smochinele și stafidele, de cântar	60
Tamăia ce vine din țera turcăscă, la sută	3
Tămăia ce vine și va să trecă în alte părți, de povară	180
Tutunul turcesc Bolicea, oca	9
Tutunul turcesc dizi, ocă	6
Tutunul basma, ocă	6
Tutunul ghiulsufu, de un tenc	120

	<u>po bani</u>
Tutunul ce vine de la Ianina, oca	9
Tutunul Tombечи, oca	18
Tutunul de țără orî unde se va vinde să plătescă vamă cumpătoriu de ocă una	1 1/2
Și luând cărțuție este slobod cu aceeași vamă a-l scóte afară din țără unde va vrea	—
Tălpile de cisme și de papuci de țera turcécă ce vine se dee de o pereche	3
Untul încărcat în care, de la o mie ocă	48
Untul ce se vinde în țirg cu ocaua, din Țece banî	1
Usturoiul, cépa, prazul, de car 100 căpătâni	80
Uleiul de semînță de in saũ de cânepă, de ocă una	3
Firul pe unde va intra să se urmeze după ponturî și so dee de un font	260
Frânele ce vin din țora ungurécă, de un frâu	6
Fidéna de o cofă	120
Filigenele, la sută	3
Fisticurile șam, de ocă una	9
Frânele ce vin din țera turcécă cu bașlăcurile lor, la sută	3
Fierul pe unde va intra, să se urmeze după ponturî și se dee de cântar	40
Fasolea ce se vînde prin țirgurî, se dee vamă vîndătoriu din Țece banî	1
Fasolea ce se vinde în țără prin sate, de unde se va ridica a merge la țără streină, să plătescă cumpătoriu la sută	3
Hărșăile negre saũ albe din țora turcécă, saũ din alte țorî streine la sută	3
Hărșăile de țără, ce se vinde la țirg, din Țece banî	1
Hărșăile ce obicinuesc și strîng de la turme, ișlicariî și cojocarîi groșî, asupra fătăciuniî oilor, unde le va aduce de le lucréză, să aibă a plăti vamă, însă de vor avea voie, de una	6
Iară scoțendu-le în țora turcécă, se plătescă de unde le va ridica la sută.	3
Iară pieile de miel albe și negre, ce cumpără și se neguțatoresc cojocarîi groșî să le facă căciulî și blane și cojóce, să aibă a se face urmare după hotărîrea ce s'aũ făcut de Domnia Mea, ca pentru câte dintr'acele piei cumpărate orî de pe afară, saũ de la măcelarî, și nu vor avea dovadă că aũ p'ătit vîndătoriu vamă, să plătescă cojocarîi de o piele.	3
Iară fiind vama plătită de vîndătorii cojocarî, se nu se supere a da altă vamă, iară vîndindu-le și ei nelucrate, să plătescă vamă ca nisce vîndătorî.	
Horilca de bucate ce se lucréză aici în țără la povărnî, de se va da voie, de ocă una	1

	<u>po banî</u>
Hârtia bună Leon, de un top	30
Hârtie trecapelă de un top	21
Hârtia roză, de un top	15
Hârtia cea mare turcască albă și vânăță, la sută	3
Olariî ce fac ôle, afară din cei ce plătesc fumărit daû de un cop- toriu pe an	200
Oțelul pe unde va intra saû va eși, de povară	300
Oțetul ce vine din țera turcască, de vadră	3
Orezul de un sac de chilă 6	80
Orzul pentru eșit, de chilă	6
Țiperigul, de ocă una	12
Céra care vine din țera turcască saû de la Moldova pe unde va intra de ocă	9
Céra ce ce vinde în târg cu ocaua din Țece banî	1
Céra de aici din țeră, de unde se va rădica, adecă cerărit de ocă una.	6
Cismele de Țarigrad, de o păreche	18
Iară cele de Idirnea și de Rusciuc	15
Cingătorile de Tarnova saû de Odriû, la sută de banî	3
Ceorapiî cel mari saû micî de lână împletițî, la sută	3
Cernélă de ocă una	15
Ceaiul saû Badiumul ce vine din țera turcască saû de la Lipsca, la sută	3
Geam, cacăz, de ocă una	4 ¹ / ₂
Sofranul de Beciu pe unde va intra și se va vinde, la suta de banî	3
Șelile ce se fac aici cele mai bune	3
Șelile ce se fac aici cele mai prôste	2
Șalvariî de postav ce merg la țera turcască saû la Moldova . . .	20
Și jamurluci'e se fac aici de postav de țeră ce merg la țera tur- cască saû la Moldova, la sută	3
Șelile turcescî cu abaua lor	54
Csirihî de Țarigrad, la sută	3

Vameșî aû a vămui și a lua vama de la ômenî turcescî i de la cei de aici și de la Moldova după acest catalog, și după coprinderea ponturilor, iară câte nu se coprinde într'acest catalog anume mărfuri streine, vameșî socotînd marfa să iae la sută trei, iară pentru sudiți se urmeze după coprinderea osebitei tarife ce li s'aû dat.

1807, Ghenarie 1

Carte de zaptul vămiî, care se daă împreună cu catalôgele

Iă C. Ipsilant Voevod, Domn Moldovei Valachiei, lui care pe anul acesta, cu anul 1807 aă cumpărat vama, să aibă printr'acastă carte a Domniei Mele a căuta și a stringe venitul vămiî după ponturile care s'aă strigat la vëndarea vămilor acestora, ca de la toți neguțătorii turcesci și ai țerei românesci să vămuiască după catalog și după ponturile ce s'aă dat, iar de la neguțătorii sudiți să iae vamă după osebită tarifă, ce i s'aă dat, iară pentru marfa ce nu se coprinde în tarifă să iae trei la sută, fără de altă trecătoare, iară mai mult să nu se cuteze a face vre-o urmare, seă avënd suditu tescherea că a plătit odată vamă în țările turcesci de la acela ce va avea tescherea de plată nimic să nu aibă a cere, iară când sudiții vor cumpăra marfă din țările turcesci, și din țera românescă și o vor vinde aici în țera românescă de la aceea marfă turcescă și de aici să plătescă vamă cincî la sută, după întocmirea ce este făcută; poruncim Domnia Mea și Dumnóvóstră Ispravnicilor, pentru cei ce vor sta cu împotrivire, să le dați mâna de ajutor după obiceiă spre a putea stringe acest venit, care venit fiind-că este al Cămării Domnesci, să nu se supere de dăciuală la împlinirea de baniî vămiî, fiind-că așa s'aă vîndut, cum și vameșiî să nu se supere a se rădica de la vamă și a se trimite după podvóde și angariî, ca să póta căuta tréba vămiî, i saam reche gopd. . . —1807 Ghenarie 1.

Cod. LIV. Fila 24.

Anexa 93. (pag. 514 vol. IX)*Ponturile de vëndarea vămilor pe anul acesta cu lét 1811 Ianuar 1.*

1) Vëndarea vămilor pe anul acesta cu lét 1811 se face cu aceste ponturi ce se coprinăd mai jos și cu adaosul ce s'aă făcut, adecă prostichiul din lét 1809 să se urmeze a se lua pe sóma vămiî și de la tîrgul Drăgaiceî ce se face în sud. Buzéu i de la Răurenî și Drăgășanî, ce sunt în sud. Vâlcea, precum și vitele de neguțatorie adecă: boi, vaci, oi și capre cum și rămătorii că sunt slobode a merge la țera nemțescă, cu darea avaelului ce este orînduit, iar la vamă să dea deplin vama după catalog la vameșiî schelei pe unde le scóte din țeră; așîderea și tarifa sudiților are să se păzesoă numai pentru alți sudiți, iar sudiții Rusiei aă să fie supuși a plăti și ei ca și pămêntenii după catalog, precum și marchitanii Rusiei asemenea aă să fie supuși la plata vămiî ca pămêntenii, afară numai din marfa ce o vor aduce marchitanii pentru lagăre și o vor vinde la lagăre, aceia să nu se supere de vamă.

2) Câte aă fost slobode în anul trecut a eși din țeră sunt și acum slobode, și încă mai sunt slobode și vitele ce se arată la pontul d'întăiu, iar câte

aă fost oprite snt și acnm oprite, iar mai vĕrtos caĭ și zaherele de bncate se mai întăresce ca nicĭ cnm să nu se îndrăsnăscă nimenĭ a scôte din țĕră afară, și orĭ-ce provlimă va avea vameșĭi să arĕte spre ajntor și folosul acestnĭ hnzmet, când nu va fi împotrivitóre la orĭnduiala nizamulnĭ nicĭ va fi de stricăciunea și paguba țĕrei, să i se primăscă provlima lor și să li se pne în faptă cu nrmare lnând și poruncile stăpânireĭ.

3) Cnmpĕrătorĭi vămĭlor să aibă a vămui mărfurile ómenilor turcescĭ și a celor de aici din țĕra rnmănescă, i de la Moldova și ale tnturor sudișilor împĕrățieĭ nóstre Rnsieĭ după coprinderea catalogulnĭ ce li se vor da la mână, iar de la negnțătorĭi ce cu adevĕrat vor fi sudiși ai altor împĕrățieĭ să aibă a vămui mărfurile lor cele streine și cele ce scot de aici dnpă tarifa cea veche, care se dă deosebit și pentrn câte nu se coprinđ în tarifă acnm să ia treĭ la sntă făr'de alte trecĕtorĭi, iar când sudișĭi vor cumpĕra marfă din țĕra turcescă și de țĕra rnmănescă, și o vor vinde aici în țĕra rnmănescă la acest fel de mărfuri turcescĭ i rnmănescĭ să plătĕscă sudișĭi vamă cincĭ la sntă pentrn care să aibă vameșĭi tot ajntorn de la stăpânire.

4) Cnmpĕrătorĭi să aibă a plăti șferturile la fieș-care đĭ întâiú a lunĭi și acum întâiĭ să plătĕscă pe donĕ lunĭi Iannarie și Febrnarie.

5) Cnmpĕrătorul să aibă a da chezăș pe banĭ, negnțător om de credință, ca să răspundă șferturile la soróce, și cel ce va cumpĕra vama și nu va da om de credință chezăș, i se va lua sljba inapoĭ și se va vinde la altul, și orĭ-ce pagubă i se va întĕmpla, la vĭnđare, să o p'ătĕscă acel cnmpĕrător.

6) Vameșĭi să fie nesupĕrațĭ de angariĭ și să aibă mână de ajutor atăt de la Dumné'lor Ispravnicĭi de la căpitanĭ și de la vătașĭi plaiurilor la aceea-ce va avea trebuință în tróba vămĭi și orĭ-ce implinire li se va face de banĭi vameĭ đĕcĭnială să nu li se ia, iar când vre-un negnțător, ce va fi dator la vamă, se va întĕmpla a eși mnfluz, să nu se păgubĕscă vameșĭi întrn nimic, ci să se pro-timisăscă banĭi vameĭ a se implini mai înainte decăt tóte alte datoriĭ, ca nisce banĭ ai Visterieĭ.

7) Cărțuliile Carvasaralĭi să se fie în sómă la tóte vămile dnpă obiceiĭ.

8) De se va întĕmpla vre un objr sañ vre-o schelă saĭ vre nu tĭrg a se popri din vre-o bólă, sañ din altă întĕmplare, să fie în rizico-pericolon al lor, să nu se găsăscă în nrmă vre-un cnvĕnt a cere vre-o scădere, că nu se va asculta.

9) Marfa streină ce va intra în tótă țĕra în 17 jndețe, de nu va avea acel negnțător stăpĭnnĭ mărfĕi, nicĭ prăvălie, nicĭ magazie nicăeri aici în țĕră, acela să plătĕscă vama acolo unde va deschide, fațú fiind vameșĭi vămĭi aceea și scriind câte nna, nna, să socotăscă după ca'talog, și pentrn cĕi ce vor avea prăvălie sañ magazie verĭ nde aici în țĕră, fiind-că nnĭi din negnțătorĭi să învoia cu alți vameși nde nu avea trebuință să deschidă și făcea bitirmólă, plătĭnd câte nu pușin lucrĭ, și acolo nde era să plătăscă și să deschidă

marfa, mergea cu teșcherea și așa se păgubea vama; de aceea hotărîre este făcută ca toți neguțătorii ce vor avea prăvălii sau magazii la târgurile din județele țerei, să fie datori ca la prăvăliile sau magaziile lor să deschidă și acolo să plătescă vama, și teșchereana acelui vameș să fie ținută în sôrnă de către toți vameșii din orî-ce județ, iar cînd nu va păzi acésta, atunci acel neguțător să plătescă vama întrégă și pe deplin acolo unde își are prăvălia și magazia sa, și teșchereaua de la vameșii altui județ sau târg să nu se fie în sôrnă, afară de carvasarana Bucurescilor, care are osebit pronomion, și la vale se vorbesco pe larg; iar vameșii de la schele pentru intrarea în țeră, de orî-ce fel de marfă să ia după cum la vale se orînduesce, care vameși după datorie să pecetluiască tóte tóncurile și să le scrie în cărțulie câte una, una, însemnând și banii ce au luat ca să se prinđă în sôrnă neguțătorului de vameșul acela la a căruia vamă va vrea să-și deschidă marfa și să plătescă vama, iar de nu vor păzi vameșii de pe la schele cele mai sus orînduite, adecă pecetluitul mărfoi și trecutul în cărțulie și cele ce se orînduesc a lua, orî-ce sfeterismos se va întîmpla la obicinuita vamă, să plătescă însuși ei, și să se și pedepsescă, că pentru acésta li se și orînduesce a lua de la marfă cele mai jos arătate :

	<u>Taleri</u>	<u>Parale</u>
La povara saú tóncurii cu orî-ce fel de marfă lucrată ar fi de mătasă saú de bumbac, să dea neguțătorii de povară saú tóncul mare, cum și la tóncul de abagele	5	—
Bumbac lucrat, de povară	1	6
Bumbac nelucrat, de povară	1	—
Abalele, de un tónc	3	—
Blănila de piei de óie orî-ce fel ar fi, de povară	1	—
Asemenea și pieile de óie, de povară	1	—
Băcănla orî-ce fel ar fi, de caru mare saú mic	3	—
Căvăfia saú săftianele, de povară	3	—
Tălpile de cisme, de o tura	—	9
Fierul, de cântar	—	3
Tutunul bun bohcea, de povară	1	—
Arama lucrată, de povară	—	6
Arama nelucrată, de povară	—	30
Meșinele, de povară	1	—
Tutunul basma de povară	—	30
Astarul, de povară saú tóncul mare	1	—
Marfa de cojocărie lucrată afară din piele de óie orî-ce fel ar fi, de povară	4	—
Sticlăria, de car	1	—

	Taleri	Parale
Cahfe emen, de povară	1	6
Cahfe franțozescă, de povară	1	—
Căpătâni de zahăr, cântaru	15	—
Tămâia, de povară	—	6
Scumpia, de car	—	15
Mărgelăria și alte fiară, lucrate, de car	1	6

10) Tote aceste mai sus arătate se înțeleg pentru marfa ce merge la tirgurile de pe afară ale țerii, iar când acosta marfă se va aduce la Bucuresci să nu ia nimic din cele mai sus arătate vameșii de pe la schele, ci să 'și plătescă vama deplin la carvasara, care carvasara are pronomion a vămui și marfa celor ce au prăvălii pe afară când se va întâmpla a veni în Bucuresci să deschidă și cărțuliile carvasaralei să se fie în sémă, iar care din ne-guțătorii vrënd să înșalo vama și nu va arêta adevêrul la schelă, că are să o ducă la tirgurile de prin județe, ca să nu plătescă vama trecătorei ci cu cu-vânt că o aduce la Bucuresci o va duce la tirgurile județelor, acela dovedin-du-se într'acel viclesug, să plătescă vama îndoită, cum și vameșii schelelor să fie datorii a trimite adesea catastih la carvasara de cele ce s'au trecut prin schelele lor pentru Bucuresci.

11) Pentru marfa ce vine din țera turcescă, fiind-că ponturile sunt în-tocmite cum se vede mai sus la pontul al 9-lea, să urmeze și schela Zim-niceii i Giurgii, cum și cele-l-alte scheli, adecă să nu ia vama deplin, ci numai trecătorea.

12) Fieș-care neguțător orî strein, orî pământon, carele orî va aduce marfă din locuri streine, sau va ridica ca să o scotă din țoră, să nu aibă voie nefind vameșii aceluî loc față, nici a deschide marfa, nici să o lege, ci mai întâi să chiame pe vameși și pe urmă față cu vameșii să încopă a deschide sau a lega; iar de va urma împotriva, neguțătorul să fie supus pedepsei în a plăti vama îndoită.

13) Totă marfa neguțătorilor sudiți sau orî ce fel de neguțător ce o vor aduce de la orî-ce parte de loc, viind la carvasara, să aibă a plăti vama pe totă marfa pe șin și așa să aibă voie a scote din carvasara; iar câtă marfă se va găsi de neguțătorii tăinuită și ne aretată la vameși, ca să nu plătescă vama, să aibă a lua marfa controbont, însă să dovedescă în adevêr că au fost cacir-disită.

14) Orî câtă marfă streină se va aduce la tirgurile de pe afară ale țerei și se va vămui de vameșii de acolo, întâmplându-se ca neguțătorul să nu o vîndă sau să vîndă dintr'insa numai, și va vrea ca să o aducă în Bucuresci, să aibă a lua cărțulie de la Vameșii de acolo de afară, pe câtă marfă va aduce în Bucuresci, și cu acea cărțulie viind aici în Bucuresci, vameșii carvasara-lei luând în scris marfa neguțătorului ce au adus-o în Bucuresci, să-și caute

socotéla cu vameşul de unde aŭ plătit şi să ia vama înapoi pe acea marfă nevândută, ce aŭ adus'o în Bucurescî, iar neguţătorul să nu se supere, cum şi la alte tîrguri mergînd, neguţătorul să nu se supere de vameşî, căcî acest pronomion numai carvasaraua îl are.

15) Orî-câtă marfă streină şi orî-ce fel, purtîndu-se din tîrg în tîrg de către neguţătorî, să fie datorî a lua cărţulie din partea de unde va ridica, ca să nu se supere de altă vamă, la alt tîrg, căcî de nu va avea cărţulie, fiind-că se dă bănuia'ă că aŭ cacirdisito, urmóză apoi ca vameşul acela la al căruia tîrg duce neguţătorul marfa, să-î cêră vamă şi aşa se face pricinî de judecăţî.

16) Pentru mărfurile ce vor veni din alte ţêri şi vor fi tranziton adecă trecétore, ca să o scóţă afară, să aibă voie vameşul de la schelă să o pecetluiască şi să întrebe pe neguţător pe unde are să o scóţă şi câtă vreme are să zăbovescă până a o scóte, în teşhereana ce va da să arête tencurile saŭ poverile câte sunt şi schela pe unde are să o scóţă şi vremea sorocului ce aŭ pus de scóterea afară, şi că le va urma acestea, neguţătorul, să ia şi chezăşie de care să fie dator vameşul a înschiinţa la carvasaraua Bucurescilor ca şi carvasaraua să îngrijescă a cerceta scóterea acelei mărfî, înschiinţând pe vameşî unde are să o scóţă şi de se va găsi că n'aŭ trecut acea marfă, saŭ aŭ trecut numai dintr'însa, să plătescă vama îndoită, de va fi sudit al streinilor împêrăţîi după tarifă, iar de va fi din ceî-l-altî după cata'og, iar de va veni acea marfă prin Bucurescî, va urma vameşîi carvasaralei a lua acea chezăşie şi a cerceta pentru eşirea la sorocul ce-şî va pune; aşijderea şi pentru curuerî ce vor veni, să aibă atât vameşîi schelei cât şi la politie a cerceta şi făr de a supêra pacheturile ce vor fi cu cărţî, câtă marfă va găsi la dênşîi să o vămuiască după catalog saŭ tarifă.

17) Arendaşî, pentru zahereaua ce va eşi de pe moşia mônăstîrescă saŭ boerescă, ce ţin, asemenea şi vinul şi rachiul i vinul ce-l vînd cu mărunţişul; în cărciume orî cu rădicata, fiind adevêrate róde mônăstîrescî, saŭ boerescî, să nu plătescă vamă, iar de vor cumpêra din alte părţî, când numai vor vinde cu rădicata să plătescă obicinuita vamă, iar vîndînd cu mărunţiş prin cărciumî să nu se supere.

18) Câte nu sînt numite în catalog marfă streină de neguţătorie şi de alişveriş să plătescă vama la sută treî.

19) Marfa de rumele ce va vrea să mêrgă la ţêra unгурescă saŭ la ţêra leşască, musulurî, arnice, mătase, saŭ bogasie, saŭ orî ce fel de marfă, să plătescă trecétorea la schela pe unde va intra, iar de va trece prin Bucurescî să nu se supere de vameşîi schelei, şi acca trecétore să o ia carvasaraua, iar de va deschide marfă în Bucurescî saŭ în tîrgurile după afară şi va vinde, să plătescă vama deplin după pontul al 9-lea şi al 10-lea.

20) Marfa de Veneţia, de Grecia saŭ orî ce fel de marfă ar fi, ce vine din alte părţî streine aice în Bucurescî, să aibă a plăti vamă la Bucurescî

iar mergând la târgurile de prin județe să se urmeze după copriinderea pontului al 9-lea.

21) Cazaciî ce vin cu marfă de cojocărie din țera căzăcescă sau leșescă, să plătescă vama după copriinderea pontului al 9-lea, iar de vor fi sudiiți ai altor curți streine, să se urmeze după copriinderea pontului al 2-lea pentru ca să plătescă vama pe câtă marfă ar vinde.

22) Erbăritul este orânduit al plăti cel ce va cumpăra și va strînge vite de neguțătorie, sau va face matrapaslic, adică: boi, vaci, bivoli, cai, capre, oi, orî boer mare sau al doilea, verî egumen, neguțător, sau orî-cine ar fi să aibă a plăti erbăritu de vita mare câte banî șase decîi, iar de ôe i capră câte banî cinspredece, pentru care să fie însciințați, că de la scaunele de carne scutite unde scrie scutolă și de erbărit cum și de la scaunele politiei Bucurescilor nu are să ia erbărit, păzind și erbarul privilegiurile și milile după sineturile ce vor fi avënd. Așîjderea și lăcutorii ce vor cumpăra vite unul de la altul pentru hrana lor nu aŭ a se supăra.

23) Sărăritu munților, fumăritu băiților, cel ce va cumpăra, să scie că are a căuta slujbă până la sfinții Apostoli și numai o luare de banî să fie.

24) Vama tutunului de țără să o plătescă cumpărătorul unde se vinde, după catalog.

25) Craiova cu cincî județe: Vâlcea, Gorj, Dolj, Mehedinți și Romanațiî cu schelile lor, câtă marfă se va ridica de la Craiova i de la aceste cincî județe și va vrea să o trecă în țera unгурăscă, și va trece prin schela Căinenilor să-și plătescă vama la Căineni și orî ce marfă va eși prin schela Căinenilor, și va merge la Craiova sau la aceste cincî județe să se urmeze după copriinderea pontului al 9-lea, care vameș, al Craiovei să scie că peste banii cumpărătoarei aŭ să dea și milele ce sunt orânduite do mai 'nainte prin hrisóve și cărți cum și banii ce sunt orânduiți pentru spițer și doftorul de la Craiova i pentru școla de acolo după copriinderea hrisóvelor și a cărților, iar la târgurile de peste săptămână i la bălciurile de peste an, ce se face la moșia Frăsinetu din sud. Râmnic al Dumnéuî Vornicului Grigorie Brâncovenu nu aŭ a face vameșii fiind vama hărăzită nomitului boer a o avea Dumnéluî, cum are și la moșia Obilescî din sud. Ilfov.

26) Vălenii cel ce i va mai cumpăra să scie că are să dea la ceî ce lucrăză puțurile cu păcură câte banî șai-decî de vadră, care banî aŭ să i plătescă pe șin când vor lua vameșii păcura de la moșneni în fieș-care săptămână cum și cele patru-decî de țile pe an ale stăpănilor după vechiul obicei.

27) Cămpina cu păcurile cel ce va cumpăra să scie că peste banii cumpărătoarei, are să dea talerî doue-sute pe an boerilor Cămpineni și Lipoeni pentru păcurile ce sunt pe moșia Dumnélor.

28) Vinul i rachiul de țera turcăscă cum și horilca de țera leșască după hotăririle ce sunt făcute aŭ a fi de tot poprite de a nu trece nici de

cum aici în țără, iar când se va întâmpla lipsă și trebuință și se va da de către Divan voie prin cel după vreme căminar cu porunca Divanului în scris pe suma hotărîtă și la loc numit ori unde se va vinde acest fel de vin și rachiū să plătescă la vameși din țece bani unul, păzindu se însă hrisóvele ce au să scutescă cu sumă hotărîtă, iar cel ce va îndrăzni fără de această slobodenie a aduce acest fel de vin și rachiū să se ia tot acest vin și rachiū controbond pe séma căminarului ce va fi după vremi, iar ceea care se va aduce pentru trebuința oștirilor împărătesci are a fi slobodă.

29) Pentru cât vin vor face brașovenii sudiți ori în viile lor ce au aici în țără, ori de cumpărat adică buți mari sau burie și vor vrea a le trece în țera unгурescă, pentru tot acel vin ce'l scot din țără să plătescă vamă la sută trei, iar vinurile altora să nu se îndrăznescă ale amesteca în vinurile lor.

30) Pentru cherestele, fiind-că vameșii de pe afară nu căutaū a vămui pe la târguri după obiceiū, ci âmbლაū prin păduri pe unde se tăia și apuca pe locuitorii de le lua vama, acestea sunt popriți vameșii de a nu le mai face, ci numai pe la târguri pe unde se vinde cherestele acolo să le vămuiască, iar la Bucuresci viind nu au a le supera de vamă nici afară nici aici.

31) Brânđa de aici de țără ce merge la țera unгурescă, să plătescă de povară bani 8, după coprinderea catalogului, iar brânđa ce duc bârșanii de la oile lor pentru trebuința caselor lor, iar nu pentru neguțătorie, de vamă să nu se supere, iar brânđa și cașul care se aduce la târg ori cu calul sau cu spinarea de bărbați și de mueri, ce vînd cu mărunțeava, fiind-că este lucru de hrană și îndulcirea săracilor de obște, de vamă să nu se supere, precum nici în catalogul vămii la acostea nu este orânduit.

32) Focșanii cel ce va cumpăra să scie că de la cherestele de casă, lemne de foc, grău, malaiū, porumb, orz, fasole, varză, cépă, linte și alte'e care acestea bucate legume ce vor vinde la tîrgul Focșanilor nu au a le vămui, acelea neșite din țără după hotărîrea ce este făcută, însă cele care vînd și cumpără orașanii și locuitorii între dênșii pentru a lor trebuință, afară din cele ce scot neguțătorii pentru neguțătorie, după hotărîrea ce este făcută prin anafora, sunt opriți vameșii a nu se îndrăzni să cêră vamă nici de la făina ce cumpără brutarii pentru pânea tîrgului, nici de la róte, nici de la lopeți și funii, nici de la altele asemenea, nesupărând nici pe vîndător nici pe cumpărător; nici să ție drumurile locuitorilor a vămui pe afară, lucruri ce vin în tîrgul Focșanilor de vîndare, iar eșind din țără afară numai, de la acelea póte să ia vamă, când vor eși.

33) Pentru miere fiind că vameșii nu urma după obicei și după catalog a vămui după ce se strecoră prin buți, ci după ce o string neguțătorii prin buți, îi apuca de vămuia buțile și apoi după ce o scurg când este a o vinde îi apuca de le lua altă vamă, care acesta fiind peste obiceiū, se dá în scire tuturor cumpărătorilor de vămii, ca să fie încciințați cum că buțile cu

miere când se scurge din cêră nu aŭ a le vămui, făr de numai după ce o scurge și se alege cêra, atunci când vor vrea a o vinde aŭ a vămui după catalog.

34) Pentru vitele de boi i vaci ce erau oprite a nu eși din țoră, acum sunt slobode, precum s'aŭ vorbit la pontul d'intăiŭ, iar cai și zaherele sunt oprite ca nici de cum să nu fie slobodene să iasă din țoră afară.

36) Pentru piei'e de epure să plătescă cumpărătorul de unde le va ridica la suta de piei bani șapte-șeci și doi, însă cele care se vor ridica din Bucuresci, iar cele de pe afară va plăti pe unde le va scôte; așijderea și vênđătorul să plătescă, orî prin sate sau prin tîrguri, unde va face vênđarea, de o piele un ban, la care să se urmeze într'același chip a lică scăunașiŭ carî se orânduesc prin sate de strîng piei de epure, orî de căt're sudiți sau de căt're raele, să fie datorî acei scăunași a arêta pe vênđătorî la vameși cu suma pieilor, ca să'și ia vameșiŭ vama de la vênđător.

37) Pentru pieile de boi i de vacă, i pieile de capră i de ôie are a se uita luatul vămêi după cum este scris în ca'alog, iar pieile de boi i de vacă ce aduc tabaciî în Bucuresci de la zahanelor lor, sau cumpărate de la măcelariî de aici și le argăsesc la cherhanalele lor, vênđendu-le tăbăcite, să fie apărați de vamă, după hotărîrea ce este făcută, dar să le vênđă și ei după nartul ce li se va pune, iar măcelariî pentru pieile de boi sau de vacă de la vitele ce taie la scaune în Bucuresci și le vênđ orî la tabaci sau la alți, să plătescă de o piele bani douăzeci, asemenea și pentru pieile de capră i de ôie ce taie măcelariî la scanne să plătescă acel măcelar când le va vinde de o piele doi bani, și de pielea de miel un ban, care acôsă vamă la piei să o plătescă și scaunele ce aŭ cărți de scut'ă, ca un *prostichiŭ* ce este făcut și scaunele să scut'ă ceeace mai nainte scutea, iar tabaciî când vor vinde acest fel de piei de capră, de ôie și de miel, orî aduse de la vitele lor fiind, să i cumpărate de la măcelari, să fie apărați de vamă, vênđendu-le argăsite cum s'aŭ șis mai sus.

38) Lâna ce vine din țora turcescă, să plătescă la sche'ă pe unde va intra în țoră la suta de bani trei, iar fiind din a streinilor curți, și avêud țescherea de plată, să nu se supere întru nimic, iar pentru lâna țigae ce va eși de aici din pământul țorei și va merge în țora unгурescă sau la altă parte, de va fi sudit cel ce scôte lâna, să plătescă după tarifă, iar fiind raia sau pământén, să plătescă la suta de bani trei.

39) Vama de la zahareava ce se vinde la tîrgurile județelor și prin județe, să se ia de la cumpărător pe cât scrie catalogul, iar nu de la vênđător, iar când va cumpăra mănăstire sau boer pentru trebuința casei sale, atuncea de la vênđător, iar la vite să plătescă vama vênđătorul și cumpărătorul, neguțătorul să plătescă erbărit, după cum s'aŭ aședat în catalog, iar locuitoriî la vitele ce vor vinde și vor cumpăra pentru hrana lor să nu se supere nici de vamă, nici de erbărit.

40) Zahareava și orî-ce alte lucruri va veni aici în Bucuresci pentru

trebuința poliției, ori de locuitori adusă, sau de neguțătorii cumpărători și adusă, să aibă pace de vamă, adică și de vameși de afară și de vameșii Bucureștilor.

41) Fieș-care mușteriu de vamă și de slujba vamei să fie înscințați că omenii ai streinilor împărăției nu sunt slobozi nici primiți a campera nici vamă, nici slujbă de ale vămilor.

42) Fumăritul Bucureștilor se vinde, afară din sfânta Mitropolie, monastirile cele mari, Dumnélor veliții boeri de la vel Ban și până la vel Clucer de arie, jupănesele văduve ce au stătit boerii Dumnélor veliți, care după vechiul obicei sunt de a scuti câte o pivniță, și afară din cei ce au hrisóve și cărți de a scuti fumăritul, iar cei-l-alți toți să aibă a plăti după obicei, iar câți sudiți ai străinelor curți țin cu chirie prăvălii, fumăritul acelor prăvălii să și ia fumarul de la stăpânul acelor prăvălii urmându-se după obiceiul ce se va fi urmat și în anii trecuți.

43) Vameșii oborului târgului de afară să fie înscințați, că vama este ridicată de la oborul Bucureștilor și măjărit din Bucuresci și vătășia de pescari și vătășia de precupeți și avaturile zapciilor, i paralele ce se lua de la carele de fân de ceaușul spătăresc, să nu mai fie nici să se mai pomenescă de la orî-ce fel de zaherea: grâu, orz, porumb, mei, mălai, făină, fân, maldar, pește prospăt sau sărat, icre roșii sau negre, (iar icrele i peșcele sau alte lucruri ce va veni de la Rusia sau de peste Dunăre acelea să se vămuiască după catalog); așiderea nu au vamă nici fasolea, nici linte, mazărea, bobul, cépa, usturoiul, cânepa, inul, vônatură și paseri domestice, brânza, untul, cașul prospăt, și cașcavalul și orî-ce fel de pometuri usate și neuscate și legume i zarzavatură i lemne de foc i cărbuni, i cherețele, i rogojină, i mătură, i alte lucruri de lemn și de pământ orî-ce felurime ce aduc țărani făcute și le vând la târgul de afară și la târgul Cucului i var și alte asemenea lor, care se aduc pentru vândare în politica Bucureștilor nu au vamă nici altă dare, fiind rădicată cu totul, nici să se mai pomenescă, precum și lumânăria de cără roșie, i sărăria din Bucuresci s'au ridicat de la vamă și au rămas să fie sloboade, ca să vândă fieș-care ne poprit, dar însă lumânările să se facă să fie de cără curată, căci dovedindu-se, se va pedepsi, și vândarea să se facă după nartul ce li se va da.

44) Cumpărătorii vămilor atât de afară cât și oboru Bucureștilor să scie, că peste banii cumpărătoarei au să dea banii milelor monastiresci i ai suiulgi-bașei, ce cu hrisóve și cărți au a lua din vămii, și vameșii Ploescilor au a da peste banii cumpărătoarei taleri doue mi la casa răposatului Vornicului Grădișteanu pentru locul prăvăliilor ce s'au luat în trebuința pușcăriei, cum și taleri una sută cincă-șeci clirosului bisericii Domnesci, tot pentru locul acelor prăvălii, și vameșii Târgovisicei să dea taleri una sută cincă-șeci la spitalul Băraților de acolo, cum și vameșii Gherghiței să dea taleri una sută la schitul Tigănescii, după hrisóvele ce au; asemenea și carvasaraua are să dea milele

ce vor fi numite prin hrisóve i cărți, de la carvasara, iarăși peste baniî cumpărătoarei; așijderea aũ să mai dea peste baniî cumpărătoarei și orânduitul avacet al logofeșilor cu prostichiul ce s'aũ făcut, și al divic'arului și al muhurdarului, cum și al cutiei de milostenie.

45) Să scie vameșii că târgul ot Agesci sud. Ilfov după hrisóvele ce are nu aũ vameșii a se amesteca întru nimic și la târgul Sălciile sud. Ia'omița.

46) Cumpărătorii vârilor să fie inșciințați, că de la zaherole ce se ia pentru trebuința oștirilor împărătesci nu are să cêră vamă, cum și de la che-restele pentru trebuința împărătescã nu are a cere vamă.

47) Pentru rachiul ce'l fac lócuitoarii pe la casele lor i pe la vii din liveșii de pomii din tescovicã, i din drojdie de vin, vameșii să nu aibã voie a umbla prin sate și pe la casele locuitorilor a'i supêra de vamă, iar vênđându'l la neguțatorii, să plătescã vama acolo de unde rădicã, și luând teșcherea de platã, la orî-ce târg va merge în coprinsul verii-cãruia vameș va face vênđarea, de vamă să nu se supere, afarã numai de rachiul ce se va aduce pentru politia Bucureștilor, la aceea să nu se amestece vameșii de pe afarã, ci să se vãmuiascã de vameșii Bucureștilor; iar când din ce'i ce vor avea rachiul lor plătit la vameșul de unde l'aũ ridicat se va întâmpla a'l aduce în Bucureșci să nu se supere de altã vamă și luând rãvaș de platã sã'și caute vama do la acel vameș, sau când vre-un lócuitoar va avea rachiũ mult și va vrea însu-și să facã acest alișveriș ca sã'l ducã la târgurile de prin județele de la vale sã'l vênđã, asemenea să se urmeze, ca să dea vama la vameșii de unde îl ridicã și luând teșcherea de platã la orî-ce târg va merge și va vinde să nu se supere de vamă, cu care acest mijloc să nu se îndrãznescã vameșii a face supêrare și la vre un lócuitoar ce nu va avea casa lui lângã vie sau lângã ogradã și'și va ridica rachiul seũ ca sã'l ducã la casa lui, ci atât acosta cât și toți lócuitoarii de obște să fie nesupêrați de vamă prin sate și prin casele lor, ci vameșii sã'și caute vama de la acel ce'l rădicã și'l cobórã la vale, iar când și lócuitoarii vor aduce rachiũ prin târgurile și bãlciurile de aprópe, pe ceea ce va face vênđare să dea vamã după cata'og, iar pentru rachiul ce'l fac aici în Bucureșci, să se urmeze după catalogul ce s'aũ îndreptat precum și la vale se aratã.

48) Pentru rachiul ce obicnuesc rachierii din Bucureșci, și merg la delurile cu vii și fac rachiuri bune prefăcute pentru prãvăliile lor, și 'l aduc aici prefăcut și 'l pîn în prãvălii și 'l vênđ cu mărunțiș, fiind-cã apurarea s'aũ întemplat pricinii de judecãți cu vameșii târgului de afarã, cãutând vameșii a lua deciuialã după vênđarea ce fac în prãvălii, iar nu pe cât îl ține pe el, de aceea hotãrãre este făcutã ca să se ia vama de la acest fel de rachiũ prefăcut câte de ce parale de vadrã după catalog, iar cel ce va aduce aici orî-ce fel de rachiũ și 'l va vinde cu rădicata, de la acela să ia din de ce banii unul pe vênđarea ce va face în târg după catalog, iar pentru rachiul ce'l școt rachierii de

aică din București, cu cazanul, este hotărît cât pentru cel din drojdiile de vin sau din vinul lor stricat, care acele vinuri sunt plătite de vamă, să nu se supere fiind-că au plătit vamă pe acel vin al lor, odată însă aceia ce-l vor vinde cu mărunțiș în cărciume, iar vîndîndu-l cu rădicata să plătească vama, cum și pentru cât rachiū vor face din drojdiile de vin cumpărate, ori din vin cumpărat de aici din București, la care vamă n'au plătit la acela, să plătească vamă.

49) Pentru trăistarii ce lucrăză trăiste și altele de pîr de capră, fiind-că în catalog este rînduit a lua de la carul cu pîr de capră, cîto bani una sută opt-zeci, să știe vameșii, că de unde va cumpăra trăistarii pîrul, are să ia vamă după catalog de la cumpărător și luând cărțulia să nu fie supărat de altă vamă, nici pentru pîrul cel plătit, nici pentru lucruri făcute din pîr vîndîndu-le, și ori unde le vor vinde să aibă pace de vamă, iar cine va scote acest fel de lucruri făcute afară din țară, să plătească la schela pe unde le va scote, la suta de bani trei, urmîndu-se pentru pîrul ce va eși din țară după întocmirea catalogului.

50) Pentru scumpiea ce fac tabaciile de aici din București, aici în țară pentru meșteșugul lor să fie apărați de vamă, precum au fost apărați și pînă acum, fiind-că în catalog era numit numai pentru scumpiea din țera turcescă, iar cînd și scumpiea de aici de țară se va vinde în tîrgurile după afară, acolo să se ia vama de la vîndător, din zece bani unul, iar tabaciile pentru cea făcută de ei pentru al lor meșteșug să nu se supere de vamă, cum și pentru scumpiea ce va eși din țară a'ară, să se urmeze după catalog.

51) De la lăcuiitorii ce vin de la tîrgurile de prin județe cu lucruri de vîndare, nu are a cere sau a lua ceva-șii, ori pesce, ori parale, ori legumii, ori zarzavaturii, cu nume de avast al polcovnicului, sau al căpitanului, sau al zapciului, sau al altor slujbașii ce se vor afla pe afară, că acelea s'au rădicat cu totul să nu mai fie, nici să se mai pomenască, de care s'au dat strașnice porunci către ispravnicii, să nu mai îngăduiască a face urmări ca acestea, că inșișii ispravnicii se vor învinovăți.

52) Pentru cuvîntul ce se țice în catalog: «bucatele și altele», aceste cuvinte adecă «de altele», să știe vameșii, că se înțelege pentru cîte sunt numite în catalog, la care au a lua vamă după catalog, iar cîte lucruri ale pămîntului ce nu sunt numite în catalog, nu au vamă.

53) Marfa de brașovenie ce aduc Brașovenii sudiții, fiind-că pentru sudiții este tarifă într'adins, are a le vămii marfa lor de brașovenie la cîte se cuprinde în tarifă după tarifă, iar pentru cîte nu sunt numite în tarifă au a plăti la sută trei, din care talerii unul de povară au a plăti la Cîmpina, și aici viind să i se socotească marfa după tarifă, unde țiindu-se în sîmă acel cîte talerii unul ce au dat la Cîmpina, să plătească și cusurul ce se va mai face.

54) Schela Zimnicei și schela Giurgiului fiind-că nu se vinde, și are a se

ținea de carvasara, să scie cumpărătorul că aceste schelî peste cele orânduite mai sus la mărfuri streine, are să vămuiască și mărfuri de ale țerei, care se vinde în coprinsul acestor schele, și care sunt obișnuite a se vămui de schelă când ese afară din țără; la acelea să șcie că vameșii de județe nu aŭ a face.

55) Vameșii vre-unui județ ce se va lăcomi a face bitirmele cu vre-un neguțător, ca să păgubescă pe vameși de vama vitelor ce va rădica din alt județ, acel vameș ce va urma un lucru ca acesta, să se pedepsescă și să plătescă îndoit.

56) Pentru vama rîmătorilor ce se vînd prin țără sau prin tîrguri, hotărîre este făcută mai d'înainte, ca de la vîndător să se ia vama de un rîmător banî 40 de către vameșii locului unde se vinde cum și acel cumpărător când îi va vinde, are să plătescă și el ca un vîndător acolo unde va vinde, iar cumpărătorii de rîmătorî, precum și cei ce aŭ rîmătorî de prăsilă, nu aŭ a fi superați de vameșii de prin județe, ci numai vameșii schelei când îi va scote din țără, are să le ia ce la vale se orânduiesce; adică ori în ce parte de loc va vrea să scotă rîmătorî din țără afară, pe la ce schelă va trece să plătescă la vameșii schelei la suta de banî trei, verî neguțător de va fi, sau chiar stăpânul rîmătorilor, sau și de prăsilă de va fi, fără de a arêta vre-o pricină că s'aŭ plătit vre-o vamă de vîndător, și să fie îndatorit ca aducîndu-i la schelă să plătescă și apoi să-i tracă fără de a pricinui că i-aŭ vîndut, sau că nu i-aŭ vîndut în hotarul țerei, plătind și goștinărit după obicei, de va fi raia saŭ de aici, de un rîmător banî opt, iar de va fi sudit al streinelor curți după tarifă.

57) Să scie vameșii, că prostichiul ce s'aŭ făcut în lét 1809, are să se urmeze și estimp, atât la vămile de afară de prin județe, cât și la vama Bucureștilor, adecă la vama vitelor mari, boi i vaci i bivoli ce se vînd de neguțătorie sau de matrapazlic, unde era banî două-șeci să fie acum banî 60, i la cal unde era banî 50, să fie banî una sută două-șeci, cariî să-i dea vîndătorul, iar cumpărătorul să dea erbăritul, unde era de vita mare 24 de banî, acum să dea de vită banî șai-șeci, cum și la erbăritul vitelor micî, unde era banî opt să dea acum de una banî cincî-spre-șeci, care vamă și erbărit să le dea la vameși unde se vinde și se cumpără, i la una mie ocă seŭ ce ese din țără ce era talerî trei, să fie talerî cincî, i la una mie ocă unt, i cașcaval ce va eși din țără, unde era talerî patru să fie talerî șase, i la o berbeniță de miere unde era banî patru-șeci, să fie banî nouă șeci, i la cântar unde era la suta de ocă banî șeci, să fie banî cincî-spre-șeci.

58) Pe la tîrguri i bălcuiri'e țerei atât cele micî cât și cele cu obore de vite de vîndare unde sunt mile mănăstirescî și boerescî, ce nu aveaŭ vameșii saŭ erbării amestec, precum și de la tîrgu drăgăucei sud. Buzău i Răureni și Drăgășani, de la Râmnic sud. Vâlcea, precum și de la tôte alte tîrguri ce aŭ milă, la tôte să aibă vameșii a se amesteca la acest prostichiu ce s'aŭ făcut în lét 1809 și a lua pe sêma vamei visteriei, iar cei cu privileghiurile să li se

păzescă privileghiurile ce au spre a lua aceia ce lua mai înainte, care este numit în cataloagele vechi, cum se arată la pontul de mai sus, care este al privilegiaților, și cea nouă cu adaosul ce s'a făcut, care este a vameșului.

59) Fiind-că pentru mai buna întocmire și folosul vamei, slujba erbăritului și a măjăritului și a goștinăritului, ce erau huzmeturi osebite ale vamei, s'au găsit cu cale de s'au amestecat în vămii la fieș-care județ sau obor, de cum-părătorii vămilor din fieș-care județ să se caute aceste huzmeturi de vameșii locului pe séma vamei aceea.

60) Vitele ce se cumpără de neguțători prin satele țerei, să fie dator neguțătorul cumpărător, a opri vama de la cumpărător, să o dea la vameși împreună cu erbăritu, sau care din locuitori se va împotrivi, să'arête la vameșul județului, ca însuși vameșul să-și ia banii, iar care din neguțători nu o va păzi acesta și se va găsi cu viclenie, să plătescă vama îndoită, iar locuitorii pentru vânzarea ce vor face unul la altul pentru hrana lor să aibă pace de vană.

61) Fiind-că s'au jăluit vameșii, că cei ce au rachiuri la Dól în buți și burie, care îl vînd cu ridicata, din pricină că nu arată pe cumpărător ca să-și ia vama, se întâmplă de perde vama, de aceea se poruncesce, că cei ce au buți sau burie, până la 40 sau 50 vedre, care urmază a'l vinde cu rădicata, să fie dator acel vîndător să arête pe cumpărător, orî la vameși sau la mortasipit vameșului, ce va fi mai aproape, ca să-și ia vama, iar care din vîndători va tăinuî vînzarea și nu va fi cumpărător de față a plăti atunci, să plătescă vîndătorul ceea ce era să dea cumpărătorul; așijderea și cei ce vînd vite orî la pămîntenii sau la sudiți, iarăși să fie vîndătorii datorii a arête pe cumpărător spre a lua plata de la cel ce se cuvine vameșul dreptul său. după ponturi și catalog, iar tăinuînd vînzarea și lipsind cumpărătorul în alte părți, să plătescă vîndătorul ceea-ce era să ia vameșii de la cumpărător și să rămăe vîndătorul ași căuta cu cumpărătorul, ca fieș-care să se învețe minte a nu tăinuî vînzările și să fie pricină de paguba vamei, care acesta să o arête vameșii la Dumnólor Ispravnicii județului, spre a le o face cunoscută la toți, ca să nu găsescă în urmă pricină că n'au știut.— 1810 Ianuarie 1.

Cod. LXXI, fila 6—11.

Anexa 94. (pag. 514 vol. IX)

Catalogul vămilor pe anul acesta cu lét 1811 Ianuarie 1, după care au a urma orânduiri vameși a vămii mărfurile țării românesce și a Moldovei și a țării turcesce și a sudiților prea puternicei noastre împărății rusesce, care sunt indatorați și ei a plăti vană după catalog ca și pămîntenii țerei întocmai precum se coprinde mai jos :

Argintul viu pe unde va intra, de povară po bani. 1980

	<u>po bani</u>
Argintul viū care vine la ocă	18
Arama lucrată de Ţumla, la ocă	9
Arama nelucrată pe unde se va vinde la oca	3
Arama lucrată de Tocat, ocava	12
Astarul ce se numesce <i>abez</i> de bucată	9
Astarul ce se numesce <i>sovez</i> , de bucată	9
As'arul ce se numesce de Ţumla, de două bucăți fiind-că sunt jumătăți	9
Abaua albă când vine din țera turcescă aici, de bucată	12
Abaua <i>nógră</i> când vine din țera turcescă, de bucată	15
Abaua ce se numesce <i>maras</i> , de bucată	21
Abaua ce va eși din țeră și va merge la Moldova sôu la țera Ungurôscă la sută	3
Alunele, la o sută ocă	150
Arniciul văpsit, de ocă una	21
Anasonul turcesc, de ocă una	8
Amnarele, la sută de bani	3
Alagelile de bumbac, una	12
Blănille de Rumele, însă cele de ôie grôsă, la o blană	9
Iar la povară ce are 100 blane să ia	900
Blănille cele albe subțiri sau negre de Rumele, la o blană . . .	12
Care vine de povară	1200
<i>Ghiulsuiū</i> , la ocă una	3
Dulcețile de <i>rodo zahar</i> i de chitră, de ocă una	12
Duhotul, de două berbenițe	100
Zéma de lămâe, la 100 de bani	3
Zaharul de Veneția, la sută trei, care vine la ocă	12
Zmațul de ocă una	3
Zaharul de Misir, la sută trei, care vine la ocă	9
Zănghinurile, adică scările turcesci galbene, la sută trei, care vine la o pereche	36
Zănghinurile, adică scările turcesci albe, la sută trei, care vine la o păreche	21
Inul sau cânepa ce se vinde in țerg cu ocava, să dea vëndătorul din dece bani	1
Iar la Bucuresci viind, nu are să se supere de vamă, nici afară nici aici.	
Inul sau cânepa pentru intrat sau eșit, la sută trei, care vine la povară	220

	<u>po bani</u>
Inul său cânepa de țără, vrând a o scóte din țără, de unde se va rădica să pătésacă cumpărătorul la sută	3
Icerele de chefal, la suta de bani	3
Iar fiind mai câte puține la oacă una	26
Calul ce se vinde la obor, să dea vinđătorul	120
Iar când va vinde mőnăstire sau boor ale casei sale, să plătésacă cumpărătorul calul ce va eși din țără iar când se va da slobođenie să plătésacă de un cal	80
Cafóva, la o sută de bani	3
Iar fiind mai câte puțină la cea franțuzésacă oacă	12
Cositorul, la sută trei, care vine la povară	1320
Carul cu lemne de foc ce se vinde în tērg, să dea din 10 bani	1
Iar viind la Bucurescī să nu dea nimic.	
Chililimbarul pe unde se va vinde, la suta de bani	3
Cheresteaua adecă lemnele lucrate, de se va da slobođenie a merge la țera turcésacă să dea de car	10
Cașcavalul de se va da slobođenie a merge la țera turcésacă, de unde se va rădica la una mie oacă	720
Și luând cărțulie să trecă la vamă nesupērat.	
Chesmelile de postav de țără, ce merg la țera turcésacă însă de se va da voie, orī la Moldova, sau la alte părți, la suta de bani . .	3
Chitra la sută de bani	3
Caracatiță de oacă una	12
Cuele de fer, de oacă una	3
Iar fiind alte fióre lucrate, la sută trei, care vine la oacă	4
Castanele la sută trei, care vine la o sută oacă	150
Curmalele la sută trei, care vine la oacă	3
Calevrii de o pereche	6
Candelul, de o sută	15
Condita, de oacă una	12
Catării orī unde se vor vinde să plătésacă cumpărătorul de unul.	150
Și de unde se va ridica	60
Și de trecătóre în țera, turcésacă însă de se va da slobođenie, sau în țera ungurésacă	60
Carul cu dóge de brad i de stejar ce se vinde în tērg, din 10 bani iar la Bucurescī viind nu are a se supēra de vamă nicī afară nicī aici.	1
Cremenile, la o mie cremenī	36
Coconarile, de oacă una	3
Caperile, de oacă una	3

	<u>po bani</u>
Catranul ce merge la țera Turcescă, însă de se va da slobozenie său aici de două berbenițe	130
Carul de fân, din 10 bani	1
iar la Bucurescî viind n'are vamă nici afară nici aici.	
Cósele la o sută cóse	225
Carul cu șindrilă de brad	8
iar la Bucurescî viind n'are vamă, nici afară, nici aici.	
Carul cu funii de teiú, donițe, hălbii și banițe	60
iar când se va vinde în târg mai câte puțin de 10 bani	1
iar la Bucurescî viind, orî cu carul său mai puține, n'are vamă, nici afară nici aici.	
Carul cu șindrilă de stejar, din țece bani	1
iar la Bucurescî viind n'are vamă, nici afară, nici aici.	
Coveltirile, jugurile, osiile, rótele, ce se vënd la târg din țece bani.	1
iar la Bucurescî viind n'are vamă, nici afară, nici aici.	
Carul cu trocuri	8
iar la Bucurescî viind n'are vamă, nici afară nici aici.	
Carul cu raci de baltă, de caru raci . . și bani	330
iar la Bucurescî viind n'are vamă, nici afară, nici aici.	
Carul cu legumî, de car	8
iar legumele și zarzavaturile ce se aduc în târg cu spinarea nu aú vamă.	
Carul cu struguri ce vine din țera turcescă, de va fi slobod, trei ocă struguri și	180
iar la Bucurescî viind nu are vamă, nici afară, nici aici	
Carul cu struguri din țóră ce se vinde prin târg, de car două ocă struguri și	30
iar la Bucurescî viind să nu se supere de vamă.	
Carul cu varză, de car, verde două și	15
iar la Bucurescî viind să nu se supere de vamă.	
Carul cu pepeni i castraveți, de car 9 pepeni i 9 castraveți și	9
iar la Bucurescî viind să nu se supere de vamă.	
Carătele ce vin de vëndare, la suta de bani	3
Carul cu pari său nuele ce se vinde în târg, din țece bani . .	1
iar la Bucurescî viind să nu se supere de vamă.	
Cójă de naramză i de portocală, de ocă una	81
Cofeturile, de ocă una	12
Carul noú ce se vinde în târg, de țece bani	1
iar la Bucurescî viind să nu se supere de vamă.	
Carul cu var	40
iar la Bucurescî viind să nu se supere de vamă.	

po bani

Lâna țurcană ce ese la alte părți, de povară	120
Lâna ce se vinde în târg cu ocaua, din zece bani	1
Lămâile, la mie lămâi 14 lămâi și	120
Lămâile care merg la țera unгурescă la suta de bani	3
<i>Lolachiul</i> , la suta de bani	3
Lîntea ce se vinde în târg, din zece bani	1
iar la Bucuresci viind, de vamă să nu se supere.	
Luntricele de năvod	120
Luntricele de pod	60
Luntricele cele mai mici	40
Licurinile ce vin din Țarigrad, însă de se va da voie, de oca una.	6
Lâna țigae ce vine din țera turcescă, însă de se va da slobodenie, să plătoscă la schelă pe unde va intra în țeră	3
iar fiind sudit al streinilor curți, și având teșcherea de plată, de vamă să nu se supere; iar pentru lâna țigae ce va eși din pământul țerei, și va merge la țera unгурescă saii la alte părți, de va fi sudit cel ce scote lâna, să dea după tarifă, iar fiind raia să dea la suta de bani trei pe unde va eși.	
Lulelele cele bune, la suta de bani	3
Lulelele cele mai proste, de un coș	120
Marfa de Rumele ce vine în țeră de se va da voie, adică: bogasie și altele ce sunt de bumbac, care trec prin schela Giurgiului i a Zimnicilor mergend spre țera căzăcescă, pe unde va intra, de povară	660
iar mergend spre țera unгурescă saii la Moldova, de povară	660
Materiile de Misina saii Veneția, cu fir saii sadea, mergend spre țera căzăcescă, pe unde va intra de povară	1320
iar de se va vinde aici, la suta de bani	3
Marfa orî-ce fel ar fi, viind la carvasara, să aibă vameșii voie să o descarce și să o prețuiască și să ia la sută	3
Asemenea și la alte târguri să aibă vameșii voie a o scrie și să ia la sută	3
Marfa de cojocărie orî-ce fel ar fi, pe unde va intra, de car	2160
iar pe unde se va deslega, la suta de bani	3
Marfa de Lipsca dimpreună cu altele ce vin din lăuntru la târg și iar se întorc înapoi, orî că'ă se va vinde, la suta de bani	3
iar cele-l-alte poveri care vor să morgană la țera unгурescă saii la Moldova, să dea de două tencuri de câte oca 60, după obicei	300
Marfa de Lipsca saii de Țarigrad, de va fi sudit să dea după tarifă și după pontu d'întău și al 3-lea, iar fiind raia să dea la suta de bani	3
Marfa orî-ce fel ar fi, care va veni în țeră de prin alte târguri	

po bani

streine, atât în Bucurescî, cât și în tîrguri, unde se va deschide, să aibă a plăti neguțătorul vamă, însă de va fi raia să plătescă ca și cei de aici și cei din Moldova după catalog, iar fiind sudiți ai streinelor curți, după tarifă, iar câte dintr'acele nu vor fi numite nici în catalog nici în tarifă, să aibă a plăti la sută 3

Cum și când se va face vîndare la altă mînă de neguțător, și va vrea a o scôte din țeră, să aibă a plăti vamă acel cumpărător ori de unde o va ridica, după cum s'au ȋis mai sus, ori după catalog, sau după tarifă.

Asemenea și ori-ce fel de marfă de bîcănîe va veni din alte părți, și va vrea să o trecă în țera Moldovei, sau în țera unġurESCă, să plătescă pe unde va intra, de cântar 30
și luând cîrțulie să trecă cu pace.

Iar deschîdînd unde-vași, să plătescă vamă după catalog, iar fiind sudit să dea după tarifă, iar câte nu vor fi numite în catalog sau în tarifă, să dea la suta de bani 3

Marfa de aici din țeră vrînd să o ducă în țera turcESCă, însă de se va da slobodenie să aibă a-și plăti vama de unde o va rîdica, iar neavînd cîrțulie, ori prin ce județ va troce și-l va găsi vameșii, sau pe unde va eși, să aibă a plăti dupe catalog.

Marfa de brașovenie ce aduc brașovenii sudiți aici în țeră, să plătescă vama ca nisce sudiți, după coprinderea pontului al 53-lea.

Marfa de Rumele unde se va deschide prețuind'o vameșii să ia la sută 3

Mătasa ce vine din țera turcESCă, de se va da slobodenie, și merge la țera unġurESCă sau la țera căzăcESCă, de povară 900
iar când se va deschide aici, pe cîtă marfă va vinde să dea la sută 3

Meșinile ce vin din țera turcESCă însă de se va da slobodenie, și merg la țera unġurESCă sau la țera căzăcESCă, de povară 330

Mărgelăria de Veneția, la sută 3

Meșinele ce vin din țera turcESCă, însă de se va da slobodenie, galbene i bacan și albe, de una 84

Mazărea, pentru eșit, de o chilă 6

Morunul care merge la țera unġurESCă 120

Morunul care vine din țera turcESCă, ori unde se va vinde, să dea de car trei ocă pesce și de un morun 40

iar la Bucurescî viind să se urmeze după ponturi și de un nisetru . 12
iar la Bucurescî viind asemenea să se urmeze.

Merele care merg la țera turcESCă, de se va da slobodenie, să dea de car 45

	<u>po bani</u>
Merele care se vînd la tîrg, să dea de car o sută mere și . . .	30
iar la Bucurescî viind, de vamă să nu se supere nici afară nici aici.	
Morunul ce nu va avea cărțulie, să dea la vad, de car pesce ocă	
trei, și	360
Midiile sau stridiile atît murate cît și prospete, să dea la sută	
de bani	3
Marfa de Grecia ce o aduc în Bucurescî să dea la sută de bani	3
Marfa de aici din țeră vrînd să o ducă la țera unгурescă să	
aibă a-și plăti vama pe unde o va scöte.	
Morile de lemn care le duc pe apă la Dunăre	600
Măslinile de Rumele, de povară	180
Mălaiul măcinat ce se vinde în tîrg cu ocaua, din 10 bani . .	1
iar la Bucurescî viind, de vamă să nu se supere, nici afară nici aici.	
Năhutul ce vine din țera turcöscă, de se va da voie, de ocă una	1
Nisageaua, de ocă una	3
Nescopitele, la o sută de bani	3
Postavul subțire englezesc, de bucată	600
Postav felendreș i alte postavuri, asemenea de bucată	250
Postav bricleș și alte postavuri, de bucată	120
Postav de Brașov, de bucată	120
Postav șifg, de bucată	120
Postavuri de țeră, care es la țera turcöscă, de se va da slobođe-	
nie, sau la Moldova, de cot	3
Postavul de Lipsca mahut, de bucată	480
Postav șaici i saita, de buca'tă	360
Plumbul pe unde va intra sau va eși de povară	330
care vine la ocă una	3
Piperul la ocă una	9
care vine la povară	990
Pietrele de möră de Hârlău, de o pereche	180
Pietrele de möră de aici de țeră, de o pereche	60
Plocadurile care merg la țera turcöscă de se va da voie de povară	240
Pielea de lup, care vine din țera turcöscă, de va fi slobod . .	9
Pielea de răs	60
Pielea de vulpe i de jder i de lup i de vidră de aici de țeră,	
din dece bani	1
Pielea de vulpe, jder, ce vine din țera turcöscă, de va fi slobod,	
la sută de bani	3
Pielea de capră neargăsită verî unde se va vinde să dea vîndö-	
torul de una	2

și cumpărătorul vrînd a le scóte din țeră să le trecă în țera ungu- rască sau la Moldova, să plătescă și el la schelă pe unde le va scóte, de o piele	2
Sau când chiar stăpânul pieilor ar vrea a le scóte pentru al lui folos, să aibă a plăti și el vamă de unde le va rădica, de o piele	2
și asemenea să plătescă tot el trecătórea la schelă pe unde le va scóte, de o piele	2
Pieile de capră argășite, ce se chiamă cordovane, câte se vor ră- dica din Bucuresci, să plătescă la carvasara de una	9
iar câte se vor rădica din țeră, să aibă a plăti la schelă pe unde le va scóte, de una	9
Pieile de dihor, ce vine din țera turcască, de va fi slobod, la sută de bani	3
Pieile de epure, unde se va vinde, ori prin sate sau prin tîrguri, să plătescă vîndătorul de una	1
iar cumpărătorul pe unde le va scóte din țeră, să plătescă la suta de piei	72
Pielea de óie i de capră și de miel, ce se vinde în tîrg, să dea vîndătorul din șeece bani	1
iar fiind sudit al streinelor curții, să dea după tarifă.	
Pielea de óie mare ce se vinde la neguțători, să plătescă vîndă- torul de o piele	2
Pielea de miel să plătescă vîndătorul de una	1
și vrînd a le scóte din țeră afară, să plătescă cumpărătorul la o sută piei	60
și vrînd chiar stăpânul pieilor a le rădica pe séma lui, să plătescă vama de unde le va rădica, cum și trecătórea pe unde le va scóte, după cum mai sus se arată.	
Pielea de boi sau de vacă, verii pe unde se va vinde, să aibă a plăti vîndătorul vamă, de una	20
și cumpărătorul vrînd a le scóte din țeră să le trecă în țera ungu- rască sau în Moldova ori la țera turcască de se va da voie, și el să plătescă la schelă pe unde le va scóte, de o piele	10
Când chiar stăpânul va vrea a le scóte singur pentru al lui folos, să aibă a plăti și el vamă de unde le va rădica, de o piele	20
și asemenea tot el să plătescă de trecătórea la schelă pe unde le va scóte, de o piele	10
Pielea de boi i de vacă ce vine din țera turcască, de va fi slo- bod, lucrate ghiionurii și se vînd aici, să dea de o piele	45
iar pentru pielea de boi i de vacă cum și pentru pieile de capră i	

po bani

de ôie și miel ce cumpără tabaciî pentru al lor meșteșug, să se urmeze după hotărârea ce s'au făcut, adică, câte dintr'acele piei cumpărate de afară de prin târguri și plătesce vama vîndătorul acolo, să ia acea teșcherea de plata vamei, și aducându-le aici în Bucurescî, să nu se supere de vameșii tîrgului de aici, adecă cînd le aduc crude, fiind-că este nesuferit de două ori a se plăti, iar pentru cele ce se cumpără de prin sate fără de vamă, și la acelea să plătescă tabaciî vama cînd le aduc crude, fiind-că vîndătorul vamă pentru acesta n'au plătit.

Iar cînd acest fel de piei le vînd tabaciî lucrute tăbăcite, să nu se supere de vamă, fiind-că au și ei să le vîndă dupe nartul ce li se va pune, iar măcelariî pentru tôte felurile de piei de la vitele ce taie la scaune, să plătescă vama cînd le vor vinde, după tocmirea ce este făcută.

Papuciî de țera turcescă, de o pereche.	12
Papuciî de Tîrnova cu meși	9
Papuciî de Rușciuc cu meși	6
Iar cei-l-alți papuciî fără meși.	3
Păcura ce ese la țera turcescă, cînd va fi slobod, cu caul, de două berbenițe.	120
Pastrama care vine din țera turcescă de car.	120
Pastrama i gh'olunul de căsar, de oă una	3
Putina cu struguri ce vine din țera turcescă, de va fi slobod .	15
Putinile de miere ce merg la țera turcescă, de va fi slobod, să se tragă cu cântarul gospod, și să dea de-o puțină după ponturi.	
Pescele prôspêt, care vine din țera turcescă, de va fi slobod de la vad, pesce oă patru și.	120
iar la Bucurescî viind să se urmeze după ponturi.	
Pescele sărat, care vine din țera turcescă, de va fi slobod, de car pesce oă trei și	240
iar la Bucurescî viind să se urmeze după ponturi.	
Pescele de heleșteu saŭ de gârlă, ce se aduc în tîrg cu spinarea, nu are vamă nicî măjărit, urmându-se după pontul al 52.	
iar aducînd cu carul să dea din Ńece bani	1
iar aducîndu'l la Bucurescî să nu se supere.	
Pescele care merge la țera ungerescă, de oă una	1
Pescele care vine, de povară.	110
Pastrama care merge la țera turcescă de se va da voie, de car	240
Putina de varlarî.	30
iar la Bucurescî viind să nu se supere.	
Putina de icre negre, de oă una.	84

	<u>po bani</u>
Care vine la ocă patru-đeci.	180
iar la Bucurescī viind cele netescuite, să nu se supere de vamă.	
Putina de icre roșii, de ocă una	2
iar la Bucurescī viind să nu se supere de vamă.	
Prunele uscate, fasolea, bobu, cōpa, usturoiū, naci, linte, sāmânță de in saū de cânepă și alte legume de unde se vor rădica și va eși din țeră, să dea cumpărătorul la suta de bani	3
Pόμεle orī-ce fel ar fi, de car.	40
iar la Bucurescī viind să nu se supere.	
Pielea de cal argăsită, care vine din țera turcescă, de va fi slobod, ce se chiamă machiucrecurī, la suta de bani.	3
Pielea de cal ce se vinde în tōrg, la đece bani.	1
Pērul de capră, să plătescă cumpărătorul de car.	180
și luând cărțulie să fie apērat de altă vamă, pentru pērul plătit și pentru lucrurī făcute din pēr, orī unde le va vinde să fie nesupērat de vamă.	
iar când aceste lucrurī făcute din pēr, vor eși din țeră afară, atunci numai să dea vamă la schelă pe unde vor eși din țeră, la suta de bani.	3
iar când pērul nelucrat va scōte din țeră, să se fie în sēmă acei bani 180 ce aū plătit când l'aū rădicat, de un car, și cusurul să'l plătescă la sută trei.	
Pațachina care se cumpără de aici din țeră, de pe la stăpâni moșiilor și ese afară din țeră, de unde se va rădica să dea cumpărătorul la sută.	3
iar pațachina care se vinde prin tēgurī, să dea vëndătorul de ocă una.	2
Piatră de boia ce se face dintr'o buruiană ce se đice căpriță, iar turcesce se đice calcataș, și ese afară din țeră, de unde se va rădica să plătescă cumpărătorul, la sută	3
iar când vëndătorul va tăinui pe cumpărător, saū o va trece în altă parte, să plătescă însuși acol vëndător, vamă.	
Portocalele, de la o mie portocale cincī-spre-đece portocale și .	120
Potcōvele de cai, la sută de bani	3
Piatră acră și vânăță, i puciosă la sută de bani	3
Pielea de lup, urs, vulpe, pisică, jder, vidră, dihor, ce se vinde în tērg, din đece bani	1
Pēstemanele cele bune, la suta de bani	3
Pēstemanele cele prōste, de unul	4
Pânza de Brașov, i leșască grōsă, la sută	3
Care vine la bucată	29
Pânză leșască subțire la sută de bani	3

pe banî

- Pescele prósplet de la heleştee saú de la gârle, ce vine cu caru din ęece banî 1
iar la Bucurescî viind sã nu se supere.
- Pescele prósplet ce se vinde în tîrg, sã plătóscã la tîrgul ce va merge sã-l vîndã, mǎjãrit de un car 132
iar carul cu pesce sãrat, sã ia mǎjãrit de vitã po banî 220 şì pe drum mergînd de vameşì sã nu se supere, ci numãî la tîrgurì unde-l va duce sã plătóscã, şì plătînd o-datã pentru un car mǎjãrit de cãte orì va veni peste an cu asemenea pesce de mǎjãrit, sã nu se supere ci numãî vama sã o plătóscã, iar la Bucurescî viind sã nu se supere nicì de vamã nicì de mǎjãrit.
- Paporniþele de icre roşii, din ęece paporniþe una, iar la Bucurescî viind sã nu se supere.
- Rachiul pentru eşit, la sutã de banî 3
- Rachiul ce-l aduc de la podgorie, din ęece banî 1
însã sã se scie, cã pentru rachiul de aici de ţerã, ce se aduce aici în Bucurescî, are sã se vãmuiascã de vameşii Bucurescilor şì numãî de la ceî ce-l vor vinde cu rãdicata, pe vîndãrea ce vor face are sã ia vamã, din ęece banî 1
- Iar pentru rachiul ce-l aduc rachierii aici în Bucurescî, însã rachiù bun prefãcut pentru prãvãliile lor, şì l vînd cu mǎrunþişul, la acela sã ia vamã dupã hotãrãrea ce s'aũ fãcut, de vadrã 30
- Iar pentru rachiù de ţerã ce se vinde prin tîrgurile de prin judeþe hotãrire s'aũ fost fãcut, ca vama sã se ia de unde se ridicã, şì luãnd cãrþulie, orì unde 'l va duce de vamã sã nu se supere, iar locuitorii prin sate nicì pentru cel ce vînd, nicì pentru cel ce 'l cheltuesc sã nu fie supëraþi, nicì de cum de vamã, ci vama sã şì-o caute vameşii de la cumpëratótor ce rãdicã rachiul, dupã pontul al 48.
- Rãmãtorii carì vin din ţera turcóscã, de va fi slobod, pentru hranã pe unde va intra de unul 20
Şì luãnd cãrþulie pe la schela unde va trece sã aibã pace.
- Rãmãtorii Ostrovenilor ce se obicînuesc de 'i þine aici în ţerã furis fiind-cã dajdie aici în ţerã nu dau, pe unii ca aceia dovedindu i vameşii sã aibã a lua vamã ca şì de la ceî l-alþi, de un rãmãtor 20
- Iar rãmãtorii ce ese din 17 judeþe la alte ţerì, sã plătóscã la schelã, la su'ã 3
- Urmãndu-se dupã pontul al 56.
- Rãmãtorii ce se vînd prin ţerã saú prin tîrgurì, cum şì rãmãtorii, ce sũnt a i scóte din ţerã, orì peste Dunãre de va fi slobod, saú la

	<u>po bani</u>
țera Leșască, ori la țera Ungurească, sau la Moldova, sau verî-unde, să plătescă vîndătorul de unul	40
Râmătorii ce ese afară din țără ori la ce parte de loc, să ia goștinăritul, de un râmător	8
iar de va fi sudit al streinelor curții, cel ce scôte râmătorii, să dea trei la sută, fără alte trecători.	
Râmătorii cari vin din țera unгурescă aici pentru pășune, și-î duc iar înapoi, pentru intrat sau eșit de un râmător	6
Râmătorii cari să taie la scaune, de un râmător	10
Reventul, la suta de bani	3
Rogojinile cele de țără, la țece bani	1
iar la Bucuresci viind să nu se supere.	
Rogojinile ce merg la țera turcescă, și viind de aco'o aici, de va fi slobod, la o sută de bani	3
Roșcovile la 100 de bani	3
Rachiul ce-l scot rachierii din Bucuresci cu cazanele pentru ne- guțatorie, să se urmeze hotărîreii ce s'aũ făcut, precum la pontul al 49-lea pe larg se arată, ca pentru rachiul cel făcut din drojdiile vinu- lui lor stricat, ca unii ce aũ plătit vama pe vin, să fie nesuperați de vamă la rachiuri, însă pe ceea-ce vor vinde cu mărunțișuri în căr- ciume, iar pe ceea-ce vor vinde cu rădicata, cum și pentru rachiul ce-l vor face din drojdi și din vin cumpărat de aici din Bucuresci la care vamă n'aũ plătit, la acela să-și plătescă vama, de vadră . . .	15
Seul ce va eși din țără la o mie ocă	600
Saftienile ce vin și rămân aici, însă galbene, băcan și negre, din țera turcescă de va fi slobod, de unul	9
Saftienile moi ce vin din țera turcescă, de va fi slobod și să vinde aici, să dea de unul	15
Saftienile ce vin din țera turcescă de va fi slobod și merg la țera unгурescă sau la Moldova, să dea la schelă pe unde va intra, de povară	330
Sângepii cari vin din țera unгурescă, pentru intrat sau eșit, de povară	660
Sfóră, ștrîngurile sau alte măruntae ce vin din țera unгурescă de va fi de aici, sau din Moldova, sau din țera turcescă, să dea de povară neguțatorul	120
Iar care va merge la țera turcescă, de va fi slobod, de povară .	180
Strămăturile, adecă lâna văpsită, de povară	66
Scumpiea care vine din țera turcescă, de va fi slobod, de povară	30
Iar de la scumpiea ce fac tăbăcarii aci în țără pentru meștașu-	

pe banî

gul lor, nu are a se supăra de vamă, urmându-se după pontul al 51.	
Iar scumpia de aci ce se vinde orî în Bucurescî sau în tîrgurile	
de pe afară, să dea vîndătorul din şecce banî	1
Scumpia ce ese aci în ţeră, şi merge în ţera unгурescă, să plă-	
tăscă vama pe unde va eşi, la sută	3
Sacul de făină ce merge la ţera turcocsă, însă de va fi voie . .	10
Soroc de samurî ce vine din ţera unгурescă, la sută	3
Sticlele care vin din ţera unгурescă i din ţera leşască, la sută .	3
Sticlele care vin de la Târgovisce, de car	40
Smochinile <i>lopintgir</i> , i stafidele razachiî, la sută	3
Scórţele de cisme, la car	60
Sardelele, scrumbiile, lacherda, de un buriu	180
Sacăzul, de ocă una	10
Sedeful, i balăcdişul i fildesul, la sută de banî	3
Silitra, de ocă una	3
Sacul de săpun	180
Scórţele, scândurile, laţii sau alte chereştele, din 10 banî . . .	1
iar la Bucurescî viind să nu se supere.	
Sămînţa de in sau de cânepă, ce se vinde în tîrg, din şecce banî	1
iar la Bucurescî viind să nu se supere.	
Smochinele, stafidele, de cântar	60
Tămăia ce vine din ţera turcocsă, de va fi slodod, la sută . . .	3
Tămăia ce vine şi va să trecă în alte părţi, de povară	180
Tutunul turcesc bahcea, ocă	9
Tutunul basma, ocă	6
Tutunul turcesc ghiusuflu, de un tene	120
Tutunul ce vine de la Ianina, ocă	9
Tutunul Tumbechi, ocă	18
Tutunul turcesc dizin, ocă	6
Tutunul de ţeră, orî unde se va vinde, să plătescă vamă cumpă-	
rătorul, de ocă una	81
şi luând cărţulie este slobod cu acea vamă a'l scóte afară din ţeră,	
orî unde va vrea.	
Tălpile de cisme şi de papucî, ce vin din ţera turcocsă, de va fi	
slobod, de o pereche	3
Untul ce ese din ţeră, la o mie ocă	720
Untul ce se vinde în tîrg cu ocaua din şecce banî	1
iar la Bucurescî viind să nu se supere.	
Usturoiî, cöpă, praz, de car 100 căpăţîni şi	80
iar la Bucurescî viind să nu se supere,	

	<u>10 ban</u>
Uleiul de sēmîntă de in sau de cânepă de ocă una	3
iar la Bucurescî viind să nu se supere.	
Firul pe unde va intra, să se urmeze după ponturi și să dea	
de un funt	260
Frênele ce vin din țera unгурescă, de frâu	6
Fidéua, de o cofă	120
Filigenile, la sută	3
Fisticurile Șam, de ocă una	2
Frênele ce vin din țera turcescă cu bașlăcurile lor, de va fi	
slobod, la sută	3
Fierul pe unde va intra, să se urmeze după ponturi și să dea	
de cântar	40
Fasolea ce se vinde prin tîrguri să dea vamă vîndătorul din	
șeci bani	1
iar la Bucurescî viind să nu se supere.	
Fasolea ce se vinde în țoră prin sate de unde să va rădica a	
merge la țera străină, să plătescă cumpărătorul la sută	3
Păina ce se vinde în tîrg cu ocaua, din șeci bani	1
iar la Bucurescî viind să nu se supere, nici afară, nici aici.	
Hârșiile negre sau albe din țera turcescă sau din alte țeri streine,	
la sută	3
Hârșiile de țera, ce se vînd la tîrg, din șeci bani	1
Hârșiile ce obicînuiesc și string pe la turme is'icarii și cojocarii	
groși, asupra fătăciunii oilor, unde le va duce de le lucrăză să a'ba a	
plăti vama, însă de vor avea voie, de una	6
Iar scoțîndu-le în țera turcescă, de va fi slobod, să plătescă de	
unde la va rădica, să plătescă	3
Iar pieile de miel albe și negre ce cumpără și se neguătoresc co-	
jocarii groși de le fac căciule i blană și cojoce, să aibă a se face ur-	
mare după hotărîrea ce s'au făcut, ca pentru câte dintr'acele piei cum-	
părate, ori dupe afară sau de la măcelari, și nu vor avea doradă că	
au plătit vîndătorul vama, să plătescă cojocarii de o piele	3
Iar fiind vama plătită de vîndător, cojocarii să nu se supere de	
altă vamă.	
Iar vîndîndu-le și ei nelucrate să plătescă vama ca nisce vîndători.	
Hori'ca de bucate ce se lucrăză aici în țera la povârni, de se	
va da voie, de ocă una	1
Hărtia bună «Leon», de un top	30
Hărtia tricapelă, de un top	21
Hărtia . . . , de un top	15

	<u>po bani</u>
Hârtia cea mare turcască albă și vânătă, la sută	3
Olarii cei ce fac ó'e afară din cei ce plătesc fumărit daŭ de un cuptor pe an	200
Oțelul, pe unde va intra saŭ va eși, de povară	300
Oțetul ce vine din țera turcască, de va fi slobod de vadră . . .	3
Orezul, de un sac, de chile 6	80
Orzul pentru eși, de chilă	6
Țipirigul de ocă una	12
Ciara ce vine din țera turcască, de se va da voe, saŭ de la Mol- dova pe unde va intra, de ocă una	9
Ciara ce se vinde în tîrg cu ocaua, din șecce bani	1
iar pentru politia Bucurescilor de vamă să nu se supere.	
Ciara de aici de țoră de unde se va rădica, adecă cerărit, do ocă una	6
Cismele de Țarigrad de o pereche	18
iar cele de Edirnea și de Rusiuc	15
Cingătorile de Târnova saŭ de Odriiŭ, la suta de bani	3
Ciorapii cei mari saŭ mici de lână împletiți, la suta de bani . . .	3
Cernóla, de ocă una	15
Ciaiu saŭ badiiamul ce vine din țora turcască, de va fi slobod, saŭ de la Lipsca, la sută	3
Giam-sacâz de ocă una	84
Șofranul de Beciŭ, pe unde va intra și se va vinde, la suta de bani	3
Șalele ce se fac aici, cele mai bune	3
iar la Bucuresci viind să nu se supere.	
Șalele cele mai próste	2
iar la Bucuresci viind să nu se supere.	
Șalvariŭ ce merg la țora turcască, de va fi slobod, saŭ la Moldova	20
și la murlucile ce se fac aici de postav de țoră, și merg la țora turcască, de va fi slobod, saŭ la Moldova, la sută	3
Șalile turcesci cu abalele lor	54
Xirihŭ de Țarigrad la sută	3
Vameșiŭ aŭ a vămui și a lua vamă de la ómeniŭ țerei, de la cei din Moldova, de la cei ce vor fi din țeră turcască, cum și de la toți sudiții ai imperăției nóstre Rusiei după acest catalog, și după copriinderea ponturilor, iar câte nu se cuprind într'acest catalog anume mărfuri străine, vameșiŭ socotind marfa, să ia la sută trei, iar pentru sudiții străinelor curți să urmeze după co- priinderea osebitei tarife ce li s'aŭ dat.—1811 Ianuar 1.	

Vel Logofet procitoh.

Anexa No. 95.

*Către ghegeneral Șteter**De la Divan.*

Vameșii Slatinei din sud. Olt. au dat jalbă Divanului, arătând, că după ce au cumpărat vama numitului județ mergând acolo ca să caute, nu i-au îngăduit Excelența sa ghegeneral Șampri și Excelența sa ghegeneral Turcinov a lua vamă de la mărfurile ce au venit din țora turcască și de la cele ce au mers de aici acolo; pentru care dăce, că au dat jalbă și către excelența ta și au luat și cartea Excelenței tale către comandirii oștirilor părței locului, ca ori câtă marfă va veni în țoră, cât și cea ce va eși din țoră, să se vămuiască de ei după contract și să li se dea și ajutor, cu care carte, Excelenței tale mergând la Excelența sa ghegeneral Turcinov, dăce că nu numai nu i'au slobodit să ia vamă sau să'i dea ajutor, ci l'au și isgonit de la schele, dăcându'i să nu se apropie de schele cale de șease ceasuri și dintr'acastă pricină i s'au făcut o mare pagubă, în cât mijloc, dăce, că nu mai are de a răspunde la Visterie și cele-l-alte patru sferturi ce au mai rămas până la împlinirea anului și cere ca ori să i se erte aceste patru sferturi și să fie scăpat, ne mai având altă putere, sau alt mijloc ci fiind-că coprindearea ponturilor cu care au cumpărat această vamă în adevăr așa este, ca și mărfurile ce vor veni aice din țera turcască și cele ce vor merge de aici acolo, să le vămuiască el, de va fi arătarea sa adevărată, că nu l'au îngăduit să ia vamă de la acele mărfuri, drept are la cererea ce face și rămâne că Excelența ta, privind cu ochi de milostivire asupra lui, să dai cuviincioasă hotărîre, după care și Divanul să aibă cinstit răspuns al Excelenței tale. — 1811 Octombrie.

Ignatie Mîtropolit, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXVI, fila 148 verso.

Anexa No. 96.

Către ghegeneral Șteter

Predlojenia Excelenței tale de la 7 ale acestii următoare, sub No. 7014 primind-o Divanul au văduț că Dumnéluș Senatorul după însciințarea ce au luat poruncesce să i se arăte de ce se stringe dăciuală de la cele ce aduc lăcuiitorii de vinđare în Craiova, adecă de la cherestele și de la ale mîncărei, cu care se pricinuesce scumpete, plătind'o nu numai lăcuiitorii, ci și oștirile și cum că au văduț din contractul vămilor că se dă voie cumpărătorilor a lua vamă

și de la cherestele, deosebind numai orașul Bucureștilor, și cum că în pontul 36 se dice, că locuitorii ce vor veni la bălciuri prin județe a vinde cele trebuincioase ale mîncărei să nu li să ia nimic, de care să se arăte din ce vreme s'au orînduit acésta luare și câtă de la un leu și de este oprire a nu se lua și în Craiova ca și în București, cum și de la bucate ce va să ia și de cine se ia acésta vamă? și ca să poruncéscă a nu se mai lua de la lucrurile mîncărei ce se aduc în Craiova deciuală, după cuprinderea pontului a 46. Răspundem Excelenței tale, că vămile din vechime sunt întocmite a se lua de către vameșii de la zaherele, cum grîu, porumb, mei, orz, ovăz, faină sau mîlaiu, cherestele și lemne de foc, cum și fîn ce se vînd prin țiguri, deciuală ce vine la leu 4 parale și la alte lucruri mărunte, atât ale mîncărei cât, și altele iarășii au orînduit în catalogul vămilor anume ce să ia de la fieș-care și iarășii din vechime la orașul Cîmpul-Lung nu este nici de cum vamă cum și la Focșani la ale mîncărei iarășii nu este, iar la orașul Bucureștii mai înainte au fost și pentru scumpete și pentru îndestulare, cu sfat de obștie și prin legătură cu blestem, s'au rădicat de vre-o câțiva ani, iar locuitorii prin sate cele ce vînd unul la altul vite sau semănături pentru hrana lor n'au a se supăra de vamă, precum și la pontul 56 al contractului să coprinde pentru zaherelele ce se ia de trebuința oștirilor împărătesci adică precum este contribuția și de la cherestele pentru trebuința împărătească cum sunt havalele care se cer întimplătoare, de la acele are coprinde acest pont să nu se ia vamă; într'acésta spănzură totă coprinde contractului și a catalogului vămilor, cu care acest șart s'au vîndut la Cochivechi vămilo pe un an întreg, de la Ghenar și până la sfîrșitul lui Dechembră și de către acei cumpărători să ia și se strînge acest venit, la care acésta dare sunt supuse toate orașele și bălciurile și totă țera cum și Craiova fără osebite, (afară din cele ce se arată mai sus) și acum a se osebi Craiova după poruncă ca să nu dea vamă zaherelele, fînul și cherestele ce să aduc de locuitorii în Craiova pentru vîndare, urmîză ca vameșii să conțineze a mai plăti cifeturile la Visterie și va fi pricinuitoare de multă pagubă Visteriei; ci pentru acésta arătăm Excelenței tale, a o face cunoscută Domnului Senatorului, că de va fi să se opréscă luarea vamei din orașul Craiovei, cum este la București, să se pue în lucrare de la și întiiu de la Ianuar ca și vîndarea să se facă cu acel șart; iar de acum de se va face oprire nu vor lipsi supărările din partea cumpărătorilor vamei a face cu jalbi și Excelenței sale și Domnului Senator și Divanului.—1811 Septembrie 19.

Cod. LXVI, fila 135.

Anexa No. 97

Logofeția mare către Divan informéază că au cercetat obiectul jalbi vameșului din județul Argeș, Muscel și făcînd cercetare în condicele Divanului la ponturile și catalogul vămilor au constatat că vameșii au dreptul de a lua

vamă de la zaherelele și vitele ce se vînd prin sate la neguțătorî, afară de cei ce cumpără pentru trebuința casei lor și afară de orășeniî din Câmpu-Lung, carî n'au de a plăti vamă, după hrisóvele lor.—1811, Ottobre 15.

Divanul incuviințeză asemenea părere a marelui Logofăt Const. Dudescu.

Cod. XLIX. Fila 87,

Anexa No. 98

Trimite Divanului jalba ce i-au dat'o ovreiul Leiba Marcovicî din Rusia asupra vameșilor din Focșanî și Ploescî, pentru talerî 178 ce s'au luat cu nume de vamă când au adus făină din Rusia, ca să o cerceteze, și fiind ade-vărată să se împlinescă, și deosebit ștraf de la fie-care câte talerî 20, carî să e dea la Vornicia obștirilor.

Cod. LXVIII, fila 16 v.

Anexa No. 99

Că au însciințat generalului Turceaninov pentru ce au oprit pe vameșii de la Olt a nu strînge vamă de la mărfurile ce vin din țóra turcósă, și trec de aici, de la care de va primi răspuns, va întocmi după șarturî.

Cod. LXVIII Fila, 170.

Anexa No. 100

De la întâiul Divan și Comitet, către Ispravnicîi de Prahova.

Fiind-că oborul este loc orânduit într'adins unde se cuvine a se aduna toți cei ce vin în zile de târg cu de ale mîncării spre vîndare, câte sunt supuse după ponturile și catalogul vămilor de a plăti vamă, de aceea dar cererea jăluitoților vameși fiind cu cale, este primită de Divan și se poruncesce Dumnóvóstră, ca și pescariî, ca toți acei ce vin în oraș la ziua de târg, cu de ale mîncării spre vîndare, câte sunt supuse la plata vămiî, precum și pe pârâții pescariî să-i înda'oriți negreșit a intra la obor cu marfa ce vor avea-o de vîndare, neîngăduindu-i a se tăinui pe alocurea, saŭ a ședeafară din obor, ca să pótă și vameșii ai cuprinde cu vederea și cu sciința, spre a lua dreptul vămiî și a nu se păgubi huzmetul de acest drept venit al sêu ce va fi următórii ponturilor și catalogului vămilor.—1812, Aprilie 15.

Isaac Ralet, Barbu Văcărescu vel. Vist. Const. Samurcaș.

Cod. LXIV, Fila 44.

Anexa No. 101

Către ghegeneralul Enghelgard.

Arătăm Excelenței Tale, că după ce s'aŭ săvârșit vîndarea ocnelor și a vămilor încă de la 30 ale lui Decembre, am trimis Excelenței Tale ponturile strigărei iscălite de noi, ca să se vadă de Domnul Senator a se întări, și prin predlojenia ce am primit de la sub No. . . . ni se arată, că s'aŭ întărit și de D. Senator și iată făcînd contracturi din partea cumpărătorilor după ponturile vîndărei, cum și din partea Divanului asemenea ca acele trimise dinainte, ca să se întărescă acestea și să ni se trimiță fără de zăbavă a da pe cele din partea Divanului la cumpărători și cele din partea cumpărătorilor să plătescă la Visterie, căci cumpărătorii le cer întărite să numere banii.—1811, Ianuarie 15.

Cod. LXVI, fila 61 verso

Către ghegeneralul Engheigard.

Avem cinste a arêta Excelenței Tale, că orânduitul havaet pentru tăerea din țeră a slobozeniilor vitelor mari și mici de neguțători și de alișveris, iar nu cele de hrană (afară din cai cari sunt opriți cu totul a eși din țeră) vîndarea cea din urmă aŭ rămas a fi în lei 95,010, adecă nouă-șeci și cincî de miș dece, asupra Dumnlui Paharnicului Deșliu și din partea Divanului făcîndu-se ponturile cum este întocmirea vîndărei, s'aŭ iscălit de noi, iar din partea cumpărătorului făcîndu-se contract, după urmarea ponturilor, iată le trimitem Excelenței Tale, a se vedea de Domnul Senator și a se întări; care să ni se trimiță întărite a da pe cel din partea Divanului la cumpărător și contractu cumpărătorului să se oprască la Visterie, iar ponturile de vîndare ce se făcuse întăiŭ cu sumă mai puțină, ce le-am trimis încă de la Decembrie 30, să ni se trimiță înapoi.—1811, Ianuarie 18.

Cod. XLVI, fila 65.

Anexa No. 102

De la întăiul Divan și Comitet.

Insciunțăm Dumitale, că la Divan s'aŭ arêtat cu jalbă vameșii aceluŭ jud. Ialomița, dicînd, că la Sfînta Gheorghe trecut făcîndu-se tîrg la Slobozie, unde viind opt căruțe cu marchitanî, încărcate cu marfă, peste talerî 30,000, cari deschidînd marfa aŭ și vîndut dintr'însa și ne avînd mărturie de la vre-o vamă că aŭ plătit i-aŭ apucat ca să plătescă vama după catalog, și ei nesupunîndu-se, aŭ cerut ajutorul Dumnevóstră și Dumnevóstră i-aŭ trimis la Dumnlui ofițerul Isprăvnicatului, cum și ofițerul i-aŭ trimis iarăși la Dumnevóstră, iar în cele

de pe urmă le-aŭ dat răspuns ofițerul, că ne având poruncă de la Excelența Sa viț-prezident al Divanului, nu pôte să siléscă pe marchitanii a le plăti banii vămii, aŭ cerut jălnicitorul să se dea încă pe chezășie și nici la acésta n'aŭ fost ascultat, păgubindu-î peste taleri 1000, care acésta pagubă o cere de la Dumnévóstră căci n'aŭ urmat poruncei și ponturilor Divanului, ci fiind-că din porunca Dumnéni Senator, care prin predlojenia Excelenței Sale, ce este dată la Divan încă de la vândarea vămilor și sunt îndatoriți marchitanii și alți sudiți rusești neguțatori a fi supuși la plata vămii ca pămênteni, afară numai din marfa ce o aduce marchitanii pentru lagăre și o vor vinde la lagăre a ceea să nu se supere de bani și cu acest șart s'aŭ și vândut vămile; ci dar Divanul strașnic poruncesce Dumnévóstră, ca după porunca Dumnéni Senator și după ponturile Divanului, ce sunt date după aceeași poruncă, să urmați a da ajutor, și de la neguțatori sudiți sau marchitanii să împliniți după ponturi negreșit, că apoi Dumnévóstră ve veți învinovați, că pentru acele opt căruțe ce se arată mai sus și fac jalbă vameșii asupra Dumnévóstră, să ne însciințați dreptul adevăr, cum și în ce chip s'aŭ întâmplat? ca să arătăm și noi Excelenței Sale viț-prezident al Divanului.—1811, Mai 8.

Isaac Ralet, Manolache Vornicu, vel. Vist.

Cod. XLV, Fila 80. v.

Anexa No. 103

Către Șteter.

Cu cinste facem arătare Excelenței Tale, că la Divan aŭ jăluit Vameșul din jud. Ialomița, că acum la Sfintu Gheorghe, la tirgul Slobozia, 8 căruțe marchitanii și cerându-le vama după catalog, cari nevrând să le plătescă, aŭ arătat la Ispravnic și la ofițerul județului; le-aŭ dis ofițerul, că nu are poruncă de la Excelența Ta și nu pôte să-î siléscă la plata vămii, nici pe chezășie după cererea lor n'aŭ vrut să-î dea, ci fiind-că pe acest an cu lét 1811 după predlojenia ce aŭ venit la Divan de la Excelența Sa Senatorul prezident Divanurilor, mai înainte de a se vinde vămile, poruncitoare ca neguțatorii Rusiei și marchitanii ce aduc marfă aici în țeră să plătescă vamă ca pămênteni, iar marfa ce o vor aduce la lagăre și o vor vinde la lagăre, aceea să se apere de vamă, așa s'aŭ și vândut vămile și cer vameșii de la Ispravnic a li se plăti vama de la acele 8 căruțe de către Ispravnic, căci nu le-aŭ împlinit-o de la acei marchitanii, nici i-aŭ dat pe chezășie, de la care dic că vama lor li se făcea peste taleri 1,000; pentru care Divanul aŭ scris Ispravnicului, ca să dea vameșilor cuviincios ajutor pentru neguțatorii rusești și marchitanii, ce nu vând marfa la lagăre, a și plăti vama, cum și pentru acele 8 căruțe, la jalba vameșilor ce dau asupra Ispravnicului să răspundă Ispravnicul cum și în ce chip s'aŭ întâmplat, și după ce ne va veni răspuns vom arăta Excelenței Tale;

și pentru ca să se păzescă ponturile vămii să bine-voesci Excelența Ta a scrie ofițerilor după la județe, ca să dea ajutor vameșilor, să-și potă lua vama dupe la acei neguțătorii i marchitan. Deosebit se mai jăluesc vameșii cum că casa carvasaralii vămii de acolo, unde se păstrează mărfurile neguțătorescii i amaneturii, cum și banii ai Visteriei, fiind ne apărată de cvartir, li s'au întemplat pagubă și se rוגă a fi apărată și la acosta având cuvânt numiții vameși nu lipsim a o face cunoscută Excelenței Tale de a-și afla îndestulare.—1811, Maiu 9.

Cod. LXVI, Fila 93 verso.

Anexă No. 104.

Către ghenereal Șteter.

La Divan au jăluit vameșii Carvasaralei din Bucurescii pentru schela Giurgiului, că după ponturile de cumpărătoare a vămilor, orânduitul om a căuta și a împlini vama, nu este îngăduit și cum că dând jalbă și Excelenței Tale, împreună cu ponturile vamei, s'au poruncit să se aducă de la Divan notă către Excelența Ta, arătătoare de dreptatea ce au jăluitorii; pentru care și nu lipsind Divanula răspunde Excelenței Tale, că acosta Carvasara și mai înainte când se afla Giurgiul în stăpânirea turcilor, au avut vama țerei aceștia, om orânduit acolo de strîngea venitul vamei, pentru cele ce mergea de aici din țără de le vămnia și pentru cele ce venia de dincolo în țără le lua ceea ce era orânduit, cu urmare întocmai după coprirea ponturilor, care aceste ponturi din vremea păcei, când ținea turcii Giurgiul, sunt și acum tot asemenea și cu acele ponturi, s'au și vândut vămile pe acest an și dreptate având jăluitorii la cererea ce fac, avem cinste a arăta Excelenței Tale, ca să bine-voiți a se scrie de către Excelența Ta către cine se va cuveni, de a nu se opri sau a se îmbodisi orânduitul carvasaralei, de către cineva-și, spre a putea strînge venitul vamei, aceea ce se strîngea și când era stăpânirea turcilor, încă să aibă și ajutorul cel cuviincios, ca la un huzmet ce este al Visteriei.—1811, Maiu 30.

Cod. LXVI fila 100 verso

N.B. La fila 101. verso se află vorba *original* în 1811 Iunie 1.

Anexă No. 105.

De la Ispravnicul sud. Saac.

După jalba ce au dat slăvitului Divan, disul vameș al acestui județ arătând, că pescarii ploștenii, aduc pesce cu carele la târgul ce se face într'acost județ și nu vor să plătescă vama după ponturile și catalogul slăvitului Divan, cu cuvânt că sunt prăcupeți iar nu pescari și cu acest mijloc se păgubesce

de sunt acum 5 luni și cere ca să se împlinescă ; față aducându-se și pescarii s'aũ întrebat pentru care sfârșit nu p'ătesc ? vama și respușeră, că ei nu sunt pescari de cei cari aduc pește de la baltă saũ de peste Dunăre, ca să plătescă vamă, cum cere numitul vameș. ci sunt precupeți de cumpără din țirgul Ploesci și vinde la tîrgurile acestuĩ județ și că obiceiũ aũ avut de da de totă căruța câte parale 13 și peșcele cel obicĩnuit împotriva răspușe vameșul, că precupeți sunt alții adecă cei ce cumpără de la căruțele lor și vënd pe la bęcăniórele lor din tîrg, iar aceștia fiind-că calcă douē treĩ județe cu cărușile nu se pot numi precupeți ci pescari ; am cerut ca să ne arēte catalogul vamei și vędēnd că coprinde intr'aceștia chip adecă : peșcele prósplet ce se vinde în tîrg să plătescă la tîrgul ce va merge să-l vîndă măjărit, de un car banĩ 132, iar de la car cu pește sárat să ia măjărit de vamă banĩ 220, și pe drum mergēnd, de vameșĩ să nu se supere, numai la tîrgul unde'l va duce să plătescă și plătind odată pentru un car măjărit, să nu se supere, ci numai vama să o plătescă, iar la Bucuresci viind să nu se supere nici de vamă nici de măjărit ; ci fiind-că vameșul în puterea acestuĩ pont, cere să ia vamă și de la acești cărușai, nu lipsim a arēta slăvituluĩ Divan, că de va fi să plătescă vamă întocmai ca pescarii și aceștia ce umblă din județ în județ și cumpără pește de la Ploesci și de la alte orașe, vom avea slăvită poruncă în ce chip să facem uimare.

Scarlat Mihăilescu, Gheorghe Medelnicerul.—1811 Iunie 1.

Cond. LXX. fila 94 v.

Anexa No. 106.

De la întăiul Divan și Comitet al principatuluĩ Valahiei.

Poruncesce Divanul Dumnevóstră Ispravnicilor din sud. Saac, ca întocmai după coprinderea cataloguluĩ vămilor să îndatorați pe părății pescari a răspușe negreșit vama la jăluitorul vameș, fiind-că după pliroforia ce_ĩni se dá printr'acéstă însciintare a Dumnevóstră, nu se pot socoti părății drept precupeți, ci deseવêșit neguțătorĩ pescari.

Radu Golescu, Mihalache Manu.—1811 Iunie 19.

Cond. LXX. fila 95.

Anexa No. 107.

Către Repninschi.

Incă de la 11 ale lui Octombrie lét 1811, aũ mai făcut Divanul arētare Excelenței Tale, prin viș-prezident, pentru acéstă pri ină cu vameșii Slatinei din jud. Ólt, dănd jalbă Divanuluĩ arētănd că după ce aũ cumpărat vama numitulũ județ, în anul trecut mergēnd acolo ca să o caute, Excelența sa generalul

Șampri și Excelența sa ghegeneral Turcinov au oprit a lua vamă de la mărfurile ce au venit din țera turcască și de la cele ce au mers de aci acolo, pentru care dice că au dat jalbă și către Excelența sa prin viț-prizident Șteter și au luat și cartea Excelenței sale, pentru comandiri oștirilor părții locului, că ori câtă marfă va veni în țără și cât și aceea ce va eși din țoră, să se vămuiască de ei după contract și să li să dea și ajutor, cu care carte a Excelenței sale mergând la Excelenția sa ghegeneral Turcinov, dică că nu numai nu s'au sloboțit să se apropie de schelă cale de șase cósuri, și dintr'a-estă pricină li s'au făcut o mare pagubă, în cât, mijloc dică că nu mai au de a răspunde la Vistierie și celelalte trei sferturi ce au mai rămas până la împlinirea anului și cer să li se erte acele trei sferturi și se fie scăpați, ne mai având altă putere sau alt mijloc, ci fiind-că coprinderea ponturilor cu care au cumpărat jăluitoarul această vamă în adevăr așa este, că și mărfurile ce vor veni aicea din țera turcască și cele ce vor merge de aici acolo, să le vămuiască ei; de va fi arătarea sa adevărată că nu i-au îngăduit să ia vamă de la acele mărfuri, dreptate au la cererea ce fac și rămâne ca Excelența Ta privind cu ochi de milostivire asupra lui, să dai cuviincioasă hotărîre, după care și Divanul să aibă cinstit răspuns al Excelenței Ta'e. spre a fi ertați de acești taleri 3577 bani 60.—1812 Martie 18.

Cod. LXVI, fila 198 verso.

Anexa No. 108.

Către Excelența sa ghegeneral Șteter.

Cu cinste arătăm Excelenței Tale, că la Divan s'au arătat cu jalbă cumpărătorii slujbei fumăritului bălților dintr'acest următor an, cum că comandiri de la schele și alți ostași după margini nu'i îngăduesce a căuta această slujbă și cer că ori să li se dea slobozenie și poruncă către comandiri, că nu numai să nu-i oprască, ci să le dea și ajutor, sau să li se întorcă banii ce au dat cu dobândă lor, i cu cheltuiala ce li s'au pricinuit; arătăm Excelenței Tale, că această slujbă este, a vămilor, care se vinde împreună cu vămile la . . Ghenar și orânduiala ei este, ca să ia de om casnic câte 22 de parale într'un an, însă numai de la satele acelea ce sunt aproape de bălți și véneză pesce din bălți, care slujbă este veche obicînită a țerei, ci să bine-voesci Excelența Ta, a face arătare: unde se cuvine, ca să se dea porunca Dumnelor comandanților și ostașilor ce se află pe marginea Dunărei să le dea ajutor, ca după cărțile Divanului să caute huzmetul nepoprit.—1811 Maiu 23.

Cod. LXVI, fila 99.

Anexa No. 109.

De la întâiul Divan și Comitet al principatului Valachiei.

S'au dat această carte a Divanului carele pe anul acesta cu lét 1812, au cumpărat vama sud. ca să aibă printr'această carte a căuta și a strînge venitul vămilor după catalog i ponturile și tarifa ce s'au dat, unde se arată și îndreptarea ce s'au făcut estimp spre ajutorul și folosul vămei, cât și pentru vama oborului Bucurescilor, ce este rădicat mai dinainte, ca să nu se supere de vamă, nici aici nici afară cele ce se aduc pentru politia Bucurescilor, însă de la neguțătorii țerei turcesci, i ai țerei rumânesci i ai Moldovei și de la sudiții rusesci, cari sunt tot sub stăpânirea împărăției noastre Rusiei, să vămuiască mărfurile lor după casa lor, și după ponturile ce li s'au dat, fără a se osebi dintre pămîntenii țerei, ci să plătescă și ei ca pămîntenii, la care au să fie supuși și marchitanii, afară numai din mărfurile ce se vor aduce pentru oștirii și se vor vinde pe la lagăre, acelea să plătescă vama după tarifa sudiților, iar de la neguțătorii sudiți ai streinelor împărăției, să ia vamă după osebita tarifă ce i s'au dat, iar pentru marfa ce nu se va coprinde în tarifă să ia trei la sută fără de altă trecătoare, sau avînd suditul teșcherea că au plătit odată vamă în țerile turcesci (când va fi slobod a veni din țera turcescă) de la acele ce va avea teșcherea de plată nimic să nu aibă a cere, iar când sudiții vor cumpăra marfă când va fi slobod în țera turcescă, și o vor vinde aici în țera rumânescă, de la acea marfă să ia vamă cincii la sută, după întocmirea ce este făcută; pentru care poruncesce Divanul și Dumnévoastră Ispravnicilor ai județului, pentru cei ce vor sta mai cu împotrivire să le dați mâna de ajutorii după obiceiul, spre a putea strînge acest venit, care venit fiind-că este al Visteriei, să nu se supere de deciuială la împlinirea de banii vămei, fiind-că așa s'au vîndut, cum și vameșii să nu se supere a se rădica de la vamă și a se trimite dupe podveđi și angariii, ca să pótă căuta tréba vămei.—1812 Ianuar 1.

Cond. LXXI, Fila 36.

Anexa No. 110.

*Către slăvitul Divan și Comitet**De la logofătia mare a țerei de jos*

Vameșul Târgoviscei ce au fost în anul trecut, prin ja'ba ce au dat slăvitului Divan, au făcut arătare, că neguțătorii zalhanagii și lumînărării de acolo ridicându-și mărfurile prin nesciință le-au dus în țera nemțescă și vama n'au vrut să o plătescă, rămîind păgubaș și de vamă și de cân'ar, asemenea și lumînărării pentru se și céra ce au cumpărat de au făcut lumînării și le-au vîndut, nu au dat nimic, precum și numiții zalhanagii pentru mierea ce au vînd-

du'to iarăși n'au vrut să'î plătescă nici o vamă, cerënd dreptate a plăti numiții dreptele vămî, fiind-că din pricina lor i s'au întâmplat mare pagubă ; la a căruia jalbă se poruncesce, ca să veđ coprinderea ponturilor și a catalogului vămilor, să arēt în scris ; următor fiind, am citit ponturile și catalogul vămilor și vėđuî coprindēndu-se la cele din anul trecut «seul ce va eși din țeră, să dea talerî cincî la o mie ocă și acéstă vamă se orănduesce la cel ce merge în țera turcescă să o dea de unde o ridică, orî cel ce merge în țera nemțescă să o dea la schela pe unde o scōte, cum și la miere asemenea» ; asemenea ȃice de o berbeniță, banî nouă-ȃeci ; iar la cēră se coprinde, la ceea-ce va veni din țera turcescă sau din Moldova, să dea de oca nouă banî, cum și ceea ce se vinde în tērg cu ocaua să dea din ȃece banî unul, dar spre mai bună pliroforie am scris la Dumneluî biv vel Vameș Andronic și la Vameșul Stoica împreună și cu a'ți vameși ideați, să vađă jalba numituluî proin vameș și făcēnd cercetare să ni se facă arētare pentru droptul vamei, de unde ne-au venit alăturata însciintare, iscălită de proin Vameș Andronic și de Stoica Vameșu și de popa Filip că pentru seul ce'l ridică neguțatorii de la zalhana și il duce în țera nemțescă, cu tōte că după ponturî se cuvine să plătescă la schela acea prin care trece în țera nemțescă, dar cu acēsta se face nedreptate vameșuluî județuluî, fiind-că pierde talerî 5 pămēntēna vamă un leū și banî trei-ȃeci ce are să ia pentru cântar, și că întrebānd pe vameșul Tărgovistei cum urmēzā vameșii de la alte județe când însuși stăpāniî seurilor le ridică de la zalhanele și le trimet în țera nemțescă, și le-au arātat un pitac al ceaușuluî Panait, vameșul, Ploescilor, prin care ȃice că, când se vinde seū, vėndētorul plătesce vama pāmēntēnā cāte talerî 5 de mie, iar cumpărătorul plătesce la schele, și mai vėrtos când și însuși stăpānul seuluî il ridică și 'l trimite însuși pentru interesul seū înăuntru în țera nemțescă, întâiū plătesce pāmēntēna vamă și apoi ridică seul ; însă fiind-că în ponturile anuluî trecut nu se coprinde nimic pentru pāmāntēna vamă, dar fiind-că s'ai obicīnuit să plătescă însuși stăpānul la alte județe acei talerî 5 ce se coprinde în ponturî, cu cuvēnt de vamă pāmāntēscă după aceste cuvinte dar, ȃic numiții vameși, că acești neguțatorî ce și au ridicat seurile din județul Dāmbovița și le-au dus în țera nemțescă, de aceea ar fi cu cuviință să plătescă la jăluitorul vameș acei talerî 5 la mie, pāmāntēscā vamă, și cāte un leū i banî 30 la mie ai cântaruluî, asemenea și pentru miera ce au vėndut, au să plătescă după catalog cāte banî 90 de berbeniță și cântar, iar lumīnārariî ce fac lumīnārî, pentru orî cāt seū vor aduce ca să facă lumīnārî și vor avea cārțuliî, cu vama plătită la alt județ nu are drept vameșul Tărgovistei să cēră altă vamă pentru seul acesta, iar când nu vor avea cārțuliî, sau însuși de la surecciul lor va fi acel seū și'l lucrēzā la prāvāliile lor, și viind lumīnārariî, datorî sunt să plătescă vamă cāte talerî 5 la mie, ca nisce vėndētorî mārfeî, precum se obicīnuesce și aici în Bucurescî ; iar pentru cēră încă în catalog au vėđut coprindēndu-se, că pentru tōtā cātū se

vinde cu mărunțeaua, să plătească de iuiială, în care de vreme ce acești neguțători cêra o vinde mărunțeaua, drept a fost să plătească deciuiială sau să se simvivăsească cu jă uitorul vameș. precum se urmêză și la alte județe, ca să nu se piardă vama cu totul. Decî fiind-că numiții vameși ca nisce ómenî cu sciință pentru a le vamei aũ trimis a ăturata lor în scris arêtare, la jalba vameșului, cum ar fi cu cuviniță să se urineze, dar fiind-că pârâții de la care cer nu se află aici, ci afară la județ cum și arêtarea vameșilor se vede întemeiată și la ponturi și la urmarea obiceiului, se gădesc, cu cale să fie porunca slăvitului Divan către Dumnêlor Ispravnicii județului, să cercoteze de față cu pârâții și păzind ponturile și catalogul cum și obiceiul, să împlinescă ceea-ce va fi fost de împlinit, ca să nu se păgubescă jăluitorul de dreptul sêu. — 1812 Fevruar 17.

Cod. LXXII, fila 58.

Anexa No. III.

De la întâiul Divan

Dupê pliroforia ce ni se dă printr'acéstă anafora de către Dumnêlul epistatul Logofetei țerei de jos, poruncesce Divanul Dumnêvostră Ispravnicilor aũ județului, ca păzind ponturile și catalogurile vămilor anului trecut precum și obiceiul ce s'aũ urmat la aceste madele ce în anafora se coprinde să împliniți dreptul jăluitorului vameș ce va fi avênd a lua de la pârâții sâi.

Polcovic Loghinov, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, vel Vist. vel Logofet

Anexa No. III.

De la Căimăcânia țerei Românesci

Către Dumnêlor Ispravnicii ot sud. Teleorman

S'aũ citit înaintea noastră însciințarea ce ați trimis. de la 12 ale acestei următorei, pentru vinurile ce arătați că aũ iurudisit din țera tur-escă aici în pământul țerei, pentru care fiind-că după coprinderea ponturilor slujbei căminăritului sunt poprite cu totul vinurile streine a mai veni în țeră făr'de slobođenie prin porunca de la stăpânire, de aceea dar poruncim strașnic, ca numai de cât după primirea aceștii porunci să popresci cu totul a nu mai veni în pământul țerei vinuri de peste Dunăre, de nu vor avea porunci de slobođenie. — 1812 Noembre 15.

Cod. LXXII, fila 201.

Anexa No. 113. (Pag. 516 vol. IX)

Porunca ce s'aũ dat la jalba lui hagi Ianuș neguțatorul de la Craiova pentru zaheréua ce va aduce din țera nemțescă pentru vênđare la cincĩ județe, de peste Olt, a nu se supëra de vamă, și de alte avaeturĩ de cine-vașĩ, fiind-că acéstă zaherea s'aũ adus pentru îmbelșugarea locuitorilor.

De la întéiul Divan și Comitet.

Arătarea și cererea acésta a jăluitorului fiind-că privesce spre folosul și îmbelșugarea locuitorilor lipsiți de hrana vieșei într'acéstă primejdióasă vreme de fómete și mai vêrtos avênd și pildă că și în vremile trecute când s'aũ mai întêmplat aici în țeră lipsă de bucate și fómete și aũ adus uniĩ alți din țeri streine zaherele spre vênđare iarășĩ pentru îmbelșugarea locuitorilor n'aũ fost supërați de vamă, ci s'aũ apërat din porunca stăpânirei de aici cea după creinĩ, este primită Divanului și hotăreșce, ca tótă acea zaherea câtăva aduce jăluitorul aici în țeră spre vênđare, precum arată, să fie cu totul apërată de vamă și de orĩ-ce alt avaet, ca și el cu acest ajutor ce i se face să se îndrumeze a o vinde locuitorilor celor lipsiți cu preț mai scăđut de cât prețul ce se urméză la felurimea acélei zaherele ce este de aici din pământul țerei, căci când nu va avea jăluitorul aceste, și va fi îndatorat a plăti vama și alte avaeturĩ, pentru zaheréua ce o va aduce aici în țeră, fireșce urméză ca tótă acea cheltuială ce va face cu plata vamei sau alte avaeturĩ să o încarce la prețul zaherelei și cu acest mijloc o ia iarășĩ din spinarea locuitorilor lipsiți, și nu vor cunósce nicĩ un ajutor și mângâiere la lipsa și distihia lor. Pentru care se poruncesce și Dumitale biv-vel Vornice Manolache Lahovari, întâiule dregător al Divanului Craiovei i Dumnévóstră cinstiților boeri Divaniți de acolo, ca să îngrijiți a nu se supëra jăluitorul de plata vamei sau alte avaeturĩ pentru aceea ce se va aduce spre vênđare din Austria aci în Valahia cea mică și a fi și el dator să o vîndă cu preț mai scăđut de cât zaheréua cea de aici din țeră, precum aũ đis mai sus.—1811 Iunie 6.

Al ungro-vlahiei Ignatie, Radu Goleșcu, Polcovnic Loghinov, Isaac Ralet, Mihalachi Manu, vel Vist.

Cod. LXX, fila 80.

Anexa No. 114

Intărirea ce s'aũ dat la anaforaua Duznóluĩ cinstituluĩ vel Logofët la jalba ce aũ dat vameșul ot sud Ialomița, pentru zaheréua ce acum alți locuitori din alte județe cumpëră dintr'acést județ și ei o vênd la alte județe cu preț mai

mult și nu plătesc vamă, au găsit cu cale ca Ispravnicii să cerceteze și pe cari îi va dovedi cu matrapazlâc să-î supue a plăti vama la vameși.—1811 Iunie 14.

Cod. LXX, fila 900 verso.

De la întâiul Divan.

După pliroforia ce ni se dă asupra pricinei de către Dumnélui vel Logofăt acésta următoare fiind pontului și catalogului vămilor, o întăresce Divanul și poruncesce Dumnévóstră Ispravnicilor ai județului ca întocmai să se facă urmare.—1811 Iunie 16.

Cod. LXX, fila 90 v.

Anexa No. 115.

Către slăvitul întâiul Divan.

Da la logofeția mare.

După porunca slăvitului Divan, ce ni se dă la predlojenia Excelenței sale Dumnélui maior Șteter viț-prezident Divanului, ca să cercetez coprirea ponturilor i a catalogului și a tarifei vămilor, să văd și arătarea ce se face de la Excelența sa viț-prezidentul, s'au infățișat și înaintea mea Moscu Ovreiu vechil și altor tovarăș a lui, și făcând cercetare, arăt slăvitului Divan, că coprirea predlojeniei este cum că din poruncă împărătesca arătându-se la toți ca să vie în Moldavia și Va'ahia, cine va voi, cu făină a o vinde și să nu fie superați de vamă și cum că jăluitoii ovrei ce au adus făină dice că în alte părți n'au fost superați, iar la Buzeu i saū luat șase galbeni și deosebit că iaū luat și chezașie de taleri 100 săi mai dea, iar la Ploesci i-aū luat alți 21 galbeni cum și la Urlați i-aū luat șapte galbeni, arătând și trei cărțuli una de la Buzeu, alta de la vama Văleni și alta de la vama Ploesci și se poruncesce de Excelența sa, de se va fi luat cu adevărat de la jăluitoii vamă să li să întorcă înapoi. Deci când este poruncă împărătescă la mijloc nu încapă cercetare, dar și prin ponturile vamei nu este coprirea acest fel de zaherea ce vine din alte părți, căci țera acésta tot-d'auna scóte zaherea afară iar nu are trebuință din alte părți și de aceia nu este scris și acea ce se vinde prin târguri și prin sate zaherea a pământului la neguțatorii la aceea este coprirea să plătescă vamă neguțatorul cumpărător, iar când va vinde pământeni unul la altul pentru hrana lor să nu se supere de vamă; așa dar la acésta madea ovreii sunt vândători și cumpărători sunt locuitorii cei lipsiți de hrană, cari după catalog și ponturi sunt datorii a plăti vamă; de se va socoti la cuvântul ponturilor care dice că mărfurile streine ce sunt scrise în catalog să plătescă trei la sută, nici la aceea nu au cuvânt vameșii, că cuvântul acela este pentru alte mărfuri, iar pentru

zaherale și mai vârtos că în vremea Măriei sale Alexandru Vodă Moruz, când era ciuma, fiind asemenea fómete s'aú adus zaherea din țera nemțescă, la care vamă nu s'aú luat. Găsesc cu cale să fie porunca slăvitului Divan către Dumnélor Ispravnicii județelor să îndatoréscă pe vameși a le întórce înapoi tot ce aú luat cu nume de vamă pentru acest fel de făină și nici deciuală să nu li se ia la baní, iar de care cumva-și se vor împotrivi vameșii și va mai pricinui jăluitorilor cheltuia'ă, atunci se va îndatora vameșii a plăti și totă cheltuiala.—1811 Iunie 27.

Constantin Dudescu vel Logofăt.

Cod. LXX, fila 107 verso.

Anexa No. 116.

De la întâiul Divan.

De vreme ce nici în ponturile vămilor nimic nu se coprinde de vama acestuî fel de zaherea, ce va veni din țeri streine precum și pilda de neplata vamei ce s'aú urmat la asemenea zaherea aici în Domnia Măriei sale Domnului Moruz este cu totul împotrivotóre la acéstă urmare a pârâților vameși, iar mai vârtos fiind-că din prea înalta poruncă împērătéscă este apërat de vamă acest fel de zaherea, precum din buiurdizma Excelenței sale Domnului ghenear maior cavaler Șteter viț-prezident al Divanului, ce aú dat la jalba jăluitorului ovreiú de la 22 ale aceștii luni, se face dovadă; drept aceea se poruncesce Dumnévóstră Ispravnicilor celor în dos arétate trei județe. Buzeu, Prahova și Saac ca negreșit să îndatorați cu strășnicie pe pârâții vameși a întórce și a implini jăluitorului ovreiú făr'de altă prelungire orí câți baní îi vor fi luat cu numire de vamă pentru acest fel de zaherea ce va fi adus din țeră străină.—1811 Iunie 28.

Al Ungro-vlahiei Ignatie, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXX, fila 108 verso.

Anexa No. 117.

Porunca ce s'aú dat la jalba vameșilor ot sud. Slam-Râmnic pentru plata zaherelei de pe la brutari.

De la întâiul Divan și Comitet

Primită fiind cererea jăluitorilor, poruncesce Divanul Dumnévóstră Ispravnicilor din sud. Slam-Râmnic, ca aducënd înainte Dumnévóstră, prin mumbașirul cel orânduít copil din casa de Visterie, pe pârâții brutari, să'î îndatoreșc a aréta adevêrul prin carte de blestem: câtă sumă de zaherea aú cumpërat pentru trebuința prăvăliilor lor și aú lucrat'o neplătind jăluitorilor

vama și câte cât au cumpărat chila, și după arătarea ce vor face numiții brutari, prin blăstem, pe acea sumă și după acest preț să'i îndatoriți a'și plăti la jăluitoari vama cea orânduită, după coprirea ponturilor, precum și pentru câtă zahcrea vor mai cumpăra până la împlinirea anului pentru trebuința brutării lor să fie dator a plăti vama iarăși după ponturi, însă Dumnévoastră nu îngăduiți nici pe jăluitoari vameși a face jăluitoarilor câtuși de puțină supărare mai mult peste coprirea ponturilor.—1811, August 6.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu, vel Vist.

Cod. LXX, fila 155 verso.

Anexa No. 118.

Excelența Șteter

Cumpărătorii vămilor ai principatului Valahiei au dat jalbă, cum că brașovenii nu se supun a plăti vama și ei întocmai după contractul ce au făcut vameșii ci numai trei la sută; și poruncesce ca să'l însciințeze ce obicei au avut brașovenii în vremea Domnilor?—1811, Iulie 5.

Cod. LXIII, fila 57 verso.

Anexa No. 119.

De la înteiul Divan și Comitet al principatului Valahiei

Dumnéta biv vel Serdare Dinule, Dumnéta biv vel Vameș Claroneche (?) sciut urmăză a fi și Dumnévoastră (ca unii ce a'ți ținut după vremi vama carvasaralei) că în ponturile vămii pentru brașovenii sudiți la capul 53 se coprinde chiar așa:

«Marfa de brașovenie (ce o aduc brașovenii sudiți fiind-că pentru sudiți este tarifă într'adins) are a se vămui marfa lor de brașovenie la câte se coprinde în tarifă după tarifă, iar pentru câte nu sunt numite în tarifă, au a se plăti la sută trei, din care talerii unul de pe povară au a le plăti la Câmpina, și aici fiind să se socotescă marfa după tarifă, unde ținuse în sémă acel câte talerii unul ce au dat la Câmpina, să plătescă și cusurul ce se va face.

Dar fiind-că brașovenii au un hrisov al răposatului Nicolae Vodă Caragea ot. lët 1782, coprindețor, ca să plătescă vama numai câte talerii unul de povară la Câmpina, și dică că de atunci și până acum întocmai s'au urmat; de aceea Divanul poruncesce Dumnévoastră, că atât după a înși-vă știință, cât și după a altor vameși ce vor fi ținut carvasaraua în numită diastimă de vreme, să dați pliroforie Divanului, prin Zapciul cel orânduit, de s'au urmat neconțe-

nit plata vămei de către brașoveni, de la lôt 1782 și până acum, întocmai după hrisovul ce ne arată, sau une-orî s'aũ urmat după hrisov și alte orî s'aũ urmat după ponturi?—1811, August 3.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXV, fila 114.

Anexa No. 120,

Către slăvitul Divan și Comitet de la logofeția mare.

Din porunca slăvitului Divan, ce ni se dă la acéastă predlojenie a Excelelenței Sale Domnului Gheneral viș prezident al Divauului, făcând cercetare vėduiă hotărîrea slăvitului Comitet de la lôt 1809, Februarie 20, dată la anaforaua cinstitei logofeții, prin judecată cu Divanu, la pricina ce aũ avut Vasile Vameșul ot. Cămpina cu unii din neguțătorii sudiți chesaricescși, pentru vama bumbacuri'or ce aũ trecut în țera nemțescă pe la Cămpina, vrënd numiții neguțătorii a diafendipsi pe un Nicolache Iordăchiu ot Cămpina, ce aũ fost comisioner al lor, ca să nu plăte că vama ce sunt datorî după tarifa sudiților și s'aũ hotărît ca bumbacurile ce s'aũ trecut în țera nemțescă și aũ avut teșcherele că aũ plătit o vamă în țerile turcescși să nu se supere, orî ceî ce nu aũ teșcherele de plata vămei, acolo să plătescă la Cămpina și s'aũ îndatorat comisionerul, după chezașiea ce dedese, ca el să plătescă și ce va avea să'și caute cu neguțătorii stăpânii bumbacurilor; după care hotărîre ȳice Vasile Vameșul că din împotrivirile sudiților nici până acum nu i s'aũ făcut împliirea, precum și el avënd alte trebî n'aũ putut să âmble tot după acésta; decî după cum arēt mai sus, fiind la mijloc hotărîrea următore ponturilor și tarifei ce este pentru sudiți, se cuvine a i se face împlinire; pentru care împlinire rămâne ca slăvitul Divan să dea poruncă după predlojeniea Dumnelui Gheneral cu mumbașir să apuce pe numitul Nicolae Iordachiu, prin marifetul Dumnelor Ispravnicilor din sud. Prahova, să facă socoté!ă de ceea-ce are a lua Vameșu și să împlinescă.—1812. Martie 10.

Dumitrache Racoviță vel Logofet.

Cod. LXXII, fila 330.

Anexa No. 121.

De la întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei

Anaforaua acésta a Dumnelui cinstitului vel Logofet următore fiind hotărîrei Comitetului, ce s'aũ dat asupra priciuei, o întăresce Divanul și volnicesce pe copil de casă de Divan Zapciul cel orânduit, să mērgă la

sud. Prahova, unde prin maratetul dumnélor Ispravnicilor județului, să se îndatoreze pârâțul Nicolae Iordăchiu a sta în socotolă și ceea-ce se va alege că este dator la jăluitoarul Vameș, să și-î împlinască de la el orânduitul mumbașir.— 1812, Martie 20.

Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, vel Vist, liv vel Medelnicer.

Anexa No. 122. (pag. 518 vol. IV)

Divanul către Ispravnicî, în 16 April 1808, ordonă prohibițiunea esportului de vite mari și de zaherea, după cum mai înainte era și acum după porunca prea înaltă ce-au primit Diivanul. «Să dați porunci la căpitaniî margineî i la zapciî și la toți slujbașii de obște și să vă chizășuiți cu ei a întări paza margineî cu mare strășnicie și să nu cuteze a lăsa să trecă și să ăasă nimic afară din țără peste hotare, afară numai de catări, rămători și vin, dar și acestea să nu fie slobode a trece fără de cartea Divanului; iar cele-l-alte, care sunt a le hrăni, caii, vitele mari și vitele mici, au să fie de tot poprite, ca nici de cum să nu se slobođescă, sciind cel ce va urma acosta și cel ce printr'a lui sciință se va face, când se vor dovedi, hotărât să scie, că cu ocna au a se pedepsi precum și Dumnévóstră pentru neîngrijire nu veți fi mai puțin învinováțiți.»

Cod. LVI, fila 1 verso.

Anexa No. 123. (Pag. 519 Vol. IX)

1808, Maiu 24.—Porunci la Ispravnicî, ca Vameșii de pe la plaiurî să nu iae vană mai multă peste ponturî sudiților chesaricescî, atât cei ce merg cu marfa de aici înăuntru, și de acolo aici, pentru că acosta s'au făcut cunoscută după nota Agențiî ce s'a trimis de la 21, ale aceștiî lunî, că dovedindu-se că au mai făcut acestea urmări, nu numai va întorce îndouit, ci încă se va și pedepsi.

Cod. LVI, fila 360 verso.

Anexa No. 124. (Pag. 519 Vol. IX)

Kușnikof ordonă, la 2 April, 1809 de la Câmpina, să întorcă înapoi vama ce au luat de la sudiții austriacescî, cu cari au fost în judecață și să-î lase ne supărați de vamă.

Cod. LVİ, fila 62 verso.

Anexa No. 125. (Pag. 519 vol. IX)

De la Divan către Ispravnicî ot. sud...

Insciințăm Dumneavóstră, că Măria Sa Prea Înălțatu Feld-marschal Prozofschii, de la 20 ale acestei luni a trimis notă prin înscris porunca Mării Sale facând cunoscut Divanului, că de la Marchitanî carî aduc pe la polcurî celea trebuinciose lucruri și bături de la Rusia, iaă venit jalbă cum că de către dregătorii pămîntului ai țerei, Moldavia și Valachia, li se ia mare vamă, adică în-tâi la graniță, apoi prin alte locuri ale țerei, și Măria Sa voind ca să fie pentru armie de tótă îndestulare fără scumpătate, poruncesce Divanului, ca să deie strașnice porunci cui se cade, ca de acum înainte de la Marchitanî pentru mărfuri și alte trebuinciose, ce le aduc la armie nici într'un loc să nu se supere, și nici o vamă să nu li să iae, ci fără de zăbavă să-î și slobóde, dară ca să nu se întâmple cine-vași cu numire că duce pentru polcurî celea trebuinciose, să facă alt negoț al sêu și să scape de vama cea obișnui'ă a țerei, de aceea aș poruncit Măria Sa că toți dregătorii polcurilor când vor trimite după cumpărarea mărfurilor și alte trebuinciose ale polcurilor din Rusia, Marchitanî, carî vor merge să aibă de la dênșii mărturii cu iscălitura lor, ca să le pótă arêta unde se cuvine, în care anume să pue, ce fel de marfă și alte trebuinciose, și până la câtă sumă de bani are să cumpere a duce la polcurî, cu care mărturie să fie apêrat și nesupêrat de vamă, și să nu fie opriți undeva-și; deci după mai sus arêtata poruncă Mării Sale, poruncesce Divanul Dumnevóstră, să publicarisiți acosta în tot județu, ca nimeni, orî din vătași sau din zabiți, să nu se îndrăznóscă a face cerere sau supêrare câtuși de puțină acelor marchidanî ce vor avea acest fel de doveđi, precum s'aú đis mai sus, la marfa ce aduc pentru trebuința polcurilor Impêrătescî armii, nici să-î zătignóscă din drum cât de puțin că strașnic se vor pedepsi, ci dar și Dumnevóstră să îngrijiți, ca să se păzóscă tot-d'auna cu strașnicie porunca Mării Sale prea Înălțatului Prințip, ce se arată mai sus, pontru slobódenia marchitanilor de la polcurile rusescî.—1808, Martie 28.

Cod. LIV. fila 30', verso.

Anexa No. 126. (Pag. 520 vol. IX)

Pe 1811 vama esportului vitelor mari și mici (afară de cai opriți) a cumpêrat-o cu lei 95010 Paharn. Deșliu. Divanul ceru aprobarea licitațiunei la 18 Ian. an. 1811.

Cod. LXVI. fila 65 verso.

Anexa No. 127.

Către Steter

Vameşul Carvasaralei din Bucuresci jăluesce Divanului «că la schelele ce sunt pe lângă Dunăre, tot-d'auna mai nainte avea carvasaraoa câte un om orânduit pentru strinsul vămei şi vrënd a orândui şi acum la Zimnicea pe un Toader şi la Giurgiu pe un Pisco... să rógă să li se deie de la Ex. Sa câte o poruncă, să nu fie zătienii de către cineva-şi la strinsul venitului vămei.» Divanul recunósce dréptă cererea.—1811, Feb. 12.

Cod. LXVI, fila 70 verso.

Anexa No. 128.

La 27 Feb. 1811, Divanul I la vice-preşedinte, să redeie de fie-care vamă după marginea Dunărei câte o poruncă deschisă către partea ostaşescă, ca să deie voie vameşilor să-şi îndeplinescă slujba, căci la din contra ei nu vor plăti banii arendeii la Visterie şi «se pricinuesce pagubă Cărării împărătesci».

Cod. LXVI, fila 73 verso.

Anexa No. 129.

Sudiţii austriaci şi ómenii ai Agenţiei nu se supun a plăti vama, Divanul cere lui Steter «ca prin mijlócele ce se va socoti, să se deie nizam, atât pentru acéstă împotrivă urmare, cât şi pentru a fi sud şi următorii poruncilor ce sunt date, a nu se păgubi slujba vămei de dreptul ei».—1811, Mart. 21.

Cod. LXVI, fila 84.

Anexa No. 130.

Vameşul de la Slatina-Olt se jăluesc, că nu-î lasă ghenearalii muscali să ia vama legiuită de la mărfurile ce au venit din ţóra turcescă şi de la cele ce au mers de aci acolo, nici dupe ce ghenearalul Steter a dat vameşilor carte la mână să fie liberi a-şi lua vama după contracte.—1811. Oct. In 1812. Marte altă nouă reclamaţiune. (Cod. 66, fila 198 verso).

Cod. LXVI, fila 143 verso.

Anexa No. 131.

La 1812, vămile le ţine Vist. Hagi Mosc. El se jăluesce că marchitaniii sudiţi ruşi nu se supun a plăti vama la Focşani, de şi contractul prevede, că au

a plăti și marchitanii ruși întocmai ca pământeni, la suta po ta'eră 3, și pentru marfa ce vor vinde la oștirile rusesce, în tagăre, «să p'ătască vama după tarif. Divanul intervine la Repninski în favoarea dreptei reclamațiunii a lui Hagi Moscu. — 1812. Martie 23.

Cod. LXVI, fila 211.

Anexa No. 132. (Pag. 521 Vol. IX)

I-ul Divan către Repninski, că vameșii de Câmpina se jălucesc, că soldații ruși din Ploesci, Tîrșor i Baicoiū merg la puțurile de păcură și în silnicie strîng păcură pentru trebuința lor, bătînd și pre orînduiții ce-î are acolo la puțuri, din care, dic, că li se pricinuesc pagubă. Ci fiind-că numiții prin contractul Divanului au cumpărat păcura pe acest an, pentru ca să nu nască de la Divan vre-un scădēmânt din sferturile Visteriei ce plătesc, să bine-voesci Ex. Ta a le porunci eă nu mai mērgă acolo la puțurile cu păcură, să le facă supērare. — 1812, Marte 21.

Cod. LXVI, fila 202.

Anexa No. 133. (Pag. 520 Vol. IX)

1811 Aprilie 12. — S'au dat poruncă la Ispravnicii de Teleorman după jalba ce au dat Vameșii județului, plîngându-se, că li se pricinuesc mare pagubă cu apērarea de vamă ce s'au făcut prin porunca Divanului la anaforaua Logofeției, tērgului Mavrodinu sud Teleorman, căci toți lōcuiorii aflând că acolo vamă uu se plătesc, iurudisesc atāt de printr'acele județe, cāt și prin altele cu vite și verī-ce au de vēndare, tot la acel tērg, și dintr'acēsta pricinuinđu-li-se învederatā pagubă, urmēzā a fi și ei împotrivorii la rēspunderea sferturilor; pentru aceea dar și pentru un lucru pricinuit, de pagubă huzmetului și haznelii, Divanul au poruncit Ispravnicior că de acum înainte să dea de scire tuturor, că au voie vameșii a intra intr'acel tērg și a vāmui după ponturi și catalog, afarā nmaī de la zaherele și vite ce vor cumpēra lōcuior de la lōcuior pentru trebuința lor.

Cod. LXV. Fila 65.

Anexa No. 134. (Pag. 520 Vol. IX)

De la întăiul Divan și Comitet al principatului Valahiei

Dumnévōstrā Ispravnicilor ot sud Teleorman, cu tōte că prin întārirea Divanului ce s'au dat la anaforaua Logofeției marī, de la 5 ale trecutului Martie, pentru slobođenă facereī tērgului de la satul Mavrodinu sud Teleorman, se poruncesce, ca vitele și verī-ce alte lucruri ce se vor vinde într'acēst tērg de

vamă să nu se supere, dar fiind-că vameșii județului prin jalbă către Divan se plâng, dicând că cu apărarea vamei ce s'aŭ fost făcut la acest târg, li se pricinuesce o mare și nesuferită pagubă, din care urmază a fi și ei împotrivorii la răspunderea sferturilor, căci locuitorii atât din acest județ cât și de prin alte sate aușind că nu plătesc vamă, aŭ iurdisit cu vite și cu orî-ce aŭ de vîndare tot la târgul Mavrodinul, și fiind-că cu acastă apărare de vamă cîrcă pagubă huzmetul și hazneaua; de aceea dar Divanul poruncesce; să însciințați pe toți de obște, ca să scie că de aŭum înainte aŭ vameșii voie și slobozenie a lua vamă și de la acest târg întocmai după coprinderea ponturilor și a catalogului de la tôte altele, afară numai din zaherelele și de vitele ce vor cumpăra locuitorii unii de la alții pentru hrana lor, la care nu aŭ a se supăra de vamă întru nimica, iar porunca ce s'aŭ ăis mai sus că a fost dată mai nainte să rămăe a fi rea și neșinută în sémă.—1811, Aprilie 11.

Ignatie Mitropolit, Grigorie Ghica, Isaac Ralet, Mihalache Manu, vel Vist., biv. vel Logofăt.

Cod. LXV. Fila 70 verso.

Anexa No. 135. (Pag. 520. Vol. IX)

Ardelenii, neguțătorii de vite, sudiți K. K. se jăluiesc că li s'a luat vamă la vite mai mare de cât după ponturi, Divanul orînduesce cercetare prin Nicolae Logofăt de Divan, la 25 August 1812.

Cod. LXIV. Fila 121 verso.

Anexa No. 136.

Mai mulți vameși cer să li se restituie banii ce aŭ dat când i-aŭ pus în funcție Constantin Filipescu.

La 5 Octombrie 1812, comitetul scrie, «cinstit Dumnéta frate vel Bane Constantin Varlaam, veți vedea acastă jalbă, pentru care Divanul te poftesce pe Dumnéta, ca să li se facă despăgubiri jăluitoților, a nu rămăne nepăstuiți, iar de este pricina într'alt chip și aŭ a răspunde Dumnéta împotriva, să ne arăți în scris».—1812, Octombrie 5.

Isaac Ralet, Barbu Văcărescu C. Samurcaș.

Cod. LIV. Fila 113 verso.

Anexa No. 137.

Cărțile ce saŭ făcut Căminarului pentru căminărie

De la căimăcămia țerei romînce.

Cinstiți Dumnévoastră boeri Ispravnicii ot. sud. Muscel, sănătate vă pohtim, fiind-că Dumnéluț vel Căminar ne-a făcut arătare, cum că pe acest urmă-

toriu an slujba căminăritului acestui județ nu s'a vândut, ci a rămas de s'a căutat tot de cei ce a avut-o, și fiind-că anul trecut a fost vândut județu acesta în tal. o sută cincî-șeci, scriem Dumnévóstră, să cercetați, și pe acela ce va fi căutat și va fi strîns venitul acesta să-l apucați a implini dreptul căminăriei, ce va fi strîns de la ți întâiu de Ghenar până acum, și să-î trime-teți aici fără zăbavă, urmînd și de acum înainte a se căuta huzmetul a-esta tot de cel ce s'a căutat până acum, că iarăși în vreme să-î trimiță aicea, de care să avem răspunsul Dumnévóstră.—1807, August 20.

Asemenea carte s'a făcut la Vlașca, că s'a vândut în anul trecut în talerî 300.

Asemenea la Teleorman 340, și Zimnicea 3.050.

Asemenea la Olt 690.

Asemenea la Ialomița 50.

Asemenea la Craiova 3.250.

Cod. LIV. Fila 56 verso.

Anexa No. 138. (Pag. 522. Vol. IX)

De la Divan

Fiind-că din multele jălbî ce a venit la Divan, ne-am însciințat, cum că la huzmetul vinăriciului și al oieritului său urmat mare catahri-is de către slujbași, cu luare mai mult de cât a fost orânduit în ponturile acestor slujbe, și ne mai putîndu-le Divanu suferi, s'a făcut cunoscut atât prea sfinției sale părintelui Mitropolitului, iubitorilor de Dumneșeu, părinților Episcopî, cât și la tótă obștea boierescă, acestea ne-suferite jafurî ale slujbașilor acestor slujbe, care și adunându-ne cu toții la sfînta Mitropolie, cu sfat de obște s'a găsit cu cale, și sa orânduit deosebită comisie de patru frați boerî, adică: Dumné-luî biv. vel. Ban Costache Ghica, Dumnéluî vel. Vornic Barbu Văcărescu Dumnéluî biv. vel. Vornic Grigorie Ghica și Dumnéluî vel. Vornic Constantin Bălăceanu, cari Dumnélor orânduiții Boerî te orânduesce pe dumnéta. . . . decî luând copiî după condica Divanului de ponturile și poruncile acestor slujbe, cum și catastișele slujbașilor de vinăriciî și oierit, de la gazdele slujbe-lor, să mērgă la sud. . . . unde împreună să ieî cu Dumnéta și pe tacsildarî cu slujbașî ce iaî avut orânduiții la aceste slujbe, și prin marifetul Boerilor Ispravnicî, să cercetezî cu mare scumpătate, ca să iaî curată și întrégă pliroforie de năpăstuirea și încărcătura ce s'a făcut, și așa pliroforisindu-te de dreptul adevēr, să faci catastih cu trei rigle, arătînd în cea d'întăiu câți banî aî luat slujbașî de la fieș-care, în cea de al doilea câți era datorî să deie după ponturile slujbei, și în cea de a treia riglă, câți aî dat mai mult peste poruncă, ca să iae comisia întrégă pliroforia de câtă năpăstuire și jaf s'a făcut ticăloșilor lăcuitarî,

de verii-care tacsildarii slujbaş, scădându se însă slujbaşii şi vinăricerii cu încărcătura la şeece două, iară slujbaşii oieri cu ciurucu cel obişnuit, care s'a luat şi în anul trecut, şi Dumnéta orânduitule cercetătorii ai să corăşpondarisescii pentru acestea cu Dumnélor fraşii Boerii ce sunt orânduişii la acéstă comisie, şi comisia ca să iae adevérată încredinşare, de s'aú urmat asuprirea ce ne-am înşciinşat, că s'aú făcut la căutatul acestor huzmeturii, şi mai vértos ca să nu rămăe bănuială că nu s'aú aréat dreptul adevér, prin pitac am făcut cerere la prea Sfinşia sa părintele Mitropolit, ca să deie carte de blăstem asupra ipochimeuului Dumitale, şi asupra locuitorilor, ca să nu asuprésă pre slujbaşii, cu aréării de dării mai mult, saú Dumnéta pentru interăsu-şii să faci hafirurii cui va-şii, şi aşa făcënd şi urmând întocmai deosebit că-şii va fi slujba cunoscută de tótă obştea boeréscă, dară şi pentru ostenéla Dumitale şii se orânduiesce să iaş zăciuală din tóte aceste catahrisis câte veş găsi la aceste slujbe şi se orânduiesce şi treş cazacii ai avea lângă Dumnéta pentru înlesnirea căutatului acestor slujbe; de care strajnic poruncim şi Dumnévoştră Ispravnicilor judeşului, să daşii tot felul de mână de ajutor orânduitului cercetător spre a putea săvărşii porunca acésta fără cel mai puşin cusur, că împotrivă făcënd aréării comisii la Divan, că n'aú putut cercetătorul să facă urmare porunceşii, atunci inşii-vé Dumnévoştră vé veşii învinováşii cu a respunde din casele Dumnévoştră orii-ce jaf şi mănăcătorie se va fi făcut sërăcilor locuitorii de către tacsildarii şi slujbaşii; acésta poruncim.—1808. Martie 1.

Cod. LIV. Fila 271.

Divanul, la 18 Noembrie 1809, face volnicie în 5 judeşee «ot peste Olt», să cerceteze şi de le va fi luat slujbaşii oerit saú văcărit, să le întórcă înapóii până la un ban şi Dumnéluşii Banu Craiovei să-şii deie mână de ajutor, orânduindu-se şi un ofişer de către Ex. Sa general Engelhardt.—1809. Noembrie 18.

Cod. LXI. Fila 40.

De la întâiul Divan către Dumnélor Ispravnicii din Dâmlovişaa.

Ex. sa gen. Engelhardt vice-president al Divanului, prin predlojenie către Divan face arétare, cum că s'aú înşciinşat *de la ofişerul acestuşii judeşii*, că zabeşii şii spătărescii ce sunt orânduişii pentru paza judeşului, ar fi făcënd jafurii şi mănăcătorii locuitorilor. De aceea Divanul poruncesce Dumnévoştră, ca de faşă cu însuşii ofişerul să cercetaşii cu scămpétate: ce zabişii anume aú făcut jafurii şi mănăcătorii şi de la carii locuitorii earăşii anume ce jafurii aú făcut? Şii dreptul adevér în ce chip veşii dovedi să înşciinşăşii Divanuluşii, nefăcënd şi la acéstă poruncă tăcere, ci cât mai în grabă să înşciinşăşii Divanuluşii. 1810. August 29.

Intre semnăturii este a luşii Grigoric Ghica, Istrate (Creşulescu) Const. Bălăcenu şi vel Vist.

Cod. LVI. Fila 104.

Anexa No. 139. (Pag. 522. Vol. IX)

I-ul Divan către Enghelhard, la 18 Februarie 1810, după predlogenia lui Bogration I-ul Comandant al armiei, care a făcut să se alcătuiască Comisiile cercetătoare prin totă țera a abuzurilor săvârșite. Lângă Gheneralii orînduiți de Bogration Divanul este chemat să alogă 4 boeri, însă doi din cei iscăliți în arătarea de rugăciune ce s'au făcut către strălucirea Sa și alți 2 din cei neiscăliți. Divanul însă socotind pre cei în mai sus numita arătare iscăliți boeri cu mai multă silință spre descoperirea năpăstuirilor și jafurilor ce s'au urmat prin țeră în arătata diastimă de vreme, adecă de la lét 1808 Iulie, până la sfârșitul lunei acesteia februarie (1810) și spre a se putea descoperi mai cu înlesnire toate acele nedrepte luări și póte și mai multe, precum nădăjdum, după necontentitele jălbii ale locuitorilor, ce pe toate țilele vin la Divan; de aceia dintre boerii cei iscăliți am ales trei, adică pe Dumnéluși Ban Costache Ghica, pre Dumnéluși Vorn. Constantin Bălăcenu și pre Dumnéluși Logofăt Costache Samurcaș, și din cei neiscăliți numai unul adecă pre Dumnéluși Logofăt Iordache Slătineanu și ca să lipsescă orî ce fel de bănuială de la mijloc, atât pre acesti 4 boeri cât și pre cei-l-alți 17 cercetători ce are a se rîndui prin județe, îi va îndatora Divanul și *la jurământ*, că la cercetarea ce are a se face, vor păzi dreptatea și nu vor părtini cu voie veghiată nici la alta. Dar ca și ostenela Dumnélor (ce urmază a fi fórte multă) să nu rămână zadarnică și nerăsplătită, se cuvine, după vechiul obicei al țerei, ca din orî câți bani se vor dovedi prin cercetarea Comisiei rēu și cu nedreptate luați de prin țeră să li se dea Dumnélor *șeciuală*, care are a se împărți din două, adică jumătate să se dea dumnélor și cea-l-altă jumătate tuturor cercetătorilor ce ce vor orîndui în parte pe la fie-care județ, drept ostenelă și cheltujala Dumnélor din suma ce fieș-care prin silința sa va descoperi în județul ce se va orîndui, iar acei 17 cercetători, după ce se vor alege de către Dumnélor boerii comisari, se va face cunoscuți și Divanului, iar banii ce se vor împlini de la cei ce vor rămâne datorî după cercetarea Comisiei, rugăciunea noastră și a Dumnélor cei-l-alți boeri ce sunt iscăliți în mai sus numita arătare, este, ca să se întorcă înapoi ticăloșilor locuitori spre óreș-care ajutor și mângăerea lor. Dar când acéstă a noastră rugăciune nu se va găsi cu cale, ne rugăm măcar jumătate să se întorcă locuitorilor și cea-l-altă jumătate să rămăe pe sēma Visteriei, ca să se ajutoreze cu ei la împlinirea necontentitelor *trebuincioșe (sic)* ale prea puternicilor împărătesci oștirî, care acésta privesce iarășî spre ajutorul, mângăerea și un simțitor repaos al locuitorilor, și spre desēvērșita încredințare a lor că aceste urmări de jafuri nu s'au făcut prin sciința celor mai mari stăpânitori

Divanul cere la acéstă întărire prin răspuns în scris Cneazului prin intervenirea lui Enghelhard. Lucrul îl cere fără de întărđiere, căci cu cât se va

face întîrziere, cu atât mai mult se adaogă ticăloşia locuitorilor şi cheltuială la trebile lor, ce fac viind aici cu jălbi pe toate dîilele şi neputînd dobîndi nici un folos. — 1810, Febr. 18.

Cod. LXI, fila 58 verso.

La 21 Febr. 1810. I-ul Divan (semraţi: Gavril Mitropolit şi Exharh, Gregore Ghica, Istrate Creţulescu şi Vistierul Varlaam, scriu boerilor, citaţi în actul de sus, că Cnózul Bogration a otărit înfiinţarea comisiei cercetătore prin totă ţera. Din partea muscalilor se rînduiesc în comisie Gheneral Maior Bahmetiev şi gheneral Maior Macsimov. I-ul Divan vestesce boerilor ca mai sus.)

Cod LXI fila 59—60 verso.

Anexa No. 140

Către gheneralul Steter.

La Comisia cercetătore ce este orînduită ca să teorisască socotelile Dumnelui biv vel Vistier Constantin Varlaam, fiind trebuinţă de un logofet vrednic şi cu bură sciinţă, s'aŭ şi găsit un Zamfir Stan Vistier, carele fiind cercat şi destoinic la acest fel de trebă, s'aŭ şi orînduit, căruia pentru ostenela sa Divanul a găsit cu cale a i se orîndui câte talerî 200 pe lună până se va isprăvi theoria acestor socotelî. Pentru care rugăm pe Excelenţa Sa să aibă Divanul cinstit răspuns, ca să scie şi numitul Logofet că are a i se urma acastă léfă în diastima de vreme ce s'aŭ dis mai sus şi să îmbrăţişeze tréba întru care s'aŭ orînduit. — 1811, Martie 19.

Cod. LXVI fila 81 verso.

Anexa No. 141

*Către Excelenţele lor Gheneralîi Maiorî Bachmetiev şi Masimov orînduiţi
asupra comisiei cercetărilor.*

De la întăiul Divan

Cu cinste primind Divanul predlogenia Excelenţei Vóstre de la 23 ale trecutului Februar, am vęduţ cele cuprîndetere, că din boerîi cei iscăliţi în arătarea de rugăciune, ce s'aŭ dat către strălucitul Cnóz, să orînduiască Divanul 2, ca să arête trebuinţioşele doveđă la lucrarea comisiei, sciut să fie Excelenţei Vóstre, că Divanul sciind că acei boerî iscăliţi vor avea mai multă silinţă de a descoperi cele ce vor fi de trebuinţă la cercetarea comisiei; de aceea spre mai multă înlesnire aŭ orînduit 3 dint'r'acei boerî, adică pe Dumnelui Banul

Costache Ghica, pe Dumnéluî Vornicul Constantin Bălăceanu și pe Dumnéluî Logofăt Constantin Samurcaș, iar din cei neiscăliți numai unul, adică pe Dumnéluî Logofăt Iordache Slătineanu. Asemenea au orînduit și 2 *deputați*, însă pe Căminarul Gr. Grecénu și pe Slugerul Stefan Lăcusteanu, cari se vor și arăta către Excelența Vóstră împreună și cu scriitorii cei trebuincioși.—1810, Martie 3.

Cod. LXI fila 65 verso.

Anexa No. 142

La 13 Martie 1810 Intêiul Divan face de scire luî Bogration cum a regulat comisia de cercetare a abuzurilor de prin județe. Dice că «încă de la 18 ale trecutului Februar Divanul a făcut arătare Excelenței Sale General Engelhard, ca să le arete (acele dispozițiuni) Strălucirei Tale spre a se întări, și încă nici până acum Divanul răspuns n'a primit. De care și ne rugăm strălucirei Tale, ca să aibă Divanul poruncă în ce chip să urmeze, spre a se putea pune în lucrare porunca și hotărîrea strălucirei Tale și a nu se mai trespăda ticăloșii locaitorî venind pe aice cu jălbî necontentit la Divan și cerêndu-și despăgubirea de năpăstuirile și jafurile ce li s'au făcut». — 1810, Martie 13.

Cod. LXI fila 68 și verso.

Anexa No. 143

La 17 Noembre 1809 Divanul volnicesce anumiți boerî trimiși prin tóte județele din țeră să cerceteze, ce bani s'au luat în fie-care județ încărcătură și năpaste la *dijmărit*, vinăriciū, oerit, și la alte orîndueli orî de către Ispravnicî orî de către Zapciî, sau de orî ce alte obraze, să-î împlinescă și să-î dea îndărăt locuitorilor, făcênd catastih pentru tóte acele încărcături și nepăstuirî care catastih să ni se aducă aice, ca să se vadă și de către noi. — 1809 Noembre 17.

Cod. LVI fila 91 verso.

Anexa No. 144

De la Divan orînduind cercetător pre Pitarul Velcea prin județele Vlașca Teleorman și Olt, la 1 Decembrie 1809, de abusurile slujbașilor *dijmarî*, vină ricerî și oerî. Pe cei care vor fi dovedîți că au făcut abuz să-î ridice în fiare despăgubind și pe locuitorî.

Cod. LVI fila 94 verso.

Anexa No. 145

De la întâiul Divan și Comitet.

Fiind-că s'aũ pliroforisit Divanul cã lœcitorii din sud Gorj aũ pãtimit încãrcãturã și nãpãstuirã la dijmãrit, la vinãriciũ și la oerit și fiind-cã dupã atãtea poruncã ale Divanului, ce s'aũ dat de a înceta acel fel de încãrcãturã și nãpãstuirã, urmãtorii nu s'aũ fãcut; pentru aceea dar iatã cã Divanu, intr'adins orindaesce pe Dumnœului Rãtescu Logofet za visterie, cãruia i se dã volnicie printr'acẽstã carte a Divanului, ca sã mœrgã la mai sus numitele județe, sã facã scumpã și amœnuntã cercetare și orã pe care din lœcitorã va dovedi cã în adevœr s'aũ încãrcat sau nãpãstuit și li s'aũ luat mai mult peste poruncile Divanului, orã la plata dijmãritului, orã la a vinãriciului, sau la a oeritului, toãã acești bani ce li se vor fi luat mai mult sã apuce pe înșii tacsildarii acestor slujbe, ca sã împlinẽscã acel jaf înapoi pe la locitorã pãnã la un ban iar de vor pricinui tacsildarii, cã acel jaf s'aũ fãcut de cãtre slujbași ascultare sã nu le dea ci tacsildarii își vor cãuta cu acești slujbași și apoi, dupã-ce va împlini, cum ñicem, pe la lœcitorã acel jaf sã și ridice în fiare pe acei tacsildari și în buna pazã sã'i aducã aici la Divan împreunã și cu catastih arõtãtor anume cui, ce împlinire aũ fãcut și câãi bani și pentru-ce? Ca sã scie orinduital cercetãtor ce sunt lœcitorã datorã a plãti, drept acestor slujbe, iatã arõtãm mai la va'e coprinderea ponturilor, însã: dijmãrit de un stup i de un rãmãtorã, cãte parale 12 fãrã plocon și ciuruc nici parale de numœrãtore, fãrã numai 2 parale pentru rãvaș de platã, iar oerit po bani 20 cum și plocœnele îndoite, de la una pãnã la 10 plocœne cãte 2 bani de œe, iar de la 10 în sus orã cãtã sumã va avea fiește-care stãpãn cãte taleri unul bani 40, de nume i de numœrãtore cãte 8 parale de turmã și de rãvaș de tot numele; cãte 4 parale de vadrã i 4 parale de cramã și 2 parale pentru rãvaș i pãrpãr.

Acestea sunt cuprinðetore ponturilor Divanului, iar nu mai mult, însã de va arãta vr'un tacsildar cã slujbașii aũ lucrat jafuri și încurcãturã fãr'de scirea și porunca lor, atunci orinduital cercetãtor, chiar pe acești slujbași bãgãndu-i în fiare sã-i aducã aici.—1809, Decembrie 1.

Cod. LVI fila 98 verso.

Anexa No. 146.

De la întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei.

Fiind-cã Divanul s'aũ înscinãat cã la județe intr'acest urmãtor an s'aũ fãcut mare catahrisis și nãpãstuirã la plata oeritului i a dijmãritului și a vi-

năriciului, locuitorilor țerii și împotriva acestor ponturi ale Divanului de mai jos arătate adecă :

Ponturile oeritului.

«Toți locuitorii pământeni să aibă a plăti oerit indoit de toate oile și caprele împreună cu miei și eqii de una banii 20 cum și plocónele indoit, de la una până la deuce câte doi banii de oie, iar de la deuce în sus, ori pe câtă sumă va avea fieș-care stăpân să se ia plocon câte taleri unul banii patru-deci de nume și de numărătoare câte 8 parale de turmă și de răvaș de tot numele câte patru parale, la care foarte să se ferescă să nu cêră oerit și pe vitele mórte, adecă pe piei, ci numai pe cele ce se vor afla vii în pěr la vremea ce se vor scrie de către slujbași de la acelea să se cêră oerit, și locuitorii să plătescã.

Ponturile dijmăritului.

«Ceii ce vor avea stupi și rămători, afară din ceii se scutesc, să aibă a plăti dijmărit câte patru-spre-deuce parale de litră, nimic să nu aibă a da nici ciuruc nici plocon, fără de numai acele două parale de numărătoare cu răvaș de nume, și slujba să aibă a se căuta până la vremea cea orînduită de la Divan iar cercătura până la sfârșitul lunei lui Decembre.

Ponturile vinăriciului.

«Vênđarea vinăriciului cu lét 1811 s'au găsit cu cale a se lua vinăriciú ca și în anul trecut de vadră po parale deuce, de la dajnici, iar pentru încercătură hotărîre s'au făcut, ca să lipsescă cu totul, adecă aceea-ce se obicînuie ori la deuce una sau la deuce două, ci să se ea de la dajnici numai acele 10 parale de vadră pe vinul cel vor avea drept în vasele lor și măsurătoare dréptă cu cotel ce să dá slujbașilor, înfierat de Visterie, care măsurătoare să o facă când este vinul în butoiú ori fier și așeđat, sau mai înainte până a nu începe să fiarbă și să nu strimbeze cotel nici într'o parte nici într'alta cum și lungul ce este afară din fund să nu se puie în măsurătoare, lipsind precum am đis cu totul ori-ce mijlóce de încercătură, nici răvașele ce va da de plată să nu le dea órbe precum obicînuia, ci să coprinđă așa fieș-care bute cu suma vedrelor și apoi făcêndu-se cinu gios de totă suma vedrelor pentru bușile ce va avea fieș-care să đică că, câte deuce parale de vadră factaleri atăția, pentru care răvașe să iea slujbașul câte două parale, și scăunașul de cramă câte patru parale și așa să dea și slobođenie a 'și rēdica fieș-care vasele lor nempotriviți; iar când vre-un locuitor va avea lipsă de banii pentru plata vinăriciului și va cere mai înainte a scóte vre-un vas cu vin să'l ducă să'l vênđă, unul ca acela să'î mēsóre înainte și să'î dea drumul făr de a îndrășni vinăricerii și cere vre-un ban

havaet, cu nume de slobozenie, că acelea s'aũ rēdicat cu totul, să nu mai fie nici să se mai pomenescă; de aceea Divanul orînduesce pe . . . să mērgă la numitul județ, carele să facă amănuntă iscodire și certare și verī pe care slujbași va găsi împotriva acestor de mai sus arătate ponturī ale acestor slujbe, cu luare de banī și de încărcăturī. să apuce să facă despăgubirī nēpăstuiților lōcutorī, cu împlinire de dreptul fieș-căruia și de urmarea și sēvērșirea poruncei să aducă Divanului cerasă și întrēgă pliroforie.—1811, Decembre 23.

La Vâlcea, *Petrache Săulescu*;

La Olt, *biv vel Clucer Nicolae Jigărt*;

La Romanași, *Ilie Popescu*;

La Dolj, *Matache Ghica Logofăt*;

La Mehedinți, *Vasile Logofăt*;

Cod. LXV, Fila 146 verso 147,

Anexa No. 147

Către ghenearul Enghelhard.

Fiind-că de către Excelența Sa prin predlojenie s'aũ scris Divanului în trecutele zile, că în județele de peste Olt să ia banī în loc de lemne, iar prin graiũ ni s'a ȓis, că și în cele-l-alte 12 județe se urmēză felurī de năpăstuirī și luărī nedrepte lōcutorilor, de aceea rugăm pe Excelența Ta, să bine-voescī a trimite poruncī ale Excelenței Tale către Dumnōlor ofițerī din tōte județele, ca peste ponturile și poruncile Divanului să nu îngăduiască nici pe Ispravnicī, nici pe alt-cinevași din slujbași județelor, orī pe vinăricerī a supēra mai mult pe lōcutorī peste poruncile și ponturile Divanului și orī-cine se va dovedi că aũ năpăstuit pe vre un lōcutor cu câtu-și de puțin să'l îndatoreze negreșit a întōrce înapoi și apoi să inșiințeze pe Excelența Ta ca prin predlojenia Excelenței Tale să trimită Divanului a aduce aici pe cei vinovați, ca să-și ia căzuta pedēpsă, fiind-că și Divanul din partea Sa a făcut cuviinciōsele poruncī către I pravnicī tuturor județelor.—1810, Octombrie 30.

Cod. LXVI, fila 45 verso

Anexa No. 148

Excelența Enghelhard.

Că boerī ot sud Romanași aũ făcut scire la Șenatorul pentru Christea Sameș, că aũ luat dărī mai mult din județ.

Cod. LXIII Fila 6 verso.

Anexa No. 149. (Pag. 523. Vol. IX)

Senetul ce s'aũ dat Slăvitului Dragoman Manuk pentru privelegiile pe satele după moșia Dragomanului.

«Slăvitul Dragoman Manuk și mai înainte și după ce s'aũ așezat cu locuința în politia Bucureșci, multă avuție și ajutor aũ arătat patriei noastre și la toți de obște în vremi cumplite și răsbóinice, fără ni-ı un fel de *interes* pentru lucrurile sale sau pentru tineri, însă după urmă aũ intrat și la primedjia vieței slăvirei Sale. Acum iarăși la multa și grabnica trebuință a patriei, când și Visteria se află la o nemărginită strămătoare de bani, Slăvirea Sa, aũ dăruit din bună-voință taleri 60 000, care bani era îndatorată țera mai înainte cu zapis sub iscăliturile Divanului, pentru îmbulzite trebuințe ale Visteriei. Deosebit aũ mai dăruit alți taleri 6000, cu dobânda pe 4 luni la taleri 100000, cu care aũ fost împrumutat Slăvirea Sa Visteria acum 4 luni înainte la fosta mare trebuință ce aũ avut țera. Prin care folosiri și necurmate slujbe ce aũ arătat învederate și sciute, ne-aũ îndatorat pe toți, ce și noi de obște cu asemenea ajutorințe și mulțamiri să fim către Slăvirea Sa răspunđători. Slăvirea Sa însă și acum arătându-se spre patrie cu durere ca un desevêrșit patriot, alt-cevași mai mult n'aũ vrut să primescă, ce s'aũ mulțumit numai satele ce sunt cu locuința pe moșile Slăvirei Sale din sud. Ilfov însă Tâncăbescii cu un lude și jumătate, Dragomirescii cu jumătate lude, Pupăza (ce se ȳice și Hagi Gheorghe) cu două lude și móra Domnescă (ce se ȳice și Paserea) cu un lude, precum în ziua de astă-ȳi sunt așezate în extracturi să se scóță din extracturile Isprăvnicatului, și făcându-se deosebit caid în Visterie, curata dăjdie acestor 5 lude după numitele 4 moși, să o plătescă casa Slăvirei Sale la Visterie și de veri-ce angarale, podvedji și să fie zaherelele scutite și ocrotite și *judecățile ce vor avea locuitorii acestor sate unul cu altu să le caute ei și la stăpânire sau la Divan, ne având Isprăvnicatul vre-o trebă și vr'un amestec cu denșele intru nimic. Către aceste veri căți ómeni străini fără pricină va putea găsi și va aduce, Slăvirea Sa să-ı așede pe la numitele moși, plătindu-le dăjdia, iarăși casa Slăvirei Sale la Visterie pentru ȳoce case un lude, și să fie și aceștia ocrotiți și scutiți de angarale, podvedji și zaherele, ne având Isprăvnicatul vre-o trebă și vre-un amestec cu denșii asemenea intru nimic, după chipul ce s'aũ scris mai sus pentru Saac, care acósta găsire și aducere de ómeni străini, fără pricină, este cu folos Visteriei, iar nu cu pagubă. Drept aceea primite fiind aceste ȳise cereri ale Slăvirei Sale, ca un lucru lesne și fórte puțin pe lângă facerile de bine ce aũ cunoscut tóta patria de la Slăvirea Sa și pe lângă slujbele ce aũ făcut de obște la tóta țera, cu bani cu multe sudori și strădanii până la repunere de viață, în chip de mulțamire cu sfat de obște și*

fonția a tot Divanului, am dat această carte la mâinile Slăvitului Dragoman Manuk, din partea noastră, sub iscăliturile noastre și întărită cu pecetea Divanului, ca să fie Măriei Sale și Clironomilor Slăvirei Sale privileghiuri ohavnice toate cum s'au ținut mai sus. Rugăm și pe Dumnélor frați cinstiți boeri cei din urma noastră după vreme, cu asemenea mulțămire și tenei să păzescă acest privilegiu la Slăvitul Dragoman Manuk și la toți clironomi Slăvirei Sale neclintit și nestrămutat întru toate câte am scris mai sus, prin ajutorul, mijlocirea și silința Dumnevostă, fiind-că la un făcător de bine ca Slăvitul Dragoman, și la un mare folositor în ale patriei, carele prin mijlocirea Slăvirei Sale au scăpat de vre-o câte-va orî politia Bucurescilor din primejdie, atât legea ηθπκλωδ cât și cuvântul cel firesc ne îndatorază să fim mulțămitori, răspunzând în totă vremea bine pentru bine. S'au scris în orașul Bucuresci la lét de la 1809 Iulie 5 de Răducanul Filite și s'au trecut în condica Divanului și în condica Sft. Mitropolii

Dosoftei Mitrop., Iosef Argeșan, Const. Vist. Radu Golescu, Stefan Vist. Ralet.

Anexa No. 150. (Pag. 523. Vol. IX)

În 28 Martie 1810, La Aga și la Starostea de neguțători să publicuască în tirg că cine va fi mușteriu pentru apaltul cărților de joc să vie poimâne Mercuri la Divan, că este să se strige.

Cod. LXV fila 21.

Anexa No. 151. (Pag. 524. Vol. IX)

De la I-iul Divan și Comitet, cinstiți Dumnevostă boeri: biv vel Serdar Dumitre Polizule, biv vel Serdar Nicola, biv Serdar Dinule, biv vel Medelnicer Arbut, biv vel Medelnicer Teodor Arcuda, biv vel Vameș Andronic, Kir Mihale Kiriță și Dumnéta Kir George Castris, fiind-că Divanul se află în mare cheltuélă spre întâmpinarea neapăratelor trebuincióse ale prea puternicilor oștiri și altor curgătoare trebuințe ale țerei și neavând în altă parte vre o nădejde, de ajutorință, de aceea prin sfat de obște și prin scirea și a Excelenței Sale senatorului și a presedenției Divanurilor, adevăratul sftenic de taină Krasno Miloșevici, făcând cuviinciósă, chizuire, s'a hotărît a se face numai pe anul acesta apalt vânzarea rachiurilor de totă felurimea de prin politia Bucurescilor și de prin toate orașele țerei românesci; fiind însă că la alcătuirea acestui apalt este trebuință a fi știut Divanului, cu cât preț se cuvine și le dă mâna, atât pămên-tenilor de aici, cât și altor neguțători de prin țeri streine ce aduc aice rachiuri a le vinde paltadorului și cât rachiū său vutcă póte vinde peste an aice

în politie, cât și în orașele din totă țera. Iată Divanul vă orînduesce pre Dumnévóstră, ce adunându-vă cu toți la un loc fără de zăbavă împreună cu staros-tea de neguțitorî, să faceți mai întâiu cuviincioasa chibzuire pentru prețul a toate felurimile de rachiü, adecă rachiü de prune prefăcut și neprefăcut, rachiü de tescovină asemenea, rachiü de vin asemenea, rachiü de drojdii asemenea, rachiü din bucate stricate asemenea cum și holerca i alte felurimî de rachiurî ce vor veni din țera leșescă, sau din alte părți, toate aceste cu câte cât preț vor să'l vîndă cei ce-l au aicea și cei ce-l aduc la paltador? Așjiderea și câtă vîndare de rachiü se pôte face aicea în politie și în cele-l-alte orașe ale țerei? Și fără de prelungire să faceți, deslușită arătare Divanului

Ia'ă orînduesce Divanul și Zapciü pe Vătaful de Visterie 1810 Maiü 8.

(ss) Mitrop. Ignatie.

(ss) Istr. Krețulescu.

› Iosif Argeș.

› C. Bălăcönu.

› Greg. Ghica.

și Vel Vist.

La 14 Maiü 1810 s'a scris asemenea și Spătarului.

De la I-iul Divan cinstiți Dumnévóstră biv vel Serdar Dumitrie Polize, biv vel Serdar Nicolae, biv vel Serdar Costandine, biv vel Sluger Dumitrache și Kir George Castris, fiind-că pentru multa neajungere de bani, ce are Visteria țerei acum într'acéstă vreme spre întêmpinarea și împlinirea grabnicelor cereri și cheltueli, a'e preca puternicilor oștirî este de a se face apalt tot tutunul și tabacul, atât cel strêin, cât și cel de aice de țera și trebuință fiind mai întâiu a sci Divanul prețul cu care se cumpără și se vinde tabacul și tutunul; de aceea dar Divanul orînduesce pre Dumnévóstră, ca pre nisce *ideați* la acésta și adunându-vă la un loc să faceți amênunta cercetare cu cât anume să cumpără atât tabacul cât și tutunul, atât cel strêin ce vine din alte părți cât și acel de aice din țera și cu ce preț se vinde de neguțitorî aici în tîrg? Chibzuind Dumnévóstră că *paltadoru* acela asupra căruia va rămăne de la cochi-veachi apaltul acesta, cu ce preț să vîndă și el tabacul și tutunul și ca ce câștig să 'i se dea și lui la ocă? fără de zăbavă să arêtați Divanului în scris cu vëtaful de aprođi.—1810, Maiü 7

Anexa No. 152. (Pag. 524. Vol. IX)

Li-se comunică și nota de la Cneaz Bogration către Divan, în următórea cuprindere:

„Cea mai întâiu pravilă a tuturor de obște este mai întâiu a păstra avuția, după izbăvirea vieței și a cinstei tuturor acelor cari locuiesc subt izbăvirea acei mai bine otcărmuitoře, iar paza acésta nicî într'o împărătje seü stăpânire a fi nu pôte când dajdiile carele fieș-care locuitor după puterea sa e dator a le rês-punde, nu vor fi pe dreptate orînduite.

Intr'acesta-și c'ip dar orânduiała dajdiilor ce s'au urmat în anul trecut în

Valachia cu multe feluri de urmări s'aũ depãrtat pe bieți lœcutorii de la dãjduirea avuției precum și catahrisurile care fôrte s'aũ înmulțit i-aũ sãrãcit pe bieții lœcutorii.

Și așa precum se pôte a se precurma acéstã rœutate, care desrãdãcinézã bunãtatea și folosul țerei acesteia, negreșit este trebuință a se face cuviincioasa orânduialã pentru dajdiĩ, pre care lœcutorii sunt datorii a le plãti. Cu tôte acestea nu puține însciințãri pentru acestea am strins; dar pentru mãi multã încredințare ca sã se facã cea mãi deslegatã orânduialã, arêt Divanului:

1) Sã mi se trimitã catastih pe larg de dajdiĩ la lôt 1805, în vreniea Domnului Ipsilante ce se strîngea și ce rœspundere se făcea la p'ata *dijmãritului*, vinãriciului, oeritului, cum și pentru *контрибуция*: ajutor, haracĩ, menzilhanelilor, grajd gospod și *Contribuția* de la țiganii cum și câtã sumã de bani se strîngea de la breslași și mazilii? Socotind într'acele vãmile și ocnele, cât venit peste tot (avea) Cneji Valachiei?

2) Pe la câtã sumã se făcea dãjdiile ce le-aũ dat locutorii în vremea ce aũ cãlcat țera Pasvantoglu și în ce chip se strîngea?

3) Fiind-cã dijmãritul, vinãriciul și oeritul tot-deauna se dau prin cochii-vechi cu tocmelã, de la care cumpãrãtorii strîngea venitul lor. Decĩ sã mi se trãmia catastih pãnã la câtã sumã și cu ce preț s'aũ orãnduit în anul trecut dupã contract și pãnã la câtã sumã aũ ajuns aceste huzmeturi? Singur din însuși se înțelege cã într'acest catastih nu trebuie sã se arate ceea-ce cumpãrãtorii dupã catahrisurile lor aũ luat mãi mult peste contract.

4) Intr'acest chip și întocmai sã mi se trimitã catastih, cu câte sume aũ fost date în anul trecut, cele mãi sus arêtate huzmeturi, ca sã se pôte face socotelã de tot venitul anului trecut.

5) Fiind-cã huzmeturile acestea: dijmãritul, vinãriciul și oeritul se strîngeaũ adicã, dijmãritul de la porci și de la stupi, vinãriciul dupã vinuri, oeritul dupã oi, capre și altele, dupã vremi și dupã multe cheltueli se adãogea veniturile acestea cu preț, decĩ și eũ cu depline mœsurĩ și cu dreptate vœd, *cã se mãi pôte adãoga prețurile acestor huzmeturi, numai este de trebuință a fi adevãrate orânduialã și desãvœrșitã cumpãnire*, ca nicĩ cum sã nu fie mãi mult peste mœsurã, dar numai prețul cel cuviincios. Pentru acêsta sã bine-voiascã Divanul a-mĩ trimite anafora cu cumpãnirea acestor pravilii, ci anume preț fãr'de greutatea norodului pôte sã orãnduiascã la tôte aceste dãjdiĩ și huzmeturi?

6) Deosebit de acêsta are Divanul sã-mĩ dea anafora și pentru alte dãjdiĩ arêtându-mĩ care dintre acele *pot sã se mãi adauge* și care dintre acele pot sã se mãi schimbe, sœu sã rœmãe precum aũ fost intãii?

Cercetãnd tôte aceste însciințãri vor face pe deplina orânduialã a se pãzi aceste de acum înainte. Pe de asupra dãjdiilor spãnzurã asupra lœcutorilor și alte multe *angarale* și pentru acestea se cuvine a se face deosebitã trebuincioasă orânduialã a nu fi precum aũ fost pãnã acum.

Cea întâi dajdie e ca să dea orânduita pâne în contribuție. Eū pentru acēsta aștept de la Divan anafora, câtă sumă pōte să se dea în contribuție fără de nicī o greutate asupra norodului, adică în anul când va fi rod și în alt an, când nu va fi, deosebind Valachia cea mare de Va'achia cea mică. Așijderea de găsesce Divanul mai cu înlesnire a se da pânea acēsta în natură sēu în banī? să arēte anume la acēsta pricinele și câți banī pōte a se orânduī a plăti fieș-care, fiind-că la acēsta să îndatorați toți de obște a da, acēstă dare este pentru Armia împēratēscă, care păzesce pravilele și avuția fie-căruia. Divanului pe deplin îi este sciut, că din urmările catachrisurilor lor, nu puțină sumă se lua peste carăle ce se luaū pentru trebuința oștirilor și cele mai multe le lăsa, luând cinovinciī, ce erau rînduiți la acēstă, banī. Pentru acēsta se cuvine a se lua cele mai întregī și strașnice mēsurī făcēnd scire prin publicații la tot norodul, că de acum înainte *acēstă dare de banī a se slobođi carele loc* nu va avea, dar de va urma cineva-și împotrivă și se va descoperi, atunci cel vinovat negreșit va fi strașnic pedepsit, întorcēnd banīi îndouīți și nu va fi nicī o dată la nicī o dregătorie orēnduit. Pentru mai bună orânduială Divanul este dator tot-deauna, când va avea cerere de care, să facă orēnduială la fiește-care județ, care orânduia'ă să fie sciută și neschimbată de Ispravnicī și cei supuși ai lor. Deosebit de acēsta acum s'aū dat de la mine în tōtă armia porunci ca singurī de sine ostași cară să nu mai iee, avēnd pentru acēstă strașnică oprōlă; iar când vor avea trebuință să facă cerere de la stăpânire după orēnduială, plătind de tōte carele ce vor lua ostași rînduitul progon de tot boul și calul pe ceas po parale 5. După acēsta singur de sine se înțelege, că, carele ce vor căra pe la magariī pânea ce este orânduită din țēră în contribuție, pentru acēstă plăță nu vor avea Tōtă acēstă orēnduială Divanul este dator a o face la toți sciută; iar de se va descoperi la acēsta vre-un catachrisis sēu vre o silnicie din partea comandelor ostăsescī; atunci la tōte întâmplările stăpânirea pămēntului are să arēte nacialnicului de corpos, sēu de o trēptă sub comanda căruia se va întâmpla arest rēu, ca să li se facă celor năpăstuiți îndestulare. Iar dacă se va întâmpla să nu se facă îndestulare atunci Divanul prin mijlocirea prezidentului să mi se facă mie arētare fieș-care cinovnic după vrednicia lui avēnd dorire la tōte cele bune, carele va fi orēnduit la dregătoria pămēntului; fără de nicī o îndoială trebuie să aibă sciința că economia cea bună este un pont din cele mai trebuinciose, fiind ajutor pentru buna linisce a țerei și arētător cu bună stăpânire (*lacună*) în Valachia ce se numesc *lude* care este cel mai întâi venit al pămēntului după însciințările ce le am, la lét 1805 erau mai multe de cât 15.000 ce eū nicī o dată nu pot crede. Divanul într'acest ceas să intre cu cercetarea și să-mī trāmiță catastih ce s'aū făcut acele lude și unde s'aū dat? Orēnduiala de scutelnicī și poslușnicī este iarărși cu puțința economiei acēstei țēri, dar ca'astihurile ce se fac la acēsta aū ajuns până la cea mai mare vedere Eū arēt Divanului ca să-mī trāmiță catastih; unde? și câți

scutelnicii și poslușnicii au avut la lët 1805, Când era Domn Ipsilant și de atunci încôce, Cui? unde? și câți s'au dat?

De acum înainte strașnic poruncesc: nimenii scutelnicii și poslușnicii nici să se mai deie nefăcând arătare prezidentului și ne având de la Mine acostă întărire, cum și cel mai puțin venit din țeră de nimenii să nu se potta lua fără de porunca Mea.

Pe lângă acosta mai arăt Divaului să-mi trimită catastih? cui? câtă lëfa ce se numescе *пенязе* se dă de la Divan după anume orânduială seou porunca? — Ghënar 28. lët 1810.—Se dă în Bucuresci.

Semnătura.

Anexa No. 153 (Pag. 528. Vol. IX)

Carte de slujba fumăritului bălților

...Domn^uțereii Moldovii și Valahii, după obiceiii s'au dat acosta carte a Domniei Mele... carele pe anul acesta lët 1807, au cumpărat fumăritul bălților, ca să aibă a căuta acest venit, și a lua de la ómenii ce sunt ședători la satele sciute de lângă bălți în 12 județe de dincóce de Olt, care să îndestuléză cu pesce din bălți fără de banii, de totă casa 66 banii, iar mai mult să nu îndrăsnescă a lua, că dovedindu-se se va pedepsi, însă acosta slujbă după obiceiii are a se căuta numai până la Sfinții Apostolii, acum dar pe acest următorii an, s'au dat voie a se căuta până la sfârșitul anului, și numai o luare de banii să fie, poruncim Domnia Mea Dumnévóstră Ispravnicilor de prin județe, să dați mâna de ajutorii mai sus numitului ca să potta stringe venitul acesta; i sam reche god^u 1807 Ghënarie.

Asemenea doue cărții s'au făcut pentru cincii județe ot. preste Olt, și pentru 12 județe.

Cod. LIV. Fila 21 verso.

Anexa No. 154 (Pag. 528. Vol. IX)

I-iul Divan arată lui Repninski, în 1812 Mai, că Iancul Cămărașul ce au cumpărat într'acest an următor *fumăritul bălților*, care este huzmet al vămilor și are rânduială din vechime de ié din satele ce sunt împrejurul bălților, care se hrănesc cu pesce din bălți de la omul casnic câte parale 66 într'un an și dice, că pe lângă alte discolii ce are la căutatul acestui huzmet, din care i se pricinuesce multă pagubă, de la județ Teleorman cu totul au fost oprit omul seii, ne lăsându-l nici măcar să intre în satele ce sunt pe marginea bălței dicénd că așa este porunca Ex. Sale Ghëner. Coronel, și arată că anul trecut au strins de la acest județ ta^l 800; de aceea cere ca orii să se

scađă cu acești bani din sferturile ce are să plătescă, saŭ să i se dea porunca Ex. Sale Ghen. Coronel către orinduiții de acolo, să stringă venitul după obiceiul vechiŭ.—1812 Mai.

Isaac Ralet, Barbu Văcărescu Vist.

Anexa No. 155 (Pag. 528. Vol. IX)

La 19 Iulie 1812 Comitetul scrie la Ispravnicii din Teleorman, Ialomița să dea ajutor de perceiver a cumpărătorilor huzmetului funăritului bălților.

Anexa No. 156 (Pag. 528. Vol. IX)

Carte de fumăritul bălților de la ómenii ședători la satele de lângă bălți pe dreptul de a prinde pesce, câte 66 bani de totă casa.—1810 Ghen. 1.

Cotăritul pe 1810 din Bucuresci (cântărirea numai la cântariul acesta al tótei mărfei) de totă suta de ocă 15 bani.

Cod. LVII. Fila 157.

Anexa No. 157. (Pag. 529. Vol. IX)

Lângă acesta fiind-că slujba vorniciilor adecă vitelor *ce se găsec de pripas*, cum și vitelor ce se iaŭ de pe la hoți, din porunca Domnului Senatorului, ce prin predlojenia de la 19 Septembrie cu No. 2439 ce s'aŭ dat către Dumnélui viș prezidentul s'aŭ orânduit a fi în privigherea Dumnélor orânduiților ofițeri de pe la județe, Divanul face cunoscut Dumnévóstră acéstă orânduială a Domnului Seratorului și vă scrie, că are a se urma într'același chip adecă : orî-câte vite se vor găsi de pripas într'acel județ asemenea și câte se vor lua de pe la hoți aŭ să se dea în privigherea ofițerului ce este orânduit la acel județ, carele are să le fie 6 lunî și după trecerea de șase lunî de nu se vor găsi stăpâniŭ vitelor, are să se orânduiască trei soróce prin publicație pentru vênđarea acelor vite, ca orî cine va voi a le cumpăra să se arate la Isprăvnicat și la cel de pe urmă soroc după prețul ce va eși să se și vênđă de Dumnélui ofițerul, care bani ce se vor lua dupe vênđarea acelor vite aŭ să se trimiță la Excelența Sa Domnul viș prezident a se cheltui la lucrurile plăcute de Dumneđeŭ ; la vênđarea căroro vite aveți să fiți și Dumnévóstră de față, și de urmarea acestor porunci să trimiteți Divanului respuns.—1810 Dechembre 10.

Cod. LXV. Fila 56.

Anexa No. 158 (Pag. 529. Vol. IX)*Exceleanța Enghelhard*

Că ofițerul de la Isprăvnicatul Romanați înscințeză, că la acel județ aș prins nisce vite de pripas și poruncesce ca să se facă publicație în soroc de 6 lunț.—1811, Ianuar 16.

Cod. LXII.

Anexa No. 159 (Pag. 529. Vol. IX)*Senatorul Miloș*

Că după tôte cole-l-alte veniturĩ ce are Vornicia obștirilor s'aũ orânduiț și tôte vitele ce se vor prinde de pripas și era venit al Vornicilor veliți s'aũ dat aceste pripasurĩ să se vëndă și orĩ câți banĩ vor eși să se dea la cutiea milostenilor.—1811, Fevruarie 2.

Cod. LXIII, fila 66 verso.

Anexa No. 160 (Pag. 529. Vol. IX)*Șeter*

Că primind senatorul notele ce i le-aũ trimis Divanul pentru vitele de pripas i pentru ispășenie, poruncesce să se vëndă la cochivechĩ și toți banii să fie pentru Vornicia obștirilor.—1811, Marte 18.

Cod. LXIII, Fila 39 verso.

(Pag. 534. Vol. IX)*De la întâiul Divan și Comitet.*

Fiind-că aũ orânduit Divanul al II-lea Spătar pe Iancu Comisul, i se dete la mână acest pitac cu care să aibă a stringe tot venitul ce aũ fost al aceștii II spătariĩ.—1811 Martie 17.

Al. Ungrovlahiet Ignatie.

Iosif Arges, Radu Golescu, Isaac Ralet, Polcovnic Loghinov, Mihalache Manu, vcl Vistier Samurcaș.

Cod. LXXI, Fila 77 verso.

Anexa No. 161. (Pag. 535. Vol. IX)*Către Cealtuhin.**De la Divan.*

Avem cinste a aręta Exceleanței Tale, că dregătoria Spătăriei are vechiũ obiceiũ canonisit dă ia pe an odată banii pentru fên după la breslele slujitoareșci,

care această luare de lei dintru început s'aŭ urmat de s'aŭ luat atât pe lunile Iunie și Iulie, însă câte ta'erî 3 parale 12 de lună și la vremea acesta aflându-se Ispravnic Dumnéluî Grigorie Băleanu n'aŭ luat acest havaet fiind-că Dumnéluî Aga Pantazog'n apucase de luase acel havaet încă de la luna lui Martie când nu era cu cuviință, iar Dumnéluî Logofétul Băleanu Epistatul Spătăriei avênd dreptate a lua acest havaet, ca unul ce Dumnéluî s'aŭ aflat în dregătoria Spătăriei la vremea luărei acelor bani, după cererea ce aŭ făcut, s'aŭ dat în destule porunci ale Divanului către Dumnéluî Aga Pantazoglu spre a responde acei banî la Dumnélnî Logofétul Băleanu și următor încă până acum n'aŭ fost; de care rugăm pe Excelența Ta, să bine-voesci și cu mijlocul ce se va socoti să se împlinască de la Dumnéluî Aga Pantazoglu acei banî, căci peste puține zile este să plece de aici și urmază a rămâne păgubaș Dumnéluî Logofétul Băleanu. — 1812 Septembrie 22.

Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam.

Cod. LXVI, Fila 243 verso.

Anexa No. 162. (Pag. 535. Vol. IV)

Bucuresci din 10 April 1808.

Cu aceeași dată de 20 April 1808, Divanul dă volnicie la mână ómenilor rînduiți de vel Căminar pentru stringerea venitului căminăriei, adecă din tîrgurile, orașele și bălciurile mari, ce sunt la fie-ce județ, afară din acelea ale Mitropoliei, Episcopii și mănăstirile cele mari. Căminăritu nu se va lua de la boerii mari de la vel Ban până la vel Clucer de arie și nici de la jupănesele văduve «ce aŭ stătit boerii Dumnélor veliți». Asemenea nu se va lua de la cei-ce aŭ hrisóve și cărți Domnesci de scutélă. Căminăritul consta de la butea cu vin parale 55. De la butea mare cu rachiî de țeră, talerî 5. De la butea mică talerî doi și jumătate. Iar de la rachiurî străine, ca unele ce sunt oprite a se aduce în țeră, unde se va găsi rachiî străin, verî la cine, să se ia căminărit de butea mare talerî 14, iar de butea mică pe jumătate, afară de rachiul ce se va aduce de marchitanî pentru trebuința oștirilor, acela n'are să se supere nici de căminărit nici de vamă. Cum și pentru vinul strein, fiind-că nu este slobod să 'l aducă în țeră, ear întêmplându-se lipsă de vin pămêntesc, unde se va da voie prin porunca Divanului în scris și prin marifetul Dumnéluî vel Căminar la loc rînduit și sumă hotărită, numai acele va fi slobode.

Iar când pe ascuns se va cacerdisi cu vre-un fel de meșteșug, acela să se facă *controband*, de către căminari, precum s'aŭ urmat și în aiți ani, care venit poruncim să se ia de către orînduitul acesta al Căminăriei pe șin, pe câte buți cu vin sau rachiî va găsi în cârciume magasiî și să dea rējaș de plată afară de buțile ce aŭ plătit căminărit la Căminarul ce aŭ fost și va fi

având rēvaș de plată, acele rēvașe să se ție în sēmă și să nu se îndrăsnescă orînduitul acesta a face supărare cu a apuca să ia al doilea căminărit.

Și pentru câte buți cu vin vor mai aduce prin cărciume în tōtă curgerea anului, să plătescă tot cu acest mijloc ce poruncim mai sus, pentru care să dea orînduitul acest rēvaș de plată și apoi în vremea ce va începe și va vinde din acele buți cu vin i rachiū să fie cărciumarii cu totul nesupărați întru nim'c. Pentru care poruncim Dumnévōstră Ispravnicilor, să dați ajutorul cel cuviincios spre căutatul și strînsul acestui venit; iar cînd orînduitul cu slujba arēsta va căuta să facă o urmare în potrivă, orî a lua mai mult s'au cere căminărit de unde nu se cade, să nu 'l îngăduiți, căci Dumnévōstră veți fi răspundători, fiind-că prin sate i pe la cărciume de prin drumuri și pe la cărciumele morilor căminărit nu este.—1808, April 20.

Anexa No. 163. (Pag. 535. Vol. IX)

De la Divanul Principatului țrei Romănesci.

Fiind-că venitul căminăriei este irat al Domnului vel Căminar i-au dat acēstă carte a divanului lui ce s'au orînduit de către Dumnēlui vel Căminar, ca să caute acēstă slujbă și să strîngă venitul căminăriei în orașul Bucuresci, urmând ponturilor ce se cuprinde mai jos :

1) Sfânta Mitropolie, episcopiile, sfintele mōnăstiri, Dumnēlor boerii veliți, de la vel Ban pînă la vel Clucer de arie, jupănesele vēduve, ale căroro boeri au stătut veliți, au să scutescă câte o pivniță în Bucuresci, după cuprinderea ponturilor Divanului.

2) Căți vor avea hrisōve i cărți Domnesci, sau cărți ale Divanului de a scuti cărciume de căminărit, acestia vor scuti cărciumi, după seneturile ce vor avea la mîni de vor avea drepte bucatele lor, sau chiar cărciumele lor adevărate, făr'de a fi slobod aceștia, mila sa să o vîndă altui obraz și făr'de a fi slobod după vechiū obiceiū să scutescă cărciuma întru care nu se vînde vinul lor, iar pentru tagma Logofeșilor Divanului și ai Visteriei să urmeze hotăriri ce este făcută, a scuti și cărciume străine, împotriva căroro porunci nu au a fi supărați.

3) Căți se scutesc de căminărit cu ale altora cărți și se vor dovedi că nu sunt cărțile lor din cele slobode să scutescă cărciume străine, să plătescă orînduitul căminărit îndoit spre pedēpsa vicleșugului iar streinile cărți ce vor avea, să se ia de la mînilor, ca nisce pricinuitoare de netrebnică pagubă venitului boeriei.

4) Cînd vre-unii cu socotēlă să nu plătescă căminărit își vor pune vinurile să se vîndă în vre-o cărciumă de cele ce se scutesc de căminărit cu carte domnescă și făcēndu-se cercetare se va dovedi acest vicleșug, atunci cărciumarii acelor cărciume, ca unii ce s'au făcut pricină de pagubă venitului că-

minăriei și ca nisce neascultătorii nizamului, pentru-că au primit vinul altora în cârciumile lor, să plătescă căminăritul pentru tot vinul ce se va găsi în cârciumile acelor cârciumari, atât adică pentru al lor care se scutesce cu carte Domnăscă, cât și pentru vinul ce au primit în cârciumile lor ca să-l scutască de căminărit fără de a avea carte de scutolă, și întracestaș chip să păgubască fără de cuvânt venitul boeriei.

5) Câți se află afară din crucile care sunt hotar Bucurescilor adică împrejurul politiei aceștia în vreme ce plătesc birul lor aici în Bucuresci, ca și Bucurescenii cu darea căminăritului se silesc să n'o plătescă, pricinuindu-se că locuiesc afară, acelora să nu li se dea ascultare, ci precum și cei-l-alți orășeni ai Bucurescilor, negreșit să-i supue a plăti căminărit.

6) Câte buți cu vin și rachiū se vor găsi prin cârciumile și pivnițele cârciumarilor celor ce plătesc caminărit, să plătescă peșin pentru toate buțile mai nainte și până a nu se începe și după ce se va sfârși vinul se vor cumpăra altul, ori de la boerii săi de la mănăstiri să plătescă asemenea și pentru vinul ce au cumpărat.

7) Pentru butia de vin ce vor vrea să facă rachiū să plătescă căminărit și pentru vinul acelor buți, când vor vinde dintr'însele ori cu vadra saū cu ocaua; iar când nici de cum vîndare nu va face dintr'acel vin și îl va face tot rachiū, atunci au a plăti numai al rachiului căminărit.

8) Vinul strein afară din trebuința țeroi fiind-că nu este slobod să'l aducă în țoră, ci întâmplându se lipsă de vin pămîntesc urmōză a fi trebuincios cel străin, atunci cu voie de la Divan, prin marifetul Dumnolui vel Căminar, să se slobodă a intra în țoră pe cât va fi trebuință și unde va fi lipsă. Iar când pe ascuns se va cacirdisi cu vre un fel de meșteșugire, să se facă de către Căminar controbond.

9) Căminăritul este a se plăti: butea cu vin para'le 55, butea cu rachiū de țoră, cea mare po taleri 5 și cea mică po taleri 2 $\frac{1}{2}$; iar pentru rachiū străin, ca unul ce este oprit ca și vinul de a veni în țoră, unde se va găsi rachiū strein, verii la cine, să plătescă de butia mare taleri 14 și de butia mică pe jumătate, dar rachiul ce se va aduce de marchitanii pentru oștire, de căminărit și vamă să nu se supere.

10) Buțiile ce se vor găsi plătite de căminărit la Căminarul ce au fost și va avea răvașe de plată, acle ca nisce plătite să nu se supere, ci să li se ție răvașele în sōmă și fiind-că după hotărârea ce s'a făcut, venitul de la 17 ale trecutului Februarie încōce are să fie ale acestui Căminar, iar până atunci să fie ale aceluī vechi, are orânduitul acesta să-și caute venitul pe acōstă vreme de la cel ce l'au strîns.

Scriem dar Dumnévōstră zabișilor din orașul Bucuresci, să dați ajutorul cel cuviincios spre cătatul slujbei și strînsul acestui venit, iar când orânduitul

acesta va căuta să facă vre-o urmare în potrivă, orî a lua mai mult, sau a cere căminărit și de unde nu se cade, să nu'l îngăduiți.—1808, Aprilie 20.

(*Origina'a copie la biblioteca Urechia, Galați*).

Anexa No. 165. (Pag. 537. Vol. IX)

Divanul către Engelhardt.

Insciințoză că din vechime *tabacul* a fost apalt, era venit al căminării celei mari, la care în trecut se rânduia fecior de boer, iar în anul acesta după slobođenia ce au dat Divanului, principele Bogration, a fost numit Căminar Anastasache Comăneanu. «Dumnél or boerii Căminari, după vreme l'au lăsat (tabacul) slobod a vinde cine va vrea; prin hotărări Domnesci s'au orânduit ca să dea cei ce aduc tabacul străin din țera turcască de una oca câte parale 50 și osebit la cutia milosteniei, iar la oca 1, câte parale 26 și de vamă sau altă dajdie au fost apărat tabacul, iar de sunt anî 28, de când s'au așeșat consulaturî aici în Bucuresci, pentru diafendepsis neguțtorilor sudii ai streinelor Curți s'au orânduit prin tarifă, ce au să plătescă sudii, vamă, când tot de atunci s'a pus în rânduială ca tabacul, ce aduc neguțtorii sudii de la Rusia i de la Nemia, să plătescă 3 la sută, iar când sudii au adus tabac turcesc pentru vîndare aici în țera au plătit și ei fără osebire și căminăritul și aceea ce este rînduit pentru cutia milosteniei după ponturi. De sunt 2 anî aducînd un neguțator frances tabac turcesc aici în țera de l'au vîndut, s'au împotrivit a plăti căminăritu și avastu cutiei. De care făcîndu-se cercetare înșii neguțtorii supuși, cari au metaherisit acest alișveriș, au dat adoverință, cum că tot-d'anna pentru tabac turcesc au plătit căminărit după ponturi. După care din partea Divanului s'au îndatorat și sudii francesi a plăti și s'au făcut cunoscut și cinstitul consulat al Franței. Acum Dumnélui Epistatul căminăriei a făcut arătare Divanului, că un Zisu Ianiotu ginerile lui Hristodor Vrana, aducînd tabac din țera turcască, și arătîndu-se de sudit frances, se împotrivesce a plăti căminărit. După cercetarea ce s'au făcut, după cuprinderea ponturilor și obiceiului ce s'au urmat, s'au orânduit Dumnélui, vel Aga, ca prin scirea cinstitul consulat al Franței să împlinescă de la șisul căminăritul după ponturi. Și Dumnélui vel Aga, urmînd datoriei Domniei-sale, au mers la cinstitul Consulat de au dat pliroforie și au luat răspuns că nu pôte îndatora pe șisul, să plătescă acele câte 76 parale la oca de tabac după ponturi, ci va să plătescă numai 3 la sută; ci fiind-că boeria căminării într'acest irat razimă și de nu-i se va da rămâne a perde venitul, de aceea Excelența Ta cu mijloc cuviincios, care mai bine se va socoti, să bine-voesci a da nizam de îndreptare.—1810. Mai 7.

Anexa No. 166. (Pag. 537. Vol. IX)

De la întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei.

Fiind-că vama tabacului este obicinuit venit al căminăriei după cum ne adevărim din condicile Divanului, sau dat această carte a Divanului ce s'aău orânduit aci în orașul Craiovei de Dumnóluî Stolnicul Constantin Câmpineanu peste căminărit, ca să aibă a lua de la tabacul strein de oca una câte cincî-șeci parale iar de tabacul de aici de țóră să ia câte șeci parale ; pentru care poruncese Divanul Dumnóvóstră zabiților din orașul Craiovei, să dați mână de ajutor orênduitului de la Dumnóluî Epistat căminăriei, ca să strîngă vama acósta pe deplin în orașul Craiovei — 1812, Iunie 1.

Anexa No. 167. (Pag. 537. Vol. IX)

Carte de căminărit.

Fiind-că venitul căminăriei este irat al Dumnóluî cinstitului vel Căminar Constantin Crețulescu, s'aău dat acósta carte a Divanului, ce s'aău orânduit de către Dumnóluî mai sus numitul boer, ca să caute acósta slujbă și să strîngă venitul căminăriei aici în orașul Bucuresci, urmênd ponturile ce se coprind mai jos.

1) Sfinta mitropolie, episcopiele, sfintele mônăstirîi i Dumnólor boorii veliți de la vel Ban până la vel Clucer de arie și jupănesele vêduve ale căror boeri aău stătut veliți, aău să scutóscă câte o pivniță în Bucuresci după coprinderea ponturilor Divanului.

2) Căți orî aău cărți domnesci și hri-óve, sau cărțile Divanului de a scuti cârciumo de căminărit, sau de acum înainte se vor învrednici aceștii milî prin cărți noue, aceștia vor scuti cârciumî după cărțile ce vor avea la mână, de vor avea drepte bucatele lor, sau chiar cârciumile lor adevărate, fără de a fi slobod aceștia mila să o vîndă altui obraz, și fără de a fi slobod după vechiul obicei să scutóscă cârciumî întru care nu se vinde vinul lor (iar pentru tagma logofetilor Divanului și ai Visteriei are a se urma după hotărîrile domnesci și ale Divanului, ce sunt date, a scuti, adecă și cârciume streine și a nu se supăra de căminărit, nici de vin, nici de rachiú).

3) Căți se scutesc de căminărit cu a le altor cărți vor dovedi, să plătóscă îndoit, spre pedépsa viclesugului, iar streinel- a cărți ce vor avea, să se ia de la mânele lor ca nisce pricinuitoare de notrebuică pagubă venitului boeriei.

(cele-l-alte articole ca la Anexa 164)

Asemenea carte de căminărit s'aŭ făcut și la orașul Craiovei având deosebire numai unde dice : Crucile Bucurescilor și la tagma Logofeților Divanului și ai Visteriei având pronomion să scutască și cărciume streine de căminărit adecă pontul al 5-lea, aŭ lipsit acum și pentru tagma Logofeților iarășî aŭ lipsit

Anexa No. 168. (Pag. 538 Vol. IX).

Către slăvitul întâiŭ Divan, de la Logofeția mare.

După porunca slăvitului Divan, ce ni se dă la acastă jalbă a lui Constantin iuz-bașa, făcând cercetare mă pliroforisii, că cele ce arată prin'r'acastă jalbă sunt adevărate, adică Nicolae iuz-bașa tatăl jăluitorului s'aŭ aflat într'acastă slujbă a izbașiei din tinerețele lui până aŭ ajuns la adânci bătrânețe și și-aŭ dat obșteșca datorie într'acastă slujbă fiind, iar jăluitorul aŭ rămas cu greutăți, ca un însărcinat cu datorie și cu mumă văduvă, carele s'aŭ aflat slujind atât în trebî de ale Divanului, cât și în trebî de ale Visteriei, și după mórtea tată-seŭ cunoscându-se de vrednic, slăvitul Comitet l'aŭ făcut în locul tatăseŭ iuz-bașă, la care slujbă fiind cu totă osârdia, cusur pe urma lui nu s'aŭ făcut, și iuz-bașa ce aŭ fost după vremî aŭ avut privilegiu de la Domnî obicinuit să scutască dijmărit i vinărici i o cărciumă în Bucuresci de fumărit, de căminărit și de orî-ce alte dărî se vor întempla pe alte cărciume, însă la scutirea cărciumei aŭ avut pronomion ca logofeții Divanului și ai Visteriei, a scuti și cărciumă streină; asemenea și lude unul fără de pricină de dajdie aŭ avut pentru poslușania casei lui, apărat și acela de orî-ce dajdie și orândueli ale Visteriei și pe lângă acest privilegiu aŭ avut tatăl jăluitorului pentru slujbele lui cele vechi, și pentru scăpătăciune osebită milă prin cărțile slăvitului Divan ce le văduiu, una cu lét 1809 Iunie 22 și alta cu lét 1810 Septembrie 13, prin care i se dă încă lude trei fără de pricină de dajdie și altă cărciumă scutiă, și jăluitorul de când s'aŭ orânduit iuz-bașa până acum ține privilegiurile tată-săŭ, iar pe numele seŭ nu i s'aŭ făcut privilegiu; ci după rugăciunea ce face slăvitului Divan, fiind-că slujba jăluitorului este cunoscută, i se cade ajutor; de se va găsi cu cale de slăvitul Divan, să bine voiască a i se da și lui și ajutorul acesta ce aŭ avut tată-seŭ, adică lude patru fără de pricină de dajdie și două cărciumi aici în orașul Bucurescilor scutite, întru ajutorul și mângăere la greutatea casei ce are.—1811, Septembrie 1.

Constantin Dudesca v'l Logofet.

Cod LXX, fila 19.

Anexa No. 169. (Pag. 538 Vol. IX).

De la întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei.

Milostivire făcând Divanul, asupra jăluitorului Constantin iuz-bașa, întărește toate acele privilegiuri ce le-aŭ avut repositul tată-seŭ Neculae proin-iuz-bașa și

hotăresce, ca și jăluitarul asemenea să le aibă pe chipu său. — 1811, Septembrie 5.

Ignatie Mitropolit al Ungrovlahiei, Polcovnic Loghinov, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Anexa No. 170. (Pag. 538 Vol. IX)

De la întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei.

S'a dat această carte a Divanului lui Ștefan sin Negoită Borcea ot sud Ialomița pe carele l'a făcut Divanul al 2-lea Vornic în locul lui Mihaiu Dirgea ce a murit, la Dumnolui vel Vornicul de țora de jos Petrache Retoridis. Decă să aibă și numitul privilegiul ce a și căl-alți vorniceș a fi adica apărat de rândul dăjdiilor Visteriei i de alte podveși și angariș, să scutască și drepte bucatele sa'le de dijmărit i vinăriciū și pivniță aici în orașul Bucureșci apărată de fumărit și de tôte angariile. Drept aceea poruncim la toți căși se cuvino, nimeni întru nimic supărare peste cartea Divanului să nu facă. — 1812, April 2.

Loghinov sovetnic ostășesc Polcovnic, Manolache Crețulescu Ban, Barbu Văcărescu, vel Vist.

Cod. LXXI, fila 35.

Anexa No. 171. (Pag. 538 Vol. IX).

De la întâiul Divan.

Datu-să această carte lui Constantin sin Nicolae iuz-bașa carele s'a aședat în locul tată-său iuz-bașa de fustași ot vel Divan, ca să fie în pace și nesupărat el și casa lui de tôte dăjdiile și orânduclile câte vor eși de la Visterie, să scutască și drepte bucatele lui, stupi i râmatorș de dijmărit i vinul ce se va face în viile lui de vinăriciū; asemenea să aibă a ținea și o pivniță aici în orașul Bucureșcilor, scutiță de fumărit, de căminărit, de vamă i de ort vătăjesc și de orș-ce alte angariș câte vor eși pe alto pivnețe; așijderea să aibă a ținea și un om pântru porlușania caseș lui, care și acela să fie scutit de tôte orânduclile și dările verș câte s'ar pune po lăcuitarș de obște la nici unele supărat să nu fie, pe care om găsindu'l făr'de pricină de dajdie să se cerceteze după orânduiala Visteriei și să i se dea pecetluit, ca să fie nesupărat, pentru că această milă aș avut și iuz-bașa ce aș fost după vromi, dupa cum diu cărșile domnesci

ne adevărită; pentru care poruncește Divanul Dumitale vel Agă i vel căpitan za dorobanți și altor zapei ce veți fi orî cu ce slujbe orânduiți pe orașul Bucurescilor, să păziți întocmai și fără de nici o scădere toate câte se cōprind mai sus.—1811, Octombro 11.

Polcownik Loghinov, Radu Golcsu, Isaac Ralet, Mihalache Manu, vel Vist. vel Logofăt.

Cod. LXXI, fila 23.

Anexa No. 172. (Pag. 538. Vol. IX)

De la întciul Divan.

Datu-său cartea Divanului lui Constantin Pleșoianu inz-bașa ot Divanul Craiovei, carele după a lui slujbă, cu care s'au arătat slujind nelipsit la toate poruncile ce i sa dat de către Divan, pentru aceea să fie nesupărat de toate dările și orânduelile verî-câte ar eși de la Vistierie pe an în țără; așijderea și ale lui drepte bucate ce va avea să fie în pace și scutite, stupii i rămătorii de dijmărit, și vinul ce'l va face în viile lui de vinăriciū, și pivniță în orașul Craiovei scutită de fumărit, de căminărit, de vamă și de alto angariū, pentru care Divanul poruncește la toți căți se cuvine întocmai să fiți următorii, spre a i se păzi privilegiul acesta nestrămutat.—1811, Octombro 12.

Radu Goleacu, Isaac, Ralet, Mihalache Manu, vel Logofăt.

Cod. LXXI, fila 26.

Anexa No. 173. (Pag. 540. Vol. IX)

Academia, portofoliu 47 act. 18.

Copie din timp. E probabil însăși minuta actului, căci conține corecturi și adăugiri.

Către înalt Excelenția Sa Domnul lucrătorul Sfetnic de taină senator i proestos Divanurilor Mo'daviei și Valachiei și cavaleri Vasilie Ivanovici, Crasno Miloșevici.

De la totă obștia boerilor cnejiel Moldoviei.

Intru adunare obștăscă cu căduța supunere, am luat intru ascultare cea pătrundătoare cōprindere a predlojeniei Inalt Excel. Vostre, ce s'au dat către Divan sub No. 3825 pentru împărțășirea cea obștăscă în împărțirea greutăței (КОНТРОБЪЗНЕ) anului 1812 și a rămășiței anului 1811, din care greutate să și hotărăsece de către Inalt Excel. Vostre, ca să se dea 115.300 lei de către boerii pământului din drept capitalul lor.

Cu plecăciune ar'ăm din parte a tot nēmul boierilor Moldoviei, că și

strămoșii și părinții noștri și noi, este mai mult de cât un vac, de când alta nu am arătat către pristolul împărăției Rusiei și către biruitoarele sale arme, de cât numai supunere, credință și întru totă curățenia jertfire. Și după acesta cunoscută în lume rōvnă am fost și suntem și acuma gata a aduce, decă este trebuință, și casele și averile noastre întru jertfire voinței ceî înalte a îndurătorului monarch, a stăpânitorului împărat a totă Rusia, acolo unde este totă nădejdea umbririi și a buneî noastre viețuirî. Inșă acum ne vedem cuprinși de o măchniciune a întristărei ceî sufletescî, pentru că cererca acēs'a a ne cislui în dare de *contribuție*, nu are asemănare nicî cu una din cele-l-alte epochî a oștirilor trecute, când nu numai nu s'aũ îndatorit cinul boeresc a plăti birul cele-l-alte trepte, dar încă cu avut și osebite de pronomion, care acea oscbire aũ făcut neimpilare nómului boeresc și în vremea stăpânirii otomanicescî a nu se supune în dări ca birnicii satelor.

Măhniciunea noastră să întinde vedēndcă încă nicî la auđul cel înalt al îndurătorului împărat nu e cunoscut, că mai ales într'o epochă a acestui rēs-boiũ némul boeresc dnpă credința sa a făcut cele mai mari jertfirî, și face fără a nu o numi contribuție, începēnd de la cea dintăiũ intrare a oștilor în pământul acesta, când tot fēnul ce a avut armia trebuință s'aũ luat împreună cu al altora și a nómului boeresc cel mai mult. Cărăturile cele mari de provian, care în altă vreme a oștirilor se urma cu podratul, acum urmāndu-se cu țora, n'aũ rēmas nicî într'o vreme scutelnicî, breslașî și ómenî noștri feriți de acéstă grēutate a transportirilor întorcēndu-se paguba aceî slujbe a lor către némul boeresc, care avēnd numai acest pronomion al scutelnicilor păzit din învechime, puțin a lipsit a'l perde și acesta jertfindu-se în slujbele oștilor și uniî din boerî plā'ind pentru scutelnicî, iar alții ajungēnd a se sluji ei singurî, luāndu-se ómenî în cărăturî. Puțin lipsesce de a veni cea mai mare parte a nómului boeresc întru cădere.

Némul boeresc ține quartirurile cele mai mari. Moșiile boerilor sunt jertfite spre tăere de lemne pentru foc a spitalurilor și a întocmirēi obuzurilor și a întărirēi cetăților. Moșiile nómului boeresc să jertfesc a da érbă pentru pășune cailor oștenescî, a da fēnețul pentru cosirea fēnului oștenesc, sume care pot coprinde milióne, și plată nu se dă de către nimenca, ca dintru acea plată să se pótă răspunde îndoită și întreită sumă de cât acósta, care să cere acum cu numire de contribuție.

Inșăși imputernicirea locuitorilor satelor de pot lupta până acum în slujbele armieî, este jertfiro moșiilor boerescî pe care ei locuesc luānd fēnul pentru vite și alte pronomîi, de îndecite prețurî, de cât o micșorată slujbă care face pentru tóte acestea boerului stăpānului moșieî.

Rugăciunea cea cu umilință a nómului boeresc către Inalt Exel. Vóstră este acósta : să fiî cu milostivire mijlocitor a nu se da némul boeresc sub un jug de plată pentru persónă, căci nicî în vremea stăpânirii otomanicescî nu

aū avut acōstă supunere și ca un ocârmuitor și pāzitor dreptăței și a pronomiilor, cu simțire sufletescă să primescī acōsta cu plecācinne, rugāmintē, a arōta jalba nōstră și cātre Inaltul poruncitor māj marele comandir al armiei, făcēndu-se cunoscută și la pragul împērātescei Mārirī :

1) Că nicī odiniōră în supunere de dare nu a fost nōmul boeresc, nicī într'o intrare a oștilor, nicī în vremea păcei. Acest pronomion s'a pāzit, acōstă mângāere a rēmas a caselor boerescī osebindu-se din stāriile cele-l-alte.

2) Că indoitā și întreitā contribuție se pōte numi jertfīrea moșiiilor între cele oștenescī.

3) Că însuși cātre sātenī se face jertfīre boerilor cu ajutorul moșiiilor și întru nevoi, precum a avut acum lipsa pānei, împrumutāndu-se ca să scape viața lor și să fie pentru slujba oștilor.

4) Că prea puținī din nōmurile boerescī a i rēmas în stare de a putea întimpina cheltuelile casei sale, cei-l-alți sunt lipsiți de hrana vieței și gata de a vinde moșiiile lor și a întimpina scumpete și strēnutorire, ce se află întru tōte.

Acestea cu umilință ne rugām să se facā cunoscute, și că nu va fi de cāt un suspin lācramātor pentru nōmul boeresc, de a se vedea subt îndatorire de platā, cislundu-se ca birnicii, nu am apucat nicī de la strāmoșii nōstri a ne cislui dupā stare și venit.

Nicī putem sci, nicī putem cumpōni averea fieș-cāreī casā, fiind unele din familiile boerescī întru adevēr cu veniturī māj mari, dar acele veniturī sunt alcātuite cu cheltuelile caselor, care pōte nu le ajung și se află încă subdatorii. Nime în Moldova starea altuia nu o pōte judeca de cāt numai cu sfārșirea vieței fieș-cāruia, cānd se vēl cele māj multe familii impilate cu datorii.

Obștea boerilor aū vēdūt și socotința cea prin raport arētātă înaintea Excel. Vōstre a comitetului Divan, întru care cu mulțāmirē sunt dați și scutelnicii și breslașii nōmului boeresc, spre a se cislui la sume de 42.000, ces ferte pāne. Apoi dōcā scultenicii nōstri să jertfesc și întru acōsta, precum și în anul trecut și numai pentru bani ce aī rēmas să se stringā cu a porției de carne, întru aceea nu era socotiți și scutelnicii și de aceia s'a socotiț greutatea birnicilor. Apoi māj bine cuprinde-se și scutelnicii întru aceea și să se ridice tarifa și punerea asupra persōnelor nōmului boeresc, ca să nu se întēemple stricare strāmoșescului pronomion de la acei carī ar avea dreptăți a cere și rēsplătire.

Nu te depārta de rugāciunca cea obștōscă, dupā care vom avea și bucurie, că s'aū făcut arētāte acestea la locurile înalte și vom aștepta în viitoru rēs-

puns și atunci vom sfârși mulțămirile noastre asupra năzuirii și notrecerei cu vederea.

Costachi G. Logofăt.

Constantin Balș Logofăt

In cel adevărat său iscălit :

Costachi Ghica Logofăt, Iordachi Cantacuzino Logofăt, Constantin Balș Logofăt, Neculai Balș Logofăt, Grigorie Sturdza Vistier, Sandu Sturdza Hătman, Răducan Rosetti Hătman, Constantin Balș Vornic, Dumitru Ralet Vornic, Grigorie Ghica Vornic, Vasile Rosetti Vornic.

No. 827.—Iași, 24 August 1811.

Consiliul frances Fornetti menționează o nouă jăfuire a Moldovei de muscali în 1812 Iunie, în următoarea lui notă către Otto, datată din Iași la 17 Iunie 1812.

Fornetty către Otto, despre sarcinile impuse de Ruși asupra Moldovei.—Iași, 17 Iuniu 1812.

Cod. DDXIII, D 154.

Mr. l'Ambassadeur.

Jassy, le 17 Juin, 1812.

.

L'amiral Tchichagoff a demandé au Divan de la Moldavie la contribution annuelle des foins, en exigeant la moitié en nature et l'autre moitié en argent, ce qui peut s'élever à 4 millions. Cette nouvelle mesure est tout à fait ruineuse pour le pays. Les membres du Divan et les premiers Boyards ou seigneurs ont tenu conseil, à la suite duquel ils ont nommé une députation auprès de l'amiral, pour lui représenter que cette disposition achèverait de ruiner le pays. La députation partira aujourd'hui pour Bucarest.

.

Anexa No 174.

*Către Slăvitul întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei
de la Logofeția mare a țerei de jos.*

Neguțătorii surecii ce string capre și vite mari de la Văleni, sud Sa e prin jalba ce au dat slăvitului Divan arată, că ei cu cărțile Divanului stringând capre pentru tăiat la zalhana'e, având bani împărțiți pe la locuitorii încă de astă iarnă și că slujbașii oeri scriind acele capre au și apucat pe locuitorii aceia de au plătit oeritul pe acele capre ce le-au avut ei tocmita, și că începând ei a le stringe de pe la locuitorii, slujbașii oeritului îi apucă și pe

dânșii ca să plătescă încă olată oeritul cerând dreptate la acésta; în dosul căreia jălbi se poruncesce, ca să văd còprinderea ponturilor slujbei oeritului vînderei de estimp, să cercetez și jalba lor, și să-î arăt în scris; următor fiind am cetit ponturile oeritului și vădui còprindendu-se la capul al 6-lea, ca să se plătescă oerit și pentru caprele și oile ce se cumpără pentru zalhanalo, și de vreme ce caprele acelea ce le-au strins neguțătorii jăluitorii le-au plătit oerit locuitorii, aceea rău și fără de cale apucă slujbașii oerii și pe numiții neguțătorii a mai plăti oerit, nefiind cu dreptate a lua două oerituri pentru o vită; pentru aceea găsesc cu cale, să fie strașnică porunca Slăvitului Divan către Dumnélor Ispravnicii județului, să cerceteze, și când va fi în adevăr că locuitorii aceia au plătit oerit pe acele capre și apoi după ce le-au luat de la dânșii neguțătorii i-au apucat și pe dânșii ca să mai plătescă oerit, nu numai să îngrijască ca să nu îngăduiască pe slujbașii oerii a face acest fel de urmărire, care este mijloc de jaf, ci încă să le facă acestor slujbași ce au cutezat de au făcut o cerere ca acésta și pedépsa aceea ce va găsi slăvitul Divan, ca să fie și spre pilda altor slujbași și deosebit să facă poruncile slăvitului Divan, către Dumnélor ispravnicii de la toate județele ca să îngrijiască a nu îngădui pe slujbașii oerii a lua oerit de la neguțătorii zalhanagii pe caprele ce au strins, care le-au plătit oerit locuitorii, ca să lipéscă mijlocul acesta de jaf.—1812, Mai 17.

Cod. LXXII, fila 54. verso.

Anexa No 175. (Pag. 499. Vol. IX)

Dările la Brăila rescumpărată prin război.

Către Ispravnicii Brăilei, cât pentru mielarii s'au făcut osebită carte a Divanului către Dumnélu Comandantul de acolo, ca să-î îndatoreze a plăti oerit după còprinderea ponturilor slujbei. iar pentru locuitorii din acele 3 sate, poruncim Dumnévoastră să-î supuneți negreșit a plăti oeritul pe vitele ce vor fi avînd, iarăși după còprinderea ponturilor, de oale pe parale 17 și de revaș, de nume parale două și apoi oii ce contract saū aședemînt vor fi avînd cu acel *presin* (?) își vor căuta în urmă osebit.—1812, Iunie 2.

Cod. LXIV, fila 65.

Anexa No. 176.

Locuitorii din județul Vâlcea cer depărtarea Còșușului care-î jăfuesce și să le întorcă jăfuirile făcute; Visteria scie că pârătul a fost depărtat din semeșie, iar pentru jăfuirile ce le au făcut fiind că slăvitul Divan a orânduit boerii pe D. Vorn. C. Caliarh și pe D. Vorn. Dumitrache Racoviță ocărmitor Divanului Craiovei, cu memurietul cercetătorilor de la 5 județe de peste Olt, se vor trimite dar și jăluitorii aceștia cu porunca Slăvitului Divan către mai

sus numiții boerî, ca să facă cercetare și acestor jafurî și să le întorcă înapoi.—1812, Iulie 14.

Divanul ordonă precum mai sus, în 12 Iulie 1812.

LXIV Fila 103 verso,

Anexa No. 177.

Isaac Ralet, la 30 Iulie 1812, intervine la Comitet, să dea ordin a nu mai fi obligați Scutelnicii Pah. Scarlat Mibăilescu din Dâmbovița a căra fên la Bucurescii la spitale, fiind-că acești Scutelnicii au fost foarte supărați și nelipsiți de podveși i angariii ajungând la o prăstă scăpătăciune în cât nici poslușania lor nu o pot răspunde și mai vêrtos acum la vremea când socotesc și cîi a-și agonisi hrama.

Comitetul aprobă la 30 Iulie 1812.

Arătarea ce au făcut Dumnlul Logofêt Bibescu prin Anafora pentru banii ce s'au cisluit în județele de peste Olt, cu nume pentru cererile Pasvantului și porunca Divanului ce s'au dat de la Divan.

Către cinstitul Divan al Principatului țării Românesce

Sciut este cinstitului Divan peristasis ce s'au întâmplat orașului Craioveii și județelor de peste Olt de călcarea Turcilor Pazvangii, cum și cererea ce au fost făcut atunci Pazvantolu a i se da din țără tal. 75.000, după a căruia grabnică și silnică cerere silit au fost Dumnlul Logofêtul Cheani ce din păcatele noastre Craiovenii se întâmplase vechil de mai nainte, și Dumnlul Cluceru Cornea Brăiloiu (după ce s'au întors de la Vidin, iară pe mine m'au poprit acolo ca un amanet) de au luat de la negustoriî sudiți din Craiova tal. 50.000 cu Zapisul Dumnelor și cu scrisoarea mea, cu dobândă la pungă pe lună câte tal. 7.60 cu făgăduială ca să le plătescă după ce vor veni bani de pe la județe, cari acești bani sunt ce s'au prothacsit întâiū la Vidin de au stâmparat grabnica cerere și tulburarea ce se afla acolo, apoi atât Dumnlul Logofetu, Cheani cât și Dumnelor Boerî Ispravnicii ai județelor de peste Olt, au cisluit o mare sumă de bani, atât pe orașul Craioveii, i pe locuitoriî birnicii din județe, cât și pe toate breslele, apucând în parte și pe la fie-care boerinaș, postelniceii, coborând și până la țigani, și prin închisore, și în silă li s'au luat bani de la fieș-care cât au putut rupe, cu nume că o să se trimetă la Vidin spre împlinirea numiții cerutei sume, și dintr'acei bani ce s'au luat Dumnlul Logofetu Cheani Caimacam, i Dumnelor Ispravnicii de peste Olt, la Vidin s'au trimis de Dumnlul Logofetu Cheani numai tal. 135.000 afară din județu Mehedinții, fiind-că banii ce să lua de acolo se da cu deosebita samă și cerere la Mo'la-paș, care nu întra în suma de mai sus numită de 1500 pungi

de banî, ce se cerea la Vidin; așijderea știut să fie cinstitului Divan, că la călcarea Craiovei ce au fost la 13 ale lui Septembree, toți boerii i boerinași, i neguțătorii, și cei-l-alții de obște neguțătorii ai orașului Craiovei și-au avut pe la casele lor strînsă totă gătirea cea de peste an, adecă zahanele, i fênurii și tôte celea trebuincioasă ale hraniilor lor, precum și eu am avut strîns la casa mea peste 15.000 oca unt, și 10.000 oca făină și grâu, i peste 10.000 oca porumb, i peste 500 oca seș, i 300 care fên de măsură aprôpe de Craiova, afară de altele ce nu le mai pomenesc, și tôte acestea zaharele s'au dat la hrana și trebuințele Turcilor Pazvangii ce au călcat Craiova pe câte zile au ședut acolo, osăbit că au îndatorat ca casnicii orășani de da Turcilor și cafele i altele ce mai cerea, și deosăbit de zaharele ce s'au cisluit în județe cu numire pentru hrana Turcilor Pazvangii din Craiova, care zaharele s'au luat și în natură și în banî, și după atâta sumă de banî ce s'au dat din județe nu sa'au plătit nici zaharele ce s'au luat de pe la orășanii Craiovi, nici banî ce s'au luat de pe la neguțătorii sudii, adecă acei tal. 50.000 ce s'au trimis întâiu la Vidin, ce âmbliă tot cu dobândă, de se încarcă suma, și după tôte acestea au înțeles apoi că Dumnelui Logofetu Cheani și alții din Dumnelor Ispravnicii județelor, au arătat la Visterie o mare sumă de banî cu numire că iaă cheltuit la hrana și trebuințele Turcilor Pazvangii ce au călcat Craiova, care arătată suma de banî ai acelor cheltueli, nici o dată nu pôte fi atâta de mare, în vreme când Turcii Pazvangii s'au hrănit cu strînsura zaharelelor, ce avea orășeni pe la casele lor, decî ca un pămînten ce sunt din partea locului și cu durere de inimă pentru Patrie, de se va găsi cu cale de către cinstitul Divan, mă rog să orânduiască Dumnelui Caimacamu Craiovei și cu Dumnelor boerii Divaniții de acolo, ca pentru tôte acestea să se facă o scumpă cercetare, spre a se dovedi câți banî s'au luat dintr'acelea 5 județe cu nume pentru Pazvantolu, trimițindu se carte la Divanu Craiovei și copii după foile de cheltuele ce s'au arătat că s'au făcut, atât Dumnelui Logofetu Cheani cât și alții; ca să aibă Divanul de acolo lumină spre a putea face o drôptă cercetare, este deosebită trebuință a se de aici și o carte de blestăm anonim on atât asupra Sameșilor ce au fost atunci pe la județe, cum și asupra neguțătorilor, fiind că mulți dise că dintra aceia câți s'au cisluit peste Olt, s'ar fi dat în păstrare pe la unu dintre neguțătorii până când să vor putea mântui, și apoi de altă parte pe lămurirea ce va face Divanul de acolo să propue cinstitul Divan de aici prin catastih de socotélă și cu întréga pliroforie ca să se dea de către cinst. Divan *καραρή* cel cuviincios.—1807. Oct. 18.

Porunca Divanului la Anaforaua de sus

De la Divan

Cetindu-se acésta anafora a Dumnelui fratelui biv. vel. Logofet Bibescu la Divan înaintea Nôstră, tôte câte le provaliseșce a se urma asupra acesteii

cercetării ce privesce spre folos și ajutoru Patriei, le găsim a fi cu cale și primite dreptăței; drept aceea și poruncesce Divanul, ca Dumnóta frate biv. vel. Logofét Costache Samurcaș Caimacamule al Craiovei împreună cu toți boerii Divaniți de aici, adunându-vă mai întâiu pentru banii ce s'au strîns în tómnă trecută dintr'aces'ea județe ot. preste Olt cu nume pentru Pasvantoglu, să faceți scumpa cercetare, atât prin cartę de blăstem asupra tuturor celor ce au fost într'acéstă tróbă, cât și prin orî-ce alte mijlóce și doveđi cuviinciose veți socoti să descoperiți câtă sumă de bani s'au strîns în adevăr cu numirea ce s'au đis mai sus, de cătră cine și unde s'au făcut tezlím? și câți dintrînșii s'au trimis la Vidin, Bez. acei taleri 50.000 ce s'au luat împrumut de la neguțătorii de acolo; al doilea, fiind-că Logofétu Cheani au arătat cheltueli prin catastih că s'au făcut când au venit de au călcat Craiova Turcii Pasvangii, să cercetați și pentru acósta ca câtă sumă de ostași au fost, călăreți, sau pedes trime? câte đile au ședut acolo? de unde sau făcut tedarik de tainaturí a li-se da? cum și cele-l'alte cereri ale lor, de unde și cu ce mijlocu s'au împlinit și câtă sumă de zaharea s'au cisluit prin județe cu nume de tainaturí de acelor turci, câtă dintr'aceia sau luat în natură, și câtă în bani și la cine s'a făcut teslim, și ce alte cheltueli sau mai făcut? care acestea tóte se pot dovedi iarăși prin carte de blăstem asupra sameșilor din județele de atunci, i acelor l'alți câți s'au aflat într'acéstă tróbă și vor fi avênd cătuși de puțină sciință pentru aceste priciní; Și al treilea pentru banii ce ni se arată de cei cisluiți acolo peste Olt, că s'ar fi dat în păstrare pe la niîi din neguțătorí până când se vor putea mistui, se faceți și pentru aceștia cercetare iarăși prin carte de blăstem, ca să dovediți la care neguțătorii anume se află acest fel de bani, câtă sumă și de către cine s'au dat în păstrare la acei neguțătorí? cum și carte anonimon de blăstem, să se cetóscă asupra verí cuí va fi avênd sciință și după sc'umpa și amărunta cercetare ce vi se face prin carte de blăstem precum s'au đis pliroforisinlu-vă de adevêrul ce'or urmate, să trimiteți Divanului de aici catastih arătător cu deslușire sub iscăliturile Dumneavóstră. — 1807, Octobre 22.

Manol: Banul Stefan Văcărescu, Barbu Văcărescu, Anton Postelnicu, Constantin Bălăcenu, vel. Vist, vel. Logf. Radu Golescu vel Vornic, Grigore Brânovănu Visternic, Grigore Ghica vel Logofét, Constantin Bălăcenu.

Cod. LIV, fila 110.

Anexa No. 179

Socotăla anului cu lét 1810.

Taleri Bani

154,102 60 Adecă una sută cincî-đeci și patru miî o sută doi, bani șéi-đeci, primirea Clincénului de la Visterie, însă:

	Taleri	Bani	
	90,000	—	Ceî după contract.
	64,102	—	Ce i s'aũ dat în urmă pentru sporul de lemne ce dice că aũ dat peste datoria lui.
	<u>154,102</u>	—	
64,318	—		Se scad, însă
	50,320	—	După anaforaua socotitorilor, plata dăjdiilor i cum- părătorea lemnelor,
	13,998	—	Ceî scăduți cu socotela stînjinelor de opt care la stînjin.
	<u>64,318</u>	—	
<u>89,784</u>	60		Adecă taleri opt-zeci și nouă de mii șapte sute opt-zeci și patru bani 60, rămân asupra Clincénului din anul d'intâi.

Socotela anului cu lèt 1811.

	Taleri	Bani	
210,000	—		Primirea Clincénului de la Visterie.
43,932	—		Se scade după anaforaua socotitorilor, plata dăjdiilor i cumpărătó- rea lemnelor.
<u>166,068</u>	—		Rămân asupra Clincénului,

Socotela pe dou' luni din lèt 1812.

16,887	60		Ipac primiți de Clincénul de la Visterie, din banii orînduitului Paharnicului Alecu Niculescu.
5,802	—		Se scad pentru stînjini 483 ce aũ dat Clincénul pe luna lui Maii și Iunie, socotit stînjinul pe taleri 12.
<u>11,085</u>	60		Rămân asupra Clincénului.

Alunarea sumelor ce rămâne dator Clincénul.

	Taleri	Bani	
89,284	60		Trec asupra-ı luați mai mult din lèt 1810.
166,068	—		Trec asupra-ı din lèt 1811.
11,085	60		Trec asupra-ı din lèt 1812.
<u>266,938</u>	—		Adecă două sute șoi-zeci și șese de mii nouă sute trei-zeci și opt, aceștia după socotela ce mai sus se arată se vèd luați mai mult de către Postel- nicul Răducan Clincénul, de la Visterie.

După luminata porunca Măriei Tale ce prin pitaș ni s'aũ dat de la 8

ale aceştii luni Ianuar, cum că din anaforaua orînduişilor boerî cercetătorî ai magasiei lemnelor ot lét 1810 şi lét 1811, care s'aú dat în cercetarea nóstră, vëdëndu-se de către Măria Ta că intră şi lét 1812, nefiind socotéla închoiată cu Visteria şi se găseşte asupra Dumnóluî Paharniculuî Niculescu talerî 37,509 cu numire că s'aú primit dupe la judeţe de Dumnóluî Paharnicul, aflându-se orînduit magasier de lemne, de aceea dar ni se poruncesce a căuta şi socotéla Dumnó'uî Paharniculuî; am adus dar pe Dumnóluî Paharnicul faţă şi cât pentru luarea banilor nu tãgãdui că așa sînt, iar pentru datul lemnelor ne arată fitanşii i catastih, cărorã făcëndu-le socotéla se gasiră stînjiniî daşî cu fitanşii şi s'aú aşternut în socotéla mai jos, iar pentru stînjiniî ce nu avu fitanşii să ne arâte dîcënd că le-aú pierdut, dar locurile sînt sciute unde aú dat se vëd puse anume, le arëtãm şi noi cu deosebită fóie, atât cele cu fitanşii cât şi cele fãr'de fitanşii, şi pentru stînjiniî ceî fãr'de fitanşii noi nu i-am pus în socotéla, remãind la a Măriei Tale hotãrire; ci cât pentru cheltuială ce aú arëtãt în socotéla ce aú dat la Visterie că aú făcut la facerea contractuluî rëmêne a şi-i cere de unde i-aú dat, iar pentru cheltuiala ce s'aú făcut pentru trebuinşa magaziei s'aú primit şi s'aú scăđut şi rëmêne banî asuprã ce să plătéscã talerî 30,081, precum în socotéla mai jos se vede; de care arëtãm înãlşimeî tale, iar hotãrãrea rëmêne a se face de către însu-şî Măria Ta.

Radu Goleşcu vel Vornic, Grigorie Brâncoveanu vel Vist, Grigorie Ghica vel Logofët, Constantin Bălăceanu.

Socotéla de banî ce aú primit Dumn'luî Paharnicul din judeţe.

Talerî Banî

37,509 — Primişî de Dumnóluî Paharnicu, din care se scad însă,

	Talerî	Banî	
	4,008	—	Pentru 334 stînjeniî lemne, stînjenu pe talerî 12 bez stînjeni 566 ce 'i-aú primit de la sate, i lude 100 stînjeni.
7,438 —	3,430	—	Cheltuiala magaziei, adecã lófa celor ce aú slujit, i alte cheltuelî dupã cum prin fóia cea iscãlitã de
	7,438	—	Dumnóluî paharnicul se arată. Rëmôn asupra Dumnóluî Paharniculuî ca să'î rãspunđã.
<u>30,071 —</u>			

Socotéla lemnelor.

900 De stînjeniî rëspunde cu fitanşii bez 67 ce s'aú dat prin Clincónul şi fitanşile sînt la dënsul pentru care are să 'şî caute cu Clincénu şi bez stînjeniî 58 ce arată că 'i-aú dat şi fitanşile le'aú pierdut.

566 Primişî de la sate i lude 100 stînjeni.

334 Cãte talere 12 stînjenu fac talerî 4008.

Anexe la Tom. IX Cap. XXV, pag. 540.

Anexa No. 1

Iw Constandin Alexandru Ipsilant Voevod i gospod.

Cu cale fiind anaforaua acésta a Dumnéului vel Logofăt, poruncim Domnia Mea, Dumnévoastră Ispravnicilor a județului, să faceți urmaro întocmai precum se coprinde mai jos.—1807. August.12.

Cod. LIV fila 176.

Prea Înălțate Dómne

După luminată porunca Mării Tale, ce mi se dă la acéastă jalbă a locuitorilor de la Boteții Ungurenî, sud Muscel, am făcut cercetare și citind alăturata Ispravnicéscă anofora ce este scrisă din lét. 804. Iulie 1, decî sînt acum trecuți peste trei anî, o vėđuî coprinđetőre, că cu jăluitorii acș'ia aũ avut judecată o Luxandră Vlădească tot de acolo, că fiind jăluitorii locuitorii clărași pe moșia numitiî nu s'ar fi supuind a 'și răspunde adeturile cele drepte ale moșiei și Dumnélor Ispravnicii făcënd cercetare pentru tóte cererile numișilor, le-aũ găsit deșarte și împotriva pravilnicescii condicî, i a obiceiului pămîntului, ce se urmóză acoloa în partea locului, unde este loc de munte, care obiceiuri ale moșiei le și daũ în scris printr'acésta anofora, cum și în ce chip să urmeze și să le răspunđă jăluitorii la numita Stăpâna moșiei, dară ea ne fiind odihnită la alegerea acésta, aũ fost sorocit-o Dumnealor Ispravnicii, ca să vie cu jăluitorii la Divan, care anafora cerură jăluitorii a li se întări de înălțimea Ta, fiind că pârâta și cu un cumnat al eî anume Gheorghe, âmbă acum a le face iarășî împotriva supărării; am întrebat dară pe jăluitorii de ce n'aũ venit atunci la soroc împreună cu pârâta, ca orî să fie judecata aici, sau de nu vrea pârâta sa vie, să fi cerut de atunci întărire, și răspunseră cum că pârâta în urma judecăței nu i-aũ mai supărat într'acești trecuți trei anî, ci tóte obiceiurile i le-aũ respuns după coprinderea anaforalei și pentru acea aũ tăcut și eî; decî fiind că ispravnicéscă anafora o vėđuî întru tóte urmată asupra dreptății, adecă după pravilnicéscă condică, i după obiceiul pămîntului, ce urmóză acolo în partea locului unde este locu de munte, și fiind că pârâta dacă nu era mulțămită, n'aũ urmat a veni la Divan în trei anî trecuți, după soroc ce i se dedese, gășosc cu cale, ca jăluitorii să 'și răspunđă și estimp adeturile moșiei întocmai după anafora și apoi în urmă să aducă pe pârâta de isnóvă înaintea Dumnélor față cu jăluitorii, căruia să-î citéscă pravilnicéscă anafora, și de va đice, că este mulțămită să deie și adeverință în scris cu iscălitura eî, care adevérind-o Dumnélor, Ispravnicii, să se trimiță aici, cu înștiințare a se da întărire jăluitorilor, iară

dicând că nu e mulțămi'ă, să-î pue sorocu, ca după culesul și strînsul bucatelor, să vie aici cu jăluitoari a se mai judeca, și când nici atunci nu va fi următore a veni, i va da luminată întarirea Mării Tale la mânila jăluitoarilor iar hotărârea... 1807. Aug. 10.

Văcărescu vel Logofăt.

Cod. LIV fila 177.

Anexa 2 la pag. 540

De la Divanul principatului Valahiei

Dumnévóstră Boerilor Ispravnicî, veți vedea arătarea ce face printr'acosta anafora iubitorul do Dumneđeii Sfinția Sa părintele Episcop Argeș, pentru care fiind-că Sfința Episcopie are tótă dreptatea a i se face îndestularo la tóte acestea silnice și împotriva urmării alo acestor sătenî, ce locnesc pe moșia Episcopiei, orînduim dară pe sluga Divanului Copil din casă de Visterie, cu carle strașnic poruncim Dumnévóstră, să trimiteti să-î aducă și fară de voia lor aici la Ispravnicie, unde față cu vechilul Episcopiei făcînd cercetare cu ămăruntul de tóte acestea madele câte printr'acosta anafora ni se arótă, să impliniți de la dênșii negreșit tot dreptul Episcopiei până la un ban, supuinđu cu strășnicie a se părăsi cu totu de acestea silnice uru ări, adevă a nu mai tăia copaci pādurei din rădăcină, a nu mai vinde vin și rachiul lor pe moșie, nici măcar un dram, iară găsindu-se vindînd cu viclenie și pe furiș să 'î păgubescă; a plăti telemóua după cum vor fi p'ătît alții, la cășăriile ce mai sunt acolo în partea locului; a 'și face clacă căto 12 zile pe an, și a 'și răspunde tóte adeturile moșiei cu urmare întocmai după condica Divanului, iară când ei vor dice că aș împotriva a răspunde, să dați în mâna Mumbașirului pe trei, patru dintr'ênșii vechilii și celor l-alti, dând și slujitori de Județ Mumbașirului spre ajutorul lui, ca să-î aducă aici la Divan, cu însciuțarea Dumnévóstră în scris arătătóro pentru tóte pe larg, și cu întregă pliroforie.—1807. Octombrie 6.

Manolache Banul, Ștefan Văcărescu, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Constantin Bălăceanu.

Cod. LIV fila 124.

Anexa 3 la pag. 541

Porunca Divanului ce s'aú dot la alegerea Ispravnicescă a locuitorilor ce se află ședători pe moșia răposatului Medelnicer Scarlat Hiotu, care se numește Mahalaua de peste Gârlă ot. Târgoviște, pentru obiceiú pămîntului. De la Divan principatului țerii Rumînescă.

La acéstă Ispravnicescă alegere ne rămîind odihniți locuitorii, ce se află ședători pe moșia răposatului Medelnicer Hiotu, care se numește Mahalaua de peste

gârlă ot. Târgovisce, s'aũ înfățișat și la Divan înaintea noastră cu Costache, unul din fiii numitului răposat Medelnicer, unde nu avură locuitorii vre un alt cuvânt vrednic, de cât tot asemenea ca și la Ispravnicĩ, pricinuiră ȓicend, că moșia fiind mică, fênul si lemnele cele trebuincioșe le fac și le aduc de pe altă moșie, și cum că ei n'aũ avut obiceiul să dee ȓeciuiială din liveȓile de pomĩ; la ale căruia pricinuirĩ Divanu făcend cuviincioșă chibzuire a dreptăȓei ȓicem, că moșia fiind tótă cuprinsă de dînșii cu mulȓimea liveȓilor de pomĩ, ce le-aũ făcut ei, n'aũ mai rămas loc a se face și fin și mai vêrtos că și pe moșia acésta de și ar face finul lor, tot ar fi datorĩ să-șĩ deie dijma precum o daũ și acolo unde ȓic că și le fac; iară pentru lemne, sciut este, că sunt și alte multe sate ce locuiesc pe alte moșii unde nu sunt păduri, și locuitorii își aduc lemne din alte părȓi, cu care acésta nu se scade nimic stăpânii de dreptul adeturilor moșiiilor lor, iar la provlima ce făcu, că n'aũ dat până acum ȓeciuiială din liveȓile de pomĩ, acésta aũ stătit la voia stăpânului moșiei, carele când de sineși voeșce a-șĩ lăsa dreptul venit al moșii sale, numai pe sineși se păgubeșce iară când stăpânul își caută și își cere dreptul venit al moșii sale, și când aceea cerere nu este împotriva condiceĩ Divanului și al obiceiului pămêntesc, nicĩ nu este în mijloc vre un osebit aședemîut în scris, tot-de'auna are dreptate la cererea sa, și locuitorii nu se pot apêra de datornica rêspondere a celor drepte adeturĩ ale pămêntului; drept aceea p runcesce Divanu Dumnévóstră Boerilor Ispravnicĩ aĩ judeȓului, ca să îndatorăȓi pe aceștii locuitorĩ a se supune și fără de voia lor, spre a-șĩ da atât ȓeciuiială din liveȓile de pomĩ după obiceiũ pămêntului, i cele-l-alte drepturĩ ale moșiei să le deie deplin, cât și claca să 'și-o facă câte 12 ȓile pe an, făcend urmare la tóte întocmai după condica Divanului.—1807. Oct. 27.

Manolache Banu, Ștefan Vornic, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Anton Postelnic, Costantin Bălăcenu,

Cođ. LIV. fila 112.

Anexa 4 la pag. 541

De la Divan.

Dumnévóstră Boerilor Ispravnicĩ ot. sud. Ilfov, veȓi vedea arêtarea ce face printr'acésta Dumnéluĩ Stolnic Epitrop spitalului sfîntului Pantelimon, pentru care fiind că nu este cu dreptate a se păgubi spitalul de acest drept venit al pădurii, care este pe baltă în pămîntul moșii sale, poruncim dară, ca păzind orânduială pădurilor ce este hotărită prin condica Divanului, să nu îngăduiȓi mai mult locuitorii, carĩ șed pe alte moșii împrejurase, a tăia lemne de pe moșia spitalului cu silnicie, ci de aũ trebuinȓă să mêrgă întâiũ să se așede și să se tocmescă cu Ispravnicelu moșiei, și după ce vor plăti dreptul adet al stă-

pânului moșii să fie slobodă a tăia numai atâtea lemne, câte adecă li se va da voie și s'obodeie după învoiala ce vor face; ci dar așa să, urmați Dumnóvóstră spre a nu se păgubi spitalul de dreptul său — 1807. Noembre. 9.

Anexa No. 5 pag. 541

De la Divanul principatului țerei Românești, către Dumnólor boeri Ispravnici ot. sud Vlașca.

Dumnóluī fratele biv vel Vornic Radu Golescu aū insciințat Divanuluī că într'acel județ avēnd o moșie ce se numește Tufeanca, lócuitorii ce sunt ședători prin alte sate aū pus porumb pe dēnsa, și apoi când aū fost la cules nu aū asceptat până a veni Isprávnicelel ca să 'și deie dijma, ci ș'aū ridicat porumbu; pentru care arētându-vē Dumnóvóstră, vēdēnd că s'aū făcut și răvaș Dumnóvóstră către Zapciu plășii, ca să cerceteze și de-și vor fi ridicat acei lócuitorii porumburile, să deie de pogon câte patru banițe grăunțe za oacă 22 banița, dar ei nu s'aū supus să deie și cum că un cazac și un slujitoriu aū luat gerimea tal : 40 de la Isprávnicelel Dumnóluī, i de la alți ómenī, cu cuvint că porunca este să deie deciuială, cerēnd Dumnóluī Vornic dreptate la acósta; pentru care sciut să fie Dumnóvóstră, că porunca aceea ce aū fost mai înainte a se lua adecă de pogon câte 4 banițe aū ridicat Măria Sa Vodă cu totu a nu se mai urma, fiind-că se pricinuia lócuitorilor o mare nedreptate, căci și când se făcea porumb și când nu se făcea, lócuitorii se apuca de da tot câte 4 banițe deplin, de pogon, și ca să lipsóscă acóstă nedreptate, și să se păzóscă dreptatea la dijma porumbuluī, a da adecă dijma lócuitorii din cât porumb aū făcut aū dat Măria Sa Vodă altă hotărtre, prin cărți de publicație la tóte județele, ca de la porumb să deie lócuitorii deciuială, însă cu ce banițe le va mēsură porumbul lor tot cu aceiaș baniță să li se iae deciuială, adecă din dece banițe una, care acóstă hotărire și urmóză a se păzi în faptă; dară fiind-că Dumnóluī Vornicu se învoesce la acóstă dréptă deciuială, Divanul poruncesce Dumnóvóstră, să cercetați prin carte de blăstem, și din cât porumb vor arca lócuitorii prin blăstem că aū făcut, fieș carele dintr'acel porumb să aibă ași da deciuială precum s'aū đis mai sus, și Dumnóvóstră să și faceți ímplinire, iar pentru acel cazaci slujitor, să ne insciințați cu ce poruncă ámbă prin sate, și cu ce poruncă aū gerimelisit pe Isprávnicelel, și pe acei ómenī, arētându-ne anume pe acel cazac și de la ce polc este, ca să se facă căđuta pedépsă, cum și a întórcē ínapoi acel jaf, saū fiind pricina într'alt chip. iarăși să insciințați Divanuluī. — 1807, Noembre 12.

Ștefan Văcărescu, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Anton Postelnicu.

Anexa No. 6 pag. 541

Publicație pentru a fi pădurile din totă țera păzite a nu se strica.

Către Ispravnică. De la Divan

Excelența Sa Gheneral Kușnikov presidentul Divanurilor Moldaviei și Valahiei prin notă însciințoză Divanului, că Măria Sa Prea Înălțatul Feld-Mareșal Principul Prozorofski cere ca să aibă o prea întrégă pliroforie adecă la care județe și în ce locuri se află păduri, și fieș-care pădure de câți stâneni este lungă și lată, și ce felurime de lemne sunt și ale cui păduri sunt acele, ale țerei adecă sau sunt boeresci? și în grabă să trimiță Divanul însemnare pe larg, și lângă acestea să îngrijoscă Divanul, ca să se păzescă pădurile în vreme ce sunt un lucru de mare preț, care să dobândește numai cu îndelungată vreme: ci dar strașnic poruncesce Divanul, ca îndată după primirea acestei porunci numai decât să faceți Dumnóvóstră scumpă cercetare, ca să aflați, să dovediți câte păduri sunt într'acest județ câte însă sunt mănăstiresci i boeresci și câte sunt megiesesci adecă țărănesci? fieș-care pădure de câți stâneni i este lungul și câți stâneni i este latul, și ce felurimi de lemne să află anume în fieș-care pădure? și să trimiteti Divanului catastih curat cu acest fel de deslușire, ca după poruncă să'l trimiță și Divanul la Excelența Sa gheneral Kușnikov; ci dar amelie sau zăbavă să nu faceți la acéstă trebă, fiind-că se cere cu grabă; și pe lângă acésta să dați poruncă în tóte județele ca pădurile să nu se strice sau să se dărapene, ci să fie ferite sau păzite și de primirea aceștii porunci Divanul aștóptă răspunsul Dumnóvóstră.—1808 August 22.

Cod. LV fila 118.

Anexa 7 pag. 541

Porunca ce saú făcut la Anaforaua prea sfinției sale Părintelui Episcopii Argeș pentru că Mönăstirea tuturor sfinților din Bucuresci metohul Episcopii cere o moșie Contești, în sud. Dâmbovița, pe care are și o pădure și o taie locuitorii.

De la Divan

Dumnóvóstră boerilor Ispravnică ot sud. Dâmbovița veți vedea arătarea ce face printr'acésta anafora i bitorul de Dumneđeú sfinția sa părintele Episcop Argeș, pentru care fiind-că poruncile Divanului ce saú dat pentru o rînduială, o aducere de lemne aici în Bucuresci, spre împlinirea trebuinței orânduitelor conace, cuprinde ca să se taie acelea lemne de prin locuri unde sunt păduri

marî, și într'acelea să nu fie sloboși locuitorii a tăia copaci din rădăcină ca să-i stîrpească cu totul, ci numai dărămăturii să taie, și să se aducă spre împlinirea trebuințelor politiei, mirare avem cum și în ce chip îngăduiți Dumnevóstră și suferiți a se face acest feliu de netrebnice urmări împotriva poruncilor ce vi să dă, iară de se fac acestea fără scirea Dumnevóstră, orî Zapciî plășilor, sau locuitorii de sineși, ca beatul și învinovățirea este iarăși a Dumnevóstră pentru neîngrijirea cu care vă purtați la celea ce sunt de trebuință și folosul patrii, întru care este și acósta, una spre a nu se stinge o dată și a se știrbi cu totul pădurile verî ale carui vor fi, de a căroră pază și purtare este datornică îngrijire a însăși stăpînirii, că unde sint pădurii mereu vechii întemeia'e și marî, să se facă din trinsele împlinirea trebuințelor cu bună socotélă și cumpănire, iară celea care sunt dumbrăvi mai mici, sau pădurii mărunte, cum este acósta a mitohului sînteî Episcopiei, trebuie să fie oprită și apêrată a nu se tăia dintr'ânsele nici măcar un lemn, ca să póta veni în stare de a se face pădure întemeiată, drept acea strașnic vă poruncesc Divanul, ca de acm înainte să dați strașnice porunci, atît Zapciilor și altora ce vor fi orânduiți asupra acestor fel de lemne pentru orândueli, cât și la toți locuitorii acelor patru sate, ca nimenea se nu mai cuteze a mai intra acolo și a tăia lemne dintr'acéstă pădure a Monăstirii, iară pe cei ce vor fi si'nicî, semeți și următorii împotriva, să-i și pedepsiți, lăsând și chiar porunca acósta a Divanului ca să o aibă Isprăvnicelu sau păduraru Mōnăstirii la mînile sale, întru apêrarea și ocrotirea acestei pădurii. — 1807 Decembre 4. —

La Anexa No. 7

30 Noembre 1808. Episcopul de Argeș s'a jăluit că locuitorii după moșia Episcopiei au luat copaci din pădure. Divanul ordonă Ispravnicilor: să numere copaciî tăeși și să-i măsore de grosimea lor, obligându-i a plăti de pomul gros de la 10 palme în sus pe talerî 1 $\frac{1}{2}$ și de la 10 palme în jos pînă la șapte po talerî 1, iar de la 7 palme în jos po parale trei-deci, precum și pentru ghinda ce vor fi mâncat pârîții cu vitele lor, cât au plătit locuitorii de pe alte moși *ghindăritul*. Așisderea să-i apucați pentru dijma fênului; iar pentru vin și rachiū, fiind-că după condica Divanului și după obiceiul pămîntului este a fi numai a stăpânului moșiei, . . să fie datorî a da la Episcopie tot câștigul după vinul vîndut și să înceteze de a mai vinde.

Cod. LXIV fila 1.

Anexa No. 8

La 3 Februarie 1810 Divanul intervine la generalul Engelhardt să ordone, ca oștenii ruși să nu taie păduricea ce a nojit pe un peticel de moșie din

prejurul schitului Cernica, acesta după rugămintea călugărilor cernicani, cu atât mai mult că «pentru paza și ocrotirea pădurilor din țeră au venit în anul trecut și predlojenii de la Excelența Sa senatorul Kușnikov, ca să nu se sfarime și să nu se prăpădescă». Divanul stăruie în favoarea păduricii de la Cernica, că acesta servă și ca o podobă a Bucurescilor.

«Drept aceea atât după politicésca datorie, cât și după cea creștinésca ce avem către acel schit, rugăm pe Excelența Ta să bine-voesci a se da părinților Cernicani un bilet de unde se va socoti de către Excelența Ta, împreună și cu zalog cazac, ca să fie acolo napristan spre apărarea și ocrotirea acelei pădurice de la care numai nădăjduesc acei părinți ořeși-ce folos, ne având în adevăr vre-un alt acaret». — 1810 Februarie 3.

Cod. LXI, fila 52 verso.

Anexa 9 la pag. 542

De la Divan

Infățișându se la Divan înaintea noastră jăluitoării sătenii cu pîrătul Niculi, vătaf arendaș, tăgădui Niculi, că nu le-au făcut năpăstuirile și nedreptățile ce jăluiesc, iar sătenii răspunseră, că pot primi și blăstem, cum că ăisele sunt adevărate. Niculi însă ceru a se face cercetare la fața locului prin carte de blăstem, la care acesta ăiseră sătenii, că se mulțămesc și ei; drept aceea după cererea pîrătului și primirea și a sătenilor, găsim cu cale, cu porunca cinstițului Comitet, să se orânduiască pe Logofăt Răducan Tociulescu, că luând de aice pe Niculi să l ducă acolo la sat, unde față cu jăluitoării, să se facă cercetare pentru tóte câte se jăluiesc, după tacirul lor, ce s'au luat aici în scris și la care mada vor avea jăluitoării marturii să-și dea acei marturii sciința lor în scris în dosul cărțoi de blăstem. Iar la care nu se va fi întâmplat marturii, să se dea însiși jăluitoarilor cartea de blăstem, arătând și ei iarăși în scris în dosul cărței, și așa în ce chip se va dovedi adevărul la fieș-care pricină să aducă orânduitul Logofăt la Divan adevărată piroforie în scris, dimpreună cu amêndouă părțile și atunci se va da hotărîrea.—1811 Marte 23.

Vornic Slătîncanu, Constantin Dulescu vel Logofăt, Constantin Calimach, Ioan Știrbeiu, Nestor Căvinar.

Cod. LXVII fila 534 verso.

De la întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei.

Trebuință fiind a se face cercetarea acosta în fața locului, precum Dumnólor boeri cinstiți printr'acostă anafora găsesc cu cale, orânduiesc Divanul pe trei Logofăt Răducanu, să mórghă în fața locului, unde prin carte de blăstem să facă

cercetare și urmare întocmai precum într'acastă anafora se coprinde, după care când nu vor răinânea vre-o parte mulțămiiți cu cercetarea din fața locului, vor veni la Divan. — 1811 April 22.

Iosif Argeș, Isaac Ralet, Mihalache Manu Vornic vel Logofăt.

Cod. LXVII. fila 534 verso.

Anexa 9 bis la pag. 542

De la întâiul Divan și Comitet

După pliroforia ce ni se dă de cătră Dumnélui cinstitul vel Logofăt cu cale fiind anafora acésta, o întăresce Divanul și poruncesce, Dumnévóstră Ispravnicilor ai județului, ca să dați nizam pârișilor arendași, spre a fi întocmai următorii, neindrăsnind a supăra pe jăluitoii la obiceiurile pământului mai mult pe condica Divanului, sau să-î întorcă către ei cu vre-o altă împotrivă urmare. Iar când de acum înainte se vor arăta împotrivă următorii să însciintați Divanul, ca dovedindu-se urmările lor împotrivitoare să se lipsóscă de arendașie și să dea arenda moșiei asupra jăluitoilor. — 1810 Septembre 7,

Manolache Crețulescu, Grigore Ghica, Istrate Crețulescu, Constantin Bălăceanu.

Cod. LXVII fila 222.

Anexa No. 10

De la întâiul Divan

Către Clucerul Ștefan Ispravnic ot sud. Argeș.

Dintr'acastă embereclisită jalbă ce aū dat acum în urmă la Divan opt locuitorii din satul Bârsoiul și Stoenescii dintr'acel județ, te veii pliroforisi Dumnóta de cele ce se jăluosc chiar asupra Dumitale, pentru care mirarea ne aū cuprins aūșind acest fel de urmări împotrivitoare și cu totul nepotrivate la ipolipsis ce avea Divanul către ipochimenul Dumitale, care mai vêtos socotim că la asemenea pricinii însuși Dumnóta să fi fost cel mai întâi de sine îndreptător, și făr'de o sémă să aī vre-o poruncă de la Divan, iar nu și după ce atâtea poruncī s'aū trimis și atâția mumbașiri aū venit aicea în județ, acósta madea să stea și până acum nesăvârșită și ne îndreptată din pricina împotrivirei Dumitale, sau fiind-că chiar și din . . . și să trepede ticăloșii locuitorii cu venirea lor într'atâtea rânduri aicea la Bucurescii în grele cale și cu destulă perdere a lor de vreme, fără de a putea dobândi nici un folos; ci dar cere Divanul de la Dumnóta mai întâi să ne însciințezi pentru care sfârșit nu te supui a pune în lucrare poruncile Divanului? iar pe de altă parte

să îngrijesci a se săvârși fără de zăbavă prin orânduiri mumbașiri ce se află acolo porunca și hotărîrea Divanului ce s'au dat în trecutele zile la altă jalbă a jăluitoților. întocmindu-se coprirea ei fără câtuși de pînă strămutare, căci de vor mai veni să se jăluiască să fii Dumnóta bine încredințată că tótă pricina împotrivirei nu se va socoti fără nimic alta decât ca dintru întâiu de la dumnóta au curs, și socotesce apoi în ce ipolips urmóză a mai rămânea Dumnóta într'acéstă vîrstă întru care te află acum.—1810 Maiu 21.

Cod. LXV, fila 37—38.

Anexa II la pag. 542

Către slăvitul Divan, de la Logofeția mare

Din porunca slăvitului Divan ce mi se dă la acéstă jalbă a cuviosului Chiril Văcăreștianu egumonul sfintei mónăstiri Văcăresci făcînd cercetare, arată slăvitului Divan, că în pravilnicósca condică este orănduit, ca locuitorii să aibă voie să vèneze pesce din bălți și să dea stăpânului din de ce unul. Dar iarăși este sciut, că unde se póte face lósă o face stăpânul și nu se póte amesteca locuitorii la venit, și după arătarea ce face că la acea baltă de pe moșia mónăstirei Iborstesti în vremea turcilor neputînd avea stăpînirea, în anul trecut dic că au făcut'o zapciul luând și venitul și acum stau cu împotrivire unii din locuitorii; găsesc cu cale să fie porunca slăvitului Divan către Dumnólor Ispravnicii județului, să dea mână de ajutor omului mónăstirei a putea să aibă stăpînirea și folosul ce se cuvine unui stăpân de moșie. Iar avînd pârîții locuitorii vre nn cuvînt vrednic de împotrivire, să 'i judece și asupra dreptăței urmînd, să hotărască în scris și să îndrepteze, sau ne odihnindu se vre o parte să-i sorocóscă la Divan.—1811 Aprilie 14.

Constantin Dudescu vel Logofet

De la întâiul Divan și Comitet

Cu orânduială fiind anaforauna acésta a Dumnólu cinstitului vel Logofet poruncesce Divanul Dumnóvóstră Ispravnicilor ai județului să faceți urmare întocmai.—1811 Aprilie 19.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu vel Logofet.

Anexa No. II bis.

Către ghenearul Enghelhard

Moșia Cârnoği din sud Ilf. v și balta Gróca, sunt ale spitalului sáracilor bolnavi ot mónăstirea sfântului Pantelimon. Locuitorii de la Tortucaia și alți locuitorii de decindea, cum și chiar locuitorii din Cârnoği și alții de

prin alte sate ale părții de dincóce vénéză toți fără șială peșcele bălții cu năvóde și alte felurimí de mreje, iar mai vêrtos Turtucăeni și cei de decindea dic că Excelența Sa ghenéral Zat le-au dăruit balta acésta, să fie a lor (lucru ce nu este de cređut a dăruí Excelența Sa balta care este în pământul țerei și o stăpânesce spitalul sêracilor din vechime și până acum) și așa nu se supune niminea a da vama cea legiuită și obicinuită, care este venit al numitului spital, încă fâgăduesc și bătaie ómenilor spitalului, dacă 'i apucă de plata vămii și osebit de acésta să unesc și cu din ostași ce se află acolo de se împotrivesc și la răspunderile adeturilor moșiei, puind uniți din ostași și vin și rachiú de vëndare în sat; decí pentru acésta Divanul rógă pe Excelența Ta, ca și pentru moșie și pentru baltă să se dea o carte a Excelenței Tale statornică la mânilor lui Ianache Isprăvnicelul spitalului, ce 'l are orânduit acolo, poruncitóre cu tótă strășnicia atât către partea ostășescă, cât și pentru toți de obște locuitorii de decindea și de dincóce, că nimenea cu nici un fel de cuvânt și cu nici un fel de pricină să nu se mai cuteze, nici a mai vêna balta acésta a spitalului fără scirea și slobođenia numitului Isprăvnicel, nici a se mai împotrivi a plăti vamă, sau la răspunderile adeturilor moșiei, nici a se mai amesteca la cele care sunt drepturí ale stăpânului moșiei, ca să nu se istovescă spitalul de acest puțin venit, care se cheltuesce în trebuințele sêracilor bolnavi; asemenea poruncă cu așa strășnică coprindere au dat și Divanul din partea sa către Dumnelor Ispravnicii județului, că prin zapcii plășilor pe cei ce se vor arêta cu împotrivire și vor fi locuitorii iar nu ostași, numai de cât să-i rădice și să-i aducă la isprăvnicat că nu numai dreptul Spătarului să'l plătescă ci încă și pedépsă să li-se facă, ca unor silnici împotrivorii legiuitelor canóno ale obiceiului pământului.—1810, Iunie 20.

Ignatie Mitropolit, Istrate Crețulescu, Constantin Bălăceanu, Ioan Comăneanu.

Cod. LIV, fila 183.

Anexa No. II ter.

*Către Excelența Sa ghenéral comandir și cavaler Bahmeticr
De la Divan principatului Valachiei.*

Nicolae Bașa sudit împărătescii Curții a Rusiei au dat jalbă la Excelența Sa ghenéral Lascarof, arătând că având cumpêrat dela mănastirea sfintului Spiridon, vama bălților din ținutul Ialomiței, zapcii ce sunt acolo în partea locului, dau pricină locuitorilor de acolo, de nu vor să plătescă obicinuita vamă a pescelui ce prind dintre arelea bălți, din care pricină are mare pagubă, și de către Excelența Sa să se scrie Divanului, că jăluitaru acesta cere dreptate la arêtarea ce face, a-î răspunde locuitorii aceia dreptul vămii pescelui, și ca să arêtam Excelenței Tale, ca să se dea de către Excelența Ta acelor cazaci cu-

viincioasa poruncă de îndreptare, pentru care și nu lipsi Divanu a arêta Excelenței Tale, că acei locuitori sunt datorî a-și răspunde obicinuita vamă a pescelui la acest jăluitor cumpărătorul vămii acestor bălți, și acei cazaci rău și fără cale dau pricină acelor locuitori de nu plătesc obicinuita vamă, și ca să se părăsască cazaci de asemenea urmare, rămâne a li se da cuviincioasa poruncă de către Excelența Ta.—1807, Noembre 27.

Manolache Crețulescu, Ștefan Văcărescu, Costantin Crețulescu, Barbu Văcărescu, Antonie Postelnicu, Constandin Bălăceanu, vel. Vist.

Anexa No. 12

De la Divan

Cu cinste aū primit Divanul predlojenia Excelenței tale, scrisă de la 17 ale lunei Iunie, sub No. 2158 după ja'ba ce aū dat locuitoriî din trei mahalale pentru Dumnôlui fratele vel Spătar Grigorie Ghica, care acostă pricină fiindcă este orânduită de la Divan în cercetarea Dumnôlui vel Logofet de țera de sus, facem arêtare Excelenței Tale și după sevășirea judecății iarăși pe larg vom însciința Excelenței Tale.—1810 Iulie 1.

Cod. LX, fila 14 verso.

Anexa No. 13

Către Excelența sa ghegeneralul Enghelhard.

Cu cinste facem arêtare Excelenței Tale, că după două jalbo ce aū dat către Excelența Ta locuitoriî din trei mahalale de aici din Bucuresci plângându-se asupra Dumnôlui vel Spătarului Grigorie Ghica, că le ar fi luat strămoșescilo lor locuri, pe care din vechime își aū casele și locuința lor și că îi îndatoroză a plăti clacă, luându-le și havaet de la cei ce fac vîndare do vin și rachiū; înfățișându-se numiții jăluitoriî locuitoriî la întâiul Divan și Comitet cu vechilul Dumnôlui vel Spătarul, față fiind și însuși Dumnôlui, le-am cerut mai întâi lor să dovedescă cu sineturî că acele locuri unde locuiesc ei sunt ale lor și aū dat răspuns, că nici un sinet nu aū, făr'de cât așa le-ar fi pomenit din vechime că sunt locuri ale strămoșilor lor, iar Dumnôlui Spătarul împotrivă ne arată sineturî vechi i hrisove domnesci i o hotărîre în scris a Comitetului celui de înainte, cu lôt . . . răzimată si acea hotărîre tot în mai sus numitele sineturî vechi și hrisove Domnesci, ce se află la mânele Dumnôlui vel Spătarului prin care tôte acostea se face luminosă dovadă că tôte locurile, casele jăluitorilor acestora se țin de trupul moșiei Colentina, ce cu clironomie s'aū poprit

în stăpânirea Dumnóluî vel Spătaruluî, arătându-se în sineturile și tóte seimnole aceștei moșii, de unde și până unde merge; așa dar dovedindu-se moșia aróstă bună și dróptă a Dumnóluî, după tot cuvântul dreptăței i după obștescul obiceiú al pânêntuluî acestuia și după pravilnicósca condică și după domnescile hrisóve ce se vêd la mâna Dumisale vel Spătaruluî, volnic este Dumnóluî a cere de la numiții jăluitorí legiuíta clacă de 12 zile într'un an și a propri pe coî ce vor voi a face vênđare de vin și de rachiú pe numita moșie făr de a se învoi mai întâiú cu Dumnóluî vel Spătarul, fiind-că acest folos este numai aceluî adevérat stapân al moșiei; aceste temeiri dar avênd Dumnóluî vel Spătarul adică sineturí vechí și hrisóve domnescí, si hotărârea celuî mai dinainte Comitet în care hrisóve și tóte privilegiurile țárei aceștia sunt rázimate, Divanul, cu nicí un cuvênt nu le póte strămuta și a da cătuși de puțină ascultare la nisce vorbe numai deșarte ale jăluitorilor acestora, care și însuși oî în cele după urmă cunoscênd că nu aú nicí o dreptate, înaintea nóstră, la Divan aú făcut rugăciune către Dumnóluî vel Spatarul, ca să se milostivóscă asupra lor. Ci de curgerea pricinei și de dreptatea Dumnóluî vel Spătaruluî nu lipsim a aréta Excelenței Tale.—1810 Iulie 7.

Cod. LXVI, Fila 21 verso.

Anexa No. 14

De la întdiul Divan și Comitet al principatuluî Valahiei.

Intărirea ce s'aú făcut la însciințarea Dumnólor Ispravnicilor de la sud. Dâmbovița în pricina Dumnóei Clucereasa Maria Cantacuzino cu locuitorii ce sunt ședători pe moșia Dómnei Valea Lungă.

Citindu-se la Divan acéstă însciințare a Dumnólor Ispravnicilor de la sud Dâmbovița, ce se vede făcută din anul trecut August 26, de cercetarea ce aú făcut după porunca Divanuluî, ce le-aú adus Dumnóei Clucéroasa Mariuța Cantacuzino la jalba Dumnóei, față cu locuitorii ce sunt pe moșia Dumnóei, pe Valea Lungă, cari fără cuvênt drept se împotrivesc a face clacă, câte 12 zile pe an după pravilnicósca condică, a căror împotrivire cu cuvênt de obiceiú, care vor să și'l facă oî, cu drept cuvênt anerisite de judecata isprávnícóscă și pentru că aú đis că vor să fie la Divan următorí a face clacă n'aú fost și într'atâta vreme de luni ce aú trecut până acum neviind ași căuta, Divanul întăresce alegerea acésta isprávnícóscă și îndatorăm pe locuitorí sa facă clacă câte 12 zile pe an, de care și poruncim Dumnóvóstră Ispravnicilor ai județuluî, într'aceștiași chip să urmați și să dați nizam.—1811 Maiú 30.

Ignatie Mitropolit, Loghinov Polcownik, San-lu Golescu, Isaac Ralet vel Vist, vel Logofăt.

Cod. LXX fila 73 verso.

Anexa No. 15

Către slăvitul întâiul Divan

de la Logofeția mare

După porunca slăvitului Divan ce mi se 'ă la acostă jalbă, foăend corcetare, mă piroforisiî, că cârciumile aũ acostă rânduială: a ținea un stăpân de moșie unde aũ avut cârciumă veche, i unde are mori și la drum mare, dar însă la drum mare n i este slobod a face cârciumă în spinarea satului vecinului, ci departe de sat cel puțin diastimă de o jumătate ces, și într'acostă rânduială sunt rezemate și hotăriri domnesci i alte judecări ce s'aũ întâmplat după vremuri și de va fi alevărată arătarea ce face jăluitorul, rea este urmarca pârâtului de aũ făcut cârciumă nouă acolo unde altă dată n'aũ fost și mai vartos în spinarea satului jăluitorului și peste acosta arată jăluitorul că drumul mare este pe de la vale avându-și pârâtul acolo și cârciumă veche; pentru care găsesc cu cale, să fie porunca slăvitului Divan către Dumnilor Ispravnicii județului, ca să cerceteze, și dovodindu se că acolo unde face pârîtul acostă cârciumă nouă n'aũ fost vad de cârciumă veche și este aprópe în spinarea satului jăluitorului, să'l opréscă și să'l îndatoreze a și'o rălica de acolo, rămâind a se urma după cum să va fi urmat și până acum între jăluitor și între tatăl pârîtului, saũ de nu va fi pârîtul următor obiceiului moșiilor și dreptăței, cu înștiințarea Dumnilor să'î trimiță la Divan, oprindu-se însă săvârșirea cârciumei și vîndarea vinului i a rachiului dintrînsa până se va da isprăvire pricinei de aici. — 1811 Iunie 3.

Constantin Dudescu vel Logofet.

Cod. LXX. fila 82 v.

Anexa No. 16

De la Logofeția mare.

După buiurdizma slăvitului Comitet ce mi s'aũ dat la jalba cuviosului protosinghel chir Antim egumenul mănăstirei Strihaia din sud. Mehedinți citind-o cu luare aminte mai întâiũ jalba lóeuitorilor după patru hotare de moșie a mănăstirei Strihaia, ce dau la Divanul Craiovei, cu coprindere, că numitul egumen îndată ce aũ venit cu egumenia la acostă mănăstire le-a stricat vechiurile obiceiurii ale pământului și-î apucă să facă clacă indoită, pentru alte semănăturii și pometurii ce aũ pe numita moșie, ămbă să le ia dijmă peste cale și obiceiul ce li s'aũ urmat; dupe care s'aũ făcut și judecată în lóet 1810

August mai întâiu la departamentul de patru ot Craiova, jăluitoii față cu egumenul mănăstirei, apoi la Divanul Craiovei, în vremea ce se afla întâiu ocărnuitor acolo la Divan Dumnélui vel Vist. Costache Samurcaș, prin care după dreptatea ce au avut mănăstirea s'au dat hotărîrea Divanului de acolo în ce chip are a se urma, precum pe larg se arată în numitele anaforale, iar jăluitoii tot nefiind mulțămiiți au cercat judecata și la Divanul Craiovei de acum, la trecutul Mart 18 și iarăși asemenea s'au dat hotărîrea pentru dreptatea mănăstirei, care cercetări și hotărîri de judecăți vędându-le și eu că sunt următore obiceiului pămęntului și pravilnicescei condice, găsesc cu cale, spre a se da și hotărîrea slăvitului Comitet de ași avea urmarea lor întocmai și întru tôte, mai vęrtos fiind trecut și sorocul apelației, de ar mai fi avut pârții vre-un cuvânt de împotrivire; iar hotărîrea rămâne la slăvitul Comitet. — 1811 Iunie 17.

Constantin Dulescu, vel Logofăt.

Cod. LXX. fila 91,

De la întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei

Intăresce Divanul acéstă anafora a Dumnélui cinstitului vel Logofăt, ca pîriții locuitorii să fie datorii a răspunde la mănăstire drepturile moșiei întocmai după pravilnicesca condică și după obiceiul pămęntului, fără cătuși de puțină împotrivire, și cinstitul Divan al Craiovei prin Dumnélor Ispravnicii județului să îndatoréscă pe cei împotrivitorii a fi întocmai următorii precum mai sus se arată, afară numai din cei ce vor fi avënd vre-un așeđământ în scris de la chiar stăpânul moșiei, care are a se urma întocmai iarăși după coprinderea pravilnicescii condice. — 1811 Iunie 18,

Al Ungro-vlahiei Ignatie.

Polcovnicul Loghinov, Radu Goleșcu, Isaac Balet, Mihalache Manu.

Cod. LXX. fila 94 v.

Anexa No. 17

Porunca ce s'a dat la anaforana Dumnélui vel Spătarului pentru pricina de bătae, ce au făcut nisce locuitorii la polcovnicia lui din sud Argeș i catanelor polcovniciei.—1811 August 20.

Cod. 70 fila 154

De la Divan.

Orânduim pe din partea Divanului, ca dimpreună cu omul din partea cinstitei Spătării, să męrgă la sud Argeș unde prin marifetul Dumnélor

Ispravnicii ai județelor, să facă cercetare la fața locului cum și în ce chip s'au întemplat acele gâlcevî, spre a se descoperi cine este vinovat; și când Polcovnicul nu va fi învinovățit, poruncim ca îndată să se slobođească, iar fiind vinovat cu cercetarea de la fața locului și cu înștiințarea Dumnilor Ispravnicilor să aducă pe numitul Polcovnic la Divan.

Loghinov, Radu Golescu, Mihalache Manu, vel. Vist.

Anexa No. 18

De la Intéiul Divan pornucă cu volnicie, Logofăt de Divan cu 10 Cazaci, să aducă pe un Tânase căpitanul i Gheorghe Polcovnicul și alți Căpitani din sud Olt împreună cu toate jafurile ce vor fi făcut anume :

•Fiind-că, au luat Divanul pliroforie, că un Tanase Căpitanul de la căpitania Ungurenii sud Olt, orînluit fiind de către ispravnicii a da mână de ajutor Zăpciilor ce sunt orînduiți pentru strîngerea locuitorilor de la plășile de la margine ce s'au bejanarit, cum au intrat în băjănari au început a cerceta pricinii necuviincioase, a prăda satele cu sutele de lei, căznindu-î legați fără de milostivire. Din care pricină s'au ră-pîndit băjănarii și mai rău, care încotro au putut. Și scriindu-i-se de către Ispravnicii a veni să se înfățișeze cu cei jăfuiți, cum și cu volnicie trimetînd să-l aducă, nu numai că nu s'au supus a merge, ci încă au înjurat pe ispravnicii și au fugit, întorcîndu-se jăfniți cu lacrimile pe obraz. Așisdoroa au luat Divanul pliroforie, că un Gheorghe Polcovnic Spătăresc și Căpitanii după la căpitanii amb'ând din sat în sat, unul peste altul, în cincii plăși de la Deal nebăjănărită, frămîntînd pe locuitorii și osebit de nesuferitele cheltuelii ce le face îi pradă cu sute și mii de lei, îi bate despueți, legați cu mâinile îndărăt, spânzurați de sus, apoi trași în jos cu deosebite legături de gât și de picioare în jos; care acestea neputîndu-le Divanul suferi, iată se orîndui de aice Ioniță Logofăt de Divan cu 10 cazaci, căruia i se dă volnicie, să mîrgă la numitul județ unde prin scirea Dumnilor Ispravnicilor, să facă scumpă cercetare mai întăii urmărilor a celui Tânase Căpitan ot căpitania Ungurenii și dovedindu-se că au săvîrșit acest fel de urmări, jafuri, să facă catastih anume pe cine au pradat, cu ce și cât, până la un ban, cu care catastih cum și cu înștiințare către Divan de toate urmările lui să'l trimetă și pe dînsul aice în bună pază. Apoi să facă cercetare și aceluî Gheorghe Polcovnic Spătăresc i Căpitanilor după la căpitanii și dovedindu-se urmările adevărate, asomenea catastih să facă anume pe cine au pradat? cu ce? și cât? până la un ban și ridicîndu-l să-l și aducă aice în bună pază. — 1809 Iulie 20.

Anexa No. 19 (pag. 545)

De la întâiul Divan către toți Ispravnicii

Vremea primăverei fiind acum, când locuitorii satelor după nărvirea lor obicnuesc de se risipesc și se strămută de prin satele, unde locuiesc, iar mai ales acum când sunt împovărați și supărați cu neconținute și neapărate podvode și angariii, câte privesc spre împlinirea celor trebuincioase ale prea puternicilor Impărătescî oștiri, de aceea cele mai de întâiu mijloce cu care se îndrăptă și înfrâng acest nărav, este de a da Dumneavostăra strașnicî poruncî către Zapcii plășilor, ca nimenea din ei să nu îndrăsnescă a face vre-unuî locuitor cătuși de puțină supărare peste poruncile Divanului și orînduelile cinstitei Visterii, căci de va veni vre-o acest fel de jalbă, înși-vă veți fi răspunzători și cuvânt de îndreptare nu veți avé. Către acésta să îngrijiți și Dumnevostăra pe de altă parte cu toate cuviincioasele și cumpănitele mijloce, spre a-i mângăia cum și luarea carelor în trebuincioasele și neapăratele potvode să se facă cu asemenea iscusită cumpănire a nu rămâne satul întreg cu totul lipsit de care și dobitoce, ca și locuitorii să'și pótă întîmpina și profitaci agonisita vieței lor și la împlinirea trebuincioaselor ale prea puternicilor Impărătescî oștiri să nu să facă cătuși de puțină zăticnire, căci atunci se cunósce vrodnicia și iscusința unuî dregător, care este dator a fi răspunzător pentru orî ce împotriva urmare se va întembla la acea parte de loc, ce le este dată sub ocârmuire, precum și de veți afla ceva locuitorii, de la niscaî-va sate fugiți din anii trecuți de la venirea armieii, să trimoteți cu mijloc de blândete și mângăere a-i aduce și pre aceia la urma lor și către acîsta să faceți cădută îndomnare tuturor locuitorilor judetului, ca să'și facă fieșco-care trebuincioasele arăturii și semănăturii de cu primăvară, fiind și acesta un mijloc destoinic, care îndeletnicesce și a locuitorilor bună petocere și îmbelșugare și a județului îndesulare le pricinuesce la împlinirea curgătorilor trebuințe și podvedii, pentru care să și orînduiți Dumnevostăra 2, 3 mazili prin județ, cu cuviincioase publicații și povățuirii în scris către locuitorii, ca să îndemne cu mijloce blânde și cuviincioase și de primirea și puneroa în lucrare a acesteii poruncii să aibă Divanul răspunsul Dumnevostăra în scris.—1810 Aprile 6.

Cod. LXV fila 22 verso.

Anexa No. 20. pag. 545.

De la întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei.

Voué tuturor locuitorilor ot Zimnicea din sud. Teleorman, pămîntenilor și străinii, i celor ce sunteți cu locuința pe cele-l-alte sate ale moșiei Zimniceii

a Măriei Sale Domnului Ipsilant, iarăși pământenilor și străinî, fiind-că este dată poruncă a Excelenței Sale mai Marelui Comandir al armiei Dunărei, Domnul Amiral și Cavaler Ciciacov, de a se păzi și a se împlini la stăpênul moșiei tôte adeturile și obiceiurile pământului, precum se urma și de mai nainte, la acea moșie, iată vi se poruncesce de la Divan, că din ceasul ce vi se va citi în auđul vostru acéstă carte a Divanului, să cunósceți pe col ce vă va arêta-o, de orânduit Epistat la acéstă moșiei, și purtător de grijă spre căutatul ei și strîngerea a tutnrur veniturilor, către carele să fiți următorî cu toții fără deosebire de a răspunde drepturile moșiei dupe pravilnicésca condică și după osebitele privilegiurî ce s'aũ urmat din vechime la numita moșie, fiind întocmit prin hrisóve Domnesci, precum și vin i rachiî nimenea din voi nu este volnic a-l vinde pe acéstă moșie, decât numai orândnitul Epistat, fiind acest folos numai al stăpênului moșiei mai sus arêtate, căci de va veni la Divan vre-o arêtare de nesupunere, asupra vóstră, să fiți încredințați, că veți fi socotiți ca nisce ne-supuși și împotrivorî la porunca Excelenței Sale mai marelui Comandir și la a Divanului. — 1812 Iunie 30.

Ignatie Mitropolit, Constantin Ghica viș prezident Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam, Constantin Samurcaș vel Vist.

Cod. LXXII, fila 1.

Anexa No. 21. pag. 545 litera u

De la întâiul Divan către Ispravnicii județelor.

Atâta vreme este de când s'aũ scris Dumneavóstră, ca să îndemnați pe lócnitorî și să siliți pe cei leneși și a face cu îndestulare arături și semănături, ce sunt acum de primăvară, de porumb, de meiș, i de orz și de grâin la care să fie și de către Dumneavóstră ajutați și îndemnați, fiind siliți ca la un lucru ce este cel mai întâiũ trebuincios de hrana obștiei și a săracilor și să trimiteți catastih, făr'de zăbavă, de tôte arăturile ce s'aũ făcut în fieșcare sat, cu numele omului și cu arătura ce aũ făcut; care catastih nici până acum nu s'aũ văđut, de care strașnic se poruncesce Dumneavóstră, ca până la.... de ȓile, ale aceștîi lunî, să trimeteți negreșit acest catastih, a se afla aici la Divan, că ne fiind următorî, să sciți că vi se va trimite mumbașir cu greũ treapăd; însă, fiind-că la acéstă catagrafie sunteți unul din Dumneavóstră orânduit a merge prin tôte satele, acela care aũ mers, să facă urmarea acésta întocmai după cum se poruncesce.—1811 Aprilie 16.

Cod. LXV, fi'a 71.

Anexa No. 22.

Publicații la toate județele, de la întâiul Divan, din 15 Martie 1809.

Divanul amintose vechiul obicei al pământului, că în primăveară până către sfârșitul lunii Mai, țăranii n'au a fi superați și trași în judecăți, ca să și potă face arăturile, sămănăturile și să îngrijescă de vii, mai cu somă acum că să cer mai multe zaherele pentru trebuința oștilor Impărătesci, când impunerea arăturilor pricinuesce lipsă și greutate țării și pământenilor în de obște.

Divanul ordonă ca Ispravnicii să îndemne pe țăranii la arătură de grâu de vără, de orz, de mei și de porumb și cu toate că se află asupra locuitorilor destule havalele pentru vedeta și curgătoarea trebuință a oștilor Impărătesci, cari să cer în grabă și fără de întârziere, dar Dumnezeustră să economisiți ca și trebile să nu să zătienescă și arăturii să se facă cu îndestulare, că atunci să cunoște slujba și vrednicia unui Ispravnic, când adecă prin iscusite mijlocele sale și discolia înlesnesce și toate cele ce sunt ale datoriei slujbei sale le implinesce.

«De osebit, să mai poruncesce Dumnezeustră, să orânduieți a se face catagrafie cu deamăruntul de câte pogone de grâu de toamnă se află arate în județul acesta și fără de zăbavă, să-o trimiteți la Divan. Iară în pricină de judecăți, pe nimeni să nu trageți într'acostă vreme a arăturilor, fără numai de invinovățiile englimatica și să a bă Divanul răspuns că ați pus în fapt porunca acosta. Inșă pentru sămănăturile de grâu și orz de cu toamnă, să aveți negreșit a înștiința Divanului, până la 15 a lunii lui April, trimetând catastih precum s'au dis, iar pentru cele ce s'ar face de acum înainte, să aveți a înștiința la fieșce care 10 zile odată.»—1809 Martie 15.

Cod. LVI, fila 57.

Anexa No. 23.

De la întâiul Divan către Ispravnicii.

Șiut este Dumnezeustră, că într'acostă vreme din neconțințele podveđi și angării ce sunt asupra locuitorilor, pentru împlinirea celor trebuințose ale Impărătescilor oștiri, nu s'au îndemnat a face sămănăturile cele de primăvără de grâu și de orz, dar de vor fi și făcut unia, prea puține socotim că vor fi acelea și de aceea în trecutele zile vi s'au trimis porunca Divanului, ca pe de o parte să faceți catagrafie de toate sămănăturile de grâu, ce să vor fi făcut de cu toamnă într'acel județ și să înștiințați Divanului, ear pe de altă parte, să îndemnați pe locuitorii a face pe cele de primăvără sămănături de grâu și orz. Și grăși pentru acele, făcând catagrafie, să înștiințați Divanului, și vedem că până a uma nici o urmare n'ați făcut după aceea poruncă.

Ci dar 6tă de isn6vă vi se poruncesce Dumneav6stră, de către Divan, ca negreșit să-o puneți în lucrare și fără de zăbavă să trimeteți înștiințare dimpreună cu catagrafia, prin ratastih. pentru toate s6mănăturile, ce s'aũ dis mai sus: Și ac6stă pentru ca să nu r6măie l6cuiitorii făr'de s6mănăturii de porumb, de orz și de meiũ, 6tă Divanul îns6rcin6ză pe unul din Dumneav6stră, adecă pe Dumn6ta, . . . și își poruncesce, cã îndată după primirea acest6i porunci lăsând îns6rcinat pe tovarășul Dumn6tale cu toate trebile și or6nduelile județului și fără de a te amesteca Dumn6ta cãtuși de puțin la nimic, numai de cãt să te scolii să eși prin județ și înconjurându-te prin toate satele județului, să faci cuviincioșa îndemnare și înmbașiret tuturor l6cuiitorilor, ca până la 15 ale viit6rei lunei Maiũ, să-și facă trebuincioșele arături și s6mănăturii de porumb și orz, însă cei ce nu vor avea mijloc a gra, sau nu va fi locul îndemnativ de arătură, acei l6cuiitori își vor face s6mănătura porumbului cu sapa, car s6mănătura meiului să-o facă până la 15 a viit6rei lunii Iulie și pe totă s6pt6mâna să înștiințeze Divanului cãte pog6ne adecă porumb, orz și meiũ, va s6m6na fiesce care sat și cãți 6meni se află l6cuind într'acel sat, ca să aibă Divanul piroforie de aũ s6m6nat după analogia trebuințelor.—1809 April 8.

Boerii ispravnicii îns6rcinați cu ac6stă unisiune.

Slam Râmnic. — Pah. Alecu Crețulescu.

Buz6i. — Medel. Alecu Vilara.

Saac. — Pah. Dinicã Grădiștenu.

Ilfov. — Serd. D. Slătineanu.

Prahova. — Cãm, Nicolae Văcărescu.

Muscel. — Pah. Iordache Filipopolitu.

Argeș. — Cãm. Iordache Roseti.

Teleorman. — Serd. Iordache Caramalău.

Olț. — Slug. Iancu Fotinos.

Dâmbovița. — Pah. Scarlat Mihăilescu.

Ialomița.

Vlașca. — Pah. Ioan Știrbei.

Gorj. — Stol. Ștefan Bujoreanu.

Dolj. — Medel. Alecu Bengescu.

Romanați. — Slug. Constantin Buzescu.

Mehedinți. — Pah. Coțofeanu.

Cod. LVI, fila 62.

Anexa No. 24. pag. 546

Porunca ce s'aũ făcut la jalba mazililor.

Dumneav6stră Ispravnicilor ot sud. Saac, cãt pentru slujba întru caro areatã jãluiitorii cã sânt nelipsiți apururea, poruncim, ca mai mult să nu fie su-

părați la slujbă, decât numai când se va întrebuința în trebuința ostășească și atunci iarăși să li se păzosească orânduia ce areată că au avut-o din vechime, adecă după întocmirea cetelor, ce au fost la 4 săptămâni olată, să ajungă rîndul pe o cătă a intra în slujbă și dintr'acea cătă, să se oprösească numai câți maziți vor fi trebuincioși, 6r să nu li se iae banii și să li se dea drumul a se dice înapoi, fiind-că a 6stă urmare e cu totul nesuferită la auzul Divanului; precum și pentru ver câți bani le veți fi luat cu acest fol de numire, poruncim strașnic să le întoroseți înapoi toți acei bani, ce-î vor fi r6spuns ot săptămânile întru carî vor fi fost de r6nd, ca să-î slobođiți din slujbă; iar pentru Epistat poruncim Dumneav6stră, ca lipsind și acela asupra căruia se jăluesc, să orînduiți pre a tul, primit și cerut de toți maziliți, ca să nu mai fie sup6rați de către cele ce areată că pătinesc de la 6pistatul acesta.—1812, April 30.

Polcooniul Loșhinov, Isaac Ralet, Barbu Văcarescu vel Vist.

Cod. LXIV, fila 48.

Anexa No. 25 (idem)

12 Cărți în 12 julețe și la Divanul Craiovei pentru v6nđarea țiganilor

După dou6 predlojeniți ce au venit la Divan, una de la Exco'6nța Sa Domnul viț-prezidentul cu No. 4717 și alta de la Excelența Sa Domnul Sinatorul cu No. 3442, am6ndou6 coprinđ6t6re a se da în arendă țiganî domnesci în drept talerî 111,833 pe un an, de la Divan se serie Dumn6v6stră, îndată după primirea a estia să o publicarisitiți ac6sta în tot județul Dumn6v6stră ca cine va voi a lua asupră-î ac6stă arendă cu ar6tatul preț de talerî 111833, sau de se va g6si mușteriu cu mai mult preț de c6t acesta, să se ar6te la Divan.

Cod. LXV, fila 56.

Anexa No. 26 (idem)

De la înt6iul Divan și Comitet

De vreme ce Dumn6lor judec6torii departamentului criminalion, dau pliroforie Divanului printr'ac6stă anafora, că acest Ioan țiganul p6nă când el a intrat în slujba j6luitarului, s'au afla haimana, venit fiind de la Moldova, care va să dică că nici au fost nici nu este dajnic al Armășiei și fiind-că j6luitarul sluger Răducanul Voinescul s'au aflat și se află slujind cu os6rdie și cu credință, primită este Divanului rugăciunea sa, și printr'ac6stă carte i să hărăzesc de către Divan numitul Ioan țiganul, împreună cu femeea lui Stanca, ca să-î stăp6n6scă at6t slugerul c6t și cei după urma, sa în bună pace, ca nisce

robii buni și dreptii ai săi, pentru care se poruncesce și Dumitale frate Epi-
statule al armășiei, ca mai sus numiții țiganii Ioan și femeea lui Stanca, să se
scotă din condica Armășiei.—1810 August 27.

*Manolache Crețulescu, Grigorie Ghica, Istrate Crețulescu, Constan'in
Bălăceanu, vel Vist.*

Cod. LXVII, pag. 224

Către prea slăvitul întâiul Divan și Comitet

După poruncă făcând cercetare, ne-am îndestulat din tacir numitului
Gheorghe Holteiu sin. . . ce să cere de către jăluitorul, că de felul lui este
țigan strein din Moldova fugit aici în țoră de mulți an' și nesciut Armășiei,
aflându-se cu capul nestatornic, iar acum este îndrăgit cu o Zamfira, țiganca
jăluitorului; a căror cerere și rugăciune ca să i se hărăzescă numitul țigan ne
fiind aședat în orânduiala țigan'lor țcrii românesce, rămâne la milostenia slăvi-
tului Divan.—1810 August 3.

Nestor Căminaru.

Cod. LXVII, pag. 207

De la întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei

De vreme ce Dumnélor judecătoriai departamentului criminalion, daū pli-
roforie Divanului, printr'acostă anafora, că acest Gheorghe țiganul Holteiu, în-
streinat fiind la Moldova și de acolo viind aici, nici aū fost, nici este aședat
în orânduiala țiganilor țerei și fiind-că jăluitorul se află slujind cu osirdie la
trebile Armașiei, primită este Divanului rugăciunea sa și printr'acostă carte li
se hărăzesce de către Divan numitul Gheorghe Holteiu țigan, ca să-l stăpă-
născă jăluitorul, cât și ceī după urma sa, în bună pace, ca un rob bun și drept
al său.—1810 August 29.

Manolache Crețulescu, Grigorie Ghica, Constantin Bălăceanu.

Cod LXVII, pag. 207.

De la departamentul judecătorei criminalion

După intarirea slăvitului Comitet ce s'aū dat de la 5 ale trecutului Iulie
la altă anafora, tot de la acest departement, *poruncindu-se la Armășie ca pentru
suflete șai-sprc-tele țigăncile* Dumnéluī vel Vistier Constatin Varlaam, ce s'aū
lămurit prin cercetarea acesteī judecătorei, că sunt merse prin cununii după țiganii
domnesci ca femeile lor, cum s'aū arătat anume, să i se dea din țigănia gospod
schimburile sălașe întregi, fiind peste puțință a se găsi schimburile parte fe-
meiască, căci despărțindu-se fetele de părinții lor, se pricinuesce o mare jale,
ci după buiurdizma acosta prin zapcilăcul Armășiei, aducându-se față în jude-

cată ceruții țigani, de Dumnéluî vel Vistier, familii cincî și cercetându-se, se găsiră țiganiî okabnicî domnescî din tagma lăeșilor, cari cu femeile și copii lor, ce s'au arctat mai jos pe anume, se adună peste tot suflete șopte-spre-zece, iar Dumnéluî vel Vistier are să-și primîscă schimburilo de la Domnie, suflete 16 și prisosul este un copil de țîță nebotezat. De acesta ne lipsim a însciința.

Nestor Căminar cu toți departamentarii de la acest departament. — 1810 Octombrie 20.

Cod. LXVII, pagina 178.

Intărire la aniforaua departamentului pentru țigani 1810. Octombrie 20.

De la întăiul Divan și Comitet al principatului Valahiei

Cinstite Dumné'a frate Epistatulo al Armășiei, Anaforaua acosta a Dumnélor judecătorilor departamentului criminalion, următore fiind hotărîrei Divanului, o întăresce Divanul și poruncesce, ca aceste cincî sălaşe ce în dos se arată în număr de șopte-spre-zece suflete, să se dea în zaptul și stăpânirea Dumnéluî frateluî vel Vistier Constantin Vaarlam, care deși prisosesc mai mult cu un suflet peste 16 ce are a lua Dumnéluî, dar fiind-că acest prisos este copil mic de țîță, care nu se pôte despărți de părinții săi, îl hărăzesc Divanul și pe acela Dumnéluî mai sus numituluî boer.—1810 Octombrie 25.

Al Ungro-Vlahiei Ignatie, *Manolache Crețulescu, Grigorie Ghica, Istrate Crețulescu, Constantin Bălăceanu.*

Cod. LXVII, pagina 479.

Anexele No. 27—44

De la întăiul Divan, către banul Craiovei Barbu Văcărescu

Cu tôte că, în trecutele zile, s'au trimis cărțile, Divanului, atât către Dumnéta, cât și către Ispravnicii acestor 5 județe, pentru Sêrbiî ce au trecut acolo într'acele județe cu oi și vite mari, din țera turcîsă, prin țera nemțîsă, ca să se îndatoreze și acelea a plăti oeritul și văcărîtul streinilor după ponturi, dar fiind-că acum Excelența Sa generalul vice-prezident Divanului, ne-au făcut arătare prin predlojenia, că luminarea sa Cnóz Bagration, întăir' comandir al oștirilor, au poruncit ca să rămâe apêrați acei sêrbi și să nu se supere câtu-și de puțin de darea oerituluî său văcărîtuluî, de aceea Divanul poruncesce, ca nimenî din slujbașii orîi să nu se îndrăsnîscă a le face cerere acelor sêrbi săi a le lua un ban măcar pentru oerit sau văcărît, fără de cât numai catalogie să facă de tôte oile și vitele lor, câte are fiescu-care și acel ca'asîh să se trimiță aici la Divan de către Dumnéta, ca să scie și Visteria câtă sumă de

banii să scadă pe Dumnilor boerii cumpărătorii ai acestui husmet, din suma prețului vîndărei, după cererea ce fac, la care au și dreptate, fiind următore pontur lor Divanului, cu care au cumpărat. Către acosta fiind-că avem pliroforie, că până acum nici unul din slujbașii orii, n'au apucat să ia nici o para de la acei sêrbii, de aceea dar scriem Dumitale, că rîspunsul ce vei face către Divan, pentru luarea de banii de către slujbași până acum, să poftesci a' l' iscăli împreună și unul din Excelența lor genera'ii, ce se află aici și făr'de zăbavă să se trimită.—1809 Noembre 17.

Cod. LVI, fila 9) verso.

De la întăiul Divan

Fiind-că porunca și voia Excelenței Sale mai marele comandir al armatei Cnêz Bogration, este ca Sârbiu, ce au fugit din țera turcîscă și prin țera nemțîscă au venit aicea în pămîntul Valahiei ceii micii, nici de cum să nu se supere de oeritul și de vîcărîitul străinilor pe oile și vitele ce vor avea cu dênșii, pentru aceea dar iată într'adins s'au orînduit de aicea de la Divan .

. . . . căruia i se dă voie și volnicie, printr'acostă poruncă a Divanului, ca să mîrgă în 5 județe peste Olt, să facă scumpă cercetare în tôte satele acestor județe, pe unde se vor afla acest fel de Sêrbii și de se va dovedi că slujbașii oerii apucând de le-au luat cerit saii vîărit, să-i apuce cu mare strînsore a le 'ntorce înapoi toți acei banii, ce le va fi luat, până la un ban și Dumnîta frate vel Bane al Craiovei, Barbule Văcărescule, să-i dai mai sus numitului orînduit tot felul mîna de ajutor, ca să pîtă săvârși acostă poruncă a înaltului cnêz, pentru care s'au orînduit împreună cu mai sus numitul și un ofițer de către Excelența Sa generalul Engelhardt, viț prezident Divanului.—1809 Noembrie 18.

Cod. LVI fila 90 verso.

De la întăiul Divan și Comitet, către Generalul Engelhardt din 10 Decembrie 1809, relativă iarăși la Sêrbii emigrații din Turcia în Valachia mică că au primit sciință de la Banul Craiovei, că nu s'au luat nici un ban oerit de la acei Sêrbii. I se comunică raportul Banului de Craiova, ca să vadă că căpitănia rusîscă de acolo n'au voit să semneze și dênsul sub cuvînt, că nici are sciire de acosta, nici poruncă n'are de a avea el corespondenție cu Divanul.—1809 Decembre 10.

Cod. LXI, fila 41 verso.

Către Excelența Sa General Engelhard.

Cu cinste au primit Divanul predloj. Excelenței Tale, scrisă la 14 ale acestei luni, sub No. 1963 și cuprinđetore, că Luminarca Sa Cnêz Bogration

întâiu Comandir al oștirilor, cu mare scârbă s'au înscințat prin Sêrbii cei din țora Turcescă ce au trecut în Valahia cea mică cu oi și cu vite, că se supără de a plăti și oerit și vă ărit, și cum de au îndrăznit Divanul să scotă o nouă dare de bani ca aceste fără de voie ori de la Luminarea Sa, sau de la Prezidentul Divanului și că îndată să orinduască Divanul un boer, ca împreună cu acela, să orinduască Excelența Sa un ofițer, ca să mERGă să facă cercetare și de vor fi apucat să iea cevași acelor Sêrbii, să le împlinască înapoi. Ci pentru toate de mai sus arătate nu lipsesce Divanul a răspunde Excelenței Tale :

1. Că acostă dare nu este nouă și isvodită acum, ci legiuită și *urmată din descălecătorea* acesteii țeri, ca să plătoscă adică oerit și vĂcărit și toți străinii ce se vor găsi aici în țoră, cu oi și vite, când se strînge banii oeritului. Și tot-d'auna cu acest fel de ponturi s'au vëndut și s'au cumpărat acostă slujbă, și cel ce au înscințat pe Luminarea Sa Cnózul pentru acosta, că este nouă dare de bani, n'au știut ce au scris.

2. Al doilea, că nici unul dintr'acei Sêrbii, avem pliroforie, că n'au apucat să dee până acum nimic pentru oerit sau vĂcărit, și de aceea de prisos socotim a fi a se trĂminte acolo boer și ofițer cercetători, ca să le împlinască ceea ce li se va fi luat. Iar Dumnolui Banului, îndată i s'au scris de la Divan, să dee poruncă strașnică către toți slujbașii oeritului din Valahia cea mică, ca nimeni să nu îndrĂsnescă a lua de la acei Sêrbii pentru oerit sau vĂcărit, nici măcar un ban, fără numai catagrafie să facă de toate oile și vitele ce va avea fie-care și să trĂmiță catastih curat aice la Divan, ca să scie și Visteria cu câtă sumă de bani să scață pe Dumnolor boerii cumpărători ai acesteii slujbe, din suma prețului vĂndăreii, după cererea ce face, care este drĂptă ș, cu cale, fiind următore ponturilor Divanului cu care au cumpărat. —1809 Noembrie 17.

Cod. LXI, fila 38 verso.

NB. In aceeași și Divanul scrie Banului Craiovei, Barbul VĂcĂrescu, revocând ordinea dată de a se percepe oeritul și vĂcăritul streinilor de la Sêrbii «ce au tras acolo in aceste județe». Divanul cere respuns «*pentru neluarea de bani de către slujbași pînă acum*», și răspunsul să fie iscălit de unul din Excelenții lor Generali.

La verso al paginei 39 este și nota către Comitetul Divanului «din 14 Noembrie în acostă afacere».

La 17 Ianuarie 1810 Enghelhard repetă ordin de scutire a Sêrbilor refugiați în Valahia mică.

Cod. LXII, fila 7 verso.

Excelința Engelhardt.

Pentru patru Sârbî, care au eșit din Șistov, anume Nicolae Ivanov, Alexe Ilie, Ghimcea Ștefan, Ilie Chenciu cu o slugă Teodor, scriind ca Divanul să-i așeze cu locuința în Bucuresci.—1810. Maii 24.

Cod. LXIII, fila 6 verso.

La 20 Iulie 1812, Comitetul aprobă ca *Sârbii* așezați în țară mai înainte de resboiu, să plătescă oeritul ca și cei-l-alți locuitori pământeni.

Cod. LXIV, fila 93 verso.

Genera' Maior Viș-President i cavaler Engelhardt, către cinstitul Divan al cnejiiei Valachiei.

Eu am făcut arătarea mea de la 19 a lui Februarie, cu numărul 423, către Domnul general de Infanterie enóz il Bagration, ca la un întâi Comandir al-armiei, pentru însciuțarea, ce mi-au făcut cinstitul Divan cu numărul 99, împreună și cu jalba Măonastirei Dólului, în care jaluesce împotriva bejenarilor, ce au eșit din țora Turócscă și s'au așdat pe moșiile Monastorei, prin satele Socăricii, Jigălia Hândău și Pótra unde trăind în odilna lor, nu numai că nu plătesc stăpânului moșiei cuviincioasa dijmă, ci încă făr'de voia stăpânului moșioi au deschis cărciune și vënd vin i rachiu, din care se pricinuesce stăpânului, după vechile pravile și obiceiuri, o mare pagubă. Eu fiind într'o glăsnire cu arătarea Divanului am cerut ca să se facă popriie.

Cod. LXV, fila 16.

*De la întâiul Divan și Comitet al Principatului Valahiei.
Către Dumnilor Ispravnică ot sudul Teleorman.*

Fiind-că după jalba ce au dat locuitori ot *Novoe Șistov*, arctând că unii din locuitori ce sunt șădători acolo, avênlu-și făcute acéstă iarnă bordee, și acum fiind-că după porunca și nizamul ce s'au dat de către cei mai mari, prin orânduitor inginer, li-s'au orânduitor locul unde și în ce clip să li se sistisescă orașul, iar aceia nu vor să urmeze a'și strica bordeele și a se muta împreună cu ei la orânduitor loc unde li s'au dat; de aceea Divanul poruncesce Dumnovóstră, să îndatoriți pe toți aceia a se muta negreșit la locul ce s'au orânduitor și a urma a'și face sălășluirea lor, după porunca ce este dată de cei mai mari, iar bordeele acestea ce le-au avut fa ute și sunt împrăstiate, să le strice.—1811, Maii 29.

Radu Golescu. Mihai Manu, vel Vist. vel Logofit

Cod. LXV, fila 92.

Către general Șteter.

Arendașii de pe moșia Zimnicea a Măriei Sa'e Constantin Vodă Ipsilant, prin jalbă a'î făcut arătare Divanului, că știțini' S'rbii ce se află cu locuința acolo, veniți de descindea, în sâlnicie și cu pi...? fac vîndare de vin i rachii pe ac'astă moșie, luându le și ocalele lor de prin cărciume, a cărora uruare fiind cu totul înpotriva pravilelor i obiceiului pămîntului și a privilegiurilor tuturor stăpînitorilor moșiilor din totă țera, să biuo-voesci Excelența Ta, a porunci unde se cuvine, să se popros'ă cu totul numiți' S'rbii a nu mai vin le vin i rachii pe moșia Domnului Ipsilant, încă să'î îndatoreze a'și ridica și buțile cu vin și rachii ce vor fi adus aco'o, precum asemenea să se imbo-dis'ască de a mai face vîndare de vin i rachii și marchitanii, cărora tot acești S'rbii le-a'î dat voie de vînd, ca să p'tă jăluitorii a'și vinde viuurile și rachiiurile lor, spre a nu se păgubi de bauii ce a'î dat.—1811 Iunie.

Cod. LXVI, fila 109.

Divanul se r'ogă de generalul Șteter, să a lucă pre S'rbii și Bulgarii la ordine, în 9 Iulie 1811.

Tot asemenea să întăuplă și pe moșiile Monastirei D'elului și a'e Monastirei Ra lu-Vodă din Ialonița. Acolo la 1809 s'a'î colouisat Bulgarii și S'rbii și stău sub administrarea unui oficer, numit Machedons ki, const'ituind stat în stat. Ei nu mai țin s'ema' de nici un drept al proprietăței.

La 12 Iulii 1811 Divanul nu p'ote de cât a reclama la Generalul Șteter.

La Zimnicea, după că'erea Giurgiului, se stabilesc' Bulgarii și Zimnicea începe a se numi *Novoi-Șiștov*. Muscalii vînd moșia Zimnicea măcar că, Divanul arată, că ac'astă moșie nu este din haurile turcesci, precum erau Turnul, Giurgiul și Brăila, ci este proprietate românescă și anume a lui Constantin Vodă Ipsilant. Bălțile din Zimnicea și moșia Oliv'ovia p'auă în Dunăre, aparțineau spitalului de la Pantilimon și cu t'ote acestea Muscalii vor să le colonisceze și să le vîndă, ca locuri cucerite de la Turci. Divanul cut'oză a protesta și a ap'era drepturile boerilor și Monast'irilor asupra moșiilor de acest fel. S'rbii și Bulgarii aș'edăți în cele 5 județe de peste Olt încă mai înainte de r'esboi'ii, deveni'ă proprietarii de vii, de multă vreme profiită de protecțiunea ce Muscalii dau noilor imigranți, ca să nu plătos'ă nici ei dari către statul român, dic'end că și ei sunt b'ajonari. La 27 Octombrie 1811, în-tăiul Divan cere generalului Christofor Marcovic' Comnino, sa oblig pe acești Bulgarii și S'rbii, mai mult timp stabiliți în ț'eră, a'și plăti vinăriciul și dările. (Cod 66, fila 152).

Mănăstirea și spitalul Pantelimon suferă considerabile pagube, din faptul așezării de bulgari pe moșia Chircoșii și la bălțile de acolo. Ei nu respectă privilegiile proprietății, deschid măcelării, băcăni, cărciume, nu plătesc vama pescelui din bălți.... Numai calea reclamațiunii către generalul Comnino a rămas mănăstirei și spitalului. Superiorii muscali pretind, că băjenarii n'au altă scutire de cât de dijmă și de clacă și totuși drepturile proprietății, ei nu le respectă, contând pe sprijinul muscalilor.

Nici chiar neguțitorii Șistoveni, cari vin în țară să strângă oi, nu vor să se mai supună a plăti oeritul, sub cuvânt, că și ei sunt băjenarii. Divanul cere generalului Comnino aducerea la supunere a acelor neguțitorii, căci, când va rămânea a nu plăti, cer cumpărătorii oeritului a se scădea cu suma banilor lor și urmăză a se păgubi hasnéua». (Cod. 66 fila 160. — 1811, Noembre 16).

Pentru Bulgarii și Sârbii veniți de peste Dunărea în Teleorman și Vlașca, nu mai există vamă pe vite și pe mărfuri, pretinzând că de aceste sunt scutiți și că cartea de scutire este în mâna Oficerilor Muscali, care îi au în fruntea lor. Pământeni vădând acosta, încep și ei a defrauda vama, trecând vitele și marfa pe nume de Bulgarii. Divanul la 4 Noembrie 1811 arată acest caz generalului Comnino și amintindu-i acum că vama este venit al Cămărei.

Către general Șeter.

Paharnicul Ștefan Belu, Epitrop mănăstirei Colței, a dat jalbă Divanului, arătând, că mănăstirea Colței are moșie ce se numește Lichiresci în sud. Ialomița, pe care așezându-i pe dânsa Silistreni cu locuința, li s'au dat la mână și bilete de către cinstitul Comandant de acolo, ca nici o supărare să nu aibă de către mănăstire, dându-li se tot felul de slobođenii să-și facă aliș-veriș lor fără de vre-o dare, din care se înțelege, că mănăstirea nu mai stăpânesce moșia acosta, pentru căci având vândut venitul acestei moșii unui Postelnice Danu i Ștefan Căpitan, a mers acei Silistreni la magazia lor unde aveau pește, a bătut foarte rău pe Ștefan Căpitanul, i'au iacmaledisit tot peștele, și în scurt le-au dis acei Silistreni, că nu au nici o trebă la moșie fiind că de acum înainte li s'au dat lor, gonind și pe arendaș de acolo; pentru care, Divanul cu cinste face arătare Excelenței Tale, ca să bine-voesci a scrie unde se cuvine, spre a se face cuviincioasa îndreptare la acosta pricină, spre a nu perde mănăstirea dreptă moșia sa.—1811, Iulie 9.

Cod. LXVI, fila 117 verso.

Către general Șeter.

Ștefan Căpitanul a jăluit Divanului că fiind în arendă moșia Lichiresții a mănăstirii Colței, unde având făcută lósă de pește la trecut Iunie 7, sculându-se

lăcniitorii Silistrenii ce s'au aședat cu locuința pe numita moșie, cu zurba au dat iama la magazia cu pe-cele, luând atât pescele ce s'au aflat cât și sculele magaziei, din care i se pricinuesce pagubă ca de taleri 500 și nu numai acesta, ci l'au și bătut foarte strașnic, ca pe un vinovat, rupându'i hainele după dânsul, prăpădindu'i din sân și puna cu taleri 430; au arătat de aceea și Dumneului cinstitului Polcovnic Boris Mihalovici, ce se află la Li hireștj, cum și Excelenței Sale gheeneralului de la Sloboția și iaș dis, ca să jăluiască aici; pentru care nu lipsesce Divanul cu cinste a arăta Excelenței Tale, ca să binevoesci a scrie unde se cuvine, spre a se face îndestulare și despăgubire jăluitorului.— 1811 Iulie 9.

Cod. LXVI, Fila 118.

Către Scter.

Dumneei Păhărniceasa Anița Fierosca, au jăluit Divanului, că pe moșia Govoiul și Herosecii ce le are în județul Ilfov, aflându-se veniți nisco Sêrbii unde șed pe moșia Dumneului răposatului Clucer Fara, în silnicio s'ai pus de au cosit fân de pe moșia Dumneaei, neîngăduind că pe alții ca să cososcă, cât și la bucatele lor ce au făcut pe acele moșii ale Dumisole, se arată cu împotrivire, nevrând să dea dijmă după obiceiul și pravilele pământului, nici din fân, nici din bucate și se rogă a'și afla îndestulare la aceasta; pentru care cu cinste arătam Excelenței Tale, să binevoesci a porunci unde se cuvine, să arăte supunerea numiții Sêrbii, a da drepturile moșiei Dumneei Polcovnicesei.— 1811 Septembrie 3.

Cod. 66, Fila 132.

Anexe la pag. 546 și 547.

Către Excelența Sa gh neral maior Hristofor Marcovici Comino de la întâiul Divan.

Cu cin te facem arătare Excelenței Tale, că Dumne'or cumpărătorii vinăriciului dintr'acost an, au făcut arătare Divanului pentru Sêrbii și Bulgariii ce se află în cele cincj județe de peste Olt, cum și în ceste-l alto județe, cum că cu o pricinuire numai de, artă să află bojenari, adecă fugiți, fiind decindea peste Dunăre și acum întorcându-se înapoi aici în țară, unde'și au și viile, nu se supun nici vinurile a li se măsura, nici vinăriciul a plăti, care acostă urmare a lor, când va rămânca a se trece cu vederea, nu doar că o să pricinuoscă pagubă la haznaua împărătescă, căci hasneaua urmoză a lua și de la oî vinăriciul după coprinderea ponturilor, unde nu se face nici o osebite pentru acești sêrbii și bulgari, ci numai prigonire și judecări vor nasce întro dânsii cu pricinuirile

ce urăză a le probalisi numiții Sêrbi și Bulgarî, la suma vedrelor vinului ce au făcut, arătându se mai puține din câte au fost; de aceea dar, rîgă Divanul pe Excelența Ta să bine-voesci, a prin mijlocul ce se va găsi cu cale de către Excelența Ta, să se îndatoreze negreșit toți acești Sêrbi și Bulgarî, a nu se împotrivi orândușilor slujbași, de a le măsura vinurile, cât și a și plăti vinăriciul după ponturî, pe totă suma vedrelor ce vor fi fost, cum au plătit și în anii trecuți și pe de altă parte, sa aiba și Divanul răspunsul Excelenței Tale de nizamul ce se va da de către Excelența Ta, asupra acestii madele, fiind că la mădeaua acosta, prelungire nu încapă.— 1811 Octombre 27.

Cod LXVI, fila 152.

Către Excelența Sa Conino

Dintru a ceta alaturată anafora, a Dumnoului biv. vel stolnic Constantin Predescul, epitropul spitalului seracilor bolnavi ot monastirea sf. Pantelimon, se poate da Excelenței Tale îndestulata pliroforie, pentru pagabile ce cu silnicie fac acei băjenari la moșia Chirnogii și la balțile de acolo, care sunt ale acestii Case a sêracilor; ei fiind-ca numitul epitrop, cu alevêrat prin alte două anaforale ale sale, au facut acostă plângere catre Divan, Divanul prin nota sa, au făcut aretare catre Excelența Sa d gheeneral Șteter, proin viț prezidentul și nici până acum urmare de îndreptare și de împlinirea pagubei spitalului nu s'au făcut, de aceea dar Din anul crescinos a milosâr lie a Excelenței Tale, pentru dragostea lui Dumnezeu sa te milostivesci asupra acestei Case, unde se caută și se tămăluiesc mulțime de nemernici străini sêraci bolnavi, ca să te însușesci Excelența Ta cu aপরera drepturilor acestui spital și prin mijlocele acelea ce adâncă înțelepciunea Excelenței Tale te va povățui, să se ridice negoțul ce'l fac acei băjenari cu scann de micelarie și cu băcăni și cârciumi pe moșia spitalului, *fiind-că acestea sînt drepte și privilegiile numai singur st'pânul moșiei*, să se poprîscă cu totă strajnicia a nu se mai amesteca intru nimic la vama pe elui, ci sa și plătescă toți de obște vama la Pan'azi, omul spitalului, ce'l are orânduit acolo, și cu porința Excelenței Tale, ori de la Dumnoului ofichealul județului, sau de la Excelența Ta, să se rîndușcă cine se va socoti, ca să mîrgă la față ocului sale vaza tôte arestea și după ce întâi îi va opria nu mai face aceste silnice urmași și a plati vama pescelui, și a nu se mai amesteca ei la acostă vama intru nimic, fiind-le și cepurile dape la buți, ca să contene-că cu to'ul julba ce au pricinuit Casei spitalului, apoi să se cercetezo cu scumpetate în alevêr și cîti va nă se va do edi că sunt datorî, atât de pe pescele ce l'au vinat ei cât și de pe pescele ce vor fi luat ei vamă de la alți locuitori, să o împlinșcă de la dînșii la orânduitul spitalului; așijderea să împlinșcă și câștigul din vîndarea vinului și a rachiuului ce a făcut'o ei cu silnicie până acum pe moșia spitalului, fiind-ca din pricina lor, arată orânduitu

spitalului, că au rămas patru buți de vin ne vîndute, și de se va socoti de către Excelența Ta, să se poruncască și Dumnelui Polcovnicului de caza în Grccov, ce se află cu slujba acolo la margine, ca să diafendisască și să apere aceste drepturi ale spitalului, de către acei păjenari s'nicii zurbagi, fiind că ei după porunca ce este dată de la Excelența Sa glavnoe comanda, au a fi aperați numai de dijmă și de clacă, iar alt câtuși de puțin nu sunt slobozi să se amestece drepturile moșiei pe care locuiesc, mare pomană vei face Excelența Ta cu apărarea acestei Case a țăracilor și cu împlinirea acestor drepturi ale ei, căci isterisindu-se Casa de aceste puține venituri, cu care se țin cheltuelile căstăriei lor, urmăzează să se închiadă spitalul acesta și să se stângă năzuința acolor nemernici săraci bolnavi.— 1811 Noembre 3.

Cod. LXVI, fila '54 v.—155.

Către Excelența Sa ghegeneral Comnino.

Cu cinste facem arătare Exce'entei Tale că vameșii din județul Teleorman și Vlașca, au jelnit Divanului, căci toți Sârbii ce se află veniți într'aceste două județe, nici de cum nu se supun să'și plătescă vama pe vite și pe mărfurile lor, cu cuvânt că așa li s'au poruncit de Dumnelor ofițerii ce sunt asupra lor, ca ei să nu fie superați de cele ce li se vor cere despre partea Divanului și așa cacerdisindu-se printre dênșii și din pământeni ce vînd și cumpără li se păgubese vama cu totul: după care Divanul au poruncit Ispravnicilor să cerceteze și de vor fi având ofițerii ce sunt asupra Sârbilor vre-o deosebită poruncă a fi aperați Sârbii de vamă, să înscriește, și Ispravnicii din sud Teleorman înscriește, că întrebând pe Dumnelui ofițerul, au dat răspuns, că până nu va vedea porunca Exce'entei Tale Dumnelui ghegeneral Coronel, p runcitóre că să lase pe vameși a lua vamă de la Sârbii, nu le va da slobozenie; ci fiind că le este huzmet al cănării împărătesci și vameșii neînceta' supără Divanul cu jalbă, ca să li se facă îndreptare, că de nu vor avea voie să ia vamă de la Sârbii nu pot să răspundă sferturile vamei, prin care Divanul face arătare Exce'entei Tale, că în ponturile Divanului ce s'au vîndut vămile pe acest an întreg de la Ianuar I, să coprinde la capul al treilea: cumpărătorii vămilor să aibă a vămii mărfurile ómeniilor Turcesci și a celor de aici din țera Românească i de la Moldova și ale tuturor sadiților împărăției noastre Rusiei, după coprinderea ca'alogului ce li se va da; după care ponturi dreptate având vameșii la cererea lor, să bine-voesci Excelența Ta, ca cu mijlócele ce se va socoti, să se facă arătare Dumnelui ghegeneralul Coronel, a porunci ofițerilor ce sunt asupra Sârbilor, să plătescă banii după ponturi.

Cod. LXVI, fila 16 verso.

Către gheeneralul Comnino

Avem cinste a arêta Excelenței Tale, că la Divan au dat jalbă Luvandra Otetoleșanca, elucerésa, arêtând că în județul Mehodînților are o moșie, ce se numește Gârla, în malul Dunărei, pe care atât până a nu veni împărătescile oștiri, cât și după ce au venit, s'au aședat cu lăcuița mulți sêrbî bejânari veniți de peste Dunăre și de la o vreme se împotrivesc cu totul și nu se supun a'î plăti dijma din semănăturile ce fac și alte drepturi ale moșiei, după obiceiul pamântului, precum asemenea împotrivă urmare fac de vînd eî vin și rachiū al lor, păgubind-o cu totul de venitul moșiei și se rógă a afla îndestularea dreptății; a cărcia cer-re și rugă iunc, nu lipsesc Divanul a o face cunoscută Excelenței Tale, ca să bine-voesci, și, prin inițocelo ce se va socoti, să se dea cinstită poruncă, a se îndatora acei sêrbî să-î răspundă cele drapte adeturi ale moșiei și a nu mai vinde vin și rachiū, ca să nu se păgubéscă jăluitorea de venitul moșiei sale.—1811, Decembre 14.

Cod. LXVI, fila 171 verso.

*Ponturi pentru țilele ce au să lucreze la stăpânii moșiilor
lăcuițorii*

1) 12 țile boeresci, cari să le lucreze fiesce care sătean într'un an de țile la stăpânii moșiilor, însă 4 țile de primăvară, 4 de vară și 4 de toamnă.

2) Fiesce-care sătean să lucreze aceste 12 țile la rënduitelo vremi, la ori ce lună ar avea trebuință stăpânul moșiei, încă din răsăritul sôrelui și până la apus, cu odihna sa ce i s'ar cădea cu dreptate, lucrând slujba de obște ca când ar lucra și pentru însăși trebuința sa.

3) Fiesce om iarăși și holteiū, în vîrstă fără tată, cari vor fi în slujbă, să lucreze aceste 12 țile rënduite, iar flăcăii neînsurați, ce va șede în casă cu tatăl lui, de va fi și de slujbă, să nu se supere, fiind-că va lucra tatăl lui, iar cei neputincioși și nevolnici să nu se supere întru nimica.

4) Cel care din pricină de bôlă sau că ar fi dus ainrea cu altă trebuință sa'i eu chirii, să aibă a da stăpânului moșiei pe acele țile ce au fost să lucreze, câte 20 *banî noi* pe ții, sau se deie piata pe ții unui om ce ar lucra stăpânului moșiei, cu hac în locul celui ce n'ar lucra, din vre-o pricină arêtată mai sus, după cum se va putea învoi.

5) Cari din sătenii ar vrea să deie banii la stăpânul moșiei, ca să nu lucreze, să nu aibă aci vo'nicie, iar stăpânul moșiei să ied banii pentru lucra, volnic să fie.

6) La moșia ce va fi săditor săteanu, acolo să aibă a lucra fiesce-care acele orânduite 12 țile pe an, sau și la moșia ce va fi alătura, cale de 3, 4

cósuri, iar de-l va duce mai depărtat, cale de 5--6 cósuri, să i-se socotescă porlerea Țilei din cele 12 rânduite țile, iar cu podvezî și cu alte angari, să nu se supere.

7) Lucrând fiesce om acele 12 țile pe an, pe rânduiala arătă, să aibă a da toți dijma din tóte, după obicei, de a 10 a la stăpănu moșiei și nimeni să nu cuteze ași ridica de pe faruri până nu va veni stăpănu moșiei sau omul său, ca să ia dijma, precum și stăpănu moșiei să aibă purtare de grijă a merge sau a trimite om la vreme, afară numai din grădinile cu legume ce vor fi numai de trebuința casei lui, iar fiind de neguțitorie să dea dijma.

8) Satele ce vor fi pe marginea țerei hotarului Moldovei, să lucreze pe jumătate, adică 6 țile într'un an, în trei vremi, cum și banii de va fi să dea pentru slujbă, pe jumătate să-i dea, adică câte 10 banii pe țil, iar dijma să dea fiesce cine din tóte pe obicei

9) La satele răzășesci de se vor afla sătenii fără de moșii, să nu să supere cu lucru, ci să dea banii după cum s'aun otărit mai sus, pentru aceste 12 țile rânduite de lucru, dănd și dijma obicnuită a zecea, însă banii să dea câte un leu de casă și rezeșii să-și împartă întocmai, pe câte părți de moșii va avea fiesce-cine.

10) Verii numai stăpănu moșiei să pue să vîndă pe moșia sa cum și care s'ar învoi cu stăpănu moșiei, iar altul nimeni să nu fie volnic a vinde. Iar alt-fel de bătură nu vor fi opriți nici sătenii. Așijderea și vinul stăpănului moșiei după ce se va vinde, să aibă a vinde și sătenii învoindu-se cu stăpănu moșiei.

11) De va întrebuița de arat, câte pluguri vor eși, să are tot plugul pe țil 10 pași și pasul să fie de 6 palme, iar de va fi arătura în țelină, va ara 8 pași și toți ómenii vor fi părtași la acel plug, arănd pașii arătați, să se scutescă fiesce-care de o țil din cele 12 țile, atât cel ce va avea un bou, cât și cei ce vor avea 2 boui sau și mai mult, cum și cel ce va fi numai cu capul, iar care nu va fi părtaș la acel plug, va lucra acele orînduite țile la altă slujbă ce va vrea stăpănu.

12) De va fi trebuință de prășit, să prășescă fies-care om pe țil o *feitș* ad. a 4 parte de pogon.

13) De va fi trebuință de secerat, să secere fiesce-care om pe țil 3 clăii.

14) De va fi trebuință de adunat și de clădit, să adune și să clădoscă fies-ce om pe țil $\frac{1}{2}$ falce.

Aceste 5 ponturi ce s'aun otărit cu nart, lucrându-le fiesce cine după otărire, să i-se fie în sémă din cele 12 țile rînduite pe an, cum și la alt lucru lucrând fiesce cine, după cum s'aun arătat prin ponturi, sau să-i fie în sémă din rînduitele 12 țile a anului. Iar carele din sătenii vor face tocmólă, pentru lucruri cu stăpănu moșiei, după zapisul acel de tocmólă, să se urmeze, și așa la tóte să se urmeze nestrămutat, ferindu-se atât stăpăni moșiiilor a sili pre

cei ce vor şede pe moşiele lor peste cât se hotăreşte prin ponturile ce se arată în lrisov, cum şi cei ce vor şede aprópe de o moşie, să nu cuteze a lipsi pre stăpânul moşiei cât de puţin din câte s'aú o'arít, ci şi o parte şi alta să păzescă întocmai după cum se ştăreşte.—1811, Martie 6.

De la Serdărie

Ponturile aceste sunt scósc întocmai după cele adevărate ponturi a Divanului şi s'aú adevărit.—1811, Martie 6.

Anexe la Cap. XXVI, pag. 548.—Tomul IX.

Anexa la pagina 548

*De la Divanu prinţipatului Valahiei către Dumnilui ci.stitul
Polcovnic Miloradovic.*

Divanul aú luat însciinţare, că la 14 ale trecutului Octomvre, făcându-să un Tărguleţ la satu Câmpu-mare sud. Argeş, aú mers acolo în târg un Petre căpitan de Volintiri, din comauda Dumitale, cu o sută şi mai bine ómenii de ai lui, unde cum aú intrat în târg, începând ómenii a face jafuri, îndată aú mers Polcovnicu Ioniţa care este căpitan de vinători ai Judeţului, de iaú şis numitului Petre să-şi certe ómenii a nu mai face jafuri şi fără a nu răspunde nimic, numai de cât aú poruncit ómenilor lui do aú desbrăcat pe numitul căpitan Ioniţa, şi după ce laú bătut de mórte, spărgându-í capul şi luându-í tot ce aú avut, apoi aú vrut să-l şi tae, şi sărind neguţătorii abea l-aú şi scos şi așa l-aú dus la poprólá, ştiudu-l o săptămână în hiară, de acolea s'aú sculat numitul Petre şi aú mers pe la casa lui Laţco Polcovnicu Judeţului, unde ne întâmplându-se Laţco acasă, aú trimis Petre şase catane şi aú luat pe nevasta lui legată, cerënd să-í dee trei sute de lei, şi vedënd că nu-í dá banii i-aú luat un cai, şi s'aú lăudat că de ar pune mâna pe densus l'ar face bucăţi, din care pricină şi a um să află Laţco Polcovnicu judeţului dosit de la casa lui, şi așa să încunjură numitul Petre acolo în judeţ, şi pe cine l prindo îl bate şi-l jefuesce, de s'aú prăpădit judeţul cu totul, şi nici sl jbaşii judeţului nu pot căuta trebile judeţului din priina lui, decí fiind-că aceste fapte le fac numai hoşii şi tâlharii, iară ostaşii care sunt bine înfrânaţi şi stăpâniţi de comandirul lor nu sunt slobođii a bate şi jefui, nici măcar pe cel mai prost om, cu cât mai vęrtos pre polcovnic şi căpitanul, cari sunt s uşbaşi ai judeţului rânduiţi de la stăpânire, de aceea dară, fiind-că acestca netrebnice fapte ale numitului Petre sunt de tot peste putinţa a se suferi, Divanul scrie Dumitale. că îndată după primirea acestii, nu s'aú de cât fără altă prolongire mai mult, să-í

poruncesci a-î întorce înapoi și el și omeniî lui tot orî-ce va fi luat jaf de la verî-ce fel de om, și fără cătuși de puțină zăbavă, să l și rădice pe accl Petre negreșit de acolo din județ, ca să scape pe lăcunitorî și slujbașî județului de ast-fel de patimî și jafurî, căci de nu se va face de catră Dumnésta acosta precum scriem, hotărât să scîi că Divanul apoi va fi silit să le arăte tôte acostea la Măria Sa, prea Înălțatul Feld-mareșal.—1807 Noembre 4.

Manolache Crețulescu Ban, Stefan Văcărescu Vornic, Barbu Văcărescu Vornic, Constantin Crețulescu Vornic, Constantin Bălăceanu Vornic, Anton Postelnicu, vel. Vist. Constan. Varlaam.

Cod. LIV, fila 123.

De la Divan.

Fiind-că s'aũ pliroforisit Divanul, că ostașîi pămîntenî ce aũ fost trecătorî printr'acest județ, aũ făcut multe jafurî și supărări lăcunitorilor, și fiind-că printr'acest județ aũ trecut douē felurî de ostașî pămîntenî, adică unul ce se numesce Negru Hursarschiî volofschîi polc, care este sub comanda Domnului Polcovnic Mi'ora Iovici, și altul ce se numesce polc. Elinescu, care este sub comanda Dumnéului Maiorului Pangal, și Divanul nu scie de către care dintr'acestea douē trupurî ostășesci s'aũ urmat lăcunitorilor jafurî și supărări, pentru aceea dară strașnic se poruncesce Dumnévostră, ca îndată să cercetați cu scumpătate i care dintr'acelea douē trupurî de ostașî aũ făcut acostea nevrednice urmări, orî că cei de sub comanda Domnului Polcovnic Miloradovicî, sau cei de sub comanda Dumnéului Maiorului Pangal, și fără de zăbavă să înscințați Divanului dreptul adevăr. — 1807 Noembre 6.

Manolache Ban, Stefan Văcărescu, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Constantin Bălăceanu.

Cod. LIV, fila 123.

De la Căimăcămia principatului Țării Rumănesci.

Dumnévostră Ispravnicilor ot sud. . . . fiind-că uniî din ostașîi ce s'aũ scris la comanda Dumnéului cinstitului Polcovnic Miloradovicî, cer a se rădica de acîi cu familiile lor împreună, și a se duce ca să se sălășluiască la Rusia, iată din porunca Excelențîi Sale Am.-șef Gheneral Meendorf, scriem Dumnévostră, că câți dintr'acei ostașî vor fi străinî, să aibă voie și slobozenie a se duce împreună cu familiile lor, a căroră mergere să o înlesniți Dumnévostră, și verî-carî dintr'aceia vor fi avēnd prigonire și pricinî, de dat și luat, să î cercetați, să-î izbrăniți și să împliniți dreptul fie-căruia, ci dar așa să urmați. — 1807, Septembre 15.

Cod. LIV, fila 71.

*De la Divanu prințipatului Valahiei, către Dumnéluț cinstit
Polcovnic Miloradoviți.*

Cât pentru acei ómenii unspre-zece din comanda Dumnótale, fiind trimiși cu însciințările Ispravnicilor de hoții și jafurii, făcute de dênșii în satele de pe afară, iată și Divanu îi trimite la Dumnéta, iară pentru strângerea de pe afară a tuturor ostașilor comândii Dumnótale, și trimiterea lor la Bucuresci, acésta nu se póte face de Ispravnicii într'alt chip, fiind știut Dumnótale după, arătările ce am mai făcut, căci nu se supun la cuvintul Ispravnicilor, încă se împotrivesc și cu arma, ci să se rânduiască de la Dumnéta câte un căprar de fieș-care județ, să vie aici la Divan, ca să se deie la mâna fie-căruia câte o poruncă a Divanului către Ispravnicii de la fieș-care județ, ca cu marifetul caprarului să-și strângă de pe unde se vor afla, și dându-și pe toți în mâinile, caprarului să-și aducă aici la Dumnéta. — 1807, Noembrie 12.

*Stefan Văcărescu, Isaac Ralet, Constantin Crețulescu, Barbu Văcărescu,
Constantin Bălăcenu vel. Vist.*

Cod. LIV. fila 131.

*Porunca ce s'aú făcut la anaforaua departamentului criminalion a băga
în Ocnă pe un Marangos Cazac de la Voloschi Polc.*

De la Divan.

Orânduim pe sluga Mării Sa'e lui Vodă Zapciu Armășesc, să iae de aici de la închisórea pușcării pe Constandin Marangoz, să-l ducă la Oena Telega, unde poruncim Dumnóvoastră Cămărașilor de la acóstă ocnă, să-l băgați în ocnă, și fără de al doilea poruncă să nu se slobódă. — 1807, Noembrie 14.

Cod. LIV. fila 131.

I-Pac poruncă ca să scóțú din ocnă pe cei ce se arată n.ăi jos.

De la Divan.

Dumnóvoastră Cămărașilor de la oena Slănic, primind porunca Divanului, cu sluga Mării Sale Vodă Zapciu Armășesc, să, scóteți din ocnă pe Mituși Panaiti, frați, sin Chiriac, Cazaci, i pe Ión sin Stoica, Cazac, și să-și dați în mâinile numitului Mun-bașir, ca să i aducă aici, unde poruncim Dumnótale Epistatule al Armășiei, să-și faci teslim la Dumnóluț comandirul Polcului lor. —

*Manolache Crețulescu, Stefan Văcărescu, Isaac Ralet, Constantin Crețulescu,
Barbu Văcărescu, Constantin Bălăceanu.*

Cod. LIV, fila 131.

Anexa la pag. 550

De la Divan.

Dumnéta Epistatule al Armăşiei, aū vĕdūt Divanul acĕstă anafora a judĕcăţii departamentului de Criminalion, la care şi rĕspundem, că după vinovăţia în care se află Constandia Cazacu, nefind indestul pedepsit întru care să osîndesce de la a'ostă judecată, Divanul hotăresce să se bată la falangă cu 300 de toiage, apoi cu Zapciū Armăşesc, să-l trimiţî la schitul Cernica, îţi scriem cuvioşiei tale părinte stareţule de acolo, să-l aibî la pază în soroc de 6 luni, ca să-şi vie în cunoscinţă şi să-şi p'ângă păcatele. — 1807 Noembre 16.

Cod. LIV, fila 131.

Anexa la pagina 550 Cap. XXVI.

*Către Cînstitul Divan.**De la Excelenţa Sa Ghinărar de jur.*

Prea Înălţatul Ghenarar Feld-mareşal aū găsit pe Polcul *Cerno Husaraki Voloschi* ne trebuincios pentru oştire şi pontru pămĕntul ţorei, aşişderea ca să fie supus şi la regulă precum sint şi alţi ofiţeri, nu este cu putinţă, 'mî-aū scris mie ca să-l stric, şi după acosta să însciinţez Divanului; omeniî carî s'aū găsit la acest polc saū slobodit cu scrisori date de mine, să se ducă unde cine va voi pentru carî trimiţ şi catastih, iară volintiriî şi arnăuţiî s'aū slobodit pe la casele lor cu scrisori date la mână, fiind-că nu mai sunt trebuincioşî, pentru care trimiţ şi catastih; aşişderea şi ofiţerilor din polcul acesta, ci Divanu va vedea că poicul acesta din porunca Feld-mareşalului s'aū stricat şi nu mai are să se mai număscă slujbaşî, că toţi volintiriî arnăuţi sunt toţi slobodî pe la casele lor, carî să se pue la rĕnd cu alţi locuitori; să deo poruncă că de acum înainte pentru acest polc să nu mai deo nimic, dar fiind-că ofiţerî carî aū fost peste arnăuţi şi peste volintiriî pŕtă camilaciuri adică funde la săbiî, precum pŕtă şi alţi ofiçialiî rusescî, ne fiind de nimenea făcuţi ofiçialiî, şi aceste funde se cade să le pŕte numai aceia carî sunt făcuţi de cei mai mari după orânduiala pravelilor, după acosta Cînstitul Divan să aibă a opri aceşti ofiţeri, ca să nu mai pŕte de acum înainte funde. — 1807, Noembre 22.

Cod. LIV, fila 131.

*De la Divanul principatului Valachii.**Către Dumnilor Ispravnică ot. sud.*

Dintr'acosta mai sus arătată copie scosă după cea adevărată notă ce au dat la Divan Excelența Sa Ghenărar de jur, pe lângă pliroforie veți lua Dumnévóstră, atât *pentru Negru Husarschi Voloschi polc*, că s'au stricat a nu mai fi, cât și pentru volintirî și arnăuții acestui polc, că s'au slobođit pe la casele lor, ne mai fiind trebuincioși, și poruncesce Măria Sa prea Înălțatul Feld-mareșal, că toți acești ostași și ofițeri ai lor, să se pue la rënd cu alți locuitorî, adică să fie respunđătorî la orî-ce dări în rënd cu ceî-l-alți locuitorî dajnicî ai țerei; după care poruncă Divanu poruncesce Dumnévóstră, că pe toți acești mai sus numiți ostași, de astă-đi înainte să-î puneți la cisle dărilor în rënd cu ceî-l-alți locuitorî dajnicî, pe ceî ce vor fi fost birnicî să se dea iarăș în bir pe la satele lor, dându-se pe chezășia sătenilor la acel sat, iar ceî ce vor fi fost la némurî, crî la mazilî, sau la alte bresle să rămăio iarăș la acea orânduială a lor, și fiind-că ofițerî ce au fost peste arnăuți și peste volintirî, s'au ridicat a nu mai purta nicî arme, nicî camilaciurî adică funde la săbiî, Dumnévóstră dar să popriți pe acest fel de oficerî ca să nu mai porțe de acum înainte, nicî arme, nicî funde, nicî la săbiî, nicî la căciulî, și orî-carî din'trânși, orî din ostași sau din ofițerî îi veți simți că âmbă făcënd mișcarea reutățîi, numai de cât să-î ridicați la închisóre până nu vor da zapis și chezași, că nu vor mai face reutăți, de la închisóre să nu-î slobođiți, iară când nicî după acésta nu se vor părăsi, atunci prinđendu î, să-î trimiteți legați la Divan cu oxamen de faptele lor, care acéstă poruncă întocmai să aveți a o publicarisi Dumnévóstră prin Zapciî plășilor la tóte satele județului, spre a fi sciut tuturor de obște, însă pentru câte lude dintr'acești ostași ce saú stricat și s'au dat la dajdio, veți dovedi Dumnévóstră ca să afe la acel județ, să aveți a trimite la Visterie catastih de numele lor, ca să fie sciut câte lude s'au găsit la acel județ; ci dar așa să urmăriți, și de primirea acesteî porunci să aibă Divanu respuns de la Dumnévóstră. — 1807, Decembre 1, saú făcut donă Pitace, însă unu la Spătărie, la Agie și la Vornicia politieî, la tóte județele țerei.

Cod. LIV, fila 184.

Anexa No. 10.

Pitac către Polcovnicu Peiciu pentru ostașii ce î are și se încunjură prin țeră

De la Divanu Principatului.

Cinstit Dumnéta Arhon Polcovnic Peiciu, fiind-că de la Ispravnică ot. sud. Argeș au venit însciințare la Divan cum că unî din ostași ce se află din comanda Dumitale âmbă și să încunjură printr'acel județ, făcënd supărări

lăcuiitorilor cu cereri de conace, fără de a fi sciuți unde și de către cine și cu ce trebă sînt trimiși, de acea scriem Dumitale, că de acum înainte vor cari din ostașii Dumitale va fi, ca să trimiți Dumnéta cu trebă afară la vre-un județ, să fie prin scirea Divanului, unde și cu ce trebă merge, ca să i se dea de la Divan adeverință la mână, spre a fi cunoscut Ispravnicilor și Zapciilor județelor, și a nu pricinui lăcuiitorilor cătu-și de puțină supărare, căci Divanu a trimis porunci pe la Ispravnicii județelor, ca de acum înainte de vor afla pe vre-unul dintr'acești ostași încunjurându-se prin județe fără de a avea, adeverința Divanului, să-'l prindă, și legându-l să-'l trimită aici, ca să-și iașă căduta pedepsă de către Comandiru lor. — 1807, Octombro 15.

Cod. LIV, fila 105.

Anexa No. 11.

*De la Divanu principatului țerei Romănescă, către Dumnélor
Ispravnicii ot. sud.*

Fiind-că s'a'u pliroforisit Divanu de multele jălbii ce a'u dat lăcuiitorii de prin județe, cum că unii din ostași cazaci din țera ce se află sub comanda Dumnéluș Polcovnic Peiciu, ămbă încunjurându-se prin satele județuluș, făcând lăcuiitorilor atâtea supărări cu cereri de conace, cât și alte prădii i jafuri, fără a fi sciuți acei cazaci, unde și de către cine și cu ce trebă sunt trimiși; de acea dară Divanu a'u făcut scire mai sus numituluș Comandir al acestor Cazaci, că de acum înainte, verii pre cine dintr'inșii va fi ca să-și trimită afară în județe pentru vre-o trebă, să dea în scire mai întâi Divanuluș arătându-și pre anume, unde și cu ce trebă a'u a merge, ca să li-se dea și de la Divan carte la mână arătătoare de mergerea lor, spre a fi cunoscuți Dumnévostă i Zapciilor de prin județe și a nu pricinui lăcuiitorilor cătu-și de puțină supărare, ci dar Divanu poruncesce Dumnévostă, că de astă-đi înainte de veți afla pe vre unii dintr'acești ostași cazaci de țora încunjurându-se prin satele județuluș, și nu vor avea la mânele lor cartea Divanuluș de slobođenie la ămbletele lor, pe unii ca aceia numai decăt să-și prindeți și legându-și să-și trimiteti aici în bună pază, de împreună cu însciințarea Dumnévostă arătătoare pe larg de urmarea faptelor lor, ca să li-se facă căduta pedepsă după vina lor, ci dară așa să urmați negreșit. — 1807, Octombro 26.

Cod. LIV, fila 111.

Anexa No. 12.

De la Divan.

Fiind-că Măria Sa prea Înălțatul Feld-mareșal Prințipul Prozorofski prin nota ce a'u trimis Divanuluș, scrisă de la 16 ale trecutuluș Dechembre,

cu sc'rea și a Mării Sale prea Înălțatului nostru Domn, aș poruncit de a se sloboși (adică de a se strica), ostășescul trup al vo'ntirilor Elini, și luând de la ei toate armele și haine, să li-se dee revașe de sloboșenie și să-și aședăm apoi pe la casele lor precum aș fost întâi, drept acca dară fiind-că acum numiții ostași se află la sud. Slam-Râmnic, iată te orânduiesce Divanu pe Dumnóta biv vel Sêrdar Asanache Robescule împreună cu Logofêt de Divan, ce se trinite de aici, ca având ajutor și pe Dumnólor Ofichiali, ce împreună cu Impêrâteșci ostași iarăș din porunca Mării Sa'e Feld-marșalului și se trimit, să stringeți la un loc pe toți numiții ostași Elini, să le luați mai întâi armele și caii, (iar hainele luându-le numai în scris să li-se lase). Și apoi să faceți catagrafie, atât de numele lor, cât și de lucrurile, adică arme și cai cu tacâmul lor, ce se vor găsi la fieș carele, unde să se arate și hainele, după care acea catagrafie făcându-se donă catastih asemenea, iscălite atât de Dumnóta și de orânduital Logofêt al Divanului, cât și de Dumnólor trimișii Ofichiali, unul să-l dați la Dumnólor, și altul să-l propresci Dumnóta; după acésta câți din numiții ostași Elini vor fi din pământul Moldovii dându-le revașe pe a mână să-și faci teslim la Dumnólor Starostii de dincolo, spre aș trinite la urma lor, iară câți vor fi pământeni de aici dându-le iarăș revașe, să-și trimateți insoțiți cu câte doș trei din Impêrătoscii ostași la Dumnólor Ispravnicii județelor acelora de unde sunt acei stricați ostași, ca să-și așede pe fieș-care la locu sêi, și la orânduiala întru care s'aș aflat întâi, iară câți din ei nu vor fi nici Moldoveni nici pământeni de aici, să-și trimeteți a se duce pe la locurile lor de unde aș venit; pentru care scriem și Dumnóvoștră Boerilor Ispravnicii ot. sud. Slam-Râmnic, să dați tot felul de mână de ajutor spre săvêșirea aceștii porunci, și Dumnóta biv vel Serdar Robescule sevêșind toate câte s'aș dis mai sus, de împreună cu orânduital Logofêt, de față cu Dumnólor Ofichiali, ce se trimit într'adins de aici, să te scolii și să veniți aici cu catastih de catagrafi, aducând și toți caii i armele ce veți lua de la numiții ostași; pentru a căror arme aducere, iarăș Dumnóvoștră Ispravnicilor să dați trebuincioșele care. — 1808, Ghenar 30.

Cod. LIV, fila 219.

Anexa No. 13.

De la Divanu Principatului țerei Românesce.

La Divan înaintea noastră s'aș înfățișat Dumnólu Evaghelio Maiorul cu Căzangi Binbașa, șicând Dumnólu Maiorul, că aș toemit pe numitul Binbașa ca să slujescă cu ómenii sêi la trupul de *Ostaș Elini*, ce era sub-comanda Dumnólu Maiorului Pangal, căruia iaș dat și talere 1100 *alêhesap*, legându-se amândoș, ca a doua-șii să plece cu toți ómeni sêi, să mêrgă la Craiova

unde se află Maiorul Panga'li, ca acolo să intre la slujbă, și să meargă unde Comandirul îl va orându-i, carele mergând până la Pitești, și acolo găsind pe Dumnéluși Cinstitul Polcovnic Miloradovică, au intrat în slujba numelui Polcovnic, și îndată de acolo s'au întors înapoi la București, și fiind-că nu s'au ținut de simfonie, alică n'au mers la Craiova, nici n'au slujit la Comanda Maiorului Pangal măcar un cés, cere să i se dea acei taleri 1100, înapoi fiind-că și Dumnéluși este îndatorat a răspunde Dumnéluși Maiorul Pangal de la carele iaă primit; s'au întreat și Cazangi Binbașa, ce răspunde și nu tăgădui simfonia, fără numai dise, că nu iaă dat taleri 1100, ci numai taleri 904, care și pe aceștia îi ține fiind-că el au slujit la comanda Polcovnicului Miloradovică care era tot slujba Ostășoșcă, ca și la Maiorul Pangal; împotriva răspunsă și Maiorul Evanghelie, că măcar că iaă dat suma de taleri 1100, deplin, dar dise că pentru 196, ce-î tăgăduesce se vazăhelisesce și să mulțămesce a-î da numai taleri 904, ce sunt netăgăduiți de el, ca unul ce n'au fost următorii a merge la Craiova, nici au slujit conânzi la trupul Elinesc măcar un cés; decă fiind-că Cazangi Binbașa nu tăgădui simfonia, și fiind-că iarăș el nu tăgădui că n'au mers la Craiova, după simfonie, ci s'au dus numai până la Pitești, și acolo au intrat în slujbă la alt Comandir, da'ori sînt dar a întorce la Maiorul Evanghelie acești taleri 904, ce însuși nu-î tăgăduesce că i-au primit, cari bani poruncim Vătașe de Visterie, ce esci orându-i, să-î faci taxil și să-î dai la Maiorul Evanghelie, și Cazangi Binbașa, de dise că au intrat în slujbă la Dumnéluși Polcovnicul Miloradovică, și că au slujit la acea comandă, își va căuta cum va sci, cu Dumnéluși Polcovnicu Miloradovică.—1807 Decembre 8.

Cod. LIV, fila 195

Anexa No. 14.

De la Divan

Dumnévóstră Boerilor Ispravnică ot sud. . . . fiind-că unii din Cazaci pămăntenii de la Volofschî-polc, îndrăsnesce de os și se încunjură pe afară prin județ fără de nici o trebă, cu care acésta pot să pricinuiască lăcuitarilor supărări și sfărâmăre, de aceea poruncesce Divanul, ca de acum înainte de veți afla vre unul din numiți Cazaci că se încunjură prin județ, ori fără de bilet al Comandirului lor Dumnéluși Polcovnicului Curtu Gavriil, sau fără de poruncă a Divanului, pe unul ca acela prinđându-l numai de cât să l trimiteți aici de împreună cu armele, cu hainele, cu calu și cu tot tacămu lui în bună pază, care acéstă poruncă a o publicarisi în județ spre a fi știută tuturor.—1808 Februarie 18.

Cod. LIV. Fila 256.

Anexa No 15.

De la Divan

Cinstite Dumnóta Frate biv vel Logofete Ioan Comănene, Epistatule a Vornicieî de politie, fiind-că aici în politia Bucurescilor mulți din locuitorî se slujesc cu nume că sunt Iamacî ai Deli-bași, și ai Tufecci-bași, i ai altor Buluc-baș, pen'ru acésta dar scrie Divanul Dumitale, ca să orânduiescă a face cercetare în politia acésta a Bucurescilor, și câți se vor găsi scintindu-se cu nume că sunt Iamacî, pe toți cu catastih să-î arēți Dumnóta la Visterie spre a se așeđa la dajdie, afară numai de patru Buluc bași, doi ai Agiî, doi ai Spătării câte cu ștece ómenî, care Iamacî se fac 40, la acești patru Buluc-bași, ci aceștia aî a fi scutiți și apōrați numai.—1809 Ghenarie 18.

Cod. LIV, fila 321.

Anexa No. 16.

Doctorul Droslovici se jăluiese către Generalul Cușnicof, că în 1808 Iunie 28, că de la începutul anului caută la bólă pandurii și caraci pământeni să cere să i se plătescă léfa. Cușnicof recomandă jalba la Divau. Se face cercetare de Logof. Cost. Samurcaș și boeriî Divanului Craiovei constată că în Martie anul trecut numitul gerach aî fost trimis cu cartea domnescă a lui Constantin Ipsilant Vodă pentru trebuința oștirilor împărătesci cu léfa de 100 taleri pe lună și cu taia de ale mâncărei de la Ghenari, dar până astă-đi n'aú primit léfa. Divanul ordonă să i se plătescă léfa cuvenită.

Cod. LV, fila 3 verso.

Anexa No. 17.

De la Divanu principatului Valahiei către Dumnótu cinstitul Polcovnic și Cavaler Peiciu al prea puternicului Impērat al Rusiilor.

După cerorea Dumitale, și după luminată poruncă a Mării Sale prea Înălțatului Prințip, Domnul țerii Moldovii și Valachiei, Costandin Alexandru Ipsilant Voivod, ești Dumnóta slobod din slujba polenului de cazaci al Valahiei, la care eraî Dumnóta comandir, de î ai totă slobodenia să porți și ostășosca acea îmbrăcăminte, care purtai și în vremea slujbei Dumitale la numitul polc ca mulțămită și cunoșcerea facerii de bine, de care să și dete Dumitale acésta carte a Divanului spre a fi sciut.—1808, Februare 1.

Cod. LIV, fila 234.

Anexa No. 18

*De la Divanu principatului Valahiei către
de la Voloschi Cazaschi Polc.*

După cererea Dunitale, i după luminata porunca Mării Sale prea Înălțatului prințip Domn al țării Moldovii și Valahiei, Costandin Alexandru Ipsilant Voevod, ești slobod de la slujba acestui polc, cum și volnic a purta îmbrăcămintea orândueli acestui polc, și fiind-că te-ai purtat cu slujbă cinstită la polcnl acesta, ți se și dote acéastă carte a Divanului, spre adeverirea la accesta.—1808 Februarie.

La cei ce s'au dat atestatură

Rot-meșteru : (Rit-maister) Ivan Volinschi, Luca Decanovicî, Andreiū Machedonschi, Ioan Glica, Ioan Calarovicî, Iosif Fabiaschi, Curtu , Roman Carnov, Rot-mistru Diordi Șăncof.

Porușnici : Stoica Radovicî, Boholip Nicolae, Gheorghe Dimitrie, Anton , Abraam Reihes, Luca Drumașencul, Cegherin, Diordi Șenco, Culicî, Iosif Crulicovschi, Trofin Drastianul, Nichita Felepof, Porncicu Turnaveschi, Perncicu Portărescu.

Cornet : Manoilă Machedonschi, Grigore Perutcli, Iosif Patricu, Iosif Sedofschi, Mihail Gheorghe, Simion Popovicî, Ștefan Cernițanu.

Maiori : Curtu, Servion, de la polcu Elinescu.

Cod. LIV. Fila 245.

Anexa No. 19.

Numele cazacilor ce iaă ostavce, ce au slujit la *Voloșkiipole*. — 1810 Februarie 15.

Ion sin Ion ot oraș Focșani sud Slam Râm. Tăpase sin Riza ot satul Stărcii sud Teleorman. Vacmistru Nicolae sin Constantin din Bucurescî. Ilie sin Simion din orașul Craiova sud Dolj. Anton sin Iľodie din Moldova, și alți 29. tot nume românescî.

Cod. LVII. Fila 69.

Anexa No. 20.

Cazacii ce li s'au dat ostavce dar mai sunt și înainte trecuți.

Velen Sfetcovicî din Bucurescî. George sin Constantin ot Brosceii sud Vlașca. Marin de la Bolintin sud Dâmbovița. Ion sin Năstase de la Nămăescî

sud Muscel, Vasile sin Sovat Borsesci sud Mehedinți, Chiru sin Preda ot Gratia sud Vlașca, Căpitan Ioan Dumitrovici, Barbul sin Ștefan ot Maha'ana Spirei, Radu sin Neogoite Olt, Stan sin Ion ot mahalaua Iancului, Dumitrașcu sin Ioniță ot mahalaua Tolicaui, George sin Tănase ot mahalaua Delea-Veche, Voicu Iamacul Olt, Apostol sin Ilie Soimăleanu ot mahalaua Popicani Nicola sin Dragca din Bacuresci, Stan Roșu din Obilesci sud Ilfov, Radu sin Radu din Delea-Nouă, Unter oficer Dimitrie sin Dumitrașcu ot Albesci Ilfov, Mai urmăză încă 10 nume tot de români din țeră.

Cod. LVII, Fila 47.

Anexa No. 21

De la Divan

Cinstit Dumnó'a Polcovnic Curtu fiind-că după cercetarea ce s'aú făcut s'aú dovedit acești trei Ofichiali, Rotmaestru Calmen, Rotmistru Mezinovici și Carnit Macedonchi, că s'aú purtat cu netrebnice urmări, jăfuind și prădând pe locuitori în feluri de chipuri, de acea scrie Dumitale Divanu, că împlinind mai întâi din léfa lor și din lucrurile ce vor avca mișcătore și nemișcătore, vindându-le la mezat, cele ce prin deosebită porunca Divanului ești înscuițat, să-ı scoți apoi din slujba acestui Polc Voloski și să le dai drumul fără a le da Dumnóta atestat la mână, în vreme ce s'aú arătat cu netrebnice fapte, iar nu ca nisce ofițeri cinstiți și împărtașiți de cin Impărătesc, și de urmare să scrieți Divanului.—1808 Iulie 14

Cod. LV, Fila 61.

Anexa No. 22

Către Excelența sa Generalul Engelhardt, de la întâiul Divan și Comitet.

Cu tóte că în trecutele zile am făcut arătare prin raport către Excelența Ta, că pentru 120 cazaci din cazaci paminteni, ce era a rămânea pentru slujba și trebuința țerii, facându-se socotolă numai pentru îmbrăcămintea i tainul de pâne și de carne și léfa pe un an să adună sumă de taleri . . . afară din hrana cailor lor și afară din léfa i tainul a doui rotmestrii, cum și léfa i hrana a șóse (6) unter ofițeri, ce li se cuvine a li se da, și de hrana cailor lor.

Dar fiind-că s'aú găsit cu cale și s'aú hotărît ue către Excelența Ta a rămîne numai 80 de cazaci împreună cu 3 rotmestrii și 6 unterofițeri, după cum ni s'aú făcut arătare în trecutele zile și prin graii de către Excelența Ta;

pentru care făcându-se socotă, ce cheltuială merge într'un an la acești 80 de cazaci și la comandirii lor cei mai sus hotărîți, după cum mai în jos se însoamnă, se adună suma de taleri . . . din care scădându-se taleri 2200, ieratul postelniciei și al cămărășiei de unan, mai trebuiesc până a se împlini banii ce se arată mai sus încă taleri . . . care acastă sumă ne rugăm Excelenței Tale, ca să avem cinstit răspuns de unde are a se da ? căci Visteria aflându-se în proustă stare, nu are mijloc nici într'un clip a da măcar un ban pentru acastă madea, de care nu lipsesce Divanul a face arătare Excelenței tale. — 1809 Decembre 5.

Cod. LXI, fila 41.

Anexa No. 23.

De la întâiul Divan către Vornicul Petrache Retoridis. Fiind-că este porunca Excelenței sale, Generalului Miloradovicî de a se face cercetare polcului de cazaci pămîntenî, ca nu cum-va. să se găsească între dênșii niscariva *podanî* ai Rusiei, Divanul orânduiesce pe Dumnóta și îi scrie, ca să te întâlnești cu Dumnólu Polcovnicul și să faci împreună cu Dumnólu acastă cercetare, care sêvîrșindu-o să arêți apoi Divanului, ca să facă și Divanul însciințare Excelenței sale, generalului. — 1809 Ianuarie 7.

Cod. LVI, fila 47 verso,

Anexa No. 24

De la întâiul Divan și comitet către Polcovnicul Curtu.

Orânduindu-se Dumnólu vel Vornic Petrache Retoris, ca să facă după porunca Excelenței sale, generalului Miloradovicî, cercetarea cazacilor pămîntenî, ca să se afle de sunt între acești cazaci niscai-va podanî ai Rusiei, de aceea aũ arêtat că face trebuință de a porunci Divanul întâiũ Ispravnicilor de pe la județe, unde se află cazaci trimiși în slujbă, ca să-î trimită aceia aici să fie față la cercetarea ce se va face, însă nu numai cei ce se află slujind, ci și cei ce vor fi trași din slujbă fără ostavcă. Ear pe cei ce vor fi trași din slujbă cu ostavcă să-î îndatoreze Dumnólor Ispravnicii a se desbrăca de mândir și a îmbrăca haine țărănesci. Divanul cere Polcovnicului Curtu să arate în scris ce cazaci are trimiși pe la județe, ca să se pótă scrie Ispravnicilor deș-ș-și trimite la București. — 1809 Ianuarie 9.

Cod, LVI, fila 49 verso,

Anexa No. 25.

De la întâiul Divan către Espitatul Spătăriei, în 8 Mai 1809 să scrie la cererea unui maior rus, că pre Athanasie Arnăutul din brósla Spătăriei să-l predee comandēi rusescei, fiind-că este fugar din polcul lui Benski Ulanski «și de acum înainte să nu să mai primescă nici de cum la acéstă bróslă ómenī ce vor fi scriși la mai sus numitul polc».

Cod. LVI, fila 67 verso.

Anexa No. 26.

*Cărți ale Spătăriei pentru numirea de Polcovnicē de județe în
1810 Ianuarie 28.*

Polcovnicīi stăteaū sub alegerea vel Spătarului aveaū comanda slujitorilor din județe străjuiaū județul de ómenī răi și de orī ce alte pricinī împotriva nizamului și a bunelor orândueli, după arătarea ce vor face Dumnélor Ispravnicī că este trebuință să-ī îngrijescă. Corespunde cu vel. Spătar; slujitorul nespus îl trimete la vel Spătar spre pedépsă. Inroléză slujitorī ajutați de Ispravnicī «găsind ómenī fără pricină; după orânduiala Visterioi să-și implinescă stégnl, ca să nu se întâmple cusur la câte mai sus se cuprinde. N'are voie Polcovnicul nici slujitorī lui să cêră conace prin sate orī chltueli locuitorilor; orī caī de călărie» căci pentru aceea el are létă, iar slujitorī lor sunt scutiți «să nu bănnescă zadarnic pe cinevași de hoț, saū de gazdă în scop interesat» și la ămbletele lui cu slujitorī prin locuitorī să se pórte cu ómenie făr de a ocără, saū a bate și a căzni, că dovedindu-se se va pedepsi și el și slujitorī lui.—1810 Ianuarie 28.

Cod. LVII, fila 48.

Anexa la pag. 554

De la întâiul Divan și Comitet

Cinstite Dumnéta vel Spătare, din porunca celui mai mare comandir al armatei Dunării Domnul admiral i cavaler Ciciagoff scrisă de la 15 ale acesteī lunī sub No. 373, poruncitóre ca toți arnăuți ce pórta cujito și arme să se poprêscă de a mai fi slobođi să mai pórte de acum înainte nici de cum pe lângă dênșiī saū alte arme, căci împotrīvă urmând va lua pedépsă, de aceea se poruncesce Dumitale ca să publicărisesci în tot semptul Spătăriei că de acum

înainte nu sunt slobođi arnăuții a măi purta cuțițe saũ armo căci pe orĩ care îl va găsi și îl va dovedi, acela să scie că va fi păzubaș de arme și se va și pedepsi.—1812 Iunie 18.

Mitropolit

viț prezident

Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam, Constantin Samurcaș. Asemenea Pitac s'aũ făcut și la Agie.

Cod. LXV, fila 119.

Anexa No. 28.

Către gheeneralul Șteter

Cu căzută cinste facem arătare Excelenței tale că între ostașii pămîntenĩ carĩ *la lét 1807 s'aũ bătut prin răsleaiũ* cu vrăjmași, de decindea, *la satul Măgura sud. Vlașca*, fiind și unul Gheorghe bimbașa, după ce aũ arėtat destulă vitejie într'acel rėsboiũ s'aũ și omorit, și rėmiĩndu-ĩ femeia văduvă și însărcinată cu copĩi încă de atunci Măria Sa Constantin Vodă Ipsilant aflāndu-se Domn aici în țeră ĩ-aũ orānduit lėfă de la Visterie cāte talerĩ 40 pe lună, ca să o ĩa în tótă viețta ei spre hrana sa și a sermanilor copĩi, care pānă aũ fost Măria Sa în domnie aũ și luat'o, iar după ce aũ lipsit stăpānirea Măriei Sale nu scim din ce pricină ĩ s'aũ tăiat acea lėfă și acum se află acėstă ticălósă cu copĩi lipsită și de hrana vieței, ci fiind-că rėposatul bimbașa cu în adevėr precum este tuturor sciut aũ perit la rėsboiũ pentru patrie, socotim că n'ar fi de cuviință să rėnāe lipsită de acel puțin ajutor al lefeĩ, ci de se va găsi cu cale și de către Excelența ta a ĩ se orāndui de la Cutia milosteniilor acea lėfă de talerĩ 40 pe lună precum și ea aũ făcut rugăciune prin jalbă către Divan, să aibă Divanul cinstit rėspons al Excelenței tale de urmare.—1811 Martie 4.

Cod. LXVI, fila 75 v.

Anexe la cap. XXVII Vol. IX. Pag. 555.

De la Divan.

Dumnėta Frate vel Vist. fiind că și Divanului ĩ este sciută prıosta stare a acestuĩ județ, cum și patimile ce necontenit aũ suferit plāșile mārghinașe, de la începutul rāsvrătirilor trecute, ĩ lipsa bucatelor ce aũ cercat în vara trecută, hrăpĩndu-se de către vrășmaș, pentru a căroră apėrare, și destule arėtări aũ făcut Divanul prin note către Exelenția Sa Ghinărar Lascarof când să afla aici, și deosebit fiindu-ne sciute și necurmatele havalele cu care este însărcinat

acest județ, mai cu deosebire din celea-l-alte, cu cale este a li se face mîngaere și ușurință prin scădămînt; drept acea și poruncesce Divanul, ca din suma zahareli ce ni s'arată, că mai este rəmășișă, să se scađă, însă din grău chile una mie i din orđ chile trei miș, la care sate anume le au făcut, însă Ispravnicii să cade a face acest scădămînt chiar satelor acelora care cu adevărat se află într'astă stare și lipsă de bucate, iară nu prin voie veghétă, asemenea și din fôn să se scađă cu una mie cincî sîte cară, iarăș satele care se află în próstă stare și lipsă. — 1808, Ghenario 19.

Cod. LIV, fila 224.

La 19 Iulie 1809 Divanul scrie Marelui Ban al Craiovei că au prinit de la acésta însciințare pentru 20000 de cărămîiș, ce s'au luat în trebuința fa cerii cuptórelor ostășesci de la Hagi Stoian Ciolea Polcovnic. Acésta reclamă plata. Divanul întróbă pe marele Ban, cum să vinde cărămida la Craiova ? pentru a sci ce să plătéscă.

Cod. LVI, fila 75.

Cartea ce s'au făcut de'a Divan către Ispravnicii ot sud Slam-Râmnic după nota Excelenției Sale Gheneral Cușnicof pentru Zaherea.

De la Divan.

Fiind că Excelența sa Gheneral Cușnicof prin nota ce au trimis Divanului de la 27 ale trecutului April, scrie că este să se aducă fără de zăbavă 82.000, ceferte de Zaherea, însă jumătate 41.000, ceferte. Ceferte decîdea la Focșani Moldovii, și cele-alte 41000 ceferte la Focșani cei de dincoace, iată într'adins poruncesce Dumnévóstră Divanul, ca cum mai în grabă să chibzuiți, atît în Mönăstirea Sfintului Ión, cât și prin alte Hanuri în cât se póta încápea suma de 41000, ceferturi, ce saú đis mai sus, și care vor fi acelea, ale cui sunt, și câtă sumă póte încápea la fieșcare loc, îndată să însciințai Divanului, bez Hanul Dumnélui fratelui biv vel Visf. Constandin Filipescu, care acela să rəmăe apărat, fiind-că îndestulă vreme au fost prins și împovorat cu acóstă havalea a Zahirelelor. — 1808, Maiú 1.

Cod. LIV, fila 240, verso.

Sau făcut doué pitace, unul către Epistatul Spătariș, și altul către Epistatul Agieș, ca să facă catagrafie de cât orz să află în Bucuresci, la hanuri, la prăvăliș, la precupeți și să aréte Divanului, de a se face zapt pe oștirile Impărătesci. — 1808, April 6.

Cod. LIV, Fila 309.

*Către Excelența Sa tainicul Sovietnic și a felurii de ordine cavalier
Sergheie Lascarof.*

De la Divanul principatului Valahiei.

S'au primit la Divan două note ale Excelenței tale, însă una pentru madeaia tainului de carne, ce se da Impărătescilor ostași, deci Divanul nu lipsesce a face arătare Excelenței Tale, pentru madeaia amândorora mai sus numitelor note, și mai întâiu pentru madeaia tainurilor de carne, răspunde, că în a levăr s'ar face mai multă înlesnire când s'ar da în bani, la Impărătescile oștiri, dar fiind că Divanul îngrijind mai din vreme după datorie pentru orânduiala tainaturilor, au găsit neguțătorii, cari prin contract s'au însărcinat a da tainurile de carne Impărătescilor oștiri, pe un an deplin, oca de carne de vacă pe parale 9 și ocaua de carne de oie pe parale 10, precum se și urmăze necurmat darea acestor tainurii de la trecuta luna lui April când s'a făcut contractul, și fiind că numitul orânduit negreșit în puterea contractului rezemându-se au îngrijit de au strins toate vitele câte sunt trebuincioase pe un an pentru tainurile Impărătescilor oștiri, și au cumpărat și fân cel trebuincios pentru hrana vitelor; de se va face acum schimbare la orânduiala tainurilor de carne, urmăze a rămânea neguțătorul cu vitele și cu găuirea hraniilor lor strinsă și așa cere despăgubirea lui, de la cel cu care au făcut contractul, adică de la Divan, care arăstă pagubă nu este sumă puțină; de aceea dară și trebuie să se păzescă și să se urmeze negreșit contractul până la împlinirea sorocului de un an, și apoi de la anu înainte în ce chip sa va porunci de Înălțimea Ta pentru acesta așa se va urma.

Cod. LIV, fila 128.

De la Divan.

Cinstite Dumnéta Frate biv vel Logofét Comănone Epistatul al Vorniciei de politie, atâtea zile sunt la mijloc de când au cerut Divanului socotela de la Dumnéta pentru banii chiriiilor a trei-deci de cară, ce sunt pentru poslușania trebuințelor Ostășescii, a ni se arăta înseși catașișele Vătășeilor ce sunt orânduiri și fiind că până acum aceea socotelă nu ni sa arătat, de aceea se facă dară iată orânduiri Divanul pe Vatafu de Visterie Mumbașir, în mâna căruia să teslim toate catașișele i foile vătășeilor, se ni le aducă ca să le vedem.— 1808, Ghénarie 16.

Cod. LIV, fila 222.

*Către cinstitul Divan.**De la Visterie.*

La nota ce saū dat la cinstitul Divan, de către cinstita cancelario a consulatului Impărației Franței, pentru finul ce saū luat de la Vasile Jupaniotul sudit Franțozesc, ni saū scris de către cinstitul Divan, ca să cercetez acosta pricină, pentru care făcând cercetarea cea cuvinciosă prin Dumnóluī Ispravnicul Județului Ilfov, m'am pliroforisit, că cu adevărat s'ar fi luat o sumă de cară de fân, dară câtă sumă nu este sciută, din pricină că pre vremea când i s'aū luat fânul atât de Stolnicul Bujorónul, cât și de către Ostași ce se afla atunci la Negoesci și Budesci, ne fiind satele de față, ca să vadă cât fin se rădică și să încarcă, de aceea și nu este cunoscută suma ce i s'aū luat, după cum dintr'acostă înștiințare a Dumnólor Ispravnicī Ilfovului va lua cinstitu Divan pliroforie și va chibzui cinstitul Divan de este îndestulă acosta cercetare. — 1808, Februarē 9.

Cod. LIV, fila 231.

De la Divan.

Dumnóvoastră Boerilor Ispravnicī ot sud. . . vė facem în sc're, că Mumbașirīi ce s'aū orânduīt de aici prin județe pentru cărațul fânului la magazīi, aū poruncă și slobodenie de a încărca și a căra acel fân, nu numai cu carele locuitorilor birnicī, ei și cu carele Scutelnicilor și ale Poslušnicilor verī a cui vor fi, dară însă atât Scutelnicilor cât și Poslušnicilor se li să plătescă de către sătenīi birnicī, câte tal. două chirie de car, decī acosta să fie Dumnóvoastră sciută pentru dênșiī, ca să îngrijīți de a se urma în tocmai precum mai sus s'aū đis. — 1807, Dechembre 17.

Cod. LIV, fila 206.

*Către cinsti'ul Divan.**De la Visterie.*

Dintr'acostă înștiințare a Dumnólor Boerilor Ispravnicī ot sud Ilfov pentru lipsa de zaherea întru care se află locuitorīi acestoi Județ pre largă pliroforie va fi cinstitului Divan, ci fiind-că județul acesta este însărcinat cu multă havalea, precum și cu crerī în totă vremea după întâmplă'órele trebuință ce este, urmóză pentru a putea la altele să răspundă ei, a li se face scăđómint din zaharele după cum și la cele-l-alte județe s'aū făcut, suma rămășiții ce este județu acuma,

oste 3561, chile grâu și 8625 chile orđ, va bine voi cinstitul Divan a se face scăđămînt dintr'acosta sumă, ce se va socoti spre mîngăerea și ușurința lăcuitarilor. — 1808, Ghenarie 16.

Vel. Vist. Constantin Varlaam.

Cod. LIV, fila 225.

Publicații în 2 Martie 1810, că se dă în întreprindere furnitura de carne și rachiū la oștirī.

Cod. LXII, fila 2 verso.

Engelhard înscințeză la 2 Martie 1810, că Episcopul de Buzău aū dat pāne la oștirile ce s'aū aflat cu șederea în episcopie.

Cod. LXII, fila 2 v.

Copie după porunca Grafului, inai marile comandir general de infanterie Nicolae Mihailovici Kaminski, dată pe tōtă armata în 19 Martie 1810, sub Numērul 1874.

«General major vice-president al Knejei Valahiei prin raport no-aū arētat că la toslimatul pe la magasiū a zaherelei *controbutiei*, ce se cumpără din țeră de podraciei, se întēplă multă zătignire, necontenind oștirile ce se află prin sate, a face oprōlă Ispravnicilor și celor orinduiți la orinduiala carelor ce sunt pentru acēstă trebuință trebuinciose și la cāratul fēnului la Hārșova, Siobođia și Bucuresci; eū după acōsta, poruncesc tuturor polcurilor și comānđilor, nici decum și nici într'un chip într'aceste orindueli cu care se ingrijesc oștirile pentru indestulare, nimenea din ostași să nu se amestice, dar să li se dea tōtă inlesnirea la orānduiala ce aū făcut-o cinovnicii pānēntului. Pentru tōte aceste să aibă comandiriū corpurilor și alți conducētorī strajnică privighere, ca să se implinēscă întocmai porunca acē-ta».

La 26 Martie 1810, întāiul Divan comunica acēsta Ispravnicilor.

Cod. LXV, fila 19 verso.

Pitac către Aga din 20 April 1810, din porunca întōiului comandir graf Kaminski, «la urdia cea mare a luminārei Sale să se află ne lipsit 10 bācani cu de ale māncārei și cu bēturī pentru trebuința ostașilor, însă pānă poimāne să plece după urdie bācanii împreună cu patru brutari și cele ce vor vinde li se vor plăti după nartul ce li se va pune de la Divan».

Cod. LXV, fila 21.

*Către Excelența Sa gheeneralul Enghelhardt**De la înteiul Divan*

Incă de când se afla aici Excelența Sa senatorul i cavaler Crasnomilosevicî, prin notă aŭ făcut Divanul rugăciune către Excelența Sa pentru casele celor ce slujesc, adecă a boerilor Comitet, ale boerilor divănițî i ale cinovnicilor Divanului și ai Visteriei cari se află în slujbă napristan, rugându ne spre a fi apërate de cvartirurî, trimetënd și fõe de numele fie-căruia, *cu numărul și boiaua casei*, la care acea arëtare cu tôte că vre-un răspuns în scris n'aŭ trimis Excelența Sa la Divan, dar prin audire am înțeles că s'ar fi dat poruncă a fi apërate casele mai sus numiților, ci de va fi vre-o acest fel de poruncă, rugăm pe Excelența Ta, să bine-voești a se și pune în lucrare, dându-se și *beleturî* de unde se va socoti, spre a-și avea apërarea lor, precum și în trecuta *răzmiriță* a prea puterniceî nōstre împërățiî aŭ fost asemenea apërate. — 1810 Iunie 7.

Cod. LXVI, fila 7.

Către gheeneralul Enghelhard

Cu cinste facem arëtare Excelenței Tale că Dumnéluî Banul Dumitrache Isacovicî avënd aici în Bucurescî douë părechî de case, o păreche s'aŭ întemplat de s'aŭ ars, precum este sciut Excelenței Tale, iar cea-l-altă păreche de casă aŭ fost cvartir nelipsit de șefî și gheeneralî, în care casă te afli acum Excelența Ta ședënd, și la venirea Dumnéluî Banuluî de la Brașov, aici ne avënd unde să șadă, mai vêtos luând cu Dumnéluî alte douë familiî ale fiilor Dumisale, Divanul după dreptate și după cuviință aŭ găsit o păreche de case la Colțea, ale răposatuluî Medelnicer Mihalache și le-aŭ dat ca să șadă întrênsele Dumnéluî Banul, unde aŭ și ședut de la luna luî Noembre și până la 20 ale aceștei lunî Iulie când aŭ purces de aici la Brașov a se căuta la băi de bóla ce pătimesce și fiind-că stăpânul acestor case își cere chiria, dreptate are a i se plăti, însă nu de către Dumnéluî Banul, fiind precum arëtăm mai sus acele case s'aŭ dat Dumnéluî drept lipsa caselor Dumisale; de acea ne rugăm, să avem cinstit răspunsul Excelenței Tale, de unde se cuvine a se p'ăti acóstă chirie, mai vêtos că aceste case cu tôte că Dumnéluî Banul s'aŭ dus, dar îi sunt iarăși trebuinciōse a șeeda într'ânsele după ce se va întörce de la Brașov și pentru aceea trebuesc a fi poprite pe séma șederii D salc.—1810, Iulie 24.

Al Unqro-Vlahiei Ignatie, Manolache Crețulescu, Grigorie Ghica, Constantin Bălăceanu, vel Vist. Ioan Comăneanu.

Cod. LXVI, fila 25.

Exceleța Enghelhard

Voința comandirului graf Camințchiî este de a fi casa lui Faca cvartirul Luminăției Sale.—1810, Septembre 3.

Cod. LXIII, fila 15 verso.

Exceleța Enghelhard

Stăpâniî caselor ce țin cvartir să dea lemnele cele trebuinciose pentru soldați, cu îndestulare.—1810, Octombre 10.

Cod. LXIII, fila 18 v.

*Către Enghelhard**De la întciul Divan și Comitet al principatului țerei Românesce*

Stolnicul Constantin epistat Casei Agești prin jalbă aû arătat Divanului, că pe la acest sat Ageștiî din județul acesta Ilfov, ce este aprópe de Bucuresci cale de cincî césuri, s'aû deschis drumul trecerei oștirilor împărătesei, și din locuitoriî de la acest sat aû fugit ca la 50 de case de multele greutăți ce aû pătimit și pătinesc, cerënd a se orîndui la acest sat o zălógă de la Exceleța Ta, cu carte deschisă, atât ca să dea zălóga aceea cvartir cu o.înduială ostașilor trecătoriî, i lumănare, casă caldă, apă și sare, iar pâne nu, fiind lipsiți și chiar locuitoriî de pânea lor, cât și ca să strîngă pe ómeniî ceî fugiți la casele lor fiind-că ȓice numitul Stolnic, că cu mijlocul zălógeî póte să adune pe locuitoriî ce aû fugit la urma lor, căci de nu se va face acea îndreptare o să fugă și ceî-l-alți ómenî și o să se spargă satul cu totul. Ci fiind-că satul acesta se află aprópe de Bucuresci și este tot-déuna trebuincios a se afla pe loc, nu lipsim a face arătare Exceleței Tale, spre a se face îndreptarea cea cuviincioasă căci de se va aduce și fugițiî la locul lor acésta este folosul și al Visteriei și al ostașilor ce vor să mai tréca pe acolo.—1811, Ianuarie 9.

Cod. LXVI, fila 59 v.

S'aû făcut pitac către Aga și către Dumnóluî Spătarul ca să dea poruncă zapciilor, spre a nu li-se lua carele locuitorilor țeranî în angariî și podvedei de către ostași saû alți zabiți aî politieî, și când li-se va lua de către aceștia atunci să fie datóre Spătăria și Agia a aréta cinstiteî polițiî.—1811, Martie 3.

Cod. LXVI, fila 20 v.

Excelența Steter

Au primit o jalbă de la aghent austriecesc, a Anicăi spițerósa, arătând că având Serdarul Nicolae asupra lui 16 ofițeri bolnavi, au dat numita doctorie ca de taleri 2,500 și Serdarul Nicolae nu voesce ai plăti bani. — 1811 Martie 10.

Cod. LXIII, fila 39 v.

Către ghegeneralul Șteter

Avem cinstea a arêta Excelenței Tale, că la Divan au dat jalbă orășeniilor ot Pitesci sud Argeș plângându-se și dicând, că de la venirea împărăteștilor oștiri și până acum au fost tot-d'auna supărați atât de către trecătorii ostași fiind acest oraș în drum, cât și cfartiruri de ostași au avut necurmata, hrânindu-i prin casele lor, și fiind-că într'acest oraș s'au adunat mulți ómenii străini bejănari din țera turcescă, cari sunt cu putere și-si fac alișverisurile lor ca și pământeni, ved că prin casele acoloa nici cum nu se pun cfartiruri și se rógă a se analoghisi în cvartiruri și prin casele bejănariilor spre a se mai ușura și ei oareși-ce de greutatea ce au, a căroro rugăciune nu lipsesce Divanul a o face cunoscută Excelenței Tale, că de va fi bună-voita Excelenței Tale, să se dea cinstită poruncă spre a se pune cvartiruri și prin casele acelor bejănari, a se mai ușura oareși-ce și jăluitorii de greutatea ce au. — 1811 Martie 21.

Bond. LXVI, fila 81.

Către ghegeneralul Șteter viș presilent. De la întâiul Divan și comitet

Cu cinste facem arêtare Excelenței Tale, că fustașii ce se află slujind Divanului, cari sunt la număr 24 au dat jalbă Divanului, cum că lor din slujba întrn care se află li s'au dat *bileturi* și au fost apërați de cvartir, iar acum li s'au luat de către orânduiții cinovnici de pe la mâni acele *bileturi* și se rógă Divanului a face arêtare Excelenței Tale, spre a li se da *bileturi* întru apërare, cari fiind-că în adevăr se află slujind napristan, nu lipsesce Divanul a face cunoscută Excelenței Tale cererea și rugăciunea lor. — 1811 Aprilie 7.

Ra lu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manul, vel Vistier Samurcoș.

Cod. LXVI, fila 88.

Către Excelența Sa ghegeneralul Șteter

La Divan au jălnit Toma Palas biv vel Sluger, că au intrat în casa sa la cvartir talmaciul Excelenței Sale dejur ghegeneral și jăluitorul aflându-se fórte

sărac ne-având putere a'î implini trebuințele de lemne i-au tăiat pomiî din grădină și'î strică imprejmuirile casei, rugându-se, ca să se mute la alt cvartir; care jalbă orânduindu-se la Dumneului vel Aga, ca să facă arătare la cinstitul Comitet al poliției, spre a se face îndreptarea cea cuviincioasă, au priimit Divanul răspuns de la Dumneului vel Agă, că i-au dis cinstita poliție cum că nu pôte să'l scôță și fiind-că se află în adevăr sărac, cu cinste se arată Excelenței Tale, ca să bine-voesci a porunci să se mute acolo ofițer la alt cvartir.—1811 Aprilie 10.

Cod. LXVI, fila 86 verso.

Către Excelența Sa gheeneral Șteter

Cu cinste facem arătare Excelenței Tale, că Bălașa Gluceroasa din mahalaua Gorganului a dat jalbă la Divan arătând că ofițerul de aici de la isprăvnicatul Ilfovului, ce se află la cvartir în casele slugerului Răducan Voinescului, dint'acea mahala la boiao cu No. . . și-a trimis caii și un bivoliî de'î pasce în curtea și grădina ei cu slujitor de pază de la isprăvnicat și că dîcînd pentru ce să'î aducă acolo la pășune? sluga ofițerului a stătut în potrivă, cerînd jăluitoarea dreptate de la Divan, dîcînd că grădina îi este trebuincioasă pentru hrana ei. Ci fiind-că grădinile în adevăr sunt trebuincioase stăpânilor de case, mai vîrtos acum într'acastă vreme de lipsă, și numita jăluitoare se află văduvă și săracă hrînind și soldați în cvartir la casa ei, și cu iarba din grădină și grădina ei pôte să se ajutorască la sărăcia în care se află, nu lipsim cu cinste a face cunoscută Excelenței Tale jalba ei, ca să bine-voesci Excelența Ta a i se face îndestulare.—1811 Aprilie 20.

Cod. LXVI, fila 98.

Către Excelența Sa d-l gheeneral-maior și cavalier Șteter viș prezident de la întăiul Divan și Comitet al pricipatului Valahiei

La Divan au jăluit locuitoriî de la Măgurele sud Ilfov, că în satul lor sunt orânduîți la cvartir cazaci de ai Excelenței Tale și cum vîd că vor să se aducă bolnavi prin casele lor și fiindu-le frică de bôlă urmôză a li se sparge satul rugându-se, ca să nu li se mai dea bolnavi prin case, ci să aibă la cvartir tot cazaciî Excelenței Tale; pentru care cu cinste facem arătare Excelenței Tale, ca să bine-voesci a dobândi îndestulare la jalba i plîngerea lor.—1811 Maiu 4.

Radu Goleseu. Vornicu Manolache, vel Vistier,

Cod. LXVI, Fila 91 verso.

*Către Excelența Sa d-l gheeneral-maior i cavaler Șteter viș prezident,
de la întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei*

La Divan au jăluit locuitorii de la Dărăștii din sud Vlașca, că din pricină că s'au spart satul Copăcenii, s'au deschis drumul oștirilor prin satul lor la trecere și la întorcere și deosebit de cvartir ce avea prin sate, pățimesc de către trecători conace de ale mâncărei împlinind și la comandirul de la Giurgiu toate cererile ce le făcea depotația apoi în anul trecut s'au pus și spital în satul lor, din care pricină bolnăvindu-se s'au răsipit prin păduri, cu coverge, unde se află locuitorii și acum și se hrănesc cu còje de copaci și nici acolo nu au traiu de către ostașii trecători, luându-le carele și cerându-le conace, din care pricină au rămas de n'are cu ce să-și facă arături, rugându-se ca să li se orânduiască o zălógă spre a-i ocroti de către ostași a nu li se lua carele la podveđi și să nu-i mai supere cu de ale mâncărei fiind-că se află foarte săraci; a căroră cerere cu cinste o arătăm Excelenței Tale, ca să bine-voesci a le face îndestulare la plângerea lor.—1811 Maiu 4.

Radu Goleșcu, Vornicu Manolache, vel Vistier.

Cod. LXVI, fila 22.

Excelența Șteter

După nota Divanului cu No. 543 pentru locuitorii și podarilor de la podul ot Copăcenii că se supără de ostași și zabiși pământeni s'au trimis de la Excelența Sa carte deschisă la mâna lui Atanasie ce se află la acel pod ca să fie nesupărați locuitorii.—1811 Mniu 20.

Cod. LXIII, fila 49 verso.

Excelența Șteter

S'au însciințat comandantul din Bucuresci pod-Polcovnic Șulț că prin aghiotantul Caisarov al celui mai mare comandir Cutuzov că au primit poruncă că când va bate toba la obakta cea mare, pe la cârcimii și alte locuri vinđare să nu se mai facă, că într'alt chip urmând se va pedepsi.—1811 Maiu 28.

Cod. LXIII, fila 52 verso.

Excelența Șteter

Teorisind anaforaua Departamentului pentru vinovăția neguțatorului Duțu de aici din Buenresci și pentru isprăvnicelul Barbul, pentru căci au ținut la

sine pe un soldat fugar Petre Alexenco, și după cercetarea ce li s'aŭ făcut s'aŭ găsit, cum aŭ ținut pe un om slugă și pentru că n'aŭ mers să dea de scire unde se cuvine, să dea talerî 25 glóbă să se dea la plăcutele lui Dumnezeu și să se ia de la mânilor adeverință cum că de acum înainte nu va mai ține acest fel de omenî fără de pașaport.—1811 Iunie 20.

Cod LXIII, fila 55 verso.

Exceleța Șteter

Din porunca celui mai mare comandir Cutozov pentru a se vinde veniturile de Giurgiŭ, Zimnicea, ce se numesce nouă Șistov cum și Turnul, adică bălților, hanurî, prăvălii turcesci, vîndarea cărnei, băuturei de rachiŭ și să se arête la dijur gheșeral la 25 ale acestei luni.—1811 Iulie 12.

Cod. LXIII, fila 85.

Exceleța Sa gheșeral Șteter

Ca să fie casa Hristei neguțător din Pitești apêrată de cvartir și pentru cumpănirea a tôte casele de acum înainte, Divanul să facă a sa orânduială.—1811 August 29.

Cod. LXVIII, fila 2 verso.

Către Șteter

La Divan aŭ jăluit Zoița ce a fost soția răposatului sluger Ianache, că de când aŭ venit armia rusescă în țera românească aŭ fost nelipsit cvartir de ostași din casele sale și acum fiind-că aŭ murit bărbat-său și se află văduvă săracă, cu trei fete de vîrstă, să rógă a i se da un bilet ca să i fie casa apêrată de cvartir, și fiind-că în adevăr se află fôrte săracă văduvă cu casă grea de copii, cinste avem a face arêtare Exceleței Tale, ca să bine-voesci a se da un bilet, să-î fie casa apêrată de cvartir.—1811 August 30.

Radu Goleșcu, Issac Ralet, Mihalache Manu vel Vistier.

Cod. LXVI, fila 130.

Exceleța Sa gheșeral Șteter

Aŭ trimis la Divan pe un neguțător, Constantin Nicolaevici de la Cerneți, ce s'aŭ prins vrând să trecă în țera turcescă banî, carele a arêtat și duoi români ce i-aŭ dat la acêsta ajutor, anume Neagul și Pârful trimițend și alte lucruri, ca să stea în păstrare, iar arêtații judecîndu se să se dea în judecată criminaljon.—1811 August.

Cod. LXVIII, fila 3 verso.

Către Șteter, de la întâiul Divan al principatului Valahiei.

Dumnéului biv vel Vornic Manolache Lahovari întâiul dregător al Divanului Craiovei a trimis aici la Divan două însciințări dimpreună cu copii după predlojeniile Excelenței sale Ghenearul Liutenant i cavaler Zas una pentru cincî locuitori, scrisă de la 10 ale aceștii lunî și alta pentru alt locuitor, de cei trecuți peste Dunăre și sunt cu bănuială, scrisă de la 12 ale aceștii lunî care aceste copii do predlojenî se puseră talmăcite iar în limba rusescă într'acéstă nouă ca să se va'lă de Excelența Ta, și ne rugăm să avem cinstit răspuns de urmare, ca să facă și Divanul de aici răspuns către Dumnéului Vornicu Manolache; așijderea să bine-voiți Excelența Ta a ni se da răspuns: când i se vor mai trimite de către Excelența Sa Ghenearul Zas la Craiova acel fel de ónenî a-î trimite la osîndă, să mai facă însciințare aici pe la Divan, orî să li se urmeze și acelor osînda ce li se va orîndui la aceștia? — 1811, August 17.

Cod. LXVI, fila 126 v.

Către Ghenear Șteter.

Cu cinste însciințăm Excelenței Tale, că Dumnéului vel Spătăr prin anaforaua de la 8 ale aceștii lunî, a făcut arătare Divanului, cum că căpitanul de la căpitănia . . . Ilfov i-a făcut arătare, că sêrbiî turtucăenî aŭ avut pe Dunăre 3 morî în partea de dincóce, iar de trei patru țile le-a băgat cazaciî pe gura Argeșului și mai sus nu le pot duce fiind apa mică, și că acele morî trebuie să se taie căci se cam ivesc turci pe la margine, ca nu cumvași să trecă într'o nópte să le ia și cu luntrile acelor morî să se slulască la ămblat pe apă; pentru care nu lipsesce Divanul a face arătare Excelenței Tale, spre a avea și cinstit răspuns de urmare. — 1811 Iulie 12.

Cod. LXVI, fila 118 v.

Intărirea ce s'a dat la anaforaua Dumnélor bocrilor divaniți pentru pricina ce are Dumnéului Paharnicul Ioan Știrbei cu Medelnicerul Scarlat Romanitis, pentru 150 cară_țe s'a fost făcut orânduiala în Județul Vlașcei și din poruncă a fost ca să se dea de car câte talerî 3. — 1811, August 24.

Cod. LXX, fila 187 v.

Excelența Sa Șteter.

Pentru a se arăta obrazelor ce a primit să jertfescă câte o sumă de bani pentru folosul oștirilor, părerea de bine și mulțămirea senatorului, iar pentru împlinirea banilor așteptă dese însciințări ca să dea răspunsurî senatorului. — 1811, Septembrie 7.

Cod. LXVIII, fila 6 v.

Excelența Sa Șteter.

Că senatorul îl înștiințază că mulți din locuitorii Rusiei fug în țările de aici, mai vârtos când se ea recruți și îl înștiințază să se facă conținere primirei acestor fel de ómenii; pentru care despre partea sa a poruncit ofițerilor de pe la isprăvnicaturii ca să urmeze împlinirea acesteia, iar Divanului îi trimite copia senatorului, ce a trimis Divanului Moldovei, de la 29 August cu No. 4144, ca să poruncescă ispravnicilor prin publicație a fi următorii întocmai aceleași după poruncă copie. — 1811, Septembrie 11.

Cod. LXVIII, fila 7 v.

Excelența Sa Șteter.

Ca să trimiță Divanul baniți ce aii împlinit de la neguțătorul Duță și Barbu isprăvnicelul cari a tăinuit pe un soldat fugar Alexcenco, adică pe talerii 25 pentru acéstă învinováțire.

Cod. LXVIII, fila 10 v.

Excelența Sa Șteter.

Trimite la Divan cercetarea ce a făcut-o pod-Polcovnicul Enbaum asupra necinstei ce a suferit porușicul Prohor de la isprăvnicatul ot Muscel, de către Pimon egumenul și Nicolae vameș, să se orânduiască părății la judecata criminalului și alegerea să i se trimiță; iar pentru ostenóla cercetătorului să se împlinescă de la vinováți câte 20 galbeni pe lună i 10 galbeni pentru ngeret din care 40 să se dea cu rospiscă, iar 10 să se dea în Visterie. — 1811 Septembrie 17.

Cod. LXVIII, fila 10.

Către Șteter, de la Divan.

Știință este Excelenței tale jalnica și păgubítórea întâmplare a arderei caselor Dumnólui biv vel Vornicul Miha!ache Manu și suntem bine încredințați că și creștinescul enget al Excelenței Tale va fi pătimit părere de rău pentru o asemenea întâmplare, care după ce este de o mare și simțítóre pagubă Dumnólui numitului boer, apoi i'a pricinuit o simțítóre neodihná și familieii Dumnósale, în cât și la bóla a cantidisit, neavând lócaș de sălășluire, cacii casele Dumnólui Vornicului Istrate Crețulesc, unde atunci în grabă s'a mutat, nefiind destoinice și pentru primirea familieii Dumnósale, urméză de nevoie a șede a și pe afară prin sală, unde negreșit că va pătimi neconținute bóle fiind vremea frigurosă, și cu tóte că Dumnólui dvornicul Mannul a găsit altă casă de a se muta, care este a Dómnei cluceresei Ruxandra Hrisoscoleu aprópe fiind de cele arse case a Dumnósale, de unde îi este cu înlesnire ca să îngrijesca și

pentru dênsele, dar fiind-că într'acea casă a numitei jupânese se află în cfartir o polcovnicésă, și până nu se va muta Dumnéei de acolo nu pôte Dumnélui dvornicul să între, rógă Divanul pe Excelența ta să bine-voesci privind cu ochi de blândețe asupra Dumnélui și să dai cuviincioșa poruncă, de a se muta Dumnéei polcovnicésa dintr'acel cfartir la casele Dumnélui Medelnicerului Arbur de pe podul Mogoșoei, ca să pôtä și Dumnélui dvornicul a se muta în numita casă a Hrisoscoleoei până este și vremea mai bună și îndemânatecă, ca să nu pătimescă înca și cu jalea bólelor familiei Dumnésale; pentru care avem deplină nădejde, că nu va rămânea Dumnélui depărtat de această mângâere a Excelenței Tale.— 1811, Octombrie 5.

Cod. LXVI, fila 142 v.

Șteter.

Că senatorul cere pe acei șase ómenii din Valahia cea mică ce s'a dat de Gheneralul Zas pentru că a trecut de dincóce dincolo și apoi iar au venit, ca în loc de ocnă să se trimită la lucrul cetăței ce este în privigherea Gheneralui Tucicov pre carii să-și trimită Divanul la Excelența Sa Șteter, ca prin mijlocirea sa să se trimită acolo.— 1811, Octombre 13.

Cod. LXVIII, fila 14 v.

Excelența Sa Șteter.

Senatorul cere la Divan să-și arête cu ce titlu moșia Zimnicca este a cnézului Ipsilant? trimitând și copia scrisórei lui Ipsilant cea către senator pentru că la această moșie vinde vin și rachiú orî-cine.— 1811, Octombre 12.

Cod. LXVIII, fila 15 v.

Către Gheneral Viș. Prezident Comnino

Cu cinste facem arêtare Excelenței tale, că Dumnélui Vornicul Manolache întâiu dregător al Divanului Craiovei, ne trimite însciințarea ce ați luat de la Ispravnicii sud Mohedinții, de la 27 ale trecutului Octombre, prin care arată că o sémă de tâlhari de la Adacalesci eșind în pământul țórei au călcat pe un Gheorghe Ciupagea și după ce i-au luat tot ce au avut, i-au luat și un copil rob ducându'l în cetatea ce se stăpânesce de și face cerere numitul ture de talerii 25,000, ce zice că are să ia de când au slobođit pe Bujorean și așa va slobođi și pe copil; pentru care face rugăciune atât Ispravnicului, cât și Divanului de acolo, să se însciințeze unde se va cuveni a se mijloci scăparea și desrobia acestui copil, cum și avutul ce i s'au luat de acei tâlhari. Așijderea mai însciințeză, că de către poteră s'au prins și arambaș acelor hođi răniți, cum și unul din hođi s'au omorît, pentru care arambașă făcându-se examen se va trimite aici; ci nu lipsim a face cunoscut Excelenței Tale.— 1811 Noembre 10.

Cod. LXVI. Fila 159.

De la întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei

Fiind-că Divanul a luat pliroforie, cum că la sud Argeș se ia de pe la locuitorii banii cu numire pentru fân, orânduiesce dar Divanul pe ca să meargă la numitul județ și cu această poruncă a Divanului, volnic să fie a șmbla din sat în sat și de a face scumpă și de amănuntă cercetare, ca să dovedească cine sunt aceia cari au luat banii cu numirea de fân, de la care locuitorii anume și câte câți banii cum și câtă vreme este de când au început luarea acestor banii? și făcând catastih curat cu această deslușire ce s'au dis mai sus, arătând numele oamenilor și a banilor ce va fi dat fieș-care locuitor, să trimită acel catastih la Divan, spre a se vedea, iar orânduitul acesta cercetător să adaste acolo până va lua al doilea poruncă de la Divan. — 1811 Noembre 11.

Sevetnic Loghinov

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXV, Fila 139.

Către General Comnino

Dumnélui Epistat Logofetei ceii marii a țerii de sus graf Constantin Dudescu, de la 14 ale acestei luni au făcut arătare Divanului, că la moșia Domniei-sale Frăgineștii din sud Ilfov având case mari de piatră și din această răzmărită dărăpănându-se de către ostași s'au ars pe jumătate, din care stricăciune cădând stâlpii de piatră jos pe pământ în curtea Domniei-sale și nevindu-i vremea cu îndemână ca să le ridice nici ca să le acopere ceea ce i s'au stricat, vede acum că venindu-i în cfartir al 7-lea polc de egări, un căpitan ce nu iaș putut afla numele dar șade pe altă moșie, ce se numesce Fundoni ai răposatului Ianache Văcărescu, au trimis soldați cu cară și iaș rădicat dintr'acele petre și le-au dus la acel sat, ce va să facă cu ele nu știe. Asemenea mai arată Dumnélui, că unde se află acest sat fiind drum mare, care merge asupra Dunărei și ostașii ceii a pururea trecători ce vin la București și în alte părți odihnesc în cfartiruri acolo peste ostașii ce sunt orânduții și nu le e îndestul că rămân acolo câte nouă nopți și trec apoi, și pușintel fân ce'l are acolo pentru trebuința casei Domniei-sale îl mănâncă cu caii rămându-i dobitocele muritoare de fôme silind și pe locuitorii de mâncare bună; mai arată Dumnélui și pentru ostașii ce sunt napristan șeșetorii acolo la Frăginești, că cu toate că până acam n'au cercat în adevăr locuitorii vr-o năpăstuire, dar peste puțină la ale mâncărei și la fân să nu-i supere numai și numai ca să nu se imprăștieze și să fugă în pădure. De aceea dar cu cinste pohtește Divanul pe Excelența Ta, ca atât pentru acele petre să bine-voiți a i

se slobođi de către cine i se va fi luat, că se fac cu mare cheltuială și pentru supărarea trecătorilor ostași do veți bine-voi Excelența Ta, după cererea ce face, să i se dea o zălógă, să șađă acolo, cu a Domniei-sale cheltuială. — 1811 Decembre 14.

Cod. LXVI. Fila 178.

Către ghegeneral Comnino de la Divan

Locuitorii ot Cățul sud Ilfov au jăluit Divanului că nu mai pot suferi supărările ostașilor egări ce sunt în satul lor, nemulțămindu-se cu cea ce le dă hrană, ci le ia în silă fânul vitelor lor, i porumb i malaiū și altele și'l duc în alte părți și caii lor în podvadă tot-d'auna; cer îndreptare. Divanul au scris Excelenței Sale, să bine-voiască, ca cu mijloc cuviincios să li se facă îndreptare la jalba lor.—1812 Ianuarie 22.

Cod. LXVI, fila 183.

Către general Comnino

Avem cinste a arăta Excelenței tale, că cu însciiințare de la Dumnélor Ispravnicii de Ilfov s'au trimis la Divan o fată anume Ana, care arată, că s'au trimis de la Dumnélor Ispravnicii de la Ialomița, împreună cu un arestant rus, și cu o scrisore românoască, ca să se dea la dejursta al optulea divizie, unde trimețându'i, numai arestantul s'au primit, iar fata fiind româncă de aici s'au trimis înapoi și dic Ispravnicii, la cercetarea ce au făcut acestei fete, au arătat că de felul ei este din satul Novleni sud. Argeș și de câți-va ani se află slujind aici în Bucuresci la o dăscăliță cusătoare în mahalaua Jigniței, iar de sunt acum două ani amăgind'o un ofițer au luat'o cu sine și după ce au umblat cu dânsa câtă-va vreme pe la Craiova și peste Dunăre, apoi plecând la Rusia au luat'o și pe dânsa, unde ajungând la malul Rusiei, vrând să plece de acolo la alt ținut, unde era polcul ofițerului aceluia, la străji au lăsat paznicii numai pe ofițer de au trecut, iar pe dânsa au poprit'o, dicând, că nu are bilet și așa s'au întors înapoi în țeră, din ținut în ținut și din județ în județ până au venit aici, care fată iată se trimite împreună la Excelența ta. — 1812 Februario 21

Cod. LXVI, fila 190 v.

Către cinstitul Divan. De la Epitropia Obștirilor.

După propunerea prea cinstitului Divan, ce prin pitac de la 29 ale acestei luni mi s'au dat, aducând pe isnaful Măcelarilor față înaintea noastră, le am arătat, ca să vadă însuși ei socotola de cișniū ce s'au făcut pentru vândarea cărnei, și cu toate că după acéstă dréptă socotolă urma a vinde carnea cu preț

mai eștin, dară după multele rugăciuni, ce cu plângere ne-aă făcut, arătându-ne pagubile ce li s'aă întâmplat în iarna acăsta, cu mórtea vitelor și altor cheltueli, am găsit cu cale, după cum și prin pitacul cinstitului Divan se hotărăște, carnea de vacă să o vândă po parale 8 : și oca de oie po parale 10.— după cum s'aă vândut și în anul trecut, iară cea de rămătoriu po parale 14 după cum și acăsta în anul trecut s'aă vândut iarăși câte parale 14 ocaua, făcându-li-se și óreș care sincaťavasis la unele din cererile ce le aă făcut, după cum și de către Divan se vor vedea, că se coprind în zăpisul lor, ce l'aă dat la Epitropia Obștinei, care se alătură, ca să se vadă și de către cinstitul Divan, spre a li se face și cartea ce o cer cu asemenea ponturii, a nu putea urma împotrivă, și de urmarea ce s'aă făcut nu lipsim a înștiința cinstitul Divan. 1808, Martie 30.

Petrache biv vel Vornic.

Manolache Vornic Obștirilor

Adecă noi tot Isnafu Măcelarilor de aici din orașul Bucurescilor, încredințăm cu acest zăpis al nostru, la cinstita Vornicie a Obștirilor, precum să se scie, că făcând noi cerere de a ni se mai înălța prețul cărnii pe anul acesta lét 1808, de la Paștele viitor, cu o para mai mult decât în anul trecut, prea cinstitul Divan nici într'un chip nu ne-aă îngăduit, ce prin ómenii credincioșii și cu sciință, după prósta stare a vitelor acestui timp cu scumpă socotélă aă orînduit de aă făcut *ceșni*, adecă cercare prețului cărnii, și s'aă văđut că aă fost carnea de vacă oca po parale 7 iară nu mai mult, și cu pitacu prea cinstitului Divan, fiind noi orânduiții al Dumnélui biv vel Vornic Petrache Ritodoride Epistatu Agiei, și la Dumnélui vel Vornic al Obștirilor Manolache, unde înfățișându-ne cu tótă brăsla năstră, după multele năstre cereri cu rugăciuni, în cea de pe urmă ne-aă făcut Dumnélor să înșelegem dreptul adevăr pentru cuviinciosul preț al cărnii, dară pentru multele pagube, cu mórtea vitelor de estimp și alte netăgăduite cheltueli, ne aă mai adăogat peste parale 7, încă o para la oca, la carnea de vacă, adecă să o vindom oca po parale opt, ca și în anul trecut, cum și carnea de óo po parale 10, și seű de vacă și de oie, ce 'l vom vinde la scaune de împreună cu carnea po parale două-đeci, iară nu în prețul cărnei, după cum ni-l'aă luat slugile boereșci în anul trecut, și așa la tóte acestea să fim următorii până la încheerea anului cu îmbelșugare de carne la tóte scaunile ce vom vinde, fără a nu se pricinui nici cel mai puțin cusur de lipsă, ferindu-ne a nu vinde lipsă, saű cu preț mai mare pre ascuns, numaí să ni se păzăscă și nouă acestea mai jos arătate cercră.

1) Să ni să păzăscă acelea șópte ponturii din anul trecut, după coprinderea cărții gospod. ce ni s'aă dat la mánile năstre, făcându-ni-se de către cinstitul Divan pe anul acesta după cum se arată mai jos, carte care să ni se deie la mánile năstre.

2) Carnea de rămător să o vindem ocaua po parale 14 și afară de unul și din celea 3 sciute scaune ale cinstitelor consulaturī, care aū voe să vîndă și de cecea-l-altă carne, alți din orī cine să nu fie volnic a tăia și a vinde.

3) Plata oieritului să ni să hotărăscă a fi din ȕiua sfântului Dimitrie, adecă de la Octombrie 26, după vechiul obiceiū, iară nu mai timpuriu, căci în anul trecut am fost siliți de am plătit oieritul din ȕiua cumpărătorii acesteī slujbe.

4) În ȕilele din posturi de peste an, să avem voe după obiceiū a vinde totă carnea cu o para mai mult la ocă, după cum s'aū urmat și în anii trecuți.

5) Prin cărțile cinstitului Divan, ce ni se va da, ca să avem voe să cumpărăm de prin județe vite pentru hrana politieī, să se poprească matrapagiī, de a nu mai cumpăra și a mai vinde vite prin tȕguri, din care ni se pricnuesce zăticnire și pagube cu urcarea prețurilor.

6) Suhaturile ce le avem pentru trēba vitelor de atāta vreme coprinse, care le am avut și în trecutul an, să le avem și de acum înainte, învoindu-ne cu stăpāniī moșiilor, să fim protimisiți decăt alți musteriī, însă dānd și noi prețul acela ce vor da alți.

7) Vitele ce le vom avea să le vindem, să nu fim volnicī ale tăia și ale grăjdui împrejurul scaunelor, ca să se pricinuiască putōre în politie, care este pricinuitoare de bōle, să le grijim saū pe marginea gārlii, saū să facem puțuri în locuri caviinciose, și să aruncăm murdalicul într'însele.

După care aceste ponturi să fim datorī a urma până la închierea anului, fără a nu se face cel mai puțin cusur; drept aceea am dat acest zapis întărit și adevărit cu numele și degetele nōstre. — 1808, Martie 30.

Mincu sin Cârstea ot. Podul Mogoșōiei, adăverez. Pashul sin Stan ot. Oțitari. Dumitru Tuntolit—otam. Stoica sin Vasile ot. Precupeții-noī. Iordache Curiman otam. Trifu Puică ot. Popa Pătru. Stan Turcu ot. Ceauș David. Nicolae sin Turcu otam. Stoian Sērbu ot. Tabaci. Nicolae Ganea ot. Biserica Albă, ot schit.

De la Divan

Cu tōte că după Cesni ce s'aū făcut pentru vȕndarea cārnei nu se cuvino a li se da Măcelarilor nicī o ascultare la plāngerea lor, mai vȕrtos că în anul trecut aū dobāndit în destul folos și cāstig dintr'acest negoț al cārnurilor, precum de toți este sciut, după efitnătatea ce aū fost la vito, dar pentru ca să nu le mai rămāe cātuși de puțin cuvȕnt de pricinuire, peste tot anul aū primit Divanul a se urma vȕndarea cārniī de vacă po parale 8 ocaua și de oīe po parale 10 și de rămătoriu po parale 14, precum în alărurata anafora a Epistatului Agieī, și a Dumnōlui vel Vornic al Obștirilor, i în alātu-

ratul zapis al măcelarilor se coprinde; drept aceea pe lângă cele-l-alte șapte ponturi ce se cuprind prin cea din anul trecut cu leat 807 Martie obstescă anafora cu Domnėsca întărire, ce se află în mânilor lor, care aș se păzi și, a se urma într'acest an întocmai, fără de nici o strămutare, întăresce Divanul și alăturatul zapis al lor, întru tôte cele-l-alte ponturi i bez pontul cel de al patrulea, pentru adausul pricinii vëndereii de carne în ȓilele de posturii de peste an, nefiind primită Divanului, căci de și se urma acēsta în anii trecuți, dară sciut este că atunci carnea ce taie măcelarii în ȓilele posturilor, era numai pentru trebuința Beilicului, și fiind-că alții nu cumpără, ca să fi putut face și măcelarii alișveriș mai mult, de aceea li-se face acea Musaadea de adăos, ca să nu pricinuiască că doară nu aș câștig după potriua cheltueloii aceluș scaun, neavând alișveriș mult, iară acum, pentru că vedem că mai în tôte posturile este trebuința de carne, putem ȓice întocmai ca și în ȓilele de dulce, și fac destul alișveriș a vinde carnea și în posturii tot cu prețul hotărît, ce se vinde, a vinde și în ȓilele de dulce, i bez pontul cel de al cincilea, pentru poprirea matrapazilor de a nu mai cumpăra vite, căci de se va urma una ca acēsta, va să ȓică că poprim pe locuitorii a nu'și putea vinde vitele la alți, de cât la măcelarii, și așa urmază, ca vrând nevrând, locuitorii la trebuințele ce vor avea să-și vëndă vitele la măcelarii, cu cât preț vor voi măcelarii să le dea, care acēsta este o urmare cu totul împotrivă și la omenire și la dreptate; iară la pontul cel de al douilea, pentru carnea de rămătoriū ȓicem, că a cumpăra altcinevași într'adins rămători, afară din măcelarii și din scaunile cinstitelor consulaturii, ca să taie și să negoȓătorēscă cu vëndarea lor prin tērg, sau prin altă parte din politie să nu fie volnic, afară numai de va avea cine-vași vre-un rămătoriū, și tăindul pentru trebuința casei sale, fi va prisosi dintr'ensul, și va voi a da acel prisos, orii la vre-o rudă, orii la vre-un vecin, sau vre-unuș prieten al sēu, acela volnic este și nu are a fi poprit de nimenea; decii cu acēstă deosebire ce s'aș ȓis mai sus, poruncēsc Divanu, să daș nizam Dumnēta vel Vornic al Obștirilor, de a fi următorii măcelarii zapisuluș lor peste tot anul, și avea tot-d'auna po'itia îmbelșugare de carne bună, precum nici lipsă să nu vëndă, căci împotrivă urmând, să scie că se vor pedepsi. — 1808. Aprilie 4.

Cod. LIV, fila 310.

Ponturile prin care se însărcinēză isnaful măcelarilor cu tăierca și vîndarea cārnei aici în politia Bucurescilor pe anul acesta cu lît 1810, precum în jos se arată.

1) Să aibă măcelarii a ținea în tōtlă politia Bucurescilor 15 scaune, la locurile unde se vor orânduș de către Divan, ca să nu se pricinuiască putōre în politie, i 30 de măcelarii și un vētaf mai mare între dēnșii prē care il vor

alege ei, ca să pórte grijea rufetnului și să dea răspune pentru toate câte sunt ale datoriei lor.

2) Acești măcelari să aibă datorie, ca cu sarmaioa lor să cumpere vitele cele trebuincioase, din vreme, spre a fi peste tot anul politica îndestulată de carne bună.

3) Nartul de vânzarea cărnei are să urmeze într'acost chip, adică de acum de la sărbătorile Pascelor viitoare, să se vîndă carnea de vacă oca po parale 8 și cea de oaie po parale 10 și cea de miel po parale 12, însă vânzarea cărnei de miel are a se urma într'același chip, de la Sf. Gheorghe viitor și până la Dumineca mare, iar de acolo înainte și cea de miel tot câte 10 parale ocaua precum și cea de oaie, fără de numai în postul cel mare al sfințelor Paști cu lét 1811, să aibă voie a vinde carnea, atât cea de vacă, cât și cea de oaie, cu câte 1 para adaos la oca, peste cel de acum preț, pentru pagnba ce li se pricinuesce din măruntaele ce le rămân nevîndute, fiind-că prostimea nu mănuâncă atunci și toate rămîne de le lepădă.

4) Să fie apōrați măcelarii de tainaturî ostășesci și de orî ce alte beilicuri, cum și Stolnicii boeresci să nu le facă supărare, orî a cumpăra carne în *veresic*, orî a i îndatora să ducă ei carnea pe la curțile boeresci, sau a le alege vitele de prin obōre, ci să cumpere carnea cu bani pe șin și să o ducă înșii ei la curțile stăpânilor lor; iar care din Stolnici va urma împotrivă, pe acela să-l arete la Dumnelui vel Vornic al Obștirelor, ca și Dumnelui să-l arete la Divan, spre a'și lua căduta certare și măcelarii însă să nu îndrăsnescă cu pr'cinnirea nealegerii vitelor de prin obōre a le da stolnicilor carne prōstă și slabă.

5) Nimeni alt orî cine ar fi, afară dintr'acești măcelari, să nu fie volnic a vinde carne cu ocaua prin politie, nici prin tirg, nici prin mahalale, afară numai de va avea cinevași vro un miel sau rimătorii, orî oaie sau vițel și tăindul pentru trebuința casei sale, și va prisosi dintr'însul și va voi a da acest prisos, orî la vre o ridă orî la vro un vecin, sau la vro un prieten al sēii sau și de pomană la locuri scăpătate, acela volnic este și nu are a fi poprit de nimeni; iar împotrivă dovedindu-se cine-va cu vânzare de carne, pe acela să-l arete măcelarii la Dumnelui vel Vornic al Obștirilor, ca și Dumnelui să-l arete la Divan, spre a se pedepsi și a i se lua și vitele *controbon*.

6) Carnea de rămător să o vîndă câte parale 14. Dar afară din orî ce fel de carne și acele 3 scaune scinte *ale cinstitelor consularuri*, care scaune de vor fi mai multe peste trei, Dumnelui vel Agă prin scirea cinstitelor consularuri să le ridice spre a nu mai fi.

7) Orî cine va vrea și va avea trebuită de viței în vreme de iarnă să nu le facă măcelarilor zor, ca și neavînd să dea, sau și de vor avea măcar, să se învoiască cu ei prin bună întocmōlă și plătindu-i prețul să-l ioo.

8) Să li se facă cărțile Divanului, la ce județ vor cere, dincōce de Olt, ca să strîngă vite pentru trebuința politiei, cu *vizapazar* și cu bună tocmōlă și

să fie scutiți de ierbărit pe acele vite, după cum au fost și în anii trecuți și fânul ce vor face pentru ernatecul acelor vite, să nu se supere a li se lua de beilic.

9) Plata oeritului să li se urmeze al respunde de ziua Sf. Dumitru adică la Octombre 26 după vechiul obicei, iar nu mai de timpuriu.

10) Suhaturile ce le au pentru vitele lor cele de trebuința poliției, coperinse de ei de atâta vreme, cari le-au avut și în trecuții ani, să le aibă și și de acum înainte, învoindu-se cu stăpânii moșiilor și dând prețul care vor da și alți mușterei, să se potrivească a le ținea ei.

11) Vitele ce le vor aduce spre jungliare, pentru trebuința poliției să nu fie volnicii a le tăia și a le griji împrejurul scaunelor, ca să pricinuescă putore, care este de mare răutate și aduce bóle norodului, ci cei cu scaunile la pórta din jos, să le grjască pe marginea gârlei până în ziua și să curățesă tot buclucul, ca să fie curat, să nu aducă putore; iar cei de la scaunele mari și cei din alte părți, cari sunt depărtați de gâră, să le taie și să le grijescă prin mahalale pe la casele și grădinele lor, făcând gropi și puțuri în locurile cuviinciose, ca să arunce murdălăcul într'însele, a nu se pricinui vecinilor și mahalagiilor putore, căci împotriva urmând se vor certa și se vor popri. Acéstă orânduială însă să urmeze până când va chipzui Divanul un loc cuviincios și îl va orândui, ca toți de obște acolo să-și taie vitele.

12) Nicî unul din rufetul acestor măcelari să nu se facă tovarășii cu sudiți de la acele 3 scaune ale cinstitelor consulaturî, nicî slugele lor să nu fugă a merge să slujescă acolora, iar pe orî care dintre ei îl vor vedea urmând împotriva, să-l arête Dumnelui vel Vornic al Obștei, ca și Dumnelui arătându-l la Divan, să se ridice la închisore și să se pedepsescă. Precum asemenea nimeni alt afară din ei și de cele 3 scaune ale cinstitelor consulaturî, orî în puterea poliției, sau a sudeției lor, să nu fie volnicii a face scaune, sau de a vinde carne, sau a vinde măcar și fără de scaune. Iar brésla acosta a măcelarilor pământeni are a fi sub ascultarea Vorniciei Obștirilor, unde poruncim, să dea și lor asemenea zapis și legătură, spre a fi întocmai următori. — 1810 Aprilie 9.

Gavril mitropolit și exarh. Greg. Ghica, Istrati Crețulescu, Constantin Bălăceanu vel Vist.

Cod. LX.

La 22 Ianuarie 1809 Divanul trimite notă către cinstitul Pocovnic șef al polcului șvescoi Dragonski după jalba măcelarilor din Ploesci, că-î silesce că vindă ocaua de carne pe 6 parale.

Divanul cere, să le dea pace, să vindă cu 8 până la 10 parale, precum se vinde în Bucuresci, căci acéstă trebă privesce pe Divan, iar Polcovnicul să-și cêră numai cele trebuinciose.

Ponturile prin care ne însărcinăm noi isnaful măcelarilor cu tăierea și vânzarea cărnei aici în politia Bucureștilor pe anul acesta cu lét 1812, precum în jos se arată.

1) Să avem noi măcelarii a ținea în totă politia Bucureștilor cincî-spre-dece scaune pe locurile unde se află și astă-đi cu trei-đeci de măcelari și un vâtaf mai mare între noi, pe care îl vom alege, ca să pórte grija rufetului și să dea respuns pentru tóte câte sunt ale datoriei nóstre.

2) Să avem purtare de grije a avea carne îndestulă bună și grasă peste an, dar fiind-că acum după primăveră se află vitele slabe și gătire din vreme nu s'aú făcut până la sfârșitul lui Maiú, de se va întâmpla să se taie la scaune și câte o vită două slabe, să se trecă cu vederea, fără a se socoti vrednică pricinuire spre stricăciunea acestui contract; iar de la Iunie înainte până la anul ne fiind următorî într'acest chip să ni se strice contractul, ca unii ce înșiși suntem pricinuatorii stricăciunei.

3) Nartul de vânzarea cărnei să ni se urmeze într'acestași chip, adecă de acum de la sfinte Pascele viitor, să se vîndă carnea de vacă ocaua po parale patru-spre-dece și cea de oaie po parale șai-spre-dece, iar cea de miel cu cios-vîrta, de la Sf. Gheorghe și până la Dumineca-cea-mare și de acolo înainte să se vîndă tot ca cea de oaie, câte parale șai-spre-dece, precum asemenea să se vîndă și în postul cel mare al sfințelor Pasce cu lét 1813.

4) Să fim apórați de tainaturile ostăsesci și de orî-ce alte beilicuri cum și de stolnicii boeresci, să nu ne facă supărări, orî a cumpăra carnea în veresie, orî a ne îndatora să ducem carnea pe la curțile boeresci, sau a nu alege vitele de prin obóre, ci să cumpere carnea cu banî peșin și să o ducă însuși ei la curțile stăpânilor lor, iar care din stolnici va urma împotrivă, pe acela să-l arătăm la Dumnélui Epistatul Agiei, ca și Dumnélui să-l arête la Divan, spre a-și lua căđuta cercotare și noi însă să nu îndrăznim cu pricinuirea nealegerei vitelor din obóre a le da stolnicilor carne próstă și slabă.

5) Nimeni alt orî cine ar fi să nu fie volnic a viude carne cu ocaua prin politie, nici prin târg, nici prin mahalale, afară numai de va avea cine-va vre un miel sau râmător, orî óie sau vițel și tăindu-l pentru trebuința casei sale și va prisosi dintr'insul, vrënd a da acel prisos la vre-o rudă, la vre-un vecin i la vre-un prieten al seú, sau de pomană la locuri scăpătate, acela volnic este și nu are a fi poprit de nimeni, iar împotrivă dovedindu se cinevași cu vânzarea de carne, cu scaun, sau cu tarabă osebit din cele orânduite, pe acela să-l arătăm la Dumnélui Epistatul Agiei, ca și Dumnélui să-l arête la Divan, spre a se pedepsi și a i se lua vitele controbont.

6) Carnea de râmător să o vindem după prețul ce atunci se va politifsi vânzarea râmătorilor.

7) Orî-cine va vrea și va avea trebuință de vițeii în vreme de iarnă să nu ne facă zor, ca și neavând să dăm, sôu de vom avea, să ne învoim cu ei prin bună tocmelă și plătind prețul să-l ia.

8) Să ni se faca cărțile Divanului la 17 județe, ce vom cere ca să strîngem vite pentru trebuința politiei, cu rizapazar și cu bună tocmelă; să fim scutiți de erbărit pe acele vite, după cum au fost și în anii trecuți, și fîn de vom face pentru ernatul acelor vite, să nu ni se supere a ni se lua de beilic.

9) Plata oeritului să ni se urmeze într'această chip: câte vite vom fi având cumpărate, sau vom cumpăra, până la Maiu în 20, orî pentru trebuința noastră, sau pentru trebuința politiei a le tăia la scaune, să plătim oerit, iar câte vom cumpăra de la Maiu 20 înainte, să nu plătim oerit.

10) Suhaturile ce le avem pentru vitele noastre cele de trebuința politiei, coprinse de noi de atâta vreme, care le-am avut și în anii trecuți, să le avem și de acum înainte, învoindu-ne cu stapâniî moșiilor și dând prețul care vor da și alți muștereii, să ne protimisescă a le ținea noi.

11) Vitele ce vom aduce spre junghiere, de trebuința politiei, să le tăem de diminătă, ca până în ȃiuă să curățim și să grijim împrejurul scaunelor spre a nu se pricinui putôre.

12) Cojocarii ce obiceinesc de cumpără mieii cu cârdul pentru matrapaslâcul pieilor și carnea o vînd, unii ca aceia să nu fie slobodii, nici a cumpăra cu cârdul, nici a vinde, afară numai câte unul mult doi pentru mîncare.

13) Oile ce se string de lăptarii cu cuvînt de tamazlâc, să nu fie slobodii acei lăptarii a le tăia, nici în politie, nici afară la zalhanale, ci se le ție pentru matrapazlâc, după cum le scrie cărțile lor, iar dovedindu-se că le taie, să se pedepsescă, căci din pricina lor se pricinuesce scumpetea oilor.

14) Trébă cu noi nici poliția, nici alți mai micii zabiții să nu aibă, ei numai Agia să privegheze, ca să fim următorii peste tot anul întocmai după contract, iar când ne va vedea că urmăm împotrivă, să ne arête la Dumnélui Costache Pantazoglu Spătar Epistatul nostru, ca să ne pedepsescă, și când Dumnélui nu ne va pedepsi, atunci Dumnélui vel Aga are să facă arêtare către slăvitul Divau, ca Divanul să ne pedepsescă.

15) Scaunele consulațiilor să nu aibă voie a vinde carnea cu preț mai mare de cât noi, căci din a lor pricină ni se dă zăticnire la cumpărătorea vitelor, pentru că ei în puterea slobodeniei suie prețul vitelor.

16) Nici unul din rufetul nostru să nu se facă tovarăș cu sudiții de la acele trei scaune ale cinstitelor consulaturii, nici slugele noastre să nu fugă a merge să slujescă la aceia, iar pe orî-care dintre noi îl vom dovedi urmând împotrivă, să'l arêtăm, ca să se pedepsescă cum asemenea nici altul afară din noi i din cele trei scaune ale consulaturilor să nu fie volnic a face vîndare de carne cu osebit scaun.

17) Iar luându-ni-se scaunele din mână, mai nainte de un an făr de nici

o vină a noastră vrednică, spre stricăciunea contractului, să ni se plătescă paguba după catastih de socotélă cât vom arăta în frica lui Dumnezeu.

Eŭ Pashul. Eŭ Dumitru Tontoleŭ. Eŭ Dinul. Eŭ Tudori. Eŭ Mihul. Eŭ Dumitru. Eŭ Toader. Eŭ Sandu Roșu. Eŭ Constantin Grecul. Eŭ Stoian Sârbul. Eŭ Lupașcul. Eŭ Ilie. Eŭ Ioan Secul. Eŭ Stoian Farfaciŭ. Eŭ Ion Boșorónu. Eŭ Stănică. Eŭ Manciul. Eŭ Ioniță Stoian. Eŭ Dumitru. Eŭ Dumitru Casacu. Eŭ Dumitru sân Bărcă. Eŭ Dragomir Făcăleț. Eŭ Stoian. Eŭ Manciul. Eŭ Stoica. Eŭ Mincul. Eŭ Florea. Eŭ Nicolae. Eŭ Dinul sân Bărcă. Eŭ Goilă. Costache Pantazoglu chezaș pe brésălă.

De la Divan

Cinstite Dumnéta Epistatule ot spătăriei i Epistatule al Agiei și Dumnéta Epistatule al Vorniciŭ Obștirilor, fiind-că se apropie a se sêvîrși vremea contractului de anul trecut, pentru vânđarea cărnei în politie, Divanul poruncesce Dumnévóstră, ca adunându-vê cu toți la un loc, să aduceți înaintea Dumnévóstră, atât brésla măcelarilor politiei, cât și alte cete de muștereŭ, ce se vor arăta că voesce a se însărcina cu contractul vânđerei de carne de la viitórele sfinte Pașci înainte, po un an întreg și prin sfat într'o glăsuire să faceți chipzuire: câte cât se cuvine a se urma vânđarea cărnei pe anul acesta? și de nu vor primi cei ce se vor arăta de muștereŭ a se urma vânđarea cărnei cu prețul ce se va chibzui de Dumnévóstră și vor cere preț mai mare, să cercetați Dumnévóstră pricinile cererei lor de sunt destoinice și aŭ cuvînt, saŭ nu? Către acésta, prin scirea cinstitelor consulaturŭ să cercetați Dumnévóstra și pentru scaunele consulaturilor de aici, cu ce porunci și documenturŭ sunt întocmite? câte scaune se cuvine a avea fieș-care consulat, după acele porunci orŭ domnescŭ saŭ ale Divanului? și de sunt teorisite pân la cât preț să vânđe oca de carne, saŭ sunt slobode a vinde cu orŭ-ce preț vor voi? și de tóte acestea câte mai sus se arată făcênd Dumnévóstră cuviinciósa cercetare și chibzuire, să arătați Divanului în scris făr de zăbavă și cu întrégă pliroforie arêtându-ne și cetele muștereilor ce se vor arăta.—1812 Martie 27.

Cod LXV. fila 159.

Comitetul, către Epistatul Agiei

Epistatul măcelarilor de politie, Aga Pantazoglu, cere și Comitetul ordonă lui Aga, sa privegheze *napristan* și să îngrijescă, ca măcelariŭ să vânđe în politie carne bună, cu îmbelșugare, după nartul cel orânduit și la dramurile pline, iar nu lipsă ași pe orŭ-care din ei îi veŭ dovedi în potrivă urmând, prin scirea și a Dumnóluŭ numitului Epistat al lor să'l pedepsescă cu bătaie, iar nu cu geremea, căci acésta nu e primită de Divan.

Iar pentru tăierea cărnei, cu toate că în contractul lor sunt orânduite locurile unde să se facă, dar fiind-că la acele locuri tăindu-se carne se pricnuesce putore și vătămăro aerului, se cuvine negreșit a se protimisi sănătatea obștiei norodului, de cât scăparea măcelarilor de puțină ostență ce au a face aducând carnea pe la scaune de la Jicnița și de la Radu-Vodă, unde au poruncit Divanul ași tăia măcelarii vitele.—1812 Iulie 15.

Constantin Ghica, viș-president, Isac Ralet, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam.

Cod. LXIV fila 90 verso.

Anexa No. 1, Tom. IX, pagina 574.

De la Divan

Dumnéta vel Vameș al carvasarali, fiind că Excelența sa Ghenărar *Cușnicof* prin notă de la..... ale acestei luni însciințeză Divanului, că toate mărfurile neguțătoresci câte se vor afla aduse de aici la Dunăre, ca să le trecă de cea parte, precum și cele din țora Turcescă câte vor fi venite la Dunăre de cea parte, ca să le aducă aci, totă acea marfă ce este poprită să so slobode acum a merge și a veni, iară de acum înainte nu mai este slobod nici a merge de aici marfă, nici a veni, până când se va face așeđață pace între prea puternica Impărăție cu Pórta Otomanicescă; de aceea dară-ți poruncesce Divanu, ca să dai de scire tuturor neguțătorilor, ca marfa ce o vor avea acum adusă la marginea Dunării să o trecă, cacî în urmă slobod nu mai este nici.— 1808 Aprilie 8.

Cod. LIV fila 313.

La 5 Noembre 1809 vel Aga Alexandru raporteză slăvitului Divan, că au cercat măsurile butarilor și ale precupeților de sunt drepte după aiarul, care se află la regie și au constatat, că sunt lipse la dramuri, orî că au două cântare, unul drept și altul falș. In tot timpul vënd cu cel lipsă și numai când se 'ntâmplă a-î călca vre un zabit al orașului scot cântarul drept. Aga propune să fie obligați toți neguțătorii, să-și aducă dramurile și teresiile lor «la un ovreiu meșter, ca să le facă aiar și să le pună câte o pecete cu lét 1809». Apoi să se pedepsescă toți cei cari se vor folosi cu alte cumpene.— 5 Noembre 1809.

La 8 Noembre 1809 întâiul Divan și Comitet aprobă propunerea.

Cod. LX. Fila 27 verso,

Anexa No. 2.

Publicațiile ce s'a făcut la toate Județele i la Caimacanî, i la Spătărie, precum și răspuns la Excelența sa Gheneralul Lațcarof la nota ce a trimis arătând numirea ce a făcut Divanu.

De la Excelența sa Gheneral Lascarof către cinstitul Divan.

Excelența sa Gheneral Feld-mareșal, în cinstita scrisóre, ni se poruncese că Vizirul Porții Otomanicescî a dat poruncă la totă oștirea, și la alți locuitori din țera turcescă, ca să nu aibă cu locuitorii Domniei aceștia nici un alișveris, sau veri ce altă trebuință cu dinșii, și pentru acésta să se trimită poruncî ale Divanului, ca să se taie toate acestea, și să nu aibă locuitorii de aici a face cu turcii, nici un alișveris, sau altă trebuință, până se va face o legătură de pace, și ca să lipsescă toate acestea, ce orînduială va face Divanul din partea sa are a mă însciința pe mine. — 1807, Octombrie 26.

Cod. LIV, fila 117.

De la Divanul prințipatului țării Rumănescî, către Dumnélor boierii Ispravnicii ot sud....

Ditr'acéstă copie ce s'a scos din cuvînt în cuvînt după nota Excelenței sale tainicul sovetnic și a fel de ordine Cavaler Serghie Lascarof, ce din porunca Măriei sale prea Înălțatul Prințip Feld-mareșal Alexandru Prosorofschî a dat la Divan, pe larg veți înțelege Dumnévóstră porunca și nizamul ce s'a dat; pentru care strașnic poruncese Divanul, că în césu ce veți primi Dumnévóstră cartea, îndată fără nimic zăbavă, să o faceți sciută și cunoscută acéstă poruncă la boerinași, i la neguțătorii, i la locuitorii și cu un cuvînt la toți de obște din orașele și satele aceluî județ, prin cărțile Dumnévóstră de publicație către Zapcii plășilor, (spre a nu le rămâne cuvînt de pricinuire cum că n'au știut de o poruncă ca acésta) că de astăzi înainte toți să se ferescă, să se conteneze și să se tragă a nu mai face cu turcii nici un alișveris; sau altă trebuință întru nimic, căci orî-carele nu va păzi porunca acésta, și se va dovedi împotrivă urmând, unul ca acela se scie în adevăr, că nu numai are a se păgubi de tot avutul său, ci încă a se și pedepsi cu chiar perderea vieței lui; ci dar așa să urmați însciințând Divanului, că ați publicarisit porunca acésta la toți de obște dintr'acel județ, și fiți sănătoși. — 1807, Octombrie 29.

Manolache Banu, Stefan Văcărescu, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Antonie Postelnicu, vel Vistier.

Cod. LIV, fila 117.

Anexa No. 3.

Cinstiții Dumnevóstră boerî Ispravnicî ot sud. . . . fiind-că din însciiințările, ce neconțin vin la Divan de prin Județe, a arătat pliroforie că unii din turci es de sineși prin satele țerii, și se încunjură cu nume de neguțătorî, a făcut Divann arătare pentrn acestoa Excelenției sale Gheneral Comandir al Impărătescilor oștirî, și iată din porunca Excelenții sale scriem, Dumnevóstră, ca să dați de scire turcilor, ce se vor fi intâmplat a eși cu nume de neguțătorî și printre acest județ, a se trage cu totul din pămîntul țerii, și verî carî din ei va voi să cumpere marfă din țeră și să se neguțătorască să vie aici in politia Bucurescilor, ca orî de aici să-și cumpere acea marfă, sau cu voia și scirea Excelenției sale Ghinăralului, să iasă afară prin țeră a cumpăra, iară când numiții turci nu vor da ascultare, spre a eși din țeră de a lor bună-voie, atunci se scie, că este silită stăpânirea a-î goni și fără de voia lor și de primirea și urmarea aceștii porunci se trimiteți Divanului răspuns.— 1807, Septembre 6.

Cod. LIV, fila 20.

Anexa No. 4.

De la Excelența Sa Ghinărar Meendorf, Dumneluî Caimacamul țerii Rumănescî.

După cartea Divannluî ce mi-a trimis pentru răutățile ce fac pămîntenilor, carî a ajuns și până la Piteșci și pentru uciderea ce a făcut Huzein Giurgruvén, omorând pe un Gheorghe Țăranu din sud. Doljul, laudându-se acel turc că are să mai ucigă încă pe patru, acest turc ce nmbă făcend răutăți și omoră ómenî nu este prin sciința Zabiților lor, ci numai ei de sineși, cu adevărat sunt hoși și ncigași de ómenî, carî și trebuesc prinși de către dregătorîi județelor, mai vîrtos că avem la mână și ostași; pentru care dară scriu Dumitale, de a pune tótă silința, ca să se prindă nii ca aceia și pe care va prinde să-î trimiți Dumnéta la mine, și eu am a scrie îndată la Zabiții lor, ca să-î pedepsască cum mai rău.— No. 3223, Septembre 14, lét 1807.

Cod. LIV, fila 69.

Anexa No. 5.

De la Căimăcămia țerii Rumănescî.

Dumnévóstră Ispravnicilor ot sud dintr'acésta mai sus scrisă copie veți vedea celea ce se poruncesce de către Excelența sa Anșef Ghină-

rar, după care iată și Divanu poruncesce Dumnévóstră, ca să arătați la acei turci porunca Excelenței sale Gheneneralului, și de se vor supune cu voia și primirea lor, să îi trimiteți Dumnévóstră aici în bună pază, iară de nu se va supune, să-î prindeți și fără de voia lor, și iarăș în bună pază să-î trimiteți aici; cu un cuvînt vi se poruncesce, să metahirisiți tot felul de mijloce, și pe unii din acei turci ce fac acest fel de răutăți, să-î puneți în mână, și să-î trimiteți aici negreșit, iară care din acești turci vor avea bilet de la Excelența sa Ghenerar de slobozenie a âmbra în județe pentru trebuință de negustorie, pe aceia ce vor fi avînd bileturi la mâinile lor vor fi făcînd răutăți, și ucideri de ómenî, să-î prindeți și pe aceia, și cu voie, fără voie să-î aveți ai trimite aici precum mai sus s'a dis, ci așa să urmați. — 1807, Septembre 15.

Cod. LIV, fila 69.

Anexa No. 6.

Cu frățescă dragoste, Dumitale frate Epistatule al Aqieș.

Fiind-că sunt veniți aici de decindea câți-va turci și creștinî pentru aliș-verișul lor, cari acum cer a se întórce iarășî înapoi, scriem Dumitale, ca să ne faci, un catastih arătător de numele fieș-căruia, pe carele să 'l trimiteți Excelenței sale Ghenerar Lascarof, spre a li se da Pașaport de slobozenie, să mérgă până la locurile lor. — 1807, Octombre 29.

Stefan Văcărescu, Barbu Vornic, Anton Polcovnic, vel Vist.

Cod. LIV, fila 116.

Anexa No. 7.

De la Senatorul Kusnikov, din 22 April 1809 Feldmareșalul Prozorovski ordonă, că turcii ce se află în Moldova și Valahia, care vor voi să se întorcă în țera turcescă, să se trimită către mai marele comandir al avan-gardei armiei, căruia i s'a scris să-î slobodă a trece Dnnărea pe la Călărași, iar cei-l-alți turci cari vor vrea să rămăe în țeră, să se facă priveghiere asupra lor și a scrisorilor lor. In acest sens Divannul dă ordine la județe, în întâiū Maî 1809.

Cod. LXI. fila 7 verso.

Anexa No. 8. Tomul IX pag. 576.

De la întâiul Divan, către vătaful de plaiul Loviștiî din Argeș.

Către vătaful de plaiul Vâlcanului din Gorj

Către vătaful din plaiul Cămpina din Prahova,

Către vâtaful din platul Dâmbovița Muscel.

Către vâtaful din plaiul Teléjăn Secueni și

Către vâtaful din plaiul Motrului de sus de Mehedinți.

La 30 Noembre 1809 li se cere sciință de toți neguțitorii, cari au trecut mărfuri de aici în țera nemțescă și de acolo aici, cu luare de mită de la ei după cum au fost denunțați de unele obraze, că vâtafi au lăsat să trecă neguțători „*în diastima pe cât a fost poprită comunicația între prea puternica, Impărăție a Rusiei cu Austria, când schelele propriite fiind*»

Divanul cere în scris sciință: «câți neguțători au trecut într'acea diastimă prin schela acestei vătășii? Cu ce feluri de marfă ? și câtă sumă de bani ai luat de la fiește-care neguțator anume? căci împotrivă urmând și dovedindu-te, apoi vei fi cădută la învinovățire și te vei pedepsi». — 1809, Noembrie 30.

Credem că nu numai vâtafi se indulceaă de acest câștig, ci și unia din Ispravnicii. Așa avem un act, din care vedem că Ispravnicii de Gorj au orânduit omul lor la schela Vulcanului. Vâtaful reclamă la marele Vornic de țera de sus și Divanul la 1 Decembre 1809 dă următorul ordin :

De la întâiul Divan și Comitet. Poruncă către Dumnélor Ispravnicii ot sud Gorj. Dumnéluși vel Vornic de țera de sus au arătat Divanului, că Dumnévóstră ați fi orânduit omul Dumnévóstră la schela Vulcanului, pentru pază, care acésta este cu totul împotriva nizamului, căci îngrijirea plaiului și paza schelei sunt însărcinate asupra Vătafului plaiului și Divanul de la densus o cere pentru orî-ce cusur se va întâmpla, ci dar îndată ce vei primi acésta poruncă a Divanului; negreșit să ridicați pe orînduitul Dumnévóstră de la nuzita schele, ca să poți numitul Vătaf a păzi nizamul ce este dat al margine. — 1809, Dechemvrie 1.

Cod. LVI, fila 93 verso.

Anexa No. 9.

Porunca Divanului ce s'a făcut către Vătafu plaiului Prahova pentru nizamul trecătorilor.

De la Căimăcănia țerii Rumănesci.

Vătașe de plai, fiind-că a luat Divanu însciințare, cum că cei ce neconținif trec înlăuntru printr'acest plai, curieri, oficeri, catane și ómenii boeresci

nu numai că nu se supun a arăta la Vătăşie paşaporturile de sloboşenia ce au do a intra în lăuntru, ci încă cu silnicie şi bătăi iaş şi cai de olac, atât de prin satele plaiului, cât şi ver de la ce călător sau sărac întâmpină pe drum, şi se face mare strigare de către săracii locuitorii pentru aceste pătimiri care trag; iată dară printr'acastă carte a Divanului straşnic îţi poruncim, că de acum înainte se faci urmare într'acestaşi chip, adecă câţi curierii, ofiţerii sau catane vor veni, să-î cercetaţi şi pe cei nemţesci de nu vor avea paşaport de la cinstita Agenţie, să nu-î sloboşii a trece înlăuntru; aşişderea şi pre cei Rusesci de nu vor avea paşaport ale Excelenţiilor sale Ghinărarilor, asemenea să nu-î sloboşii a trece înlăuntru, iară având acest fel de doveşii la mânilor lor, să fie sloboşii a trece nepropriiţi; ómenii boeresci şi slugii când or veni aşa nu mai fie cum, să nu-î laşii şi să-î cercetezii al cui om este? şi de va fi venirea de la Bucuresci să cerii şi să veşii teşcheréua de sloboşenia ce au, fiind-că cei-ce vin din Bucuresci trebuie să aibă teşcherele de voia ce li s'a dat a merge înlăuntru, iară de vor fi acóii trimişii de pe afară de Bucuresci, să aibă scire vătăşia că omul cutăruia boer merge la Braşov, trimis de stăpănul sóii; câţi trecătorii vor fi prin acel plai, măcar ce fel de om ar fi, de nu vor avea poruncile Excelenţiilor sale Ghinărarilor şi ale Divanului la mânilor lor, spre a li-se da cai, să nu se deie nimenui cai de la sat, nici să-î laşii ca să iae cai cu silnicie, nici de prin satele plaiului, nici de la nimenii alţii, ca să nu se supere săracii locuitorii hrăpinduli-se vitele lor, iară câţi vor avea acest felii de porunci, fiind că de la Cămpina în sus minzil nu mai este, ci urméză a merge cu cai de sate, acelora să li să deie cai, dar însă cu plată de chirie; neguţătorii tarcii şi neguţătorii creştinii cari nu vin din Bucuresci, ci do pe afară de prin ţeră, aceştia dându-şii chezáşie vrednică la Ispravnicatul judeţului aceluia din care a plocat şi a ridicat marfa, după teşchere'ele Ispravnicilor ce le veşii vedea la mânilor lor, să-î laşii a trece ne supéraşii, iară fară de aceste teşcherele pe niuenea să nu laşii a trece peste hotar. — În tocmai să urnezii lá acestea câte se poruncesce, căci într'alt chip urmând, straşnic te veşii pedepsi. — 1807, Septembre 13

Cod. LVI, fila 65.

Anexa No. 10. (Tom. IX pag. 577).

Pitac la Dumnélui Epistatul Spătar, cum că din porunca Măriei Sale prea Înălţatul Feld mareşal Excelenţia sa Gheneralului Bahmatiev s'a făcut cunoscută Divanului, să aibă de acum înainte că tóte răvaşele de drum ce se dau celor ce vin şi merg de aici, sa se trimită la *Comitetul*, ce iarăşii din poruncă s'a alcătuit la Dumnélui Epistatul Agieii, şi de acolo să se deie călătorilor; asemenea se trimită Dumnélui raporturii pe tótă ziua la Domitet de câţi vin şi es afară din politia Bucurescilor. — 1807, Octombrie 30.

Cod. LIV, fila 118.

Anexa No. 11.*Excelența Enghelhard.*

După porunca Grafului Camențchi, că orî care va voi a merge peste Dunăre să ia bilet de la Excelența sa Gheneralul Enghelhard. — 1810 Decembre 12.

Cod. LXIII, fila 23 v.

S'a făcut pitac către Spătărie trimețînd și copie. — 1810, Decembre 17

Cod. LXIII, fila 24.

Anexa No. 12.*Către Gheneralul Enghelgard.*

Fiind-că Dumnéoi Smaranda Racoviță a jăluit Divanului, cum că fiica Dumnéoi de la Iași îi scrie, că se află bolnavă și cere voie de a se duce acolo, cu cinste facem arătare Excelenței tale de acéști cerere a jăluitórei. — 1811, Ianuare 24.

Cod. LXVI, fila 67 v.

Anexa No. 13.*Către Gheneral Șteter.*

Un căminar Manolache a dat jalbă Divanului, cum că aflându-se cu patimă de bólă, se rógă a i se da voie să se ducă în Brașov a se căuta; a căruia cerere cu cinste o aréțăm Excelenței tale. — 1811, Martie 13.

Cod. LXVI, fila 78 v.

Anexa No. 14.*Excelența Șteter.*

Că primind nota Divanului cu No. 331 scrisă de la 3 Martie, în care cere a da voie a merge la Brașov la care trimite și bilet de a merge în soroc de două luni Dumnéoi Efrosinei Grecéncăi. — 1811 Martie 16.

Cod. LXIII, fila 39 v.

Anexa No. 15.

Nota Divanului către Excelența sa Gheneralul Șteter, după rugăciunea ce a făcut Divanului, Dumnéei Dragomănesa Elona Moruzi, cum că se află în neputință de bôlă și doftorii au găsit cu cale să mîrgă în Sibiū, să rîgă Divanului a i se da acéstă voie de către Excelența sa. — 1811, April 17.

Cod. LXVI, fila 87 v.

Anexa No. 16.

Către Gheneral Șteter.

La Divan a făcut arătare Dumnelui biv vol Vornic Barbu Văcărescu, că soția Dumisale, după neputința ce are, se află tot cam zaiță, și trebuința fiind după cum doftorii a găsit-o cu cale, a merge la țora nemțescă, ca să se caute la băile de acolo, și se rîgă, ca să i se dea voie, care acéstă cerere a Dumnelui avem cinste a o arăta Excelenței tale, ca să bine-voiți a i se da un pașaport de la Excelența ta, ca să pîtă merge. — 1811 Maiū 19.

Cod. LXVI, fila 98.

Anexa No. 17.

Excelența Șteter.

Că după inștiințarea ce a luat Cutnzov pentru ómenii ce se prinde la drum făr'de răvaș de drum și se află sudiți, poruncesce ca pe acei ómeni să se trimiță la cetatea Brăilei, pentru trebuința ce este, fiind-că acei ómeni se trimetea la alte cetăți. — 1811 Maiū 19.

Cod. LXIII, fila 49 v.

Anexa No. 18.

De la întăiul Divan.

La Divan a jăluit Medolnicerul Alexandru Vilara, că de câtă-va vreme aflându-se bolnav n'a putut dobândi nici un folos cu căutarea doftorilor de aici și se rîgă a i se da voie, cu soroc de patru cincî luni, a trece peste hotar; acéstă rugăciune avem cinste a o arăta Excelenței tale. — 1811 Iulie 2.

Cod. LXVI, fila 116.

Anexa No. 19.

Regula pas-porturilor.

Către Excelența Sa Domnul Gheneral-maior i cavaler Repninski.

De la întâiul Divan și Comitet.

Cu cinste facem aretare Excelenței Tale, că luarăm însciințare de la vătaful plaiului Prahova, cum că sudiții chesaro-crăescii curții ce merg de aici în țera Nemțescă nu iaș pașuşurî, nici de la Spătărie, nici de la poliție, ci numai cu pașuşurile cinstitei Agenții trec peste graniță în țera Nemțescă, iar orânduială mai nainte aș fost într'acestași chip: toți locuitorii ce vor să mērgă în țera Nemțescă da chizășie la Spătărie și după acea chezășie li se da rēvaș de drum, care rēvaș mergea la canțelaria Excelenței Sale Dumnélui Gheneral viș-prezident al Divanului, unde poprindu-se rēvașul Spătăriei, se da pașuşul Excelenței Sale; asemenea și sudiții după ce luaș bileturî de la cinstitul consulat le ducea iarăș la canțelarie, unde poprindu-se, se da pașuş al Excelenței Sale viș-prezidentului și fiind-că cu ne urmarea într'acestași chip pōte să se întēple multe pricinî, de aceea dar nu lipsim a arēta Excelenței Tale, ca să bine-voesci a se pune în lucrare acel nizam, făcēndu-se cunoscut și cinstișilor consulași, saș cum veș bine-voi Excelența Ta, vom avea cinstit respuns. — 1812 April.

Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, vel vist.

Cod. LXVI, fila 207.

Anexa No. 20.

Către Repninski.

Avem cinste a arēta Excelenței Tale că Dumnélui biv vel Vornicul Iordache Slătinēnul prin jalba către Divan a făcut arētare, că avēnd patimă de bōlă și mergēnd tot spre slăbiciune, voesce a se duce la băi în țera Nemțescă pentru a se căuta și se rōgă a i se da slobođenie să mērgă împreună cu fiul Domniei-sale Costache i doue slugi și un vizitiū, a căruia cerere nu lipsim a o face cunoscută Excelenței Tale, ca de veș bine-voi Excelența Ta, să se de cinstită poruncă de slobođenie a se duce și iarăș a se întōrce, pentru care vom avea cinstit respuns de urmare. — 1812, April 17.

Cod. LXVI, fila 212.

Anexa No. 21.

Către Reprinschi.

Avem cinste a aręta Excelenęei Tale, cã Dumnelui biv vel Slugerul Fotache Știrbeiũ prin jalbã cãtre Divan ne-aũ făcut arętare, cum cã avęnd patimã de bõla hronicã, atãt Dumnelui cãt și Cocõna Dumniĩ-sale, și ne putęnd a se tãmãdui aici, se rõgã a i se da voie sã męrgã în țera Nemțõscã, spre cãutare împreunã cu familia Dumniĩ-sale și cu dece slugi bãrbați și femeĩ a cãruia cerere și rugãciune nu lipsim a o face cunoscutã Excelenęei Tale, ca de veĩ bine-voi a i se da acęstã slobõdenie, sã avem cinstit respuns al Excelenęei Tale.—1812, Maiũ.

Isaac Ralet, Barbu Vãcãrescu, vel Vist.

Cod. LXVI, fila 220.

Anexa No. 21 bis

Către ghegeneral Șteter

Inșciințãm Excelenęei Tale, cã Hagi Angheli, Hagi Teodorache Alexandru Iacomi Nicolau, Iacomi Lirovicĩ, neguțãtorĩi din Bucuresci prin jalba Divanului aratã cum cã la 28 ale trecutului Februar aũ plecat de aici 6 neguțãtorĩ anume Hagi Mihale Angheli, Hagi Pandele Ianache, Hagi Aslanoglu, Hagi Bali Partenie, Ivanovicĩ Murat, Hagi Iacomo cu douę slugi, cu pașporturĩ, ca sã męrgã la Odesa și aũ mers pãnã la Galați, unde aũ schimbat pașportul pãnã la Bender, și acolo primindu-li-se pașportul de bun, li s'aũ schimbat pãnã la Odesa și cãnd s'aũ pogorit sã trecã Nistrul, ispravnicul de Bender fiind și vameș le-a cerut sã le vadã amãneturile și vęjęd cã aũ gãsit la ei numai banĩ turcești, și carãgroși la unia și asignații i-aũ apucat sã plãtęscã vamã pentru banii de argint cãte treĩ la sutã, ei și sciind cã vamã la banĩ orĩnduitã nu este, s'aũ împotrivit sã dea; numitul ispravnic i-aũ pus la închisõre și i-aũ ținut 20 de zile. Dupã ce aũ vęđut cã mijloc ca sã ia banĩ, de la dęnșii nu este, acel ispravnic aũ inșciințat la Excelența Sa Senatorul la Iași, cã s'aũ prins nisce õmenĩ cu o sumã de banĩ și se teme cã vor fi õmenĩ rõi fãr de a aręta cã sunt neguțãtorĩ ce merg la Odesa cu pașporturĩ și așa Excelența Sa Senatorul aũ dat poruncã de i-aũ trimis la Iași și dinaintea Blagovișteniilor se aflã la închisõrea poliției de acolo fãrã de a fi intru nimic vinovați; mai vęrtos cã banii ce s'aũ aflat lângã dęnșii sunt mai mulți strõini dați de alți amanetari sã-'i ducã la Odesa; ei fiind cãci acolo sunt streini și n'aũ cine umbla pentru dęnșii, iar aici unii dintr'ęnșii sunt fami-

lişti cu neveste şi copii şi cei iscăliţi în jalbă dau chezaşie la Divan că de nu va fi ómenī bunī şi va eşi pe urma lor vre-o pricină, ei să răspundă, să rógă a se însciinţa din partea Excelenţei Tale, Excelenţei Sale senatorului, ai slobodi de la inchisóre, să'şi pótă căuta de pagubă şi neguţatoria lor, a nu se pricinui stingere şi sárăcie; nu lipsim dar după datorie a face cunoscută jalba şi cererea numiţilor neguţatorī de a se face cuviinciosă îndreptare. — 1811, Aprilie 26.

LXVI fila 89 v.

Anexa No. 22, (Tom. IX. pag. 377)

De la Divan. Către Ispravnicī.

Se face Dumnévóstră în scire, că Măria Sa prea Înălţatul Feld-mareşal prinţip Prozorofski, de la 11 ale lunī aceştia, aū primit notă la Divan, arătând că Impărătésca armie Rusésca avënd trebuinţă de cai, din porunca prea Înălţatului Impērat, este ca se cumpere cai din ţera Moldoviī, i din ţera acésta a Valahiei, de ofichialī ce într'adins sunt orânduiţi, ca să se implinésca cum mai în grabă trebuinţa acésta, căroră orânduiţi ofichialī li se întâmplă mare zăticnire, de către alīi streinī cumpēratorī de cai, ce sunt *veniţi din Austria, de la Prusia şi de la Sacsonia*, şi ca să se înlesnésca trebuinţa acésta a cumpērării de cai, poruncesce Măria Sa Feld-mareşalul să se deie în scire de obste tuturor locuitorilor dintr'a-éstă ţeră, ca mai întăiū să vîndă cai pentru ostirile Rusescī, căci de către acestea ostirī este apērat pămîntul acesta; al doilea căci de acum înainte póte să se lase în tótă bunătatea lui, şi al treilea ca preţu ce se va plăti pentru cai, nu va fi mai puţin decât al cumpēratorilor streinī şi în cea de pe urmă, că Divanul să pue tótă şilinţa şi prin cuvinciosele mijlóce, se deie mîna de ajutor orânduiţilor cumpēratorī de cai pentru ostirile Rusescī; după care acéstă poruncă iată şi Divanu nu lipsi a porunci Dumnévóstră, ca pe de-o parte să daţi îndată de scire căpitanilor de pe la mărginile ţerīi, i vătaşilor de pe la plaiurī, arătându le că de acum înainte caii sunt opriţi a nu eşi de vîndare afară din ţeră, dîndu-le şi straşnice poruncī, ca să orânduiască paznicī pe la drumurile de margine şi pe la poteci, să nu îngăduésca a eşi afară peste hotarele ţerīi la altă ţeră măcar un cal de vîndare, pe de altă parte numai decât să publicarisiţi Dumnévóstră, prin zapciiī plăşilor şi prin vataşī de plaiurī, porunca acésta la Egumenī de pe la mōnăstirī, i la boerī şi boerinaşī, i la neguţatorī şi la toţi locuitorī de obste ai judeţului, arătându-le că orī cine vor avea cai de vîndare, să nu se îndrăznésca a vinde la nescaiva cumpēratorī streinī din altă ţeră, ci mai întăi să vîndă la ofichialīi Rusescī, ce sunt orânduiţi a cumpēra cai, până ce vor implini suma cea trebuinciosă şi apoi

la locuitorii pămîntenii de aici, căci orî carele, și verî de ce tréptă va fi, nu va păzi porunca acésta, se scie că fórté strașnic se va pedepsi, și de primirea și urmarea acestîi porunci, să aibă Divanu respns. — 1807, Dechembre 22.

Cod. LIV, fila 210.

Anexa No. 23.

Raportul către Gheneral Engelhart, de la întăiul Divan și Comitet.

Cu cinste aî primit Divanul predlojenia Escelenței-Tale, de la 9 ale acesteî următóre lunî sub No. 2117, prin care ni să vestesce porunca ce aî dat la tótă armia Prea Înălțatn! Domn întăiü Comandir al armieî, cavaler Petru Ivanovicî Bagration, că pacea ce s'aü făcut între Franța și Austria s'aü încheiat și cu curtea Rusieî și că dnpă osebită însciințare, ce aî primit Escelența Ta și de la Escelența-Sa Sfetnicul de taină, senatorul și cavalerul Kușnikov, ni să dă însciințare, cum că de acum înainte nu mai este nicî o opiire o merge mărfurî de aicea în Austria, seaü a veni de acolo aici, ce sunt slobode și nepoprîte; pentru care ni se și poruncesce, a publicarisi acésta tuturor de obstie, spre a fi scint, că granița Austrieî este deschisă, precum aî fost și mai înainte vreme. De care acéstă bună vestire cu toții bucurându-ne, pe dată am și făcut publicații, către toți Ispravnicîi de obstie, iusă sciut fie Excelenței Tale, că din pricina multelor podveđî și *transporturî* (transporturî), ce sunt vedute asupra locuitorilor, mai vêrtos acum într'acéstă vreme, când cu grabă se cere suma carelor, ce este sciută Escelenței Tale, vitele s'aü impuținat și pentru ca nu care cum va și cu pricina slobodeniei mărfurilor peste hotar, să năvălêscă a trece neguțătorî și alții, cu vite de aici și caî înlăuntru pentru țera Nemțescă și în urmă impuținându-se vitele cu totul, să cercăm lipsa și stenahorie la ne apăratele trebuințe ale ostirii Impêrătescî, Divanul pe de o parte aü scris acum de o cam dată porunci către vătășiî plaiurilor, ca boî, caî și zacherelele să nu se îngăduêscă pe nimenî a scóte din țéră afară peste hotar; ear pe de altă parte o facem cunoscută acéstă Escelenței-Tale și ne rugăm, că de va bine socoti să se întărescă și de către Escelența Ta acéstă poruncă, spre a fi poprit să nu să scótă de mine afară din țară pes e hotar zacherele, boî și caî. Pentru care să avem și cinstit răspunsul al Excelenței-Tale, de urmare la acésta. — 1809, Decembre 10.

Cod. LXI, fila 42.

Anexa No. 24. (Tom. IX. pag. 578)

De la Divan.

Coradin neguțătorul franțuzul, dând jalbă la cinstitul Comisariat a chesaro-crăescîi Curții a Franțieî, aü făcut arêtare, că astă vară la întorcerea Impêrăte-

scilor ostiri în țără, Dumnelui vel Vist. Costandin Varlaam aflându-se Caimacam l'au izgonit de aici cu cuvânt că ar fi fost *Ipoptos*, și ar fi avut corispondință printr'ascuns cu Franțezi și cu Turcii în vreme de resboi, și din pricina acesta țice numitul *Cora lin*, că i saă întâmplat pagubă de o sumă de banî, atât adecă din lucrurile negoțului său, ce s'au repus și s'au stricat, cât și *danispeze interese* și cere împlinire de la mai sus numitul boer de tôte pagubile câte țice că i s'ar fi priciuuit dintr'acesta, care prin deosebită fôie le au arêtat a căruia aretare adevărindu-se din cancelaria cinstului Comisariat, s'au și trimis la Divan spre a se face scumpă cercetare asupra dreptății, precum se va dovedi că este; pentru care Divanul urmând după a sa datorie, prin notă în scris au însciințat Excelenții Sale Ghinăral Miloradovicî, făcând însă întrebare de au fost acesta isgonire a numitului din porunca Excelenției Sale, precum Dumnelui vel Vistier au provalisit la Divan inaintea noastră și Excelența Sa iarăș prin notă în scris au răspuns Divanului, că chiar prin voința Excelenții Sale Dumnelui Vistier au făcut acesta urmare și încă s'au aretat cu ôre-care ne mulțămită țicend, că Dumnelui i-au dat aralăcu să șadă ma mult peste cea ce hotărise Excelența Sa; drept aceea, spre apărarea Dumnelui vel Vist. Costandin Varlaam de përa jă-luitorului Coradin, i saă dat acestă carte a Divanului, arêtătoare de tôte dreptățile Domniî-sale asupra pricinei, dându-i-să drept sinet și mai sus numita notă a Excelenției Sale Ghonaral Miloradovicî. cu lét 1808, April 4.—1808, April 11.

D. Mitropolitu Iosif Argeș, Costandin Buzcu Manolache Ban, Costandin Ghica Ban, Costandin Filipescu, Ștefan Văcărescu Barbu Văcărescu, Istrate Crețulescu, Costandin Bălăcean vel Logofêt Dimitrache Ghica, Grigore Filipescu.

Cod. LIV, fila 322 verso.

Anexa No. 25.

Le lieutenant général Miloradovitz, au respectable Divan de la Vallachie.

A l'égard de la prière de Coradin de ce qu'il a été exilé de la ville, j'ai l'honneur d'avertir le Divan, que c'est moi qui ai prévenu le vistriar Varlaam de l'éloigner de la ville au plus tôt possible et sans un moindre délai. M^r le Vestiari Varlaam en exécutant la dessus *ma volonté*, lui a pourtant donné plus de temps qu'il n'en fallait pour partir. *J'ai agi de même avec tous ceux dont la conduite me déplaisait.*

Lieutenant général Miloradovitz. Bucarest, 4 Aôut 1808.

Cod. LIV, fila 320.

Anexa No. 26.

De la generalul Kuşnikoff, către Divanul Valachiei.

După porunca ce am primit de la luminatul Domn, general Feld-mareşal cnéz Prozorowski, în care arată cum că Divanul nu vrea să primescă de la ostirile Impărătescî baniî ceî turcescî, carî au fost schimbaţi, în ţera, ce mai înainte era leşescă, care baniî înlăuntru sunt mai bunî de cât aceia, carî mai înainte acestora ămbla în ţera acésta. După care poruncă iată alăturez lângă acésta adevărată copie, ear pentru mai multă infăţişare a Divanului la acésta rea urmare, trimit şi tălmăcirea cărţiî, ce au primit şeful de la *Tverskoy Dragunskoy polku*, Dumnéluî Polcovnicul Beardeev, de la Ispravnicul Prahoveî Sêrdarul Cocorăscul, în care arată, cum că Divanul ne primind aceştî lei şi ceî ce au trimis el la Visterie i-au întors înapoî, pentru acésta nicî el nu pôte lua aceşti lei. După care urmare nicî lăcuiitoriî nu vor să-î primescă.

După acésta poruncă în scris a Dumnéluî mai mareluî Comandir al armieî, eû cu străsnicie întăresc Divanului, ca nicî de cum să nu să lepede de primirea acestor lei turcescî. Şi pentru acésta, să scrie şi turor Ispravnicilor dupe la judeţe, cum şi tuturor lăcuiitorilor, prin publicaţie să se dea de scire, ca să-î primescă, mai vêrtos, că primind Divanul acestî lei în Visterie, pôte să-î dea iarăşi la Comisia Comisariatuluî, de unde se dau, la Comisia proviantuluî iar cât că au îndrăsnit Divanul de n'au primit acésta monetă, eû cer să-mî răspundă pentru ce pricină anume? — 1809, Martie 19.

Întăiul Divan şi Comiter, la 1 April 1809, adecă tocmai după aprôpe 2 sêptemăni, se decide a trimite copî după acésta poruncă a preşedinteluî Divanuluî Kuşnikof pe lângă pitac către toî Ispravnicîî, ca să se conformeze acestuî ordin «dând poruncă şi la toî de obşte în judeţ, spre a le fi sciut slobođenia ămbletuluî acestor baniî».

Cod. LVI, file 60 verso.

Anexa No. 27, IX pagina 579.

Serghie Kuşnikov scrie în 6 Maiî 1809 către Gheneralul maior Engelhart

Luminarea sa Gheneralul Feld-mareşalul mai marele Comandir al Armieî, Cnézul Prozorovski, după arătarea ce am făcut eû într'aceeaşi vreme mergênd şi nota agentuluî austriacesc a Dumnéluî Brenier pentru moneda turcescă, ce au eşit acuş, care Austrienîî nu vor s'o primescă, trimeţându se copie după respunsul ce au dat Dumnéluî Agentuluî, după cum într'acésta se cuprinde, au

bine-voit să o trimită la mine și prin mijlocirea Excelenței Sale să arăți cinstitului Divan, ca toți banii ce să află la neguțatorii austriacesci să i primescă și în locul acelor bani, după puterea și suma ce va avé Divanul în act, ear mai sus numiții lei, ce vor lua de la Austrienii, póte Divanul să-i aibă de trebuință a-i da oștenilor pentru *porțiónele* cărnii, ce este orinduită, cum și pentru suma banilor, ce se cade să-i dea pentru spitaluri. — 6, Maiú 1809.

Semnat: Serghie Kuşnikof.

Generalul Engelhart la 12 Maiú comunică în copie Divanului nota lui Kuşnikof, spre întocmai urmare.

Cod. LXI, fila 9 verso.

Anexa No. 28.

De la Divanul principatului ȕrii Rumánesci către boerii Ispravnicii de județe.

Fiind că prețul galbinilor olandezii din poruncă s'au suit talerii 10, precum este scint, au luat Divanul pliroforie, că unii din neguțatorii de aici pământeni și sudeți, din lăcomie porniți fiind, au început de strîng necontentit banii de argint de prin țără schimbându-i cu galbinii și îi trec decindea în țera turcescă, unde fiind că prețul galbinilor ámbliá câte talerii 9 îi schimbă earășii acolo acei banii de argint și stringénd galbenii îi aduc aicea de fac earășii zaraflic ce s'a đis mai sus, care acésta de se va mai urma câte va đile ne temem că vor lipsi cu totul banii din țără cei de argint și în urmă se va pricinui fără îndoiálă o mare zeticnire și smintélă la alisverişul norodului. De aceea dar, pentru ca să se póta întámpina o acest fel de urmare pricinuitóre de *discolii* și *stenahorii* simfitóre către obste, poruucesce Divanul Dumnévóstră, să dați straşnice porunci pentru acésta tuturor căpitanilor de măriginii, polcovnicilor, vătăşilor de plaiú, zapciilor și tuturor altor slujbaşii ai județului, ca să fie cu luare aminte pentru acésta, să nu care cum-va și niscai neguțatorii din cei cari prin voie dată du aicea merg la țera turcescă, să aibă lângă dênşii sumă de banii de argint táinuiți, afară numai de 10, cel mult 20 talerii pentru trebuința cheltuelii sale. Asemonea și verii la ce neguțator sudit saú páméntén, ce iarășii prin voie dată va trece marfă în țera turcésca, să se caute de către orénduiții paznicii a nu fi niscai-va banii de argint táinuiți într'aceea marfă, ér căți banii se va găsi táinuiți asupra celui trecător de cindea mai mult decât talerii 20, tótă ceea-l-altă sumă să se facă controbond și să se trimită la Divan; de care s'au dat și poruncile Excelenței Sale, Gheneralului Comandir, către toți ofhicialii, ce sunt cu ostirii de paza de margine. Fiți dar și Dumnévóstră mai cu luare aminte, ca la o trébă delicată ce este,

Deosibit să poruncesce, Dumnévóstră Boerilor Ispravnicî ai județului, să scóteți copii după acéastă poruncă, să-o trimiteți la vătafii plaiului, scriindu-le de a păzi și a urma cu tótă strășnicia și pentru că au primit'o și ca va păzi și o va urma, să dea vătaful plaiului adeverință, care adeverință să-o trimiteti la Divan, spre a nu avé în urmă cuvênt că n'au sciut porunca. — 1808 Iunie 8.

Cod. LVI, fila 13, 14 verso.

Anexa No. 29.

Publicațiî pentru a fi galbenul Olandez talerî 10.

Fiind-că astă-đi la 7 ale acesteî lunî Iulie am primit Inalte Porunci de la Măria Sa principul Proserofski i de la Exceleńța Sa General Kusnicof presidentul Divanului, prin care însă face cunoscut, că după cercare ce s'au făcut monedelor de banî ce se poliftisesc de ămblă aici în țeră, s'au găsit la rublele Rusescî după argintul ce au într'insele ămblă lei turcescî trei, după cum s'au publicuit; așa dară galbenul Olandez după aurul ce are într'însul ămblă cu lei turcescî 10 și ni se poruncesce, ca să facem cunoscut la toți de obște, ca într'acestaș chip să urmeze luatul și datul galbenilor Olandezî atât aici, cât și în Moldova, la orî-cine; poruncesce dară Divanu, să facem cunoscut la toți de obște, și să dați poruncă de a se urma într'acest chip ămbletul galbinilor Olandezî. — 1808, Iulie 7.

Cod. LV, fila 59.

Anexa No. 30.

17 cărți la 17 județe, 1 la Divanul Craioveî pentru cursul galbinilor.

Se face Dumnévóstră în scire, pentru rîndul galbinilor că porunca Exceleńței Sale general Kușnikoff, presidentul Divanului este ca să ămble galbenii cei veneticî în preț de talerî 10 și parale 10, accia aurstriacescî orî împărătescî câte talerî 10 și parale 35, iar aceî olandezî câte talerî 10, precum s'au hotărît, ci dară îndată ce veî primi porunca acéastă, numai decât să-o publicarisiți în tot județul la toți de obște, iar pe altă parte să-și îngrijiți spre a se urma cursul galbinilor întocmai după poruncă, dând nizam celor neguțetori a fi întocmai următori. — 1808, Septembrie 29.

Anexa No. 31. (Vol. IX pag. 581).

De la Divan.

Fiind-că mulți dintre negustoriî din tîrg s'au jăluit la Divan, că unî din lócuitoři streinî și pamêntenî merg în tîrg pe la prăvălii de cumpără marfă

de puțin preț, care marfă o plătesc pe la negustorii cu galbeni, și le cer ca să li-se întorcă înapoi rămășița în bani de argint, și negustorii ne având să le dea rămășița din pricină că este lipsă de monedă de argint, iașu ne plătit acel puțin lucru de marfă ce'l cumpără, din care pătimesc negustorii multă supărare, care acéastă urmare fiind zătignitoare la curgerea alișverişului și ne suferit la dreptate, Divanul poruncesce Dumi'ale frate vel Spătar, să *daț Nizam* de a nu se mai face acest feliu de supărare locnitorilor, poruncind că numai cei ce vor cumpăra marfă de preț mai mare până la taleri 2 și 3, sau și mai mult, și vor da galbeni pentru plata acelei marfe, aceia numai să aibă cuvânt a cere se li-se întorcă rămășița în bani de argint, dar cei cari vor cumpăra marfă cu mărunțéua, de vre-o câte-va parale, măcar și în preț până la un leu și vor vrea să plătescă acest puțin lucru de marfă în galbină, cea ce când negustorii nu vor primi de a lor bună-voie să le dea rămășița în argint, să nu fie nici de acum volnici *a pretenderisi* nici să fie slobođi a face negustorilor supărare, luându-le marfa fără plată, sau măcar stându-le în spinare și cerându-le monedă de argint, pentru că ne fiind bani de argint cu îndestulare în mânele locuitorilor, nu este cu cale să se îndatoreze negustorii să schimbe pentru fieș-ce *bagatelă* bani de argint în galbeni, afară numai când, precum s'aú dis, de bună voie i vor primi însuși ei, căci apoi lipsa de monedă în argint se va mări și mai mult și răul va fi mai mult simțit de toți de obște.— 1808, Iulie 19.

Asemenea pitric s'aú făcut și la Agie.

Cod. LVI, fila 66.

Anexa No. 32.

Notă la Enghelhardt, de la Intâiul Divan.

«Cu cinste facem arătate Excelenței Tale, că după înălțarea ce s'aú făcut acum cursului galbenilor, taleri 12, și a rublei taleri 3 și bani 72, aú început a se ivi prigoniți între neguțatorii și alți locuitori de aici, adică unii având bani împrumutați și plinindu-li-se sorocul mai înainte de 20 de zile ale lui Septembrie, precum și alții ce aú avut bani fără de soroc, adică ori-când îi vor cere și cerându-i mai înainte de 20 ale lui Septembrie, nu li s'aú plătit de către datoriilor. Acum cer acei datori a le plăti cu cursul cel de acum, iar creditorii împotriva nu primesc, cerând galbenul și rubla cu cursul ce ămbăla mai înainte de 20 a le lui Septembrie. Pentru care acestea făcând Divanul chip-zuire prin sfat de obște, aú găsit cu cale, că cei ce aú fost datori cu soróce împlinite mai înainte de Septembrie 20, și n'aú vrut atunci să-și plătescă datoria, să fie datori după dreptate a plăti tot cu acel curs ce ămbăla atunci

galbenul olandez și rubla. Care acéști orânduială este următóre poruncei luminăției Sale mai marelui Comandir și a Excelenței Sale senatorului, care se înțelege că într'adins s'au publicarisit înaintea orânduitalui soroc de la Septembrie 20, ca să aibă vreme cei ce vor fi avut aliș-veriș, între ei să se desfacă, după cursul ce se urmă atunci».

Divanul cere respuns aprobator.

Cod. LXVI, fila 38.

Anexa No. 33.

Publicații la tóte județele, i la Divanul Craiovei, i la ținutul Brăilei la Spătăric, i la Agie, i la vel Vameș ot carvasara, și la starostea za neguțătorii, pentru moneda de argint rusescă, i de argint turcescă, a nu trece nimeni peste graniță i bangotედule streine că nu este slobod a aduce nimeni aici în țéră. — 1811, Martie 11.

Cod. LXV, fila 63.

Din poruncile ce după voința celor mai mari stăpânitorii s'au publicarisit mai înainte de către Divan, urméză să fie sciut Dumnévóstră, că este strașnic poprit a nu se scóte din Valahia peste graniță monedă de argint rusescă, nici a se strica aici în țéră unde va topindu-se și făcându-se dintr'insa argintării; acum au venit de iznóvă predlojenie la Divan de la Excelența Sa Doimnul viț prezident ghoneal-maior i cavaler Șteter, scrisă de la Martie 4 cu No. 991, coprinđetóre, că din prea înălțată poruncă împărătescă, este strașnic poprit, ca nici de cum monedă de argint rusescă să nu se scóță de nimeni din Valahie peste granițe nicăiri, nici cea mai puțină sumă, nici de față nici pe ascuns, afară numai în Moldavia unde este slobodă trecerea aceștii monede. Asemenea este poprit ca bangotედule streine să nu se aducă nici de cum de nicăeri și de către nimeni, nici să aibă trecere aici în țéră, afară numai de asignațiile împărătesci rusesci. Deci Divanul închipuindu-se la coprinderea mai sus numitei predlojenii, scrie Dumnévóstră, ca îndată ce veți primi acéști poruncă, să publicarisiți în tot județul Dumnévóstră, acéști poruncă arătând că cel ce se va prinde ispitindu-se, orî să trecă monedă rusescă de argint peste graniță, afară numai în Moldavia unde este slobodă, sau să o strice aici cu topitu', sau să aducă hârtii de banii sau bangotედule streine, afară din asignațiile împărătesci rusesci, acela va cădea sub strașnică respundere și pedépsă și se va *confiscui*, și suma de banii cu care se va prinde că s'au ispitit să facă împotriva aceștii orânduiei urmare.

Asemenea nu va rămânea fără cuviincioasa pedépsă și dregătorul acela, orî vetaf de plaiu, sau vameș, sau ispravnic, printr'a căruia șchele, cu sciro sau fără de scire, se va scóte peste graniță monedă de argint rusescă în afară nu

maî în Moldavia, unde este slobod, sau se va aduce înăuntru bangotjedule streine.

Décă se va trece făr'de scirea aceluî dregător va fi pedepsit maî ușor, pentru neprivigherea lui, iar de se va trece cu a lui scire va fi întru asemenea osândă ca și cel ce va scóte moneda și dat în judecată de criminal, iar dregătorului aceluia, orî vĕtaf, sau vameș, carele va prinde pe cine-va urmând înpotriva aceștii poruncĭ, orî cu scóterea de monedă ruséscă de argint peste graniță, unde nu este slobod, sau cu aducerea de bangotjedule streine, din suma aceea ce va prinde are să i se dee și lui spre resplátire o a patra parte, iar cea-l'altă are să se *confiscuiască*.

Numaî în pitac către Aga și Spătar și în poruncile Ispravnicilor: «ci dar să însciințași Dumnévóstră, ca să se pázescă acéștă poruncă, făr'de a i se face urmare împotrivă, făcĕnd-o sciută prin publicație către vameși, către vâtași de plaiu, către zapciî, și la toți locuitorii de obște din județ; asemenea s'au făcut publicație și pentru moneda de argint turcéscă.

Cod. LXV, fila 63.

Anexa No. 34.

Poruncile ce s'au făcut către toți vĕtașii de plaiu pentru moneda de argint ruséscă, i de argint turcéscă, i hârtii de banĭ și bangotjedule streine.

Fiind-că de iznóvă au venit predlojenie la Divan de la Excelența Sa Dumnéului viț prezident ghenereal maior i cavaler Șteter, scrisă de la 4 ale luneî acestia, după porunca ce au primit Exc lența Sa de la Dumnéului senatorul, cuprindĕtore, că din prea Înălțata poruncă împĕrălĕscă, este strașnic poprit, ca nicĭ de cum monedă de argint rusésă, i monedă de argint turcéscă să nu se scófă de nimenĭ din Valahia peste graniță, nicăiri nicĭ cea maî puțină sumă nicĭ de față, nicĭ pe ascuns, afară numaî în Moldavia, unde este slobodă trecerea acestor monede; asemenea este poprit ca nicĭ bancoțjedule streine să nu se aducă aici nicĭ, de acum de nicăeri și de către nimenĭ, nicĭ să aibă trecere aici în țĕră, afară numaî din asignațiile împĕrătescĭ rusescĭ, căci cel ce se va prinde într'o urmare ca acósta, acela va cădea sub strașnică respundere și pedépsă și se va confiscui și suma de banĭ cu care se va prinde, adică se va lua pe séma haznelei împĕrătescĭ și nu va remănea fără caviinciósa pedépsă nicĭ dregătorul acela sau Ispravnicul, sau vameșul, orĭ tu vâtașe de plaiu, printr'a căruia schelă, orĭ cu scire, orĭ fără scire, se va scóte peste graniță acest fel de monede de argint ce s'au đis maî sus, orĭ a veni de dincolo bangotjedule streine, sau hârtii de banĭ, de se va urma acestea făr'de scirea ta vĕtașe veĭ fi pedepsit maî pe ușor pentru privigherea ta, iar de se vor urma cu a ta scire veĭ fi întru asemenea osândă ca și cel ce le va urma acestea, cum și dat în

judecată la criminal, iar de veți prinde pe cinevași urmând împotriva aceștii porunci, din suma aceea ce veți prinde are să ți-se dea și ție spre răsplătire-ț o a patru parte, iar cea-l-altă are să se confiscuiască, cum s'aũ ȃis mai sus; drept aceea îndată ce veți primi acestă poruncă, numai de cât să orânduesci ómenĩ harnici și credincioși pe la locurile unde va fi trebuință, ca să pázescă ȃiua și nóptea cu privighere și cu luare aminte, și de aici înainte pe cei ce vor veni aici din Austria cu trebĩ negustoresci, orĩ cu mărfuri, sau și făr'de acestea, cum și pe cei ce vor merge de aici în Austria, să aibĩ aĩ cãnta și de veți găsi urmând împotriva celor mai sus poruncite, care sunt poprite a nu eși de aici din țeră peste graniță, cum și de acolo aici în țeră, să-ĩ opresci negreșit și cât mai făr'de zăbavă să însciințați Divanului numele aceluia și cu felurimea aceea de monedă sau hãrtii de banĩ, orĩ bangotodule streine, ce se vor gasi la dênșii, ca să eĩ poruncă de urmare, și de primirea aceștii porunci cum și punerea eĩ în lucrare, negreșit să aibă Divanul respuns.—1811, Marte 12.

Mitropolit Ignatie, Polcovnic Loghinof, Iosif Argeș, Rațul Golcsu, Isaac Ralet, Mihalache Manul vel Vist.

Cod. LXV, fila 62.

Anexa No. 34 bis

De la Divan, către Ispravnicii județelor, pe unde sunt plaiuri.

La ale următorei s'aũ trimis Dumnevóstră poruncă cu copiii după predlojeniele Excelenței Sale Dumnélui viț prezidentului No. 992, 1162 și 1164, pentru nizamul *monelĩ*, adicã ca monedă de argint rusescă asemenea și turcésca să nu iasă nici de cum afară din țera peste graniță de cât numai în Moldova unde este slobod, nici să topóscă cea rusescă de către cinevași aici în pãméntul țeroi, osebit ca bangotodulile nemțesci nici să se aducă în țeră, nici să aibă trecere; acum după isnóvă poruncă a celor mai mari stãpãnitori, vė poruncim cu strãșnicie, ca să fiți cu cea mai mare privighere asupra aceștii madele sa ingrițiți a se impana fórté bine plaiurile cu strãji do ajuns, vrednice, cu privighere, ca să nu se facă nici de cum împotrivă urmare, că veți fi Dumnevóstră, respindători, de vreme ce stãpãnirea vė însãrcinézã desãvêșit cu acestă ingrijire și după ce veți împãna plaiurile vė poruncim ca cu dinadinsul să faceți cercãri și ispitiri, fãrã veste trimetind tiptil ómenĩ credincioși, sau din cinovnicii județului, sau din boerinași, sau din mızilĩ, ca să facă iscodiri și cercãri: de este cu putință să trecă cinevași peste graniță, orĩ nóptea orĩ ȃiua, prin poteci mai de lãturi, fãrã a prinde strãjile acelea de veste, și când veți afla cu bune doveđi că este priu putință a se face una ca acésta, să faceți cea mai mare dojenire și inputãciune vãtafului de plaiuri, pentru a sa neingrijire si să siliți ca să strãjuiască mai bine

potecile și granița, carele de va arăta la acăsta [vre o ncîngrijire, sau neascultare, și arătați numai de căt Divanului, ci să i se facă cuviincioșa pedopsă, iar de veți găsi la iscodirea ce se va face, că trecerea peste graniță s'aui putut face din pricină că străjile a i fost adormite, pe acele streje sa' i pedepsiți cu bătaie, din copriinderea aceștii porunci ; puteți înțelege căt de mare este acăsta îngrijire, ce se lasă cu totul asupra-vă, ci dar vedeți să nu se facă vre-o tainică trecere de monedă prin județul Dumnévostră, ca să nu pătimiți vre-o rușine. Și de primirea și urmarea porunci aceștia să însuciințați Divanul. — 1811, Martie 24.

Cod. LXV, fila 66.

Excellența Enghelhard

Că senatorul poruncesce pentru talerī nemțești ce ămbă câte talerī 5, să ămbă câte talerī 4 parale 5, iar nu mai mult.—1810, Decembre 22.

Cod. LXIII fila 26 v.

Dumnéta chir Teodosie Tomo, i Dumnéta chir Ioane Bălărețule, i Dumnéta chir Andrei plăpomarul și Dumnéta chir Gheorghe Jupaniotu, trebuință fiind a lna Divanul pliroforie cu ce preț aui curs florini nemțești pe banī turcești de la 16 Septembrie lét 1810 până la 15 Octombrie lét 1810, să cercetați și să arătați Divanului în scris—1811, Septembrie 29.

Polcovnic Loghinov, Radu Golescu, Isaac Ralet.

Cod. LXXV fila 126 v

Anexe la Tom. IX, pag. 583.

Chrisovul Divanului pentru ridicarea vamii la cele de mănecare în politia Bucurescilor.

(De la obstea Divanului principatului Valachiei).

Înțelepciunea, dreptatea și iubirea de ómenī a stăpănilor ce oblăduesc țeri și noróde, nu se face ved tă și mărturisită numai prin alcătuirī de cuvinte, mângăitoare, ci când și chiar cu fapta lucréză bunătați și obstesci folosuri simțitoare și pricinuitoare de înlesnire, de îndestulare și de îmbelșugare, mai vërtoș la cele ce sunt de trebuință și hrana söracilor; atuncea și oblăduirea este următore voinții și plăcerii Celui de sus (de la care i s'au dat stăpânirea și puterea) și supuși, norodul acei stăpăniri se fac cu adevărat fericiți prin lucrările înțeleptelor mijloce ale acei oblăduiri. Ca să fie dar oblăduirea Divanului acestei țeri partașă acestor mai sus arătate treī daruri, n'au conținut a pururea

de a avé neadormită priveghere și desëvîrșită îngrijire pentru orî ce lucrare ar privi spre binele și folosul obștiei (pe cât însă ne-aî fost cu puțință, și pe cât sciutele peristasis, iuțelile vremii ne-aû slobodit) și măcar că o pătimire rea care este vëdută că curge la obște nu este trebuință a o tãlmăci prin multe cuvinte, de vreme ce chiar ființa acei rëutăți de sineși face vëdit și arëtat mărimea rëului și felul vătămării ce pricinuesce; dar pentru căcî rëul de care avem a cuvënta se găsesce rezimat la interesul stăpânirii, și asupra interesului se pot găsi, după vremi, multe feluri de pricinuirî, adică de obiceiî vechiî și altele ca acestea; de aceea dreptatea și iubirea de ómenî ne silesce, să arătăm aicea deslușit și cu lesniciosă descoperire, atât rëul ce curge, i pricina din care isvoresce, i felul vătămării ce pricinuesce, i înlesnirea mijlocului îndreptării ce se găsesce, cum și binele i folosul care dintr'acéstă îndreptare obștea dobândesce. Decî asupra rîvnii ce am dis că are Divanul pentru a supușilor sêi bună potrecere, și asupra luării aminte ce se face pentru orî-ce pătimire a lor, vëdënd că de la o sémă de vrăne încóce curge în tótă țóra și mai vërtos aici în politia Bucurescilor o mare scumpete, nu numai la mărfurile ce vin din țeri străine, ci și chiar la acestea zaherele i legumî și altele de ale mănăcării, cum și la cherestele, i până și lemne de foc, care tóte acestea nu vin din niscarevași locuri depărtate și streine, ci sunt pămăntesce, adică se fac aici în țeră și se aduc spre vëndare la oborul Tãrgului-de-afară, cum și în lăuntru, pe podurile și ulițele politiei, care scumpete s'aû suit atâta, în cât cea mai multă parte de ómenî din locuitorîi politiei fiind cei mai mulți sërăcî, córcă o cumplită pătimire de mare lipsă și distihie nepomenită, neputëndu-și întâmpina hrana coa din tóte dílele, care este o neapérată trebuință a vieții și făr' de care nu este cu puțință a trăi omul, căcî lipsind de la dënsul hrană și încãlđirea, isprava acestora este mórtea. Pentru acóstă dar nesuferită pătimire a obștiei sãracilor, chibzuit'am ca să vedem care este pricina din care isvoresce rëul acesta? și allăm cu bună sémă, că cei ce negotéză cu acestea, de nimic alt nu sunt silite a le vinde cu așa scumpe și nesuferite prețuî, de cât numai și numai, din pricina vămii ce plătesc și din pricina rușfeturilor ce dau la unii alți dregători și zapciî, cu care încãrcându-se lucrul cel de vëndare sunt siliți și ei al vinde cu preț scump și nesuferit, căcî pildă avem la acést oraș Câmpul-Lungul din sud Muscel, unde fiind-că, după privelighiul ce are din vechime, vama lipseste cu totul, de aceea la orașul acela apururea este îmbelșugare și mare eftinătate la tóte ale mănăcării, care se vënd în tãrgul de acolo și este ca de mirare că mulți din neguțatorî cu mărfuri, i mulți din cei ce se negotiéză cu pescuirî pe Dunăre i de baltă, cum și mulți locuitorî din părțile de la vale, se scólă de la baltă și de la câmpii și ferindu-se tare a nu se abate la vre un tãrg din aceste-l-alte orașe ale țerii, se duc tocmai la Câmpul-lung de-și fac vëndare, fiind-că acolo *nicî Agă, nicî polcovnic de tãrg, nicî vătãf de pescari, nicî vameș nu este, nicî Ispravnicî nu se ameslică*; făcëndu-se dar cunoscut

că acesta este pricina din care isvoresce răoia și vătămătoarea pătimire a săracilor și ne mai putându-se *suferi jalnica strigare și multa obidă a lor*, cari aud și știu, că în țera Moldovii, *vecina noastră*, ce au fost și este intru o credință, *într'o limbă și într'o asemenea oblăduire ca noi, nici la Iași, unde este cathedra scaunului stăpânirei, nici la Focșani Moldovii, cari sunt lipiți de Focșani noștri, nici în alte orașe și târguri ale acelei țări, vama la zaharele nu este*, am chibzuit ca să găsim înlesnirea îndreptării acestui răi și n'am aflat alt mijloc mai de săvârșit, nici altă înlesnire mai cuviincioasă, decât să se ridice și să lipsescă aici în politie cu totul vama acestor lucruri, câte sunt de hrană și de încălzirea oamenilor. La care măcar că cu rădicarea vămiilor acestor lucruri urma să se pricinuescă scădere și pagubă la Visteria țării și măcar că pentru mare trebuință ca acesta a obștiei cu cale și cu dreptate este, că stăpânirea țării care este muma norodului, să sufere pentru biuele și folosul fiilor săi o puțină pagubă ca acesta, adică lipsa acestui puțin venit ce-l lua din vama acestor lucruri, care acum se ridică, a nu se mai vămui, mai vortos că analogisindu-se suma care lipsește cu suma ce se poate lua din adaosul care acum s'au chibzuit a se adăoga la vama altor lucruri, ce pe anume sunt arătate la catalogu vămilor acestui an, este vădit că stăpânirea nu numai nu păgubescce nimic, ci încă cercă mai mult folos, pentru că rădicarea vămiilor se face la puțin lucruri, *adică numai la ale mâncării și la ale încălzirii* și această rădicare nu se face în toate orașele și târgurile țerei, ci numai aici în târgul politiei, ăr adăogirea vămiilor celor-l-ante lucruri se face nu numai aici în târgul politiei, ci și de obște în tot coprinșul țării, din care adăogire fiind-că se face un folos care este destoinicic a implini mai cu prisos lipsa vămiilor acestor lucruri și din totă țera, iar nu numai din politie, deertat este dar a se face rădicarea vămiilor acestor lucruri și de prin toate cele l-ante orașe și târguri ale țării. Dar numai pentru năprasnicia acestei vremi de răsmiriță intru care ne aflăm, când curgătorele cheltueli ale Visteriei țării sunt și grele forte și necontenite, de aceea s'au găsit cu cale, că acum de o cam dată rădicarea vămiilor acestor mai jos arătate lucruri să fie numai *aici în târgul politiei, ăr nu în cele-l-ante orașe și târguri ale țării*, ăr adăogirea vămiilor la cele-l-ante să se urmeze, *atât aici în politie, cât și în totă țera* de obște, ăr după ce ne va milui Dumnezeu cu pace și liniștire țerei, atunci se va ridica negreșit vama acestor mai jos arătate lucruri și în totă țera deobște și să se urmeze pretutindinea, întocmai ca și aici în politie. Așa-dar, ca să întâmpinăm lipsa acestui venit al Visteriei, prin socotița și chibzuirea și a altor obraze de cinste, ce au stătut vameși după vremi și au bună știință de ale vămilor rânduiei, am îmbrăcat lipsa aceea făcându-se adăogare la plata vămiilor vitelor și la erbărit, și la seui și la unt și la miere, și la cântar, care adaos este arătat pe anume la toate în catalogul și în ponturile vămilor ce s'au întocmit pe acest an, și câtă arătam și aici mai jos ărași prin ponturi pe anume, atât pentru cele ce s'au rădicat a nu se mai vămui, cât și pentru

câte-vași catabrisis ce se urma pâuă acum și s'aî ridicat de acum înainte a nu mai fi.

1) Vama de la Têrgul-de-afară și de la oborul de acolo i de la têrgul Cucului și din tótă politia Bucurescilor, de lu orî ce fel de zaherea, grâu, orz, porumb, mei, secară, mălai, făină, fin, măldar, pescuiră, atât din țera Românescă cât și din țera Turcescă, *icre roșii sau negre* (bez cele tescuite), fasole, linte, mazere, bob, cêpă, usturoi, praz, inul, cânepă, vênatură i paseri domestice, brăzuri, unt, oue, caș prôspit, cașcaval, pometură orî-ce fel vor fi, uscate și neuscate, legumă, zarzavatură, lemne de foc, cărbuu, cherestele, rogojiu, mătură i alte lucruri de lemn i vase de lemn și de pămênt orî-ce felurime, de care aduc țerani, var și alte asemenea acestora, care se aduc pentru vîndare în politie, nici unile de acestă vamă sî nu plătescă, nici altă daro la nimeni să nu dea cu nici un fel de numire, rēdicându-se aceste dări cu total, ca de acum înainte nici să se mai pomenescă; sî se rēdice și măjiritul din Bucuresci i vătășia de pescari i *vătășia de precupeți*, precum și aveturile ale zapciilor, ca nici acestea sî nu mai fie de acum înainte, nici să se mai pomenescă.

2) Zapcii spătăresci și agesci, ce sunt paznici la margine, pe la ulițele și drumurile ce intră în politie, să nu se îndrăsnescă a cere nimeni nimic de la locuitorii săi neguțatorii ce vor aduce acestea de vênđure înăuntru politiei, ér dovedindu-se vre unul cu urmare împotriva, acela să fie judecat ca un jăfuitor și să se pedepsescă cu *strajnică bătăie în falangă la rēspintie*, prin scirea Dumnêlor zapciilor celor mari, adică a Dumnêlui vel-Spătar și a Dumnêlui vel-Agă.

3) Paralele ce de la o vreme încôce s'aî obicinuit a lua ceaușu spătăresc de la tot carul de fên, ce intră în politie, numindu-le că sunt parale pentru scrisul rēvașului de slobodenie, ce se dă întâiu aceluî fên, acostă luare de parale să lipsescă cu totul și să dea răvașu făr' de plată, fiindu-i îndestul cele-l-ante venituri ale lui, căci acesta să urmēză numai ca să fie cunoscut Spătăriei, unde să descarcă acel fên, pentru întâmplare de iangân.

4) *Săreria* numai estimp are a se urma, ér de la anul viitor înainte să lipsesca cu totul și să nu se mai numescă săreria că este irat al Visteriei, ci toți de obște, veri-ce băcan sau neguțator, să fie slobd a vinde sare în politie, după nartul ce se va orândui de la Divan, ér cel ce se va dovedi vênđând împotriva nartului, să'l pedepsescă Dumnêlor zapcii *cei mari pe pele*, ér nu pe pungă.

5) Luminăria de cêră roșie, éráși să lipsescă cu totul și nici acesta să nu se mai numescă că este irat al Visteriei, ci toți de obște veri cine-va voi, volnică și slobodă să fie, a vinde luminări de cêră roșie, și urmând vênđarea de cêră curată și după nartul, ce se va da de la Divan, să nu fie supérați de nimeni cu nici un fel de cerere de nimic, ér cel ce se va dovedi vênđând împotriva nartului, să se pedepsescă de către Dumnêlor zapcii *cei mari*, precum s'aú đis mai sus.

6) Drept aceea, fiind-că cu sfatul și găsirea cu cale de obște a smereniî noastre mitropolitului, a episcopilor i a tot clerosul bisericesc, mari și micî. s'a i făcut acéstă hotărîre, ca de acum înainte să lipsescă cu totul vama de la toate lucrurile câte anume sunt arătate mai sus, ér adaosul să se urmeze numai la lucrurile ce sunt arătate pe anume în catalog și în pontuî, lipsind și cele-l-ante catahrisis; are dar a fi acéstă hotărîre păzită și nestrămutată în veci, ér când de acum înainte vre unul, orî din céta bisericescă sau politică, orî pentru vre un interes al său, ca un colaca, ca să se arate părtinitor acelor ce ar voi să strice acéstă hotărîre, orî la ce întâmplare de vremî, se va îndupleca orî însuși el a primi strămutare și schimbare acestiî hotărîri, sa i a îndemna pe altul la acésta, sau și cine ar putea să se împotrivescă voințiî acelor ce ar vrea să strice acest bine al sêracilor si va adiaforisi, unul ca acela *ca un vêu patriot vrăjmașiû* de față al sêracilor și împotrivor binelui lor, să aibă pie sêraciî acestuî norod pâriși cu deadinsul către Dumneđeî, să fie supus anathinei în veci, casa lui să rămâe pustie, să scurme datornicul averea lui, și fiiî lui să ajungă cerșind pâne, vinovat să fie foculuî gheoniî, partea lui să fie într'un loc cu Iuda, și cu afurisitul Aria, să alle pre cel în troiță slăvit Dumneđeû împotrivor la çiuva judecâtiî, carele să'l gonescă pre densus întru viforul său, și să-l sdrobescă pe el ca vasul olaruluî, să-și prelungescă mânia sa, din nôm în nôm asupra aceluia, și să se ștergă numele lui din cartea celor vii. Amin. — 1809, Ghonarie 27.

Anexa No. 35.

De la Divan.

Cinstite Dumnôta frate Epistatule al Spătăriei, fiind-că nartul ce s'aû orânduit de la Divan la mărfuri de ale mâncărei și altele, i la cavafie, vedem că nici s'aû păzit, nici se păzesc, precum de toți este vedut, *nu este dară primită Divanuluî de arum înainte a maî fi nart la nici un lucru, ne fiind de nici un folos obștiel, (bez pânei, carnea și luminările).*

Drept aceea s'aû și făcut porunca Divanuluî, ca D-luî Epistat Agiei, prin pitace în scris lipindu-le pe la toate răspântiile din ținutul Agiei, să facă tuturor sciut, că de acum înainte volnic este fieș-care a-și deschide prăvălie de orî ce marfă, fără de a fi supêrat de Isnaf și a vinde orî cum va putea, precum și cumpenile zabților să lipsescă cu totul de prin têrg, afară numai de la pâne, carne și luminări, iară când vre unul din ceî ce vor vrea a-și deschide prăvălii de veri ce feluî de marfă, a fi supêrat de către Isnaf, acela să, se arête prin jalbă către Divan, ca să-și iae căđuta pedepsă acel ce l'a supêrat, care acéstă ridicare a nartuluî și slobođenia fieș căruia, după mijlocul ce s'aû çis mai sus, i lipsirea cumpenilor, îndată să o publicuesci, și Dumnôta prin pitace în scris lipindu-le prin toate răspântiile din ținutul Spătăriei.—1808. April 7.

Anexa No. 36.

De la Divan.

Pentru că au îndrăznit acei doi brutari de au ridicat mâna nu numai asupra zabitului, adică asupra căpitannului spătăresc, ci și asupra soldatului împărătesc, după pliroforia ce da Divanului prin această anafora a Spătăriei, și drepti măcar de a fi fost, cu această urmare a lor se învinovățesc, drept acea poruncim, Vătașe de Divan, că cu această poruncă a Divanului, să mergeți la Dumnolui fratele Epistat Agiei, de unde corënd pe numiți brutari, de împreună cu un zapciu Agescu, să-i duceți la fața locului, unde s'au întâmplat gălcéva și acolo, față fiind și acel căpitan al Spătăriei, să-i puneți să-i bateți în falangă cu câte una sută toiege spre a fi pildă și altora. — 1807, Noembre 22.

Manolache Crețulescu, Ștefan Văcărescu, Constantin Crețulescu, Barbu Văcărescu, Constandin Bălăcenu.

Cod. LIV; fila 179.

Anexa No. 37.

Intâiul Divan la 28 Octombore 1809, recunósce lui beizadea Costache Caragea stăpânirea orașului Ploesci cu moșia din prejur i Têrgșor după prodlojeniile sfetnicului de taină senatorul prezidentul Divanuri.or Moldovei și Valachiei, Serghie Kușnikov. Divanul întăresce veșnic aceste drepturi printr'acostă a 3-a carte «care să rezimă pe adevăratele și temeinicele hrisóve».

Divanul se referă la judecăți anteriore, din 27 Ianuare 1809 și din 22 Iulie acelaș an. Drepturile de proprietate recunoscute sunt: dijma, claca vëndarea vinului și a rachiului etc. «Cei ce se vor fi trăgënd din nómul Roșiilor, al Călărășilor și al călărășeilor, au să fie apërați și nedajnicii de dijmă i de clacă pentru că aceste nómurī a i fost de mai înainte privileghiați și a i avut privelegiūi a fi apërați de aceste dări, ér vin și rachiū al lor nici aceștia nu au volnicie a vinde în orașul Ploesci, nici în moșia din prejur, nici în Têrgșor». — 1809, Octombore 28, Bucuresci.

Semnați: *D. Mitropolit, Costandie Buzău, Constandin Vistier, Radu Goleșcu, Ștefan Vistier, Isaac Ralet.*

Urméză încă actele următore:

Declarația Sfetnicului de taină Kușnikov, de la 23 Septembore, către generalul major Engelhardt, recunoscând lui Caragea dreptul de proprietate de mai sus. Mai urméză și nota lui Engelhardt de la 5 Octombore 1809, către Divan, Comunicând sentința de sus a lui Kușnikov.

Cod. LXI. Fila 86 și 87.

Anexa la Tom IX pag. 586.

În fine Divanul, dă la 1809 Octombře 28, volnicie unuĭ mumbaşir, carele mergând în oraşul Ploesci, împreună cu (*loc liber*) ofiţeri şi cu ceilalţi orăudniţi de către Excelenţa Sa general Engelhardt, să publicoască în tot oraşul Ploesci, faţă şi cu unul din Dumnélor Ispravnicii judeţului, acesta a 3-a carte a Divanului, ce s'a dat Luminăţiei Sale beizadea Costache Caragea cum şi predlojeniile, atât a Excelenţei Sale senatorinlui Kuşnikov, prezidentul Divanului, cât şi a Excelenţei Sale, general maior i cavaler Engelhardt viţ prezident al Divanului şi apoi cu ajutorul şi al Dumnélor Ispravnicilor să poprască pe toţi orăşenii Ploestenii de vëndarea vinului i a rachiului cu mărunţoă prin casele lor, tăindu-le cępurile de la buţi şi pecetluindu-le cărciumele; ęr care din orăşenii şe vor aręta cu împotrivre, pe aceia numai de cât cu bună pază cu slujitorii de ai Ispravnicatului şi soldaţi din cei trimişii, numai cu mai sus numitul ofiţer, să-i trimiţă la Divan, ca să-şi ia căduta pedepsă pentru atâta împotrivre, ce de multe ori au arętat, la poruncile Divanului. — 1809, Octombře 28.

Semnaţi : *D. Mitropolit, Costandie Buzău, Radu Golescu, Costandin Vister, Isaac Ralet şi vel Logofăt.*

Cod. LXI, fila 85 verso.

Anexa No. 38 (Tom IX pag. 586).

Ploestenii în proces cu Luminăţia Sa Beizadea Costandin Caragea.

Engelhardt aŭ cerut, ca Beizadea să-ĭ aręte documentele ce are tălmăcite în rusesce «ca prin Excelenţa Sa să se arate strălucitului Cneaz. Beizadea întărdie iar ploestenii cer din nou judecată» pentru privileghiurile oraşului Ploesti; de acea nu lipsim a aręta Excelenţei Tale rugăciunea, să avem cinstit răspuns în scris, în ce chip să urmăm. -- 1810, Februarie 14.

Cod. LXI, fila 57 verso.

Anexa No. 39

De la întâiul Divan

Orăşenii ploesteni după rēul lor nărav nefind supuşii la hotărirea şi porunca Divanului dată încă de la 1808, August 18, ca să plătescă lui Mărgărit Ioan, suditului austriacesc taleri 3000 ce îi sunt datorii cu zăpis şi

pentru cari s'a i judecat cu numitul aici la Divan, a i făcut Divanul arătare la Excelența Sa gen. maiorul i cavalerul Enghelhardt vice prezident al Divanului de a lor nesupunere și Excelența Sa poruncesce, prin predlojenia Excelenței Sale, do la 23 August 1809 cu No. 1301, ca să se implinască negreșit de la dênșii acéstă sumă, puindu-se asupra lor mumbașiri slujitor i ce se află la isprăvnicat, și pentru obrășnicia și neascultarea cu care s'a i arétat împotriva oblădnirii, să li să arete că se vor pedepsi strașnic de se vor mai îndrăsni altă-dată să se împotrivescă. Dec i Divanul dă volnicie de isnová..... De la orândnitul mumbașir și poruncesce strașnic Dumnévóstră ispravnicilor judoțului, cislind ace i taler i 3000 pe to i orășeni i, precum este și cea d'întâii ca să implini i negreșit de la dênșii dreptul lui Mărgărit Ioan snditul austriacesc și să aibă Divanul răspuns do săvêrșirea aceste i porunci. — 1809 August 31.

Cod. LVIII fila 54.

La Marte 10, 1810, Divanul raportéză lui Engelhardt, că Beizadea Costache Caragea a promis cum că pâna'n 2 sêptemâni și donê, trei zile, pune silință a sêvêrși tălmăcirea documentelor relative la procesul cu Ploșteu i.

Cod. LXI, fila 66 verso.

Anexa No. 39 bis. (Tom IX pag. 586 și 587).

De la întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei.

Cetindu-se și la întâiul Divan înaintea noastră acéstă jalbă a orășanilor mic i și mari, boerinaș i, neguțitor i, preo i și birnic i ot Roșii-de-Vede sud Teleorman, am poruncit Medolnicerului Arcudi, Epitropul mônăstirei sfântului Spiridon noi i, ca cu tôte Domnescele hrisóve și alte sineturi, ce va avea asupra pricinii, să se arate la Divan, unde ne-a i și adus un hrisov al Măriei Sale Constantin Ipsilant Vodă, din lét 1805 Innie 1, coprindêtor pentru moșia Domnescă de la Roșii-de-Vede sud Teleorman, ce se vede după cartea hotărniciei ot lét. 1783 a fi de stânjen i 2800, fiind dată danie la numita mônăstire prin hrisovul rēposatului Domn Alexandru Ghica voovod, de la lét 1768, i a rēposatului Domn Grigorie Ghica voevod de la lét 1769, i al Măriei Sale Alexandru Vodă Ipsilant de la lét 1765. La lét 1782 s'a i fost sculat călăraș i d'acolo cu piră și judecată, când prin injoiala amêndurora părților, li s'a i hotăr it, ca ei să stăpânescă 600 stânjen i și cei-l-alt i să română întrn stăpânirea mônăstirei. Și asemenea a i dato și a i afiresit'o și alt i Domni de mai inaiute prin hrisóve. Iar în urmă rēposatul Domn Mavrogheni, măcar că după cum la alte multe a i făcut stremtare din orândniala lor, așa și la acéstă pricină a i făcut schimbare și strēmtare la aceste hotăriri Domnesc i, dând hrisovul sêi la mânilor călărașilor de acolo, împotrivă; dar în urma

lui, Domnu Mihai Vodă Suțu a dat hrisovul Domniei Sale iarăși după hotărârile dintâi și a făcut porunca Domniei Sale la Ispravnicii județelor, ca să urmeze celor de mai înainte hotărâri. După care și Măria Sa Alexandru Vodă Moruz, prin hrisovul Domniei Sale ot lét 1793, i Măria Sa reposatul Alexandru Vodă Ipsilant întru a doua Domnie, prin hrisovul de la lét. 1797 Martie 17, i răposatul Domn Constantin Vodă Hangerliu, prin hrisovul de la lét. 1798, Martie 17, asemenea a întărit, ca călărașii toți să ție și să stăpânescă acei 600 stânjeni, precum sunt osebiți și hotărâți, iar cea-l-altă moșie totă să-o stăpânescă mănăstirea, ca o moșie ohabnică a sa și toți cari vor fi ședători pe dânsa să-și facă claca și să-și dea dijna pe deplin din toate la mănăstire după obiceiul moșiilor; vin și rachiū nimenea să nu fie volnic a vinde fără de numai mănăstirea. Pentru care acastă moșie Roșii-de-Vede, dice Măria Sa numitul Domn Constandin Vodă Ipsilant, că încă de la lét 1803, arătându-se cu jalbă la Măria Sa orașeni ot. Roșii-de-Vede, lude 21, cari aș dis că sunt vechili la 126 lude, ce se trag din cei vechi călărași, cerând moșia pe sâma lor. Cu toate că la mănăstire s'aș văduț atâtea hrisove Domnesci de întărire, precum se arată mai sus, dar Măria Sa nu aș grăbit a da întărire, ci cu iubire de dreptate, mai întâi i-aș orânduit în cercetarea Dumnélor Veliților boieri, de unde venind anafora, la 22 April dintr'acel lét. i-aș înfățișat la Divan, înaintea Măriei sale, unde totă davaua lor a fost, că din vechime némul lor aș fost pe moșia orașului, dicea că în vreme, când s'aș aferosit moșia la mănăstire, pre ei i-ar fi lăsat să fie tot priveleghiați, iar acei 600 de stânjeni ce în urmă s'aș deosebit ar fi pământ prost și aș cerut ca acei stânjeni 600 să fie tot aș mănăstirei și lor să li se păzescă priveleghiul slobođeniei pe totă moșia; la a căroro dava, prin cercetarea ce cu aménuntul s'aș făcut de Măria Sa, s'aș văduț că totă porunca lor aș fost după hrisovul răposatului Mavrogheni, care este anerisit cu prea înaltă poruncă Impèrătescă și ca un pricinuitor de însuși stricăciunea acelor locuitori, li s'aș luat de la mânele lor, pentru că n'au avut, vre-o dovadă că s'aș hotărât atunci a se pogrora priveleghiul acela din ném în ném, ci priveleghiați aș să fie numai aceia, ce se adă în slujbă, adică slujitorii la stég, cu pecetluituri Domnesci, ședători pe acastă moșie, cum și preoții de la biserica ce este zidită de boierii Cantacuzinesci, care se dice biserica Domnăscă și acelora li s'aș deosebit acei 600 de stânjeni prin învoire și la davaua, ce făcea pentru acei 600 stânjeni, că ar fi moșie prăstă și că nu s'ar fi făcut alegerea cu primirea lor, acastă piră cădându-se a o face numai priveleghiați, adică slujitorii și la Divan arătându-se numai 5 că sunt dintr'acei slujitorii, ca să nu dică în urmă că n'aș fost vechili și din partea celor-l-alti, de acea s'aș trimis cu porunca Măriei Sale la Ispravnicii, ca să facă pre 2, 3 vechili din partea tuturor și să vie cu ce doveđi vor mai avea. După care viind la August 7, a aceluși lét, i'aș orânduit la Dumnéluș vel Logofét de țera de sus, de aș mai

făcut cercetare, ce alte dovezi au mai adus și nimic n'au avut să mai arăte de cât cele dintâi, iar Epitropul a dovedit cu chiar zapisul lor de vîndare a venitului acelor 600 de stînjeni, cum că moșia ce li s'au doosebit pe sémă privilegiaților este bună la venit, iar nu prósă, cum au arătat ei și cererea ce făcea este uumai ca să amesteco, a nu putea mōnăstiroa și'și stăpânosca moșia sa. Cu care anafora a Dumnélui vel Logofătului aci și înainte Măriei Sale, au cerut soroc pînă la lăsatul secului de postul Crăciunului și li s'au dat. Pe urmă au lungit sorocul pîna la sfântul Nicolae și mai pe urmă pe după sêrbătorile Crăciunului și nicî la unu din soroce ue viind, după jalba ce au dat Epitropul, s'au dat porunca Măriei Sale către Ispravnicî, ca după sêrbătorile sfintelor Paști de atunci și'i trimită, și iarăși n'au venit, prelungind pînă intr'acest an cu lét 1805, când după altă poruncă a Măriei Sale, la Martie 7, intr'acel lét au dat zapis cu legătură înainte ispravnicilor, care s'au trecut in condica județului, ca să vie în sêptemăna cea luminată a sfintelor Paști, iar neurmând a veni să nu mai fie așteptați, ci să se iutărésă dreptatea mōnăstirei. După care iarăși au mai fost îngăduiți a 3-a sêptemăna și nu s'au mai arătat. Și așa la Mai 10, al acelu lét 1805, după trecere de 2 anî au dat Măria Sa întărire la anaforalele judecăților, ca să se urmeze stăpînirea mōnăstirei după hrisóvele ce are. Și pentru ce să stăpânescă a pururea și nestrēmutat, au întărit și chiar prin hrisovul acesta al Măriei Sale, ca să'și stăpânescă mōnăstirea moșia in pace, iar slujitorii să fie mulțamiți a'și stăpâni acei 600 stînjeni, precum li s'au ales și li s'au impetrit la lét 1782. Să mai aibă sfânta mōnăstire și vama tîrgului ce se face la Roșii-de-Vede pe fieș-care sêptemăna într'o di. Și la totă vîndarea ce se va face de orî-care, atît in ziua de tîrg, cât și in cele-l-alte zile peste sêptemăna in prăvăliile ce sunt acolo, vameșii Domnesci intru nimic amestec să nu aibă. ci mult pușin ce ar fi, și ia pe sôma acelei mōnăstiri. Care tîrg să aibă urmarea lui cum se urmêză și la alte tîrguri de prin județe, a vămii și măr-furi streine și măr-furi de ale țerei, precum in ponturile vamei se orânduesco, fiind și acostă vamă Domnescă și cu hêrêjroa ce este dată mōnăstirei și totă orânduiala are să se păzescă la luatul vămii, ca și la tôte cele-l-alte tîrguri, din țeră și mōnăstirea póto să'o și vîndă la începutul anului, cum se vînd și vămii Domnesci, séi să o caute pe séma mōnăstirei. Precum și prăvăliórele câte vor fi in Roșii-de-Vede ale mōnăstirei să fie apêrato de fumărit și cotărit; așiderea și pînă la 2000 vedre vin și 100 vedre rachiú, când va face mōnăstirei trebuintă să aducă la acostă moșie, veri de unde îi va da îndemăna, slobod e; să fie scutită și de cîminărit séu de vamă supêrare la acel vin séu rachiú să nu aibă.

Comitetul: Sovetnicul Loginov, Radu Goleșcu, Isaac Raleț, Mihalacho

Manu) La 18 Septembre 1811, încuviințeză din nou drepturile mănăstirei după judecățile și hrisovele anterioare trimeșind Mumbașir și ordonând Ispravnicilor să ajute pe acesta de a împlini veniturile mănăstirei din Roși-de-Vede.

Cod. LXIX, fila 17,

Anexa No. 40 (IX pagina 587).

De la întâiul Divan și comitet al principatului Valahiei.

Find-că Dumnélui Barbul Socotónul biv vel Medelnicer prin jalbă ce a dat Divanului aș cerut întărire pentru paza și urnarea facerei bălciului la ziua sfântului Alexe, adică la Marte 17, în fie-care an odată și în toate Duminicile tângulețe, după cum s'aș pus în urnare prin cartea cinstitului Divan al Craiovei, pe moșia sa Văluți din județul Dolj, unde se află șădător, cu să nu cerco discolii a merge la tânguri și orașe depărtate pentru a lua cele trebuincioșe, atât locuitorii părții locului, cât și jăluitorii, de unde să aibă jălnitorul și folos cu aliș-verișul ce va face din toate bucatele sale; a căruia jalbă rânduindu-se la Dumnélui vel Logofăt de țera de sus, ne făcu arătare, că aii vėjut la mâna jăluitorului asemenea jalbă către Dumnélui Barbul Văcărescul, ce se afla Epistat Băniei Craiovei, de la trecuta lună lui Ianuare 28 și cu poruncă în dos, către vameș, să cerceteze, că de nu sunt alte tânguri saș bălciu într'acea zi la altă parte pe aprópe, a aduce supărare celor vechi și de oste cererea cuviincioșă, să inșciințeze. Și la 3 Februare face inșciințaro Constandin Vameșul, că cercetând, nu s'aș găsit vre-un bălciu a se face într'acea zi, cum nici vro-un tâng pe aprópe și că este cu cuviință a se da voie să se facă. Am vėjut și cartea Dumnélui Vornicului Barbu Văcărescu, de la trecutul Februar 3. prin care dice că, după pliroforia ce aș luat, cererea Dumnélui este cuviincioșă și până se va da și cartea Divanului de aici, aș dat poruncă ca să se urmeze facerea bălciurilor și tângurilor din nou, adică spre a nu aduce supărare și stricăciune altor bălciuri și tânguri vechi este făcută și de vreme ce sunt cerute de stăpâni moșiei și de vameși și neguțători și locuitorii părții locului, dăm acóstă carte a Divanului la mâna Medelnicerului, prin care i se dă voie a se face bălciu în fie care an odată pre acóstă moșie Văluța a Dumnélui, la 17 zile ale lunei Martie, în ziua Sf. Alexie, cum și tângul pe totă săptămâna. De la care bălciu și tânguri săși aibă jăluitorul folosul săi ca vëndarea de vin și rachiu, procum se obicinuesce și la alte moșii. Pentru care se poruncesce Dumnélor boeri Ispravnici ai județului i vameșilor și altor slujbași, să indemnați pe toți de obște a se stringe la aceste tânguri și bălciu, spre ași face aliș-verișul lor nopopriți, după obiceiul tângurilor, îngrijind Dumnélor de a ține buna orânduială a Divanului. — 1810, August.

Manolache Crețulescu, Grigorie Ghica, Istrate Crețulescu, Constantin Bălăceanu.

Cod. LXVII, pag. 207.

De la întâiul Divan și comitet.

De vreme ce Dumnólor Ispravnicii județului printr'acosta însciințare dau pliforie Divanului, că facerea acestui bâlcii la moșia Magura din sud Saac, într'un an odată, adică la ziua sfintei Troiți este trebuincioasă, fiind cerută și primită și de locuitorii i negușitorășii a părții locului și nici că vatămă alte bâlciiurii său tîrgurii mai vechi de prin prejur; de aceea dă Divanul voie și slobozenie a se face acest bâlciiu la moșia Magura din sud Saac, odată po an, în mai sus numita și a sfintei Troiți și Dumnévóstră Ispravnicilor ai județului s'o publicuiți acosta la toți locuitorii și negușitorii părții locului, spre a le-o face sciută. — 1810, Iulie 20.

Manolache Crețulescu, Grigorie Ghica Istrate Crețulescu, Constandin Bălăceanu, Ion Comnino.

Cond. LXVII, pag. 217.

Anexa No. 41*Către slăvitul Divan, de la Ispravnicul Vlasei*

După porunca slăvitului Divan, ce se dă isprăvniciei, la cererea Dumnóluș Paharnicului Nicolae Goleșcu, pentru ca să i se dea voie a face târg cu obor de vite pe moșia Dumnóluș Ueștiș, din acest județ, atât în tóte Vinerile de peste an, cum și la alte zile mari, cum arată, am făcut cercetare și ne-am adevărit că Vinerea într'acost județ nu se mai face și de trebuință este să se facă Vinerea târg cu obor de vite la numita moșie, mai vîrtos fiind și spre folos și alișverish locuitorilor de prin prejur, precum și pentru bâlciiurile ce cere a se face, facem sciut că numai la Ispas și la 40 de mucenicii nu póte să se facă târg la numita moșie, aflându-se și alte două tîrgurii mari într'acost județ, adică în ziua de Ispas la Gălișescii și în ziua de 40 mucenicii la Poenile, tot într'acost județ, cum este sciut, iar cele-l-alte zile câte arată, se póte face. — 1810 August 10.

Scarlat Mihăileșcu Ispravnic.

Cond. LXVII, fila 237.

De vreme ce Dumnólor Ispravnicii județului dau pliforie Divanului printr'acostă însciințare, cum că într'acost județ al Vlasei nu este alt târg, care să se fi făcend Vinerea, precum nici bâlciiurii nu se fac într'acostă și la numitul județ, de cât în ziua de Ispas și în ziua de 40 de mucenicii, primită este Divanului cererea Dumnóluș Paharnicului Nicolae Goleșcu și se poruncesce Dumnévóstră Ispravnicii ai județului, să aibă voie Dumnóluș numitul boer a face

atât târg în toate Vinerile acolo la moșia dumisale Ueștii, cât și bălciuri în zilele ce în potrivă sunt arătate prin jalba Dumisale, bez însă de ziua Ispasului și 40 de mucenicî, întru care aceste 2 zile se fac alte bălciuri în județ, ce sunt arătate pe anume într'acastă înscințare, care acastă facere a târgului și a bălciurilor pe moșia Ueștii a Dumnélui Paharnicului, să o și publicați Dumné-vóstră prin tot județul, ca să fie sciută tuturor locuitorilor și neguțatorasilor părții locului.— 1820 Septembre 19.

Manolache Crețulescu, Grigorie Ghica, Istrate Crețulescu Constantin Bălăceanu.

Adecă eñ care mai jos mă voiú iscăli, dat'am adevărat zapisul meú la mâna sfinției sale protosinghelu Chirilă de la Văleni de Munte, sud Saac, ca să se scie, că în târgul Vălenilor făcendu-se târg Duminica, odată pe săptămână, din josul orașului și la April trecut trăgându-le eú târgul din sus, aú vrut părintele egumen ca să'l ridice să'l ducă tot din jos, unde aú fost, adică pe pescari, pe olari, pe bucătărese și zarzavaturile unde stătéú, unde stând eú cu împotivire s'a fost întâmplatu-se nisece ómenî aî meî de aú și necinstit cu bătaie pe iconomul sfinției sale, și sfinția sa dând jalbă la slăvitul Comitet pentru mine, că eú aș fi pus pe acéi ómenî de aú necinstit pe iconomu și'sî cerea atât cinstea iconomului, cât și mutarea târgului, precum pentru mutarea târgului aú dat și târgoveții jalbă pentru mine și aducându-mé cu mumbașirul aici la Divan ne a fost orînduise Divanul în judecată la prea sfinția sa părintele episcop Buzéú i la Dumnélor veliții Logofeți și înfățișându-ne, atât cu sfinția sa, i cu neguțitorai, pentru că tare se făcuse hotărîre ca să se mai cerceteze la fața locului prin carte de afurisenie, iar pentru târg să se mute iar nnde aú fost, din jos, cum și pentru acareturile mele ce le-am făcut făr de aședământ pe locul mōnăstirei rămăsese ca iarăși la fața locului să se cerceteze și câte vor fi făr de simfonie, să mă așed cu mōnăstirea; asemenea și pentru vîndarea vinului și a rachiului, iarăși să mă învoesc cu mōnăstirea. Dar în cele după urmă, ca să nu ne mai petrecem vremea prin judecări, am căđut cu rugăciune la sfinția sa și pentru bătaie ne-am împăcat, ca să rămăe cercetarea jos, ci numai întorcându-ne noi la Văleni să ducă înaintea vătafului de plaiú pe Radu Argatul ce îi die și nebunul, ca să se bată, pentru că acela aú îndrăsnit de aú dat în iconom; iar pentru mutarea târgului, să fie tot unde aú fost până acum, adică din jos și să'sî facă neguțatorií alișveriși cum și l'aú făcut până acum; care pentru odihna neguțitorilor ce aú jăluit, să li se dea copie după acest zapis al meú, ca să scie că nn are a se muta târgul, ci să stea din jos și pescari și olari și bucătăresele și zarzavaturile. Iar pentru aședământul acareturilor, ce am făcut făr de scirca mōnăstirei, rămăne ca mergînd noi a casă, în fața locului, ne vom învoi; și pentru ca să se păzească între

noî unirea dragostea, am dat zapise unul la mâna altuia, iar de se va întâmpla împotriva orî gălceviri de a mai face, orî de vre-o împotrivire la drept și aliș-verișul mōnăstirei, sau la folosul tērguluî, să vie sfinția sa la Divan cu acest zapis și cum va hotări slăvitul Comitet, mi se va hotări pedépșă, și pentru credință am iscălit dimpreună cu alte obraze marturî. — 1811 Maii 20

Moise Polcovnic, Nicolae sluger martor.

Cod. LXV, fila 86 verso.

De la întâiul Divan

Tôte facerile de bine și ajutor ce se săvêrsesce la tot locul și prettindenea, (care datoria creștinés ă îndénnă și povățuesce pe toți) sunt lăudate și plăcute lui Dumneđeū, iar mai vêrtos cele ce se fac către sfințele lui Dmnezeu locașurî, unde se slujesc într'ênsele sfințele leturghii și unde se jârtfesc însuși *mielul lui Dumneđeū*, acestea sunt mai lăudate și plăcute lui Dumneđeū fapte; de aceea, dar fiind-că Dumnóluî cinstit fratele vel Vistier Constantin Samurcaș, din rîvnă Dumnezeiască îndemnându-se, pentru pomenirea sufletuluî Dumnóluî, și a tot némul Dumnóluî, zidit'ău din temelie pe moșia Dumnóluî Sămurcășesciî, în sud Ilfov, o sfântă mōnăstire cu împrejmurî de zidurî, cu chiliî și altele trebuincioșe, împodobind'o și infrumusețând'o cu tôte cele trebuincioșe, unde ău și aședat chinovion de maicî călugărițe, așerosind pentru chivernisirea schituluî și alte venituri de la Dumnóluî; făcut'ău dar Dumnóluî cerere la Divan, a se da poruncă, spre a se face treî bălciri într'un an, cu obóre de vite, la țilele hranurilor ce sunt la acéstă sfântă mōnăstire; pentru care s'ău și făcut poruncă după orînduială către Dumnólor Ispravnicî județuluî, de ău făcut cercetare, de unde ne-ău venit răspuns de la 24 ale acesteî lunî, cum că nu este nici o pricină de acelea ce zăticnesc facerea acestor bălciri, adică unul la sfânta Troița, altul la Adormirea născătorei de Dumneđeū și altul la Nascerea sînteî Născătore de Dumneđeū, când se prăznuesc hranurile mōnăstirei, pentru care s'ău și dat poruncă Divanuluî, a se urma facerea acestor tēgurî; dar pentru mai bună întemeere, ca la un lucru sufletesc, spre a se putea tot-de-anna ținea mōnăstirea în stare bună, ca unele ce maicele neîncetat se află petrecînd întru rugăciuni către Dumneđeū și pentru stăpânire și pentru toți pămîntenî, ău cerut Dumnóluî, ca venitul vămêi ce se va aduna de la aceste bălciri, să fie pe séma mōnăstirei, pentru óre-careși ajutor după vremî la hrană și cele-l-alte trebuincioșe cheltuelî ale maicelor călugărițe, precum și câți-va ómenî scutelnicî să se hărăzescă mōnăstirei, a le fi pentru adusul lemnelor și alte postușaniî, la care se cuvine într'adevêr ajutor și din partea stăpânirei, după pilda celor dinainte stăpânitoriî, cari ău ajutat la acest fel de locașurî, mai vêrtos zidiri noue, cu mili, aceea ce s'ău cuvenit pentru

intemeere, și căutând Divanul spre această bună faptă și sufletescă pomenire ce au făcut Domnului, au găsit cu cale să i se hărăzescă totă vama și erbăritul verii că'ă se va agonisi de la aceste trei bălciuri, la care bălciuri, vameșii amestec întru nimic să nu aibă, ci mănăstirea să vrea să orinduiască om a strînge vama ce va fi. Așijderea să aibă a ținea și ludi... scutelnicii între dajnicii Visteriei, ca să fie tot deauna aceștii ómenii, pentru verii ce trebuință de poslușanie va avea maicele de la această mănăstire. Drept aceea s'au dat acest sinet de întărire, ca să se păzescă tot-de-una întru toate cu nestrămutare. — 1811 Maiu 31.

Ignatie Mitropolit, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu, Constantin Dudescu, vel Logofet.

Cod. LXXI, fila 25. v.

Intăiul Divan în 16 Ianuar 1812, recunósce noului proprietar al moșiei Breaza din Prahova, dreptul vechiú de tîrg sêptemănal, Duminica, în puterea privilegiurilor ce are numita moșie prin sinet domnesc. Intăiul Divan ordonă Ispravnicilor, să *publicarisescă* la toți neguțitorii și locuitorii părții locului, despre existența acestui tîrg în fie ce Duminică.

Cod. LXIX, fila 204.

De la Divan către Ispravnicii din patru județe: Olt, Romanaș, Teleorman și Vlașca

Fiind că la politia Turnul Măgurelele s'au rînduit a se face tîrg la 20 ale acestii lunii Iulie, în ziua sfântului Ilie Proorocul, Divanul scrie Dumnévóstră, ca să publicuiți în tot județul la neguțatorii și la locuitorii, că cine vor vrea a vinde și a cumpăra, să fie slobođi a se face alișverișul lor nepopriți, care publică să o faceți fără zăbavă. — 1811 Iulie 14.

Ignatie Mitropolit, vel Vist, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXV, fila 107 verso.

Idem. La 28 Iulie 1812, Comitetul, asupra cererei locuitorilor din satul Bajescii (Muscel) de a face tîrg, ordonă Ispravnicilor, să cerceteze de au voie de la proprietarul moșiei? de nu se supără alte terguri vecine și de este cu primirea și altor locuitorii de prin prejur?

Cod. LXIV, fila 97 verso.

Idem. Intărirea ce s'au dat la anaforaoa Dumnéluui vel Logofetului pentru a se da voie, de a se face tîrg la satul Mavrodin din Sud Teleorman pe sêptemănană odată, adecă Vinerea la jalba Șistovenilor, ce s'au aședat la Mavrodin și de vanaș să nu se supere. — 1810 Decembre 17,

De la întâiul Divan și Comitet

Dumnévóstră Ispravnicilor din sud Teleorman, fiind-că jăluitoří aceștia sunt vrednici de milă și ajutorare, ca unii ce au cercat multe patini și pagube, poruncesce Divanul Dumnévóstră, să cercetați și de se va dovedi, că facerea acestui târg Vinerea, pe săptămână odată, este cu primirea lócuitorilor părței locului și nu aduce supărare altor târguri mai vechi, precum nici la nizamul mării nu va aduce vre-o împotrivire, Atunci Dumnévóstră, pe de o parte să întocmiți acest târg acolo, la satul Mavrodin, prin publicații după orînduială, și pe de altă parte să înscințați Divanului. Care acel târg poruncim, ca până la împlinirea anului să fie apêrat de vamă la lucrurile, ce se arată într'această anafora, pentru două pricinii priinciose : întâi adecă, căci jăluitořilor la pagubile și patimile, ce au cercat, li se cuvine o acest fel de mângăere, și al doilea căci cumpêrătorii vămilor pe acest următor an au cumpêrat acest huzmet fără vama acestui târg, și de aceea nu pot avea nici un cuvânt a cere și vama acelui târg. Iar de va fi vre-o pricină împotrivotóre la întocmirea acestui târg iarăși să înscințați Divanului. — 1811 Martie 5.

Gavriil Mitropolit și Exarch; Ignatie Mitropolit; Iosif Argeș; Radu Golescu; Isaac Ralet; Mihalache Manul.

Cod. LXVII, Fila 493.

Anexa No. 42. Tomul IX la pag. 588.

Intâiul Divan către Engelhardt; îi arată, că Aga prin *raport* de la 19 Iunie 1809 au făcut arêtare Divanului, că Dumnelui cinstit Platz Major i-au arêtat o jalbă, dată către poliție din partea isnafului pescarilor politiei, jáluindu-se pentru zapcii agiești, că de apururea îi căsnesc și se jăfuesc, luându-li-se de fieș-care car cu pesce, de la ta'cri 10 până la taler 30. Ba s'au mai jăluit, că în trecuta săptămână un zapciu al Agiei au dus la închisórea Agiei pe un Pavel pescaru și atâta l'au bătut și căsnit, cât peste 3 zile a și murit. Divanul a intrat în cercetarea acestor denunțări. Aga declarând, că de se va proba că ómenii s'ei, au luat de la pescari măcar o para jaf s'eu pesce în silnicie, orî că au dat mortului o palmă măcar, atunci cu târgul și cu ocna să se pedepsescă; ci când arêtarea jálbiu va fi neadevêrată, să se pedepsescă de asemenea cei ce s'au pornit cu aceste mincinóse sciri».

Divanul aduce pescariu înaintea sa, față fiind și Aga cu zapcii s'ei. De la poliție Divanul a primit copie după jalba din 15 Iunie și după un raport al pristavului din *boiava roșie*, afirmând că ȕisul pescar Pavel a murit 3 zile după ce a fost bătut de zapciu agiesci. De față a fost și denunțatorul, pescarul Neculae și preotul ce a îngropat pe Pavel. Preotul care a ispovedit și cumi-

necat pe mort, a declarat în scris că mortul nu i-a spus nimic că móro din bătaie, orî că l'a bătut cine-va. Pescarii însă declară în scris, că acel Pavel cum-părând de la unul din ei 10 oca pesce à câte 28 parale ocaua și vîndându-l câte 32 parale ocaua, l'aŭ ridicat pentru acéstă urmare Agia la închisóre și apoi la rugăciunea pescarilor l'aŭ liberat, fără să-î fi dat nimenca măcar o palmă, orî să-î fi luat vr'un ban. Toŭi pescarii declară că așa ceva nu s'a întâmplat și că a murit de mórte naturală «din firésca bôlă ce avea de mult în trupul seŭ, și că este numaî o intrigă a pristavului Melóvin din *boiaua roșie*, care i-aŭ pus de aŭ iscălit o hârtie în limbă rusécă, neînțelósă de dânșîi. Divanul rógă pe Engelhardt să fie pedepsit pristavul de colóre și îndepărtat din slujbă. —1809 Iunie 29.

Cod. LXI, fila 16.

Anexa No. 43. (IX pag. 587).

Către maî mare-bașa din Bucurescî

S'aŭ dat acóstă carte a Divanului, lui Nicoli ce s'aŭ orânduit maî mare bașa peste numiŭi zidarî, i tâmplarî, i cărămidarî, i nisiparî și ca să aibă în zapt și în sciunța lui pe toŭi dintr'acéstă brésă, care lucróză și se hrănesc cu aceste meșteșugurî; și să cunósă toŭi de maî-mare-bașa pe Dum-nelulî numitul, și fiind-că câte se cuvin pentru breslele acestea, atât ale orân-dueliî lor și nizamul lor, cât și pentru alte trebuinte ce aŭ de lucru acestor meșteșugurî pentru unele binale.... în potrivă vătămătóre davagiî sunt la hrisovu ce aŭ , să aibă dar orânduitul acesta maî-mare-bașa datorica cu purtarea ce de cuviință tóte acelea câte sunt orân-duite prin hrisov să le urmeze și să le pázóscă. Drept aceea să se silóscă orân-duitul maî-mare-bașa întru slujbă a fi cu osîrdie, cât și pentru toŭi ai breslei care lucróză meșteșugurile acestea să nu facă înșelăciunî și acésta le porun-cim. —1811 Ianuarie 31.

Al Ungrovlahieș Ignatie, Manolache Ban, Constantin Ghica, Barbu Vă-cărescu, vel Vistier, vel Logofăt.

Cod. LXXI, fila 19.

Anexa No. 44

De la logofeŭia mare

După porunca slăvitului Divan, ce ni se dă la acéstă jalbă a starosteî de ovreî și a altor ovreî lócuitorî de la Plocșli sud Prahova, făcënd cercefare vėduî, că brésla ovreilor din Bucurescî prin hrisóve de la toŭi luminaŭi domnî

ce se dă la mâna starosteii de ovrei de aici din București, care acum este staroste David și este și haham-bașă, au aceste privilegii, a lică starostea cu toți ovreii să fie apărăți de toate alte orânduiri fără de numai ruptoarea lor să o dea, cum sunt așezați, și pricinile de judecăți ce vor avea ovreii între ei să le judece starostea și cu toți cei-l-alți, iar cari nu se vor odihni pe judecata lui, să le judece Dumneului vel Cămărașul; așijderea și vinăriciul i dijmărit pe drepte bucatele lui să nu plătescă, și când strînge banii dijmăritului să ia de nume câte bani trei-șeci și fiind-că este și haham-bașă, să ia de ovreii casnic câte taleri unul pe an, și alte venituri ale hahamului după obiceiul lor; asemenea să fie ovreii și poverile ce le au avut pe locurile ce li s'au dat de la Domnie, cum și sinagoga lor, și se poruncese, cazapci marți și nici ai târgului să nu se amesteco la pricinile ce vor avea ovreii și starostea să aibă în zapt atât pe ovreii pamăntenți, cât și pe cei străini ce vin, să i aibă în sciința sa, ținînd catastih de toți; să fie și două prăvălii ale lui i o cărciumă în care se vinde vin ovreilor, apărată de fumărit, de căminărit și alte dări; să fie și un vier om străin, scutit, și ovreii să-i dă supunere și ascultare, iar celui nosupus să i facă călăta dojană, urmându-se obiceiul ce s'a urmat până acum; imi arăta și o carte cu lôt 1805 Octombro 23, iscălită de Dumneului vel Cămărașul, ce au fost, ce o dă la mâna lui Israil Căprazaru, pe care îl faco vechil de staroste în Ploesci pentru ovreii locuitori ce sunt statornici acolo, ca să păzescă și să urmezo rânduile lrisóvelor. Acum printr'acostă jalbă face cerere a se rândui un Moise Sticlar, să le fie staroste ales de ovreii de acolo, care și el este haham, cum și starostea și ovreii sunt primitori de a se face și la Ploesci staroste nunitul Moise, căci cel din nainto Istrail ce a fost vechiul a murit, și au trebuință de staroste acolo, pentru că acum s'au adăogat ovreii locuitori și fac rugăcinne, ca să se dea de slăvitul Divan a avea și starostea de acolo sinagogă i povărnii i prăvălii și vii și sinetul slăvitului Divan, însă starostea de acolo să fie supus starostoi de aici, ca la pricinii care urmóză a se căuta după pravilă și legea lor, ce nu se vor putea i-prăvi de acolo, să însciințeze pe starostea de aici a lua îndreptare și povață, spre a se păzi de acolo o bună rânduială fără de cusur. A căroro cerere o arăt slăvitului Divan, ca în ce clipe se va găsi cu cuvință, să am poruncă de a le face și sinetul slăvitului comitet.—1811 August 8.

Constantin Dudesco vel Logofăt.

Cod. LXX, fila 163 verso.

Anexa No. 45

De la întăiul Divan și Comitet

După cererea jăluitoilor ovroi, orânduiesce Divanul pe acest Moise Sticlarul a fi staroste de ovrei asupra ovreilor ce locuesc în orașul Ploestilor, în

tocmai după orânduiala ce se arată într'acastă anafora a cinstitei logofeții, iar a scuti și el vre-o prăvălie sau cârciumă, ori vre-un om strein, acest privilegiu nu i se dă de către Divan.—1811 August 13.

Ra lu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Anexa No. 46

Către ghenereal Comnino, de la Divan.

Avem cinste a arăta Excelenței Tale, că Divanului a dat jalbă brésla ovreilor pământeni de aici din Bucuresci, arătând, că dintr'un început au avut privilegiu prin hrisove domnesci, cu starostea de ovrei al lor păzindu li-se orânduiala legilor, cu spitaluri do străini, cu cutie pentru îngroparea celor săraci și cu cutie pentru ajutorul celor scăpătați, care nu numai că nu li se ajunge cheltuiala din venitul acelor cutii, ci încă rămân cutiile și datore din an în an, pentru căci pământeniit (evrei) de cei străini nu au nici un ajutor, fiind-că cei mai mulți sunt sudii nemțesci, rusesci și franțuzesci; acum dicit, că s'au pomenit că Excelența Sa d. senatorul socotind că toți ovrei câți se află aici sunt supuși breslii, le-au orânduit pe un Nómț, ca să'i stăpânescă, căruia i-au îndatorit să-i dea pe lună taleri 100, care acosta nu li s'au mai urinat nici odată, precum nici la alte politii, nici la Iași, unde sunt cei unii mulți ovrei nu li s'au stricat privilegiul lor și să rógă ca să li se ridice acest nómț de asupra-le, ci precum au fost de o sună de ani cu stăpânitor staroste de ovrei, pentru care ne-au arătat și hrisovul Măriei Sale Constantin Vodă Ipsilant, care este următor după alte hrisove mai vechi, ce dices că au vădut Măria Sa la mâna ovreilor, de la domni de mai înainte și coprinđetore, spre a li se păzi privilegiul și orânduiala lor cu starostea ce l'au, de ovrei, fără de a se amesteca alți străini între dânșii la trebile breslei; nu lipsim a arăta Excelenței Tale, ca să bine-voesci a face arătare Excelenței Sale Domnului senatorului, spre a li se aridica de asupra le acest nómț, rămânând a li se păzi privilegiul și de acum înainte, precum l'au avut și până acum; de care vom avea cinstit răspuns al Excelenței Tale, pentru acosta, iar de va voi Excelența Sa domnul senator, să rămăie acel nómț tot asupra ovreilor, va fi încaî numai asupra ovreilor străini, iar nu și asupra ovreilor pământeni. — 1812 Martie.

Ignatie Mitropolit, Manolache Ban, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, veș Vistier.

Anexa No. 47

Către slăvitul Divan și Comitet

De la Logofeția cea mare

După porunca cinstitului Comitet, ce mi s'aun dat la jalba breslei croitorilor de aici din București, prin care ȃic, cã brãsla lor din vechime având orânduială și întocmire prin hrisóve domnesci, ca să se păzescã dreptatea și la obste și la brãsla lor, cum și la ucenicii și cãlfi și ca să caute judecãțile și pricinele care sunt de ale meșteșugului lor, având brãsla lor și cutie din care au rânduială, cum și unde să se cheltuiascã acel venit, ȃiind și o sfântã bisericã, ce se ȃice Flãmânda, cu ajutor de cele trebuincioase, fiind cu enorie próstã, și mai 'nainte în vremea Luminașilor Domni, fiind și Terzi-bașa, era și brãsla ascultãtore de Terzi-bași la lucrurile curții domnesci, iar la ale breslei orândueli nu se amestecã Terzi-bașa, ci starostea cu 4 epitropi ai breslei avea în pãstrare sineturile breslei i cutia lor și dimpreună cu alții ai breslei se strung epitropii cu starostea de fac *longe* și cautã pricinile ce se întãmplã cum și când este a se scóte ceva din cutie, iarășii cu scirea tuturor se deschide. Care staroste și epitropi când este a se pune altul, decã móre vre-unul saun de altã pricinã cuviinciosã se lipsesce, se faco alegerea de tótã brãsla și cu acestã orânduială s'aun pãzit bunã întocmirea iznafurilor, iar acum ȃic cã au vãduț o poruucã a cinstitului Comitet, prin care se orãnduesce staroste un Ionișã Craioveanu, croitor tãnãr la vîrstã și fãrã do ipolipsis și ei neputẽnd, suferi a le fi staroste unul ca acesta, nici pot să dea supunere și ascultare cei bẽtrãni și mai *ipolipsicoși* la un așa om, iar mai vẽrtos să nu li se strice și să nu li se calce privilegiul și obiceiul, care din vechime li s'aun pãzit; de aceea într'o unire fac rugãciune și cer milostivirea slãvitului Divan, ca să nu li se schimbe starostea ce il au, fiind mulțãmiți de dẽnsul și pãzesc rãnduiala breslei fãrã de cusur; cu care jalbã au venit inaintea mea o mulțime de croitorii, ȃicẽnd și prin cuvãnt, cele ce prin jalbã le ȃic. La mãna cãrora vãdui cãte-va hrisóve ale Luminașilor Domni, cuprinđótore de orãnduelile breslei vorbesc și de Terzi-bașa și de 4 epitropi din cei mai bẽtrãni ai lor, ca să caute pricinele meșteșugului și de cãlfi și ucenicii, vorbesc și de cutia lor, opresce și pe alții a nu se amesteca în meșteșugul lor și nepomenind de starostea, unii aratã cã pentru starostea la pricinele, ce dupã vremii s'aun întãmplat cu Terzi-bașa au fost osobite sineturi, care la un Ilie croitorul, ce au fost staroste vechiui, s'aun ars când i-au ars casa la focul cel mare, care s'a întãmplat în lét 1804, în urma cãruia Ilie starostea au stãtut staroste un Matei croitorul, iar acum e un Stãu staroste, cãci cei 2 dinainte, din bẽtrãneșe ne mai putẽnd

să mai slujescă cu adunarea și stringerea bresleii și cu statul tuturor, când s'a'i lepădat unul, iarăși de toți s'a'u ales altul, care a'u fost mai *ipolipsicos*, primit și cerut de brésllă; și cu această orânduială s'a'u aflat făcut și acesta ce este acum. Și că a fost staroste din vechime, mă pliroforisii dintr'o jalbă ot lét 1791, cu poruncă domnescă în dos, când s'a'u jăluit croitorii cei s'racii pentru Terzi-bașa, că îi opresce a lucra pe la prăvăliași și că s'a'u jeluit la starostea lor și nu le-a'i făcut îndreptare, cărora prin poruncă domnescă li se dă voie să lucreze și pentru Terzi-baș îi apëra cu totul, că nu este sciut domniei; care jalbă s'a găsit în codica Divanului. Decii din cercetare pliroforisindu-mă, că arătările acestea sunt adevărate și fiind-că orânduilele bresleii, le sunt întărite prin hrisóve domnesci, cum rânduiala de staroste și de epitropii nu sunt pentru alt sfârșit, ci numai pentru a se păzi droptatea și uizamul acela ce se cuvine, cum se urmază la politiia marii și la alte stăpâniri și otcărnuitorii bresleii mai cu cuviniță este a fi tot-d'anna din cei uai politicoși, cari sunt cu petrecere bună și mai bătrâni, pe cari bréslla îi alege. Dar fiind la mijloc dată porunca cinstitului Comitet, a se pune staroste un Ioniță Craioveanu, care poruncă u'a'u trecut prin logofeția țerei de sus precum se cuvenea, rămâne ca cinstitul Comitet să facă hotărîre la jalba și rugăciunea bresleii, cum să se urmeze? adică de are a li se păzi orânduiala ce din vechime li s'a'u urmat la alegerea starostei lor, precum s'a'i urmat și pentru starostea za neguțătorii, ce s'a'u orânduie acum în localul celui ce a murit, că s'a'i orânduie după alegerea neguțătorilor pieței, sau are a rămânea Ioniță Craioveanu, pre care bréslla nu'l primesce?—1812 Aprilie 8.

Dumitrache Racoviță vel Logofët.

Cod LXIX, pagina 365.

Anexa No. 48

Întâinul Divan și Comitet, la 11 Aprilie 1812, sub semuăturile lui Ignatie mitropolit, Manolache Crețulescu Isaac Ralet, Văcărescu vel Vistier, dice că: «cetinduse această anafora a cinstitei Logofeții la Divan, unde făcând și noi osebite cercetări și pliroforisindu-ne, că obiceiul bresleii acestia e a se face staroste prin alegerea epitropilor și a celor-l-alți ai bresleii, și de vreme ce starostea cel vechiu este primit și cerut de brésllă a fi tot același nestrămutat, întăresce dar Divanul anaforana această, ca să rămâe tot cel vechiu staroste și Dumuéta cinstit vel Logofët, prin zapciul cel orânduie luind sinetul, ce se dăduse acum pe numele lui Ioniță Craioveanu, să facă alt sinet al Divanului pe numele lui Stan starostea cel vechiu, care are să urmeze și să păzescă orânduiala bresleii după cuprinderea hrisóvelor.

Anexa No. 49

Către slăvitul Divan de la logofeția mare

După porunca slăvitului Divan ce ni se dă la această jalbă a lui Enache Polcovnicul din sud Saac, făcând cercetare, mă incredință Dumnélui biv vel Logofet Scarlat Grădișteanul, Epistat Vornicieii de politie, că eu adevărat ai avut jăluitarul sinetării domnesci de scutirea scaunului de carne ce este pa moșia lui in dealul Sfințescilor sud Saac și le-ai răpus. Am pus de s'ai căutat in condici și unele din condici fiind răpuse nu s'ai găsit acest sinet, ci după incredințarea Dumnélui Logofetului, de se va găsi cu cale de slăvitul Divan, se va da poruncă de a se păzi scutela scaunului, precum din vechime ai avut, sau se va porunci Dumnelor Ispravnicilor județului a face cercetare și de se va dovedi că jăluitarul scutela a avut, să dea înțelegere de ai avut și sineturi domnesci și i se cuvine a i se păzi privilegiul ce ai avut, sau precum mai bine se va socoti de slăvitul Divan, se va da poruncă de urmare. — 1810 August 18.

Văcărescu vel Logofet.

Cod. LXVII.

Anexa No. 50 (IX pag. 590)

Către slăvitul Divan; de la Agie

Cu această jalbă ce ai dat către slăvitul Divan curiosul Archimandrit și Egumen al Mănăstireii Cișmeliu, s'ai înfățișat numai înaintea mea, fiind-că Dumnélui Vornicul lipsesce, dus afară, și după porunca ce ni se dă in cinstite buindismă, ca să cercetez, am adus de față pe vătaful de măcelari cu trei, patru din fruntași ai isnafului, pe cari întrebându-i pentru acest scaun, ai dat răspuns, că eu scirea și voința lor este făcut, fiind-că după contractul ce are acel isnaf, ca să fie cinci-spre-zece scaune pentru trebuința politei Bucureșcilor; dintr'acele este unul și acest scaun, la care însuși ei ai orânduit măcelar, de tăiat carne, care măcelar este lăsat cu cheazăie vrednică, ca să porțe grija și a avea carne cu îmbelșugare până la primăvără, după cum sunt și ei legați să fie politie de carne, iar de a se mai face și alt scaun pe acel pod nu îngăduie, fiind-că pe iarnă având și ei puțin folos, de aceea și mulți să îndemneză a face scaune și a tăea carne, iar primăvera și vara, când cercă pagubă, atunci fie-care se trage de acest fel de meserie; deci fiind-că scaunul acesta, ce este făcut pe locul numit sfintei Mănăstiri, este prin scirea și voința isnafrilor măcelarilor, rămâne bun și temeinic; iar de a se mai face și alt

scaun tot pe acel pod, după cum se arată și un Drăghici Mieraru cu altă jalbă dată către slăvitul Divan, cerând voie a ținea și el scaun tot într'acea parte de loc, pentru acela nici eu nu găsesc cu cale, apoi nici măcelarilor nu poto fi primit, căci li se pricinuoesce pagubă; de care nu lipsii a însciința slăvitului Divan, de a se dà desăvirșită hotărîre. — 1810 August 25.

Alexantru Ghica vel Agă.

Cod. LXVII; fila 223.

Anexa No. 51

De la întâiul Divan și Comitet

În vreme ce acest scaun de pe locul mănăstirei Cișmeloî este unul din numărul acelor cincîspre-șecce scaunec, ce au a ținea isnaful măcelarilor din politia Bucureștilor și însuși ei priimesc a rămânea în ființa sa pe sôma numitei mănăstiri, după pliroforia ce ni se dà de către Dumnolui vel Agă printr'acastă anafora, poruncesce dar Divanul, să ție jăluitarul egumen în bună pace pe sêma mănăstirei acel scaun, și acel Drăghici Mieraru, să nu fie slobod a face scaun. — 1810 Septembrie 6.

Manola he Crețulescu, Grigorie Ghica, Istrate Crețulescu, Constantin Bălăceanu.

Cod. LXVII, pagina 229.

Porunca ce s'au dat la anaforaua logofeției ceî marî, la jalba ce au dat călugărașii de la schitul Vêrful Pietrei sud Saac, pentru un scaun de carne, ce cerea călugărașii a fi aপরat de tôte dările și s'au găsit cu cale a fi aপরat de vinăriciū și de vameși și erbărit, de Dumnelor boerii ispravnicii ce va fi. — 1810, Decembrie 20.

Cod. LXVII. pag. 230

Anexa No. 52

Către slăvitul Divan

De la Vornicia Obstirilor

Arêt slăvitului Divan, că patru din mesterii sêrbestii și salepciî, anume Gheorge Chipa, Dinul Șerbeciū, Sava și Agobaba Araboelu, vind la Vornicia Obstirilor, cu râvnă arêtând că meșteșugul lor până acum ne având numire de brêslă și din puț'nă chiverniséla lor neîncrednicindu-se cu vre-un ajutor de milă la vre-o parte, aî făcut rugăciune, ca de la dênșii patru meșteri să se

primescă la Cutia milosteniei, pe tot anul po talerî 200, și Epitropia priu arătare către slăvitul Divan, să li se dea o iutărire ca nu privilegiu a se păzi între dênșii aceste alăturate patru ponturî, ce priu contract sub a lor iscălitură l'au dat în Epitropie iusușî ei, care se vede copriunđótore într'acéstașî chip, însă :

1) Priutr'aceștî patru meșterî să se împlinescă acest havaet, și pe care Dumuélor vor alege să fie mai mare, ca nu proestos, să chiveruisescă rufetu, priutr'insul să se împlinescă aceștî banî; alegerea proestosului să fie și priu scirea Epitropiei.

2) Aceștî patru meșterî să aibă a ținea câte 20 de slugî cu cofele âmblând priu ulițe spre vîndare șerbetului, fără de a aduce stricăciune de bôlă; iarua să aibă voe a face și salep, iarășî bun, fără stricăciune, cu câte slugî vor putea ținea.

3) Alțîi de vor mai vrea să deschidă prăvălii pentru acest meșteșug, cu scirea isnafului, trecêndu-i-se numele în coudica Epitropiei, luând răvaș la mână de slobodenie, legându-se că va rêsponde și acela analogou al milei acesteia, fără de a se năpăstui mai mult, voluic să fie, iar într'alt chip orî-cine alțî să fie poprițî.

4) Asemenea și ghețariî ce au gropî cu ghiață pentru acest meșteșug să fie iarășî supușî isnafului în ajutor după analogou la acéstă uilă, afară diu trahtirurî și cei ce fac înghețată i alte meșteșugurî evropienescî, să nu aibă amestec cu dêușîi și la orî-ce greșeli vor face aceia să nu fie acest isnaf supușî vinuirilor, fără numai la cumpărătorea gheței să nu fie volnicî a da mai mult decât isnaful, ca să'î isterisescă cu marele preț, să nu pótă cumpăra ghiață spre chiveruisire și pentru că acéstă cerere și milă, ce vor a o face, fiind cu orânduială novătămătore cu uicî nu chip politieî, ajutorând și pe sūrăciî cei ce se hrănesc diu Cutia milosteniei, cu câte talerî 200 pe tot anul, jumătate la Sf. Gheorghe și jumătate la Sf. Dimitrie, de va fi primită slăvitului Comitet se va da cuvinciosa iutărire, spre a se păzi în tótă vremea acéstă milă și orînduială a isnafului de șerbeeciî i salepciî și ghețariî într'o ființă cu toțîi, porunciundu-se si către Dumnêlui vel Agă, ca spre iulesuirea orândueliî acesteia, la ceea-ce va arêta Epitropia nesupuerea a vre-o unuia dintr'acest isnaf, să facă uizamul cel cuvenit, și cum va fi bună hotărire slăvitului Comitet. — 1812 Aprilie 26.

Ioan Fălcoianu.

Cod. LXXII, fila 31 verso.

Anexa No. 52 bis.

De la întăiul Divan și Comitet.

Ciustite Dumnôta Epistatule al Vornicieî obștirilor, intru tôte cele-l-alte fiind primită acéstă anafora a Dumitale, orânduiesc Divanul ca întocmai să se

urmeze, afară numai pentru cumpărătórea gheţei nu este primit de a fi po-priţi cei cu trahtirurii i cei ce fac îngheţată şi alte meşteşugurii evropienescii, ca să nu dea preţ mai mult de cât isnaful, ci fieş care şi orii cine să fie volnic a cumpăra ghiată cu orii ce preţ se va putea învoi cu vëndătorul, şi către acesta fiind că acum numai patru meşteri aflându-se, primesc a da avaeť câte talerii două sute pe an la Cutia Obştirilor, poruncesce Divanul, ca orii câţi meşteri se vor mai adăoga după vremii la acest isnaf, să dea şi aceia ase-menea câte talerii cincii-şeci pe an la Cutie, fieş-care meşter. — 1812, Mai 5.

Isac Ralet, Barbu Văcărescu, vel vist.

Anexa No. 53 (IX pagina 591).

Intăiul Comitet, către generalul Enghelhardt

«Cu cinste aű primit Divanul predlojenia Excelenţei Tale, scrisă de la 12 ale acestei lunii sub No.... prin care ni se arată, că un Nicolae Mustéřă, Pol-covnic de arnăuţi, prin jalbă către Excelenţa sa Senatorul prezident Divanu-rilor, aű cerut voe ca să deschidă aici în Bucurescii o fabrică de basmale tur-ceşti. . . .» Se cere de la Divan informaţiune, de este cu adevărat în ţeră acest fel de fabrică? Cine o stăpănesce? precum şi după a cui hotărire s'aű făcut? De la cine şi ce privileghii are? Ce venit dă oraşului şi unde se va da acel venit?

Divanul răspunde, că «în adevěr este acest fel de fabrică la Măonastirea Mărcuţa, pe moşia Măonastireii şi o ţine un Stănuţă sin Tudorache, fabricant încă de la 1800, din vremea Mărieii Sale Alexandru Vodă Moruzi, prin voie cu hrisov al Mărieii Sale, ca să fie volnic a lucra acest meşteşug, ce atunci el întăiul l'aű isvodit în pământul acesta. Şi fiind-că numitul fabricant are a pune destulă cheltuială atât la ergaliile şi trebuinciósele văpselii ale acestei fabricii, cât şi la aducerea din depărtate locurii a ómenilor ce sunt trebuincioşii şi vor avea şciinţă la lucrarea acestui meşteşug, de aceea aű făcut Măria Sa legătură printr'acel hrisov, ca în soroc de 15 anii, de atunci şi până la impli-nirea lor, nimenea altul ce va-sci meşteşugul acesta, orii din ceii ce se vor fi aflând acum aici, sóu din ceii ce vor veni de acum înainte din alte părţi, să nu fie volnicii a deschide alte fábricii de acest meşteşug, şi să fie apăraţi de rëndul dăjdiilor opt ómenii, ce-ii avea până atunci numitul fabricant, în câtă vreme se vor afla lucrând la acea fabrică; care acel hrisov al numitului Domn s'aű întărit apoi şi de alţi trei luminaţi domni, cu asemenea cuprindere dintre carii cel de pe urmă adică M. Sa Constandin Vodă Ipsilant, vedënd că numai cu aceii opt ómenii nu se póte sluji şi privighind Măria Sa ca să nu se piardă acest meşteşug de aici din ţeră, aű adăogat în hrisovul Mărieii Sale, ca să ţie fabricantul şi până la 30 ómenii străinii lucrătorii ai acestui meşteşug, apăraţi

de rëndul dăjdiilor și să răspundă și el pe tot anul la mōnastirea Mărcuța câte taleri 300. După care aceste hrisōve, în urmă mulți alții s'au cercat a deschide altă asemenea fabrică și n'au fost îngăduiți de către stăpânire, fiind-că după cum se arată mai sus, numitul fabricant Stănuță, cu acest fel de legătură și contract, prin mai sus numitele hrisōve domnesci, aū isvodit și aū adus acest meșteșug aici cu cheltuiala sa, la ergaliile și ómenii cei trebuincioși, ca în soroc de 15 ani să nu mai fie volnic altul a deschide aicea asemenea fabrică, care soroc nefiind până acum împlinit și mai lipsind încă 5 ani până la împlinirea lui și acéstă legătură fiind întărită prin hrisōve domnesci, precum s'au șis mai sus, către care Divanul este dator a păzi cuviinciosul *respect*, fiind-că toate privilegiurile acestea sunt întocmite și întărite prin hrisōve domnesci, nu lipsim a arêta Excelenței Tale, spre ași avea și hrisōvele acesteia fabricii urmarea și întărirea lor nestrămutată, până la împlinirea sorocului de 15 ani. 1810, Maiu 23.

Cod. LXVI, filă 3 verso.

Anexă No. 54

În Mai, 1812, nisca sêrbii băjenari de peste Dunăre cercă din nou să deschidă fabrică de testemeluri adică de tulpanuri, dar întêiul Divan le sequestréză instrumentele (*instrumenturile*), și vice prezidentul Divanurilor, Constantin Ghica, prin raportul sêu de la 23 Iulie 1812, către general-ștab al armatei Dunărene justifică acéstă măsură cu hrisōvele fabricii lui Stănuță de la mōnastirea Mărcuța : «numiții băjenari sêrbi de la Siștov împotriva domnescilor hrisōve s'au fost pus de aū deschis fabrică la Herăstrău și la Colintina Florescului. Divanul după a sa datorie aū poruncit de a se popri, iar ei dând jalbă către Excelența Sa mai marele comandir al armieii Dunărei, Domnul Admiral I. Cavaler Ciciacow, că 'i popresce Divanul, aū cerut Excelența Sa pliroforie pentru acéstă și după cererea și porunca Excelenței Sale, încă de la 28 a trecutei luni Mai, aū făcut arêtare pe larg către Excelența Sa mai marele comandir pentru acéstă împotrivă urmare a numiților băjenari și aū primit Divanul porunca Excelenței Sale sub No. 270 de la 7 ale acesteii luni coprinđetóre de a se popri numiții băjenari, ca să nu deschidă acest fel de fabrică de testemeluri, până la împlinirea sorocului de 15 ani a fabricii de la Mărcuța.—1812, Iulie 23.

Anexa No. 55

Anghel și Constantin cer voie să deschidă fabrică de basmale. I-ul Divan scria Spătarului, că nu se pôte, că hrisōvele fabricii de la Mărcuța opresc a se face altă fabrică și nici nu îi dă voie comandirul armieii, «ci de vor voi a merge la numita fabrică, ca să fie acolo epistați asupra celor-l-alți lucrători și

să li-se dea de către Stănuță fabricantul fieș-cărnia câte taleri 2000 pe an, luându-le și marfa ce vor fi având, cu un preț cuviincios, precum și însuși Stănuță i-a primit de a sa bună voie, să nu li se dea erga'iile de nu vor da chezușie vrednică, că nu le vor metaherisi aici în țără.—1812, August. 1.

Cod. LXIV, fila 112.

Anexa No. 56

Intărirea ce s'a dat la anafora a Dumnelui cinstitului vel Logofet pentru pricina basmagiilor, cu Constantin —1811, Ianuarie 26.

De la înteuil Divan

Cenciu, i Hristea, i Bogoiu și Lăbul călfile basmagii, neremânând odihniți pe această anafora a Dumnelui cinstitului vel Logofet, orânduitul zapcii vataful de păhărniceii, i-a înfățișat și la înteuil Divan înaintea noastră cu Stănuță *fabricantul* de testemeluri ot Măreuța, prin vechil Constantin cumnatul său, stând lângă numiții basmagii și Anghel Șistovlău, căruia i-a dat ei la judecata Dumnelui vel Logofet cui sunt datorii arătându-se însă asupra acestei judecăți și ca un davagiū din partea lor și prin apelația ce au dat numiții basmagii, alt nimic nu avură a dice, decât tot pricinurile ce au provalisit înaintea Dumnelui vel Logofet, că ei adecu se scie că sunt tocmiți cu săptămâna iar nu cu anul și că ar fi datorii la numitul Anghel, căroro li s'au dat ei neputând primi jurământ la taga zapiselor lor de nesciința simfoniei, precum nici pe preotul ot Măreuța, ce primindu-l au dat mărturia în sciința sa, curat se dovedesce, că simfonia zapiselor le-au fost sciută, după care s'au și ținut în diastimă aprupe de 4 luni și tocmai după ce au venit aici acest Anghel Șistovlău amblând a deschide și el aici în țără altă fabrică de testemeluri, împotriva hrisóvelor domnesci, se înțelege că el i-a pus la cale de a fugi de la Stănuță în cât și chiar davagiū din partea lor se arată acum fără de a socoti că și după ce li-se va implini măcar sorocul anului ce sunt tocmiți la Stănuță, el nu póte avea nici un folos de la densusi, în vreme ce până la implinirea sorocului de 15 ani, ce are a ținea Stănuță, fabrica testemelurilor ot Măreuța, după hrisóvele domnesci ce-i sunt date, nimenea altul nu are voie a deschide nicăiri aicea în țără altă asemenea fabrică, și așa fiind, de vor eși numiții basmagii și la implinirea anului măcar din slujba lui Stănuță, este mai vartos spre a lui pagubă, la cuvântul ce dice că are să ia de la ei datorie de bani, căci în cât se află lucrând meșteșugul ce'l sciū tot are nădejde a plăti mai curând banii ce'i sunt datorii, (de este adevărată arătarea lui) iar petrecând fără de nici o tróbă, însuși lui își pricinuesce pagubă. Dar și chiar de ar găsi să lucreze ei acest meșteșug în altă țără străină, nu pot a eși din slujba lui

Stănuță înaintea împlinirei sorocului de un an, cu pricinuirea că sunt datorii la un altul, căci cel ce va fi având, ca să ia de la ei nu are aface cu Stănuță, ci să facă davagălie asupra lor, ca din banii simbriei ce iaă, să plătescă dreptul ce va fi având a lua. Drept aceea hotărăsece Divanul, ca numiții basmagii să fie datorii a lucra la fabrica lui Stănuță, până la împlinirea sorocului de un an, după simfonia zapisului lor, pe care și poruncim, zapciule ce esci orînduit, să'î îndatoresci a'și da chezăș pe om că nu vor lipsi până la soroc, și ori când până la împlinirea sorocului vor încerca a se mai arêta cu vre-o îndărătnicie împotriva zapiselor, poruncesce Divanul Dumitale, ca prin zabitlăcul Spătăriei, să le dai cuviinciosul nizam, supunându-î și fără de voia lor a'și împlini datoria slujbei lor.—1811, Martie 18.

Radu Golesecu, Isaac Ralet, Mihalache Manul.

Cod. LXVII fila 510.

Anexa No. 56 bis.

Intărîrea ce saă dat la jalba lui Stanuța Teodor ce ține fabrica de la Mărcuța

Cu tôte că după pliroforia ce aă luat Excelența Sa mai marele Comandir al armiei Dunăreă, Domnul admiral și cavaler Ciciagov pentru împlinirea acestei fabrici ot Mărcuța, și după porunca ce aă primit de la Divan, următore fiind hrisóvelor domnesci ale acestei fabrici, nimenea altul, nici din pămentonî de aici nici din alți stroini ce vor veni dintr'altă țercă, nu este volnic a deschide aici în țercă acest fel de fabrică până la împlinirea sorocului de cincîspre-șce anî, ce este orînduit pe chipul jăluitorului Stănuță, fabricantul, prin hrisóve domnesci; și cu tôte că jăluitorul, în puterea domnescilor hrisóve și a poruncoi Excelenței Sale mai marelui Comandir, urméză a fi cu totul nebântuit de cinevași până la împlinirea mai sus đisului soroc, spre a i se păzi acest privileghiū nestrămutat, ca unul ce el aă isvodit aici în țercă acest meșteșug cu destulă cheltuială; dar de vreme ce însuși jăluitorul de a sa bună voie pentru sărăcia pârâților aă primit a le face acéstă musaadea, atât cu a le da fieș-căruia câte talerî două niî pe an și să-î aibă acolo la fabrică, ca nisce epistași și luători de sémă asupra ómenilor ce lucréză acolo acest meșteșug, cât și marfa lor ce aă fost început a o lucra în trecutele đile și aă rēmas neisprăvită să le-o plătósca cu un preț cuviincios și să rēmae asupra lui, ca să nu đică că aă rēmas păgubași și ei nu se mulțamesc nici la acéstă musadea, ce de bună voia sa și fără de a fi dator jăluitorul a primit a le face; De aceea dar Divanu hotărăsece, că de nu vor fi pârâții următori nici după ce vor vedea acéstă poruncă a primi acest har și musaadea ce li-se face de jăluitorul, să rēmae cu totul nebântuit de către dônșii, fără de a mai așea

pârâții cuvânt de a face câtuși de puțin cerere de vre-un alt simvivadmos, căci de a li se da lor voie să deschidă fabrică de testemeluri în vr'o parte de loc de aici din țără, până la împlinirea sorocului de 15 ani, este cu tot peste putință, fiind lucru împotrivă și la domnescile hrisóve și la porunca Excelenței Sale mai marelui Comandir.—1812, Iulie 9.

Ignatie Mitropolit, Constantin Ghica viț president, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam.

Cod. LXXII fila 169 v.

Anexa No. 56 ter.

Fabrica.

Către Excelența Sa Dumnélui ghenereal Leitenant și Cavaler Sabaciev, zabít ghineral Deștav al armieii Dunărei.

De la Constandin Ghica viț-prezident Divanului Valah.

La întrebarea ce mi se face de Excelența Ta, prin nota sub No. 283 de la 21 ale acestei luni, din ce pricină ai oprit Divanul pe Sârbiți băjănari de la Șiștov a nu deschide aici în țără fabrică de testemeluri, adecă de tulpanuri și cu care dreptate ai luat de la dênșii instrumenturile lor, am cinste a arêta Excelenței Tale, că fabrica testemelurilor ce este la Mărcuța s'au întocmit de la lét 1800 prin hrisóve Domnesci, pe chipul lui Stănuță fabricantul de acolo carele ai izvodit aici acest meșteșug, cu acest fel de legătură, ca în soroc de 15 ani să nu fie slobod altul afară din Stănuță, nici din cei ce se vor afla aici, nici din cei vor veni de la altă țără, de a deschide aici în țără altă asemenea fabrică și fiind că acest soroc nu s'au împlinit până acum și numiții băjănari împotriva domnescilor hrisóve s'au fost pus de ai deschis asemenea fabrică la Herăstrău și la Colentina Florescului, Divanul după a s'a datorie ai poruncit de a se popri a face; dând jalbă către Excelența Sa mai marele Comandir al armieii Dunărei Dumnólu admiralul i cavalerul Ciciakov că 'i popresce Divanului, a cerut Excelența Sa pliroforie pentru acésta și după cererea și porunca Eccelenței Sale, încă de la 28 ale trecutului Maiu, prin însciintarea sub No. 665, ai făcut arêtare pe larg către Excelența Sa mai marele Comandir, pentru acéată împotrivă urmare a numiților bejănari și ai primit Divanul porunca Excelenței Sale sub No. 270 de la 7 acéstă lună, coprinđótore de a se popri numiții băjănari, ca să nu deschidă acest fel de fabrică de testemeluri până la împlinirea sorocului de cincispredece ani ai fabricei de la Mărcuța. — 1812, Iulie 23.

Cod. LXVI, fila 226.

Anexa No. 57

De la întâiul Divan

Cinstit Dumnéta biv vel Vist. Ioan Hagi Mosenle, cumpărătorul al vămilor de anul nou, facem în scire Dumitale, că mai înainte de a se vinde vămile, s'a făcut hotărâre obștească pentru moșnenii păcureții ce lucrează puțurile cu păcură, ca să li se dea plată de vamă la vadra de păcură po talerî unul, adecă îndoit de cât s'a urmat până acum, fiind cunoscut că de 40 de ani, pe când lua câte 15 parale, i de când li s'a făcut câte 20 de parale, toate lucrurile s'a făcut îndoit și s'a făcut întreit, precum și păcura, care nu de mult se vindea po talerî unul vadra, acum se vinde po talerî 3 și ca să-'și aibă și locuitorii păcureții folosul lor li s'a făcut acea adăogire. Am înțeles că Dumnéta n'ai fi următorii hotărârii Divanului, ca să se facă cunoscută acea hotărâre cu cuvântul ei și mai vântos că este și obiceiul al țării, ca orî-ce milă și rînduială se face de la un huzmet, aceea ce este făcută mai înainte vîndării își are tăria ei, iar ceea care se face după vîndare, urmază a se păzi la alt an; Divanul scrie Dumitale, că această hotărâre să se păzescă negreșit și de Dumnéta și de cei ce vor cumpăra vama păcurei, fără de a nu sta cu nici un fel de împotrivire.— 1808, Decembrie 31.

Semnați : *Mitropolitul Dositei. Iosif Argeș, Constantin Vist., Ștefan Văcărescu Vornic, Isaac Ralet.*

Cod. LVI fila 45.

Anexa No. 58 (IX pag. 591).

Păcura

La 1810 Februarie 5, întâiul Divan și Comitet scrie ispravnicilor de Secueni, după reclamarea vameșilor din Văleni, ca să nu dea la podvești pre păcureții, căci au de a se ocupa cu estragerea păcurei din puțuri, care constituie un huzmet vîndut vameșilor și dacă păcureții sunt distrași de la datoria lor fiind orînduiți «pentru zletul și căratul puțurilor», și cu acesta se pagubesc Visteria.»—1810, Feb. 5.

Cod. LXV, fila 6.

Anexa No. 59

De la Divanul principatului Valahiei

Către cinstita Agenție a chesaro-crăescii Curți

Printr'acastă notă se face cunoscut cinstitei Agenții, că după orînduiala cu care s'a'î aședat și s'a'î tocmit acum Menzilirile țerei, s'a ridicat cu totul inamurile și s'a'î hotărîte, a verî-cine va avea trebuință de Menzil, să aibă a plăti ugeretul po bani trei-șeci de cal la ceas, acolo de unde va lua caii, fără de a face nici o deosebire la nimenea, ci fiind-că tot după acest Nizam de plată urmază a lua Menzilirii de aici din țeră și călătorii Chesaro-crăescii Curți, ce vor trece pe aici de acum înainte, orî *Curierii* de vor fi, sea'î verî ce fel de ómenî, de aceea nu lipsi Divanul a însciința de această cinstitei Agenții.—1867, Septembre 30.

Manolache Crețulescu, Ștefan Văcărescu, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu Antonie Postelnic.

Asemenea notă s'a făcut și la cancelaria chesaro-crăesci Franții.

Cod. LIV, fila 87.

*De la Divanul principatului țerii Românesci, către cinstita Aghenție
A chesaro-crăescii Curții*

Cu dragoste primind Divanul nota cinstitei Agenții de la una a lune, lui Octombre, răspundătoare la provlima ce s'a'î făcut pentru plata poștelorî de a se urma de acum înainte întocmai după cum se plătesce și de către ceî-l'alți trecători, a'î cetit și a'î înfeles coprinderea, la care acum asemenea răspunde Divanul către cinstita Agenție, că are a se face urmare la plata poștelor și de către Chesaro-crăiască Curte întocmai după coprinderea notei ce mai înainte s'a'î trimis la Divan, pentru că aceste poști din vechime domnesci fiind, se vînd pe tot anul venitul lor, și acum aceștia ce le-a'î cumpărat le-a'î luat cu acest fel de aședămînt, de a se plăti adecă poștilor de către toți de obște întocmai după plata ce este canonisită, care această să urnoză și de către împărătescile oștirî, ce se află aici și spre încredințarea acestei Agenții, pôte a cerceta această și se va ađeveri negreșit, că urmarea de acum este întocmai, așa după cum se arată mai sus.—1807, Octombrie 2.

Manolache Crețulescu Ban, Ștefan Văcărescu, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Antonie Hatmanu.

Asemenea notă s'a'î făcut și către cancelaria Franției. — 1807, Octombre 5.

Cod. LIV, fila 92,

Anexa No. 60

Notă la Aghenție pentru Genta Românească

Se face în scire cinstitei Agenții pentru genta Românească, care în vreme când avea Domnia corespondinție se trimetea la Căineni, când atunci se trimetea și pachetul cinstitei Aghenții, prin genta Domnăscă, dară acum corespondenția domnăscă ne fiind, de aceea nici din genta a se mai trimite la Căineni n'au rămas trebuință, iară cinstita Aghenție este slobodă a trimite ori-ce va avea și ori unde, plătind ugeretul.—1807, Octombrie 6.

Cod. LIV, fila 177.

Lamarc scrie lui Champigny, din Bucuresci, în 18 Octombrie 1807 circulară contra Nizamului de curând introdus și carele a fixat tarife prea urcate pentru caii de poștă, chiar și pentru consulatele streine.

Anexa No. 61 (IX pag. 592).

*De la Divanul principatului țării Românești**Către cinstita Aghenție a chesaricescii Curți*

S'au primit la Divan nota chesaricescii Agenții arătătoare de porunca ce au primit Aghentul de la împărătesca Curte a sa, a nu plăti mai mult ugeret de cât de ce bani de cal pe ceas, curierii și alți trecători, ce se află la slujba numitei împărătesci Curți pentru caii de poștă ce ia de aici din țară, la care această notă cu dragoste răspunde Divanul, și face sciută cinstitei Aghenții, că această mada a poștelor fiind una din cele delicate și trebuincioase menzili ale țării, și pentru căci nimenea nu se putea găsi a se încărca cu această trebă a poștelor, silită au fost stăpânirea, prin sfat de obste, ale da asupra arendașului ce le ține acum, cu acest fel de contract, ca să plătescă adecă toți de obste po bani trei-deci de cal, oșebit ajutorul ce li s'au făcut și de la Visteria țării, atât printr'o sumă mare de bani, pentru cumpărătorea cailor, cât și prin zahereaua cea trebuincioasă, fân și orz în natură, și când acel contract nu li se va păzi întocmai, în multe rânduri au dat răspuns numiții arendași, că ori să li să împlinescă de la Visterie scădemântul, ce li se va face, sau ei se lăpădă de această epistăsie; după care acest răspuns al arendașilor nu pôte Divanul a face vre-un fel de urmare, decât să se însciințeze adică Măriei Sale prea Înălțatului Faldmareșal și după porunca ce va lua, va da cuviincios răspuns cinstitei Aghenții, căci de nu vor plăti toți

de obste po bani trei-deci de cal (precum plătesc și chiar împărătescile stăpânitoare oștiri Rusesce), urmăză a se lepăda arendașii poștelor de această Epistășie, după răspunsul ce au dat, și a se pricinui în urmă o forțe mare zătignire la curgătorele trebuințe ale poștelor, a li să plăti iarăș de la Visterie scăđământul Ugeretului și acesta este prin neputință, nefind acum țera în stare, ca acestea să se pótă implini darurile și hatărurile preteșugului vecinătăței ce le făcea mai înainte când să afla în stare bună, de aceea va fi îngăduitore cinstita Aghenție, pentru primirea cuviinciosului răspuns, până ce va veni porunca de la Măria Sa prea înălțatul Feld-mareșal, precum s'au đis mai sus, și până atunci va da Divanul de o camdată poruncă către epistașii poștelor, ca să ție catastih de câți cai de poștă vor lua curierii, și cei-l-alți trecători ai împărătescii chesaricescii Curții. - 1807, Noembre 20.

Cod. LIV fila 178.

Anexa No. 62 (IX pagina 592).

De la Divanul princij atului Valahieș

Dumnévóstră Epistașilor ai casei Minzilurilor, fiind-că unter-ofțerii ce vi s'au dat câte unul pe la fieș-care poștă, sunt orînduiți numai pentru apărarea poștelor, adecă pentru al Dumnévóstră folos, datorii sunteți dară ale da dela înșivă trebuincioșa hrana lor, drept aceea Divanul poruncesce, să îngrijiiți și să faceți rinduială a li se da negreșit hrana lor de la Casa Menzilurilor. — 1807, Noembre 3.

Manolarhe Crețulescu, Ștefan Văcărescu, Isaac Ralet, Constantin Crețulescu, Anton Postelnicu, Constantin Bălăceanu vel Vist.

Cod. LIV fila 122.

Anexa No. 63 (idem).

Pentru drumașii curierii și alte obraze, ce ămbă cu trebii împărătescii și iaă de pe la poște cai mai mulți, decât ce se scrie în podorojnă și nu vor să plătescă progóne, primind copia atât după predlojenia Senatorului Kușnikov, cât și copie după porunca răposatului Cnéz Prozorowski (în care se arétă câți cai de poștă trebuie să se dea curierilor și altor drumași), le-au făcut Divanul cunoscute celor care țin poștele, spre a se face urmare de acum înainte întocmai cum se poruncesce. — 1809, Septembre 7.

Anexa No. 64 (IX pagina 593).

Către prea slăvitul și înteiul Divan

Arăt slăvitului Divan, că la 12 Maiu, prin anafora am făcut arătare slăvitului Divan pentru talerî 7,500 ce după contract are să li se dea surugiilor de la Vornicul de Cutie, la înteiul lunei lui Maiu, pentru a cumpăra trebuincioșele materialurî și măcar că Dumnelui Vornicul a înștiințat mai înainte pe slăvitul Divan, că nu are Cutia banî ca să dea surugiilor, și tot la Maiu în 13 aș poruncit slăvitul Divan, că de nu are Cutia banî sa ia cu împrumutare și să le dea; acum iarăș veniră surugii cu jalbă la mine, că abia numai talerî 4,500 li s'aș dat, băgându-î și pe aceia la lucrul ce se urmază, care a surugiilor jalbă o ombericlișî într'acastă anafora, ca să se pliroforisască slăvitul Divan din cele ce jăluesc, iar pentru cusurul de talerî 3000, cum și pentru léfa lor câte talerî 400, ce are să li să dea la fieș-care începutul lunei, le-aș ȕis Dumnelui Vornicu, că banii ce avu adunașî ca să li să dea i-aș dat la alte părșî și că acum nu are banî; rog pe slăvitul Divan, să bine-voiască a porunci strașnic Vornicului de Cutie, ca să ia cu împrumutare de la altă parte precum aș urmat și alșî vornicî și pe urmă din iraturile Cutiei aș plătit, și să împlinescă surugiilor atăt căștiul banilor ce li se face, să li să dea la înteiu Maiu cât și léfa lor câte talerî 400 pe fieș-care lună, ca să plătescă și ei slugilor celor ce pururea se află în lucrarea și privigherea postei, iar de nu li se vor plăti nicî cum, apoî de vor sta surugii din lucru și vremea fiind scurtă, poto asupra tómnai să se pornescă vremea împotrivă, care unu embodisesc lucrul, precum și ne darea banilor și atunceea să nu socotescă slăvitul Divan neîngrijirea mea, nicî îvinovățirea surugiilor.—1812, Iunie 3.

Constantin Caragea.

Cod. LXXII fila 103.

Anexa No. 65

De la întaiul Divan și Comitet al principatului Valahiei

Poruncesco Divanul Dumitale Epistatule al Vornicieî Obștirilor să se împrumute cutia cu acești banî ce aș a lua surugii, atăt pentru trebuincioșă cheltuală, cât și pentru léfa lor, să li să dea în mânilor, față fiind și Luminăția Sa Bezdadea Costache Caragea, ce este însărcinat cu îngrijirea cișmelelor, ci din vîndarea dijmăritului se vor da Cutiei acoî câte talerî 10 la pungă ce aș a se lua drept lipsa ce aș cercat de acei câte talerî 5 la pungă în huzmetul oeritului, drept ceș-l-alșî câte talerî 5 ce are a luî șdin huzmetu dij-

măritului și atunci va plăti Cutia acei bani ce acum se va împrumuta.—
1812, Iunie 4.

*Ignatie Mitropolit, Constantin Ghica viș president, Barbu Văcărescu, vel
Vistier, Constantin Samurcaș.*

Cod. LXXII fila 103 v.

Anexa No. 66

De la întâiul Divan și Comitet

Către Ispravnicii ot sud Vlașca

De vreme ce acele liveđi de fôn nu sunt dintr'acele orânduite pentru trebuința poștei, după pliroforia ce ne dați printr'acostă însciințare, vă poruncim, ca să îndatoriți pe părâții ômenii ai poștei a scôto negreșit caii dintr'acele liveđi ale jăluitoarului și ai duce la liveđile cele orânduite pentru trebuința poștei, dându-le și cuviincios nizam, a face părâsire de acest fol de urmări, iar când și acum îi veți vedea împotriva următorii, numai decât să însciințați Divanului.—1812, Iunie 25.

Constantin Ghica viș prezident, Mitropolit, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam.

Cod. LXXII fila 148 v.

Anexa No. 67

Divanul I-ii către Enghelhardt

Dumnólor Epistații casei Menzilurilor au dat jalbă Divanului că în diastima vremei ce s'au aflat aici Excelența Sa ghenear Anșef Miloradovicî au luat de la Casa Menzilurilor o sumă de cai fără plata progonului trâmîțându-i Excelența Sa cu curieri și în alte trebuințe ale Excelenței Sale, precum asemenea și de la plecarea de aici a Dumisale Vistier Filipescu, s'au luat de Dumnólu de la Casa Menzilurilor 86 de cai fără de a plăti progonul și cer de a li se orândui plata progonului pe mai sus arêtații cai, a căror jalbă rînduind'o Divanul în cercetarea Dumnólu vel Vistier, prin anafora în scris au făcut arêtare Divanului, că după cercetarea ce cu de amăruntu au făcut asupra pricinei, au dovedit că în adovér s'au luat de la Casa Menzilurilor acești cai fără de plată, al căror progon se adună în sumă de taleri 1127. Pentru care nu lipsim a face arêtare Excelenței Tale, rugându-ne ca să se

hotărăscă plata acestor bani de unde este a se răspunde, fiind-că precum mai sus arătăm Dumnélor Epistații Casei Menzilurilor fac cerere de dreptul lor. Și asteptăm pentru acésta și cinstitul răspuns al Excelenței Tale. — 1810, Maiu 4.

Cod. LXI fila 81 verso.

Anexa No. 68

La 14 Martie 1810, întâiul Divan ordonă o cercetare la poșta de la Căl-mățui, ai căreia surugii au fost bătut pre un Gavrilă, purtător de grije asupra transportului de zacherea din Moldova.

Cod. LXV fila 12.

Anexa No. 69

De la Divan

Dintr'amândouă aceste locuri, ce prin alăturata însciințare ni se arată, fiind mai cuviincios de a se muta poșta, pe cel ce cade tot pe moșia Sluge-rului Rudeanul, acolo adică unde sunt numai tufe și mărăcini, sa îce de pe acel loc cât va fi trebuincios pentru poște, și îndată să o și mutați acolo, de la Șindrilita, unde se află acum, însă Dumnélor Epistații ai Casii Menzilurilor să îngrijescă de acum înainte, ca să înfrâneze pe surugii, atât ei, cât și caii poștei, să-î păzescă a nu se întinde și a călca cu pașunea, nici mai la dél, nici mai la vale, afară din locul ce se va curăți, ca să nu pricinuiască su-părări locuitorilor de prin împrejur și paguba stăpânului moșiei.—1808, Iunie 3.

Cod. LV fila 34.

Anexa No. 70 (Vol. IX pagina 593).

«Excelența Sa mai marele Comandir» ordonă să se plătescă banii datorii Menzilurilor «după contract» I-ul Divan ordonă Visteriei, că acum pe șin să li se dea în aht tal 90,000 din banii dijmăritului, iar pentru cei-l-alți să li se facă orînduială cu mumbașiri către ispravnicii județelor, prin poruncile Di-vanului, chezășuitoare că până la 10 ale viitorului Septembrie, de nu-î vor trimite toți aici la Casa Menzilurilor, să scie că-î vor plăti chiar de la casele lor ispravnicii acelor județe. Iar pentru scăderea cailor după la poște, acésta fiind împotriva contractului și nici o poruncă a Excelenței Sale mai marele Comandir nefiind cu acest fel de coprindere, Divanul nu o pôte pune în lu-crare. — 1812 August 9.

Ignatie Mitropolit, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, C. Bălăceanu.

Cod. LXIV, fila 100.

Anexa la pag. 583, Tom. IX

Anexa A și B

De la Divan

Cinstiți Dumnévóstră frați boeri, vel Vornice Barbule Văcărescule, și vel Vornice Costandine Bălăcene, fiind-că la marfa de băcănie ce o cumpără cu rădicata băcanii de aici din politia Bucurescilor, și o vînd cu amăruntul la obștea norodului de aici, vedem că se urmőză o mare catahrisis vîndîndu-se cu preț nesuferit, peste prețul care-l cumpără ei; De aceea Divanu pohteșce pe Dumnévóstră, ca adunându-vă la un loc împreună cu Dumnéluși Epistatul Agiei unde aducînd fată pe Bacal-bașa cu isnafu băcanilor, să le cereți mai întăiu a arăta catastih cu cel adevărat preț al cumpărătorii de tot felul de băcănie, de care preț ce-l vor arăta ei pliroforisindu-vă Dumnévóstră și prin alte cercetări cuviincioșe, de este adevărat, să faceți apoi socotolă ce cheltueli au numiții băcani la vîndarea mărfii, ce dobîndi plătesc, și ce câștig se cuvine a avea? după care să chibzuiți acum un nart cuviincios la tot felul de marfă de băcănie și să arătați Divanului în scurt.—1807 Noembrie 16.

Ștefan Văcărescu, Costandin Crețulescu, Anton Postelnicu, vel Vistier.

Cod. LIV, fila 135.

De la Divanul principatului țerei Româneșci

Cu cale fiind anaforaua acésta a Dumnéluși frateluiși vel Logofăt, o întăresce Divanul, spre a se urma întocmai.—1807 Noembrie 20.

Manolache Crețulescu, Ștefan Văcărescu, Costandin Crețulescu, Barbu Văcărescu, Antonie Postelnicu, Costandin Bălăcenu.

tal. para.

- 1 Dramuri 95, pânea.
- 1 Dramuri 65, jimbila.
- 1 Dramuri 40, simitul.
- 1 Dramuri 35, covrigi.
- 4 Ocua de făină bună spălată.
- 3 Ocua de făină mai próstă.
- 38 Ocua de lumânări de seși.
- 2 Ocua de mălaiși.
- 24 Năhutul de țora turcésca, cu rădicata, iar cu taraua 28.

tal. parale

- 1 24 Stafidele roșii.
 1 — Măslinile negre.
 1 30 Măslinile de Rumele.
 1 — Măslinile verzi.
 — 26 Stafide negre.
 2 20 Săpunul de Crit, calupuri mari, cum și calupuri mici.
 5 20 Caracatiță bună.
 2 20 Milidona.
 2 20 Migdalile de Hiu.
 3 — Unt-de-lemn.
 1 — Urezul, iar cu paraua 44.
 — 36 Anason de Țarigrad.
 — 24 Anason leșesc.
 — 18 Coconarele.
 1 20 Stafidele negre, Chiușiuze.
 4 24 Ocaua de piper, iar cu paraua tal. 5.
 1 4 Fideă Daidrele.
 1 — Smochinele de cutie.
 1 25 Păstrâmana de ghiudenul de caiser.
 4 — Gogoși de ristie.
 1 — Zeamă de lămâie.
 3 — Icre tescuite, iar cu paraua tal. 3 parale 10.
 4 — Icrele moi.
 1 — Icrele de știucă.
 1 — Icrele de crap.
 — 12 Nisitra sărată.
 4 30 Ocaua de tămâie, iară cu paraua 2 dramuri.
 1 — Untul topit.
 1 — Ocaua de miere.
 — 24 Brânza de burduf.
 — 8 Nisitra prospătă.
 — 6 Buturul de pastramă de capră.
 — 20 Mânățarcile.
 — 12 Arpăcașu de orș.
 — 10 Pastramă de vacă, i cârnați de zalhana.
 3 — Lacherdă.
 1 20 Halvaua de cutie.
 1 20 Halvaua de Udriu.

tal. parale

- 1 20 Halvaua cea bună ce o fac aici în țără.
 1 8 Tahânu.
 — 30 Alunele.
 20 — Ocăua de zmirună.
 7 — Cafeaua Iemen.
 6 — Cafeaua franțuzescă.
 1 30 Stafidele roșii razachie.
 3 — Migdale curățate.
 3 20 Enibahar.
 10 — Îcrele de cheful.
 4 20 Zaharul de Veneția.
 3 — Zaharul turcesc.
 1 20 Capeirle.
 7 20 Candelu de Veneția.
 4 20 Candelu turcesc.
 1 24 Cojăle de Năranză.
 — 30 Calaicănu nemțesc.
 10 — Comidu.
 — 5 Dramul de canfor.
 4 — Cositorul și țiperig.
 10 — Ocăua de bureți de mare.
 1 32 Licurini.
 2 20 Cofeturile.
 1 20 Născopitele.
 — 32 Năhutul prăjit.
 — 30 Nisișteua.
 — 12 Dramul de nucșoră.
 — 3 Dramul de cuișoro.
 5 30 Peatră vinătă.
 — 25 Pucioasă.
 — 23 Plută ce'î ȃie filo, ocăua, iar fitra una para.
 3 30 Rahat locum.
 50 — Mă de scumbrii de mare.
 7 — Suta de scumbrii de Dunăre.
 16 20 Canelă bună.
 3 20 Supiile uscate.
 1 — Curmalele.
 2 20 Silitra.
 — 5 Dramul șofran de Veneția.
 — 5 Dramul șofran turcesc.

tal parale

- 5 — Șerbetu de zahăr.
 1 20 Samolodon.
 1 — Ulei.
 — 16 Cașcaval de câmp.
 — 30 Cașcaval de munte.
 — 8 Oțetul.
 2 — Ghiudenul de aici cu miróse.
 — 15 Smochinele micí.
 — 8 Năhutul de țără.
 — 30 Unt prós-păt.
 — — Săpuu prost.
 2 — Suta de sardele, iară cu paraua tal. 2—20.
 1 — Fideaua de Veneția.
 — 25 Fideaua de țără.
 2 10 Suta de cărbuní ciubuc.
 2 — Cărbuní țândărí.
 1 10 Cărbuní țigănesci:
 — 12 Anasonul de țără.
 1 10 Peatra acră.
 — 8 Catranu.
 — 3 Sēmânța de in.
 — 10 Puiu de găină mare.
 — 8 Puiu de mijloc.
 — 5 Puiu cel mai mic.
 — 20 Rața.
 — 20 Găina bătrână.
 — 30 Claponu.
 — 30 Gâsca.
 1 — Curcanu cel mare.
 — 30 Curcanu de mijloc.
 — 20 Curcanu cel mic.
 — 1 Iarna un ou, iar vara două.
 — 12 Ocaua de lapte iarna.
 — 6 Ciotvârtea de epure.
 — 12 Potârnichea.
 — 4 Ocaua de ciapă.
 — 6 Fasolea.
 — 6 Lintea.
 — 6 Mazărea.
 — 8 Bobul.

tal. parale

- 8 Varza acră.
- — O rădăcină de țelină mare, iar mică două.
- 1 Dece rădăcină de pătrunjel.
- 1 Șase morcovi mari, iar mică 12.
- 1 Varza nemțescă.
- 1 Trei sfecele.
- 1 Doi-spre-dece napă.
- 1 Gulia mare, iar mică două.
- 1 3 rădăcină sërbești.
- 5 Conopida mare.
- 4 Cea de mijloc.
- 3 Cea mică.
- 12 Ocaua de spanac iarna, iar vara 2 parale.
- 1 Șeise fire praz.
- 30 Ocaua de morun prospăt.
- 24 Ocaua de morun sărat.
- 16 Crapul cel mare, de la 4 oca în sus, prospăt.
- 16 Crapul, somnul sărat de la 4 oca însus.
- 16 Pescele de heleștei mare, iar cel mic 10.
- 24 Pescele de Dâmbovița mare cu mic.
- 12 Crapul, știuca și șalăul de baltă, prospăt și plătica.
- 12 Somnu și crapu sărat, al doilea mână.
- 12 Șalău, știuca și plătica sărată.
- 8 Ciortanu și cosacu sărat.
- 1 Trei-deci de nucă.
- 20 Suta de căpățână de usturoi.
- 6 Prune uscate la loșniță.
- 8 Prune opărite.
- 5 Sacaua de apă vara, în poporul Agiei, iar iarna 6.
- 7 Sacaua de apă în poporu Spătării vara, iar iarna 8.

Insă si so știe că pescariii sunt îndatorați de a vinde la băcanii atât icre de știucă, i de crap po parale 30, iar nu mai mult, ca și numiții băcanii să urmeze cu vëndarea ocaua po tal. 1, iară pescariii nu sunt slobođi a vinde cu paraua.

După porunca ciustitului Divan ce prin Pitac ni se scrie, ca să chibzuim cum se cuvine a se vinde, atât marfa de băcănio, la această vreme, cât și alte lucruri de ale mândării, legumii, i pescele, ne-am adunat cu toții la un loc, unde adunându-se din două isnafuri față, am făcut cercetare și chibzuire, și am găsit cu cale, ca de astă-dă înainte să se urmeze vëndarea la toate întocmai după cum se arată dintr'acest dinapoii catastih, dară

fiind-că într'acestea rufeturi se află și unii cari semețindu-se că sunt sudiți nu urmază a vinde după nartul țerii, ci fac vîndările după cum voose ei, să se socotască de către cinstitul Divan de se cuvine a fi sudiți între aceste isnafuri, și de se cade a fi și ei următorii la obiceiurile și nizamurile țerii; către acosta bine ar fi a se pune și acest nizam într'o bună orânduială, adică, atît băcanii, pescari, luminărari, zarzavagii și săpunari, să nu fie volnici a vinde lucruri streine prin prăvăliile lor, fără numai lucruri cari sunt numite și date în meseria lor, iară care nu va fi următor a păzi această orânduială, și va îndrăzni a vinde din lucruri preț mai mare peste acest nart, să i se hotărască de către cinstitul Divan, cu ce fel de pedepsă i se cuvine a i se face, și așa cu acest mijloc pôte de a se păzi întocmirea nartului acestuia.—1807 Noembre 20.

Cod. LIV. Fila 182.

Anexa C.

*Cum s'aú întocmit a se vinde marfa de căvăfie de acum înainte,
cum și căvăfia de țera turcască.*

tal. banî

- 7 — Părechia de cisme, liochiu de frunte, boiú dintăiú.
- 6 — Ipac cismele liochiu, al doilea boiú.
- 6 — Părechia de cisme galbine de frunte, boiul dintăiú.
- 5 — Ipac cismele galbene, al doilea boiú.
- 6 — Perechia de cisme negre de frunte boiú dintăiú.
- 5 — Ipac cisme negre, al doilea boiú.
- 3 — Perechea de papuci cu meși bărbătesci de frunte, boiú dintăiú
- 2 — Ipac papuci cu meși, al doilea boiú.
- 1 60 Ipac papuci cu meși, al treilea boiú.
- 1 30 Ipac papuci cu meși copilăresci.
- 3 — Părechia de imineí de frunte, boiú dintăiú.
- 2 60 Ipac imineí liochiá al doilea boiú.
- 2 60 Părechia de imineí negri de frunte, boiú dintăiú.
- 2 — Ipac imineí negri, al doilea boiú.
- 2 — Perechia de conduri cu terlici și cu panglică, de frunte, boiul dintăiú.

Marfa de căvăfie din țera Românească

- 4 — Părechia de cisme galbene căptușite, boiul dintăiú.
- 3 — Ipac părechia de cisme galbene căptușite, boiul al doilea.

tal. bani

- 4 — Părechia de cisme negre de meșină de ôie căptușite, boiul dintâi.
- 3 — Ipac părerhia cisme negre, iarășî de meșină de ôie căptușite, boiul al doilea.
- 2 — Ipac părechea cisme roșii, galbene, negre, copilărescî cu meșină de eșî, al doilea danga.
- 60 Părechea de cisme galbene de meșină de ôie căptușite femeescî boiul dintâi.
- 2 — Ipac părechea de cisme galbene iarășî de meșină, de ôie, femeescî și căptușite boiul al doilea.
- 2 — Păreche de papucî cu meșî, boiul dintâi, saftian de țără.
- 1 — Ipac părechia de papucî cu meșî, iarășî saftian de țără, boiul al doilea.
- 1 — Ipac părechia de papucî cu meșî, căptușii, iarășî saftian de țără.
- 1 — Perechea de papucî femeescî fără de tîrlici, badii, cu postav și cu panglică și cu toc.

Marfă de căvășe de aici de țără

- 90 Părechia papucî femeescî badii fără de postav și cu meșină pe talpă.
- 1 — Părechia de papucî femeescî pssmacliî aședați fără tîrlici și cu postav, și fără postav.
- 1 75 Părechia de papucî femeescî cu tîrliciî lor.
- 2 — Părechea de imineî calivri roșii, i negri buni, boiul dintâi.
- 1 60 Ipac părechea de imineî calivri, asemenea, al doilea boi.
- 1 60 Părechea imineî roșii și negrii, boiul dintâi.
- 1 30 Ipac părechea de imineî, asemenea boiul al doilea.
- 90 Părechea de imineî căptușii liochiu.
- 90 Părechea de imineî copilărescî roșii, i negri.
- 75 Părechia de postălați de copii micî de doi și de trei ani, liochiu de eșî.
- 75 Părechea de catarăți micî cu panglică, asemenea boi.
- 60 Conduri cu tîrlici, cu toc și cu panglică femeescî.
- 60 Părechea de pantofi negri și galbeni cu toc și panglică.
- 1 90 Părechea de catări negri, galbeni și roșii, boiul dintâi.
- 1 60 Ipac asemenea catări, boiul al doilea.
- 1 30 Ipac asemenea catări, boiul al treilea,
- 2 60 Părechea de cisme surăturî.

Către cinstitul Divan

După Pitacul cinstitului Divan prin care ni se scrie pentru lăcomia cea mare și nebântuirea de cuget a cavafului de aici, care de toți este vădită și cunoscută la prețu vândării încălțămintelor de căvăfie, ce se urmăză de ei, care nopotându-se trece cu vederea de a se năpăstui și a se păgubi obștoa norodului pentru a lor nesățios și peste măsură interes, am adus înaintea noastră pe tot isnavu cavafilor, și mai întâi am intrat în cercetare pentru marfa de căvăfie, de unde și cu ce preț cumpără? au dat răspuns cu toții, că sunt la vre-o câțiva ani, de când ei altă marfă de căvăfie din țera turcescă nu au mai cumpărat de cât numai saftiane liochiu și galbene, și dintre celea prea puține, fiind-că se fac și de acelea aici în țără, iară cele-l-alte materialuri, ori câte le sunt de trebuință pentru facerea încălțămintelor pe toate le cumpără de aici din țără, mai vartos tălpă de cisme, i de papuci, și de alte încălțăminte, nu numai că nu au cumpărat, sau cumpără din țera turcescă i încă tabaci de aici din Bucuresci le și vând în partea locului; apoi să facă cercetare și de prețul capitalului ce în adevăr să cheltuesce la fieș-care felurime de încălțăminte, i de cheltuiala ce merge acum la aceste feluri de vremei la fie-care felurime, cum și de câștigul ce se cuvine a dobândi și ei peste tot capitalul lor, și așa cu bună orânduială după dreptate s'au întocmit nartul acesta, ce se arată printr'acest catastih, după care și trebuie de acum înainte a urma cavafii cu vândarea, ne mai rămându-le de pricinuire, cum că nu le dă mâna a vinde dupa acest nart, în vreme ce mai toate materialurile câte le sunt de trebuință le cumpără din pământu țerii, iară nu din alte părți, iară când numiții cavafii nu vor fi următorii cu vândarea întocmai după acest întocmit nart. li se va hotărî de către cinstitul Divan, ca ce fel de pedepsă se cuvine a li se face, pentru care și nu lipsim a arăta. — 1807 Decembre 18.

Petrache Ritoridis Aga.

De la Divan

Cu bună orânduială, și primită fiind Divanului această întocmire a nartului vândărei căvăfiei, o întăresce Divanu, pentru care și poruncesce, ca Dumnéta frate Epistatule al Agioi, pe de o parte, prin deosebite foi să publiceșci acest nart la toți de obște, iară pe de alta să dai nizam cavafilor, ca să urmeze cu vândarea de căvăfie întocmai după acest nart, căci carele se va arăta cu împotrivire și nu va fi următor, cu hotărîre, so scie că cu strașnică pedepsă se va certa.—1807 Decembre 21.

Manolache Crețulescu Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Costandin Bălăceanu, vel Vistier.

Intocmirea ce s'aă făcut, cu a se vinde marfa de căvăfie de acum înainte cum la vale se arată.—1808 Ghenar 15.

Cum i ține pe cavafii marfa		Cu ce preț se cuvine a o vinde		
Taleri	Bani	Taleri	Bani	
6	—	7	—	Părechea de cisme negre mari de frunte, saftianul de țera turcésca.
7	—	8	—	Părechea de cisme liochiu mari de frunte, saftianul de țera turcésca.
5	—	6	—	Părechea de cisme galbine mari de frunte, saftianul de țera turcésca.
3	60	4	—	Părechea de papucii al doilea boiu, saftianul de țera turcésca.
—	90	—	105	Papucii copilărescii fără de meșii, saftianul de țera turcésca.
3	60	4	60	Părechea de cisme negre de meșină de oie căptușite, mari, saftianul de aici din țera.
3	—	3	60	Ipac cisme negre de meșină căptușite, al douilea boiu tot de aici.
2	60	3	—	Ipac cisme roșii și negre, iarăși căptușite, saftianul de aici de țera, copilărescii până la 15 ani.
2	—	3	—	Părechea de cisme galbine femeescii de meșină și căptușite.
2	90	3	60	Părechea de imineii liochiu mari, de frunte, saftianul de țera turcésca.
2	60	3	—	Părechea de imineii negri, mari, de frunte, saftianul de țera turcésca.
1	90	2	30	Părechea de imineii mari, negri și roșii, saftianul de aici de țera.
2	—	2	60	Păreche de imineii calevri, mari, roșii și negri tot de aici de țera.
1	30	1	90	Păreche de imineii liochiu, saftianul de țera turcésca, copilărescii până la 15 ani.
1	—	1	60	Păreche de imineii negri și roșii, saftianul de țera turcésca, asemenea boiu.
1	—	1	30	Părechea de imineii liochiu, copilărescii, până la cinci ani, de țera turcésca.

Cum i ține pe cavafii marfa		Cu ce preț se cuvine a o vinde		
Taleri	Bani	Taleri	Bani	
—	105	1	15	Ipac iminei copilăresci roșii și negre asemenea bou de țera turcască.
—	90	—	—	Perechea postolați mici de liochiu, saftianul de țera turcască.
—	84	—	105	Părechea de catăragi mici cu panglică copilăresci de liochiu
1	60	2	—	Părechea de condur ȳcu terlici, mari, femeesci, saftianul de țera turcască cu panglică.
1	—	1	30	Părechea de papuci badii mari cu postav și cu panglică, fără terlici.
—	90	1	—	Ipac papuci mari, fără postav și panglică, saftianul de aici.
1	—	1	30	Părechea de papuci zanelo, pașmadii mari.
1	45	1	90	Părechea de pantofi femeesci, mari, negri și galbeni cu panglică, saftianul de aici de țera.
1	60	2	—	Părechea de catări mari negrii și roșii, saftianul de de aici de țera.
1	45	1	90	Ipac catări negri și roșii, al douilea boiu.
1	90	2	30	Părechea de papuci cu terlici, femeesci.
1	—	1	30	Ipac papuci orlan, femeesci, fără de terlici.
1	—	1	30	Părechea de meși ostășesci.
2	60	3	—	Păreche cisme bărbătesci, mari, însurături.
1	60	2	—	Păreche de cisme femeesci însurături.

Cod. LIV fila 227.

Anexa D.

Către prea cinstitul Divan

Din porunca ce mi s'a dat de către preș cinstitul Divan, ca să fac cercetare plângerii ce fac acum cavafii, cum că se păgubesc cu totul și nu le dă mâna de a vinde marfa după nartul ce li s'a întocmit la trecutul lunei lui Decembre 18, următoriu fiind cinșitei porunci, am adus înaintea mea vre-o câți-va din brésla cavafilor, și intrând de iznóvă în cercetarea acestei pricinii, am întrebat pe numiții, pentru ce ȳic că nu le dă mâna a vinde după

cel dat nart? și aŭ dat răspuns, că când se va urma vîndarea nartului acela ei se sărăcesc cu totu și se păgubesc desevirșit; către acésta mai respunseră dîcînd, cum că ei nu pot suferi cu a vinde marfa de cavafie cu nartul, căci acest obiceiŭ dîseră că pînă acum nu l'aŭ mai avut, apoi le stă împotrivă și acóstă pricină, adecă, întăiŭ că meșterii dichigiŭ, cărora le da marfă și bani ca să le gătéscă marfa tótă de vîndare, nu le este îndestul că-ŭ zăbovesc vreme îndelungată pînă ce o fac, apoi și dintru acea jumătate vîndînd-o, le rămân datorî, și ne avînd cu ce să le-o plătéscă, mari pagube cércă de la aceia; al douilea că ei marfa de cāvăfie nu o cumpără cu nart, și se întâmplă la un târg de o cumpără cu un preț mai eftin, iară la al doilea târg cu preț mai scump, care nu stă la un carar; al treilea, că după ce gătéscă marfa de cavafie și aducînd'o próspătă prin prāvăliile lor, câtă póte de vinde atuncî in grabă o dau și ei cu preț bun, iară deacă mai șade în prāvălie se tāvălesce și își perde fața, și așa se arată a fi marfă veche, pe care abea o pot vinde cu preț mai jos decăt îi ține pe dînșii; al patrulea, că mulți din lucrătorii meșterii dichigiŭ, de la care aŭ avut să ia sume de bani, făcîndu-se cazaci, pînă în dîua de astă-đi sunt păgubașii de acoi bani; însă eŭ după poruncă am cercetat arótarea cavafilor, ce aŭ făcut la Agie, la 12 ale trecutului Dechembre, de vîndarea cu care dîce că fac, ci și de însuși ei nu s'aŭ tăgăduit, și așa am făcut chibzuire pentru tótă cherestéua ce o cumpără, și cheltuiala ce le merge la ori ce felurime de încălțăminte, și după aceea arét și ei prețu cu care trebue și ei a vinde acum marfa de cāvăfie la acest fel de vremi, iar viind marfă multă din țera turcéscă, când vor fi schelele slobode, atuncî vor urma cu vîndarea și cu mai mic preț, și după acest de mai sus arótat nart, fiindu-le cu îndestul câștig, socotesc că nu vor mai putea de a mai pricinui că nu sunt mulțămii de care urmare și alegere ce am făcut, nu lipsim după poruncă, a însciința prea cinstitul Divan. — 1808 Ianuarie 15.

Nicolae Serdar.

Cod. LIV fila 228.

Anexa E.

De la Divan

Cinstite Dumnéta frate Epistatule al Agiei, cu tóte că după întocmirea celui dîn'tăiŭ nart al mărții de cāvăfie nu se cuvenea a da Divanu ascultare la deșartele pricinuirii, ce făcea în urmă brésla cavafilor, după al lor rēi nărav și obiceiŭ, dară musaadea făcîndu-le Divanu, ca să nu le mai rămie nici un cuvînt de pricinuire, de aceea de iznóvă aŭ orânduit pe Dumnélui Serdaru Nicolae, de aŭ făcut de față cu ei ceșni, la tóte felurimele de marfă de că-

văfie, peste care adăugând și câștigul ce se cuvine a dobândi cavafii, au întocmit acest din dos arătat nart, cu însemnare de preț fieș-carele felurime de marfă, care acest nart fiind primit și Divanului, îl întăresce și poruncesce ca de acum înainte, să îndatorescî Dumnéta pe toți cavafii, a face vinđarea mărfii de cāvăfie întoemai precum în dos se arată, și să li se dee a înțelege, că de se va dovedi vre unul din ei, urmând împotrivă, strașnic se va pedepsi, spre pildă și altora; pentru care să îngrijescî Dumnéta, a face adesea încercări, și pe orî-care îi vei dovedi împotrivă următorî, să-l arēți Divanului. — 1808 Ianuarie 20.

Manolache Crețulescu Ștefan Văcărescu, Isnac Balci, Constantin Crețulescu, Barbu Văcărescu, Anton Postelnicu, Constantin Băleanu. vel Vistier Varlaam, vel Logofăt Dumitrache Ghica.

Cod. LIV fila 225 verso.

Anexa F.

Către gheneral Enghelhard.

Cu cinste au primit Divanul predlogonia Excelenței tale de la 28 Maii No. 1716, cu jalba ce a'i dat băcanii pentru Dumnéluî vel Aga că i'au bătut de care făcēnd cercetare ne îndestulăm, că la lucruri de ale mănăcării din cele pămîntescî de aici, ce le vind băcanii, s'au fost pus nart de cel de mai nainte comitet cu ce preț să se vinđă, și fiind-că Dumnéluî Aga în câte-va rînduri a'i aflat pe unii din ei vinđēnd acele lucruri cu preț mai mare, peste orânduitul nart; de aceea ca un zapciū al târguluî ce este și are dregătoria a da nizamul ce se cuvine spre folosul obștei, au și bătut pe unii din ei, ca pe nisce nesupuși. Ci dar într'acestași chip fiind (curgerea) pricinei nu lipsim a arēta Excelenței tale. — 1810 Iunie 1.

Cod. LXVI fila 5 v.

Anexa G.

Senatorul Miloșevici trimite la Divan nartul ce l'au făcut Comitetul politieî din Bucurescî asupra legumelor, ce se vind aici în oraș, ca să-l teorisescă Divanul și să arēte până în trei ȝila nartul ce 'l au alăturat la acēstă predlojenie. — 1811 Ianuarie 22.

Cod. LXIII fila 64 ȝ.

Anexa H.

*Intărirea ce s'a dat la anaforaua Dumn'ilor orânduifilor boeri
pentru a chibzui nartu cărnei.*

De la întâiul Divan și Comitet.

Cinstiți Dumnévóstră orânduifii boeri au vădut arătarea ce ne faceți printr'acéstă anafora, cum și cererile măcelarilor, ce se coprind în alăturata lor jalbă, și cât pentru cele-l-alte două cereri ale lor, adică a se urma vinđarea cărnei peste tot anul câte două-spre-đece parale cea de vacă și cea de óe câte patru-spre-đece, i bani de a li se găsi cu împrumutare de către mine Dvornic Goleșcu, primite sunt Divanului; iar cea de a treia cerere, cu tóte că a le fi eforos al lor iarăși eă Dvornicul Goleșcu, imi este peste mână, dar pentru ca să rêmieie ei și la acósta făr de pricinuire, mă însărcinez și cu acósta, a le fi adică eforos, cu acest șart însă, ca vinđarea cărnei să se urmeze peste tot anul câte parale două spre-đece și patru-spre-đece ocaua, precum s'a đis mai sus, și zabiții poliției, i cinstita poliție, să nu aibă nică un amestec asupra măcelarilor. Intr'acést chip dar, precum mai sus se arétă, poruncesce Divanul să se facă contractul măcelarilor împreună și cu cele-l-alte ponturi din anul trecut, însă să facă două asemenea contracturi, unul din partea măcelarilor către Divan, și altul din partea Divanului către dênșii, care acele contracturi au a se aréta și către Excelența Sa Domnul viț prezident, ca fiind primite, să se înlărăscă și de către Excelența Sa, care aceste contracturi până la două, cel mult trei ciasuri, să se trimită la Divan.—1811 Martie 24.

Polcovnic Loghinov, Radu Goleșcu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXVII, pag. 521.

Anexa I.

Excelența Șteter.

Că s'a primit de la Divan insciințare pentru vinđarea a tuturor felurimii de mâncare, cu ce preț se vinde și poruncesce de a i se trimite și cu preț hotărît. — 1811, Aprilie 21.

Cod. LXIII, fila 44 v.

Anexa J.

Vîndarea lucrurilor celor de mîncare.

<u>Taleri</u>	<u>Parale</u>	<u>Dramuri</u>	
	16	400	pînea
	18	400	jimbla
	8	400	pînea de zăsătăn.
1	—	400	luminări.
	14	400	carnea de ôie.
	12	400	carnea de vacă.
	20	400	pastramă.
3	4	400	stafide roșii.
2	20	400	măsline negre.
3	—	400	măsline verzi.
4	—	400	săpun de Creta.
3	—	400	săpun al 2-lea mână.
10	—	400	caracatiță bună.
8	—	400	caracatiță milădon.
6	—	400	migdale de Hio.
4	—	400	unt-de-lemn.
2	20	400	orez.
1	20	400	anason leșesc.
7	—	400	piporul.
2	20	400	fidéua
2	—	400	pastrama caiser.
2	—	400	zémă de lămâe.
3	—	400	icrele tescuite.
5	20	400	icrele moï.
2	—	400	tămăea.
1	18	400	untul.
1	5	400	mierea.
	36	400	brîndă de borduf.
	26	400	cleiū sărat.
1	20	400	alunele.
9	—	400	zahărul.
5	—	400	caperele
20	—	400	candelul de Veneția.
1	20	400	calaican.
4	—	400	licuini.

Taleri	Parale	Dramuri	
	20	1	nucuşoră.
	4	1	cuişore.
	4	1	dram scorţişore.
10	—	100	de scumbrii.
	12	1	şofranul.
	30	400	caşcavalul de munte.
	24	400	caşcavalul de câmp.
3	—	400	nevre.
5	—	400	şirihul.
	24	400	crupul.
	20	400	pasatul.
100	—	400	canforul.
15	—	400	ţipirigul.
12	—	400	cositorul.
	18	400	catranul.
1	20	400	smoala.
	4	400	cărbuni ciubuc.
	3	400	cărbuni ţandări.
1	10	—	raţa.
1	10	—	găina.
2	—	—	gâsca.
	8	400	lapte.
1	20	—	epurele.
1	10	—	potârnichea.
	3	400	ceapa uscată.
	18	400	fasolea.
	18	400	lintea.
	18	400	bobul.
	18	400	mazărea.
	6	—	varză acrå.
	1	—	rădăcina de ţelină mijlocie, iar mai mici câte o para.
	1	—	8 rădăcini pătrunjelū.
	1	—	4 morcovī.
	1	—	varză nemţóscă.
	1	—	o sfeclă mică.
	2	—	o gulie.
	1	—	două rădichī mari, iar mai mărunte trei de o para.
1	10	400	morun próspăt.
1	5	400	morun sărat.
	28	400	crap próspăt mare.

Taleri	Parale	Dramuri	
	28	400	somn sărat.
	32	400	pește de heleșteu, mare.
	24	400	știucă, șalău, i plătică prospătă.
	16	400	peșcele mărunț.
	1	—	16 nucii.
110	—	—	chila grâu.
50	—	—	suta ocă făină.
	14	400	mălaiu.
	2	—	un ou.
45	—	—	chila de ovės.
50	—	—	chila de orz.

Aces proț ce se arată, atât la lucrurile ce sunt aduse din străinătate, este dat după îndemnarea fieș-căruia vințător și cum acum se politifesece, câte prin a Slăvitului Divan, volnicie se vind fără nart ca lucruri streine, iar cele de pământ se întocmi după a vremei stare. — 1811, Aprilie 27.

Grigorie Băleanu.

Prin copia ce s'a făcut s'a pus și nart covrigeilor 10 dramuri la o para și simit dramuri 15; însă pentru pâne nart să fie până la sfârșitul lui Maiu, apoi să se facă cișniu și să se pue la orânduială, iar carnea să fie până anul.

Cod. LXV, fila 77.

Anexa K.

*Vițe Prezident Divanului este Șteter Ghencral Maior i Cavaler.
1811, Iunie 2.*

Cod. LXV, fila 91 verso. I-iul Divan către Agă, ca împreună cu cinstitul Comitel al politieii i cu Dumnoiu Epazarnicel cel orinduit, se facă nart la lucrurile de mâncure pe luna Iunie. — 1811, Iunie 2.

Cod. LXV, fila 91 verso.

Anexa L.

Vindarea lucrurilor de mâncare.

Taleri	Parale	Dramuri	
—	10	400	Pâne.
—	12	400	Făină.

<u>Taleri</u>	<u>Parale</u>	<u>Dramuri</u>	
—	16	400	Carnea de ôie.
—	14	400	Carnea de vacă.
—	16	400	Pastrama.
1	8	400	Lumînările de seű.
1	—	400	Săpunul prost întăia mână,
—	30	400	Săpunul a doua mână.
2	20	400	Stafide roşii.
2	—	400	Măslinile negre mărunte.
3	—	400	Măsline verđi.
2	—	400	Stafidele negre.
4	—	400	Săpunul de Creta.
12	—	400	Cracatiţa bună.
6	20	400	Caracatiţa Milidon.
4	—	400	Migdale fără de cójă.
4	20	400	Untul de lemn.
1	30	400	Orezul.
1	—	400	Anasonul leşesc.
6	—	400	Piperul.
2	10	400	Fidéua.
2	20	400	Pastrama Caiser.
3	—	400	Zéma de lămăe.
2	20	400	Icrele tescuite.
4	40	400	Icrele moi.
1	30	400	Untul topit.
1	—	400	Mierea.
—	35	400	Brânđa de burduf.
—	22	400	Caş sărat.
1	—	400	Alunile.
12	—	400	Zaharul căpăţinî mari
6	20	400	Zaharul căpăţinî mic.
6	—	400	Praful de zahăr bun.
4	—	400	Çaperile.
20	—	400	Candelul.
1	—	400	Çalaicaul.
4	20	400	Licurinî.
—	20	1	Nucuşórá.
—	5	1	Cuişórele.
—	14	1	Şofranul bun.
10	—	—	Suta de şcumbrii.
30	400	4	Çaşcavalul de munte.

<u>Taleri</u>	<u>Parale</u>	<u>Dramuri</u>	
	25	400	Cașcaval de câmp.
3	24	400	<i>Nevrile.</i>
5	—	400	Csirișiuł.
1	10	—	Rața.
1	—	—	Găina.
2	—	—	Gâsca.
4	—	—	Curcanul.
—	1	—	Oul.
—	20	400	Laptele.
2	20	—	Un epure cu pele.
—	1	—	O potirniche.
—	5	400	cépa uscată.
—	6	400	Fasolea.
—	6	400	Lintea.
—	8	400	Bobul.
—	10	400	Mazărea.
—	8	—	O varză acră.
—	1	—	Două rădăcinī de țelină mijlociī, iar mai micī trei.
—	1	—	Đece rădăcinī pătrunjel.
—	1	—	Șase morcovī.
—	1	—	O varză nemțescă.
—	1	—	Doue s'fece.
—	1	—	O gulie
—	1	—	Doue rădichī mari, micī patru.
—	1	—	Două-đeci de nucī.
1	10	400	Morun prospăt.
1	—	400	Morunul sărat.
—	26	400	Crap mare prospăt
—	26	400	Somnul sărat.
—	32	400	Peșcele de heleșteu prospătă.
—	22	400	Știuca, șalău, plătica prospăt.
—	14	400	Peșcele mărunt.
—	12	400	Cosacul.
—	8	400	Mălaiu.
—	24	400	Crupul.
—	20	400	Păsatul.

Către Slăvitul Divan.

După porunca slăvituluī Divan, ce prin pitac ni s'a dat, ca să chibzuim cu ce nart se cade a se vinde folurimile de băcanī i alte lucruri de post și

orî ce de al mîncăreî, ne am adunat la un loc, unde a fost și Dumnóluî vel Agă, aducênd pe bacal-baș cu câțîi-vașî din isnaful Bucurescilor, am făcut cer-cetare prin neguțătorî de cînste și adiaforî ce aũ sciință cu ce preț cumpără băcanîî marfă de băcănîe, ce vine din țora turcêscă, afară din cele de aici ce ne sunt știute, vêđênd și alte narturî de mai înainte și prin socotêlă dróptă în ce chip am găsit cu cale prețul cu care se cuvine a se vinde atît băcănîile, cât și alte lucrurî, arêțăm în condeie anume, afară din prețul pâneî, care este a se urma cum se vede numai pâna la sfârșitul lui April, fiind însărcinați brutariî cu multo zaherele luate din vreme și cu preț mai mare, iar la viitor Maiu vêđêndu-se și *cîma* anuluî, cum și scăderea bucatelor, se va da și bru-tarilor cuviinciosul nart, cu care să facă vênđarea pâneî. — 1812, Aprilie 5.

Manolache Ban, Isaac Ralet, Barau Văcăressu, vel Vist.

Cod. LXV, fila 91 verso.

Anexa M

De la Divanul principatuluî Valahiei

Dumnéta frate vel Agă, sciut este Dumitale, câtă discolie arată lumînă-rariî, că este mare trebuință de seũ pentru politia Bucurescilor, după a cărora arêtare s'aũ și făcut orânduială de s'aũ adus seũ de la Craiova, cu atâta greu-tate și în loc de a plăti cu protimie, ei se arată cu împotrîvire; pentru care iată se orîndui zăpciu al Divanuluî Vătaf za Visterie și scriem Dumitale, ca aducêndu-se lumînării acolea la Agie, să li să facă socotêlă de cât seũ aũ primit pâna acum, și să-i apuce zăpciu cu strînsóre, fără a nu le primi nici un cuvînt de pricinuire, să împlinêscă baniî, ce-a đis Anastasiu ce este încărcat cu trôba acêsta, cum și seul ce mai este necumpêrat, să se cântăróscă și îm-părțîndu-se și acela la lumînărari fieș-căruia cât i va trebui, să împlinêscă bani iarășî peșin, cu marifetul Zăpciuluî, cum și pentru seul ce mai este la Craiova ne adus, fiind că neguțătorul este îndatorat al aduce, să îngrijêscă lumînărariî a-și avea banî gata, că aducênd seul să nu-l mai prelungêscă, însă zăpciul nu are a lua đeciuială la acești banî, fiind trêbă obștêscă.—1808, Feb. 2.

Ștefan Văcărescu, Barbu Văcărescu, Anton Poltelnic, Vornic, Bălăcean, vel Vistier.

Cod. LIV fila 242.

Anexa N

Porunca ce s'aũ dat la anaforaua Dun:neluî vel Agă pentru prețul lu-mînărilor de seũ, ce nart să se pue.—1812, Iunie 15.

De la întâiul Divan și Comitet

Cât pentru Pitar Nicu, ce este orânduit de cinstita poliție, s'aũ făcut arêtare din partea Dumnêlui, unde s'aũ cuvênit, iar pentru prețul luminărilor de seã, ca sã se puo la un cuviincios nart, orânduesce Divanul pe D-ta biv Vel Medelnicer Arbut i pe Dumnêta biv Vel Sluger Antonache Teohar i pe Dumnêta Visterie Nicolae Trãsnea, ca adunându-vê cu toțiĩ la un loc, sã faceți chibzuire cu de amêruntul, câte cât se cuvine a se vinde ocaua luminărilor de seã aici în politie, mai vêrtos într'acéstã vreme, când lipsesc cere-rile seurilor ce se ducea la Capan și prin alte părți, precum arată și Dumnêlui Epistatul Agiei printr'acéstã anafora și sã arêtați Divanului în scris cu întrógã declușire; se poruncesce și Dumitale vel Vistiernice, cã la vremea zalhanalelor sã îngrijesci a se face poruncile Divanului cãtre isprãvnicaturile județelor acelora unde vor fi zalhanale, de a nu îngãdui pe neguțãtorii sureciĩ de a-și ridica seurile dupe la zalhanale mai înainte pãnã a se implini suma seului, ce va fi trebuinciosã pentru luminãrariĩ poliției Bucuresilor.—1812, Iulie 18.

Mitropolit, Constantin Ghica viș president, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam, Constantin Samurcaș.

Cod. KXXIII fila 126.

Anexa O

Cãtre cinstitul Divan.

Cu acéstã jalbã ce s'aũ dat cãtre cinstitul Divan brêsla brutarilor de aici, înfãțișindu-sã înainteã mea, am teorisit atãt plângerea lor, cât și buiurdisma ce s'aũ dat asupra acesteĩ pricinĩ, și arêt cinstitului Divan, cã la lét 1807 Octombre, cã din porunca cinstitului Divan, li s'aũ făcut *cipniũ* de cãtre Dumnêlor orînduițiĩ boerĩ; pe acea vreme se potolise vîndarea grãului de la ta'er 16 și pãnã la ta'er 19 și dupã acel preț cu care se urma, s'aũ făcut chibzuire și s'aũ gãsit cu cale a vinde pãnea dramurĩ 95 la o para, cere nart de cãtre orînduițiĩ boerĩ, li s'aũ hotãrit al urma brutariĩ pe 4 lunĩ de țile, și cu tôte cã eĩ încã de la trecutul Martie ne contenit fãcea strigare la Agie, cum cã prețul grãului s'aũ suit, și cã nu le dã mânia a mai vinde pãnea dupã nart, darã eũ socotind, cã iarã se va mai cftini vîndarea grãului, nu numai cã nici o ascultare le-ãun dat, ci mai vêrtos i'am silit fôrte de a scôte pãnea la dramurĩ întocmai dupã nartul cel hotãrãt, iar acum d'apê pornirea jalbei aceștia fãcênd scumpã cercetare atãt prin vameșiĩ oborului, cât și prin alte mijlôce, și m'am adêverit, cã vîndarea grãului la acéstã vreme se urmôzã

de la talerî 17, 60 și până la talerî 23, cum și prețu lemnelor de foc s'au adăogat peste orânduia.ă, și la cererea ce fac brutariî cu a dobândi mângâere la pagubile ce dic că cōrcă, acōsta rēmâne precum se va socoti de cinstitul Divan; către acōsta mai înșciințez cinstitul Divan, că după jalbile ce au dat și brōsla jimblarilor la trecutu Aprilie 26, plângēndu-s', că nu le dă mâna a mai vinde jimbla după nart, cūcî se păgubesc cu totul, și au făout cerere, ca orî să li să facă o musaadea, sau *aiar*; la a căroro jalbă s'au dat porunca cinstitul Divan, ca să urmeze cu vōndarea jimblei tot după nart până la 10 ale acesteî curgătōrei lunî, și apoî să li să facă cișniū de către Dumnōlūi fratele Vornic Barbu Văcărescu, și de către mine, și de către Dumnōlūi Serdaru Nicola, și după chibzuirea ce se va face, să li se facă îndreptare, și din întimplătōrele trebî neputēndu-se pune în lucrare, și fiind-că jimblariî făcea o mare strigare, că nu mai pot suferi pagubile ce cōrcă, și ca să nu facă și jimb'a prōstă, a se asemăna ca pânea, și pentru ca să o facă albă și bună, le-am făcut oareș-care musaadea cu puține dramurî mai jos, până a li se hotărî nartul cel cuviincios. — 1808, Maiū 17.

Petrache Ritoridis biv vel Vornic.

Cod. LIV fila 138.

Anexa O bis

De la Divanul principatului țerîi Rumănescî.

Cinstit Dumnōta frate Epistatule al Agiei, s'au cetit la Divan acōstă anafora, la care și respundem, că după prețul grâului, ce acum într'acostea zile se urneză la obor, vîndîndu-se adecă mai cu scădere din prețul ce se arată într'acosta anafora, s'ar cuveni a se îndatora isnaful brutarilor a vinde ocaua de pâne și cu mai scădut preț din ce ni să arată, dar ca se nu le mai rămie cătușî de puțin cuvînt de împotrivre și ne mulțămire, primită este Divanulūi chibzuirea ce se arată printr'acōstă anafora, care este cu destulă musaadea către brutariî; drept aceea o întăresce Divanul, și poruncesce, să îndatorezî Dumnōta pe toșî brutariî, i jimblariî, i simigiiî, ca până la sfîrșitul viitōrei lunîi lui Februarie, să urmeze cu vîndarea întocmai după prețul ce se coprinde într'acōstă anafora, să dee însă logătură prin zapis, la condica Agiei, că a pururea va fi îmbeșugare de pâne în politie, că va fi pânea, jimbla și simituri'e curate și cōpte bine și nu va fi lipsă măcar un dram, cūcî împotrivă dovedindu-se vre-una dintre acestea, se scie, că se vor pedopsi strașnic; pentru care și Dumnōta să nu încetezî a avea cuviincioșa îngrijire și privoghere de a se urma acest nizam întocmai și ne strămutat, pără la sorocul ce s'au dis mai sus. — 1807, Noembrie 16.

Ștefan Văcărescu, Barbu Văcărescu, Constandin Balăcînu.

Cod. LIV fila 135.

Anexa P

De la Divanul principatului țării Rumânești.

Dumnóta frate Epistatule al Agiei, fiind-că vânđarea grâului se urmózá cu îndestulă eftinătate, precum este văđută de față la toți de obște, și fiind-că brutarii politiei nici odată nu urmózá de sineși a face vre-o adăogare la suma dramurilor de pâne ce o vinde la norod, ci tot-déuna ne contenit și de rînd pânea tot intr'aceeaș sumă de dramuri, ca și în vrómea când este cumpărătórea grâului scumpă, însă se obicinuesc de tac făcênd vânđarea tot cu aceeaș împuținare a dramurilor, și îndată ce vėd că se mai suie oares-ce prețul cumpărătórii grâului, atunci numai decăt găsesc pricină, încep a face strigări și cereri de a li se da voie să facă și ei vânđarea pânei de mai puține dramuri, fără a mai pomeni, că pe vrómea trecută, când cumpărau eftin ei făcea vânđarea cu scumpete de tot ne analoghisită la prețul cu care până atunci avea grâul cumpărat; de aceea dară, Divanul serie, ca astăđi sė aducă pe toți acești brutari ai politiei față înaintea Dumitile, pe cari cu acósta poruncă să-i îndatorezi și să-i supui, ca de mâne înainte, adică de la patru a costii următóre, să vânđă pânea la norod una sută dramuri la o pară, însă pâne bună, curată, albă și cóptă bine, care acest preț cu care poruncim a vinde ei pânea de acum înainte, sė nu socotóscă că aú de a urma numai până când se mai suie cumpărătórea grâului, și apoi iară să córá scăđemîntul la dramuri după rėu năravul lor ce au de a vinde pânea tot cu acest preț intr'un an de plin, adică până iarăș la Octombre al viitorului an, căci după eftinătatea prețului cu care cumpără ei acum grâul, urma să se facă vânđarea pânei numai pe trei parale ocaua, iară acest preț ce-l orânduim la vânđarea pânei, este cu mare musaadea a lor, care musaadea nu li se face pentru alta, ci numai și numai ca să se urmeze vânđarea pânei până la împlinirea anului, tot cu acest preț, fără altă strămutare, pe care să-i îndatoreze a-și cumpăra acum toți, tótă suma grâului câtă este trebuincióasă, de se cheltuesce cu vânđarea în politie pe un an de plin, și acósta poruncă a Divanului, să se citóscă aici la Agie în fața și auđul a tot iznaful lor. ca să șcie și să nu mai năđăjduiască, că despre primăveară când începe a se mai sui prețul grâului, vor avea vre-o ascultare la vre o pricinuire a lor, pentru că la ori ce fel de pricinuire vor provalisi, nu numai vre o ascultare nu li se va da, ci încă împotrivă, strașnică pedépsă vor cerca, și cu vânđarea a chiar avutului lor se vor ósândi a cumpăra atunci grău, și a face vânđarea pânei tot cu acest preț, ce acum cu chibzuirea de obște s'aú hotărât; de care și pentru nestrămutarea acestui nart al pânei, poruncim să se trecă pitacul acesta în condica Divanului, ca să fie sciut la toți, că până la împlinirea anului n'are a se face vre-o altă schimbare sau strămutare la acest hotărât nart.—1807 Octombre 3.

De la Divan către fratele vel Vist. din 1808 Septembrie 2, în privința nartului pâinei. Brutarii cer pentru hrana ostilor împăretesci să nu plătescă nimic la măcinatul grăului pentru ostire.

Anexa R.

Intărirea ce s'a dat la anaforaua Dumnéluî Epistatuluî al Agieî pentru vîndarea pâinei aici în Bucuresci, ocaua pe parale șase.—1812 Iunie 2.

De la întăiul Divan și Comitet

Cinstite Dumnéta Epistatule al Agieî, Divanul avînd pliroforie, că în adevăr prețul grăului aș scăduț, iar mai vîrtos acum cînd timpul se vede fôrte rodnic la semănăturî, apropiindu-se și eşirea bucatelor celor noue, priimită și cuviincioasă este aretarea ce faci printr'acéstă anafora, pe care o întăresce Divanul și poruncesce Dumitale, să îndatorezi pe brutarii și jimblarii politieî ca de acum înainte să vîndă ocaua de pâne câte parale șase, iar ocaua de jimblă câte parale șapte, îngrijind însă adesea Dumnéta, ca să nu fie lipsă la dramurî, după rēul nărav al lor, iar vîndarea pâinei i a jimbleî, să se facă pe la locurile acelea ce aș fost orânduite din vechime, dupe cură și simfonie în scris ne-am pliroforisit că are breasla brutarilor între dēnșî, cu arētare anume la ce locurî să se urmeze vîndarea pâinei, și afară dintr'acele locurî să nu'î îngăduescî Dumnéta a se așeșă cu copăile prin alte locurî, și către aceste să privigheșî, că atăt jimbla cât și pânea să fie curată și cōptă bine, precum și pentru orî-ce alte felurimî de lucrurî de ale mîncăreî ce se vînd aici în politia Bucurescilor, dă Divanul voie Dumitale, ca după orânduiala ce avea din vechime dregătoria Agieî pentru buna întocmire a prețuluî acestor lucrurî, asemenea să îngrijescî Dumnéta a întocmi de acum înainte prețul vîndărilor, cât va fi prin putință mai cu scădere, ca să fie spre mulțămirea noroduluî și mai vîrtos a celor săracî și scăpătașî și în scurt la tōte cîte privesc la dregătoria Agieî, să te silescî Dumnéta a te arēta cu cele vrednice și iscusite mēsurî, precum te-aî arētat și altă dată cînd aî fost orânduit la acéstă dregătoria, spre a dobândi laudă și titlu de adevērat patriot, iar cînd Dumnéta veî cerca vre-o discolie la nizamul trebilor, ce privesc la dregătoria Agieî, vrēnd a se amesteca la acéstă cinevașî, numai decăt să arēșî Divanuluî, ca să 'l depărteze pe acela.—1812 Iunie 3.

Al Ungrovlahieî Ignatie, Constantin Ghica viș prezident, Constantin Varlaam, Constantin Samurcaș vel Vist.

Anexa S.

Cinstite Dumnéta vel Aga, fiind-că Divanul aŭ orânduit pe Dumnéluŭ vel Logofăt Constantin Caliarhi și pe Dumnéluŭ Vornic za Obștirî, ca să facă cișniŭ după cumpărătorea zahereleŭ de grâu și după alte cheltueli ale brutarilor și să arête Divanuluŭ, spre a se pune brutarilor cum aŭ a vinde pânea de aici înainte în politie; Divanul poruncese Dumitale, ca să cumperî trei chile grâu, adecă mâna dintâiŭ, de al doilea și al treilea, care să le faci teslim la Dumnélor orânduițiŭ boeri, spre a face acest cișniŭ brutarilor.—1811, Septembrie 23.

Cod. LXV. Fila 125.

Anexa T.

De la Divan

Cinstite Dumnéta vel Agă, împreună cu Serdarul Nicola, cu Dumnéluŭ Medelnicernl Chiriace Arbut, adunându-vă la un loc, să faciți cișniŭ grâuluŭ ce vine de vândare la târg, după care să se facă schepsis, cât se cuvine a se vinde pânea în târg? care cișniŭ să se facă după ce se va săvârși câmpul de arat iar nu acum.—1812, Aprilie 5.

Manolache Ban, Barbu Văcărescu, vel Vistier.

Cod. LXV. Fila 161.

Anexe la cap. XXIX, pag. 594, volumul IX.

Anexa I

Divanul rînduesce la 30 Iulie 1808 pre biv vel Medelnicer Theodorache Arcuda, Epistat asupra podurilor mari din Bucuresci în locul Serdariuluŭ Dumitrie Polizu și ordonă lui Polizu «să aibi a face teslim în mânilor nunituluŭ boer, ce acum s'aŭ orânduit Epistat, atât tôte catastihelile, socotelile și condicile, ce vor fi pre vremea de când te afli la acéstă epistășie, cât și toți banii câți vor fi în aht în Casa acésta a podurilor, să-ŭ dai în mânilor orânduituluŭ Epistat, dimpreună cu socotôlă curată și lămurită, arătătoare de câți bani are acum Casa gata, ce veniturî ale Caseŭ sunt adunate? ce rămășițurî de bani are Casa neluați până acum din veniturî? ce rîndueli sunt făcute pentru podine? Câte podini se află în păr, vechi și nouă, și în ce locuri sunt acele podine? ca și

pe acestea să le facă orânduitul Epistat zapt și atât socotéla banilor, cât și a podinolor, să se aducă la Divan, ca să se vadă. — 1808, Iulie 30.

Soinnați: *Dositei al Ung. Iosif Argeș, Constantin Vist. Radu Goleșcu, Ștefan Văcărescu, Ivan Comănișu, Fotache Știrbeiu Gheorghe Filipescu, Istrate Crețulescu, Barbu Văcărescu, Isaac Ralet.*

Cod. LV1 fila 17 verso.

Pitac la Medelniceru Arcuda Epistatul Casei Podurilor, cum că unul din podurile domnesci ce sunt din jumătăți de podină alcătuit puse în cap una cu alta s'aũ desghinat, încă unele s'aũ și tras după urși în jos și ca să nu se întâmple sachetefsire cu ași frânge vitele picioréle, să orânduiască pre Polcovnic de poduri, ca cu podari să drégă tóte găurile, prinđénd bine în cuie podinele, însă acum până este vreme bună de nu sunt ploii.

Cod. LXVII fila 431.

Anexa II

Intărirea ce s'aũ dat la jalba lui Dimitrio Polizu, pentru ca Divanul să însărcineze pe alt cinevași cu Epistăsia casei podurilor, că s'aũ orânduit cu această Epistăsie Dumnólui Serdarul Dinu.

De la întâiul Divan și Comitet.

Fiind-că jăluitarul Serdar se află în virsta bătrânețelor și mai virtos, că acuma se află și bolnav greú, precum și înșine nouă este sciut, de aceea primită este Divanului cererea și rugăciunea sa, de a rămânea apérat de epistăsia Casei podurilor, în locul căruia iată Divanul te orânduiesce pe Dumnéta biv vel Serdar Dinule și te însărcineză cu această epistăsie a Casei podurilor, pentru care și se poruncesce Dumitale, de îndată să ceri de la Serdarul Polizu a'ți paradosi tóte socotelile, hărțile și bani Casei podurilor, ce vor fi asupra sa și să îngrijesci de acum înainte a se păzi nizamul podurilor, cu bună orinduială, cum și starea lor să mórgă spre adăugire și sporire. — 1811, Februarie 1.

Iosif Argeș, Constantin Ghica, Barbu Văcărescu, vel Vistier.

Cod. LXVII fila 434.

Anexa III

Pitac prin care orânduiesce Divanul pe Vistierul Nicolae Trăsnea, și pe Dumnólui Postelnicul Răducanul Clinceanul în locul Serdarului Polizu, ce aũ

fost însărcinat cu Epistăsia Casei podurilor, însă pe Dumnélui Visternicul Nicolae Trăsnea ca să ție sēma banilor i socotelilor de luat și de dat, iar pe Dumnélui postelnicul Clinceanul, ca să ămble pe afară când va fi trebuință a se tocmi și a se aduce niscaivași podinī de prin județe pentru merometul său facerea vre unū pod al politieī, și iarăși amândouī împreună să îngrijescă cu osirdie și priveghere, spre a fi podurile apururea în bună stare.

Cod. LXXI fila 77.

Anexa No. IV

Dumnéta biv vel Sordare Dimitrie Polizu, fiind-că aī făcut cerere a te lepăda din epistăsia Casei podurilor, fiind în vremea bētrânețelor, iată Divanul primesce cererea și rugăciunea Dunitale, te slobódo din epistăsia acēsta, și aū oranduit pe Vistierul Nicolae Trăsnea și pe postelnicul Răducanu Clinceanu, căruia îndată după primirea acestuī pitac, să-ī peradosescī Dumnéta tóte socotelile și baniī Casei podurilor, ce sunt strinși și până acum, luând de la Trăsnea și osebită adeverință de primirea lor. — 1811 Mart. 3. S'aū făcut pitac către epistațiī Casei podurilor, ca să drégă podurile pe unde sunt stricate.

Cod. LXXI fila 77

Anexa No. V

De la întăriul Divan și Comitet.

Cinstite Dumnéta vel Vornic al Obștirilor am vēđut arētarea, ce faci Divanului printr'acēstă anafora, ci dar de vreme ce uniī din isnaful acestor jăluitori lucrózá acest meșteșug numai când le dă mâna și vēd că aū câștig mult, iar când nu le dă mīna se trag nevrând a plăti nici canonisitul avaei cl Cutieī, iar alțiī și când le dă mâna și când nu le dă, își lucrózá napristan și plătesc atât havaetul părțiī lor, cât și al celor ce se trag, primită le este cererea lor și poruncesce Divanul ca cei ce s'aū tras acum de la acest meșteșug și nu voesc a plăti avaei Cutieī, să nu fie slobóđi a maī lucra acest meșteșug, ci să lucreze numai cei ce nu s'aū tras, cari să fie datorī a plăti la Cutia pe deplin canonisitul avaei, adecă și partea acelor ce s'aū tras și aū lipsit. — 1810 Decembre 25.

Manolache Crețulescu, Grigore Ghica, Istrate Crețulescu, Constantin Bălăceanu, Vistierul Varlam.

Cod. LXVII fila 437.

Anexa No. VI.

Către slăvitul Divan, de la Epitropia Obștirilor

Întărirea ce s'a dat la anaforaua Dumnéluï vel Vorniculuï Manolacho al Obștirilor pentru havaetul ce are să dea isnaful bragagiilor de aici din Bucurescî la Epitropia Obștirilor, câte talerî 30 de prăvălie și de va mai prisosi peste două-șeci, acelor să fie ale Epitropieï.—1810 Noembre 9.

De la întâiul Divan și Comitet al principatuluï Valahieï

Cinstite Dumnéta vel Vornice al Obștirilor, de vreme ce cuprinderea zăpisuluï ce l'a dat la Epitropie isnaful bragarilor este într'această chip, precum printr'acéstă anafora a Dumitale ni se arată, în puterea dar chiar acestuï zăpis al lor, poruncesce Divanul, să implinescî Dumnéta numai de la prăvăliile ce se află acum lucrând bragă, și avăetul prăvăliilor ce mai lipsesc, până la 20, fără a li se primi nici un cuvînt de pricinuire.—1810 Noembre 15.

Ignatie al Ungrovlahieï, Iosif Argeș, Manolache Crețulescu, Grigore Ghica, Istratie Crețulescu, Constantin Bălăceanu, vel Vistier.

Cod. LXVII, pag. 336

Anexa No. VII

De la întâiul Divan, către starostele de neguțători.

Fiind-că ieraturile ce sunt orânduite pentru dregerea și meremetul podurilor mari de aici din Bucurescî sunt fôrte de neajungere, ca să fie tot-d'una podurile drese, precum se cuvine, pentru care Divanul cu multe, chipuri s'a silit, să adaugă venitul acesteï trebuințe; dar fiind-că Visteria țerei, mai vîrtos acum într'acéstă vreme, avînd multă neajungere și lipsă de banî și alt mijloc ne găsînd, ca să fie la acéstă trebuință de ajuns; de aceea dar aș socotit, ca vîndarea cărților de joc de aici din orașul Bucurescî, să fie apalt și să se dea la vîndare prin «cochi véchi», precum acésta s'a întormit acum și s'a aședat și în orașul Iașilor, iarășî pentru acéstă trebuință a podurilor. Și fiind-că și Excelența sa vice-prezidint Engelhardt prin predlojenia, ce a dat la Divan, din porunca Luminățieï sale mai mareluï Comandir, arată că a găsit acésta de folos a se urma și aici în Bucurescî, Divanul iți poruncesce, ca să dai de scire în tot târgul și la toți de obște ueguțitori și la alții, să scie fițescarele, că acest apalt al cărților de joc are a so strigi la «cochi véchi» în

Divan și cine va fi muștereu să'l cumpere, să vie față, fiind-că numai acel ce va cumpăra acest venit, are voie să vinde cărți de acum înainte, aducându-le de prin alte locuri și vinzându-le duzina nu mai mult de cât talerî 8 banî 60, care acel muștereu, asupra căruia va rămănea acest apalt al cărților, are a se îndatora, ca să ia cu preț asupra sa toate cărțile câte se vor afla aici în oraș. 1810 Martie 21.

NB. Asemenea pitac s'a făcut și către Aga în aceeași zi.

Cod LXV fila 13

Anexa No. VIII

De la Divan

Cinstite Dumnéta vel Vornic al Obștirilor, fiind-că ovreiu ce a fost cumpărat în trecutele zile *apaltul cărților* de joc din totă țera a fost un înșelător și încă s'a sculat și a fugit de aici, scrie Dumitale Divanul ca prin starostea de neguțatori să chiami înaintea Dumitale pe toți neguțatorii de aici câți aș cărți de joc prin prăvăliile lor, ca să arăte fie-care câte câte duzină de cărți aș, care făcându-se catagrafi, să se însemneze fie-care *traflă* prin pecetea Vorniciei și apoi să aibă voie a le vinde însuși ei cu prețul ce'l hotărășce de la Divan, adecă câte..... duzina, din cari banî poprind talerî..... prețul cu care se vindea mai înainte; prisosul de banî până la talerî.... să'l răspundă la Vornicia obstirelor, să-l dea la epistăsia Casei podurilor fiind venit al podurilor; așjderea și pentru cărțile de joc, ce se vor fi aflând pe afară prin orașo, să orânduiască Vornicia un om, spre a le face catagrafi, a le însemna cu semnul Vorniciei și a le vinde apoi acei neguțatori, cu mijlocul ce s'aș dis mai sus, și asemenea urmare să facă și pentru câte cărți vor mai aduce neguțatorii și de acum înainte, atât aici în politia Bucurescilor, cât și prin orașe; să scie însă toți neguțatorii, ce fac vinzare de cărți, că de vor tănui dintr'însele și se vor găsi vindute niscarevași cărți fără de semnul Vorniciei se vor face contrabandă toate acele cărți pe sēma Casei podurilor și de urmarea ce veș face Dumnéta, să dai la Divan răspuns în scris; așjderea să dai Dumnéta de scire și vameșilor carvasaralei să îngrijescă, că orî care din neguțatori și orî când va aduce cărți de joc, să fie datorî și vameșii a da de scire la Vornicie numai de cât, care neguțator este acela și câtă sumă de cărți de joc aș adus. — 1810, Iunie 8.

Ignatie al Ungrovlahiei, Grigore Ghica, Istrate Crețulescu, Constantin Bălăceanu, Ioan Comăneanu vel Vistier.

Cod. LXV, fila 40,

Anexa No. IX

De la întâiul Divan

Cinstite Dumnéta biv vel Serdare Nicola i Dumnéta chir Cincul, fiind-că Divanul a însireinat pe Dumnélui vel Vornic al Obstirilor cu îngrijirea apaltului cărților de joc, după mijlocul ce se coprinde în osebitul pitac al Divanului ce s'a i făcut către Dnuélui și urmând a se face catagrafie de cărțile de joc, ce sint atât aicea iu politia Bucurescilor i pe afară prin orașe, cât și celor ce se vor mai aduce de acum înainte; spre înlesnirea dar acostii trebii Divanul vă orânduiesce împreună și pe Dumnévóstră amândouă, ca să dați Dumnélui Vornicului întru aceste cuviiinciosul ajutor.—1810, Iunie 16.

Ignatie mitropolit, Istrate Crețulescu, Constantin Bălăceanu, vel Vistier.

Cod. LXV, fila 42.

Anexa No. X

Apaltul cărților de joc s'a dat la licitațiune iu 1810 ovreinelui Bronstein. Acesta fu, dice Divanul iu raportul său diu 16 Iulie 1810, către general Engerhardt — înșolător și mincinos «după ce a cumpărat apaltul aii meșteșugit fulnri de viclenii spre a se apăra de plata banilor, până în cât vedënd Divanul că nădojde de a se implini bani i de la el nu este, am însciințat pe Excelența ta prin Răducanu Filiti, ca să fie s'lit ovreinel, cu închisóre, a plăti bani și ni s'a i dat respunsul Excelenței tale, prin grai iu cu Filiti, că fiind ovreinel *cu cin de cavalerie*, nu i se póte face acest fel i de silă, până când s'a i sculat de aci și a i fugit de aicea... Alt muștere i nu se găsesce pentru apalt... Dec i Divanul a „chipzuit alt mijloc“ spre a evita paguba: „adică aii orânduie pre Dumnélui Vornicul al Obstirelor împreună cu două obraze, ca sa facă catagrafie tuturor cărților de joc câte se află aici și afară prin orașe, cum și cele ce vor mai veni de acum înainte și însemnându-le tóte cu pecetea Vornicio i, să le lase iarăși în prăvăliile neguțitorilor ce le vor fi avënd, ca să le vîndě fieșcaro cu prețul apaltului ce s'a i otărit, din care poprind e i prețul cu care vindeai mai înainte, bani i ce vor prisosi până la hotăritul preț al apaltului să-l respundă la Vornicia Obstirilor, cum și Vornicia la Casa podurilor. Iar când unul din neguțitor i se va dovedi că aii tăinuit cevași cărți și le-a i vîndut fără de a fi însemnate de Vornicia Obstirilor, atunci tóte cărțile de joc ce se vor găsi în prăvălia lui să se facă controbout pe sóma Case i podurilor.—1810, Iulie 16.

Cod. LXVI fila 19.

Anexa No. XI

Intâiul Divan scrie Mitropolitului, în 9 Aprilie 1810, ca suma de 31150 lei ai Casei podurilor care din pricină că cel de mai nainte Epistat al Casei podurilor nu era sigur, s'au fost pus *depositor* la Sf. Mitropolie, ca nu cum-va să se prăpădescă dintr'înșii, iar acum fiind-că s'au orânduit Epistat la casa podurilor Serdarul Polizu, adică tot cel ce a mai fost Epistat la Casa podurilor și altă dată și într'acăreea vreme a epistăsiei lui s'au agonisit acești bani la Casa podurilor, fiind, om sigur și bun econom, de aceea Divanul pohtesce po prea Sfinția ta să poruncesci, a se da iarăși la numitul Serdar Poliz acești bani, ce se află la Sf. Mitropolie, ca să'î iconomisescă spre crescerea și sporirea lor.

Anexa No. XII

De la întâiul Divan

Dumnóvóstră Epistați ai Casei podurilor, fiind-că Excelența sa d. gheeneral viț prezident al Divanului, prin predlojenia ce ne-au trimes, face cerere de a arêta pentru banii taleri 31,000 ce au fost din anul trecut dați în dobândă până la April 15, cum și pentru taleri 32,045 vîndarea huzmetului pe acest următor an, ce s'au făcut acești bani și unde sunt, cum și dobânda ce s'au luat câtă este? și cu tóte că ne ați arêtat Dumnóvóstră o socotólă, dar trebuință este ca acea socotólă să o dați în scris, ca însăși aceea să o trămitem Excelenței sale. De aceea dar, să faceți acea socotólă și făr de zăbavă să o aduceți la Divan; deosebit să aduceți la Divan și schepsis de socotóla ce trebuie la facerea podurilor, după porunca ce vi s'au dat prin cuvênt. — 1811 Maiu 23.

Ignatie al Ungrovlahiei, Radu Goleacu, Isaac Ralet, Mihaiu Manu vel Vistier.

Cod. LXV fila 83.

Anexa No. XIII.

Către gheeneralul Șeter viț prezident al Divanului

Excelența sa Dumnóluu gheeneral-maior i cavaler Engelhard, cel mai nainte viț prezident al Divanului, prin predlojenia Excelenței sale, sub No. 449, scrisă de la 22 ale acestei luni, au făcut arêtare Divanului, că cinstitul Comitet al poliției au vindut iraturile Casei podurilor drept taleri 38,045, și către aceste dice, că vêdênd Excelența sa din nota Divanului, ce i s'au trimis cu No. 96, că sunt mușterei cari dau mai mult taleri 2,000 pentru aceste iraturî,

scrie Divanului, să facă de isnoavă strigare și de prețul ce va eși să i se trimiță însciințare; la această avere cinste a arăta Excelenței tale, că Divanul prin nota sa cu No. 96, a arătat Excelenței tale, că sunt mușterei de două mai mult taleri 2.000 peste taleri 29,775 ce ne-au fost arătat Serdarul Polizu, iar nu peste acest de acum preț de taleri 32,045, care preț arătându-se Serdarului Polizu și întrebându-se de este vre-un mușterei a da mai mult, ne a dat răspuns, că alt mușterei peste acest preț de taleri 32,045 nu este; de aceea și nu lipsim a arăta Excelenței tale. — 1811 Ianuarie 30.

Cod. LXVI fila 68.

Anexa No. XIV.

Excelența sa Șeter.

Trimite răspuns la nota Divanului, cu No. 196, că nu s'a mai găsit alt mușterei a mai da peste suma banilor ce a dat acei mușterei, taleri 32,045 pentru ieraturile Casei podurilor. — 1811 Februarie 22.

Cod. LXII fila 43 v.

Anexa No. XV.

Către slăvitul Divan, de la Vornicia Obstirilor.

Sciut este slăvitului Comitet greutatea Epitropiei cu care s'a înșărcinat în anul acesta atât cu prostichiul lefilor săracilor de la trecutul Ianuarie încóce, cum și cu cheltuelile meremetului cișmelelor, care sunt cu deosebire de cât într'alți ani, și ieraturile Epitropiei ce sunt canonisite după hrisóve nu se pot implini, pentru că din rămășițurile boeriilor și a ispravnicilor din anul trecut, după fóia ce este dată la Comitetu Visteriei, abia s'a înșărcinat taleri 384, iar cei-l-alți stau și până acum neimpliniți; asemenea și din anul acesta, de la Ianuarie 1, atât de la boeri, cât și de la ispravnic, iarășî nu s'a înșărcinat nici un ban; pentru care, din poruncă, am și fost dat fóie arătătoare de câtă rămășiță are a lua Epitropia, împreună cu anafora, cerând a se face înșărcinare, ci cât pentru rămășițele din anul trecut, rămâne a se urma după cum se va găsi cu cale de către slăvitul Comitet, iar pentru havaeturile din anul acesta, să binevoiască slăvitul Comitet, de a se face înșărcinare într'această chip, adocă: havaetul de la Dumnélor boeri ispravnic po taleri 100 de județ, să se înșărcinască de la gazdele județelor, iar havaetul de la boeri ce s'a aflat și se află de la Ianuarie încóce, cum și de la boeri judecători ai departamenturilor, să li se poprască din lefurile ce ia de la Visterie, pentru că se apropie și sfârșitul lunei acestia și ne fiind ban de ajuns a se plăti orânduțele lefi, o să aibă stenahorie, atât Epitropia Obstirelor, cât și slăvitul Divan cu jalbile ce vor ișruși săracii lefegii 1812 Iunie 22.

Anexa No. XVI

De la Divan

Cinstite Dumnéta vel Vistier, primită fiind Divanului cererea ce face printr'acéstă anafora Dumnélu Epistatul Vornicioi Obştirilor, poruncim Dumitale, ca atât acei câte talori 100 avaeul ispravnicilor, ce sunt datorî să răs-punđe la Epitropie, să'î împlinescî Dumnéta prin zapcii vătaf de Visterie de la gazdelo județelor și să se facă teslim la Epitropie, iar pentru avaturile ce sunt datorî, atât boeriî ce s'aũ a'lat în dregătorie până la Ianuarie, cât și judecătorilor ce s'aũ orânduît de la Ianuarie încóce, să li se poprěscă din léfa ce aũ a lua de la Visterie, de unde să ia adóverința de primiro.— 1812, Iunie 25.

Ignatie mitropolit, Barbu Văcărescu, Constantin Varlam, Constantin Samurcaș, vel Logofăt.

Cod. LXVIII Fila, 170.

Porunca ce s'aũ dat la arătarea Dumnélor Epistaților Casei podurilor mari pentru nisce ovrei ce aũ adus la 60 buți rachitū și nu se supun a plăti câte parale patru de vadră, după cum este huzmetul cumpărat al podărituluî.—1812, Iunie 14.

De la întâiul Divan

Cinstite Dumnéta Epistatul al Agieî, vei vedea arătarea ce , pentru care fiind-că ponturile slujbei podărituluî nu fac osebire neguțătorilor, că unii să plătescă podărit iar alții nu, ci ca pentru un obște se folos toți de obște se îndatoréză la plată; drept acea dar, poruncim Dumitale, să îndatorescî pe părății ovrei a plăti negreșit podărit după ponturi pe rachiurile ce vor fi adus.— 1812 Iunie 20.

Constantin Ghica viș prezî lent, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam, Constantin Samurcaș.

Cod. LIX, fila 128.

Anexa No. XVII. (IX pagina 599).

De la Divan către Epistatul podurilor mari din Bucurescî Dumnélu Serdar Dimitrie Polizul.

Fiind-că la un neguțător din Curtea cea veche este vre-o 50 saũ 60 podini, și fiind că un petic de pod ce urmăzá de la Castrisóea la vale spre partea din jos a Curții ceî vechi, este ne isprăvit, diň care se pricinueșce multă discalió

celor trecători, căci nu se împreună la cap cu cele-lalte poduri; pentru acesta scriem Dumnéta, să ia acelea podinî de la acel neguțătorii, și să puî acum a face și a sêvêrși podu acela acolo, spre a fi împreunat cu celea-lalte poduri, și acelea podinî să-i lo plătescî Dumnéta din banii Casei podurilor. — 1808, Ghenarie 31.

Cod. LIV, fila 211.

Anexa No. XVIII (idem)

146, 1808 Septembre 25. Poruncă la vel Spătar, ca să se drégă de mahalagii cu petre și moloz găurile la stradele din mahala, de pe unde se merge la mori.

Din condică No. 55, arc. Stat, pe anul 1808.

Anexa No. XIX.

De la Divan.

Dumnéta Epistatule al Polcovniciei podurilor, fiind-că Podul Mogoșoia pe unele locuri s'au stricat și porunca Excelenții Sale Ghenărar Comandor este a se drege, cum mai în grabă, iată-ți poruncim, ca acum îndată, fără de nici o zăbavă să numeri câte podinî trebuiesc și apoi să mergi cu Pandeli, cu Logofétu Divanului, ce într'adin se orânduî la podul de la Curtea domnescă de lângă Mihaiu-Vodă, și din podul ce este pe lângă zidul Curții din afară de la pörtă spre grajd, adecă în partea despre Mihaiu-Vodă, se iaî podinile ce va fi trebuinciose la dresul podului Mogoșoiei, cari podinî ce se vor lua. câte și de unde luându-le în scris Logofétu, să aducă respuns Divanului, dară însă să'ți deschidî ochii, ca să nu areți trebuința podului Mogoșoi mai multă de cât va fi, nici să iaî podinî mai mult de cât vor trebui la acéstă drogere, că are să se cerceteze cu feluri de mijloce, și dovedindu-te cu cât de puțină vină, veî cădea în pedepsă; deosebit în câteva rânduri și s'au poruncit, ca podurile mari să le rănesci, să astupî găurile, și unde va fi trebuință, să cureți șanțurile și urmare n'ai făcut, ci iată și acum 'ți poruncim strașnic, acéstă trébă să o puî negreșit în lucrare, băgând pe toți podarii în lucru, căci polcovnicia acésta este sciută că are îndestui ómeni, iară de nu-i fi destoinic la acéstă tróbă, să aibă Divanul răspuns în scris, ca să se rânduiască altul harnic. — 1808, April 8.

Cod. LIV, fila 3:1 verso.

Anexa No. XX.

Divanul scrie Medel. Matei Grecénu Epistat polcovniciei de poduri, fiind că pe drumul ce urmóză pe le pirta caselor Ban Brâncovénu unde se află și

adunarea Divanului, până în porța caselor vornic Manu, se afla pe sub pod băltacuri de noroiu..... să se repare lucrul.

Cod. LVI, pagina 28.

Anexa No. XXI.

La 30 Iulie 1809. Pitac la vel Spătar, că la capul podului Calicilor, un șanț făcut de locuitorii și s'au astupat; să orânduiască zapciū spătăresc, să facă mumbașirlic, ca să se distupe șanțul.

Cod. LVIII, fila 8.

Anexa No. XXII.

De la Ispravnicui Ilfovului.

Insciințoz slăvitului Divan, că la podul de la Ciorogârlă este diastimă de aice de Bucuresci, de trei césuri, unde este drum mare ce merge spre Piteseci, fiind locuri foarte rele, cu drumuri strîmtorate și pădure mare și undo totdeuna au băntuit coii cu cugetări relo hoji și tâlhari, prădând și omorând pe locuitorii și călătorii drumeji și ne fiind vre-o căpitănie pe alocurea, până a prinde de veste dregătorii și alte poteri mai depărtate, tâlhării împlinindu-și voile lor își găsesc loc de depărtare și ca să se mai liniștescă acele locuri de răutăți, să-și aibă și locuitorii și călătorii drumeji bun drum cu odihnă, care și slăvitul Divan o rivnesce, am chibzuit, ca fără de paguba Visteriei, cu luți 40 catane aduși din stăinătate, să se facă la numitul loc o căpitănie nouă, așeșându-se căpitan prin Dumnélui cinstitul vel Spătar, un Lazăr sin Constantin, carele s'au și făgăduit ai găsi, să-i arete la Ispravnic, să se așeșe și luându-li-se chipurile, să li se dea pecetluituri de la cinstita Visterie, cu care va păzi, denu se va băntui nimeni, și fiind că acesta este pentru un obștesc folos și fără de nici o pagubă, se face porunca slăvitului Divan, precum se cuvine, spre a se pune orînduială și să urmeze numitul căpitan și cu cuviincioșa pază. — 1810 Octombre 14.

Cod. LXVII, pagina 110.

Anexa No. XXIII.

La 28 Martie 1810 pitac la Serdarul Polizu, Epistatul Casei podurilor, ca să pue să drégă podul ce este pe la curtea caselor Domnului Ipsilant, unde este și spital.

Cod. LXV, fila 21.

Anexa No. XXIV. (Tom. IX pag. 597).

Către gheeneralul Enghelhard.

Avem cinste a areta Excelenței Tale, că Serdarul, Polizul Epistat casei podurilor, erî la 16 ale aceștii luni au făcut în scris arătare către Divan, pentru iraturile acestii Case, că strigându-se prin mezat la cinstita poliție, la cea dintâiu strigare era de față atât mușterii cât și Epistatul Casei, iar la strigarea de al doilea ne fiind față nimenea dintr'ăi Casei, ci singur Dumnélui polițmaister, Sâmbătă la 8 césurî din ȓi le-au și haraciledisit, dându-le drept talerî 29,775, care acésta auȓind'o mușterii Casei, s'au dus la Epistat de au mai a târdisit dintr'un cuvînt încă talerî 2,000 și făcënd arătare de acésta Epistatul Casei către polițmaister, întâiu i s'au dat respuns, ca să vie amândoué cetelede mușterei, ca să se strige și a treia óră la mezat aceste iraturî, apoi mergënd Epistatul la cinstita poliție, ca să se pue în lucrare și cea de a 3-a strigare, i s'au dat rêspons de Dumnélui polițmaister, a se face arătare către Divan; până acum însă nici o arătare n'au făcut, ci fiind-că peste prețul ce au eșit la cinstita poliție au eșit mușterei de au dat încă talerî 2,000, urmózá dar, ca cea de al 3-lea strigare să se facă în Divan, față fiind și Excelența Ta, ca să nu se păgubéscă Casa de folos, că póte să se găséscă mușteriu a mai adaogă, și orî în ce ȓi se va hotărî de către Excelența Ta a se face acésta de al 3-lea strigare, ne rugăm să avem cinstit rêspons, ca să dăm de scire și mușteriiilor a se afla într'aceșii ȓi la Divan. — 1811, Ianuarie 16.

Cod. LXVI, fila 65.

Anexa No. XXV.

Excelența Șeter.

Că ofișorii de pe la județe îl inșiințózá, că stăpâniî moșiilor ce au podurî pe apă le iaú havaot pentru trecerea lor și cere inșiințare de acest havaot cu ce cuvânt le iaú stăpâniî moșiilor ce au podurî? — 1811 Februarie 23.

Cod. LXIII, fila 36 verso.

Anexa No. XXVI.

De la întâiul Divan.

Cinstite Dumnéta biv vel Visternice Teodorache Văcărescule, fiind că din porunca Excelenței Sale glavnoi comandir, se cere ca astăȓi negreșit să se drógă podul ce merge la casele răposatului banului Brâncovénu, care pod sunt datorî

mahalagiî să 'l facă și pentru că acest pod s'aû tocinit de mahalagiî a se face și dintr'acele podinî s'aû adus o sumă și so află în curtea Dumitale, decî fiind că se cere negreșit a se drege și mai ales acele podinî se pun iarăși la acel pod unde tot trebuia a se puno, scrie Divanul Dumitale, că toate acele podinî ce se va fi adus și sunt în curtea Dumitale, să se doa la Dumnélor Epistațiî podurilor mari, spre a urma cu punerea lor și a drege dupe porunca ce aû. — 1811, Martie 11.

Manolache Crețulescu, v.1 Vist., Barbu Văcărescu Stancovicî.

Cod. LXX, fila 202.

Anexa No. XXVII.

Cinstite Dumnéta vol Agă, fiind-că porunca Excelenței Sale, Dumnéluî ghenereal vit-prezident este, ca să se facă negreșit podul ce nrmóză de la Biserica dintr'o zi pe la sfântul Sava și pînă ce dă în podul cel mare, pentru care făcendu-se măsurătoare stânjinii de loc ce are fieș-care despre o parte și alta, s'aû tocmit stânjinul po talorî 30, precum în osebită fôie pe anume se arată; ci dar veî orândui Dumnéta zapciî a implini acești banî, ca să se încépă lucrul poduluî. — 1811, April 26.

Cod. LXV, fila 7.

Anexa No. XXVIII.

Pitac către vol Armaș, ca să facă urmare dupe porunca ce i s'aû dat, să dea câte 20 de vinovați la lucru podurilor mari, să fie zdravenî și să fie la lucru des diminueță, că de se va întempla vre un cusur va răspunde la acoa. — 1811, Maiî 3.

Cod. LXV, fila 79.

Anexa No. XXIX.

Excelența Șteter.

Trimite răspuns la nota Divanuluî, cu No. 586, pentru podul de poște Dâmbovița, ce s'aû cerut a se face, orî do ómenii cei carî voesc, saû de la Casa poduluî și cere de a i se trimito curată pliroforie de toți banii ce sunt strînși la Casa poduluî, atât de talerî 31000, cât și de talerî 32045 ce aû vëndut în anul acesta lét 1811 iraturile Caseî poduluî. — 1811, Maiî 13.

Cod. LXIII, fila 48 verso.

Anexa No. XXX.

Exceleanța Șteter.

Primiind nota Divanului de la 10 Maiu cu No. 665, pentru podul ce este să se facă pe lângă biserica sfântului Sava și locuitorii ce locuiesc nu vor a fi la plata banilor, ce sunt a se face acest pod, și poruncesce de a 'i supune pe acei locuitori la plata banilor. — 1811, Maiu 18.

Cod. LXIII, fila 48 verso.

Anexa No. XXXI.

De la întâiul Divan.

Dumnévóstră Epistaților ai Casei podurilor, fiind că după predlojenia ce am primit de la Dumnéluigheneral viț-prezident, este trebuință a să face schepsis de câtă cheltuială ar trebui, să se facă pod peste vadul apei, din Curtea veche din pod până în apă, cum și în apă cât va cu meșteșug și cu semn de a nu trece sacalele mai nainte sau alții cu cai, să nu se întâmple primejdie și pe delături pe lângă zid și pe o parte și pe alta să se facă șanțuri podite mai 'nalte de cât podul ca să mergică pe deasupra acelor șanțuri cu cobilițe și cu hârdae și podul la mijloc să fie mai 'nalt a nu ținea apă; deosebit să faceți alt schepsis: câtă cheltuială merge când se va face pod tot asemenea numai pe 4 stânjeni cum și osebit pe doi stânjeni făcându-se pod stătător peste Dâmbovița, câtă cheltuiala merge la acest pod; pe lângă acosta să vedeți și hotărîrea domnescă pentru Gabrovaliu de din sus, care are pörtă răspundătoare în vad, cât este îndatorat a da lă facerea altui pod și să scădeți din prețuirea facerei, aceea ce va da Gabrovaliu, pentru care schepsis să luați pe mai-mare-bașa din preună cu alții cu idee, ca adevărul să arătați Divanului, ca și Divanul să facă Exceleanței Sale; la care forțe să deschideți ochii a nu face vre un cusur, sau vre o arătare ne adevărată, că greu răspuns veți da; și până poimâne Joi de dimineață să ne aduceți negreșit acel schepsis. — 1811, Maiu 23.

Al Ungro-Vlahieș Ignatie, Radu Goleșcu, Isaac Ralet, Mihaiu Manu, vel Vist.

Cod. LXV, fila 87 verso.

Anexa No. XXXII (IX pag. 600).

Intărirea ce s'a'au dat la anaforaua Epistafiilor Casei podurilor pentru podinile ce sunt în județul Argeşului.

De la întâiul Divan şi comitet.

Orânduiesce Divanul pe polcovnicul Basma din partea Epistasioei Casei podurilor, să mǎrgă în sud Argeş, unde prin ajutorul Dumnélor Isprăvnicilor judeţului, mai întâi să âmble şi orî unde va găsi că se află în păr podinî dintr'acestea, să facă catagrafie de tǔtă suma ce se va găsi, iar pe de altă parte se poruncesce Dumnévóstră Ispravnicilor ai judeţului, ca atât pentru căratul podinilor cu carul de pe unde se vor fi aflând, până la malul Argeşului, să îngrijiţi făr' de zăbavă a găsi cară, cât şi pentru căratul lor de acolo pe apa Argeşului până la Prisecenî prin salurî, să găsiţi ómenî cu acest moştesug şi aducênd atât pe aceî cărauşî, cât şi pe aceî mesterî de salurî la Isprăvnicat, să se facă cunoscuţi mai sus orânduitului al Casei podurilor, polcovnicului Grigorie, ca însuşi el înaintea Dumnévóstră să intre în tocmélă cu dênşii, ca să vadă până la cât-preţ să sue căratul unei podinî, atât până la malul Argeşului, cât şi de acolo până la Prisecenî i de la Prisocenî până aici şi împreună cu Dumnévóstră să însciinţeze aici la Divan, trimiţênd şi catagrafia de suma podinilor i de felurimea lor şi să aştepte acolo al doilea poruncă de urmare. — 1811, Iunie 1.

Al Ungro-Vlahicî Ignatie, Ravlu Goleşcu, Isaac Ralet, Mihalache Manu, vel Vist.

Cod. LXX, fila 80 verso.

Anexa No. XXXIII.

De la întâiul Divan şi comitet.

Către polcovnicul Grigore Bajma de la Argeş.

S'a'au priimit însciinţarea ce ne-ai trimis scrisă de la 22 ale aceştii lunî împreună şi cu fǔie de catagrafie ce ai făcut pentru podinî, atât de cele ce se află în păr în judeţ, cât şi de cele furate de unîi alţi, pe anume, şi am vǔdut şi discoliea ce arêţi pentru scoborâţul lor pe apă Argeşului din pricina iazurilor şi a morilor, pentru care aţi arêtat, că s'a'î trimis acum poruncă către Ispravnicîi judeţului, ce fel de urmare să facă spre înlesnirea coborâţului podinilor pe apă, adecă sá se îndatoresc ceî ce au îndrăznit de au sfeterisit şi

aŭ luat din podiniile domnesci în trebuințele caselor lor, însă cei ce vor fi locuitorii Țeranii, a aduce până la Găesci (unde să isprăvesce iazurile și morile) cu a lor cheltuială atâtea podinii din cele ce se află în păr, câte adecă va fi luat fieș-care, ca de acolo de la Găesci să se pornescă pe apa Argeșului prin Subar până la Priseceni, iar cei ce vor fi boeri, boerinași, neguțătorii sau Mănăstirii, să se îndatoreze a plăti câte taleri 2 de podină, pe câte podini va fi luat fieș-care, ca cu acei bani să se plătescă chiria adusului podinilor prin salarii de la Găesci până la Prisăceni, cu locmela riza-pazar, care chirie urmoază a fi foarte ușoră pentru scurtarea drumului; drept aceea 'ți poruncesc Divanul, să pui tot felul de silință, prin ajutorul Dumneilor boerilor Ispravnicii, a se sevârși, cum mai fără de zăbavă, urmarea ce s'au dis mai sus, și să'ți deschidă ochii de a nu se face de către cine-vași vre un siterismos din podinile ce sunt a se aduce, după foia ce a trimis Divanul la Dumneilor Ispravnicii, în care se arată și cele furate de unii alții pe anume, întocmai după foia se însuși Dumneii ne ai trimis aici la Divan; către acesta, fiind-că Dumneilor Ispravnicii prin scrisoarea ce au trimis acum la Divan, au făcut cerere, ca podinile ce vor fi putrede să le ia pentru trebuința podului din orașul Piteștilor, li s'au dat această 'voie însă să ia numai acele podini câte cu adevărat vor fi putrede. — 1811, Iunie 30

Cod. LXV, fila 102.

Anexa No. XXXIV.

Porunca ce s'au dat la anafora Epistaților Casei podului pentru banii ce au dat la locuitorii din sudul Ilfov pentru a face podine și au rămas rămășițe podine 49, care podine Țice Ispravnicii, ca să înapoiască banii Casei înapoi. 1811, Iulie 7.

De la întâiul Divan și Comitet.

Dumnevoastră Ispravnicilor ot sud Ilfov, pricinuirea ce s'au făcut cu numiții locuitorii nu este priimită Divanului, pentru marea trebuință de podini ce este acum a avea podurile, ci poruncim Dumnevoastră să îndatoriți negreșit pe acei locuitorii, spre a aduce a face teslim la Casa podurilor și acea rămășiță de 49 podini, căci ne fiind următorii a le aduce, să scie că s'au dat voie Epistaților Casei a cumpăra din târg acele podini și orii câți bani vor da mai mult peste prețul cel tocmit cu acei locuitorii, se vor îndatora însuși numiții locuitorii a răspunde. — 1811, Iulie 9.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXX, fila 124 verso.

Anexa No. XXXV.

Intărirea ce s'aŭ dat la anaforaua Dumnéluŭ vel Spătaruluŭ, pentru podul ce este să se facă din pórta răposatuluŭ paharnic Varlaam și pân' in podul cel mare a luŭ Șerban-Vodă, ce este de stânjini 30 și dupe jalba ce aŭ dat mahalagieŭ, a se împlini baniŭ dupe chibzuirea ce aŭ făcut Dumnéluŭ vel Spătarul.
— 1811, Iulie 13.

Cod. LXX, fila 145.

Anexa No. XXXVI.

Către ghenereal Șeter.

Cu cinste aŭ primit Divanul predlojenia Excelenței Tale, de la 12 ale acestiŭ luni, supt No. 3489, prin care ni se arată pentru ulița ce este trebuincioasă a se face pe la pórta sfîntul Savii că nu vor să plătescă cei ce aŭ locuri răspundătore într'acea uliță, analogon ce i-aŭ ajuns, și de către Excelența Ta se găsește de trebuință, că a se face rînduială să aducă dară podine și celelalte trebuincioase și apoi să se siléscă aceia ce sunt datorŭ a 'l face, ca să plătescă fără nici o prelungire, dându-se sub privigherea cui se cuvine; din partea Divanuluŭ arătăm Excelenței Tale, că pentru îngrijirea faceréi acestuŭ pod i împlinirea banilor și plata lucrătorilor este încărcat Dumnéluŭ vel Aga și locuitorii ce s'aŭ găsit a se încărcă cu facerea acestuŭ pod sunt tocniți ca să li se dea baniŭ jumătate înainte, iar jumătate după ce se va face podul, care de nu li se va da baniŭ nu voesc a face și nici noi nu putem să'i silim împotriva tocmeléi, nici alții nu se găsește ca să facă întâiŭ lucru și apoi să ia plată, și pricina este căci pe acéstă uliță *sunt câți-va boeri de la cari Divanul nu pôte să împlinéscă*, al căroră nume se arată în deosebită foiță, eu suma banilor, podul nu se pôte face, ci precum am arătat și mai nainte, ulița acésta fiind prea trebuincioasă a se face și acum arătăm, să bine-voesci, că cu mijlócele ce să va socoti de Excelența Ta, să se pue în urmare împlinirea, ca să se pótă pune și podul în lucrare. — 1811, Iulie 13.

Cod. LXVI, fila 99.

Anexa No. XXXVII.

Intărirea ce s'aŭ dat la anaforaua Dumnéluŭ vel Spătaruluŭ la jalba ce aŭ dat dece mahalagii pentru baniŭ ce aŭ a pune la facerea poduluŭ, de către Amză Croitorul i de Iordache Anagnosti, asemenea Ioniță Datco Datco, Nicolae Logofet, Ralet Logofet, Stavar Petre, căpitan Busa, Tudorache Neacșu Neagu. — 1811, Iulie 14.

De la întâiul Divan și Comitet.

Cinstite Dumnéta Epistatule al Spătăriei de vreme ce dai pliroforie Divanului printr'acéstă anaforă, că jăluitorii după ce sunt depărtați cu lăcuința de acel pod și nici sunt împreună mahalagii cu pâriții, nici cuvânt nu au a cere de la jăluitorii, ca să intre și ei în cheltuiala facerei acestui pod, ci hotăresce Divanul, să rămăe apărați de către pâriții, îndatorindu-se însă ca să astupe cele două batacuri. — 1811, Iulie 16.

Al Ungrovlahiei Ignatie, Isac Ralet, Mihalache Manu, vel Vist.

Cod. LXX, fila 1230.

Anexa No. XXXIX.*De la întâiul Divan și Comitet.*

Dumnévoastră Epistaților ai Casei podurilor, fiind-că Excelența Sa ghenal Șteter viș prezident al Divanului, prin predlojenia de la 12 ale aceștii luni supt No. 5218, poruncesce, ca cu podurile ce aveți gata să dregeți și să meremetisiți podurile mari ale politiei, ca să nu se întâmple vre-o ne înlesnire celor trecători, căci răspunderea atunci va rămănea asupravă, așiderea și pentru banii ce ați arătat cheltuiți la hrana lucrătorilor și la plata locuitorilor, o găsesce Excelența Sa fără de orânduială și ne primită, căci când li se plătesce lucrătorilor, urmăză ca hrana să și-o aibă dintr'acéstă plată și mai vartos că acei locuitori ceii are Casa podurilor și sunt apărați de angarale, datorie au a lucra fără de nici o plată; pentru care însărcinază Divanul, a se lua cu de-amăruntul socotélă pentru tótă suma banilor ce s'au cheltuit și cu părerea noastră să arătăm și Excelenței Sale; de aceea iată vă poruncim, ca atât podurile de meremetisélă cât și pentru tótă suma banilor, să arătați Divanului în scris socotélă curată, cu bună pliroforie. — 1811, Iulie 17.

Mitropolit Ignatie, Isaac Ralet, Mihalache Manu vel Vist.

Cod. LXV, fila 112 verso.

Anexa No. XL.*De la întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei.*

Către Dumnélui fratele biv vel Dvornic Radu Golescu.

Primindu-se la Divan scrisórea Dumifale de la 16 ale aceștii luni, am vădnt còprinderea ei, pentru mijlocul ce ai găsit Dumnéta de aducerea po-

dinilor din județul Argeșului mai cu înlesnire și mai cu grabă aici în București, ca să se plătească adică de la Casa podurilor la cei ce au pregătit podinile câte taleri 5 de o podină și ei să fie dotori să le aducă până aici la București, iar nu numai până la Găesci, după tertipul ce se făcuse; Divanul însă făcând chibzuire găsesce cu cale, că numai câte taleri 4 să se plătească de podină iar nu câte taleri 5 fiindu-le și lor îndestulă această musa adea și Casei podurilor mai cu ușor. Ci dar pohtesce Divanul pe Dumnéta, ca într'acestași chip, prin Dumnélor Ispravnicii județului, să se puie în lucrare cum mai făr'de zăbavă aducerea acestor podini aici în București, fiind știută Dumitale trebuința ce este pentru meremetul podurilor. — 1811, Iulie 20.

Al Ungrovlahii Ignatie, Isaac Ralet, Mihalache Manu, Polcovnic Loghinof, vel Vistier.

Cod. LXX, fila 109 verso.

Anexa No. XLI.

De la Divan.

Cinstite Dumnéta Epistatule al Spătăriei, am văduț arătarea ce faci Divanului printr'acéstă anaforă, ci de vreme ce după cercetare ce ai făcut dai pliroforie Divanului, că mănăstirea sfintei Ecaterine nici odată n'au dat ajutor la facerea acelu pod și mai vartos că este apărată și prin sinet l'omnesc de acest sinisfora, cu cale este dar chibzuirea Dumitale și poruncesce Divanul, ca și acei taleri trei sute să'i implinesci de la mănăstirea Radului Vodă, împreună și cu din banii Cutiei bisericești și împreunându-se cu cei-l-alți taleri, pentru o sută și cincî-șeci să i se dea făr'de zăbavă pentru ținerea și săvêșirea acestui pod. — 1811, Iulie 27.

Isaac Ralet, Mihalache Manu vel Logofăt.

Cod. LXX, fila 145.

Anexa No. XLII.

Către Excelența Sa ghenearal-maior și cavaler Șteter.

După predlojenia Excelenței Tale, de la 18 ale următoarei luni, cu No. 5427, ca să arătăm unde și în ce loc se află Costache Hiotul, Bănică Bălăceanul, Nică Lipscanul, ce sunt datorî a respunde analogon podului ce se face pe la sfântul Sava, făcând cercetare, ne-am pliroforisit, că Costache Hiotul se află aici în casele răposatului clucerului Dumitrache, Bănică Bălăceanul se află la moșia Sa Finta în sud. Dêmbovița, Greceanul în orașul Târgoviștei și Nica Lipscanul se află în casele dohtorului Constandache Caracaș; dar știut să fie

Excelenței Tale, că casele Greceanului sunt vândute lui Costache Hiotul, cum și Nica Lipscanul a răspuns acum la acei taleri 165 analon ce i s'au cuvenit după fôia cislăi, de care nu lipsim cu cinste a arăta Excelenței Tale.— 1811, Iulie 29.

Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXVI, fila 121.

Anexa No. XLIII.

Dumnevóstră Ipistaților ai Casei podurilor, fiind-că podul ce morge pe la biserica Crețulescului, unde ce află și cfartirul Excelenței Sale ghenereal Meluha face trebuință de vre-o câte-va podine; de aceea poruncesce Divanul, ca să dați din podinile cele vechi, ca la șei-đeci, șapte-đeci podine, la Dumnóluí vel Agă, pentru facerea podului. — 1811, August 25.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu, vel Vist.

Anexa No. XLIV.

Către slăvitul Divan.

Cu acéstă poruncă a slăvitului Divan aú adus orânduitul mumbașir a-prod ceaușesc în judecata Agiei pe Mihaí birnic ot Bolintini din vale sud Dâmbovița, unul din tovarășii cei ce aú tocmit podul cu jăluitoarii mahalagii și aú luat și din bani taleri....., care la cercetarea ce i s'au făcut arată, că tótă podina este tăiată, dar ne arată, că stă pe loc, din pricină că nu a í avut vreme și răgaz de angarale și multele podveđi, iar când i se va da mumbașir să ședă la napristan asupra tuturor sătenilor ce aú luat bani pentru podiní, dá făgăduială că în puține ȓile va aduce tótă podina; ca să nu ședă dar la închisórea grosului agiesc fără nici o ispravă, de se va găsi cu cale de către slăvitul Divan, orí să i se oănduiască după a lui cerere mumbașir de ómeni din zapcii Divanului, saú să ia orânduitul de la închisóre și cu porunca slăvitului Divan să'l ducă drept la Dumnólor boerií Ispravnicí ot sud Dâmbovița, de unde să i se orănduiască deosebit mumbașir, cu strașnică poruncă, ca fără zăbavă să se pornescă cu podina, spre săvêrșirea podului, după legătură ce aú cu mahalagii, saú cum se va găsi cu cale de cătra slăvitul Divan.— 1812, Maiú 16.

Vel Agă.

Cpd. LXXII, fila 49,

De la întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei.

Volnicesce Divanul pe aprodul ceanșesc, ca luând de aici pe pârâțul Mihaii, să'l ducă la sud Dâmbovița, unde se poruncese Dumnévóstră Ispravnicilor ai județului, să rânduiți un mumbașir harnic, ca să stea napristan făcând mumbașiret de a se porni aci totă acea podină, spre urmare întocmai după simfonia ce va fi având cu acei locuitori. — 1812, Maii 18.

Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, vel Logofăt.

Anexa No. XLV

Către întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei, de la Epistasia podurilor marș.

După porunca slăvitlni Divan, ce ni se dă în dosul anaforalei Dumnélni Epistatlni Spătăriei, arătătoare de lungimea podului de supt mitropolie, câți stânjenii este, că fiind măsurătoare ce s'aũ făcut de către Dumnélni făr'de deslușire de suma stânjenilor cât are fieș-care mahalagiũ, să facem noi măsurătoare cu stânjenul lngimeĩ acelnĩ pod și să arėtăm în scris și de unde și până unde este de a se face și câți stânjenii ne ajunge pe fieș-care, dnpă slujba stânjinilor; nrmător fiind, am făcut cu scumpătate mēsnrătoreã nmituluĩ pod, și s'aũ găsit stânjenii 82 și 2 palme lungimea lui iar nu 79 (pe cari și s'aũ făcut tocmeãla a se face podu, stânjinul po talerĩ 23 și fac talerĩ 1817); începēdu-se însă facerea lui de la cluceru Zaharia Andrei și pãn'la Dumnéluĩ Visternicul Constandin Varlan, după cum în dos se vede, și câte câți stânjenii calcă pe fieș-care din mahalagiũ și câte câți bani are să plătēscă fieș-care pe suma stânjinilor ce'l ajunge și fac toți baniĩ 1891 bani 90, din cari aũ luat tocmitorii locuitori ot Bălășoia anume Toma sin Stă.... Chiru, Ilie Slujitor și Cârstea Logofătul, de la Casă încã de la lēt 1810, de când s'aũ tocmit, după porunca celui de atunci slăvit Comitet, talerĩ 605 bani 80, a treia parte din mai sus arėtata sumã talerĩ 1817 și s'aũ hotărât de slăvitul Divan, ca dișiĩ bani talerĩ 605 să remãe bine dați de la Casă iar ceĩ-l-alți să'ĩ ia de la mahalagiũ după o margine și pe alta a aceluĩ pod, decĩ mai aũ să ia numițiĩ locuitori talerĩ 1286 bani 10, cum se vede în dos, după suma stânjinilor ce ajunge pe fieș-care mahalagiũ, și după porunca iatã arėtãm slăvituluĩ Divan, și va porunci a se ĩmplini acești bani numiților locuitori, spre a pntea și ei face și a sãvērși mai in grabã podul, după cum după tocmelele și prin zapis sunt legați, căci este trebuință a se face fiind dărãpanat. — 1812, Iuliq 4.

Radu Clineanu, Petrache Trãsnea.

Lungimea podului de sub mitropolie și câte câți stânjinți ajunge pe fieș-care mahalagiū și câte câți bani are să dea fieșce-care.

stânj.	palme	taleri	parale	bani	
1	2	19	18	—	Clucerul Zaharia Andrei
7	6	121	21	1	Arhimandritul Ilarion
17	—	366	24	2	Sf. Mitropolie
28	—	439	4	1	Reposatu banu Manolache Brâncoveanu
10	—	150	2	1	Cocóna Ilinca Crețulesca
15	—	254	1	1	Cocóna Anastasia Fălcoianca
2	2	35	11	1	Biv vel Vist Constandin Varlaam
82	2	1286	3	1	

} po taleri 15
bani 28 stânjinul

De la întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei.

Cinstite Dumnéta Epistatule al Spătăriei, să orânduesci un zapcii Spătăresc, ca să strîngă banii ce se vęd arêtați într'acéstă anafora, de la fiesce-care mahalagiū, spre a se da locuitorilor celor ce aū tocmit facerea și săvêrșirea aceluī pod. —1812, Iunie 9

Ignatie Mitropolit, Constandin Ghica viș prezident, Constandin Varlaam vel Vist.

Anexa No. XLVI

La 18 Martie 1812 întâiul Divan (Manolache Crețulescu Ban, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu vel Vist) poruncesco Epistatului Spătăriei, să împlinêscă analogia de bani de la mahalagiū, pentru facerea podului din mahalaua biserica Iene.

Cod. LXIX, pagina 324.

Anexa No. XLVII

Intâiul Divan și Comitet scrie la 24 Martie 1812, Epistatului Vornicieī Obștirilor, să împlinêscă banii datoriti de unii alții și să se facă podul de la sfântul Sava fără zăbavă.

Cod. LXIX, pagina 336.

Anexa No. XLVIII (Tom. IX. pag. 600)

De la Divan.

Dumnévoastră Boerilor Ispravnicii sud Argoș, sănătate; vă facem în sciore, că Dumnélor Epistații Casei podurilor politiei făcură arătare Divanului, cum că este trebuință de o multă sumă de podini, pentru dregerea și împlinirea podurilor celor mari pe nude s'au stiat, și nude încă de la facerea lor s'au fost pus din cele vechi podini până a veni din cele noi, și acum sfărâmându-se acelea, este lipsă pe multe locuri și urmază a veni podurile politiei, iarăș în stare de a nu mai putea fi amblate, care acéstă îngrijire a facerei, a dregerei și a ținerii podurilor în ființa lor, despre o parte fiind vădit că este una din cele ne apărute și mare trebuințe a politiei; despre altă parte fiind șcintă discolia ce este, a se îndatora locnitorii, și cu căratul acestor podini, acum într'acéstă vreme, când abia pot purta potvedele cărătorei Zaharelor și altor trebuințe ostășesci, de acea dară Divanul au chibzuit a se face căratul podurilor cu *plută pe apa Argeșului*, și fiind-că luarăm pliroforie cum că aci în județu Dâmbovița, nude se află ca la 12 miș podini tăiate și făcute gata, sunt și ómenii cari au sciința căratului podurilor pe apă cu pluta, ale căroro nume sunt însemnate mai jos, scriem Dumnévoastră, ca să aduceți pe acești ómenii față înaintea Dumnévoastră, ca să faceți tocmelă pe cât veți vedea că se póte a fi mai eftiu, pe verii cât de multă sumă de podini și luându-se zapis de tocmelă de la mâna lor, să-i trimiteți aici la Divan, de împrenă și cu însciințarea Dumnévoastră, arătătoare câte cât a'ți tocmit plata căratului unei podini, de acolo din județ cu pluta pe apa Argeșului, până la podul la Persiceni și cu câtă sumă de podini s'au însărcinat acei ómenii de a căra, care primăvera la viitorul Martie, să se rânduiască om într'adins de la Casa podurilor, ca pe de o parte să primescă acestea poduri, și pe de altă parte să le și plătescă acelor locnitori aici pe loc banii peșiu, însă pentru acésta să îngrijii Dumnévoastră, ca fără de zăbavă să se facă urmare și îndată să aiba și Divanul ȧspuns. -- 1808, Ghenar 2.

Cod. LIV, fila 226 verso.

Anexa No. XLIX (Tom. IX. pag. 600)

Vătaful de podari, la 18 Martie 1810, cere Divanului salahori (podari n'au de ajuns), ca să curețe restul podului de la sfântul Ion, să repare podul ce duce peste Dâmbovița la Curtea Domnóscă. Cere chereștea nouă de la Pitesci (că în Ilfov nu este bună) pentru facerea din noi a podului Beilicului. Divanul și comitetul, la 25 Martie 1810, aprobă pentru podul Beilic și

cel ce duce la Curtea Domnăscă. A ordonat la ispravnicii de Argeș, să pornescă plute pe Argeș a se aduce până la Prisceni. Autoriză luarea de salahori cu plată de ore-ce nu au de ajuns podari. Cară se vor da prin Divan, pentru curățatul noroiului scos din șanțuri.

Cod. LXIV, fila 7 verso : și 8.

Către Ghinăral Șteter

Zamfirache Logofăt și Dumitrașcu Căpitan Doicescu au jăluit Divanului, că în județul Ialomița la Slobozia, în capul podului, ce este peste apa Ialomița având moșie, unde își au cârciumă și băcănie de alișveris, este acum mai bine de un an de când s'au pus în spinarea acestor acareturi ale lor, un marchitan de face neguțătorie cu multe felurimuri de ale mâncărei și băuturei, fără de a fi acolo polc de ostași, ca să aibă vre un cuvânt că face acel aliș-veris pentru ostași, ci numai pentru trecători, încă acum s'au apucat a face pe moșia lor și bordei în pământ, fără de a le da cevași, sau a face cu dênșii vrc-un așe-dământ, împotriva obiceiului moșiei lor, pentru care arătând și la Dumnélui ofișterul județului împotrivirea lui, supunere n'au arătat a se rădica și se rógă a se da porunca a Excelenței tale către Dumnélui ofișterul județului, a da poruncă aceluși marchitan, a se rădica dupe moșia lor și să le plătescă dreptul lor de un an de când se neguțătoresce; pentru care și nu lipsesce Divanul a arăta Excelenței Tale cererea și rugăciunea lor, ca să bine-voesci Excelența ta a li se face vre o îndreptare.--1811 Maiu 4.

Cod. LXVI, Fila 93.

Porunca ce s'au făcut către Ispravnicii în toate județele și la Divanul Craiovei și la Dumnélui vel Spătar și vel Agă, după predlojenia Excelenței sale Gheneralului Șteter viș prezident pentru imprumutarea de bani în monedă și în asignații rusesci de către precupeții rusesci și podrașcici

Dintr'acéstă copie de predlojenie a Excelenței sale Gheneral maior și cavalier Șteter viș prezident, veți lua Dumnévóstră pliroforie de cele coprinđetőre, pentru care fără zăbavă să faceți Dumnévóstră publicații în tot județul de a se face cunoscut acésta la toți de obște întocmai, precum se poruncesce, și de urmarea și punerea la lucrarea poruncei, să aibă Divanul răspunsul Dumnévóstră. — 1811 Iulie 13.

Cod. LXV, fila 107.

Excelența sa Șteter

Că senatorul i-a trimis o copie dupe înștiințarea Gheneralului Zas pentru deciuiala ce se ia în orașul Craiova de la toate lucrurile de mâncare și de la cherestele ce se aduc de locuitorii spre vânzare, de care Divanul făcând cercetare să înștiințeze. — 1811 Septembrie 7.

Cod. LXVIII, fila 8 verso.

Excelența sa Șteter

Ca să poruncască Divanul tuturor Ispravnicilor a pune nart pe totă luna la lucrurile de mâncare spre a se conteni scumpetea, ce s'au înștiințat ce se urmăze, care narturii să se dea de către Ispravnicii la Ofițerii, spre a le trimite Excelenței sale, să le vadă. — 1811 Septembrie 18.

Cod. LXVIII, fila 8 verso.

Către Excelența sa Gheneral Comnino, De la întâiul Divan al Valahic

Cu cinste facem arătare Excelenței tale, că într'acoste zile aducând mie Dvornicului Manu scutelnicii miei cincii care lemne, după ce le-au descărcat, plecând a eși cu carăle afară din politie la casele lor, le-au întâmpinat pe pod un om al lui Costache Ștefănescu ce este însărcinat cu carăle de lună și luându-le în silnicie, le-au trimis pe câte cincii cu nisce turcii până la Afumați, de unde abia au scăpat numai două cară de au venit aici și au dat jalbă Divanului, iar cele-l-alte trei nu se știe unde le vor fi trimise de la Afumați; după a căroră jalbă aducându-se numitul Ștefănescu la Divan și făcându-i întrebare pentru ce face acest fel de urmări, în vreme ce țeara îi dă lui câte 500 cară pe lună pentru întâmplătoarele trebuințe, au început a dice feluri de pricinuirii și în cele de pe urmă au dat răspuns, că el au făcut această urmăre din porun a Excelenței tale; de aceea dar Divanul arată Excelenței Tale, de a i se da numitul Ștefănescu cuviinciosul nizam, căci când el îndrăsnesc de a lua în silnicie chiar cară de scutelnicii, care știe prea bine, că ei vor să arăte la stăpâniilor lor, și stăpâniilor vor arăta Divanului, ore cei-l-alții ticăloși locuitorii, birnicii ce aduc aici în politie cu carele unele altele spre vânzare, ce vor fi pătimind? care o acest fel de urmăre a numitul Ștefănescu, când va fi trecută cu vederea, în vreme ce lui i s'a dat câte 500 cară pe lună, să fie încredințat Excelența ta, că cu totul vor conteni de a mai aduce aci în politie cele trebuinciose spre vânzare. — 1811 Noembrie 11.

Radu Goleacu, Isaac Ralet, Mihalache Manu,

Cod. LXVI, fila 163 verso.

Către Șteter

Toți neguțătorii orășeni din Brăila au dat jalbă Divanului plângându-se că ei aflându-se locuitorii acolo, se neguțătoreau cu vinuri, rachiuri, pescării și alte mărfuri și își agoniseau hrana cea din toate zilele, își plăteau și birurile și nizamurile, iar acum de când s'au sculat unii din Brăileni, întovărășind și pe alți streini, de au cumpărat cantarul de acolo i-au oprit de toate alișverisurile încă și întreială bălții de pesce nu iaă după orânduială, ci le ia din două una, și fac rugăciune a nu fi oprii de acel obicinuit alișveris, ce din vechine era slobođi de 'l făcea acolo pentru chivernisela caselor lor; a căror rugăciune, după datoria ce are Divanul și pentru îngrijirea lor, ca pentru nisce dajnici ai Visteriei, ce se află și ei acum ca și cei-l-alți locuitorii ai țerei nu lipsim a face cunoscut Excelenței tale, rugându-ne să bine-voesci a se da poruncă prin cine se va cuveni, de a nu fi numiții neguțătorii popriți și isterisiți de acum înainte de acele alișverisuri ce făcea și de obiceiurile ce avea, spre a'și putea profita și ei chivernisela casei și a'și răspunde și orânduilele nizamurii și dajdiile ale Visteriei.—1811 Marto 12.

Cod. LXVI, fila 81 verso.

Sudiții francesi frații Atanasie Dimitriu (?) reclamă 9746 taleri pe marfa dată răposatului D. Ghica. De ce a dat atâta marfă pe datorie? «fără de a da scris ori a întreba pe cine-vași?» Să se preleve întei partea sufletului, apoi banii Scutelnicilor luați înainte ca să nu mai plătescă ei altă dată din nou. Restul la masa tuturor creditorilor.—1810 Ianuare 5.

În Ianuarie 1811 s'au iscat reclamațiunile din partea lui Ledoux contra dărei impusă prăvăliilor, la care dare n'au fost excepționale sudiții francesi.

De la Visterie

După buiurdizma ce mi se dă la această anafora a cinstitei Agii fac arătare slăvitului Divan, că tainul de 40 pâni pe lună a omenilor Agiei din vechime s'au urmat până la August lét 1811, iar de atunci, dupe predlojenia reposatului viț prezident Șteter, ce au dat'o Divanului, scrisă de la Octombrie 20 sub No. 8471, poruncitoare, ca nimănuși tain de pâne să nu se mai dea, s'au precumat; apoi în urmă dupe cererea ce au făcut Dumnélui prin Agă Paharnicul Mibăiță Filipescu, prin asemenea anafora către Divan, găsindu-se cu cale, s'au pus în orânduială ca să se urmeze acest tain dupe vechiul obicei și dupe trebuință și așa s'au făcut pecetluitul Divanului pe luna lui Aprilie și Mai, și rămâne a se da hotărîrea în ce chip trebuie a se urma și de la Iunie întâiu.—1812 Iunie 28.

De la Divan

Cinstite Dumnéta vel Visternice, de vreme ce areți că acest tain de 40 pânĭ pe ȃi la tacâmul ómenilor Agieĭ s'aũ urmat din vechime, poruncesce dar Divanul, că asemenea să se urmeze a se da și de la ȃi întâiũ a trecutuluĭ Iunie înainte.—1812 August 6.

Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam.

Cod. LXXII, fila 199.

Anexa No. 49. (IX pag. 600)

De la întâiul Divan către biv vel Clucerul Ștefan Ispravnicul din Argeș.

«Și, Dumitale îți este sciută starea cea próstă întru care aũ ajuns podurile de aicea din politia Bucurescĭ, carĭ fiind cu neputința de a se face acum de isnovă, trebuința neapărată este încaĩ a se meremetisi și mai vĕrtos podurile de peste apa Dâmboviței, dintre carĭ unul adecă cel de la Beilic fiind cu totul derăpĕnat, urmózá a se face din nou. Starea iară și a țereĭ și a lóuito-rilor, întru care se află acum, ne stă cu totul împotrivă a aduce aicea pre uscat vre un sat, podinĭ din cele ce sunt tăiate într'acest județ, dar și de s'ar face vre-un mijloc a se aduce pre uscat, urmózá a se face o mare cheltuială. Pentru care acéstă învederată cheltuială Divanul aũ găsit mai cu cuviința a se aduce prin plute pre apa Argeșuluĭ până la Prisăcenĭ și cercetând la casa podurilor, am găsit tertipul și cheltuiala, cu care s'aũ făcut plutele și aducerea podinelor pe apă în anii trecuți; după care iată să trimitte Dumitale și copie precum și osebită fóe de rumele acelor plutași și măcar că Divanul era să facă într'adins poruncă către Dumnóvóstră, că aducând pre mai sus numitul tertipa face plute și a aduce o sumă de podine până la Prisăcenĭ, dar ca să nu se întâmple cu acest mijloc a se face din partea acelor lóuitorĭ plutași vre-o strigare, că dórá sunt siliți la acésta, iată că Divanul sciindu-te pre Dumnéta boeriũ bêtrân practicos și vrednic de a economisi felurĭ de trebuințe, te însărcinéză și te poftesce (ca unul mai vĕrtos, ce însuși Dumnéta escĭ pătimaș cum se află podurile de aice din politie stricate), să te încarcĭ cu acéstă trébă și să îngrijescĭ făr' de zăbavă a găsi, orĭ pe un boerinaș de aci din Pitescĭ, saũ vre un neguțător, saũ măcar și pre însiĭ aceĭ plutari, ca să se încarce cu aducerea prin plute pre apa Argeșuluĭ până la Prisăcenĭ, de 3000 podine din cele mari, care măcar că în anii trecuți după tertipul ce s'aũ ȃis mai sus aũ ajuns tótă cheltuiala, aducerea unei podine până la Prisăcenĭ câte parale 50 una, Divanul însă dá Dumitale voĭe a te sui și până la talerĭ 2 pentru fieșce podină din cele mari și aducerea lor să se facă și să se istovéscă până la sfêșitul luneĭ

Maiu, sau fie și până la 15 Iunie, iar de se vor putea să se aducă și mai multe cu asemenea preț, aceea rămâne la deosebită vrednicie a Dumitale și aducându-le până la Prisăcenii, acolo va fi orânduitul Epistasioi Casei podurilor de le va primi și le va plăti. Iar de vor cere aceia ce se vor încărca cu această trebă a li se da niscare-va banii înainte, îi vei da Dumnétale de la Zărăfia județului și se vor răspunde aice de către Epistăsia Casei podurilor. Arhon Clucer, în scurt această trebă o cere Divanul negreșit de la iscusința și vrednicia Dumitale. pentru care fără de zăbavă să avem răspunsul Dumitale, că ai pus în lucrare. Inșă cei ce se vor însărcina cu această trebă și vor primi banii, să dea chezașie vrednică atât pentru banii că nu-i vor mânca, cât și pentru aducerea podinelor, că vor urma-o în vreme. Socotesce dar, Arhon Clucer, că și această madea este una din cele delicate, căci apoi urmăză a ăcatandisi podurile politiei neămbălătoare; către acesta să cercetezi Dumnéta câte podini se află tăiate acum în pēr la acel județ și câte vor fi lipsind, lua'e fiind de unii alții, după însemnarea ce urmăză a se afla la condica isprăvnicatului, pe care toate aceste câte vor fi lipsind să îndatorezi pe cei ce le va fi luat, ca să le pună la loc, întocmai precum au fost acele podini, căci pe urmă vor fi îndatoriți a le plăti cu prețul, care le va veni cu mult mai groș. Și de toate acestea să inciințezi Dumnéta la Divan. — 1818, April 7.

(88) *Grigorașcu Ghica. Istrate Krețulescu. Const. Bilăcenu vel Vist.*

Urmăză socotela dată de Slugerul Drăghicenu la casa podurilor pentru câți bani s'au cheltuit la facerea plutelor și teslimatul lor la Prisăcenii, la lēt 1805, Octombre 27.

Din aceste socotelii se vede, să s'au transportat 8232 de podine cu plute și că s'au cheltuit taleri 10199 și 60 banii și vine podina pe parale 50.

Din această socotelă se vede, că s'au cheltuit ceva banii și pentru funii, cari serviu pentru tragerea plutelor, când scădea apa Argeșului.

Cod. LXV, fila 23 verso.

Anexa No. 50. idem

Intăiul Divan, către Dimitrie Polizu Epistatul casei podurilor mari, din 21 Iulie 1810, să caute vre-o pădure mai apópe de Bucurescii și să tocmescă cu stăpânul ei 500 copaci, cu plată de la Casa podurilor, ca să se facă dintre-acoi copaci ori câte podine se vor putea și să se care la Bucurescii cu care cu chirie, fiind că cele 1500 podine cerute de la Ispravnicii din Argeș, nu se pot trimite la Bucurescii, negăsindu-se care pentru transport. «Pentru înlesnirea găsitului pădurei de tăiatul podinelor și aducerea lor aice (pentru podul Beilicului), să te corespondarisesci, Dumnéta cu Dumnélor Ispravnicii de Ilfov, ca să săvêrșescă cum mai fără zăbavă, fiind că s'au poruncit și Dumnélor prin graii pentru acesta».

Cod. LXVII, nepaginat.

Anexa No. 51.

Către Șteter.

Cu cinste arătăm Excelenței Tale pentru podurile poliției Bucureștilor, că cele 4 poduri mari: Mogoșoia, Târgul de afară, Șerban-Vodă și al Calicilor este îndatorată Casa poduri or a le face, ale droge și ale ținea în stare bună cu cheltuiala din venitul acelei Case, iar alte poduri prin ulițe și prin mahalale sunt datorii ale face aceia ce au locuri răspundătoare într'acea uliță fieșcare în dreptul său cât îi ține locul. Așa dar fiind și ulița ce urmăzează pe la Sf. Sava până la biserica Dintr'o-și cu totul stricată, pe care de nu se va face pod, nu rămâne mijloc a mai umbla pe dânsa, ci se astupă cu totul; de aceea Divanul îngrijind pentru această așă orânduie, de s'au măsurat și s'au găsit și locuitorii de prin sate, cari s'au încărcat prin tocmlă a face acel pod, stânjinul po tal. 30, însă pod pe urși și pe uliță fiind pe o parte unii și pe alta alții vine a da fieșcare-care pe stânjinii ce îi are în dreptul său pe un stânjin po talerii 15 și de la cel dimpotriva lui se implinesce talerii 30 p'un stânjin; iar satele, ce s'au încărcat cu facerea acestui pod, cer acum înainte banii jumătate, iar când vor aduce tot lemnul, să li se dea și ce-i-alți bani. S'au măsurat și ulița și po câți stânjeni au fost cuprinși fieșcărui sat, s'au pus și banii după mijlocul ce să arată mai sus și s'au orânduie Dumnolui vel Aga, a face implinire de la fieșcare, ca să se pue în lucrare facerea podului. Divanul arată că unii nu vor să plătescă, iar alții că vor plăti după ce se va face podul; Divanul cere voie de a-i supune la plată. — 1811, Maiu 4.

Cod. LXVI fila 92 verso.

Anexa No. 52.

Cinstite Dumnéta biv vel Clucer Ștefan, Ispravnic al snd. Argeș, veți vedea arătarea ce face printr'acés'a Dumnolui biv vel Serdar Dimitrie Polizul Epistatul casei podurilor, pentru grabnica trebuință ce este a se aduce aici o sută poduri spre săvârșirea podurilor ce acum se lucră, adică la Beilic podul de peste gârla și la Sf. Ión, iarăși podul de peste Dâmbovița, ce urmăzează spre Mihaș-Vodă, și cu toate că mai în trecut dânsul a scris Divanul Dunitale, ca să profitasesc cu orii ce mijloc preste apa Argeșului o sumă de poduri, dar până acum vedem că nu numai vre-o urmare nu s'au făcut, ci este întârziere și nici răspuns măcar nu s'au primit de la Dumnéta, pentru acea poruncă, de care mirare avem, pentru, ce arăți... la o așa grabnică trebuință; de aceea dar iată acum de iznove poruncesce Divanul Dumnétale, ca fără de altă întârziere să puie tot felul de silințe și orii cu carele ce vin aici de lună, orii cu carele ce vin pentru căratu fânului în-

părătesc sau și cu alte care ce veți mai putea găsi, să profacesci cât mai în grabă aici podinî marî 1500, căci când te aflaî Dumnéta aici ai făcut arétare unora din noi, că podinile nu sunt la loc cu anevoie de adus, ci aprópe de Argeș și așa fiind aședate unde nu se póte face întârđiere cu încárcatul lor la carele de lună i de alte orándueli ce vor fi să vie aici; veî îndatora Dumnéta și pe acei căráuși a încárca fieșcare câte podinî va putea, plătind atât căráușilor de la acele, cât și altor care ce se vor mai putea găsi pe talerî 2 banî 60 podina, carî banî să-î respunđi Dumnéta acolo fieșcáruia căráuș și făcênd fóie anume de câți banî veî da rándurî, rándurî, să o trimeți, ca să ți să plătóscă de la Epistasia Casei podurilor și fiind că uniî din locuitorî obicinuesc după ce 'și iaú plata și încarcă podinile vin cu dânsese până la un loc și le lópădă jos, pentru aceea cu tóte că mai sus ți se scrie, ca să le daî toți banii chirioi, dar Divanul poruncesce, că acolo să le daî numai câte talerî unu de podină și pentru parale 60 ce mai rămâne a lua, să le daî fitanție, ca venind aici să li se plătóscă de la Casa podurilor. — 1810, Iulie 6.

Cod. LXV, fi'a 44.

Anexa No. 53.

Comitetul trimite Mumbașirî la Dâmbovița și la Vlașca, să execute satele care au primit banî pentru facerea podului *Măgurénu*, după jalba mahalagiilor de la acel pod. — La 6 Iulie 1812.

Cod. LXVI fila 81 verso.

Anexa No. 54.

Cisla pentru podul de la Mahalaoa Protopopuluî. — 1812, Octombre 28.

Cod LXIV, pag. 121.

Anexa No. 56 (IX pagina 600)

La 4 August 1809, întâiul Divan ordonă lui biv vel Medelnicer Teodor Arcuda, Epistatul Casei podurilor marî, să măsóre o stradă, care trece pe la pórtă luiși «pe de-o parte să tocmesci ómenî, pentru lucrul și facerea lui, pe de altă parte să faci cislă pe cei ce se află locuitorî și pe o parte și pe alta pe lângă pod, câte cât îi ajunge analogon a da la facerea acestuî pod și să ne aréți cu fóie înscriș».

Cod. LVIII. fila 87 verso.

Anexa No. 57.

*Către gheeneral Comnino.**De la Divan.*

Cu cinste primind Divanul prodlojeuia Excelenței Tale sub No. 205, de la dece ale acestii lni, respunđetore la nota Divanului pentru iraturile Casei podurilor mari, nu lipsim a aręta Excelenței Tale, cę cele vechi iraturi, ce s'au intocmit incę din ęilele Domnilor și s'au urmat pęcna acum, sunt acestea ce se aratę in alăturatul catastih cu No. 1 și oręnduiala ce ce pęzea la facerea și meremeturile podurilor era acęsta: adicę cęcnd se fęcea din noũ vre-unul din cele patru poduri mari, fęcea Domnia oręnduialę prin judeęele cele sciute Visteriei, de suma podinelor celor trebuinciose și aducęndu-se aice, sę plęte suma podinelor de Casa podurilor pentru facerea lor, aducerea aici, și pentru dijma pędurilor de unde se taie po talerĩ unul de podinę și deosebit de acęsta pentru ca sę fie podurile bune și meremetisite tot d'auna, avea Casa sate oręnduite de le plętea dajdia lor la Visterie și se ocrotea de ori ce podveęi și angarale și acele sate erau datore de aducea necurmat podinĩ aici pentru trebuinciosul meremet, dupę tocmeļa ce avea cu Casa, pentru al cęruia meremet trebuinęa i pentru plata dęjdiei satelor i lefile Epistaęilor i a gręcaticului și a ipoepistaęilor Casei, erau oręnduite iraturile ce s'au ęis mai sus cu No. 1, cęcnd pe acea vreme nu era scumpetea ce se urmęzę acum, ori in tr'acęstę vreme, fiind-cę podinile se cumpęrę cu rizapazar și cheltuelile ce se fac la meremet, dupę scumpetea ce se urmęzę acum fiind in treite și impętrite decęc cele de mai nainte; de aceea Divanul aũ fost arętat in trecutele ęile Excelenței Tale, cę este de trebuinęa, atęc pentru indestularea cheltuelilor meremetului, cęc și pentru a se putea face astę unę datę podul Mogoșoעי i al Calicilor din noũ, ca sę se facę acest adaos, ce se aratę in catastih cu No. 2, in tru care este a lua și de la fieęcare car cu zaherea cęcte parale 20, care nu este vamę ci podęrit, fiind-cę vama zaharelei ce era oręnduitę mai na'nte, se lua din dece una, precum am ęice cę dupę preęul ce se urmęzę acum zaharęua de gręc in este de chilę talerĩ 60, și in tr'un car aducęndu-se cel puęin patru chile face preęul lui talerĩ 240, ale cęruia ęeciualę fęcęnd talerĩ 24 nu are nicĩ o asemęcare cu acęstę puęinę sumę de parale 20 de car, și nicĩ cę se pricinuesce din tr'acęsta vre-o scumpęcate la zaherea saũ vre-o lipsę; precum și lumınările de cęrę galbenę aretęc Excelenței Tale, cę vęcđarea acelor lumınări incę din ęilele Domnilor era apalt și se vindea pe sęma Cęcării Domnesci, iar la lęt 1809, prin sfat de obste fęcęndu-se chibzuire pontru ca sę se vęcđę lumınările galbene cu preę mai cętin și curate, de aceea s'au hotęrit de s'au stricat apaltul, iar de atunci și pęcna

acum osebit că Visteria a cercat această pagubă, apoi nici s'aă mai ertinit luminările, nici sunt mai curate din ceea ce aă fost; cu tôte acestea însă ca pentru o mada ce este obstescă, această trebuință a podurilor, de iznóvă făcând Divanul chibzuire împreună și cu obstea celor-l-aiți Dumnélor boeri din protipendada, nu s'aă găsit cu cale a se face acum acest adaos de iraturi, ce sunt arătate în catastihul cu No. 2, și când va da Dumneđeă de se va mai indeletnici țera, atunci se va face cuviinciosă chibzuire; pentru care și nu lipsim a arêta Excelenței Tale, iar pe de altă parte s'aă poruncit Epistașilor Casei podurilor mari a striga la Cochivechi, spre vândarea iraturilor celor vechi ale Casei din catastih cu No. 1, pe acest următor an. — 1812, Ianuarie 24.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu, vel Vist.

Cod. LXVI, fila 182 verso.

Anexa No. 58.

Pitac la Polizu, să dea taleri 200 Polcovnicului de pod pentru podul gârlei.

Dumnéta biv vel Serdar Dimitrie Polizu, Epistatule al Casei podurilor, fiind-că aă venit vromea a se începe lucrul podului de peste apa Dâmboviței carele urméză spre curtea Domnescă cea nouă, a căruia gătire de chereștea este lucrată și adusă aici, face dar trebuință a se cumpêra acum pentru începerea lucrului numitului pod cel mare, funii și altele ergalii trebuincioșe, de aceea dar poruncesce Divanul Dumitale, ca să dai taleri două sute Polcovnicului de pod spre a cumpêra cele ce s'aă ăș și să popresci acest pitac ca să și se ție în sémă la socotéla luând însă și osebită adeverință de la Polcovnic de primirea lor. — 1811 Februar 28.

Cod. LXV, fila 60.

Anexa No. 59 (IX pagina 60r)

Excelența Șteter.

Primind aretarea Divanului pentru podul gârlei, răspunde că este într'o glăsuire a da voe celuia ce voesce a face pod peste Dâmboviță cu cheltuiala sa după măsurătorea de 2 stânjinii, al doilea, și pentru facerea podului peste gârlă, așiderea dă voie a se face pod pe uscat până la Dumnéluș cu cheltuiala ce i s'aă arêtat prin perilipsis taleri 4,300; al 3-lea pentru taleri 31,000 ce s'aă dat la negușătorul ce aă eșit mofuz împrumut, să se împlinescă de la acel cinovnic căci n'aă avut purtare de grijă a-și da la om sigur de a nu se perde baniș; al 4-lea pentru a se aduce podurile cele mari la stare bună; al 5-lea pentru cheltuiala ce s'aă făcut la facerea podului taleri 12,920 la locuitorii ce aă lucrat. — 1811, Iulie 12.

Cod. LXIII, fila 58 verso.

Anexa No. 60.

De la întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei.

Către slăvitul Dragoman Manuc și către Dumnăluș cinstitul biv vel Vornic Manolache Lahovari.

Fiiud-că pentru podul ce s'aŭ început a se face peste apa Dâmboviței în Curtea veche, după arătarea ce aŭ făcut Divauul Exceleuței Sale gheucraluluŭ viș prezident cava'er Șteter, priu predlojeuia de la 12 ale aceștii lunŭ supt No. 5218, dă voie Exceleuța Sa a se săvârși facerea poduluŭ de peste apă, care este lat de 2 stăujiuŭ, cu acăstă hotărîre fusă ca tot cu cheltuiala celor ce voesc a se face podul vaduluŭ apeŭ de acolo, care este lat de stăujiuŭ 4 și lungul de stăujiuŭ 31.

De acea Divauul scrie slăvireŭ Tale și Dumitale, că împreună cu neguțătorul Iancul Gabrovalăul, ce 'șŭ are poarta curței la vadul apeŭ i cu cumpărătorul loculuŭ Cămiuarul Rasti cel de peste gârlă, să puneŭ făr'de zăbavă a lucra și a se săvârși, atât podul cel de peste gârlă, cât și podul vaduluŭ. — 1811, Iulie 20.

Ignatie Mitropolitul Valahiei, Isaac Ralet, Mihalache Manu, vel Vist

Cod. LXV, fila 110 verso.

Anexa No. 61.

Întâiul Comitet scrie gheucraluluŭ Șteter vice-prezident, că este lipsă a se face pod la vadul Dâmboviței de la Curtea veche «neputînd norodul să mai ia apă diu priciua a mult noroŭ ce s'a făcut». Șteter a cerut iuformațiunŭ lămurite; Divauu respuunde, că «la lét 1804 prin hotărîre Domuésacă s'aŭ ales vadul acesta ca să fie tot-d'anna larguŭ luŭ de 6 stăujiuŭ, iar luugul diu podul cel mare ce ese prin Curtea cea veche până în apă, care acum la măsurătoare s'a găsit luugul 29 stăujiuŭ. Și la acel lét 1804 pentru schimbul ce s'aŭ făcut priu slobođeuia Domuésacă, adică a luat unuŭ Ión Dumitru 4 stăujiuŭ din locul vaduluŭ și aŭ dat alt loc al seŭ alătura, care acest Ión e Gabrovaliŭ ce este de diu susul vaduluŭ; s'aŭ îndatorit acel Ion Dumitru, a face pod pe vadul apeŭ, după a luŭ cer ro, cu a sa cheltuială, iar când se va fuvechi să'l facă Casa podurilor și să'l fie tot-d'anna în stare buuă, la care să dee ajutor aceŭ ce aŭ porŭ răspundătoare intr'acel vad. După care hotărîre acel Iou Dumitru, pod n'aŭ făcut, ci aŭ făcut regele cu moluz diu zidirile ce se strica atuncŭ, făcîndu-se și diu partea stăpăuireŭ poruucŭ, de puenea moluz și viuo-

vații de la pușcării și cu aceea s'au ținut vadul, iar de un an încocoș ne mai fiind moluz a se pune din vreme în vreme, după ce merge, se face noroi și găuri, încât au ajuns când sunt ploii să nu mai pôta lua nimeni apă, dintr'acel vad, la care de nu se va face pod, nu mai este puțință să mîergă nici sacalelo și nici alții să iese apă. Divanul arată, că Casa podurilor nu are bani nici pentru pavele și că să cere pentru podirea vadului talerî 4,000. Un vecin (Manuc?) au propus să i se dea din vad o parte de loc să facă pod peste Dâmbovița pentru trebuințele sale și că atunci dânsul se lîgă a face pod și peste restul vadului. Divanul propune acésta lui Șteter susținînd propunerea. Adaugă a dice Divanul, că din ordinea ghegeneralului au rînduit din Epistații Casei podurilor și pro Maimar-bașa, ca să facă un diviz cât ar costa podirea vadului și au prezentat diviz, care nu va fi mai jos de 5000 talerî. Ghegeneralul Șteter scrisese Divanului, cum că Casa podurilor are parale, căci dânsul scie că acea Casă are dați cu dobîndă 31,000 lei din anul trecut și că și pe acest următor an s'au vîndut veniturile Casei pe talerî 32,045. Răspunde Divanul, că din acele sume s'au cheltuit deja cu diverse reparațiuni și cu facerea din nou a podului de la Zlătarî și s'au mai perdut și din capital, fiind-că persóna care luase banii cu dobîndă a eșit moșluză, ba încă și polițmestru au mai luat și el 1800 de talerî. Și apoi Divanul nu mai scie ce să face pe la Casa podurilor, de când s'a amestecat în trebile acesteia poliția. Divanul apasă condeii asupra acesteia nouă autorității, care 'și permitea să lucreze cu ore care independență de Divan, de ore-ce dânsa a făcut licitațiunea veniturilor Casei podurilor și ea a dat *ponturile* la mîna cumpărătorilor, și în definitiv parale nu sunt, căci Cutia are de prefăcut cele 4 poduri mari, din care nici un pod singur nu se pôte face numai cu venitul Casei podurilor. — 1811, Iunie 4.

Cod. LXVI, fila 103 verso.

Lista proprietarilor de case din ulița de la sfântul Sava spre biserica dintr'o ții cu cesluirea sumei ce fie care are să plătească pentru pavarea ei.

Talerî	Banî	Stânj.	Palme	
322	60	21	4	Banul Costache Ghica
442	60	29	4	Grigorie Ghica
285	—	19	—	Vornicu Slătînónu
135	—	9	—	Stăpânul Hanului (?)
210	—	14	—	Sfântul Niculae-dintr'o-ții
322	60	21	4	Stolnicu Ioniță
37	60	21	4	Băcănia Bonțășóe

} Aceștia nu platesc

315	—	2	—	Grecénu	} Nu sunt în Bucuresci
195	—	13	—	Bănică Bălăcénu	
165	—	11	—	Nica Lipscanu	
352	60	23	4	Crucieru Stefănică	
750	—	50	4	Costache Hiotu	
300	—	20	—	Iciciohodar Iacobni	
337	60	22	4	Pacu Costache	
420	—	28	—	Paharnicul Roset	
310	—	20	—	Ianache Careboglu	
52	60	3	4	Cucóna Lehleóica	

Cod. LXVI, fila 108 verso.

Anexa No. 62.

De la Divan.

Către Epistatul Polcovnic de podurile mari.

Intr'atâtea rânduri și s'au poruncit ca să cureți podurile și să astupî pe unde vor fi găurî, și să le meremetisesci pe unde vor fi stricate, și să vede că nici o urmare nu ai făcut, pentru că cinstita Comite ne încetat însci-înțeză Divanului de prósta stare a podurilor; pentru acésta dară iată și acum strașnic și-se poruncesce, ca fără de cât de puțină zăbavă, să cureți podurile, unde va fi găurî să le astupî, și unde va fi stricat să meremetisesci, că se cuvine să nu fie unde-va stricat sau gaură, să se întâmple vre o hată, că podari orânduți pentru acésta trébă ai îndestui, pentru că să sciî că de se va întâmpla vre o hată la caii trecătorilor, nu numai vei fi lipsit dintr'acéstă trébă, ci încă vei fi și îndatorat a respunde la acea pagubă ce se va întâmpla dintr'acéstă pricină, pe lângă acésta să nu lași noroi pe pod care să- curăță, ci să se ridice în alte părți, ca nu care cumvași din ploî să se scurgă supt pod noroiu, sau să se facă vre o molivmă aerului dintr'acésta, din care să se întâmple vre o bólă aici. — 1803, Ghenar 30.

Cod. LIV, fila 241.

Anexa No. 63.

De la Divan.

Dumnéta frate Epistatule al Agieî, facem în scire Dumitale, că de la cinstitul Comitet ne au venit notă arătătoare, cum că acum în topiroa zăpeđii, pe drumurî și pe ulițe, s'au făcut mari noroie și locuitorii nu se silesc a face curățire, care de pu se va curăți marđalfeu, nu numai că zătignesce âmbletul,

ci pricinuesce aerului molivséla, și fieș-care drept casa lui, dator este a răni podul și a curăți ulița, de aceea scriem Dumitale, ca în coprinsul semtului Agii, pe toți prăvăliași și casnicii să-î puî a răni podurile drept prăvălia și casa lui, iară unde sunt case boerescî, să se arate boerilor ca să pue pe slugile i țiganii Dumnélor să curețe, fiind acésta de binele tuturor de obște ci dar fără de alt cuvânt să se pue negreșit în lucrare, cât mai fără de zăbavă. — 1808, Martie 23.

Asemenea Pitac s'aũ făcut și la Spătărie.

Cod. LIV, fila 160.

Anexa No. 64.

De la întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei.

Cinstite Dumnéta vel Spătar, din pricina necurățitului noroiului ce este pe poduri, nu numai că pățimesce toți de obște la âmbletele lor, dar și dintr'acésta și podurile putrezesc stând de a pururea noroiu pe dênsele și se sfărâmă curând; de aceea Divanul scrie Dumitale, că nu numai acum de o cam dată să dai nizam ca fieș-care casă și prăvălie să-și rânéscă și să-și curățéscă podul, cât își ține coprinsul lui, dar să dai poruncă zapciilor Dumitale ca de a pururea și tot-d'auna să aibă acéstă îngrijire, a nu fi nicî o dată noroi pe poduri precum și noroiul ce este strâns pe la unele locuri pe marginea podurilor, să îndatorescî pe fieș-care a-l ridica, a nu se mai afla nicî de cum noroi pe poduri. — 1811, Maiu 1.

Iosif Argeș, Radu Golescu, Isaac Ralet, Vornicu Manu.

Cond. LXV, fila 76 verso.

Anexa No. 65.

La 17 August 1808, Divanul poruncesce biv vel Medelnicerului Matei Grecénu, Epistatu polcovniciei de poduri, să scurgă baltacurile din drumul «ce urméză din pórtă caselor banului Brâncovénu, unde se află și adunarea Divanului, până'n pórtă caselor Vornicului Manu». *Scurgerea apêi să o facă dând-î drumu prin curțile boerescî sau a alt cuivaș; «să puî să facă găuri ori prin zid sau prin ulucî unde va fi, și pe acolo să scoî șanțul de a se scurge apa și noroiul».*

Anexa No. 66. De la Divan.

Cinstite Dumnéta frate biv vel Logofete, Epistatule al Vornicieî de politie, fiind-că înlăuntrul politieî, atât pe poduri, cât și prin mahalale se află mult gunoi,

noroi și alte murdalcuri, care acum vreme de primăveară fiind, încingându-se de căldură, urmază a pricinui putore și vătămare la sănătatea obșteii, pentru acea dară scriem Dumitale, primind acest pitac, să aibi a da pe totă ziua câte 30 care la cinstita Comite, care să fie pentru căratu gunoiului și a murdalcului din năuntru politiei, asupra căreia trebî, orânduim și pre Polcovnicul de poduri a avea îngrijire până se va curăți murdalcurile ce se arată mai sus.—1808, April 18.

Cod. LIV, fila 321 verso.

Anexa No. 67. *De la Divan.*

Către Epistatul Polcovniciei de poduri.

Fiind-că Cinstita Comite, face arătare Divanului, cum că pe Podu Mogoșoiei lângă Biserica 40 de Mucenicî, este o grópă în care este murdalic, de unde se face mare putore, mai vîrtos acum vreme de primăveară fiind, din care pôte să se întemple la norod și bôlă, pentru aceea dară'ți poruncesce Divanul, ca fără de zăbavă să puî podari a curăți acel murdalic, și a astupa acea grópă, negreșit, spre a lipsi putorea ce aduce murdalicul acela.—1808, April 15.

Cond. LIV, fila 316 verso.

Anexa No. 67. bis.

La 30 Iulie 1809, Pitac la Vornicul politiei să dea 15 care Polcovnicului de poduri, să care noroiul de sub poduri.

Cond. LVIII, fila 8.

Anexa No. 68

*Către Excelența Sa Domnul Gheneral-maior i cavaler Repnischî,
viș prezident al Divanului,*

De la întâiul Divan și comitet al principatului Valahiei

La predlojenia Excelenței Sale Dumnélui proin viș prezident Gheneral maior i cavaler Șteter, ce aū primit Divanul, de la 20 ale trecutului Septembrie sub No. 7588, însoțit cu anaforaua Dumnélui Spătarului Pantazoglu, ce aū trimis'o la Excelența Sa cinstitul Comitet al poliției, coprinďetóre pentru a se ținea ulițele din Bucurescî curate, a se astupa lacurele ce sunt prin mahalale și a se meremetisi podurile din tot orașul și făcënd Divanul chibzuire, arătăm Excelenței Tale, că pe unde sunt lacuri, de se vor scurge prin puțuri cum țiece Dumnélui Spătarul, după ce este acest mijloc al săpătorei puțurilor mai cu discolie, apoi este și spro mai multă vătămare a sănătăței, căci unde este apa strînsă la câte un loc, fiind loc a pururea de chis, mai lesne pôte a se

usca de cât acele puțuri, fiind apa tot-deauna înăuntru în pamânt și al doilea, că acele lacuri se pôte a se scurge mai lesne, aruncându-se într'insele tufă îndestulă cu care înălțindu-se locul aceluï lac, de sine urmöză a se scurge și apa, precum asomenea tot cu punere de tufă amestecată și cu moluz se pot drege și ulițele pe unde sunt poduri, iar pe ulițele unde aũ fost poduri și s'aũ stricat cu totul, sau aũ trebuință de meremet, se cuvine a se îndatora însuși acei locuitorï ce aï case sau locuri și pe de o parte și pe de alta pe lângă acel pod ca să'l facă, iar care din ei va pricinui că nu are mijloc de așî răspunde analoghia pentru facerea sau meremetul aceluï pod, acela să se îndatoreze a'șî închiria casa sau locul la altul, ca din chiria casei sau a locului să 'șî plătescă analoghia, sau nefiind următor la aceste să se îndatoreze prin execuție, sau când la linia podului vor fi niscaiva prea săraci locuitorï și vor avea stânjinï mulți de loc, a căroră analoghie nu se va putea implini din închirierea, atunci acelora să nu li se facă socotélă pe suma stânjinilor, ci pe suma banilor închirierei și ceca ce va mai lipsi din datoria stânjinilor să se încarce la cei mai cu putere locuitorï și lăturași ai aceluï pod, și într'același chip urmându-se este nădejdo de a se face podurile de prin mahalale, iar pentru curățitul murdalăcului de prin mahalale, mijlocul ce'l arată Dumneluï Spătarul, nu este prin putință a se pune acum la acéstă vreme în lucrare, de a fi adecă în tótă politia 79 de cară și să nu se mai cöră din politie nici un car pentru vre-o al'ă trebuință, pentru că după grabnicele cereri și trebuințe de transporturi ostășesci ce a pururea se urmöză nu este prin putință a se apëra politia de cererea carelor și mai vërtos căci nu pot fi sciute trebuințele carelor, când o să se cëră și câtă sumă, ci atâta numai se pôte urma într'acéstă vreme, că fieșî-care locuitor să'șî arunce gunoiul din casă la un loc mai osebit și mai departe, unde se va orânduï pentru fieșî-care mahala, acésta fiind chibzuirea Divanului nu lipsim a face cunoscută Excelenței Tale.

1812, Martie 26.
Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, vel Vistier.

Cod. LXVI, fila 205.

Anexa No. 69.

De la Epistații Casei podurilor mari

Fiind-că vremea aũ sosit de a destupa și a se curăți șanțurile podurilor, de luna ce vine este să punem să destupe și să curățescă; deci spre a nu se pricinui zăbavă la curățitul și la căratul podinilor de a se pune la loc pe unde se va destupa, ne rugăm ca să fie porunca slăvitului Divan către cinstita Armășie, de a ni se da după cum tot-deauna când s'aũ destupat șanțurile ni s'aũ dat, două-șeci și patru vinovați și casa le va plăti obicînnitul emeclic pe parale șeci pe ȓi pentru hrana lor.

Radu Clincenu, Nicolae Trăsnea.

Anexa No. 70.

De la întâiul Divan și Comitet

Cinstite Dumnéta Epistatule al Armășiei primind, acéastă poruncă a Divanului, sa daū dintre vinovații ce se află la închisórea temniței, Dumnélor Epistatilor Casei podurilor împreună cu paznicii Armășiei, ca să'i aibă pentru desutatul și curățitul podurilor.—1812, Iunie 15.

Constantin Ghica viș prezident, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam, vel Logofăt.

Cod. LXII, fila 98 verso.

Anexa No. 71.

*Către slăvitul întâiul Divan**De la Agie*

Pentru murdalăcurile ce se fac pe podurile și ulițele tîrgului, fiind acésta un lucru nesuferit atât la vedere cât și mai vértos aducător de spurcăciune aerului, din care se și pricinuesce vătămăre sănătăței norodului, n'aū fost ne băgată în sémă îngrijirea cu a se pune telai de aū strigat ca fiteși care să curățe murdalăcul ce s'ar face înaintea prăvăliei, sau a casei și curții sale, dar orī din lenevire, sau din vre-o ne înprilejire, véd acéastă îngrijire că prea puțin loc prinde; pentru că și de se curăță podurile, numai prin a locuri când și când de aceste murdalăcuri, însă trăgându-se astă-đi pe marginea podurilor cu lopeți și sape și alăturându-se pe lângă prăvălii și pe lângă ulițe mâne se prăvălesce de âmbletele norodului iarăși, la loc și urnindu-se cu cel ce se mai face pe tot césul, se adună un lucru cu totul nesuferit și fórte vătămător sănătăței. Decī asupra acesteī pricinī făcënd tot felul de chibzuiri, am găsit un mijloc și mai lesnicios, de cum l'ar găsi norodul cu sape și lopeți nimic folosind, și mai cu folos, căci cu puțină cheltuială mult ajutor póte să se aducă. Aice în politie sunt cincī plăși, din care patru fiind mai de margine și avënd unele prin mahalalele lor și cară, sunt supérate mai mult cu darea carelor la podvadă, care pe tóte đilele se cer, iar plasa tîrgului ne-avënd care nu se supără mai mult, de cât cu o chirie a carelor de lună, care acésta și cele-l-alte plăși o ridică, după tóte alte dări de care și podvedī și fiind-că murdalăcul cel mai mult se face într'acéastă plasă a tîrgului, apoi este și mai multă trebuință într'insa a se curăți, pentru desimea locuinței; de acea socotesc, că ar fi cu cale, ca mahalalele plăși tîrgului să aibă de nu mai multe, măcar trei cară tocmite cu luna, cum le va putea găsi, a căror chirie să o analoghisescă peste toți de obște, după starea fieși-căruia și nu socotesc a-ı ajunge fără câte 7—8, cel mult câte parale 10 pe lună, și acéste care să fie

nelipsite din slujbă, curățind murdalăcul de pe poduri și ulițele cuprinsului târgului, asupra cărora va orânduî Agia și un zapciū, ca să stea nelipsit, spre a-și împlini a lor datorie și cu acéști orânduială socotesc, că cu încetul va ajunge târgul în ore-și care curățire, de nu întru cea desevêșită.

Ci de va găsi slăvitul Divan acéști chibzuire cu cale, nu va zăbovi a da cuviincioșa poruncă de urmare. — 1810, Octombře 15.

Vel Agă

De la întâiul Divan

Cinstite Dumnéta vel Agă, am vöçut arötarea ce faci Divanului printr'acéști anafora și fiind cuviincioșă și primită acéști chibzuire a Dumitale, de a ținea adecă locuitorii din plasa târgului trei cară tocmite cu luna, după mijlocul ce în dos se arată, pentru curățitul murdalăcului de prin ulițele târgului, poruncesce Divanul, ca acéști rânduială să o și puî Dumnéta în lucrare fără a se face însă vre-un catahrosis cu luarea de banî mai mulți de către zapcii agesci.—1810, Octombře 16.

Manolache Crețulescu, Grigorie Ghica, Constantin Bălăcenu vel Vistier.

Cod. LXVII, fila 307—309.

Anexa No. 72.

Divanul principatului țerei românesce ordonă la 22 August 1808 marelui Spătar: «Fiind-că podul Mogoșoei este mai mult ämblat, de cât cele-l'alte poduri și pentru acósta äü început a se strica la multe locuri, și vremelnicile întâmplări de acum nu sunt de a i se putea să se facă acum de isnövă inoire, de aceea face trebuință de a se îngriji pe cât se va putea pentru păstrarea acestui pod și fiind-că acest pod între altele se ämblă mult și de carele ce cu tot felul de lucruri se aduc în politie de către locuitorii țeranî, cum cherele, zacherele și altele ca acestea, pentru că câte puțin ne băgat de sómă și fără voe dată de la stăpânire s'äü mutat oborul de unde era și se face acum la capul podului Mogoșoei și cu acéști ämblätură a carelor se pricinuesce podului cea mai mare stricăciune, eată se poruncesce, Dumitale, ca de acum înainte se popresce ämbletul acestor fel de care, orânduind ca căratul tuturor mai sus numitelor feluri de trebuințe, să se facă ca mai înainte pe podul târgului de afară, säü măcar și prin ulițele din mahalalele pe unde va fi locuitorilor țeranî cu îndemână. Acósta se poruncesce, pentru a se întâmpina, pe cât se va putea, grabnica stricare a podului Mogoșoei și ca să se păstreze în óreșicare stare. — 1808, August 22.

Cod. LVI fila 27 verso.

Anexa No. 73.

De la întîiul Divan.

Cinstite Dumnéta Epistatule al Spătăriei, primind acest pitac al Divanului unuina de cât să daî poruncă tuturor căpitanilor de pe la străji, că carele ce vin cu lemne de vîndare și alte lucruri în politie să nu 'î îngăduiască do' acum înainte a mai sta pe poduri și prin ulițe, ci să se găsească de către Dumnéta câte 2, 3 locuri virano pe fiește care pod și acolo să se strîngă carele cu lemne și veri-ce alte lucruri de vîndare, po unde vor merge de vor cumpăra cei ce vor avea trebuință; care acest nizam, negreșit să'l puî în faptă fără de cătuși puțină zăbavă; așîderea și pentru zarzavaturî să so caute ascemenea locuri mai largi și mai dese. — 1811, Octombro 17.

Cod. LXV. fila 139.

Anexa No 74.

De la Agie

Căți-va din neguțătorî ce sunt cu prăvăliile pe ulița Șelarilor din jos încă de la șapte ale trecutului Maiu, prin jalbă au arătat slăvitului Divan, că la vre-o câte-va prăvălii ce răspund în Șalvaragiî, din dosul lor, fiind și maidan sterp pentru trebuința urmărei acestor prăvălii, de către unii alți s'au aruncat gunoiu, încât nu numai drumul s'au astupat, ci încă și pagubă și putore li se pricinuesce și din poruncă prin marifetul Agiei s'au însărcinat doi trei din neguțătorî de au pus ómenî cu plată și au curățit tot gunoiul după acel maidan. Acum la analogon ce s'au făcut pe acele prăvălii pentru plata muncitorilor, toți cei-l-alți 'și-au răspuns partea lor, iar un Dumitrache Mihuleț și un Costache Maxin nu se supun a plăti dîcînd, că sunt în pricină de judecată cu chiriașii ce sunt în prăvăliile lor și până nu li se va da isprăvire nu pot plăti muncitorilor, și sunt de cei din străinătate cați nu pot face adăstare de se va găsi cu cale, să fie porunca slăvitului Divan, ca fără de altă prelungire să răspundă analogon ce au a da de fieș-care, spre a nu se mai prelungi muncitorî, saû cum se va socoti de către slăvitul Divan. — 1811, Iulie 28.

*Grigorie Băleanu vel Agă.**De la întăiul Divan și Comitet.*

Cinstite Dumnéta Epistatule al Agiei, de vreme ce acel Dumitrache Mihuleț și Costache Maxin, nu sunt următorî a'și răspunde analogon ce sunt datorî, poruncesce Divanul Dumitale să împlinescă acel analogon de la chiriașii prăvăliilor lor și chiriașilor să li se fie în seamă de către stăpăniî prăvăliilor. — 1811, August 2.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu vel Logofăt.

Cod. LXX, fila 152.

Anexa No. 75

Către slăvitul întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei

De la Spătărie, anafora.

Am văzut porunca slăvitului Divan ce s'a dat în dosul anaforalei mele, ca cercetând, să arăt lățimea fiește-căruia dintr'acele drumuri noue ce s'a deschis la marginea politiei prin mahala; decî porunciî următor fiind, iată prin alăturata fôie arăt slăvitului Divan lățimea fiește-căruia drum din opt drumuri ce s'a deschis, fiind-că pe lângă cincî ce arătasem prin cea-l-altă anafora, s'a deschis până acum încă trei. — 1811, Iulie 11.

Vel Spătar.

De la întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei.

Cinstite Dumnéta Epistatule al Spătăriei, am văzut arătarea ce faci printr'acéstă anafora și pliroforia ce dai Divanului prin alăturata fôie de lățimea fieși-căruî dintr'aceste opt drumuri, pentru care Divanul poruncesce Dumitale, ca pe însiși stăpâniî acelor locuri să 'î îndatorezi a închide și a astupa acele drumuri, orî în ce chip le va da mâna mai bine și mai cu înlesnirea lor, atât numai să îngrijescî Dumnéta, ca nu cumva să se închidă și acele drumuri de prin mahalale, prin care obicînuesce și poftesce Excelența Sa glavniî comandir a eși în plimbare afară din politie la câmp. — 1811, Iulie 16.

Vel Vistier, Isaac Ralct, Mihalache Manu, al Ungro-Vlahiei Ignatie, biv vel Medelnicer.

Cod. LXX, fila 133.

Anexa No. 76

De la Divan către Isp'avnici.

Fiind-că cinstita Aghenție a Chesaro-Crăeștiî Curți, a făcut arătare Divanului, că podul de la Copăcenî și alte poduri ce sunt în drumul Rusciucului pe următoarele ape și locuri rele, s'a stricat din împotrivirea vremii ce a fost, din care pricină se dă zătignire și zăbavă curierilor ce sunt mergători pe acest drum, iată strașnic poruncesce Dumnévostă Divanul, ca îndată după primirea acestiî porunci, numai de cât se îndatorați pe stăpâniî moșilor pe care le vor fi podurile stricate, ca fără de nimic zăbavă se drégă atât podul de la Copăcenî, cât și cele-l'alte poduri, de a nu se da zătignire trecătorilor curieri, căci însiși vor avea a da sémă, mai vêrtos că acésta este spre folosul și a stăpânilor acelor moși, de adetul ce ia de la ceî l-altî de obște trecători pe acelea poduri de pe ape, asupra căreia trebî săvêrșite să orânduiți un Mumbașir vrednic de la Ispravnicat, avênd Divanul și rêsponsul Dumnévostă, că s'a sêvârșit dregerea podurilor. — 1808, Marte 22.

Cod. LIV, fila 160.

Anexa No. 77.

De la întâiul Divan

Cinstit Dumnéta biv vel Serdare Costache Ștefănescule, Ispravnice ot sud Ilfov, cât este de mare trebuința de facerea acestuï pod o cunôscem cu toțiï, căcî nu numai pentru trecerea săracilor bolnavi la spitalul (Pantelimon) este trebuincios, ci și mai vêrtos, că fiind pe acolo drum mare pe unde urdină tôte satele părților de la vale, pe acolo se cară tôte zacherellele, ce vin de vênđare la podul Têrguluï-de-afară spre hrana obștieï politieï și tot pe acolo se cară zacherelurile și făinurile pentru trebuința împêrătescilor oștirî, după care în grabă se cuvine a fi facerea și sêvârșirea acestuï pod cum și al moriï de acolo, ca să nu mai pătiméscă săraciï spitaluluï stenahoriï și lipsă de trebuinciosul măcinș al hranei lor; drept aceea dar, Divanul te însărcinéză pe Dumnéta cu acest trebuincios lucru, care privesce spre împlinirea obș'esculuï folos și spre împlinirea neapêrateï trebuinți, care este vêđută și strașnic și se poruncesce se puï tótă silința, ca în soroc de 15 đile să se care tótă acéstă mai jos arêtată cherestea, negreșit, acolo la spital, unde are a'și primi fie-care cărăuș plata chiriï sale dupe cum rai jos pe anume se vede însemnată la felurimea fieșî-căruia lemn și de urmarea și sêvârșirea acesteï porunci, te îndatorim să ne arêți în scris, ca să fie Divanuluï sciută isprava lucruluï ce ai făcut.—1809, August 3.

Cod. LVIII fila 16 verso.

Anexa No. 78.

De la întâiul Divan

Egumenul de la Cotroceni, Chir Visarion, s'aũ jăluit Divanuluï că în anul trecut cu cheltuiala Mônăstireï a făcut un pod stătător la Fierăstru, pe apa Colentineï. Acum acel pod este ajuns la derăpănare și are nevoie de meremet. Și fiind-că iarăși Mônăstirea urméză a-l drege și al meremetisi cu a sa cheltuială, aũ făcut rugăciune numitul Arhimandrit, ca să aibă voie a lua ôreșî-care havaet numai de la carele cele împovorate câte vor trece pe acolo. Ci fiind-că acel pod în adevêr este făcut cu cheltuiala numiteï Mônăstiri și este și fôrte trebuincios acum pentru înlesnirea carelor și a călêtorilor drumașî, cu cuviința es'e dar a dobândi și Mônăstirea Cotroceniï venitul de la acest lucru care s'aũ făcut și a pururea urméză a se meremetisi cu a sa cheltuială, precum și alți stăpâni de poduri, ce se află pe alte ape, atât aici în țară cât și pe alte locuri străine se folosesc de la acelea, drept aceea dă voie și hotăresce Divanul, ca Sfânta Mônăstire Cotroceniï să ia de tot carul încărcat, ce va trece pe acel pod, de vită câte o para, afară însă din olace, din care ce vor

trece cu zacherelle și alte trebuințe pentru împărătescele oștiri i din care oștășesci și de la călătorii drumași ce vor trece cu piciorul. Să fie însă datorii cuviosul egumen al acestei Mănăstiri, ce va fi după vreme, ca să îngrijescă tot d'auna a drege acel pod cu statornicie și a-l ține apururea în bună stare, ca să aibă locuitorii atât cei cu care și călări, cât și cei după jos, trecerea lor cu înlesnire și fără de primejdie, căci însuși ar fi răspunzător. Pentru care se poruncesce și Dumnévóstră boerilor Ispravnicí ai județului, să dați cuviinciosul ajutor orânduit lui Mănăstirei, ca să pótă strînge și a lua orînduitul havaet, cu urmare întocmai precum se coprinde mai sus. — 1809, Sept. 18.

Cod. LVIII fila 63.

La Anexa No. 79.

Ispravnicii de Ilfov cu raportul din 6 Iulie 1810 scriu Divanului :

«Dumnélui biv vel Clucer N. Glogoveanu, făcând arătare slăvitului Divan, că la moșia Domniei Sale Cornetul unde este apa ce se numesce Ciorogârla, voincl a face un pod stătător, fiind-că apa acésta se află tot mare și de trebuință este acest pod atât Domniei Sale cât și locuitorilor de prin prejur ; dar pentru că la facerea acestui pod Dumnélui va să cheltuiască bani, să rógă Slăvitului Divan a i să da o carte, ca orî cine va trece pe acest pod, să aibă a da de carul cu 2 boi, câte 2 parale, de carul cu 4 vite îndoit, asemenea și de omul călare câte o para cum și de șecce vite micî, rêmătorî, oi, o para, ca cu acésta să se mai pótă ajuta la cheltuiala ce va face în sêvîrșirea acestui pod ; ni se poruncesce de către Slăvitul Divan, ca să cercetăm de este trebuincios a se face acel pod, de este cu voie și primirea locuitorilor a da avaeet de trecătoare, precum face Dumnélui cerere și de nu sê aduce pagubă și zăticnire la alte poduri, ce vor fi mai vechî prin prejur și să însciințăm. Pentru care facem sciut Slăvitului Divan, că de a se face acel pod la numita moșie de trebuință este, căci une-orî viind apa mare acésta a Ciorogârlei, să *discolifesc* cu trecerea locuitorii satelor, ce cad în acea parte de apă și se zăticnesc de multe orî din alișverîșul lor, iar când va fi pod, atunci își face mergerea lor cu tótă înlesnirea. Iar de este cu voia locuitorilor a da avaeetul ce s'a đis mai sus, acésta măcar că un avaeet mult nu este, ca să li sê pară cu greú când vor trece, carî vor voi să dea avaeetul acésta, vor trece pe pod, iar care nu, slobozî sunt a trece prin apă, orî pe din sus, orî pe din jos, nepoprișî de către nimenî fiind vad. Iar, de nu aduce pagubă și zăticnire acésta la alte poduri ce vor fi mai vechî prin prejur nici o pagubă nu aduce, fiind-că pe acésta apă, două poduri ce sunt mai în sus cad cu depărtare, însă unul din drumul Craiovei departe ca un ceas de acest pod ce voesce a face Dumnélui Clucerul, iar altul la Ciorogârla, care se depărtéză un ceas și jumătate de acest pod din

drumul O'acului și precum Țicem, nici o zăticnire nu pôte aduce acest pod, pentru care nu lipsim a însciința Slăvitul Divan. — 1810, Iulie 6.

(ss) *Ión Fălcoianu.*

Intâiul Divan și Comitet la 12 Iulie 1810 aprobă facerea podului, dând drept lui Glogoveanu să ia avaeul arĉtat, cu condițiunea, ca să nu fie obligator pentru nimenea a trece pe pod și cu scutirea de avae pentru carele și caii ostășesci și pentru carele cu zaharele și altele trebuinciose oștirci.

(ss) *Ignatios al Ungro-Vlachieș, Grigore Ghica, Istrate Crețulescu, Constantin Bălăceanu, vel Vistier, Ioan Comăneanu.*

Cod. LXVII, nenumerotat

Anexa No. 80

Porunca Divanului, ce s'aũ dat la anaforaua Epitropieș pentru Epistășia Suiłgibașeș

Cinstit Dumnóta vel Vornice al Obștirilor, am vĉđut arĉtarea ce faci Divanului prin acĉstă anafora, la care și rĉspundem Dumitale, că cererea ce face jĉluitarul Stroe Suiłgibașa de a se lepăda de acĉstă epistășie, nici într'un chip nu este primită Divanului, în vreme ce coprinderea hrisovului este, că nóm de nómul lui a fi într'acĉstă trĉbă. Drept aceea și poruncesce Divanul Dumitale, ca să'l îndatoreșci negreșit să îngrijĉscă cu orĉ-ce fel de mijloc va sci pentru dregerea și meremetul tuturor cișmelelor, cu care este însărcinat, fără de a cere sĉũ aștepta de la Divan vre-un deosebit ajutoriũ, afară de ceea ce se coprinde în hrisov, căci necoprindĉndu-se în hrisóvele Domnesci, ce sunt date la mână, că orĉ când va fi trebuința a se dregĉ și a se meremetisi cișmelele sĉũ tereziile, adică de către stăpânire și osebit ajutor nu este dator a-ĩ mai da, nici un ban măcar peste ceea-ce se cuprinde în hrisov, iar lipsa lefiĩ, ce arĉșĩ Dumnóta că are a lua pe treĩ anĩ trecuți, drept are a cere; poruncim însă ca mai întâĩ să cercetezi Dumnóta câte cișmele aũ âmblat într'acești treĩ anĩ trecuți, din tóto cișmelele ce era dator numitul Suiulgi-bașa a le ține în starea lor și pe câte cișmele se vor dovedi că aũ âmblat, fiind în starea lor în mai sus numiții anĩ, să se analogisóscă din suma banilor a ĩ lipsi lefeĩ ce cere și numai atăția să i se dea. Decĩ într'acesta-ș chip să-ĩ dai Dumnóta a înțelege, că este porunca și hotărĉirea Divanului și să urmeze negreșit a-șĩ implini fără cusur datoria Epistășiei lui, aducĉnd tóte cișmelele și tereziile lor în stare bună, ca să aibă de a pururea îmbelșugare de apă, precum este îndatorat și legat de hrisóvele Domnesci, fără de a i se primi și a-i se asculta nici o cerere. — 1809, Septĉmbrie 11.

Cod. LVIII, fila 65 verso.

Anexa No. 81

Divanul ordonă Vornicului Obștirilor să plătească suma de lófă datorită lui Suiulgi-bașa, încă din anii trecuți, obligându-l să drógă și să țină în bună stare toate cișmelele. — 1809, Octombrie 26.

Cod. LX. fila 28 verso.

Anexa No. 82

De la întâiul Divan către vel Vornicul Obștirilor

Fiind-că Divanul s'aú însciiñtat cum că cișmelele de aici din politie, din pricină că hasnalele și olanele pe unde vine apa stricându-se și ajungând în próstă stare și derăpănare, aú mare lipsă de apă, pătimind obștea locuitorilor politiei o mare stenachorie, și cu toate că în trecutele țile, printr'o anafora a Vornicii Obștirilor, ce s'aú trimis la Divan, se făcea arătate, că pentru a se face acest meremet urméză a se ch'ltui peste talerí 80,000, dar fiind-că noi scim, că în vremea când se afla Vornic de obștiri Dumnéului fratele vel Spătar Grigorie Ghica, întâmplându-se iarăș o asemenea stricare, meremetul ce s'a făcut de către Dumnéului, a fost cu mult mai puțină sumă decât acósta de mai sus arătată. De aceea Divanul poruncesce Dumitale, ca luând împreună atât pe Serdarul Polizul i pre Stroe, orí Stoian Suiulgi-bașa, cât și pe alți câți vor fi trebuincioși și vor avea sciință; și decí de acósta să mergeți atá pe la hasnalele cișmelelor, cât și pe la locurile unde sunt olanele de vine apă și făcând o scumpă și amăruntă cercetare: ce meremet și dregeré urméză a se face și cu câți bani? și prin anafora în scris să arătați Divanului pe larg și cu bună deslușire. — 1810, Martie 4.

Cod. LXV fila 10 verso.

Anexa No. 83

Către Gheneral Comnino

Cu cinste facem arătate Excelenței Tale, că la margina politiei de la ca pul podului tégului de afară sunt făcute două cișmele încă din întâia Domnie a Măriei Sale Domnului Moruz, care cișmele fiind date sub îngrijirea acelor trei Mönăstiri Tismana, Cozia și Câmpu-lung, ce aú fost închinate la spitalul Dudesci, din venitul numitelor Mönăstiri se meremetisea după vremi și acele două cișmele, iar de când s'aú desbinat de la spitalul ot Dudesci numitele Mönăstiri și aú rămas slobode precum aú fost, aú rămas și aceste două cișmele în derăpănare, precum se véd, ne avënd de unde-vași vre-o îngrijire; Divanul însă neputënd vedea o acest fel de pomenire să ajungă la cca desăvîrșită dă-

răpănare, aŭ orînduit pe mai mare Başa la faţa locului, de aŭ făcut chibzuire cu câtă cheltuială se pot meremetisi şi ne aŭ făcut arătare prin fôie anume sub iscălitura sa, că pentru meremet trebuie talerî 1710 la care acéstă facere de bine ca şi Excelenţa Ta să te numesci un al doilea ctitor, ne rugăm să binevoesci a porunci cinstitei Visterîi ca să dea suma banilor de mai sus arătată, spre a se pune şi în faptă meremetul acelor cişmele. — 1811, Noembrie 6.

Cod. LXVI, fila 157.

Anexa No. 84

De la întăiul Divan şi Comitet către Luminăţia Sa beizadea Costache Caragea

Fiind-că din bună-voinţa Luminăţiei Tale, îndemnat aflându-te de către rînva ce aŭ asupra patriei, aŭ primit a te însărcina cu epistăşia îngrijirei Cişmegiilor cari sunt legaţi a aduce apa aice la cişmelele din politie, ca să le dai cuviinciosă povaţă spre înlesnirea acestei trebî; iată dar după a Luminăţiei Tale bună-voinţă şi primire, te pohtesce Divanul a te însărcina cu îngrijirea acestei trebî şi orî ce mijloce mai înlesnitore vei chibzui spre aducerea apelor pe la cişmele în politie, fără de discolie şi cheltuială peste măsură, să arătaţi Divanului în scris. — 1811, August 5.

Radu Golescu, Issac Ralet, Mihalache Manu, vel Vistier.

Cod. LXV, fila 114 verso

Anexa No. 85

De la întăiul Divan

Fiind-că după arătarea Luminăţiei Sale Beizadea Costache Caragea, o cişmea de pe locul Slugerului Nicolae Nişescu, este nelucrătoare, şi nici Nişescu nici mahalagii nu vor să cheltuiască a aduce la ea apă şi nici este coprinsă între cele 18 cişmele întreţinute de stăpânire, întăiul Divan recunósce acea cişmea ca proprietate a stăpânului locului, să facă ce va voi cu ea, şi când după vreme, va voi stăpânirea a face iarăşi cişmea acolo, să fie dator Slugerul a slobođi locul, ca pentru obştescă trebuinţă, precum şi mahalagii măcar de vor face acéstă cerere, să fie Slugerul asemenea dator. — 1812, Martie 30.

Cod. LXIX, fila 859.

Anexa No. 86

De la întăiul Divan şi Comitet al principatului Valahiei

Fiind-că cişmelele de aici din Bucuresci, care sunt aduse apa lor de la Ciocănesci şi de la Crividia, cale de cincî ciasuri şi jumătate, sunt făcute de anî 24 adecă de la lét 1787 şi într'acéstă trecere de anî învechindu-se cum-

pâna apelor și chimerarilor, cât și alte stricăciuni făcându-se, care nu era cu puțință a se drege acelea și a se preface ca să fie în stare bună numai cu léfa cea orinduită prin hrisóve Domnesci, i cu alte mili, de către cel ce aú fost mai înainte Suiulgi-bașă, mai vîrtos că peristasis al vremii aú adus și tóte lucrurile la deosebită scumpete și Stroe ce aú fost mai nainte Suiulgi-bașă, aflându-se și în patimă de bólă, aú arêtat Divanului trebnița ce este de osebită cheltuială care urmóză a se face din partea stăpânirei, ca să se preînnoiască cele stricate și al doilea aú cerut ertăciune și slobodenie dintr'acéstă slujbă ca un neputincios în patima bólei în care ce află și încă de la trecuta lună a lui Maiú se încărcase Dima Panait a fi Suiulgi-bașă și Stoica Cișmegiu, de a lua cișmelele asupra-le și până a se face întocmirea aședemintului s'aú găsit alții de aú luat Epistășia cișmelelor, când atuncî aú luat ei șapte cișmele cu apă de curgea, iar aceea ce le-aú luat fiindu-le până la trecuta lună a lui August 19, nu numai că n'aú deorfosit a înmulți curgerea apei cișmelelor, ci încă și acele cișmele ce curgeú aú rămas făr de apă de tot, aprópe de doué lunî și fiind chemați astă-đi aceștia, s'aú încărcat cu epistășiea cișmelelor, dânduli-se și pitacul Divanului, cum are să se urmeze între ei cu aceia ce s'aú lipsit, iar cu aceștia Dima ce s'aú aședat a fi Suiulgi-bașă și Stoica Cișmegiu s'aú întocmit aceste ponturî ce mai jos se arată: însă

1) De la đi întâiu de Maiú a acestuî lét 1811, să li se dea pe fieș-care lună câte talerî 400 care li s'aú și dat și să urmeze de a li se da, cu care léfă ce aú fost pe lunile trecute și pe lunî următóre, s'aú legat, ca de la August 20 până la Sfântul Dimitrie ce aú trecut, să facă dece cișmele, a avea curgere de apă napristan, care le-aú și făcut; și precum s'aú đis mai sus, căcî li s'aú dat léfa pe lunî trecute din vremea epistășiei celor ce aú lipsit, nu aú să fie supérați de aceia ce aú fost cismegii, urmându-se după pitacul Divanului, ce s'aú dat de la August 19.

2) Fiind-că precum se arată mai sus, este trebuință de o mare cheltuială a se pune acum îndată pentru drumul apei ce urmează de la Crevedia i Cio-cănesci până în Bucuresci, cu cumpêrat din nou materialurilor celor trebuincioșe i lucrul meșterilor i alte cheltueli pentru terezii i pentru chemerurî i pentru maslăcurî și pentru stricăciunea ce va fi ori unde se va meremetisi, a se drege și a se aduce în stare bună, precum și aici în Bucuresci de la o cișmea până la alta, pentru tóte aceste cheltueli s'aú întocmit să li se dea talerî 25,000 adecă doué-deci și cincî de mili, din care li s'aú dat acum înainte prin einstita Vornicie a Obștirilor talerî 10.000 adecă dece mili, ca să și facă gătirea cea trebuincioșă din vreme, iar ceî-l-alți banî jumătate, să li se dea la primăveară, când vor începe la lucru și cusurul să li se dea la luna lui Iunie a se împlini tótă suma de mai sus arêtată, și ei să fie datorî a aduce apă la opt-spre-dece cișmele, ce mai jos anume se arată, care până la luna lui Octombrie lét 1812, să fie tóte drese bine cu curgere de apă nelipsită.

3) Acei câte taleri patru sute pe fie-care lună, lófa ce aú început a se da de la trecuta lună a lui Maiú, să se urmeze a se da în tótă vremea de la Epitropia Obštirilor, la fiește-care úi de lună întâiú, atât în vremea ce vor lucra dregerile ce s'aú úis mai sus, cât și în urmă tot-d-auna, până în soroc de 15 ani, fiind-că într'acești cincú-spro-úece ani cu dregera ce se va face acum și cu lófa pe lună de taleri 400 aú să fie cișmelele acestea tot-d'auna în stare bună, făr'de a mai cere alte cheltueli.

4) Lude patru-úeci să aibă cișmelele, care să nu se numescă sentelnicú, ci fântânari și să li se dea pecetluiturú de la Vistorie cu numire de fântânari ai cișmelelor, însă 20 dintre dajnicú Visteriei în județul Ilfov, prin satele ce cad în drumul apelor, fiind trebuincioși a pururea să se afle în lucrul cișmelelor la diastima de 5 ciasurú și jumótate ce este de la ma'ca apelor până aici, iar cei-l-altú lude doué-úeci, să li se dea din ómenú făr de pricină de dajdie, care și pentru aceia să aibă ajutorul Divanului a ú putea face și toú acești fântânari să fie apéraú de dajdie și ne supéraú de orú ce podvală și angarie, ca să póta cáuta de luern și tróba cișmelelor precum se vor orânduú.

5) Șapte ómenú ai lor, cu sciúntă de meșteșugul acesta, carú úi aú cu simbrie supt eú, cu care se slujesc la alergat, la povăúurú, și unde este trebuúntă și la lucru, să fie nesupéraú și aceștia întru nimic de dajdie și angariú, și ca să fie sciúú să li se dea adeverinú de la Dumnúluú vel Dvordnic al Obštirilor.

6) Acești doi de mai sus numúú Dima Panait cismegi-bașa, și Stoica Cișmegiu, să aibă privilegiurile acestea, ca eú și casele lor să fio nodajnicú și nesupérate de orú ce dáúúú și orinduelú i angariú ale Visteriei, sau ale poli-tiei, sentind și ale lor dropte bucate, stupú i rimátorú, de dijmárit, i viile de vináriciú, cum și câte oú una sntă cincú úeci de oerit; așúdere și câte o prá-válie și câte o cárciumă să fie a'ci în Buenrescú, scutite de fumárit de cámi-nárit, și de alto orinduelú ce vor fi pe práváliú și cárciume.

7) Talerú una sută ce sunt orinduiú din vechime de ú dá vamă oboru-luú téguluú de afară, pentru banú cumpérateurú pe fiește-care an pentru aju-torul a doué cișmele, ce sunt la tégul de afară, să se urmeze a se da și de acum înainte.

Decú aceste orinduelú și întocmirú ce se coprinde mai sus, dându-li-se și pázindu-li-se întocmai pe deplin făr de cea mai puúină scádere sau strámutare s'aú legat și eú prin contract ce aú dat la Divan cu coprinderea ce se aratú mai sus, ca să úie aceste 18 cișmele ce mai jos pe anume se aratú, în 15 ani de acum înainte, fiind datorú a avea purtare de griú pururea și în tótă vre-mea pentru meromet și curáúirea lor, a le úinea în stare bună și a le griji cu a lor cheltueală dintr'acești mai sus numúú banú, ce li se dá, spre a nu fi stricate sau lipsá de apă nicú odată și spre a cumpáni cu mésurá dréptă apele fieș-cároia cișmele, iar hasnalele și șurapurile ce sunt pe la aceste numite ciș-mele, să aibă a le fare stápániú caselor cu a Dumnúlor cheltueală, și deosebit

să se dea poruncă Divanului ca să nu se îndrăznescă nimeni să strice tereziile, chemeruri și mazlăcurile, nici pe afară nici aici în politie, și Dumnólor Zapcii cei mari ai politioi, să fie datorii când vor arêta cișmegii vre o stricăciune, ca să dea tot felul mână de ajutor și nizam, iar care se va arêta cu împotrivire să'l arête Divanului, a se da de către Divan nizamul și că le vor urma tôte acestea de mai sus arêtate legături, s'aũ pus chezași unul pe altul iar când despre partea Divanului nu se va păzi acestea atunci nici ei nu sunt răspundători la cusururile ce se va întempla, nici supuși la legătura ce daũ, însă pentru dijmărit, i vinări iũ, i oierit, i cărciune și prăvălii, s'aũ pus după copriinderea hrisóvelor doinnesci ce aũ avut celă-l-alt cișmegiu din nainte.— 1811, Decembrie 14.

Ignatie Mitropolit, Loghinov Polcovnic, Radu Goleacu, Isaac Ralet.

Cișmele pe anume :

- 1 la Chioșcul Dumnóluĩ Mavrogheni
- 1 la Biserica Albă pe podu Mogoșóei,
- 1 la Episcopia Râmniculuĩ
- 1 la Dumnóluĩ Visternicul Constantin Filipescu,
- 1 la Dumnóei Dvornicésa Greceanca,
- 1 la Dumnóluĩ Dvornicul Isaac Ralet,
- 1 la Dumnóluĩ Visternicul Hagi Moscu Ioan
- 1 la Dumnóei Vornicésa Cămpineanca,
- 1 în Monăstirea Colței,
- 1 la Dumnóluĩ Banul Costache Ghica,
- 1 la Dumnóluĩ Dvornicul Grigore Ghica
- 1 la Monăstirea Sfântuluĩ Sava,
- 1 la Dumnóei Smaranda Filipeasca Vorniceasă,
- 1 la Dumnóluĩ Vornicul Ștefan Văcărescu,
- 1 la Răposatul Ban Racoviță,
- 1 la Luminatul Beizda lea Costache Caragea,
- 2 la Tèrgul de afară,
- 18 adecă opt-spre-zece

Intocmai după acósta carte s'aũ făcut din partea lor asemenea contract și s'aũ dat la Divan.

Anexa No. 87

De la întiul Divan

Cinstite Dumnóta vel Vornice al Obștirilor, fiind-că Divanul aũ sevrișit contractul cu Dima ce s'aũ aședat Suiugi-bașă și cu Stoica tovarășul seũ Ciș-

megiul, care s'aŭ încărcat cu dregerea cişmelelor şi a le ţinea în stare bună cu baniŭ ce s'aŭ dat şi este să li se mai dea, i cu léfa pe fieş-care-lună şi alte privilegii şi ajutoruri ce li se face, care acéstă trebă a cişmelelor ca o obştéscă ce este, şi ca una ce şi baniŭ şi léfa de la cinstita Vornicie a Obşti-rilor li se dá, iată că trimit contractul lor a fi în păstrarea aceea la condica Vornicieŭ, căci din partea Divanului li s'aŭ dat şi lor asemenea sinet, şi cinstita Vornicie va avea şi îngrijire de urmare şi păzirea legăturéli lor. — 1811, Dechembrie 15.

Loghinov Polcovnic, Radu Golesecu, Isaac Ralet, Mihalache Manu, vel Vistier.

Anexa No. 88

Către slăvitul Divan.

Arăt slăvitului Divan, că după contractul suiulgiilor ce de către D. Senator s'a întărit, are să li se dea de la Vornicul Cutiei la luna lui Maiŭ întâiŭ talerŭ 7,000 pentru trebuinţa materialurilor apeŭ cişmelelor şi la sfârşitul luneŭ Iunie să le plătéscă tot cusurul banilor după contractul ce aŭ, pentru care baniŭ făcând în multe rînduri cerere Vornicului Cutiei, vede numai o prelungire cu ađi cu mâne, că le va da baniŭ, şi fiind-că acum suiulgiiŭ se află în de iz-nóvă lucru drumurilor apeŭ de la o cişmea la alta, precum este văđut şi mai vërtoş că acele materialuri ce trebuie pentru aducerea apeŭ nu este vre-o marfă care să o póta lua numai de la o mare prăvălie şi cu apestire plata banilor, ce este olanuri, cărămidă, fer, nisip, cânepă, uleiŭ, şi lucrători ce muncesc cu ăiua, care tóte acestea trebuie a plăti cu baniŭ pe şin, să bine-voiască slăvitul Divan a porunci Vornicului de Cutie, ca să plătéscă suiulgiilor aceŭ talerŭ 7,000 şi câte talerŭ 400 léfa lor care a poruncit Divanul cel mai dinainte a le da de fieşce-care începutul luneŭ, aflându-se şi ei scăpătaŭi şi cu slugŭ, care pururea priveghează pentru nesticarea drumurilor apeŭ şi trebuie a le plăti, dar că va ăice Vornicul că nu are baniŭ, să ia cu împrumutare şi să dea suiulgiilor, după cum a urmat şi Paharnicul Grigorie Romanitis, când se afla Vornic, căci în contract se cuprinde că de li se va urma darea banilor, se vor afla şi ei în lucrarea şi privigherea apeŭ cişmelelor, iar când nu li se va păzi cuprinderea contractului întocmai, atunci nici ei nu sunt răspunđători la cusururile ce se va întempla. — 1812, Maiŭ 12.

Costache Caragea.

De la întâiul Divan şi Comitet al principatului Valahiei.

Cinstite Dumnóta Epistatule al Vornicieŭ Obşti-rilor, fiind-că în trecutele ăi'e aŭ făcut arétare Divanului, că Cutia nu are acum baniŭ pe şin d'a plăti

cișmegiilor câștiul banilor ce după contract era a li se da la ȃi întâiu a aceștii lunii, ca să nu se facă iar zmiu'olă și zăticnire la lucrul cișmelelor, poruncese Dumnéta'e Divanul, ca să se înprumute Cutia cu suma bani'or acestu' câștii cu soroc de o lună și să plătiască aceștii bani ai cișmegiilor și din iraturile ce într'aceste ȃile snt a se stringe la Cutie, să se plătescă acéstă datorie, ca să nu se încarce Cutia cu dobândi mai mult de cât o lună. — 1812, Maiu 13.

Isaac Ralet, Barbu Văcăres-u vel Vist.

Cod. LXXII, fila 48 verso.

Anexa No. 89

De la întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei.

Cinstiți Dumnévóstră Dvornici' fiind-că, la Divan s'a arétat jalba pentru vadul ce se ȃice de la Scărișórá, cum că din vechime a fost vad de apă, de lua norodul, și în lét 1809 a dat prăvăliași și mahalagi' bani de a făcut pod până în apă, pe care în tónna trecută Dumnélu' Vornicul Manolache, făcênd pod stător peste Dâmboviță, cum au fost și la ce'i mai dinainte stăpânitor'i, dincolo nu și-a pus pórtă în malul Dâmboviței ci a trecut cu stălp'i dincóce, luând tótă apa ce a fost slobodă în curtea casei de dincolo și osebit la partea de din jos unde era au închis'o de tot cu uluce, iar la partea din sus a lăsat o scăricică prea strîmtă și are discolie norodul a lua apă; ci dar să inergeți la fața loculu' dimpreună cu Dumnélu' vel Vornic al Obștirilor i cu Dumnélu' vel Agă, să faceți amăruntă cercetare cum a fost acest vad mai înainte, și cum se află acum, de este jalba adevérată sau nu, să arétați Divanulu' fără de zăbavă cu ceaușul de aprođi. — 1811, April 23.

Loghinov Polcovnicul, vel Vist. Iosif Argeș, Radu Golescu, Isaac Ralet.

Cod. LXV, fila 73.

Anexa No. 90

De la Divan, către Dumnéta Vornic Manolachi Lahovari, dregitor Craiovei.

Fiind-că pentru vadul de la Scărișóra s'au fost aretat jalba la Divan, că s'a închis de către Dumnéta, trecênd cu stălp'i porți' dincóce de malul Dâmboviței, unde ce'i vechi stăpânitor'i ai casei Dumnótale n'au avut tróbă, mergênd Dumnélor veliții boeri la fața loculu', unde fiind și căți-vași din davagi', ne-a făcut atctare prin anaforaua de la 17 ale trecutulu' Aprilie, că s'a dovedit jalba adevérată, găsindu-se cu cale a-și muta stăpâni' porți' despre casă în malul Dâmboviței unde a fost, și a slobodit tot vadul ape' cât a fost, care mai în trecutele ȃile când te află Dumnóta aici s'a și trimes an'fora cu ceauși de aprođi Zapciulu' cel orânduit de a arétat Dumitale și fără de aface urmarea

hotărîrei, Dumnéta aî plecat; de aceea scriem Dumitale, să poruncescî Epistatului casei ce-l veî fi avênd, a muta pórta cu stâlpiî despre casă, unde a fost, și a lăsa vadul slobod precum a fost, avênd a rêsponde de primire și urmare.— 1811, Maiü 28.

Maior Loghinov, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihaiü Manu vel Logofët.

Cod. LXV. fila 98 v.

Anexa No. 91

În 13 August 1809 Divanul arată lui Engelhardt, că Banul Dimitrache Racoviță cere despăgubire pentru casele Dumnésale, ce aü ars, în care case a fost poliția. În tot cazul să-i se dea cuviinciosul ajutor, fiind-că casa i-a ars din cauza neîngrijirii poliției.

Cod. LXI fila 27.

Anexa No. 92

Divanul către Engelhart la 7 Septembre 1809.

Pentru casa Dumnélui Ban Racoviță ce a ars, Divanul va orândui meșterî, cu sciință, ca să prețuiască paguba ce s'a făcut, și isprăvindu-se prețuirea, se va arêta Excelenței Sale.

Cod. LXI; fila 33 verso.

Anexa No. 93

La 29 Septembrie 1808 Divanul raportéză lui Engelhard, că cinovnicul Divanului, împreună cu Maimar-bașa și cu alți meșterî cu sciință, a evaluat paguba întêmplată prin ardere la casele Banului Racoviță, unde a fost poliția în sumă de 22,444 de talerî, ear mobilierul în sumă de 10,080 peste tot 32,524. Divanul întrébă de unde să se plătescă acești bani «fiind-că Divanul nu este dator a plăti acéstă pagubă, în vreme ce arderea acelor case s'a întâmplat poliția fiind într'ânsa. — 1809, Septembre 29.

Cod. LXI, fila 33 verso.

Anexa No. 94

După arderea casei lui Racoviță, în care era Poliția, acésta cere să-i se dea altă casă și anume aceea a lui Alecu Vilara «în care se află acum trah-tir». Divanul la 21 Ianuarie 1810 cere porunca lui Engelhardt, ca să ia asemenea case pentru Poliție de și ocupate de restaurant.

Cod. LXI, fila 51 verso.

Anexa No. 95

La 4 Maii 1809, întâiul Divan revine asupra dispozițiunii anterioare, oprind depositul de spirituóse în Bucuresci. «Fiind-că Dumnóluí fratele biv vol Vist. Hagi Moscu, făcu arétare Divanuluí, cum că alişverişul rachiuluí se zătienesce cu totul şi văméi să pricinuesce mare pagubă, cerënd ca să fie slobod rachiul a veni şi cu buţi prin mahalale, căci afară din polítia marginei Bucurescilor nu aú rachierii nicí loc nicí mijloc de a ţine rachiurí, şi aceste socotindu le Divanul, s'a găsit cu cale că de acam înainte să dai poruncí Dumnóta pe la străjí, ca rachiul, ce va veni de afară cu buţi marí, să se slobódă a intra în politie şi să se facă îngrijire, ca să se pue prin mahalale, la loc ferit, unde să nu fie frică de primejdie de foc, ear în târg să se păzească şi să se urmeze nizamul acela ce este dat». — 1809, Maii 4.

Cod. LVI, fila 67.

Anexa No. 96

De la I-iul Divan.

Pitac ce s'a făcut Dumnóluí vel Spătar pentru rachiurí, de paza *Anganuluí*.

Cinstit Dumnéta frate vel Spătar, fiind-că cele mai multe anganurí ce s'a întâmplat în târg, s'a pricinuit din rachiurí, pentru care şi poruncă prin otărîre obştéscă s'a fost dat, ca nu numai să nu se lucreze rachiú în târg, ci nicí să se aducă în buţi marí spre vîndare la prăvălii, fără numai în *burie*; de aceea s rie Dumitale Divanul, să se poruncéscă cu străşnicie, căpitanii carí sunt orândulţi spre pază la străjile de prin marginea politiei, că de acum înainte să nu îngăduiască pre nimone a aduce înăuntru în politie bute mare cu rachiú, ci orí carele va avea trebuinţă de rachiú, să şi-l ţie afară din politie, verí unde-va, să-şi aducă numai câte un buriú saú doué, de câte doué vedre, spre vîndare la prăvălie şi isprăvind pe acela, să-şi alucă apoi altul, precum pentru acésta s'a poruncit şi Dumnóluí vel Agă prin osebit pitac al Divanuluí, ca pre toţi cei ce vor avea rachiurí prin târg în buţi mai marí de 10 vedre, să-í îndatoreze a le ridica şi a le scóte afară din politie, proprind prin prăvălie numai câte un buriú saú doué de câte 10 vedre. Care acest nizam să se urmeze în tótă vremea, căci întâmplându-se vre o primejie, însuşí Dumnéta aí a fi răspundător. — 1809, Aprile 26.

NB. În acest scns se scrie şi lui vel Agă. — La 26 April 1809.

Cod. LVI, fila 64.

Anexa No. 97

Către Excelența Sa general Respnischi

Cinste avem a arăta Excelenței Tale, că Dumnóluī Epistatul, Agieī prin anafora, ne-a făcut arătare, că foșioru de foc se află în stare foarte próstă în cât se dă zăticnire ómenilor ce sunt orânduīți pentru paza și privegherea întēplătórelor primejdiī de foc; pentru care dând Divanul poruncă către maī mare-baș, ca să facă schepsis, ca câtă cheltuială póte merge la dregerea numituluí pod, ne-a venit în scris arătare de la maī-mare-baș, că face trebuință pentru chereștea i piróne i lucrul meșterilor de talerī 1706 și fiind-că acest foșor este trebuincios pentru folosul politiei, rugăm pe Excelența Ta, să binevoesci, a da poruncă de slobođenie spre a se răspunde acești banī de la Visterie, avēnd Divanul și cinstit răspuns al Excelenței Tale.—1812, April 18.

Manolache Ban, Barbu Văcărescu, vel Vist.

Cod. LXVI. fila 219 v.

Anexa No. 98

Porunca ce s'a dat la prețuirea ce au făcut maī marele-bașa pentru dregerea foșiorului de foc.

De la întâiul Divan.

Cinstite Dumnéta vel Vis'ernice, cu bună orânduială fiind acóstă prețuire a maī mare-bașa, poruncesce Divanul Dumitale, ca să daī acești talerī 1575 și banī 30 la Dumnóluī Epistatul Agieī, ca să îngrijescă a se meremetisi și a se drege foșioru de foc, cât maī îngrabă, ca să nu se întâmple vre o primejdie și de primirea lor să se ia la Visterie adeverință de la Dumnóluī Epistatul Agieī. — 1812, Iunie 25.

Al Ungrovlahieī Ignatie, Constantin Ghica viș prezident, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam, Constantin Samurcaș.

Cod. LXXII fila 140.

Anexa No. 99

De la întâiul Divan.

Cinstit Dumnéta frate vel Vistier, veī vedea arătarea ce face printr'acósta Dumnóluī fratele vel Spătar, pentru care scriem Dumitale, fiind-că tainul de fēn i orz la caii neferilor spătăresci, nu are de unde să li se dea în natură,

să-î aşedî Dumnéta la catastihul lefilor cu prisos ta'erî 7 banî 60. Pentru acest tain, unde avea lófă pe lună tal. 1? banî 60, să li se dea câte talerî 20, iar tainul cailor de la *tulumbe* să li se urmeze, dânduli-se însă fân şi porumb. — 1809, Iulie 20.

Cod. LVIII, fila 9.

Anexa No. 100

De la Agie.

Sciut fie slăvitului Divan, că orînduiala scândurilor ce din porunca Dumnóluî senatorului Crasnomiloşevîţ s'a împărţit şi s'a pus pe la casele orăşenilor cu semne pentru întâmplarea focului, s'a sêvêrşit în Agia Dumnésale Spătarului Pantazoglu, pentru care scânduri s'a şi dat la Poliţie talerî 3,000 de Dumnóluî Spătarul, iar la însărcinarea sa cu acéstă dregătorie, mi s'a dat un catastih fără desluşire, adică ne arêtând la a cui casă s'a pus scândurică, ce s'a luat şi ce rêmăşită a rêmas, căci cu acel catastih orânduind Zapciû nici o sêvârşire nu s'a putut face, pentru că uniî din orăşeni arată că a plătit, alţiî că nu s'a pus scândurică, cum şi sudîiî se împotrivesc; ci fiind-că cea mai mare sumă este poporul Spătăriei şi Dumnóluî Spătarul dintru'ntâiaş dată a fost însărcinat cu acéstă orînduială, să fie porunca slăvitului Divan, că iarăşi de către Dumnóluî să se sêvârşescă şi împlinirea de rêmăşită, ca un *ideiat* de dat, de luat, şi rêmas, căci cum dîc, cea de acum Agie nu are desăvêrşita cunoşcinţă la a cui casă s'a pus scândurică? ce s'aî împlinit şi la cine ce rêmăşită a rêmas? sau cum se va socoti de către slăvitul Divan. — 1811, Iulie 6.

Grigorie Bălenu.

De la întâiul Divan.

Cinstite Dumnéta Epistatule al Spătăriei, cu cale fiind cererea ce face Dumnóluî Epistatul Agiei, poruncesce Divanul că iarăşi Dumnéta să te însărcinezi cu istov strângerei acestor banî. — 1811, Iulie 6.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXX, fila 128.

Anexa No. 101

Pîtac pentru stricarea podului ce-l face Dumnóluî Vornicul peste apa Dâmboviţei, la Curtea cea veche.

Cinstite Dumnéta vel Vornic al Obştirilor, Manolache Lahovari, fiind-că podul ce ai făcut Dumnéta peste apa Dâmboviţei în lumina obşteşcului vad

al apeî, din Curtea Domnăscă cea veche, după chibzuirea ce înşine noi am făcut cu sfat de obşte, s'a găsit cu cale a se ridica de acolo, ca un pricinitor de *embodion* şi zăticnire la neapărata trebuinţă de apă a norodului, mai vêtos la vr'o primejdie de iangan (ferăscă Dumnezeii) când cu grabă trebuinţă a se proftacsi sacalele cu apă şi din pricina strîmtorii vadului ce s'a făcut cu acest pod urmăză negreşit a se da zăticnire, neavînd loc îndelotnic să intre şi să iasă sacale şi căruţe, după cum şi chiar într'acastă vreme de când ai făcut Dumnéta podul, as menca discolio pătimosce norodul; de aceea dar Divanul scrie Dumitale, ca negreşit să puî a se rilica numitul pod, precum şi pariî ce sunt bătuţi a se scôte, însă să nu rămăe numai din faţa apeî şi să rămăe vîrfurile bătute în pămînt ca să se pricinuiască iarăşi zăticnire şi primejdie cu răsturnări în apă de sa ale şi căruţe, ce întregî precum s'ai bătut, aşa să se şi scotă şi apoi volnic eşti Dumnéta de vei voi a face acest pod la cel-l-alt vad de la vale, unde a fost vadul cel vechii al podului acestei case ce ai cumpărat Dumnéta de la fiî rēposatului Paharnicului Ioniţă, iar zidirea ce a făcut pe marginea vadului Curţei vechi, slăvitul dragoman Manuc, fiind-că din măsurătorea ce chiar înşine am făcut nu se *găsece că s'a întins sau a căl-at din lumina aceluî vad*, cât de puţin, ci este lumina numitului vad tocmai de 6 stânjini după domnăscă hotărîre, are a rămănea în fiinţa sa precum se află.— 1810, Octombre 4.

Cod. LXV, fila 51.

Anexa No. 102

La 2 Octombre 1809, întâiul Divan şi Comitet al principatului Valachicî, după anaforaua Mitropolitului cetită la Divan, de la 30 Septembrie, aprobă chibzuirea Mitropolitului, «că de acum înainte spitalurile de la Dudesci să se dea întru îngrijirea şi chivernisirea epitropului sf. Pantelimon, ca să lipsăscă simbria altui de al douilea epitrop, ce-ar fi fost trebuinţă să se crânduască, cât şi de a chibzui, ca să se facă un cuviincios ajutor de la tôte mōnăstirile de obşte, spre a fi pentru meremetul şi simbriile ómenilor paznicî ai spitalurilor, de vreme ce mōnăstirile ce ai fost închinat la numitul spital s'ai des-robit, care această chibzuire a prea Sfinţiei Tale, găsindu-se şi de către Divan cu cale, cât pentru a se da aceste spitaluri sub purtarea de grijă anuine epitropului al Sf. Pantelimon, se va pune în lucrare, iar pentru ajutorul ce se cuvine a se face de către cele-l-alte mōnăstiri, fiind-că starea lor este mai bine scintă prea Sfinţiei Tale, urmăză ca iarăşi Prea Sfinţia Ta să chibzuesci, că cât ajutor se cuvine a da fiesce-care din mōnăstiri, pentru această madea pe tot anul? şi să arēţi Divanului în scris prin anafora».

Cod LVI, fila 83 verso.

Anexa No. 103

Logofeția mare, (Teodor Văcărescu, mare Logofăt).

La 6 Iunie 1810, aduce anafora slăvitului Divan după jalba cumpărătorului fumăritului din Oltenia, «ce este mila spitalului Sf. Pantelimon, făcând cercetare arăt slăvitului Divan, că fumăritul are această rânduială : a plăti într'un an prăvălia cea mare tal. 5, bani 66, cea de a doua mână talerî 2, bani 96 și cea de a treia mână talerî 1, bani 48, în care această rânduială intră toate felurimile de isnavuri, adică aceea ce este mai în tîrg și mai mare și face alișveriș mai mult, aceea se numește prăvălie de frunte și apoi cele de a doua mână sunt prăvăliile de mijloc și cele mai prôsto sunt acele cari sunt mai puțin la dare.....» Fumarul se jăluesce mereu, că prăvăliașii nu vor să plătească. S'aũ tot dat poruncă Divanului Craiovei, să se facă împlinire de la prăvăliașii, dar de la acel Divan n'aũ venit nici o însciințare. Marele Logofăt propune Divanului să scrie către biv vel Logofăt Samurcaș, întâiul ocârmuitor al Craiovei și la cei-l-alți boeri divaniși, de a face împlinirea fumăritului. Divanul și Comitetul însciințeză la 21 Iulie 1810.

Cod. LXVII nenumerotat.

Anexa No. 104

De la întâiul Divan și Comitet al principatului Valahiei

Fiind că spitalul ot mănăstirea sfintului Pantelimon, prin hrisóve de la toți luminații domni, are privilegiu la vama de la tîrgul ce se face tórna sub dóiul Pitescilor, câte zile va ținea acel tîrg, s'aũ dat această carte a Divanului Dinului Logofăt, ce s'aũ orînduit de Dumnéului epítrop mănăstirei și al spitalului, cu care să aibă volnicie a căuta și a strînge venitul vamei de la acest tîrg, precum s'aũ urmat atît în alți anî cât și în anul trecut, de care se poruncesce Du nnóvóstră Ispravnicilor ai județului, să'i dați mână de ajutor pentru căutat și strinsul acestui venit al vamei, iar de la cei ce se vor arêta cu împotrivire, să'i faceți și împlinire, care venit al vamei strîngênda-l, prin catastih să'l aducă la mănăstire, pentru cheltuiala bolnavilor de la spital.—1811, August 16.

Ra lu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu vel Vistier.

Cod. LXXI, fila 30.

Anexa No. 105

De la întâiul Divan și Comitet

Citindu-se la întâiul Divan înaintea noastră această alăturată anafora a fraților boeri Ghiculesci, ctitorî și epítropi mari ai Mănăstirei sfintului Pantelimon

și ai spitalului de acolo și făcându-se chibzuire și de către noi la arătările și *provlimele* lor, le vedem că toate sunt răzinate la chiar puterea testamentului al prea fericitului ctitor, adică al însuși stăpânului care a zidit și a făcut spitalul acesta, după care și dicem că, cu cuviință și cu dreptate este a nu se isterisi acest spital de dreptul moșiei sale, spre a lua de la vel Ocnă din două-șeci de bolovanii, unul, adică dijma moșiei sale, după cuprinderea domnescilor hrisóve.

Precum și paturile bolnavilor de la numitul spital, cu cale ar fi să fie numai două-spre-șeci, după cuprinderea testamentului, mai vârtos acuma, când după atâtea datorii vechi ce-au plătit, cel de acum epitrop, și după atâtea cheltueli ce s'au făcut și are a se mai face la cea din nouă facere a bisericăi, i a clopotniței, i a podului, i a móreii și a foișorului cișmelei de jos, din care se adapă sêracii bolnavi și totă Múuastirea : care toate acestea în adevêr sunt lucruri fără de care nu se pôte ținea spitalul acesta ; dar fiind-că venitul ocnelor *acum este al Casei împêrătesci*, de aceea urmêză a fi îngăduială până la venirea aici a Excelenței Sale Sonatorului prezident Divanurilor, spre a face Divanul arêtare către Excelența Sa, de acest drept venit al spitalului sêracilor, când, de se va slobođi a-și lua de la numita ocnă, atunci se va face și chibzuire pentru numêrul paturilor, câte se pot ținea, iar acum nu îndatorêză Divanul pe acest spital a se ținea acolo mai multe paturii, căci nici însuși Divanul nu îngăduesce a se mai supune acest spital în datorie precum a fost, ci după starea întru care se află venitul Casei și după curgêtoarele cheltueli ce urmêză a se face la aceste mai sus numite trebuințe, care sunt a fi făcute. Divanul hotărêșce, ca să ție la numitul spital cele 12 paturii ce sunt hotărîte de prea fericitul ctitor până la 15, 18, mult 20, fiind îndestul adaosul ce se face de alte 8 paturii peste rânduiala ctitorêscă. Pentru care și se poruncesce, Dumitale biv vel Stolnice Constantine Predule, epitropo, că atâtea paturii să se ție acolo la spital, iar nu mai mult. Așijderea și pentru rânduiala bolnavilor ce se vor cere să inêrgă la acest spital, spre căutare, fiind-că spitalul acesta este făcut pentru ómênii ce sunt cu adevêrat sêracii, cari nu pot avea altă năzuință, iar nu și pentru aceia ce le-ar da mâna a se căuta, și mai vârtos că de vreme ce însuși ctitorul, adecă stăpânul acestu spital, hotărêșce, ca întâi să se facă cercetare fieș căruia bolnav aici, și apoi să se trimoță acolo ; de aceea dar cu cale și de trebuință este a se face cercetare acelor bolnavii aici și trimiterea lor acolo de însuși Dumnélor boerii ctitorii, cercetându-se însă aceia de către Dumnélor, prin doctorii spitalului, de sunt cu adevêrat bolnavii, și poruncim Dumitale, mai sus numitul epitropo, ca fără de iscălitură a unuia din Dumnélor ctitorii, să nu fie primit nici un bolnav la acest spital, ca să nu se facă catahrisis și să se isterisêscă de căutare cei ce cu adevêrat vor fi sê-

raci, și cari nu aŭ altă năzuință, precum și pentru cumpărătorea trebuincioșelor dohtoriî la acest spital, iarăși ți se poruncescese, ca să le cumperî de la verî-care spițerie le veî găsi mai eftine, să faci și pentru acésta urmare întocmai după anaforavia Dumnólor boerilor ctitorî. Lângă acestea ți se poruncescese, să îngrijesci tóată vremea după îndatorir. a ee o ai de la însuși puterca testamentuluî, spre a nu lipsi nicî odată gerahul de acolo, cum și de se face cuviincioasă căutare a bolnavilor de către doctor la vreme, ca să nu se pricinuiască sêracilor bolnavî, orî trudă, orî prelungirea bólei, sêu și vre o primajdie din nevenirea doctoruluî la vreme, ci orî pentru ne paza gerafuluî, sêu pentru nevenirea doctoruluî la vreme, sêu pentru verî-ce altă împotrivă urmare, să fîi dator să arêți Dumnólor boerilor ctitorî, ca să se fa ă îndreptare cu urmare, după cum chiar stăpânul acestuî spital, adică ctitorul, prin testamentul sêu hotăresce.—1810, Septembrie 20,

Al Ungro-Vlachiei Mitropolit Ignatie, Manolache Banu, Istrate Crețuțulescu, biv vel Vornic.

Cod. LXVII, fila 383.

Anexa No. 106

Către ghenearal Enghelhard.

Sciut este Excelenței Tale, că în mōnastirea sfintuluî Pantelimon, care este în sud Ilfov, aprópe de Cernica, este spital, în care se caută și se tãmă-mădnesc mulțime de sêraci bolnavi nemernici, ce n'aŭ altă năzuință. Acest spital al sêracilor și nu se póte ținea în ființa luî nicî măcar o ȓi fără dărvariî ce sunt rânduîți de cară lemne acolo și fără ceî-l'alți trebuincioși randași și poslușnici ce slujesc înlăuntrul spitaluluî și pe afară, și fiind-că aceștia toți se află locuind în satul spitaluluî, ai î lângă mōnăstire, apururea cu necontenire sunt supêrași de catre ostași ce merg și vin pe aco'o cu cvartiruri, i cu luarea carelor și boilor, i cu luări de călăuze și alte multe supêrări le fac, din care pricină, de nevoe își năpustesc casele și fug și rămâne spitalul de nu are cu cine a se sluji la cele de nópte și de ȓi trebuințe ale sêracilor bolnavi, decî pentru acésta Divanul rógă pe Excelența Ta, să se rânduia-că la numitul spital un ostaș rus ce să ȓice zălógă, cu carte la mâinile luî, de unde se va cuveni ca să apere pe numiții poslușnici i pe țiganii spitaluluî de către ostași trecetótorî, a nu î supêra cu cvartirurile nicî a le lua carăle și boii, nicî a î lua cu cuvênt de călăuze, nicî a cosi fênul din liveȓile spitaluluî, nicî a băga într'in-sele cai și alte vite, nicî a face vre-o altă supêrare în vre-un fel de chip, căci nu numai acestea le fac, ci încă și mulți din ostași suindu-se sus în mōnăstire, supêră și bat pe ómenii spitaluluî unî cerênd cară, alții cai și alții conac și de mâncare, din care aceste nevoi și pătimiri fugênd slujbași spitaluluî, urméză negreșit să se închiȓă spitalul acesta și să rămăe sêracii bolnavi necău-

tați zăcând și murind pe uliți și pe drumuri și mâncați de câini, care acesta credem fără îndoială, că nu va fi primită la creștinăscă bună'ate și iubirea de ómenī a Excelenței Tale.—1810, Iunie 20.

Ignatie Mitropo'it, Istrate Crețulescu, Constantin Bălăceanu, Ioan Comăneanu.

Cod. LXVI, fila 11.

Anexa No. 107

De la întâiul Divan și Comitet al principatului Valachiei.

Tóte faverilo de bine ce să săvêrsesce la tot locul și pretutindenea, care datoria creștinăscă îndómuă și povêțuesce pe toți, sunt lăudate și plăcute lui Dumnezeu, iar mai vêrtos cele ce se fac că're ceī străinī și care n'au unde se adăposti, și către ceī bolnavī și sêraci carī n'au stare și putere a se căuta po sineși la patimī și neputințele lor, acestoa sunt cele mai lă idate și plăcute lui Dumnezeu fapte, de aceia dar, fiind că Dumnéluī cinstitul fratele biv vel Vornic Radu Golescu, pentru óreși-care parigorie sufletóscă, după petrecania Dumnéluī, au făcut șase odăi cu cămăruțele lor la moșia Dumnéluī Golesci, ca să șadă săraciī, să se hrănóscă din cele ce lasă Dumnéluī și alte două ólăi pentru două paturī de spital, pentru a se adăposti și pentru a se căuta într'ênsele ómenī sêraci și bolnavī, care odăi, spre a se putea ținea tot-d'auna în s'area lor cu cele trebuincióse, între alte acareturī ce lasă Dumnéluī pentru cele două madele, lasă și un pod stătător pe apa Argeșului, ce este făcut de Dumneluī; dar fiind-că acest pod când nu va avea ómenī a fi napristan să șadă acolo când vino apa Argeșului mare, iar mai vêrtos când se rupe ghiata, să-l apere cu cângi, negreșit urmózá a se sfărâma, precum și după vremī, când se va strica, să'l facă la loc și să'l drógă, de la care pod și are hotărârea Dumnéluī a nu se lua havaet de la trecătoriī, precum se ia de la alte podurī umblátóre, ci un prea puțin lucru, adecă câtă două parale de cal, și câte o para de boū, iar omul pe jos să nu dea nimic; cãntând dar Divanul spre acósta bună faptă și sufletóscă pomenire ce face Dumnéluī și vêdënd că adevêr are trebuință podul acela de ómenī, acest pod este făcut trebuincios la toți lócuitorī de obste ce sunt trecătoriī în partea locului, cu orī-ce trebuință, a nu pătimi când podul acesta va fi stricat, a'si perde vremea lor cu așteptare, a nu avea cu ce treco, cum și a se ținea în stare după vremī aceste odăi și spital, de acóea Divanul a găsit cu cale a se da dintre dajniciī Visteriei lude șase, spre a fi tot-d'auna aceș'ī ómenī în slujbă și tréba podului; despre aceia dar s'au dat de la Divan acósta carte la mânele Dumnéluī Vorniculuī, ca să i se urmeze și să păzescă apururea și tot-deauna acósta orânduială și întocmire ce face Dumnéluī, și aceș'ī lude șase să fie tot-dóuna scutiți și apêrați de verī-ce dăjdiī i angarie și podveđī.—1811, Maiū 18.

Cod. LXXI, fila 23.

Anexa No. 107 bis.

Către Excelența sa d. dejur Gheneral i cavaler Tucikov.

Avem cinste a arăta Excelenței tale că după cinstita poruncă a Excelenței sale mai marelui comandir al armiei, ce a primit Divanul de la 7 ale trecutei luni Septembrie No. 288 făcându-se porunci către Ispravnicii județelor pentru madeaua cfartirurilor ostășesci de prin orașele țerei ca să se însărcineze ei cu împărțela lor pe la lăcuiitorii cu bună cumpănire și întocmire spre a nu pătimi unii din lăcuiitorii mai mult de cât alții, am primit însciințare de la Ispravnicii ot sud Slam-Râmnic cum că făcând-o cunoscută acestă poruncă către Dumnélui comandantul de acolo și cerându'i ca să ne dea dă sotnicii ce sunt orânduții pentru împărțirea ostașilor pe la cfartirurii de aș dat răspuns înscris că nu pôte să facă nici o urmare până nu va avea poruncă de la cei mai mari care răspuns înscris al Dumnélui comandantului iată îl emberieglisina spre pliroforia Excelenței tale.—1812 Iulie 14.

Ignatie mitropolit, Constantin Ghica, viș prezident Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam.

Cod. LXVI. fila 213 v.

Anexa No. 108. *De la întâiul Divan și Comitet*

Fiind-că prin ostenelile pravoslavnicilor creștini s'aș aședat în marginea orașului unde aș fost fabrica de postavurii, spital pentru bolnavii străini, cari mai înainte era pre podurii și prin gunoaș pătîmind întemplantorele bóle și ca un lucru ce învederat se cunosce a fi de mare folos acelor tică'oaș și nemernicii cari nu aveaș mijloc odihnei aceștia, din di în di se adaogă întemeerea sa prin osirdia celor ce alérgă a face ajutor înzestrându'l cu cât pôte fieș-care creștin, întru veșnica sa pomenire, se sporesc însă și cheltuelile sale cu înmulțirea bolnavilor ce alérgă a'și găsi lăcaș de odihnă și bună căntare a dchitorului, ce se străduesc spre a tuturor isbăvire, prin cât esto mijlocul putinței omenesci; drept aceea, vędând Divanul o bună cuviință a rënduelei ce merge înflorind în faptele sufleteșci, prin multă osirdie a epitropilor, ce din bunăvoință aș cugetat sēvēșirea acestuș obștesc bine, și după datorie vrënd a privighea și a găsi mijlocul întempinărei ajutorului spre ajungerea trebuincioselor cheltueli, cu sfat de obste în Divan chibzuindu-le, aș găsit cu cale și aș hotărît, că de la tôte husmeturile ce se vënd la cochivechi, adecă de la vămii, de la ocne, de la dijmărit și de la vinăriciū, să aibă a lua milă câtē taleri unul la pungă din tótă suma vîndării, cari banii să aibă a'și lua de la cumpărătorii

acestor husmeturi, precum se dau și alte milii ce prin hrisóve sunt întărite, iar nu din suma banilor Visteriî. Așijderea să aibă a lua și de la tot ispravnicul ce se orânduesce la fieș-care județ, câte taleri două-șeci; care acești bani să se adune de Vistierul cel mare, și să se dea la Cutia spitalului ce este în păstrarea epitropilor, să aibă dar aceste milii în veci fără de strămutare, întărind acest privilegiu cu iscăliturile noastre.—1812, April 1.

Ignatie al Ungro-Vlahiei, Sovetnic cavaler Loghinov, Manolache Ban, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam, vel Vistier.

Cod. LXXI, fila 41.

Anexa No. 109. De la întâiul Divan

Cinstite Dumnóta biv vel Stolnice Constantine Predescule, Epitrópe al mănăstirei sfiatului Pantelimon, trebuință fiind a avea Divanul sciință de câți bolnavi este orânduit prin hrisóve a se ținea aici la acest spital al mănăstirei care până mâine să aibă Divanul răspunsul Dumitale în scris, pentru acésta. 1811, Maiu 6.

Isaac Ralet, Mihalache Manu Vornic, vel Logofăt.

Cod. LXV, fila 79 verso.

Anexa No. 110

În 1810 April 25, I-ul Divan scrie lui biv vel pahar. Ștefan Belu epitropul Colței, să dea scirile cerute de Enghelhard :

1) Din ce vreme și cine anume după dietă a făcut spitalul Colței..., cu ce orânduială și pentru câți bolnavi ?

2) Ce venituri are de la satele orânduite ? Cât pe an ? De cine se strânge venitul acesta ?

3) Sub a cui păstrare și îngrijire stau toate aceste ?

Cod. LXV, fila 80 verso.

Anexa No. 111

Cinstite Dumnóta biv vel Paharnice Ștefan Belu, Epitrópe al mănăstirei Colței, trebuință fiind a avea Divanul sciință de câți bolnavi este crânduit prin hrisóve a se ținea aci, la acest spital al mănăstirei, care până mâine să aibă răspunsul Dumitale în scris pentru acésta.—1811, Maiu 6.

Isaac Ralet, Manolache Vornic.

Cod. LXV, fila 80.

Anexa No. 112. *Excelența Sa Șteter.*

Ca să cêră Divanul socotelă la Paharnicul Belu, Epitropul mănăstirei Colței și cu ce orânduială s'au ținut spitalul de acolo, după care de totă alegerea ce se va face, să i să trimită toate hârțile cu însciințare. — 1811, Septembrie 11.

Cod. LXVIII n'a 6 verso

Anexa No. 113. *Șteter.*

Ca să cêră Divanul de la Stolnicul Dinul socotela mănăstirei Sf. Panteimon pe vremea trecută și să i se trimită. — 1811, Octombrie 18.

Cod. I.XVIII fila 16 verso.

Anexa No. 114. *De la înaiul Divan.*

Cinstite Dumnéta Epistatule al Agiei i Dumnéta Epistatule al Spătărioș, după trebuința ce este a se găsi locașuri spre a se face spitaluri pentru bolnavii împărătesci ostași, facând Divanul chibzuirea, au găsit cu cale, a se lua aceste hanuri de mai jos arătate, ca unele ce pot a fi primitore de o mie două sute bolnavi; pentru care poruncesce Dumnévoștră Divanul, că fără zăbavă să faceți mumbășirlic a le deșărta, având la acosta ajutor și de la cinstita poliție, după arătarea ce au făcut Divanul către Excelența Sa Domnul Gheneral viș prezident, dar pentru ca să avem *rezervă* încă pentru vre-o două mii bolnavi de va fi trebuință ca pe lângă casele ce sunt arătate în dos pe anume osebit de hanuri, să chibzuiți Dumnévoștră a mai găsi prin mahalale și alte case primitore ca de 1000 bolnavi, dintre care, de se vor întâmpla a fi unele părăsite fără de stăpân, să chibzuiți ce meremet anume le trebuesce și cu câtă cheltuială se pôte face și să arătați Divanului împreună și cu numele caselor; către acésta să chibzuiți și pentru casele cele mai jos arătate, ca câți bolnavi pot încăpea într'insele osebit la fieș-care și iarăș să arătați Divanului arătând împreună și pentru hanurile ce sunt însemnate mai jos, ca câți bolnavi pôte să încapă la fieș-care. — 1811 Septembrie 18.

Ignatie Mitropolit, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihaiu Manu.

Hanul Niculescului, pe podul Têrgului-de-afară.

Hanul lui Petrache, pe podul Scaunelor,

Hanul lui Filip ot mahalaua Brezoianului.

Hanul sfinteș Ecaterina.

Hanul lui Papazoglu.

Hanul lui Constandin Vodă.

Casele Clucerului Vasile.

Casele Pitarului Gheorghe.
 Casele lui Petrache ot pușcărie.
 Casele lui Atanasie pe podul lui Șerban-Vodă.
 Casele Vintiloei pe podul Mogoșoei.
 Casele Paharnicului Alexandru ot mahalaua Brezoianului,
 Casele Cârlovei ot tam.
 Casele Gărdescului două perechi ot tam.
 Casele lui Pipi ot tam.
 Casele Cămărașului Panait.
 Casele Paleologu ot tam.

Cod. LXV, fila 123.

Anexa No. 115. *De la Divanul principatului țării românești.*

Chir Spiro Cazoti 2-lea Epitrop al spitalelor mari, fiind-că Dumnélor Gheorge Schina și Gregorie Mina dohtori, prin luminat pitacul Mării Sale lui Vodă sunt orânduiți dohtori ai poliției Bucurescilor, cu orânduită léfă a li se da pe totă luna pe taleri 80 fieș-căruia, de către Dumnélor boerii Epitropi ai spitalurilor mari, care orânduită léfă fiind că nu li s'aū dat pe nouē lunī, adecă de la Martie trecut până acum, și Dumnélor în adevēr și-aū urmat datoria slujbei, cu dreptate este a-și lua și orânduita léfă după pitacul Mării Sale lui Vodă, care léfă pe nouē lunī de la Martie trecut, și până la Decembre în 7, fac taleri 1440, adecă de fieș care câte 720; Divanul poruncesco Dumitale, să aibī a da și a răspunde numiților dohtori banii aceștia și cu acest pitac și se va ținea în sémă cu dobânda lor, când veī paradosi socotéla spitalurilor, dând și adeverință a dohtorilor de primire.—1808, Ghenarie 20.

Cod. LIV fila 249.

Anexa No. 116. *Către cinstitul Divan: de la Visterie.*

Am vėđut buiurdisma cinstitului Divan ce mi se dă la acéstă notă a Excelenței Sale Generalului Cușnicof, pentru pricina dohtorului Droslovici ce aū dat jalbă Excelenței Sale, cerénd lėfa pe lunile ce nu 'și-aū luat pentru slujba sa, căutând pandurī și cazaci pământeni la bólele lor, pentru care orânduind spre cercetare pricina acésta la Dumnéului Logofēt Samurcaș și la ceī-l-alți boeri Divaniți, ce se află acum aici, ne face Dumnélor acéstă arėtare de curgerca pricinii, care cotinduse de către cinstitul Divan, se va da pliroforie și pe urmă rămâne după cum voī hotări Dumnévóstră. Vel Vistier — 1808 Iunie 1.

Cod. LV Fila 4.

Anexa No. 117

Fiind-că doh'toru Silivestru și doh'toru Costandin sunt a cum anî deouă-șeci-și-trei de când se află slujind țării și cu totă osirdia cătând de obște, mulțime de bolnavi, nu numai pe cei în politie i pe afară în țoră, ci și pe la alte locuri străine, pe unde după trebuință din poruncă au fost trimis, socotit-am dară, că acești doi bătrâni doh'tori a căroră osirdie și plăcută slujbă este cunoscută și sciută de obște, se cuvine să li să facă de la stăpânire un ajutor de lófă, nu numai spre respălătirea celor până acum urinate slujbe și osteneți ale lor, ci și pentru că și de acum înainte să se pórte cu asemenea protimie și dor întru căutarea de obște a pătimașilor bolnavi; de acee iată Divanu printr'acest pitac, le orânduiesce amândorura lófă de la Visteria țării, fiesco căruia pe lună câte talerî 250. De care scriem și Dumnévóstră frate vel. Vist. să așeđi pe numiții doh'tori la catastihu lefilor, unul po talerî 250, care lófă să începă a li se da, și a li se urma de la ți întâiū a aceștii următórei lunî Iunie. — 1808 Iunie 26.

Cod. LV, f. 1a 8j.

Anexa No. 118.

Porunca ce s'au dat la anaforaua prea Sfinții Sale părintelui Mitropolit, pentru că la orașul Vâlcea fiind trebuință de un doh'tor, și avénd pe lună lófă câte talerî 20 de la Cutia obștei, să i se mai prostiască talerî 10 și de osebit să i se deie și câte talerî 20 de la Episcopia Râmnic.

De la Divan

După cunoscuta și văđuta trebuință ce este de doh'tor la acol oraș al Râmnicului, și la locurile celea de pre împrejur, cu cale fiind anaforaua prea Sfinției Sale părintelui Mitropolit, primit este Divanului a se face urmarea ce într'acésta se coprinde, pentru care și scriem Dumitale frate vel Vornice al Obștirilor, ca peste talerî 20, ce are acost doh'tor pe lună de la Cutia Obștei, să-i să adauge alți talerî 10, ca să-i să urmeze darea lefi de la Cutie po talerî 30 pe lună; așisderea poruncim și Dumnévóstră boerilor Ispravnicî ot. sud Vâlcea, să împliniți pe fieș-care trimenie po talerî 60 de la Economul Episcopiei Râmnicului, și să-i dați iarăși doh'torului, ca să-și aibă lófa pe lună po talerî 50 de plin, care acóstă prostichi să-i să începă datul de la întâia ți a trecutului Ghenarie, ci dar într'acestași chip poruncim să se urmeze darea lefi acestui

dohtor, atât de la Epitropia obștiei, cât și de la economia Episcopiei, întocmai precum s'au ȃis mai sus.—1808 Martie 1.

Crețulescu, Ștefan Văcărescu, Barbu Văcărescu, Constandin Bălăcenu, vel Vist, vel Logofăt.

Cod. LIV fila 275.

Anexa No. 119. De la întâiul Divan.

Dumnévóstră dohtorilor ai politiei, Dumnéta chir Gheorge Schina i Dumnéta chir Silvestre Filitis, i Dumnéta Constantine Darvaris, i Dumnéta chir Constandine Caracaș, i Dumnéta chir Emanoil Rizu; la luna Iní Aprilie a acestuî an ce se sfârșesce, când din porunca Divanului ați arétat pe aceia, care i-ați găsit că fără a fi dohtori și fără a avea învățată dohtoria undevași la vre-o Academie în Europa, după orânduială, se dau pe sineș drept dohtori și cantă bolnavi în politie și cu a lor nesciință și netrobnicie, fac multă stricăciune la sănătatea, la viață și la punga locuitorilor, ale căroro nume se însemnéză mai jos; v'ați făgăduit atunci, că de veți mai descoperi și pe alții asemenea cu acestia, îi veți aréta și pe aceia Divanului, dar încă până acum nu s'au văđut de la Dumnévóstră nici o arétare pentru nimeni, decî Divanul scrie Dumnévóstră, să cercetați mai întâi de s'au poprit de către cinstit Comitet al politiei cei în jos însemnați a nu mai metaherisi să caute bolnavi cu dohtori și de s'au părăsit în adevăr de acest fel de faptă sau nu, și să însciințați. Să cercetați apoi de mai sunt în politie și alți asemenea, cari făr de a fi într'adevăr dohtori cunoscuți de vre-o academie, se dau pe sineși de dohtori și caută cu stricăciune pe bolnavi și să-i aretați Divanului, ca să se facă îndreptarea cea cuviinciosă.—1809, Decembrie 26.

Numele celor ce ați arétat atunci la trecutul Aprilie.

Antonie Gerahn; Pană Gerahu; Trandafir Carabina ot mahalana Colții; Constandin Brézu ot podul Calicilor; Polcovnicul Murmuz ot mahalaua Sf. Ecatarina; Un ovrei bătrân; Un alt ovrei în Scanne; O Sirbă la Têrgul de afară; Voica la Crucea de pétră; Dorvișul de la Grădiștenu; Caliția de la Prășcovanu; Peste tot 11.

Cod. LVI fila 98 verso.

Anexa No. 120. De la Divan.

Dumnéta Arhon dohtore chir Silvestre, Dumnéta Arhon dohtore Caracaș, chir Constantine Darvari, fiind că Excelența Sa general și prezidentul Divanului Kușnikoff s'au însciințat, că pe la unele spișerii de aicea din politia Bucurescilor, s'ar fi aflând unele din dohtori vechi și netrobnice, care în loc să

folosescă celor bolnavi, împotriva le pricinuesce stricăciune, și că unii din spițeri ar fi vîndînd dohtoriile cu mult mai mare preț decăt se politîfesc în tôte părțile Europei; asemenea și că unii din dohtorii, ce se află aici, ar fi nedestoinici la acest meșteșug. De aceea dar poruncesce Excelența Sa, ca să se orînduescă dintr'acei de aici mai aleși dohtori, unul, spre cercetarea spițeriilor și a paraterisi dohtoriile de sunt bune și folositote și altul earăș dintr'acei aleși dohtori, ca să ia aminte și să cerce pre unii cari se numesc pe sine-și de dohtori, de sunt destoinici la acel meșteșug și de sunt rețetele lor făcute după firea și trebuința bôlei. Decî Divanul ve alese pe Dumnévóstră, ca nisce practicoși și cu sciință, vechi dohtori ai acesteii politii și poruncesco, ca unul din Dumnévóstră să se însărcineze cu cercetarea dohtoriilor după la spițerii, din care câte se vor găsi vechi și netrebnice îndată să se și pecetluiască de a nu le mai metaherisi spițerii și să se îndatoreze a aduce la spițeria sa alte dohtorii, în locurile acelora, noui și bune, ca să fie și folositore. Așîșderea și pentru prețul lor earăș să se îndatoreze a le vinde cât se va găsi cu cale, ear nu cu preț nesuferit, precum obicinuesc, iar care din ei se va arêta cu nesupunere, să-l arêtați Divanului. Asemenea și de urmöză spițerii facerea dohtoriilor întocmai după cuprinderea rețetelor, că orî care se va găsi împotriva următor, să-și ia cuviincioșa pedópsă, iar altul din Dumnévóstră, să se însărcineze cu cercetarea ipochimenilor acelora, ce se numesc dohtori și metaherisesc acest meșteșug și pe orî care dintre aceia îl va afla nedestoinic a purta nume de dohtor și a metaherisi acest meșteșug, să-l arête Divanului, ca să se poprêscă de a nu mai căuta bolnavi. Ci dar așa să urmați negreșit, căci Divanul ai însciințat și Excelenței Sale, că v'ați orînduit Dumnévóstră auêndoî pe anume.—1808, Septembrie 13.

Semnați: Dositei Mitropolit, Constantin Vistier, Stefan Văcărescu, Isaac Ralet.

Cod LVI fila 28.

Anexa No. 121.

La dohtorii Onufrie, Constandin Caracaș, doctor Hrister, doctor Constandin Darvaris, doctor Sivestru Filitis, le ordonă după jalba Doctorului Manolache contra spițerului Gix (Гіх) că au dat alte dohtorii, iar nu dupe rețetă, să cerceteze că de va fi așa: să se pecetluiască prăvălia pîritului (Гіх) spițor. — 1812, Septembrie 23.

NB. Mai este și Doctorul Ștefan Piscupescul, 1812, Septembrie 23.

Cod. LXIV fila 106. verso,

Anexa No. 122. *De la Divan. Către Ispravnică de Teleorman.*

Pentru epidemia bólei ce s'aŭ ivit între locuitorii acestui județ, după cercetarea și chibzuirea ce aŭ făcut în trecutelo zile Dumnóluŭ Doctorul Pannaiotache, carele aci la județ într'adins s'aŭ trimis de către Divan, și după raport ce aŭ adus aici, făcându-se *consil* de către cinei din Dumnélor Doctorii politiei Bucurescilor, aŭ și aréat Divanuluŭ, prin anafora subt iscălitorile Dumnélor, scrisă de la 25 ale acestii luni, cuviincioșele mijloce prin care și cei sănătoși se pot feri și cei ce pătinesc de acea bólă (ce se numesce *scurbul*), a se tã-mădui, care anafora a Dumnélor Doctorilor, iată se trimite Dumnévóstră *Embericlisite* într'acéstă carte a Divanuluŭ, după care să îngrijiți cu osirdie, a se face urmare întru tóte întocmai spre mântuirea și scăparea ticăloși'or locuitorii dintr'acest fel de cumplită patimă, și cu tóte că acum de o cam dată vine aici și Dumnéluŭ Doctoru cu doctoriile cele trebuincioșe (câte în anafora se, coprind), numai ca să aréte în faptă facerea lui, și mijlocul cu carele aŭ a le metaherisi locuitorii și apoi să se întórcă înapoi, dară în urmă datoria Dumnévóstră este a îngriji și a priveghea, ca să nu continóscă locuitorii a metaherisi tóte acelea câte se coprind în mai sus numita anafora a Dumnélor Doctorilor, păzind și dieta cea orânduită de Dumnélor, și nădăduim la milostivul Dumneđeŭ, că se vor izbăvi de acéstă patimă; pentru care iată se trimite de aici și un Arhiereŭ împreună cu un cleric, și cu *móștele* sfintuluŭ Mihail Sinodul, ca să se înconjóre prin tóte satele județuluŭ unde pătinesc locuitorii, să facă osfeștanii, litaniŭ și rugăciunŭ către milostivul Dumneđeŭ, pentru conținerea acestii cumplite bóle, și pentru mântuirea celor bolnavi; decŭ să aveți purtare de grije a le înlesni trebuințele ce vor avea, ca să póta avea âmbletele prin sate, pentru cuviincioșă și trebuincioșă ura are ce s'aŭ đis mai sus. — 1808 April 28.

Cod. LV, fila 339.

Anexa No. 123.

De la întiul Divan și Comitet al principatuluŭ țării Românești, către Dumnélor boerii Ispravnică ot sud Ilfov.

•Se face Dumnévóstră în scire, că Divanul s'aŭ pliroforisit, cum că pe la unele locuri s'aŭ ivit bóla oilor ce se numesce dalac, care bólă este primejdioșă și la ómenŭ, atât cât le aduce mórtea grabnică și cumplită, și pentru ca să nu să mulțescă bóla acósta în oi și în ómenŭ, după datoria ce are Divanul a îngriji mai din vreme, ca să incontinzeo și să se stingă acósta bóla, strașnic vi

se poruncesce, să dați și ale Dumnévoastră porunci în toate satele județului la toți de obște, ca orî cine vor avé oi și se va fi ivit într'însele bóla acésta, numai de cât să deosibéscă pe cele bolnave la o parte din cele săoătóse, din care acelea bolnave să nu se cuteze nimene a vinde la alții sau a tăia pentru hrana ómenilor, ci să le lepede pe care vor muri, la un loc fórté ferit, sau să le îngrópe, și pentru cele-l-alte să se siléscă de a le însănătoși și a le curăți cu mijlócele, cari multor din locuitorî sunt sciute, dându-le tuturor să înțelégă că orî care nu va pázi ni-amul acesta și va urma împotrívă, are a se pedepsi fórté strașnic, ca un pricinuitor de înmulțirea bólei acestia și vrăjmaș ómenirî, păgubitor multora, trimiténd aicea și pe aceia cari îi veți găsi că au urmat împotrívă, ca să li se facă de Divan căluta pelépsă». Mai departe acéstă circulară se ocupă de pămăntenî deveniți sudiți nemți și francesi.

Cod. LVI fila 60 verso.

În August 1809 să constată existența de bóle de vite, introdusă în țeră prin boii împérătesci.

Cod LXI fila 25.

Anexa No. 124. *Răspunsul Divanului ce s'au făcut către Dumnélu
Vornicu Ritoridís Epistatul Agiei.*

De la Divan.

Cinstit Dumnéta Epitropule al Agiei, fiind că Polcovnicia de ciocli își avea orânduita lófă din iraturile spitalurilor mari, a-tele iraturî s'au rădicat acum, nu are dară de unde să se deé léfa acestiî Polcovniciî, care cu toate că are câțî-va ómenî, dar iraturî să aducă de la ei pe totă luna, ne fiind mai mult de cât talerî 24 să cheltuiască și aceia la trebuințele spita'ului, ad. la simbria preotului și a cântărețului de la biserica de acolo, la lumînări, la tãmâe, la unt-de-lemn, și la simbria a doi ómenî ce se află păzind acolo, decî când cel ce s'au orânduit la acéstă Epistasie a Polcovniciei de ciocli, nicî lófă nu are de unde lua, nicî vre-un alt venit, ce ajutor dar póte a avea numitul Antonie sau alți măcar dintr'o singură numire a Polcovniciei de ciocli.— 1808, August 19.

D. Mitropolitul, Constandie Buză, Radu Golescu, Ștefan Crețulescu. Isaac Rălet, Istrate Crețulescu, Fotache Șir'chiu, vel. Log. Dimitrache Ghica,

Cod. LV, fila 17.

Anexa No. 125.

În 1810 Iulie, înaintea întâiului Divan, locuitorii din trei mahalale se înfățișează cu vechilul marelui Spătar Grigorie Ghica proprietarul Colentinei, care reclamă pre acei locuitori să clăcuască proprietății pentru locurile pre care au casă, câte 12 zile pe an și că vin și rachiū să nu fie volnic a vinde, fără de a se învoi mai întâi cu proprietarul. Asemenea nici locuri slobode, virane să nu aibă voie a ține, ci să le fac zapt Dumnolui Spătarul, precum și oricine din ei va voi să vîndă sau să cumpere unul de la altul vre-o casă, sau ori ce altă bina, din cele ce sunt pe acostă moșie a Dumnolui, volnic să nu fie a vinde, sau a cumpăra fără de voia și scirea Dumnolui, protimisindu-se Dumnolui ca un stăpân al moșiei, afară numai dintre cei vîndători și cumpărători, cori vor avea între dînșii acostă tréptă de rudenie, până la care slobode pravelnicésca condică a avea protimisis și de către stăpânul moșiei». Locuitorii deși pretindéu că la biserica Silivestru avou depus un hrisov, prin care erau scutiți de clacă către proprietarii Colentinei, care acel hrisov li.s'au luat de la biserica de nu știu cine, nevoiți sunt să priméscă și să se supună noiei hotăriri a Divanului, în care Grigorie Ghica avea scaun puternic.—1810, Iulie 12.

Cod. LXVII nenumerotat.

Anexa No. 126.

Porunca de la întâiul Divan și Comitet din 6 Noembre 1809, către vel Vist. «fiind că în adevăr acum tôte lucrurile s'au scumpit și cheltuelile dintru acostă vreme nu sunt pe cum erau, când s'au întocmit léfa acestor *masa'agiū*, de aceea dar primită este Divanului cererea Dumnolui vel Armaș, spre a li se mai face adăogare la léfă; pentru care poruncim, ca pe lângă câte taleri *unul* ce să ia de fieșcare pe lună, să li se mai dée de acum înainte încă câte taleri unul, ca se ia fieșcare pe lună léfă câte taleri *doi*, iar vătafului lor, peste taleri doi și jumătate, să i se mai dée câte para'e 60, urmându-se pe lună câte taleri 4.

— 1809, Decembre 6.

Cod. LX, fila 49.

Anexa No. 127.

De la întâiul Divan circulară către Aga și Spătaru, din porunca generalului Engellhardt, vice-presidentul Divanului să scrie Dumitale, să puț să se publicariséscă prin pris'av în tot orașul, că nimeni din trăitorii Valachiei, boeri sau de ori ce stare a fi, nu este volnic să își pórte feciorul înapoiă butcei îmbrăcat în haine strînte și cu semne de uniformă ostășéscă asupra lui. Semnele sunt când hainele vor avea astfel de față, iar gulerul va fi or roșu, ori

verde, sau altă față, de care este guler la hainele ostașilor. Asemenea nu este nimenea volnic să 'și pörte feciorul înapoia butcei în haine husăresci sau cüzăcesci îmbrăcaț, căci ori care va face acest fel de urmare, băgându-se de sémă, va fi strașnic pedepsit: stăpânul se va necinști, iar sluga după ce i se vor lua hainele, se va da în slujbă între *răcuți* (recruți?). Pe lângă acesta să mai publicarisesci Dumnéta, că nimenea din cei ce trec pe pod călare, sau butce și carete, nu esto volnic să alerge tare, ca să nu se întemple să dea peste cine-va să se facă vre-o primejdie, iar carele va urma împotriva și se va prinde, va fi strașnic pedepsit: stăpânul se va ridica la caraulă și se va ține închis două luni numai pe pâne și apă, iar vizitiul de va fi cu butcă seaș carătă, după ce se va bato cumplit, se va da în slujbă între răcuți. — 1810, Aprilie 19.

Cod. LXV fila 28 verso.

Anexa No. 128. *Exceleanța Șteter.*

Comandantul din Bucuresci pod-Polcovnic Sult, îl insciințeză, că după raportul porucicului Votnischii din polcul Arhanghelu Gorodschii, mergând calabalăcurile polcului de aici din Bucuresci la Rusciuc, Atanasie Comănónul ne băgând în sémă că polul este strîmt și ne stând să trecă calabalăcurile aú mers fórte răpede spărgînd capul unterofițerului Malfeior și poruncesce ca pe vizitiu să se bată prin tîrg cu falanga și Comănónului să i se orânduiască osânda lui, și să se poruncască de a nu âmbra de acum înainte cu butcile răpede. — 1811, Maiu 20.

Cod. LXIII fila 49 verso.

Anexa No. 128 bis. *De la întăiul Divan.*

Dumnéta vel Agă, fiind-că Exceleanța Sa prezidentul Divanului, aú trimis la Divan pe vizitiul Domniei Sale Atanasie Comănónu, carele în butcă fiind cu stăpânul său și ne mergînd pe pod cu luare aminte și încet și podul fiind strîmt, aú mers fórte răpede pe lângă căruța cu calabalăcurile porucicului Votnischie din polcul Arhanghelu Gorgschi, și ajungînd pe un unterofițer Matfeiov și aú trecut rótele butcei peste dînsul spărgîndu-și capul fórte rău și să poruncesce, ca pentru înfrânarea altora să se bată numitul vizitiu în tîrg, iar despre altă parte tot din porunca Exceleanței Sale, scrie Divanul Dumitale, să publicuesci în Bucuresci, că de astădî înainte nimeni, să nu âmbra cu butcile prin oraș iute și răpede, ci încet și cu luare aminte, iar mai vîrtos unde sunt podurile mai strîmte și pe unde âmbra ómenii mulți, că cel ce nu va păzi-o

acésta, straşnic va cădea sub răspundere ; ci dar după ce se va publicui, să aibă şi îngrijire de a păzi nizamul acesta, şi bătaia vizitiului să o sêvârşesci după poruncă. — 1811, Maiu 24.

Mitropolit Ignatie, Radu Golescu, Isaac Ralet, Manolache Vornic, vel Vist.

Cod. LXV, fila 88.

Anexa No. 192. *ExceleŃa Şteter.*

Trimité copie de pe porunca celui mai mare comandir al armieii Cutuzov, pen'ru ómenii ce s'au înmulţit în ţeră şi sunt făr' de nici o trébă şi sunt bêtrâni, sau ologi, să se facă catagrafie şi să ia de la stăpâniî caselor fóie de ce slugi au şi ce alişveriş seau ceia ce vin de afară şi plec de unde au venit, să dea de scire la poliţie, când au venit şi când se duc, de s'ăpâniî caselor ; sunt mulţi din locuitorii din Bucurescî de şî lasă casele şi intră cu alţii numai ca să nu fie fartir şi catagrafia să se facă de orî ce fel de ómenî va fi, sudiţi seau orî de ce lege va fi, care catagrafie are a se trimite la ExceleŃa Sa, de a se pune la orânduială şi poruncesce, ca cei ce s'au lăsat cu silr, până într'o lună de nu va veni, să scie că i se vindé casele la mezat. — 1811, Maiu 27.

Cod. LXIII fila 51 versaq.

Anexa No. 130. *De la întâiul Divan.*

După pliroforia ce ni se dá, atât din a'ăturata însciinţare isprăvnicéscă i din harta de starea locului şi din însciinţarea Ghicăi Logofêt, orânduital Di-
vanului, care s'a făcut din porunca Divanului, prin cercetare la faţa locului, cu carte de blăstem, pentru zalhanaua ce au început a face Tache Ioan negu-
ţător ot Têrgovişte şi să embodisea de uniî din boeriî orăşeni, cu cuvênt că făcênd zalhana póte să le aducă putóre, s'au găsit că este mai departe de casele orăşenilor zalhanaua ce o face acum de cât cea veche, adecă la cea veche zalhana sunt 170 stânjini de departe cu cei mai de aprópe vecini, cari prin
carte de b'ăstem au arêtat, că putóre nu le aduce ; iar acéstă zalhana ce au început jăluitorul Tache a face, după ce este peste 145 de stânjini cu de-
părtarea de casele davagiilor, apoi are a o face cu osebite de cât cea veche, adecă să facă pod peste apă curgêtóre, care este al treilea. . . . cu depărtarea de oraş, pe care pod are să se taie vitele tómnă, să se spele sângele şi alt murdalăc, şi dincolo peste apă, care încă se mai depărtézá, să 'şî facă curte pentru uscarea pieilor i altor cărnuri, iar dincóce să lucroze cazanele şi să fie magazie de séuri, şi alte odăi trebuinció.e, din care făcêndu-se indostulăro

că zalhanaua ce o face numitul Tache nu aduce nici un fel de supărare la oraș, nici putere la casele cele mai de aproape și făcându-se dovedit că pricinuirea de împotrivire la acesta este deșartă și fără nici un cuvânt drept, de aceea printr'această carte a Divanului, se dă voie jăluitarului Tache a face zalhanaua unde au început, fără de a se embodisi de către cinevași. — 1811 August 29.

Al Ungro-Vlahiei Ignatie Mitropolit, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu, vel Vistier, vel Logofăt.

Cod. LXV, fila 118 v.

Anexa No. 131.

La 18 August 1808, pitacu la Spătar și vel Aga, pentru uciderea cânilor de hengerii cei străini, iar cei ce vor fi cu stăpân, să se pue semn spre a se sci a nu se ucide.

Cod. LVI, fila 27.

Anexa No. 132. De la Divan la vel Armaș.

Porunca luminatului mai marolui Comandir al armiei este ca toți câniș ce se află ai-i în politie âmblând pe ulițe să se omóre. Divanul scrie Dumnóluț: îndată după primireaa cestui Pitac, să orânduiască hengerii să âmble pe toate ulițele Bucurescilor și veri câți câniș vor ni, să-i omóre pe toți, în scurt nici ziua nici noptea cănele slobod pe ulițe să nu se afe. Și când acesta nu se va putea înlătura și nu veți orândui astă-zi hengerii, ca să începă și să se vadă omorirea cânilor, să sciți că Dumnóta veți avea a răspunde. Iar cine va vrea să ție câniș, să-i aibă legași prin curțile lor.—1811, Mai 12.

NB. La 15 Mai se scrie lui Aga «ca pe totă ziua să dea un car de la politie să care câniș afară din Bucuresci».

La 15 Mai se repetă la Armaș ordinea să fie scoși câniș afară din oraș.

Cod. LXV, fila 82.

Anexa No. 133. Către Gheneralul Enghelhard.

Fiind-că s'au însciințat Divanul, că mulți din zapciiș plășilor și din arendași și din alți ce se neguțatoresc pe afară, au cumpărat și au arvunit zaherea de grâu de pe la locuitorii și o țin în păstrare, să o precupească, din care pricină urmază și în politica Bucurescilor o mare lipsă de hrana cea trebuincioasă a norodului, neputând brutarii politiei a cumpăra grăul cel trebuincios

pentru prăvăliile lor, neviind la târgul de afară de vîndare din pricina acelor precupeți; pentru acosta dar Divanul a găsit cu cale și au rînduit cîte un cinovnic la cîte-va județe, ca să se încongiore prin tôte satele acelor județe să facă cercetare cu amănunt și verî cât grâu va găsi pe la ori-cine cumpărat, sau arvunit de pe la lăcuiitori pentru a-l precupi, pe de o parte să cerceteze mai sus numitul orănduit cinovnic prin chiar vîndătorii acei zaherele, ca să dovedescă prețul cu care au vîndut ei la acei precupeți, ca întocmai după acel preț să li se plătescă și lor banii de către brutarii, iar pe de altă parte să încarce tötă acea zaherea și să o pornescă a se aduce aici la Agie, de unde are a li se plăti, făcînd însă orănduitul cinovnic fôie de cătă sumă zaherea se va găsi și se va lua de la fieși-care dintr'acei precupeți. Așisderea și pe ori care din lăcuiitori îi va dovedi că are zaherea de grâu și o tăinuesce, să 'l îndatoreze a o încărca și a o aduce spre vîndare aici la Târgul-de-afară pentru îndestularea politiei, poprindu-și fieși-care din lăcuiitori numai cât grâu va avea trebuință pentru seménatura de prima-vară și afară din zahereaua contractului lor ce au a pune pe la orănduitele magazii, care acostă chibzuire ce au găsit Divanul cu cale de s'au pus în urmare pentru îndestularea hranei politiei Bucurescilor, nu lipsim a o face și Excelenței Tale cunoscută. — 1810 Decembre 5.

Cod. LXVI, Fila 51 verso.

Anexa No. 134. Către Gheneralul Enghelhard.

Cu cinste facem arătare Excelenței Tale, că pentru îndestularca hranei norodului de aici din politia Bucurescilor, au orănduit Divanul cinovnicii la cîte-va județe ca să găsescă zaherea cu tocmela învoită cea dupe la lăcuiitori iar ceea ce se va găsi la matrapazii, adecă pe la precupeți, să o ia cu prețul acela ce se va dovedi că au cumpărat'o ei după la lăcuiitori și să o pornescă aici, a nu se întâmpla lipsă; acum au primit Divanul însciințare de la cinovnicul ce este orănduit la județul Ialomița, cum că la acest ținut pôte a se găsi zaherea pe la lăcuiitori și pe la matrapazii, dar pentru căratul acesteii zaherele este fôrte peste puțință, căci cele mai multe cară lipsesc de la acest ținut în trebile podvezilor și cele puține cară ce pot a se găsi, lăcuiitorii nu voesc a încărca zaherea de a o aduce aici la Bucuresci, fiindu-le frică că după ce vor veni aici, li se vor lua carele în alte podvezi, ci pentru înlesnirea adusului acestii zaherele Divanul au găsit cu cuviință ca să bine-voiți Excelența Ta a scrie la Dumnélui cinstitul comandant al Bulgarilor de la Silistra, ce se află cu șederea într'acel ținut, ca să îndatoreze pe acei bulgari a încărca acea zaherea cu cară de ale lor și a o aduce aici în Bucuresci încredințându'î atât pentru adusul acei zaherele, că li se va plăti chirie de fieș-care chilă cîte talerî

cinci, cât și că la întorcerea lor, nu li se vor lua carăle în alte podveđi, și atunci după ce vor aduce zahereaua, când se vor întorce înapoi, să bine-voesci Excelența Ta a porunci ca să li se dea câți-va cazaci să 'i scotă de aici din Bucuresci și să 'i ducă până afară la margine, ca să 'i apere de unii alții a nu li se lua carăle în alte podveđi.—1810, Decembre 6.

Cod. LXVI, fila 52.

Anexa No. 135. *Excelența Șteter.*

Că cercetând Excelența Sa pentru legumele și pânea i băturile ce se vënd aici în orașul Bucurescilor, s'aũ vëndut peste prețul ce s'aũ pus, adecă nartul ce s'aũ făcut și poruncesce, ca Aga și Spătarul să nu 'i îngăduiască pe vëndători a mai vinde cu preț mai mare; al doilea, măcelariș să nu taie vite aici în târg, ci pe la locurile unde le va arêta poliția, că se va pedepsi. — 1811, Maiũ 12.

Cod. LXIII, fila 46 verso.

Anexa No. 136. *Către Gheneral Comnino.*

Cu cinste facem arêtare Excelenței Tale, că Divanul vëndând lipsa de luminări ce se urmază în politie, cum și scumpetea cu care vënd luminării lumînările aũ dat poruncă la Dumnului Epistatul Agiei, că până va face Divanul cercarea cheltuelilor ce aũ luminării i până când se va face catagrafia seurilor ce se află pe afară în județe și până când se va pune nart cu ce preț să vëndă lumînările, să 'i îndatoreze Agia ca să vëndă ocaua de luminări câte parale 46, iar dupe ce se va face aceste cercetări și li se va pune capêt, de atunci încep să vëndă ocaua de luminări după prețul ce se va pune, și fiindcă până a se urma acestea este întârziere, ca să nu pătîmescă politia lipsă de luminări, Divanul rógă pe Excelența Ta, a se porunci și la cinstitul Comitet al poliției, ca să îndatoreze pe luminării a vinde ocaua pe parale 46 cum și a nu fi lipsă de luminări, făcând și privighere de păzesc luminării acest nart. — 1811, Decembre 15.

Cod. LXVI, Fila 175.

Anexa No. 137. *Către Excelența Sa de jur Gheneral i cavaler Tucikov.*

După cererea ce aĩ făcut Excelența Ta prin notă sub No. 391 de la 5 ale acestiĩ lunĩ, iatã se trimite nartul lucrurilor de ale mândării după cum s'aũ urmat aici în politie la trecuta lună lui Iunie.—1812, Iulie 8.

Constantin Ghica viș prezident, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam.

Cod. LXVI fila 250 verso.

Anexa No. 138. Către Excelența Sa de jur Gheneral.

După cererea ce ai făcut Excelența Ta prin nota sub No. 461 scrisă de la 12 ale acestiî lunî, iată se trimite nartul lucrurilor de ale mîncării dupe cum s'au urmat de la Ghenar trecut și până la Iulie lét curgător. — 1812, Iulie 18.

Cod. LXVI. Fila 231.

Anexa No. 139. Către Excelența Sa Gheneral Șteter.

Cu cinste facem arătare Exce'lenței Tale, că de la o vreme încóce cu totul ai contenit de nu mai vin lócuitoriî aici la politica Bucurescilor cu lemne i cărbunî i zaherele i legume i cherestele și altele, spre vîndare, care sunt pentru trebuința și îndestularea hranei politieî Bucurescilor, din care pricină se urméză o mare lipsă la tóte, care aceste nu curge din altă, fără numai că li se ia carăle de către ostași când vin aici și se trimit în podveđi și angariî și pentru aceea le este frică a veni; și cu tóte că Divanul pe de o parte au trimis poruncî pe la ispravnicîi județelor a îndemna pe lócuitori ca să vie cu dealde acestea spre vîndare aici, că nu li se va mai lua carăle, dar pe de altă parte să bine-voiți și Excelența Ta, a da poruncă la cinstita poliție și la alte locuri unde se va cuveni, ca să îngrijască cu purtare de grije a nu se mai lua de către ostași carăle acelor lócuitori ce vin cu lucruri spre vîndare aici în Bucuresci și cu acésta nădăjduim că vor veni lócuitoriî aici, cu aceste lucruri spre vîndare, făr de sfială și se va face o îmbelșugare de cele trebuinciose, a nu pătimi norodu lipsă — 1811, Marte 2.

Cod. LXVI, Fila 74 verso.

Anexa No. 139 bis.

S'au făcut trei pitace, unul către Spătar altul către Aga și altul către Dvornic de politie, de a da porunca tuturor ómenilor lor și altor străini de a nu mai îndrazni nimenî de a mai lua cară de la lócuitoriî ce vin în politie pentru trebuința norodului și pentru alișverişul lor.—1810 Maiu 29.

Cod. LXV. Fila 89 verso.

De la Divan. Către Ispravnicîi ot su-l.

De la o vreme încóce vedem că cu totul au încon'emat de nu mai vin lócuitoriî aici la politica Bucurescilor cu lemne i cărbunî i zaherele i legume și altele care sunt pentru trebuința și îndestularea hranei norodului politieî, din care pricină se urméză o mare lipsă la tóte; care încontenire a nevenireî

lăcuiitorilor cu d'alde acestea am socotit că nu este din altă, de cât numai căci că li se iaă carăle de li se trimitt în podveđi; pentru care acésta Divanul făcând arătare Excelenței Sale, Gheneraluluî Șteter viș prezident al Divanuluî, Excelența Sa aū dat strașnice porunci la cinstita poliție ostășescă și la alte cinuri ostășesci de aici din Bucuresci, ca de aice înainte nimenea dintre ostași să nu se îndrăsnescă a mai lua carăle lăcuiitorilor ce vin cu lucruri spre vândare aici în Bucuresci căci vor fi certați, ci să le dea bună pace a se întorce înapoi cu carăle nesuperați; deosebit aū poruncit Divanul și la Spă-tărie și la Agie și la alți zapciî ai poliției, ca să îngrijescă cu luare aminte a nu se lua de către cinevași carele acestor lăcuiitori în podvoda sau în alte angara'e aice în Bucuresci; drept aceea dar Divanul poruncosce Dumnévóstră, ca îndată după primirea acestiî porunci, numai de cât să faceți publicație de obștie în tóte satele județuluî, dând în scire tuturor lăcuiitorilor nizamul acesta ce s'aū dat, a nu li se mai lua carăle în podveđi și angariî și să îndemnați să vie aici cu lemne, cărbuni, cu zaherele ca să-și facă alișveriș lor, fără de nici o frică de luarea carelor, căci acéstă rea urmare precum đicem, s'aū îndreptat a nu se mai urma. Să aibă Divanul răspunsul Dumnévóstră.—1811, Marte 2.

Cod. LXV, fila 60 verso.

Anexa No. 140. De la Divan. Către Dumnclor boeriș Ispravnici ot sud.

Cu tóte că Divanul și mai 'nainte v'aū scris, ca să îngrijiiți pentru porumb a nu se da la rîmători, fiind sciut lipsa ce a fost în anul trecut și pentru o zaharea ce este pentru hrana omenescă a noroduluî obștesc, mai virtos că într'acéstă vreme este cunoscută trebuința hraniî împăratescilor ostiri, care se află în țeră, de aceea dar ca pentru o delicată trébă ce este, iată și acum poruncim strașnic, ca să fiți fórte cu ochii deschiși: priveghéți în tot județul cu multă luare aminte, dând porunci către zapciî, cu înfricoșări și cu cumplite pedepse, ca nimenea de orî-ce tróptă va fi, să nu îngăluiască a da la rîmători porumb măcar un grăunte, și după ce veți face publică la toți, apoi să nu conteniți cu adese cercetări, pentru că în urmă de se va dovedi că aū dat cine-va zaharea la rîmători, nu numai se va pedepsi strașnic, ci și zapciî și orî-cine măcar de orî ce tróptă va fi, printr'a căroro scire se va face urmare și ne vor arăta, care cea mai ușoră pedópsă va fi celui de tréptă mai sus, îi va fi pedópsa a-și perde baniî ce va lua pe acelea bucate, iară de va fi de tréptă de jos, se va trimite la Ocnă, cum și acela ce se va îndrăzni a da porumb la rîmători, orî de cumpărat saū a luî, asemenea se va pedepsi.—1807, Decembre 13.

Cod. LIV, fila 200

Anexa No. 141

S'aă făcut poruncă la Dumnóluı Caimacamul Craiovei și la Dumnólor boerii Divaniıı de acolo, pentru 120 chile porumb al Dumnóluı biv vel Vornic Barbul Știrbeiı de la moșia Dumisale Prėjuna ot sud Romanașı, ce are voe să'l vındă, însă pe la locuitorı ce vor avea lipsă de hrană, iară nu pre la negușătorı saă alți ómenı ce aă rımătorı, fiind-că aceia cumpără pentru hrana rımătorilor și porunca este ca nimenea să nu cumpere porumb pentru hrană de rımătorı.—1807, Decembre 15.

Cod. LIV. Fila 199.

Pitac la vel Agă, ca zarzavagiı să nu maı pună copăi pe marginea poduluı, ci să mórgă la târgul Cuculuı, unde acolo are să vındă orı-ce zarzavaturı va avé, căci cu copăile lor se strimteză podul și se dá zăticnire la âmbletul noroduluı.

Cod. LVI, fila 76 verso.

Anexa No. 142. *De la întâiul Divan către Agă.*

Fiind-că Excelența Sa generalul Engelhart, vice-president al Divanuluı, prin predlojenia scrisă de la 12 ale acestei lunı sub numărul 1445, poruncesce, ca precupeșilor, ce vınd zarzavaturı, póme, legume și alte mărunșurı prin ulișele târguluı, să li se dea un loc osebit în ulișa luı Șerban Vodă în dreptul Sfântuluı Ión, ca toșı adunându-se acolo să facă vındarea acestor lucrurı spre a nu pătimi discolie trecătorı ceı călări și pe jos și carele și butiele, de strâm-tórea ulișilor, ce se face de către numișı precupeșı, cu punerea zarzavaturilor și celor-l'alte lucrurı chiar pe lumina ulișelor. De aceea poruncesce Divanul ca întocmaı după a Excelenșıi Sale predlojenie să îndatorezı Dumnéta pe toșı aceı precupeșı și zarzavagiı, ce vınd prin ulișele târguluı, ca cu toșı să se adune de acum înainte la acel loc din ulișa luı Șerban-Vodă, în dreptul Sfântuluı Ión, ca acolo să-șı facă vındarea lucrurilor, îndatorindu-ı însă ca fiește care să se învoiască și să mulțámescă pe stăpânul aceluı loc cu avaetul ce se va puté tocmi și de urmarea porunciı să aibă Divanul răspuns în scris.—1809, Septembrie 16.

Cod. LVI, fila 80 verso.

- 40 parale ocaua de unt.
 28 » » » miere.
 4 » căpățana de varză acră.
 6 » ocaua de mere domnesci.
 6 » » » pere.
 4 » » » mere crețesci.

Acest nart din porunca Divanului vel Agă l'aŭ lipit la tôte răspântiile spre sciință.—1809, Noembrie 20.

Cod. LVI, fila 95 verso.

Anexa No. 144. De la întâiul Divan,

Cinstite Dumnéta vel Agă, fiind-că măcelarii pol'itiei prin contractul ce aŭ dat pe anul trecut lét 1810 sunt îndatorați a ținea pol'itia cu carne până la viitórele sfintele Paști, vîndënd ocaua cu câte o para peste prețul cu care o vindea în dulce, adică să vîndă ocaua de vacă câte parale 9 și cea de óie câte parale 11; de aceea poruncesce Dumitale Divanul, ca să îndatoriți negreșit pe măcelari a urma cu vîndarea de carne neconținut în pol'itie, până la viitórele sfintele Paști, spre a nu cerca vre-o lipsă ceî ce aŭ trebuință de carne acum în post, căci împotrivă urmând, se vor pedepsi cu strășnicie.—1811, Martie 10.

Sovetnic Loghinof, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu, vel Vistier.

Cod. LXV, fila 62 verso.

Anexa No. 145. De la întâiul Divan. Către Dumn'luŭ vel Agă.

Domnul general viț-president și astă đî viind la Divan, de iznóvă aŭ dat poruncă pentru măcelari ca să ia sfârșit nartul cărnurilor; Dumnéta erî aî venit la Divan și prin graiŭ aî făcut arêtare fără de nici un sfârșit; trébă într'acest chip nu se face; Dumnéta fără altă zăbavă și smintélă aducënd înaintea Dumitale pe măcelari, să daî sfârșit trebei aceștia cu bună chibzuire, și să arătați Divanului în scris chibzuirea Dumnévóstră, ca să se facă și de la Divan hotărîre, precum se va găsi mai cu cale, spre obștescul folos. — 1810, Martie 7.

Sovetnic Loghinof, Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihaiŭ Manu, vel Vistier.

Cod. LXV, fila 62.

Anexa No. 146. *De la Divan.*

Cinstite Dumnóta vel Agă, cu tóte că în Divan față fiind și măcelarii s'au hotărît dicându-li-se a face vânđarea cărnei aici în politie numai până la Sf. Petru cu preț câte 12 parale ocaua de vacă și câte 14 ocaua de óie; dar fiind-că ei nu se mulțămesc într'acestași chip, cerënd a vinde peste tot anul cu prețul de mai sus arėtat, de mare nevoe o face Divanul și aceea, să'î îndatorezi însă a avea carne bună și cu îmbelșugare, iar pe de altă parte să publicarisesci prin tot semptul Agiei, cu baraban, că orî-care se va găsi a se însărcina cu vânđarea cărnei până la Sf. Petru cu prețul mai jos și de la Sf. Petru înainte iarăși mai jos, să se arate prin Dumnóta la Divan, precum acest preț de mai sus arėtat se coprinde în anaforaua Dumitale.—1811, Martie 19.

Cod. LXV, fila 65 verso.

Anexa No. 147. *Către Șteter.*

Cu cinste facem arėtare Excelenței Tale, că după rivna ce are Divanul a se urma o efitnătate la tóte lucrurile de vânđare, cari sunt spre îndestularea norodului politiei, ne-am silit și pentru rîndul cărnei și așa prin publicații am dat în scire la totî de obște aici în politie, că cine se va găsi a se încărca cu vânđarea carnei cu preț mai efitn de cât măcelarii, să vie să arėtē la Divan și nu s'au putut găsi nimeni a se încărca cu acėstă trebă. După care de isnóvă adunându-se măcelarii și în tot chipul silindu-î a vinde carnea mai efitnă, în cele după urmă au dat răspuns curat, că mai jos nu pot să vânđă ocaua de carne de cât cea de vacă 12 parale și cea de óe 14 parale, însă peste tot anul, iar nu numai până la sfinții Apostoli, mai cerënd și acėsta la Divan, ca eũ Vornicu Golescu să le găsesc și vre-o taleri 50.000 a-î împrumuta și ca să fiũ sigur pentru acești bani înse și ei au cerut să le fiũ și *Eforos*, ca pe acei neurmători după contract să-î cert și să-î înfrănez; iar pe cei ce vor avea vre o supėrare de către cine-vași să-î ocrotesc. Și pe lângă acestea cerură, ca nici Dumnólor zabiții politiei, nici cinstita politie să nu aibă nici un amestec asupra lor. Care aceste cereri ale lor Divanul le am primit, vėdėnd că nu se găsesce a se însărcina cu tăierea cărnei și s'au făcut și acest *contract*, care se trãmise Excelenței Tale dimpreună cu acėsta, ca să se vadă legătura ce au făcut și de va fi primit și Excelenței Tale contractul acesta, se va întări și de către Excelența Ta, și ni-se va trãmite înapoi la Divan, că să se facă urmarea începerei acestei trebî mai de vreme, a nu se întâmpla la Pasce lipsă de carne norodului. Iar de nu va fi primit Excelenței Tale, atuncî fiind că la noi nu mai rămăne, după silința și mijlócele ce au

făcut nici un *carar* a mai da asupra acestei trebi, se va da de către Excelența Ta, hotărîrea trebei acesteia, în ce chip se va găsi cu cale.... sau se va însărcina cu această îngrijire cinstita Poliție a da nizam și pentru vîndare și pentru carne*), fiind-că Divanului alt mijloc nu i-aū mai rămas, după atâtea chibzuirī ce aū făcut, adunāndu-ne în cele după urmă la sfînta Mitropolie, atāt boerī comitetului cāt și alțiī din boerīī marī și micī.... — 1811 Martie 25,

Cod. LXVI fila 85.

Anexa No. 148.

Adicā noi ceī mai jos iscăliț, dām acest zapis al nostru la cinstita mână Dumnēlui biv vel Logofēt Scarlat Grădișteanu, ca să se scie, că pe acest an cu lét 1811, ne-am însărcinat a fi următorī cu vîndarea cārnei întocmai după cōprinderea ponturilor ce la vale se arată:

1. Să avem a ținea în tōtă politia Bucurescilor cincī-spre-ḑece scaune pe la locurile unde se află și astă-ḑī, în trei-zeci măcelarī și un vātaf mai mare ntre noi pe care il vom alege, ca să pōrte grija rufetului și să deē respuns pentru tōte cāte sunt ale datorieiī nōstre.

2. Să avem purtare de grijā a avea carne îndestulā și bunā după cum va fi vremea și vitele.

3. Nartul de vîndarea cārnei are să se urmeze într'acestași chip, adicā, de acum de la sfintele Paști viitor să se vîndā cārnea de vacā ocaua po parale douā-spre-ḑece și cea de oīe po parale paī-spre-ḑece, iar cea de miel cu cios-vārta de la sfântul Gheorghe și pānā la Duminica mare și de acolo înainte să se vîndā tot ca cea de oīe cāte parale paī-spre-ḑece, fără numai în postul cel mare al sfintelor Paști cu lét 1812 să avem voie a vinde cārnea atāt de vacā cāt și de oīe, cu cāte o para adaos la oca peste cel de acum preț, pentru paguba ce ni se pricinuesce din măruntaele ce ne remān ne vîndute, fiind-cā prostimea nu mănāncā atunci, și tōte remān de le lepădām.

4. Să fim apērați de tainaturī ostāsescī și de orī-ce alte beilicuri, cum și stolnicīī boerescī să nu ne facā supērare, orī a cumpēra carne în veresie, orī a ne îndatora să ducem noi cārnea pe la curțile boerescī, sau a le alege vitele de prin obōrā, ei să cumpere cārnea cu banī peșin, și să o ducā însăși ei la curțile stāpānilor lor, iar care din stolnicī va urma împotrīvā, pe acela să'l arētām la Dumnēlui biv vel Logofēt, stāpānul nostru, ca și Dumnēlui să'l arate la Divan spre a'și lua căḑuta certare, și noi însă să nu îndrāznim cu pricinuirea ne alegerei vitelor de prin obōre, a le da stolnicilor carne prōstā și slabā.

*) La tot momentul se vede neînțelegerea ce este între Divan și noua poliție! V. A. U.

5. Nimeni alt, orî-cine ar fi, afară dintre noi, să nu fie volnic a vinde carne cu ocaua prin politie, nici prin târg, nici prin mahala, afară numai de va avea cine-vaşi vre-un miel, sau rămător, orî oie, sau viţel, şi tăindu-l pentru trebuinţa casei sale îi va prisosi dintr'insul şi va voi a da acel prisos orî la vre-o rudă orî la vre un vecin sau la vre un prieten al său de pomană la locuitorii scăpătaţi, ace'a volnic este, şi nu are a fi poprit de nimeni, iar împotriva dovedindu-se cine-va, cu vânzare de carne, pe acela să'l arătăm la Dumnelui biv vel Logofet Scarlat Grădişteanu, ca şi Dumnelui să'l arête la Divan, spre a se pedepsi şi a i se lua şi vitele *controband*.

6. Carnea rămătorilor să o vindem după preţul ce atunci se va politefsi vânzarea rămătorilor, şi afară de noi aŭ a vinde orî-ce fel de carne şi acele trei scaune sciute ale cinstitelor consulaturî, ale căror scaune numele să se facă sciute atât nouă cât şi Agiei, ca mai mult găsindu-se, prin scirea consulaturilor să se rădice de Dumnelui vel Aga.

7. Orî-cine va vrea şi va avea trebuinţă de viţei în vreme de iarnă, să nu ne facă nouă zor, ca şi ne având să dăm, sau şi de vom avea să se învoiască cu noi prin bună tocmelă şi plătind preţul să se şi ea

8. Să ni se facă cărţile Divanului la şapte-spre-zece judeţe ce vom cere, ca să strîngem vite pentru trebuinţa politiei cu riza-pazar şi cu bună tocmelă şi să fim scutiţi de erbărit pe acele vite, după cum am fost şi în anii trecuţi, si fânul ce vom face pentru ornatic acelor vite, să nu ni se supere, să nu ni se iee de belic.

9. Plata oeritului să ni se urmeze a o re-punde din ziua sfântului Dimitrie, adică din luna de la Octombrie 26 după vechiul obicei, iar nu mai de timpuriu.

10. Suhaturile ce le avem pentru vitele noastre cele de trebuinţa politiei copriuse de noi de atâta vreme, care le-am avut în trecuţi an, să le avem şi de acum înainte, învoindu-ne cu stăpâni moşiiilor, şi dând preţul care vor da şi alţi muşterii, să ne protimisim a le ţinea noi.

11. Vitele ce vom aduce spre junghere de trebuinţa politiei să le tăem de diminătă, ca până în ziua să curăţim şi să grijim împrejur scaunele spre a nu pricinui putore.

12. Cojocari ce obicnuesc de cumpără mieii cu cârdul pentru matrapaz-lâcul pieilor, şi carnea o vînd, unii ca aceia să nu fie slobođi nici a cumpăra cu cârdul, nici a vinde, afară numai câte unul mult doii pentru mâncare.

13. Oile ce se strîng de lăptari cu cuvânt de tamazlăc, să nu fie slobođi acei lăptari a le tăia nici în politie, nici afară la zalhanale, ci să le ţie pentru tamazlăc după cum le serie cărţile lor, iar dovedindu-se că le taie, să se pedepsască, căci din pricina lor se pricinuesce scumpătatea oilor.

14. Trébă cu noi, nici Poliţia, nici Agia, nici alţi mai micii zabiţi să nu

aibă, ci greșalele noastre să le judece stăpânul nostru Dumnéului biv vel Logofăt Scarlat Grădișteanu.

15. Matrapazi, giambașii, precupeții, să fie popriți a cumpăra vite și a le precupi.

16. Nicî unul din rufetul nostru să nu se facă tovarăș cu sudiți de la acele trei scaune ale cinstitelor consulaturî, nicî slugile noastre să nu fugă, a merge să slujescă la aceia, iar pe orî-care dintre noi îi vom vedea urmând împotrivă, să'l arătăm, ca să se pedepsescă, cum asemenea nimeni alt afară din noi i din cele trei scaune ale consulaturilor să nu fie volnic a face vîndare de carne, și spre încredințare am iscălit.

17. Iar luându-ni-se scaunele din mîni, mai înainte de sorocul de un an, să ni se plătoscă paguba, după catastihul de șocotělă ce vom arêta în frica lui Dumneșeu.

Eû Penciu adeverez, eû Dinu adeverez, eû Dumitru Totete adeverez, eû Stoica adeverez, eû Sandu adeverez, eû Constantin Grecu adeverez, eû Ștefan adeverez, eû Ioniță adeverez, eû Stoian Sirbu adeverez, eû Ilie adeverez, eû Marin adeverez, eû Stoian Taifas adeverez, eû Stănica adeverez, eû Vișan adeverez, eû Miu adeverez, eû Ion Boșorea adeverez, eû Ion Gogan adeverez eû Dragomir adeverez, eû Mincul adeverez, eû Nicolae adeverez, eû Măican adeverez, eû Gheorghe adeverez, eû Tănase adeverez, eû Ioniță adeverez, eû Stan adeverez, eû Ioniță al Drăgôei adeverez.

Cond. LXX, fila 63.

Anexa No. 149. *De la Agie.*

Cu cinste însciințăm slăvitul Divan, că vîdînd lipsa ce este de pâne în politie, am intrat în perierghie și chiamând înainte mea pe i-naful brutarilor și făcîndu-le cercetare pentru acêsta cu dêmăruntul, 'mi-aû arêtat, că eî fiind însărcinați cu facerea pesmetului, ce este trebuința oștirilor împêrătescî, nu le re mîne vreme a scôte pâne cât face trebuința de a ajunge politiei cu îndestulare, dicînd că la acêstă vreme urméză ca să se împreune atît brésla jimblarilor cât și a simigiilor, spre a fi tot o brésłă cu a brutarilor.

Fiind mai multe furnuci de simigiî și jimblării de cât cele de brutării, și așa între eî să'și deosibescă câte furnuri póte să fie pentru scosul pânei și câte pentru jimblă, ca și pâinea să se scóță cu îndestulare bună și mai curată pentru hrana norodului, cum și trebuinciosul pesmet, care arêtare a lor fiind după cuviință, am cinstea ca să o fac sciută s'ăvitului Divan ca fiind primită fără zăbavă, să mi-se poruncoscă a se pune în lucrare, pentru

că împreunându-se aceste isnafuri și făcându-se unul, dau făgăduială brutariilor că vor scote pânea mai bună, albă și mai efină, sau cum mai bine se va scoti de către slăvitul Divan. — 1810, Octombrie 7.

Vel Agă.

Cod. LXVII, 408—409.

Anexa No. 150. *De la întâiul Divan.*

Cinstite Dumnéta vel Agă, am vădnt arătarea ce faci printr'acostă anafora de orânduiala ce ai găsit cu cale a se urma de acum înainte între aceste din dos arătate isnafuri, adică brutariii și jimblariii, care fiind în *responsabilitatea* Dumitale, primită este și Divanul și poruncesce să o și puî Dumnéta în faptă, ca întocmai să se urmeze. — 1810, Octombrie 28.

Anexa No. 151.

Cinstite Dumnéta vel Agă, Divanul s'aú însucițat atât prin audire, cât și prin vedere, că pânea și jimbla ce o scot brutariii și jimblariii, după ce este lipsă, apoi este și mai próstă decât proba ce sunt îndatorați a scote și către acéstă unii din locuitorii politiei se jălucesc că nu pot cumpăra tot pâne câte o oca, de aceea poruncesce Dumitale Divanul, ca îndată după primirea acestuî pitac, să dai strășnică poruncă, atât brutarilor, cât și jimblarilor, îndatorindu-î întâiú să scóță pânea și jimbla întocmai după proba ce sunt legați și dramurile deplin, iar nu lipsă, căci împotrivă urmând, se vor pedepsi cu strășnicie și către acéstă să le dai porunca, ca brutariii de amêndouă probele de pâne adică și din cea din șei-spre zece parale ocaua și din cea de câte opt, să scóță și pâne de câte o jumătate oca de câte opt și de câte patru parale, ca să fie spre înlesnirea săracilor, precum asemenea și jimblariii să scóță jimblă și de câte jumătate oca, adică de câte nouă parale; așisderea să se poruncescă și simigiilor a scóte covrigi și simiți întocmai după prețul ce este hotărât, adică dramuri de cece la o para de covrigi și cincî spre de cece dramuri la o para de simit și în scurt pâne și jimblă să fie cu îmbelșugare în politie, întocmai după prețul și proba ce este hotărâtă. — 1811, Martie 18.

Cond LXV, fila 61.

Anexa No. 152. *De la întâiul Divan, către cinstitul Comitet al Poliției.*

Din ordinea vice-presidentuluî, Divanul vestesce poliției nartul carnei și al pânei. «Avem cinste a face arătare, că nartul carnei, să se vëndă peste tot anul, ocaua de vacă po parale 12, cea de óie ocaua parale 14; iar nartul pânei este; ocaua po parale 16 i jimbla po parale 18 și pânea cea de *zasit* (?) po pa-

rale 8, iar covrigii 10 dramuri la o para și semit 15 dramuri la o para ; care acest nart al pânei, are să se urmeze până la sfârșitul acestei luni Mai, iar la luna lui Iulie vîdîndu-se prețul grîului, se va face cișniū, și se va da nartul ce se va cuveni. Iar vîndarea pentru cele-l-alte lucruri de mîncare, cum se urmîză acum. *Cu tôte că s'aū trîmis și la Excelența Sa vice-presi-dent al Divanului*, dar iată să trîmite asemenea nart și la cinstitul Comitet al Poliției. —1811, Mai 2.

Cod. LXVI; fila 91 verso.

Anexa No. 153. *De la Sfetnic executorul Divanului.*

Că aū cumpărat trei pâni din orașul Bucurescilor po parale 16, și cîntă-rindule aū eșit numai două funturi, iar nu o vinde după nartul ce l'aū pus comitetul poliției. —1811, Martie 6.

Cond. LXIII, fila 38. verso.

Anexa No. 154. *De la întăiul Divan.*

Cinstite Dumnéta vel Agă, fiind-că s'aū găsit un obraz care se însărci-néză a face și a scôte pâne spre vîndare pentru hrana poliției Bucurescilor, până la viitorul August în 15, însă pâne numai de o mână albă, curată și coptă bine cu preț câte parale șese-spre-șeci ocaua; De aceea poruncesce Du-mitale Divanul, ca în tot semptul Agiei să o publicarisii acésta făr'de zăbavă, ca să se facă tuturor sciută și mult până în două zile să arōți Divanului, de se găsesce alt cine-va a se însărcina cu facerea spre vîndare în politie acestui fel de pâne până la mai sus numitul soroc, cu preț mai jos de cât șese-spre-șeci parale ocaua.—1811, Martie 30.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihaiū Manul, vel Vistier.

Asemenea pitac s'aū făcut și către Spătărie.

Cod. LIV, fila 62.

Anexa No. 155. *Pitac la Dumnéluū Aga, pentru seul prospăt de la măcelari.*

Cinstit Dumnéta frate Epistatule al Agiei, fiind-că în hotărîrea Domnăscă ce aū măcelariū poliției, se coprinde numai prețul vîndării cărnurilor, câte cât să se urmeze aici în politie, iară pentru prețul seului celui prospăt cât scot din vitele ce le taie pe la scaune nepomenindu-se nimic, aū ajuns de fac o mare catahrisis, vîdîndu-l po parale 24 ocaua, care acésta după prețul vitelor

cu care s'au cumpărat și se cumpără într'acest an, cunosându-se o nesățioasă lăcomie a măcelarilor, poruncesce Divanul și hotăresce, ca ocaua acestui prospăt seŭ să se vîndă de acum înainte po parale patru-spre-ŭcece și într'acestaș chip să dai Dumnéta poruncă măcelarilor, ca se urmeze cu vîndarea, căci de vor îndrăzni a face împotrivă urmare, se vor pedepsi.—1807, Octombře 23.

Cod. LIV, fila 108.

Anexa No. 156.

De la întâiul Divan și Comitet către vel Aga, să nu îngăduiască pe lumînărari a vîndo lumînările de cĂră albă peste nartul hotărit de cĂte talerŭ 7 și jumĂtate ocaua, căci dovedindu-sĂ și dupĂ acĂstĂ poruncă, cĂ au urmat împotrivă, prĂvălia aceluia se va pecetlui.—1809, DechĂmbrie 2.

Cod. LVI, fila 94, verso.

Anexa No. 157. *De la întâiul Divan și Comitet către vel Aga.*

La 6 Noembre 1809, se scrie, să oprĂscĂ pe lumînărari de a face lumŭnĂri din seŭ amestecat cu felurimŭ de murdalĂcurŭ, carŭ pricinuesc o nesuferitĂ putĂre, ci să le facĂ din seŭ bun și curat, sub pedĂpsĂ de a se da iama tĂtĂ marfa din prĂvălia celui care se va abate de la acĂsta.

Cod. LVI, fila 89 verso.

Anexa No. 158. *Pitac pentru pĂne și pentru cavafŭ.*

Cinstit DumnĂta frate vel Vornice Barbule VĂcĂrescu, fiind-cĂ DumnĂlui Epistatul Agieŭ împreunĂ cu DumnĂlui Serdar Polizul și cu DumnĂlui Serdar Nicolae s'au orĂnduit prin Pitacul Divanului, ca să facĂ chibzuire, atĂt pentru preŭl pĂnei, fĂcĂnd cișniŭ de faŭĂ cu brutariŭ politieŭ, cĂt și pentru marfa de cĂvĂfie, cu ce preŭ să se vîndĂ fieș-care felurime de încĂlŭĂminte? poftim darĂ și pe DumnĂta a fi împreunĂ la acĂsta, ca să faceŭŭ cuviincĂosĂ chibzuire asupra acestor douĂ madele, ce s'au ŭis mai sus, și fĂrĂ de zĂbavĂ să arĂtaŭŭ Divanului ŭn scris prin Zapciul VĂtaf za Divan.—1807, Octombře 23.

Cod. LIV, fila 106.

Anexa No. 159

In 24 Octombrie 1808, întâiul Divan poruncesce Vornicului Obștirilor, lui biv vel Serdar Nicola și Epistatului Agieŭ, să adune pe toŭŭ lumĂnĂrariŭ

politiei, să facă chibzuire: cât se cuvine a plăti ei secul ce vor lua de la neguțătorii? asemenea să chibzuiți și câtă cheltuială le curge lor la facerea de una oca luminării, precum și ce câștig se cuvine a li se lăsa și lor?

Cod. LVI. Fila 40.

Anexa No. 160. *Porunca ce s'a'ă făcut la acésta anafora a Visteriei.*

Dumnéta frate vel Vistier, a'ă văđut Divanul aréțarea ce face Dumnélui printr'acéstă anafora, ci fiind-că după doveđile ce sunt, se găsește miera acésta dată cu adevérat de către acest neguțator, prin porunca, în trebuințele de atunci ale țării, cu dreptate le este cererea, pentru care și poruncesce Divanu să li să plătescă acest drept al lor, prețul însă al plății să fie după nartul mierei ce era următor și curgător într'acea vreme, iară banii aceluși preț să i-se deede de acolo de unde adică se plătesce și ce-l-alte datorii ale țării. — 1807, Decembrie 14.

Manolache Crețulescu, Ștefan Văcărescu, Jsaac Ralet, Costandin Crețulescu, Costandin Bălăceanu.

Cod. LIV, fila 200.

Anexa No. 161. *Către cinstitul Divan al principatului Valahiei.*

Dela Visteria cea mare a acestuș principat

Șase neguțătorii mierării din Bucuresci, prin jalba ce a'ă dat către cinstitul Divan aréță, că în anul trecut cu porunca Visteriei a'ă dat ocă miere 1465, din care ocă 18064, în două Berbenițe le-a'ă făcut teslim la Visterie, iară ocă 128¹/₂, a'ă dat la Pitar Gheorghe, ce era grămătic la Isprăvnicia de Curte, care miere, cu tóte că în multe rindurii a'ă cerut de a li se plăti, dară nu li s'a'ă dat până acum nici un ban, și cer acum a li se plăti, a căroră jalbă orânduindu-se la Visterie spre cercetare, am adus înaintea noastră pe Pitaru Gheorghe, și întrebându-l pentru miera acésta, a'ă aréțat că în anul trecut, orânduit fiind dela Visterie, ca să primóscă dela starostea za neguțătorii 1500 ocă miere, spre a se da tainaturii la turci, a'ă și primit ocă miere 1278¹/₂, dară dintr'acéstă miere cu pitacile Visteriei a'ă dat tainatrui la turci ocă 1000 și cerându-i să ne aréte acele pitace, a'ă aréțat trei pitace de ocă 1000, însă un pitac prin care i se poruncesce să deede la.... ocă 500, altul iarășii la

ocă 200, și alt pitac de 300 ocă să deede la Spaiul lui Kiosi Efendi, iară cea-l-altă miere până la suma de ocă 12787 ce a'ă primit, a'ă aréțat că după venirea Armioi în Bucuresci, iarăș cu porunca Visteriei a'ă dat-o neguțătorilor

ce o dedese înapoi, iar ocă 1864 în două berbenițe, ce arată că au dat'o la Visterie, întrebând pe slugerul Mănăilă, ne arată, că cu porunca Visteriei s'au luat și această miere mai înainte până a nu se face orânduile 1500 ocă, și s'au dat ramazanie, însă o berbeniță la Divan Efendisi, și alta lui Baș-beșlégă, și fiind-că se dovedesce, că neguțătorii au dat această miere, care cu poruncile Visteriei s'au și împărțit la locurile de mai sus arătate, dreptate au neguțătorii ași cere banii pe ocă miere 1186 ce au dat, și ca o miere ce s'au luat și s'au dat în trebuințele țării ce era atunci, să bine-voiască cinstitul Divan a chibzui de unde și din ce bani să li să plătescă? ca să nu răuăe neguțătorii păgubași, cum și câte parale să li să plătescă ocaua?—1807, Decembrie 8.

Dumitrache Varlaam, vel Vistier.

Cod. LIV, fila 199.

Anexa No. 162

Cât este de sălbatic lucru a privi cine-vași la cel lipsit și flămând, și având mijloc a'î mângâia cu hrană, să-'l trecă cu vederea, cât este iarăși de dorit celui ce flămândește a dobândi acest fel de mângâere și cât este firesco tuturor scârbit a pătimi cine-vași de către altul ceea-ce lui nu-î place. Așa dar și într'această vreme de lipsă și fomete întru care (după pliroforia ce are Divanul) cei mai mulți dintre locuitorii se află pătimind și chinuindu-se, ne având nici de înșiși ei agonisită hrană, nici a cumpăra negăsind, din pricina unora și altora, cari din vreme au cumpărat îndestulată sumă de zaherele și le țin tănuite, se nu voiesc a le vinde, fiind vreme cu pîrlej ca să o potă vinde celor lipsiți și flămânđi cu orî-cât preț vor voi, ore câtă întristare au inimile acelor ticăloși lipsiți, cari din ți în ți își astăptă periciunea de fomete și câte blăsteme ale norodului se grăuădesc neconținut asupra acelor tănuitori ai bucatelor, cari după ce (precum țiice unul dintre sfinții părinți) sunt blăstemați de norod, apoi sunt și vrăjmași, nu numai ai omenirei, ci și chiar ai înșile lor, făcând ei altora ceea ce lor nu le este plăcut a lo face alții. Această dar întâmplare și urmare chibzuind-o Divanul după datoria îngrijirei ce are pentru norodul ce se află sub ocărmuirea sa și găsind'o vătămătoare trupesce și sufletesce, trupesce însă către cei lipsiți de hrana vieții, iar sufletesce către acei tănuitori de hrana obștiei; poruncesce Dumntre ispravnicilor ai acestui județ, ca să orânduieți fără zăbavă a se ceti această publicație prin toate satele județului, întru auđul tuturor locuitorilor, ca să le fie sciut, că orî care din ei va avea lipsă de bucate pentru hrana vieții lui și va sci pe alt cine-vași (fie măcar orî cine și de orî-ce tréptă), că are bucate de prisos peste trebuința casei sale până la bucatele cele nouă și peste trebuințioasa semînță, are voie de la Divan fieș-care să mérgă la cel ce va avea prisos de bucate și să

ceară a-î vinde și lui pentru trebuincioasa hrana sa, însă ocaua de malaî de meiu po parale 5, iar nemăcinat po parale 4; ocaua de meiu de porumb po parale 7, iar de grăunțe po parale șase și care dintre cei ce au prisos de bucate nu vor să vîndă celui lipsit cu prețul ce s'au ȃis mai sus, acel pătimaș să vie să arête Dumnévóstră și îndată, pe deoparte să faceți zapt tóte bucatele aceluî nesupus, iar pe de altă parte numai de cât să însciințați Divanului, ca să i iee fără de plată, ca unuî vrăjmași al omenirei tóte acele bucate și să se dea celor lipsiți. Și de primirea și punerea în lucrare a acestei porunci, să aibă Divanul răspuns al Dumnéluî în scris. Către acésta se mai poruncesce Dumnévóstră că de se va întempla trebuință după plângerea vre-unuî din cei lipsiți locuitorî a se face cercetare pentru suma zaherelî ce va avea vre-unul din cei ce o tăinuesc, bez zaheréua, pentru trebuința magaziiilor a împărătescilor oștirî, să îngrijiti și înșivă și zapciilor să le dați strașnice porunci a nu îndrăsnî cumvași, după reu năravul lor, a pãrtini vre-unuî din stăpâniî zaherelî și a tăinui zahereaua, luând mită, căci pentru acésta are a face Divanul cercetări pe sub cumpêt și de se va dovedi una ca acésta, acei zapciî se vor pedepsi cu strășnicie și Dumnévóstră veți fi orînduiți la grea răspundere.—1811, Februarie 5.

NB. Asemenea porunci s'au făcut și de la Visterie, coprinđetőre că grăul nemăcinat să se vîndă ocaua po parale nouă, iar făina po parale ȃece.—1811 Februarie 14.

Cod. LXVI, fila 53.

Anexa No. 163. *De la Divan.*

Pentru un gând bun ce are stăpânirea, ca să facă o bună orînduială pentru întămpinarea lipsei de bucate, ce este atât afară printre locuitorî județelor și nu mai puțin și aici în politia Bucurescilor și este de trebuință ca să scie câtă sumă de zaherea se află în țeră și prin ce locuri? că orînduiala pentru întămpinarea lipsei o va face stăpânirea cu bună chibzuire, ca nici locuitorî cei lipsiți de bucate să nu pătîmóscă fómote, nici aceia căroră le-au blagoslovit Dumneđu cum ca să nu li se facă pagubă; drept aceea, pe de-o parte cere stăpânirea de la fieș-care locuitor carele are bucate, de bună voie cine? câtă sumă are? de ce felurime? în ce loc, sat și județ? iar pe de alta orănduesce ómenî cercetători printr'ascuns, ca să cerceteze, să afle și să arête stăpânirei cine sunt de are bucate? în ce felurime? și câtă sumă? Locuitorî ce vor arêta de bună voia lor bucatele ce le au, nu vor pătîmi nici o pagubă la dreptul lor avut, după făgăduiala ce printr'acésta dá Divanul, iar cei ce se vor dovedi că au tăinuit bucatele lor, aceia socotindu-se ca nisce ómenî netrebnicî la împreună viețuire, rēi, fără iubire de omenire și fără credință la stăpânire, să scie hotărit, că pentru pedópsă vor fi cu totul lipsiți de acele

bucate ale lor, măcar de ar avea cea mai mare trebuință de dênsele ; drept aceea, poruncim Dumnévóstră, că primind acéstă poruncă, să'i publicarisîți co-prinderea în tot ținutul județului, orânduitul pe de alta să facă catagrafie bucatelor, după arătarea acelora ce vor avea, îngrijind ca să facă fără zăbavă și cu scumpătate, încredințând Dumnévóstră atât pe locuitorii, cât și pe înșivă, că negreșit se face catagrafie și pe ascuns, și de aceea nu trebuie să tîinuiască nimenea, că cel ce va tîinui se va pedepsi negreșit cu pedépsa ce mai sus s'aú arătat, iar părtașii la ascundere, cu osânda ce li se cuvine ; acéstă cata-grafie să o socotiți drept probă la care trebuie să puneți mare silință și să o proftaxiți cât mai în grabă, fiind căci se cere fără prelungire de către cei mai mari stăpânitorii.—1811, Martie 25.

Cod. LXV, fila 65.

Anexa No. 164

I-ul Divan scrie lui Comnino, la 21 Decembre 1811, că la 18 Septembrie aú primit Divanul predlojenie de la Excelența Sa proin viț prezident Gheneral maior și Cavaler Steter, că s'a însciințat că prin județe este mare scumpătate la tóte lucrurile mîncărei și la băturii, mai mult de cât în Bucuresci, și poruncesce Excelența Sa, să se pue narturii și pe acolo în fie-ce lună, de ispravnic, la tóte lucrurile de mîncare și bătură. Divanul răspunde, că cârciumile sunt cele mai multe boerescii și mōuastirescii și decii dacă se va pune nart la vin și rachiú «se póte socoti ce zăticnire se pricinuesce la obiceiul vechiú al pămēntului, fiind un lucru neobiciñuit, de a se pune narturii la băturii și la ale mîncării pe afară prin județe, bez politia Bucurescilor și oraș Craiovei. Asemenea și pentru zaherele, fiind-că oborul tērgului de afară de aici cât și alte tērgurii de prin județe sunt slobode făr de nart, de fac locuitorii vēndēri precum se pot învoi cu cumpērătorii și cu acest mijloc sunt îndrumați locuitorii a alerga cu bucurie, ca să'și facă alișveriș și tot-dēnna nu este lipsă de cele trebuincióse. Când dar se va pune nart la acest fel de lucrurii, atunci negreșit urmēză a se îndărătina locuitorii și a nu scóte de față lucrurii de ale mîncărei, și băturii ce vor avea de vēndare și așa norodul va avea lipsă de cele trebuincióse.

Divanul cere să rămână lucrurile în statuquo în județe, adecă să nu se pună narturii.—1811, Decembrie 21.

Cod. LXVI, fila 176 v.

Anexa No. 165. Către gheneral Repnischi.

Cu cinste a primit Divanul predlojenia Excelenței Tale, din 24 April, sub No. 1185, împreună și cu un contract ce s'a trimis Excelenței Tale de la Dum-nóluí comandautul ot Focșanii, pentru vîndarea cārnei că s'a însărcinat un Me-

delnicer Asanache Dan i Hristul Manoil și Gheorghe Nicolau, ca să vîndă carne pe tot anul acesta în Focșaniî aceștii țeri, pentru care cerî Excelența Ta așî trimite pliroforie întâiu de s'a făcut cunoscut acest contract Divanului, și al doilea, întocmela șarturilor ce se uruéză în țera acésta; sciut facem Excelenței Tale, că acest contract nu este făcut prin scirea Divanului, fiind că după jalba ce a dat către Divan boerănașii și toți locuitoriî din orașul Focșaniî cerënd ca să se dea cartea Divanului pe numele unui neguțător pămîntean, ce s'aũ găsit cu capital, ca să ție scaunə de carne în tótă scurgerea acestuî an și să o vîndă cu prețul ce se va urma și în Focșaniî Moldovei, după a căror jalbă scoțîndu-se copie, iată se trimite Excelenței Tale spre mai bună pliroforie, și fiind-că după acésîă cerere a orășenilor încă de la trecutul Februarie s'a dat copie din partea Divanului pe chipul aceluî neguțător cerut de ei, carele după jalba ce a trimes acum arată, că a intrat în cheltuială mare cumpărând suuă de vite și alte gătiri pentru trebuința scaunelor, nu are a mai fi alt contract, ci urméză ca acel cerut de orășeni a nune Gheorghe Sirbul casap, căruia i s'a dat și cartea Divanului, să vîndă carne în tótă cuprinderea acestuî oraș cu prețul ce se va urma vîndarea și la Focșaniî Moldovei, pentru care nu lipsim cu cinste a aréta Excelenței Tale și iată că se trimise înapoi și contractul ce a trimes Excelenței Tale Dumnéluî comandantul de la Focșaniî. — 1812, Mai 4.

Cod. LXVI, fila 215.

Anexa No. 166. *Către Excelența Sa gheeneral Șteter.*

Cu cinste am primit predlojenia Excelenței Tale, de la 12 ale acesteî următore lunî sub No. 3260, prin care ni se arată pentru vîndarea pânei i alte trebuinciose ale mîncărei, cum și bătura, că nu se păzesce nartul, nici că sunt cumpenile și măsurile drepte și că să îndatorim pe Dumnéluî vel Agă i pe Dumnéluî vel Spătar, ca să cerceteze cumpenile și măsurile și să pue în orânduială a fi adevörate și drepte, puind și pecețile Dumnélor la fieș-care să le dea vîndătorilor, ca cu acele să vîndă; ci fiind-că acésîă trébă este a Dumnéluî vel Agă, iar nu și a Dumnéluî vel Spătarului, de aceea Divanul a dat porancă către Dumnéluî vel Agă, ca Dumnéluî se pue în lucrare întocmai după predlojenia Excelenței Tale, să se privigheze de a se urma și a se păzi, iar care nu vor vrea a vînde cu acele măsurî și cumpene pecetluite, pe cei vinovați să-î supue ștrófuluî cu darea de banî, iar pe cei ce nu vor avea stare să-î pedepsescă cu falanga; și de urmarea ce au făcut arétăm Excelenței Tale. — 1811, Mai 16.

Cod. LXVI, fila 96 v.

Anexa No. 167. *De la Divan.*

Fiind-că s'a înscințat Divanul de primejdia ce s'a întâmplat în hanu lui Șerban-Vodă, din pricina zidului ce s'a surpat dintr'o parte de loc a hanului iată într'adins și poruncesce Dumitale Maimar-bașa, că îndată ce veți primi acest pitac, să te scolți însuți și să te duci la mai sus numitul han, unde să faci perierghie cu amănuntu zidului ce a rămas lângă cel cădută, și de veți vedea că este smintit și acela, după cum urmază a fi, după ce a cădută zidul cel de alătura, nefiind legat unul cu altul, să arăți celor ce locuiesc în cele de aproape odăi de acolo, ca să se mute într'altă parte spre a nu se primejdi și ei, și apoi să încunjuri cu vederea tot zidul hanului, făcând asemenea perierghie de este unde-vași smintit și de are primejdie, după acesta să ambli și pe la toate cele-l-alte hanuri și case de prin târg vechi și noui și să faci asemenea perierghie, și apoi în hanu lui Șerban Vodă, de veți cunoșce vre o bina smintită și cu primejdie de cădută, cât și prin cele-l-alte hanuri și case, fără de a face cel mai puțin hatâr stăpânului acelei bina, să arăți Divanului, prin fice anume, drept adevăr; să știți însă că după cercetarea ce veți face are Divanul a face osebitală cercare, și când se va dovedi că ai făcut cui-vași vre un hatâr cât de puțin, atunci fără de a ține se da nici într'un chip ascultare te veți pedepsi. — 1808, April 23.

Cod. LIV. fila 333. .

Anexa No. 168

La 8 Octombrie 1809, Maria Gămănóea se înfățișază la întâiul Divan în apel, că nu o lasă să-și facă case în paiante, precum le a făcut mai mulți din târgoveți chiar în mijlocul târgului, ca să se arăte și ea următóre *obstestii hotăriri*, pre cât îi va fi prin putință își va vinde din sculele din casă și va face prăvălia cu catul de jos de zid, iar cel de sus nedându-și mâna să-l facă de zid, să-l facă în paiante».

Divanul nu primesce argumentațiunea, că și alții au făcut case în paiante prin târg, dar din causă că Maria este sêracă, Divanul hotărăsce, să ajute pe Maria cu banii, ca să facă tot de zid și catul al doilea al casei. — 1809, Octombrie 8.

Cod. LX, fila 4.

Anexa No. 169. *Excelența Enghelgard.*

O jalbă a lui Poroinónu, pentru că Divanul nu-l îngăduesce a face binale pe locul ce l'a cumpărat de la mezat. — 1810, Septembrie 26.

Cod. LXIII, fila 17 v.

Istoria Românilor de P. A. Urochiă

SECOLUL XIX. — XI. — 59.

Anexa No. 170. *De la întâiul Divan și Comitet.*

De vreme ce jăluitarul Gheorghe Șalvaragiul nu cere să iasă cu strășina prăvăliei sale mai mult de cât streșinile celor-l-alte prăvălii ce sunt tot într'acéstă linie, îi poruncesce Divanul, ție mai mare-bașa, nici o supărare sau porlă jăluitarului să nu-î faci, ci să fie slobod și el ași face și ași scóte strășina cât sunt și strășinile celor-l-alte prăvălii de la acea linie, căci nizamul nu se numesce a fi una într'un fel și alta într'altul. — 1811, August 13.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu.

Cod. LXX, fila 161 v.

Anexa No. 171. *De la întâiul Divan și Comitet.*

Cu tóte că după arderea tîrgului în lét 1804 s'a dat acea Domnăscă hotărîre pentru nizamul facerei binalelor și a piețelor ce cerea să rămăe slobode, dar fiindu-ne sciut și înșine nouă, că în adevăr acel nizam nu s'a păzit fiind-că pe piscul de lângă cișméua din Șalvaragi s'a făcut prăvăliile la loc încă mai cu temeiu din cât a fost mai înainte, precum asemenea și prăvăliile rachierii din tîrgul Cucului și în scurt la încheierea liniei băcanilor din tîrg nu s'a păzit hotărîtul nizam, făcându-se unele într'un cat și altele în două, nu este cu dreptate a se îndatora numai jăluitoarea de a fi următore acestui nizam, cu cât mai vîrtos că cu îngrădișul curței prăvăliilor nu se póte numi că face bina, în vreme ce locul curții rămăne tot slobod, pe care și prăvălii ar putea să facă când ea ar cere, avînd pildă pe cei ce și-au făcut binale și pe chiar acele locuri ce a fost hotărîte a rămănea slobode. Drept aceea anaforaua acósta, a Dumnélor veliților Vornici, fiind cu cale, o întăresce Divanul și hotăresce, să aibă voe jăluitoarea Pităreasă Sanda ași îngrădi curtea prăvăliilor sale pe urma celor vechi bulumaci, de nu va avea pe vre-o unul din vecinî davagiū cu cuvînt de impresurare, dar davaua ce aduce jăluitoarea printr'acéstă jalbă a sa osebit asupra . . . Petrache pentru acea scară ce au făcut, Dumnóvóstră veliților dvornici, să cercetați prin vedere la fața locului și orî să îndreptați, sau să arêtați Divanului în scris. — 1811, Septembrie 12.

Radu Golescu, Isaac Ralet, Mihalache Manu, biv vel Medelnicer.

Cod. LXX, fila 198.

Anexa No. 172

La 8 Octombrie 1811, întâiul Divan și Comitet al Va'ahiei autoriză în contra nizamului dat de Constantin Ipsilant, la 1804 August, facerea unor

prăvăliore pe locul rezervat ca piață lângă sfântul Gheorghe-noū și unde fuseseră prăvălii și a ars. Se calcă dispozițiunea lui Constantin Ipsilant, sub cuvînt că acéastă hotărîre a mai fost călcată în favórea Pităresei Sanda, soția reposatului Pitar George Predescu și că dar este nedrept să se refuze unora ceea ce s'a acordat altora, mai ales că și mōnăstirea sfântul Gheorghe se păgubescce neluând venitul locului rămas liber. Atât dóră adauge întăiul Divan, că cei 4 jăluitori, cari cer dreptul de a rezidi noui prăvălii în pórtă sfântului Gheorghe-noū, să dea <zapis la cancelarea Divanului, că făcēndu-și prăvăliórele pe acel colț de loc să nu se futindă a împesura cătuși de puțin lumina podurilor ce sunt pe amēndouē părțile, adică cel ce merge la pórtă mōnăstirei sfîntului George-noū și cel ce urmēză pe lângă zidul numitei mōnăstiri spre foișorul de foc>.

Cod. LXIX. pagina 69.

Anexa No. 173

Intăiul Divan și Comitet la 5 Noembre 1811, încuviințēză, după socotința jureconsultului Nestor cu apostolia la jalba lui Vasile Carabolea, ca acesta să aibă voie ași face strēșină la prăvăliile sale, de-opotrivă cu strēșinile prăvăliilor celor vecine, fiind-că casa apucase a fi gata înainte de nizamul dat pentru zidiri, opritor facereii de asemenea strēșini.

Cod. LXIX. pagina 123.

Anexa No. 174. *Către gheeneralul Repnischii*

Cu cinste a primit Divanul predlojenia Excelenței Tale de la 30 ale trecutului Aprilie, sub No. 1396, împreună și cu jalba ce a dat'o Excelenței Sale neguțătorii brașoveni din Bucuresci, care locuesc la pórtă sfîntului Gheorghe nouă asupra lui Ioniță Dobrea și Nicolae Popovic, Ioniță Radu și Nicolae Stan tot de aci, pentru că au început numiții a face prăvălii pe un loc ce după primirea tuturilor și cu întărirea Domnului Ipsilant s'a fost lăsat pentru lărgimea uliței și cum că în anul trecut s'a fost cercetat la fața locului de Dumnelui Vornicul Golesecu și găsindu-se strāmtorarea uliței, i-a oprit ca să nu mai facă mai sus numiții acea prăvălie, pentru care facēndu-se cercetare s'a dat pliroforie, că este adevărată arētarea lor și de ce li s'a dat voie a o face acea prăvălie când a fost proprii de Vornicul Golesecu? la care cu cinste rēspundem Excelenței Tale, că mai înainte până a nu se întēmpla focul ce a fost în lét 1804, când a ars tot tērgul, fusese prăvălii priu multe rēspāntiī ale tērgului, iar după ardere, la clădirea ce s'a făcut de iznóvă binalelor, a fost poruncit Măria Sa Domnul Ipsilaut, atât pentru linia prăvăliilor tērgului în ce chip să fie, i pentru câte-va rēspāntiī, care să rēmāe piețe slobode, făr de binale pe

dênsele, adecă piață să fie la cișméua Șalvaragiî i altă piață în dreptul mônăstirei sfintului Gheorghe, unde vînd femeile covrigi cum și în tîrgul Cucului poruncise Măria Sa să rămăe loc slobod fără de binale pe dînsul și mai vîrtos pe lîngă zidurile hanurilor celor mari; într'acea poruncă a Măriei Sale să nu se mai facă binale nici cum, încă și câte prăvălii vor mai fi rămase ne arse lipite de zidurile hanurilor să se sfarme. Iar acel loc unde arată jăluitorul că fac acei patru prăvălii, veî sci Excelența Ta, că nu este una din piețele cele hotărîte ca să rămăe slobode, ci o limbă de loc între două poduri, adecă între podul ce merge înăuntru în mônăstirea sfintului Gheorghe și între podul ce urmază pe lîngă zidul hanului acești mônăstiri, spre foisorul de foc, pe care a avut sub coperemînt acei patru inși prăvălie cu patru tărăbi de se hrănea patru familii de sîraci și mai vîrtos că acea poruncă chiar de Domnul Ipsilant s'a aneresit, fiind-că încă în zilele Măriei Sale s'au făcut iară mai tîmelnice decăt mai înainte prăvălii, atît pe acilea, cît și în tîrgul Cucului și nefiind cu cuviință a se porunci nu numai la acești patru care sunt nisce sîraci, după cercetarea ce a făcut Divanul. care sunt atît la fața locului, prin Dumnelor veliți Vornici cît și chiar inaintea Comitetului, după pilda ce s'a đis, însuși a dat dreptate prin hotărîre a Divanului acelor patru ca să fie volnici și slobodi a le și face acele prăvălii de lemn cu patru tărăbi supt un coperiș prin chiar semnele locului unde au fost, iar cercetarea ce đic acești jăluitori că s'ar fi făcut în aparte, de Dumnelui Vornicul Golescu, Divanului nu-î este sciut și după acele cercetări și hotărîri făcînd și noi teorie pricinei, găsindu-se și dréptă acea hotărîre, li s'a dat asemenea voie. Dar aceștia ce au supêrat cu jalbă pe Excelența Ta, acum în potriua cercetărilor și hotărîrilor Divanului, când o cere a se urma acea poruncă a Domnului Ipsilant, atunci urmază ca mai întăi să-și sfărîme prăvăliile ce le au împotriua acei porunci, lipite unele chiar și de zidurile hanului mônăstirei sfintul Gheorghe și apoi să rămăe și acei 4 sîraci lipsiți de prăvăliile lor și de dreptatea ce au. Iar a cere să se urmeze porunca numai pentru acei 4, spre a nu fi volnici să-și aibă prăvălia și ei, adecă jăluitorii să-și aibă prăvăliile împotriua acei porunci, că nici lui Dumneđeu nici Excelenței Tale nu va fi suferit a se urma, cu atît mai vîrtos că aceștia cari au supêrat pe Excelența Ta cu jalbă nu sunt cei adevêrați stăpâni ai prăvăliilor ci chiriași, cari pentru interes ce au de la acel loc al acelor 4, căci cît a fost slobod se obicinuiseră de punea chiar pături și alte lucruri de ale neguțătoriei lor pe dînsul, de acea nu suferă acum a se închide și jalba lor fiind cu pârîre și din pizmă, nu lipsim cu cinste a arêta Excelenței Tale, dreptatea ce au acei 4 ce fac acea prăvălie.— 1812, Mai 6.

Anexa No. 175

Către Slăvitul Divan de la Vornicia mare, anafora.

Mahalagii ot mahalaua Sfântu Gheorghe, prin jalba ce aŭ dat Slăvitului Divan, care este orînduită în cercetarea noastră, ūice, că un preot, popa Ioniță, avînd un loc înlăuntru în tîrg, pe ulița ce este în dosul Bărăției, s'aŭ apucat să facă prăvălie în paiante, pe carele l'aŭ întrebato de o face cu două caturî, le-aŭ rîspans, că numai jos face, în urmă aŭ vîdut că aŭ înălțat pîrete în sus a o face cu două caturî, și find-că din iangan ce s'aŭ întîmplat li s'aŭ pricinuit marî stingerî și ulița este strîmtă, se rîgă a se îndatora pîrătul preot, orî să le facă de zid în două caturî, saŭ de o face în paiant de lemne, să fie cu un cat; am mers însunî la fața locului și din cercetarea ce am făcut, jalba or este adevîrată. Din coî de alătore vecinî jăluitorî sunt patru, însă :

Anica văduva, Mihaiu Croitorul, Costache Cojocarul, Toncea Cupeș, iar de peste uliță trei, însă : Mihale Bălăceanu, Ioan Chiriță, Teodosie Toma.

Are și preotul căîi-va care voiesc a face prăvălie în două caturî, din care doî aŭ locul sterp, alții sunt departe de la cișmea peste uliță și alții cari voiesc a face asemenea; s'aŭ dis preotului săîși facă binaua de zid fiind mai bun folos și chiar pentru sineși și pentru mahalagii; aŭ rîspuns, că nuî dă mâna să o facă de zid; am îndatorat pe mahalagii săîși facă un ajutor preotului săîi dea adecă talerî 1,000 făr de dobândă în soroc de un an și aŭ primit, rîmîind asupra lui chir Mihale Bălăceanu unul din jăluitorî a rîspunde aceî banî cu amanet, iar preotul nici cu acest chip nu va. Decî find-că este și obștîscă anafora, cu hotărîre Domnîscă, din primejdiile focului ce s'aŭ întîmplat, a se face binale de zid, în tîrg, iar nu de lemn, care măcar că nu s'aŭ pîzit întocmai, dar fiind și ulița strîmtă și ajutorat preotul cu aceî talerî 1,000 făr de dobândă într'un an, care banî de la închirierea prăvălieî pe doî anî pîte săî scîtă, pentru odihna vecinilor cari aŭ binale marî, a nu fi în pericolon, găsîm cu cale, ca preotul de va voi să facă acîstă prăvălie în două caturî să o facă de zid, că este mai folosit, iar de nu va voi să o facă de zid, pentru pricinile ce sunt vîdute, ūicem să o facă numai într'un cat, fie și de paiant. — 1812, Iulie 30.

vel Vornic.

Cod. LXXII, fila 193 verso.

Anexa No. 176

De la întăiul Divan către Dumnelor Ispravnicî ot sud Argeș.

S'aŭ vîdut însciîntarea Dumnevîstră, ce aîi trimis către Divan, pentru îngustarea ce aŭ făcut uliței coî marî de aci din oraș, unî din prăvăliași, cu

scóterea tărăbilor și cu streșinile de pe de asupra, cum și pentru împresurarea celor-l-alte ulițe, ce au făcut unii alții din orășeni; ci cât pentru acele tărăbi și strășini, ce s'au scos în ulița cea mare, unde este să se facă pod, poruncesce Divanul, să îndatoriți Domnévóstră pre acei prăvăliași a și le ridica, iar de nu vor înțelege, să puneți să le strice negreșit, ca să rămăe ulița slobodă și podul să se facă larg de 3 stânjenii Domnesci, ear pentru cele-l-alte ulițe să cercetați cât au fost de largi mai înainte și cine câtă împresurare de loc au făcut? Și într'acest chip făcând foie anume, să o trimeteți la Divan, ca să se vadă și veți avea al douilea poruncă de urmare. — 1809, Februarie 23

Semnați: Dionisie Mitropolit, Constandin Buzeu, Manolache Banu, Constandin Vistier, Radu Goleacu, Stefan Văcărescu, Isaac Ralet și Barbu Văcărescu.

Cod. LVI, fila 53.

Anexa No. 177

Pitac la vel Spătar, că locuitorii ce vin cu cherestele de vândare la ȝilele oborului târgului de afară, nu urmază să mērgă la obor, ca să'și facă vândarea și alișverișul, ci vin până la cișmea la capul podului Mogoșoei unde staă adăstând mușterii până când o vënd și intră apoi cu carele în politie pe podul Mogoșoei, cu care acosta împotrivă urmare, nu numai că podului i se pricinuesce mare stricăciune, ci și zăfincire se dă la âmbletul norodului din indesimea și îmbulzimea carelor; de aceea se poruncesce, ca de acum înainte să nu mai sté acolo, ci să mērgă drept la obor, ca de acolo să cumpere cei ce vor avé trebuință. — 1809, August 5.

Cod. LVI, fila 76 verso.

Anexa No. 178

La 20 Iunie 1809, Divanul ordonă marelui Spătar, că din cauza înmulțirei carelor cu lemne și cu maldăr, ce vin pe tóte ȝilele pe podurile cele mari, se fac îmbulȝiri și strâmtóre, să orînduiască un zapciu spătăresc, ca să găsescă numitul, locuri deschise virane aprópe de străji mai încóce și acolo să, mērgă fiesce-care a cumpăra lemne și maldăr.

Cod LVI, fila 74.

Anexa No. 179

Intâiul Comitet și Divan serie Spătarului, din nou, la 31 Noembrie 1811, să grăbescă a alege în olari 3—4 locuri de piețe unde să fie obligate a trage

carele ce vin cu proviziile de vinđare, cã ambãnd pe strade, din pricina lor nu pot ambãla butcile boerescã și mai vêrtos ale Excelenților Sale Gheneralilor și altor cinovnicã ostãsescã

Cod LXV. Fila 148 verso.

Anexa No. 180

De la întâiul Divan și Comitet, cãtre vel Spãtar.

Sã publice cã, de acum înainte, điua, în politie, care sã nu mai intru, nicã încãrcate, nicã secã, ci tôte sã se poprãscã pe la capul podurilor de cãtre orãnduții cãpitanã, pãnã cãnd va însera și apoi sãra sã se slobodã în nãuntru în politie. Acãsta dupã porunca Excelenței Sale Gheneral de infanterie și cavaler Miloradovicã, din «*pricina ãmbulzelei și a calabãdãcului, care se aflã pe podurã, neputãnd deosebite persãne a trece.*

Cãpitanul de la cap podului Calicilor sã facã a trage carele la locul cel deschis al Serdarului Polizul, iar carele de la marginea podului Mogoșãei sã tragã la locul Vornicului Brezoianu, lãngã cișmea și pe locul Dohtorului Constantin lãngã Biserica Crețulescului și la alt loc ce este lãngã casa Stolnicului Filipescu. Carele de la capul Podului-de-afarã sã tragã la «*viraneaua*» din mahalaua Olarilor, ce este de la bisericã înainte, lãngã un puț i la locul Logofãtului Havtiã și la maidanul de lãngã zidurile Dãmnei Ancuța, la carã mai sus numitele locurã se orãnduescã Dumnãta cãte un om al Spãtãriei sã stea acolo napristau, ca tôte carele ce vor intra pe fieș-care pod, nãptea sã le tragã la orãnduitul loc și de acolo verã cine-va avea trebuintã și va merge de va cumpãra ceea ce-ã va trebui și așã luãnd carul cu aceea ce se va cumpãra sã tragã la casa lui, iar de se va gãsi pe pod vr'un car încãrcat fãr'de a fi cumpãrãtorul ãmpreunã cu el, acel car sã se iae și sã se ducã la locul ce s'ãu orãnduit.

Așãderea și carele, ce vor veni de afarã aici, a stãpãnilor, dupã ce și acelea vor intr'a iarãși nãptea la orãnduitul loc, sã nu fie slobode a pleca de acolo fãrã sã fie om cu dãnsele de la stãpãnul lor, care sã se ãndatoreze ca iarãși nãptea ducãndu-se la curtea stãpãnului lor, nãptea sã le și scãtã afarã din politie. Și în scurt care pe podurã điua sã nu se mai afle ambãnd.— 1809 Noembre 4.

Un asemenea pitac s'ãu fãcut și la vel Agã.

Cod. LXV fila 148 verso.

Adaos la Anaxa 39. IX. pag. 587.

Cãtre prea slãvitul Divan și Comitet. De la ispravnicatul Teleorman.

Orãșaniã ce locuesc pe vale în orașul Roșã-de-vede sud. Teleorman dãnd jalbã slãvitului Divan, cã de vre-o cãțã-va anã apa Vedei mutãn lu-șã

curgerile prin oraş, nu numai că le face înecături şi pe mulţi îi scot şi de prin case, ci după ce scade rămând lacuri şi noroie, păţimesc de putore, ne putând de mulţimea noroiului şi a apelor nici a aduce de afară cele trebuincioase pentru hrana lor şi a dobitoacelor lor, nici a le ţinea pe la casele lor, fiind loc plin de noroie şi de apă, şi mai vârtos dintr'acastă pricină a puturilor tot-d-eauna se află bôlă incuibată, cerând voie de la slăvitul Divan, ca să se mute din susul oraşului, pe delucele, şă'şi facă locaşuri de sălăşluire, ni se poruncesce de către slăvitul Divan, să cercetăm: întâiu de este cererea ce o fac cu voinţa orăşenilor să se mute? şi de va fi primirea tuturor să cerem de la toţi iscălituri în scris; al doilea de este aretarea lor adevărată, şi al treilea să luăm pliroforie pe a cui moşie voiesc a se muta, şi câtă diastimă este acel loc unde cer a clădi întocmirea oraşului, şi să însciinţăm slăvitului Divan, cu întréga pliroforie. După poruncă următorî fiind, am înfăţişat o sumă de orăşeni din cei ce locuesc pe vale, faţă fiind, şi ómeniî epítropieî monăstirii Sf. Spiridon, şi intrând în cercetare, la întrebarea ce li s'au făcut pentru mutare toţi cu un cuvânt deteră răspuns cu încredinţare şi că toţi au dat în scris că cer a se muta, ne putând a mai suferi pătimirile; pentru aretarea ce fac de înecăciune şi noroie i putori, adevărată este, aflându-se şi acum cu îndestul; care acésta nu numai că isprăvnicatul o încredinţeză, ci şi toţi boerî şi alţi slujbaşi câţi se vor fi întâmplat de vor fi venit pentru ale Dumnélor trebuinţe sau cu porunci, vor da pliroforie, că într'atâta se înmulţesce apa şi noroiul când se revarsă, în cât om ca să mai pôtă eşi pe jos din oraş afară, putinţă nu este, ci d'abia călăresce ese, însă şi cei călărî nu pe orî unde va vrea, ci numai prin partea oraşului din sus încotr'o cer a se muta orăşeniî, şi așa pe cât ține apa în tóte revărsăturile şi locuitorî la casele lor şi dobitoacele pătimesc, ne având mijloc să iasă şi să aducă cele ce le-ar trebui, afară numai când se însoţesce câte două trei de pun câte şase boi la un car şi alt om călare înainte trăgându'î răslesc de es pe la partea de sus a oraşului ce arătăm, căci în partea de la vale de se va cerca se înecă, şi după ce scade apa rămân bălţile cu noroie şi cu apă stătută pricinuind mari putori, care înecătură din an în an sporesce, iar noroile de câte orî plouă se împospătéză şi din acestea este înfiinţată şi o bôlă precum pôte a se judeca şi de către slăvitul Divan, şi tótă dreptatea o au jăluitoariî a se muta la acel loc ce cer, care loc calcă şi pe moşia monăstireî şi pe a slujitorilor şi pe a altor boerî vecinî, cu care vor putea face aşedământ mai înlesnitor, căci numai pe moşia monăstireî acolo loc nu este, pentru că de acolo la vale cât ține moşia peste tótă lunca se revarsă apa şi chiar în acel loc ce cer să se mute, alăturaţi cu chiar din cei-l alţi orăşeni, ce'şi au casele în delucele, pe moşia monăstireî, asupra căroră milostivirea slăvitului Divan revărsându-se să-î slobođescă să se mute, mare pomenire va face cu dânşî, izbăvindu-se de stenohoriile şi puturile în care locuesc; am intrat în deosebită cercetare, ca să vedem de s'ar putea face vre-o altă îndreptare, ca să nu se

strămute și să'și năpustescă acareturile ce le au, și ne deteră respuns, că ei cu totă bucuria o primesc, însă când li se va face siguranție la acéstă pricină ce și noi o cunoscurăm că este cuviincioasă și prea de temeiū, adecă monăstirea cu cheltuiala sa se găseca mijloc și să poprască și să abată apa ca să nu mai curgă prin oraș, ca să astupe noróiele și putorile, de a le rămânea casele în uscat și ași avea inlesnirea să'și aducă de afară cele trebuinciose orī în ce vreme și vor da și ei ajutor, cine cu cât va fi prin putință, iar făr de acésta nu pot, vėdēnd că pre ȃi ce merge se înmulțesce și cresce venirea apeī, și a noróelor, aducēnd supărare și pagubă vieșei lor; încă ne aduseră și pe preoți de la vre-o câte-va biserici din vale, de deteră mărturie, că cei mai mulți morți ai lor, ce au murit în acéstă iarnă și primăveră până acum toți în apă, s'au îngropat, plutind deasupra cu lemnele până când i-au acoperit cu pământ de au cădut jos, și de se va găsi cu cale de către slăvitul Divan, fiind că acum se află episcop mōnăstirei Dumnelui Medelnicerul Arcade, bine ar fi să i se poruncască, ca cu cheltuiala mōnăstirei să ardice de acolo din Bucuresci ingineri și ómenī meșteri mēsurători de ape și de locuri, să vie aici să vadă de se pôte face vre-un mijloc, ca să nu mai vie apa prin oraș, și putēnd, să o și pue în lucrare a o abate, cerēndu-o jăluitoari acésta să o săvărșescă Dumnelui acum în Maiū și Iunie, că de nu se va putea, să aibă vreme de mutare să nu-ī apuce iarna, să pătímescă iarăș în ape și în noroie, iar de nu va voi mōnăstirea să facă acéstă tāmăduire apeī, ca să rămāne apērați și nebântuiți de apērarea apeī și a noroiului, atunci rămāne ca milostivirea slăvitului Divan să slobódă pe orășeni să se mute la acel loc ce cer, cădēnd și pe moșia mōnăstirei și pe cea călărășescă alături, căci într'altă parte împrejurul orașului loc nu este, și orī în ce chip slăvitul Divan va găsi-o cu cale, vom avea cinstit respuns, ca să scim și noi ce să arētăm jăluitoarilor, fiind cei mai mulți gata de mutare.—1812, Maiū 6.

Cod. LXXII, filia 101 veros.

De la întâiul Divan și Comitet.

Dumnévóstră ispravnicilor din sud. Teleorman, s'au citit la Divan înaintea noastră acéstă însciințare a Dumnévóstră, după care făcēndu-se întrebare Medelnicerului Arcade epistatul mōnăstirei Sf. Spiridon-noū, stăpāna moșiei Roșilor-de-Vede de primesce și pôte mōnăstirea să cheltuiască, spre a abate apa Veđii de unde curge acum, cu óreși-care ajutor și a ómenilor de acolo, au dat rēspuns în scris, că mōnăstirea nu are stare și putere a face acéstă cheltuială, ne avēnd mai vėrtos și nici un folos de la orășeni; drept aceea dar, de vreme ce mutarea orașului la locul ce s'au găsit acum este cu primirea și voința tuturor orășenilor de acolo, și fiind-că mōnăstirea, stăpāna moșiei nu are stare ca să cheltuiască spre a abate apa Veđii din matca ei, dă Divanul voie și

slobozenie, de a se muta oraşul la acel loc, ce arătaşi Dumnévostră, pentru cuviincioşele pricinii ce se cöprind într'acéstă însciinţare a Dumnévostră.—1812, Iunie 4.

Al Ungro-vlahiei Ignatie, Constantin Ghica viş prezident, Barbu Văcărescu, Constantin Varlaam, Constantin Samurcaş, vel Logofăt.

Anexa la pag. 706 tom IX.

Tractat de pace, incheiat la anul 1812, Mai 16' in zilele împăratului Alexandru I. şi sultanului Mahmut II. între inaltele lor curţi Otomană şi Rusescă, prin plenipotenţiil lor, comandirî de căpetenie ai ambelor Armii, inaltul Vizir Ahmet Paşa şi prinţul Michail Goleşnicov Kutuzov întăritor al celui de la Iaşi din anul 1791. Decembrie 29. şi pentru principatele Valahiei şi Moldaviei.

Manifestul slobođit in urmare a acestui tractat:

«Cu mila lui Dumneđeş» Noi Alexandru I, împărat şi singur oblăduitor a totă Rusia s. c. l.

Facem de obşte cunoscut! Răsboiul prelungit cincî ani, între împărăţia Rusescă şi Pörta Otomană, acum mulţămita fie Celui prea Inalt, s'a isprăvit cu norocire: pacea s'a incheiat, tractatul dat pe lângă acésta s'a iscălit între generalul nostru de infanterie, prinţul *Goleşnicov-Kutuzov* şi Vizirul turcesc Ahmet-paşa, in Bucuresci la 16 Mai acestui an 1812; şi s'a făcut formal schimbul pacificaţiilor date asupra lui de noi şi de sultanul turcesc Mahmut II. De cele biruinţe câştigate prin vitēja oştirilor nóstre, şi dorinţa nóstră chiar in mijlocul biruinşelor şi dobândirilor prin arme, neprivind nici o dată la derăpênarea şi subjugarea Porţii, in sfârşit aű stins într'insa duhul de bătaie, şi'a înduplecat'o la dorita liniste.

Acésta dăruiată nouă de la Dumneđeş pace a adus împărăţiei Rusesci insemnate folóse, băgând in hotarele ei o faţă de pământ roditor şi numeros de oameni, a căruia întindere (periferie) de la Akerman până la gura Prutului ce curge nouă verste ¹⁾ dela Iaşi, şi de la gura acestui riű până la hotarul Austriei, şi de acolo la vale pe Nistru alcătuieste o cătăşime mai ca la o mie de verste, in care se află cetăşile cele vestite, adecă: Hotinul, Benderul, Kilia, Ismailul, Akermanul, şi alte multe oraşe de negoş.

Aceste atât de mari folóse dăruite patriei nóstre prin acéstă imbu-curătoare pace, aduc inimei nóstre negrăită mulţămire.

1. 5 verste alcătuieste un ceas

Să dăm dar, iubiților noștri supuși credincioși, multămită prea înaltului Dumnezeu, și să înălțăm din adâncul sufletelor noastre rugăciuni fierbinte, ca și tot-deuna să păzescă și să proslăvescă cu blagoslovenia și îndurarea sa, bine credincioasa sa fiica Rusia! St-Petersburg 1812. August 5.

Originalul este iscălit de chiar mâna Impărătescii sale Măririi așa

Alexandru.

Articolul al patrulea. Prin întâiul articol iscălit de mai înainte s'a hotărit, că riul Prutul, de la intrarea lui în Moldavia până la împreunarea lui cu Dunărea și malul stâng, al acestui riu, de la șașa împreunare a lui până la gura Chilieii și până în mare, vor alcătui hotarul ambelor împărății; care gură are să le fie obștească.

Ostrăvele cele mici, care nu au fost locuite până la război, începând din dreptul Ismailului până la pomenita gură a Chilieii și care se află mai cu apropiere de malul stâng, ce are să fie al Rusiei, nu le va stăpâni nici o parte, nici alta; și să nu se facă de acum înainte pe dinsele nici o întărire, sau clădiri; ci aceste ostrovulețe au să rămână goale, vor putea intra însă acolo supuși ai ambelor părți pentru pescuit și tăiere de pădure. Așezerea și părțile acestor două mari ostrăve, ce se află în dreptul Ismailului și Chilieii, au să rămână goale și nelocuite, în depărtare de un cés, începând chiar din cel mai de aproape punct al șașului mal stâng al Dunărei, dar această depărtare va fi aretată prin semne; iar locuințele, ce au fost până la război, precum și Chilia-veche, vor rămânea afară din această linie de hotar. Deci după pomenitul mai sus articol. Înalta Poartă lasă și dă curții Rusești-impărătesci pământurile, ce sunt pe malul stâng al Prutului împreună cu cetățile, târgurile, casele și locuințele aflătoare acolo, iar mijlocul riului Prut are să slujească drept hotar între ambele înalte împărății,

Corăbiile neguțătorești ale ambelor curți pot, ca și mai înainte, să intre în pomenita gură a Chilieii și să plutescă pe totă curgerea riului Dunărea. Iar cât pentru corăbiile de război ale curții rusești-imperătesci, au să ămble acolo de la gura Chilieii până la împreunarea riului Prut cu Dunărea.

Articolul 5 Impărătesca Sa Mărire, împăratul și padișahul a totă Rusia dă și reintorce înaltei Porți Otomane, pământul Moldaviei, ce se află pe malul drept al riului Prut, precum și Valahia mare și mică cu cetățile

în starea care se află acum, cu orașele, tirgurile, casele, locuințele și cu orî ce coprinde într'aceste provincii, dimpreună cu ostróvele Dunărei, afară de cele arătate în al 4-lea articol al acestui tractat.

Acturile și așezămintele în privința Valahiei și Moldaviei, care până la acest război au fost în ființă și păzite, se reintăresc, așa precum s'a hotărit prin articolul iscălit de mai înainte, cu condițiile expuse în articolul 4. din tractatul de la Iași, au să fie îndeplinite în tocmai și care glăsuesc așa; « Să nu se cêră nici o plată pentru socoteli vechi, nici dăjdi pentru tótă vremea războiului; ci din potrivă locuitorii acestor doué provincii să fie de acum înainte apêrați pe 2 ani de orî ce dări, socotind din diua schimbului pacificațiilor, și să se dea soroc locuitorilor acestor doué provincii, ce vor voi a se muta în alte părți, de sine ce înțelege, că acest soroc se va prelungi 4 luni. Și că strălucita Pórtă va primi, de a se cumpăni dăjdiile Moldaviei după proporția pământului ei de acum.

«Din (*Culegere de tractate dintre Curțile Otomană și Rusescă de M. Kijalov*). — București, 1850).

INDICELE GENERAL AL TOM. XI.

	<u>Pagina</u>
CAP. II.—Al. Moruzi Domnul Moldovei.—Rufin despre Moruzi.—Rusia contra lui Al. Suțu.—Guvernul francez și Domniile din Principate. — Cléméron preceptor la Moruzi. — Belleval ministru lui Al. Moruzi. — Generalul Brüne contra lui Moruzi și a lui Ipsilante. — Corespondența lui Belleval cu Hauterive	1
Agitația Moruzescilor la Constantinopol pentru a pune mâna pe unul din tronurile Principatelor	2
Agentul rusesc din capitala turcă lucră în favoarea lui Al. Moruzi	2
Rufin, ministrul francez la Constantinopol anunță guvernului său apropiata numire a lui Moruzi pe tronul Moldovei, desaprobând-o.	2
Agentul prusesc de la Constantinopol raportează regelui său la 22 Sept. st. v. 1802 numirea lui Moruzi, aprobând-o	2
Agentul Prusesc crede că această numire convine și Franciei .	2
In 9 Oct. 1802 Rufin scrie lui Talleyrand că Moruzi este numit Domn și că și fratele său Panaite va fi în curând numit Dragoman al Porții	2
Rufin e sigur că dacă Franța ar cere, Poarta ar destitui pe C. Ipsilante	2
Motivul invocat de ambasadorul rusesc pentru a obține destituirea lui Al. Suțu și nota din 1/18 Aug. 1802	3
Scrisoarea lui Rufin către Talleyrand, vorbind despre această notă	3
Tendința Curții rusești de a se amesteca în afacerile Principatelor	4
Causa pentru care Rusia, în trecut, nu vedea cu ochi răi sporirea de dări în Principate	6
Moruzi și C. Ipsilante acuză pe Al. Suțu că este de partida franceză	7
Franța regretă pierderea Suțuștilor din fruntea Principatelor .	7

	<u>Pagina</u>
Instrucțiunile guvernului francez, date generalului Brüne, cu privire la rolul politiceii grecescei în politica Turciei	7
Brüne primesce instrucțiunii de la guvernul seü, pentru a stăruia la Pörtă în numirea ca Domn a lui Hangerli	
Ipsilante și Moruzi cantă să se ia bine cu Franța	9
Talleyrand trimete lui Moruzi pe Ciémaron, ca profesor particular	9
Ipsilante își ȳea ca secretar pe Belleval pentru a se îmbuna cu guvernul francez	10
Scrisórea lui Belleval către Hauterive făcënd apologia lui Ipsilante	10
Brüne luptă la Constantinopole în 1803 contra lui Moruzi	10
Rusia luptă să învingă influența franceză la Constantinopol	11
CAP. II. — Alexandru Moruzi Domnul Moldovei. — Arzul boerilor. — Firmanul Sul'anului. — Acte relative la biserică. — Șcóla. — Tipografie. — Țeranul sub Al. Moruzi	12
Moruzi scrie regelui Prusiei, mulțămindu-i pentru sprijinul dat la obținerea tronului	12
Moruzi îndómnă pe Mitropolit și pe boeri ca să manifesteze mulțămirea țerei pentru numirea lui ca Domn	12
Scrisoarea lui Moruzi din 14 Oct. 1802, către Mitropolitul țerei	12
Arzul țerei făcut după îndemnul lui Moruzi către Pörtă, prin care se mulțămesc de noua Domnie	13
Scrisórea lui Moruzi către Mitropolit și boeri, cerënd ca să întocmescă dările și spind că el nu primesce să calce «prononion» al țerei, de la 1 Noembrie 1802	14
Biserica	15
Starea înfloritóre a bisericeii sub Moruzi	15
Toleranța Religiósa	15
Actele relative : a) Hrisovul din 1803 Noembrie 8, acordând luteranilor din Iași un loc pentru biserică	16
b) Actul din 1805 Ian. 20 prin care se dá deplina toleranță bisericeii lipovene din Iași, cu singura restricțiune de a nu face proselitism	16
Circulara lui Moruzi către ispravnicii, din 1804 Maiü 18, prin care se interđice evreilor dreptul de a ținea moșii în arendă	17
Șcóla sub Al. Moruzi	17
Intervenția regelui Prusiei către Moruzi în favórea unui student român de la Berlin, armașul Canano, pentru a i se acorda bursă	17—18
Hrisovul de la 1801 prin care se înființază în Iași o casă de orfanii	18

	<u>Pagina</u>
Hrisovul lui Moruzi relativ la Academia din Iași	18
Hrisovul din 24 Maiu 1803 relativ la organizarea a 4 școli la: Focșani, Bêrlad, Galați, Kișineu	18
Reînnoirea hrisóvelor din prima Domnie relativ la școlele din Roman și Huși	18
Inființarea de școlă de limba elenă și moldovenescă la biserica Mavromolul din Galați, în 29 Maiu 1803	18
Afirmarea D-lui D. Erbiceanu, că «cel întâiu fapt ce-l sevâr- șese mitropolitul Veniamin este inființarea de școli româ- nesci . . . » nu este întemeiată	18
Meritul lui Moruzi în ramul școlar	19
Art. 44 al hatichumaiumului Porței, de la 1803	20
Hrisovul din 1806 Februar 15 în favoarea tipografiei mitro- politane	20
Inființarea de către Veniamin a seminarului de la Socola și hrisovul domnitorului relativ la acesta	21
Numele profesorilor Seminarului de la Socola	23
Causa de întârziere a dezvoltării seminarului Socola	23
Veniamin cere în 1805 inființarea unei școli de psaltichie; anafora e rezolvită de domnitor prin hrisovul din 4 Oct. 1805	23
Numele învățătorului la această școlă de muzică	23
Țerani sub Al. Moruzi	24
Reacțiunea boerescă creșce	24
Agitațiile țărănesci din începutul sec. XIX	24
Relațiunile lui Drăghici despre Moruzi cu privire la țerani	24
Agitațiunea agrară	24
Correspondența lui V. Melinescu cu mitropolitul, în chestiunea mișcării țărănesci	24—27
Mitropolitul Iacob mai înainte lui Veniamin se ocupă de starea rea a țeranilor	27
Anafora boerilor din 1805 Ianuar către Moruzi relativă la stabilirea unui nou așejământ în relațiunile boerilor cu țerani	27
Resoluția Domnitorului	27
Arzmagzarul boerilor către Pórtă, căutând să justifice nedreptul așejământ agrar	28
Cuprinsul anaforalei din Ianuar 1805	28
Pamfletul din 16 Martie 1814 adresat lui Vodă și boerilor	30
Anafora desaprobatore a boerilor, adresată lui Moruzi	31
Hotărîrea lui Vodă de a se urmări cei vinovați și a se pedepsi Veniamin așteptă mântuirea țerii de la muscali	31

	<u>Pagina</u>
Relatiunile lui Veniamin cu consulul rus Italinski și scrisoarea acestuia către mitropolit, din 19/31 August 1803	31
Administrația sub Al. Moruzi	31
Chapuchehaiaoa lui Moruzi la Constantinopole	21
Locul de reședință a lui Moruzi	31
Comisiunea numită de Moruzi pentru reclădirea palatului Domnesc, în 1803	31—23
Numele boierilor cari compun Divanul în Ianuarie 1803 . . .	32
Ordinul lui Moruzi către Divanul din 1803, pentru a face să înceteze abuzurile ispravnicilor prin județe	33
Mijlocul propus de boeri pentru îndreptarea acestui rău . . .	33
Domnitorul aprobă	33
Actele din 1804 Ianuarie relative la abuzurile ispravnicilor . .	33
Circulara pentru mărirea lefilor, comunicată ispravnicilor . .	36
Inființarea Vornicieii de obște în Ianuarie 1803	37
Primul Vornic de obște	37
Atributele acestui vornic	37
Plata vornicului de obște	37
CAP. III. — Justiția	38
Incercare de codificare a legilor	38
Hotărîrea lui Vodă din 15 Aprilie 1803, prin care interzice sudiților streinii a fi arendași de pământuri	38
Circulările din 1803 Decembrie relative la: a) mezaturile de proprietăți și b) la judecăți	39
Moruz în 1803 Aprilie 10 regulază ce fel de vechilii (representanți) pot avea răzăși în prcesele lor	39
Procesul familiei Holban cu Busculescii, Dohotescii și Mărășescii pentru moșia Culiceni	40
Procesul Economului Urechia cu medelnicerul Brânză pentru niște documente	40
Judecata răzeșilor de la Sohodol cu căpitanul Stamatache pentru un loc de prisacă	40
CAP. IV finanțe	40
Prima anafora a boierilor către Moruz, arătând regularea dărilor și nemulțămirea lui Vodă	40—42
A doua anafora către Domnitor tot relativă la finanțe . . .	42—44
Domnitorul aprobă această anafora modificând-o însă	45
A treia anafora a boierilor pentru aședarea birurilor, de la 10 Octombrie	45
Causa pentru care boerii nu micșorază birurile țeranilor . .	47

	Pagina
Nemulțămirea birnicilor și intervenția Rusiei în favoarea lor	48
O nouă aședare de dări în 1804 Iulie 5	48
Table statistice întocmite pe județe	49—63
Puterea armată	64
Hrisovul din 20 Martie 1803 recunoscând privilegiile mazililor	66
Cuprinsul acestui hrisov	66
Hrisovul prin care se acordă o recunoșcere lui I. Adamachi	67
CAP. V. — Comerț—Industrie—Edilitatea publică	68
Astul din 5 Mai 1805 relativ la despărțirea breslelor	68
Lucrările de edilitate ale lui Moruzi la Iași	68
Aducerea apei la Focșani, în 10 Aprilie 1806	69
Hrisovul din 10 Septembrie 1803 relativ la împărțirea apei în Iași	66
Comisiunea specială «Naziria de poduri»	69
Pavarea unor străzi	69
Luminarea orașului	69
„Culuccii” sau gardiș’ii de pază	69
Inființarea a 3 categorii de străzi pentru paza de noapte	69
Miluirea bisericeii Sf. Spiridon din Iași	70
CAP. VI. — Hotare — pământuri ocupate de tătari în Basa- rabia—Hatiumaium	70
Raportul ispravnicului Ion Vârnav către Domnitor relativ la cotropirea unei porțiuni din pământ de Unguri	70
Câștigarea acestei porțiuni și mulțămirea lui Vodă	72
Arzul țerei către Pörtă cerând restituirea unor pământuri din Basarabia, ocupate de Tătari	73
Păreră generalului comte de Langeron despre Moruzi	76
Pörtă acordă țerei hatiumaiumul în 1803. Analisa lui	76—85
Rolul lui Moruzi în politica Turciei	84
Boerii Moldoveni sunt nemulțamiți de Moruzi	87
Prinderea de corespondență compromițătoare lui Al. Suțu	88
Surghiunul lui Al. Suțu	89
<i>Anevele volumului VIII.</i> — Hrisovul domnesc din 20 Iunie 1802 pentru țiganii, lingurarii și ursarii de la Al. Suțul	93
Hrisovul de miluire din 1802 dat monastireii Dealului din Dâmbovița, sfărâmată de cutremur în 1802	93
Anaforaua lui Vel Agă prin care arată că o femeie cu numele Maria a «înșelat taina cununiei» cununându-se cu o altă femeie. Raportul cere pedepsirea ei cu bătae și surghiunul la o monastire.	94
Aprobarea dată de Domnitor la acostă anafora	94

	<u>Pagina</u>
Cererea lui Iosif, episcopul Argeşului, făcută lui Al. Moruzi prin care 'l rógă a da ordin Epitropiei Obştirilor să-şi ia asupra-şi creşterea unei fete a polcovnicului Sandu, pusă sub epitropia lui	95
Domnitorul respinge această cerere	95
<i>Anexe relative la administrarea ţerei muntene între 1800—1806</i>	
Actul din 1803 Ianuare prin care se înfiinţază o polcovnicie de 40 ómení pentru paza pădurei Vlăsiei	96
Oştire la Agie şi Pompieri	97
Anaforaoa lui Vel Agă Caragea din 1801 Aprilie 5, prin care cere domnitorului acordarea a 40 de ómení din birnicii politiei în serviciul Agiei pentru a se putea face paza oraşului cu mai multă eficacitate. De asemenea mai cere şi liude 10 ómení peste cei 30 de la stégurile Neferilor, cu léfă de 4 talerí pe lună, tot pentru serviciul Agiei—Hotărîrea Domnitorului din 6 Aprilie acelaş an	97—98
Anaforaoa din 1801 Maiú 12 a Vel Vistierului, prin care se aduce rezultatul anchetei făcută la plângerea locuitorilor plaiului din Buzău sud Saac, contra Ispravnicului Clucer Bărcănescu. Locuitorii se plâng că au a lua pla'a pentru 8050 dóge făcute; 303,90 talerí luaţi de ispravnicí ca zaherea fără a le da adeverinţă; banii pe 121 care fên ce li s'au luat în bani pentru conacul M. S. Hazanbaş cum şi alte 50 care pentru conacul aşcherliilor de la Cotroceni. Vel Vistierul cere pedepsirea culpabililor, iar Vodă în 13 Maiú acelaş an, aprobă dispoziţiunile vistierului	98—101
Hrisovul din 14 Aprilie 1801 către Domnitorul Al. C. Moruzi prin care i se arată rezultatul anchetei făcută în pricina dintre unul Ion Dumitriu şi magazia de provisiuni. Domnitorul hotărâsece împlinirea bauilor de la debitorul Dumitriu cum şi punerea lui la închisóre până la complecta achitare	101—104
Plângerea unor proprietari de păduri că li se taie copacii şi li se face şi stricăciuni de pomi roditori de către ómenii din sa'e. De asemenea plângerea lor că li s'au tăiat mai multe poduri de beilic ce le avea peste apa Oltului. Hotărârea Domnitorului din 1802 Octombre 30	105
Intărîrea judeţului ales de oraşeni în C.-Lung	105
Scrisórea lui C. Ipsilant către Mitropolit, făcându-í cunoscut că va trebui să ia jurămîntul de la zarafii Visteriei, pentru o lipsă de bani constatată	105—106
Porunca dată de C. Ipsilante, boerilor, pentru a cerceta abuzurile de care s'a făcut vinovat ispravnicul Dumitrache Brăiloiu de la Cerneţi	107

	<u>Pagina</u>
Scrisoarea Domnitorului, din 1803 Maiu 10, către comandantul zaporojenilor ruși, cerându-î pedepsirea cetășilor lui pentru că au îndrăsnit să ia bălțile din mâna locuitorilor și alungându-î să se folosescă ei de peșcele scos; asemenea pentru că au călcat chiar și un sat furând și bătând gróznic pe mai mulți ómenî	109—110
Decret de împămêntenire a unui sudit din 1804 August 8	110
Numirea unei comisiuui de anchetă pentru neorânduilele comise de sudiții austriacî din Craiova	111
Ordinul de numire al unei comisiuni de anchetă pentru cercetarea plângerei unui sudit austriac Ion Popa	111—112
Lista slujbașilor Epitropiei obștescî	113
Instrucție dată de Domnitor condicarului de la Divanul Craiovei	113
Remunerea condicarului	113
Regularea orelor de serviciu a funcționarilor curții	114
Lista Divanului Craiovei din 1804 Noembre 25	114
Idem la departamentul de criminalion și la cel de patru	114
Act relativ la păstrarea obiceiului de a se bate copiî la ocașiunea hotărnicilor	115
Pedepsire a unui polcovnic de județ care a luat bani și lucrurile unor hoți și apoi le-a dat drumul	115—116
O listă coprinđend diferite obiecte de zestre	116
Un act prin care se spune că «părinții nu se osândesc pentru greșalele ce fac fiî lor»	116—117
Un act relativ la protimis	117
Act prin care se refușă moratorium și o ciudată milă pentru un datornic	117
Un moratorium ciudat a lui însuși Vodă Moruzi	120
Act relativ la amanetarul și împrumutătorul dinaintea nunței, spunend că au dreptul a-și lua ei mai întâiu capetele și dobânda, ca avend protimisis	121
Actul din 1801 August 26 relativ la divorțul dintre Căminarul Dudescu și soția sa Lucsandra	122
Anaforoa pentru liberarea din închisóre a unuia Vasilescu Mișul Simigiul, care a stat patru luni mai mult peste termenul la care era osândit	123
Act relativ la reclamarea moștenirei de la mamă română a unui fiu sudit	124
Actul din 20 Septembre 1799 prin care Luxandreî Caramalóica este achitată datoria ce o avea către ea vizitiul său Drăgan	126
Grafiarea lui Gh. Baraictaru de ocnă	126

	<u>Pagina</u>
Anaforaua din 1800 Martie, relativă la clironomia și datoriile reșosatului Al. Văcărescu	126
Anaforaua din 1800 Martie 20, rolativă la o nouă reclamațiune a Ecaterinei soția lui Enache Văcărescu	127
Anaforaua celor 4 Vornici, 1800 Martie 21, cu privire la vîn- đarea averei reșosatului Al. Văcărescu	127
Anaforaua din 1800 Februarie 21, prin care se cere despăgu- birea unuia Serdarul Nicoli, care cumpărase când-va nisce telegari pentru Ianache Văcărescu și nu primise banii	127—128
Actul princiar să facă catagrafia averei reșosatului prin Egu- men Znogoveanu	128—131
Anaforaua din 1801 Iulie 18, relativă la procesul Șētrarului Nicolae. Reclamantul nemulțăm t cu hotărîrea dată face apel la Di- vanul Domnesc. Domnul aprobă judecata departamentului	131—133
Actul prin care Domnul hotăresce isgonirea din oraș a unei femei ce, se ȓice, ar fi necirstit un obraz cinstit	133
Anaforaua Logofētului mare către Consulatul, rusec relativă la unul Panait Arnăut, urinărit pentru făptuire de crimă	134
Jalba lăcuitoilor din Negoșani, Buzău, relativă la o bucată de pămēt ce ar fi luat-o ei pe nedrept de la Episcopia de Buzău, hotărîrea Domnescă și cercetarea vel-Logofētului de țera de jos . .	134—136
Act relativ la o neținere de angajament între doui vătăfi de plaiū și vel-Logofēt N. Brâncoveanu. pentru furnisarea de șindriliă	136—137
Act relativ la pedăpsa unui Ioniță care a injunghiat pe un om	137
Un proces din 1802 relativ la vînđarea unui băiat român unui pașă turcesc	138
In 1803, Maiū 15 Domnitorul pune pe pușcăriăși să lucreze	139
Un formular de hotărîre judecătorească din 1801	139—142
Anexe la capitoulul financelor	142
Pitacul din 1802 Noembre 5, prin care se ordonă boerilor a se stringe să facă socotelile visteriei	142
Diferite acte referitoare la socotelii parțiale orî generale . . .	142—144
Hotărîrea lui Ipsilante de a fi supuși la dări și privilegiații pentru a plăti datoria țerei contractată cu venirea turcilor pentru a o apăra de Pasvantoglu	144
Jalba boerilor prin care se oferă a plăti direct un ajutor pentru ușurarea datoriei țerei	144—145
Incercare de alcătuire a budgetului țerei în 1803; anaforaua boerilor și rezoluțiunea domnescă	146—148

	<u>Pagina</u>
Pitacul Domnesc prin care se decide sporirea dărilor pentru a se putea acoperi deficitul țerei	148
Chibzuirea boerilor urmată de hotărîrea lui Vodă, cu privire la deficitul casei răsurilor	149—150
Sujbașii marii trag profite din bani Visteriei	151
Acte relative la havaetură și dări	152 - 164
Carte de vama tabacului Epitropiei	164
Carte de fumăritul Bucurescilor	164
Erbăritul	164—165
Tutunăritul	165
Carte de slujba pogonăritului străinilor	165
Ponturile de vîndarea oeritului pe anul 1805	166
Un hrisov prin care se hotărește ca oeritul să fie tîmna . .	167—170
Hrisovul din 1805 prin care se scutesce de oerit mînăstirile și boerii. Hotărîrea Domnitorului relativ la protestul birnicilor contra aședărei de otașină a cîte 20 parele și $\frac{1}{2}$ de pogon	172
Hotărîrea Domnitorului relativă la protestul a nouă sate din R.-Sărat cu privire la încărcătura ce li s'a făcut la plata vinăriciului	172
Infintărea unei case speciale a boerilor privilegiați ca să servescă la plata datoriilor țerei, cum și un pitac relativ la ținerea sozotelilor acestei case	172
Carte pentru slujba dijmăritului	173
Tălmăcirea hatimaiumului împăratesc din anul 1803 relativ la dijmăritul și vinăriciul privilegiaților	174—176
Pitac către ispravnicii din Buzău pentru a cerceta pe cei ce nu-s scutiți de plata vinăriciului și a-îi apuca să plătescă	176
Ponturile vinăriciului pe anul 1804	177—179
Arzul boerilor către poștă relativ la dijmăritul și vinăriciul privilegiaților și la asidosie	179—181
Ponturile de vinăriciul ale privilegiaților pe 1803	181—184
Hrisovul pentru dijmăritul și vinăriciul privilegiaților . . .	184—187
Ponturile de vîndarea vinăriciului țeranilor birnicii mînăstirești pe 1803	188—192
Reclamare de la sudiți contra plății vinăriciului	193
Pitac la vătașii de plaiuri pentru șoimi	193
Pitac relativ la poșlușnicii boerilor și mînăstirelor	195
Falșificare de acte de postelnice (hărtiile I. Faca)	195
Formularul unei cărți de postelnice	197
Arz pentru mîrtea vitelor.—1805, Aprilie 17	198

	<u>Pagina</u>
Jalba aurarilor români ce sunt prea încărcăți de la venirea lui Mihai-Vodă Suțul	199
Jaful besliilor cu nume de avast	200
<i>Sențipcrii</i> vagabonđi deveniți masalagii	201
Carte de sărărie și ferărie	201
» de măjărit pe 1803	201
» » sărăritul munților pe 1803	202
» » iebărit pe 1803	202
Ferăria pentru vămii	202
Pitac relativ la vama sudiiilor	204
22 Cărți de vamă care se dau împreună cu cataloge	205
Catalogul vămilor pe 1803	206—216
Ponturile de vânđare a vămilor pe 1804 Ianuarie 1	217—227
Tarifa vămilor de la sudiiți pe 1803	227—237
Catalogul vămilor pe 1804	237—251
8 neguțători din Brașov se jăluiesc contra vameșilor pentru vama de la pei de capră	252—259
Vama tutunului	253
» la pastramă	254
Cinci pitaci lipite pe ulițe pentru carele cu lemne aduse de țeranii	256
Vama neguțătorilor boltași din Craiova	257
Neguțătoria sudiiți și vama	258
Vameșii oborului cer o plată din banii vameii	258
Anafora în dosul jalbei a 28 de neguțători din Brașov pentru vama peilor de capră	259
Despăgubiri de vamă pe nedrept luată	259
Vama să dee cu analoghie pe luni huzmetul Caimacamului,	259—260
Abusuri de vameși la vama rachiului	260
Rufetul cojocarilor se jăluiesc contra vameșilor	262
Scădemânt la prețul pânei	264
Brutarii și vameșii de la obor	264
Reclamare de la neguțătoria Craiovei contra deschiderii mărfurilor de vameșii din Slatina	265
Perchisițiunii în care la barieră	265
Neguțătoria turci refușă a plăti vama	266
<i>Anexele Cap. XXXVI Vol. VIII</i>	266
Intervenția consulilor în dauna comerțului român	366
» în favorea unor supuși C. Regesci	267
Abusul arnăuților de la carele cu lemne	268

	<u>Pagina</u>
Pandurii daunéză pagube la ogóre	269
Breslele Maimarbaşa şi breslele unite	269
Estract din hrisevul breslelor	270
Brésla tabacilor	271
Scumpia scutită de vamă	273
Demisia lui Lazăr din Maimarbaşa	273
Reclamaţia contra scutirei unui tâmplar din fabrica de postav .	275
Tabaciî contra dărei de vamă la peile tăbăcite	275
Hrisevul bărbierilor 1803	276—277
<i>Anexele volumului VIII pag. 656.</i>	
Terzibaşa	288
Hrisevul breslei Ovreilor David Staroste	278
Moise Staroste de Ovrei în Craiova	279
Ovreii din Bucuresci cer surghiunirea unei ovrice	279
Numirea lui Ţigara staroste de neguţători	280
Scutiri acordate lui Ion proin Staroste	280
Hrisevul boiăngiilor	281
Hrisevul Chiproveţilor	284
Hrisevul cumpăniei cei noue din Craiova 1803	285
Hrisevul de lude 24 neguţători pământenî din Bucuresci . .	287
Hrisevul de lude 23 blănari streinî i lude 9 calfile lor . . .	288
Hrisevul cumpăniei cei vechi din Craiova	289
Privileghiul fabricei de sandagelic de a ţine menghine . . .	290
Procesul a 16 postăvarî în fabrica de postav	294
Hrisevul de oi de Spania	296
Fabrica de tors bumbacul	298
Fabrica de farfurii	299
Morî de căi	301
Plata de oiem la morî	303
Anexe la pag. 601 vol. VIII	304
Pitac în 1802 Noembre ca să se aşede narturî	305
Nart la băcăniî	306, 311—315 şi 317—321
Nart la brutării şi covrigării	310
Nartul băcăniilor	311—315
Nartul materialelor de binale şi modul cum să se urmeze plata lucrătorilor	315—316
Nart la var şi şindrili	316—317
Jalba băcanilor contra nartului	321—322
Nartul băcăniilor pe 1806 Februarie	322—327

	<u>Pagina</u>
Oprirea arendașilor și stăpânilor de mori de a lua oem mai mult ca cel prescris de lege	327
Pitar la Agă de a obliga pe brutari să facă pâinea de 130 dramuri la o para	327—328
Nărtul brutarilor a vinde 140 dramuri pâne la o para și apoi numai 100 și în 1806 numai 70	328
<i>Anexa la pag. 665</i> (Vol. VIII) nart la brutari	329
Reclamația locuitorilor din Buzeu pentru vîndarea cu un preț de nesuferit a lucrurilor de mîncare	330
Pitac către Agă pentru nartul cîrnei	331
Oprirea locuitorilor din Bucurescî de a deschide scaune sau a face vîndare de carne afară de cele stabilite	332
Epistasia cîrnei din Bucurescî	334
Pitac către boeri spre a alege un epistat și a pune nizam cîrnei	335
<i>Anexa la pag. 667</i> (VIII)	336
Ponturi pentru Epistasia vîndărei cîrnei, lét 1805	336
Numirea lui Biv Vel Ban Costache Ghica ca epistat al cîrnei	336
Pitac către ispravnicii Buzului a arêta cu ce preț se vinde carnea acolo	338
<i>Anexe la pag. 667</i> (VIII).	
Carte legată la ispravnicii de Argeș a rêmânea scaunele de carne pe sêma măcelarilor vechi, însă cu hotărît preț. de Vacă 5 parale și ôie 6, care să urmeze peste tot anul	338
<i>Nartul lemnelor de foc</i>	340
Pitac către spătar prin care arată că vameșii iaū mai multă vamă de cât cea prescrisă în catalog la carele ce vin de afară	345
<i>Anexa la pag. 668</i> (Vol. VIII)	
Monopolul lumînărilor de cêră roșie la cochi vechi	346
Carte pentru lumînările de cêră	347
<i>Anexa la pag. 668</i> (VIII)	350
<i>Nartul lumînărilor de seū</i>	348
Reclamația lumînărarilor din Bucurescî că nu pot vinde lumînările de seū după prețul nartului ce li s'a pus	348—349
Prețul cu care trebuie să se vîndă lumînările de seū	349
Orășenii din Pitesci cer să nu se ia seul de la Hristea lumînărarul lor	350
Sureccii și nartul seului	350
Porunca din 28 Noembre 1803, pe jalba lumînărarilor	350
<i>Anexe la pag. 669</i> (VIII)	352
<i>Nartul pescelui</i>	352

	Pagina
<i>Legumele fără nart</i>	352—354
Grădinarii scutiți de nart	352
Anaforaua din 1782 a boerilor epistați prin care arată că zarzavaturile ne având statornicie nu se pôte urma nartul ce li s'a pus .	353
Nartul untului	354—355
<i>Bragageriile</i>	355
Aga raportază lui Vodă că n'a găsit de cât 19 bragagerii din 20 ce are Epitropia. Primirea cererei unui polcovnic a deschide a 20-a bragagerie	355
<i>Jarba de pușcă</i>	255—356
Oprirea de a se mai vinde săricică și șoricică	356
<i>Anexe la pag. 669 (VIII)</i>	
<i>Nizamul precupeților</i>	356—363
Ostindirea lui Grigore precupețul pentru vîndarea împotriva nartului	357
Porunca către Agă la anaforaua Agiei pentru precupeți de a nu cumpăra de cât după ce se vînd cele necesare politieii	357—358
Porunca ce s'a făcut la anaforaua Agiei pentru precupeți	358
Anaforaua boerilor din 1803, Decembre 10 relativ la precupeți	358
Pitac către Agă și Spătar de a opri pe precupeți de a eși pe la marginii înaintea locuitorilor ce vin cu var, cherestele și alte lucruri de vîndare	360
Hrisovul precupeților	360—363
<i>Anexe la pag. 670 (Vol. VIII)</i>	
Facere de tîrguri și bălcuiri	363—364
<i>Anexa la pag. 671 (vol. VIII).</i>	
Pitac către Clucer Bă'teanu, pentru mutarea tîrgului de la Tărtașesci	264
Frăsinetul și tîrgul de acolo	365
Neprimirea cererei orășenilor de a face tîrgul de la Valea-Teancului numai de patru ori	366
Cartea Episcopiei Râmnic pentru tîrgul de pe moșia Drăgășani	366
Carte dată Logofătului Constantin știrbei pentru a lua paraua de loc de la țoți ce se află pe moșia sa	367
Zapisul Urzicenilor	367
<i>Anexa la pag. 672 (Tom. VIII)</i>	
Trimiterea lui Baș-beșleagă de tîrgul Drăgaiceii la Buzău	369
Cartea pentru bălcii ce se face la Rîurenii	369
Pitac către starostele de negustori, ca să dee de scire la negu-	

	<u>Pagina</u>
țătorii că târgul Drăgaiceii de la Buzău nu se va ține anul acesta din cauza bôlei ciumei	370
Anaforaua pentru regularea vamei	371
Hrisovul Vist. Filipescu pentru vătășia de arabagii ot Focșani <i>Anexe la pag. 637 (VIII)</i>	372
Numirea Vistierului Constantin Ghica și Vor. Golescu ca epistați pentru buna pază și odihnă a locuitorilor	373
Pitac către Agie, Spătărie și Cămărășie să nu primescă a face iamacii țeranii dajnicii pământeni și negutătorii fără cercetarea poliției și să facă un catastih de câți sunt trebuincioși Agiei, Spătăriei și Cămărășiei	374
Pitac către Agă și Spătar ca orî ce pandur vinovat să se trimită la Serdaru Preda Bujoranu ales zabit	375
<i>Anexe la pag. 638 (VII)</i>	
Pitac către Spătar și Agă, că nimeni n'are voie de a purta armele de cât numai acei neferi care se află continuu în slujbă . .	376
Intocmirea lefilor ostășesci ce sunt necesare pentru paza poliției și a țerei	377
Anaforaua diu dosul jalbei hangiilor	378
Facerea cunoscut tuturor căpitanilor și pandurilor de numirea lui Gigărt ca epistat	379
<i>Anexe la pag. 540 (Vol. VIII)</i>	
Carte dată lui Damian Buluc-bașa Căpitan de pandurii ca să aibă voie a aduna pe toți ómenii aflați mai înaintea neferi	381
Pitac către Arhiatros pentru pandurii ce pătinesc de bôlă . .	381
Pitac către vel Spătar pentru o cașă de spital	381
Pitac către Vornicul poliției, ca să trimită ómenii ce se găsesc fără de pricină de dajdie la căpităniile unde este lipsă	382
Osândirea lui Sina Arnăutul la Ocna-Telega	382
Gălcéva între isaccii consulatului rusesc cu unii din neferi .	383
Anaforaua în dosul jalbei lui Dobre Cazacu, din breasla agiască, a fi ertat de slujba căzăciei	383
Pensie de la Cutia milelor lui Partenie care a fost topciu . .	384
» » » » » Gheorghe Cavarcaliul	384
» » » » » soției lui Gavrilă mort în răsboi și unei fete	384
Pensie de la Cutia milelor lui Ion Cara Baraietar	384
Scutirea lui Pârvan de orî-ce dajdie	384
Anaforaua ce s'a făcut de la Spătărie în dosul jalbei Neculi Seimen neputinciosul pentru scutirea de slujbă	385

	<u>Pagina</u>
<i>Cutia milelor</i>	386—401
Ajutorul dat Cutiei milosteniei de la cununii	387—390
Se propune ca orî-ce creştin când e aprópe să'si dea sufletul să lase ceva din averea sa şi Cutiei milelor. Venitul Cutiei să se administreze de neguţătorii epitropi rînduiţi, prin un sameş ales de neguţătorii şi neamovibil	389
Havaetul caftanelor continuă a se percepe	390
Se acordă Cutiei venit de 2000 tateri din embaticul mōnăstirei Strehaia, dat în arendă unui Mihalache Chiriţă	393
Anaforaua prin care arată că Cutia milosteniilor este datore din cauza diferitelor sume de bani ce are a plăti	394
În Octombrie 1803, Domnitorul cere unei comisiunii compusă din Mitropolit, Vist. Filipescu şi Spătarul Caliarh. a'cătuirea unui catastih general de tóte ajutóre şi lefile date de la Cutie	396
Porunca ce se obicînuesce la jالبile care cer léfă	397
La finea anului 1803 Cutia tot în lipsă de bani este	397
De la Menziluri (poştă) Cutia continuă a primi o subvenţie şi în 1800—1806	398
Venitul Cutiei de milos'enie la 1803	399
În Martie 1803, comisiunea întocmită la Cutie este obligată a face catastihul definitiv al miluţilor	399
<i>Anexe Cap. XXXVII (Vol. VIII)</i>	
Însărcinarea mai multor boeri a cere de la Epitropia podurilor socotéla de veniturilor podurilor ce au fost asupra-le	401
Porunca domnescă pusă pe anaforaua epitropiilor podurilor pentru veniturile Cutiei de la Cărmidară	401
Venitul podurilor din Bucuresci	404
<i>Anexe la pag. 674 (VIII)</i>	
<i>Anexă la Pag. 677</i>	408
Pitac către Vorn. Obştirilor a orândui pe polcovnicul de poduri să apere podurile Dâmboviţei de sloiurile de ghiaţă	408
Pitac pentru a se dărâma chioşcurile şi binalele ce se vor găsi pe malurile Dâmboviţei şi despre gunóie	409
Pitac către Agă a se păzi nizamul pus pentru gunóie	410
Însărcinarea Postelnicului Constantin Pastia epistatul şanţurilor conform anaforalei date	410
Suma ce trebuie să dea fie-care pentru facerea noului şant al Dâmboviţei	411

	<u>Pagina</u>
Repararea podului de pe apa Dâmbovița la Gorgană	412
Mumbașiret făcut străpânilor de mori pentru darea banilor ce trebuie la repararea noului pod	412
Podul din zidul hanului Colții de pe lângă Cluceru Baleanu până la casele Stolnicului Dumitrache	414
Pitac către episcopii podurilor mari, ca cu podurile vechi ce se scot de la podul Mogoșoiei să se dréagă podișorul de la pórta Lo- gofetului Ralet	416
Pitac de a da Armașu câte 20 vinovați pe tótă ziua pentru lucrul la poduri mari	417
Obligarea podarilor cari se află în satele vecine județului a veni la lucru	418
Cererea mahalagiilor a face un pod	419
Facerea unui pod prin maha'ava Dudescului	422
Numele sătenilor ot ogrăzenii cu care s'a tocmit podu	423
Pitac către spătar a obliga pe episcopii ce sunt orânduiți asupra periusiei mortului Panait Gheorghiu a se face podul de pământ . .	423
Pitac către Vornicul Obștirilor a inspecta podul de lângă hanul Colței	424
Pitac către Vornicu politiei a obliga pe toți mahalagii dim- prejurul Bucurescilor a căra cu carele lor moloz pentru a astupa gropile și baltacurile ce sunt	425
Pitac către Agă și Vornic a aduce salahori pentru lucru șan- țului, din ómenii care se află fără nici o trebă în Bucuresci . .	426
Dregerea podului de la Zlătară	427
Numirea unui Zapciú a strînge banii de la fie care om ce sunt necesari pentru poduri	429
Facerea podului de pe lângă hanul Colței, care merge la Car- vasara și aceluși ce vine pe la mănăstire iarăși la Carvasara . . .	430
Analoghia podului ce urmóază pe lângă hanul Colței până la pórta dumneei Bănesei Moruzóia	431
Pitac la Vornicu Obștirilor și la Vornicu politiei, să dréagă paveaua stradei după cererea mahalagiilor din podul Calicilor . .	432
Pitac la Polcovnicul de poduri să dreagă o podișcă după ce- rerea mahalalei Moldovenilor din Bucuresci	432
Locuitorii de la capu podului Calicilor cer să fie scutiți de podvedei, ca să pótă face pod peste baltacul de acolo	432
Jalba mahalagiilor din mahalaua negustorilor	433
Jalba Egumenului de la sf. Ion că nu se póte face șanț prin mănăstire	435

	<u>Pagina</u>
Anaforaua pentru a se vinde iraturile podurilor	435
Anaforaua jalbei mahalagiilor din Antim, a li se da podini	436
Numirea unui Mumbaşir a strînge banî pentru construirea de pod în mahalaua Dudescu	437
Insărcinarea Epistatului de logofeţie mare a plăti pe cei care aŭ lucrat la podul din mahalaua Gorganilor	438
Pitac către boeriî Divanului a încheia socotelile Epitropiei Obştirilor	439
Pitac către epistaŭii Casei podurilor a da afară pe Zamfir biv. vel Vistier, din slujba casei	439
Pitac către epistaŭi ca din podinile cele vechi să facă podul de la pörtă Logofet. Ralet.	439
Pitac către Polcovnicu de poduri a aduna podinele ce se găsesc în maha'aua Antimului	440
Pitac catre biv. vel Vorn. Grigore Ghica a face teslim banii adunaŭi la Epitropia podurilor	440
Pitac către Vornicu politiei a aduna 30 sa'ahori pentru podul de la Curtea Domnescă	440
Pitac către Epistatu Spătăriei a aręta ce sumă de banî să de mahalagiîi din mahalaua Gorganului.	441
Pitac către Epistatu Spătăriei a face tacsil banii adunaŭi de la mahalagiîi din Antim	441—442
· Obligarea postovarilor şi găitănarilor a da ajutor la facerea podului din mahalaua Spirei şi Schitului	442
<i>Anexe la pag. 679 vol. VIII, nota 3</i>	
Veniturile podurilor la Craiova	443
Carte la Caimacamu Craiovei şi la Divaniŭi pentru iratul veniturilor podurilor din Craiova	445
<i>Anexe la pag. 679 vol. VIII.</i>	
Pitac către Spătar a astupa lacul de pe lângă zidul Căminarului Dudescu	446—448
Pitac către Polcovnicu de poduri pentru a curăŭi prăvăliaşii podul de noroiu şi a nu arunca gunoiu în Dâmboviŭă	448
<i>Anexe la pag. 680 (vol. VIII).</i>	
Nizamul celor 4 poduri mari din Bucuresci	449
<i>Anexe la pag. 681 (vol. VIII).</i>	
Pitac către Agă a opri pe măcelari de a mai tăia vite în Curtea Veche saŭ în înăuntrul politiei	451

	<u>Papina</u>
Pitac către Vornicu dn Țera de sus, de Țera de jos și Vorn. Istrate Crețulescu a arăta câte prăvălii au fost pe locurile din târg	452
Carte penfru bucata de loc de la curtea Domnească cea veche ce au hărăzit Măria Sa la toți vecinii.	452
Porunca către Epitropișii spitalurilor mari a se drege chioșcul de la Herăstrău	458
<i>Anexe relative la incendii</i> (pag. 681, vol. VIII).	
Cartea lui Vodă către vel. Vistier ca din milele sale să se dea căldărarilor bani pentru teaurile ce au făcut.	454
Incendiul care a fost în Bucuresci la 1804 August 28 îndemnă pe guvernul lui C. A. Ipsilant să reorganizeze și completeze căpitănia de foc.	455
Pitac către Epistatu Spătăriei a nu aduce nimeni fân în politie decât numai pentru trebuința câtor-va zile	456
Pitac către Epistatu Spătăriei a se dărîma o casă arsă de pe marginea Dâmboviței	456
Pitac către Agă a obliga pe cei ce au hanuri și prăvălii ași mătura coșurile și a ținea puțin de apă și cangii	457
<i>Anexe la pag. 682</i> (vol, VIII).	
Focul de la grajdul Domniței Ecaterina Mavrocordat	457
Paza de ciură	458
Pitac către Epitropișii spitalurilor a cere socoteală epitropiilor al doilea de veniturile și cheltuelile spitalurilor	459
Carte către Ispravnicii din Slaam Râmnic de numirea lui Spiridon Calogheras Doctor în Focșani	459
Pitac către Arhiatros pentru rețetele ce se dau, cu numărul și numiri știute	459
<i>Anexe la pag. 682</i> (vol. VIII).	
100 Pitace la Spătărie și Agie pentru epistații prin mahalale a cerceta de sănătate	460
<i>Anexe la pag. 683</i> (vol. VIII).	
Pitac către Mitropolit a alege 3 doctori și a arăta câtă leafă să se dea fie-căruia	461
Se aleg doctori Gh. Schina, Atanase Ionidis și Grigorie Saitu și li se dă leafă 80 taleri de la veniturile spitalelor	462
Trecerea surgun peste Dunăre a femeii Anica Armeanca.	463
Pitac către dr. Constandache a merge la băi cu Vornicu Grigore Brâncoveanu	463
Pitac către Epitropișii spitalurilor mari a așeza pe nouă săraci și bolnavi în odăile spitalurilor mari	464

	Pagina
Lăsarea prin dietă a reposatei Maria Mihăilescu a se înființa un spital de bolnavi săraci la Buzău	464
Pitac către Agă, a obliga pe cei care au case pe marginile Dâmboviței a aprinde gunoiu	465
Pitac către Logof. de Țera de sus a scôte din hanul mănăstirei Colțea pe negustori	466
<i>Anexe la cap. XXXVIII (vol. VIII), despre apă.</i>	
Rezoluțiunea pe jalba lui Stroe Sulgi Bașa pentru cișmeaua din Boiangii	466
Sulgi bașa cere reînnoirea privilegiilor sale	467
Anaforaua prin care se ia de la Epitropia spitalelor banii necesari pentru dregerea cismelelor	469
Neguțătorii se jăluiesc că cișmeaua din șalvaragii este stricată.	470
Hrisovul Cișmegii—Basiu	471
Jalba locuitorilor din satul Pituleasca.	473
<i>Anexe la cap. Ehlilității sub Constandin Ipsilante.</i>	
Măsuri interesând siguranța publică	473
Pitac de a nu intra ursarii cu urși în Bucuresci	474
Pitac că nu este permis a trage nimeni cu pușca sa cu pistolul în politie.	474
Pitac de a nu ămbla rapede cu butca, cu căruța sa culară .	474
Carte gospod la Ispravnicii pentru 5 dezertori.	476
<i>Anexe și note la Cap. XXXVIII (vol. VIII).</i>	
<i>Anexe la p. 702 (vol. VIII).</i>	
Arz la Inalta Pörtă, pentru untul Mutpaiului Impărătesc . .	477
Provocarea Divanului țerei în 1806 după cererea de oi de la Constantinopole	480
Anaforaua Paharnicului Grădișteanu a i se plăti tal 371 ce a cheltuit la Varna, la venirea lui C. A. Ipsilante.	480
Surghinirea lui Ioan ce i se dăce Faca la mănăstirea Sinaia .	481
Pitac către postelnic a goli casa Slagerului Gheorghii Meh-tupciu	483
In 1802 Noembrie 11 Vodă dă pitac la Agă să deserte casele răposatului Paharnic Ioniță, să scotă câte-va țile Nazîrul Brăilei (Notă).	485
Nizamul dat pentru conacile musafirilor.	485
Aducerea lui Mustafa Hagi Rusciucău din Argeș în Bucuresci	484
Nizamul opritor locuirei de turci în Principat	485
Anaforaua prin care biv. vel Ban Dumitrașcu Ghica arată că	

	<u>Pagina</u>
nise munți ai săi de la Penteleu i s'au călcat de către vecinii din țeara nemțească.	486
<i>Anexe la tom. IX.</i>	
<i>Anexe la Cap. XXI (pag. 324 Biserica).</i>	
Dosotei Mitropolitul către Lamarc.	489
<i>Anexe la pag. 302 (vol. IX).</i>	
O nouă circulară către Ispravnicii 27 Febr. 1811	490
Carte de vătășie de plaiu	490
Ex. Sale Tainicu Sovetnic se arată davagiu asupra ginerului său Andrei polcovnic	491
Pitac către Epistatu Spătăriei de prinderea 3 făcători de rele voniți de la hotarul Brașovului.	491
Intărirea Divanului la anaforaua departamentului de șapte pentru ași vinde cu mezat Medelnicerul Costache Brezoianu o moșie.	492
Porunca ce s'a făcut la casa Menzilorilor, în pricina ce are Ispir Buluc-bașa cu un surugiū de la poșta Pitești	493
Pitac de a fi separat Iorga de la Tohani Sud Saac de către soția sa un an de zile	494
Hotărîrea Divanului, ce s'a dat între Medeln. Nicolii cu Serdar Enache, pentru imbrăcarea cu caftane de la Divan	495
Arătarea Aghenției Cesaro-Crăiască de venirea unui Gheorghe Corbul din Brașov în București.	495
Pitac către ispravnicii pentru deschiderea a 4 lădi venite la A- ghenție fiind ceartă între clironomii	496
Pitac către Vornicu Obștirilor a merge la casa răposatului Serdar Enache, a face catagrafie.	496
Jalba lui Ioan Lipănescul contra Evreului Samoil ceaprazar .	497
Poruncă la anaforaua Departamentului de criminal	498
Numele Pirișilor.	499
Jalba dată Divanului de Costi Petru sudit franțuzesc	449
<i>Suliți.</i>	
Arătarea făcută de Divan către generalul Enghelhard de ju- decata lui Aftanasie Dumitru cu Mihalache Ruțul.	500
Sculele lui Enache Văcărescu puse în păstrare într'un sipet de la Sf. Mitropolie.	500
Sculele precum sunt prețuite în foile de zestre	501
<i>Justiție.</i>	
Hotărîrea dată de Divan în privința jalbei făcută de Serdar .	501
Condicariile dupe la județe în 1810 și 1811.	502

	<u>Pagina</u>
Judecătoria la 3 departamente la 1809 Octomb. 22	502
Primirea predlojeniei generalului Enghelhard de Divan, scrisă la 4 Iulie	502
Trimiterea de la senator către Em. Șteter a jalbei suditorilor austriacesci	502
Surghiunirea lui Alecu Racoviță la mănăstirea Znagov.	503
<i>Justiție criminală.</i>	
Arătarea făcută de epistatul ocnelor de călcarea ocnei Telega de nisece ómenii armați	503
Pitaru Gh. Argintoianu arată că în jud. Mehedinți a fost prins un egumen de către hoți	505
<i>Moratorium.</i>	505
Infățișarea la judecată a lui Hersu ovreii din Ploesci	505
Catagrafia făcută la casa Logof. Theodorache Văcărescu de Epistatu Vornicieii Obștirilor Ioan Fălcoianu	507
Pitac către Epistatu Vornicieii Obștirilor ca lucrurile Spătăreșei Catinca Negeloaiei, să se dea de pomană	507
Pitac către Epistatu Logofeției, ca să se protocolisească sine- turile schitului Părlita	508
Proces cu Ipsilant	508
Intărirea ce s'a dat la jalbele paharnicului Bengescu pentru Cluceru Corniță Brăiloiu	508
Jalba dată Divanului de Ion sin Stan Ciobanul asupra Slu- gerului Nicolae Urlățeanu	509
Intărirea dată la anaforaua Logof. de țera de jos pentru o buteă ce a luat Nicolae Rucăreanu de la Dumitrache Paca	510
Familia Văcărescu	510
Vîndarea moșiei Giulești Ex. Sale generalului Iosif Fonton	511
Rămânerea zadarnică a hotărîrilor Divanului asupra pricinilor de prigonire ce are Stan Jianu	512
Instituirea unei Comisiunii pentru vîndarea averii Logofetului Constantin Dudescu	512
Smaranda Lahovari	512
Periusia Domniței Văcărescu	512
Insciințarea făcută Divanului pentru datoria ce are a lua chir Constantin Banul de la un Hristea Chescu	512
Marfa care s'a strigat la mezat	513
<i>Anexe la Vol. IX Cap. XXIII (pag. 489).</i>	
<i>Anexe la Capitolul Finanțelor.</i>	514

	<u>Pagina</u>
Carte deschisă la toate județele pentru a plăti locuitorii oerit după vânzarea Caimacamilor	514
<i>Anexa No. 14.</i>	514
Socoteala de banii ce are să ia boerii cumpărătorii	515
Socoteala de rămășițe ce este pe la județe	516
De la Divan cărți de slujbă oeritului	516
<i>Anexa No. 15.</i>	517
Pitac către Vătafu de Visterie a strînge pe cumpărătorii tacsildar și slujbași la Visterie	517
Predlojanja Ex. Sale Tainicului Sovetnic pentru a se plăti cumpărătorilor al 2-lea oerit suma ce are să ia	518
Pitac către Vistier să găsească mușterii să vîndă îndoiala oeritului și pe anul 1807, să se împlinească paguba anului trecut	518
Ponturile oeritului îndoite pe 1807 Noembrie 20	519
<i>Anexa la pag. 491 (vol IX).</i>	521
Ponturile de vîndările oeritului, ce s'a scos acum pentru 1809 de ajutorul oștirilor	521
<i>Anexa No. 6 pag. 492 (vol. IX).</i>	522
Vînzarea oeritului în anul 1811 este în totă țora împreună cu jud. Brăila cu preț îndoite	522
<i>Anexa No. 7 (pag. 492—IX)</i>	524
Către vătășei de plaiuri pentru ciobanii ardeleni	524
<i>Anexa No. 8 (pag. 492, Vol. IX).</i>	526
Numirea unui boer tacsildar de a face catagrafie pentru a se lua plata oeritului după vechiul obicei	526
<i>Anexa No. 9 (pag. 492, Vol. IX).</i>	
13 Cărți pentru oeritul sudiților	527
Porunca către Vistier a da ajutor noului tacsildar la oeritul sudiților ungurenii	527
<i>Anexa No. 10 (pag. 492, Vol. IX).</i>	
Predlojanja Ex. Sale general Comnino la Divan	528
<i>Anexa No. 11 (pag. 492, Vol. IX).</i>	
Arătarea jalbei ce au dat cumpărătorii oeritului anului viitor pentru Sârbi ce au fost birnici ai Visteriei că nu se supun .	528
<i>Anexa No. 12 (pag. 492, Vol. IX)</i>	529
Osebite cărți ce s'au făcut tot pentru oerit, către ispravnicii .	529
<i>Anexa No. 13 (pag. 492, Vol. IX).</i>	530
Cartea schitului Ciolanu din sud Saac pentru scutela de oerit	530
<i>Anexa No. 16 (pag. 593, Vol. IX).</i>	
Porunca ce s'a făcut către ispravnicii pentru sorocul ce au	

	<u>Pagina</u>
lungit Divanul la căutatul slujbei oeritului după jalba boerilor cumpărători	530
<i>Anexa No. 17</i> (pag. 493, Vol. IX).	
Se dă voie să facă cercetare de urmările slujbașilor oeri	531
<i>Anexa No. 18</i> (pag. 493, Vol. IX).	
Pitac către locuitorii dajnicii de oerit a nu plăti mai mult oerit de cât se coprinde în Ponturile oeritului	531
Divanul la ispravnicii despre oerit	532
<i>Anexa No. 19</i> (pag. 494, Vol. IX).	
La 30 Maii 1832, Comitetul către Costache Logofetelu care a fost cercetător oeritului din Prahova	533
<i>Anexa No. 20</i> (pag. 494, Vol. IX).	
Carte dată de Divan cumpărătorului oeritului	534
<i>Anexa No. 21</i> (pag. 494, Vol. IX).	
Facerea a 4 cărți deschise pentru cercătura oeritului	535
<i>Anexa No. 22</i> (pag. 494, Vol. IX)	
<i>Anexa No. 23</i> (pag. 494, Vol. IX)	
Facerea unui catastih de sudișii austriaci	536
<i>Vinăriciū</i>	
<i>Anexa No. 24</i> (pag. 494, Vol. IX)	
17 Cărți legate, de vinăriciū îndoit	537
<i>Anexa No. 25</i> (pag. 494, Vol. IX)	
Porunci la 12 județe a se isgoni vinăricerii din județe a nu mai supăra pe locuitori	537
<i>Anexa No. 26</i> (pag. 494, Vol. IX)	
Obligarea locuitorilor a ajuta slujbașii vinăriciului de la Cochi Vechi	538
<i>Anexa No. 27</i> (pag. 494, Vol. IX).	
Facerea cunoscut locuitorilor din Romanași de vinăriciului la Cochi-vechi	538
<i>Anexa No. 28</i> (pag. 495, Vol. IX)	
Cărțile ce s'a făcut la vinăriciū cel amestecat	539
Cartea ce s'a făcut la vinăriciū ce este câte cincă banii de vadră milă mănăstiră	540
<i>Anexa No. 29</i> (pag. 495, Vol. IX).	
Pitac către Mitropolit, să dea cărți de blăstem asupra vinăricerilor câte 2 parale din anul trecut	540
<i>Anexa No. 30</i> (pag. 495).	
Carte ce s'a făcut la mai multe județe pentru cumpărători vinăriciului de al doilea	541

	<u>Pagina</u>
<i>Anexa No. 31</i> (pag. 495, Vol. IX).	
Pitac către biv vel Vornic Radu Golescu a cerceta pe slujbașii vinăriciului după reclamarea lăcuiitorilor dajnicî de vinăriciî . . .	543
<i>Anexa No. 32</i> (pag. 495, Vol. IX).	
Pitac către Vornicu Golescu a lua de la vinăricerîi din Muscel vinăriciî după ponturile Divanului	543
<i>Anexa No. 33</i> (pag. 495, Vol. IX).	
Se dă voie unui cazac să mērgă la Muscel	543
<i>Anexa No. 34</i> (pag. 496, Vol. IX).	
Insciințarea luată de Divan de jalba lăcuiitorilor de la Copăcenî	544
<i>Anexa No. 35</i> (pag. 499, Vol. IX)	545
Pitac către vel Ban și Divanul Craiovei ca panduriî județelor ce aî viî nu se supun a plăti vinăriciî	545
<i>Anexa No. 36</i> . Trimiterea unui cercetător care să despăgu-băscă pe lăcuiitoriî din Vâlcea	545
<i>Anexa No. 37</i> (pag. 496, Vol. IX)	546
Divanul rēspunde la predlojenia lui Kusnikov din 16 Ianua-rie 1810	546
<i>Anexa No. 38</i> (pag. 496, Vol. IX)	546
Invinuirea Slugerului George Văleanu că a luat vinăriciî mai mult	546
<i>Anexa No. 39</i> (pag. 496, Vol. IX)	547
Arătarea făcută de Kusnikov către Divan de lăcuiitoriî din Focșanî	547
<i>Anexa No. 40</i> (pag. 496, Vol. IX).	
Pitac dat de Divan Clucerului Ștefan, ca să împlinăscă baniî ce a luat mai mult la vinăriciî din jud. Argeș	547
<i>Anexa No. 41</i> (paginile 494—497).	
Pitac către biv vel Ban Costache Ghica a nu lăsa pe Vasile Jupinotu a cumpăra vinăriciî Bucuresciului	548
<i>Anexa No. 42</i> (paginile 494—497).	
Poruncă către Logof. Constantin Samursaș și Divanul Craiovei pentru că iaî bani pe lemnele de tain și pentru că îngăduesc pe slujbașii vinăricerî de fac jafuri	549
<i>Anexa No. 43</i> (paginile 494—497).	
Facerea a 5 porunci peste Olt, la cincî județe în acelaș obiect .	550
<i>Anexa No. 44</i> (paginile 494—497)	551
Facerea a 12 porunci în 12 județe la ispravnicî pentru sluj-bașii vinăriciului	551
<i>Anexa No. 45</i> (paginile 494—497),	

	<u>Pagina</u>
Insciințarea făcută de Divan generalului Enghelhard că a primit predlojenia Sa de la 19 Decembre cu reclamarea contra vinăricerilor <i>Anexa No. 46</i> (pag. 494—497, Vol. IX).	551
Pitac către Polcovnicul Constantin Orăscu de réua stare în care se găsește jud. Argeș	552
<i>Anexa No. 47</i> (pag. 494—497, Vol. IX).	
Către generalul Enghelhard a arăta dacă are Divanu voio a da împliniri saū nu	552
<i>Anexa No. 48</i> (pag. 494—497, Vol. IX).	
Pitac către ispravnicī despre vinăriciū	553
<i>Anexa No. 49</i> (pag. 494—497, Vol. IX).	
Arătarea făcută la Enghelhard, că Divanul a primit 2 jalbe despre vinăriciū	553
<i>Anexa No. 50</i> (pag. 494—497, Vol. IX).	553
Poruncă către slujbașii vinăriciului a plăti baniī lōcutorilor din Buzăū	553
<i>Anexa No. 51</i> (pag. 494—497, Vol. IX).	
Enghelhard trimite la Divan jalba ce a dat lōcutorii din Tîrgoviște	553
<i>Anexa No. 52</i> (pag. 494—497, Vol. IX)	
Șteter trimite la Divan catastihul ofițerului din Buzăū despre vinăriciū	554
<i>Anexa No. 53</i> (pag. 494—497, Vol. IX).	
Divanu face cunoscut generalului Șteter jalba lōcutorilor din Muscel asupra vinăriciului	554
<i>Anexa No. 54</i> (pag. 494—497, Vol. IX).	
Pitac către generalul Șteter de plângerea cumpărătorilor vinăriceri din Slaam Râmnic	554
<i>Anexa No. 55</i> (pag. 494—497, Vol. IX).	
Senatorul trimite jalba lōcutoriuului din Focșani Ștefănache Știrbeiū	555
<i>Anexa No. 56</i> (pag. 494—497, Vol. IX).	
Pitac către biv vel Serdaru Costache Ștefănescu a fi față la culesul viilor din Olt	555
<i>Anexa No. 57</i> (pag. 494—497, Vol. IX).	
Copie după porunca Senat ruluī către podporucie Monastirschiī <i>Anexa No. 58</i> (pag. 494—497, Vol. IX).	556
Șteter ca să chiāme Divanu la răspundere pe Vornicu Manu, paharnicul Mihăiță Filipescu și Pitarul Petrahe pentru abus la vinăriciū din 1810	556

	<u>Pagina</u>
<i>Anexa No. 59</i> (pag. 494—497, Vol. IX).	
Poruncă trimisă de Divan către ispravnicii județului pentru nizamul trebuincios la vinăriciū	557
<i>Anexa No. 60</i> (pag. 494—497, Vol. IX).	
17 cărți s'a trimis prin județe, iar la Brăila nu pentru dijmărit și vinăriciū cum să se urmeze luatul	558
<i>Anexa No. 61.</i> Orînduirea lui Grigore Boiaroglu să mērgă la Buzăū, să cerceteze abusurile de vinăriceri	559
<i>Anexa No. 62</i> (pag. 494—497, Vol. IX).	
Pitac către Spătar a da seimeni și slujitorii necesari județului	559
<i>Anexa No. 63</i> (pag. 494—497, Vol. IX). <i>Vinăriciū și administrăție</i>	561
Pitac către generalul Comnino a da poruncă ofițerilor județului Râmnic pentru plata vinăriciului	561
<i>Anexa No. 64.</i> Pitac către ispravnicii județului a face cercetare de cei ce trebuesc scutiți de plata vinăriciului	561
<i>Anexa No. 65</i> (pag. 497, Vol. IX).	
Primirea de Divan a predlojaniei generalului Comino cu No. 441 cu jaiba clucer. Fotache Stirbei	562
Ponturile dijmăritului pe anul 1808, Iunie 20	563
<i>Anexa No. 66</i> (pag. 498, Vol. IX).	
Pitac către dijmări a nu lua plată mai mult pentru bucate de cât cea prevădută în ponturi	565
<i>Anexa No. 67.</i> Pitac către cumpărătorul slujbei dijmăritului a plăti 2000 taleri ce datorია Visteriei	565
<i>Anexa No. 68</i> (pag. 498, Vol. IX).	
Strigarea dijmăritului vîndut la cochii-vechi 1811, Iunie 24	566
<i>Anexa No. 69</i> (pag. 499, Vol. IX).	
Cărți de vîndarea slujbei tutunăritului pe anu 1811, Noemb.	568
Poruncile ce s'a făcut la vîndarea dijmăritului pe anul 1811 Iulie	568
<i>Anexa No. 70</i> (pag. 499, Vol. IX).	
Pitac către generalul Șteter a ordona cazacilor să îngădue pe slujbași a căuta slujba dijmăritului și prin bălțile județului Ia'omița	570
<i>Anexa No. 71 și 72</i> (pag. 499, Vol. IX).	
Pitac către genera'ul Comnino arătînd că nu s'a făcut catagrafie pentru Sîrbi și Români veniți de preste Dunăre	572
<i>Anexa No. 73</i> (pag. 499, Vol. IX).	
Publicații pentru vîndarea băturilor din Basarabia	573
<i>Anexa No. 74</i> (pag. 499, Vol. IX).	

	<u>Pagina</u>
Porunca lui Șteter a se vinde bălțile din Brăila	573
<i>Anexa No. 75</i> (pag. 499, Vol. IX).	
Porunci către ispravnicii a face publicații pentru vîndarea băl- ților Brăilei	573
<i>Anexa No. 76.</i> Cercetarea făcută de Logofătul Dumitrache Ra- coviță asupra lui Gheorghe Polizu cumpărătorul fumăritului din București	574
<i>Anexa No. 77</i> (pag. 499, Vol. IX).	
Pitac către Agă a obliga pe stăpîni de prăvălii a plăti fumărit <i>Anexa No. 78</i> (pag. 500, Vol. IX).	574
Catagrafia făcută de toate cărciumile de vin și rachiū din Ro- manați	574
<i>Anexa No. 79</i> (pag. 502, Vol. IX).	
Arătarea unei scrisori Divanului de fratele Vistierului despre cercetarea făcută în plasa Bolintinu	575
<i>Anexa No. 80</i> (pag. 506, Vol. IX).	
Primirea predlojeniei generalului Enghelhard cu No. 24 de Divan, relativă la arendarea ocnelor	576
<i>Anexa No. 81</i> (pag. 505, Vol. IX).	
Copie după foia dată Divanului de Serdarul Constantin Cer- novădeanu cumpărătorul ocnelor	576
<i>Anexa No. 82 la pag. 507</i> (Vol. IX. Cap. XXIII).	
Rămânerea vămilor și ocnelor asupra lui Ion Scufa	576
<i>Anexa No. 83</i> (pag. 507, Vol. IX).	
Numărul ludelor ciocănașilor și măglașilor la 3 ocne	577
<i>Anexa No. 84</i> (pag. 507, Vol. IX).	
Carte pentru zaptul Ocnelor pe 1810	577
<i>Anexa No. 85.</i> Două cărți la Teleorman și Dolj pentru pe- cultierea sărei găsită	578
<i>Anexa No. 86</i> (pag. 507, Vol. IX).	
Vîndarea ocnelor mari din Vâlcea, ocna Telega din Prahova și ocna Slănic din jud. Slănic după anumite ponturi	578
<i>Anexa No. 87</i> (pag. 508, Vol. IX).	
Jalba cumpărătorilor ocnelor dată Divanului	580
<i>Anexa No. 88</i> (pag. 508, Vol. IX).	
Copie după jalba vistierului Ion Moscu trimisă Exco'entei Sale Sfetniculni și copie după contractul ocnelor	580
<i>Anexele No. 89, 90, 91</i> (pag. 509, Vol. IX)	581
Ponturile de vîndarea vămilor pe anul 1807, Ianuarie 1	581—592

	<u>Pagina</u>
<i>Anexa No. 92</i> (pag. 599, Vol, IX).	
Catalogul vămilor pe anul 1807, Ianuarie 1	592— 607
Carte de zaptul vamei, care se dau împreună cu catalocele .	607
<i>Anexa No. 93</i> (pag. 514, Vol. IX).	
Ponturile de vânzarea vămilor pe anul 1811 Ianuarie 1 . . .	607—619
<i>Anexa No. 94</i> (pag. 614, Vol. IX).	
Catalogul vămilor pe anul 1811 Ianuarie 1	619 -633
<i>Anexa No. 95.</i> Jalba dată Divanului de vameșii Slatinei . .	634
<i>Anexa No. 96.</i> Poruncă de la generalul Șteter, că de se va su- prima luare de vama la Craiova, să se pue în aplicare de la și întâi	634
<i>Anexa No. 97,</i> Cercetarea făcută de Logofeția mare asupra jalbei vameșului din Argeș	635
<i>Anexa No. 98.</i> Trimiterea la Divan a jalbei ovreului Leib Marcovică din Rusia	636
<i>Anexa No. 99.</i> Insciințarea generalului Turceaninov pentru oprirea vamei asupra mărfurilor turcesci	636
<i>Anexa No. 100.</i> Pitac către ispravnicii de Prahova a obliga pe pescari să vie în obor cu lucrurile ce au vânzare	636
<i>Anexa No. 101.</i> Pitac către general Engelhard a iscăli pontu- rile de vânzarea ocnelor și vămilor	637
Trimiterea ponturilor pentru tăerea vitelor mari și mici gene- ralului Enghelhard a fi iscălite de Senator	637
<i>Anexa No. 102.</i> Jalba făcută la Divan de vameșii județului Ialomița	637
<i>Anexa No. 103.</i> Cererea Vameșului din Ialomița a i se plăti vamă de marchitanii	638
<i>Anexa No. 104.</i> Jalba vameșilor Carvasaralei din Bucuresci pentru schela Giurgiului	638
<i>Anexa No. 105.</i> Jalba dată Divanului de Vameșul jud. Prahova	639
<i>Anexa No. 106.</i> Poruncă către ispravnicii din sud Saac ca pârâții pescari să dea vamă Vameșului după ponturile stabilite . .	640
<i>Anexa No. 107.</i> Arătarea făcută de Divan lui Repninski despre pricina cu vameșii Slatinei	640
<i>Anexa 108.</i> Arătarea jalbei cumpărătorilor slujbei fumăritului bălților generalului Șteter	641
<i>Anexa 109.</i> Carte dată celor cari au cumpărat vama pe anul 1812	642
<i>Anexa 110.</i> Jalba vameșilor din Têrgoviste	643
<i>Anexa 111.</i> Poruncă dată ispravnicilor a obliga pe Zahanagi și lumînărari a plăti vama Vameșului din Têrgoviște	644

	<u>Pagina</u>
<i>Anexa 112.</i> Pitac către ispravnicii din Teleorman a opri importul de vinuri streine de peste Dunăre	644
<i>Anexa 113.</i> (pag. 516. Vol. IX).	
Porunca ce s'a dat la jalba lui hagi Ianuş neguţătorul de la Craiova de a fi scutită de vamă zahareaoa ce va importa pentru judeţele Oltene bântuite de fómote	645
<i>Anexa 114.</i> Intărirea dată la anaforaua Logofetului la ja'ba ce a dat vameşul din Ialomiţa	645
<i>Anexa 115.</i> Arătarea făcută de Logofet către Divan de cercetarea ponturilor, catalogului şi tarifei vămilor	646
<i>Anexa 116.</i> Pitac către ispravnicii judeţelor Buzeu, Prahova şi Saac a obliga pe vameşi a plăti banii luaţi de la Ovraiu Moseu	647
<i>Anexa 117.</i> Porunca ce s'a dat la jalba vameşilor din Slam Râmnic pentru plata zaharelei de pe la brutari	647
<i>Anexa 118.</i> Nesupunerea braşovenilor de a plăti vamă	648
<i>Anexa 119.</i> Pitac către Serdaru Dinu şi Vameşul Cloroneche a arăta daca plata vamei de către braşoveni s'a urmat după hrisosovul din 1782 al lui Nicolae Vodă Caragea sau după ponturi	648
<i>Anexa 120 şi 121.</i> Obligarea lui Nicolae Iordachiu a plăti vamă pentru nisce bumbacuri aduse din ţera nemţescă la Câmpina	649
<i>Anexa 122.</i> (pag. 518 vol. IV.)	
Divanul în 16 April 1808 ordonă prohibiţiunea exportului de vite mari şi de zaherea	650
<i>Anexa 123.</i> (pag. 519. vol. IX).	
Poruncă la ispravnicii, ca Vameşii de plaiuri să nu ia vamă mai multă peste ponturi sudişilor chesaricesci	650
<i>Anexa 124.</i> (pag. 519 Vol. IX).	
Kusnicof ordonă la 1809 April 2 să întorcă vama înapoi ce a luat de la sudişii austriacesci	650
<i>Anexa 125.</i> (pag. 519 vol. IX)	
Insciinţarea făcută ispravnicilor a nu mai lua vamă de la marchitanii cari aduc lucruri şi bături trebuincioase din Rusia	651
<i>Anexa 126.</i> (pag. 520 vol. IX)	
Cumpărarea cu 95,010 lei a vamei exportului vitelor mari şi mici pe anul 1811 de Paharnicu Deşliu	651
<i>Anexa 127.</i> Jalba Vameşului Carvasaralei din Bucuresci către Divan pentru vama de la schele	652
<i>Anexa 128.</i> Raport dat la 27 Februar 1811 de Divanul I către Vice-Preşedinte relativ la vama de la schele	652

	<u>Pagina</u>
<i>Aneva 129.</i> Pitac către Șteter a da nizam către sudiții austriaci pentru a plăti vama	652
<i>Aneva 130.</i> Jeluirea Vameșului de la Slatina	652
<i>Aneva 131.</i> Reclamația lui Hagi Moscu contra marhitanilor sudiți ruși	652
<i>Aneva 132.</i> (pag. 521 Vol. IX)	
Pitac către Repninschi a opri pe soldații ruși din Ploesci, Têrșor și Baicoiū să meargă la puțurile de păcură	653
<i>Aneva 133 și 134.</i> (pag. 520. vol. IX).	
Pitac către ispravnicii de Teleorman a da voie vameșilor a intra în târgul Mavrodin din Teleorman	653
<i>Aneva 135.</i> (pag. 520. vol. IX).	
Reclamația Ardelenilor neguțători de vite	654
<i>Aneva 136.</i> Mai mulți vameși cer să li se restituie banii ce au dat când i a pus în s'ujbă Constantin Filipescu	654
<i>Aneva 137.</i> Cărțile ce s'au făcut Căminarului pentru căminărie	654
<i>Aneva 138.</i> (pag. 552 Vol. IX)	
Numirea unei comisii pentru cercetarea vămii ce se ia asupra vinăriciului și oeritului	655
Pitac către Ispravnicii din Dâmbovița a cerceta ce zabiți au făcut jafuri și mănecătorii locuitorilor	656
<i>Aneva 139.</i> (pag. 522 vol. IX).	
Numirea unei comisii care să cerceteze abuzurile săvirșite în țoră	657
<i>Aneva 140.</i> Numirea lui Zamfir Stan Vistier ca să țină socotelile Vistierului Constantin Varlam	658
<i>Aneva 141.</i> Insciințarea făcută de Divan de ômenii numiți la cercetarea comisiei abuzurilor	658
<i>Aneva 142.</i> Facerea cunoscut lui Bagration de regularea comisiei de cercetarea abuzurilor.	659
<i>Aneva 143.</i> Numirea unor boeri a cerceta prin județe banii luați mai mult la vinăriciū, oerit, dijmărit	659
<i>Aneva 144.</i> Numirea Pitarului Velcea cercetător de abuzurile slujbașilor dijmari, vinariceri și oeri în Vâlcea și Teleorman . . .	659
<i>Aneva 145.</i> Numirea Logofêtului Rătescu să facă cercetare de banii ce s'au luat mai mult la vinăriciū, oerit de la locuitorii din Gorj	650
<i>Aneva 146.</i> Ponturile oeritului, dijmăritului și vinăriciului .	661
<i>Aneva 147.</i> Pitac către generalul Enghelhard să trimetă ofițeri prin județe	662

	<u>Pagina</u>
<i>Anexa 148.</i> Facerea cunoscut lui Enghelhard de abuzurile lui Cristea Sameș	662
<i>Anexa 149.</i> Senetul ce s'a dat slăvitului Dragoman Manuk pentru privelegiū pe satele de pe moșia Dragomanului	663
<i>Anexa 150.</i> Publicarea făcută pentru apaltul cărților de joc	664
<i>Anexa 151.</i> (pag. 524. vol. IX).	
Facerea apalt a rachiului, tutunului și tabacului	664
<i>Anexa. 152.</i> (pag. 524 vol. IX).	
Nota de la Cneaz Bagration către Divan relativă la aședarea dărilor	665
<i>Anexa 153.</i> (pag. 528. vol IX).	
Carte de slujba fumăritului bălților	668
<i>Anexa 154.</i> (pag. 528. vol. IX).	
Arătarea cererii lui Iancu Cămărașul cumpărătorul fumăritului bălților, lui Repninschi	668
<i>Anexa 155.</i> Comitetul scrie la Ispravnicii din Ialomița și Te-leorman să dea ajutor la perceperea fumăritului bălților	669
<i>Anexa 156.</i> (pag. 528. vol. IX)	
Carte de fumăritul bălților de la ómenii ședēt rī la sate	669
<i>Anexa 157.</i> (pag. 529. Vol. IX).	
Privigherea vitelor de pripa: de către ofițeri județului	669
<i>Anexa 158.</i> (pag. 529. vol. IX)	
Insciințarea făcută de ofițerul din Romanași lui Enghelhard	670
<i>Anexa 159.</i> Baniū luați de la vîndarea vitelor de pipas să se dea la cutia milosteniilor	670
<i>Anexa 160.</i> Stetor poruncesce să se vîndă vitele de pripas la Cochiū vechi și baniū să fie pentru Vornicia Obștirilor	670
Numirea lui Iancu Comisu!, ca al 2-lea Spătar	670
<i>Anexa 161.</i> Arătarea făcută de Divau lui Cealtuhin de luarea odată pe an de bani pentru fânul de pe la breslile slujitoresci	670
<i>Anexa 162.</i> (pag. 535. vol. IX).	
La 20 April 1808 Divanu dă voie ómenilor rînduiți de Cămi-nar a face strîngerea venitului căminăriei	671
<i>Anexa No. 165</i> (pag. 537 vol. IX) Apaltul tabacului	674
» » <i>166</i> (pag. 537 vol. IX) Apaltul tabacului	675
» » <i>167</i> (pag. 530 vol. IX) Carte de căminărit	675
» » <i>168—169</i> (ajutor lui Constantin Iuzbașa)	676
» » <i>170</i> (pag. 538, vol. IX)	677
» » <i>171</i> (pag. 528 vol. IX) Carte de scutire lui Ni-colae Iuzbașa	677

	<u>Pagina</u>
<i>Anexa No. 172</i> (pag. 538 vol. IX) Carte pentru C. Pleșoianu	678
» » <i>173</i> (pag. 540 vol. IX) Jalba boerilor către Mi- loșievici contra punerii lor la «contribuție»	678—681
Consulul frances Fornetti despre o nouă jalbă din Iunie 1812, ca cea de mai sus	681
Sureccii să nu plătescă oeritul	682
<i>Anexa No. 175</i> (pag. 499 vol. IX) Dările Brăilei	682
» » <i>176</i> Comisiune cercetătoare jafurilor din Vâlcea	682
» » <i>177</i>	683
Logof. I. Bibescu raportază despre banii strănși « <i>cu nume pentru Pasvantoglu</i> » și <i>Porunca Divanului relativă</i>	683—685
» » <i>179</i> Socotéla anului 1810 și 1811	685
Socotéla pe 2 luni din 1812	686
Anexele tom. IX cap. XXV pag. 540 despre țărani (Anexa 1)	688
Anexele tom. IX cap. XXV pag. 540 despre țărani (Anexa 2)	689
<i>Anexa 3</i> (locuitorii după moșia lui Scarlat Hiotu)	689
» <i>4</i> (pag. 541 tom. IX) Apărare de pădure	691
» <i>5</i> (pag. 541 tom. IX) Vorn. Radu Golescu și țărani	691
» <i>6</i> Paza pădurilor din țără	682
» <i>7</i> Apărarea pădurei după o moșie a Episcopiei de Argeș	692
Țărani obligați a plăti arborii tăieți și <i>Ghindăritul</i>	693
<i>Anexa 8</i> Apărarea pădurei după moșia Corniceii	693
» <i>9</i> (la pag. 542 IX) Țărani jăluitoři contra de arendași	694
» <i>9 bis</i> (pag. 542) Oprirea arendașilor de a asupra țărani	695
» <i>No. 10</i>	695
» » <i>11</i> (pag. 542) Țărani să nu vâneze pesce din balta moșiei Văcăresci	696
<i>Anexa No. 11 bis</i> Vênatul de pesce după moșia Carnogi	696
» » <i>11 tar.</i> Obligarea locuitorilor din județu Ialomița să plătescă vamă pentru pescuit	697
<i>Anexa No. 12</i> Procesul locuitorilor a 3 mahalale din Bucu- resci cu Spătar Gr. Ghica	698
<i>Anexa No. 13</i> Idem.	698
» » <i>14</i> Proces între Clucerésa M. Cantacuzino și lo- cuitoři din Valea-lungă	699
<i>Anexa No. 15</i> Opire de a face cârciumă la drum dacă este deja a altui proprietar în apropiere	700

	<u>Pagina</u>
<i>Anexa No. 16</i> Proces între locuitorii după moșiile monăstirei Strehaia cu egumenul acesteia	700
<i>Anexa No. 17</i> Proces între Polcovnic și țărani	701
» » <i>18</i> Cercetare de jafurile făcute de Polcovnic și Căpitanii din Olt	702
<i>Anexa No. 19</i> Porunca Divanului la ispravnicii să protégă pe țărani și să-î îndemne a face arături	703,704,705
<i>Anexa No. 20</i> (pag. 545 IX). Porunca la Zimniceni să respecte drepturile proprietății	703
<i>Anexa No. 21</i> (pag. 545 litera u) cere catastih de arături	704
» » <i>22</i> (tot pentru arături)	705
» » <i>23</i> Idem se cere catagrafiile de arături	705
» » <i>24</i> (pag. 546) <i>Poruncă la jalba mazililor</i>	706
» » <i>25</i> Arendarea muncii țiganilor domnesci	707
» » <i>26</i> De la Divan și Comitet relativ la țiganul Ión din Moldova	707
Acte relative la țigani, procese	708—709
<i>Anexele No. 27—44</i> (Relative la Coloniștii, Bulgarii și Sârbii	709—715
» » <i>546 și 547</i> Sârbii și Bulgarii nu se supun a da dările și încalcă moșii streine și nu respectă privilegiile spitalelor, mănăstirilor și particularilor	716—718
Reclamațiunea Cluceresei Luxandra Oteteleşanca că locuitorii după moșia sa Gârla nu se supun la ponturi	718
Ponturile locuitorilor	718—720
<i>Anexe la cap. XXVI pag. 548</i> (tom IX)	720
Jăfuiri la târgul de la Câmpu-mare din Argeș	720
Jafuri de ostașii din Negru Husarski Volofski polc și din polcul elin al lui Pangal	721
Familiiile voluntirilor de sub comanda lui Miloradovicî cer să se strămute în Rusia	721
Ostași d'ăi lui Miloradovicî jăluitoari	722
Băgări și scóteri din Ocne	722
<i>Anexă la pag. 550</i> . Bătae la falanga	723
» » » <i>550. Cap. XXVI</i> (tom. IX). Desființarea polcului românesc « <i>Cerno-Husarski</i> »	723—724
<i>Anexa No. 10</i> Pitac la Polcovn. Peiciu pentru ostașii săi că jăfuesc țara	724
<i>Anexa No. 11</i> . Pitac la Ispravnicii în această afacere	725
» » <i>12</i> . Desființarea polcului elin	726
» » <i>13</i> . Procesul lui Evanghelie Maiorul cu CazangiBașa	727

	<u>Pagina</u>
<i>Anexa No. 14.</i> Circulară de la Divan de oprirea foștilor oșteni din Volofski polcovnicului desființat, de la jafuri	727
<i>Anexa No. 15.</i> Iamacii peste 40 să se deă în dajdie	728
» » <i>16.</i> Dr. Droslovici cere să i se deă lófă că au căutat la bóte pe pandurii și cazacii pământenii	727
<i>Anexa No. 17.</i> Licenciarea din comanda Cazacilor pămâtenii a Polcovnicului și cavaler Peicia	728
<i>Anexa No. 18.</i> Acte și atestate de licenciare din polcul cazacilor pământenii	729
<i>Anexa No. 19.</i> Ostavce la cei ce au slujit în <i>Voloskiî polc.</i>	726
» » <i>20.</i> Ostavce la cazaci	729
» » <i>21.</i> Pedepsirea unor oficeri din Voloskiî polc	729
» » <i>22.</i> Păstrarea a numai 80 de cazaci pentru trebunțele țerei; lipsă de bani pentru întreținerea lor	730
<i>Anexa No. 23 și 24.</i> Vornicul P. Retoridis și Polcov. Curtu să cerceteze de nu sunt între Cazacii pămâtenii niscai « <i>podani</i> » rusesci	731
<i>Anexa No. 25.</i> Fugar din óstea rusóscă înapoiat	732
» » <i>26.</i> Polcovnicul de județe	732
<i>Anexa la pag. 554 (tom. IX).</i> Arnăuții să nu porțe arme	732
<i>Anexa No. 28.</i> Pensiune văduvei lui G. Bimbașa care a luat parte la răsboiul de la satul Măgnra	733
<i>Anexa la cap. XXVII pag. 555 (tom. IX).</i> Acte relative la proviant, măsurii ostășesci, țeranii rău asupraii prin requizitiuni, quartiruri, requizițiuni de caice particulare, baui pentru poduri pe Dunăre, urmării de dezertorii rusesci, anquete pe la sate, procese relative la requizițiuni neautorizate, cisniuri etc.	733—748
Cisniul măcelarilor din 1808	749
Zapisul lor	749
Ponturile măcelarilor din 1810 și 1812	751—754
Măcelarii din Ploesci	754
Acte relative la măcelarii din Bucuresci	756
<i>Anexa No. 1 și 2 tom. IX pag. 574.</i> Oprirea comerțului și a orice relațiunii cu țările de peste Dunăre, în 1807 Octombrie și în 1808 Aprilie	757—758
Cercetarea măsurilor butrarilor și ale preocupărilor	757—758
<i>Anexa No. 3.</i> Isgonirea Turcilor din județe	759
» » <i>4.</i> Prinderea lui Huzein Giurgiuveanu	759
» » <i>5.</i> Isgonirea de turci din județe	760

	<u>Pagina</u>
<i>Anexa No. 6.</i> Pasport de întorcere peste Dunăre a unor turci din țără	760
<i>Anexa No. 7.</i> Turcii cari rămân în țără să fie sub privighere » » 8 (<i>IX pag. 576</i>). Cercetare de abusivă trecere de marfă în Austria și în țără de acolo, când acésta era oprit de muscali	761
Schela Vulcanului	761
<i>Anexa No. 9.</i> Nizamul trecătorilor	761
» « 10 (<i>IX pag. 577</i>). Răvașele de drum	762
» » 11. Bilet de mergere peste Dunăre	763
» » 12—18. Voie de a merge la Iași pentru Smaranda Racoviță fiindu-î copila bolnavă acolo și alte diverse învoiri de eșire din țără pentru cas de bôlă	763—764
<i>Anexa No. 19.</i> Regula pașporturilor în Aprilie 1812	765
» » 20. Invoire dată Vornicului Iord. Slătineanu de a'și căuta sănătatea în țera Nemptescă	765
<i>Anexa No. 21.</i> Asemenea lui Fotache Știrbei	766
» » 21 bis. Neguțătorii cu pașporturi românesce areș- tați de autoritățile rusesci de la frontiera rusescă	766
<i>Anexa No. 22</i> (<i>IX pag 577</i>). Oprimerea exportului de cai în Austria, Prusia, Sacsonia	767
<i>Anexa No. 23.</i> Oprimerea exportului de boi, cai și zaherele	768
» » 24 (<i>IX pag 578</i>). Coradin neguțătorul isgonit din țără ca spion frances	769
<i>Anexa No. 25</i> Miloradovici declară că el a dat ordin lui Varlaam să expulzeze pe Coradin	769
<i>Anexa No. 26.</i> Cușnicoff ordonă Divanului să se primescă leiți, monedă turcescă	771
<i>Anexa No. 27</i> (<i>IX pag. 579</i>) Relativ tot la moneda turcă	771
» » 28. Circu'ara Divanului relativă la mersul monedei	771
» » 29. Publicațiunii idem	772
» » 30. Idem și la Divanul Craiovei idem	772
» » 31 (<i>IX pag. 581</i>). Lipsa de bani de argint	772
» » 33. Nota la Engelhart de la Divan pentru monedă	773
» » 33. Oprimerea de a exporta moneda de argint ru- sescă și turcescă, orî de a o topi. Banco idulele sunt oprite a se aduce în țără	774
<i>Anexa No. 34.</i> Porunci la vatașii de plai cu scopul de sus	775
» » 34 bis. De la Divan la ispravnicii cu acelaș scop	776
Talerul nemțesc să umblo câte 4 taleri din țără și 5 parale	777

	<u>Pagina</u>
<i>Anexa la tom. IX pag. 583.</i> Desființarea vămii de la oraș	777—781
<i>Anexa No. 35.</i> Desființarea narturilor afară de cel pentru pâne, carne și luminări (1808)	781
<i>Anexa No. 36.</i> Doi brutari bătuți la falangă	782
» » 37. Beizade C. Caragia stăpân orașului Ploesci 1809	782
<i>Anexă la tom. IX pag. 586.</i> Tot acte relative la Ploesci	783
<i>Anexa No. 38.</i> Proștenii în proces cu C. Caragia	783
» » 39. Idem.	783—784
<i>Anexa No. 39 bis.</i> Orășenii din Roșiș-de-Vede în proces cu proprietara moșiei: Mănăstirea Sf. Spiridon-Noi.	784
<i>Anexa No. 40</i> (pag. 587, Vol. IX). Bălciuri la Valuta (Dolj)	787
Idem, bălciuri la Măgura (Saac)	388
<i>Anexa No. 41</i> Voie de țirg cu obor lui N. Golescu pe moșia Nescii (Vlașca)	788
Zapisul de învoire pentru țirg la Vălenii-de-Munte, 1811	789
Hrisov învoitor de țirg la moșia Samurcasesci (Ifov) în folosul mănăstirei ce a zidit acolo	790
Diverse acte de voie de bâlciuri și țirguri	790—792
<i>Anexa No. 42</i> (pag. 588, Vol. IX). Abusurile Zapeilor agiesci contra breslei pescarilor	792
<i>Anexa No. 43.</i> Numirea lui Nicoli de maș-marbașa la Bucuresci	793
<i>Anexa No. 44.</i> Hrisovul Breslei ovreilor, 1811	793
» » 45, Ovreii nu primesc staroste neaunș și sunt contrari ovreilor <i>streini</i>	795
<i>Anexa No. 47.</i> Bresla croitorilor	796
» » 48. Idem	797
» » 49. Scutire de scaun de carne	798
» » 50 (pag. 590, Vol. IX). Proces pentru scaun de carne	798
<i>Anexa No. 51.</i> Idem	799
» » 52. Șerbetii și Salepcii fac breasla	799
» » 52 bis. Relativă la această bresla	800
» » 53 (pag. 591, Vol. IX). Fabrica de basmalu nouă în Bucuresci	801—803
<i>Anexa No. 54.</i> Refuz Sirbilor cari vor sa maș deschidă o fabrică de testemeluri, 1812	802
<i>Anexa No. 55.</i> Idem, Iem	803

	<u>Pagina</u>
<i>Anexa No. 56.</i> Intărirea Divanului la anaforaua marelui Logofet în pricina basmagiilor	803
<i>Anexa No. 56 bis.</i> Intărirea dată la jalba lui Stănuță de la fabrica de la Mărcuța, 1812	804
<i>Anexa No. 56 ter.</i> Raportul lui Constantin Ghica viț president Divanului în afacerea fabricei de testemeluri, 1812	805
<i>Anexa No. 57.</i> Moșnenii păcureți — taxa pentru estragerea păcurei	806
<i>Anexa No. 58.</i> (pag. 591, Vol. IX). Act relativ la păcură	806
<i>Anexa No. 59.</i> Vestire agenției austriace, că nu se mai dau inamuri de cai de poștă decât cu bani	807
Acte relative	807
<i>Anexa No. 60.</i> Transportul curierului austriac cu plata de cai de poștă	808
Lamac contra nouei regule de la poște	808
<i>Anexa No. 61.</i> (pag. 592, Vol. IX) Tot relative la plata de ugeret de către consulii streini	808
<i>Anexa No. 62</i> (pag. 592, Vol. IX). Unter-ofițeri rinduiți pe la stațiunile poștelor spre apărarea poștelor	809
<i>Anexa No. 63.</i> Cnez Prozorowski otărăsce câți cai de poștă să se dea curierilor și altor drumași	809
<i>Anexa No. 64</i> (pag. 593, Vol. IX). Cutia să plătească în bani de împrumut suma ce dătoresce a da pentru poște	810
<i>Anexa No. 65.</i> Idem Idem	810
<i>Anexa No. 66.</i> Livezi de fân pentru poște	811
<i>Anexa No. 67.</i> Ase despăgubi întreprindătorul poștelor cu prețul a 86 cai dați altă-dată în serviciul lui Miloradovič	811
<i>Anexa No. 68.</i> Ancheta la poștă de la Călmățui	812
» <i>No. 69.</i> Mutare de poște	812
» <i>No. 70.</i> Ordin de a se plăti banii datorii menzilorilor	812
» <i>la pagina 583</i> (Vol. IX)	813
» <i>A și B</i> (nart la băcăni și alte lucruri)	813—818
» <i>C.</i> Nart la căvăfie	818—822
» <i>D.</i> Raport către Divan pentru nartul căvăfiilor	822
» <i>E.</i> Nou nart la căvăfie	823
» <i>F.</i> Aga bate pre băcani că vînd peste nart	824
» <i>G.</i> Nartul legumelor, 1811	824
» <i>H.</i> Nartul cărnei, 1811	825
» <i>I.</i> Către Steter despre narturi	825
» <i>J.</i> Nartul lucrurilor de mîncare	826—828

	<u>Pagina</u>
<i>Anexa K.</i> Nartul pâinei și covrigilor	828
» <i>L.</i> Nartul lucrurilor de mâncare, 1811	828—831
» <i>M, N.</i> Nartul luminări'or	831
» <i>O.</i> Otărîre pe reclamarea bratarilor contra cisniului	832
» <i>O bis.</i> Cisniul pâinei	833
» <i>P—R,</i> Nartul pâinei, 1807, Octombrie	834—835
» <i>S.</i> Cisniul pâinei, 1811	836
» <i>T.</i> Idem pe 1812	836
<i>Anexe la Cap XXIX. pag. 594 Vol. IX. Anexa I a</i>	836
<i>Anexa No. II. D.</i> Polizu demisioneză de la Epistășia casei podurilor	837
<i>Anexa No. III și IV.</i> Vistier N. Trăsnea și Post. Răducanul Clinceanul în locul lui Polizu	837
<i>Anexa No. V</i>	838
» » <i>VI.</i> Havaetul de la isnaful bragagiilor	839
» » <i>VII.</i> Infînțarea apaltului cărților de joc	839
» » <i>VIII.</i> Act relativ la acelaș apalt	840
» » <i>IX și X.</i> Idem	841
» » <i>XI.</i> Iarăși Serdar Polizu Epistat podurilor. Autorizat să primescă banii din deposit de la Mitropolie	842
<i>Anexa No. XII.</i> Cerere de compturi de la Casa podurilor	842
» » <i>XIII și XIV.</i> Arendarea veniturilor Casei podurilor	842
<i>Anexa No. XV.</i> Către slăvitul Divan, de la Vornicia Obstirilor relativ la veniturile Casei	843
<i>Anexa No. XVI.</i> Havaetul de la ispravnicii	844
Evrei cari nu se supun a plăti havaetul pe rachiul introdus în oraș, 1812	844
<i>Anexa No. XVII.</i> (pag. 599, Vol. IX) relativ la pavări	844
» » <i>XVIII, XIX și XX.</i> Idem	845
» » <i>XXI.</i> Destupare de un șanț la capul podului Calicilor	846
<i>Anexa No. XXII.</i> Podul de la Ciorogârla	856
» » <i>XXIII.</i> Reparare de pavagiū	846
» » <i>XXIV.</i> (pag. 597, Vol. IX). Licitațiune pentru vânzarea iraturilor cutiei podurilor	847
<i>Anexa No. XXV.</i> Ofițerii ruși se jăluiesc că li se ia brudină la poduri în țoră	847

	<u>Pagina</u>
<i>Anexa</i> No. XXVI, Reparare de pavagiū la casele reposatului Banului Brâncoveanu	847
<i>Anexa</i> No. XXVII. Ordin să se paveze strada de la Biserica dintr'o Ți la podul mare	848
<i>Anexa</i> No. XXVIII. Arestanții întrebuițați la lucru podurilor mari	848
<i>Anexa</i> No. XXIX Podul de peste Dimbovița	848
» » XXX. Către Steter despre pavarea stradei de lângă Sf. Sava; locuitorii refuză suma datorită analogie	849
<i>Anexa</i> No. XXXI. Divanul cere „ <i>schepsis</i> “ pentru diverse lucrări de strade	849
<i>Anexa</i> No XXXII. (pag. 600, Vol. IX). Podinile de la jud. Argeș să fie aduse pe apa Argeșului până la Prisăcenii și de acolo cărate cu plată	850-851 și 858
<i>Anexa</i> No. XXXIII. Idem, idem	850—858
» » XXI V. Baniți dați locuitorilor din Ilfov să facă podine	851
<i>Anexa</i> No. XXXV. Poduri pe strade în 1811	852
» » XXXVI. Greutatea strângerei analogiei de bani de la boerii pentru pavarea stradei Sf. Sava	852
<i>Anexa</i> No. XXXVII. Relativ la pavări	852
<i>Anexa</i> No. XXXIX. Steter ordonă repararea pavolelor din stradele mari	853
<i>Anexa</i> No. XL. Transportul podinilor de la jud. Argeș	854
» » XLI. Biserica Sf. Ecaterina scutită de analogie la facerea unei pavele	854
<i>Anexa</i> No, XLII. Urmărirea lui C. Hiotul etc. ca să plătească analogia do facere de pavele	854
<i>Anexa</i> No. XLIII. Repararea podului de la Biserica Crețulescului	855
<i>Anexa</i> No. XLIV. Proces cu țeraniți din Bolintin că nu s'au ținut de învoială cu mahalagiți din Bucuresci să facă podini	855
<i>Anexa</i> XLV. Măsurarea podului de sub Mitropolie și cesluirea sumei datorită de fie cine	856
<i>Anexa</i> XLVI și XLVII. Divanul ordonă împlinirea sumelor datorite pentru pavarea stradei biserica Enei și a Sf. Sava	857
<i>Anexa</i> No. XLVIII. (pag. 600, Vol. IX). Transportul la Bucuresci a podinilor din Argeș și Dimbovița pe apă	858
<i>Anexa</i> No. XLIX. Vêtaful de podari cere salahori la curățirea podului de la Sf. Ion	858

Către general Steter să ordone îndepărtarea unui marchitan care ș'a așezat cu prăvălie în județul Ialomița lângă ale unor pământeni și-î concurează	859
Poruncă relativă la împrumutarea de bani în monedă și asig- nații rusesci de către precupeții ruși și podrascici	859
Deciuiala de la lucrurile de mâncare și cherestele ce aduc țo- ranii la Craiova	860
Steter ordonă facerea de narturi în județe	860
Reclamațiunea boerilor Radu Golescu & că li s'au requiziționat carele de la sutelnicii lor	860
Către Steter cu reclamația negușitorilor Brăileni	861
Sudiți francezi reclamă bani pe marfa dată răposatului D. Ghica Ledoux reclamă contra dăreii impusă prăvăliilor sudiților . . .	861
Tain la ómenii lui Aga	861
Pitac de la Divan către Clucer Ștefan Ispravnic delegat pentru transportul pe apa Argeș a podinilor	862
<i>Anexa No. 50.</i> Tot relativă la podine de făcut din vr'o pă- dure din Ilfov, că nu se póte transporta plutele pe Argeș	863
<i>Anexa No. 51.</i> Către Steter cerônd voie a se cislui pe măr- ginași pavarea stradei Sf. Sava până la <i>Biserica dintr'o ții</i> . . .	864—869
<i>Anexa No. 52.</i> Pitac la ispravnicul de Argeș să trâmiiță plute de podine pe apă	864
<i>Anexa No. 53.</i> Mumbașirii trâmiiși să execute satele care au luat asupra-și facerea podului Măgurónu	865
<i>Anexa No. 54.</i> Cislă podului din mahalaua protopopului	865
<i>Anexa No. 56.</i> Divanul ordonă lui Arcuda să măsoare o stradă ce trece pe la pórtă lui și cu cislă s'o paveze	865
<i>Anexa No. 57.</i> Către general <i>Comnino</i> pentru iraturile Casei podurilor, 1812	866
<i>Anexa No. 58.</i> Pitac la Polizu să dea taleri 200 Polcovnicului de pod pentru podul girlei	867
<i>Anexa No. 59.</i> (pag. 601, Vol. IX) relativ la același pod la «Curtea Veche»	867
<i>Anexa No. 60 și 61.</i> Idem, Idem, 1811	868
<i>Anexa No. 62.</i> Pitac la Epistatul podurilor să curețe podurile și să astupe găurile	870
<i>Anexa No. 63.</i> Să se oblige pe fie-care a curăți strada în dreptul casei lui, 1808	870—871
<i>Anexa No. 64.</i> Idem, idem, 1811	871

	<u>Pagina</u>
<i>Anexa No. 65.</i> Pitac la Epistatul podnriilor să scurgă bălta- curile din strada unde se adună Divanul, dând drumul apei prin curțile boerilor	871
<i>Anexa No. 66.</i> Cu 30 care de la Comitet să se ridice gu- noiele și murdăricul din oraș	872
<i>Anexa No. 67.</i> Să se astupe o grăpă de pe podul Mogoșoiei lângă Biserica 40 de mucenici	871
<i>Anexa No. 67 bis.</i> Pitac la Vornicul poliției, să dea 15 care de requiziție să care Polcovnicul gunoierii	870
<i>Anexa No. 68.</i> Raport la Repninski despre modul cum se pôte curăți noroiele din strade	872
<i>Anexa No. 69.</i> Epistășia Casei podurilor cere să'i dea Armă- șia câte 24 de arestanți la curățitul stradelor	873
<i>Anexa No. 70.</i> Ordinul relativ la acesta	874
<i>Anexa No. 71.</i> Raportul Agiei la Divan propunând modul cum se pôte întreține curăția stradelor (1810)	874
<i>Anexa No. 72 și 73.</i> Oprirea carelor încărcate de a ămbla pe podul Mogoșoiei	875—876
<i>Anexa No. 74.</i> Curățirea unui maidan de gunoierii cu bani analogie de la vecini (1811)	876
<i>Anexa No. 75.</i> Anaforaua Spătăriei pentru nisce drumuri des- chise prin mahalale (1811).	877
Ordin de a se închide acele drumuri de prisos	877
<i>Anexa No. 76.</i> Repararea podului de la Copăcenii	877
<i>Anexa No. 77.</i> Pitac la isprăvnicia din Ilfov să facă pod în drumul ce duce la Pantelimon	878
<i>Anexa No. 78.</i> Repararea podului pe Colintina cu drept de brudină	878
<i>Anexa No. 79.</i> Pentru podul de pe Ciorogârla	879
<i>Anexa No. 80 și 81.</i> Epistășia Suiulgiilbașei	880—881
<i>Anexa No. 82.</i> Repararea olanelor de la cișmele	881
<i>Anexa No. 83.</i> Restaurarea a 2 cișmele de la marginea Bu- cureștilor	881
<i>Anexa No. 84.</i> Beizade C. Caragea peste cișmele	882
<i>Anexa No. 85.</i> O cișmea nelucrătoare cedată stăpânului locului	882
<i>Anexa No. 86.</i> Noul nizam al Suiulgiilor. Repararea canalelor de venire a apei de la Crividia și Ciocănescii. Cișmelele pe anume	882—885
<i>Anexa No. 87.</i> Contractul cu Suiulgi Bașa Dima și cu tovarășul lui, Stoica	885

<i>Anexa No. 88.</i> Costache Caragea intervine la Divan să plătească Vornicia Obst suma datorită după contractul Suiulgiilor.	886
<i>Anexa No. 89 și 90.</i> Cercetarea relativă la încălcarea de vecinii a vadului ce se ține de la Scărișoară	887
<i>Anexa No. 91, 92, 93 și 94.</i> Bannul D. Racoviță cere despăgubire pentru casa lui arsă fiind ocupată de poliție. Actele relative la afacere	888
<i>Anexa No. 95.</i> Voie de introducerea rachiului în buți prin mahalale	889
<i>Anexa No. 96.</i> Oprirea introducerii rachiurilor în buți mari	889
<i>Anexa No. 97 și 98.</i> Relativ la foisorul de foc. A se restaura	890
<i>Anexa No. 99.</i> Tain de fân și orz la neferii spătaresci	890
<i>Anexa No. 100.</i> Scânduri—semnale pentru iangane pe la case	891
<i>Anexa No. 101.</i> Pitac pentru stricarea podului ce face D. Vorn. Manolache Lahovari peste apa Dâmboviței la Curtea Veche	891
<i>Anexa No. 102.</i> Spitalul dela Dudesci dat în grija episcopului de la Sp. Pantelimon	893
<i>Anexa No. 103.</i> Fumăritul din Oltenia venit al Spitalului Pantelimon	893
<i>Anexa No. 104.</i> Venitul vămii de la tirgul ce se face tîmna sub dealul Pitescilor în folosul spitalului Pantelimon	893
<i>Anexa No. 105.</i> Dispozițiunile relative la Spitalul și Epitropia Sp. Pantelimon.	893
<i>Anexa No. 106.</i> Dela Divan la Engelhardt în favoarea spitalului Pantelimon	896
<i>Anexa No. 107.</i> Fundațiune de case de infirmii și spital de Radu Golescu. Veniturii acordate acestora în 1811	896
<i>Anexa No. 107 bis.</i> Divanu' către Gheneral Tuccikov în privința încautării oștenilor ruși pe la județe prin isprăvnicii	897
<i>Anexa No. 108.</i> Regularea de venituri spitalului de bolnavi străini, unde a fost fabrica de postavuri	897
<i>Anexa No. 109.</i> Intrebare lui Const. Predescu episcop la Pantelimon, câți bolnavi sunt preveduți prin hrisove?	898
<i>Anexa No. 110, 111 și 112.</i> Intrebare lui Ștefan Belu episcop Colței—după cererea lui Engelhardt, despre istoricul Colței?	898
<i>Anexa No. 113.</i> Steter ordonă Divanului să ceară stolnicului Dinul Episcopul M. Pantelimon socotela pe trecut. (1811).	899
<i>Anexa No. 114</i> Pitac la Agă și la Spătar că în hanuri să se așeze spitale ruscii și să se mai găsească și alte case particulare de rezervă (1811)	899

	<u>Pagina</u>
<i>Anexa No. 115.</i> La Epitropul spitalelor mari să plătescă le- file doctorilor G. Schina și Gregore Mina	900
<i>Anexa No. 116.</i> Dela Visterie către Divan, asupra jalbei Doc- torului Droslovici să i se dea lăfa pentru căutatul pandurilor și cazacilor pământeni	900
<i>Anexa No. 117.</i> Se face lăfă de câte 250 taleri pe lună doc- torilor bătrâni Silvestru și Constantin pentru 23 ani de serviciu .	901
<i>Anexa No. 118.</i> Cerere de doctor la Râmnicul Vâlcei cu lăfă de la Cutia obștinei și de la Episcopia Râmnic	901
<i>Anexa No. 119.</i> Divanul către doctorii G. Schina, Silvestru Filitis, Const. Darvari, Const. Caracaș și Emanoil Rizu, că de ce n'au mai denunțat și pre alți indiviși practicând medicina fără a o fi învățat-o?	902
<i>Anexa No. 120.</i> Doctorilor Silvestru, Caracaș și Darvari să in- specteze farmaciile din Bucuresci, cât privesce calitatea și scum- petea drogilor și să se oprească de a practica medicii empirice. . .	903
<i>Anexa No. 121.</i> Ordonă doctorilor Onufrie, C. Caracaș, Hrister C. Darvari, Silvestru Filitis, după jalba doctorilor Manolache să pe- cetuiască spițăria lui Gix, că au dat alte doctorii de cât cele pres- crise în rețetă	903
<i>Anexa No. 122.</i> Către ispravnicii de Teleorman, că s'a ivit bóla scorbutului. Spre vindecare să se trimită acolo móștele Sf. Mi- hail Sinaidul	904
<i>Anexa No. 123.</i> Divanul către ispravnicul din Ilfov, despre ivirea bólei oilor, dala-ul. Mijloce preventive	904
<i>Anexa No. 124.</i> Polcovnicia de ciocli	905
<i>Anexa No. 125.</i> Locuitorii din 3 mahalale în proces cu pro- prietarul Colintinei	906
<i>Anexa No. 126.</i> Adăogire la lăfa masalagiilor	906
<i>Anexa No. 127.</i> Circulară oprind pe boeri a îmbrăca feciorii ce au dinapoia butcilor în haine strimte și cu semne de uniformă de ostaș (1810).	907
<i>Anexa No. 128.</i> Să se bată un vizitiu că mergând prea iute a spart capul unui unterofițer	907
<i>Anexa No. 128 bis.</i> relativ la același cas	907
<i>Anexa No. 129.</i> Steter către Divan.—Măsurii polițienesci con- tra celor fără de căpătâiu. Ceii cari și'au lăsat casele numai să nu aibă în quartir ostași, de nu se vor întorce pe la casele lor până în una lună, să li se vindă casele	908

	<u>Pagina</u>
<i>Anexa No. 130.</i> Proces între Târgoviștenii și un Tache Ion că a făcut salhana lângă casele lor.	908
<i>Anexa No. 131.</i> La Spătar și Agă ca să ucidă hingherii câni ceii streinii	909
<i>Anexa No. 132.</i> Relativ la această afacere	909
<i>Anexa No. 133.</i> Că zapcii plășilor și arendașii precupețesc zahereaoa, de s'a scumpit; Divanul a rânduie cercetarea în județe să se afle cu re preț au cur.părat Zaherósa și cu același să li se plă-téscă la Bucurescii.	909—910
<i>Anexa No. 134.</i> Relativ la această afacere	910
<i>Anexa No. 135.</i> Steter a aflat că narturile nu se respectă. Ordonă să fie păzite și să nu se mai taie vitele în tērg ci la anume locuri	911
<i>Anexa No. 136.</i> Nart la lumînării	911
<i>Anexa No. 137 și 138.</i> Nart la lucrurile de mâncare 1812.	911
<i>Anexa No. 139.</i> Către Steter, că țeranii nu mai vin la tērg cu provisiuni de frică că li se requiziționéază carele	912
<i>Anexa No. 139 bis.</i> Pitac să nu se mai íce carele țeranilor cari vin la tērg	912
<i>Anexa No. 140.</i> Dela Divan către ispravnicii, să nu se permită a se da porumb și zaherea la rimători, ca să nu fie lipsă de hrană pentru oștire	913
<i>Anexa No. 141.</i> La Caimacamul Craiovei, voie Vornicului Barbu Știrbei de a vinde porumb, dar numai la țeranii și nu la neguțătorii	914
Pitac la Agă să nu se permitiă zarzavagii să'și întindă marfa în copăi pe strade, ci să mérgă la Tīrgu-Cucului	914
<i>Anexa No. 142.</i> La Aga, ca pe viitor zarzavagii și precupeții să'și vîndă marfa în nn loc osebit, în ulița Șerban-Vodă, în dreptul Sf. Ion	914
<i>Anexa No. 143.</i> Nart din 20 Noembre 1809	915
<i>Anexele No. 144, 145, 146 și 147.</i> Acte relative la vânđarea cárnei	915—918
Zapisul măcelarilor pe 1811	918—920
<i>Anexa No. 149 și 150,</i> De la Agie. Să se întrunéscă isnaful brutarilor cu al covrigarilor și jimblarilor, că alt-fel nu prididesc brutarii să îndestuleze politia cu pâne, fiind ocupați cu cócerea pesmetelui pentru oștire. Să se hotăréscă câte furnuri să fie pentru covrigii și jimble	921

	<u>Pagina</u>
<i>Anexa No. 151.</i> Lui Aga, să oblige brutariii și jimblarii a scôte pânea bună și dréptă la dramurii, dnpă nart, care se va aplica și la covrigii	921
<i>Anexa No. 152.</i> Către poliție comunicându-și nartul pânei, jimbleii, covrigilor, etc.	922
<i>Anexa No. 153.</i> De la sfetnic către Divan, că nu este pânea dréptă la dramurii	922
<i>Anexa No. 154.</i> Publicație de a afla cine-va să primescă a vînde pânea maî jos de 16 parale ocaua.	922
<i>Anexa No. 155.</i> Nart la seul prospêt.	923
<i>Anexa No. 156.</i> Nart la luminării de cêră	923
<i>Anexa No. 157.</i> Să fie opriți luminării a fabrică luminării amestecând seul cu murdalăcurii	923
<i>Anexa No. 158.</i> Pitac pentru pâne și cāvăfii	923
<i>Anexa No. 159.</i> A se pune nart la luminării	923
<i>Anexa No. 160 și 161.</i> A se plăti nisce miere dată în trebu- nța țerei	924
<i>Anexa No. 162.</i> Circulară la ispravnicii, să se publice pe la sate că au voie sătenii lipsiți de bucate a denunța la ispravnicii pe cel ce posedă și ascunde zaherea preste nevoile casei sôle și de semînță și dacă nu vor să vîndă prisosul, să li se iea de geaba să se dea țêranilor lipsiți	925
<i>Anexa No. 163.</i> Circulara de la Divan să se facă inventar de tótă zahereoa din țêră 1811.	926
<i>Anexa No. 164.</i> Steter ordonă în 1811 să se pună narturii la tôte lucrurile de mîncare și bêtură și prin județe. Divanul re- fuză a pune nart la cârciume și la zahereaoa ce aduc țêranii la obor .	927
<i>Anexa No. 165.</i> Monopol de măcelărie la Focșanii	928
<i>Anexa No. 166.</i> Către Steter despre regula ca să se dea ne- gușitorilor cumpene cu pecete, ca să vîndă drept și dupe narturii .	928
<i>Anexa No. 167.</i> Lui Maimarbașa să inspecteze hanurile și ca- sele particulare să vadă de nu amenință vre una a cădea, cum s'a întêmplat la hanul lui Șerban-Vodă.	929
<i>Anexa No. 168.</i> Oprirea de a se face casă în paiantă	929
<i>Anexa No. 169.</i> Altă oprire de construcțiune (1810).	929
<i>Anexa No. 170.</i> Oprise de a scôte strășină în uliță	930
<i>Anexa No. 171.</i> Voie de îngrădire de curte.	930
<i>Anexa No. 172.</i> Autorizare contra nizamului de la 1804, de a se construi prăvăliore pe locul rezervat de piață lângă Sf. Gheorghe	931
<i>Anexa No. 173.</i> Voie de a scôte strășina caselor în uliță	931

	<u>Pagina</u>
<i>Anexa No. 174.</i> Raport la Repnischii din 1812, justificând învoirea dată de construcțiunii pe locuri otărăte de Domnul Ipsilant să fie piețe.	931
<i>Anexa No. 175.</i> Relativ la construcțiunii de case în paiantă neînvoite de nizam	933
<i>Anexa No. 176.</i> A se obliga tăierea unor tarabă și streșine eșite peste raza uliței «în Pitesci»	933
<i>Anexa No. 177.</i> Țeraniî ce aduc cherestele de vîndare să nu stea la capul podului Mogoșoiei, ci să mîrga la obor.	934
<i>Anexa No. 178, 179 și 180.</i> La spatâr, să designeze piețe pentru staționarea caselor în lemne, ca sa nu ămble pe strade.	
<i>Actele relative</i>	934—935
<i>Adaos la anexa 39</i> (p. 587). Actele relative la înnecul orașului Roșii de Vede	935—938
<i>Anexa la pag. 706</i> (IX). Manifestul lui Alexandru I la pacea dela 1812	938
Indicele general.	

F I N E

E R A T A

Orî câte corecturi s'aũ făcut, la scóterea lor aũ remas multe, prea multe. Relevãm aci câte-va din cele multe și rugãm p̄lector, să îndrepte însuși cele ce le va mai afla însuși. Cu deosebire îl rugãm să ierte neconsequențele ortografice, caci corectura nu s'a făcut de un singur om, ci de diverși junî studenți, cari, orî câtã bunã voinjã aũ pus, n'au isbutit să se menținã în același sistem de ortografie.

V. A. URECHIA.

<u>Pagina</u>	Cum e imprimat	Cum trebuie citit
35 rîndul	5 din notã	a se adaoga : Cod. I Acad. pag. 201—205
37 >	1 nota	> > > > > > 198—200
102 >	10 a se încarea	a se încarca
> >	23 fieș-sarele	fieș-carele
105 >	2 aũi ntrat	aũ intrat
> >	13 und pod	un pod
106 >	6 orînduesse	orînduesce
135 >	5 ge	de
193 >	13 dajdiei	dajdiï
257 >	4 divaniï	divaniïï
267 >	13 vîniđarea	vînđarea
347 >	5 luminãriï	luminãrile
352 >	Anexe la p. 669 (vol. III)	Anexe la pag. 669 vol. VIII
378 >	20 arstarea	arėtarea
417 >	la signat. sec. IX—XXI;	secol XIX vol. XI
419 >	7-lea: sãtenï oi	sãtenï ot
> >	31 aducẽndu-l	aducẽndu-l
> >	32 prin polcovnicu	proin polcovnicu
561	acest urmãtor nu	acest urmãtor an
537	<i>Enghelgard</i>	Enghelhard

<u>Pagina</u>	
649 casa nu plătesc	ca să nu plătesc
678 (la fine) (КОНТРИВЪЗНЕ)	КОНТРИВЪЗНЕ
682 rîndul 7 aceea	aceia
692 în titlul anexei 7: cere o moșie	are o moșie
700 rîndul 4-lea făcînd	facînd
721 » 16-lea polc. Elinescu.	polc elinesc
738 » 15-lea țaraci	cazaci
732 » 9-lea Polcovnic	polcovnic
746 actul de la fine: Adacolesc	Adacalesi
728 » » » Ditr'acéstă	Dintr'acesta
759 Anexa 4 Giurgruven	Giurgiuvean
767 » No. 22 (IX pag. 377)	pag 577
863 (finca actului) 1818 April 7	1808 April 7
897 rîndul 11-lea: de aŭ răspuns	le aŭ răspuns
» » 12-lea și 13 înscris	în scris
» » 13-lea embirieghisina	embiriglisim
909 » 6-lea: Anexa No. 192	Anexa No. 129
916 Anexa No. 144 să se citească în locul No. 145 care este cu No. 144.	
Asemenea erori de numerotare, de ordine cronologică se întîlnesc mai multe. Inteligența lectorului le va îndrepta.	
922 în titlul I-ei anexa: De la sfetnic Executorul Divanului	
	se citește: De la sfetnic Esecutorului Divan.